

# TMMOB

TÜRK MÜHENDİS VE MİMAR ODALARI BİRLİĞİ

37.DÖNEM  
ÇALIŞMA RAPORU  
2002/2004

Baskı  
Kozan Ofset  
Tel: (0312) 384 20 03

Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği  
Atatürk Bulvarı 131/9 Bakanlıklar / Ankara  
Tel: (0312) 418 12 75 Faks: (0312) 417 48 24  
Web Sitesi: <http://www.tmmob.org.tr>  
E-Posta: [tmmob@tmmob.org.tr](mailto:tmmob@tmmob.org.tr)

## TEŞEKKÜR

**Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliğinin 50. Yılında, bilimin ve teknolojinin toplumun çıkarları doğrultusunda kullanılması anlayışını örgütümüzün temel şıarı haline getiren meslektaşlarımıza, 37. Dönemimizde yürütölen çalışmalara katkıda bulunan dostlarımıza, üyelerimize, Odalarımızın, bağlı birimlerinin yöneticilerine, İl/İlçe Koordinasyon Kurullarımıza, İşyeri Temsilcilerimize, Birliğimizde görevli arkadaşlarımıza, mücadelemizi dayanışma içinde birlikte yürüttüğümüz kuruluşlara teşekkür ediyoruz. Ne yaptıysak onlar sayesinde yaptık.**

**TMMOB 37. Dönem Yönetim Kurulu**



# Saygıyla Anıyoruz<sup>(\*)</sup>



## M. Müfit Sanan

Kimya Yüksek Mühendisi

1919 - 11.08.2003

TMMOB 1965-1966 Dönemi YK Başkanı

## H. Muhittin Güreli

Yüksek Mimar

1911 - 11.11.2003

TMMOB 1966-1969 ve 1970-1973 Dönemleri YK Başkanı



## Memik Yapıcı

Yüksek Mühendis-Mimar

1950 - 21.04.2003

TMMOB 2000-2002 Dönemi YK Üyesi

TMMOB 1996-1998 Dönemi Denetleme Kurulu Üyesi

Mimarlar Odası 1990-92 Dönemi YK II. Başkanı

Mimarlar Odası 1981-82 Dönemi YK Üyesi

Mimarlar Odası İstanbul Şubesi 1984-1986 Dönemi YK II. Başkanı

Mimarlar Odası İstanbul Şubesi 1986-1988 Dönemi YK Üyesi



## Alaettin Anahtarıcı

Elektrik Mühendisi

1950 - 01.12.2002

TMMOB 1992-94 Dönemi Denetleme Kurulu Üyesi

TMMOB 1994-98 Dönemi İstanbul İl Koordinasyon Kurulu Sekreteri

Elektrik Mühendisleri Odası 1978 Dönemi YK Üyesi

Elektrik Mühendisleri Odası 1988-89 Dönemi Denetleme Kurulu Üyesi

Elektrik Mühendisleri Odası İstanbul Şubesi 1973-74-76-79, 95-96, 96-98 Dönemleri YK Üyesi

Elektrik Mühendisleri Odası İstanbul Şubesi 1999-2000 Dönemi YK Başkanı

(\*) Bu bölümde öncelikle TMMOB Kurullarında görev yapan üyelerimize görev yaptıkları dönemlere göreyer verilmiş ve Odalarda görev yapan üyelerimiz Odaların alfabetik sırasıyla düzenlenmiştir.

# Saygıyla Anıyoruz



## Hasan Balıkçı

Elektrik Mühendisi

1964 - 18.10.2002

TMMOB Adana İl Koordinasyon Kurulu 1998-2000 Dönemi

Sekreteri

Elektrik Mühendisleri Odası Adana Şubesi 1998-2002 Dönemi

YK Yazman Üyesi

## Mustafa Şahin

Elektrik - Elektronik Mühendisi

1951 - 23.07.2002

Elektrik Mühendisleri Odası Adana Şubesi 2002-2004 Dönemi

YK Üyesi



## Şevket Güneş

Bilgisayar Mühendisi

1960 - 2004

Elektrik Mühendisleri Odası İstanbul Şubesi 1995-1996

Dönemi YK Üyesi



## Gürcan Erkal

Elektrik Mühendisi

10.01.1961 - 16.03.2004

Elektrik Mühendisleri Odası Adana Şubesi 2002-2004

Dönemi YK Üyesi

## M. Emin Ertürk

30.06.1932 - 26.08.2002

Harita ve Kadastro Mühendisi

Harita ve Kadastro Mühendisleri Odası 1968 - 1969 Dönemi YK

Başkanı

# Saygıyla Anıyoruz



## Ekrem Ulsoy

15.08.1912 - 15.07.2003

Harita ve Kadastro Mühendisi

Harita ve Kadastro Mühendisleri Odası 1 Nolu Kurucu Üyesi

YTÜ Harita ve Kadastro Mühendisliği Bölümü Kurucusu

## Engin Bayır

15.08.1963 - 13.07.2003

Harita ve Kadastro Mühendisi

Harita ve Kadastro Mühendisleri Odası 1998-1999 Dönemi

İstanbul-Ümraniye İlçe Temsilcisi

## Ruhi Soydar

01.01.1967 - 19.11.2003

Harita ve Kadastro Mühendisi

Harita ve Kadastro Mühendisleri Odası 1998-2003 Dönemi Yeni-  
mahalle Kadastro Müdürlüğü İşyeri Temsilcisi

## Şerafettin Şahin

Endüstri Mühendisi

11.06.1953 - 08.01.2004

Makina Mühendisleri Odası 1994-95 Dönemi Onur Kurulu Üyesi

Makina Mühendisleri Odası Bursa Şubesi YK Üyesi

## Macit Çiğdemoğlu

01.08.1925 - 28.04.2002

Makina Mühendisi

Makina Mühendisleri Odası Ankara Şubesi 1975-76 Dönemi YK  
Üyesi

# Saygıyla Anıyoruz

## İsa Hisan Bingöl

1919 - 21.04.2003

Orman Mühendisi

Orman Mühendisleri Odası 1988 -1990 Dönemi YK Başkanı

## Sebahattin Özkırım

Orman Mühendisi

29.08.1945 - 18.05.2003

Orman Mühendisleri Odası 2002 - 2004 Dönemi YK Sayman Üyesi

## M. Özer Belir

Orman Mühendisi

06.03.1941 - 03.01.2004

Orman Mühendisleri Odası Marmara (İstanbul) Şubesi 2002  
- 2004 Dönemi YK Üyesi



## Esat Turak

Şehir Plancısı, Mimar

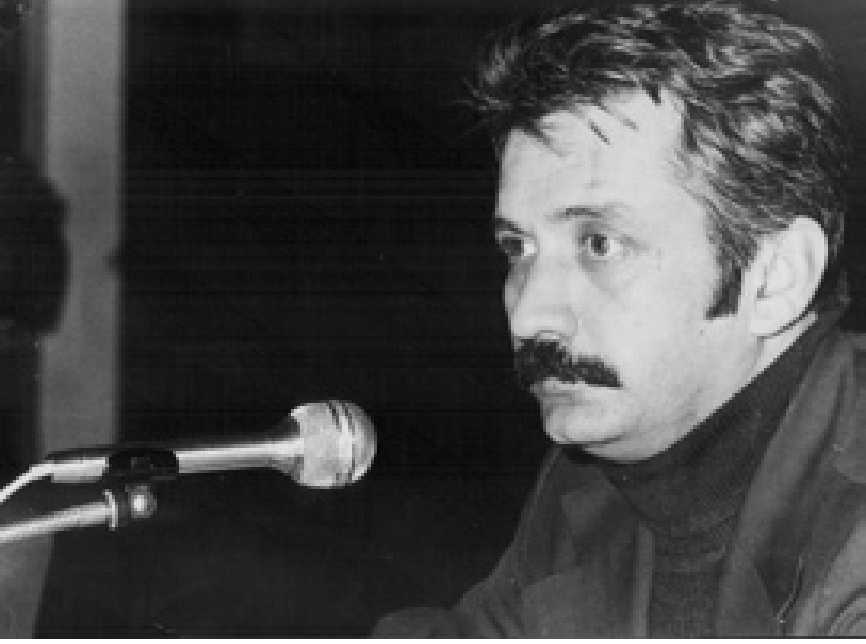
1925 - 24.03.2004

Şehir Plancıları Odası 1969 Dönemi Kurucu YK Başkanı

Şehir Plancıları Odası 1971 - 1973 Dönemi YK Başkanı

ODTÜ Şehir ve Bölge Planlama Bölümü Kurucusu





“...Yüreğimizdeki insan sevgisini ve yurtseverliği, baskı ve zulüm yöntemlerinin söküp atamayacağını bilinci içinde, bilimi ve tekniği emperyalizmin ve sömürgenlerin değil, emekçi halkımızın hizmetine sunmak için her çabayı güçlendirerek sürdürme yolunda inançlı ve kararlıyız...”

**Teoman ÖZTÜRK**

TMMOB 24. Genel Kurulu konuşmasından  
(24 Mayıs 1980)

## TMMOB Başkanları

Dönemi	Adı Soyadı	Odası
1-2	Naim Şukal	İnşaat M.O.
3	Selçuk ÇAKIROĞLU	Orman M.O.
4	Muammer ÇAVUŞOĞLU	İnşaat M.O.
4	Serbülent BİNGÖL	Makina M.O.
5	Orhan UYGUN	Elektrik M.O.
6	Daniş KOPER	İnşaat M.O.
7	Haluk KÖMÜRCÜOĞLU	İnşaat M.O.
8	Yakup NEYAPTI	Makina M.O.
9-10	Nizamettin DOĞU	Mimarlar O.
11	Fasih ONARMAN	İnşaat M.O.
12	Müfit SANAN	Kimya M. O.
13-14-15	Muhittin GÜRELİ	Mimarlar O.
16	Beşir SAY	Harita ve K. M. O.
17	Muhittin GÜRELİ	Mimarlar O.
18-19-20-21-22-23-24	Teoman ÖZTÜRK	Mimarlar O.
25	Yavuz ÖNEN	Mimarlar O.
26-27	Bülent TANIK	Şehir Plancıları O.
28-29-30-31-32	Teoman ALPTÜRK	Elektrik M.O.
33-34-35	Yavuz ÖNEN	Mimarlar O.
36-37	Ö. Kaya GÜVENÇ	Makina M.O.

# Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği

## 38. Olağan Genel Kurulu Gündemi

27-28-29-30 Mayıs 2003

### Gündem

1. Açılış ve Divan Seçimleri,
2. Saygı Duruşu ve Anıtkabir Çelenk Komisyonu Seçimi,
3. Gündemin Karara Bağlanması
4. Yönetim Kurulu Başkanı'nın Açış Konuşması,
5. Konukların Konuşmaları,
6. Komisyonların Seçimi,
  - Yönetmeliklerle ilgili komisyonlar
  - Mali İşler ve Bütçe Komisyonu
  - Genel Kurul Sonuç Bildirgesi Komisyonu
7. Yönetim Kurulu, Denetleme Kurulu ve Yüksek Onur Kurulu Çalışma Raporlarının Okunması, Görüşülmesi,
8. 37. Dönem Yönetim Kurulu'nun Aklanması,
9. 37. Dönem Yönetim Kurulu tarafından sunulan karar taslaklarının görüşülmesi,
10. Komisyon Raporlarının Görüşülmesi ve Karara Bağlanması,
11. Yönetim Kurulu, Denetleme Kurulu ve Yüksek Onur Kurulu Adaylarının Açıklanması,
12. Dilek ve Öneriler

### SEÇİMLER

**Genel Kurul \*** : 27-28-29 Mayıs 2004, Saat 09:00  
**Yer** : DSİ Toplantı Salonu (Yücetepe-Ankara)  
**Seçimler** : 29 Mayıs 2004, Saat 09:00-17:00  
TMMOB Mimarlar Odası Konur Sokak No:4 Kat:5  
Kızılay/Ankara

\* Çoğunluklu Genel Kurul Toplantısı 20-21-22 Mayıs 2004 tarihlerindedir.

# İçindekiler

<b>1. TMMOB 37.Olağan Genel Kurulu'ndan</b>	<b>1</b>
TMMOB 37.Olağan Genel Kurulu Sonuç Bildirgesi	4
TMMOB 36. Dönem Yönetim Kurulu Teşekkür / Kutlama Belgeleri	10
<b>2. 37. Dönem TMMOB ve Oda Kurullarımız</b>	<b>11</b>
TMMOB Kurulları	12
TMMOB 37. Genel Kurul Divanı	13
TMMOB Yönetim Kurulu	13
TMMOB Yüksek Onur Kurulu	14
TMMOB Denetleme Kurulu	14
TMMOB Yürütme Kurulu	15
TMMOB Genel Sekreterliği	15
Hukuk Danışmanlığı	15
Büro / 50. Yıl Arşiv Çalışmaları	15
2002-2004 ve 2004-2006 Dönemi Odalarımızın Kurulları	17
TMMOB İl / İlçe Koordinasyon Kurulu Sekreterleri	35
TMMOB Örgüt Şeması	37
İllere Göre Tahmini Üye Sayılarının ve TMMOB Birimlerinin Dağılımı	37
TMMOB Odaları ve Bağlı Birimleri	42
<b>3. TMMOB 37. Dönem Çalışma Programı</b>	<b>45</b>
<b>4. TMMOB 37. Dönem Yönetim Kurulu Çalışma Raporu</b>	<b>59</b>
4.1. Sunuş	60
4.2. Bir Dönemin Geride Bıraktıkları	61
4.3. TMMOB Örgütlülüğü	72
4.3.1. Giriş	72
4.3.2. Üye Sayıları ve Üyeleşme Oranları	73
4.3.3. Odalarla İlişkiler	76
4.3.4. Yönetim Kurulu	83
4.3.5. Danışma Kurulları	88
4.3.6. Yürütme Kurulu	90

4.3.7. Genel Sekreterlik	90
4.3.8. İl / İlçe Koordinasyon Kurulları	91
4.3.9. Yönetici Eğitimleri	96
4.4. Başlıca Çalışma Konuları	98
4.4.1. Bağımsızlık, Demokrasi, Barış ve İnsan Hakları	98
4.4.2. Doğal Afetler ve Depremler	152
4.4.3. Mühendislik ve Mimarlık Meslek ve Uygulama Alanları	155
4.4.4. Mühendislik ve Mimarlık Eğitimi	156
4.4.5. Kamusal Alanlar	158
4.4.6. Hizmetlerin Serbest Dolaşımı ve Yabancı Mühendis ve Mimarlar	158
4.4.7. Mal ve Hizmet Ticaretinin Akreditasyonu	165
4.4.8. Mühendis ve Mimarların Ekonomik Demokratik Haklar Mücadelesi	174
4.4.9. TMMOB'nin 50. Yılı Çalışmaları	176
4.4.10. İş Sağlığı ve İş Güvenliği	184
4.4.11. Yasama Çalışmalarına Bir Bakış	187
4.4.12. Rekabet Kurulu Soruşturması ve Danıştay Kararı	208
4.5. TMMOB Etkinlikleri	213
4.5.1. II. Mühendislik Mimarlık Kurultayı	213
4.5.2. TMMOB Ulaştırma Politikaları Kongresi	219
4.5.3. TMMOB Türkiye IV. Enerji Sempozyumu	221
4.5.4. TMMOB Sanayi Kongresi	227
4.5.5. TMMOB Konut Kurultayı	235
4.5.6. Mühendislik ve Mimarlık Öğrenci Kolu Etkinliklerinin Yaygınlaştırılması ve Öğrenci Üye Kurultayı	240
4.5.7. Teoman Öztürk'ü Anma Etkinlikleri	241
4.5.8. Hasan Balıkcı'nın Katledilmesi İle Gelişen Dava Süreci ve Anma Etkinlikleri	242
4.5.9. Bağımsız İletişim Ağı (BİA) Projesi	248
4.5.10. TMMOB Mekanı	249
4.5.11. 37. Dönem Çalışma Grupları	250
4.6. TMMOB'nin Temsil Edildiği Ulusal Kuruluşlarla İlişkiler	251

4.7. Basın ve Yayın Çalışmaları	273
4.7.1. TMMOB Bülteni	273
4.7.2. TMMOB Yayınları	273
4.7.3. Web Sitesi	278
4.7.4. Basınla İlişkiler	279
4.8. Uluslararası İlişkiler	280
4.8.1. Dünya Mühendislik Kuruluşları Federasyonu (WFEO) Genel Kurulu	280
4.8.2. KTMMOB ile İlişkiler	286
4.9. TMMOB Güncesi	287
<b>5. Mali Rapor</b>	<b>337</b>
<b>6. TMMOB Denetleme Kurulu Raporu</b>	<b>375</b>
<b>7. TMMOB Yüksek Onur Kurulu Raporu ve Kararları</b>	<b>383</b>
<b>8. TMMOB 37. Dönem Yönetim Kurulu Kararları</b>	<b>400</b>
<b>9. TMMOB Yönetim Kurulu Çalışma Raporu Ekleri</b>	<b>513</b>
Ek 1. Rekabet Kurulu Başkanlığına Sözlü Savunma	514
Ek 2. TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Kaya Güvenç'in 20 Ekim 2002 TMMOB Mitingi Konuşması	517
Ek 3. Cumhurbaşkanı'na Sunulan Mektup	523
Ek 4. Yerel Yönetimler Yasa Taslağı Temel Değerlendirmesi	527
Ek 5. TMMOB II. Mühendislik ve Mimarlık Kurultayı Kararları	537
Ek 6. 4734 Sayılı Kamu İhale Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısına İlişkin TMMOB Görüşü - 4735 Sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanununa İlişkin TMMOB Görüşü	549
Ek 7. Yalova İli Yüksel Sitesi Bilirkişi Raporları Üzerine Değerlendirme Raporu	557
Ek 8. Seydişehir Bildirisi	564
Ek 9. TMMOB İnsan Hakları Komisyonu Zorunlu Göç Raporu	566
Ek 10. "İmar ve Şehircilik Kanunu Tasarısı Taslağı" Hakkında Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği'nin Genel Görüşü	575
Ek 11. Bilirkişi Olarak Görev Yapacakların Nitelikleri ve Çalışma Esaslarına İlişkin Yönetmelik Taslağı	593
Ek 12. Davalar	599
Ek 13. 37. Dönem Basın Bildirileri Dizini	608

---

1.

**TMMOB**  
**37. OLAĞAN GENEL**  
**KURULU'NDAN**







TMMOB 37. Olağan Genel Kurulu 30 Mayıs - 1 Haziran 2002 tarihleri arasında DSI Konferans Salonu'nda toplandı. Seçimler 2 Haziran 2002 Pazar günü Mimarlar Odası binasında yapıldı. Genel Kurul 31 Mayıs 2002 Cuma günü saat 10:15'te açıldı. 1 Haziran 2002 Cumartesi günü saat 22:30'da kapandı. İki günlük sürede Genel Kurul toplam 22 saat çalıştı.

Genel Kurula, kayıtlı 1482 üyeden 840 üye katıldı. Katılım oranı % 57 olarak belirlendi.

Genel Kurul'un açılışın ardından, 37. Genel Kurul Divan Başkanlığı'na H. Ali Yiğit, Başkan Yardımcılıklarına Hayati Karatokuş, Erhan Demirdizen, Yazmanlıklara Oğuz Kuzgunbay, Saim Gür, Mehmet Güzel ve Nuriye Çakırca seçildi.

36. Dönem Yönetim Kurulu Başkanı Kaya Güvenç'in açılış konuşması ile Genel Kurul görüşmelerine başlandı. Genel Kurula 29 konuk katıldı; konuklar arasından DİSK Genel Başkanı Süleyman Çelebi, KESK Genel Başkanı Sami Evren, MEMUR SEN Genel Başkanı M.Fatih Uğurlu, Türkiye İnsan Hakları Vakfı Başkanı Yavuz Önen, Tüketici Hakları Derneği Başkanı Turhan Çakar, 78'liler Vakfı girişimi adına Oktay Gülağacı, CHP MYK üyesi Ali Dinçer, Emegün Partisi Genel Başkanı Levent Tüzel, Hak-Par Genel Başkanı Yardımcısı İbrahim Güçlü, İşçi Partisi Genel Başkan Yardımcısı Hasan Yalçın, Özgürlük ve Dayanışma Partisi Genel Başkan Yardımcısı Yıldırım Kaya, Türkiye Komünist Partisi MK Üyesi Mesut Odman ve Toplumcu Demokratik Parti Genel Başkanı Sema Pişkinsüt söz alarak Genel Kurula hitaben birer konuşma yaptılar. Genel Kurula 70 kişi / kuruluş kutlama mesajı gönderdi.

Konukların konuşmalarının ardından TMMOB 36. Dönem Yönetim Kurulu tarafından kararlaştırılan " Teşekkür / Kutlama Belgeleri" sahiplerine verildi.

Genel Kurulda 7 ayrı Genel Kurul komisyonu kuruldu. Bu komisyonlarda toplam 86 üyemiz görev aldı. TMMOB Ortak Kullanım Binası Komisyonu, TMMOB Disiplin Yönetmeliği Komisyonu, TMMOB Mühendislik ve Mimarlık Hizmetleri Düzenlenmesi İle İlgili Yönetmelikler Komisyonu, TMMOB Tüzük Komisyonu, TMMOB İl Koordinasyon Kurulu Yönetmeliği ve İşyeri Komiteleri ve İşyeri Temsilciliği Yönetmeliği Komisyonu, TMMOB 37. Olağan Genel Kurulu Sonuç Bildirgesi Komisyonu, TMMOB ve Odalar Mali İşler Yönetmeliği ve Bütçe Uygulama Esasları Yönetmeliği Komisyonu kurularak Genel Kurulda çalışmalar yaptı.

Yönetim Kurulu, Denetleme Kurulu ve Yüksek Onur Kurulu raporunun görüşülmesinde 44 üye söz aldı. Yönetim Kurulunun 9 üyeside ayrıca söz alarak bu gündem maddesi üzerine konuşma yaptı. Yönetim Kurulu adına eleştirileri Başkan Kaya Güvenç yanıtladı.

Seçimlerde, 6 sandıkta kayıtlı 1482 üyeden 904 üye oy kullandı. Oy kullanma oranı % 61 oldu.

## TMMOB 37. OLAĞAN GENEL KURULU SONUÇ BİLDİRGESİ 2 Haziran 2002

TMMOB 37. Olağan Genel Kurulu 31 Mayıs – 1 Haziran 2002 tarihleri arasında ülkemizin dört bir yanından gelen yüzlerce mühendis, mimar ve şehir plancısı delegenin katılımıyla Ankara’da toplanmış ve 36.Dönem TMMOB Çalışma Programında belirtildiği üzere, geleceğimizin planlanabilmesinin ve insanlığın kaderine sahip çıkabilmesinin yolunun; bağımsızlıktan, eşitlik ve özgürlükten, barış ve demokrasiden, insan haklarından kısaca insanlıktan geçtiğine olan inançla, gündemindeki konuları zengin tartışmalarla değerlendirmiştir. TMMOB, bilim ve aklın yol göstericiliğinde yürüttüğü mücadelesini toplum ve kamu yararı ekseninde sürdürmeyi temel bir örgütsel görev olarak kabul etmektedir.

TMMOB Genel Kurulu, Yönetim Kurulu’nun 30 Mayıs 2002 tarihli kararı gereğince, geçtiğimiz iki yıllık dönemde yaptıkları çalışmalardan ötürü;

Mühendislerin ve mimarların örgütlenmesinde, özerk üniversite mücadelesinde ve insan haklarının savunuculuğunda gösterdiği inanç ve kararlılık nedeniyle Harita ve Kadastro Mühendisi HALDUN ÖZEN’e,

Yeni liberal politikalara karşı toplumu bilinçlendirmek için çalışmalar yaptıkları, yaşadığımız krizlerin nedenlerini ve krizden çıkış için çözüm önerilerini emekçi sınıflarla paylaştıkları ve Emek Platformu Programının hazırlanmasına buldukları katkı nedeniyle BAĞIMSIZ SOSYAL BİLİMCİLER-İKTİSAT GRUBU’na,

Ölüm oruçları süresince, yoğun baskılara karşın, yaşama hakkına, mesleklerine ve meslek etiğine sahip çıkmada gösterdiği kararlılık nedeniyle TÜRK TABİPLERİ BİRLİĞİ’ne,

Bergama Ovacık Altın Madeni İşletme Projesi ile ilgili bilimsel titizlikle yaptıkları araştırmaları, toplum yararını öne çıkaran anlayışları ve kamu oyunun doğru bilgilendirilmesi yönünde hazırladıkları teknik değerlendirme raporu nedeniyle DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ ÇEVRE MÜHENDİSLİĞİ BÖLÜMÜ’ne,

Emekçi sınıfların, bunların bir parçası olan mühendislerin ve mimarların sorunlarını ve mücadelelerini kamu oyuna yansıtmada gösterdiği çaba ve kararlılık nedeniyle EVRENSEL GAZETESİ’ne,

TMMOB örgütlülüğünün gelişmesine, emekçilerin ortak zeminlerde buluşmasına ve birlikte mücadele etmelerine, özellikle Emek Platformu Dönem Sözcülüğü süresince katkıları nedeniyle TMMOB İL KOORDİNASYON KURUL-LARI’na “Teşekkür Ödülü” vermiştir.

Genel Kurul, emperyalizmin yeni adı olan küreselleşme anlayışının mimarları olan ve başını ABD’nin çektiği emperyalist metropollerin, bütün dünyayı yeniden biçimlendirmeye çalıştığı bir dönemde toplanmıştır. ABD, tüm dünyayı kendi çıkarlarına bağımlı hale getirme uğraşı içindedir. ABD’nin çıkarlarından farklı düşünen ve davranan her ülke, her yönetim ve her halk yok edilmesi gereken “terörist” bir hedef olarak gösterilmektedir. Ortadoğu ülkeleri ve halkları, ABD ve yandaşlarının hedef

tahtasındadır. Yugoslavya'nın parçalanması ve Afganistan'ın tarumarından sonra ABD destekli İsrail saldırıları ile Filistin halkının yaşama hakkı da yok edilmeye çalışılmaktadır.

Yıllardır haksız bir ambargo ile yoksulluğa, ilaçsızlığa, gıdasızlığa mahkum edilen Irak halkının, yeni bir saldırının hedefi olacağı emperyalizmin sözcülerince pervasızca ifade edilmektedir. Bu koşullarda, İsrail ile askeri/stratejik ittifakını gittikçe güçlendiren ve bu ittifaktan Filistin halkının insanlık tarihinin en utanmaz saldırılardan birine maruz bırakıldığı günlerde bile taviz vermeyen; gittikçe daha fazla bir NATO Ordusu kimliği kazanan ve NATO içerisinde de önemli bir kara ordusu özelliğiyle öne çıkan; diğer yandan AGSK süreci ile AB'nin de emrine sunulmak istenen Türkiye, emperyalizmin bölgemize yönelik kanlı müdahalelerinde bir askeri operasyon gücü olarak kullanılmak istenmektedir.

Emperyalizm, küreselleşme adı altında dikensiz bir sömürü bahçesi yaratma girişimleri dünya ölçeğinde ekonomik, siyasal ve ideolojik düzlemlerde de sürdürmektedir.

Emperyalizmin küresel ölçekte yürüttüğü yeniden yapılanma süreçlerinden Türkiye'yi en yakından ilgilendireni olan Avrupa Birliği bir sermaye örgütü olarak emperyalizmin bölgemizdeki belirleyici odağı olmaya soyunmuş durumdadır. Bu nedenle, Türkiye'nin AB ile ilişkileri de özellikle Gümrük Birliği ile belirginlik kazanan bir eşitsizlik taşımaktadır. Katılım Ortaklığı Belgesi'nde de açıkça yazıldığı üzere AB'ye entegrasyon süreci ekonomimizin IMF ve Dünya Bankası'na; siyasal karar mekanizmalarımızın da Brüksel'e havale edilmesi anlamı taşımaktadır. Türkiye'nin egemen sermaye çevrelerinin geleneksel eksik birikim sorunlarını aşmak üzere içerisine girmek için can atıkları Avrupa Birliği adaylık süreci mevcut eşitsiz gelişme koşullarında Türkiye ekonomisinin bütünüyle sömürgeleştirilmesi sonucunu doğuracaktır. Dolayısıyla bir yandan ABD diğer yandan AB eliyle müstemleleştirilmeye çalışılan Türkiye esas tarihinin en olumsuz dönemini yaşamaya aday olacaktır.

36. Dönem Çalışma Raporunda da belirtildiği gibi, "çalışma yaşamını düzenleyici kurallar ortadan kaldırılmakta, sosyal devlet tasfiye edilmekte, kamusal alanlar yok edilmekte, kamu varlıkları özelleştirme politikaları ile yok pahasına sermaye sahiplerine verilmektedir."

Yıllardır süregelen bir krizle boğuşan Türkiye, ekonomik krizin 2001 yılının Şubat ayında yoğunlaşan evresiyle, çok büyük bir küçülmeye uğramıştır.

Bu küçülme sürecinde:

- Toplam üretim dörtte bir oranında azalmış,
- Kişi başına oluşan milli gelir üçte birine yakın oranda düşmüş,
- İşsizler ordusuna yeni milyonlar eklenmiş,
- Her sekiz mühendis ve mimardan biri (elli binin üzerinde mühendis ve mimar) işsiz kalmış,
- Çok sayıda işletmenin kapanması ya da el değiştirmesiyle önemli bir tekelleşme süreci yaşanmış,
- Bu tekelleşme sürecine paralel olarak pek çok alanda ülkemizin önemli işletmeleri düşük değerlerle yabancılara satılmıştır.

Yaşanan krizin doğurduğu büyük yoksullaşma Türkiye'yi tarihinde ilk kez gerçek bir açlık sorunu ile yüz yüze getirmişken, Türkiye ekonomisi yeniden tam da Türkiye egemen sermaye çevreleriyle birlikte krizin sorumluları olan IMF ve Dünya Bankası talimatları uyarınca, dış borçların ödenmesi; ekonomideki kamu varlıklarının daraltılması, küçülen ekonomi içerisinde emperyalist sermaye yatırımlarına daha çok yer açılması doğrultusunda yeniden düzenlemeye çalışılmıştır.

IMF, Dünya Bankası, Dünya Ticaret Örgütü ve Avrupa Birliği'nce talep edilen yasal düzenlemeler hiçbir ciddi tartışma ve değerlendirme sürecine girmeden çok hızlı bir biçimde TBMM'den geçirilmiştir. Nisan – Haziran 2001 döneminde, her biri büyük bir talan ve yıkım yasası olan Şeker, Tütün, Doğalgaz Piyasası, Kamulaştırma, Uluslararası Tahkim, Bankacılık ve Merkez Bankası yasaları yürürlüğe konulmuştur.

Bu gün,

- Elektrik Piyasası, Doğalgaz Piyasası vb. düzenlemelerle ve tesis edilen kurumlarla, Enerji sektöründe kamu varlığı özelleştirme, varlık satışı, işletme hakkı devri vb. yöntemlerle hızla daraltılmaya çalışılmakta,
- Nitelikli Endüstri Bölgeleri Yasası, Yabancı Sermaye Yasası gibi yeni yapılan bir dizi yasal düzenleme ile yabancı sermayeye her türlü kamusal denetim ve sınırlama dışında toplumsal ve ekolojik maliyetleri ne olursa olsun kendi dilediği yere, dilediği biçimde yatırım imkanı tanınmak istenmekte,
- Tütün, Şeker yasası gibi yasalarla tarımsal üretim destekleri ortadan kaldırılarak, bunların yerine bir yanılsamadan ibaret olan Doğrudan Gelir Desteği politikası ikame edilmeye çalışılarak Türkiye tarımı adeta yok edilmeye çalışılmakta; Türkiye coğrafyası AB tarım üreticileri için büyük bir pazar haline getirilirken bu politikaların gerçek bir açlık sorunu riski taşıdığı görülememekte,
- Bu çerçevede kırsal kesime hizmet veren Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğü'nün faaliyetleri daraltılmakta,
- Madencilik sektörünü ilgilendiren başka düzenlemelerin yanı sıra, halen TBMM Plan ve Bütçe Komisyonunda görüşülmekte olan "Maden Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Tasarısı" değişiklik öngördüğü 10 yasa ile bir yandan bütün tarım topraklarımızı, mera alanlarımızı, ormanlarımızı, milli parklarımızı, tabiat parklarımızı, tabiat anıtlarımızı, sit alanlarımızı, ağaçlandırma alanlarımızı, kıyılarımızı, sulak alanlarımızı, su havzalarımızı, turizm bölgelerimizi alelade madencilik faaliyet sahası olarak görülme-sinin önünü açmakta; bu konuda ilgili bilim ve meslek çevreleri-nin ısrarlı çabalarına karşın önerileri gündeme alınmamakta,
- Diğer yandan, ham cevher ihracını teşvik ederek madencilik sektörümüzün bütünüyle uluslararası sermayenin denetimine geçmesi sürecini hızlandırmakta,
- Ülkemizin özellikle 80'ler dönemecinde içerisine girdiği genel politika süreçleriyle büyük bir uyum içerisinde yıllarca istismar edilmiş çevre alanı giderek daha fazla bir talan ve yağma alanı olarak yerli ve yabancı sermayenin hizmetine sunulmakta; bu nedenle çevre sorunlarına ilişkin ciddi bir politika oluşturulmamakta, mevcut yasal karmaşa, çevre örgütlenmesinin güçsüzlüğü, denetim ve yaptırım eksikliği gibi sorunlar ülkemizi bir ekolojik felaketin eşiğine getirmekte,

### 37. dönem çalışma raporu

- Anayasal bir hak olan insanların sağlıklı bir çevrede yaşama hakkı giderek daha fazla ihlal edilmekte, Yatağan Termik Santrali vakasından sonra Bergama halkının 10 yıldır bilim ve meslek çevreleriyle birlikte sürdürdüğü mücadele sonucunda kazanılmış olan mahkeme kararları hiçe sayılmakta,
- Ülkemizin son dönemde yaşadığı iki büyük depremin yıllardır sürdürülen rantçı politikalar nedeniyle büyük bir insani ve doğal yıkıma neden olmuş olmasına karşın bu politikalar hala sürdürülmekte; depremin neden olduğu büyük yıkım u-tanmazca yeni bir rant kapısı olarak görülmekte; hatta yaşanan yıkımdan hiç bir ders almayan zihniyet yapı üretim sürecinde kamusal denetimi ortadan kaldırmakta, kamusal denetimin özel şirketlere devri girişimleri sürmekte,
- Yerel Yönetimler Yasa Tasarısı ile, bir yanda yerel yönetimlerin hizmet olanakları merkezi idarenin elinde toplanırken, diğer yandan yerel yönetimlerin uluslararası sermayenin faaliyetlerini daha da arttırmasına imkan verecek biçimde yeniden yapılandırılmakta; birer kamu hizmeti olan su temini ve çöp gibi hizmetlerin özelleştirilmesi hızlandırılmakta, öte yandan yerel yönetimlere devredilmesi planlanan eğitim ve sağlık hizmetlerinin özelleştirilmesi kurgulanmakta,
- Bir yandan kamu üniversiteleri tahrip edilerek, diğer yandan özel üniversitelere büyük kamusal kaynaklar transfer edilerek eğitimdeki özelleştirme süreci hızlandırılmakta; ayrıca YÖK yasasındaki değişiklikler ve tüm üniversitelere öğrencileri müşteri olarak gören bir zihniyetin egemen olmasını sağlamaya yönelik girişimlerle eğitim hizmeti bütünüyle bir pazar haline getirilmeye çalışılmakta,
- GAP kapsamında tarımsal projeler, sulama projeleri bütünüyle bölge ve proje bazında, İsrail, Hollanda, İspanya gibi yabancı ülkelere ve o ülkelerin firmalarına devredilmekte,
- Kamu İhale Yasası ve Yabancıların Çalışma İzinlerini düzenleyen yasa tasarısıyla yabancı mühendis ve mimarların ülkemizde çalıştırılmaları kolaylaştırılmakta,
- Hizmet Ticareti Genel Antlaşması (GATS) ile nereneysel bütün geleneksel kamu hizmeti alanları piyasalaştırılarak Türkiye hükümetinin verdiği sınırsız taahhütler uyarınca yabancı sermayenin istilasına açılmakta; özel olarak GATS Antlaşmasında Uzmanlık Gerektiren Hizmetler kapsamında değerlendirilen mühendislik mimarlık hizmetlerinin de halihazırda dünya pazarının yüzde 72'sini elinde bulunduran 4 büyük emperyalist ülkenin kontrolüne geçmesi sürecini beslemektedir.
- Tüm bu olumsuz gelişmelere karşın emekçi sınıfların onurlu mücadelesine mühendis ve mimarların katılımını örgütleyen TMMOB kırk yıldır sürdürdüğü emekten ve halktan mücadeleyi yine emekçi sınıfların tarihsel mücadelesi içerisinde sürdürmeye kararlıdır.

#### ÇÜNKÜ, TMMOB 37.GENEL KURULU

- EŞİTLİKÇİ VE ÖZGÜRLÜKÇÜ BAŞKA BİR DÜNYANIN MÜMKÜN OLDUĞUNUN,
- EŞİTLİKÇİ VE ÖZGÜRLÜKÇÜ BAŞKA BİR TÜRKİYE'NİN MÜMKÜN OLDUĞUNUN,
- TÜRKİYE'NİN KAYNAKLARININ PLANLI BİR ŞEKİLDE DEĞERLENDİRİLMESİYLE ARTACAK OLAN TOPLUMSAL ÜRETİMİMİZİN BU

ÜLKENİN TÜM İNSANLARINA İNSANCA BİR YAŞAM SAĞLAMAYA  
YETER DÜZEYDE OLDUĞUNUN,  
BİLİNCİNDEDİR.

Dolayısıyla,

- Ülkemizin tüm beşeri ve doğal varlıkları özel sermaye istismarından kurtarılarak, toplumsal gönencimizin arttırılmasına yönelik ulusal, bölgesel ve kentsel düzeyde planlı ve kamusal bir ekonomi politikası esas alınmalı, kamusal kaynaklara dayalı ve istihdamı arttırıcı bir sanayileşme ve kalkınma hamlesi hedeflenmelidir.
- Özelleştirmeler durdurulmalı, bu sürece gerekçe oluşturması için yıllardır bilinçlice kötü yönetilen kamu kuruluşları yeniden güçlendirilmelidir.
- Yıllardır Türkiye'den kaynak transfer eden yabancı sermaye kuruluşlarına denetleme getirilmeli, spekülasyon sermaye hareketleri engellenmelidir.
- Ülkemizin sanayi alt-yapısının teknolojik düzeyini geliştirecek sürekli ve güçlü kurumsal yapılar inşa edilmelidir.
- Türkiye'nin bu güne kadar imza attığı ikili ve çok taraflı bütün askeri, siyasi ve ekonomik uluslararası anlaşmalar, bağımsızlık ve komşu ülkelerle dostluk temelinde yeniden gözden geçirilmelidir. Bölgemizdeki ülkelerle ekonomik ve iktisadi ilişkilerimiz güçlendirilmelidir. Askeri harcamalar sınırlandırılmalı, bu kaynaklar eğitim ve sağlık hizmetlerine ayrılmalıdır. Bu çerçevede militarist eğilimlere karşı mücadele edilmelidir.
- Eğitim, istihdam, gümrük, sanayi, ticaret, imar ve iskan, enerji gibi tüm alt-politika alanlarımız yukarıda sözü edilen genel prensipler bütünlüğü içerisinde oluşturulacak olan Bilim-Teknoloji-Sanayi politikaları çerçevesinde oluşturulmalıdır.
- Maden, sanayi, ulaşım, altyapı, yerleşim gibi öğeleri kapsayacak bütünsel arazi kullanım haritaları hazırlanmalıdır.
- Büyük bir bölümü deprem kuşağı içerisinde yer alan ülkemizin sanayi ve yerleşim planları rant politikalarından kurtarılarak, planlı ve bölgesel eşitliğe dayalı toplumsal çıkarları esas alan bilimsel bir yöntemle hazırlanmalıdır. Ayrıca yaşanan depremler sonucunda büyük bir yıkım yaşayan ve deprem sonrasında uygulanan rant politikaları nedeniyle sorunları katlanarak artan insanlarımızı güvenli ve insanca bir yaşam çevresi sağlanmalıdır.
- Bu doğrultuda, TMMOB de üzerine düşen görevi daha büyük bir duyarlılıkla yerine getirecektir.
- Son yıllarda özellikle dış bağımlılığın arttığı enerji sektöründe, ulusal kaynaklara dayalı bir politika izlenmeli, bu alandaki kamu kurumları güçlendirilerek enerji üretimi kamu eliyle sağlanmalıdır. Özel sektöre alım garantisi verilen bütün enerji sözleşmeleri iptal edilmelidir.
- Çevre ve sağlık mevzuatımızı by-pass etmek için "mobil santral" adı altında gündeme getirilen ve Samsun ve Batman örneklerinde olduğu gibi halkın karşı çıkışına rağmen inşa edilen düşük kaliteli yakıt tüketerek hem tarım alanlarımız hem de insan ve çevre sağlığı üzerinde büyük bir tehdit oluşturan termik santraller kapatılmalıdır.

### 37. dönem çalışma raporu

- Madencilik sektöründe ham cevher ihracı bütünüyle yasaklanmalı, gün geçtikçe stratejik önemi anlaşılan bor ve trona madenleri aramadan uç-ürün üretimine kadar tüm aşamalarında kamu eliyle işletilmelidir.
- Eğitim ve sağlık hizmetleri tüm yurttaşlar için eşit ve parasız ve insanca bir yaşamın gerektirdiği kalitede olmalıdır. Örgün eğitim kurumlarında eğitim dilinin yabancı dilde olması uygulamasına son verilmelidir.
- İnsanlarımızın maddi gönencini arttıracak önlemlerin yanı sıra insani ve politik gereksinimlerini de özgürce karşılamalarının koşulları yaratılmalıdır. 12 Eylül Anayasası yürürlükten kaldırılmalı, eşitlik, özgürlük, barış, demokrasi ve insan haklarının esas olduğu yeni bir Anayasa katılımcı bir tarz ile oluşturulmalıdır. Bu kapsamda yıllardır ülkemizin bir coğrafyasını baskıyı esas alan olağanüstü bir rejim ile yönetme politikasından vaz geçilmeli, OHAL kaldırılmalıdır. Göç etmek zorunda bırakılan bölge insanlarımızın köylerine özgürce dönüşleri ve insanca yaşam koşulları devlet tarafından güvence altına alınmalıdır.
- Emekçilerin ve ezilen kesimlerin siyasal örgütlenmeleri üzerindeki kısıtlamaları kaldırılmalı, Seçim ve Siyasi Partiler Kanunu demokratik bir içerikle değiştirilmelidir. Seçimlerde baraj uygulaması kaldırılmalı, nispi temsil sistemine dayalı ve seçim ittifaklarına izin veren düzenlemeler sağlanmalıdır.
- Emekten yana politikaları hayata geçirecek siyasi iradenin iktidara taşınması sağlanmalıdır.
- Bütün çalışanların grevli, toplu sözleşmeli sendikalaşma hakkı tanınmalıdır.
- Sivil ve bağımsız bir hukuk sistemi esas alınmalı, hukukun ülke ve toplum yararlarının korunması görevi restore edilmelidir.
- Kürt sorununa barışçı çözüm kalıcı hale getirilmeli, kardeşlik ve dostluk esas alınmalı, tüm yurttaşlarımızın kültürel düzeyde kendini ifade etmeleri önündeki engeller kaldırılmalı, anadilde eğitim ve yayın hakkı sağlanmalı ve devlet tarafından desteklenmelidir.
- Tutuklu ve hükümlülerin tecritine dayalı hücre (F) tipi cezaevi uygulamalarına son verilmeli, cezaevlerinde insani yaşam koşulları hakim olmalıdır.
- İdam cezası kaldırılmalı, siyasal suçlardan tutuklu ve hükümlü bulunanlar koşulsuz olarak serbest bırakılmalıdır.
- Tarımda toprak mülkiyet yapısı yoksul halkın çıkarları doğrultusunda yeniden ele alınmalıdır.
- Mayınlı araziler temizlenerek yoksul halkın kullanımına açılmalıdır.

Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği, önümüzdeki dönemde de, Odaları ve üyeleriyle birlikte çalışma, uygulama ilkesiyle ülkemizdeki ve dünyadaki emek güçleriyle dayanışma içinde bağımsızlıkçı, eşitlik ve özgürlükçü, barış ve dayanışmacı bir Türkiye ve Dünya için çalışmalarını sürdürecektir.

**Selam Olsun Türkiye'nin ve Dünya'nın Aydınlik Geleceğine!**

## TMMOB 36. Dönem Yönetim Kurulu Teşekkür/Kutlama Belgeleri

TMMOB 37. Genel Kurulu'nda TMMOB 36. Dönem Yönetim Kurulu  
Teşekkür / Kutlama Belgeleri sahiplerine verildi.

Aşağıda teşekkür belgesinde yer alan ifadeleri sunuyoruz.

### *Haldun Özen'e*

Mühendislerin ve mimarların örgütlenmesinde, özerk üniversite mücadelesinde ve insan haklarının savunuculuğunda gösterdiği inanç ve kararlılık için teşekkür ediyoruz ve kendisini sevgiyle ve saygıyla anıyoruz.

*TMMOB 36. Dönem Yönetim Kurulu*

### *Evrensel Gazetesi'ne*

Emekçi sınıfların, bunların bir parçası olan mühendislerin ve mimarların sorunlarını ve mücadelelerini kamu oyuna yansıtmada gösterdiği çaba ve kararlılık için teşekkür ediyoruz.

*TMMOB 36. Dönem Yönetim Kurulu*

### *Bağımsız Sosyal Bilimciler – İktisat Grubu'na*

Yeni liberal politikalara karşı toplumu bilinçlendirmek için çalışmalar yaptıkları, yaşadığımız krizlerin nedenlerini ve krizden çıkış için çözüm önerilerini emekçi sınıflarla paylaştıkları ve Emek Platformu Programının hazırlanmasına katkıda buldukları için teşekkür ediyoruz.

*TMMOB 36. Dönem Yönetim Kurulu*

### *Dokuz Eylül Üniversitesi Çevre Mühendisliği Bölümü'ne*

Bergama Ovacık Altın Madeni İşletme Projesi ile ilgili bilimsel titizlikle yaptıkları araştırmaları, toplum yararına öne çıkaran anlayışları ve kamu oyunun doğru bilgilendirilmesi yönünde hazırladıkları teknik değerlendirme raporu için teşekkür ediyoruz.

*TMMOB 36. Dönem Yönetim Kurulu*

### *Türk Tabipleri Birliği'ni*

Ölüm oruçları süresince, yoğun baskılara karşın, yaşama hakkına, mesleklerine ve meslek etiğine sahip çıkmada gösterdiği kararlılık için kutluyoruz.

*TMMOB 36. Dönem Yönetim Kurulu*

### *TMMOB İl Koordinasyon Kurulları'na*

TMMOB örgütlülüğünün gelişmesine, emekçilerin ortak zeminlerde buluşmasına ve birlikte mücadele etmelerine, özellikle Emek Platformu Dönem Sözcülüğü süresince katkıları için teşekkür ediyoruz.

*TMMOB 36. Dönem Yönetim Kurulu*



---

**2.** ve ODA KURULLARIMIZ

**37. DÖNEM  
TMMOB**

## TMMOB KURULLARI

---

## TMMOB 37. GENEL KURUL DİVANİ

Divan Başkanı	: H. Ali Yiğit
Divan Bşk.Yrd	: Hayati Karatokuş
Divan Bşk.Yrd	: Erhan Demirdizen
Yazman	: Oğuz Kuzgunbay
Yazman	: Saim Gür
Yazman	: Mehmet Güzel
Yazman	: Nuriye Çakırca

## TMMOB YÖNETİM KURULU

Oda	TMMOB Yönetim Kurulu Üyesi	TMMOB Yönetim Kurulu Yedek Üyeleri
Çevre Mühendisleri Odası	Mutlu Erdem	Ethem Torunoğlu Tezcan E. Abay
Elektrik Mühendisleri Odası	Hüseyin Yeşil	Haşim Aydıncağ Kemal B. Ulusaler
Fizik Mühendisleri Odası	Ekrem Poyraz	Hikmet Yüksel Casim Ağca
Gemi Mühendisleri Odası	Hakan Aydoğdu	Osman Kolay Yusuף Buldu
Gemi Makinaları İşletme Mühendisleri Odası	Zafer Boz (27.12.2003 tarihinden itibaren) Arif Atilla (27.12.2003 tarihine kadar)	Zafer Boz (27.12.2003 tarihine kadar) A .Tevfik Tuncay
Gıda Mühendisleri Odası	Kadir Dağhan	Yaşar Üzümcü Ali Haydar Süslü
Harita ve Kadastro Mühendisleri Odası	Celal Beşiktepe	H. Hasan Tuzcu Zeki Karahan
İç Mimarlar Odası	Nilgün Çarkacı	Işık Örsel Özgür Çetin
İnşaat Mühendisleri Odası	Ali Ergin Açıan	Feyzi Ünal
Jeofizik Mühendisleri Odası	Oğuz Gündoğdu	Cemal Kaya Gülnaz Kocabaş
Jeoloji Mühendisleri Odası	Hakkı Atıl	Hasan Ali Bayrak Çetin Kurtoğlu
Kimya Mühendisleri Odası	Alaeddin Aras	Engin Akon Erkan Arslan

Oda	TMMOB Yönetim Kurulu Üyesi	TMMOB Yönetim Kurulu Yedek Üyeleri
Maden Mühendisleri Odası	Necmi Ergin	Serdar Ömer Kaynak Ayhan Yüksel
Makina Mühendisleri Odası	Kaya Güvenç	Elif Öztürk S. Melih Şahin
Metalurji Mühendisleri Odası	Mahmut Kiper	Cemalettin Küçük Süleyman Sami Altun
Meteoroloji Mühendisleri Odası	Sıtkı Erduran	İsmail Küçük Faruk Şanlı
Mimarlar Odası	H. Ali Ulusoy	Mücella Yapıcı Emine M. Komut
Orman Mühendisleri Odası	Mehmet Göçebe	Halit Babalık H. İlker Yurtseven
Petrol Mühendisleri Odası	Ali Rıza Tanrıverdi	Mahmut Döngör Veysi Arguhan
Peyzaj Mimarları Odası	A.Betül Uyar	Ali Rıza Karagüzel Songül Top
Şehir Plancıları Odası	M. Remzi Sönmez	Osman Balaban Yaser Gündüz
Tekstil Mühendisleri Odası	Gökmen Kılıçoğlu	Zeliha Özsüle Murat Ögünç
Ziraat Mühendisleri Odası	Ali Nazmi Ozan	

### TMMOB YÜKSEK ONUR KURULU

Asıl	Yedek
Ahmet Altay Varol (Elektrik M.O.)	Abdülkadir Özdemir (Orman M.O.)
Muhittin İpek (Harita ve K. M.O.)	Yalçın Sanalan (Fizik M.O.)
Murat Gökdemir (İnşaat M.O.)	Ertuğrul Ünlütürk (Çevre M.O.)
Ümit Ülgen (Makina M.O.)	Berkan Ecevitoglu (Jeofizik M.O.)
Yılmaz Oktay (Ziraat M.O.)	Ali Kemal Akın (Jeoloji M.O.)

### TMMOB DENETLEME KURULU

Asıl	Yedek
Cumhur Demirkan (Elektrik M.O.)	Abidin Tekcan (Kimya M.O.)
Nadir Avcıaroğlu (Maden M.O.)	Gönül Emel İnal (Ziraat M.O.)
Hasan Akalın (Makina M.O.)	Arslan Abanoz (Harita ve K. M.O.)
Yusuf Ziya Kayır (Metalurji M.O.)	Orhan Çelik (Orman M.O.)
Oya Akkan (Peyzaj M.O.)	Şevki Bakırcı (Gemi M.O.)

## TMMOB YÜRÜTME KURULU

Başkan	: Kaya Güvenç
II.Başkan	: Oğuz Gündoğdu
Sayman	: A. Betül Uyar
Üye	: Hüseyin Yeşil
Üye	: Ekrem Poyraz
Üye	: Alaeddin Aras
Üye	: Necmi Ergin

## TMMOB GENEL SEKRETERLİĞİ

Genel Sekreter	: M. Fikret Özbilgin
Genel Sekreter Yardımcısı	: Hakan Nebil Genç 4 Nisan 2003 tarihinden itibaren E. Serdar Karaduman 1 Mayıs 2003 tarihine kadar
Teknik Görevli	: Ayşegül Bildirici 13 Aralık 2002 tarihinden itibaren Murat Sümer 1 Temmuz 2003 tarihinden itibaren Hakan Nebil Genç 13 Aralık 2002 – 4 Nisan 2003 tarihleri arası : Gönül Göçer Bingöl 17 Ağustos 2002 – 30 Kasım 2002 tarihleri arası
Danışman	: E. Serdar Karaduman 1 Mayıs 2003 tarihinden sonra

## HUKUK DANIŞMANLIĞI

Av. Nurten Çağlar Yakış

Av. Hüsnü Öndül

## BÜRO

Muhasebe	: İhsan Aydın
Sekreterlik	: Şahver Kaşıkçı Ayşen Sibel Kartal Çelik Çiğdem Sözen
Görevliler	: İsmail Dağaşan Vahip Koç (31 Mart 2003 tarihine kadar)

## 50. YIL ARŞİV ÇALIŞMALARI

Eriç Tarhan 25 Aralık 2003 tarihinden itibaren
Dicle Konuk 30 Ocak 2004 tarihinden itibaren
Emrah Durak 12 Eylül 2003 tarihinden itibaren



**2002-2004 ve 2004-2006 DÖNEMİ**  
**ODALARIMIZIN KURULLARI**

---



**TMMOB**  
**Çevre**  
**Mühendisleri**  
**Odası**

	<b>Kurullar 2002-2004 Dönemi</b>	<b>2004-2006 Dönemi</b>
<b>Yönetim Kurulu</b>	<p>Ethem Torunoğlu <i>Başkan</i> Tezcan E. Abay <i>II. Başkan</i> (15.09.2003 tarihinden itibaren)</p> <p>Cihan DüNDAR <i>II. Başkan</i> (15.09.2003 tarihine kadar)</p> <p>Cihan DüNDAR <i>Yazman</i> (15.09.2003 tarihinden itibaren)</p> <p>Tezcan E. Abay <i>Yazman</i> (15.09.2003 tarihine kadar)</p> <p>Yunus Arıkan <i>Sayman</i></p> <p>Vedat Yılmaz <i>Üye</i></p> <p>R. Sema Alevcan <i>Üye</i></p> <p>Nurdan Gedik <i>Üye</i></p>	<p>Cihan DüNDAR <i>Başkan</i> Yunus Arıkan <i>II. Başkan</i> Erdoğan Karaca <i>Yazman</i> Beril Salman Akın <i>Sayman</i> Mutlu Erdem <i>Üye</i> Almila Kından <i>Üye</i> Yılmaz Şengül <i>Üye</i></p>
<b>Onur Kurulu</b>	<p>Remzi Seyfioğlu Rıfat Göksu Ayşe Kaya Ulvi Kaynak Oya Ersan (27.04.2002 tarihinden itibaren)</p> <p>Ayşegül Nuhoglu (27.04.2002 tarihine kadar)</p>	<p>Ethem Torunoğlu Rıfat Göksu Ayşe Kaya Oya Ersan Tolga H. Balta</p>
<b>Denetleme Kurulu</b>	<p>Zekiye Ayhan Sadık Okutucu Azize G. Özdemir (14.07.2003 tarihinden itibaren)</p> <p>Nilgün Yılmaztürk (14.06.2003 tarihine kadar)</p>	<p>Süleyman Arıcı Sadık Okutucu Zekiye Ayhan</p>





**TMMOB**  
**Elektrik**  
**Mühendisleri**  
**Odası**

Kurullar	2002-2004 Dönemi	2004-2006 Dönemi
Yönetim Kurulu	Cengiz Göltaş <i>Başkan</i> Mehmet Turgut II. <i>Başkan</i> M. Sıtkı Çiğdem <i>Yazman</i> Mustafa Öztürk <i>Sayman</i> Cem Kükey <i>Üye</i> Seyit Çankaya <i>Üye</i> Ramazan Pektaş <i>Üye</i>	Kemal B. Ulusaler <i>Başkan</i> Mehmet Turgut II. <i>Başkan</i> M. Sıtkı Çiğdem <i>Yazman</i> Hüseyin Önder <i>Sayman</i> Cem Kükey <i>Üye</i> Medet Sir <i>Üye</i> Volkan Gürcan <i>Üye</i>
Onur Kurulu	Olgun Sakarya Murat Eraslan (15.02.2004 tarihinden itibaren) Tuncay Özkul (15.02.2004 tarihine kadar) Sırdaş Karaboğa Cemil Tekkeli Mustafa Demirören	Olgun Sakarya Mustafa Demirören Ahmet T. Uzunkaya E. Sabri Aksüt Seyit Ali Gürsoy
Denetleme Kurulu	Macit Mutaf Hasan Azar Hüsamettin Pala Mustafa Şerit Mustafa Özdemir Musa Taş (21.01.2004 tarihine kadar) Bülent Mergen Hüseyin Özdemiroğlu (21.01.2004 tarihinden itibaren)	Metin Telatar Hasan Azar Gıyasi Güngör Mustafa Kurt Hüseyin Özdemiroğlu Azim Şahin Sevil Bulutlar



**TMMOB**  
**Fizik**  
**Mühendisleri**  
**Odası**

Kurullar	2002-2004 Dönemi	2004-2006 Dönemi
Yönetim Kurulu	Abdullah Zararsız <i>Başkan</i> H. Burçin Okyar II. <i>Başkan</i> Ömer Yavaş <i>Yazman</i> Bülent Yapıcı <i>Sayman</i> Sinan Özgür <i>Üye</i> (23.11.2002 tarihinden itibaren) Ali Doğan <i>Üye</i> (23.11.2002 tarihinden itibaren) Ersin İlktürk <i>Üye</i> (16.11.2002 tarihine kadar) Nergiz Ulutuncer <i>Üye</i> (16.11.2002 tarihine kadar)	Abdullah Zararsız <i>Başkan</i> S. Çetin Tekin II. <i>Başkan</i> Sinan Özgür <i>Yazman</i> Bülent Yapıcı <i>Sayman</i> Güngör Arslan <i>Üye</i> Miyase Gülay <i>Üye</i> Ali Doğan <i>Üye</i>
Onur Kurulu	Yalçın Sanalan Ali Alat Gönül Buyan Demir İnan Mustafa Gülenç	Demir İnan Gönül Buyan Doğan Bor Mustafa Gülenç Gökçe Bingöl
Denetleme Kurulu	Haldun Kahraman Adil Buyan Sabit Balıkçı	Ömer Yavaş Adil Buyan İhsan Torun



**TMMOB  
Gemi  
Mühendisleri  
Odası**

Kurullar 2002-2004 Dönemi		2004-2006 Dönemi
Yönetim Kurulu	Metin Koncavar <i>Başkan</i> Osman Kolay <i>II. Başkan</i> Zühal Can <i>Yazman</i> (14.08.2002 tarihinden itibaren) Nuri Uygur <i>Sayman</i> (19.03.2003 tarihinden itibaren) Levent Arslan <i>Üye</i> (14.08.2002 tarihine kadar) Zafer Satıcı <i>Üye</i> (14.08.2002 tarihine kadar) Zühal Can <i>Sayman</i> (14.08.2002 tarihine kadar) Tamer Yılmaz <i>Üye</i> Hür Fırtına <i>Üye</i> Yaşar Güven <i>Üye</i> (26.03.2003 tarihinden itibaren) Zafer Satıcı <i>Üye</i> (14.08.2002 tarihine kadar) Levent Arslan <i>Üye</i> (14.08.2002 – 26.03.2003 tarihi arası)	Metin Koncavar <i>Başkan</i> Hür Fırtına <i>II. Başkan</i> Zühal Can <i>Yazman</i> Mustafa Zorlu <i>Sayman</i> Yaşar Güven <i>Üye</i> Gürsel Yıldız <i>Üye</i> İlhan Işık <i>Üye</i>
Onur Kurulu	Tarık Sabuncu A. Yücel Odabaşı Turgut Giray Ali Eser Şevki Bakırcı	A. Yücel Odabaşı İsmet Üner Yılmaz Tabanlı Tansel Timur Vecdi Özek
Denetleme Kurulu	İlker Özyıldız Tuncay Şenyurt Şebnem Helvacıoğlu (11.02.2004 tarihinden itibaren) Serhat Yinanç (11.02.2004 tarihine kadar)	İsmail Yalçın Ercan Özokutucu Gökhan Abana



**TMMOB  
Gemi  
Makinaları  
İşletme  
Mühendisleri  
Odası**

Kurullar 2002-2004 Dönemi		2004-2006 Dönemi
Yönetim Kurulu	Süleyman Savaş <i>Başkan</i> Yaşar Çoban <i>II. Başkan</i> Asım Horasan <i>Yazman</i> Feramuz Aşkın <i>Sayman</i> Hakan İncetahtacı <i>Üye</i> Hakan Aydoğmuş <i>Üye</i> Ender Kurt <i>Üye</i>	Süleyman Savaş <i>Başkan</i> Feramuz Aşkın <i>II. Başkan</i> Muammer Yağız <i>Yazman</i> Ali Kuşoğlu <i>Sayman</i> İsmail Deha Er <i>Üye</i> Hakan Tuna <i>Üye</i> Cengiz Deniz <i>Üye</i>
Onur Kurulu	Kemal Demir Erdoğan Sütunç Fahrettin Küçükşahin	Habib Kalkan Fahrettin Küçükşahin Gökçen Seven Erdoğan Sütunç Osman Şahin
Denetleme Kurulu	Adnan Erdal Vedat Savaş Hasan Çaylak	Atilla Çiftçigüzeli Vedat Savaş Süleyman Taşkın

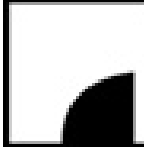


Kurullar	2002-2004 Dönemi	2004-2006 Dönemi
Yönetim Kurulu	<p>Eylem Başak Kaya <i>Başkan</i> (24.07.2003 tarihinden itibaren)</p> <p>Kadir Dağhan <i>Başkan</i> (24.07.2003 tarihine kadar)</p> <p>Fikret Okant <i>Başkan</i> (11.09.2002 tarihine kadar)</p> <p>Fulya Arıcan <i>II. Başkan</i> (26.08.2002 tarihinden itibaren)</p> <p>Ahmet Ölmez <i>II. Başkan</i> (26.08.2003 tarihine kadar)</p> <p>Esef Özat <i>Yazman</i></p> <p>Eylem Temel <i>Sayman</i></p> <p>Kadir Dağhan <i>Üye</i> (24.07.2003 tarihinden itibaren)</p> <p>Eylem Başak Kaya <i>Üye</i> (24.07.2003 tarihine kadar)</p> <p>Zehra Karagöz <i>Üye</i> (31.03.2003 tarihinden itibaren)</p> <p>Fikret Okant <i>Üye</i> (31.03.2003 tarihine kadar)</p> <p>Ahmet Ölmez <i>Üye</i> (26.08.2003 tarihinden itibaren)</p> <p>Fulya Arıcan <i>Üye</i> (26.08.2003 tarihine kadar)</p>	<p>R. Petek Ataman <i>Başkan</i></p> <p>S. Aykut Aytaç <i>II. Başkan</i></p> <p>Fulya Arıcan <i>Öznur Yazman</i></p> <p>Taylan Kıymaz <i>Sayman</i></p> <p>Berrin Şenöz <i>Üye</i></p> <p>Özge Çetinkaya <i>Üye</i></p> <p>Ahmet Ölmez <i>Üye</i></p>
Onur Kurulu	<p>Recep Helvacı</p> <p>Berrin Şenöz</p> <p>Aykut Aytaç</p> <p>Taner Baysal</p> <p>Atakan Günay</p>	<p>Recep Helvacı</p> <p>Şennur Özkaya</p> <p>E. Ceylan Rasan Kantarcı</p> <p>H. Ahmet Koçak</p> <p>Nezihat Demir</p>
Denetleme Kurulu	<p>R. Petek Ataman</p> <p>Taylan Kıymaz</p> <p>H. Sema Kutluay</p>	<p>Tülay Çakır</p> <p>K. Fikret Okant</p> <p>Fatoş Tuncer</p>



**TMMOB**  
**Harita ve**  
**Kadastro**  
**Mühendisleri**  
**Odası**

Kurullar	2002-2004 Dönemi	2004-2006 Dönemi
Yönetim Kurulu	Hüseyin Ülkü Başkan Atıla Karaçelebi II.Başkan A.Fahri Özten Yazman Nihal Erdoğan Sayman Cengiz Dağdelen Üye Salih Yavuz Üye Ramazan Pınar Üye	Hüseyin Ülkü Başkan Atıla Karaçelebi II.Başkan Cengiz Dağdelen Yazman Sebahat Yıldız Sayman Ertuğrul Candaş Üye Hasan Güngör Üye A.Fahri Özten Üye
Onur Kurulu	Zülfü Yaşar Hazır Ilhan Ekinçioğlu Turabi Gümüş A. Bülent Onat Ali Kemal Karayel	M. Tevfik Özlüdemir M. Nevzat Düzağaç Hüseyin Kanbolat Zeynel Abidin Öztürk S. Selçuk Savcı
Denetleme Kurulu	Servet Karaman Enver Tuna M.Ali Candaş İlknur Güler M. Kubilay Yıldırım İdris Uzun Hasan Mübarek	Hayriye Şendiç Zuhal Akyüzlü Yusuf Ziya Demir Oktay Gazioglu Pelin Tekinsoy M. Adem Şentürk Ayhan Yüksekaya



**TMMOB**  
**İç Mimarlar**  
**Odası**

Kurullar	2002-2004 Dönemi	2004-2006 Dönemi
Yönetim Kurulu	Levent Tümer Başkan Yaşar D. Yigeno II.Başkan Pınar Erdil Yazman Engin Öncüoğlu Sayman Nesrullah Mermer Üye İpek Toplu Üye Özgür Çetin Üye	Yaşar D. Yigeno Başkan Feyyaz Ataç II.Başkan Hicran Ö. Belder Yazman Pınar Erdil Sayman Şaha İzgi Üye Durul Onaran Üye Cem Artantaş Üye
Onur Kurulu	Nurten Ünansal Sacit Atis Sadun Ersin Salih Gömleksizoğlu Baskın Güvener	Sacit Atis Gürkan Kasımhocaoğlu H. Tahsin Çelebi Turgut Kaçar Levent Tümer
Denetleme Kurulu	Mesut Çelik Nilgün Çarkacı S. Kaan Çağırman	Nilgün Çarkacı Mesut Çelik Kaan Çağırman



**TMMOB**  
**İnşaat**  
**Mühendisleri**  
**Odası**

Kurullar	2002-2004 Dönemi	2004-2006 Dönemi
Yönetim Kurulu	Taner Yüzgeç <i>Başkan</i> Cemal Akça <i>II. Başkan</i> Ahmet Göksoy <i>Yazman</i> Züber Akgöl <i>Sayman</i> H. Ülkü Özer <i>Üye</i> Haluk İşözen <i>Üye</i> D. Galip Kılınç <i>Üye</i>	Taner Yüzgeç <i>Başkan</i> H. Ülkü Özer <i>II. Başkan</i> Ahmet Göksoy <i>Yazman</i> Züber Akgöl <i>Sayman</i> D. Galip Kılınç <i>Üye</i> Mehmet Şenol <i>Üye</i> Alpaslan Çulcuoğlu <i>Üye</i>
Onur Kurulu	Selahattin Güleç Feridun Sungur Arif Merdol Medet Özbek Hilmi Yüncü	Medet Özbek Hilmi Yüncü Selahattin Güleç Arif Merdol Feridun Sungur
Denetleme Kurulu	Fadlı Kıran (08.03.2003 tarihine kadar) Cemil Kora (01.06.2003-26.12.2003 tarihi arası) Ziya Yağan (26.12.2003 tarihine kadar) Cemil Kora (01.06.2003 tarihine kadar) Yılmaz Yalım (01.06.2003-02.01.2004 tarihi arası) Necdet Etiz (26.12.2003 tarihine kadar) Yılmaz Yalım (01.06.2003 tarihine kadar) Tahsin Çinelioğlu (01.06.2003-26.12.2003 tarihi arası)	Fahrettin Çuğu Mücahhit Akkoç Niyazi Sevil Abdullah Bakır Namık Kemal Aydın Şükrü Hamarat A. Feza Karahan Niyazi Üstün E. Tahsin Yaygın



**TMMOB**  
**Jeofizik**  
**Mühendisleri**  
**Odası**

Kurullar	2002-2004 Dönemi	2004-2006 Dönemi
Yönetim Kurulu	A. Uğur Gönülalan <i>Başkan</i> İmam Çelik <i>II. Başkan</i> Mehmet Altıntaş <i>Yazman</i> Tevfik Fikret Aksu <i>Sayman</i> Rüçhan Yılmaz <i>Üye</i> Bülent Kümbetlioğlu <i>Üye</i> Salih Karakısa <i>Üye</i>	A. Uğur Gönülalan <i>Başkan</i> İmam Çelik <i>II. Başkan</i> Orhan Güreli <i>Yazman</i> Salih Karakısa <i>Sayman</i> Berkan Ecevitoğlu <i>Üye</i> Ahmet Aytünür <i>Üye</i> Burcu Gündoğdu <i>Üye</i>
Onur Kurulu	Cemil Kavukçu Günay Çiftçi Çetin Koçak Ersin Çevikayak Mustafa Cevher	Rüçhan Yılmaz Ersin Çevikayak Çetin Koçak Vasfi Pektaş M. Ali Ak
Denetleme Kurulu	Orhan Güreli M. Tankut Kılınç Altan M. İçerler	Altan M. İçerler Seyfullah Tufan M. Tankut Kılınç



**TMMOB**  
**Jeoloji**  
**Mühendisleri**  
**Odası**

	<b>Kurullar 2002-2004 Dönemi</b>	<b>2004-2006 Dönemi</b>
<b>Yönetim Kurulu</b>	Aydın Çelebi Başkan Oktay Ekinci II. Başkan İsmet Cengiz Yazman Dündar Çağlan Sayman (01.01.2003 tarihinden itibaren) Ali Kayabaşı Sayman (01.01.2003 tarihine kadar) Ramazan Demirtaş Üye Buket Ecemiş Üye Hatice Erbay Çalağan Üye	Aydın Çelebi Başkan İsmet Cengiz II. Başkan Bahattin Demir Yazman Dündar Çağlan Sayman Mehmet Şener Üye Levent Tezcan Üye Fatma Bozbeyoğlu Üye
<b>Onur Kurulu</b>	Orhan Ozan Bayram Sarıdaş Nihat Bozdoğan Mehmet Ekmekçi Cevdet Çakır (19.05.2003 tarihinden itibaren) Dursun Bayrak (04.04.2002-19.05.2003 tarihleri) Namık Güner (04.04.2002 tarihine kadar)	Orhan Ozan Bayazıt Erdem Oktay Ekinci Nihat Bozdoğan İsmail Hemdem
<b>Denetleme Kurulu</b>	Beyazıt Erdem Aytekin Zihni Doğan Yurtseven (21.11.2002 tarihinden itibaren) Yunus Üye (21.11.2002 tarihine kadar) Bahattin Demir Tekin Arıkal Hüseyin Tevhit Arıcan Faruk İlgün	Aytekin Zihni Faruk İlgün Doğan Yurtseven Hasan Ali Bayrak Ersin Gırbalar Osman Ecemiş Ali Çakmakoglu



**TMMOB**  
**Kimya**  
**Mühendisleri**  
**Odası**

Kurullar	2002-2004 Dönemi	2004-2006 Dönemi
Yönetim Kurulu	<p>Sami Can Başkan Erelî Özbozkurt II. Başkan İsmail Türkseven Yazman Kemal Akbay Sayman (18.01.2003 tarihinden itibaren) Ayşegül Kesedar Sayman (18.01.2003 tarihine kadar) Kemal Abay Üye (18.01.2003 tarihine kadar) Ayşegül Kesedar Üye (18.01.2003 tarihinden itibaren) Tayfun Kahyaoğlu Üye M. Halım Karabekir Üye</p>	<p>Erelî Özbozkurt Başkan Hasan Küçük II. Başkan İsmail Türkseven Yazman Kemal Akbay Sayman Fatih Taçalan Üye Ağah Köker Üye Gülgün Şenlen Üye</p>
Onur Kurulu	<p>Mürşit Pekin Muzaffer Sönmez Suna Toptan Özden Tokel Bakiye Çiçekoğlu</p>	<p>Köksal Kekeç Ramazan Göç Sevda Baştuğ Kadriye Oktor Engin Akon</p>
Denetleme Kurulu	<p>Hülya Ekran (29.11.2003 tarihinden itibaren) Timur Özhan (29.11.2003 tarihine kadar) Fuat Sarıoğlu Yüksel Baştürk Gökhan Öztürk Mahmut Tuncay</p>	<p>Sermet Çelikçapa Hülya Ekran Mahmut Tuncay Esat Kırsaç Gökhan Öztürk</p>



**TMMOB  
Maden  
Mühendisleri  
Odası**

Kurullar		2002-2004 Dönemi	2004-2006 Dönemi
Yönetim Kurulu	Mehmet Torun Başkan Ayhan Yüksel II. Başkan Nejat Tamzok Yazman Ali Önemli Sayman Mahmut Yılmaz Üye Mehmet Özyurt Üye Soner Öğretmen Üye (24.12.2002 tarihinden itibaren) Nuray Erdoğan Üye (14.05.2002-24.10.2002 tarihi arası) İlker Ertem Üye (14.05.2002 tarihine kadar)	Mehmet Torun Başkan Mahmut Yılmaz II. Başkan Nejat Tamzok Yazman Ali Önemli Sayman Nahit Arı Üye Yusuf Ziya Akgök Üye A. Çağatay Dikmen Üye	
Onur Kurulu	Asım Kutluata Murat Turan M. Fikret Özbilgin Vedat Didari Tuncer Demiröz	M. Fikret Özbilgin Asım Kutluata Vedat Didari Tevfik Güyagüler Cemil Seçkin	
Denetleme Kurulu	Muhammet Yıldız Kamil Ayyıldız (11.03.2002 tarihinden itibaren) Vural Çekinmez (11.03.2002 tarihine kadar) Köksal Mucuk	Muhammet Yıldız Kamil Ayyıldız Mehmet Özyurt	





**TMMOB  
Makina  
Mühendisleri  
Odası**

Kurullar	2002-2004 Dönemi	2004-2006 Dönemi
Yönetim Kurulu	Emin Koramaz Başkan S. Melih Şahin II. Başkan Ali Ekber Çakar Yazman Ahmet Eniş Sayman Elif Öztürk Üye Haydar Şahin Üye Tahsin Akbaba Üye	Emin Koramaz Başkan S. Melih Şahin II. Başkan Ali Ekber Çakar Yazman Ahmet Eniş Sayman Elif Öztürk Üye Haydar Şahin Üye Tahsin Akbaba Üye
Onur Kurulu	Mustafa Asar İ.Ethem Öztürk <i>(23.01.2004 tarihinden itibaren)</i> Ali Peri <i>(23.01.2004 tarihine kadar)</i> Özan Parlar Arife Kurtoğlu Yusuf Pıtırılı	Arife Kurtoğlu İlter Çelik Zafer İlken Hasan Durak Zeki Arslan
Denetleme Kurulu	Yıldırım Çakar Metin Yücel Selahattin Alsancak <i>(16.01.2004 tarihinden itibaren)</i> Simavi Bakır <i>(16.01.2004 tarihine kadar)</i> Behiç Ertürk <i>(16.01.2004 tarihinden itibaren)</i> Yahya Bulat <i>(16.10.2004 tarihine kadar)</i> Zeki Eskiler Erdoğan Kiriş Murtaza Ergen Servet Tetik Süleyman Demirçelik Halil Köybaşı <i>(16.01.2004 tarihinden itibaren)</i> Meftun Gürdallar <i>(16.10.2004 tarihine kadar)</i>	İlker Altıok Hüseyin Kaya Osman Çakıl Erol Kılıçkap Mehmet Eyyüpoğlu Fikret Palabıyık Temel Ferah Mustafa Koca M. Bülent Tunçel Galip Akalın Metin Şen



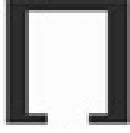
**TMMOB  
Metalurji  
Mühendisleri  
Odası**

Kurullar	2002-2004 Dönemi	2004-2006 Dönemi
Yönetim Kurulu	Cemalettin Küçük <i>Başkan</i> Sinan Kalyoncu <i>II. Başkan</i> Hüseyin Savaş <i>Yazman</i> M. Kemal Başak <i>Sayman</i> (17.09.2003 tarihinden itibaren) M. Erhan İşkol <i>Sayman</i> (17.09.2003 tarihine kadar) Talat Çamlıdere <i>Üye</i> (02.10.2002 tarihinden itibaren) Erol Turgut <i>Üye</i> (02.10.2002 tarihine kadar) Kaya Özeren <i>Üye</i> ( 17.09.2003 tarihinden itibaren) Hüseyin Alper Hızlı <i>Üye</i>	Cemalettin Küçük <i>Başkan</i> Kaya Özeren <i>II. Başkan</i> Hüseyin Savaş <i>Yazman</i> M. Kemal Başak <i>Sayman</i> A. Levend Otsukarcı <i>Üye</i> Celal Hançerlioğlu <i>Üye</i> Hüseyin Hızlı <i>Üye</i>
Onur Kurulu	İhsan Önal Esen Göktürk Suat Ayhan Hikmet Bilge Behzat Akbaş	Süleyman Sami Altun Hikmet Bilge Haluk Güldür M. Önder Yücel İhsan Önal
Denetleme Kurulu	İbrahim Helvacıoğlu Zehra Güner Akad Haluk Güldür Murat Can Ocaktan M. Önder Yücel	Şefik Doğan İrfan Türkkolu M. Timur Olcay Gürkan Solmaz M. Erhan İşkol



**TMMOB  
Meteoroloji  
Mühendisleri  
Odası**

Kurullar	2002-2004 Dönemi	2004-2006 Dönemi
Yönetim Kurulu	İsmail Küçük <i>Başkan</i> Sıtkı Erduran <i>II. Başkan</i> Alper Akçakaya <i>Yazman</i> Hayrettin Akoğlu <i>Sayman</i> Gökhan Yücel <i>Üye</i>	Mustafa Diren <i>Başkan</i> Ahmet Taşpınar <i>II. Başkan</i> A. Erhan Angı <i>Yazman</i> Hayrettin Akoğlu <i>Sayman</i> Hasan Aksu <i>Üye</i>
Onur Kurulu	Hüseyin Avni Sağesen Belgin Kurtuluş Seyfettin Aydın Uğur Şirin Ali Osman Erdem	Adnan Başaran Seyfettin Aydın Serkan Tepe Cem Dalgün Uğur Şirin
Denetleme Kurulu	Cüneyt Geçer Çetin Gül Yüksel Malkoç	Cüneyt Geçer Yüksel Malkoç Bilal Bektaşoğlu



**TMMOB**  
**Mimarlar**  
**Odası**

	<b>Kurullar 2002-2004 Dönemi</b>	<b>2004-2006 Dönemi</b>
<b>Yönetim Kurulu</b>	Yücel Gürsel <i>Başkan</i> A.Haluk Gürkan <i>II. Başkan</i> (22.09.2002 tarihinden itibaren) M. Sait Kozacıoğlu <i>II. Başkan</i> (22.09.2002 tarihine kadar) Fatih Söyler <i>Yazman</i> Necip Mutlu <i>Sayman</i> Cengiz Erüzün <i>Üye</i> A. Haluk Gürkan <i>Üye</i> Ahmet Yoldaş <i>Üye</i>	Oktay Ekinci <i>Başkan</i> H. Bülent Tuna <i>II. Başkan</i> Necip Mutlu <i>Yazman</i> Erkan Karakaya <i>Sayman</i> Fatih Söyler <i>Üye</i> Aysel Çetin <i>Üye</i> A. Can Diril <i>Üye</i>
<b>Onur Kurulu</b>	Mehmet Ruhı Yüksel Erdal Aktulga Semra Uygur Hakkı Önel Hüsamettin Ataman	E. Betül Gemalmaz Dikici Ali Ekinci Mustafa Ulusoy Recep Esengil Kamuran Sami
<b>Denetleme Kurulu</b>	Süleyman Birdal Oğuz Bulhaz Necati Sırlıbaş Mürüvvet Ataman Aykut Ülkütekin M.Pekcan Işık Diler Baştürk Ahmet Öztürk Levent A.Fahri Güneş A.Kaan Atabey Ali Temel Aka İ.Hakkı İlkimen D.Bora Karataş M.Bülent Erden Feridun Fadiloğlu Hülya Ertan Pınar Aykut Akıncı İsmail Ruhlukürkçü Recep Yıldırım Maide Gülay Özcan Görmüş	Süleyman Birdal H. Barbaros Toz Aykut Akıncı Engön Timurcan Hilal Savcı Raşit Gökçeli Maide Gülay



**TMMOB**  
**Orman**  
**Mühendisleri**  
**Odası**

**Kurullar 2002-2004 Dönemi****2004-2006 Dönemi**

	<b>2002-2004 Dönemi</b>	<b>2004-2006 Dönemi</b>
<b>Yönetim Kurulu</b>	<p>Salih Sönmezşık <i>Başkan</i> E.Aydan AlanayII.<i>Başkan</i> Erol Mudanyalı <i>Yazman</i> (13.01.2004 tarihinden sonra) Hikmet Hatırnaz <i>Yazman</i> (14.05.2003-13.01.2004 arası) Mehmet Polat <i>Yazman</i> (14.05.2003 tarihine kadar) N.İlhan Öztürk <i>Sayman</i> (19.01.2004 tarihinden sonra) Efkan İsak <i>Sayman</i> (08.11.2003-19.01.2004 tarihleri arası) Erol Mudanyalı <i>Sayman</i> (21.05.2003-07.11.2003 tarihleri arası) Sabahattin Özkırım <i>Sayman</i> (18.05.2003 tarihine kadar) Ramazan Kartal <i>Üye</i> (14.05.2003 tarihinden sonra) Özden Becerik <i>Üye</i> (21.05.2003 tarihinden sonra) Efkan İsak <i>Üye</i> (19.01.2004 tarihinden sonra) N.İlhan Öztürk <i>Üye</i> (13.01.2004-19.01.2004 tarihleri arası) Erol Mudanyalı <i>Üye</i> (20.03.2003-8.11.2003 tarihleri arası ve 21.05.2003 tarihine kadar) Hikmet Hatırnaz <i>Üye</i> (14.05.2003 tarihine kadar) Murat Başar <i>Üye</i> (20.03.2003 tarihine kadar)</p>	
<b>Onur Kurulu</b>	<p>Celal Çoban Mutlu Boz Kemal Aybek Mahir Keskin A.Osman Hasanbeşeoğlu</p>	
<b>Denetleme Kurulu</b>	<p>Yaşar İnan Sedat Ay Ufuk Coşgun</p>	



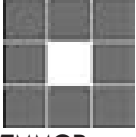
**TMMOB  
Petrol  
Mühendisleri  
Odası**

Kurullar 2002-2004 Dönemi		2004-2006 Dönemi
Yönetim Kurulu	Mete Topgüder Başkan Reha Gülümser II. Başkan Sertuğ Evin Yazman Mustafa Durusu Sayman Mahmut Döngör Üye Fevzi Gümrah Üye Ülker Kalfa Üye	Mete Topgüder Başkan Reha Gülümser II. Başkan Evrin Uluneye Yazman Ahmet Ayser Sayman Necat Özer Üye Metin Mihçanak Üye Evren Özbeyoğlu Üye
Onur Kurulu	Hasan Akman Ahmet Kemal Gök Latif Vrana Esat Can Adnan Gümüştaş	Ahmet Bilgili Ahmet Kemal Kök Mahmut Karadağ Erol Kanmaz Adnan Gümüştaş
Denetleme Kurulu	Necat Özer Uğur Karabakal Ruhi Yetik	Uğur Karabakal Sertuğ Evin Tayfun Atalay



**TMMOB  
Peyzaj  
Mimarları  
Odası**

Kurullar 2002-2004 Dönemi		2004-2006 Dönemi
Yönetim Kurulu	Rahime T. Akbaş Başkan Songül Top II. Başkan Ayşegül Oruçkaptan Yazman (24.12.2002 tarihinden itibaren) Ayşegül Yücel Yazman (24.12.2002 tarihine kadar) Keykubat Aras Sayman Meltem Öz Ayas Üye Ayşegül Oruçkaptan Üye (24.12.2002 tarihine kadar) Murat Z. Memlük Üye Ayşegül Yücel Üye (24.12.2002 tarihinden sonra)	Ayşegül Oruçkaptan Başkan Gaye Çulcuoğlu II. Başkan Arzu Dolanay Yazman Birsen Baltacı Sayman Rahime Tunçtan Akbaş Üye Gökçe Senem Okulu Üye Özgür Yerli Üye
Onur Kurulu	Ayşegül Günaydın Tülay Tosun Arzu Dolanay Çetin Sarper Ramazan Doğru	Engin Nurlu Meltem Öz Ayas Veli Ortaçesme Nurcihan Ergüleci Muzaffer Yücel
Denetleme	Yaşar İşbilen (02.08.2003 tarihine kadar) Ali Rıza Karagüzel (02.08.2003 tarihinden itibaren) Sefa Het H. Özge Dora Nurcihan Ergüleci	Safa Het Ali Rıza Karagüzel M. Akif Çalışkan Ayşin Tümer Alpay Tırl



**TMMOB**  
**Şehir**  
**Plancıları**  
**Odası**

	Kurullar 2002-2004 Dönemi	2004-2006 Dönemi
Yönetim Kurulu	<p>Ümit Nevzat Uğurel Başkan Erhan Demirdizen II. Başkan (17.11.2003 tarihinden itibaren) Osman Balaban II. Başkan (17.11.2003 tarihine kadar) Osman Balaban Yazman (17.11.2003 tarihinden itibaren) Erhan Demirdizen Yazman (17.11.2003 tarihine kadar) Yaser Gündüz Sayman Nevzat Can Üye Fatih Yılmaz Üye (14.12.2002 tarihinden itibaren) M.Sinan Özden Üye (20.06.2003 tarihinden itibaren) Kadem Karaağaç Üye (20.06.2003 tarihine kadar) Nesrin Cansever Üye (14.12.2002 tarihine kadar)</p>	<p>Erhan Demirdizen Başkan Buğra Gökçe II. Başkan Funda Erkal Yazman Buket Gülşen Sayman Nevzat Can Üye Yaser Gündüz Üye İzzettin Turnalar Üye</p>
Onur Kurulu	<p>Belma Babacan Tekinbaş Perihan Kiper Çağatay Keskinok Numan Tuna Nimet Sırcan</p>	<p>Tarık Şengül Bülent Tanık Osman Balaban Ömer Kırıl Belma Babacan Tekinbaş</p>
Denetleme Kurulu	<p>Kenan Özdemir Binali Tercan Ertan Göral Orhan Ermergen Abdullah Sevinç</p>	<p>Nilgün Görer Orhan Ermergen Sırma Turgut Ali Ulvi Ulubaş Erdal Kurttaş</p>



**TMMOB**  
**Tekstil**  
**Mühendisleri**  
**Odası**

Kurullar	2002-2004 Dönemi	2004-2006 Dönemi
Yönetim Kurulu	Ziya Özek Başkan Ahmet Güzel II. Başkan Y. Dilek Toprakkaya Yazman (14.04.2002 tarihinden itibaren) Diler Yeşim Peker Yazman (14.04.2002 tarihine kadar) Yılmaz Solmaz Sayman (13.04.2003 tarihinden itibaren) Hüseyin Açıkgözoğlu Sayman (13.04.2003 tarihine kadar) Diler Yeşim Peker Üye (14.04.2003 tarihinden sonra) Ahmet Cenap Aygen Üye Hüseyin Açıkgözoğlu Üye (13.04.2003 tarihinden sonra)	Güngör Durur Başkan Ahmet Güzel II. Başkan Ü. Halis Erdoğan Yazman Diler Yeşim Peker Sayman Mustafa Erdem Üreyen Üye Hüseyin Açıkgözoğlu Üye Mihriban Akyol Üye
Onur Kurulu	Ayşe Okur Altan Yalaz Sevil Dürmüş Ramazan Cabılar Melike Anıl Bingöl	Ziya Özek Ayşe Okur Mustafa Civan Y. Dilek Toprakkaya Bülent Çelikok
Denetleme Kurulu	Gökmen Kılıçoğlu Umut Kuşçu Handan Temel (04.08.2002 tarihinden itibaren) Urungu Özenç (23.06.2002 tarihine kadar)	Yasin Vural Urungu Özenç Mehmet Ferda Sinanoğlu



**TMMOB  
Ziraat  
Mühendisleri  
Odası**

## Kurullar 2002-2004 Dönemi

## 2004-2006 Dönemi

	2002-2004 Dönemi	2004-2006 Dönemi
Yönetim Kurulu	<p>Gökhan Günaydın <i>Başkan</i> (05.05.2003 tarihinden itibaren)</p> <p>Gürol Ergin <i>Başkan</i> (05.05.2003 tarihine kadar)</p> <p>Özkan Göksel <i>II. Başkan</i></p> <p>B. Remzi Suiçmez <i>Yazman</i> (05.05.2003 tarihinden itibaren)</p> <p>Gökhan Günaydın <i>Yazman</i> (05.05.2003 tarihine kadar)</p> <p>Turhan Tuncer <i>Sayman</i></p> <p>Cemil Ertuğrul <i>Üye</i></p> <p>Gülây Subaşı <i>Üye</i></p> <p>Emin Argun Baran <i>Üye</i> (05.05.2003 tarihinden itibaren)</p> <p>B. Remzi Suiçmez <i>Üye</i> (05.05.2003 tarihine kadar)</p>	<p>Gökhan Günaydın <i>Başkan</i></p> <p>Turhan Tuncer <i>II. Başkan</i></p> <p>Fatih Taşdoğan <i>Yazman</i></p> <p>Hamdi Arpa <i>Sayman</i></p> <p>Medar Kalkan <i>Üye</i></p> <p>Özden Güngör <i>Üye</i></p> <p>Şule Yıldırım <i>Üye</i></p>
Onur Kurulu	<p>Ali Vahap Katkat</p> <p>Serdar Öztekin</p> <p>Nuri Arı</p> <p>Medar Kalkan</p> <p>İbrahim Özyılmaz</p>	<p>Özkan Göksel</p> <p>Zehra Eyicil</p> <p>Kenan Atagün</p> <p>İbrahim Yalçın</p> <p>Ali Yüzgeç</p>
Denetleme Kurulu	<p>Erol Kasnaklı</p> <p>Enver Çetin</p> <p>Ahmet Akın</p>	<p>Gülây Subaşı</p> <p>E. Argun Baran</p> <p>Bülent Torunbalcı</p>



## TMMOB İL / İLÇE KOORDİNASYON KURULU SEKRETERLERİ

İLİ	ADI SOYADI	SEKRETERYA ODA
ADANA	Hasan Hüseyin Yapıcı (01.02.2003 tarihinden itibaren)	İnşaat M.O
	Ercan Afşar	İnşaat M.O
ADİYAMAN	Hasan Erdem Yıldız (22.02.2003 tarihinden itibaren)	Mimarlar O
	Mesut Seçilmiş	Makina M.O
ANKARA	Kenan Akdemir	Makina M.O
ANTALYA	Candan Latifoğlu	Elektrik M.O
ARTVİN	Sinan Güner (11.01.2003 tarihinden itibaren)	Orman M.O
	Zeki Polatdemir	İnşaat M.O
AYDIN	Nadir Mıstık (07.06.2003 tarihinden itibaren)	Mimarlar O
	R.Altan Güney	İnşaat M.O
BALIKESİR	S.Cengiz Dikici (16.08.2002 tarihinden itibaren)	Mimarlar O.
	M.Ömür Boyver	Makina M.O
BARTIN	Mahmut Demikok (14.09.2003 tarihinden itibaren)	Elektrik M.O
	Ayşe Sevtap Uzun	Ziraat M.O
BATMAN	Veysel Tan	Makina M.O
BURSA	Kenan Alpacar (05.10.2002 tarihinden itibaren)	Mimarlar O.
	Emir Birgün (29.06.2002 - 13.09.2003 tarihleri arası)	Elektrik M.O.
	Mustafa Özçelik (29.06.2002 tarihinden itibaren)	Elektrik M.O.
ÇANAKKALE	Sabahattin Doğanç (16.08.2002 tarihinden itibaren)	İnşaat M.O
	Ünal Ömercioğlu	Mimarlar O.
DENİZLİ	Fatih Yaşa	Makina M.O
DİYARBAKIR	Tansel Önal	İnşaat M.O
EDİRNE	Ahmet Dereli	Makina M.O

<b>İLİ/İLÇESİ</b>	<b>ADI SOYADI</b>	<b>SEKRETERYA ODA</b>
<b>EDREMIT İLÇE</b>	<b>Kemal Tura</b> (05.10.2002 tarihinden itibaren)	İnşaat M.O
<b>ESKİŞEHİR</b>	<b>Rafet Demirbaş</b>	Jeoloji M.O
<b>GAZİANTEP</b>	<b>Erol Karabay</b>	Elektrik M.O
<b>HATAY</b>	<b>Zahi Ekmekçioğlu</b>	İnşaat M.O
<b>İÇEL</b>	<b>Zehra Korkmaz</b>	Çevre M.O
<b>ISPARTA</b>	<b>Süleyman Gülboy</b>	Harita ve Kad.M.O
<b>İSTANBUL</b>	<b>Münir Aydın</b> (01.03.2004 tarihinden itibaren)	Makina M.O
<b>İZMİR</b>	<b>Mehmet Güzel</b>	Elektrik M.O
<b>KAHRAMANMARAŞ</b>	<b>Serdar Zabun</b> (25.10.2003 tarihinden itibaren)	Mimarlar O
	<b>H.Mehmet Güner</b> (29.10.2002 - 25.10.2003 tarihleri arası)	Mimarlar O
<b>KIRKLARELİ</b>	<b>Hakan Havancılar</b>	Kimya M.O
<b>KOCAELİ</b>	<b>Serhat Girgin</b>	Makina M.O
<b>MALATYA</b>	<b>Mustafa İçaçan</b>	Elektrik M.O
<b>MANİSA</b>	<b>Abidin Yatkın</b>	İnşaat M.O
<b>MUĞLA</b>	<b>Alifer Ataserver</b>	İnşaat M.O
<b>SAMSUN</b>	<b>Selami Özçelik</b>	Mimarlar O.
<b>ŞANLIURFA</b>	<b>Şeyhmus Karahan</b>	İnşaat M.O
<b>TRABZON</b>	<b>Hicabi Cırdık</b> (13.09.2002 tarihine kadar)	Orman M.O
<b>VAN</b>	<b>Şevket Akdemir</b>	Ziraat M.O
<b>YALOVA</b>	<b>Alpaslan Gürbüzer</b> (29.06.2002 tarihinden itibaren)	Makina M.O
	<b>Savaş Dinçer</b>	Mimarlar O
<b>ZONGULDAK</b>	<b>Erdoğan Kaymakcı</b> (14.06.2002 tarihinden itibaren)	Maden M.O
	<b>Tufan Teletar</b>	Makina M.O

**TMMOB ÖRGÜT ŞEMASI - I**  
**İLLERE GÖRE TAHMİNİ ÜYE SAYILARININ VE**  
**TMMOB BİRİMLERİNİN DAĞILIMI**

<b>Adana</b>	
Tahmini Üye Sayısı	6.526
İKK	1
Şube	12
Bölge Şube	1
İl Temsilciliği	4
İlçe Temsilciliği	7
MDG	1
Oda Temsilcisi	4
Toplam	30

<b>Adıyaman</b>	
Tahmini Üye Sayısı	941
İKK	1
İl Temsilciliği	9
Oda Temsilcisi	1
Toplam	11

<b>Afyon</b>	
Tahmini Üye Sayısı	2.211
İl Temsilciliği	8
Oda Temsilcisi	2
Toplam	10

<b>Ağrı</b>	
Tahmini Üye Sayısı	398
İl Temsilciliği	5
MDB	1
Oda Temsilcisi	1
Toplam	7

<b>Aksaray</b>	
Tahmini Üye Sayısı	642
İl Temsilciliği	6
Toplam	6

<b>Amasya</b>	
Tahmini Üye Sayısı	509
İl Temsilciliği	9
İlçe Temsilciliği	1
MDB	1
Oda Temsilcisi	1
Toplam	12

<b>Ankara</b>	
Tahmini Üye Sayısı	34.452
Birlik	1
Oda	20
İKK	1
Şube	9
İl Temsilciliği	1
İlçe Temsilciliği	7
MDG	1
İrtibat Bürosu	1
Toplam	41

<b>Antalya</b>	
Tahmini Üye Sayısı	5.691
İKK	1
Şube	9
Bölge Şube	1
Bölge Temsilciliği	1
İl Temsilciliği	5
İlçe Temsilciliği	11
MDG	6
İrtibat Bürosu	2
Oda Temsilcisi	7
Toplam	43

<b>Ardahan</b>	
Tahmini Üye Sayısı	125
İl Temsilciliği	2
Toplam	2

<b>Artvin</b>	
Tahmini Üye Sayısı	378
İKK	1
İl Temsilciliği	9
İlçe Temsilciliği	2
Oda Temsilcisi	2
Toplam	14

<b>Aydın</b>	
Tahmini Üye Sayısı	2.481
İKK	1
Şube	2
İl Temsilciliği	10
İlçe Temsilciliği	21
MDB	3
MDG	1
Oda Temsilcisi	1
Toplam	39

<b>Balıkesir</b>	
Tahmini Üye Sayısı	2.781
İKK	2
Şube	3
İl Temsilciliği	10
İlçe Temsilciliği	25
İrtibat Bürosu	1
MDG	2
Oda Temsilcisi	1
Toplam	44

<b>Bartın</b>	
Tahmini Üye Sayısı	661
İKK	1
Bölge Temsilciliği	1
İl Temsilciliği	9
İrtibat Bürosu	1
Toplam	12

**MDB** : Mesleki Denetim Birimi  
**MDG** : Mesleki Denetim Görevlisi

Batman	
Tahmini Üye Sayısı	648
İKK	1
İl Temsilciliği	8
Şube	1
Toplam	10

Bayburt	
Tahmini Üye Sayısı	151
İl Temsilciliği	5
Toplam	5

Bilecik	
Tahmini Üye Sayısı	571
İl Temsilciliği	8
İlçe Temsilciliği	1
Toplam	9

Bingöl	
Tahmini Üye Sayısı	283
İl Temsilciliği	4
MDB	1
Toplam	5

Bitlis	
Tahmini Üye Sayısı	304
İl Temsilciliği	7
MDB	1
Oda Temsilcisi	1
Toplam	9

Bolu	
Tahmini Üye Sayısı	985
İl Temsilciliği	8
İlçe Temsilciliği	1
Toplam	9

Burdur	
Tahmini Üye Sayısı	582
İl Temsilciliği	9
İlçe Temsilciliği	1
MDG	2
Oda Temsilcisi	2
Toplam	14

Bursa	
Tahmini Üye Sayısı	8.410
İKK	1
Şube	11
Bölge Şube	1
İl Temsilciliği	5
İlçe Temsilciliği	21
Oda Temsilcisi	2
Toplam	41

Çanakkale	
Tahmini Üye Sayısı	1.092
İKK	1
Şube	2
İl Temsilciliği	10
İlçe Temsilciliği	9
MDG	1
Oda Temsilcisi	2
İrtibat Bürosu	1
Toplam	26

Çankırı	
Tahmini Üye Sayısı	812
İl Temsilciliği	6
Oda Temsilcisi	1
Toplam	7

Çorum	
Tahmini Üye Sayısı	1.851
İl Temsilciliği	7
Toplam	7

Denizli	
Tahmini Üye Sayısı	4.010
İKK	1
Şube	7
İl Temsilciliği	8
MDG	1
Toplam	17

Diyarbakır	
Tahmini Üye Sayısı	2.084
İKK	1
Şube	7
İl Temsilciliği	7
MDG	1
Toplam	16

Düzce	
Tahmini Üye Sayısı	957
İl Temsilciliği	8
İlçe Temsilciliği	1
Toplam	9

Edirne	
Tahmini Üye Sayısı	1.700
İKK	1
Şube	1
İl Temsilciliği	9
İlçe Temsilciliği	5
MDB	3
MDG	2
Oda Temsilcisi	1
Toplam	22

Elazığ	
Tahmini Üye Sayısı	1.538
Şube	1
İl Temsilciliği	9
Toplam	10

Erzincan	
Tahmini Üye Sayısı	520
İl Temsilciliği	8
Oda Temsilcisi	1
Toplam	9

Erzurum	
Tahmini Üye Sayısı	1.691
Şube	2
İl Temsilciliği	8
MDG	1
Toplam	11

Eskişehir	
Tahmini Üye Sayısı	3.418
İKK	1
Şube	4
Bölge Temsilciliği	2
İl Temsilciliği	10
MDG	1
Toplam	18

İKK	1
Şube	5
İl Temsilciliği	9
İlçe Temsilciliği	2
MDG	3
Oda Temsilcisi	1
Toplam	21

<b>Giresun</b>	
Tahmini Üye Sayısı	794
Şube	1
İl Temsilciliği	8
İlçe Temsilciliği	1
Toplam	10

<b>Gümüşhane</b>	
Tahmini Üye Sayısı	328
İl Temsilciliği	6
Toplam	6

<b>Hakkari</b>	
Tahmini Üye Sayısı	185
İl Temsilciliği	3
MDB	1
Oda Temsilcisi	1
Toplam	5

<b>Hatay</b>	
Tahmini Üye Sayısı	2.149
İKK	1
Şube	2
İl Temsilciliği	8
İlçe Temsilciliği	6
MDG	3
Oda Temsilcisi	1
Toplam	21

<b>İğdır</b>	
Tahmini Üye Sayısı	176
İl Temsilciliği	5
Oda Temsilcisi	1
Toplam	6

İKK	1
İl Temsilciliği	12
Toplam	13

<b>İstanbul</b>	
Tahmini Üye Sayısı	65.750
Oda	2
İKK	1
Şube	18
Bölge Şube	1
Bölge Temsilciliği	2
İl Temsilciliği	2
İlçe Temsilciliği	36
Toplam	62

<b>İzmir</b>	
Tahmini Üye Sayısı	20.370
Oda	1
İKK	1
Şube	17
Bölge Şube	1
İl Temsilciliği	2
İlçe Temsilciliği	15
MDB	2
Oda Temsilcisi	6
İrtibat Bürosu	1
Toplam	46

<b>Kahramanmaraş</b>	
Tahmini Üye Sayısı	1.700
İKK	1
İl Temsilciliği	11
İlçe Temsilciliği	4
MDG	1
Toplam	17

<b>Karabük</b>	
Tahmini Üye Sayısı	895
Şube	1
İl Temsilciliği	7
Toplam	8

İl Temsilciliği	8
Toplam	8

<b>Kars</b>	
Tahmini Üye Sayısı	335
İl Temsilciliği	6
Oda Temsilcisi	1
Toplam	7

<b>Kastamonu</b>	
Tahmini Üye Sayısı	1.191
İl Temsilciliği	9
Oda Temsilcisi	1
Toplam	10

<b>Kayseri</b>	
Tahmini Üye Sayısı	4.102
Şube	3
İl Temsilciliği	8
MDG	1
Toplam	12

<b>Kırkkale</b>	
Tahmini Üye Sayısı	1.215
İl Temsilciliği	7
Oda Temsilcisi	1
Toplam	8

<b>Kırklareli</b>	
Tahmini Üye Sayısı	1.230
İKK	1
İl Temsilciliği	7
Toplam	8

<b>Kırşehir</b>	
Tahmini Üye Sayısı	410
İl Temsilciliği	7
Toplam	7

<b>Kilis</b>	
Tahmini Üye Sayısı	783
İl Temsilciliği	4
Oda Temsilcisi	1
Toplam	5

<b>Kocaeli</b>	
Tahmini Üye Sayısı	5.633
İKK	1
Şube	6
Bölge Şube	1
İl Temsilciliği	6
İlçe Temsilciliği	8
MDG	1
Toplam	23

<b>Konya</b>	
Tahmini Üye Sayısı	5.218
Şube	7
İl Temsilciliği	6
İlçe Temsilciliği	12
MDG	3
Oda Temsilcisi	2
Toplam	30

<b>Kütahya</b>	
Tahmini Üye Sayısı	1.641
İl Temsilciliği	8
İlçe Temsilciliği	4
Oda Temsilcisi	1
Toplam	13

<b>Malatya</b>	
Tahmini Üye Sayısı	1.848
İKK	1
İl Temsilciliği	12
MDG	1
Oda Temsilcisi	1
Toplam	15

<b>Manisa</b>	
Tahmini Üye Sayısı	3.004
İKK	1
Şube	2
İl Temsilciliği	8
İlçe Temsilciliği	20
MDB	1
MDG	1
Oda Temsilcisi	1
Toplam	34

<b>Mardin</b>	
Tahmini Üye Sayısı	727
İl Temsilciliği	9
Toplam	9

<b>Mersin</b>	
Tahmini Üye Sayısı	3.774
İKK	1
Şube	5
İl Temsilciliği	10
İlçe Temsilciliği	17
MDB	1
MDG	1
Oda Temsilcisi	1
İrtibat Bürosu	2
Toplam	38

<b>Muğla</b>	
Tahmini Üye Sayısı	2.275
İKK	1
Şube	1
İl Temsilciliği	10
İlçe Temsilciliği	26
İrtibat Bürosu	1
MDB	3
MDG	4
Toplam	46

<b>Muş</b>	
Tahmini Üye Sayısı	355
İl Temsilciliği	6
MDB	1
Oda Temsilcisi	1
Toplam	8

<b>Nevşehir</b>	
Tahmini Üye Sayısı	936
İl Temsilciliği	7
Toplam	7

<b>Niğde</b>	
Tahmini Üye Sayısı	698
İl Temsilciliği	7
Toplam	7

<b>Ordu</b>	
Tahmini Üye Sayısı	1.118
Şube	1
İl Temsilciliği	9
İlçe Temsilciliği	5
MDB	2
MDG	1
Oda Temsilcisi	3
Toplam	21

<b>Osmaniye</b>	
Tahmini Üye Sayısı	713
İl Temsilciliği	7
Oda Temsilcisi	1
Toplam	8

<b>Rize</b>	
Tahmini Üye Sayısı	704
Şube	1
İl Temsilciliği	8
Toplam	9

<b>Sakarya</b>	
Tahmini Üye Sayısı	1.754
Şube	1
İl Temsilciliği	9
MDG	1
Toplam	11

<b>Samsun</b>	
Tahmini Üye Sayısı	2.561
İKK	1
Şube	8
Bölge Temsilciliği	3
İl Temsilciliği	4
İlçe Temsilciliği	2
MDB	1
MDG	1
Oda Temsilcisi	1
Toplam	21

<b>Sıirt</b>	
Tahmini Üye Sayısı	213
İl Temsilciliği	5
Toplam	5

<b>Sinop</b>	
Tahmini Üye Sayısı	289
İl Temsilciliği	8
Toplam	8

<b>Sivas</b>	
Tahmini Üye Sayısı	2.651
İl Temsilciliği	7
Şube	1
Toplam	8

<b>Şanlıurfa</b>	
Tahmini Üye Sayısı	1.692
İKK	1
Şube	1
İl Temsilciliği	9
MDG	1
Toplam	12

<b>Şırnak</b>	
Tahmini Üye Sayısı	258
İl Temsilciliği	5
MDB	1
Toplam	6

<b>Tekirdağ</b>	
Tahmini Üye Sayısı	2.097
Şube	2
Bölge Temsilciliği	1
İl Temsilciliği	9
İlçe Temsilciliği	14
MDG	1
Oda Temsilcisi	3
Toplam	30

<b>Tokat</b>	
Tahmini Üye Sayısı	1.029
İl Temsilciliği	8
Toplam	8

<b>Trabzon</b>	
Tahmini Üye Sayısı	2.944
İKK	1
Şube	8
Bölge Temsilciliği	1
İl Temsilciliği	5
İlçe Temsilciliği	1
İrtibat Bürosu	1
MDG	1
Toplam	18

<b>Tunceli</b>	
Tahmini Üye Sayısı	177
İl Temsilciliği	4
MDB	1
Oda Temsilcisi	1
Toplam	6

<b>Uşak</b>	
Tahmini Üye Sayısı	820
İl Temsilciliği	7
Şube	1
Toplam	8

<b>Van</b>	
Tahmini Üye Sayısı	814
İKK	1
Şube	3
İl Temsilciliği	8
Toplam	12

<b>Yalova</b>	
Tahmini Üye Sayısı	647
İKK	1
İl Temsilciliği	9
İlçe Temsilciliği	1
MDG	1
Toplam	12

<b>Yozgat</b>	
Tahmini Üye Sayısı	1.173
İl Temsilciliği	6
Oda Temsilcisi	2
Toplam	8

<b>Zonguldak</b>	
Tahmini Üye Sayısı	3.785
İKK	1
Şube	2
İl Temsilciliği	11
İlçe Temsilciliği	6
MDG	1
Oda Temsilcisi	1
Toplam	22

<b>Genel</b>	
Toplam Üye Sayısı	247.009
Birlik	1
Oda	23
İKK	34
Bölge Şube	4
Şube	168
Bölge Temsilciliği	13
İl Temsilciliği	587
İlçe Temsilciliği	293
MDB	24
MDG	47
Oda Temsilcisi	63
İrtibat Bürosu	11
Toplam	1.268

Not: İllerin tahmini üye sayısı konusunda odalarımızdan sağlıklı bilgi akışı olmadığından

1. Şubelere göre üye sayısını bildiren odalarımızın illere göre üye dağılımı, ilin nüfusunun şube etkinlik alanındaki illerin toplam nüfusuna oranı dikkate alınarak,

2. Toplam üye sayısını bildiren odalarımızın illere göre üye dağılımı il nüfusunun toplam ülke nüfusuna oranı dikkate alınarak

hesaplanmıştır.

Dolayısıyla tablodaki toplam üye sayımız Odalarımızın 31.12.2003 tarihi itibarıyla bildirdiği sayılardır. İllere göre üye dağılımı ise yukarıda belirtilen yöntemle hesaplanmıştır.

## TMMOB ÖRGÜT ŞEMASI - II

### TMMOB ODALARI VE BAĞLI BİRİMLERİ

TMMOB	
Oda	23
İKK	34
Toplam	57

Çevre Mühendisleri Odası	
Üye Sayısı	3.902
Şube	3
Bölge Temsilciliği	1
İl Temsilciliği	13
İlçe Temsilciliği	1
Toplam	18

Elektrik Mühendisleri Odası	
Üye Sayısı	25.875
Şube	13
İl Temsilciliği	62
İlçe Temsilciliği	48
Toplam	123

Fizik Mühendisleri Odası	
Üye Sayısı	1.497
Şube	1
Toplam	1

Gemi Mühendisleri Odası	
Üye Sayısı	1.784
Şube	1
Bölge Temsilciliği	2
İlçe Temsilciliği	2
İrtibat Bürosu	11
Toplam	16

Gemi Makinaları İşletme Mühendisleri Odası	
Üye Sayısı	1.126

Gıda Mühendisleri Odası	
Üye Sayısı	4.985
Şube	2
İl Temsilciliği	15
Toplam	17

Harita ve Kadastro Mühendisleri Odası	
Üye Sayısı	7.509
Şube	10
İl Temsilciliği	66
İlçe Temsilciliği	69
Toplam	145

İç Mimarlar Odası	
Üye Sayısı	916
Şube	2
İl Temsilciliği	2
Toplam	4

İnşaat Mühendisleri Odası	
Üye Sayısı	56.451
Şube	26
İl Temsilciliği	49
İlçe Temsilciliği	77
MDG	18
Toplam	170

Jeofizik Mühendisleri Odası	
Üye Sayısı	2.770
Şube	2
Bölge Temsilciliği	2
İl Temsilciliği	38
Toplam	42

Jeoloji Mühendisleri Odası	
Üye Sayısı	8.790
Şube	14
Bölge Temsilciliği	1
İl Temsilciliği	57
İlçe Temsilciliği	1
Toplam	73

Kimya Mühendisleri Odası	
Üye Sayısı	11.032
Şube	6
Bölge Temsilciliği	3
İl Temsilciliği	11
Toplam	20



Maden Mühendisleri Odası	
Üye Sayısı	7.375
Şube	4
İl Temsilciliği	18
Toplam	22

Makina Mühendisleri Odası	
Üye Sayısı	53.767
Şube	18
İl Temsilciliği	50
İlçe Temsilciliği	31
MDB	24
Toplam	123

Metalurji Mühendisleri Odası	
Üye Sayısı	3.034
Şube	1
İl Temsilciliği	1
Toplam	2

Meteoroloji Mühendisleri Odası	
Üye Sayısı	475
Bölge Temsilciliği	1
İl Temsilciliği	20
Toplam	21

Mimarlar Odası	
Üye Sayısı	29.655
Şube	21
İl Temsilciliği	38
İlçe Temsilciliği	41
Oda Temsilcisi	63
Toplam	163

Orman Mühendisleri Odası	
Üye Sayısı	7.221
Şube	9
İl Temsilciliği	58
İlçe Temsilciliği	22
Toplam	89

Petrol Mühendisleri Odası	
Üye Sayısı	535
Şube	1
Bölge Temsilciliği	1
İl Temsilciliği	3
Toplam	5

Peyzaj Mimarları Odası	
Üye Sayısı	1.914
Bölge Şube	4
Bölge Temsilciliği	2
İl Temsilciliği	2
Toplam	8

Şehir Plancıları Odası	
Üye Sayısı	2.922
Şube	8
İl Temsilciliği	26
İlçe Temsilciliği	1
MDG	29
Toplam	64

Tekstil Mühendisleri Odası	
Üye Sayısı	1.329
Şube	4
Toplam	4

Ziraat Mühendisleri Odası	
Üye Sayısı	12.954
Şube	22
İl Temsilciliği	58
Toplam	80

GENEL	
Toplam Üye Sayısı	247.009
Birimler Toplamı	1.233



---

**3.**◆

**TMMOB  
37. DÖNEM  
ÇALIŞMA PROGRAMI**

## SUNUŞ

TMMOB, ülkemizdeki mühendisleri ve mimarları, mesleki, ekonomik, sosyal ve kültürel alanlarda ve onların içinde yer aldıkları bütün süreçlerde temsil etmek, onların hak ve çıkarlarını halkımızın çıkarları temelinde korumak ve geliştirmek, mesleki, sosyal ve kültürel gelişmelerini sağlamak ve mesleki birikimlerini toplum yararına kullanmalarının zeminini yaratmak; bu amaçla mesleki alanlarıyla ilgili gelişmelerin ve politikaların sosyal, siyasal, ekonomik ve kültürel boyutlarını derinlemesine kavramak, yorumlamak ve tekrarlardan kaçınarak toplumu bilgilendirmek; bu politikaların toplum yararına düzenlenmesi için öneriler geliştirmek ve bunların yaşama geçirilmesi için mücadele etmek ve bunların gereği olarak en genel anlamda bağımsız ve demokratik bir Türkiye'nin yaratılması yönündeki çalışmalarını bütünsel bir anlayışla ve etkinleştirerek sürdürecektir.

Çalışma Programımız, 37. Genel Kurul Kararlarını, TMMOB Demokrasi Kurultayı'nın, TMMOB Mühendislik ve Mimarlık Kurultayı'nın ve TMMOB raporlarının görüşlerini, politikalarını ve önerilerini göz önünde tutarak, geçen dönemlerden gelen çalışmaların sürdürülmesini hedefleyerek, içinde bulunduğumuz dönemin özelliklerine ve önceliklerine uygun ve güncellemeye açık bir anlayış ve bütünsellikle hazırlanmıştır.

Bugün tek kutuplu hale gelen dünyada, kapitalizm küresel programını uygulamaktadır. Kapitalist sistemin değerleri dünyanın her yerinde egemen kılınmaya çalışmakta, uluslar üstü sermayenin "Yeni Dünya Düzeni" denen, "küreselcilik" ideolojisi dünyamızı sosyo-ekonomik eşitsizlikler, savaşlar, göçler, soykırımlar, açlık, yoksulluk ve ekolojik bozulmalarla bir felakete doğru sürüklemektedir.

İnsanlığın ortak ürünü olan teknolojik gelişmeler, dünya insanlığına daha mutlu ve güvenli bir yaşamı sunabilecek düzeye geldiği halde; çok geniş toplum kesiminin bu gelişmelerden yararlanması engellenmekte, ekonomik ve siyasal bağımlılıkla birlikte yoksullaşma süreci yaşanmaktadır. Bu süreçte, zengin ülkeler daha zengin, yoksul ülkeler daha da yoksullaşmaktadır.

Bugün 6 milyarlık dünya nüfusunun 2.8 milyarı günde 2 dolardan (3 milyon 200 bin TL.) daha az bir gelirle; 1.2 milyarı da 1 dolardan daha az bir gelirle yaşamaya çalışmaktadır. En zengin 20 ülkede ortalama gelir, en yoksul 20 ülkedeki ortalama gelirin 37 katına ulaşmıştır. Az gelişmiş ülkelerdeki yaklaşık 4 milyar 600 milyon kişiden; 800 milyonu yetersiz beslenmektedir; 850 milyonu okur-yazar değildir; 2.5 milyarı sağlık hizmetlerinden yoksundur; 3.3 milyarı temiz suya, 1.5 milyarı ise içme suyuna ulaşmamaktadır. Her yıl 11 milyon çocuk önlenemeyen hastalıktan ölmektedir.

Türkiye'nin iç ve dış politikaları uluslararası sermaye örgütleri tarafından belirlenmeye devam edilmektedir. Türkiye'nin üretici güçleri bir kenara itilmekte, emekçi sınıfların haklı talepleri göz ardı edilmekte, milyonlarca insan insanlık onurunun ayaklar altına alındığı bir yaşama mahkum edilmektedir.

Bütün bu koşullar, emekçi sınıfları ve onların bir bölümünü oluşturan mühendislerin ve mimarların da büyük çoğunluğunu doğrudan etkilemektedir. Özellikle son yirmi yılda üretim ekonomisinin bir yana bırakılarak rant ekonomisine ağırlık verilmesi ülkemizin ve halkımızın geleceğini tehlikeye attığı gibi, mühendislerin ve mimarların

da varlık nedenlerini ortadan kaldırmaktadır. Ulusal bilim, teknoloji, sanayileşme ve kalkınma politikalarının belirlenmesi ve gerçekleştirilmesi, halkımızın, mühendislerin ve mimarların refah düzeyinin yükseltilebilmesi için en önemli araçlardan birisidir. Bu politikaların belirlenmesini ve yaşama geçirilmesini sağlayacak siyasal iradenin yokluğu, ülkemizi gelişmiş ülkelerin taşeronu durumuna düşürmektedir.

Bütün alanlar; sanayileşme, tarım, enerji, kentleşme, çevre, vb. ülkenin gerçeklerine ve halkımızın gereksinmelerine göre değil, uluslararası sermaye gruplarının çıkarlarına göre yönlendirilmekte, “her şeye karşın özelleştirme” dayatması sürdürülmekte, yargı kararları uygulanmamaktadır. Kamu yararı, hukuksal belgeler ve bilimsel gerçekler bir yana bırakılarak gündeme getirilen uygulamalar kurumsallaştırılmaya ve bu süreç yasal düzenlemelerle güvence altına alınmaya çalışılmakta, yaşamın bütün alanları yürütmenin denetimine ve yönetimine terk edilmektedir. Bilime ve tekniğe aykırılıkla, hukuka aykırılığın baş başa gittiği olumsuz süreç günümüze damgasını vurmaktadır.

Bu koşullar, mühendislerin ve mimarların istihdam alanlarını da daraltmış, ücret ve çalışma koşullarını olumsuz yönde etkilemiştir. Özellikle kamu kesiminde çalışan üyelerimizin ekonomik ve sosyal durumları, üretim süreçlerindeki konumları, üstlendikleri sorumluluklar ve sahip oldukları eğitim düzeyine uygun olmayan bir düzeye gerilemiştir. Kamu kesiminde çalışan üyelerimizin önemli bir bölümü, IMF direktifleri çerçevesinde uygulanan ücret politikaları sonucunda bir milyar TL’yi aşan yoksulluk sınırının yarısı kadar ücret almaktadırlar. Özel sektör de kamu sektöründeki ücretleri bir veri olarak ele aldığından, bu olumsuz durum bütün üyelerimize yansımaktadır. Kamu sektöründe çalışan üyelerimiz arasında ücret ve özlük hakları açısından önemli ayrımlar bulunmaktadır. Bu alandaki kimi iyileştirme çalışmalarının tüm mühendis ve mimarları kapsayacak şekilde genişletilmesi gerekirken, ayrımcılık sürmektedir. Bu sorunların temel çözümü olan grevli ve toplu sözleşmeli sendikal hakların yasalara yansıtılması geciktirilmektedir.

Ayrıca, Türkiye’de yaşanan ekonomik krizden ve küçülmeden serbest çalışan mühendis ve mimarların, KOBİ’lerde çalışan mühendis, mimar ve diğer görevlilerin zor durumda kaldıkları gerçeği yaşanmaktadır.

TMMOB’nin bu çalışma döneminde, ABD’nin doğal kaynaklar üzerindeki denetim ve yeni egemenlik arayışları bölgemizde yoğunlaşacak, öncelikle Irak’ı kapsayan, ülkemizi de çok yakından etkileyecek yeni savaş rüzgarları estirilecektir. Erken genel seçim sonrasında mevcut politikaları sürdürececek bir siyasi iktidarın oluşması durumunda, bu siyasi iktidar demokratikleşmeyi AB ile pazarlık sınırlarında tutarak, uluslararası sermayenin dayattığı düzeni pekiştirmeye çalışacaktır. Avrupa Birliği’ne entegrasyon adı altında yapısal düzenlemeler, bu kez daha teknik ayrıntıları da kapsayarak sürecektir. Özelleştirmeler hızlanacaktır. Uluslararası sermayenin ve yerli ortaklarının beklentisi, halkımızın temel hak ve özgürlüklerinin hayata geçirilmesi talebini, AB kriterleriyle sınırlayarak ekonomik programa devam edilmesidir. Bu siyasi tercihler ise, krizin olumsuz etkilerinin süreceği, yoksullaşmanın artacağı anlamını taşımaktadır.

Bölgemizdeki olayların ve uluslararası sermaye tarafından dayatılan ekonomik ve siyasi programın emekçiler açısından hiçbir olumlu sonuç üretmeden, sermaye kesimi açısından bile beklenen gelişmeleri yaratmadan tıkanmasının etkisiyle, siyasi alan

yeniden biçimlendirilmektedir. Bu bağlamda, Genel Kurulumuzu izleyen günlerde, seçim kanunu ve siyasi partiler kanunu değiştirilmeden, erken genel seçim için karar alınmıştır.

Yukarıda belirtilen karamsar tablonun bir kader olmadığına bilincinde olan TMMOB, bu olumsuz süreci tersine çevirmek için gerek kendi üyeleri ve çalışma alanına giren konularla ilgili çalışmalarını ile, gerekse bu çizgide mücadele veren ulusal ve/veya uluslararası örgütlerle birlikte çalışacak ve onlarla dayanışma içinde olacaktır.

### **TMMOB ÖRGÜTLÜLÜĞÜ VE ÇALIŞMA ANLAYIŞIMIZ**

TMMOB temel görevlerini, Odalarının ve üyelerinin birlikte çalışma, üretme, kararlaştırma ve uygulama ilkesiyle, yıllar içinde elde ettiği birikimiyle, mühendisliğin ve mimarlığın toplum ve kamu yararını temel alan evrensel ilkelerinin yol göstericiliğinde, gücünü kendi alanlarını belirleme ve denetleme yetkinliğinden ve örgüt birimleri ile kurduğu ilişkilerin derinliğinden alarak yerine getirecektir.

TMMOB, politikalarını, programını, kararlarını ve uygulamalarını Odaların eğilimlerini gözeterek, ortak iradeyi yansıtmayı ve Odaların dayanışmasını ve eşgüdümünü, çalışmalara katılımını, her meslek alanının ve uzmanlığın kendisini bütün örgüt birimlerinde ifade etmesi ve kendisini geliştirmesi için uygun araçların sağlanmasını hedefleyerek belirleyecek, Odalarla kurumsal ilişki ve iletişim düzeyinin yükseltilmesini ve aksatılmadan sürdürülmesini sağlayacaktır.

Bu sorumluluklar ve görevler, örgüt birimlerimizin üyelerimizle ilişkilerinin sıklaştırılmasını ve katılımın yaygınlaştırılmasını, örgüt birimlerimizin ortak amaçlar etrafında birleştirilmesini, ortak gündemin yakalanması ve bununla ilgili ortak görüşlerin ve ortak politikaların belirlenerek ortak mücadeleye dönüştürülmesini, üyelerimizin bu amaca yönelik programları ve etkinlikleri benimsemelerinin ve katılımlarının sağlanmasını, özetle TMMOB örgütlülüğünün geliştirilmesini zorunlu kılmaktadır.

TMMOB'nin temel amaçlarından birisi, mesleklerini icra eden üyelerinin çalışma koşullarının geliştirilmesi ve iyileştirilmesi için çalışmaktır. Toplumumuza verilen mühendislik ve mimarlık hizmetlerinin nitelikli ve güvenli olmasının sağlanması yönünde her düzeyde girişimlerde bulunulacaktır. Mesleğin icrası sırasında, diğer meslekdaşları ile haksız rekabete girişen, kendisine verilen yetki ve sorumluluklarını kötüye kullanan, kişisel yararını kamu ve toplum yararlarının üzerinde tutan üyelerimize hoşgörülü davranılmayacak ve bunlar hakkında her türlü disiplin ve yasal işlemlere tereddütsüz olarak girişilecektir.

Düzenlenen etkinliklerin örgütlenmeye katkısı özellikle göz önünde bulundurulacaktır. Meslek uygulama alanlarında, meslekler arasındaki yetkilerde belirsizliklere ilişkin tartışmalar sonuçlandırılacaktır. Yetki anlaşmazlıklarının tek çözüm yerinin TMMOB olduğu, TMMOB'nin anlaşmazlıkların çözümünde objektif ve adil davranacağından kuşku duyulmamalıdır.

Örgütümüzün düzenleyici belgeleri gözden geçirilecek, ortaklaşılan konularda ortak düzenlemeler gerçekleştirilecek, bu amaçla TMMOB Belgelerinin güncelleştirilmesi başlığı altında çalışmalar yapılacaktır.

İKK'ların ve işyerlerindeki örgütlenmelerin gelişmesine özel bir önem verilecek, İKK'lar ile işyeri temsilcilikleri arasındaki ilişkiler geliştirilecektir. TMMOB, böl-

gelerdeki gelişmeleri izleyecek, kavrayacak, yorumlayacak ve merkezi politikalarını geliştirmesini sağlayacak bölgesel çalışma biçiminden yararlanacak, bölgesel danışma kurullarına işlerlik kazandıracaktır.

TMMOB, örgütlülüğün önemli bir ögesi olan örgüt kültürünün geliştirilmesi amacıyla örgüt birimlerinin yöneticilerinden başlayarak, TMMOB tarihini, mücadele geleneğini ve politikalarını, mesleki uzmanlık alanlarındaki görüşlerini içeren eğitim seminerleri düzenleyecektir.

### 37. DÖNEMİN BAŞLICA ÇALIŞMA KONULARI

#### **Bağımsızlık, Demokrasi, Barış ve İnsan Hakları**

Mühendislerin ve mimarların sorunlarının emekçi sınıfların sorunlarıyla ortak olduğu, meslektaşlarımızın sorunlarının çözümünün çok büyük ölçüde emekçi sınıfların sorunlarının çözümünde yattığı gerçeği, TMMOB'ni 1960'ların ortalarından itibaren, ülkemizdeki siyasal sistemi bütün yönleriyle sergilemeye ve diğer çalışanlarla ortak mücadeleye götürmüştür. Bu durum, TMMOB'nin bütün etkinliklerine damgasını vurmuştur.

TMMOB, demokrasiyi “halkın kendi siyasal, ekonomik, sosyal ve kültürel sistemlerini belirlemek için, iradesinin özgürce ifadesine; kendi yaşamlarının tüm yönlerine tam katılımına dayandığı temelinde, insana saygı ve hukukun üstünlüğü” olarak tanımlayan uluslararası belgeler kapsamında ve sorunun sınıflararası ilişkiler temelinde ele alınması gerekliliği çerçevesinde değerlendirmektedir. Demokrasi; barış, düşünce ve ifade özgürlüğü, örgütlenme özgürlüğü gibi temel ve güncel kavramlar ile birlikte, yaratılan değerlerin bölüşülmesiyle ve bölüşümü belirleyen siyasal yapıyla içiçe bir kavramdır. Küreselleşme, temel insan haklarını, sermayenin karını arttırması önünde bir engel olarak görmekte; bu hakları geri alma yönünde hareket etmekte ve her alanda kuralızsızlaştırmayı gündeme getirmektedir. Sosyal devletin yok edilmesi, sermayenin koşulsuz egemenliğinin hayata geçirilmeye çalışılması, demokrasinin sınırlarını daraltmaktadır. Demokrasi, bağımsızlıkla ve insan haklarıyla bir bütündür.

Demokrasinin temel bir unsuru barıştır. Bu çerçevede, başta Doğu ve Güneydoğu Bölgelerimiz olmak üzere yurdumuzda erişilen barış ortamının kalıcı hale getirilmesi ve biran önce demokratik bir ortama geçilmesi için OHAL' in sürdürülmekte olduğu iki ilde de hemen kaldırılmasını ve normal yaşama geçilmesini, köye dönüş ortamlarının sağlanmasını, yurttaşların iradelerine saygılı olunmasını, köylerin yaşam ortamlarının onarılmasını ve yurttaşlara maddi destekler sağlanmasını, gelir dağılımının düzeltilmesini, yatırımların hızlandırılmasını ve işsizliğin ortadan kaldırılmasını, köy koruculuğunun ve feodal düzeninin günümüzdeki uygulamalarından vazgeçilmesini ve tasfiye edilmesini savunmaya ve bu alandaki gelişmelerin takipçisi olmaya devam edecektir.

Siyasi iktidarlar, uluslararası sermaye tarafından, dayatılan politikaların gereği olarak gördüğü düzenlemelere hiçbir kısıt koymamakta, ülkemizi sömürgeleştirmekte ve bu doğrultuda her türlü yasal düzenlemeyi büyük bir hızla gerçekleştirmektedir.

Bu senaryoların bir parçası olarak da, Seçim Kanunu ve Siyasi Partiler Kanunu demokratikleştirilmeden, seçime katılanların eşit yararlanacakları ortamlar sağlanmadan, baskıcı bir erken seçim gündeme getirilmiştir. Böyle bir süreç sorgulama

olanaklarımızı elimizden almaktadır

Bu olumsuzluklara karşın, TMMOB, seçim ortamında, siyasi iradenin uluslararası sermaye yerine halka hizmet etmesi yönünde belirmesi ve emekten yana politikaları yaşama geçirecek siyasi iradenin iktidara taşınması konularında, kendi uzmanlık alanlarındaki politikalarıyla; bağımsızlık, demokrasi ve barıştan yana politika önerileri ile müdahale edecektir. . Çünkü, yıllardır istikrarsızlık ve sürekli kriz politikalarının kıskacında bırakılan, üretimden koparılan, emeğiyle geçinenlerin işsizlik, açlık ve sefalet koşullarına mahkum edildiği dışa bağımlı politikalarla, ekonomik bunalımlara ve ağır toplumsal çöküntülere sürüklenen ülkemizin tüm bu sorunların üstesinden gelecek kaynakları ve birikimi vardır. Bu amaçla, Emek Platformu Programı'nın güncelleşmesi ve demokrasi bölümünün kapsamının genişletilmesi için çalışacak, bu Programın ve TMMOB'nin uzmanlık alanlarındaki görüşlerinden oluşacak bir "deklarasyon"un üyelerimize ve halkımıza en yaygın şekilde anlatılması için olanaklarını zorlayacaktır. TMMOB, İKK düzeyinde örgütlü olduğu illerde, seçimleri, programları ve siyasi partileri, adayları sorgulama kampanyaları düzenleyecek ve kendi görüşlerinin aktarımını ve hayata geçmesini sağlamanın yollarını tüm örgütsel olanaklarını zorlayarak arayacaktır.

TMMOB, bağımsızlık, demokrasi, barış alanındaki çalışmalarını etkinleştirerek, diğer mesleki ve demokratik kitle örgütleri ile birlikteliğini pekiştirip geliştirerek sürdürecektir.

TMMOB, seçimler sonrasında oluşacak siyasi iktidarın ve meclisin yapacağı yasal düzenlemeleri izlemenin daha etkin ve sonuç alıcı yollarını araştıran, kendi bünyesinde alternatif yasa ve yönetmelik düzenlemelerini de tartışan bir yaklaşımı hayata geçirecektir.

### **Doğal Afetler ve Depremler**

Doğu Marmara depremleri ile ilgili olarak, geçen 3 yıllık sürece bakıldığında, mühendislik çalışmaları açısından önemli sayılacak hiçbir gelişmenin olmadığı görülmektedir. İstanbul İlinde Gölcük Depreminde meydana gelen ağır hasarın % 5'i, orta hasarın %20 si ve hafif hasarın % 16 sı oluşmuştur. Ağır hasarlı 3073, orta hasarlı 13.339 ve hafif hasarlı 12.455 konut olduğu görülmektedir. Büyük çoğunluğu Avcılar İlçesinde (274) olmak üzere, 454 kişi hayatını kaybetmiş, 1.880 kişi yaralanmıştır, yaklaşık 100 km. uzaklıktaki bir depremde oluşan bu hasar beklenen deprem için en ciddi uyarıdır. Toplum, bilinen tehlike ve oluşan risk karşısında bu kadar kaygısız kalışın bedeli ağır ödenecektir.

TMMOB İstanbul'daki olası depreme karşı önlemlerin belirlenmesine katkıda bulunmak için, yapı stokunun depreme dayanıklılığı konusunda değerlendirme çalışmalarının yapılmasına yönelik mühendisleri eğitmek ve sertifikalandırılmak için çalışmalar yapacaktır. Özellikle Afet Yönetimi ve afete müdahale açısından "Afet Acil Eylem Planı"nı oluşturulacaktır.

TMMOB, Doğu Marmara Depremlerinden elde edilen sonuç ve deneyimleri, ülkemizin diğer riskli bölgelerine taşıyacaktır. Depremzedelerin sorunlarının çözümü amacıyla teknik ve hukuki süreçlerde destek olunmaya devam edilecektir.

Depremden sonra ortaya çıkan hukuksal sorunlar bilirkişi olgusunun yeniden ele alınma gereğini ortaya çıkarmıştır. İlgili kurumlarla işbirliği içinde sorunun çözülmesine çalışılacaktır.



TMMOB; içinde barındırdığı disiplinlerin doğrudan ilgi alanına giren bir çok konuda merkezi planlama bütünlüğünde bölgesel ve daha küçük ölçekli bütünsel planlamaların afetlerin önlenmesindeki önemini vurgulayacaktır. Afetlerin önlenmesi ve kaçınılmaz olarak meydana geldiğinde gerekli müdahalelerin yapılabilmesinde kamu gücünün gelişkin olması ve etkin kullanılabilmesi üzerinde durulacaktır.

### **Mühendislik ve Mimarlıkta Meslek ve Uygulama Alanları**

Meslek alanlarımız, uygulanan temel politikalarından kaynaklanan birçok sorunla karşı karşıyadır. Dışa bağımlı ve geri kalmış, bilim ve teknoloji üretmeyen, üretimden uzaklaşmış bir ekonomik yapı nedeniyle, hem mühendislik ve mimarlık eğitiminde, hem yeni bilimsel alanların açılmasında, hem de var olan meslek alanları arasındaki yetkilerin belirlenmesinde sorunlar bulunmaktadır. Dışa bağımlı sanayileşme, hızlı ve plansız kentleşme sonucu oluşan kentsel fiziksel mekan, sosyal ve teknik altyapı düşük standartlarda olup toplumun temel gereksinimlerini karşılamaktan uzaktır. İzlenen politikalar, mühendislik ve mimarlık hizmetlerinin de toplumun gereksinimlerine yanıt verecek düzeye erişmesini engellemektedir. TMMOB, bu koşulların değişmesi için çaba harcamaya devam edecektir.

Ayrıca, TMMOB bünyesinde meslek ve uzmanlık alanları hukuku geliştirilerek, bu alanlardaki yetkilerin tanımlanması için çalışma yapılacak, örgütte varolan mesleki çatışma konularına çözüm bulmanın yanı sıra, dünyadaki bilimsel ve teknik gelişmelere paralel olarak mühendislik ve mimarlık alanında ortaya çıkan yeni disiplinler arası meslek alanlarını kavrayıcı ve kapsayıcı örgütlenme modelleri geliştirilecek, disiplinleri biraraya getiren, etik ilkeleri barındıran ve mezuniyet sonrası sürekli meslek içi eğitimi önemseyen çalışma anlayışı özendirilecektir. Bu amaçla disiplinlerarası uygulama ve uzmanlık alanlarında çalışmalar yapılacaktır.

### **Mühendislik-Mimarlık Eğitimi**

Uluslararası işbölümü kapsamında, merkez ülkelerin araştıran, bilgiyi üreten üniversiteleri ile bilgi ve teknoloji tekeli güçlendirilirken, çevre ülkelere ve Türkiye'ye bilgiye ulaşmayı ve kullanmayı öğreten üniversiteler uygun görülmektedir. Türkiye'nin bu dayatmaya direnmediği takdirde bütün eğitim alanlarında olduğu gibi, mühendislik ve mimarlık alanında da başarılı olma şansı bulunmamaktadır.

TMMOB, mühendislik ve mimarlık eğitimini, yeni liberal politikaların doğrudan ve dolaylı etkileri ile birlikte ele almakta ve değerlendirmektedir. Sorunu piyasa mantığı içinde ele alan yaklaşım yerine planlamaya dayalı, katılımı öngören, halkın ihtiyaçlarını gözetilen bir anlayışta, kamusal hizmet alanı içinde görmektedir. Mühendislik ve mimarlık eğitiminin, uygun ders programları ve uygulama olanaklarıyla, tüm ülkede; eşit, parasız ve bilimsel bir şekilde verilmesi gerektiğini savunmaktadır.

Gelecek 4 yıl içerisinde mezun olacak yaklaşık yüz bin mühendis mimarın nitelikli bir eğitim alabilmesinin önündeki engelleri kaldırmaya yönelik ve bu konuda düzenleyici, yönlendirici, geliştirici çalışmalar yapılacaktır. Bunun yanı sıra konu, sürekli eğitime duyulan gereksinim açısından da ele alınacaktır.

Ayrıca bu bağlamda;

Mesleki tanınırlık, eğitim kuruluşları ile birlikte mühendislik ve mimarlık eğitiminde uygunluğun/eşdeğerliliğin (akreditasyonun) sağlanması, ÖSS, yeni programlar ve birimlerin açılması, vb. konulara müdahale edilecek, meslek içi eğitim, belgelendirme

vb konularda çalışmalar sürdürülecektir. Mesleklerin karşılıklı tanınırlığı konusunda, üyelerimizin herhangi bir hak kaybına uğramaması için çalışmalar yapılacaktır.

### **Kamusal Alanlar**

Ülkemizde, serbestleştirme politikasının doğrudan hedef aldığı “kamusal alan” giderek tasfiyeye uğramakta, bu durum ise kamusal alanın toplumun tüm kesimlerinin ortak çıkarları doğrultusunda düzenlenmesi ve korunması gereken ortak yaşam alanı olma özelliğini daha da ön plana çıkarmaktadır. Kamusal alanın düzenlenmesine ilişkin yasalar, “kamusal denetime” işlev kazandırmak durumundadır.

Bugün yürürlükte bulunan 4708 sayılı Yapı Denetim Yasası'nın yapı sürecinde sağlıklı, güvenli ve çağdaş bir yapılaşma ve buna dayalı kentleşmeyi yaratmaktan uzak, tam tersi yapı sektöründe yapı denetim şirketleri ile ticarileşmeye yol açtığı, kamusal denetimi ortadan kaldırdığı bilinmektedir. Aynı şekilde 560 sayılı Gıdaların Üretimi, Tüketimi ve Denetlenmesine Dair KHK, İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği düzenlemeleri, bilirkişilik hizmetleri gibi kamu yararına denetimine ilişkin yasal düzenlemelerin ve uygulamaların yakın takibe alınması, yanlışlıklarının ve eksikliklerinin ortaya konulması, 37.Dönem çalışma konuları arasında yer alacaktır.

Öte yandan, kamusal denetimin bir gereği olarak; bugüne değin uzman olmayan kuruluşlarca kimi mühendislik – mimarlık hizmetleri ile ilgili olarak verilen belgelerin (örneğin Sanayi ve Ticaret Odaları'nca verilmekte olan Sanayi Tesisleri Kapasite Belgeleri vb.), TMMOB bünyesindeki ilgili Odalar tarafından verilmesi yönünde çalışılacaktır.

Aynı politikalarının Kamu Kurumlarına bir yansıması olarak, son dönemde kapatılması karar altına alınan Kamu Kurumları merkez ve bölge teşkilatları, verdikleri kamusal hizmetler yönüyle değerlendirilecek ve bu konudaki bir çalışmalar sürdürülecektir.

### **Hizmetlerin Serbest Dolaşımı, Yabancı Mühendisler ve Mimarlar**

TMMOB Çalışma Dönemi'nde Türkiye'nin temel gündemine oturan “AB'ye entegrasyon süreci”ni geniş emekçi kesimlerin haklarını gözeten bir yaklaşımla ele almakta, bu süreçte yaşanan sıkıntılara yönelik politika üretme sorumluluğuyla hareket etmektedir.

Türkiye'nin AB'ne entegrasyon sürecinde mühendislik-mimarlık alanında yaşanan sorunların başında hizmet ticaretinin serbestleştirilmesi gelmektedir.

Hizmetlerin ve kişilerin serbest dolaşımı çalışmaları dahilinde gerek 2000 yılında başlatılan AB mevzuat uyum çalışmaları, AB-Türkiye Kişilerin ve Hizmetlerin Serbest Dolaşımı Anlaşması müzakereleri, gerekse 2005 yılında sona erecek olan Hizmet Ticareti Genel Anlaşması (GATS) kapsamında yapılan hizmet ticareti 2. Tur müzakerelerinde; amaç, alan, sektör durumu ve tavrı belirlenememekte, sektörlerdeki gerekli koruma ve rekabet tedbirleri zamanında ve yeterli olarak alınamamakta, mühendislik, mimarlık ve müteahhitlik hizmetlerinde yabancılarla rekabet şansımız ortadan kaldırılmaktadır.

Öte yandan ülkemizde son yaşanan ve etkileri uzun yıllar sürecek olan derin krizlerle geniş emekçi kesimlerle birlikte mühendis-mimarların da işsizlik ve yoksulluğu giderek artmaktadır.

Yabancı mühendis-mimarların gerek AB, gerek GATS ile avantajlı konumları, Kamu

İhale Yasası gibi süreçte yapılan bazı yeni düzenlemelere de yansıtılmış durumdadır. Mühendislik-mimarlık alanında yabancıların çalışma izinleri konusunda mühendis-mimarlarımızın haklarının korunması bu nedenle özel bir önemdedir.

Yukarıdaki genel yaklaşım, ülkemizdeki çalışan yabancı mühendis ve mimarların sayısındaki artış, Hizmetlerin Serbest Dolaşımının yaratacağı haksız rekabet koşulları da göz önüne alınarak incelenecek ve bu konuda uzun erimli bir politika oluşturacak biçimde, ivedi önlemlerinde ele alınacağı bir programa taşınması hedeflenmektedir.

Bu bağlamda GATS, vb. konuların gelişmesi ve mühendislere ve mimarlara etkileri yabancıların çalışma izinlerini düzenleyen yasa tasarısı dönem içinde ağırlıklı olarak üzerinde durulacak çalışmalar olacaktır.

### **Mal ve Hizmet Ticaretinin Akreditasyonu**

Akreditasyon ve belgelendirme, gümrük duvarlarının yok edilmesinin ardından, tarife dışı engelleri yok etmek için geliştirildiği söylenen uyumlaştırılmış teknik düzenlemelerdir. Oysa başta bu düzenlemeleri geliştirenler olmak üzere, uluslararası geçerliliği olan ulusal akreditasyon sistemlerini kurmuş ülkelerce bu sistem, en önemli tarife dışı engelleri yaratmak için kullanılmaktadır. Türkiye gibi bu sistemi oluşturamamış ülkelerin kayıpları çok büyüktür. Bu yüzden, Türkiye, bu kapsamdaki gecikme ve yanlışlarına rağmen sağlıklı ve uluslararası geçerli bir sistemi ve bileşenlerini oluşturmak zorundadır.

Konunun tarihsel gelişimi, teknik engeller, ülke örnekleri, uluslararası geçerlilik, kazanımlar, akreditasyon kapsamı ve belgelendirme içerikleri boyutları vardır. Tüm bu boyutlar, çok detaylı olan belgelendirme içerikleri, belli bir kesiti yansıtacak şekilde yer almalıdır.

Çalışmanın temel amaçları; akreditasyonun teknik engel ve teknik gereksinim felsefelerini ortaya koyabilmek, akreditasyon-belgelendirme kapsamını ve ilişkilerini bütünlük olarak aktarabilmektir. Çalışmanın hedefi, bu konu ile ilgili kurum ve kişiler için bir başvuru kaynağı ile bilgi ve bilinç oluşturmaktır.

### **CE İşareti**

11 Ocak 2002 tarihinde yürürlüğe giren 4703 sayılı “Ürünlerle İlişkin Teknik Mevzuatın Hazırlanması ve Uygulanmasına Dair Kanun” piyasaya güvenli ve belirtilmiş teknik özelliklerine uyan ürünler sunulmasını amaçlamaktadır. Bunun için de Uygunluk Değerlendirmesini yapacak kuruluşlar oluşturulmasını istemektedir.

Uygulamada öncelik, uygunluk işareti olan “CE” işaretlemesine ve gerekli kuruluşların oluşmasına verilmiştir. Anılan alan için yapılmış düzenlemelerin hemen tamamı mühendislik ve mimarlık çalışmalarını içermektedir. Çalışma dönemimizde TMMOB bünyesinde konu ile ilgili olarak Odalarımız ile çalışmalar başlatılacaktır.

### **Kamu Kurum ve Kuruluşlarıyla İlişkiler**

Üyesi bulunduğumuz ve kurullarında temsil edildiğimiz kuruluşlar ile Kamu Kurum ve Kuruluşlarını ilgili Odaların temsilcilerinden oluşan İzleme Kurulları aracılığıyla izleme ve politika geliştirmeye çalışma dönemimiz içerisinde önem kazandırılacaktır.

## AB İle İlişkiler

Emperyalizm, küreselleşme adı altında dikensiz bir sömürü bahçesi yaratma girişimlerini dünya ölçeğinde ekonomik, siyasal ve ideolojik düzlemlerde de sürdürmektedir.

Emperyalizmin küresel ölçekte yürüttüğü yeniden yapılanma süreçlerinden Türkiye'yi en yakından ilgilendireni olan Avrupa Birliği, bir sermaye örgütü olarak emperyalizmin bölgemizdeki belirleyici odağı olmaya soyunmuş durumdadır. Bu nedenle, Türkiye'nin AB ile ilişkileri de özellikle Gümrük Birliği ile belirginlik kazanan bir eşitsizlik taşımaktadır. Katılım Ortaklığı Belgesi'nde de açıkça yazıldığı üzere AB'ne entegrasyon süreci ekonomimizin IMF ve Dünya Bankası'na; siyasal karar mekanizmalarımızın da Brüksel'e havale edilmesi anlamı taşımaktadır. Türkiye'nin egemen sermaye çevrelerinin geleneksel eksik birikim sorunlarını aşmak üzere içerisine girmek için can attıkları Avrupa Birliği adaylık süreci mevcut eşitsiz gelişme koşullarında Türkiye ekonomisinin bütünüyle sömürgeleştirilmesi sonucunu doğuracaktır. Dolayısıyla bir yandan ABD diğer yandan AB eliyle müstemlekleştirilmeye çalışılan Türkiye esas tarihinin en olumsuz dönemini yaşamaya aday olacaktır.

Bu bağlamda, AB ile ilgili gelişmeler izlenecek, özellikle mesleklerin karşılıklı tanınması, kişilerin ve hizmetlerin serbest dolaşımı ile ilgili sürece müdahil olunacak, bu konudaki TMMOB ilkeleri ve üyelerimizin çıkarları savunulacaktır.

## 37. DÖNEMİN BAŞLICA ETKİNLİKLERİ

### TMMOB 50. Yıl Etkinlikleri

6235 sayılı TMMOB Yasası 27 Ocak 1954'de kabul edilmiştir. TMMOB, aynı yıl 18-22 Ekim tarihlerinde ilk Genel Kurulunu yaparak mühendisleri ve mimarları Odalarımızda örgütlemeye başlamıştır. Bu tarih, meslek alanlarımızın ve TMMOB'nin 50 yılının değerlendirilmesi için önemli bir kilometre taşıdır.

Bu çerçevede;

Mühendislerin ve mimarların iş süreçlerindeki konumları, yetki ve sorumlulukları, bunların yerine getirilmesinde yaşanan sorunlar, mühendislik ve mimarlıkta kattığımız yakın durum değerlendirilmesini kapsayacak "Türkiye'de Mühendislik ve Mimarlık" kapsamlı bir raporun hazırlanması,

TMMOB'ne katkıları ve emeği geçen üyeleri anmak, geçmiş dönemlerde görev alan üyelerimizin tanıklıklarına da başvurarak kuruluşundan bu yana tarihsel süreci irdelemek, tarihimize ilişkin önemli belgelerin kamuoyuna ve araştırmacılara açmak, vb. amaçlarla andaç çıkarılması,

Büyük yatırımların ve önemli mühendislik projelerinin irdelenmesi,

vb. çalışmalar yapılacaktır.

50. Yıl Etkinlikleri kısmen 37. Dönem Yönetim Kurulu tarafından yapılacak, bir sonraki Dönemde yapılacak etkinliklerin de hazırlıkları büyük ölçüde bu Dönemde bitirilecektir. Etkinliklerin planlanması için, TMMOB geçmiş dönem yöneticilerinden oluşan bir Danışma Kurulu oluşturulacaktır.

## **TMMOB 2. Mühendislik ve Mimarlık Kurultayı**

28-29 Nisan 2000'de ilki yapılan TMMOB Mühendislik ve Mimarlık Kurultayı, "karar taslaklarının" karara bağlanmadığı yalnızca tartışmaların yapıldığı bir Kurultay olmuştur. Kurultayda, ikinci bir Mühendislik Mimarlık Kurultayının toplanması kabul edilmiştir. İkinci Kurultayın toplanması için 36. Dönemde TMMOB Yönetim Kurulu ile Oda Temsilcilerinden oluşan bir Düzenleme Kurulu oluşturulmuş ve düzenleme kurulu kendi içinde bir yürütme kurulu ve kurultay sekreteri seçerek 17 İKK bünyesinde 55 ildeki üyelerimizi kapsayacak şekilde yerel kurultaylar düzenlenmiştir. Bu yerel kurultaylarda yapılan tartışmaların ve alınan kararların sonuçlandırılacağı II. TMMOB Mühendislik ve Mimarlık Kurultayı 05-06 Nisan 2003 tarihinde düzenlenecektir.

## **TMMOB Sanayi Kongresi**

Ulusal bilim, teknoloji ve sanayi politikalarının belirlenmesi ve gerçekleşmesi halkımızın yaşam düzeyinin yükselebilmesi için de en önemli hedefdir. TMMOB bu hedefin gerçekleşmesi için kamuoyunun bilgilendirilmesini ve sanayileşme alanında siyasi iradenin oluşturulmasını etkinliklerinin ana eksenlerinden biri olarak görmektedir. Bu çerçevede Makina Mühendisleri Odası'nın sekreteryasında gelenekselleşen Sanayi Kongresi, ilgili Odalarımızın katılımı ile gerçekleştirilecektir.

## **TMMOB Enerji Kongresi**

TMMOB ve bağlı Odalarının enerji alanındaki faaliyetlerinde yukarıdaki hedefler ve program başlıkları temelini kaybetmeden programları zenginleştirecek çalışmalara ağırlık vermesi öncelikle Birlik içinde enerji alanındaki gelişmelerin yakından ve Odalar arasında işbirliği gözetilerek takip edilmesi II. ve III. Ulusal Enerji Sempozyumu'nda yapılan önermelerden birisidir. Bu çerçevede enerjinin üretim, iletim ve dağıtım aşamalarında kamu hizmeti olması anlayışının terk edilmesine yönelik yeni liberal politikalara hız verildiği günümüzde; TMMOB'nin bu alanda geçmiş dönemlerdeki mücadele hattını bir kez daha ortaya koyan ve daha önce üç kez sempozyum olarak yaşama geçirilen bu çalışma, bu kez "TMMOB Enerji Kongresi" adıyla ve ilgili Odalarımızın katılımı ile TMMOB adına Elektrik Mühendisleri Odası sekreteryasında gerçekleştirilecektir.

## **TMMOB Ulaştırma Kongresi**

Sosyal politikaların bir uygulama aracı olarak toplu taşıma politikalarının ve ulaştırma türlerindeki dengenin gözardı edildiği, denizyolu/suyolu ve demiryolunun karayolu lehine ihmal edildiği ulaşım sektörü önemli bir çalışma alanımızdır. Ülkemiz gerçeklerine uygun ulusal bir ulaştırma planı çerçevesinde, tüm ulaşım sistemlerinin (demiryolu, denizyolu/suyolu, karayolu, havayolu, boru hatları ve diğer sistemler) konu edildiği bir Kongre, ilgili Odalarımızın katılımı ile TMMOB adına İnşaat Mühendisleri Odası sekreteryasında düzenlenecektir.

## **TMMOB Konut Kongresi**

Yaşam ünitesi olarak konut toplumsal bir sorundur ve toplumun tüm kesimlerinin etkin rol alması gereken bir süreçtir. Mevcut planlama ve yapı üretimi ve denetimi süreci konut sektörünü yönlendirecek sağlıklı konut alanlarını üretmede ve en geniş açılımıyla kentleşmede yenileme, sağlıklaştırma, dönüşüm gibi projeleri üretmede

toplumun tüm kesimlerini gözetememektedir. Bu çerçevede ilki 1974 yılında gerçekleştirilen TMMOB Konut Kurultayı'nın ikincisi bu dönem içinde "TMMOB Konut Kongresi" olarak gerçekleştirilecektir.

**Mühendislik ve Mimarlık Öğrenci Kolu Etkinliklerinin Yaygınlaştırılması ve Öğrenci Üye Kurultayı**

Yüksek öğretimin durumu, öğrencilerin meslek yaşamlarını planlamada karşılaştıkları zorluklar, TMMOB'nin geleceğini oluşturacak mühendislik mimarlık öğrencilerinin Odaları ile öğrencilik dönemlerinde tanışmasının önemini arttırmaktadır.

Bu bağlamda;

Mühendislik ve mimarlık bölümleri mezunlarının Odalarına üye olma oranlarında yıllara dayalı olarak düşüş yaşanmaktadır. Bu sorunu gidermek üzere, öğrencilik döneminden başlayarak mezunların ilgili Odalarımızca üyeliğe çağırılması da dahil olmak üzere, bu durumu giderici çalışmalar yapılacaktır.

Öğrencilere staj olanakları sağlanması, staj süresince sağlanan özlük hakların günümüz gereksinimlerini karşılayabilecek düzeye çıkarılmaları, sigortalandırılmaları için Odaların tüm girişimleri desteklenecektir.

Bazı odalar tarafından uygulanan "Yaz Eğitim Kampları" gibi etkinliklerin, diğer odalar tarafından da gerçekleştirilmesi ve yaygınlaştırılmasına çalışılacaktır.

Oda etkinliklerine katılmalarını özendirmek ve kolaylaştırmak amacıyla, öğrencilerin Odaların Öğrenci Kollarında örgütlenmesini sağlamak için Odaların sürdürdükleri çalışmalar özendirilecek ve eşgüdümü sağlanacaktır. Dönem içinde Odalarımızın öğrenci kurultayları düzenlemelerine yardımcı olunacak, bu etkinliklerden sonra, TMMOB Mühendislik ve Mimarlık Öğrencileri Kurultayı düzenlenecektir.

## **37. DÖNEM ÇALIŞMA GRUPLARI**

### **Uzmanlık Çalışma Grupları**

Uzmanlık Çalışma Grupları, TMMOB politikalarının belirlenmesi, sektörlerdeki güncel gelişmelerin izlenmesi ve gelişmelere müdahale edilmesi için, Odaların ve mesleklerin kesişme alanlarında, birden çok mesleğin ve uzmanlığın bilgilerine, ortak çalışma ve katkılarına gerek duyulduğu alanlarda oluşturulacaktır. Bu gruplar, aynı zamanda bir örgütlenme ve eğitim aracı olarak değerlendirilecektir.

Meslek ve uzmanlık alanlarını birinci dereceden temsil eden Odaların sekreterlik hizmetlerini yürütecekleri bu Çalışma Grupları, ilgili Odaların ortak çalışması olarak yürütülecektir. Gruplar uzmanlık alanına göre görüş üretip, gelişen olgular doğrultusunda raporlar hazırlarken, zamanlaması yapılmış somut bir hedefe yönelik çalışmaları da koordine edecek ve yürütecekler, meslek alanlarının birikimini mümkün olduğunca bir kongre, kurultay, sempozyum, konferans vb.. etkinlikle ve/veya yayınlı meslek ortamına ve kamuoyuna ulaştıracaklardır.

Sürekli olarak ve somut konuları incelemek üzere oluşturulacak Çalışma Grupları arasında; Tarım ve Ormanlık, Madencilik, İmalat sanayii, Enerji, İnşaat, Ulaştırma, İletişim, Mühendislik – Mimarlık Hizmetleri, Afetler, Bilim ve Teknoloji Politikaları, Çevre Politikaları, Doğal Kaynaklar ve Politikalar, Kentleşme (Konut, Yerel Yönetimler), GIS (Coğrafi Bilgi Sistemleri), Arazi Yönetimi (kırsal ve kentsel

alan düzenlemesi, kamulaştırma, taşınmaz değerlendirilmesi) yer alacaktır. Ayrıca, 35. Dönemden kalma Diyarbakır Projesi de bu çalışma dönemi sonuçlandırılacaktır.

### **Komisyonlar**

Uzun dönemli veya her zaman gündemde olan konularla ilgili olarak, sürekliliği olan Komisyonlar oluşturulacaktır. Komisyonlar uzun dönemli ve güncel projeksiyonlar ve planlar yaparak, Çalışma Programları oluşturacak ve Yönetim Kurulu ile birlikte karara bağlanacak program kapsamında çeşitli etkinlikler düzenleyecek ve yürüteceklerdir.

Bu Komisyonlar öncelikle Oda temsilcilerinden oluşacak, gerek görüldüğünde TMMOB Yönetim Kurulu tarafından da üye atanacaktır.

#### *1-Ekonomik, Demokratik, Özlük Hakları Komisyonu*

Mühendis ve mimarların ekonomik ve demokratik haklarının geliştirilmesi, özlük hakları anlamında evrensel normların yakalanması, ücretli mühendis ve mimarların sendikalaşması, işsiz mühendis ve mimarların durumu konularında çalışmalar yapılması için kurulacaktır.

#### *2- İnsan Hakları Komisyonu*

Toplumsal muhalefetin oluşmasında önemli bir yer oluşturan hak ihlallerinin önüne geçmek için gerekli mücadeleyi veren insan hakları savunucuları ve meslektaşlarımızın hukuk mücadelelerine katkıda bulunmak için çalışmalar yapılacaktır. Zorunlu göçler dahil, mağduriyetlerin giderilmesinde çözümler sunacak komisyon, konuyla ilgili üyelerimizden oluşacak, TMMOB Yönetim Kurulu programına uygun olarak çalışacaktır.

#### *3-Birlik Haberleri Yayın Kurulu*

Birlik Haberleri ile etkinliklerin ürünlerinin yayınlara dönüşmesini planlamak, görüşlerimizi hedef kitlelere ulaştırmak için çalışacaktır. Yayın Kurulu, istekli Odaların temsilcilerinden oluşturulacaktır.

## **BİRLİK ÇALIŞMALARININ ETKİNLEŞTİRİLMESİ**

### **Arşiv, Dokümantasyon, Araştırma Biriminin Kurulması**

Geçen dönem içinde gelen-giden evrak, TMMOB birimleri, yabancı mühendis ve mimarların çalışma izinleri ile sınırlı olarak oluşturulan veri tabanının kapsamı genişletilecek, TMMOB'ne ait belge, yayın ve dokümanlar teknolojik olanaklar da kullanılarak istenildiğinde kolayca ulaşılabilir bir şekilde arşivlenecek, bu arşiv sisteminden de yararlanılarak TMMOB çalışmaları için geçmiş ve güncel ait her türlü bilgi toplanacak, sınıflandırılacak, bu amaçla teknik ve istatistiksel bir altyapı oluşturulacaktır.

TMMOB çalışmalarında Odalar arasında teknik işbirliği ve koordinasyon gerektiren alanlar için, ilgili doküman, yasa ve yönetmeliklerin bir araya getirilmesi, söz konusu alandaki gelişmelerin takibi ve arşivlenmesi gibi konularda çalışmalar yapılacaktır, TMMOB'ne yapılan başvuruların en hızlı ve kapsamlı bir şekilde ve geçmişteki uygulamaları da değerlendirilerek yanıtlanması için gerekli bilgi ve dokümanların bir araya getirilmesi ve değerlendirmeden geçirilmesi sağlanacaktır. Tüm bu hizmetlerin en sağlıklı ve sistemli bir şekilde verilebilmesi, TMMOB'nin idari ve teknik alanda bir

belleğinin oluşturulması, TMMOB ve Odalarca yapılacak olan çalışmalara teknik, idari ve istatistiksel altyapıların hazırlanabilmesi, vb. amaçlarıyla TMMOB bünyesinde bir Arşiv - Dokümantasyon ve Araştırma Birimi kurulacaktır.

### **TMMOB Bülteni ve Web Sitesi**

TMMOB Bülteninin yayınlanması ve web sitesinin sürekli güncelleştirilmesi Yürütme Kurulunca yapılacaktır.

### **TMMOB Mekanı**

37.Dönem Olağan Genel Kurulumuzca karar altına alınan, “TMMOB Mekanı”nın gerçekleşmesi için, Odalarımızın ödentilerini zamanında aktarmaları konusu, büyük bir önem arz etmektedir.

TMMOB'nin birlik işlevini etkin bir şekilde yerine getirmesi açısından gereksinim duyduğu fiziksel mekan gereksinimi, ortak kullanım alanlarını da içeren kapsamlı ve daha uzun vadeli bir proje ile çözümlenebilecektir. Söz konusu projenin yapılabilmesi için Odalarımız ile etkin bir iletişim sağlanacaktır.



## 4.1. Sunuş

Bir Dönemi daha geride bırakıyoruz.

50.Yılıımızda, Yönetim, Denetleme ve Yüksek Onur Kurulları olarak, onurla taşıdığımız bayrağı 38.Dönem Kurullarına devrediyoruz.

Yaptıklarımızla, yapamadıklarımızla, başarılarımızla, başarısızlıklarımızla, eksiklerimizle, fazlalarımızla bu Dönemin Çalışma Raporunu Genel Kurulumuzun üyelerinin ve kamu oyunun incelemesine, görüşlerine, eleştirilerine sunuyoruz. Biliyoruz ki, bu görüş ve eleştiriler, bilimle toplumu buluşturmaya amaçlayan mesleğimiz açısından, örgütümüz açısından yaşamsal bir öneme sahiptir. İçinde yaşadığımız koşullar, biz mühendis, mimar ve plancıların ve diğer emekçi sınıfların çıkarları ile uyuşmamaktadır. İçinde yaşadığımız koşullar ağırlaşmaktadır. Örgütümüzün sorumlulukları artmaktadır. Daha güzel günler için ne yapacağız, nasıl yapacağız sorularına yanıt aramak, dayanışmamızı pekiştirmek, değiştirebilme inancımızı güçlendirmek için bu Dönemimizi, geçmiş dönemlerimizi anlamak zorundayız.

Gündemimizi, görüşlerimizi, politikalarımızı, çalışmalarımızı, uygulamalarımızı ve mücadelemizi ortaklaştırmak konusunda yeni adımların atılacağına olan güvenimizle, 38.Genel Kurulumuza ve 38.Dönem Kurullarımıza başarılar diliyoruz.

## 4.2. Bir Dönemin Geride Bıraktıkları

37. Genel Kurula ABD'nin Irak'a saldırı planları ve erken seçim tartışmaları arasında girdik.

### Erken Genel Seçimler

Genel Kurulumuzdan hemen sonra, erken genel seçimler tartışmaları seçimlerin 3 Kasım 2002'de yapılması kararıyla bir süre için durdu. Dönemin Ekonomiden Sorumlu Devlet Bakanının “erken seçimler ekonomiyi etkilemez” açıklamasının ardından yoğunlaşan erken seçim tartışması uzunca bir süre gündemden düşmeyecekti. TMMOB de, Temmuz ayı ortasında Oda Başkanları ile yaptığı toplantı sonrasında “seçim kanunu ve siyasi partiler kanunu demokratikleşmeden, seçime katılanların eşit yararlanacakları ortam sağlanmadan” yapılacak bir baskın seçimin, sorunlarımızı çözmeye yetmeyeceğini belirtti. Eylül ayında toplanan Danışma Kurulumuzda da, seçim ortamında kendi görüşlerimizi üyelerimizle paylaşmak için “Mühendisler ve Mimarlar Türkiye'nin Geleceğini Tartışıyorlar” adı altında bölge toplantıları yapılması ve bu çalışmaların Ankara'da yapılacak bir mitingle sonlandırılması kararlaştırıldı.

Seçimlerin önemi açıldı. Kalkınmayı, hakça paylaşmayı, bilimin ve teknolojinin nimetlerinden insanca bir yaşam için yararlanmayı sermaye sınıflarının çıkarlarını temel alan siyasi iktidarlardan beklemenin zamanı çoktan geçmişti. TMMOB 36. Dönemde, seçimlerden önce güncelleştirilen Emek Platformu Programında da yer aldığı şekliyle, “siyasi iradenin uluslararası sermayeye değil, halka hizmet yönünde belirmesi gerekmektedir; bu nedenle de sorun, emekten yana bir siyasi iradenin oluşması ve iktidara taşınması sorunu haline gelmiştir” demişti. Sıra bu güncelleştirilmiş Programı, görüşlerimizi ve önerilerimizi ülke çapında yeniden tanıtmaya gelmişti. Bu anlayış doğrultusunda, 3 Kasım 2003'te yapılan erken genel seçimler öncesinde, il il dolaşarak kendi görüşlerimizi, taleplerimizi üyelerimizle ve başka emekçilerle paylaştık.

20 Ekim “Ülkemize, Mesleğimize, Geleceğimize Sahip Çıkıyoruz” adını verdiğimiz mitingimiz, kamu yararını korumaya çalıştığı için öldürülen Hasan Balıkcı'nın Adana'da cenaze töreninin yapıldığı gün gerçekleştirildi. TMMOB, seçim alanlarının çoğunda sözü bile edilmeyen konuları dile getirdi, emperyalist saldırıya ve IMF politikalarına karşı barışı, kalkınmayı, bilimi, hakça paylaşımı savundu. ABD'nin Irak'a saldırı planına karşı ilk miting oldu 20 Ekim mitingimiz.

Seçim sonuçlarını değerlendiren TMMOB, katılımın düştüğünü, temsilde adalet ilkesinin zedelendiğini, ülkemizi krizlere götüren politikaları savunan partileri cezalandırdığını, ama “aynı temel politikaları, kimi farklı düzenleme-

ler ya da ayarlar yaparak da olsa, sürdürmeyi amaç olarak belirtmiş partileri de TBMM'ne taşıdığını” belirtmişti. Bir şey kesindi: bizim gibi örgütlerin sorumluluklarına yeni boyutlar eklenmişti. Bu saptama bütün bir dönemin gelişmeleriyle doğrulandı.

### **ABD ve Müttefiklerinin Irak'a Saldırısı**

Daha 58. Hükümet kurulmamıştı. İktidar partisi “Acil Eylem Planını” yayınladı. Mühendislerin, mimarların, emekçi sınıfların, halkımızın temel sorunlarına değinmiyordu bu Plan. Doğal afetlerin felakete dönüşmesini engelleyecek önlemler, hatta doğal afet sözcüğü bile yer almıyordu Planda. Bilim, teknoloji, inovasyona dayalı sanayileşme yer almıyordu Planda. Kalkınma, hakça paylaşım için bir politika yoktu. Kente karşı suçlar görmezlikten geliniyordu. İşsizlik, işsizliği yaratan politikaların uygulanması ile çözülecekti Plana göre. TMMOB Planın halkımızın sorunlarına çözüm olmayacağını açıklayan ilk örgütlerin başında yer aldı. Planı deşifre etti. Bunda zorlanmadı. Kendi uzmanlık alanlarından hareketle mühendislerden mimarlardan yana, emekten yana, halktan yana görüşleri açıklamak TMMOB'nin asli görevlerinden birisi olmuştur 1973'ten bu yana.

Ancak, ABD'nin ve müttefiklerinin Irak'a saldırı girişimlerinin yoğunlaşması, gündemi de TMMOB'nin çalışmalarının da eksenini bu konuya kaydıracaktı.

ABD'nin, enerji kaynakları üzerinde tam bir denetim sağlamak üzere, 11 Eylül olayları öncesinde hazırladığı senaryoyu, uluslararası hukuku hiçe sayarak hayata geçireceği, bu çerçevede Afganistan'dan sonra Irak'ı işgal etme girişiminde bulunacağı biliniyordu. Dünyanın dört bir yanında milyonlarca insan barış için bir araya geldiler. Böyle bir ortamda, TMMOB Türkiye'de savaşa karşı etkinliklerde ön saflarda yerini aldı.

TMMOB'nin ne işi var savaş karşıtı etkinliklerde diyenler oldu. Her şeyden önce insanlar olarak, yurttaşlar olarak seyirci kalamazdık bu saldırıya. Bir de mühendisliğin ve mimarlığın bilimle toplumu buluşturmak misyonu vardı. Savaşta topluma hizmet etmek olanaklı değildi. Bu yüzden TMMOB barış mücadelesinin ön saflarında yer aldı. 1 Aralık, 100'ler Meclisi, Uluslararası Barış Konferansı, 15 Şubat, saldırganların yanında yer alınması için hazırlanan Tezkerenin hazırlanması ile birlikte TBMM ziyaretleri, ve Türkiye'nin dört bir yanında eylemler gerçekleştirildi.

Ve 1 Mart. DİSK, KESK, TTB ile birlikte çağrısını yaptığımız mitinginde bir araya gelen yüz bin barışseverin iradesi, TBMM'nde tezkerenin reddedilmesinde kritik bir rol oynadı. 2 Martta başka bir Türkiye'de uyandık!

Savaşa karşı eylemler sürdü. Silopi Yürüyüşü engellenmeye çalışıldı; İpek Yolu savaş konvoylarına serbestti, ama barış konvoylarına yasaktı. İskende-

run mitingi, 20 Mart'ta başlayan saldırıyı protesto eden, saldırının başladığı günün birinci yılında işgali kınayan eylemlerde barıştan yana, halkların kardeşliğinden yana olanlarla birlikte olduk.

Dünya halkları ile birlikte saldırıyı, işgali önleyemedik; ama, emperyalizmin çirkin yüzünü örten maskeyi aralamayı başardık.

### **Yasal Düzenlemeler**

Savaş rüzgarlarının estiği sıralarda yeni yasal düzenlemelerle ilgilenmek zorunda kaldık. 12 Eylül ile birlikte başlayan “yeniden yapılanma” süreci kaldığı yerden sürüyordu. Seçim öncesinin 57. Hükümeti tarafından hazırlanan ve seçimler nedeniyle hükümsüz kalan yasa tasarıları bir biri ardından ve değişiklik yapılmadan TBMM'ne sevk edildi.

Bunlardan ilki, 6235 sayılı yasada değişiklik öngören Yabancıların Çalışma İzinlerini düzenleyen Tasarıydı. Bu Tasarıyı bir süre önce TBMM Komisyonuna sunan 57. Hükümetin Çalışma Bakanı, Türkiye'ye yabancı sermayenin gelmemesini TMMOB'nin yabancı mühendisler ve mimarlarla ilgili izin vermekteki tutumuna bağlamıştı. Tasarı bir kez daha Komisyona geldiğinde, TMMOB olarak girişimlerimizi sürdürdük. Komisyon yeni oluşmuştu. Üyeleri arasında Emek Platformunun üyeleri de yer alıyordu. Sorunumuzu anlattık. Yapılmak istene değişikliklerin mühendislerimize ve mimarlarımıza olumsuz etkilerini açıkladık. Siyasi iktidarların GATS müzakerelerinde mühendislik – mimarlık alanlarını açmaları nedeniyle, kendi ülkemizde yabancı meslek mensuplarına karşı “Odalarımıza geçici üyelik” dışında bir eşit rekabet koşulu kalmadığını dile getirdik. Hele de Hazinesinin bu yetkileri bütünüyle tırpanlamak istemesini anlamadığımızı paylaştık. Görüşlerimiz göz önüne alındı. Yasa Komisyonunda ve TBMM'nde önerilerimiz doğrultusunda kabul edildi.

Düzenlemeler devam etti.

Uzun yıllardan Başbakanlıkta, Başbakanlık Müsteşarının Başkanlığında sermaye sınıflarının örgütleri ile birlikte sürdürülen ve bir çok yasanın da kaynağı olan Yatırım Ortamının İyileştirilmesi çalışmalarının bir ürünü olarak Doğrudan Yabancı Yatırımlar Kanun Tasarısı da hemen gündeme geldi. Herşeyin piyasanın kurallarına ve işleyişine bırakıldığı bu dönemde, kalkınma ve yatırım da büyük ölçüde yabancı sermayeye bırakılmış durumda. Bu Tasarı da, bilim, teknoloji, sanayileşme vizyonundan yoksun olarak gündeme geldi. 1954 yılında çıkarılan ve çok eleştirilere konu olan Yabancı Sermayeyi Teşvik Kanununun “ülkenin ekonomik gelişmesine yararlı” olmak koşulu kaldırıldı ve “yabancı yatırımcıların haklarının korunması” amaç maddesine konuldu. Uluslararası tekellerin bize dayattığı, onların yerli ortaklarının benimsediği ve 24 Ocak kararlarıyla başlayan “ihracata dayalı büyüme” rolünün gerekli bir düzenlemesiydi bu yasa. Oysa, biliniyor ki, sorun ihracatın

artması değil, neyi ihraç ettiğinizdir: yüksek katma değerli ürünler mi, yoksa düşük katma değerli, temel olarak ucuz işgücüne dayalı imalat etkinliklerinden elde edilen ürünler mi? Günümüzde rekabet, ancak bilim, teknoloji ve inovasyonla mümkündür; kalıcı bir teknoloji performansı da ithal teknoloji ile değil, yaparak-araştırarak öğrenme ile kazanılır. Çok uluslu şirketlerin araştırma geliştirme etkinlikleri kendi merkezlerinde yapılmaktadır. Yabancı sermayenin araştırmaya yönelik yabancı yatırımları da, esas olarak gelişmiş ülkeler arasında yapılmaktadır. “Nerede ucuz işgücü varsa, nerede örgütsüz işçi varsa, biz gider fabrikayı o ülkede kurarız” anlayışındaki sermayenin ne kalkınmayı ne de gelirleri hakça paylaşmayı hedeflemediği açıktır. Bu anlayışın ülkemizin mühendislerine ve mimarlarına da sanayileşmede hak ettikleri rolü vermeleri mümkün değildir.

Bu yasa da uluslararası sermayeye yetmeyecekti: öncelikle çalışma yaşamının kuralılaştırılması, bunun için de İş Kanununun sermayenin sınırsız egemenliğini sürdürmesine elverişli hale getirilmesi gerekiyordu. Oysa, işçilerin örgütleri mevcut yasanın eksikliklerinin giderilmesini, yasanın demokratikleştirilmesini talep ediyorlardı. İş güvencesi yeni bir iş yasası olmadan, esnek çalışma yasallaşmadan kalamazdı. Özellikle DİSK’in yasanın önerildiği şekilde çıkmaması için çabaları yeterli olmadı. Mühendis ve mimarların büyük bir çoğunluğu ücretli çalışıyorlar; bunların da çoğunluğu özel sektörde istihdam ediliyorlar. Üyelerimizin haklarının korunması için yasanın geri çekilmesi için çabalara destek olduk. Sonunda, işçilerin kazanılmış haklarını geri alan, çalışma yaşamını esnekleştiren, kuralıılaştırılan Tasarı kabul edildi.

Geniş kapsamlı kuralıılaştırma ya da, bütün alanları piyasanın denetimine terk etme çabalarının bir aşaması daha geçilmişti. Sırada, bir çok alanın yanı sıra doğal kaynaklarımızın ve kültürel varlıklarımızın hızlı ve kuralıısız tüketimi için sermayeye devredilmesi vardı.

Maden Kanununda değişiklik yapan ve 57. Hükümet tarafından hazırlanan Tasarı da görüşmeye açıldı. Bu Tasarıda da teknik ve bilimsel gereklilikler ve toplum yararı göz ardı ediliyor, kısa vadeli gelirler ön plana çıkıyordu. Madencilğe engel oluyor diye ağaçlandırmadan zeytinliklere, meralardan kıyılara, çevreden milli parklara, doğal ve kültürel varlıklara kadar çok sayıda düzenleme değiştiriliyordu. Tasarı uzunca bir süredir görüşülüyor. Henüz sonuçlanmadı.

Ormanlarımız da aynı anlayışın kurbanı olmaktan zor kurtuldu. Şimdilik dondurulan bu girişimle orman alanlarımız bütünüyle talana açılmak istendi. Uygulanan politikalarla hızla yok edilen ormanlarımız, bu kez de getirilmek istenen yasal düzenleme ve ile Anayasal güvencesinden yoksun bırakılmak istendi.

Maliye Bakanlığı ile ilgili Tasarıda yer alan çok sayıda maddenin kamu yara-

rına aykırı olduğunu dile getirdik. Hazine arazilerinin satışını kolaylaştıran, arazi işgalcilerine satış yapılarak yeni bir imar affına zemin hazırlayan, doğal sit alanlarını yapılaşmaya açmayı hedefleyen Tasarı alt komisyonda görüşülürken bu maddelerle ilgili görüşlerimizi belirttik. Sit alanlarında yapılaşma, gelen tepkiler üzerine tasarıdan çıkarıldı. Ancak hazine arazilerinin, öncelikle işgalcilerine satışına olanak sağlayan ve böylece imar affının önünü açan maddeleri yasalaştı. TBMM’de doğal afetler gerçeğini, bu düzenlemenin kaçak yapıları örtülü af niteliğinde olduğunu anlattık. “İmar affı yeni felaketlere davetiye çıkartmak anlamına gelir” dedik. Alt Komisyon, maddenin yeniden düzenlenmesi için bu maddeyle ilgili görüşmeyi erteledi. Sonra ... Sonra siyasi irade insanların can güvenliğinden yana değil, borç faizlerinin ödemeleri için Bakanlığın gelirlerini arttırmaktan yana tecelli etti.

İmar affı süreci, daha sonra tartışmaya açılan Kentsel Dönüşüm Yasa Tasarısı Taslağı ile tamamlanmak istendi ise de, Bakanlık tarafından yapılan toplantılarda imar affına karşı duruşumuzu bir kez daha sergiledik.

İhale Kanunu ile ilgili olarak bir önceki Dönemde de, kamu kaynaklarının kamununun ihtiyaçları için etkin olarak kullanılması, kalkınma stratejilerimize hizmet etmesi gerektiğini vurgulamış, Kanununun bu ilkelere uymadığını, yapılan iyileştirmelerin yeterli olmadığını ve bu amaca hizmet etmediğini, temel değişikliğin kamu kaynaklarının yabancı şirketlere açılması üzerine kurgulandığını belirtmiştik. Bu Dönemde ilk değiştirilen yasalardan birisi de bu yasa oldu. Bu kez de, yeni Hükümetin yapılan iyileştirmeleri, kendi amaçları doğrultusunda, kendi yandaşlarına iş verilmesinin önünü açarak geriletmesine tanık olduk. Yasanın kapsamı daraltıldı. Orta erimde tekelleşmeye, küçük üreticilerin taşeronlaşmasına, hatta yok olmasına neden olacak değişiklikler yapıldı. Bu olumsuzluklar, mühendislik, mimarlık ve planlama alanları için de geçerliydi. Mühendislik, mimarlık hizmetleri ile ilgili ihale yönetmeliklerinin diğer hizmetlerden ayrılarak, görüşümüz de alınarak düzenlenmesi, ihale sürecinde Odalarımızdan belge alınma zorunluluğu ile ilgili önerilerimiz de yasa değişikliği sürecinde göz önüne alınmadı.

Yeni Hükümetin düzenlemeleri kendi amaçları doğrultusunda değiştirme girişimleri kadrolaşma çabaları ile sürdü. TÜBİTAK Kanunu bu yönde değiştirildi. Yargı kararlarına karşın durum sürüyor; Kurumun bilim ve teknoloji politikalarını geliştirme çalışmaları da durma noktasına geldi.

Yükseköğretim Kurulu, uygulamaları ve yarası sürekli eleştiri konusu oldu. Özerk üniversite talepleri hiç durmadı. Sosyal devletin tasfiyesi politikalarının bir sonucu olarak eğitim hızla özelleşiyor, ticarileşiyor. Eğitime, bu arada yüksek eğitime daha çok kaynak ayrılması gerekirken, siyasi iktidarlar Üniversitelerimizi ticari işletmeye çevirme yönünde kararlar alıyor, uygulamalar yapıyor. YÖK yarası değişikliği, bu koşullarda beklenebileceği gibi,

eğitimin önünü açmaya, eğitimi bilimsel niteliğini güçlendirmeye değil, üniversiteleri işletmeye dönüştürmeye, Kurulu siyasi iktidara bağlamaya ve imam hatip liseleri mezunlarına ayrıcalık getirmeye yönelik bir girişim oldu. Eğitimdeki nitelik farklılaşmasının giderilmesi, yeni bölümlerin ihtiyaçlar göz önüne alınmadan, yeterli öğretim kadrosu ve altyapısı olmadan açılmaması, üniversitelerin neredeyse marka yaratır gibi yeni unvanlar vermemesi gibi kendi alanlarımızdaki sorunları giderici bir yaklaşım sergilenmedi.

Bu Dönem içinde olumlu düzenlemeler Anayasa değişiklikleri ve bu değişikliklere bağlı yasaların çıkarılması oldu. Ancak, bu düzenlemeler, Avrupa Birliğine adaylık sürecinin pazarlıklarının gereklerini yerine getirmek ile sınırlı kaldı. 12 Eylül Anayasasının özüne dokunulmadı. Hak arama mücadelesinin önü açılmadı. Yapılan düzenlemeler büyük ölçüde kağıt üzerinde kaldı. Bu düzenlemelerde yer alan ve demokrasinin gelişmesine, insan haklarının eksiksiz uygulanmasına ve Kürt sorununun çözümüne katkıda bulunması beklenen hususların hayata geçirilmesi engellerle karşılaştı. Demokrasi için, ülkemizin farklı kökenlere sahip yurttaşlarının eşit ve özgür yaşayabilmesi için yasal düzenlemelerin hayata geçirilmesi de yeterli olmayacak, sosyal devlet ilkelerinin eksiksiz uygulanması gerekecektir.

Bu Dönem içinde gündeme getirilen yasal düzenlemelerin en önemlilerinden birisi kuşkusuz Kamu Yönetimi Kanun Tasarısıdır. 2003'ün hemen başlarında gündeme gelen çok sayıda değişiklikten sonra, ülkeyi pazar, yurttaşı müşteri, devleti şirket olarak gören politikaların ürünü olarak ortaya çıkan bu Tasarı TBMM'nin gündeminde yerini aldı. Yapısal uyumun uzun yıllardan beri gündeminde olan ve kamusal alan ve sosyal devlet adına var olan unsurları da ortadan kaldırmaya yönelik bu girişim, ilk ortaya çıkışından itibaren TMMOB'nin gündeminde yerini aldı. Her ne kadar iktidar "sivil toplum kuruluşlarına" özel bir önem verdiğini sürekli belirtse de, bu Tasarının hazırlanmasına katkıda bulunan örgütler yine ve sadece sermaye kesiminin örgütleri oldu. TMMOB'nin ve Odalarımızın yaptıkları etkinliklerde, bilim insanlarının da katkılarıyla, yapılmak istenen değişiklikler deşifre edildi. Daha Tasarı ortaya çıkmadan önce, dört örgüt "nasıl bir yerel yönetim" sorusu üzerinde çalışmalar yaparken, getirilmek istenen düzenlemenin de eleştirisini yaptık. Kabul etmek gerekir ki, Tasarı, yıllardan beri yerel yönetimlerin güçlendirilmesini talep eden kesimlerde değişik tepkiler doğurdu. "Reform istemiyor muyduk? Her şeye de karşı çıkılmazdı ki?" Küreselleşmenin ideologları kavram kargaşalarıyla yapmak istediklerini gizlemeye çalışmışlardı. Ama tartışmalar ilerledikçe, tereddütler ortadan kalkmaya başladı. Tasarı tuzaklarla doluydu. Reform değil, yıkım getiriyordu. Kamu Yönetimi Temel Kanunu Tasarısına karşı bilim insanlarıyla, çalışanların örgütleriyle birlikte TMMOB bir kez daha büyük bir toplumsal olayın ön saflarında yer aldı. 6 Mart mitingi, bütün engellemelere karşın yüz bin kişiyi Ankara'da buluşturdu.



## Yerel Seçimler

Dünyada ve Türkiye’de önemli olayların yaşandığı bir dönemde yapılan ve sonuçları aşağı yukarı belli olan bir yerel seçim süreci yaşadık. 28 Mart yerel seçimleri, Türkiye’yi 3 Kasım erken seçim ortamına taşıyan kararların uygulamaya geçirildiği bir dönemde yapıldı. Bu nedenle, yaşanan iki seçim sürecini birbirinin devamı olarak ele almak, 3 Kasım da ortaya çıkan temsil yapısının nitelik ve işlevini gözden kaçırmamak gerekiyor. Türkiye’yi yeniden yapılandıracak temel değişikliklerin, özlenen ve beklenen demokratik bir yönetim ve denetim anlayışına dayanması, halkın kendi kendini yönetme ve sorunlarına sahip çıkma kültürünü geliştirmeyi temel alması gerektiğine inanan TMMOB; 28 Mart yerel seçimleri sürecinde, ranta karşı ödünsüz bir tavrın sahibi olduğunu ilan eden, geleneksel yerel yönetim anlayışının aşılmasını, demokratik yönetim kültürünün gelişmesini, demokrasi düşüncesinin yerelde derinleşmesini, kent halkının ve meslek örgütlerinin sürece doğrudan katılmasını savunan programları desteklediğini üyelerine ve kamuoyuna ilan etmiştir. Yerel seçimlerle ilgili olarak, Haziran 2003’te yerel yönetimler konusunda DİSK, KESK ve TTB ile birlikte yaptığımız çalışmalarımızın sonuçlarını, kendilerini sosyal devlet ilkesinin savunucusu olarak tanımlayan siyasi partilerimize taşıdık.

## Doğal Afetler, Özelleştirmeler

Bu Dönemde de doğal afetler ülkemizin gündeminde yerini aldı. Daha 1999 ve sonrasındaki depremlerin yararları sarılmamış iken, Bingöl depremini yaşadık. Çocuklarımızın bir kez daha ölümlerine tanık olduk. Oysa Doğu Anadolu’da depremlerin olabileceği bilim insanlarınca, Odalarımızın çalışmalarıyla dile getirilmişti. Bingöl’de inceleme yaptık, Pülümür’de inceleme yaptık, Erzurum’da inceleme yaptık. Marmara depreminin mağdurlarıyla dayanışma içinde olduk, onların meslek alanlarımızdaki sorunlarına çözüm aradık. Olası Marmara depremine karşı uyarılarımızı kendi etkinliklerimizde, Bakanlıkça düzenlenen toplantılarda, alanlarda yineledik. Ancak bu alanda önlem almak yerine, siyasi iktidarın önceliği prestij projelerinde.

Özelleştirmeler, işsizlik ve yolsuzluk üreterek sürdü. Toplumun ait bütün varlıkların bir avuç sermaye sahibine devri için, işsizler ordusuna yeni işsizler eklemek için, çalışanların örgütlülüğünü kırmak için özelleştirmeler bir araç. Seydişehir’in özelleştirilmesinde ek teşvik olarak Oymapınar Barajı Seydişehir Alüminyuma bağlandı. Bu haliyle kar eden, stratejik önemi olan bu tesis de yeni dünya düzeni çerçevesinde elden çıkarılmaya çalışıldı. Seydişehir’de olduk. TÜPRAŞ’ın özelleştirilmesi çabalarına karşı Petrol İş’in yanında olduk. Kapatılan tesislerimiz oldu. Şişe Cam çalışanlarına destek verdik. Özelleştirme mağdurlarıyla dayanışma içinde olduk.

Bir de Genel Kurulumuzu izleyen ilk günlerde yazılı ve görsel basında



TMMOB'nin adı AB konusunda yayınlanan bir deklarasyona imza atan 175 örgütün arasında belirtildi. Oysa TMMOB bu deklarasyonun hazırlandığı toplantıya katılmamış, sonuç bildirgesine imza atmamıştı. Toplum yararını savunan görüşlerimizi, etkinliklerimizi, eylemlerimizi görmezlikten gelen tekelci sermaye basını, TMMOB'yi "sivil toplumun devleri" arasında sayıyordu. Sermaye basınının önemli bir bölümü "bu deklarasyonda imzamızın olmadığı, Türkiye'nin bir refah toplumu olmasının ya da demokrasinin eksiksiz hayata geçirilmesinin AB'ye endekslenmesinin yanlış ve yanıltıcı olduğu" şeklindeki açıklamamıza yer vermedi. Kaldı ki, 37. Genel Kurulumuzun sonuç bildirisinde AB konusu ele alınmış ve "adaylık süreci mevcut eşitsiz gelişme koşullarında Türkiye ekonomisinin bütünüyle sömürgeleştirilmesi sonucunu doğuracaktır" saptaması yapılmıştı.

### **Sorunlarımız**

Bütün bu gelişmeler diğer bütün emekçiler gibi bizleri de olumsuz etkilemeye devam etti. Yani özetle, işsizlik, mesleğimizin araştırma geliştirme ve tasarım etkinliklerinde yoğunlaşmayı sürdürdüğü bir dünyada mesleki bilgi ve becerilerimizi uygulama ortamlarının daralması, beyin göçünün hızlanması, aldığımız eğitim ve üstlendiğimiz sorumluluklara uygun olmayan düşük gelir düzeyleri gibi sorunlarımız sürdü.

Bu sorunlar kamuda çalışan mühendis ve mimarlarda olduğu kadar, özel sektörde çalışanlarda da görülmektedir. Asgari ücretle çalışma, kendi alanında iş bulamadığı için nitelik sorgulaması yapmadan başka alanlarda çalışma, iş güvencesi eksikliği ile sürekli iş değiştirme gibi sorunlar sürdü. Serbest çalışanlar özellikle inşaat sektöründeki krizin sürmesi nedeniyle yarı işsiz durumda kaldılar. Kamuda ayrıca, eşit işe eşit ücret temelinde benzer hizmetler arasında ücret denkliğinin sağlanamamış olması da bu alanda yaşanan olumsuzlukları daha da arttırdı. 631 sayılı yetki yasası da bu durumu düzeltmek için kullanılmadı. Kamuda çalışan mühendis ve mimarların gerek özlük hakları gerekse ücretleri açısından içine düşürüldükleri durum kriz aşamasına gelmiş ve meslek onurlarını koruma sınırını zorlamaya başlamıştır. Ücretli mühendis ve mimarların ekonomik ve özlük haklarının gelişmesi, öncelikle sendikal mücadeleden geçmektedir. TMMOB bu amaçla, KESK'in kamu çalışanlarının ekonomik ve demokratik hakları için verdiği mücadelenin bu Dönemde de yanında yer aldı.

İşte 38. Genel Kurulumuz öncesinden TMMOB'nin iki yılına baktığımızda böyle bir dünya, böyle bir Türkiye, böyle bir mühendislik, mimarlık, şehir plancılığı alanı yaşadık.

## Mücadelemiz

Bu sorunlarla bir bütün olarak uğraştık: Odalarımızla, şubeleriyle, temsilcilikleriyle; illerde, ilçelerde çalışmalarını ortaklaştırmayı hedefleyen İl/İlçe Koordinasyon Kurullarımızla, Danışma Kurullarımızla, Bölge toplantılarımızla, gündemimizi, görüşlerimizi, mücadelemizi ortaklaştırmaya çalıştık. Üyelerimiz için meslek için eğitim kurslarımızdan, belgelendirme çalışmalarımıza, teknik yayınlarımızdan ileride meslektaşlarımız olacak öğrencilere yönelik çalışmalarımıza kadar geniş bir yelpaze içinde çaba harcadık. Ülkemizin sorunlarının, meslek mensupları olarak ve emeğiyle geçinenler olarak kendi sorunlarımızın nedenlerini ve çözüm yollarını irdelemek için, meslek uygulama alanlarımızın alt sektörlerinden başlayarak genel ekonomik sorunları inceleyen kongrelerimizde, sempozyumlarımızda, kurultaylarımızda bir arada olduk. Mesleki kurslarda savaş karşıtı etkinliklere kadar, bizi ilgilendiren konularla ilgilendik.

Bir de Rekabet Kurulunun TMMOB'nin yetkilerini kısıtlamaya, yönetmeliklerimizi geçersiz saymaya, Odalarımızın asgari ücret uygulamalarını durdurmaya yönelik aldığı bir kararla ilgilenmek zorunda kaldık. Tekelleşmenin önlenmesi, tüketicilerin haklarının korunması kamunun önemli görev ve sorumlulukları arasındadır. Rekabet hukuku kamu hizmetini ortadan kaldırmaya yardımcı bir kavram olarak gelişmektedir. TMMOB ile ilgili gelişmenin temelinde de aynı anlayış vardır. Yapılan bir şikayet üzerine Rekabet Kurulu, serbest çalışan üyelerimizle ilgili asgari ücret uygulamalarını durdurucu nitelikte bir karar aldı. Danıştay kararın yürütmesini durdurdu. Rekabet Kurulu bu kez de, kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarının, kendi alanlarında ürettikleri hizmetlerle ilgili asgari ücret belirlemelerini yasaklayıcı bir düzenleme önerisini gündeme getirdi.

Mühendislik, mimarlık ve planlama alanları, toplumun ve insanların güvenlik, sağlık ve refahları üzerinde doğrudan bir etkiye sahiptir. Bu etkinlikler rutin çalışmalar değildir ve hizmet bedelleri yapılan işlerin niteliği üzerinde önemli bir etkiye sahiptir. GATS ve Kamu İhale Yasası ile birlikte ele alındığında, konuyu yabancı firmaların ülkemizde taşeron arayışlarıyla ilintilendirmek çok da yanlış olmayacaktır.

Bütün bu gelişmelere karşı hem örgütümüz içinde, hem emekçilerin örgütleriyle gündemimizi, görüşlerimizi, mücadelemizi ortaklaştırmaya çalıştık.

Bu çerçevede, örgütümüzün belirli konularında politikalarını belirlemek için çalışmalarını beş yıldır sürdürülen Mühendislik Mimarlık Kurultayını gerçekleştirdik. Mesleki yeterlilik, mesleki yetkinlik, mesleki denetim, örgüt birimlerinin hizmet üretimi, mesleki davranış ilkeleri ve örgüt misyonu konusunda yerel kurultaylarda hazırlanan karar taslakları tartışıldı ve karara bağlandı.

Odalarımızın gerçekleştirdikleri yüzlerce etkinlik, TMMOB'nin bir bütün olarak düşünsel zenginliğini oluşturuyor, birikimine katkıda bulunuyor, emekten yana politikalar geliştirenlere kaynak sağlıyor.

Mesleğimizin disiplinler arası niteliği, bu etkinliklerin de ortaklaştırılmasını gerektiriyor. Bu Dönem içinde dört konuyu TMMOB çatısı altında yaptık. Yıllardan beri, TMMOB Sanayi Kongresi Makina Mühendisleri Odamız tarafından, TMMOB Enerji Sempozyumu Elektrik Mühendisleri Odası tarafından TMMOB adına düzenleniyor. Bu Dönemde, bu iki etkinliğe ek olarak TMMOB Ulaştırma Politikaları Kongresi İnşaat Mühendisleri Odamız, TMMOB Konut Kurultayı ise İnşaat Mühendisleri, Mimarlar ve Şehir Plancıları Odalarımız tarafından düzenlendi. Bu tür ortak etkinliklerin yararları ortaya çıktı.

Meslektaşlarımız açısından, bir parçası olduğumuz emekçi sınıflar açısından daha uygun yaşam ortamlarının yaratılması için uğraştık. Tek ses olduk. Aykırı sesler de duyduk. Eksişimiz oldu. Fazlamız oldu. Ama, mühendislerin, mimarların, şehir plancılarının ve bütün emekçilerin daha güzel günler göreceklarine olan inancımız hiç eksilmedi.

Bizi ucuz işgücüne dayalı rekabete ve katma değeri düşük, çevre kirletici sektörlerde etkinliğe yönlendiren, doğal ve kültürel varlıklarımızın talan edilmesini öngören dışa bağımlı bu politikaların, mühendislerin ve mimarların da sorunlarını çözemeyeceğinin gördük. Emperyalizmin, uluslararası tekelci sermayenin sınırsız, kuralsız ve vahşi egemenliğine teslim olarak halkımıza hizmet etmenin olanaksız olduğunu gördük. Bir kez daha gördük ki, bu sorunların köklü çözümü, yatırımdan, üretimden, bilim ve teknolojiyen, sanayileşmeden, hakça bölüşümden yana politikalardan geçiyor. Bilimi ve teknolojiyi halkımızın hizmetine sunabileceğimiz ortamların yaratılması için, emekçilerle birlikte, emekten yana olanlarla birlikte mücadele etmekten geçtiğini gördük.

## **Ve 50. Yılımız**

Örgütümüzde 1960'ların ortasından itibaren başlayan, TMMOB'nin 1973 yılındaki Genel Kurulundan sonra güçlenerek süren bu yaklaşımın bir kez daha köklerine gittik. TMMOB'nin 50. Yılına bu Dönemde girdik.

27 Ocak 1954'de Mecliste kabul edilen 6235 sayılı yasa uyarınca, 18-22 Ekim 1954 tarihleri arasında toplanan 1. (Kurucu) Genel Kurul ile birlikte, TMMOB çalışmalarına başladı. 50 yıl kısa bir süre değil. Bugünlere gelinceye kadar çok şeyler yaşandı. Bu kilometre taşını geçmişimizi değerlendirerek geleceğimize ışık tutmanın bir olanağı olarak gördük.

1970'lerden bu yana Odalarımızın ve TMMOB'nin, mühendislerin ve mimarların sorunlarının ülkemizin koşullarından kaynaklandığı bilincine ve anlayışına nasıl ulaştığını anlamak için önemli bir fırsat olarak değerlendirdik.

Ama aynı zamanda, değerlerimizi, bize umut verenleri, mühendis – mimar hareketini geliştirenleri saygıyla anmak için bir fırsat daha buluyor ve Teoman Öztürk'ün adında bize bu güzel geçmişi bırakanlara teşekkür ediyoruz.

**TMMOB 37. Dönem Yönetim Kurulu**

## 4.3. TMMOB Örgütlülüğü

### 4.3.1. Giriş

TMMOB, Çalışma Programında yer alan “TMMOB temel görevlerini, Odalarının ve üyelerinin birlikte çalışma, üretme, kararlaştırma ve uygulama ilkesiyle, yıllar içinde elde ettiği birikimiyle, mühendisliğin ve mimarlığın toplum ve kamu yararını temel alan evrensel ilkelerinin yol göstericiliğinde, gücünü kendi alanlarını belirleme ve denetleme yetkinliğinden ve örgüt birimleri ile kurduğu ilişkilerin derinliğinden alarak yerine getirecektir” temel yaklaşımı çerçevesinde çalışma dönemi boyunca Odalarla ve İl/İlçe Koordinasyon Kurulları ile olan ilişkilerini sürdürmüştür.

Çalışma Programında ortaya konulan “TMMOB, politikalarını, programını, kararlarını ve uygulamalarını Odaların eğilimlerini gözeterek, ortak iradeyi yansıtmayı ve Odaların dayanışmasını ve eşgüdümünü, çalışmalara katılımını, her meslek alanının ve uzmanlığın kendisini bütün örgüt birimlerinde ifade etmesi ve kendisini geliştirmesi için uygun araçların sağlanmasını hedefleyerek belirleyecek, Odalarla kurumsal ilişki ve iletişim düzeyinin yükseltilmesini ve aksatılmadan sürdürülmesini sağlayacaktır.” hedefi TMMOB’nin örgütsel çerçevede işlettiği tüm süreçlerde gözetilmiştir. Bu hedefe ulaşmak üzere, istenilen ölçülerde olmasa da önemli adımlar atılmakla birlikte, özellikle yoğun çalışma dönemlerinde Odalarımızın karar süreçlerine hedeflenen düzeyde katılımı sağlanamamıştır.

Odaların karar süreçlerine katılmalarını sağlamak, TMMOB Yönetim Kurulu üyelerinin asli görevi ve sorumluluğundadır. Bu alanda, doğabilecek eksiklikleri gidermeye yardımcı olmak üzere Yönetim Kurulu gündemi, günce ve bilgilendirme notları da Aralık 2003 tarihinden itibaren Odalara gönderilmektedir.

Eşgüdümün sağlanması TMMOB ve Odalarımızın Yönetim Kurullarının en önemli görevlerinden biridir. Bu görevin gereğinin yerine getirilmesi, karar süreçlerine katılımının istenen düzeye getirilmesini de sağlayacaktır. Ancak öncelikle bu dönemde etkinliklerimizde hiç yer almayan, ya da yeterli katkıda bulunmayan Odalarımızın bu eksikliklerini gidermeleri gerekmektedir.

Örgütlülük kavramının unsurları olarak ilk akla gelenler, mühendislerin ve mimarların odalara üye olması, üyelerimizin örgüte katkılarının arttırılması, TMMOB - Odalar - diğer birimler ve üyelerle ortak gündemlerin geliştirilmesi, ortak görüşün ve ortak iradenin yaratılması ve bunun ortak mücadeleye dönüştürülmesi olarak sayılabilir. Bu unsurlar dikkate alındığında, örgütsel işleyişimizde aşılması gereken çeşitli sağlıksız yaklaşımların bulunduğu bir gerçektir.

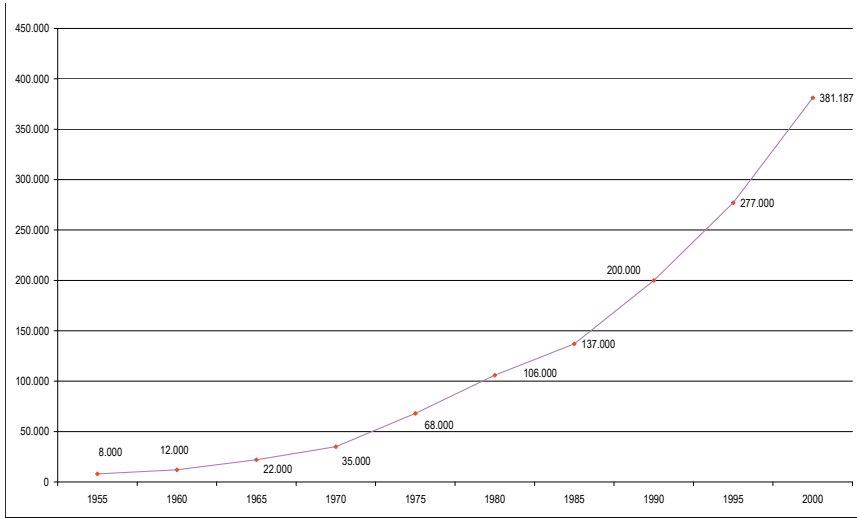
Meslek alanlarımızdaki gelişmeler, mühendislerin ve mimarların hızla özel sektörde ücretli statüsüne geçmeleri, kamuda çalışan mühendis, mimar ve şehir plancılarının iş güvencelerini ortadan kaldırmaya dönük girişimler ve bu sorunlarının diğer emekçi sınıfların sorunlarıyla ortak olan noktalarının hızla artması, ortak ve bütünsel yaklaşımları ön plana çıkarmaktadır.

TMMOB'nin 1970'lerden bu güne kadar savunduğu, "Mesleki etkinlik alanlarının genişletilmesi" ile "genel olarak ülke koşullarının değiştirilmesi" için mücadele bir bütündür temel politikası da, aynı bütünsel örgütlenmeyi zorunlu kılmaktadır.

### 4.3.2. Üye Sayıları ve Üyeleşme Oranları

36. Dönem Çalışma Raporumuzda mühendislik mimarlık fakültelerinden mezun olan mühendis ve mimar sayısındaki artış ve bu mezunların Odalara üye olma oranlarındaki düşüş eğilimi incelenmişti.

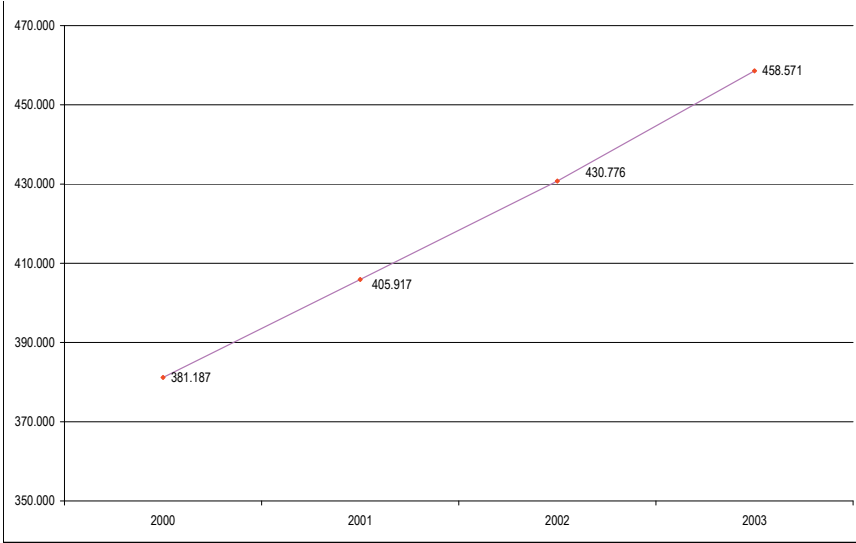
Bu dönemde de gelişmeler izlenmiştir. Elde edilen bulgular grafikler halinde ekte verilmektedir.



ÜLKEMİZDEKİ MÜHENDİS SAYILARININ YILLARA GÖRE DAĞILIMI

### Ortalama Mühendis Mimar Yaşı:

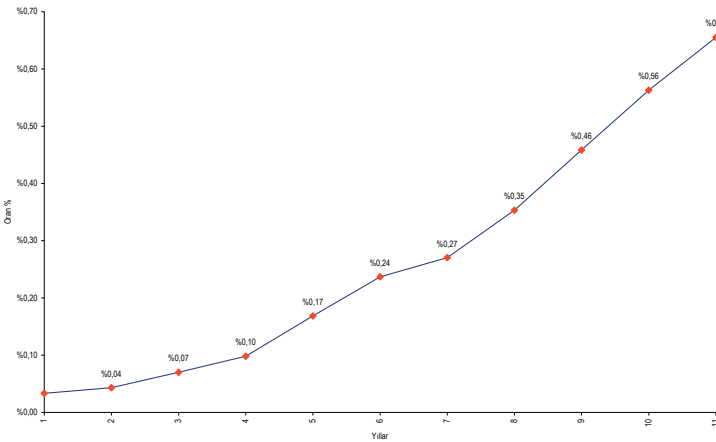
TMMOB'nin kuruluşundaki üye sayısı, 1978 yılında yapılan Mühendis Mimar Profil Araştırmasındaki verileri, 1982 yılından sonra ise ÖSYM istatistikleri baz alınarak yapılan çalışma ve hesaplamalar sonucunda, Türkiye'de mühendis ve mimar unvanı sahibi kişilerin yaş ortalaması 36 olarak belirlenmiştir.



ÜLKEMİZDEKİ MÜHENDİS SAYILARININ YILLARA GÖRE DAĞILIMI

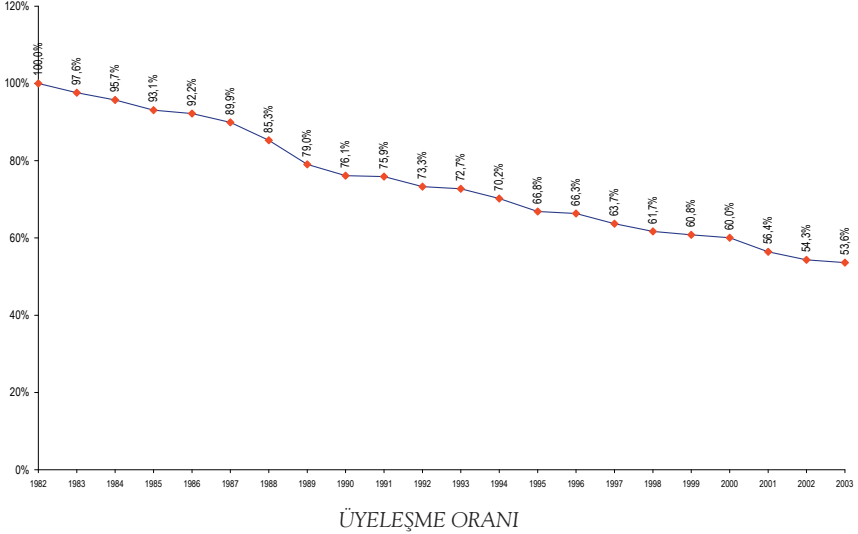
Veriler Yükseköğretim İstatistikleri yayınlarından derlenmiş, 2002-2003 yılı mezun sayıları ise önceki yıllar esas alınarak hesaplanmıştır.

Ülkemizdeki mühendislerin ve mimarların toplam nüfusa oranlarına bakıldığında, mühendislerin ve mimarların toplam nüfusa oranlarının giderek arttığı ortaya çıkmaktadır. Bu oran gelişmiş ülkelerde %1'in üzerindedir. Yatırımın, üretimin, araştırma ve geliştirmenin öncelikli bir anlayış ve politika olmadığı ülkemizde, mühendis ve mimar sayısının nüfusa oranı gelişmiş ülkelere göre hala düşüktür. Öte yandan, planlama nedeniyle meslektaşlarımız arasında ciddi bir işsizlik oranı görülmektedir.



YILLAR İTİBARIYLA MÜHENDİSLERİN MİMARLARIN TOPLAM NÜFUSA ORANI

Üyeleşme oranındaki düşüş eğilimi sürmektedir. Odalara üyeliğin zorunlu olduğu 1982 yılında üyeleşme oranı %100 kabul edilmiş, sonraki yıllarda mezunların sayıları ve Odalarımızın bildirdiği üye sayıları esas alınmıştır.



2003 yılı sonu itibariyle toplam üyeleşme oranı %54'e düşmüştür. 2002 ve 2003 yıllarında mezun olanlardan yaklaşık olarak 1/3'ünün odalara kayıt olduğu göz önüne alınırsa, önümüzdeki bir kaç yıl içinde üyeleşme oranının %50'nin altına düşeceği ortaya çıkmaktadır.

Yeni mezun arkadaşlarımızın iş bulma konusundaki sorunları bu durumun temel nedenini oluşturmaktadır. Ancak örgütümüzü öğrencilere ve meslektaşlarımıza tanıtmak konusunda da daha fazla çaba harcamak gerekmektedir.

Bu yönde Öğrenci Kolu Üyeliği'nde önemli çalışmalar yapılmakla birlikte bu çalışmalar bir kaç Odamızla sınırlı kalmıştır.

YÖK nezdinde yapılan bir girişimle, bütün üniversitelerden mezun olanların merkezi olarak TMMOB'ye bildirilmesi konusunda bir girişimde bulunulmuştur. Bu girişimin sonuçlanması durumunda, Odalarımızın ve Şubelerimiz aracılığıyla daha etkin bir tanıtma olanağı da bulunmuş olacaktır.

Ayrıca 50. yıl kapsamında gerçekleştiremediğimiz ve 38. Dönem'de yapılmasını önerdiğimiz, Mühendis Mimar Profili çalışmasında üyelik konusunda önemli ipuçları sağlayacaktır.



### 4.3.3. Odalarla İlişkiler

37. Dönem boyunca Odalarımızla çalışmaların ortaklaştırılabilmesi için gerekli mekanizmaların yaratılması konusuna büyük önem verilmiştir. Bu çerçevede dönem boyunca, 2002 yılının Eylül ve Ekim aylarında ve 2003 yılının Ekim, Kasım ve Aralık aylarında yapılan bölge toplantılarına Oda Başkan ve Yönetim Kurulu Üyelerimiz katılmış, bu bölge toplantıları Odalarımızla ortak toplantılar şeklinde organize edilmiştir.

Dönem boyunca gerekli görülen durumlarda Oda Başkanları ve TMMOB Yönetim Kurulu ortak toplantıları organize edilmiş ve Oda Başkan ve temsilcilerinin katılımı ile karşılıklı görüşmelerde bulunulmuştur. Ayrıca gerekli görüldüğü durumlarda Oda Yazman ve Saymanları ile toplantılar düzenlenmiştir.

Ayrıca Odaların gerçekleştirdiği etkinliklerde, TMMOB'nin Başkan düzeyinde temsil edilmesi için çaba gösterilmiş, bunun mümkün olamadığı durumlarda II. Başkan, Yürütme ve Yönetim Kurulu üyeleri bu etkinliklere katılım sağlayarak TMMOB'ni temsil etmişlerdir.

Ayrıca, Odalarımızın meslek alanlarında meydana gelen güncel gelişmeler, Odalarımızla yürütülen çalışmalar sonucu oluşturulan ortak görüşler kamuoyuna yine Oda Başkan ya da Yönetim Kurulu Üyelerinin katılımı ile yapılan toplantılarla duyurulmuştur.

#### **Oda Başkanları, Yazmanları ve Saymanları Toplantıları**

Bu amaçla, 20 Temmuz 2002, 14 Aralık 2002, 7 Mart 2003, 21 Mart 2003, 8 Mayıs 2003, 7 Haziran 2003, 13 Aralık 2003, 6 Şubat 2004, 2 Nisan 2004 tarihlerinde olmak üzere 9 kez Oda Başkanları toplantısı düzenlenerek, Yönetim Kurulu ve Oda Başkanları görüş alışverişinde bulunmuşlardır.

Bu toplantılardan;

20 Temmuz 2002'de gerçekleştirilen toplantıda son siyasi gelişmeler ve bu gelişmelerin üyelerimize, örgütümüze ve meslek alanlarımıza yansımalarını değerlendirmek üzere incelemeler yapılmış ve sonuçlar bir basın bildirisi ile kamuoyuna iletilmiştir.

14 Aralık 2002 günü gerçekleştirilen toplantı, Genel Değerlendirme ve TMMOB Çalışma Programı, TMMOB etkinliklerine ve mitinge katılım ile etkinliklere katılmayan Odaların değerlendirilmesi, meslek alanlarına ilişkin düzenlemelerle ilgili ilkelerin görüşülmesi gündemiyle,

7 Mart 2003 günü gerçekleştirilen toplantı, 1 Mart 2003 "Halk Bu Savaşı Durduracak" Mitingi ve sonrası çalışmaların görüşülmesi gündemiyle,

21 Mart 2003 tarihinde gerçekleştirilen toplantı, savaş karşıtı etkinlikler,

Mühendislik ve Mimarlık Kurultayı ile yaşanan süreç gündemiyle, 8 Mayıs 2003 günü gerçekleştirilen toplantı, Yapı Denetimi ve Yasal Düzenlemeler gündemiyle,

7 Haziran 2003 günü gerçekleştirilen toplantı, Genel durum değerlendirmesi ve bu değerlendirme içinde, Rekabet Kurulu Kararı ve asgari ücret uygulamaları, Yasa değişiklikleri ve Bor Enstitüsü'ne temsilci belirlenmesi, Yapı Denetim Yasası, 50.Yıl çalışmaları, Oda ve Şube Genel Kurulları gündemleriyle,

13 Aralık 2003 günü gerçekleştirilen toplantı, bilgilendirme, genel durum değerlendirmesi ve ortak basın açıklaması taslağının görüşülmesi , Genel Kurullar sürecinin görüşülmesi, 50. Yıl çalışmalarının görüşülmesi, yerel seçimlerle ilgili konuların görüşülmesi, Odalara kayıt koşulları ve üyelik ödentileri konusunun görüşülmesi, mühendislik-mimarlık ve TMMOB yasalarında değişiklik girişimleri ile ilgili bilgilendirme ve genel değerlendirme gündemiyle,

6 Şubat 2004 günü gerçekleştirilen toplantıda, TBMM gündeminde olan Kamu Yönetimi Temel Kanunu ile ilgili gelişmeler konusunda bilgilendirme yapmak ve yaşanan sürece ilişkin Oda Başkanlarımızın görüş ve önerilerini almak üzere,

2 Nisan 2004 günü gerçekleştirilen toplantıda, Uygunluk Değerlendirme Kurulu çalışmaları hakkında bilgilendirme ve uygunluk değerlendirme konusunda Odalarımızın konularının görüşülmesi, “İmar ve Şehirleşme” ve “Kentsel Dönüşüm” yasa tasarıları üzerine görüşme, Yerel Seçimlerin değerlendirilmesi, Oda Genel Kurullarının değerlendirilmesi gündemleriyle toplanarak görüş alışverişinde bulunulmuştur.

Oda yazmanlarımız ise 26 Haziran 2002, 18 Eylül 2002, 25 Eylül 2002, 16 Nisan 2003, 24 Eylül 2003, 3 Mart 2004, 26 Şubat 2004 tarihlerinde TMMOB Genel Sekreterinin çağrısı ile toplanarak gündemdeki konuları görüşmüşlerdir.

Oda Sayman Üyeleri toplantıları ise 10 Temmuz 2002, 7 Ağustos 2002, 4 Eylül 2002, 2 Ekim 2002, 8 Ekim 2002, 6 Kasım 2002, 17 Ocak 2003, 27 Ocak 2003, 24 Nisan 2003, 10 Eylül 2003, 02 Ekim 2003, 22 Ocak 2004 günlerinde yapıldı. TMMOB Saymanının çağrısıyla yapılan toplantılarda Odaların gündemindeki konular görüşülmüştür. Yapılan toplantıların bir kısmına Odalarımızın Mali Müşavirleri ve Hukuk Müşavirleri de katılmıştır.

### **Dönem içerisinde TMMOB'nin Başkan düzeyinde temsil edildiği Oda etkinlikleri şöyledir:**

19 Ekim 2002 tarihinde, Makina Mühendisleri Odası tarafından düzenlenen “Makina, Endüstri, İşletme, Uçak, Havacılık, Uzay Mühendisliği Bölüm

- Başkanları Makina Mühendisleri Odası Buluşması” etkinliği,  
6 Kasım 2002 tarihinde, Şehir Plancıları Odası'nın 8 Kasım Dünya Şehircilik Günü 26. Kolokyumu,  
10 Aralık 2002 tarihinde, Elektrik Mühendisleri Odası Adana Şubesi'nin Hasan Balıkçı anısına düzenlemiş olduğu “İnsan Hakları Gününde Mühendis ve Meslek Etiği” konulu Panel,  
08 Ocak 2003 tarihinde, Ziraat Mühendisleri Odası'nın Tarım Haftası Etkinlikleri kapsamında “AB Genişleme Sürecinde Türkiye Sempozyumu”,  
1 Mart 2003 tarihinde, Harita ve Kadastro Mühendisleri Odası'nın 31 Mart – 4 Nisan 2003 tarihleri arasında gerçekleştirdiği “9. Türkiye Harita Bilimsel ve Teknik Kurultayı” ,  
14 Nisan 2003 tarihinde, Jeoloji Mühendisleri Odası'nın düzenlemiş olduğu 56. Türkiye Jeoloji Kurultayı,  
30 Nisan 2003 tarihinde, Elektrik Mühendisleri Odası Ankara Şubesi tarafından ODTÜ Kültür ve Kongre Merkezi'nde düzenlenen “Elektrik, Elektronik, Bilgisayar Mühendislikleri Eğitimi 1. Ulusal Sempozyumu ve Sergisi”,  
24 Mayıs 2003 tarihinde, Gıda Mühendisleri Odası'nın 7. yıl etkinlikleri çerçevesinde düzenlemiş olduğu “Genetik Modifiye Organizmalar ve Gıdaların Kullanımı” konulu Panel,  
25 Mayıs 2003 tarihinde, İnşaat Mühendisleri Odası Ankara Şubesi'nin düzenlemiş olduğu Öğrenci Kurultayı,  
18 Eylül 2003 tarihinde, Elektrik Mühendisleri Odamızın düzenlediği Elektrik, Elektronik ve Bilgisayar Mühendisliği 10. Ulusal Kongresi,  
26 Eylül 2003 tarihinde Makina Mühendisleri Odası'nın düzenlemiş olduğu Ulaşım-Trafik Kongresi,  
01 Ekim 2003 tarihinde Çevre Mühendisleri Odası'nın düzenlemiş olduğu V.Ulusal Çevre Mühendisliği Kongresi,  
2 Ekim 2003 tarihinde, Gıda Mühendisleri Odası'nın düzenlemiş olduğu 3. Gıda Mühendisliği Kongresi,  
22 Ekim 2003 tarihinde, Makina Mühendisleri Odası tarafından Zonguldak'ta düzenlenen II.Demirçelik Sempozyumu,  
1 Kasım 2003 tarihinde, Elektrik Mühendisleri Odası'nın Ankara'da Hasan Balıkçı anısına düzenlemiş olduğu II. Öğrenci Kurultayı,  
8 Kasım 2003 tarihinde, Makina Mühendisleri Odası'nın İstanbul'da gerçekleştirdiği “V.Ulusal Makina Mühendisliği ve Eğitimi Sempozyumu”,

03 Aralık 2003 tarihinde, Kimya Mühendisleri Odası tarafından İzmir’de yapılan III.Uluslararası Ambalaj Kongresi ve Sergisi,

04 Aralık 2003 tarihinde, Makina Mühendisleri Odası tarafından İzmir’de gerçekleştirilen III.Ulusal Hidrolik Pnömatik Kongresi ve Sergisi,

17 Aralık 2003 tarihinde, İnşaat Mühendisleri Odası Adana Şubesi’nin 25.kuruluş yıldönümü etkinlikleri kapsamında “Nasıl Bir Yerel Yönetim, Nasıl Bir Kamu Yönetimi Reformu” konulu söyleşi,

17 Aralık 2003 tarihinde, Ziraat Mühendisleri Odası Adana Şubesi Kurucusu İ.Akın Özdemir’in ölümünün 25. yılı nedeniyle düzenlenen Anma Etkinlikleri kapsamında “Cumhuriyetin 80. yılında İnsan Hakları, Demokrasi ve Laiklik” konulu Panel,

02 Mart 2004 tarihinde, Ziraat Mühendisleri Odası tarafından Ziraat Mühendisleri Odası Lokali’nde Cargill ile ilgili yapılan kahvaltılı basın toplantısı,

08 Mart 2004, İnşaat Mühendisleri Odası Hatay Şubesi tarafından düzenlenen “Son Yasal Düzenlemelerin Yerel Yönetimlere Etkisi” konulu Panel,

10 Mart 2004 tarihinde, Jeoloji Mühendisleri Odası’nın Türkiye Jeoloji Kurultayı kapsamında gerçekleştirilen “Ortadoğu’da Petrol Bölüşümü ve Türkiye” konulu Panel,

### **Dönem içerisinde TMMOB’nin II. Başkan düzeyinde temsil edildiği Oda etkinlikleri şöyledir:**

7 Kasım 2003 tarihinde, Makina Mühendisleri Odası’nın İstanbul’da gerçekleştirdiği V.Ulusal Makina Mühendisliği Eğitimi Sempozyumu,

26 Şubat 2004 tarihinde, Jeofizik Mühendisleri Odası tarafından 26-28 Şubat 2004 tarihleri arasında düzenlenen TURKIOG 2004 3rd Turkish International Oil&Gas Exhibition and Caspian&Black Sea Oil and Gas Conference,

15 Nisan 2004 tarihinde, İnşaat Mühendisleri Odası tarafından 15-16-17 Nisan 2004 tarihlerinde İstanbul’da Yıldız Teknik Üniversitesi Kongre Salonu’nda gerçekleştirilen Türkiye İnşaat Mühendisliği 17.Teknik Kongresi ve Sergisi

### **Dönem içerisinde TMMOB’nin Yürütme Kurulu üyesi düzeyinde temsil edilerek açılış konuşması yapılan ya da Oturumlara katılım sağlanan Oda etkinlikleri şöyledir:**

18 Ekim 2003 tarihinde Makina Mühendisleri Odası tarafından Diyarbakır’da düzenlenen III. Gap ve Sanayi Kongresi

22 Ekim 2003 tarihinde, Jeoloji Mühendisleri Odası tarafından Trabzon’da düzenlenen Doğu Karadeniz Bölgesi’nin Jeolojisi ve Maden Potansiyeli Sempozyumu,

13 Kasım 2003 tarihinde, Elektrik Mühendisleri Odası Ankara Şubesi tarafından düzenlenen “İletişim Teknolojileri Çalıştayı”,

18 Aralık 2003 tarihinde, İnşaat Mühendisleri Odası Adana Şubesi Başkanı Sadi Sürenkök’ün babasının cenaze törenine ve daha sonra İnşaat Mühendisleri Odası Adana Şubesi 25. Yıl etkinlikleri kapsamında “Yerel Yönetimler ve Kamu Yönetimi Temel Kanunu” konulu Panel,

15 Nisan 2004 tarihinde, Kimya Mühendisleri Odası’nın 15-17 Nisan 2004 tarihlerinde İstanbul’da düzenlemiş olduğu 5.Uluslararası Boya, Mürekkep ve Yardımcı Maddeler Sanayi Kongresi ve Sergisi

Bu listeye Odalarımızın sosyal etkinliklerine katılımlar dahil edilmemiştir.

### **Diğer Ortak Çalışmalar**

22 Ekim 2002 tarihinde, Orta Doğu Teknik Üniversitesi Mühendislik Fakültesi Dekanı Yıldırım Üçtuğ ve Stratejik Planlama Komisyonu üyesi ile TMMOB Başkan ve Yönetim Kurulu Üyeleri ile Çevre Mühendisleri Odası, Gıda Mühendisleri Odası, Jeoloji Mühendisleri Odası, Kimya Mühendisleri Odası, Maden Mühendisleri Odası, Makina Mühendisleri Odası Başkan ve Yönetim Kurulu Üye düzeyinde katılımı gerçekleştirilen paydaş görüşme toplantısı yapılmıştır.



2 Mayıs 2003 tarihinde, 1 Mayıs 2003 günü saat 03.27’de meydana gelen Bingöl Depremi üzerine TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Kaya Güvenç, İnşaat, Jeofizik, Jeoloji, Çevre, Maden, Şehir Plancıları ve Mimarlar Odalarımızın Başkan ve Yönetim Kurulu üyelerinin katılımıyla, bölgede incelemelerini sürdüren TMMOB heyetinin ilk inceleme sonuçlarının da aktarıldığı bir basın toplantısı yaparak Bingöl Depremi değerlendirilmiştir.

Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu’nda görüşülen “3213 Sayılı Maden Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı”na ilişkin TMMOB Başkanı Kaya Güvenç 15 Mayıs 2003 tarihinde bir basın toplantısı düzenledi. Toplantıya Makina Mühendisleri Odası Başkanı, Jeofizik Mühendisleri Odası Başkanı ve II. Başkanı, Maden Mühendisleri Odası II. Başkanı ve Yönetim Kurulu Yazman

Üyesi, Jeoloji ve Metalurji Mühendisleri Odalarımızın Yönetim Kurulu Yazman Üyeleri, Kimya Mühendisleri Odası Yönetim Kurulu Üyeleri, TMMOB Yönetim Kurulu Üyeleri ve Genel Sekreterlik kadrolarının da katıldığı basın toplantısında TMMOB Başkanı'nın açıklamaları sonrasında Jeofizik Mühendisleri Odası Başkanı Uğur Gönülalan, Maden Mühendisleri Odası II. Başkanı Ayhan Yüksel, Jeoloji Mühendisleri Odası Yönetim Kurulu Yazman Üyesi İsmet Cengiz söz alarak açıklamalarda bulundular.

TMMOB Başkanı Kaya Güvenç, Bergama Ovacık Altın Madeni İşletmesi ile ilgili son gelişmeleri değerlendirerek 19 Şubat 2004 günü bir basın toplantısı düzenledi. Toplantıda Güvenç, işletmeye "Açılma Ruhsatı" verilmesi işlemlerinin ve hukuksal dayanağı bulunmayan işletme etkinliklerinin durdurulmasını, yetkililere yöneltilen soruların yanıtlanmasını istedi. Toplantıya TMMOB Yönetim Kurulu Üyesi Necmi Ergin, Çevre Mühendisleri Odası Başkanı Ethem Torunoğlu, Jeoloji Mühendisleri Odası Başkanı Aydın Çelebi, Kimya Mühendisleri Odası Başkanı Sami Can ve Metalurji Mühendisleri Odası Yazman Üyesi Hüseyin Savaş katıldı.

16 Eylül 2003 tarihinde TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Kaya Güvenç, TMMOB Yürütme Kurulu Üyesi Necmi Ergin, Genel Sekreter Yardımcısı N.Hakan Genç, Jeoloji Mühendisleri Odası Yönetim Kurulu Sayman Üyesi Dündar Çağlan, Kimya Mühendisleri Odası Başkanı Sami Can, Maden Mühendisleri Odası Yönetim Kurulu Üyesi Mahmut Yılmaz, Makina Mühendisleri Odası Yönetim Kurulu Sayman Üyesi Ahmet Eniş, Metalurji Mühendisleri Odası Başkanı Cemalettin Küçük, Yönetim Kurulu Üyeleri Talat Çamlıdere ile Kaya Özeren'den oluşan TMMOB Heyeti özelleştirme kapsamına alınan Seydişehir Eti Alüminyum Tesislerinde bir dizi inceleme ve toplantılar gerçekleştirdi.

Başbakanın ABD gezisi sırasında ABD Başkanının Amerikan çıkarlarına yönelik olarak bizzat dile getirdiği istemler, şeker sektörü konusunda kamuoyu duyarlılığının yükselmesine neden olmuş ve süreci anlaşılır kılmak ve emekten yana haklı talepleri ortaya koymak üzere 2 Mart 2004 tarihinde Ziraat Mühendisleri Odası'nda kahvaltılı bir basın toplantısı düzenlenmiştir. TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Kaya Güvenç, KESK Genel Başkanı Sami Evren, TTB Başkanı Füsün Sayek, Köy Koop Genel Müdürü Nurettin Yıldırak, Veteriner Hekimler Derneği Başkanı İsmail Hakkı Korkut, Tüketici Hakları Derneği Başkanı Turhan Çakar ve kurum temsilcilerinin katıldığı toplantıda örgütler adına TMMOB Ziraat Mühendisleri Odası Başkanı Gökhan Günaydın bir açıklama yaptı. Açıklamada özetle;

"BUSH'un tarım sektörü bağlantılı istemleri, Türkiye'de yatırımı bulunan Amerikalı Mc Donalds, Burger King, Cargill, Coca Cola ve Pepsi Cola şirketlerinin çıkarlarını korumaya yönelik. Bunlardan ilk ikisinin "fast food"

zincirleri için et dışalımına izin verilmesi, dışalım vergilerinin düşürülmesi isteniliyor. Cargill için Orhangazi'de birinci sınıf tarım arazisi üzerinde kurulu Nişasta Bazlı Şeker (NBS) fabrikası nedeniyle hakkında süren davaları ortadan kaldıracak bir çözüm yanında, NBS'lere uygulanan % 10'luk kotanın kaldırılması ya da yükseltilmesi talep ediliyor. Kola şirketleri için ise, uygulanan % 10'luk lüks tüketim vergisi ve sağlığa zararlı ürünlere uygulanan verginin kaldırılması gerektiği öne sürülüyor...

Bu istemlerin her biri, Türkiye emek kesiminin kazanımlarını yok edici, gelir olanaklarını kısıtlayıcı, bölüşüm ilişkilerinde halkın payının daha da azaltılarak Amerikan şirketlerinin çıkarlarını ençoklaştıran nitelikte. Emekten sermayeye, güneyden kuzeye gelir transferinin "sorunsuz" işleyebilmesi için ise, siyasal iktidar ekonomik rant ilişkisinin kurulması gerekmektedir ki, Türkiye'de bu zincir de kurulmuştur.

Bu ilişkinin halkın gözünden saklanması için, çokuluslu şirketler, dünya genelinde uyguladıkları bildik taktikleri Türkiye'de de sahnelemekte, emeği ile geçinen üretici kesimleri birbirine düşürmeye çalışmaktadırlar." denilerek, Cargill'in kimliği, istemleri ile bu istemlerin arka perdesini ve kabul edilmesi halinde Türkiye üzerinde doğuracağı etkiler sıralanmıştır.

### **Oda Genel Kurulları**

TMMOB Başkanı Kaya Güvenç 14 Şubat 2004 tarihinde gerçekleşen Petrol Mühendisleri Odası, 21 Şubat 2004 tarihinde başlayan Maden Mühendisleri Odası ve Ziraat Mühendisleri Odası, 28 Şubat 2004 tarihinde başlayan Gıda Mühendisleri Odası, Metalurji Mühendisleri Odası, Fizik Mühendisleri Odası, 5 Mart 2004 tarihinde başlayan Çevre Mühendisleri Odası ve Şehir Plancıları Odası, 12 Mart 2004 tarihinde başlayan İnşaat Mühendisleri Odası, 13 Mart 2004 tarihinde başlayan Kimya Mühendisleri Odası ve Jeoloji Mühendisleri Odası, 16 Nisan 2004 tarihinde başlayan Elektrik Mühendisleri Odası, Mimarlar Odası ve Harita ve Kadastro Mühendisleri Odası, 10 Nisan 2004 tarihinde başlayan İç Mimarlar Odası, Jeofizik Mühendisleri Odası ve Meteoroloji Mühendisleri Odası, 17 Nisan 2004 tarihinde başlayan Makina Mühendisleri Odası ve Peyzaj Mimarları Odası Genel Kurullarına katılarak açılış konuşması yaptı. TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Kaya Güvenç katılmadığı Gemi, Gemi Makinaları İşletme ve Tekstil Mühendisleri Odalarımızın Oda genel kurullarına ise yazılı bir mesaj iletti.



### 4.3.3 Yönetim Kurulu

#### Yönetim Kuruluna Katılım

Çalışma Raporunun hazırlandığı tarihinin kadar, Yönetim Kurulu 37. Dönemde 36 toplantı, yani ana Yönetmeliğimizin öngördüğü “en az ayda bir” toplantı yerine, ortalama olarak 19 günde bir toplantı yapmıştır.

Katılım Çizelgesinde görüleceği gibi, bu toplantılara ortalama 17 üye katılmıştır. Oysa, TMMOB Ana Yönetmeliği asıl üyelerin katılmadığı toplantılara yedek üyelerin tam yetkiyle katılabileceğini öngörmüştür. Bu durumda, Yönetim Kurulu toplantılarına katılımın daha yüksek olması beklenirdi. Bu durum yine katılım çizelgesinde görüleceği gibi, Oda temelinde katılımlar açısından büyük farklılıklar göstermesine neden olmuştur.

Bu dönem Yönetim Kurulu üyeliklerinde bir değişiklik olmamıştır. Genel Kurulda seçilen Yönetim Kurulu görevini aynı şekilde sürdürmüştür. Ancak Gemi Makinaları İşletme Mühendisleri Odamızın Yönetim Kurulu Üyesi Arif Atilla sağlık nedenleri ile toplantılara katılım gösterememiş ve 14 Aralık 2003 tarihinde Yönetim Kurulundan istifa etmiştir. Uzun yıllardan beri Gemi Makinaları İşletme Mühendisleri Odası’ndan TMMOB ile tek ilişki kuran üyemize çabaları nedeniyle teşekkür ediyoruz. Ayrıca Ziraat Mühendisleri Odamızın Yönetim Kurulu Üyesi Ali Nazmi Ozan geçirdiği bir rahatsızlık nedeni ile uzun süre Yönetim Kurulu toplantılarına katılamamıştır.

#### Temsil görevlerimiz

Yönetim Kurulu, üyelerimizin yer aldığı tüm süreçlerde temsilin önemini göz önüne alarak bu alandaki görevlerini yerine getirmeye çalışmıştır. TMMOB güncesinde ayrıntılı olarak belirtildiğinden burada bir tekrardan kaçınılmıştır. Özetle, dönem boyunca Yönetim Kurulumuz Odalarımızın Genel Kurulları ve çeşitli etkinliklerinde temsil edilmiştir.

TMMOB. sendikalar, meslek örgütleri ve TMMOB birimleri ile ziyaretlerini sürdürmüştür. Odalarımız ziyaret edilmiş, ayrıca Oda Yönetim Kurullarımız da Birliğimizi ziyaret etmiştir.

Siyasi partilerle ilişkimiz sürmüş, Birliğimizi ziyaret eden ya da Birliğimizce ziyaret edilen siyasi partilerin yöneticileri ile ülke gündemindeki konularla ilgili görüş alış verişinde bulunulmuştur. ABD saldırısı ile ilgili olarak Irak Büyükelçisi ziyaret edilmiş, Filistin Büyükelçiliği’nden yetkililer Birliğimizi ziyaret etmiştir.

Hükümet temsilcilerinden Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı, Bayındırlık ve İskan Bakanı, Maliye Bakanı, Sanayi ve Ticaret Bakanı, Çevre ve Orman Bakanı ziyaret edilmiş ve çeşitli konularda Birliğimizin görüşü aktarılmıştır.

Birliğimiz ayrıca, Türk Tabipleri Birliği, İnsan Hakları Derneği, Alevi Bektaşî Federasyonu, Özgürlük ve Dayanışma Partisi, Emegın Partisi, İşçi Partisi, Hak



TMMOB 37. Dönem Yönetim Kurulu Üyelerinin Toplantılara Katılım Cizvelgesi  
14.06.2002 - 17.05.2003 Arası

Odası	Adı Soyadı	Toplantı Tarihleri												Toplam		Oda Toplamı					
		14.06.02	29.06.02	13.07.02	16.08.02	13.09.02	05.10.02	26.10.02	09.11.02	23.11.02	13.12.02	11.01.03	28.01.03	01.02.03	22.02.03		14.03.03	04.04.03	26.04.03	17.05.03	
✓																				18	
	Adı Soyadı																				
	Mutlu Erdem	✓																			7
	Çevre		✓																		1
	Tezcan Abay			g																	17
	Hüseyin Yeşil	✓																			1
	Elektrik																				17
	Haşim Aydıncaak	✓																			1
	Ekrem Poyraz	✓																			17
	Fizik																				18
	Hikmet Yüksel	✓																			1
	Hakan Aydoğdu	✓																			17
	Gemi Makinaları İşletme																				11
	Arif Atilla	m																			4
	Gıda																				4
	Kadir Dağhan	✓																			18
	Celal Beşiktepe	✓																			10
	Harita ve Kadastro																				2
	Zeki Karahan																				2
	Hasan Tuzcu																				3
	İç Mimarlar																				12
	Nilgün Çankacı	✓																			2
	İşç.Örsel	✓																			14
	Ali Ergin Açıkan	✓																			1
	Fevzi Ünal	✓																			15
	Jeofizik																				15
	Oğuz Gündoğdu	✓																			16
	Hakkı Atıl	✓																			1
	Jeoloji																				17
	Hasan Bayrak	✓																			1
	Kimya																				17
	Alaeddin Aras	✓																			13
	Maden																				3
	Nezmi Ergin	✓																			16
	Serdar Kayrak	✓																			1
	Makina																				18
	Kaya Güvenç	✓																			1
	Elif Öztürk	✓																			12
	S.Melih Şahin	✓																			1
	Mahmut Kiper	✓																			12
	Metalurji																				14
	Gemalattin Küçük	✓																			1
	Süleyman S. Altun	✓																			1
	Meteoroloji																				13
	Sıtkı Erduran	✓																			2
	İsmail Küçük	✓																			1
	Mimarlar																				13
	Ali Ulusoy	✓																			1
	Emine Konut	✓																			17
	Orman																				14
	Mehmet Göçebe	✓																			1
	Petrol																				17
	A. Rıza Tanrıverdi	✓																			14
	Peyzaj																				17
	Beül Uyar	✓																			1
	Remzi Sönmez	✓																			14
	Şehir Plancıları																				1
	Yaser Gündüz	✓																			1
	Osman Balaban	✓																			4
	Gökmen Kılıçoğlu	✓																			1
	Tekstil																				6
	Zelha Özgül	✓																			1
	Ziraat																				6
	Ali Nazmi Ozan	✓																			1
	TOPLAM (ORTALAMA)	22	22	17	22	16	19	15	19	16	15	16	19	22	16	15	16	19	16	(18)	(18)
	mazeretler toplamı	1	1	6	1	7	4	8	4	7	8	7	4	1	7	8	7	4	7		
	ggöbreli, m.mazeretli																				

TMMOB 37. Dönem Yönetim Kurulu Üyelerinin Toplantılara Katılım Çizelgesi																					
07.06.2003 - 25.04.2004 arası																					
✓		Toplantı Tarihleri											Toplam	Okla Toplamı							
		07.06.03	28.06.03	11.07.03	16.08.03	14.09.03	04.10.03	25.10.03	16.11.03	14.12.03	27.12.03	09.01.04			13.02.04	29.02.04	20.03.04	03.04.04	18.04.04	25.04.04	
✓	Odası																		18		
	Adı Soyadı		✓		✓															3	
	Mulu Erdem																			4	
	Tezcan Abay																			2	
	Ethem Torunoğlu		✓																	3	
	Hüseyin Yeşil																			2	
	Kemal Uluşaler		✓																	13	
																				2	
	Fizik																			11	
	Ekrem Poyraz		✓																	5	
	Hikmet Yüksel																			9	
	Gemi		✓																	1	
	Hakan Aydoğdu																			1	
	Gemi Makinaları İşleme																			18	
	Arif Atila																			12	
	Zafer Boz		✓																	4	
	Gıda																			10	
	Kadir Dağhan		✓																	1	
	Çelal Beşiktepe		✓																	16	
	Harita ve Kadastro																			10	
	Hasan Tuzcu		✓																	9	
	Ç Mimarlar																			1	
	Nilgün Çarkacı		✓																	0	
	İşık Örsel																			9	
	İnşaat																			15	
	Ali Ergin Acan		✓																	12	
	Fevzi Unal																			11	
	Jeofizik		✓																	1	
	Öğuz Gündoğdu		✓																	16	
	Jeoloji																			12	
	Hekki Atıl		✓																	1	
	Çetin Kurtoglu		✓																	2	
	Kimya																			16	
	Alaeddin Avas		✓																	16	
	Necmi Ergin		✓																	2	
	Maden																			17	
	Serdar Kayrak																			1	
	Ayhan Yüksel		✓																	8	
	Kaya Güvenc		✓																	3	
	Makina																			17	
	S.Melih Şahin		✓																	1	
	Mahmut Rıker		✓																	3	
	Metalurji																			11	
	Cemalettin Küçük		✓																	3	
	Süleyman S. Altun		✓																	3	
	Meteoroloji																			14	
	Sıkkı Erduran		✓																	14	
	İsmail Küçük		✓																	8	
	Mimarlar																			15	
	Ali Ulusoy		✓																	13	
	Mehmet Göçebe		✓																	1	
	Orman																			3	
	Petrol		✓																	4	
	A. Rıza Tanrıverdi		✓																	16	
	Beülül Uyar		✓																	14	
	Peyzaž																			7	
	Remzi Sönmez		✓																	6	
	Şehir Planları		✓																	7	
	Yaser Gündüz		✓																	9	
	Osman Balaban		✓																	8	
	Gökmen Kılıçoğlu		✓																	7	
	Tekstil																			1	
	Ziraat		✓																	1	
	Ali Nazım Ozan		✓																	3	
	mazeretler toplami		17	16	13	16	19	18	13	16	17	16	13	14	16	17	16	14	15	(16)	
	TOPLAM (ORTALAMA)		6	7	10	8	4	5	10	7	6	7	10	9	7	6	7	9	8	(16)	
	g.görevli mazeretli																				

ve Özgürlükler Partisi Genel Kurullarında Başkan düzeyinde, Türk Eczacıları Birliği Genel Kurulunda II. Başkan düzeyinde temsil edilmiştir.

Yönetim Kurulu Başkanı, KESK'in çeşitli eylemlerinde hazır bulunarak TMMOB'nin görüşlerini açıklamıştır. TMMOB, ayrıca Emek Platformu Başkanlar Kurulunun bu dönemde yaptığı otuzu aşkın toplantıda da Başkan düzeyinde temsil edilmiştir.

05 Mart 2003 tarihinde TMMOB'nin gündeminin ön sıralarında bulunan kimi konulara ilişkin bilgi vermek üzere Cumhurbaşkanı Ahmet Necdet Sezer ile yapılan görüşmeye TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Kaya Güvenç, Yürütme ve Yönetim Kurulu Üyeleri ile Genel Sekreter katıldı. Cumhurbaşkanı'na verilen mektuba Çalışma Raporu'nun ekler kısmından ulaşabilirsiniz. (Ek 3)

Ayrıca TMMOB Başkanı, 29 Ekim nedeniyle Cumhurbaşkanı'nın verdiği resepsiyonlarda hazır bulunmuştur.

### **Yönetim Kurulu Çalışmalarının Etkinleştirilmesi**

Bu dönemde Yönetim Kurulu üyeleri arasındaki iletişimi arttırmak amacı ile Yönetim Kurulu asıl ve yedek üyelerinin dahil olduğu bir e-posta listesi oluşturulmuş, Yönetim Kurulu üyelerine tmmob.org.tr uzantılı e-posta adresleri dağıtılmıştır. Ayrıca hızlı gelişen TMMOB etkinliklerinden Yönetim Kurulu üyelerini haberdar etmek üzere SMS (Cep Telefonlarına kısa mesaj) grubu kurulmuştur ve Yönetim Kurulu üyeleri anında bilgilendirilmiştir. Ayrıca Yönetim Kurulu toplantıları öncesi e-posta ile alınan kararların uygulama durumu ve bilgilendirme notları ile gündem bir kaç gün önceden gönderilerek Yönetim Kurulu üyelerinin toplantılar öncesi bilgilenebilmesi amaçlanmıştır.

### **Yönergeler**

TMMOB Genel Sekreterliği, Hukuk Danışmanın da katılımı ile tarihinin en geniş kadrolarından birisine erişmiş ve Birliğin önündeki mali zorlukların aşılmış olmasının da verdiği olanaklar sayesinde beklenen bir iş bölümü, kadro tanımı ölçütlerini oluşturma olanağı yakalamıştır. Bu çerçevede Makina Mühendisleri Odası üyeleri Yasemen Çınar ve Atilla Çınar'ın gönüllü katkıları ile,

- Genel Kurul
- Çalışma Raporu
- Bülten
- Çalışma Grupları
- Danışma Kurulu
- Giden Evrak
- Gelen Evrak

- Kamuoyuna Açıklamalar
- Kitap Basımı
- Web sayfası
- Arşiv
- Sempozyum
- Temsil
- Miting
- Yabancı Üye İşlemleri
- Yönetim Kurulu Toplantıları
- Yürütme Kurulu Toplantıları
- Yüksek Onur Kurulu

İş akış süreçleri uzun süren bir çalışma ile belgelere dönüştürülmüş, mevcut süreçlerin analizi yapılarak, bu süreçlerin sağlıklılaştırılması ve kadroların iş tanımlarının yapılması konusunda önemli bir adım atılmıştır.

Bu çalışmada gönüllü katkıları ile çalışmayı yönlendiren Yasemen Çınar ve Atilla Çınar'a teşekkür ediyoruz.

Yönetim Kurulu Kararlarının Konu Başlıklarına Göre Dağılımı	
Konu	Karar Sayısı
Örgüt İlişkileri (İKK, Danışma Kurulları, Odalar)	135
Yabancı Mühendis ve Mimarlar	58
Kamu Kurum ve Kuruluşlarıyla İlişkiler	18
Etkinliklere Katılım	10
Genel Sekreterlik	24
Deprem	6
Yayın-Yönerge-Kitap-Panel	15
Personel	8
Mali Konular	13
Mülk Alım-Satım	37
Yasal Konular	12
Dış İlişkiler-Seyahatler	5
Kamu İhale Kurumu	2
AB KİK	2
MÜDEK	2
Yalova Yüksel Sitesi	4
560 Sayılı KHK	2
Kamulaştırma Kanunu	4
Bor Enstitüsü	4
Zemin Etüdlere	3
Rekabet Kurulu	2
Yüksek Öğretim	2
Diğer	48
<b>Toplam</b>	<b>416</b>

#### 4.3.5. Danışma Kurulları



TMMOB Tüzüğü'nün 44. maddesinde belirtilen katılımı ve her altı ayda bir toplanması gereken Danışma Kurulu Toplantıları, bu dönemde 14 Eylül 2002, 15 Mart 2003, 13 Eylül 2003 ve 24 Nisan 2004 tarihlerinde olmak üzere 4 kez yapılmıştır. Dönem içerisinde ayrıca 21 Aralık 2002 tarihinde TMMOB 50. Yıl Etkinlikleri Danışma Kurulu Toplantısı yapılmıştır.

14 Eylül 2002 tarihli 37. Dönem 1. Danışma Kurulu toplantısı Ankara'da yapılmıştır. İlk toplantıya sunulan çalışma programı taslağı üzerinden görüşler belirtilmiş ve ayrıca, yaklaşan erken seçim, AB'ne uyum sürecinde gündeme gelen yasalar ve ABD'nin Irak'a müdahale olasılığı konularında görüşmeler yapılmıştır. I.Danışma Kuruluna toplam 185 üyemiz katılmış, 29 Danışma Kurulu üyesi söz alarak görüş bildirmiştir.

15 Mart 2003 tarihinde gerçekleştirilen TMMOB 37. Dönem II. Danışma Kurulu Ankara'da toplanmıştır. TMMOB Danışma Kurulu Toplantısı öncesi bir basın toplantısı düzenleyen TMMOB Başkanı Kaya Güvenç, başta 14 Mart tarihinde gerçekleştirilen "İpek Yolu Barış Yoludur" yürüyüşünde karşı karşıya kaldıkları engellemeler olmak üzere gündemdeki konular üzerine görüşlerini açıklayan bir açılış konuşması yaptı. Açılış konuşmasından sonra Danışma Kurulu üyesi Oda ve TMMOB yöneticileri gündemdeki konulara ilişkin görüşlerini iletiler. Toplantıda öğle arasında Danışma Kurulu Üyeleri TMMOB pankartı ile Yüksel Caddesi'nde ve Sakarya Caddesinde Ankara Savaş Karşıtı Platform tarafından düzenlenen etkinliklere katıldılar. Daha sonra yapılan görüşmeler sonrası Danışma Kurulu sona erdi. Danışma Kuruluna toplam 215 üyemiz katılmıştır.

13 Eylül 2003 tarihinde gerçekleştirilen TMMOB 37. Dönem 3. Danışma

Kurulu toplantısı Türk Tarih Kurumu Konferans Salonu'nda toplandı. Danışma Kurulu katılımcılarına, Mart-Eylül 2003 tarihleri arası yapılan TMMOB çalışmalarıyla ilgili bir raporun sunulduğu toplantıya toplam 207 Danışma Kurulu üyesi katıldı. Toplantı TMMOB Başkanı Kaya Güvenç'in açılış konuşması ile başladı. Daha sonra söz alan 28 Danışma Kurulu üyesi toplantı gündeminde yer alan güncel ve Irak'a asker gönderilmesi ile ilgili gelişmeler, üyelerimizin ekonomik hakları ve sorunları, özelleştirmeler, yasal düzenlemeler (Yapı Denetimi Yasası, orman arazileri ile ilgili Anayasa değişikliği, Maden Yasası, YÖK Yasası vb.), Kamu Yönetimi Temel Kanunu, Yerel Yönetimler, Personel Rejimi Kanun Tasarıları ve yerel seçimler, Oda birimlerimizin Genel Kurulları ve örgütlülüğümüzün geliştirilmesi konuları hakkında görüşlerini bildirdiler.

24 Nisan 2004 tarihinde gerçekleştirilen TMMOB 37. Dönem IV. Danışma Kurulu ASMMMO Toplantı Salonu'nda toplandı. Toplantıya toplam 168 Danışma Kurulu üyesi katıldı. Toplantı TMMOB Başkanı Kaya Güvenç'in açılış konuşması ile başladı. Daha sonra söz alan 24 Danışma Kurulu üyesi toplantı gündeminde yer alan Odalarımızın Genel Kurulları, bu Genel kurullarda alınan kararlar ve yaşanan süreç, üyelerimizin ekonomik hakları ve sorunları, özelleştirmeler ve yaşanan süreçte gündeme getirilen yasal düzenlemeler, Kıbrıs sorunu ve örgütlülüğümüzün geliştirilmesi konuları hakkında görüşlerini bildirdiler.

<b>TMMOB DANIŞMA KURULLARI KATILIM ÇİZELGESİ</b>				
<b>BİRİM</b>	<b>14.Eyl.02</b>	<b>15.Mar.03</b>	<b>13.Eyl.03</b>	<b>24.Nis.04</b>
TMMOB Yönetim Kurulu	19	19	17	13
TMMOB Genel Sekreterlik	3	4	5	5
Çevre Mühendisleri Odası	4	7	9	5
Elektrik Mühendisleri Odası	17	30	13	16
Fizik Mühendisleri Odası	0	1	1	0
Gemi Mühendisleri Odası	2	0	0	0
Gemi Makine İşletme Mühendisleri Odası	1	0	0	0
Gıda Mühendisleri Odası	3	5	6	6
Harita ve Kadastro Mühendisleri Odası	3	10	9	9
İç Mimarlar Odası	1	0	0	0
İnşaat Mühendisleri Odası	8	18	30	18
Jeofizik Mühendisleri Odası	5	5	4	4
Jeoloji Mühendisleri Odası	0	23	14	11
Kimya Mühendisleri Odası	12	11	8	12
Maden Mühendisleri Odası	10	9	9	13
Makina Mühendisleri Odası	58	47	61	39
Metalurji Mühendisleri Odası	9	9	5	6
Meteoroloji Mühendisleri Odası	2	2	2	3
Mimarlar Odası	10	2	3	1
Orman Mühendisleri Odası	2	5	1	5
Petrol Mühendisleri Odası	0	0	1	1
Peyzaj Mimarları Odası	3	5	1	1
Şehir Plancıları Odası	11	2	3	0
Tekstil Mühendisleri Odası	0	0	0	0
Ziraat Mühendisleri Odası	2	1	5	0
<b>TOPLAM</b>	<b>185</b>	<b>215</b>	<b>207</b>	<b>168</b>

### **4.3.6. Yürütme Kurulu**

Yürütme Kurulumuz bu dönem içinde de kendisine verilen “koordinasyon ve sekreterlik” görevini eksiksiz yerine getirmeye çalıştı. Genel Sekreter, Genel Sekreter Yardımcısı, Danışman ve Teknik Görevliler ile birlikte toplanan Yürütme Kurulu, bu Dönem içinde, haftada ortalama 2 toplantı yapmıştır. Bu dönemde de gündemlerin yoğunluğu nedeniyle toplantıların hafta içlerinde ve sık sık yapılması zorunluluğu, katılımın istenilen düzeyde gerçekleşmesine olanak tanımamıştır. Bu eksiklik, iletişim araçlarının etkin kullanımıyla giderilmeye çalışılmıştır.

Toplantılarda gelişmeler gözden geçirilmiş, Yönetim Kurulu toplantılarından önce sonuçlandırılması gereken hususlarda karar üretilmiş, Yönetim Kurulu gündemleri hazırlanmış, toplantılarından hemen sonra alınan kararların uygulanması için plan yapılmıştır.

### **4.3.7. Genel Sekreterlik**

36.Dönem sonunda Genel Sekreterlik görevini yürüten M. Fikret Özbilgin ve Genel Sekreter Yardımcılığı görevini yürüten E. Serdar Karaduman 37. Dönem için de aynı göreve yeniden seçilmiştir. Yönetim Kurulu'nun görev dağılımından bir süre sonra, 17 Ağustos 2002 tarihi itibarıyla teknik görevli (uzman) kadrosuna atanan Mimarlar Odası üyesi Gönül Göçer Bingöl 30 Kasım 2002 tarihinde bu görevinden ayrılmıştır.

Yönetim Kurulu 13 Aralık 2002 tarihinde, “50. yıl çalışmaları ve örgütlenme konularında” çalışmak üzere teknik görevli kadroları için Odalarımızın önerdiği adaylar içersinden İnşaat Mühendisleri Odası adayı Ayşegül Bildirici ve Makina Mühendisleri Odası adayı N.Hakan Genç'i bu kadrolara atamıştır.

13 Aralık 2002 tarihinde bu göreve kadrosu İnşaat Mühendisleri Odası'nda kalmak ve ücreti Odası tarafından ödenmek üzere atanan Ayşegül Bildirici bu görevini sürdürmektedir. İnşaat Mühendisleri Odamıza bu desteğinden dolayı teşekkür ediyoruz

4 Nisan 2003 tarihli Yönetim Kurulu toplantısında kendi talebi üzerine E.Serdar Karaduman'ın kadrosu Genel Sekreter Yardımcılığı'ndan Danışmanlık haline getirilmiş bu görevi 1 Mayıs 2003 tarihinden itibaren yarım zamanlı çalışma esasına uygun olarak sürdürmüştür. Aynı toplantıda Genel Sekreter Yardımcılığına atanan N.Hakan Genç bu görevini sürdürmektedir.

1 Temmuz 2003 tarihinde Yayın ve 50. Yıl Çalışmalarında görevlendirilmek üzere Teknik Görevli kadrosuna atanan İnşaat Mühendisleri Odası Üyesi Murat Sümer bu görevini sürdürmektedir.

Döneme girilirken Hukuk danışmanlığı, görevini sürdüren Hüsnü Öndül ve Nurten Çağlar Yakış bu görevlerini sürdürmüşlerdir. Ancak dönem içinde artan iş yükü gözönünde bulundurularak, 14 Aralık 2003 tarihli Yönetim Kurulu toplantısında Hukuk Danışmanı Nurten Çağlar Yakış tam zamanlı olarak Birlik kadrosuna alınmıştır. Nurten Çağlar Yakış halen görevini sürdürmektedir.

TMMOB Genel Sekreterliği, hukuk danışmanının da katılımı ile tarihinin en geniş kadrosuna erişmiş ve Birliğin önündeki mali zorlukların aşılması olmasında verdiği olanaklar sayesinde beklenen bir iş bölümü, kadro tanımı ölçütlerini oluşturma olanağı yakalamıştır.

#### **4.3.8. İl/ilçe Koordinasyon Kurulları**

37. Dönemde, varolan ve kurulan İKK'lar etkinliklerini sürdürmüşlerdir. İKK'ların sayısı 30'dan 34'e çıkmıştır. Bu dönem içerisinde, Edremit, Kahramanmaraş, Antalya ve Muğla'dan gelen talepler doğrultusunda 4 yeni İKK kurulmuştur.

İKK'lar, illerinde, şube ve temsilcilikler arasındaki işbirliğinin ve iletişimin sağlanması ve geliştirilmesinde, sektörel, kentsel ve çevresel sorunlar vb. konularda kamuoyu yaratılması ve kamuoyunun bilgilendirilmesinde yaptıkları çalışmaların yanı sıra TMMOB'nin ülke düzeyinde yapılmasını hedeflediği Teoman Öztürk'ü anma etkinlikleri, Mühendislik-Mimarlık Haftası vb. etkinliklerin gerçekleştirilmesinde rol oynamışlardır. Ayrıca, özellikle, TMMOB'nin diğer meslek kuruluşları ve demokratik kitle örgütleriyle birlikte, Irak'a asker gönderilmesine ve Irak'taki işgalin sona erdirilmesine yönelik yürüttüğü etkinlik ve eylemliliklerde aktif olarak yer alıp, illerinde oluşturulan savaş karşıtı platformların aldığı kararlar çerçevesinde düzenlenen miting ve etkinliklere katılım sağlamışlardır.

Bunların yanısıra, 2002 yılının Eylül ve Ekim aylarında ve 2003 yılının Ekim, Kasım ve Aralık aylarında yapılan Bölge Toplantılarında savaş karşıtı etkinlikler, ülke ve TMMOB gündemindeki konular, yerel sorunlar vb. konularda İKK'larımızla karşılıklı görüş alışverişinde bulunulmuştur.

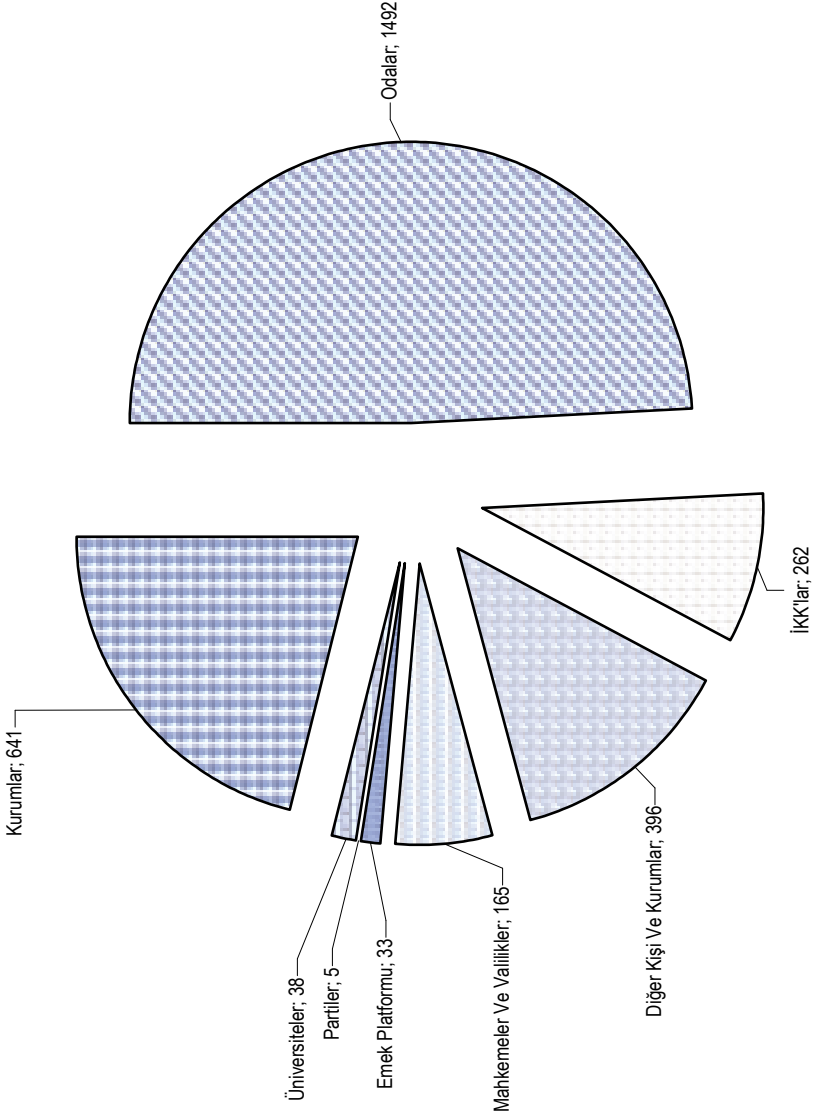
2 Şubat 2003 tarihinde Ankara'da TMMOB Yönetim Kurulu üyelerinin İKK Sekreterlerimizle ortak toplantısı gerçekleştirilmiştir. Toplantıda, İl/ilçe Koordinasyon Kurullarının çalışmaları ve TMMOB İKK Yönetmeliği üzerine değerlendirmelerde bulunulmuştur.

Bu dönem içerisinde;

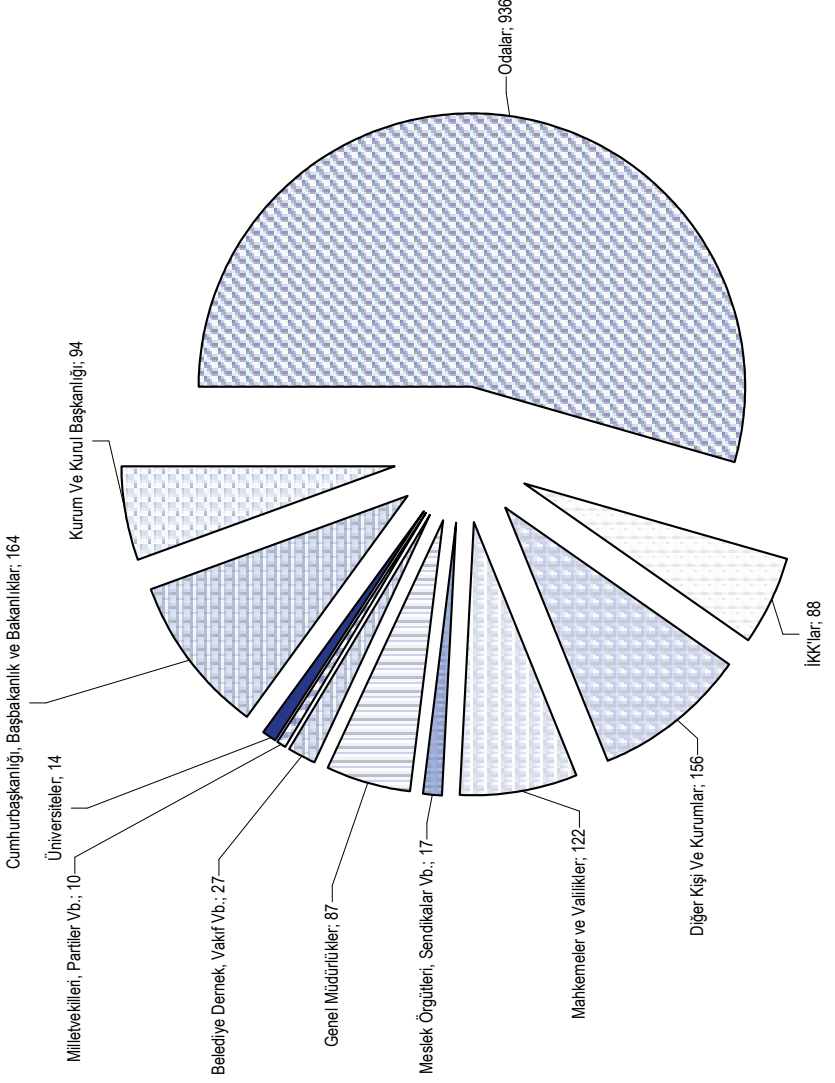
İKK'ların büyük çoğunluğunun İKK Yönetmeliğini sağlıklı olarak uygulamadığı, İKK Sekreterlerinin önemli bir bölümünün düzenli rapor göndermediği gözlenmiştir.



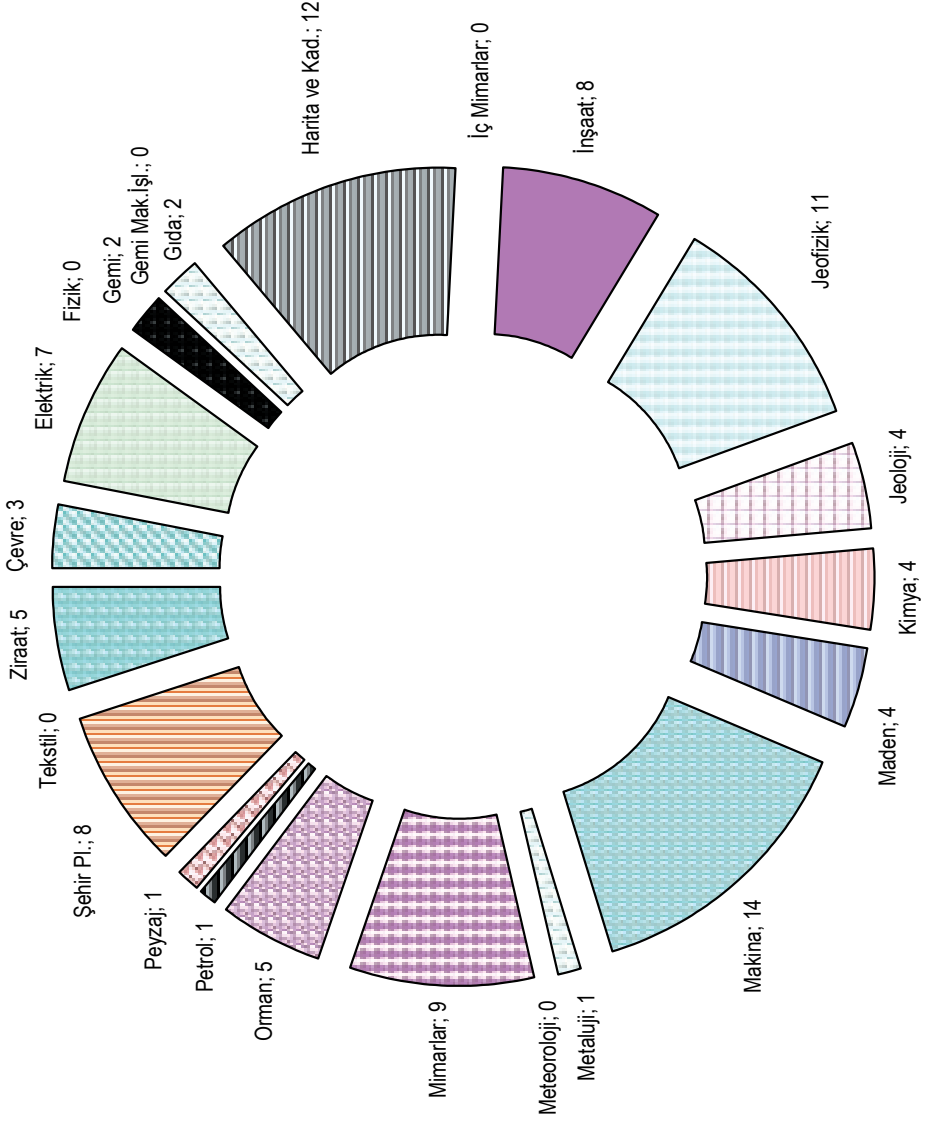
**TMMOB'ye Gelen Yazıların Kurumlara Göre Dağılımı**  
(1 Haziran 2002 - 30 Nisan 2004)



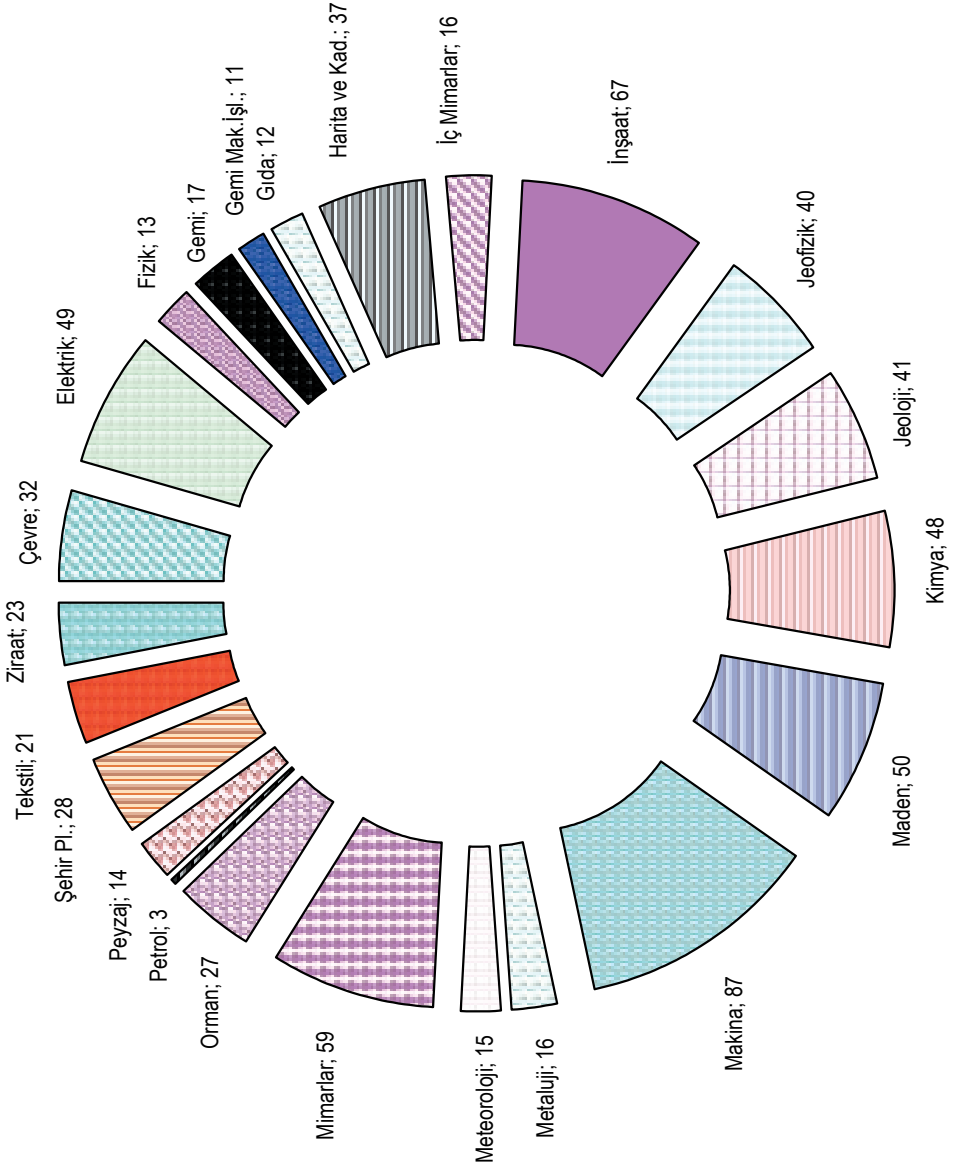
**TMMOB'den Gönderilen Yazıların Kurumlara Göre Dağılımı**  
(1 Haziran 2002 - 30 Nisan 2004)



**Görüş İstenilen Toplam 46 Adet Kanun, Kanun Taslağı, Yönetmelik ve Tüzük Hakkında TMMOB'ye Görüş Bildiren Odalar (1 Haziran 2002 - 30 Nisan 2004)**



**Odalardan İstenilen Toplam 111 Adet Çeşitli Konulardaki Bilgi, Belge ve Dokümana Gelen Yanıt Sayısı (1 Ocak 2003 - 31 Nisan 2004)**



TMMOB ve İKK'lar arasındaki koordinasyonu sağlamak üzere TMMOB Yönetim Kurulu kararları ve diğer bilgilendirmeler İKK'lara düzenli olarak gönderilmesine rağmen, İKK'ların büyük çoğunluğundan aylık faaliyet raporları ya düzensiz gelmiş ya da hiç gelmemiştir.

TMMOB örgütlülüğü içerisinde disiplinlerarası iletişim ve işbirliğinin geliştirilmesi, işyerlerindeki sorunlar çerçevesinde örgütlü ve güçlü bir dayanışma sağlanması ve de mühendis-mimarların sendikalaşma süreçlerinde çok önemli gördüğümüz işyeri temsilcilikleri yeterince oluşturulup, yaygınlaştırılmamış ve etkinleştirilememiştir.

Yaşanan bu gerçeklikler, gerek bölge toplantılarında gerekse İKK Sekreterleri ile yapılan toplantıda değerlendirilmiş ve İKK'ların önümüzdeki dönemlerde istenilen düzeye gelmeleri için; İKK ve İşyeri Yönetmeliklerinin sağlıklı olarak uygulanması, işyeri temsilciliklerinin oluşturularak işlerlik kazandırılması, İKK bileşenleri arasındaki iletişimin güçlendirilmesi, İKK bileşenlerinin tümünün İKK toplantılarına ve etkinliklerine katılımının sağlanması, İKK'ların bünyesinde alt çalışma gruplarının oluşturularak programlı bir çalışmanın yürütülmesi, mühendislik-mimarlık öğrencilerine yönelik çalışmaların yapılması, İKK faaliyet raporlarının düzenli olarak TMMOB'ne gönderilmesinin önemine vurgu yapılmıştır.

#### 4.3.9. Yönetici Eğitimleri

TMMOB'nin geçen dönem önüne koyduğu ancak gerçekleştirilmesi bu döneme kalan yönetici eğitimlerinin ilki 8 Mayıs 2004 tarihinde gerçekleştirilmiştir. Yüksek Onur Kurulu, Oda Onur Kurulları ve Oda Yönetim Kurullarının örgüt içi eğitiminin sağlanması amacıyla bir eğitim semineri düzenlenmiştir.



Odalarımızın, tüm Onur Kurulu üyeleri, TMMOB 38.Dönem Yüksek Onur Kurulu adayları, Hukuk Danışmanları ile Yönetim Kurullarından katılacak en az bir üyenin (tercihen Oda Sekreter Üyeleri) katılımıyla yapılması planlanan ve yaklaşık 125 üyemizin katıldığı Seminerde, TMMOB Yönetim Kurulu Başkanının, mühendislik, mimarlık ve plancılık etkinliklerinin toplum yararı gözetilerek yapılmasında Onur Kurullarının görevlerine değinen açış konuşmasından sonra;

- Doç Dr. Cüneyt Ozansoy (A.Ü. Hukuk Fakültesi) - TMMOB'nin Türkiye idare sisteminde yeri, işlevi, örgütsel yapısı, yetki ve sorumlulukları,

- Sinan Tunca (Danıştay 8. Daire Üyesi) - TMMOB ve Odalarda Onur Kurullarının hukuksal yapısı, disiplin soruşturmalarında izlenecek usul ve esaslar,

- Özcan Çine (Avukat Türkiye Barolar Birliği) – Meslek kuruluşları yönünden disiplin hükümlerinin önemi ve uygulama zorlukları, meslek disiplinini sağlamada rolü,

- Şafak Eren (TMMOB Yüksek Onur Kurulu Eski Üyesi) ve Muhittin İpek (TMMOB Yüksek Onur Kurulu Üyesi) – Yüksek Onur Kurulu ve Oda Onur Kurullarının karşılaştıkları sorunlar ve analizi konularında sunuş yaptılar.

Seminerin son bölümünde, karşılıklı soru-yanıt şeklinde bir genel tartışma yapılmıştır.

## 4.4. Başlıca Çalışma Konuları

### 4.4.1. Bağımsızlık, Demokrasi, Barış ve İnsan Hakları



#### Savaş Karşıtı Etkinlikler

TMMOB, ABD'nin 11 Eylül saldırısından sonra dünyayı kendi hegemonyası altında yeniden şekillendirme girişimleri kapsamında Irak'a yönelik başlattığı saldırı planlarına başından itibaren gerekli tepkiyi gösterdi ve bu amaçla bir çok etkinliğin örgütleyicisi ya da katılımcısı oldu. Seçim ortamında taleplerimizi dile getirmek amacıyla düzenlenen 20 Ekim mitingimiz, savaş rüzgarlarının artması üzerine, ağırlıklı olarak savaş karşıtı bir nitelik kazandı. Yine İstanbul ve Ankara'da oluşturulan savaş karşıtı platformların Irak'ta olası bir saldırıya karşı 1 Aralık 2002'de İstanbul'da ve 22 Aralık 2002'de Ankara'da gerçekleştirdikleri "Irak'ta Savaşa Hayır" mitinglerine kitlesel katılım sağlandı.

Emek Platformu Başkanlar Kurulu'nun, Irak'ta olası bir savaşa karşı olunduğunun aktarılması amacıyla Başbakan Abdullah Gül ile yapılan görüşmesine TMMOB Başkanı Kaya Güvenç katıldı.

TMMOB Başkanı Kaya Güvenç, yine aynı gündemle, İstanbul Irak'ta Savaşa Hayır Koordinasyonu'nun ziyareti çerçevesinde, Sami Evren (KESK Başkanı), Füsün Sayek (TTB Başkanı), Yavuz Önen (TİHV Başkanı), Yılmaz Ensarioğlu (Mazlum Der Başkanı), Metin Bakkalcı (TTB 2. Başkanı), Okan Akhan (TİHV), Abdurrahman Dilipak, Prof. Dr. Ayşe Erzan, Oya Baydar, Vecdi Sayar ve Şanar Yurdatapan ile birlikte, Devlet Bakanı Başbakan Yardımcısı Ertuğrul Yalçınbayır, CHP Grup Başkan Vekili Haluk Koç, TBMM İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu Başkanı Mehmet Elkatmış ve Ko-

misyon üyeleri, AKP Grup Başkan Vekili Eyüp Fatsa ile Çevre Komisyonu Başkanı Münir Erkal'ı ziyaret etmiştir.

16 Ocak 2003 tarihinde Emek Platformu'nun savaşı durdurmak amacıyla gerçekleştirdiği yarım saatlik üretimden gelen gücün kullanılması eylemi ve Kızılay Güvenpark'ta ve bütün illerde kitlesel basın açıklamalarına destek verildi.

İKK'larımız illerinde oluşturulan savaş karşıtı platformların aldığı kararlar çerçevesinde düzenlenen miting ve etkinliklere katılım sağladı.

Halkevleri tarafından organize edilen "Barış Beyannamesi"ne atılan ve değişik örgütler tarafından toplanan imzalar, 24 Ocak 2003 günü Emek Platformu ve Irak'ta Savaşa Hayır Koordinasyonu olarak Yüksel Caddesi'nde yapılan basın açıklaması sonrasında TBMM Başkanı Bülent Arınç'a teslim edildi.

Barış Girişimi tarafından, 25 Ocak 2003 günü İstanbul Lütfi Kırdar Kongre Merkezi'nde düzenlenen "100'ler Bildirgesi" etkinliği Emek Platformu bileşenlerince desteklendi. Etkinlikte 20 ayrı meslek grubu tarafından hazırlanan barış yanlısı bildirimler okundu. Etkinlikte mühendis, mimar ve şehir plancıları adına okunan bildiri aşağıdaki gibidir:

**"MÜHENDİSLERİMİZ ve MİMARLARIMIZ  
SAVAŞA HAYIR DİYOR**

Savaş adı altında dayatılan politikalar, gerçekte insanlığa yöneltilmiş bir saldırı programıdır.

Savaşla, insanı insan yapan değerlerimiz, geçmişimiz, doğal kimliklerimiz, kültürlerimiz öldürülüyor.

Savaşla, insanlık derinliği olmayan sığ bir yaşamın karanlığına mahkum ediliyor.

Bu teknolojik kaba gücü nasıl etkisiz kılacağız?

11 Eylül'de ikiz kulelere yapılan saldırı gerekçesiyle Afganistan'ın yıkımı ve işgali ile başlayan ve Irak'a yönelen tehdit; 27 Şubat 1933'te Reichstag Yangını gerekçesiyle Hitler-Nazi yönetimince başlatılan ve soykırıma dönüşen girişimlere ne kadar çok benziyor.

Yoksulluğun ve eşitsizliğin giderek derinleştiği ülkemizde gündemin baş köşesine Irak Savaşı oturdu. İşsizlik sorunu unutuldu. Açlık sınırının 400 milyon, yoksulluk sınırının 1 milyar liranın üzerine çıktığı unutuldu. Sanayi ve üretim politikaları unutuldu.



Bugün, mühendis ve mimarlarımızın büyük çoğunluğu, yoksulluk sınırıyla açlık sınırının arasında yaşıyor. 2001 yılı krizi nedeniyle 2 milyon daha artan işsizler ordusuna, binlerce mühendisimiz ve mimarımız da katıldı. Henüz işini kaybetmeyenler kendilerini son derece şanslı olarak görüyor.

1991 yılında yaşanan Irak Savaşı'nın bize getirdiği maliyetin 50 milyar dolardan fazla olduğu biliniyor. "Üç koyup beş alma" hevesi bize, oldukça büyük bir bedel ödetmedi mi?

Biz katılımla ya da katılmayalım, çıkacak her hangi bir savaş sonucunda milyarlarca dolarlarla ölçülen büyük bedellerle yüzyüze yeniden gelmeyecek miyiz?

Şimdi iktidar halkın isteklerinin aksine, ülkemizi büyük bir savaş gemisine çevirecek adımları atmıyor mu?

Toplumun bütün kesimleri, "biz savaş istemiyoruz" diyor da, peki bizi kim ve ne adına savaşa sokmak istiyor?

#### GERÇEKLERİ BİLİYORUZ

ABD'nin "Terörle Mücadele" adı altında sunduğu bu savaşın Ortadoğu'nun ve Orta Asya'nın geleceğini, açıkçası dünyanın geleceğini yeniden biçimlendirecek bir "Petrol ve Doğalgaz" savaşı olduğunu biliyoruz.

Türkiye'nin 1950'lerden bu yana genişleyerek sürdürdüğü IMF'ye ve Dünya Bankası'na bağımlılık politikalarının her alanda ABD'ye teslimiyet biçimine ulaştığını biliyoruz.

NATO kapsamında girilen Kore Savaşı, Afganistan'a asker gönderme politikalarının ısrarla izlenen bağımlılık politikalarının sonucu olduğunu biliyoruz.

Ülkemizde kesintisiz olarak sürdürülen anti-demokratik ve baskıcı politikaların, 12 Mart ve 12 Eylül darbelerinin bu politikanın bir parçası olduğunu biliyoruz.

Bugün Mersin Limanı'nın derinleştirildiğini, ülkemizin diğer liman ve üslerinin ABD'nin denetimine açılmak üzere incelendiğini biliyoruz.

Bir yandan 10 binlerce ABD askerinin ülkemizde konuşlandırılmasının hesapları yapılırken bir yandan da, ABD'den alınacak para miktarının artırılmasının hesapları yapılıyor. Savaştan rant elde edecek sermaye çevrelerinin ABD'nin dayatmalarının kabul edilmesi için bildiri üstüne bildiri yayınladıklarını biliyoruz.

Savaş ortamlarında insanlığın eşitlik, özgürlük, barış ve demokratik değerlerinin ayaklar altına alındığını daha önce de yaşadık, biliyoruz.

Türkiye'nin kendi halkına karşı sürdürdüğü anti-demokratik uygulamaları savaş gerekçesiyle tehlikeli boyutlara tırmandıracağını daha önce de yaşadık, biliyoruz.

**VE SUSMUYORUZ**

Bütün bunları biliyor ve haykırıyoruz:

İnsanlığın geleceği, halkların eşit, özgür, barış ve kardeşlik içinde yaşayabilecekleri bir dünyadan geçmektedir.

Saddam'ı ya da Sam'ı tercih etmek zorunda değiliz.

Bölgemizdeki tüm sorunlar bu kapsamda ele alınmalıdır.

Başka bir dünya mümkün ve biz bir başka dünya istiyoruz.

Böylesi bir dünya özlemini kendi yaşadığımız coğrafyada istiyoruz ve bunun için mücadele etmeye kararlıyız."

TBMM'nde gündeme getirilen tezkerelerde milletvekillerinin "HAYIR" oyu kullanmalarını sağlamak üzere bir dizi etkinlik yapıldı.

TMMOB Başkanı Kaya Güvenç 6 Şubat 2003 günü mühendis-mimar milletvekillerine açık bir mektup yazarak ABD'nin Irak'a saldırısıyla ilgili ülkemizin savaşa katılması için TBMM gündeminde olan hükümet tezkerelerine açık oturumda açık oylamayla "red" oyu kullanmalarını istedi. Kaya Güvenç'in milletvekillerine yazdığı mektup şöyleydi:

"Sayın Milletvekili Meslektaşımız,

06.02.2003 Perşembe günü ABD'nin Irak'a saldırısıyla ilgili ülkemizin savaşa katılması için hükümet tezkereleri TBMM'de görüşülecektir.

22. Dönem Milletvekili olarak kullanacağınız ret oyuyla, masum insanların, doğal ve kültürel değerlerin yok edilmesi demek olan bu savaşa hayır demenizi bekliyoruz. Şu ana değin Irak'a saldırıyı göze alamamış ve TBMM'den kendi lehlerine çıkacak bir kararı dört gözle bekleyen emperyalist ülkelerin bölgedeki çıkarları için insanlık suçu işlemelerine dur demenizi ve ülkemizi böylesi bir insanlık suçuna ortak etme girişimlerine hayır demenizi bekliyoruz.

Savaşa evet anlamına gelecek kabul oyu verenler savaşın bütün sonuçlarından sorumlu olacaklar, %94'ü savaşa karşı olan halkımızın taleplerini hiçe saymış olacaktırlar.

Böyle bir saldırı yeni bir insanlık suçudur. Bu saldırıyla, bölgemizdeki halklar arasına yeni gerginlik tohumları ekilecektir. Çocuk, anne-baba, yaşlı, genç demeden binlerce masum insan ölecek, sakat kalacak, acılara boğulacaktır. Ülkemiz bu savaşa dahil edilirse, doğrudan hedef durumuna gelecektir. Zaten kıt olan kaynaklarımız yine heba edilecektir. İşsizlik ve yoksulluk içinde olan halkımızın sorunları daha da ağırlaşacaktır.

Binlerce yıllık geçmişi barındıran bölge coğrafyası, zengin tarihiyle evrensel bir mirası ve binlerce yıllık zengin kültür ve yerleşme tarihine ait bir birikimi de barındırmaktadır. Ülkemizdeki üsleri, limanları kullanması ve ülkemizden geçmesi istenilen Amerikan ve İngiliz askerleri ve silahları işte bu mirası bombalamak üzere harekete geçecektir.

Misyonları insanların daha iyi koşullarda yaşaması için hizmet etmek olan mühendisler ve mimarlar, ABD'nin bölgedeki denetimini sağlamaya dönük hedeflerini gerçekleştirmeyi ve petrol kaynakları üzerinde egemenliklerini pekiştirmeyi hedefleyen bu saldırısına karşıdır ve sizden, açık oturumda, açık oylamayla bu tezkerelere "ret" oyu kullanmanızı beklemektedirler.

Saygılarımızla."

TMMOB, TTB, TİHV, TEB, İHD ve Halkevleri Başkanları 6 Şubat 2003 günü CHP Meclis Grubunu ziyaret ederek, oylanacak yetki tezkeresine red oyu verilmesi çağrısında bulundular. AKP Grubuyla görüşme olanağı bulamayan Başkanların ortak çağrı metni şöyledir:

"TBMM Üyelerine Çağrı:

İnsanlık Suçuna Ortak Olmayınız, Açık Oturumda ve Açık Oylamayla Hükümetin Yetki Talebini Reddediniz.

Halkımızın büyük çoğunluğu, bütün ülkede ve bütün kesimleriyle bir araya gelerek ABD'nin Irak'a saldırısına karşı çıkmaktadır. Kamuoyu yoklamaları bu çoğunluğu % 94 olarak vermektedir. Buna karşın, küçük bir azınlığın bu saldırıdan çıkarları olduğu anlaşılmaktadır.

Bu ortamda, hükümet hava üslerimizin ve deniz limanlarımızın yabancı uzmanlarca modernizasyonu, Amerikan askerlerinin ülkemizde konuşlandırılması ve Türk Silahlı Kuvvetlerinin Irak'a sevk edilmesi için

TBMM'den yetki istemektedir.

Bu yetki kabul edilirse, ABD'nin saldırısına yeşil ışık yakılacak ve ülkemizin Irak'a savaş ilan etme süreci geri dönülmeyecek bir biçimde başlatılmış olacaktır.

Bizler, barışı savunanlar, ülkemizin dört bir yanında savaş karşıtı platformlarda bir araya gelen örgütlerin temsilcileri olarak, bugün TBMM'den istenen yetkinin reddedilmesi gerektiğini savunuyor ve TBMM üyelerini, halkımızın görüşleri doğrultusunda ret oyu kullanmaya çağırıyoruz.

TBMM üyeleri tüm yaşanacaklardan sorumlu olacaklardır.

Hiçbir gerekçenin geçerli olmadığı bu koşullarda, halkın iradesini hiç sayarak, bu yetkinin verilmesi doğrultusunda oy kullanacak milletvekillerinin, halkın gerçek temsilcileri olmadığı anlamına gelecektir."

"10 Şubat 2003 günü TMMOB'nde biraraya gelen, DİSK Genel Başkanı Süleyman Çelebi, KESK Genel Başkanı Sami Evren, TMMOB Başkanı Kaya Güvenç ve TTB II. Başkanı Metin Bakkalcı, TÜM YURTTAŞLARI VE TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİNİ GÖREVE ÇAĞIRAN bir basın toplantısı yaptılar. TMMOB Başkanı Kaya Güvenç tarafından okunan ortak açıklamada özetle;

**"SAVAŞA HAYIR, BİZLER HER ZAMAN YAŞAM HAKKINI SAVUNACAĞIZ 18 ŞUBAT 2003 SALI GÜNÜ HERKESİ VE TBMM'Nİ GÖREVE ÇAĞIRIYORUZ**

Bir ülke düşünün ki, % 94 gibi ezici çoğunluğu içine sokulmak istendiğimiz savaş ortamına karşı çıkıyor. Böyle bir ülkede, ezici çoğunluk olarak bizlerin yok sayılması çabalarına itiraz ediyoruz. Hele de, "milli menfaatler" gibi değerli kavramların savaş ortamına gerekçe gösterilmesini hiç kabul etmiyoruz. Dolayısıyla ABD'nin Irak'a saldırısını da ülkemizin "milli menfaatlerine" uygun olduğunu söylemek, savaşa karşı çıkan milyonlarca insanımızı kandırmak için oluşturulmuş gerekçeden başka bir şey değildir. Öldürülecek çocukların, yurtlarından edilerek mülteci hale getirilecek milyonların, kirletilecek doğanın maddi bir kazanca dönüştürülmek istenmesinin onursuzluğunu taşıyamayız. Bu sebeple, bizler bugünümüzü ve geleceğimizi karartacak olan "yabancı askerlerin ülkemizde konuşlandırılması ve Türk Silahlı Kuvvetlerinin Irak'a girmesi" yetkisinin oylanacağı 18 Şubat 2003 Salı günü milletvekillerini savaşın olumsuzlukları hakkında bilgilendirmek ve hükümetin yetki talebini reddetmeye davet etmek için, TBMM'ni ziyaret edeceğiz.

ABD'nin saldırısını, savaşı ve ülkemizin savaşa girmesini önlemek hala mümkündür." denildi.

Savaş tezkeresinin Meclis'te görüşüleceği günlerde, DİSK, KESK, TMMOB ve TTB'nin çağrısıyla Ankara'lı barışseverler 18 Şubat, 25 Şubat ve 27 Şubat 2003 tarihlerinde, barış istemlerini dile getirmek amacıyla Meclis'teydi. Tezkerenin Meclis'e gelmesinin planlandığı bu tarihlerde, milletvekillerini savaşın olumsuzlukları hakkında bilgilendirmek ve hükümeti savaş tezkeresini reddetmeye davet etmek için, TBMM Dikmen Kapısı önünde toplanan örgüt başkanları ve Ankara'lı savaş karşıtları, Meclis'e girişleri yasaklandığından, milletvekillerine taleplerini iletme şansı bulamadılar. Bunun üzerine, barışseverler, savaş karşıtı tepkilerini Meclis önünde yaptıkları açıklamalarla gösterdiler. 18 Şubat'ta KESK Genel Başkanı Sami Evren, 25 Şubat'ta TMMOB Başkanı Kaya Güvenç ve 27 Şubat'ta DİSK Genel Başkanı Süleyman Çelebi'nin yaptığı açıklamaların ardından, barışseverler savaş karşıtı sloganlarla Kızılay Güvenpark'a kadar yürüdüler.

Ayrıca, milletvekillerine tezkereye hayır oyu vermeleri amacıyla yoğun olarak mektuplar fakslandı, cep telefonlarına mesajlar atıldı.

DİSK, KESK, TMMOB ve TTB Başkanları 21 Şubat 2003 günü 1 Mart Mitingine yönelik kamuoyuna bir çağrı yaptılar:

### Olmaması Bize Bağlı

Savaş kapımızda. Savaşın öldürdüğünü, savaşın sakat bıraktığını, savaşın yoksullaştırdığını bilmeyen yok.

15 Şubat'ta pek çok yerde insanlık açısından umudu artıran eylemler oldu. Dünyada milyonlarca insan, binlerce kentte "paranın ve korkunun savaşına" karşı duruşunu ifade etti.

Biz de, "savaşın kıyısında durup hayata bakmayacağız" Biz de haykıracağız. Kimsenin askeri olmayacağımızı, ABD'nin hegemonyası için bu müdahaleyi asla kabul etmeyeceğimizi, ölmeyeceğimizi, öldürmeyeceğimizi haykıracağız. Çünkü vicdanımız ve aklımız hala yerinde. Bir yerlere düşen bombaların kalplerimize de düşmesini, savaşa sessiz kalarak ortak olmayı istemiyoruz. Irak'lı çocukların gözlerine korkmadan bakabilmek istiyoruz. Bu nedenle Ankara'da 1 Mart 2003 Cumartesi günü yüzbinlerle birlikte yani sizlerle savaşa karşı barış için haykıracağız.

Biliyoruz ki, savaşın olmaması bize bağlı. Sesimize sende ses ver, bu savaşı durduralım."

"İstanbul'da düzenlenen Uluslararası Barış Konferansına destek verildi.

Rutkay Aziz, Celal Başlangıç, Mehmet Bekaroğlu, Cengiz Bektaş, Kiraz Biçici, Aydın Çubukçu, Gencay Gürsoy, Kaya Güvenç, Zeynep Oral, Vecdi Sayar, Yücel Sayman ve Eşber Yağmurdereli'nin çağrıcılığını üstlendiği Uluslararası Barış Konferansı, 22-23 Şubat 2003 tarihlerinde İstanbul'da Lütfi Kırdar Kongre ve Sergi Sarayı'nda gerçekleştirildi. Konferansa yurtiçinden ve yurtdışından katılan savaşa karşı çıkışın ön saflarında yer alan aydınlar, sanatçılar, bilim insanları ve sendikacılar "Biz bu savaşı durdurabiliriz" mesajı verdiler.

TMMOB Başkanı Kaya Güvenç Konferans'ta bir konuşma yaparak, "Biz bu savaşı durdurabiliriz" in bir adım ötesine geçerek, "Biz bu savaşı durdurmalıyız" iradesiyle hareket edilmesi gerektiğini vurgulayarak, "Daha güzel bir dünya isteyen mimar ve mühendisler savaşa hayır diyor. Gündemde olan saldırı ve işgalin ardındaki nedenin petrol olduğunu biliyoruz. Çünkü petrolün yüzde 52'sini dışardan alan Amerika, bundan sonra bu konuda sorun yaşamak istemiyor. Petrol alanları üzerinde hakimiyet kurmak istiyor. Ve bu amaçla yapmak istediği savaş için Saddam'ın diktatörlüğünü ve kimyasal silahları kullanıyor. O zaman ben, Birleşmiş Milletler Silah Denetçileri'nden Amerika'da da denetim yapmasını istiyorum. Yüzbinleri 1 Mart'ta Ankara'da yapılacak mitinge çağırıyorum. O mitinge gelin ve milletvekillerine savaşı istemediğinizi söyleyin, savaşın yaratacağı yıkımları anlatın." dedi.

1 Mart'ta Yüzbinler Barış İçin Yürüdü



1 Mart 2003 tarihinde Ankara'da, TMMOB, DİSK, KESK ve TTB'nin düzenlediği, Emek Platformu ve Savaş Karşıtı Platformların da desteklediği merkezi bir miting yapıldı. Ülke çapından gelen yüzbin kişinin katılımıyla gerçekleştirilen mitingin ve üst seviyeye çıkan halk tepkisinin sonucunda,

Meclis'te görüşülen savaş tezkeresi red edildi. Türkiye'yi ateşe atacak savaş tezkeresinin TBMM'de görüşüldüğü saatlerde, Sıhhiye Meydanı'na sığmayan 100 bin kişi tek bir yürek halinde Meclise seslendi: "Halk Bu Savaşı Durduracak", "Savaşa Hayır, ABD çıkarları için ölmeyeceğiz".

TMMOB'nin 3000'e yakın bir katılım sağladığı mitingde renkli görüntüler sergilendi. Mitingi düzenleyen dört örgüt adına DİSK Genel Başkanı Süleyman Çelebi ve Emek Platformu Dönem Sözcüsü ve KESK Genel Başkanı Sami Evren birer konuşma yaptılar. Aydın ve sanatçıların ortak bildirisinin Orhan Alkaya ve Görkem Yeldan tarafından okunmasından sonra, sanatçılar tarafından Barış Konseri verildi. Edip Akbayram, Ferhat Tunç, Melike Demirağ, MKM Koma Azad, Rojin ile Bülent Ortaçgil, Nejat Yavaşoğulları, Feridun Düzağaç, Aylin Aslım, Koray Candemir, Athena, Mor Ötesi, Vega'dan oluşan 'Savaşa Hiç Gerek Yok' Müzik Grubu sahne alarak, savaşa karşı barış türkülerini söylediler. Mitingde ayrıca, Rutkay Aziz ve Atal Behramoğlu şiiirleriyle barış çağrısı yaptılar.





## Herkes Bugün Başka Bir Türkiye'de Uyandı



1 Mart mitingini düzenleyen DİSK, KESK, TMMOB ve TTB Başkanları 2 Mart 2003 günü bir basın toplantısı düzenleyerek mitingi ve teskerenin kabul edilmemesini değerlendirdiler. Yapılan açıklamada özetle;

“Dün Türkiye tarihi bir gün yaşadı. 100 bini aşkın aydınlık yüzlü insan savaş politikalarına karşı tek yürek oldu. Bu eylem umutlarımızın ve hayallerimizin gerçekleşebileceği inancını açığa çıkardı ve ABD yönetiminin tüm dünyayı kabusu çevirmelerine karşı anlamlı bir set oluşturmuştur. Dün hep birlikte açığa çıktığına tanık olduğumuz, adil, özgür, demokratik, barış içinde bir ülke olabileceğimiz inancı ülkemiz geleceğinin umududur.” denildi.

İpek Yolu Savaş Konvoylarına Serbest,  
Ama Barışkonvoylarına Yasak

İskenderun-Silopi arası güzergahın savaş için değil, barış, demokrasi, uygarlık ve insanlık için kullanılması amacıyla, KESK, DİSK, TMMOB ve TTB'nin 14 Mart 2003 tarihinde Silopi'den başlayacak “İpekyolu Barış Yoludur, Ülkemizin İşgaline Son” yürüyüşüne izin verilmedi. Diyarbakır'dan otobüsle Silopi'ye gitmek isteyen kurum temsilcilerinin Silopi'ye sokulmaması, yolun trafiğe kapatılarak oturma eylemiyle protesto edildi. KESK Genel Başkanı Sami EVREN ve TMMOB Başkanı Kaya GÜVENÇ burada yaptıkları basın açıklamasıyla engellemeyi protesto ettiler. Açıklamanın ardından, Nusaybin'e doğru yola çıkan kurum temsilcileri Nusaybin girişinde bir kez daha durduruldular ve kendilerini karşılayan halk ile birlikte güvenlik güçlerinin



saldırısına maruz kaldılar. Kadın, çocuk ve kurum temsilcilerinin de aralarında bulunduğu çok sayıda kişi yaralandı. İpekyolunda yaşananlar, savaş ortamında insan haklarının hangi durumda olacağına işaret ediyordu.

15 Mart 2003 TMMOB Danışma Kurulu Toplantısı açılışında bir basın toplantısı düzenleyen TMMOB Başkanı Kaya Güvenç, başta 14 Mart 2003 tarihinde gerçekleştirilen "İpek Yolu Barış Yoludur" Silopi-İskenderun yürüyüşünde karşı karşıya kaldıkları engellemeler ile mühendis ve mimarların gündeminde olan konular üzerine görüşlerini açıkladı. Toplantıda öğle arasında Danışma Kurulu Üyeleri TMMOB pankartı ile Yüksel Caddesi'nde ve Sakarya Caddesinde Ankara Savaş Karşıtı Platform tarafından düzenlenen etkinliklere katıldılar.

KESK, DİSK, TMMOB ve TTB'nin "İpekyolu Barış Yoludur, Ülkemizin İşgaline Son" yürüyüşü etkinliğinin ardından 15 Mart 2003 günü İskenderun'da "Ülkemizin İşgaline Son" mitingi gerçekleştirildi. Mitinge yaklaşık 10 bin kişi katıldı. Hatay İKK'nun organizasyonunda, TMMOB'nin "Savaşa Hayır" pankartı arkasında Hatay ve çevre illerden gelen yaklaşık 400 mühendis ve mimar mitingde yer aldı. KESK Genel Başkanı Sami Evren ve DİSK Genel Başkanı Süleyman Çelebi'nin birer konuşma yaptığı miting, Mazlum Çimen ve Grup Hemdem'in barış türküleriyle sona erdi.

Irak'a başlatılan saldırı Ankara'da emekçilerin ve gençlerin protesto gösterileri ile karşılandı. Emek Platformu ve Ankara Savaş Karşıtı Platform'un çağrısı ile SSK İşhanı önünde toplanan savaş karşıtları, ABD Büyükelçiliği'ne kadar yürüyerek, elçilik önüne siyah çelenk bıraktı. 20 Mart 2003 günü, SSK İşhanı önünde öğle saatlerinde toplanan savaş karşıtlarına, mahallelerinde, okullarında ve işyerleri önünde eylem yapanlar da katıldı. Daha sonra ABD Büyükelçiliği'ne kadar savaş karşıtı sloganlarla yürüyen yaklaşık 1500 kişinin önü ABD Büyükelçiliği'nin karşısında polis barikatı ile kesildi. Topluluk, Büyükelçiliğe yaklaştırılmazken, Emek Platformu adına KESK Genel Başkanı Sami EVREN ve TMMOB Başkanı Kaya GÜVENÇ 'ABD Ortadoğu'dan Defol' yazılı siyah çelengi büyükelçilik kapısına bıraktı. Sami EVREN yaptığı açıklamada, Irak'ı bombalayan ABD temsilcilerinin Türkiye'yi terk edene kadar mücadelenin devam edeceğini bildirdi. Yaklaşık 1 saat süren eylemin ardından topluluk, ABD Büyükelçiliği önünden Kızılay-Yüksel Caddesi'ne kadar sloganlarla yürüdü.

21 Mart 2003 tarihinde Ankara'da düzenlenen Nevroz kutlamaları ve savaş karşıtı mitingde destek verildi.

KESK, DİSK, TMMOB ve TTB'nin savaş ve savaş bütçesine karşı üretimden gelen gücün kullanılması çağrısına uyan emekçiler bir çok ilde alanlara çıktılar.

27 Mart 2003 günü Ankara'da, KESK, DİSK, TMMOB ve TTB'nin çağrısıyla hizmet üretiminden gelen güçlerini kullanan emekçiler öğle saatlerinde dört koldan Kızılay'a yürüdüler. TMMOB önünde toplanan mühendis ve mimarlar, TMMOB pankartı arkasında, savaş karşıtı sloganlarla Kızılay'a yürüdüler. Kızılay'a çıkan GMK Bulvarı üzerinde toplanan yaklaşık 4 bin kişi savaş aleyhine sloganlar attılar. TMMOB Başkanı Kaya Güvenç, DİSK, KESK, TTB ve TMMOB adına bir konuşma yaptı. TMMOB Başkanı Kaya Güvenç konuşmasında "Topyekün bir saldırı var. Saldırıya karşı tek bir yanıt var. O da topyekün mücadeledir" diyerek, Türkiye'nin dört bir yanında emekçilerin alanlarda olduğunu, savaşın ve savaş bütçesinin kabul edilemez olduğunu vurguladı.

Dolmabahçe 35 yıl sonrayine, ABD protestosuna ve antiemperyalist gösteriye ev sahipliği yaptı. İstanbul'daki etkinliğe katılan emekçiler "Emperyalistler, İşbirlikçiler; 6. Filoyu Unutmayın" sloganlarıyla Dolmabahçe'ye yürüdüler. Dolmabahçe'de bir araya gelen emekçilere seslenen KESK Genel Başkanı Sami EVREN, "Bizim için bugün tek şerefli sözcük var: Barış" diyerek, savaş savunanların "ulusal çıkar" adı altında kendi çıkarlarını savunduklarını belirtti. DİSK Genel Başkanı Süleyman Çelebi, 1969'da ABD'nin 6. Filosu Dolmabahçe'ye geldiğinde, devrimci gençlerin Amerikan askerlerini denize döktüğünü hatırlatarak, emperyalizme karşı mücadelenin bugün daha çok önem kazandığını söyledi.

İKK'larımız, illerinde gerçekleştirilen savaş karşıtı etkinliklere ve basın açıklamalarına katılım sağladı.

2 Nisan 2003 tarihinde, ABD Dışişleri Bakanı Colin Powell'ın Ankara'ya gelmesi nedeniyle Kızılay-Güvenpark'ta Ankara Savaş Karşıtı Platform'un düzenlediği protesto gösterisine destek verildi.

ABD ve İngiltere'nin Irak'ta başlattığı işgal ve katliam hareketi, İstanbul'da onbinlerce kişi tarafından 6 Nisan 2003 tarihinde düzenlenen bir mitingle protesto edildi. Irak'ta Savaşa Hayır Koordinasyonu tarafından düzenlenen ve Abide-i Hürriyet Meydanı'nda yapılan "Savaş Karşıtı İstanbul Buluşması" adlı mitingde katılan 30 bini aşkın kişi, yağın yağmura aldırılmadan, ABD ve İngiltere'nin Irak saldırısını lanetledi. TMMOB'ünde 500'e yakın mühendis ve mimarla katıldığı mitingde, Irak'ta Savaşa Hayır Koordinasyonu'nun hazırladığı ortak bildiriye tiyatro sanatçıları Mustafa Alabora ve Ayşe Emel Mesçi okudu. Bildiride, özetle şu görüşlere yer verildi: "Irak'ta ABD'nin işgal ve katliamı acımasızca sürüyor. Irak halkına demokrasi ve özgürlük getirmek için gidiyoruz diyorlardı. Irak halkına ölüm ve gözyaşından başka bir şey götürmediler. Irak halkını düşünmek diye bir dertlerinin olmadığını gösterdiler. Tek amaçlarının bölgeyi ve petrol kaynaklarını ele geçirmek olduğunu gözler önüne serdiler. Irak'tan sonra Suriye ve diğerlerine sıra geleceğini söylediler.

Bütün dünyada savaş karşıtları ABD mallarını boykot etmeye başlamıştır. Başta Marlboro, Coca Cola ve Mc Donald's olmak üzere ABD ürünlerini kullanmama çağrıları yayılmaktadır. Ülkemizde de yapılan bu çağrıları biz de destekliyoruz. Bombalara destek olmamak için, ABD mallarını boykot etme çağrısına katılıyoruz." KESK Genel Başkanı Sami Evren, DİSK Genel Başkanı Süleyman Çelebi, İstanbul Tabip Odası Başkanı Prof.Dr. Gencay Gürsoy ve birçok sanatçının da katıldığı miting, müzik gruplarının söylediği barış şarkılarının ardından sona erdi.

Ankara'da alanlarda kutlanan 1 Eylül Dünya Barış Günü'nde barış talebi haykırılırken, ABD önderliğindeki emperyalist güçlerin çıkarları adına işgal edilen Irak'ta emperyalistlerin askeri olunmayacağı hükümete bir kez daha duyuruldu. Ankara Savaş Karşıtı Platform tarafından 1 Eylül 2003 tarihinde düzenlenen mitingde TMMOB pankartı altında katılım sağlandı.

Küresel Barış ve Adalet Koalisyonu tarafından 27 Eylül 2003 tarihinde Ankara'da düzenlenen "Irak'ta İşgale Son, Filistin'e Özgürlük" mitingine kitlesel katılım sağlandı. Binlerce kişinin katıldığı mitingde Türkiye'nin değişik illerinden barışseverler katıldı. 500'e yakın mühendis ve mimar, Irak'ta sürmekte olan işgalin sona erdirilmesi, Irak'a asker gönderilmemesi ve Birliğimizin de onur üyesi olan Filistin Devleti Başkanı Yaser Arafat'ın ve tüm Filistin halkının üzerindeki baskının sona erdirilmesi talebini tüm barışseverlerle buluşturdu. Seydişehir'de özelleştirmelere karşı mücadele eden Seydişehir Şehir Meclisi de mitingde katılım sağladı. "Seydişehir Alüminyum Tesisleri Özelleştirilemez" yazılı pankart taşıyan grup TMMOB pankartının önünde yürüdü, Seydişehir'li mühendislerin de katılımcısı olduğu Şehir Meclisi özelleştirmeye karşı çıkmanın savaşa karşı çıkmak anlamına geldiğinin bir göstergesi oldular. Koalisyon adına ortak açıklamanın Mustafa Alabora ve Derya Alabora tarafından okunduğu mitingde, Moğollar, Yaşar Kurt, Mor ve Ötesi, Karagüneş müzik toplulukları barış türkülerini seslendirdiler.

AKP Hükümetinin Irak'a asker gönderme konusunu TBMM gündemine getirmesiyle ülkenin bir çok ilinde barışseverler eylem ve etkinlikler düzenlediler.

5 Ekim 2003 Pazar günü DİSK-KESK-TMMOB-TTB ortak bir basın açıklaması yaparak ülkedeki tüm barışsever kişi ve kurumları tezkerenin Meclise gelmesiyle birlikte meşru tepkilerini dile getirmeye çağırdı. Bu çağrıya yanıt veren binlerce kişi değişik eylem ve etkinlikler düzenlediler.

7 Ekim 2003 günü dört örgütün çağrısıyla bir araya gelen yaklaşık 500 kişi AKP Genel Merkezi önüne yürüyerek AKP'nin işbilikçi ve işgalci tutumunu protesto etti, aynı gün tezkerenin TBMM gündemine alınmasıyla birlikte Grup Meclise doğru yürüdü. TBMM'nin Dikmen kapısında toplanan grup adına KESK Genel Başkanı bir açıklama yaparak Türkiye halkının 1 Mart

2003 tarihinde yapılan oylamayla ve bu süreçte yürüttükleri mücadeleyle işgal kuvvetlerinin yanında yer almayacağımızın kararını verdiğini belirtti.

7 Ekim 2003 günü tezkerenin mecliste kabul edilmesinin ardından, 8 Ekim 2003 günü saat 12:30'da TBMM'nin Dikmen kapısında kitlesel basın açıklaması gerçekleştirildi.

Irak'ın ABD tarafından işgal edilmesinin birinci yıldönümü olan 20 Mart 2004 günü ülkenin pek çok yerinde yapılan protesto gösterilerinde Amerikan saldırganlığı lanetlenirken, haziran ayında İstanbul'da yapılması planlanan NATO zirvesinin de iptali istendi.



Ankara'da Küresel Barış ve Adalet Koalisyonu, Ankara Savaş Karşıtı Platform ve İşgale Karşı Komiteler'in çağrısıyla "Irak'ta işgale son, NATO'ya hayır" pankartı arkasında biraraya gelen barışseverler, ABD Büyükelçiliği'ne yürüyerek basın açıklaması yaptılar. TMMOB Başkanı Kaya Güvenç tarafından okunan basın açıklamasında özetle;

"Bugün yeryüzünün savaş karşıtı tüm yürekleri bir olmuş çarpıyor. Tam bir sene önce, ABD Başkanı Bush Irak'a saldırı emrini verdi. 20 Mart sabahı on binlerce Iraklı, çocuk, kadın, yaşlı, hasta, genç demeden, ne olduğunu anlamadan, ne yapabileceğini düşünmeden, ABD ve müttefiklerinin bombaları altında can verdiler, sakat kaldılar, yakınlarını yitirdiler.

Savaş karşıtlarının bu saldırıyı, bu işgali durdurmak için çabaları sonuçsuz kalmıştı. Barışın güzelliği saldırının çirkinliğini durduramamıştı.

Bugün yine, hep birlikte, işgale son verilmesini talep etmek için, Irak halkıyla dayanışmamızı göstermek için, ülkemizin ve dünyanın binlerce kentinde alanlardayız.



İşgalcilerin değil, işgale karşı çıkan, direnen Irak halkının yanındayız. Bu nedenle buradayız.

Emperyalist işgalcileri ne Türkiye’de ne de yeryüzünün hiç bir yerinde istemiyoruz.

Bugün dünyanın dört bir yanında Irak işgaline karşı alanlara çıkan milyonlar Bush’u da müttefiklerini de istemiyorlar.”denildi.

TMMOB bu süreçte barışseverlerin arasındaki yerini aldı, bir çok mühendis ve mimar yapılan eylemlere destek verdi. Bağımsız bir ülke için işgalcilerle ortak olunmaması gerektiğini bir kez daha belirttiler.

#### Savaş Karşıtı Hareketlere Bir Bakış

11 Eylül sonrasında başlayan, Afganistan’ın işgali ve Irak’a saldırı planları ile gelişen sürecin etkisiyle, 2002 yılının Nisan ayında “Küresel Saldırıya, Savaşa Hayır Platformu” kuruldu. İstanbul’da kurulan bu platform, bütün bir yaz çalıştı ve üç önemli adımı atmayı başardı.

Birincisi, oldukça geniş bir yelpazede yer alan kesimler biraya gelerek Savaşa Hayır Platformu’nun imzacısı oldu. Aynı zamanda Mazlum-Der, İnsan Hakları Derneği, SODEV, Greenpeace gibi çok çeşitli dernek, kurum ve vakıf ya da çevre örgütleri de platformun parçası oldular. Çeşitli sendikaların başkanları, üyeleri, oda temsilcilerinin de imzacısı olduğu Platform 2002 yılının yaz ayları boyunca çalışmalarını sürdürdü.

Bu platform, ikinci olarak, uluslararası barış sempozyumu örgütledi. Üçüncü olarak da, bu Sempozyumda, Savaşa Hayır Platformu şu eylem kararlarını aldı: (1) Irak bombalandığı gün Taksim’de protesto gösterisi; (2) Çok daha geniş bir birliği yakalamak için 1 Aralık 2002 günü “Irak Savaşına Hayır mitingi” kararları alındı.

Özellikle 1 Aralık eyleminin koordinasyonu için yapılan çağrıya Savaşa Hayır Platformu'nun ulaşamadığı çok geniş kesimlerden yanıt geldi. Bu toplantıda 1 Aralık Eylem Koordinasyonu kuruldu. Bu Koordinasyonun yaptığı çağrıya ise 100'ü aşkın kurum olumlu yanıt verdi. Savaşa kaşı çıkan neredeyse her kesimden temsilcinin katıldığı bu toplantıda daha da genişleme kararı alındı. Bir yandan eylem örgütlenirken diğer yandan da genişleme çalışmaları hızla sürdü. 1 Aralık mitinginden 2 hafta önce 1 Aralık Koordinasyonu'na katılan kurum sayısı 159'a ulaştı.

İçinde gazetecilerin, yazarların, sanatçıların, vakıfların, derneklerin, kadın gruplarının, sosyal demokratların, siyasi partilerin, çevre örgütlerinin, odalar ve sendikaların, barış derneklerinin, sayısız bağımsız bireyin, başka toplumsal kesimlerin hep birlikte örgütledikleri 1 Aralık eylemi 10 bin kişilik katılımının yanında, ulusal ve uluslararası medyada önemli bir ilgi odağı oldu.

Mitingden sonra yapılan değerlendirmede, eylemin örgütlenmesi, disiplini ve kamu oyuna verdiği olumlu mesajlar ile güvenli ve başarılı bir eylem olduğu vurgularında anlaşma sağlandı ve 1 Aralık Koordinasyonu'nun devam ettirilmesine karar verildi. Uzun tartışmalardan sonra, tüm bu farklı kesim ve bireylerin üzerinde anlaştığı ortak noktanın Irak savaşına karşıtlık olması, bu geniş platformun adının "Irak'ta Savaşa Hayır Koordinasyonu" olmasını sağladı.

Hem 1 Aralık Koordinasyonu hem de Irak'ta Savaşa Hayır Koordinasyonu politik çerçevesini şöyle tanımladı: "Koordinasyon ABD'nin Irak'a saldırısına ve Türkiye'nin hangi bahaneyle olursa olsun bu savaşa katılmasına karşıdır ve bunu engellemek için mücadele eder".

İstanbul'daki bu, "savaşa karşı çeşitlilik ve birlik içinde direniş" ruhunun gelişmesi, diğer illerdeki savaş karşıtı oluşumlara da yansdı. Benzer bir hava bir çok şehirde şekillendi ve savaşa karşı en geniş birliklerle mücadele etmek için bir araya gelinmeye ve geniş platformlar kurulmaya başlandı.

İstanbul'daki 1 Aralık eyleminden sonra, bir çok şehirde birleşik eylemler örgütlendi. Örneğin Ankara'da dondurucu soğuğa rağmen 22 Aralık'ta binlerce savaş karşıtı uzun bir yürüyüşün ardından mitingi gerçekleştirdi.

Irak'ta Savaşa Hayır Koordinasyonu savaşa karşı mobilizasyonu yükseltmek için arka arkaya kitlesel eylemler örgütlemeyi önerdi. 1 Aralık'tan sonra İstanbul Belediye binasının önünden Beyazıt Meydanı'na kadar onbinlerce savaş karşıtının katıldığı 26 Ocak eylemi-basın açıklaması görkemli geçti.

15 Şubat'ta ise Floransa'da gerçekleşen Birinci Avrupa Sosyal Formu toplantılarında alınan "küresel savaş karşıtı eylem günü" kararına uyum gösteren Koordinasyon Kadıköy Meydanı'nda yine kitlesel bir basın açıklaması yaptı. Bazı grupların eylemin amacına ters davranışlar içine girmeleri ve ortak kararlara uymamaları eyleme gölge düşürdü.

15 Şubat'tan çok daha önce ise 1 Mart'ta Ankara'da bir etkinlik yapılması kararı alınmıştı. Kampanyanın adı "Halka sor" olara belirlenmişti. AKP hükümetine ABD'li askerlerin Türkiye'den geçiş izni vermeyi amaçlaya tezkereyi halkın istemediğini gösterecek olan ve iktidara baskı yapmayı hedefleyen, uzun soluklu bir kampanyanın ürünü olarak Ankara'da kitlesel bir eylemle sonuçlanması düşünülen 1 Mart eylemi çok görkemli geçti ve tezkerenin durdurulmasında önemli bir etkisi oldu.

Irak'ta Savaşa Hayır Koordinasyonu tarafından önerilen ve DİSK – KESK – TMMOB - TTB tarafından örgütlenen, Ankara'daki savaş karşıtı platform tarafından da sahiplenilen eylem, coşkusu, kitleselliği ve kazanımlarıyla Türkiye'deki en büyük ve önemli savaş karşıtı eylemi oldu.

Bu arada, küresel savaş karşıtı hareketle daha doğrudan ilişkiler geliştirilmeye başlandı. Savaş Karşıtı Dünya konferanslarına ve uluslar arası toplantılara delegelerimiz katılmaya başlamıştı ve küresel eylem kararlarının alınmasına ortak olmaya başlamıştık.

Fakat, bir yandan Koordinasyon bu adımları atarken diğer yandan da Koordinasyon içinde bir dizi tartışma sürüyordu. Koordinasyonu giderek tıkayan bu tartışmalar şu başlıklar altında toplanabilir:

1. Koordinasyon, 200'e yakın kurumun "Irak savaşına karşı olmak" politik vurgusunda anlaşmasının üzerinde yükselmişti. Sol bir platform olarak değil, Irak savaşına karşı olan her kesimin ve bireyin kapsanacağı, içinde rahatça kendini ifade edebileceği bir kampanya birliği olarak kurulmuştu. Fakat zaman içinde, Koordinasyon kuruluş amaçlarının dışındaki konuların tartışmalarına tanık olmaya başladı. Savaş dışındaki talepler eklendikçe Koordinasyonun daralması kaçınılmaz olacaktı.

2. Bir çok eylemde, önceden uzun uzun tartışılmasına ve eylem komisyonları seçilmesine rağmen, eylem içinde farklı eylemler geliştirilmesi alışkanlık haline geldi. Bu tür eylemler savaş karşıtı hareketi geliştirmekten çok geriletmeye hizmet etmekteydi. Türkiye'deki savaş karşıtı ezici çoğunluğa yaslanarak güçlü bir toplumsal meşruluk kazanan Koordinasyon, 15 Şubat ve sonraki eylemlerde birleştirici konumunu yitirmeye başladı.

3. Koordinasyon bütün başarılarına rağmen, birleşik bir kampanya yapmanın aracı haline gelemedi. Yürütme toplantıları, basılan Koordinasyon afişlerini ve bildirimlerini birleşik bir şekilde nasıl yapacağımızdan çok hangi pankartın hangi sıralamada yürüyeceği tartışmalarıyla kaplanmaya başladı.

4. Tüm bu gelişmeler, Koordinasyon içindeki kimi sendika temsilcileri, sanatçı çevreleri, aydın ve yazarlar ve Koordinasyona önemli bir enerji veren bağımsızlar tarafından, Koordinasyon içinde onları dışlayan bir atmosferin hakim hale geldiği şeklinde algılanmasına yol açtı. Koordinasyona çeşitlilik



kazandıran bir çok kurum ve çevre toplantılara gelmemeye, alınan kararlara katılmamaya başladılar. Çeşitli örgütler Koordinasyonda daha fazla yer almayacaklarını beyan ettiler.

6 Nisan eyleminden sonra Koordinasyonun "neler yapılacak" konulu toplantısında, Irak'ta Savaşa Hayır Koordinasyonunun konseptinin ortada kalktığı dile getirildi.

Koordinasyon içindeki bazı katılımcılar, konseptin ve adın değiştirilerek yürümeye devam edilmesini savunurken, bazı katılımcılar ise bireylere dayalı olan, bağımsız savaş karşıtlarını harekete geçirmeyi hedefleyen, küresel savaş karşıtı hareketle çok daha organik ilişkileri kurmayı önüne koyan yeni bir kampanya yapılmasını önerdiler ve önlerine böyle bir perspektif koydular.

Aynı dönemde dünya çapında imzaya açılan "Barış ve adaletten yanayım" imza metnini bir çıkış olarak gören bireyler, Küresel Barış ve Adalet Koalisyonu'nun da ilk adımlarını attılar. Koalisyon girişimcileri TMMOB'yi ziyaret ederek, hem bildiri konusunda hem de oluşum konusunda bilgi verdiler. TMMOB Yönetim Kurulunda böyle bir oluşumun, emperyalizmin saldırılarının yoğunlaşacağı bu dönemde, olayları daha yakından izlemek, örgütlü olmayan savaş karşıtlarını bir araya getirmek, eylem önerilerini örgütlerle birlikte geliştirmek için uygun bir zemin oluşturacağı görüşleri dile getirildi..

TMMOB, ABD'nin ve müttefiklerinin Irak'a saldırmasına karşı olanların tümünü kucaklayan geniş birlikteliklerden yana oldu. Bu süreçte de bunu büyük ölçüde gerçekleştirdi. Özellikle 1 Mart Ankara Mitinginin en önemli yönlerinden birisi, örgütler dışından mitinge katılanların varlığı oldu. TMMOB birimleri bütün illerde savaş karşıtı hareketin ön saflarında yer aldılar.

Küresel Barış ve Adalet Koalisyonu ile savaş ve işgal karşıtı çok sayıda platform NATO Zirvesine ve Bush'un ülkemize gelmesine karşı çalışmalarını sürdürüyor. TMMOB, bu alanda da, amaca uygun en geniş birliktelikleri savunmakta, eylemlerin ortaklaşmasına çaba harcamaktadır.

### TMMOB Mitingi

Eylül ve Ekim 2002 tarihlerinde 29 bölgede TMMOB Yönetim Kurulu üyelerinin katılımıyla gerçekleştirilen bölge toplantılarının ardından, SAVAŞA KARŞI SESİMİZİ YÜKSELTMEK İÇİN, BAĞIMSIZLIK, DEMOKRASİ ve BARIŞ İÇİN, HALKIMIZIN İNSANCA YAŞAMASI İÇİN, ÜLKEMİZE, MESLEĞİMİZE, GELECEĞİMİZE, SAHİP ÇIKIYORUZ MİTING'İ 20 Ekim 2002 tarihinde Ankara'da Abdi İpekçi Parkı'nda gerçekleştirildi. Mitinge katılan 3000 civarında katılımcı yürüyüş sırasında "Savaşa Hayır! ABD Askeri Değiliz, Olmayacağız", "Savaşa Hayır! Kahrolsun Emperyalizm", "MAI, MIGA TAHKİM Kahrolsun Emperyalizm", "Savaşa Hayır! Yaşasın Halkların Kardeşliği", "IMF'ye Değil Yatırıma Bütçe", "Mühendisler Mimar-



lar Susmayacak”, “Kahrolsun IMF, Bağımsız Demokratik Türkiye”, “IMF Değil, Üretenler Yönetsin” sloganları ile miting alanına yürüdü.



Mitinge Birliğimize bağlı odaların pankartları arkasında katılan üyelerimizle birlikte mitingde destek vermek üzere KESK Ankara Şubeler Platformu, Türk İş'e bağlı TÜMTİS Sendikası Ankara Şubesi üyeleri ve DİSK'e bağlı sendikaların, Türk Tabipleri Birliği, Türk Diş Hekimleri Birliği ve ODTÜ Öğretim Elemanları Derneği'nin yöneticileri katıldı.

Miting, Şanlıurfa'da planlı ve hain bir saldırıya uğrayarak yaşamını yitiren Elektrik Mühendisleri Odası üyesi Hasan Balıkçı ve demokrasi mücadelesinde yitirdiğimiz diğer insanlar için yapılan saygı duruşu ile başladı.

Mitingde destek vererek katılan Hak-İş Başkanı Salim Uslu bir konuşma yaptı. Uslu yaklaşan savaşa dikkat çekerek “Bu savaşa Türkiye'nin üslerinin açılması emekçilerin istemedikleri bir tercihtir.” dedi. Daha sonra söz alan KESK Başkanı Sami Evren konuşmasında mitingde desteğini ifade ederek, “Bir tarafta biz, bir tarafta IMF milliyetçiliği, savaş kışkırtıcılığı... Kan üzerinden politika yapanlara oy vermeyeceğiz.” dedi. Son konuk olarak söz alan Türk Diş Hekimleri Birliği Başkanı Onur Şengün de, 3 Kasım seçimlerinin ardından savaş istemeyen ve Ortadoğu'da başlatılmak istenen kanlı senaryolara karşı durabilen bir siyasi iktidar istediklerini belirtti.

Mitingde son konuşmayı TMMOB Başkanı Kaya Güvenç yaptı. Miting Gülay Akgün ve Tolga Çandar'ın müzik dinletisi ve katılımcıların halayları ile sona erdi.

Miting, ABD'nin Irak'ı işgal etme olasılığının çok güçlendiği günlerde ya-

pılması ve ülkemizin bu savaşta üs olarak kullanılmasından, işgali yapmayı planlayan askeri güçlerin doğrudan geçisine açılmasına ve hatta ülkemizin de ABD tarafında savaşa girme ihtimaline kadar uzanan olasılıkların kamuoyunda tartışıldığı günlerde mühendislerin, mimarların ve şehir plancılarının bağımsızlık, demokrasi, barış ve insanca yaşam taleplerinin üst üste çakıştığıнын göstergelerinden birisi oldu. Bu miting sonrasında gelişen işgale karşı "savaş karşıtı" etkinliklerin ilki olarak TMMOB örgütlüğünde ile mühendis, mimar ve şehir plancılarında işgal sürecine dair bir bilinç yaratılması anlamında çok önemli bir işlev görmüştür.

TMMOB Başkanı Kaya Güvenç'in miting konuşmasına ekler bölümünden ulaşabilirsiniz. (Ek 2)

Fizik Mühendisleri Odası, Gemi Mühendisleri Odası, Gemi Makinaları İşletme Mühendisleri Odası, İç Mimarlar Odası ve Tekstil Mühendisleri Odası'nın pankart açmadığı mitingde Odalarımızın katılım sayıları aşağıdadır:

TMMOB	20	MADEN M. O.	103
ÇEVRE M. O.	31	MAKİNA M. O.	1380
ELEKTRİK M.. O.	370	METALURJİ M. O.	20
FİZİK M. O.	3	METEOROLOJİ M. O.	5
GEMİ M. O.	0	MİMARLAR O.	61
GEMİ MAK. İŞL. M. O.	2	ORMAN M. O.	20
GIDA M. O.	29	PETROL M. O.	8
HARİTA VE KAD. M. O.	70	PEYZAJ MİM. O.	23
İÇ MİMARLAR O.	0	ŞEHİR PLAN. O.	25
İNPAAT M. O.	375	TEKSTİL M. O.	3
JEOFİZİK M. O.	34	ZİRAAT M. O.	37
JEOLJİ M. O.	85	<b>TOPLAM</b>	<b>2734</b>
KİMYA M. O.	30		

# TMMOB

**TÜRK MÜHENDİS ve MİMAR ODALARI BİRLİĞİ**

**BAĞIMSIZLIK,  
DEMOKRASİ ve BARİŞ için,**

**HALKIMIZIN  
İNSANCA YAŞAMASI için,**

**ÜLKEMİZE  
MESLEĞİMİZE  
GELECEĞİMİZE  
SAHİP  
ÇIKIYORUZ !**

**MİTİNG**

20 Ekim 2002 / Pazar

Buluşma Yeri ve Saati : Toros Sokak - 10:00

Yer ve Saat: **ABDİ İPEKÇİ PARKI** - 12:00

## Zorunlu Göç ve Köye Dönüş

TMMOB Van İl Koordinasyon Kurulu'nun organizasyonu ile, TMMOB Yürütme Kurulu üyesi Alaeddin Aras başkanlığındaki TMMOB İnsan Hakları Komisyonu üyelerinden Zehra Karagöz, Ayşen Hadimioğlu ve Erdoğan Gül; Ziraat Mühendisleri Odası Başkanı Gökhan Günaydın ve Yönetim Kurulu üyeleri ile birçok mühendis ve mimarın katılımıyla gerçekleştirilen Köye Dönüş Projesi Bölge Toplantısı 23 Mayıs 2003 tarihinde Van'da yapıldı. 77 kişinin katıldığı ve yaklaşık 15 kişinin söz aldığı toplantıda, köye dönmek isteyenlerin can ve mal güvenliğinin sağlanması, konut sorunlarının çözülmesi ve ilk etapta yaşamlarını idame edebilecekleri yardımın yapılması üzerinde duruldu.



Toplantının açılış konuşması TMMOB Van İKK Sekreteri Şevket Akdemir yaptı. Akdemir, Türkiye'de 1925, 1934, 1960 ve 1980'li yıllarda insanların çeşitli yollardan iç göçe zorlandıklarını ifade etti. Özellikle 1984-1997 yılları arasında bu oranın en yüksek düzeylere ulaşarak yaklaşık 3,5-4 milyon insanın tamamen kendi iradeleri dışında göç ettirildiğini, bununla birlikte binlerce dekar orman alanının yakılıp, yıkıldığını, kısacası yaşam koşullarının ortadan kaldırıldığını belirtti.

Şevket Akdemir, köye geri dönüşler için her türlü engelin kaldırılması, yayla yasaklarının sona erdirilmesi, mayınlı alanların mutlaka temizlenmesi, özel timin tasfiyesi ile birlikte her türlü güvenlik önleminin alınması, yol, su,

elektrik gibi altyapı imkanlarının sağlanması ve bunlar için kitle örgütlerinin görüşünün alınmasının doğru bir yaklaşım olacağını dile getirdi.

TMMOB Yürütme Kurulu üyesi Alaeddin Aras, Komisyon olarak Van'a geliş amaçlarını kısaca özetledikten sonra, TMMOB'nin sadece kamu yararı niteliğindeki projelere destek olabileceğini, 2001 yılı içerisinde bölgede bazı illerde (Mardin, Diyarbakır) toplantılar düzenlendiğini, bölgedeki tüm bu sorunların asıl nedeninin Kürt sorunu olduğunu vurguladı.

Ziraat Mühendisleri Odası Başkanı Gökhan Günaydın ise yaptığı konuşmada, özetle; her insanın istediği köyde ya da yerleşim yerinde oturma hakkının olduğunu, devletin tüm insanlarına eşit mesafede olması gerektiğini, uluslararası sözleşmelerden doğan temel hak ve özgürlüklerin her birey için geçerli kılınması gerektiğini, üretim yapılan alanlarda her türlü kısıtlamanın kaldırılması gerektiğini ve IMF ve Dünya Bankası gibi baskıcı birimlerden ülke ekonomisinin mutlaka kurtarılması gerektiğini ifade etti.

24 Mayıs 2003 günü ise, TMMOB İnsan Hakları Komisyonu ve Köye Dönüş projesinin çalışmasında yer alan mühendis ve mimarlar Van'ın Çatak ilçesine bağlı Dalbastı köyünü ziyaret ederek incelemelerde bulundular.

Komisyon yaptığı incelemeler ve TMMOB Bölge Toplantıları'nda oluşan görüşler doğrultusunda "Zorunlu Göç Raporu"nu oluşturarak TMMOB Yönetim Kuruluna sundu. Yönetim Kurulu, raporu kesinleştirerek kamuoyu ile paylaştı. Rapor ayrıca Van Valiliği, Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi Rektörlüğü'ne gönderildi. Rapor Ek 9'de sunulmaktadır.

Ayrıca bu çalışmalar çerçevesinde, 18-22 Eylül 2003 tarihleri arasında İnsan Hakları Derneği, Türkiye İnsan Hakları Vakfı ve FIDH (Uluslararası İnsan Hakları Derneği)'nin düzenlediği ve İnsan Hakları, UCUM (Uluslararası Ceza Mahkemeleri) ile ilgili 48 yabancı konunun katıldığı, ağırlıklı olarak Güney ve Doğu Akdeniz ülkeleri, ayrıca Kızılhaç temsilcisi, BM temsilcisi, uluslararası hukukçular adına temsilcilerin katıldığı bölgesel seminere TMMOB Yürütme Kurulu Üyesi Alaeddin Aras katıldı.

#### İnsan Hakları Danışma Kurulu

Başbakanlık bünyesinde kurulan İnsan Hakları Danışma Kurulu Yönetmeliği 23 Kasım 2002 günlü Resmi gazetede yayınlanarak yürürlüğe girmiştir. Temel amacı "İnsan haklarının geliştirilmesi ve korunmasına ilişkin konularda görüş bildirmek, tavsiyelerde bulunmak, öneriler ve raporlar sunmak" olarak belirlenen Kurul, çeşitli kamu kurum ve kuruluşları, meslek kuruluşları, insan hakları alanında çalışmalar yapan vakıf ve dernek temsilcilerinden oluşan 76 kişiden oluşmaktayken yapılan beş yeni üyeye bu sayı 81'e çıkarılmıştır. Kurulda Birliğimizi Yürütme Kurulu üyesi Alaeddin Aras temsil etmektedir. Kurul şu ana kadar 6 kez toplanmıştır.

Danışma Kurulu'nun 26 Şubat 2003 günü gerçekleştirilen ilk toplantısında ABD'nin Irak'a saldırmak için yürüttüğü hazırlıklar nedeni ile savaşa karşı ortak bir bildiri metni kaleme alınarak, Kurul'un ortak görüşü olarak kamuoyuna duyurulmuştur.

Kurulun 9 Mayıs 2003 tarihinde gerçekleştirdiği ikinci toplantısında kurulan komisyonların isimleri aşağıda verilmektedir.

I. İnsan Hakları Birimlerinin Yeniden Yapılandırılması (Amaç Ve Örgütlenme) Komisyonu

II. Haklar ve Özgürlükler Komisyonları

- A. İşkence ve Kötü Muamelenin Önlenmesi
- B. Sanık, Mağdur ve Mahpus Hakları
- C. Örgütlenme Özgürlüğü
- D. İfade ve İnanç Özgürlüğü
- E. Ekonomik ve Sosyal Haklar
- F. Azınlık Hakları ve Kültürel Haklar
- G. Çevre, Gelişme ve Barış Hakları
- H. Kadının İnsan Hakları
- İ. Çocuk Hakları
- J. Özürlü Hakları

III. Eğitim, Bilgilendirme ve Bilinçlendirme Eşgüdüm Komisyonu

IV. AB Adaylık Sürecinde Kabul Edilen Uyum Yasalarının Uygulamaya Yansıma Durumlarına İlişkin Tespit ve Değerlendirmelerin Yapılması Komisyonu

Bu komisyonlar içersinden daha sonra "Örgütlenme Özgürlüğü" ve "Ekonomik ve Sosyal Haklar" Komisyonu birleştirilmiş ve yeni oluşan "Örgütlenme, Ekonomik ve Sosyal Haklar Komisyonu" nun sekreteryası Birliğimiz tarafından yürütülmektedir. Bu komisyonun çalışmaları sürecinde oluşturulan "Örgütlenme, Ekonomik ve Sosyal Haklar Ön Rapor" u Danışma Kurulu'nda öngörüşmesi yapılarak, rapora dönüştürülmüş ve kesinleştirilmek üzere Danışma Kurulu'nun gündemine alınmıştır.

Emek Platformu

TMMOB, görüşleri, ilkeleri, programı, politikaları ve mücadelesi ile örtüşen tüm ortamlarda örgütsel bağımsızlığını koruyarak üzerine düşen sorumluluğu yerine getirme anlayışı ile hareket etmektedir.

Bilindiği gibi, 14 Temmuz 1999 tarihinde, işçi ve kamu çalışanları sendikaları konfederasyonları, işçi ve Bağ-Kur emeklileri dernekleri ile meslek birliklerini kapsayan, 15 örgütün katılımıyla oluşturulan ve bugün 17 örgüte ulaşan Emek Platformu, kurulduğu günden beri TMMOB gündeminde önemli bir yer tutmaktadır.



37. Dönem Çalışma Programı'nda "Yıllardır istikrarsızlık ve sürekli kriz politikalarının kısılcacında bırakılan, üretimden koparılan, emeğiyle geçinenlerin işsizlik, açlık ve sefalet koşullarına mahkum edildiği dışa bağımlı politikalarla, ekonomik bunalımlara ve ağır toplumsal çöküntülere sürüklenen ülkemizin tüm bu sorunların üstesinden gelecek kaynakları ve birikimi vardır. Bu amaçla, Emek Platformu Programı'nın güncelleşmesi ve demokrasi bölümünün kapsamının genişletilmesi için çalışacak, bu Programın ve TMMOB'nin uzmanlık alanlarındaki görüşlerinden oluşacak bir "deklarasyon"un üyelerimize ve halkımıza en yaygın şekilde anlatılması için olanaklarını zorlayacaktır." denilerek TMMOB'nin bu çalışma döneminde Emek Platformu çalışmalarına katılım tarzı belirlenmiştir.

TMMOB bu dönem Emek Platformu çalışmalarına, geçen dönem de yürüttüğü Dönem Sözcülüğü sürecinde yarattığı kitlesel açılım, Emek Platformu Programı'nın oluşturulması sürecinde ortaya koyduğu katkılar gibi Platforma yaklaşımını sürdürme amacıyla sürekli bir katılım göstermiştir.

TMMOB Genel Kurulu sonrası başlayan çalışma dönemine Hak-İş'in dönem sözcülüğünde girilmiş ve 2 Temmuz 2002 tarihinde Hak-İş'de yapılan toplantı sonrası dönem sözcülüğü DİSK'e geçmiştir. Toplantı sonrası yapılan açıklamada "Ülkemizdeki siyasi belirsizlik artarak devam etmektedir. İstikrarsızlığın kaynağını Hükümet oluşturmaktadır. Seçimin ertelenmesi Türkiye'de yönetim yapısını, bürokrasiyi ve siyaseti aşındırmaktadır. Seçim Kanunu ve Siyasi Partiler Kanunu acilen değiştirilerek seçime gidilmelidir. Yaşadığımız dönemde, her bir sektörde sorunlar giderek ağırlaşmakta ve işsizlik çığ gibi büyümektedir." denilerek ülkenin içine çekildiği belirsizlik ortamına dikkat çekilmiştir.

Emek Platformu Başkanlar Kurulu daha sonra 16 Temmuz 2002 tarihinde Yalova'da toplandı. TMMOB Başkanı Kaya Güvenç'in de katıldığı Emek Platformu Başkanlar Kurulu, toplantı öncesinde, ekonomik kriz gerekçe gösterilerek işten çıkarılma tehdidiyle sendikalarından istifaya zorlanan 700 AK-AL Tekstil işçisine ve yine siyasi belirsizlik ve ekonomik kriz nedeniyle 16 aydır kapalı kaldıkları için işinden ve aşından yoksun bırakılan 1400 Yalova Elyaf işçisine işyerlerini topluca ziyaret ederek destek vermiştir. Toplantıda yönetim değişikliği sonrası uzun süredir Platform toplantılarına katılmayan Türkiye Kamu Sen'in durumu gündeme alınmış, kendilerine bu durumun bildirilmesi üzerine Türkiye Kamu Sen temsilcisinin toplantıda yaptığı açıklamalar sonrası Türkiye Kamu Sen'in Platform üyeliğinin devamı uygun görülmüştür.

Platform, Yalova'da yaptığı toplantıda aldığı kararlar çerçevesinde "Emek Platformu Programı'nın demokratik talepleri de içerecek şekilde genişletilmesi – güncellenmesi ve siyasi partiler / seçim yasalarının demokratikleşmesine ilişkin görüşlerin belirlenmesi" konularını gündemine almıştır.

26 Temmuz 2002 tarihinde gerçekleşen Emek Platformu Başkanlar Kurulu "İş Güvencesi Yasalaşmadan, Siyasi Partiler ve Seçim Yasaları Demokratikleştirmeden Gidilecek Seçim Çözüm Değildir" başlıklı bildiri ile sonuçlandırılmıştır. Bildiride Seçim ve Siyasi Partiler Yasaları ile ilgili Platformun talepleri sıralanmıştır.

Emek Platformu, 2002 Ağustos'unda Mecliste görüşülmekte olan İş Yasası'na ilişkin çalışmalar yapmış, özellikle 3 işçi sendikası konfederasyonunun öncülüğünde parti grupları ve hükümetle görüşmeler yapılarak talepler iletilmiştir.

Yaklaşan seçimler ve sonrasındaki dönemi de dikkate alan Emek Platformu programı güncelleme çalışmalarını Eylül ayında tamamladı. Program, yaklaşan seçimler öncesinde Emek Platformu'nun ortak talep ve beklentilerini ortaya koyarak tek seçenek olarak halka dayatılan IMF ve Dünya Bankası programlarına emekçiler yeni bir seçenek sunmayı hedefleyerek yeni bir yol ve seçeneğin mevcut olduğunu tüm kamuoyuna iletmeyi hedeflemiştir.

Emek Platformu Programına, Mart 2001'de yapılan Emek Politikaları Sempozyumu'na TMMOB tarafından sunulan raporda yer alan bölüm şöyledir;

"Öncelikle, siyasi iradenin uluslararası sermayeye değil; halka hizmet yönünde belirmesi gerekmektedir. Bunun için emekten yanayı politikaları yaşama geçirecek siyasi iradenin iktidara taşınması sorunu haline gelmiştir."

3 Kasım 2002 tarihinde gerçekleşen genel seçimler, öncesi ve sonrası ile emek platformunda bir dizi aksaklığa neden olmuştur. Platform üyesi bazı işçi ve memur sendikaları konfederasyonlarının başkanlarının değişik siyasi partilerden aday olmasının gündemde olduğu bu günlerde, bu adaylıkların ve aday olunan siyasi partilerin programlarının Emek Platformu Programı'nda belirtilen ilkelerle ne denli uyum ve çelişki içerdiği tartışma konusu olmuş ve Platform sonuçsuz toplantılarla çalışmalarına seçim sonrasına kadar ara vermiştir.

Seçimler sonrasında Emek Platformu Başkanlar Kurulu 2 Aralık 2002 tarihinde bir araya gelmiş ve dönem sözcülüğü KESK'e geçmiştir.

24 Aralık 2002 tarihinde KESK'e bağlı BES'nda toplanan Emek Platformu Başkanlar Kurulu, toplantı sonrasında yeni hükümeti kuran Başbakan Abdullah Gül'ü ziyaret etti. Emek Platformu'nun taleplerini içeren bir rapor bu görüşme sırasında hükümete iletildi. Raporda "Emek Platformu, ülkemizin bugün yaşamakta olduğu sorunların temelinde, uluslararası sermaye kuruluşları ve özellikle de IMF ve Dünya Bankası politikalarının bulunduğu görüşündedir. Hükümet tarafından açıklanan Acil Eylem Planı ve Hükümet



Programından, izlenecek politikalarda IMF politikalarından fazlaca bir sapmanın olmayacağı anlaşılmaktadır. Ülkemizin bulunduğu coğrafyada yaşanan bölgesel gerilim ve savaş tehlikesi, zaten yoksulluk cenderesi altında olan emekçileri ve tüm halkımızı daha da kaygılandırmaktadır.” denilerek Emek Platformu olarak, hükümetin ilk ayında gündeme gelen ve çalışanları ile emeklileri yakından ilgilendiren ekonomik ve sosyal konulara ilişkin çözüm bekleyen öncelikli ve ivedi konular sıralandı. Ayrıca raporda ek olarak daha önce Emek Platformu tarafından çeşitli vesilerle siyasi iktidarlara sunulan

- Çalışma hayatı ile ilgili anayasa değişiklik önerileri
- Anayasa değişiklik önerileri
- Seçim yasası değişiklik önerileri,
- Siyasi partiler yasası değişiklik önerileri, sunulmuştur.

İstanbul Tabip Odası’nda 3 Ocak 2003 tarihinde toplanan Emek Platformu Başkanlar Kurulu Bildirisinde yaşanan bölgesel gerilim ve saldırı tehditi yeni bir insanlık dramına neden olacağı belirtilerek, zaten yoksulluk cenderesi içinde olan emekçilere ve tüm halkımıza açlık, yoksulluk ve yıkım getireceğinin altı çizilmiştir. Toplantıda saldırıyı durdurmak ve savaşı önlemek için Emek Platformu olarak ülkede yapılacak eylem ve etkinliklere aktif olarak destek verilmesinin yanısıra, ortak eylem ve etkinlikler düzenleneceği ilan edilmiştir. Toplantı sonrası açıklanan eylem programında 16 Ocak tarihinden başlayan ve 15 Şubat’a kadar bir dizi eylem ve etkinlik yer almıştır.

Eylem programında yer aldığı biçimde 16 Ocak 2003 günü ülke çapında Emek Platformu olarak saat 11.30’da üretimden gelen gücün kullanılması eylemi yapıldı. Ülkenin dört bir yanındaki işyerlerinde ve alanlarda Emek Platformu’nun savaşa karşı hazırladığı ortak bildirin okunduğu eylemde Emek Platformu Başkanlar Kurulu üyeleri de aynı gün, aynı saatte, Kızılay/ Güvenpark’ta ortak bildiri okudu ve bildiri halka dağıtıldı. Emek Platformu’nun savaşa karşı hazırladığı ortak bildiride “Bu savaş evlerimizden, televizyonlarımızdan izleyeceğimiz bir savaş olmayacak, bu savaş ekmeğimizi aşımızı küçültecek, yeni krizler yaratacak, işsizlik getirecektir!..

Savaş açlık, gözyaşı ve ölüm demektir! Savaş ekmeğimize uzanan ABD’nin kirli elleridir! Savaş gençlerimizin ABD’nin bölge çıkarları için ölmesi, topraklarımızın açık hedef haline gelmesi, ekonominin çökmesi demektir...

Bize, “Bu savaşa katılalım kazanacaklarımız olabilir” diyenler, Türkiye’nin geleceğini pazarlık konusu yapanlar, bu ülkenin geleceğini riske sokanlar bilmelidirler ki: İnsan hayatı üzerinden pazarlık yapılamaz! Geleceğimiz boş hayallere teslim edilemez!” denilerek BU SAVAŞI DURDURALIM çağrısı yapıldı.

Irak’ta işgal olasılığının arttığı günlerde, hükümetin hava üslerimizin ve deniz

limanlarımızın yabancı uzmanlarca modernizasyonu, Amerikan askerlerinin ülkemizde konuşlandırılması ve Türk Silahlı Kuvvetleri'nin Irak'a sevk edilmesi için TBMM'den tezkere çıkartma girişimini TBMM'nden geri çevirmek üzere TMMOB, TTB, DİSK ve KESK tarafından yürütülen bir dizi faaliyet sonunda Ankara'da yapılması planlanan miting Emek Platformu gündemine geldi ve bir dizi yoğun görüşme ve temaslardan sonra Emek Platformu'nun bu mitinge destek vermesi kararı alındı.

Seçim sürecinde Emek Platformu'nun çalışmalarına fiilen ara vermesi, ülkemizin savaş ortamına sürüklendiği bir dönemde bundan en büyük zararı görece emekçi sınıfların temsilcileri konumunda bulunan Emek Platformu üyeleri arasında bu sürece tavır alınması konusunda ortaya çıkan tereddütler bir süredir eylem etkinliklerinde gerileme gözüken Platformu iyice bir danışma ve fikir alışverişi ortamı olmaya doğru sürükledi.

Bu süreç içerisinde 11 Mart 2003 tarihinde toplanan Emek Platformu "Savaş Karşıtı Eylemlere Destek, 2003 Bütçesine ve İş Yasalarına Red.." başlığı ile bir açıklama yaptı. KESK'in dönem sözcülüğü üstlendiği bu süreçte Emek Platformu Başbakan ve ilgili bakanlara GATS Süreci ile ilgili soruları içeren bir rapor gönderildi. (Ek 3) 18 Mart 2003 tarihinde ABD'nin Irak'a saldırısından bir kaç gün önce biraraya gelen Emek Platformu Başkanlar Kurulu, hükümetin tezkereyi yeniden Meclise getirme girişimlerini değerlendirek, TBMM'ne ve Bakanlar Kurulu'na biri dizi ziyaret planlayarak bunları gerçekleştirdi. 7 Mayıs 2003 tarihinde gerçekleştirilen toplantıda hükümetin emekçi karşıtı tavrına dikkat çekilerek, Mecliste görüşülmeye başlanan İş Yasası ve nema ödemelerinde yaşanan sorunlarla ilgili olarak bir açıklama yapıldı.

15 Mayıs tarihinde dönem sözcülüğünün Türkiye Kamu Sen'e geçmesinin ardından hükümet tarafından hazırlıkları yürütülen "Kamu Yönetim Temel Kanunu" ile ilgili olarak Emek Platformu Teknik Komitesi bir dizi toplantı yaparak tasarımı ele aldı. Toplantılar sonucu oluşturulan rapor Başkanlar Kurulunda görüşülerek son şeklini aldı ve özet olarak kamuoyuna açıklandı. Bu açıklamanın yapıldığı 2 Ekim 2003 tarihinde dönem sözcülüğü Memur Sen'e devreldi.

Emek Platformu halen çalışmalarını Memur Sen dönem sözcülüğünde Kamu Yönetimi Temel Kanunu ile ilgili tereddütler ve gelişmeler ekseninde sürdürmektedir.

#### DİSK, KESK, TMMOB ve TTB'nin Ortak Çalışmalarına Bir Bakış

Bu dönemde DİSK, KESK, TMMOB ve TTB'nin ortak çalışmaları ve etkinlikleri önemli bir yer tuttu. Ayrıntıları, Çalışma Raporunun ilgili bölümlerinde yer alan bu birliktelikle ilgili olarak çeşitli yorumlar yapıldı.

Bu dört örgütün ortak çalışmaları bu Dönemden önce başladı. Emek Platformunun katılmakta isteksiz kaldığı ya da katılmamaya karar verdiği etkinliklerin ortaklaştırılması daha önceki yıllarda başladı. Bu dönemin başında ise Emek Platformu çalışmalarının siyasal gelişmelerden olumsuz etkilenmesi, temel kimi konularda gerek konfederasyonlar arasında gerekse diğer bileşenler arasında görüş ayrılıklarının keskinleşmesi, Platformun etkinliklerin duraksamasına yol açtı. Daha önce dört örgütle birlikte çalışmalara katılan kimi meslek kuruluşlarının bu dönemde çalışmalara mesafeli kalmaları da, dört örgütün ön plana çıkmasına neden oldu.

Emek Platformunun bu genel durumunun dışında gelişen kimi olaylar da bu örgütlerin çalışmalarında yeni boyutlar olarak değerlendirildi. Örneğin, genel seçimler öncesinde bir araya gelmeye çalışan partilerin bu örgütlerden destek talepleri örgütsel bir düzlemde ele alınmamakla birlikte, "dört örgütün" ortak çalışması olarak algılandı.

Dört örgütün kamu oyuna daha çok yansıyan çalışmaları ABD'nin Irak'ı işgal planı ile birlikte başladı ve 1 Mart'ın çağrısını ve düzenlemesini bu dört örgütün yapması oldu. 1 Mart'tan çok önceleri planlanan ve başında İstanbul'da toplanan savaş karşıtı imzaların bir etkinlikle TBMM'ne verilmesi şeklindeki Ankara'daki eylem daha sonra geniş kitlesel bir etkinlik olarak planlandı. Bu eylemin düzenlenmesinde ortaya çıkan belirsizlik İstanbul Irak'ta Savaşa Hayır Koordinasyonu, Ankara Savaş Karşıtı Platform ve diğer illerdeki savaş karşıtı oluşumların önerileri ve destekleriyle dört örgütün eylemin çağrıcılığını üstlenmesiyle ortadan kalktı. Dört örgüt eylemi Emek Platformuna taşımak ve ortaklaştırmak konusundaki çalışmalarını da, savaş karşıtı başka örgütlerin de eylemi sahiplenmeleri için çabalarını sürdürdüler. Bunun sonucu olarak, Emek Platformunu oluşturan örgütlerin bir çoğunun katılım açısından beklenen desteği vermemelerine karşın Emek Platformu çağrısına imza attı.

Haziran ayında yine dört örgüt bu kez yerel yönetimler ve Kamu Yönetimi Kanunu taslaklarını değerlendirmek için bir toplantı düzenledi. Toplantıya siyasal partiler de katıldılar. Toplantıda dile getirilen görüşler, kendilerini ve programlarını "emekten yana" olduğunu söyleyen siyasal partilere sözlü olarak aktarıldı. Sosyal devlet ilkesini temel alan bu görüşleri, ilkeleri benimseyen siyasal partilerin, seçimlere olabildiğince ortaklaştırılmış aday listeleri ile katılmaları yönündeki taleplerimiz de iletildi. Ancak, partilerin aday belirlemede bu dört örgütün de önerilerde bulunması yönündeki düşünceleri benimsenmedi.

Son olarak, yine bu dört örgütün kararlılığı 6 Mart'ta Kamu Yönetimi Temel Kanunu Tasarısı geri çekilmesi talebiyle gerçekleştirilen "Reforma Evet, Tuzağa Hayır" mitinginin gerçekleştirilmesinde önemli bir rol oynadı.

Gündeme gelen konularda ortak görüş geliştirilebilmesi, ortak eylemlere imza atılabilmesi, bu dört örgüt arasında bir güven ortamının doğmasına ve önemli toplumsal olaylar karşısında etkin bir tutum sergilenmesine katkıda bulundu. Bu güvenin ve birlikteliğin sürdürülmesi, emekçilerin mücadelelerine katkıda bulunmaya devam edecektir.

#### Kadın Sorunlarına Yönelik Çalışmalar

TMMOB her dönem olduğu gibi bu dönemde de kadın sorunları konusundaki çalışmalarını sürdürmüştür.

#### Nijerya'lı Emine Lawal'a Destek

Nijerya'nın kuzeyinde 12 eyalet şeriat rejimine geçti. Bu 12 eyaletten biri olan Katsinka'da yaşayan Amina Lawal adında bir kadın, evlilik dışı çocuk sahibi olduğu için Şeriat Mahkemesi tarafından 22 Mart 2002'de taşlanarak ölüm (recm) cezasına çarptırıldı. İnsan hakları ve kadın hakları savunucularının yardım ve desteği ile üst mahkemeye itiraz yapıldı. Üst mahkeme 3 Haziran 2002'de infazı çocuğun sütten kesileceği tarihe kadar erteledi. İptal talebinin görüşülmesi ise 8 Temmuz 2002'ye kaldı. 8 Temmuz 2002'de toplanan Şeriat Temyiz Mahkemesi duruşmayı 19 Ağustos tarihine erteledi. 19 Ağustos tarihinde görüşülen son duruşmada Futua'daki Şeriat Mahkemesi cezanın infazını onayladı.

TMMOB, 13-14 Eylül 2002 tarihli toplantısında; Nijeryalı Emine Laval'ın taşlanarak öldürülmesi(recm) için verilen kararın, temel insan hakları açısından kabul edilemez olduğunun Büyükelçilik kanalıyla Nijerya Hükümetine, WFEO ve Nijerya Mühendislik ve Mimarlık Örgütüne iletilmesine, aynı gerekçe ile yapılan eylem ve etkinliklere destek verilmesine karar verdi.

Aynı süreçte Nijerya'da yapılacak olan Dünya Güzellik Yarışması, dünya kamuoyunun konuya ilgisini arttırdı. Güzellik Yarışması sırasında çıkan olaylar, Nijerya'daki gerici ve çadı dışı rejimi bir kez daha gözler önüne serdi. Hükümet sonunda, recmle ilgili infaz konusunda geri adım atmak durumunda kaldı.

#### 8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Uluslararası Birlik, Dayanışma ve Mücadele Günü

Ülkemizde siyasal iktidarların, IMF ve Dünya Bankası'nın yapısal uyarılama programları doğrultusunda yürüttükleri süreç, özelleştirmeler ve yoksulluğun yaygınlaşması ve derinleşmesi olarak karşımıza çıkmaktadır. İlk önce işten atılanlar da kadınlar olmaktadır. Küresel kapitalizmin yeni liberal politikaları, kadının toplumsal alanda cinsiyetçi politikalarla, daha fazla ezilmesine olanak sağlamaktadır. Bunun sonucunda da kadının aile, toplum ve çalışma yaşamındaki konumu, daha fazla gerilemektedir.

8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Uluslararası Birlik , Dayanışma ve Mücadele Günü ile ilgili olarak Çalışma Dönemimizin ilk yılında DİSK, KESK, TTB, TEB, Mülkiyeliler Birliği ile ortak bir basın toplantısı düzenlenmiş, ortak açıklama TMMOB Saymanı A. Betül Uyar tarafından sunulmuştur. 1 Mart'ta "Savaş Hayır" eyleminin ertesi haftası olan 8 Mart'ta "Kadınlar Bu Savaşı İstemiyor" ana teması işlenmiştir.

Ayrıca 21 Mart 2003 tarihinde Flash TV'deki "Savaş ve Kadın" konulu canlı yayın açık oturuma katılan TMMOB Saymanı A.Betül Uyar, Programda Silopi'de bulunan TMMOB Heyeti ile birlikte diğder Demokratik Kitle Örgütlerinin halkımız ile yükselttikleri "Halk Bu Savaşı Durduracak" şiarının siyasal iktidar tarafından hoyratça engellenişine yönelik açıklamada bulunmuş, kadın gözüyle savaş ve siyasal iktidarın yanlış politikalarını ortaya koymuştur.

TMMOB 2004 yılı 8 Mart'ında ise, Ortadoğu'daki emperyalist işgali, Kamu Yönetimi Temel Kanunu ve Yerel seçimleri kadın duyarlıdı ile ele almış, sokaklara döküldüdümüz 6 Mart Kamu Yönetimi Temel Kanunu ve Ekleri Geri Çekilsin Mitingi'nin hemen ardından kutladığımız 8 Mart'ta, ülkemizde uygulanan yanlış politikalar karşısında, büsbütün derinleşen kadın sorunlarına ilişkin talepleri ortaya koymuştur. 2004 yılında da TMMOB Saymanı A. Betül Uyar tarafından bir basın açıklaması yapılmıştır.

#### Bazı Kamu Kurum ve Kuruluşlarına Kadın Personel Alımı

Kasım 2003 tarihinde DSİ Genel Müdürlüğü, DHMİ Genel Müdürlüğü ve Toprak Mahsülleri Ofisi, DMS (Devlet Memuriyet Sınavı) veya KPSS'ye (Kamu Personeli Seçme Sınavı) girerek bu sınavlardan herhangi birini kazanmış adaylar arasından personel alımı yapacağını açıklamış ancak alacağı personel için başvurma koşullarına "erkek olma şartı" getirmiştir. Özellikle DSİ Genel Müdürlüğü ve Toprak Mahsülleri Ofisine teknik kadrolara eleman alınacağı ilan edildiği için konu TMMOB'yi de yakından ilgilendirmiştir. TMMOB bu durumu her platformda eleştirmiş ve bu durumun giderilmesi gerektiğini belirtmiştir. 10 Aralık 2003 tarihinde yapılan Enerji Sempozyumu açılış konuşmasında TMMOB Başkanı Kaya Güvenç konuya değinmiş ve Enerji Bakanı'nın dikkatini bu konuya çekmiştir. Ayrıca aynı etkinlikte TMMOB Saymanı A. Betül Uyar Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'nın konuyla ilgili olarak yaptığı açıklamayı yeterli bulmayarak; sempozyum açılışından hemen sonrasında orada bulunan basın mensuplarına konu ile ilgili basın açıklaması yapmıştır. A. Betül Uyar, bu konuyla ilgili olarak aynı günün akşamı CNN-Türk'te canlı yayınlanan DSİ Genel Müdürünün de katıldığı "soru-cevap" programına katılarak bu konudaki uygulamaları eleştirmiştir. Konu ile ilgili bazı Odalarımız ve İKK'larımız da basın açıklaması yapmışlardır.

Ertesi gün, Devlet Bakanı Mehmet Ali Şahin bir açıklama yaparak, yapılan bu uygulamadan haberi olmadığını belirterek; kadın mühendislerin başvuruları için ek süre tanındığını açıklamıştır.

Ayrıca TMMOB Başkanı Kaya Güvenç'in Enerji Sempozyumun'da konuya yönelik yaptığı açıklama, CHP Milletvekilleri tarafından TBMM Genel Kurulu'na taşınmıştır.

Alınan tepkiler üzerine bu kurum ve kuruluşlar Aralık ayında ilanlarını yenileyerek başvurma koşullarından "erkek olma şartı"nı kaldırmışlardır.

### Avrupa Sosyal Forumu

Küresel Barış ve Adalet Koalisyonunun, 12-16 Kasım 2003 tarihleri arasında Paris'te toplanacak olan 2. Avrupa Sosyal Forumunda TMMOB'nin bir bildiriyle katılması önerisi Yönetim Kurulunca uygun bulundu ve Yönetim Kurulu Başkanı Kaya Güvenç Foruma katıldı.

Avrupa Sosyal Forumunun ilki Floransa'da yapılmıştı.

Bütün dünyada olduğu gibi ülkemizde de gerek Dünya sosyal forumları gerekse Avrupa sosyal forumları üzerinde değişik tartışmalar yapıldı ve yapılıyor. Davos'ta toplanan ve yeni liberal politikaların tartışıldığı foruma alternatif olarak düzenlenen ve "Başka bir dünya mümkün" sloganını öne çıkaran bu forumlar çeşitli örgütler tarafından düzenleniyor. Bu Forumlar konusunda çeşitli görüşler bulunuyor. Ancak, çeşitli ülkelere katılımcıların kendi deneylerini aktardıkları, aynı alanlarda çalışanlarla tanıştıkları bir tartışma ve tanışma toplantısı olarak zengin ve çeşitli bir toplantı. Birkaç gün içinde, binin çok üstünde panel, söyleşi, açık oturum düzenlendi. Bunlardan kimileri Forumun düzenleyicileri tarafından, kimileri çeşitli örgütler tarafından düzenlendi. Forumda TMMOB dışında meslek örgütünün olmayışı dikkat çekiciydi.

TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı, Forumun düzenleyicileri tarafından çağrılı olarak, "Kar mantığına karşı; sosyal adaletli, ekolojik olarak sürdürülebilir bir toplum ve gıdalar üzerinde egemenlik hakkı için" olarak belirlenen 3. Ana Temanın "Enerji ve ulaşım için ekolojik politikalar: enerji politikası, nükleer sorun, hava kirliliğine karşı mücadele, küresel ısınma; ulaşım araçlarının düzenlenmesi" panelinde bir sunuş yaptı.

Sunuşunda dünyadan ve Türkiye'den örneklerle "çevre sorunlarının küresel niteliği, şu anda gelişmiş ülkelerin çevreyi kirletmede başta geldiği ama, emperyalizmin iş bölümü nedeniyle bu faaliyetlerin bağımlı ülkelere kaydırıldığı, bunun sorunu çözmeyeceği, kar arayışının bu sorunun temelinde yattığı"

görüşlerine yer verdi.

### Çeşitli Kitlesel Etkinlikler

1 Mayıs 2003

İşçi ve emekçilerin Birlik, Mücadele ve Dayanışma günü olan 1 Mayıs, 2003 yılında, ülke genelinde, 50'ye yakın merkezde yapılan mitinglerle, yüzbinlerin katılımıyla kutlandı. Bingöl depreminde hayatını kaybedenlerin anıldığı mitinglerde, savaşa, kölelik yasalarına, özelleştirmeye ve haklara yönelik saldırılara karşı tepkiler dile getirildi. Bingöl'de meydana gelen deprem nedeniyle, bölgede yapılacak 1 Mayıs mitingleri ise iptal edildi.



Türk-İş, DİSK, KESK, ve Hak-İş tarafından İstanbul Çağlayan'da düzenlenen mitinge katılan emekçiler; barış, demokrasi, özgürlük, insanca çalışma koşulları ve daha iyi bir ücret ve iş güvencesi taleplerini dile getirdi. Son yılların en kitlesele 1 Mayıs'ı olarak değerlendirilen mitingde, TMMOB kortejinin çoğunlukla genç mühendis ve mimarlardan oluşması dikkat çekti. TMMOB üyeleri kaskları ve beyaz balonları ile yürüdüler. Bingöl'de meydana gelen deprem sonucu yaşamını yitirenlere başsağlığı dilenen konuşmalarda, Irak'ı işgal eden ABD protesto edildi, Filistin halkına destek verildi. AKP



Hükümeti'nin emekçilerin haklarını gasp etmeye yönelik yasaları gündeme getirdiğini, özelleştirmeler ve yerelleşme adı altında zenginliklerin uluslararası tekelere açıldığını, ülkenin yağmalanmak istendiğini söyleyen konuşmacılar, halkı saldırılara karşı mücadeleye çağırdılar.

Ankara'da, KESK Ankara Şubeler Platformu, DİSK, TMMOB Ankara İKK, Ankara Tabip Odası, Ankara Serbest Muhasebeciler ve Mali Müşavirler Odası, TÜMTİS Ankara Şubesi ve Ankara Savaş Karşıtı Platform tarafından düzenlenen miting 10 bini aşkın kişinin katılımıyla Sıhhiye Meydanı'nda yapıldı. Mitingde, Bingöl'de yaşanan depremin ağırlığı hissedilirken, emekçiler kollarına bağladıkları siyah kurdelalarla depremde ölenleri andılar. TMMOB pankartı altında kitlesel katılımın sağlandığı mitingde bir konuşma yapan TMMOB Başkanı Kaya Güvenç konuşmasında "emperyalizmin küreselleşme, yeni dünya düzeni adıyla aslında uluslar arası tekeli sermayenin sınırsız, kuralsız ve vahşi egemenliği olduğunu, Irak'taki işgalin, IMF politikalarının özelleştirmelerin, iş yasası değişikliğinin, sosyal devletin tasfiyesinin aynı düzenin parçaları ve Bingöl'de depremde can veren çocuklarla Irak'ta öldürülen çocukların aynı düzenin kurbanları olduğunu" söyledi.

1 Mayıs 2004

İşçi ve emekçilerin Birlik, Mücadele ve Dayanışma günü olan 1 Mayıs, 2004 yılında da, ülke genelinde, 45'e yakın merkezde yapılan mitinglerle, onbinlerin katılımıyla kutlandı.

2004 yılında, İstanbul'da 1 Mayıs kutlamaları 2 ayrı alanda kutlandı. Kutlamaların ilki Saraçhane'de onbinlerin katılımıyla coşkulu bir şekilde yapıldı. DİSK, KESK'in çağrısıyla; başta TMMOB ve TTB ve diğer Demokratik Kitle Örgütlerinin ve siyasi partilerin destek verdiği miting için Saraçhane'de toplanan kitle; özelleştirmeyi, savaşı, açlığı, işsizliği protesto etti. Alanda yapılan konuşmalar ve atılan sloganlarla NATO zirvesi ve Bush protesto edildi. Konuşmaların ardından kitle, sloganlar atarak Yenikapı'ya kadar yürüdü. İstanbul'daki ikinci kutlama, Çağlayan Meydanı'nda Türk-İş tarafından düzenlendi. Mitingde, işçiler taleplerini dile getirerek NATO ve savaş karşıtı sloganlar attılar.

Ankara'da, KESK Ankara Şubeler Platformu, DİSK, TMMOB, Ankara Tabip Odası, Ankara Serbest Muhasebeciler ve Mali Müşavirler Odası ve Türk-İş tarafından düzenlenen miting 10 bini aşkın kişinin katılımıyla Sıhhiye Meydanı'nda yapıldı. Mitingde yoksulluğa, sömürüye, savaşa, işgale, NATO'ya karşı tepkiler dile getirildi. TMMOB pankartı arkasında kitlesel katılımın sağlandığı mitingde TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Kaya Güvenç bir konuşma yaptı.

2 Temmuz Anmaları



2 Temmuz 2002 günü, 9 yıl önce Sivas Madımak Otel’de katliama uğrayan 33 insanımızı anarak toplumdaki gericiliğe karşı duruşumuzu bir kez daha toplumun diğer kesimleri ile beraber ortaya koyduk. TMMOB Ankara İKK, Bağımsızlık, Demokrasi, Emek ve Laiklik için mücadele haftası tertip komitesinde görev alarak; mühendislerin ve mimarların konuya duyarlı olduklarını ve bu mücadelenin içinde yer aldıklarını vurgulamıştır. Etkinlikler; 28 Haziran 2002 günü bir basın açıklaması ile başladı. Sivas Madımak Otelde katliama uğrayan 33 insanımızın anısına olay gününü belgeleyen “Fotoğraf Sergisi” düzenlendi. “Emek ve Demokrasi Mücadelesi’nde 2 Temmuz’un Anlamı” konulu bir panel düzenlendi ve düşünce ve ifade özgürlüğünün önündeki engeller; şeriat, ırkçılık ve toplumumuzun duruma karşı çıkış olanakları değerlendirildi.

Sivas’ta katledilen aydınlar, 2 Temmuz 2003 tarihinde, katliamın 10. yılında da birçok ilde düzenlenen etkinliklerle anıldı. Sivas katliamı, Ankara’da 4 bin kişinin katıldığı yürüyüş ve mitingle lanetlendi. TMMOB pankartı altında katılımın sağlandığı mitinge katılanlar, Ankara’nın Temmuz sıcağına rağmen coşkusundan, öfkesinden hiçbir şey eksiltmeden, saatlerce Sivas şehitlerinin unutulmadığını, unutulmayacağını gösterdi.

#### Özelleştirme Karşısı Etkinlikler

Emek Platformu Başkanlar Kurulu Paşabahçe Şişe Cam İşçilerinin fabrikanın kapatılmasına karşı başlattıkları eyleme destek ziyaretinde bulundular. 2 Ağustos 2002 tarihinde gerçekleştirilen destek ziyaretine TMMOB II. Başkanı Oğuz Gündoğdu ve TMMOB Yönetim Kurulu Üyesi Hakan Aydoğdu katıldılar.

Petrol-İş Sendikası’nın, başta PETKİM, TÜPRAŞ olmak üzere, hükümetin özelleştirme hareketine karşı başlattığı ve TMMOB tarafından da desteklenen “Özelleştirme Harekatını Durduracağız” Kampanyası çerçevesinde; 19 Nisan 2003 günü İzmir-Aliağa’da, 3 Mayıs 2003 günü Kırıkkale’de, 25 Mayıs 2003 günü Bursa’da ve 7 Haziran 2003 günü Kocaeli’nde düzenlenen mitinglere TMMOB ve İl Koordinasyon Kurullarınca destek verildi.

6 Haziran 2003 tarihinde Hazine Müsteşarlığı’nda yapılan PETKİM’in satış ihalesi için İzmir Aliağa’dan gelen 1000’i aşkın Petrol-İş üyesinin Hazine Müsteşarlığı önünde yaptıkları eyleme katılım sağlanarak destek verildi.



KESK'e bağlı Haber-Sen sendikası ile TMMOB'ne bağlı Elektrik, Makina ve İnşaat Mühendisleri Odalarımızın 29 Mayıs 2003 tarihinde Ankara, İzmir ve Diyarbakır'da Telekom'un özelleştirme politikalarını protesto etmek için gerçekleştirdikleri eylemlere destek verildi.

KESK'e bağlı BTS yöneticilerinin "nitelikli kamu hizmeti için geliyoruz" şiarıyla başlattıkları demiryolu yürüyüşünün ardından 30 Mayıs 2003 günü Ankara Garı'nda yapılan basın açıklamasına destek verildi.

KESK'e bağlı ESM üyelerinin Tek Gıda-İş sendikasıyla birlikte Tekel Ankara İçki Fabrikası önünde yaptıkları özelleştirme karşıtı eyleme destek verildi.

KESK'in 14 Haziran 2003 tarihinde Gaziantep, Bursa ve Samsun'da, 21 Haziran 2003 tarihinde Tunceli, Aydın ve Kayseri'de özelleştirmelerin durdurulması, Kamu Personel Rejimi ve Yerel Yönetimler Yasa Tasarılarının geri çekilmesi amacıyla düzenlediği bölge mitinglerine TMMOB'ne bağlı birimlerce destek verildi.

Türkiye genelinde fabrikalarının özelleştirilmesiyle işsiz kalan özelleştirme mağduru işçileri temsilen Türk-İş Genel Merkezi önünde eylemlerini sürdüren işçiler, 19 Haziran 2003 günü TMMOB ve Odalarımızın katılımıyla ziyaret edildi. TMMOB Başkanı Kaya Güvenç ziyaret sırasında basına bir açıklama yaparak özelleştirmelere ilişkin özet görüşlerini aktararak destek mesajını ilettiler. İşçilere bir hafta süreyle Odalarımızın katkılarıyla öğlen yemeği verildi.

TMMOB Özelleştirmeye Karşı Seydişehir'deydi

TMMOB Başkanı Kaya Güvenç başkanlığındaki TMMOB Heyeti 15-16 Eylül 2003 tarihlerinde, özelleştirme kapsamına alınan Seydişehir Eti Alüminyum Tesisleri'nde bir dizi inceleme ve toplantılar gerçekleştirmek için Seydişehir'e gitti. Seydişehir'deki temaslarına, 15 Eylül 2003 günü, Eti Holdinge bağlı Eti Alüminyum A.Ş. Genel Müdürü Mehmet Arkan'ı ziyaret

ederek başlayan TMMOB Heyeti, Genel Müdürün Seydişehir Alüminyum Tesisleri hakkında verdiği brifingden sonra, tesisleri gezerek incelemelerde bulundu.



16 Eylül 2003 günü, Seydişehir Belediye Başkanı Muammer Urhan ve Özçelik-İş Sendikası Seydişehir Şube Başkanı Muharrem Oğuz ziyaret edilerek, Alüminyum Tesislerinin özelleştirilmesi hakkında görüş alış verişinde bulunuldu. Aynı gün Seydişehir Alüminyum Tesislerinde çalışan mühendislerle birlikte, Genel Müdürlük Toplantı Salonu'nda bir toplantı yapıldı. TMMOB Başkanı Kaya Güvenç ve Oda temsilcilerinin özelleştirmeye ilişkin görüşlerini aktardığı ve 150'ye yakın mühendisin ve çok sayıda işçi ve idari personelin katıldığı toplantının ardından, Genel Müdürlük Binası dışında, TMMOB Başkanı Kaya Güvenç, mühendislerin de katılımıyla, Seydişehir Alüminyum Tesisleri'nin özelleştirilmesine ilişkin görüşlerini basına açıkladı.

TMMOB Heyeti, aynı gün öğleden sonra, Seydişehir Şehir Meclisi toplantısına katıldı. Seydişehir ve çevre Belediye Başkanları, siyasi partilerin ilçe başkanları, Özçelik-İş Sendikası Şube Başkanı, KESK, Kamu-Sen ve Memur-Sen'e bağlı sendikaların temsilcileri, ADD Seydişehir Şube temsilcileri, Seydişehir Gönüllü Yardımlaşma Derneği temsilcileri ve muhtarlardan oluşan yaklaşık 80 kişinin katıldığı toplantının açılışında konuşan TMMOB Başkanı Kaya Güvenç, Tesislerin özelleştirilmesine karşı verilecek mücadelede TMMOB'nin her zaman Seydişehir halkının yanında yer alacağını vurguladı. Toplantıda söz alan konuşmacılar Tesislerin özelleştirilmesine karşı birlikte hareket edilmesinin önemini vurguladılar. TMMOB Başkanı Kaya Güvenç, aynı gün akşam, Konya'da, yerel televizyon kanalı KTV'nin yayınına katılarak, Seydişehir Alüminyum Tesislerinde yaptıkları incelemeler hakkında bilgi vererek, tesislerin özelleştirilmesi ile ilgili görüşlerini aktardı.

TMMOB Seydişehir Komisyonu'nun aldığı karar doğrultusunda, 17 Ekim 2003 tarihinde Seydişehir'de "Özelleştirme ve Seydişehir" konulu bir konferans gerçekleştirildi.

KIGEM Vakfı Başkanı Prof. Dr. Mümtaz Soysal ve Araştırmacı-Yazar Mustafa Çinkı'nın konuşmacı olarak katıldığı konferans Seydişehir Kapalı

Spor Salonu'nda yaklaşık bin kişinin katılımıyla gerçekleştirildi. TMMOB tarafından hazırlanan afişler Konferanstan önceki günlerde Seydişehir'de yaygın olarak dağıtıldı ve afişleme yapıldı. Ayrıca, yine TMMOB tarafından hazırlanan bildirimlerden 2500 adedi fabrika çıkında işçilere ve Seydişehir halkına dağıtıldı. TMMOB tarafından hazırlanan ve Seydişehir'de dağıtılan bildiri metni ektedir. (Ek 4)

#### Kamu Emekçilerinin Hak Arama Eylemlerine Destek

Kamu emekçilerinin toplu görüşmeleri devam ederken, KESK'e bağlı kamu emekçileri kesintisiz gerçekleştirdikleri bir dizi eylemlerle taleplerini dile getirdiler. 17 Ağustos 2002 günü yurdun çeşitli yerlerinden Ankara'ya yürüyen kamu emekçileri Sıhhiye Meydanında 15.000 kişinin katıldığı ve TMMOB'nin de katılım sağlayarak desteklediği bir miting yaparak; "HAKLI ve MEŞRU TALEPLERİMİZLE TOPLU GÖRÜŞMEYİ TOPLU SÖZLEŞMEYE ÇEVİRMEK İÇİN YÜRÜYORUZ" dediler.

29 Ağustos 2002 günü Sakarya Caddesi'nde toplanan KESK üyeleri, toplu görüşmeleri ertelemek isteyen hükümeti protesto etti. Eyleme, Emek Platformu'nun üyelerinden Türk-İş Başkanı Bayram Meral, DİSK Başkanı Süleyman Çelebi, TMMOB Başkanı Kaya Güvenç ile Hak-İş, Memur - Sen ve siyasi parti temsilcileri de destek verdi.

4688 Sayılı Kamu Görevlileri Sendikaları Kanunu gereğince hükümet ve kamu çalışanları sendikaları arasındaki 2003 yılı toplu görüşmeleri 15 Ağustos 2003 günü başladı. Kamu Emekçileri Sendikaları Konfederasyonu (KESK) yasa gereği görüşmelere taraf olarak katıldı.

TMMOB, kamu çalışanlarının toplu sözleşmeli, grevli sendika talebini baştan beri destekleyen bir kurum olarak, 2003 Toplu Görüşme sürecinde de kamu çalışanlarının mücadelesine destek verdi.

KESK tarafından görüşmeler süresince yapılan "İnsanca Yaşam İçin Demokratik Bir Türkiye" yürüyüşüne gerek İKK'larca gerekse TMMOB olarak destek verildi. Bu süreçte DİSK ve TTB ile birlikte KESK'in taleplerini ve mücadelesini desteklemek amacıyla çeşitli açıklamalar ve etkinlikler yapıldı.

Toplu görüşmeler sırasında KESK Güvenpark'ta bir enformasyon merkezi kurarak, çeşitli eylemler ve etkinlikler düzenledi. TMMOB yöneticileri bu süreçte kamu emekçilerini yalnız bırakmadı. TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Kaya Güvenç, 21 Ağustos 2003 günü DİSK Başkanı Süleyman Çelebi ve TTB 2. Başkanı Metin Bakkalcı ile birlikte, kamu emekçilerini Güvenpark'ta ziyaret etmiş, kamu emekçilerinin haklı ve meşru mücadelesini desteklediğini bildirmiştir. Aynı gün akşamı TMMOB ve Odaların yöneticileri ve Ankara İl Koordinasyon Kurulu organizasyonu ile şube yöneticilerimizin de katılımıyla TMMOB pankartı altında kitlesel bir ziyaretle Kamu Emekçilerine destek vermiştir.



23 Ağustos'ta KESK'in "İnsanca Yaşam için Demokratik Bir Türkiye" yürüyüşünün sonunda Ankara'da yapılan kitlesel basın açıklamasına TMMOB pankartıyla katılım sağlandı. Emniyet güçlerinin tüm engelleme çabalarına rağmen Kızılay'da gerçekleştirilen basın açıklaması sonrasında, Başbakan'ın ve Başbakan Yardımcısının eylemin içeriği ve kamu çalışanları mücadelesi hakkında yaptıkları açıklamalara karşı ise yine DİSK, TMMOB ve TTB olarak yanıt verilmiş, KESK yürüttüğü mücadelede yalnız bırakılmamıştır.

Görüşmelerin son toplantısı 31.08.2003 günü yapılmış olup hükümetle sendikalar arasında bir uzlaşma sağlanamamıştır. TMMOB bundan sonraki süreçte de kamu çalışanlarına insanca yaşam ve grevli, toplu sözleşmeli sendika mücadelesinde destek olacaktır.

#### Türk Tabipleri Birliği'nin Eylemlerine Destek

Türk Tabipleri Birliği'nin 5 Kasım 2003 ve 24 Aralık 2003 tarihlerinde ülke düzeyinde gerçekleştirdiği bir günlük iş bırakma eylemlerine TMMOB olarak destek verildi. Ankara'da Sıhhiye Abdi İpekçi Parkında ve Numune Hastanesi önünde yapılan kitlesel basın açıklamalarına katılan TMMOB Başkanı Kaya Güvenç buralarda birer destek konuşması yaptı.

Yine, Türk Tabipleri Birliği Merkez Konseyi'nin çağrısıyla hekimler ve sağlık çalışanlarının "Ücretimiz, iş güvencemiz, sağlık hakkı" talepleriyle 10-11 Mart 2004 tarihlerinde iki gün süreyle Türkiye genelinde gerçekleştirdiği iş bırakma eylemlerine destek verildi. Numune Hastanesi ve Hacettepe Hastanesi önünde yapılan etkinliklere TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Kaya Güvenç katıldı.

## Diğer Kuruluşlarla Yapılan Ortak Çalışmalar

### Yerel Yönetimler Forumu

TMMOB, DİSK, KESK ve TTB; toplumun demokratik güçleri ile birlikte yerel yönetimlerin bugünkü yapısını ve yapılmak istenen değişiklikleri sağlıklı bir şekilde değerlendirmek, emekçilerden, çalışanlardan ve halktan yana görüşleri ve ortak programları geliştirmek ve ulaşılan sonuçları halkla etkili bir biçimde paylaşmak üzere Ankara'da iki toplantı gerçekleştirmiştir.

Toplantılardan ilki 20 Haziran 2003 günü, İTÜ Evi'nde, bilim insanlarının katılımıyla yapılmıştır. Bu bilimsel çalışmanın ürünü olarak ortaya çıkarılan Yerel Yönetimler Tartışma Metni'nin, demokratik kitle örgütleri, siyasi partiler ve ilgili kişilerce tartışılarak zenginleştirilmesi amacıyla 28 Haziran 2003 tarihinde İTÜ Evi'nde ikinci toplantı yapılmıştır. Katılımın tatmin edici bir düzeyde olduğu toplantıda, Tartışma Metni genel anlamda olumlu karşılanmıştır. Yerel seçimlere ilişkin önerilerin de gündeme getirildiği toplantıda, Tartışma Metni'nin geliştirilerek kamu oyuna açıklanması ve bu çalışmanın bölgelerde de yapılarak sürdürülmesi önerilmiştir.

Haziran 2003'te yapılan bu çalışmalar sonunda öne çıkan konuları şöyle özetlemek mümkündür:

Türkiye, 24 Ocak 1980 kararlarıyla hızlanan bir yoksullaşma ve çöküş sürecinin doruğundadır. Çöküş, uluslararası sermayenin küresel örgütlerinin ekonomik politikalarını uygulamakta kararlı olan siyasal iktidarların işbirliğiyle gerçekleştirilmektedir.

Bu ittifak şimdi de, kamu yönetimi, yerel yönetimler, personel rejimi gibi uyum yasa tasarıları ve 2004 yılında yapılacak yerel seçimlerle ülkenin yerel yönetimlerini halktan tümüyle uzaklaştırmaya hazırlanmaktadır.

Toplumsal gereksinmelerin karşılanması bir haktır. Bu hakkın toplum yararına yerine getirilebilmesi için hem yerel hem ulusal düzeyde demokrasinin varlığı ön koşuldur. Kamu hizmetinin, doğası gereği halkın olan doğal ve kültürel varlıkların ve toplum merkezli ekonomilerin demokratik planlaması öncelikli bir konudur. Bunun için yaşama ilişkin tüm yetkilerin hem merkezde hem de yerelde halka devri esastır. Bu da iktidarı sorun eden bir yaklaşımı zorunlu kılar. Böyle bir yaklaşım, demokratik bir ortamda insanı kültürü ile bütün gören, kalkınmayı ve adil paylaşımı esas alan bir yerel yönetim perspektifini öne çıkartmaktadır.

Türkiye'nin ilerici ve demokrat güçleri, ülkenin geleceğine ve halkın iradesine el koymuş bulunan uluslararası sermaye ve yerli ortaklarının bugidişine dur demeki için, halkın çıkarlarını korumak için harekete geçmelidir. Böyle bir hareketin araçlarından biri, yerel yönetimlerde kamu gücünün halka teslim edilmesini sağlamaktır.



Bu amaçla, toplumun ilerici ve demokrat güçleri, aşağıdaki ilkeler doğrultusunda hareket etmelidir:

1. Yerel yönetimler, halkın kendi siyasal, ekonomik, toplumsal ve kültürel sistemlerini belirlemek için iradesinin özgürce ifadesine; kendi yaşamlarının tüm yönlerine tam katılımına dayanan demokratik bir sistem için elverişli bir zemindir. Yerel yönetimler, halkın karar sürecine erişebilirliği bakımından demokratikleşmeye destek sunan bir potansiyele sahiptir. Bununla birlikte, yerellik, kendiliğinden demokratikleşmeyi sağlama gücünde değildir. Ayrıca bu genel özelliğin, günümüz toplumlarında yerleşmelerin durmadan büyüyen ölçekleri karşısında zayıfladığı da söylenebilir. Bundan da öte, sermaye sahiplerinin ya da yarı feodal güçlerin kontrolündeki ya da etki alanındaki bir sosyo - ekonomik yapı ve bu yapıya koşut bir siyasallaşmanın egemen olduğu yerelliğin halkın çıkarlarıyla bire bir örtüşüğünü iddia etmek zordur.
2. Demokrasi, kurum ve konumlarla değil, toplumsal eşitlik, adalet ve özgürlük ilkelerinin uygulanmasıyla ilgili bir kavram olarak değerlendirilmelidir. Hangi kurum ya da konum bu ilkelerin uygulamasını gerçekleştiriyorsa, ancak bu koşulla demokratiklik özelliğini kazanacaktır. Demokrasinin kurumlara -merkezi ve yerel yönetim gibi- ya da konumlara -merkezi ve yerel gibi- bakılarak tanımlanması, toplumun büyük çoğunluğunu oluşturan emekçi sınıflar açısından anlamlı değildir. Bu çerçevede, merkezden yerele görev ya da yetki devrinin, mutlak anlamda demokratikleşme olduğu da söylenemez. Demokratik, özerk, güçlü yerel yönetimlerin bütün unsurlarıyla birlikte yaratılması hedeflenmelidir.
3. Demokrasi ve demokratikleşme hedefi, eşitlik ve toplumsal özgürlükler bakımından piyasa süreci ile sürekli çelişki içindedir. Piyasa süreci eşitlik ilkesine kör, özgürlük ilkesine ise yalnızca piyasa içi ilişkiler bakımından açık bir yapıya sahiptir. Bu yapı, toplumun demokratik planlama temelinde karar almasına, taban demokrasisine tahammülsüzdür. Piyasanın yerelleşme yanlısı tavrı, toplumun tüm kesimlerine açık bir yönetim sürecine ulaşma isteğinden kaynaklanmaz. Bu tavır, yerele doğru inildikçe yarı-kamusal niteliği artan ve kar yoğunluğu yüksek olan mal ve hizmetlerin piyasaya aktarılmasını sağlamaya odaklıdır. Günümüzde, başta küresel sermaye olmak üzere, yerli tekellerin eğitim, sağlık, tarım, bayındırlık, çevre hizmetlerinin yerelleştirilmesini talep etmesi bu özellikten kaynaklanmaktadır.
4. Yerel yönetimlerin, günümüzde, şu ya da bu boydan özel sektör/sermaye gruplarının açık tekeline alınmaya çalışıldığı görülmektedir. Yönetişim gibi halkın katılımıcılığını ortadan kaldıran formüller, yerel yönetimlerde yerli ve yabancı servet - sermaye çıkarları ile halkın çıkarlarının açıkça

karşı karşıya gelmesine yol açmakta, yerel yönetimlerin demokratik özünü ve toplumsal barışı zedelemektedir. Yerel yönetimlerde karar gücü, yerel topluluğun tüm kesimlerinin temsil edilebildiği bir zemine yerleşmeli, karar gücünün dengeli ve meşru bir çoğulculuk temelinde işlemesi sağlanmalıdır. Burada başlıca sorun, geniş kitlelerin örgütlülüğün geliştirilmesidir. Yerel yönetimlerin güçlü demokratik örgütlenmelerin yaratılmasında önemli katkılarının olacağı unutulmamalıdır. Ayrıca, bu kesimlere dönük olarak sendikalaşma, taban dayanışma örgütleri, mahalle ve semt örgütlerinin güçlendirilmesine, kooperatiflerin gerçek işlevleriyle geliştirilmesine çalışmak ivedi görevlerden biridir.

5. Yerel yönetimler, kentsel ve kırsal alanlarda toprak varlığı başta olmak üzere, kamu servetinin halk adına yöneticisidir. Yeni liberalizmin dayattığı yerelleşme, kamu servetini, yerli-yabancı mülk sahiplerine satmaya odaklanmış bir tacirlik anlayışı getirmektedir. Kamu serveti, ülkenin ve halkın gelişmesi ve refahını sağlama anlayışıyla güvence altına alınmalı ve yönetilmelidir. Bunun yolu, sosyo-ekonomik ve fiziksel planlamadan geçer. Ulusal – bölgesel – yerel düzeylerde planlama hiyerarşisi içinde, yerel yönetim özerkliğini güvence altına alan demokratik planlama esastır. Kamu hizmetleri için gerekli kaynaklar, hem gelişme ve refah hem de çevre değerleri korunarak, ancak bu yolla sağlanabilir.
6. Çeyrek yüzyıldan bu yana belediyeler, sistemli bir biçimde, dış özel sermayeden borçlanmaya teşvik edilmektedir. Bunun için kamu kredi sistemi işlevsiz kılınmış, Dünya Bankası öncülüğünde gerçekleştirilen uygulamalarla İller Bankası yapısı daha da çürütülmüştür. Belediyeler, kendi bankalarıyla kavgalı hale gelmiş, İller Bankası'nın çürüyüşü kamusal kredi sisteminin bozukluğuna gösterge diye ilan edilmiştir. Yatırımlar için gerekli kaynaklar başka kanallardan sağlanmaya başlanmış, bu gelişme uluslararası kuruluşların ve özel sermaye kuruluşlarının bu alanda etkinliklerinin artmasına yol açmıştır. Yabancı özel sermaye, yüksek yatırım gereği olan yerel altyapı alanına hesapsızca girmekte, vereceği kredi karşılığında başlıca yerel hizmetlerin özelleştirilmesi, imtiyazı şartını dayatmaktadır. Sonuç, doğrudan yabancı sermaye yatırımını serbestleştirmek, kent topraklarından sonra köy topraklarının da yabancılara satılmasına izin vermek gibi yasal değişikliklerle birlikte, temel belediye hizmetlerinde özelleştirme ve yabancılaşmaya yol açmaktır. Bu gelişme, yerel yönetimlerin özerkliğini köklü bir biçimde ortadan kaldırmakta, bunları küresel mali piyasalara ve dünya devi şirketlere bağımlı hale getirmektedir.
7. Yerel kamu hizmetlerinin finansmanı için sağlam bir kredi sistemine gerek vardır. Bu sistem, hizmetlerin yerel yönetimler tarafından ve kamu hizmeti olarak görülmesini güvence altına almalıdır. Kamu kredisi siste-



mi, yerel yatırımlarda kullanılacak özgün teknoloji ve işletme modelleri geliştirmeyi desteklemeli, borçlanma gereğini uygun, ileri ve ucuz yatırım araçları sunarak azaltmalıdır. Bu yapı, yerel yönetimlerin ortaklığı olarak inşa edilmeli ve doğrudan yerel yönetimlerin yönetim ve denetiminde olmalıdır. Yerel yönetim özerkliği ve güçlü bir yerel yönetim sisteminin varlığı ancak bu yolla sağlanabilir.

8. Yerel yönetimlerin, ulusal vergi gelirleri tahsilatından aldıkları pay artırılmalı, oran beş yıllık bir zaman dilimi için belirlenmeli, dönem içinde düşürülmesi açık ve kesin koşullara bağlanmalıdır. Türkiye, bölgeler ve yerel birimler arasında kabul edilemez eşitsizlikler sergileyen bir yapıya sahiptir. Böyle bir durumda, yerel yönetimlerin sorunlarını sadece kendi kaynaklarıyla çözmeleri olanaklı değildir. Kaynakların dağıtımında nüfus ölçütüne ek olarak sosyo-ekonomik gelişmişlik göstergelerini de dikkate alan bir sistem işletilmelidir.
9. Ülkemizde vergi sistemi, emekçi halkın yükünü artıran bir özellik sergilemektedir. Vergi, ücretlilerin ve dolaylı vergiler yoluyla da yoksul halkın sırtına yüklenmiş durumdadır. Öncelikli talep, vergilendirmenin yerelleşmesi değil, vergilendirmede adalettir. Bu sağlanmaksızın, yerel yönetimlere vergi koyma yetkisinin ya da vergi oranlarını belirleme yetkisinin verilmesinin olumlu bir katkısı olamayacaktır. Böyle bir yetki devri, yerel yönetimleri güçlendirmek değil yerel halkın baskın çıkar grupları karşısında daha fazla ezilmesi anlamına gelecektir.
10. Yerel yönetimler şirket değil, kamu idareleridir. Bunların varlık nedeni kar elde etmek değil, kamu hizmeti sunmaktır. Kamu hizmeti öncelikle toplumsal eşitsizlikleri gidermeyi ve halkın refahını artırmayı amaçlar. Bu özellikleri nedeniyle, yerel yönetimlerin başarılı olup olmadıkları, yaptıkları her faaliyet sonunda yalnızca gelir-gider dengesine bakılarak ölçülemez. Yerel yönetimlerde başarı, sundukları hizmetlerde sağladıkları "sosyal katma değer"e bakılarak, faaliyetlerinin toplumsal eşitsizliği azaltmaya ne kadar katkıda bulunduğu ölçülerek belirlenmelidir. Her hizmetin finansmanını o hizmetin satış geliriyle karşılamayı dayatan, bedelsiz yada indirimli hizmet sunmayı 'popülizm' olarak mahkum eden, yerel hizmetleri böylece piyasa malına dönüştüren gerici saldırı reddedilmelidir. Yerel kamu hizmetleri piyasa usulü fiyatlandırma esasına değil, doğal ve toplumsal dengenin korunmasına hizmet eden tariflendirmeye esasına dayandırılmalıdır. Ölçü, farklı kesimler arasında yük-nimet bölüşümünde ulaşılan durumdur. Demokratik yerel yönetim sistemi, ancak bu ilkeye bağlılıkla inşa edilebilir.
11. Yerel yönetimlerde 1985 yılından bu yana yaygınlaşan geçici işçilik rejimiyle, taşeronlaştırmanın yarattığı açlık sınırındaki ücretlerle ve ör-

gütlenme hakkının gaspıyla düşürülen iş maliyetlerinin toplumsal bedeli çok yüksektir. Özelleştirmeyi zorunluluk haline getirmeye çalışan merkezi yönetimin kadro tahsislerini durdurmasıyla ortaya çıkan bu durum, şimdi yerel sözleşmelilik sistemi kurularak sürekli hale getirilmeye çalışılmaktadır. Devlet memurlarına da uygulanan yerel sözleşmeli istihdam usulü üç sonuç yaratır: Birincisi, yerel egemen grupların istek ve çıkarlarına tabi bir yerel yönetim yaratır. İkincisi, yerel hizmetlerden herhangi birinin istendiğinde taşeronla gördürülmesi yada özelleştirilmesi için esnek bir zemin sağlar. Üçüncüsü, yerel kamu çalışanlarının iş güvencesi ile örgütlenme hakkından yoksun bırakılması sonucu doğurur. Bu nedenlerle, yerel sözleşmelilik sistemi kabul edilemez. Halkın hizmetinde, kamu hizmeti veren bir yerel yönetim, iyi yetişmiş ve güven içinde çalışan bir personel varlığı gerektirir.

12. Hükümet tarafından hazırlandığı bilinen “Kamu Yönetimi Temel Kanunu Tasarısı”, ile yerel yönetimler ve personel rejimi konularındaki tasarlara egemen olan anlayış, yukarıda açıklanan ilkelerden çok, uluslararası sermaye ile yerli ortaklarının çıkarlarına hizmet etmeye yöneliktir. Yönetimin bütünlüğü ilkesi yerine getirilen “subsidiarite” (yerellik) ilkesi, ülkenin gelişmesi-halkın refahı yerine piyasanın güvence mekanizmalarını sağlama almakta; kamu hizmetlerinin ticarileştirilmesini öngörmekte, hem merkezi hem yerel yönetimlerin sosyal niteliğini ortadan kaldırmaktadır. Tasarlarda eğitim, sağlık, bayındırlık, tarım, kültür, çevre-orman gibi temel yaşam alanları büyük ölçüde il özel idarelerine kısmen de belediyelere devredilmek istenmektedir. Bu devir, kamu mülkleri ile bunlara tasarruf etme, ihale yapma yetkisinin büyük ölçüde yerel / bölgesel egemen gruplara devri anlamına gelmektedir. Böylece, merkezi yönetimce tasfiyesi gerçekleştirilemeyen kamu varlıklarıyla hizmetlerinin tasfiyesi yerel kanallardan gerçekleştirilecektir. Bu, hizmetleri halka en yakın yerde vermenin değil, kamu yetkilerini sermayeye aktarmanın planıdır. Oysa, yerel kamu kaynaklarının halka hizmet olarak geri dönmesi temel bir ilke olmalıdır. Kaynakların sermayeye aktarılması anlayışının egemen olduğu düzenlemelerin yasalaşması engellenmelidir.

Bu yasal girişimlerle ilgili olarak öncelikle şu soruların yanıtlanması gerekmektedir:

- Yerelleşen hizmetler için gerekli kaynak nereden sağlanacaktır?
- Hizmeti sürdürecektir kamu görevlilerinin istihdamı nasıl gerçekleştirilecektir?
- Yoksul il ve belediyelerin yüksek yatırım ve hizmet gereği nasıl karşılanacaktır?

- Yerellik, yerel’ler arasında ve yerel içindeki eşitsizlikleri hangi mekanizmalarla giderecektir?
- Gerici yerel unsurların kamusal yaşamı baskı altına alması hangi mekanizmalarla önlenecektir?
- Yerel ölçek, devasa küresel şirketler karşısında nasıl bir varlık gösterebilecektir?

Küresel saldırı, neo-liberalizmin dayattığı yerelleştirme politikasıyla, yerel yönetimler ile hemşehriler arasındaki bağları koparmaya odaklanmıştır. Kentlerle köylerin sakinleri yerel yönetimlere sahip çıkmaya çağırılmalıdır. Çünkü köylüler ve kentliler, yaşadıkları yerin yalnızca sakini değil, aynı zamanda sahibidirler.

Yerel yönetimler küresel gericiğin ve çıkar odaklarının tasallutundan kurtarılmalıdır. Toplumun ilerici ve demokrat güçleri, yerel seçimlerde birlikte hareket etmeyi başarmalı ve seçimlerin galibi olmalıdır. Bunun için şimdiden çalışmaya başlamak, ortak bir yaklaşım, ortak bir politika ve ortak bir program geliştirmek gerekir.

#### Kamu Yönetimi Temel Kanunu Tasarısı

DİSK, KESK, TMMOB ve TTB, 59.Hükümet’çe açıklanan Kamu Yönetimi Temel Kanunu Tasarısı’nın son versiyonunu bütün boyutlarıyla tartışmak ve ortak görüşlerini açıklamak üzere, “Reform Değil, Sosyal Devletin Tasfiyesi Sempozyumu”nu gerçekleştirdi. 20 Kasım 2003 Perşembe günü, Ankara’da İTÜ Evi’nde gerçekleştirilen Sempozyum’a, yaklaşık 200 kişi katıldı.

KESK Genel Başkanı Sami Evren 4 Örgüt adına yaptığı Açılış Konuşması’nda:

Sempozyum’un, sadece AKP Hükümeti’nin Kamu Yönetimi Temel Kanunu’nda hedeflediklerini tartışmaktan öte; katılımcıların kamu yönetiminde nasıl bir reform istediklerine dair taleplerini somutlaştırmak, ortak eylemlilik hattı oluşturmak amacına hizmet ettiğini belirtti.

Evren konuşmasında: “Örgütlerimiz, devletin yapılanmasında ve çalışma hayatında demokratik dönüşümleri zorunlu görüyor. Mevcut yapılanma halkın ve emekçilerin ihtiyaçlarına yanıt vermiyor. Aşırı merkezîyetçi, otoriter ve baskıcı yaklaşımların yarattığı tahribatı yakından yaşadık. Hiç kimse bizden yıllardır yaşadığımız sorunlara kaynaklık eden sistemi, bütün kurallarıyla sahiplenmemizi beklemesin. Halktan ve emekçiden yana, toplumsal yararı esas alan demokratik dönüşümler konusunda tutumumuz nettir. Bu doğrultuda yıllardır mücadele veriyoruz, bundan sonra da vermeye devam edeceğiz. Ancak bugün önümüze konulan tam anlamıyla bir aldatmacadır, tasfiyedir. Türkiye’nin küresel kapitalizme eklemelenme çabasında, AKP Hükümeti’nin

gösterdiği büyük çabanın ürünüdür. Kamu reformu hazırlıkları IMF, Dünya Bankası ve OECD gibi uluslararası kuruluşların talepleri doğrultusunda devletin rolünü yeniden tanımlamaktadır.

DİSK, KESK, TMMOB ve TTB olarak mevcut taslakların geri çekilmesini, emek örgütleri ve diğer demokratik kitle örgütlerinin katılımıyla yeniden düzenlenmesini savunuyoruz.” dedi.

3 oturumda toplam 12 sunumun yapıldığı sempozyumda, 1.Oturum Başkanlığı'nı DİSK Genel Başkanı Süleyman Çelebi, 2.Oturum Başkanlığı'nı TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Kaya Güvenç ve 3.Oturum Başkanlığı'nı TTB Merkez Konseyi İl.Başkanı Metin Bakkalcı üstlendi.



Düzenleyici 4 örgütün sunumlarının yapıldığı 3. Oturum'da TMMOB adına sunum yapan TMMOB Saymanı A.Betül Uyar, Odalarımız ile ortaklaşa oluşturulan "Kamu Hizmetlerinin Tasfiyesi" başlıklı TMMOB görüşünde özetle; küresel kapitalizmin dayatmasıyla getirilen Kamu Yönetimi Temel Kanunu Taslağı'nda yer alan ve II No.lu Cetvel ile taşra teşkilatları kapatılacak Bakanlıklar'da, mühendislik mimarlık alanlarında kamu hizmetlerinin tasfiyesinin istenildiğini, bu hizmetlerin yerel yönetimlere (İl Özel İdareleri ve Belediyelere) devrinde, yerel yönetimlerin aslında sadece bir istasyon olarak görüldüğünü; asıl amacın kamusal alanın tasfiyesine yönelik olarak,

uluslararası sermaye ile de bağlantılı özelleştirme ve ticarileştirme olduğuna dikkat çekerek; TMMOB ortamından bakışla sanayi, enerji, ulaştırma, kentleşme, tarım, ormancılık, madencilik ve çevre alanlarında hedeflenen çöküntüleri aktardı.

A.Betül Uyar sözlerini, "Son tahlilde; kapitalizm bu Tasarı'da görüldüğü üzere, demokrasinin ve katılımın içini boşaltıyor. Demokratik kitle örgütlerine ve emek örgütlerine bu kavramların içini halk için, halk adına, halk ile birlikte daha çok çalışarak yeniden doldurmak ve diri bir ortak mücadele hattını oluşturmak düşünüyor" diye bitirdi.

Kamu Yönetimi Temel Kanunu'nun tartışılmaya başlanmasından itibaren, TMMOB gerek kendi birimlerinin gerekse diğer örgütlerle birlikte üyelerini bilgilendirmek amacıyla çeşitli toplantılar düzenlemiş, düzenlenen etkinliklere katılarak konu hakkındaki görüşlerini açıklamıştır. Bunlardan bazıları şunlardır:

- 10 Ekim 2003 tarihinde, Yol-İş Sendikası tarafından düzenlenen "Kamu Yönetimi ve Yerel Yönetim Reform"u sempozyumu'na TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Kaya Güvenç konuşmacı olarak katıldı.

- 11 Ekim 2003 tarihinde Mersin Halkevi'nin düzenlemiş olduğu Yerel Yönetimler ve Kamu Yönetimi Temel Kanunu ile getirilmek istenen personel rejiminin tartışıldığı "Yerel Yönetimler Kurultayı"na TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Kaya Güvenç panelist olarak katıldı.

- 17 Aralık 2003 tarihinde İnşaat Mühendisleri Odası Adana Şubesi'nin 25.kuruluş yıldönümü etkinlikleri kapsamında TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Kaya Güvenç'in konuşmacı olarak katıldığı "Nasıl Bir Yerel Yönetim, Nasıl Bir Kamu Yönetimi Reformu" konulu söyleşiye, TMMOB Saymanı A.Betül Uyar, Yönetim Kurulu Üyeleri Sıtkı Erduran ve Mehmet Göçebe katıldı.

- 18 Aralık 2003 tarihinde TMMOB Saymanı A.Betül Uyar İnşaat Mühendisleri Odası Adana Şubesi 25.Yıl etkinlikleri kapsamında düzenlenen Cevat Geray ve Tarık Şengül'ün konuşmacı olarak katıldığı "Yerel Yönetimler ve Kamu Yönetimi Temel Kanunu" konulu Panele yönetici olarak katıldı.

- 19 Aralık 2003 tarihinde Malatya İnönü Üniversitesi tarafından düzenlenen I. Ulusal Kamu Yönetimi Sempozyumu'nda, Kamu Yönetimi Temel Kanunu'nun tartışıldığı ve Prof.Dr.Cevat Geray'ın yönettiği Panele, TMMOB Saymanı A.Betül Uyar, KESK Genel Başkanı Sami Evren, Türkiye Barolar Birliği Başkanı Özdemir Özok, DİSK Genel Sekreteri Musa Çam konuşmacı olarak katıldı. TMMOB Saymanı, Sempozyum'un kapanışındaki değerlendirme oturumuna ve aynı günün akşamı Malatya Güneş TV'nin canlı yayınladığı "Kamu Yönetimi Temel Kanunu Açık Oturumu"na konuşmacı

olarak katıldı.

- 20 Şubat 2004 tarihinde İstanbul Üniversitesi Stratejik Araştırmalar Merkezi tarafından düzenlenen Kamu Yönetimi Temel Kanunu Tasarısı Sempozyumu kapsamında yer alan panele TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Kaya Güvenç konuşmacı olarak katıldı.

- 8 Mart 2004 tarihinde İnşaat Mühendisleri Odası Hatay Şubesi tarafından düzenlenen "Son Yasal Düzenlemelerin Yerel Yönetimlere Etkisi" konulu Panele TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Kaya Güvenç katıldı.

-11 Nisan 2004 tarihinde Diyarbakır İKK'nun düzenlediği ve konuşmacı olarak Tarık Şengül, Onur Karahanoğulları ve Levent Tezcan'ın katıldığı "Kamu Yönetimi Temel Kanunu" konulu konferansa TMMOB Yürütme Kurulu üyesi Alaeddin Aras katılarak oturum başkanlığı yaptı.

Kamu Yönetimi Temel Kanunu Tasarısı'na karşı DİSK, KESK, TMMOB, TTB ve çeşitli siyasi partiler tarafından İzmir'de düzenlenen miting, 24 Ocak 2004 tarihinde Bornova Cumhuriyet Meydanında gerçekleştirildi. Yaklaşık 5 bin kişinin katıldığı mitingde bir konuşma yapan TMMOB Başkanı Kaya Güvenç konuşmasında Kamu Yönetimi Temel Kanunu Tasarısı'nın TBMM Komisyonlarında görüşülmesiyle ilgili olarak "Açık tartışma ortamlarının engellenmek istenmesinin arkasındaki temel neden, Tasarının ülkemizin ve çalışanlarının çıkarlarıyla taban tabana zıt olması ve iktidarın bu gerçeğin ortaya çıkmasına engel olma isteğidir" dedi. Tasarıyla ülkemizin uluslararası sermayeye teslim edilmek istendiğini belirten Kaya Güvenç; Tasarıdaki demokrasi, katılım, şeffaflık, bilgiye erişim, vb. içi boşaltılmış kavramlarla kamusal alanın, sosyal devletin tasfiyesinin gizlenmeye çalışıldığını açıkladı. Kaya Güvenç konuşmasını, küresel sermayeye ve sömürge koşullarına karşı TMMOB olarak Tasarının geri çekilmesi için, çalışanların diğer örgütleriyle birlikte mücadele etmeye kararlı olduklarını vurgulayarak bitirdi.



Kamu Yönetimi Temel Kanunu Tasarısı'nın önce Plan Bütçe Komisyonu ve İçişleri Komisyonu'ndan sonra da Anayasa Komisyonlarından olabildiğince hızlı ve tartışılmadan geçirilmesinin ardından TBMM gündemine alınma-



sıyla beraber kitle örgütlerinin eleştirileri ve eylemlikleri de arttı.

Kasım ayında DİSK, KESK ve TTB ile birlikte düzenlediğimiz sempozyumda yasa tasarısıyla ilgili tartışmalar yürütülmüş, eleştirilerimizi diğer kurum ve katılımcılarla paylaşmıştık. Tasarı taslağının alt komisyonlarda görüşüleceği günlerde de komisyon toplantılarına katılıp konuyla ilgili değerlendirmelerimizi iletmek istedik, fakat, yapılan komisyon toplantılarına ya hiç alınmadık ya da katıldığımız toplantılarda görüşlerimizi aktaramadık. Hükümet tasarımı komisyonlarda tartıştırmadan alelacele TBMM gündemine aldı. Bu süreçte, önce örgütlerimizde yasanın TBMM genel Kurulu'na antidemokratik koşullarda getiriliş sürecini basına aktardık. Ardından işçi ve memur sendikaları konfederasyonları, meslek kuruluşları ve demokratik kitle örgütleri olarak bir araya geldik. Bu kez Tasarının geri çekilmesi için üzerimize düşeni yapmakta kararlı olduğumuzu kamu oyuna birlikte açıkladık.

9 Şubat 2004 günü 12 örgüt (TÜRK-İŞ Türkiye İşçi Sendikaları Konfederasyonu DİSK Türkiye Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonu KESK Kamu Emekçileri Sendikaları Konfederasyonu TÜRKİYE KAMU-SEN Türkiye Kamu Çalışanları Sendikaları Konfederasyonu TMMOB Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği TÜRMOB Türkiye Serbest Muhasebeci Mali Müşavirler ve Yeminli Mali Müşavirler Odaları Birliği TTB Türk Tabipleri Birliği MÜLKİYELİLER BİRLİĞİ ADD Atatürkçü Düşünce Derneği DENET-DE Devlet Denetim Elemanları Derneği TÜRK KADINLAR BİRLİĞİ TÜRKİYE ZİRAATÇILAR DERNEĞİ) Başkanlarının katılımıyla TMMOB'nde bir basın toplantısı yapıldı. Basın açıklaması, katılımcı örgütler adına TMMOB Başkanı Kaya Güvenç tarafından okundu.



Açıklamada Güvenç; "Kamu yönetiminin köklü bir reforma tabi tutulması, bu konuda bir dizi yasa değişikliğine gidilmesi konusunda hiçbir kuşku bulunmamaktadır. Ancak hükümet tarafından gündeme getirilen bu yasa

tasarısı ülkemizin gerçeklerine ve ihtiyaçlarına uygun bir tarzda değil, uluslararası sermayenin ve onların örgütlerinin taleplerini karşılamak amacıyla hazırlanmıştır. Tasarı, kamuoyundan kaçırılarak hazırlanmıştır. Ülkemizde yaşayan tüm yurttaşları ilgilendiren bu tasarı hazırlanırken, toplumun büyük bir kesimi ve onların örgütleri dışlanarak yalnızca sermaye örgütlerinin görüşleri alınmıştır. Yasa Tasarısı bu haliyle topluma dayatılmaktadır.

Türkiye'nin demokratik toplumsal örgütleri olarak, halktan yana tercihler temelindeki birlikteliğimizin bu yasa tasarılarının ele alınması sürecinde toplumsal "uzlaşmayı" sağlayacak önemli bir fırsat olduğunu düşünüyoruz. Geleceğimizi ipotek altına alacak olan Kamu Yönetimi Temel Kanunu Tasarısı başta olmak üzere, devamı niteliğindeki diğer tasarılar hep birlikte hemen geri çekilmelidir. Biz halkın geniş kesimlerinin taleplerini karşılayacak, demokratik açılım sağlayacak bir reformun hayata geçirilmesi için "ortak mücadele" verme konusunda inançlı ve kararlı olduğumuzu kamuoyuna ilan ediyoruz. Bu tasarıların geri çekilmesi talebini taşıyan tüm siyasi partileri, konfederasyonları, meslek kuruluşlarını, demokratik kitle örgütlerini ve halkımızı birlikte davranmaya davet ediyoruz." dedi. Açıklamayla birlikte örgütlerin ortak eylem takvimi de açıklandı.

10 Şubat 2004 günü Tasarı'ya karşı düşüncelerimizi aktarmak ve tasarının geri çekilmesi talebimizi yinelemek için milletvekilleri ziyareti yapıldı. 1000'i aşkın katılımı gerçekleşen ziyaret sırasında basına ve kamuoyuna bir açıklama yapıldı. 12 Kuruluşun imza attığı açıklama TMMOB Başkanı Kaya Güvenç tarafından okundu.

TBMM önündeki açıklamada Güvenç;

"Bu haliyle Tasarısı, reform değil, bir tuzaktır.

Biz Türkiye'nin demokratik toplumsal örgütleri olarak:

1. Geleceğimizi ipotek altına alacak olan Kamu Yönetimi Temel Kanunu Tasarısı başta olmak üzere, devamı niteliğindeki diğer tasarıların hep birlikte hemen geri çekilmesini istiyoruz.
2. Halkın geniş kesimlerinin taleplerini karşılayacak, demokratik açılım sağlayacak bir reformun hayata geçirilmesi için "ortak mücadele" verme konusunda inançlı ve kararlı olduğumuzu kamuoyuna ilan ediyoruz.
3. Bu tasarıların geri çekilmesi talebini taşıyan tüm siyasi partileri, konfederasyonları, meslek kuruluşlarını, demokratik kitle örgütlerini ve halkımızı, önümüzdeki eylem sürecinde birlikte davranmaya davet ediyoruz." dedi.



Tasarının geri çekilmemesi halinde, 21-22 Şubat 2004 tarihlerinde ülke genelinde bölge mitingleri ve ayrıca 6 Mart'ta Ankara'da yüz binlerin katılacağı bir miting yapılacağı açıklandı.

Başlangıçta 12 örgüt tarafından sürdürülen eylemler Türk Kamu Sen'in birliktelikten çekilmesiyle 11 örgüt tarafından sürdürüldü. 17 Şubat'ta yeniden TBMM önünde bir araya gelerek hükümeti tekrar uyardık. KESK Genel Başkanı Sami Evren tarafından yapılan açıklamada "Kamu Yönetimi Temel Kanunu Tasarısı bugün TBMM gündeminde görüşülmeye başlanacaktır. Bizler işçi ve kamu çalışanları sendikaları konfederasyonları, meslek kuruluşları ve demokratik kitle örgütleri olarak sürecin başından beri mevcut yasa tasarısının geri çekilerek tüm yurttaşların ihtiyaçlarını karşılayacak bir reformun, toplumsal uzlaşa temelinde hayata geçirilmesini savunduk. Milletvekillerini ziyaret ettik, kitlesel eylemler gerçekleştirdik ve tasarının geri çekilmesini istedik. AKP hükümeti ise kendi yurttaşına sırt çevirdiğini, emekçilerin, çalışanların, ezilenlerin taleplerini hiçe saydığını; uluslararası finans kuruluşlarının talimatlarıyla hareket ettiğini maalesef bir kere daha gösterdi.

Şimdi burada bir kez daha tekrarlamak istiyoruz:

Kamu yönetiminde köklü bir reforma ihtiyaç vardır.

Ancak, bu tasarı ülkemizin gerçeklerine ve ihtiyaçlarına uygun değildir. Bu tasarı uluslararası sermayenin ve onların örgütlerinin taleplerini karşılamak amacıyla hazırlanmıştır. Bu Tasarı hazırlanırken, toplumun büyük bir kesiminin ve onların örgütlerinin görüşleri alınmamıştır.

Bu haliyle Tasarısı, reform değil, bir tuzaktır." dedi



21 Şubat 2004 günü Samsun, Adana ve Diyarbakır'da, 22 Şubat 2004 günü İstanbul'da yapılan mitinglerde onbinler Tasarının geri çekilmesini istediler. TMMOB yapılan bölge mitinglerine kitlesel katılım sağladı.

2 Mart 2004 günü TMMOB'nde yapılan basın toplantısında, çağrıcı örgütler adına açıklamayı okuyan KESK Genel Başkanı Sami Evren, "Bilindiği gibi, 59.Hükümet, Kamu Yönetimi Temel Kanunu Tasarısı'nı kamuoyuyla tartışmadan tartıştırmadan hızla TBMM'nde komisyonlarda geçirerek, Genel Kurul'da 49. maddeye kadar görüşülmesini sağlamıştır. Bu süre içerisinde ortaya konulan demokratik tepkiler hiçbir şekilde dikkate alınmamıştır.

Biz, işçi ve kamu çalışanları sendikaları konfederasyonları, meslek kuruluşları ve demokratik kitle örgütleri bu Tasarının geri çekilmesi ve bu Tasarı yerine halkımızın taleplerini içerecek gerçek bir reform hazırlanması için biraraya gelerek bir dizi eylem programını kamuoyuna açıklamıştık.

Açıklanan eylem programlarının bir çoğu hayata geçirilmiş olup, 6 Mart 2004 tarihinde de ülke çapında bir katılımı "Yasa Tasarılarını ve Eklerini Geri Çek" Mitingi gerçekleştirilecektir.

Kamuda, gerçek ve köklü bir reformdan yana olduğumuzu defalarca vurguladık, vurgulamaya da devam edeceğiz.

Hükümete, 49.maddeye kadar görüşülen bu Yasa Tasarısı'nı bir daha görüşülme üzere Genel Kurul'a indirmemesi, konfederasyonlar, meslek örgütleri, üniversiteler ve bu Yasa Tasarısı'ndan etkilenen kesimlerin katılımı ile "toplumsal bir uzlaşma" sağlanarak kamuda yapılması gereken reformla ilgili Yasa Tasarılarının yeniden oluşturulması talebini yineliyoruz.

Bu nedenle toplumun tüm kesimlerinin yasa tasarılarının geri çekilmesiyle ilgili olarak yapılacak olan Ankara Mitingi'ne katılmaya çağırıyoruz.

Hükümet, seçim sonrasında bu talepleri dikkate almayarak, Yasa Tasarısı'na kaldığı yerden görüşmeye devam ederse, demokratik tepkilerimizi daha da güçlü bir şekilde, üretimden gelen gücümüzü de kullanarak sürdüreceğimizi bir kez daha hatırlatıyoruz.

6 Mart'ta Kamu Yönetimi Temel Kanunu'na karşı söyleyecek sözü olan, göstermek istediği tepkisi olan ve kamuda köklü bir reform isteyen herkesle Sıhhiye Meydanı'nda buluşmak üzere saygılarımızı sunuyoruz." dedi.

## 6 Mart 2004: Yüzbin Yurttaş Tasarıya Dur Dedi!!!



11 örgütün çağrısıyla 6 Mart 2004 Cumartesi günü Ankara'da buluşan 100 bini aşkın yurttaş hükümetten kanun Tasarısını geri çekmesini istedi. Mitinge ülkenin tüm illerinden katılım sağlandı. Sabah saatlerinden itibaren Hipodrom'da toplanan gruplar saat 10:30'da Sıhhiye'ye doğru yürüyüşe geçti. Katılımın yoğunluğu nedeniyle iki koldan alana ilerleyen gruplar saat 12:00 civarında Sıhhiye Meydanına ulaştı. Yürüyüşün en başında "reforma Evet, Tuzağa Hayır! Ülke Pazar, Devlet Tüccar, Yurttaş Müşteri Olamaz!" pankartının arkasında katılımcı örgütlerin başkanları yürüdü. Birçok milletvekili de mitinge destek verdi.

Mitinge çağırıcı örgütlerin yanı sıra çok sayıda kitle örgütü ve siyasi parti destek verdi. Yüz bini aşkın katılımla son yılların en katılımlı mitingi gerçekleştirildi. Eylemciler alana sığmayınca emniyet güçleri arama noktasını geriye çekerek alanı genişletmek yoluna gitti. KESK Başkanı Sami Evren, DİSK Başkanı Süleyman Çelebi ve Yol-İş Başkanı Fikret Barın'ın birer konuşma yaptığı miting Suavi tarafından söylenen ve yüz bin kişinin eşlik ettiği şarkılarla sona erdi.

Mitinge TMMOB ve bağlı Odalar kendi pankartları altında katıldılar, 2000'ni aşkın mühendis mimarın katılımıyla oluşan TMMOB korteji yasa tasarısına karşı mücadelede kararlı olduklarını bir kez daha gösterdiler.

Miting katılımcıları kanun tasarısının ve eklerinin geri çekilmemesi durumunda üretimden gelen gücün kullanılması da dahil olmak üzere eylemlere devam edeceklerini vurguladılar.

## Şiddete Karşı Barış Eylemleri



15 Kasım 2003 tarihinde İstanbul'da iki ayrı sinagoga yapılan bombalı saldırılarda onlarca yurttaşımız hayatını kaybetmiş yüzlercesi maddi ve manevi olarak zarar görmüşlerdir. TMMOB yaptığı yazılı açıklamayla olayı kınadığını kamuoyuna açıkladı. 20 Kasım 2003 tarihinde yine İstanbul'da yapılan iki ayrı bombalama eylemiyle 30 insan hayatını kaybetmiş yüzlercesi yaralanmıştır. Olayın ardından TÜRK-İŞ, HAK-İŞ, DİSK, KESK, T.KAMU-SEN, MEMUR-SEN, TMMOB ve TTB ortak bir basın toplantısıyla yapılan saldırıları kınamış, tüm barış yanlılarını 22 Kasım 2003 Cumartesi günü ülke çapında sessiz protesto eylemlerine çağırmıştır. Çağrı sonucu 22 Kasım günü başta Ankara, İstanbul, İzmir olmak üzere ülkemizin bir çok ilinde meydanlarda yapılan protesto gösterilerinde bombalama ve şiddet eylemleri kınanmış, barış talebi yinelenmiştir. Ankara Kızılay'da yapılan protesto eyleminde, çağrıcı örgütler adına TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Kaya Güvenç bir açıklama yaptı.

"Ülkemizde ve bölgemizde barış ve demokrasi istiyoruz  
 Irak'ta işgalin sona ermesini istiyoruz  
 Filistin'e özgürlük istiyoruz  
 bizler de bugün Kızılay'da  
 türkiye'nin dört bir yanında olduğu gibi,  
 şiddete ve teröre karşı barışı savunmak için,  
 saldırılarda yaşamlarını yitirenleri saygıyla anmak için,  
 yaralılarımıza yalnız olmadıklarını anlatmak için,  
 kardeşliğe, barışa, özgürlüğe, demokrasiye, insanlığa  
 uzanan ellere hak ettiği yanıtı vermek için,  
 elele buluştuk.  
 biliyoruz ki  
 saldırganlar değil,  
 barıştan ve demokrasiden yana olanlar kazanacaktır"

#### 4.4.2. Doğal Afetler ve Depremler

7 Ağustos 1999 Gölcük ve 12 Kasım Düzce 1999 Depremlerinden sonra çeşitli kentlerde kurulan Depremzede Derneklerinin mücadelesine verilen destek TMMOB ve yerel örgütlerimizle bu dönem de etkin biçimde sürdürüldü. 25 – 26 Haziran 2002 tarihinde yaklaşık 600 kişi ile Ankara'ya gelen Depremzede Dernekleri'nin eylemliliklerine destek verildi. Yaptıkları basın açıklamalarına katılındı. TMMOB Saymanı tarafından TMMOB'nin görüşleri basına aktarıldı. Depremzedelerin acil ihtiyaçları karşılandı. 29 Kasım 2002 de TMMOB Başkanı Kaya Güvenç Türkiye Barolar Birliği Başkanı Özdemir Özok'la Depremzedelerin davalarına teknik, hukuki yardım ve Bergama konusunda görüşmelerde bulundu. 2 Eylül 2003 de Düzce Depremzedeler Derneği'nin organizasyonu ile konut sorunlarını çözmek için Ankara'ya gelen 600 depremzedenin Abdi İpekçi Parkı'ndaki oturma eylemine destek verildi.

12 Eylül 2003 de Kocaeli, Yalova ve Düzce'den gelerek Abdi İpekçi Parkı'nda bekleyişlerini sürdüren depremzedeleri TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Kaya Güvenç, II.Başkan Oğuz Gündoğdu, Yönetim Kurulu Üyesi Alaeddin Aras, Genel Sekreter Yardımcısı N.Hakan Genç ve Teknik Görevli Murat Sümer ziyaret ettiler. 24 Eylül 2003 tarihinde Abdi İpekçi Parkı'nda bekleyişlerini sürdüren Depremzedeler ziyaret edildi.

22 Ekim 2003'de Düzce Depremzedeler Derneği S.S. Evsiz Depremzedeler Dayanışma Konut-Yapı Kooperatifi'nin Türk-İş Toplantı Salonunda sorunlarının aktarıldığı, Emek Platformu Bileşenleri ve Siyasi Partilerin de katıldığı toplantıya TMMOB Saymanı A.Betül Uyar, Genel Sekreter Yardımcısı Hakan Genç ve Teknik Görevli Murat Sümer katıldı.Toplantıda TMMOB'nin görüşlerini aktaran TMMOB Saymanı toplantı sonrası Düzce TV'ye konuşuyla ilgili açıklama yaptı.

Direnişlerini başarı ile sonuçlandıran Depremzede Derneklerinden Düzce Depremzede Derneğinin başvurusu üzerine , TMMOB Yönetim Kurulu kararı gereği II.Başkan Oğuz Gündoğdu Başkanlığında Harun Çelik (HKMO), Kayhan Özdemir (İMO), Cemil Acar (JFMO),Kadir Günaydın (JMO), İsmail Küçük (MtMO), M.Nuri Arıkoğlu (MO), Ü.Nevzat Uğurel (ŞPO)'den oluşan ekip, 15. Ocak 2004 tarihinde Düzce'de depremzede kiracılara tahsis edilmesi için gösterilen arsalarla ilgili saha gözlem ve değerlendirmeleri yaptı. Yerel organizasyonu İnşaat M.O. Düzce Şubesi tarafından yapılan araştırma sonucunda hazırlanan rapor Düzce Depremzede Derneğine verildi.

Kocaeli Depremzede Derneğinin aynı amaçlı TMMOB ye yaptığı başvurusu üzerine, TMMOB Yönetim Kurulu'nca II.Başkan Oğuz Gündoğdu Başkanlığında İmam Yaşartekin (HKMO)Aykut Bozkurt (İMO), Nebi

Canbolat(JFMO), Kadir Günaydın(JMO), Mücella Yapıcı(MO), ve Sinan Karabulgu(ŞPO) dan oluşan ekip 29. Nisan 2004 tarihinde Kocaeli’de depremzede kiracılara tahsis edilmesi için gösterilen arsalarla ilgili saha gözlem ve değerlendirmeleri yapıldı. Yerel organizasyonu İMO Kocaeli Şubesi tarafından yapılan çalışmanın rapor hazırlıkları sürdürülmektedir.

16 Ağustos 2002 tarihinde, 17 Ağustos Gölcük Depreminin yıldönümü nedeniyle Kocaeli’nde TMMOB Başkanı Kaya Güvenç, Yönetim Kurulu Üyelerimizin, TMMOB Genel Sekreterliğinin, Kocaeli İl Koordinasyon Kurulu Sekreterinin, Kocaeli İl Koordinasyon Kurulumuzun bileşenlerinin yöneticilerinin ve üyelerinin katılımıyla bir basın toplantısı düzenledi. TMMOB Yönetim Kurulu Toplantısı Yalova’da yapıldı. Yalova İKK bileşenleri ile TMMOB Yönetim Kurulu ortak toplantısı yapıldı.

Jeofizik Mühendisleri Odası İstanbul Şubesinin TMMOB adına düzenlediği “Unutmadık Unutturmayacağız” eylemi gerçekleştirildi. NTV ve birçok ulusal TV’nin canlı olarak verdiği, Prof. Dr Aykut Barka Vapuru ile İstanbul’dan Yalova’ya gelen İstanbul İKK bileşenleri, sivil toplum örgütleri ve halk, Yalova, Bursa, Kocaeli İKK bileşenleri, ve TMMOB Yönetim Kurulu üyeleri ile Yalova Valisi ve Belediye Başkanın da katıldığı anma töreninde, TMMOB Başkanı Kaya Güvenç “ konuşmasından sonra İstanbul’dan gelen çelengi Deprem Anıtına koydu.

28 Ocak 2003 Pülümür Depremi ile ilgili Celal Pir’in NTV’deki canlı yayın programına TMMOB II.Başkanı Oğuz Gündoğdu katıldı.

1 Mayıs 2003 TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Kaya Güvenç NTV’nin 24.Saat programına telefonla katılarak Bingöl depremi, ihale yasası, yapı denetim yasası üzerine görüşlerini açıkladı.

2 Mayıs 2003 1 Mayıs 2003 günü saat 03.27’de meydana gelen Bingöl Depremi üzerine TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Kaya Güvenç, İnşaat, Jeofizik, Jeoloji, Çevre, Maden, Şehir Plancıları ve Mimarlar Odalarımızın Başkan ve Yönetim Kurulu üyelerinin katılımıyla, bölgede incelemelerini sürdüren TMMOB heyetinin ilk inceleme sonuçlarının da aktarıldığı bir basın toplantısı yaparak Bingöl Depremini değerlendirdi.

5 Mayıs 2003 TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Kaya Güvenç TV8’in “Türkiye ve Deprem Gerçeği” konulu canlı yayın Satırarası Programına katıldı.

10. Temmuz 2003 tarihinde İstanbul ve çevresinde Marmara Denizinde büyük deprem olacak söylentisi ve buna bağlı çıkan panik ile ilgili olarak, NTV “NTV’ ye Sorun” , CNNTÜRK “Bir Sorun Bir Konuk” Programlarına II. Başkan Oğuz Gündoğdu katıldı.

16 Ağustos 2003 İstanbul İKK tarafından, depremin yıldönümü nedeni ve



Memik Yapıcı'nın anısına düzenlenen "İstanbul ve Deprem" etkinliğine TMMOB Yönetim Kurulu Üyeleri katıldı. Panel açılışında TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Kaya Güvenç ve II.Başkanı Oğuz Gündoğdu birer konuşma yaptılar. TMMOB Kocaeli İKK tarafından hazırlanan geçen üç yılın değerlendirmesini içeren rapor, diğer meslek odaları ve sivil toplum örgütlerinin katılımıyla basın toplantısı yapılarak açıklandı. Toplantıya II. Başkan Oğuz Gündoğdu katıldı.

12 Kasım 2003 Düzce Depreminin 4.yıldönümü nedeniyle Düzce Anıtpark'ta düzenlenen etkinliğe TMMOB II.Başkanı Oğuz Gündoğdu katıldı. Depremzede Dernekleri tarafından TMMOB'ne verilen teşekkür belgesini aldı.

10 Aralık 2003 de Bayındırlık ve İskan Bakanlığı tarafından düzenlenen Deprem Şurası Paneli'ne TMMOB II.Başkanı Oğuz Gündoğdu katıldı.



01-02 Nisan 2004 Aşkale (Erzurum)'da meydana gelen deprem nedeniyle TMMOB II.Başkanı Oğuz Gündoğdu, Yönetim Kurulu Üyesi H.Ali Ulusoy, İnşaat Mühendisleri Odası Yönetim Kurulu üyeleri Ahmet Göksoy ve Mehmet Şenol ile Jeoloji Mühendisleri Odası İstanbul Şubesi Başkanı Yıldırım Güngör'den oluşan TMMOB Heyeti yerel TMMOB birimlerinin de katılımıyla bölgede incelemelerde bulundu. Erzurum Valisi ve Belediye Başkanı, Aşkale Kaymakamı ve Belediye Başkanı'nı da ziyaret eden TMMOB Heyeti ön inceleme raporu hazırladı.

09 Nisan 2004 de Depremle ilgili olarak Star TV'nin canlı olarak yayınlanan Objektif Programına TMMOB II. Başkanı Oğuz Gündoğdu katıldı.

TMMOB'nin Deprem konusunda etkinliklerine genel anlamda bakıldığında yoğun bir dönem geçirildiği görülmektedir, ancak odalar arası işbirliği ve bilgi paylaşımının istenen düzeye varamadığı çok açıktır. Örgüt içerisinde

yerel birimlere bilgi ve deneyimleri aktarıcı planlanmış ortak etkinlikler yapılamamıştır. Halkı ve özellikle merkezi ve yerel yöneticileri uyarıcı ve bilgilendirici, planlı ve hedefleri olan meslekler arası ortaklaşan eylemlilik gerçekleşmemiştir. Yıkıcı bir depremde TMMOB'nin uygulayacağı "Acil Eylem Planı" yoktur. Sağlıklı ve güvenli kentleşmenin önemli bir bölümü olan yer ile ilgili mühendislik çalışmalarını yürüten meslek odaları arasında süren anlaşmazlıklar çözümlenememiştir. Olası bir deprem felaketinde ortaklaşmanın ve bilgi ve becerinin paylaşılmasının sonuçları çok ağır olacaktır.

#### Yalova Yüksel Sitesi Bilirkişi Raporları Üzerine Değerlendirme Raporu

TMMOB Yönetim Kurulu 13-14 Eylül 2002 tarihli toplantısında 14 Ağustos 2002 tarihinde Yalova'da İKK bileşenleri ile birlikte yaptığı toplantıdaki görüşmelerle ve toplantının değerlendirilmesinde deprem felaketinin üzerinden 3 yıl geçmesine karşın yıkımlar sonucu oluşan can ve mal kayıplarıyla ilgili birçok kişi ve kurumun sorumlulukları yanında mühendis ve mimarların da sorumluluklarının olduğu, ancak bunun açığa çıkartılıp, sorumlu olanların sorgulanmadığı ve bu anlamda topluma karşın görevlerin tam olarak yerine getirilmediğini, oysa konu ile ilgili onlarca örneğin yaşandığı tespitini yaparak, sürecin devam ettiğini, bu nedenle somutlaşan örnekler üzerinde inceleme yapılması gerektiği kararını alarak, Yalova Yüksel Sitesinin Yalova Ağır Ceza Mahkemesinde devam eden dava sürecinde hazırlanan bilirkişi raporları arasındaki farklı tespit ve sonuçların değerlendirilmesine ve sonucuna göre gerekli işlemin yapılmasına karar vermiştir.

Bu karar doğrultusunda Oğuz Gündoğdu, Hakkı Atıl, Celal Beşiktepe ve Hilmi Yüncü'den bir komisyon oluşturulmuş ve komisyonun hazırladığı ve Ek 7'de yer alan "Yalova Yüksel Sitesi Bilirkişi Raporları Üzerine Değerlendirme Raporu" gereği için İnşaat Mühendisleri Odası, İTÜ İnşaat Fakültesi, ODTÜ Mühendislik Fakültesi, Sakarya Üniversitesi Mühendislik Fakültesi Dekanlıklarına, bilgi için Yalova Ağır Ceza Mahkemesi'ne gönderilmiştir.

#### 4.4.3. Mühendislik ve Mimarlık Meslek ve Uygulama Alanları

Çalışma Programında meslek ve uzmanlık alanları ile ilgili olarak ortaya konan "Meslek uygulama alanlarında, meslekler arasındaki yetkilerde belirsizliklere ilişkin tartışmalar sonuçlandırılacaktır. Yetki anlaşmazlıklarının tek çözüm yerinin TMMOB olduğu, TMMOB'nin anlaşmazlıkların çözümünde objektif ve adil davranacağından kuşku duyulmamalıdır" hedefi bu dönem ulaşılmada en fazla zorlanılan, Odalarımız ile ortak çalışmalarının sonuçlandırılmadığı alan olmuştur. Zemin etütleri konusunda önceki dönemde başlayan ve bu alanda inşaat, jeofizik, jeoloji



ve maden mühendislerinin yetkilerini belirlemeye yönelik çalışma hala sürmektedir. Şehir planlama hizmetlerinde Şehir Plancıları Odası ile Mimarlar Odası, peyzaj mimarlığında Peyzaj Mimarları Odası ile Ziraat Mühendisleri Odası, gıda mühendisliği alanında Gıda Mühendisleri Odası ile Ziraat Mühendisleri Odası arasındaki çalışmalar sürmektedir. Bu anlaşmazlıkların çözümü için TMMOB ortamı içerisinde uzmanlık alanlarına saygı ve disiplinler arası çalışma esaslarını göz ardı edecek şekilde ortaya çıkan yaklaşımlar şüphesiz bu alandaki sorunların çözümünde en büyük engeli oluşturmuştur.

Mesleki alanlardaki gelişmeler, meslek ve uzmanlık alanlarını her geçen gün daha yakınlaştırmaktadır. Mesleklerimiz hem bilimin ve teknolojinin gelişmesine katkıda bulunmakta, hem de bu gelişmelerden etkilenmekte, bu karşılıklı etkileşimin süresi kısalmakta ve hızı artmaktadır. Mühendislik ve mimarlık hizmetleri için kullanılmakta olan bilim, teknoloji ve tekniklerin yelpazesi genişlemekte ve uzmanlıklar derinleşmektedir. Bu durum aynı zamanda, mesleki etkinlikler ile ilgili olarak toplumun ve insanların güvenliği ve sağlığı, çevrenin, doğanın ve kültürel zenginliklerin korunması gibi, ekonomik ve sosyal sorunların daha çok göz önünde tutulmasını gerekli kılmaktadır. Bütün bunlar nedeniyle, mühendislik-mimarlık etkinlikleri çeşitlenmekte, aynı konunun üzerinde çalışan uzmanlıkların sayısı artmakta, her bir uzmanlığın uğraştığı konu daha karmaşık hale gelmekte ve mühendislik alanlarının birleşmesine tanık olunmaktadır. Teknolojik gelişmeler mühendisliği araştırma geliştirme ve inovatif alanlara doğru kaydırmaktadır. Sonuç olarak, disiplinler arası çalışmalar öne çıkmakta, bu süreç etkinliklerin ortak çalışmalarla sürdürülmesini zorunlu hale getirmektedir. Bu da, Odalar olarak ayrı birimlerde örgütlenen mühendislerin ve mimarların, bu yasal duruma karşı, çalışmalarını ortaklaştırma konusunda varolan modellerin etkinleştirilmesini, önlerine hedef olarak koymalarını gerektirmektedir. Unutulmamalıdır ki, varılması gereken hedef, mesleki etkinliklerimizin topluma hizmet açısından düzenlenmesidir. Yönetim kurulu, bu konuların çözümüne esas olacak ilkeler üzerinde bir çalışmayı sürdürmektedir.

#### 4.4.4. Mühendislik ve Mimarlık Eğitimi

TMMOB, mühendislik ve mimarlık eğitimini, yeni liberal politikaların doğrudan ve dolaylı etkileri ile birlikte ele almakta, sorunu piyasa mantığı içinde ele alan yaklaşım yerine planlamaya dayalı, katılımı öngören, halkın ihtiyaçlarını gözeten ve kamusal hizmet alanı içinde görmekte, mühendislik ve mimarlık eğitiminin, çağın gereklerine uygun ders programları ve uygulama olanaklarıyla, tüm ülkede; eşit, parasız ve bilimsel bir şekilde verilmesi gerektiğini savunmaktadır.

Bu dönemde de mühendislik ve mimarlık eğitimi ile ilgili olarak çalışmalarına destek verilmiştir.

Üniversitelerimizin Mühendislik Fakültelerinin dekanları tarafından oluşturulan Mühendislik Dekanları Konseyi (MÜDEK), mühendislik eğitimi ile ilgili sorunların tespiti, bu konuda görüş ve öneriler üretilmesi ve mühendislik programlarının akreditasyonu için çaba sarfetmektedir. TMMOB II.Başkanı Oğuz Gündoğdu'nun toplantılarına katıldığı bu yapının çalışmaları Birliğimize yansımamıştır.

Odalarımızın eğitim konusundaki etkinliklerine katkıda bulunulmuş, düzenlenen kongre ve sempozyumlarda bildiriler sunulmuştur.

Van İKK'nun Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi ile birlikte düzenlediği "Mühendislik Etiği" konulu konferansa TMMOB II: Başkanı Oğuz Gündoğdu katılarak görüşlerini aktarmıştır.

Eğitimin içinde bulunduğu durum, bir yandan TMMOB'nde bu konu ile ilgili çalışmaların sürekli olması gereğini ortaya koyarken, diğer yandan da TMMOB'nin geleceğini oluşturacak mühendislik ve mimarlık öğrencileri ile daha yakın ilişkide bulunmasını zorunlu kılmaktadır.

Sağlık, eğitim, iletişim, enerji, ulaşım vb. sektörlerin kamu aracılığıyla örgütlenmesi ile ortaya çıkan ve kamusal alan olarak tanımlanabilecek alanlar uluslararası sermayenin istekleri doğrultusunda özelleştirme uygulamaları ile yokedilmek istenmektedir. Sosyal devlet anlayışından hızla uzaklaşan bu süreçte mühendislik-mimarlık eğitimi de piyasa koşullarının yönlendirme-

MÜHENDİSLİK MİMARLIK BİRİMLERİ	BİRİM SAYISI	2002 MEZUN SAYISI	2003 KONTENJAN SAYISI
Bilgi Teknolojisi	1		50
Bilgisayar	63	1261	2.443
Bilgi Sistemleri	4		60
Biyo	1		30
Biyomedikal	2		45
Çevre	26	795	1.195
Deniz Teknolojileri	1	77	35
Deniz Ulaştırma İşletme	3	26	85
Deri	1		50
Elektrik	6	417	480
Elektrik Elektronik	52	1535	2.290
Elektronik	11	327	338
Elektronik ve Haberleşme	5	361	245
Endüstri	55	1454	2.185
Endüstri Ürünleri Tasarımı	2	103	60
Fizik	4		210
Gemi İnşaatı	4	80	170
Gemi Makinaları	2	33	75
Gıda	24	869	1.190
Güverte	1	92	100
Havacılık ve Uzay	1	73	50
Hidroloji	1	39	30
İç Mimarlık	2	147	54
İmalat	1		25
İnşaat	58	2840	3.262
İşletme	1		100
Jeodazi ve Fotogrametri	10	480	570
Jeofizik	12	328	470
Jeoloji	30	900	1.305
Kimya	25	1003	1.445
Kimya Biyoloji	2		20
Kontrol	1		50
Maden	22	660	990
Makina	69	3415	4.155
Malzeme Bilimleri ve	2	23	90
Matematik	5		180
Mekatronik	3		58
Metallurji ve Malzeme	14	359	690
Meteoroloji	1	10	35
Mimarlık	33	1043	1.483
Mühendislik ve Doğa Bilimleri	2		300
Nükleer Enerji	1	12	30
Orman	9	364	455
Orman Endüstri	5	183	255
Petrol ve Doğalgaz	2	58	70
Plastik	13	301	484
Seramik	4	146	170
Sistem	2		65
Şehir ve Bölge Planlama	10	266	440
Tekestil	13	524	620
Telekomünikasyon	1		50
Uçak	1	129	50

sine terkedilmiştir. TMMOB, konuyu bu çerçevede ele alarak çalışmalarına devam etmelidir.

#### 4.4.5. Kamusal Alanlar

Bu Dönem içinde de, piyasanın sınırsız egemenliğini sağlamaya yönelik düzenlemeler gündemde yerini aldı.

Kamusal alanlar bir çok yönüyle ele alınabilecek bir kavramdır. Demokrasinin temel ilkelerine, özgürlüklerin varlığına kadar uzanan bu kavramla ilgili olarak, Çalışma Programımızda "... kamusal alanın toplumun tüm kesimlerinin ortak çıkarları doğrultusunda düzenlenmesi ve korunması gereken ortak yaşam alanı olma özelliğini ön plana çıkarmaktadır..." saptaması yapılmıştır.

Ayrıntıları Raporumuzun ilgili bölümlerinde yer alan çalışmalarımızla, kamusal alanın daraltılmasına karşı çıktık. Yapı denetimi, gıdaların denetimi, iş güvenliği, vb. gibi konuların yanı sıra, Rekabet Kurulunun TMMOB ve Odaların asgari ücret belirleme yetkilerini ortadan kaldırmaya yönelik karar da bu alandaki çalışmalar arasında yer aldı. Ama, bu başlığın temel gündem maddesini Kamu Yönetimi Temel Kanunu Tasarısı ve buna bağlı olarak hazırlanan diğer taslaklar oluşturdu.

#### 4.4.6. Hizmetlerin Serbest Dolaşımı ve Yabancı Mühendis ve Mimarlar

TMMOB 37. Dönem Çalışma Programında Hizmetlerin Serbest Dolaşımı, Yabancı Mühendisler ve Mimarlar ve AB İle İlişkiler başlıkları altında ifade edilen konular meslek alanalarımıza dair önemli gelişmelerin yaşandığı izleme ve müdahil olma alanlarından birisi olmuştur. Çalışma programımızda "Türkiye'nin AB'ne entegrasyon sürecinde mühendislik-mimarlık alanında yaşanan sorunların başında hizmet ticaretinin serbestleştirilmesi gelmektedir." biçiminde tespiti yapılan soruna ilişkin bu dönem yaşanan gelişmelerle, hizmetlerin serbest dolaşımı müzakerelerinde ülkemiz mühendislik ve mimarlık alanlarına ilişkin "geçici üyelik" kısıtı dışında hiçbir kısıt getirmemiştir.

Taahhüt listesi ile Madde II muafiyetleri listesi DTÖ'ne sunuldu.

Hazine Müsteşarlığı tarafından 14 Ağustos 2003 tarihinde Birliğimize gönderilen yazıda, ülkemiz başlangıç teklifini içeren taahhüt listesi ile Madde II muafiyetleri listesi ilave değişiklikler yapılarak yeniden hazırlandığı ve 05 Ağustos 2003 tarihinde Dünya Ticaret Örgütü'ne bildirildiği belirtildi.

Başlangıç teklifinin önyazısında Hazine Müsteşarlığı, ülkemizin hizmet sektörlerine ilişkin başlangıç teklifi; yatay taahhütler, hukuk hizmetleri, bilgisayar ve ilgili hizmetler, madencilğe ilişkin hizmetler, telekomünikasyon hizmetleri, müteahhitlik ve ilgili mühendislik hizmetleri, eğitim hizmetleri,

mali hizmetler (bankacılık, sigortacılık ve sermaye piyasaları), turizm ve seyahat ile ilgili hizmetler, deniz taşımacılığı hizmetleri ve hava taşımacılığı hizmetlerinde yapılan değişiklikleri içerdiğini belirtmişti.

Birliğimiz nezdinde listeler üzerinde yapılan ilk incelemelerde, genel olarak mühendislik ve mimarlık alanlarının müzakerelerin başlangıcından bu yana iktidarlar tarafından sürdürülen .hiç bir koşul ve kısıt koymadan diğer ülkelere açılması yaklaşımının sürdürüldüğü görülmüştür. Bu çerçevede öne sürülen tek koşul bu alanda etkinlikte bulunacak mühendis ve mimarların ilgili Odalarımıza geçici üye olmasıdır.

GATS süreci, ülkemizin ve mühendis-mimarların aleyhine işlemiştir.. Hem pazara giriş, hem de milli muamele açısından, ülkemiz Taahhüt Listesi'nde bir kısıtlama bulunmamaktadır. Bu konuyla ilgili olarak TMMOB'nin yapmış olduğu çeşitli girişimlere rağmen, Hazine Müsteşarlığı GATS ile ilgili taahhütlerini bildirmiş ve o taahhütlerde Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliğinin bütün görüşleri bir tarafa bırakılarak, mühendislik-mimarlık alanlarında hiçbir çekince konulmamıştır. Bu haliyle, yabancıların Birliğimize bağlı Odalara geçici üyeliği koşulu dışında bir engel kalmamıştır.

Mühendislik ve mimarlık alanlarında bütün Avrupa ülkelerinin, bütün gelişmiş ülkelerin ve çok sayıda gelişmekte olan ülkenin reddettiği önlemler ve taahhütler, IMF'nin bir bürosu gibi çalışan Hazine Müsteşarlığı tarafından akıl almaz bir noktaya getirilmiştir. Dünyanın hiçbir ülkesi, mühendislik ve mimarlık hizmetlerinde sınır ötesi ticareti yani hizmetin ülke dışında gerçekleştirilmesini kabul etmezken, Türkiye Cumhuriyeti Devleti bunu kabul etmekte bir sakınca görmemiştir.

Ülke kalkınması için, bu ülkenin mühendislerine, mimarlarına ihtiyaç vardır. Bu ihtiyacın karşılığı da bu mühendis ve mimar kitlesini kendi mesleki alanlarındaki etkinliklerini arttıracak önlemleri almaktan geçmektedir. Hemen hemen bütün ülkeler, mühendislik-mimarlık hizmetlerinde kişilerin serbest dolaşımını bir hayli sınırlandırırken, Türkiye bunu da açık bir taahhüt olarak kabul etmekte hiçbir sakınca görmemiştir.

Bununla paralel olarak geçen dönem Parlamenta sunulan ve yabancıların çalışma izinlerini düzenleyen yasa tasarısı, küreselleşme politikalarının bir yansıması olarak Hazinesinin TMMOB'nin bu alandaki yetkilerini ortadan kaldırma girişimlerine karşın, çalışmalar sonunda Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği Kanunu'nun yabancı mühendis ve mimarlarla ilgili iki maddesindeki değişiklikler haklarımızda önemli bir kayıba yol açmamıştır.

TBMM Komisyonunda Avrupa Birliği Genel Sekreterliğinden katılan uzmanlar, "yabancıların Türkiye'de çalışma izinlerini düzenleyen yasa tasarısıyla ilgili düzenlemeler Avrupa Birliği mevzuatına aykırıdır" demek zorunda

01 OCAK 2002 - 05 MAYIS 2004 TARİHLERİ ARASI YABANCI MÜHENDİS MİMAR VE ŞEHİR PLANCILARININ ODALARA GÖRE DAĞILIMI

ODA ADI	2002			2003			2004		
	TOPLAM	KABUL	RED	TOPLAM	KABUL	RED	TOPLAM	KABUL	RED
ÇEVRE M.O.	5	2	3	2	1	1	0	0	0
ELEKTRİK M.O.	45	33	12	43	34	9	6	5	1
FİZİK M.O.	1	1	0	1	1	0	0	0	0
GEMİ M.O.	2	1	1	1	1	0	0	0	0
GEMİ MAK.İŞL.M.O.	0	0	0	0	0	0	0	0	0
GIDA M.O.	3	2	1	2	2	0	1	1	0
HARİTA ve KAD.M.O.	2	1	1	1	0	1	0	0	0
İÇ MİMARLAR O.	1	1	0	0	0	0	1	1	0
İNŞAAT M.O.	34	29	5	26	24	2	2	2	0
JEOFİZİK M.O.	0	0	0	1	1	0	0	0	0
JEOLOJİ M.O.	0	0	0	3	3	0	0	0	0
KİMYA M.O.	13	11	2	6	6	0	6	6	0
MADEN M.O.	3	3	0	2	1	1	1	0	1
MAKİNA M.O.	47	34	13	20	15	5	7	6	1
METALURJİ M.O.	3	3	0	2	2	0	0	0	0
METEOROLOJİ M.O.	0	0	0	0	0	0	0	0	0
MİMARLAR O.	10	9	1	10	10	0	4	4	0
ORMAN M.O.	0	0	0	1	1	0	0	0	0
PETROL M.O.	0	0	0	0	0	0	0	0	0
PEYZAJ MİM.O.	0	0	0	0	0	0	0	0	0
ŞEHİR PL.O.	2	0	2	1	1	0	0	0	0
TEKSTİL M.O.	4	4	0	3	3	0	2	2	0
ZİRAAT M.O.	5	5	0	1	1	0	0	0	0
TOPLAM	180	139	41	126	107	19	30	27	3

\*4817 Sayılı Yabancıların Çalışma İznileri Hakkında Kanununun 6.3.2004 tarihinde yürürlüğe girmesinden sonra 2004 yılı içerisinde TMMOB tarafından 15 yabancı uyruklunun diplomadenklik belgesi alınmaması nedeniyle başvurularının değerlendirilmeye alınmadığı Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı'na bildirilmiş, ayrıca Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı tarafından Türkiye Cumhuriyeti sınırları içerisinde mühendislik, mimarlık ve şehir plancılığı unvanı ile istihdam olunamazlar, imzayla sanatiçadeemez, bu unvanlarını kullanarak rey veremez ve imza da koyamaz şerhi konularak izin verilen 30 kişinin izin belgeleri Birliğimize iletilmiştir.

**01 OCAK 2002 - 05 MAYIS 2004 TARİHLERİ ARASI YABANCI MÜHENDİS, MİMAR VE ŞEHİR  
PLANCILARININ BAŞVURULARININ ÜLKELERE GÖRE DAĞILIMI**

YABANCIların UYRUKLARI	2002			2003			2004*		
	TOPLAM	KABUL	RED	TOPLAM	KABUL	RED	TOPLAM	KABUL	RED
A.B.D.	2	2	0	1	1	0	0	0	0
AFGANİSTAN	4	4	0	2	2	0	0	0	0
ALMANYA	4	3	1	7	6	1	1	1	0
ARNAVUTLUK	5	4	1	2	2	0	0	0	0
AVUSTURYA	1	0	1	0	0	0	1	1	0
AZERBAJCAN	10	7	3	7	4	3	0	0	0
BANGLADES	4	2	2	5	4	1	0	0	0
BELÇİKA	0	0	0	1	1	0	0	0	0
BOSNA-HERSEK	5	5	0	2	2	0	1	1	0
BULGARİSTAN	0	0	0	1	1	0	0	0	0
BURMA	2	2	0	1	1	0	0	0	0
ÇİN	1	1	0	1	1	0	0	0	0
ENDONEZYA	0	0	0	0	0	0	0	0	0
FİLİSTİN	11	7	4	11	10	1	4	4	0
FRANSA	0	0	0	1	1	0	0	0	0
HİNDİSTAN	1	1	0	0	0	0	1	1	0
HOLLANDA	1	1	0	1	0	1	1	1	0
İNGİLTERE	1	0	1	0	0	0	0	0	0
İRAK	2	2	0	3	3	0	1	0	1
İRAN	27	25	2	23	23	0	4	3	1
İTALYA	3	3	0	2	1	1	0	0	0
JAPONYA	0	0	0	1	1	0	0	0	0
K.K.T.C.	25	20	5	3	3	0	0	0	0
KAZAKİSTAN	2	1	1	1	0	1	0	0	0
KENYA	2	0	2	1	0	1	0	0	0
KIRGIZİSTAN	3	1	2	0	0	0	2	2	0
KONGO	1	0	1	0	0	0	0	0	0
KORE	0	0	0	0	0	0	0	0	0
LÜBNAN	3	6	2	3	3	0	0	0	0
MAKEDONYA	3	3	0	1	1	0	4	4	0
MAURİTOS	0	0	0	1	1	0	0	0	0
MEKSİKA	0	0	0	0	0	0	0	0	0
MİSİR	1	1	0	0	0	0	0	0	0
MOĞOLİSTAN	0	0	0	1	1	0	0	0	0
MOLDOVA	0	0	0	1	0	1	0	0	0
MORİTANYA	1	1	0	0	0	0	0	0	0
NIJERYA	0	0	0	1	1	0	1	1	0
ÖZBEKİSTAN	0	0	0	0	0	0	0	0	0
PAKİSTAN	10	8	2	6	6	0	2	2	0
ROMANYA	0	0	0	0	0	0	1	1	0
RUSYA	2	0	2	2	2	0	2	2	0
SUDAN	2	1	1	3	3	0	0	0	0
SURİYE	6	3	3	4	3	1	2	1	1
TACİKİSTAN	4	3	1	2	0	2	0	0	0
TANZANYA	2	2	0	2	1	1	0	0	0
TUNİS	2	2	0	1	1	0	0	0	0
UKRANYA	1	1	0	0	0	0	0	0	0
ÜRDÜN	2	2	0	8	8	0	1	1	0
VATANSIZ	0	0	0	1	1	0	0	0	0
YEMEN	1	0	1	0	0	0	0	0	0
YUGOSLAVYA	3	3	0	5	2	3	0	0	0
YUNANİSTAN	15	12	3	7	6	1	1	1	0
TOPLAM	130	139	41	125	107	19	30	27	3

kalmıştır. Oysa getirilen yasa, Avrupa Birliğine uyum için getirilmektedir.

### Mesleki Yeterliliklerin Düzenlenmesi ve Tanınması Hakkında Kanun Tasarısı Taslağı

Bu alanda yürütülen bir diğer çalışma ise, AB Genel Sekreterliği tarafından hazırlık çalışmaları yürütülen "Mesleki Yeterliliklerin Düzenlenmesi ve Tanınması Hakkında Kanun Tasarısı Taslağı" olmuştur. Taslak çalışmalarına Birliğimiz de katılmış, çalışma sürecinde ilk aşama tamamlanmıştır.

Kanun Tasarısı Taslağı'nda temel olarak öncelikle Avrupa Birliği'ne girilmesi durumunda, üye ülkelerdeki serbest dolaşıma giren meslek mensuplarının mesleğini icra edebilmesi için gereken eğitim ve iş deneyimi koşulları belirlenmekte, bu konudaki ülkelerin kendi koşullarına göre belirlediği istisnalar liste şeklinde sıralanmaktadır. Ayrıca, bu taslakta belirtilen genel hükümler tüm meslekler için ulusal mevzuat kabul edilmektedir. İlgili AB Direktifinde olduğu gibi yedi meslek, tıp doktorluğu, hemşirelik, diş doktorları, veteriner cerrahlik, ebelik, eczacılık ve mimarlık meslekleri özel bölümlerde doğrudan düzenlenmektedir. Yani tanınma koşulları dışında kalan eğitim programları ve süreleri doğrudan düzenlenmiş meslekler için taslağın yasalaşması ile birlikte yürürlüğe girecektir.

Kanun Tasarısı Taslağı, 24 Temmuz 2003 tarih ve 25178 mükerrer sayılı Resmî Gazete'de yayınlanmış olan Avrupa Birliği Müktesabıtının Üstlenilmesine İlişkin Türkiye Ulusal Programı'nın "Üyelik Yükümlülüklerini Üstlenebilme Yeteneği" ana başlığı altındaki "Kişilerin Serbest Dolaşımı" bölümünde, mesleki niteliklerin karşılıklı tanınması öncelik taşıması nedeniyle Avrupa Komisyonu tarafından Avrupa Parlamentosu ve Konseyi'ne sunulan 12 Mart 2002 tarihli direktif temel alınarak hazırlanmıştır.

Taslak Odalarımıza gönderilerek Birlik görüşünün oluşturulması için Odalarımızdan görüş istenmiştir. Odalarımıza gönderilen yazıda aşağıdaki özellikle üç önemli konuya dikkat çekilerek değerlendirmelerine başvurulmuştur.

1- Taslağın 7 mesleği düzenleyen özel bölümleri dışındaki genel hükümleri Birliğimizin kapsadığı tüm meslek disiplinleri için uygulamayı belirleyecek ve bu Taslak "uyum yasası" statüsünde olduğundan Taslak ile çelişen diğer Yasalardaki tüm hükümler geçersiz sayılacaktır.

2- Taslağın 15. maddesinde belirtilen Avrupa düzeyinde kurulan "ortak platform"ların işlevine ilişkin hükümler konusunda Meslek Birliklerinin görüşü belirleyici bir nitelik taşıyacaktır.

3- Taslakta belirtilen yetkili kurum ve irtibat noktalarının belirlenmesi konusundaki görüşlerin belirtilmesine ihtiyaç duyulmuştur.

Kanun Tasarısı Taslağı ile ilgili çalışmalar sürmektedir. Bu taslak yasalaşana

kadar takip edilerek, Birlik görüşleri çerçevesinde yönlendirmelerin yapılması gelecek dönemin bu alandaki öncelikli konularından birisidir.

#### GATS Hakkında Yayın ve Web Sitesi

Dönem içerisinde GATS ile ilgili TMMOB etkinlikleri "GATS Nedir ?" kitabında toplanarak yayına dönüştürüldü. Konuyu ele alan panellerden ilki TMMOB Mühendislik Mimarlık Haftası Etkinlikleri çerçevesinde 19 Ekim 2001 tarihinde Ankara'da düzenlenmişti. İkinci panel ise 11 Temmuz 2002 tarihinde TMMOB Ankara İl Koordinasyon Kurulumuz tarafından sevgili Başkanımız Teoman ÖZTÜRK'ün aramızdan ayrılmasının 7. yılı anma etkinlikleri çerçevesinde gerçekleşmişti. Ayrıca, GATS hakkındaki belgelerin bir araya getirilmesi ve kamu oyuyla paylaşılması amacıyla "<http://www.gatsnedir.org>" adlı bilgilendirme ve iletişim web sitesi açıldı.

#### GATS'a İlişkin Soru Önergeleri

GATS ile ilgili yürüttüğümüz çalışmalar çerçevesinde, CHP Adana Milletvekili Prof. Dr. Nevin Gaye Erbatur tarafından Başbakan Recep Tayyip Erdoğan'a bir "Soru Önergesi" verildi. Soru önergesi, Ocak 2000 tarihinde başlatılan müzakere turu kapsamında ülkemizin başlangıç teklifini içeren taahhüt listesi ile Madde II muafiyetleri listesinin Dünya Ticaret Örgütüne bildirilmesinin hemen öncesinde, 28 Temmuz 2003 tarihinde cevaplandı. Önergede;

Hizmet Ticareti Genel Anlaşması (GATS) kapsamında yapılan GATS II. Tur müzakereleri (genişletme müzakereleri) kapsamında ülkemiz, revize taahhüt ve derogasyon listelerini Dünya Ticaret Örgütüne sunmuş mudur? Bu listeler yoluyla getirilen önemli düzenlemeler nelerdir?

GATS II. Tur müzakereleri çerçevesinde sürdürülen ikili resmi görüşmeler sırasında eğitim, sağlık, ulaşım, enerji, çevre hizmetleri, mimarlık ve mühendislik hizmetleri ticareti konusunda hangi ülkeler talepte bulunmuş ve hangi ülkelerden talebimiz olmuştur? Söz konusu taleplerimizin ne kadarı kabul görmüş ve ülke olarak ne oranda ticari hedeflere ulaşılabilmiştir? Bu kapsamda, "Mimarlık Hizmetleri", "Mühendislik Hizmetleri", "Müteahhlik ve İlgili Mühendislik Hizmetleri", "Bilgisayar Hizmetleri", "Çevre Hizmetleri", "Kentsel Planlama ve Peyzaj Hizmetleri", "Test ve Analiz Hizmetleri"nin hizmet sunumuna açılması ülkemizden talep edilmiş midir? Bu çerçevede yapılan veya yapılacak revizyonlar nelerdir?

Yabancı Sermaye Kanunu doğrultusunda, taahhüt üstlenilen; (açık) sektörlerimizde ne tür bir revizyon öngörülmektedir? Anılan kanunla yabancı için tanınan serbestilerin, Türk sermayedar aleyhine haksız rekabet yaratması nasıl önlenebilecektir? Bu durumun tespit ve disipline edilmesi için, ilgili kamu kurum ve kuruluşlarınca ne tür bir çalışma yapılmaktadır? Ayrıca, bu



durumun oluşmaması için ne tür araç ve strateji geliştirilmektedir?

Ulusal Düzenlemeler Alt Çalışma Grubu çalışmaları kim tarafından yürütülmekte ve takip edilmektedir? Söz konusu alt çalışma grubunun çalışma takvimi nedir? Çalışma Grubunun çalışmaları sonucunda kabul edilecek belgeler ile ülkemiz ne tür yaptırımlarla karşılaşacaktır?

Taahhüt listelerinin hazırlama sürecinde ilgili tüm kamu kurum ve kuruluşları ve meslek örgütleri bilgilendirilerek onların görüşleri alınmış mıdır?" sorularının yanıtı istenmişti.

Başbakanlık tarafından verilen yanıtta Dünya Ticaret Örgütü (DTÖ) Hizmet Ticareti Genel Anlaşması (GATS)'nın XIX. Maddesi uyarınca, uluslararası hizmet ticaretindeki liberalizasyon ve şeffaflık düzeyinin artırılması amacıyla, Ocak 2000 tarihinde başlatılan müzakere turu kapsamında ülkemizin başlangıç teklifini içeren taahhüt listesi ile Madde II muafiyetleri listesi henüz sunulmadığı, Temmuz ayı sonuna kadar DTÖ Yazmanlığına sunulması öngörüldüğü belirtilerek mühendislik mimarlık ve şehir planlama alanlarına dair ise "Mimarlık ve mühendislik hizmetlerinde ülkemiz tarafından; Pakistan, Tunus, Mısır, Tayvan, Çin Halk Cumhuriyeti, İsviçre, Ürdün ve Malezya'dan talepte bulunulmuştur. Söz konusu sektöre ilişkin olarak ise ülkemizden; Tunus (entegre mühendislik hizmetleri, şehir planlaması ve peyzaj mimarisi hizmetleri), Ürdün (mühendislik ve mimarlık hizmetleri, şehir planlaması ve peyzaj mimarisi hizmetleri), Kanada (entegre mühendislik hizmetleri), Malezya (mühendislik ve mimarlık hizmetleri), Mısır (entegre mühendislik hizmetleri, şehir planlaması ve peyzaj mimarisi hizmetleri), İsviçre (mühendislik ve mimarlık hizmetleri, entegre mühendislik hizmetleri, şehir planlaması ve peyzaj mimarisi hizmetleri), Japonya (entegre mühendislik hizmetleri, şehir planlaması ve peyzaj mimarisi hizmetleri), Norveç (entegre mühendislik hizmetleri), ABD (mühendislik ve mimarlık hizmetleri) talepte bulunmuşlardır." denilmiştir.

Emek Platformu Tarafından Hükümete Sorulan Sorular

13 Mart 2003 tarihinde Emek Platformu adına hazırlanan metin, Platform-Dönem sözcüsü KESK Genel Başkanı Sami Evren tarafından 18 soruluk bir metin sunulmuş ve bu sürece ilişkin Platformun sorgulamaları hükümete

iletildi. Bu soruların tam metni Çalışma Raporunun Eki olarak dağıtılan Basın Açıklamaları kitabında yer almaktadır. ,

#### 4.4.7. Mal ve Hizmet Ticaretinin Akreditasyonu (Uygunluk Değerlendirme, Akreditasyon, Belgelendirme, Test ve Muayene)

##### 1 - Ticarete Teknik Engeller

Gatt sürecinin yerini bıraktığı Dünya Ticaret Örgütü diğer bir deyişle ticaretin global ölçekte rekabet esaslarına göre gelişmesini gözeten uluslararası örgüt, malların ve hizmetlerin istenen şartlara uygun nitelikler taşıdığını tespit etmek amacıyla yapılan test/analiz, muayene ve belgelendirme işlemlerini yani uygunluk değerlendirme işlerini yapacak kuruluşların uluslararası standartlara göre yeterlilik bakımından akredite edilmelerini ve takip altında olmalarını istemektedir. DTÖ'ye göre uygunluk değerlendirme prosedürleri ve uygulamaları, yabancı menşeli ürün ve üreticiler ile yerli ürün ve üreticiler arasında ayırıcı nitelikte olamayacaktır. Aynı mantıkla uygunluk değerlendirme işlemleri yabancı ürünlere zorluk çıkarıcı şekilde uygulanmayacaktır ve gereğinden daha sıkı ve yargılayıcı da yapılamayacaktır.

Bu kararlarla yapılmaya çalışılanlar ise şu başlıklarla özetlenmektedir;

1-Hükümet etkisini azaltmak,

2-Üreticilerin ürettikleri ile ilgili maksimum sorumluluğu almasını özendirme,

3-Yeterliliği kanıtlanmış üreticilerin pazarda serbestçe hareketinin sağlanması.

Sürekli tekrarlanan uygunluk için belgelendirme ve yeterlilik için de akreditasyon sistemlerinin kurgulanması ile esas amaç olarak global ticarete teknik engellerin kaldırılmasının amaçlandığı belirtilmektedir. Ancak uygulamada bu düzenlemeleri uluslararası geçerlilik sağlayacak şekilde yapamamış ya da henüz tamamlayamamış bizim gibi ülkeler için teknik engel yaratacak şekilde kullanıldığı görülmektedir.

Ticaretteki ilişkilerin uygunluk değerlendirmesi ile kontrol altına alınması sürecinde ticaret-uygunluk değerlendirmesi ilişkisini uluslararası anlaşmalarla etkileyen ana mekanizmalar şunlardır;

-Kurallar (DTÖ)

1- Standardizasyon çalışmaları (ISO)

2- Akreditasyon-Belgelendirme (ILAC-IAF)

3- İzlenebilirlik (CGPM)

Bunlardan akreditasyon ve belgelendirme ile standardizasyon ilişkilerine ve etkilerine daha yakından bakmak yararlı olacaktır.

## 2- Ticarete Teknik Engeller ve Bu Kapsamda Akreditasyon ve Belgelendirme

Serbest ticaret gereklilikleri olarak sunulan haliyle, teknik düzenlemeler ve bu kapsamda harmonizasyon öne çıkarılmış ve bu amaçla uluslararası standartlar ve yeterlilik değerlendirme sistemleri gün geçtikçe mal ve hizmet ticaretini biçimlendiren bir şekil almıştır.

Serbest rekabet ortamının güvenceye alınması için olduğu öne sürülen ancak temelinde gelişmiş ülkelerin bu gelişmişliklerini sağlayan temel unsurları korumayı amaçlayan fikri ve sınai mülkiyet hakları, tüketiciyi koruma, serbest rekabeti teşvik, anti-kartel gibi pek çok yasayı içeren hukuksal düzenlemeler yanında çok kapsamlı teknik düzenlemeler de hayata geçirilmiştir. Belirtilen hedef, her ülkenin üretim, hizmet ve ticaret sektörlerinin oto-kontrol mekanizmaları ile uluslararası sisteme uygunluğunun tescil edilmesidir. Oysa, bu düzenlemelerin varlığı sözü edilen teknik engellerin kaldırılması için büyük önem taşıırken oluşturulmaması ise tersine teknik engeller nedeni ile büyük kayıplar anlamı taşımaktadır. Öte yandan bu teknik sistemler entegrasyonu ile, bir yandan tüketicinin korunması, diğer yandan da farklı talepler nedeni ile çok sayıda rapor ve belge yerine ortak kabul kriterlerinin belirlenmesi ile üreticinin de korunmasının amaçlandığı ileri sürülmektedir..

Başta bu sistemleri oluşturamamanın ülke ticaretine getireceği büyük zararlar nedeni ile, her ülke ulusal Ölçüm, Standardizasyon, Test ve Kalite (MSTQ system) sisteminin rehabilitasyonu ve dünya ile entegrasyonu için çok büyük çabalar içine girmişlerdir.

## 3- Akreditasyon Kavramı ve Ulusal Akreditasyon Sistemi

Bu pencereden, Akreditasyon Kavramı ve Ulusal Akreditasyon Sistemi'ne bakarsak;

Belgelendirme, belirlenen kapsamlarda uygunluğun onaylanması için ilgili standart, direktif, yönetmelik veya kurallara göre yapılan işlerin uygunluğunun ilgili belgelendirme kuruluşu tarafından yapılan inceleme ve değerlendirme kapsamında formal olarak onanması anlamı taşır. Her türlü belgelendirme faaliyetinde bulunan kuruluşların belirlenen kapsamlar için yetkilendirilmeleri veya bir başka deyişle akredite edilmeleri gerekmektedir.

Akreditasyon ise; otorite kuruluş tarafından ilgili laboratuvar, belgelendirme kuruluşu ya da muayene kuruluşu veya personelin belirli iş ya da hizmetleri yapmak için yeterli olduğuna ilişkin formal tanıma sistemini içeren prosedür olarak tanımlanmaktadır.

En kısa tanımı ile akreditasyon, yeterli kalite için güvenilirliğin konfirmasyonudur.

Son 15 yılda, laboratuvar, sertifikasyon ve muayene hizmetleri veren kuruluşların ilgili teknik düzenlemelere göre asgari koşullarda sağlamaları gereken yeterlilik ölçme ve onaylama çalışmalarını yürütmek üzere ulusal akreditasyon sistemleri oluşturulmuştur.

Özellikle Avrupa Birliği, ticarete teknik engelleri azaltabilmek için 1960'lardan beri devam eden eski yaklaşım direktifleri yerine 1985'de 'Yeni Yaklaşım' kavramını geliştirmiş ve 1987'de 'Yeni Yaklaşım' direktifleri kapsamında EN 45000 serisi standartları uygulamaya başlamıştır.

1990'da 'Global Yaklaşım' olarak benimsenen stratejinin temel amacı da akreditasyon sistemi içinde güvenilir ve diğer ülkelerde de tanınır test, belgelendirme ve muayene oluşumlarını yani uygunluk değerlendirme kurumlarını hayata geçirmek olarak özetlenebilir. Avrupa Birliği'nce geliştirilen bu sistem 1994'de yapılan Avrupa Ekonomik Alanı (EEA) kapsamında da kabul görmüş ve 1995'de GATT turunda uyulması gerekli bir hal almıştır.

Bu sistem, uluslararası veya Avrupa standartlarına göre (örneğin EN 45000 serisi, ISO 17025) sertifikasyon ve muayene kuruluşları ile laboratuvarların yeterlilik göstermeleri için gerekler ile bu kapsamdaki yeterlilikleri değerlendirecek ve belgeleyecek olan ulusal akreditasyon otoritesine ilişkin harmonize kriterleri (örneğin EN 45010, EN45003, ISO Guide 61, 58) belirlemektedir.

Her ülkenin ulusal akreditasyon sistemleri yapı olarak bazı farklılıklar göstermekte ancak amaç ve çalışmalarda çok büyük benzerlikler bulunmaktadır.

Ulusal Akreditasyon otoritesi ile ilgili Avrupa Komisyonunun 'Avrupa'da Akreditasyon Prensipleri' olarak belirlediği gerekler şunlardır:

-Akreditasyon kuruluşu bağımsız olarak çalışmalı, ülke hükümetinden kabul görmeli ve kar amacı gütmemelidir.

-Akreditasyon endüstriye sunulan bir servistir.

-Her ülkede sadece bir akreditasyon kurumu olmalı ve bu otorite şeffaf bir çalışma sistemi uygulamalıdır.

-Ulusal akreditasyon sistemi, akreditasyon kriterleri ve sertifika ve test raporlarının tüm ülkelerde çoklu tanınma anlaşmaları kapsamında (özellikle EA) tanınması için işbirliğinde bulunmalıdır.

Bu kuralların ardından her ülkenin gelenek ve gereksinimlerine göre oluşturulmuş akreditasyon yapılarında yeniliklere gidilmiş, örneğin İngiltere'de NAMAS ve NACCB birleşerek UKAS oluşturulmuş, Almanya'da çok sayıda

oluşmuş bulunan yapılar bozulmamış ancak uyum sağlamak üzere en üstte bir organizasyon (DAR) oluşturulmuştur.

Avrupa Birliği, akreditasyonun yararlarını şu şekilde özetlemektedir:

- Test ve sertifikasyon sistemlerinde geliştirme,
- Avrupa menşeli ürünlerin kalitesine güvenin artması,
- Avrupa ya da dünya ölçeğinde tanınır test raporları ve sertifikalar ve böylece bir ürün için farklı sertifika ve markalar ile tekrarlanan testlerin önlenmesi,
- Avrupa tek pazarının global pazarda rekabet kazanması,
- Teknoloji transferi için önemli bir araç,
- Sertifikasyon ve muayene kuruluşları ile laboratuvarların teknik olarak üstünlük kazanması.

Açıkça belirtilmemekle birlikte en önemli yarar, akreditasyon sistemleri karşılıklı yada çoklu tanınma anlaşmalarına dahil olmamış ülkelerin her türlü ticareti için teknik engel mekanizmalarının sağlanmış olmasıdır.

Ulusal Akreditasyon Kuruluşlarının en önemli görevleri şunlardır;

- Test ve kalibrasyon laboratuvarları ile sertifikasyon ve muayene kuruluşlarının ilgili yasa, kural ve yönetmelikler, standartlar ile rehber dokümanlara göre akreditasyon işlemlerini yürütmek.
- Akreditasyon kayıtlarını tutmak ve akreditasyon ve tanınma kapsamında ulusal çıkarları uluslararası organizasyonlar nezdinde temsil etmek ve korumak.
- Ulusal düzenlemelere bağlı olarak atanmış (notifiye) kuruluşları belirlemek ya da atanmış (notifiye) kuruluşların akreditasyon için denetlenmeleri ve belgelendirmelerini sağlamak.
- Düzenlemelere bağlı olarak ürünlerin pazar takibini gerçekleştirmek ya da bu işlemin gerekliliğini teknik gerekçelerle ortaya koymak.

İlgili dokümanlarda çok detaylı verilen akreditasyon kuruluşunun sağlaması gereken temel koşullar özetle şunlardır;

- Tarafsızlık
- Bağımsızlık (İdari ve mali)
- Temsiliyet ve konsensus
- Teknik yeterlilik
- Şeffaflık

## -Güvenilirlik

Uluslararası gelişmeler paralelinde ulusal akreditasyon kapsamı temel olarak 3 ana gruba ayrılmış durumdadır. Bunlar;

- 1-Kalibrasyon ve test/analiz laboratuvarlarının akreditasyonu grubu
- 2-Sertifikasyon yapılarının akreditasyonu grubu
- 3-Muayene kuruluşlarının akreditasyonu grubu.

Ürün, Kalite Sistem, Personel yanında Çevre, Gıda vb. belgelendirme yapacak sertifikasyon kuruluşlarının akreditasyonu da 2. grupta yer almaktadır.

Bu temel akreditasyon alanları dışında Ulusal Akreditasyon sistemleri içinde özellikle kimya ve medikal alanlarda çalışan laboratuvarların uygulaması beklenen GLP ( Good Laboratory Practice) sisteminin uygunluk değerlendirmesi – GLP uygulamaları için OECD consensus dokümanları ya da ilgili EC direktifleri yapılması gerekenleri kapsamlı olarak açıklamaktadır – çalışmaları da dahil edilebilmektedir.

Ayrıca ulusal düzenlemelere bağlı olarak değişik alanlarda ve kapsamlarda akreditasyon çalışmaları için de ulusal akreditasyon kuruluşu yetkilendirilebilmektedir.

Ulusal akreditasyon kuruluşlarının işbirliğini sağlamak yada karşılıklı ve çok taraflı tanınma anlaşmalarını yürütmek üzere oluşturulan uluslararası organizasyonlardan önde gelenler şunlardır;

ILAC : International Laboratory Accreditation Conference

IAF : International Accreditation Forum

EA : European co-operation for Accreditation

APLAC : Asian Pasific Laboratory Accreditation Co-operation

PAC : Pasific Accreditation Co-operation

IACC : Interamerican Accreditation Co-operation

Bu organizasyonlar ve uluslararası standartlar geliştiren ISO, CEN/CENELEC gibi yapılar dışında özellikle uluslararası harmonizasyon çalışmalarının en kapsamlı ve en sancılı süreçlerini oluşturan laboratuvar kapsamında EURACHEM, EUROLAB, EOROMET gibi uluslararası organizasyonlar epey detaylı çalışmalar yürütmektedir.

4- Yeni Yaklaşım, Global Yaklaşım ve Modüler Yaklaşım Kapsamında Ürün Belgelendirme

Yukarıda anlatılan tüm akreditasyon ve belgelendirme sistemi gönüllü alanlar

olarak değerlendirilmektedir. Yani müşteri ya da bazı düzenleyici kuruluşlar tarafından zorunlu hale getirilmedikçe, belgelendirme zorunlu tutulamaz. Ancak, genellikle belge sahibi olmayanlar mal ve hizmet ticaretinde kabul görmedikleri için hemen tüm taraflar belge almaya çalışmaktadırlar.

Ürün belgelendirmede ise durum bundan farklıdır. Direktiflerle genel esasları belirlenmiş bazı ürün grupları için belgelendirme zorunludur. AB'de mevcut durumda 21 direktifle CE işareti alması zorunlu tutulmuş, 2 direktifle ise CE işareti zorunlu olmayan toplam 23 direktif kapsamındaki ürünlerin belgelendirilmesi zorunludur. Direktif kapsamaları-makina direktifi, basınçlı kaplar direktifi vb.- belli bir ürüne değil bir ürün grubuna yöneliktir. Giderek sayıları artan bu direktif kapsamındaki ürünler, AB'de dolaşan toplam ürünlerin yaklaşık %70'ini oluşturmaktadır. Tahmin edilebileceği gibi, zamanla tüm ürünler bu kapsama girecektir.

1985'e kadar Avrupa komisyonu, her bir ürün için ayrı direktifler oluşturmaktaydı. Bunun sonucu olarak çok fazla sayıda ve karmaşık direktifler yığını oluşmakta ve büyük zaman kayıplarının yanında giderek hızlanan teknik ve teknolojik gelişmeler sonucunda direktifler geçerliliğini yitirmekteydi.

1985 sonrasında yeni bir çizgi belirlenmiş ve sağlık, güvenlik, çevre ve tüketici koruma amaçları ile sınırlı olarak harmonize direktifler oluşturulmaya başlanmıştır(Yeni Yaklaşım).

Ürünlerin serbest dolaşımının, Avrupa Birliği'nin tek pazar temel amacını oluşturması nedeni ile de sadece belirtilen amaçları karşıladığını belgeleyen ürünlerin dolaşımına müsaade edilmektedir.

Avrupa Birliği'nin yukarıda belirtilen amaçlar kapsamında, ürünlerin serbest dolaşımı ile ilgili kurallar ve uygulamalarına geçmeden önce Avrupa Ekonomik Alanı kapsamındaki ülkeleri olduğu kadar, bu ülkelerle ticareti olan diğer ülkeleri de yakından ilgilendiren AB politika araçları ile ulusal düzenlemeler arasındaki ilişki ve hiyerarşiye ait bilgiler aşağıda verilmektedir.

Avrupa Birliği'nin harmonizasyonu sağlamak için kullandığı araçlar:

- Regülasyonlar: Her üye ülkede direk olarak uygulanması zorunludur.

(Örnek: Yol trafiği için sosyal regülasyonlar)

- Direktifler: Kapsam zorunludur ancak uygulama yöntemi için ülkeler serbesttir.

(Örnek: Ürünlerin ticareti- EMC direktifi, Düşük Voltaj Direktifi VB.)

- Kararlar: İlgili kesimler için zorunludur.

(Örnek: CE İşareti Modülleri)

- Tavsiyeler: Zorunlu değildir

(Örnek: EMC direktifi ile ilgili öneriler)

Hiyerarşik sırada da en üstte regülasyonlar bulunmaktadır. Ancak harmonize regülasyonlar, kullanıcıların ilgili gerekleri nasıl yerine getireceğine ilişkin teknik spesifikasyonları içermez. Teknik spesifikasyonlar, normalizasyon işlevini sürdüren bağımsız ve ilgili ülke ve kuruluş temsilcilerinin de çalışmalara katıldığı normalizasyon kuruluşları tarafından yayınlanan standartlar ile açıklanmaktadır.

Yeni yaklaşım direktifleri kapsamındaki bir ürün için modüllerden hangisinin uygunluk değerlendirmesi amacı ile kullanılacağı direktiflerde açıklanmıştır. Seçme şansı olan durumlarda, üretici uygun gördüğü bir modül uygulamaya bilir. Örneğin, düşük voltaj ekipmanlarında Modül A kullanımı istenirken, basınçlı kaplarda kapsama da bağlı olarak Fb dışındaki modüllerden biri seçilebilir (Modüler Yaklaşım-Yeni Yaklaşım direktifleri kapsamında, A ile H arasında modüller ve bunların alt modülleri bulunmaktadır.)

Yukarıda açıklanan uygunluk beyanı ardından ürün üzerine CE işareti taşıyan etiket konulur. Bunun anlamı, CE etiketli ürün ilgili EC direktiflerinde belirtilen tüm koşulları sağlamaktadır ve bu ürünün Avrupa ekonomik alanı içinde serbest dolaşımı, uygunsuzluğun açık kanıtlarla ispatlanması hali dışında engellenemez.

Bu etiket, ürünün sağlık, güvenlik ve tüketici koruma kapsamında belirtilen tüm koşulları sağladığını gösterir ancak kalitenin garantisi anlamı taşımaz.

CE işareti kullanabilmenin temel kuralları şunlardır:

Bu işaret, ilgili EC direktif(ler)ine uygunluğu belirtir ve şayet bu kapsamda ulusal kural ya da kanunlar varsa onların üstünde ve yerine geçen konumdadır.

Bu işaret, ürün ya da üreticinin ilgili tüm koşulları sağladığını ve üretici veya ithalatçı ya da 3. taraf kuruluşu tarafından uygunluk değerlendirme işlemlerinin yerine getirildiğini gösterir.

Bu işaret, ilgili EC direktifi tarafından ambalaj yada ürünle ilgili dokümantasyona konabileceği yönünde bir izin olmadığı durumlarda ürün üzerinde bulunmalıdır.

Şayet ürünle ilgili birden çok direktif mevcutsa, bu işaretin anlamı bunların tümünde belirtilen koşulların sağlandığıdır.

Bu işaret, ürünün diğer standartlar ya da normlara uygunluğunu göstermez.

Bu işareti, ilgili EC direktifinin sağlandığını gösteren tek semboldür. Şayet



ulusal yada uluslararası başka işaret de kullanılmak isteniyorsa, CE işaretinin görünmesini engellemeyecek şekilde kullanılmalıdır.

CE işareti, 93 465 EEC sayılı konsey kararında belirtilen formda olmalıdır. Bu form orantılı olarak büyütülebilir ya da küçültülebilir ancak boy en az 5 mm. olmalıdır.

CE işareti ile birlikte Notifiye (atanmış) kuruluşun kimlik No.su olmaması, ya üreticinin kendi sorumluluğu altında (Modül A) yada EC Tip inceleme ile (Modül B+C) uygunluk beyanı anlamı taşımaktadır. CE işareti ile birlikte bir kimlik no.su olması ise, uygunluk beyanı sürecinde notifiye kuruluşun bulunduğunu (Modül D-H) göstermektedir.

#### 5- Standartlar

Standartlar, regülasyon ve direktiflerin aksine uygulanması zorunlu dokümanlar değildir. Üreticiler, direktiflerde belirtilen gerekleri başka yollarla da kanıtlayabilirler. Ancak genellikle bu çok zaman ve fazla masraf gerektirdiği için, standartlar tercih edilmektedir.

Standard Organizasyonları arasındaki hiyerarşi aşağıda verilmektedir.

#### Uluslararası

Uluslararası Standardizasyon Organizasyonu (ISO)

Uluslararası Elektronik Komisyonu (IEC)

#### Avrupa

Avrupa Standardizasyon Komitesi (CEN)

Avrupa Elektronik Standardizasyon Komitesi (CENELEC)

Avrupa Telekomünikasyon Standart Enstitüsü (ETSI)

#### Ulusal

Ulusal Standardizasyon Organizasyonları

Özellikle 1985'lerden sonra yeni yaklaşım ve 1990'ların başında da global yaklaşım politika ve sistemlerinin benimsenmesi ardından standardizasyon kuruluşları çok daha büyük önem kazanmıştır.

#### 6- Uygunluk Değerlendirme , Akreditasyon ve Belgelendirme'nin Serbest Dolaşıma Getirebileceği Engeller

Ticarette teknik engellerin kaldırılması amacı ile yapıldığı bildirilen harmonize standardizasyon, akreditasyon ve uygunluk değerlendirme sistemleri, gerekler yerine getirilmediği zaman teknik engellerin en büyüğü olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu teknik engeller, ticarette pek çok sakıncayı da beraberinde getirmektedir. Bu sakıncalar;

Ölçek ekonomisinin kaybedilmesi: Farklı ülkeler için farklı standartta ürünler nedeniyle farklı hatların getirdiği maliyet.

Uygunluk Değerlendirme Prosedürlerinin Maliyeti: Tüm bu işlemler yüksek maliyet getirmektedir.

Bilgilendirme Maliyeti: Teknik düzenlemelerin anlaşılıp yorumlanma maliyeti.

Sürpriz Maliyetler: Yeni ve değişen düzenlemelerin maliyeti.

Gizli Korumacılık: Gümrük duvarlarının kalkması ardından en önemli korumacılıktır.

Serbest Ticaretin Önlenmesi: İç pazarlar daha cazip olabilmektedir.

Yeni Yatırımları Engelleyici Etkiler: Ülkelerarası farklılıklar, yatırımcıları caydırmaktadır.

Teknoloji de geri kalma: Akreditasyon-Belgelendirme ile teknoloji arasında yakın paralellik vardır.

#### 7- Türkiye’de Durum

1999 yılında kabul edilen kanun uyarınca oluşan yönetim ve organizasyon yapısı ile Türkiye Akreditasyon Kurumu-TÜRKAK’ın, yukarıda belirtilen genel kurallar çerçevesinde uluslararası tanınırlık kapsamında önemli problemlerle karşılaşacağı düşünülmektedir.

TÜRKAK 2002 Çalışma raporunda, TÜRKAK’ın EA’ya üye olduğu belirtilmektedir. EA’ya üyelik Avrupa Birliği’ne aday ülkeler için de bir haktır. Her ülkede yalnız bir ulusal akreditasyon kurulu olması gerektiğine göre bu hak da TÜRKAK’ındır. Ancak EA ile MLA (Çoklu tanınma anlaşması) henüz imzalanmamıştır.

İşte bu imza TÜRKAK tarafından yapılan akreditasyonların MLA’daki diğer ülkelerde de tanınacağını göstermektedir. Bunun için 2004 yılının hedeflendiği belirtilmektedir ancak bunun gerçekleşmesi zor görünmektedir. Ana sorunlardan bir tanesi TÜRKAK Yönetim ağırlığının hükümetle ilişkili kurumlardan olmasıdır.

Diğer sorunlardan da kısaca söz etmek gerekirse;

-Zorunlu alanlarda piyasa gözetimi ve atanmış kuruluşların statüleri ve sayıca ve nitelikce bazı yetersizlikler Türkiye’nin başını epey ağrıtabacaktır. Tabi ki TÜRKAK bu iki konu ile de direkt ilişkili değildir. Ancak Türkiye gibi bu kavramlara yabancı ve ne olması gerektiğini yeterince bilmeyen ülkelerde Ulusal Akreditasyon kurullarına başta biliçlendirme ve yönlendirme olmak üzere büyük görevler düşmektedir.

-Yeterli sayıda uygunluk değerlendirme kuruluşu oluşturulamaması serbest piyasa koşullarında en önemli sorunlardan biri olarak görülmektedir.

-Akreditasyon ve Belgelendirme belli bir yükseklikte çita olarak da tanımlanabilir. Bu çitayı aşmak için belirli bir eşiğe gelmiş olmak gerekir. Türkiye’de özellikle küçük ve orta ölçekli sanayi bu eşikten epey uzaktır. Henüz rekabette teknik engel yaratmak üzere diğer ülkeler de çok fazla baskı kurmadıkları için laboratuvar ve belgelendirme kuruluşlarının kurulması cazip bir yatırım değildir henüz. Ancak TÜRKAK’a tanıtma, benimsetme vb. çok yönlü görevler düşmektedir.

Uluslararası geçerli ve uyumlu akreditasyon çalışmaları yapacak organizasyonlar için bu temel ilkelerin de göz önüne alınması hiç kuşkusuz yararlı olacaktır.

Türkiye’de TÜRKAK kanunu ardından 4703 sayılı kanunla bu zorunlu alanlar için ürün belgelendirme, uygunluk değerlendirme, piyasa gözetimi ve denetimi, atanmış kuruluş ve uygunluk değerlendirme kuruluşu çalışma esaslarının düzenlenmesine çalışılmıştır. Ancak uygulamada epeyce problemler yaşanmaktadır.

Son olarak Türkiye’deki uygunluk değerlendirme kapsamındaki çalışmalarda koordinasyonun sağlanması, bilincin artırılması vb. amaçlarla bir Uygunluk Değerlendirme Kurulu oluşturulmuştur. Henüz yeni kurulan bu kurul, plan ve programlarını oluşturma aşamasındadır.

Özetle, uluslararası standart ve teknik regülasyonların, tarife dışı engellerin ortadan kaldırılması yönünde çok önemli araçlar olduğu belirtilmektedir.

Oysa, gümrük duvarlarının yıkılması ardından ticarete korumacılık ve tarife dışı engel yaratmak için kullanılan en etkili araçlar, standartlar ve teknik regülasyonların tam da kendileridir. Bu nedenle, uluslararası geçerli akreditasyon sağlayan bir TÜRKAK ve diğer yapılar vazgeçilemez bir hedeftir. Bunun sağlanmadığı her günün Türkiye’ye maliyeti çok yüksek olmaktadır.

#### 4.4.8. Mühendis ve Mimarların Ekonomik Demokratik Haklar Mücadelesi

Ülkemizde uygulanmaya konulan yeni liberal politikalar tüm alanda olduğu gibi çalışanların özlük, ekonomik, demokratik haklarını ve istihdam politikalarını da köklü bir biçimde ve olumsuz yönde etkilemiştir. Siyasal iktidarın uygulamaya koyduğu ekonomik politikalar da ülkemiz koşulları bir tarafa bırakılarak DB, IMF, DTÖ, AB vb. uluslararası sermaye örgütlerinin taleplerini karşılayacak bir biçimde uygulanmaktadır.

Söz konusu bu politikalar sonucunda devletin küçültülmesi ve özelleştirme uygulamalarına hız verilmiş, bütçeden personel, yatırım ve sosyal harcamalara ayrılan pay sürekli olarak düşmüştür.

Ülkemizde yıllardır kamu hizmetlerinin gereklerine uygun bir istihdam politikası uygulanmamıştır. Bu politikasızlık, rant ekonomisi ve emeğin karşılığını ödemekten sürekli kaçan düşük ücret politikalarıyla birleşince kamuda çalışan mühendis ve mimarlar mesleki kimliklerinden hızla uzaklaşmış ve diğer kamuda çalışanlar gibi açlık sınırı ile yoksulluk sınırı arasında bir yaşama mahkum edilmişlerdir.

“Ülkemize, Mesleğimize, Geleceğimize Sahip Çıkıyoruz” şiarı ile gerçekleştirilen 20 Ekim 2002 Mitingi:

Mühendislerin ve mimarların eğitimden istihdama, meslek uygulama alanlarının daralmasından, ekonomik, demokratik ve sosyal haklarına kadar temel sorunlarının ülkemizin koşullarından ve uygulanan politikalardan kaynaklandığını belirterek temel çözümü emekten, bağımsızlıktan, demokrasiden ve barıştan yana bir siyasi iradenin oluşması ve bu iradenin iktidara taşınmasından geçtiği belirtilmiştir.

Çalışanların Zorunlu Tasarruf Fonu’nda biriken payları ödenmesi konusu 3 Kasım 2002 tarihinde yapılan genel seçimle işbaşına gelen AKP Hükümeti tarafından gündeme getirilmiştir. TMMOB’nin de içinde bulunduğu KESK, TTB, DİSK, TÜRK-İŞ, HAK-İŞ vb. gibi Emek Platformu bileşenleri ile birlikte TMMOB’nde görüşmeler yapılmış ve bu görüşmelerde konu hukuksal boyutta değerlendirilmiştir. Çalışanların Zorunlu Tasarruf Fonu’nda biriken paylarının defaten ödenmesi AKP Hükümeti’nden talep edilmiş ancak AKP Hükümeti bu talebi dikkate almayarak sermaye yanlısı tavrını göstererek on taksitte ödenmesi doğrultusunda yasal düzenlemeye gitmiştir.

2001 Nisan ayında TBMM’nde kabul edilen 4639 sayılı KHK ile Hükümete “Kamu görevlilerinin mali ve sosyal hakları arasında adaletsizliği gidermek üzere” KHK çıkarma yetkisi verilmiştir. 13 Temmuz 2001 tarihinde yayınlanan 631 sayılı KHK ile görev tazminatı ödenmesi kabul edilmiştir. 631 sayılı KHK doğrultusunda kamuda çalışan mühendis ve mimarların görev tazminatlarının ödenmesi doğrultusundaki çabalarımız sonuçsuz kalmış, ancak bu konuda çalışmalarımız devam etmektedir.

“Mühendis ve Mimarların ekonomik, demokratik haklarının korunması, geliştirilmesi, özlük hakları anlamında evrensel normların yakalanması amacıyla daha önceki dönemlerde yapılan çalışmalar takip edilecek, geliştirilerek sürdürülecektir.” olarak belirlenen amaç doğrultusunda çalışılmış ve çalışılacaktır.

Geçmiş dönemlerde olduğu gibi bu dönemde de “Ekonomik Demokratik Özlük Hakları Çalışma Grubu” toplantısına katılım çok cılız kalmıştır.

Çalışanların haklarının alınması emekten yana siyasal idarenin iktidara taşınması ile kalıcı hale gelecekse de, mevcut hakların geliştirilmesi ve korunması

TMMOB bileşenlerinin bu mücadeleye destek vermesi ve emek örgütleri ile birlikte hareket etmekten geçmektedir.

Öneriler:

. TMMOB ve bağlı Odaları örgütlü buldukları alanlardaki üyeleri ile birlikte il, ilçe ve işyeri temelinde tartışma ortamı yaratmalı ve katılımı sağlamalı,

. Toplantı sonuçları Çalışma Grubu'nun etkin katılımı ile değerlendirilerek TMMOB yönetiminin gündemine taşınmalı ve Yönetim Kurulu'nun alacağı kararlar örgüt ile paylaşılarak eylem biçimi tespit edilmeli.

#### 4.4.9. TMMOB'nin 50. Yılı Çalışmaları

TMMOB Kanunu 27 Ocak 1954'te Türkiye Büyük Millet Meclisinde kabul edildi. Aynı yıl yapılan düzenlemelerle Bayındırlık Bakanlığı bünyesinde bir kurucu genel kurul oluşturuldu ve bu genel kurul 18-21 Ekim tarihleri arasında toplandı. 18-21 Ekim tarihleri daha sonra TMMOB'nin Mühendislik ve Mimarlık Haftası diye adlandırılan bir dizi etkinliğe yol açtı. 2004 Yılı TMMOB'nin 50. yılını kutluyoruz. Yaklaşık 7 bin üyeye kurulan Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği'nin bugün üye sayısı 250 bine, Türkiye'deki mühendis, mimar sayısı 460 bine ulaşmıştır.

TMMOB Yönetim Kurulu bu çalışmalarla ilgili şu görüşleri benimsemiştir.

"Bu 50 yıl aslında sadece mühendislik, mimarlık alanında değil, bütün dünyada çok önemli olayların yaşandığı bir dönem olmuştur.

TMMOB 50. yıl çalışmalarında iş süreçlerinde yaşanan değişiklikler, mesleklerimizin yeni boyutları, dünyada ve ülkemizde mühendislerin ve mimarların değişen profilleriyle örgütümüzün gelişmesi, toplumun gündemiyle örgüt gündeminin çakışması gibi konuların incelenmesi ve geçmişimizin değerlendirilerek günümüze ve geleceğimize ışık tutması hedeflenmiştir. Bu sorumluluk sadece kendi üyelerimize, Odalarımıza, kendi örgütümüze değil; bu sorumluluk aynı zamanda dünü araştırarak bugüne ve geleceğe ışık tutmak isteyen bilim insanlarına; bütün topluma karşı bir sorumluluktur."

Bu amaç ve hedeflerle TMMOB Yönetim Kurulu tarafından bir taslak program hazırlanmış, hazırlanan program taslağının görüşülmesi, emek verenlerin görüşlerinin ve katkılarının sağlanması ve süreç içinde yapılacak çalışmaların değerlendirilmesi amacıyla, kuruluşundan bugüne kadar TMMOB organlarında görev yapmış üyelerimizin katılımıyla "TMMOB 50.Yıl Etkinlikleri Danışma Kurulu"nun oluşturulmasına karar verilmiştir.

Bu kurulla ilgili olarak şimdiye kadar TMMOB Yönetim, Yüksek Onur, Denetim Kurulu Üyeliği, Genel Sekreter ve Yardımcılığı, Odalarımızda

Başkanlık görevi yapmış üyelerimiz ve İKK Sekreterleri olarak görev almış üyelerimizin kayıtları incelendi. Kayıtlarımıza göre TMMOB'nin çeşitli kurullarında birinci dönemden itibaren 856 üyemizin görev aldığı tesbit edildi. Bu üyelerimizden sadece 480 tanesinin adresine ulaşabildi. 100'e yakın üyemizi de kaybettiğimiz bilgisi elde edildi.

Odalarımızdan geçmiş dönemlerde görev almış başkanlarının isimleri istendi. Bazı Odalarımız arşivlerindeki eksiklikler nedeniyle bu isimleri bildiremediler. 300'e yakın geçmiş dönemde görev almış Oda Başkanımızın ismine ve bunlardan da 114 tanesinin adresi bulunabildi.

Bu durumda da yaklaşık 600 üyemize Taslak Program gönderildi ve kendileri 21 Aralık 2002 tarihinde İTÜ Evi'nde yapılan 50. Yıl Etkinlikleri Danışma Kurulu'na davet edildi.

Danışma Kurulu'na 103 üyemiz katıldı.

Danışma Kurulu'nda;

- Taslak Program,
- Danışma Kurulunun ve Yürütme Kurulunun Oluşumu ve Çalışmaları,
- 50. Yıl Etkinlikleri Kapsamında Ele Alınması Önerilen Konular,
- Çalışma Yöntemi,
- Zamanlama ve Önemli Tarihler,
- Danışma Kurulundan Beklenen Katkılar

başlıklarında görüşmeler yapıldı. Danışma Kurulu TMMOB Yeni Yıl Kokteyli ile sona erdi.

50. Yıl Çalışmalarına temel olacak en önemli çalışma olarak TMMOB arşivinin düzenlenmesi ve bilgisayar ortamına aktarılması kararı alındı. Bu konuyla ilgili olarak şu ana kadar yaklaşık 25.000 sayfa doküman (Yönetim Kurulu Kararları, Yönetim Kurulu tutanakları, Genel Kurul Kararları, Genel Kurul Tutanakları, Yayınlar, Çalışma Raporları, diğer belgeler) bilgisayar ortamına aktarılmıştır. Bu bilgilerin düzenlenerek web sayfamızda yayınlanmaya başlaması ve bir CD haline getirilmesi planlanmıştır.

TMMOB Arşiv Düzenleme Çalışmaları

TMMOB'nin 50. yılı çalışmaları çerçevesinde TMMOB belgelerinin elektronik ortama aktarılması çalışmaları başlatıldı. E-Arşiv olarak adlandırdığımız çalışmalar kapsamında 1954 yılından başlayarak

- Yönetim Kurulu Kararları ve Tutanakları,
- Genel Kurul Belgeleri (Çalışma Raporları, Divan Tutanakları, Bant Çözümü

ve Komisyon Raporları vb)

- TMMOB Süreli Yayınları (Birlik Haberleri, TMMOB Bülteni ve diğerleri)

- TMMOB Kitapları

kapsamında bulunan tüm TMMOB Belgeleri, hem resim olarak belge değeriyle birlikte, hem de sayısal ortama dönüştürülmüş olarak tüm araştırmacıların üzerinde çeşitli kriterler bazında arama yapabileceği şekilde elektronik ortama aktarma çalışmaları büyük bir oranda tamamlanmış bulunuyor. Bu çalışmalar kapsamında şu ana değin 30 bine yakın sayfa elektronik ortama aktarılmış durumda.

Çalışmada iki temel hedef bulunmaktadır.

1- TMMOB Belgelerinin elektronik ortama aktarılarak bilgisayarlarda saklanabilir hale gelmesiyle, bu belgelerin geleceğe güvenli bir şekilde taşınması mümkün olacaktır. Arşivin elektronik ortama taşınmasıyla, birden fazla kopyası felaket yedeklemesi de düşünülerek sağlam bir şekilde geleceğe taşınacaktır. Yeni tüm belgeler sisteme sürekli olarak eklenecek, E-arşiv sürekli güncel tutulacaktır.

2- Çok değerli bilgileri içeren, birçoğu hala güncel olan 50 yıldır yapılagelen çalışmaları herkesin kullanımına açmak, raflardan herkesin monitörlerine indirmektir. Veri tabanı yapısının verdiği esnek sorgulama, arama olanakları sayesinde ayrıntılı arama kriterleri ile çok özel yazıları gün ışığına çıkarmak, ulaşmak basit düzeydeki bir internet kullanıcısı için bile mümkün olacaktır.

İşlemi tamamlanmış TMMOB belgelerinin orijinal görüntüsüne resim formatında (.tiff olarak) erişilebileceği gibi metin tabanlı olarak da (rtf, pdf olarak) erişilebilecektir. İndeks alanlarına göre ayrı ayrı tüm arşivde kategoriler halinde arama yapılabilecektir. Arama sonucunda ulaşılan sonuç dosyası orijinal görüntülü resim (.tiff formatında) olduğu gibi metin formatında (.rtf) da olabilecektir. Arşivimizden, Yönetim Kurulu Kararları ve Tutanakları, Genel Kurul Divan Tutanakları, Süreli Yayınlar ve Kitaplardan oluşan bir bölümün, Genel Kurulumuza elektronik ortamda derlenip dağıtılması planlanmaktadır.

Bu çalışmanın sürekli hale getirilmesi ve ilgililerin erişimine açılması gereklidir.

Sözlü Tarih Çalışmaları

TMMOB tarihinin bir bölümünü de sözlü tarih çalışmaları oluşturmaktadır. Kuşkusuz bu çalışmanın sürdürülmesi ve zenginleştirilmesi TMMOB tarihinin daha iyi anlaşılması için çok önemlidir.

Sözlü tarih çalışmaları yapılırken öncelikle ilk yıllarda görev yapmış TMMOB Başkanları, II. Başkanları ve Genel Sekreterlerine, Oda Başkanlarımıza ulaşılmaya çalışıldı. Ancak rahatsızlıklar ve adres bilgilerinin elimizde olmaması nedeniyle bu dönem 17 kişiyle görüşme yapılabilirdi. Bu çerçevede Ahmet Varol (TMMOB Yüksek Onur Kurulu Üyesi, Yönetim Kurulu Üyesi), Aydın Boysan (Mimarlar Odası Kurucu Genel Kurul Üyesi), Bülent Tanık (TMMOB Başkanı), Çetin Uygur (TMMOB Genel Sekreteri), Güven Birkan (TMMOB Genel Sekreter Yardımcısı ve Mimarlar Odası Genel Sekreteri) ve Şaban Ormanlar (Mimar), İhsan Karababa (TMMOB Yönetim Kurulu Üyesi), İsmet Öztunalı (TMMOB Genel Sekreteri), İzzettin Silier (İMO Başkanı), Latif Karadağ (Mimar), Muammer Çetinçelik (TMMOB Başkanı), Münir Tanyelioğlu (TMMOB Genel Sekreteri), Rüştü Özal (TMMOB Genel Sekreteri ve İMO Başkanı), Sedat Özkol (İMO Başkanı), Selçuk Çakıroğlu (TMMOB Başkanı), Şükrü Er (TMMOB Genel Sekreteri), Teoman Alptürk (TMMOB Başkanı), Yavuz Önen (TMMOB Başkanı) ile görüşmeler yapılmıştır.

Yapılan görüşmelerde kendilerine o dönemlerle ilgili çeşitli sorular soruldu, kendi dönemlerinin özelliklerini, anılarını ve TMMOB'ye bakış açılarını anlatmaları istendi.

Bu çalışmaların yapıldığı dönemlerde, kendilerine ulaşmaya çalıştığımız ancak rahatsızlıkları sebebiyle görüşemediğimiz ya da görüşme tarihini belirleyemediğimiz geçmiş dönemlerde TMMOB Başkanlığı yapmış olan Muhittin Güreli ve Müfit Sanan vefat etmişlerdir.

Sözlü tarih çalışmasının bant çözümleri yapıldı ve görüşme yapılan kişilere gönderilerek redakte etmeleri istendi. Metinler TMMOB arşivinde ilgililenlerin ve araştırmacıların kullanımına açıktır. Sözlü tarih çalışmasının TMMOB tarihine ışık tutması açısından bundan sonraki Dönemlerde de sürdürülmesini diliyoruz.

#### TMMOB 50. Yıl Andacı

50. Yıl gibi önemli bir köşetaşının yarattığı fırsatla, yarım asırlık bir geçmişin derin izlerinin hiç olmazsa kısaca bir anımsanması için 50. Yıl Andacı çıkarılmıştır.

TMMOB gibi, kurulduğu günden beri, ülkenin sadece mühendislik - mimarlık ve teknoloji alanında değil aynı zamanda toplumsal tarihinde ve siyasal süreçlerinde de hep ön saflarda yer almış bir örgüt için 50. Yıl, diğer bir deyişle yarım asırlık bu köşe taşı, neye ya da nelere rağmen hangi inanç ve dirençlerle nelerin yapıldığının değerlendirilmesi için olduğu kadar, bu noktaya gelinmesinde emeği geçenlerin anılması, onlara vefa borcunun bir nebze ödenmesi için de önemli bir fırsat yaratmaktadır.



Küçük bir çalışma grubunun yaklaşık 1.5 yıllık bir çalışmasının sonucu olan andaçta, TMMOB'yi bugünlere taşıyanların ve TMMOB çalışmalarının pek çoğuna yer verilmesi mümkün olmamıştır. Ancak, kısıtlı bir veri kaynağı, kısıtlı bir zaman dilimi ve insan kaynağıyla ve sayfalar kısıtında hazırlanan bu andacın bundan sonraki çalışmalar için önemli bir tecrübe ve ilgi yaratacağı umulmaktadır.

Çalışma Grubu, her bir TMMOB dönemini, TMMOB arşivinde yer alan o döneme ait Genel Kurul tutanakları, Çalışma Raporları ve yayınları inceleyerek 5-6 sayfaya sığdırmaya çalışmıştır.

Başta planlanan şekilde, çalışma esasları ve iş planına uygun olarak, bu andaçta, sadece dokümanlardan alıntılara yer verilmiştir. Bazı TMMOB başkanları ile çok kısıtlı sayıda o dönemin havasını yansıtabilecek kişilerin kısa aktarımları dışında çalışma grubu üyeleri de dahil hiç kimsenin görüş ve yorumlarının çalışmaya taşınmaması konusunda titiz davranılmıştır.

Bu tercihin en önemli nedeni ; TMMOB tarihini yansıtan bazı dokümanları yorumsuz şekilde andaca taşımak ve her okuyucuyu kendi yorumları ile başbaşa bırakmak olarak özetlenebilir.

Bu andaç , TMMOB tarihi ile ilgili yapılabilecek diğer çalışmalar için bir kılavuz olarak düşünüldü.

Andacın başında, TMMOB öncesi mühendislik-mimarlık örgütlenmesi ile ilgili kısa bir bilgi, sonunda ise 50. Yılda gelinen örgütlenmenin kısa bir özeti olarak TMMOB'ye bağlı 23 Oda ile ilgili bazı bilgiler verilmiştir. Arada ise TMMOB'nin 50 yılını biçimlendiren 37 dönemle ilgili bilgiler yer almaktadır. Her dönemin başında, o dönemi, o dönemin geçtiği zamanın havasını hatırlatmak için önemli görülen iki olay yer almıştır. Bu olaylar ve bazı fotoğraflarla o dönem koşullarının paylaşılması düşünülmüştür.

Genel Kurul başlangıçları, bir dönemin bitiş öbür dönemin ise başlama tarihleri olarak alınmıştır.

TMMOB 50.Yıl Andacının, TMMOB'nin kısa bir öyküsü olarak yararlı bulunacağını umuyoruz.

#### Mühendislik Mimarlık Öyküleri-I Kitabı

Türkiye'de gerektörlerin oluşumu, gerek fabrikaların kurulması ve gerekse bu işletmelerde yapılan uygulamalar ve bir çok planlamalar büyük mühendislik ve mimarlık başarıları içermektedir. Özellikle son çeyrekte üretimin iyice geri plana itilmesi ile artık kimse yapılan başarılı uygulamaları gündeme getirmemektedir. Oysa o gün o koşullarda yapılanların bilinmesi, hem moral olarak ve hem de gelişimde üretimin ne denli gerekli olduğunun gösterilmesi bakımından büyük önem taşımaktadır.

Bu başarılarla imza atanların çoğu da TMMOB üyeleridir.

TMMOB'nin kuruluşunun 50. Yılında, bazı mühendislik ve mimarlık öyküleri bir kitapta toplandı. Bu öykülerden kimi Türkiye Cumhuriyeti döneminde gerçekleştirilmiş ve önemli başarılar içeren sektörlerin oluşumunu, kimi ismini hepimizin yakından bildiği sanayi kuruluşlarının kurulmasını ve gelişimini, kimi de iz bırakmış bazı mühendis ve mimarların kendilerini ya da yarattıklarını anlatıyor.

Bu öykü kitabı ile amaçlananlardan biri, başarılı uygulamaları hatırlatmak ya da bilinmesini sağlamak, bir diğeri üretimde mühendisin-mimarın öneminin anlaşılmasını sağlamak ve çalışmalarda yer almış meslektaşlarımızı anarak belki de gecikmiş bir vefa borcunu bir nebze ödemek, sonuncusu da ne zorluklarla kurulanların ne kadar kolayca yıkılıp satıldığını ya da yokedildiğini göstermektir.

Ülkenin zengin mühendislik-mimarlık öykü hazinesinin gün ışığına çıkarılması için bir ilk girişim olan bu kitap 'Mühendislik-Mimarlık Öyküleri-I' başlığı ile yayınlandı.

Bu kitapta , teknik detaylardan uzak, konuyu bilsin bilmesin herkesin anlayabileceği hikayemsi bir dille kaleme alınmış ya da daha önce yapılan söyleşilerden alıntılanmış öyküler yer alıyor. Mühendislik-mimarlık başarı ya da başarısızlıkları öykülerin içine gömülmüş durumdadır. Ancak bazı uygulama veya sonuçlara bakarak, mühendis, mimar ya da plancıların hakkını teslim etmek mümkün olacaktır.

Bu kitapla, başarılarla imza atmış bazı meslektaşlarımızı öne çıkarmak fırsatı bulduk. Onlar bunu çoktan hak etmişlerdi. Bu tür anılası insanlarımız ve mühendislik-mimarlık öykülerimiz pek çok.

Türkiye sanayi ve teknoloji tarihinde, bugün gelinen noktadaki gelişmemiş ve yetersiz görüntünün aksine pek çok ilk ve yenilik görmek mümkündür. Öyküleri çoğalttıkça, tüm yetenek ve kazanımlara rağmen bugünkü kötü durumun sebepleri kuşkusuz daha iyi anlaşılacak ve anlatılacaktır.

Mühendis ve mimarların merkezinde olduğu öyküler genellikle sadece teknik içerikleri ile değil, bunun yanında sağladıkları toplumsal ve tarihsel etkileri ile de değerlendirilmelidirler. Çünkü, mühendisliğin tanımında zaten, sanayi yaratarak, sanayinin koşullarında sürekli iyileştirme ve üretkenliği artırarak toplumsal değişim projelerinde aktif hatta öncü rol almak vardır.

Serinin devamedeceğini ve böylece toplumsal değişimde mühendis-mimarın rolünün daha iyi anlaşılacağını umuyoruz.

Teknoloji Kitabı

Teknolojiyi, kavramsal içerikte, tanımlardan, makro, mezo ve mikro se-

viyelere kadar uygulama ve politikalara, teknoloji edinim ve organizasyon sistemlerinden bilim-teknoloji ilişkilerine kadar bir çok boyutta ele almak mümkündür.

Bu kitapta teknoloji; bilim teknoloji ilişkisinden başlayarak, makro seviyede ulusal politika ve uygulama araçlarından mezo seviyede bölgesel ya da sektörel organizasyon ve yetenek belirlemeye, mikro seviyede de firma ölçeğinde teknoloji yönetimine uzanan bir şekilde ele alınmış ve bunlara ilave olarak teknoloji transfer mekanizmaları ve üniversite-sanayi işbirliği, geleceğe yönelik teknoloji eğilimleri, teknolojinin ekonomik etkileri ve teknolojinin toplumsal denetimini içeren geniş bir kesitte değerlendirilmiştir.

Kitapta, her bir konu bir bölüm olarak yer almıştır.

Her bir bölüm de bir uzman tarafından yazılmıştır.

Özellikle son yarım yüzyılda en önemli üretim girdilerinden biri olan ve dünyanın biçimlenmesinde de değişik yönleri ve etkisiyle önemli bileşenlerin başında gelen ve bu özelliğini sürdüreceği görülen teknolojinin birçok yönüyle doğru algılanması, bu yönde değişik seviyelerde politika geliştirilmesi ve uygulanması için de çok önemlidir. Bu nedenle belirtilen kapsamıyla bu yayının TMMOB üyeleri için yararlı bir doküman olmasının yanısıra önemli bir kaynak kitap özelliği taşıdığı da düşünülmektedir.

#### Diğer Çalışmalar

50.Yıl ile ilgili olarak planlanan çalışmalar çok geniş tutuldu. Bunlardan bir bölümü gerçekleştirildi; bir bölümü sonuçlanmadı; bir bölümüne hiç dokunulmadı, bir bölümünün ise 18-22 Ekim 2004'deki Mühendislik Mimarlık Haftası'nda yapılması planlandı. Başlanmayan ya da sonuçlanmayan çalışmalar içinde Mühendis Mimar Profili, Mühendislik Mimarlık Eğitimin Kronolojik Tarihçesi, Amblem, Logo gibi çalışmalar da bulunmaktadır.

#### Türkiye'de Mühendis Mimar Profili Araştırması

Meslek örgütlerinin, yönelimlerini-programlarını, üyelerinin beklentilerine ve taleplerine uygun biçimde tasarlayabilmeleri için, meslek alanını ve meslektaşlarını yakından tanıması, onlardaki gelişim/değişim hakkında sürekli bilgilenmesi gereğinden hareketle Yönetim Kurulumuz, Türkiye'deki mimar mühendis profili araştırma çalışmasını başlatmıştır. Böyle bir çalışmanın yapılması, Birliğimiz kuruluşunun 50 inci yılı kutlama etkinliklerinin de ele alındığı 21 Aralık 2002 tarihindeki Danışma Kurulu toplantısında da dile getirilmiştir.

Bilindiği gibi, Birliğimiz, aynı amaca yönelik olmak üzere birincisi 1978 yılında ikincisi de 1998 yılında olmak üzere bu döneme değin iki araştırma yaptırmış; Ali Artun'un kimi eklemelerle "Fordizmin ve Mühendisin Dönüşümü" adıyla

kitaplaştırdığı birinci araştırmayı 1999 yılında ve Ahmet Haşim Köse ile Ahmet Öncü'nün "Kapitalizm, İnsanlık ve Mühendislik" adıyla kitaplaştırdığı ikinci araştırmayı da 2000 yılında yayımlamıştır.

Ana teması "Değişim Sürecinde Türkiye'de Mühendis ve Mimar" olması tasarlanan yeni araştırmının hedefi şöyle belirlenmiştir:

- A) Türkiye'deki Oda üyesi olan/olmayan ve eğitimle kazandığı mesleğini icra eden/etmeyen mimar ve mühendislerin güncel durumu hakkında ayrıntılı bilgiler derlemek üzere onların;
- Mesleklerini uygulama süreçlerini ve bu süreçlerin zaman içindeki ve dünyadaki yönelimlerle kıyaslanmasını,
  - Mesleklerine ve mesleki uygulama süreçlerine ilişkin düşünce ve yaklaşımlarını,
  - Mesleklerini icra ettikleri iş yerlerindeki değişimi ve konumlarını,,
  - Sosyo-politik ve sosyo-kültürel değerlendirmelerini ve yönelişlerini,
  - Genelde örgütlenmeye özeldir de meslek odası ile TMMOB'ye bakışlarını, onlarla ilişkilerini ve onlardan beklentilerini,
- saptamak;

- B) Yeni araştırmada elde edilecek bulguları önceki iki araştırma bulguları ile karşılaştırmalı biçimde irdeleyerek, Türkiye'deki ve dünyadaki değişim-çizgisiyle, mimar ve mühendislerin değişim-gelişim çizgisinin çakışan ve çakışmayan yönlerini ortaya çıkarmak.

Araştırmada, geliştirilecek hipotezlerin olasılığa dayalı bir model çerçevesinde Türkiye genelinde anket yoluyla sınanması da öngörülmüştür.

Bir sonraki dönem Yönetim Kurulunun uygun görmesi durumunda, araştırma bulguları bir kurultayda tartışılıp gerekli kararlar alınabilecektir.

Araştırmının, başlangıçta, Birliğimizin ellinci yılı kutlama etkinliklerine kadar tamamlanması öngörülmüş, ancak süreç içinde; kapsamının genişlemesi, maliyetinin önem kazanması, Birliğimiz tüm birimlerinin katkısının alınmasında yarar görülmesi gibi nedenlerle, Genel Kurulda alınacak kararlar doğrultusunda biçimlendirilmesi uygun görülmüştür.

Araştırma, Yönetim Kurulu Başkanı Kaya Güvenç başkanlığında bu amaçla oluşturulan bir çalışma grubu sorumluluğunda yürütülmüştür. Bu dönemde;

- a) Alan çalışmasını yapabilecek kuruluşlarla ilgili bir ön araştırma yapılmış, bu kuruluşlardan biri tarafından Şubat 2003'te sunulan teknik teklif ön-değerlendirmeye alınmış ve olumlu bulunmuştur. Alan çalışmasına

ek olarak, 500+500 sanayi kuruluşunda çalışan meslektaşlarımızla ilgili olarak her yıl yapılacak anketin formu ile somut gündem maddeleri ile ilgili doğrudan görüş sorulabilmesi için bir panel oluşturulması da bu çalışmaların kapsamında yer almaktadır.

- b) Daha önce yapılan çalışmalar ile konuya ilişkin literatür gözden geçirilmiş; araştırmacının yöntemi, alan araştırmasına esas oluşturacak hipotezler, bu hipotezler doğrultusunda Birliğimizin geliştirebileceği programlar ve anketlerde sorulabilecek sorulara ilişkin kayda değer bilgi birikimi sağlanmıştır.

Araştırmaya esas oluşturacak hipotezler aşağıdaki 7 başlık altında toplanmıştır.

1. Dünyadaki değişim sürecine genel bir bakış,
2. Mimar/mühendis mesleğinin evrimi,
3. İş yerinin evrimi,
4. Mimar/mühendisin işyerindeki pratiğinin evrimi,
5. Mimar/mühendis eğitiminin evrimi,
6. Mimar/mühendis örgütlerinin evrimi ve mimar mühendisin örgütlenme karşısındaki tutum değişikliği,
7. Mimar/mühendisin politik yönelimleri ve kültürel değerlerindeki değişim.

50.Yıl'ın esas olarak, kurucu (birinci) Genel Kurulun toplandığı tarihte yani 18-22 Ekim'de anılması gerektiğinden hareketle, bu hafta içinde 50.Yıl Sempozyumunun yapılması Yönetim Kurulumuz tarafından 38.Dönem Yönetim Kurulu'na öneri niteliğinde bir karara konu olmuştur. Bu Sempozyumda mühendislik-mimarlık mesleklerinin gelişmesi, eğitimi, mühendislerin ve mimarların örgütlenmesi, TMMOB'nin kuruluş döneminin ekonomik ve politik koşulları, TMMOB tarihi, mühendislerin ve mimarların ekonomik ve demokratik haklar mücadelesi, önemli mühendislik mimarlık uygulamaları konusunda TMMOB ve Odaların mücadelelerinin ele alınması önerilmiştir.

#### 4.4.10. İş Sağlığı ve İş Güvenliği

Hemenhemenherçalışmaortamıişçisağlığıaçısındanönemliolumsuzluklar taşımaktadır. Bazıları işçinin sağlığı üzerindeki zararlı etkilerini hemen gösterirken, kimileri ise işçinin sağlığını yıllarca sinsi kemirir ve yaptığı tahribatı daha sonra açıkça hissettirir.

Çalışanların sağlığını tehdit eden ortamlar; madenlerdeki tozlu havadan,

uzuvlarını makinaya kaptırmaya dek çok çeşitlidir. Meslek hastalıkları ve iş kazaları birbirinden ayrılmakla birlikte doğrudan etkileşim içindedir. Meslek hastalığınınayolaçan bir ortamda iş kazası yapma riski de artmaktadır. Örneğin, gürültülü bir ortamda çalışırken, gürültü nedeniyle meslek hastalığınınayakalanırken, aynı zamanda uyarı sinyallerinin işitilemediğinden iş kazaları riski de artmaktadır. Yine merkezi sinir sisteminin zayıflaması ile oluşan tepki güçlükleri iş kazalarına yol açmaktadır.

İş sağlığı yalnızca işyerleri ile sınırlandırılmaz. Çalışanların sağlığı, işyeri dışında birçok çevresel nedenlerle bozulmaktadır. Diğer yandan geçim sorunları, elverişsiz konut, yetersiz beslenme gibi durumlar sağlığa açısından göz ardı edilemeyecek kadar önemlidir.

Sorun yalnızca işyerlerinde alınması gereken bir takım tıbbi ve teknik önlemlerle, dar bir çerçeveye sıkıştırılmamalıdır. İşten atılmalarından işsizlik sorununa, çalışması sürelerinin kısaltılmasından fazlası iyekadargeniş bir alandaki gelişmeler iş sağlığını etkilemektedir.

İş kazaları ve meslek hastalıkları hakkındaki istatistikler, gerçeğin ancak bir bölümünü yansıtmaktadırlar. Bu ve diğer nedenlerle işçi sağlığı sorunu tüm boyutları ile henüz bilinmemekle beraber, sorun olanca yakıcılığı ile büyümektedir.

İş sağlığı ve iş güvenliğine yönelik riskler açısından en olumsuz durumda bulunanlar, düşük gelir grubundaki çalışanların olduğu anlaşılmaktadır. Bu konuda gerçek rakamlar olmamakla beraber, ILO tarafından bu gerçek saptanmıştır. Öte yandan, gelişmişlik derecesine bakılmaksızın bütün ülkelerin toplumsal amaçlarının üretimi artırma ve yaşam standartlarını yükseltmek olduğu değişmez bir hedef olarak yinelenir. Ancak yüksek verimlilik düzeyine erişebilmek ile iş sağlığı-iş güvenliği konusundaki sorunların ne oranda çözümlendiği arasındaki doğrudan olan bağ, her nedense aynı ölçüde yinelenmez. Başka bir deyişle, sosyo-ekonomik gelişmeye paralel olarak çalışma koşullarındaki ilerlemenin aynı oranda olduğu söylenemez.

Devletin sorumluluğu sadece, çalışana iş vermekle sınırlı değildir. İşveren ve devlet aynı zamanda her türlü sağlıklı ve güvenli çalışma koşullarının yaratılmasından da birinci derecede sorumludur. Bu nedenle işçi ve kamu emekçilerinin çalıştığı bütün iş kollarında, işyeri sağlık ve güvenlik risklerinin analizi yapılarak, meslek grupları tanımlaması yapılmalı bu doğrultuda her iş yerinde, iş sağlığı ve iş güvenliği birimleri kurulmalıdır.

TMMOB, 37. Dönemde de çalışmalarını sürdüren "İş Sağlığı ve İş Güvenliği Çalışma Grubu" ile ülkemizde bu yakıcı sorunla ilgili sürece katkı koymaya çalışmıştır.

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığının Web sayfasından alınan “İş Sağlığı ve Güvenliği Tüzüğü Taslağı” ile ilgili olarak çalışmalar yapılmış ve oluşturulan görüşler Bakanlığa iletilmiştir. Ancak, ilettiğimiz görüşler dikkate alınmamıştır.

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, 9 Aralık 2003 tarih ve 25311 sayılı Resmi Gazete’de “İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetmeliği”ni yayımlayarak yürürlüğe koymuştur.

İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetmeliği’nin Resmi Gazetede yayınlanmasının ardından konuyla ilgili itirazlarımızı dava konusu yaparak Yönetmeliğin iptali için bir dava açtık.

Anılan Yönetmelik, 12.06.1989 tarihli 89/391/EEC sayılı Avrupa Birliği Konsey Direktifi esas alınarak hazırlanmıştır. Dava konusu yapmış olduğumuz Yönetmelik, esasen Direktifin çevirisinden başka bir şey değildir. Ancak, bu çeviri yapılırken işçi temsilcileri “kişi” olarak ifade edilerek taraflar esaslı bir değişikliğe uğratılmıştır. İşçi temsilcileri hiçbir şekilde yönetmelikte ifade edilmemişlerdir. Aynı zamanda iş sağlığı ve güvenliği konularında hizmet verecek iş sağlığı ve güvenliği uzmanlarının niteliklerinin belirlenmesini de yine Bakanlık kendi yetkisinde görmüştür.

Yönetmeliğin 7 inci maddesinin (g) ve (h) bentleri “İş sağlığı ve iş güvenliği konularında hizmet verecek kişi ve kuruluşların nitelikleri ve belgelendirilmesi. ile ilgili usul ve esaslar Bakanlık tarafından belirlenir” şeklindeki düzenlemeler, bu konuda yönetmelik dışında, ne zaman ve nasıl ve hangi biçimde yapılacağı belirtilmeyen adsız düzenleyici işlemlere gerek olduğu açıklanmakta ve iş sağlığı ve güvenliği gibi son derece önemli ve toplumun büyük bölümünü ilgilendiren bir alanın bu belirsiz düzenlemelere göre şekillendirileceği söylenmektedir.

İptali istenen Yönetmeliğe İş Yasası’nın 78 inci maddesi dayanak gösterilmiştir. 78 inci madde iş sağlığı ve güvenliğine ilişkin temel kuralların bir tüzük ile düzenlenmesini emretmesine karşın, Bakanlık bu alanı bir Yönetmelik ile belirlemiştir. İdare hukuku açısından yönetmelik niteliği taşımayan, dava konusu düzenlemenin yönetmelik şeklinde düzenlenmesi, davalı İdare yönünden her zaman değiştirilebileceği bir yetki vermektedir. Bunun yaratacağı tehlike ise, davalı Bakanlık tarafından iş sağlığı ve güvenliği alanının doğal aktörleri olan, işçi, iş hekimi ve iş güvenliği uzmanlarının pozisyonlarının her zaman değiştirilebilecek olmasıdır.

Yukarıda kısaca sunulan nedenlerle, Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği olarak anılan yönetmeliğin iptali için Türk Tabipleri Birliği ve Türkiye

Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonu ile birlikte 14.01.2004 tarihinde ortak dilekçe ile dava açılmıştır.

Öte yandan, 4857 Sayılı İş Kanunu'nun 82.maddesi uyarınca Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı'nca hazırlanan "İş Güvenliği ile Görevli Mühendis veya Teknik Elemanların Görevleri ile Çalışma Usul ve Esasları Hakkındaki Yönetmelik Taslağı" konusunda TMMOB'nin görüşünün 10 gün içerisinde gönderilmesi istenmiş, ancak bu süre yetersiz bulunarak Bakanlık'tan ek süre talebinde bulunulmasına rağmen, yeterli bir süre uzatımına gidilmemiştir. Ve Yönetmelik Resmi Gazetede yayınlanarak yürürlüğe girmiştir.

Bunun üzerine TMMOB Yönetim Kurulu kararı ile Bakanlığa görüş bildirmemeveyayınlanacakYönetmelik'le ilgiliİdareMahkemesi'ndedava açma kararı alınmış ve 18 Mart 2004 tarihinde Yönetmelik'in iptali ile ilgili dava açılmıştır.

Söz konusu Yönetmelik yayımlandıktan sonra, yönetmeliğin esaslarına uygun olarak oluşturulan Eğitim ve Risk Belirleme Komisyonlarına TMMOB adına Kimya Y.Mühendisi Müjdat Aydın katılmış ve TMMOB görüşlerini komisyonlara aktarmıştır. Eğitim Komisyonu sınav yapma yetkisini yönetmelik gereği ÇASGEM'de olduğunu belirterek müdahil olma talebimize olumlu bir yanıt vermemiştir. Eğitimi birlikte yapma talebimize de olumlu bir yanıt alınamamıştır.

Bugelişmelerin yanı sıra, dönemi içinde Bakanlık'ta yapılan bir dizi toplantıya TMMOB adına Yürütme Kurulu üyesi Alaeddin Aras katılmıştır. Ayrıca, iş sağlığı ve iş güvenliği ile ilgili, gerek Bakanlık'ça gerekse TMMOB ve diğer kurumların düzenlediği çeşitli kongre, toplantı ve panellere Çalışma Grubumuzun üyeleri katılarak TMMOB'nin görüşlerini aktarmışlardır.

#### 4.4.11. Yasama Çalışmalarına Bir Bakış

##### Orman Arazileri ile İlgili Anayasa Değişikliği

Sekreteryalığını Orman Mühendisleri Odamızın yaptığı ve ilgili Odalarımızın içinde yer aldığı Çalışma Grubu çalışmalarını sürdürmüş, konu hakkındaki görüşleri ilgili yerlere iletmıştır. İçinde yer alınan Ormanlarımıza Sahip Çıkılma Birliği ile birlikte başta Cumhurbaşkanı, siyasi partiler ve milletvekilleri olmak üzere ilgili mercilerle görüşmeler yapılmış, kamuoyunu aydınlatma çalışmaları sürdürülmüştür.

Anayasa'nın 169 ve 170. maddelerinin değişiklik tasarısına ilişkin TMMOB'de basın toplantısı düzenlenmiştir. Basın toplantısına Orman Mühendisleri Odamız ve KESK'e bağlı Tarım Orkam-Sen'de katılmıştır. Ayrıca, konuyla ilgili olarak TMMOB Başkanı Kaya Güvenç imzalı mektuplar mühendis ve



mimar milletvekillerine gönderilmiştir. İKK'larımız aracılığı ile de aynı içerikli mektuplar bölge milletvekillerine iletilmiştir. TBMM'de kabul edilen değişiklikler Cumhurbaşkanı tarafından veto edilmiştir. Gündemde olan konu ile ilgili çalışmalar devam etmektedir.

TMMOB, TBMM'nin gündeminde olan Anayasa'nın "Ormanların Korunması ve Geliştirilmesi" ve "Orman Köylüsünün Korunması" başlıklı 169 ve 170. maddelerinde yapılmak istenen değişikliklerle ilgili olarak TMMOB Başkanı Kaya Güvenç tarafından mühendis ve mimar Milletvekillerine 4 Temmuz 2003 günü aşağıdaki mektubu gönderilmiştir.

## Yapı Denetimi

Yapı Denetimi Hakkındaki Kanun ile ilgili süreç yakından izlenmeye çalışılmış ve hem yasadan hem de uygulamadan gelen yanlışlıkların saptanması için Odalarımızın katılımı ile çalışmalar sürdürülmüştür.

Yapı Denetiminin Yeniden Düzenlenmesi için TMMOB tarafından Bayındırlık ve İskan Bakanlığı'na ve Odalara gönderilen Yapı Denetiminin Yeniden Düzenlenmesi için öneriler ve bu konuda yapılacak çalışmaların görüşülmesi amacıyla ilgili Odalarımızın da katılımıyla toplantılar yapılmıştır.

Bayındırlık ve İskan Bakanlığı tarafından hazırlanan Yapı Denetim Yasası değişikliktaslağı Odalarımıza gönderilmiş ve ortak bir görüş oluşması amacıyla 18 Ağustos 2003 ve 25 Ağustos 2003 tarihlerinde toplantılar yapılmıştır. Çalışmalar devam etmektedir.

Yapı Denetiminin Yeniden Düzenlenmesi için TMMOB Tarafından Geliştirilen Öneriler

Yapı Denetimi Yasası'nın değiştirilmesi, yaklaşık olarak bir yıl önce gündeme gelmiş ve Haziran 2003'den önce sonuçlandırılması gerekçesiyle, bu kez de TMMOB'nin görüşleri alınmadan Bakanlar Kurulu'na sunulmuştur. Bu arada Birliğimiz, ilkeleri kapsayan bir yazıyı Bakanlığa göndermiştir.

Sayın Milletvekilimiz;

Bildiğiniz gibi, ülkemiz orman varlığı açısından yetersizdir. Üstelik "Orman" sayılan alanlarımızın yersel dağılımı son derece dengesizdir. Bugün 20,7 Milyon Ha alan ve bugünlere kalabilmiş durumdaki ormanlarımız da çeşitli nedenlerle zarar görmekte ve kimi yörelerde hızla azalmaktadır. En önemlisi; 1950'lerden bu yana yaklaşık 1,2 Milyon Ha orman alanının parlamentodan çıkan yasalar yoluyla "Orman" sayılmayıp ormancılık düzeni dışına çıkarılmış olmasıdır.

Şu anda TBMM gündeminde olan ve Anayasamızın ormanlar ve orman köylüsü ile ilgili 169 ve 170. maddelerinde yapılmak istenen değişiklik teklifi de şayet öne sürüldüğü gibi gerçekleşirse yukarıda belirttiğimiz gibi ülkemizdeki ormansızlaşma sürecini daha da arttıracak, orman işgallerini özendirecek ve kamu arazilerinin bugün olduğu gibi bundan sonra da amacı dışında kamu yararı olmadan kullanılmasına yol açacaktır.

Sayın Milletvekilimiz;

**Genel İlkeler**  
Herkesin ortak malı olan ve devletçe işletmesi zorunlu olan orman varlığımızın tahrip veya yok edilmesinde ne lere mal olduğunun en iyi bilen insanlarız. Yapı denetimi bir kamu hizmetidir. Bu nedenle, yapı denetimi sürecinde kimin kimliğiyle bu uygulamaların sonuçlarını ve bu sonuçları yaşamamak için alınacak önlemleri yıllardır yineliyoruz. Toprakları hızla aşınıp taşınan, çok sayıda insanını toprak kaymalarına ve sellere kurban veren herhangi bir işle uğraşmamaları, tarafsız ve bu işlerde mesleki yeterlilikle ve sonuçta kentleri besleyemeyeceği kadar göç alan olumsuz bir durumdan

ülkemizi kurtarmak durumundayız. 489

Bu görevin kimliğimiz nedeniyle öncelikle bizlere düştüğü inancındayız.

Şu an için mevcut sorunların çözümü, yürürlükteki yasalar çerçevesinde

sahip olmaları gerekmektedir. Yapı üretim sürecinde yer alan Belediye, iş sahibi, proje müellifi, yüklenici ve denetçilerin birbirlerini denetleyici nitelikleri göz önünde tutulmalıdır.

1.2. Yapı denetimi, yapı üretim sürecinin bütün aşamalarını kapsamak zorundadır. Bu çerçevede yapı denetimi, imar planı, projelendirme, yapım ve garanti sürelerini kapsamalıdır. Özellikle de imar planı ve garanti süreleri ile ilgili hükümlerin neredeyse hiç olmadığına dikkat edilerek, tüketicinin korunması sağlanmalıdır.

1.3. Yapı denetimi ile ilgili düzenlemenin kamu-özel ayırımı yapılmadan bütün yapılar için ve ülke genelinde geçerli olması sağlanmalıdır. Düzenlemede ölçek farklılıkları dikkate alınmalıdır.

1.4. Yapı denetimi sürecinde yer alan denetçilerin bağımsız, tarafsız, kamu adına hareket eden kurullar tarafından denetlenmesi sağlanmalıdır. Bu kurullarda Bakanlığın, Belediyelerin ve TMMOB'nin yer alması sağlanmalıdır.

1.5. Özel ya da kamu binalarının üretimi ve denetimi alanında çalışacak mühendisler, mimarlar ve şehir plancıları, kamuda çalışanlar da dahil olmak üzere, Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği'ne bağlı Odalarca verilecek yapı üretimi ve denetimi ile ilgili mesleki yeterlilik belgelerine haiz olmak zorundadırlar. Yapı denetimi sürecinde görev alan denetçilerin bizzat kendileri, doğrudan denetim sürecinde bulunmaları gerekmektedir. Bugünkü mevcut durumda olduğu gibi denetleme görevi ücretli çalışanlarla yapılmamalıdır. Yapı denetim alanında görev alacakların iş güvencesine sahip olmaları sağlanmalıdır.

Kamu kurum ve kuruluşlarında çalışan mühendis, mimar ve şehir plancılarının da ilgili Odalara kayıtlı olmalarını sağlamak üzere, Anayasanın 135. maddesinde değişiklik yapılmalıdır. Yapı üretiminde ve denetiminde mühendis kontrolünde çalışacak tekniker (teknisyen) düzeyindeki personelin de mesleki yeterliliğinin belgelendirilmesi sağlanmalıdır.

1.6. Belediyelerin, yapı denetimi alanında çalışacak yeterli sayıda ve mesleki yeterlilik belgesine sahip eleman istihdam etmesi sağlanmalıdır. Aynı koşul, yapı denetim işini kendi kadrolarıyla yapan bütün kamu kurum ve kuruluşları için de geçerli olmalıdır. Bu sağlanamıyorsa, denetim görevi, Odalarınca verilen Yapı Üretimi ve Denetimi ile ilgili Mesleki Yeterlilik Belgelerine haiz olan mühendis ve mimarlar tarafından doğrudan yapılmalıdır. Bu koşula uyulmaması durumunda uygulanacak yaptırımlar sonuç alıcı nitelikte olmalı, örneğin, denetimi kendisi yapan yatırımcı kuruluşların inşaatları için inşaat ruhsatı verilmemelidir.

1.7. Denetimcinin iş sahibi tarafından, özellikle de yüklenici tarafın-

dan seçilmesi ve ücretini iş sahibinden alması önlenmelidir.

1.8. Yüklenicilerin sicillerinin tutulması ve belirlenecek kriterlere yanıt vermeyen yüklenicilerin yapım işlerini üstlenmelerine olanak sağlanmamalıdır. Yüklenicilerin, mesleki yeterlilik belgesine sahip şantiye sorumluları (şefleri) istihdam etmeleri sağlanmalıdır. Şantiye sorumlularının ayrıca iş güvenliği alanında da mesleki yeterliliğinin bulunması koşulu getirilmelidir.

1.9. Yapı denetimi ile ilgili malzemelerin belgelendirmesi işlemlerinin ve laboratuvarların TÜRKAĞ mevzuatına uygun olmaları sağlanmalıdır.

1.10. Özetle belirtmek gerekirse, 4708 sayılı Yapı Denetim Yasası bu ihtiyaçlara cevap vermemektedir. Ayrıca, bu kanunla birlikte, aynı alanda birden fazla kanun ve buna bağlı mevzuat geçerli olmaktadır. Bunun yerine, 3194 sayılı İmar Kanununun yapı denetiminin gereklerine göre değiştirilmesi tercih edilmelidir.

1.11. Kayıt dışı yapılaşma denetimsiz yapılaşmadır. Kaçak yapılaşma ve bunu meşrulaştıran, hatta teşvik eden imar affı gibi uygulamalar önlenmeden, yapı denetimi ile ilgili hiçbir yasal düzenleme sorunlara çözüm getirmeyecektir. Bu hususta Anayasal bir yasaklama getirilmelidir. Ayrıca, Belediyelere ve başka yetkili kuruluşlara bu tür yapılara hizmet götürmesi, örneğin iskan ruhsatına bağlanarak önlenmelidir.

2. Mühendislik - Mimarlık alanlarındaki kanunlarda yapılması önerilen değişiklikler

2.1. 3458 sayılı Mühendislik ve Mimarlık Hakkında Kanun

Madde 7: 1 inci maddede sayılan diploma ve belgelerden birine sahip olmayanlar ve Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği'ne bağlı Odalara üye olmayanlar Türkiye'de serbest mühendislik, mimarlık veya şehir plancılığı işleri yapamazlar ve bu unvanı kullanamazlar. Mühendis ve mimarların hizmet kalitesini yükseltmek amacıyla ve mesleki yeterlilik gerektiren hizmetleri için 6235 sayılı Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği Kanunu'nda belirtilen mesleki yeterlilik belgesine sahip olmaları gereklidir. Kurumlar, kuruluşlar, gerçek ve tüzel kişiler; yapacakları veya yaptıracakları mühendislik ve mimarlık hizmetlerinin önemi ve özelliğine göre mesleki yeterlilik belgesi isteyebilirler.

2.2. 6235 sayılı Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği Kanunu

2.2.1. (Yasaya ek madde ile) Mühendis ve mimarlara, meslek alanlarına giren konularda hizmet kalitesini yükseltmek amacıyla belirli bir deneyim

ve meslek içi eğitiminden sonra ilgili meslek odasınınca mesleki yeterlilik belgesine sahip olmaları şartı getirilmiştir. Bilindiği gibi Yapı Denetimi Yasası ile değişiklikler İmar Yasası Tasarısı Tasarısı'nın kapsamına alınmıştır.

belgesi verilir. Mesleki yeterlilik verilecek alanlar ilgili Odalar tarafından belirlenir ve Birlik tarafından onaylanır.

2.2.2. (Yasaya ek madde ile) Mesleki yeterlilik belgesine başvurmak için gerekli koşullar, mesleki deneyim süresi, uygulanacak eğitim programı, eğitim sonrasında üyelerin tabi olacakları sınavın veya mülakatın esasları ile sınav komisyonları veya mülakat kurullarının kuruluş ve çalışma esasları, belgelerin verilmesi, süresi, yenilenmesi, iptali, belge sahiplerinin uyacakları mesleki davranış ilkeleri ile ilgili hususlar, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren üç ay içinde ve Birlik tarafından çıkarılacak çerçeve yönetmelik uyarınca ilgili Odalar tarafından belirlenir ve Birlik tarafından onaylanır.

2.2.3. (Yasaya ek madde ile) Serbest mühendislik, mimarlık, şehir planlığı ile bu alanlardaki danışmanlık (ve bilirkişilik) hizmetlerinin asgari ücretleri, Birlik tarafından çıkarılacak bir yönetmelik uyarınca ilgili Odalar tarafından belirlenir ve Birliğin onayı ile uygulanır.

#### Yabancıların Çalışma İzinleri Hakkında Kanun

27.02.2003 tarihinde kabul edilerek 06.03.2003 tarihli Resmi Gazete’de yayımlanan ve TMMOB Kanunu’nun 34. ve 35. maddelerinde değişiklikler içeren 4817 sayılı “Yabancıların Çalışma İzinleri Hakkında Kanun” un kabulü öncesi Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı ve diğer yetkilileriyle görüşmelerini sürdüren TMMOB, Kanunun TBMM’ndeki komisyon çalışmalarına da katılarak görüş ve önerilerini sunmuştur.

Sözkonusu yasa 6 Eylül 2003 tarihinde yürürlüğe girmiş ve bu tarih öncesi yasa gereği çıkarılması gereken Yönetmelik’lerin hazırlık çalışmaları Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı tarafından sürdürülmüştür. Bu Yönetmeliklerden “Yabancıların Çalışma İzinleri Hakkında Kanunun Uygulama Yönetmeliği” ile ilgili Bakanlıkça yapılan bir dizi toplantıya TMMOB olarak sürekli katılım sağlanarak hazırlık sürecinde müdahil olunmaya çalışılmış, görüşlerimiz sözlü ve yazılı olarak sunularak büyük oranda kabul görmesi sağlanmıştır. Örneğin; başvuru sırasında aranması gereken belgeler içinde; diploma denklik belgesi, ülkesindeki meslek kuruluşundan mesleğini icra ettiğine, üye olduğuna, meslekten men cezası almadığına dair belgeler, yabancı uzman istihdam edecek tüzel kişiliklerde Türk mühendis/mimar/şehir plancısı istihdam edildiğini ispata dair ücret bordrosu ve yabancı ile yapılan sözleşme örneği, akademik ve mesleki yeterliliğini kanıtlayan belgeler, TMMOB’ne geçici üyelik belgesi, sadece geldiği işe münhasır kalmayı öngören taahhütname vb.’lerinin yer almasının sağlanması gibi.

Ayrıca, Yönetmelikte, yabancıların ilgili meslek Odasına geçici üyelik koşulu, ulusal mevzuata, TMMOB’nin de içinde yer aldığı ilgili mercilerin mevzuat

ve düzenlemelerine aykırı olarak çalışamayacağı ve uymak zorunluluğu, ikamet izinlerinde ilgili meslek Odasına üyelik koşulunun aranacağı vb. bir dizi önerimiz yer almıştır. Ancak, Yönetmelikte gelen başvuru yazısına görüş vermesüremiz birayla kısıtlanmış ve görüş bildirilmemesi durumunda olumlu olarak kabul edileceği yer almıştır.

4817 sayılı Kanun uyarınca çıkarılan bir diğer Yönetmelik ise “Doğrudan Yabancı Yatırımlarda Yabancı Uyruklu Personel İstihdamı Hakkında Yönetmelik” olup, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı ve Hazine Müsteşarlığı ortak çalışmalarıyla sonuçlandırılarak yürürlüğe girmiştir. Bu Yönetmeliğe TMMOB olarak müdahil olunamamıştır.

Söz konusu kanun ve yönetmelikler tüm Odalarımıza e-posta ile gönderilmiş, yabancıların çalışmalarıyla ilgili “TMMOB Yabancı Mühendis, Mimar ve Şehir Plancılarının Çalışma İzni Müracaatlarının Değerlendirilmesinde Odalarca Aranacak Koşullar Hakkında Yönetmelik”in revize edilmesi çalışmalarını Çalışma Grubumuz sürdürmektedir.

#### Doğrudan Yabancı Yatırımlar Yasası

1980’lerde dünya çapında öyle büyük neo-liberal bir ideolojik bombardıman yaşandı ki, az gelişmiş ülkelerdeki hemen herkes, kapılarını yabancı sermayeye açmanın kendilerini kalkındıracağını düşünmeye başladı. Bu dönemde sadece IMF ve Dünya Bankası gibi kuruluşlar bu ideolojik bombardımanın ajanı olmadılar, bir çok elit-entellektüel kanal bu sürece eklendi. Özellikle, ABD patentli kuruluş ve şirketlerin parasalcı politikaların dünya çapında yaygınlaşması için yoğun ideolojik bir bombardıman yarattığı bilinmektedir. Bu süreç Çok Uluslu Şirketleri (ÇUŞ), az gelişmiş ülkelerin kalkınma ve gelişmesini sağlayacak “beyaz atlı prensler” olarak sunmayı başarmıştır. Artık hemen herkes, “ÇUŞ’ler gelsin, yatırım yapsın, kalkınalım, gelişelim” görüşünü dile getirmektedir.

Bu anlayış içerisinde, siyasi iktidarlar, ülkenin yabancı yatırımcıya büyük kolaylıklar sağlayacak bir yabancı yatırım yasasına kavuşması için “elbirliğiyle” çalışmıştır. Ve yabancı sermayeye, uluslararası tekellere verilen sözlerin yerine getirilmesi doğrultusunda hazırlanan Doğrudan Yabancı Yatırımlar Yasası 5 Haziran 2003 tarihinde TBMM’nde kabul edilerek yasallaşmıştır.

Yasa tasarısının olgunlaşma sürecinde Başbakanlık Müsteşarlığı’nda düzenlenen toplantılara, TOBB, Yabancı Sermaye Derneği, TÜSİAD, Türkiye İhracatçılar Meclisi, Reklamcılar Derneği gibi sermaye kuruluşları davet edilmiştir. Sendikalar, TMMOB ve diğer meslek ve demokratik kitle örgütleri yok sayılmış, kısaca, son zamanlarda çıkan bütün yasalar gibi bu yasada sermaye kuruluşlarının bir ürünü olarak çıkmıştır.

Yasa tasarısı TBMM’nde görüşülmeden önce, 3 Haziran 2003 tarihinde

TMMOB bir basın toplantısı düzenleyerek tasarı hakkındaki görüşlerini basına ve kamuoyuna aktarmış, çıkarılacak yasa ile ülke çıkarlarının değil, yabancı yatırımcıların çıkarlarının korunduğuna dikkat çekmiştir. Yapılan basın açıklamasında özetle;

“Doğrudan yabancı yatırımlarında “ülke ekonomisinin gelişmesine yararlı olmak” amacı kaldırılıyor, yerine “yabancı yatırımcıların haklarını korumak” amacı getiriliyor.

Tasarı özetle, doğrudan yabancı yatırımları özendirmek için bütün koşulları ve izinleri ortadan kaldırmakta, yabancı yatırımcı tanımının kapsamını genişletmekte, uyuşmazlıklarda uluslararası tahkime başvurma yolunu açmakta, her türlü yetkiyi Hazine Müsteşarlığına bırakmaktadır.

Tasarı, 1954 tarihli 6224 sayılı Yabancı Sermayeyi Teşvik Kanununda yer alan ve yabancı sermayenin “ülke çapında tekel oluşturmasını” engelleyen” düzenlemeyi de ortadan kaldırmaktadır.

Tasarı, yabancı yatırımcılara, ülkemizin kalkınmasına hiçbir katkı sağlamayacak alanlarda, örneğin arsa spekülasyonu, borsa, vb. alanlarda elde edilen kârların transferine olanak sağlamakta, karşılıklılık ilkesi göz ardı edilerek taşınmaz mal alımlarına izin vermekte, uyuşmazlıkların çözümünde Anayasal düzenlemelere aykırı olarak uluslararası tahkime yol açmaktadır.

Bu tasarı, iş yasası, maden yasası, orman alanlarının satılması, sit alanlarında yapılaşma, vb. düzenlemelerle birlikte bir bütünün parçasıdır. Ülkemizin sorunlarının uluslararası sermaye tarafından dikte ettirilen düzenlemelere bağlı kalarak çözülmesi mümkün değildir.” denildi.

#### Kamu İhale Yasası

59.Hükümet tarafından TBMM’ne sevk edilen, 01.01.2003 tarihinde yürürlüğe giren 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu ile 4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu’nda Temmuz 2003’te 2. taslakları hazırlanan ve değişiklikler öngören “Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı” ile ilgili olarak ilgili Odalarımızın katılımı ile toplantılar yapılarak ortak görüş oluşturulmuş ve oluşturulan bu görüşler doğrultusunda 17 Temmuz 2003 ve 23 Temmuz 2003 tarihlerinde ilgili Odalarımızın yöneticilerinin de katılımıyla CHP milletvekilleriyle toplantı yapılarak görüşlerimiz aktarılmıştır.

Yasa tasarısının TBMM Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm komisyonunda görüşülmeye başlanmasıyla birlikte anılan komisyon üyelerine TMMOB görüşü yazılı olarak iletilmiştir. (Ek 6) Ayrıca, komisyon çalışmalarına katılan TMMOB Heyeti görüşünü burada sözlü olarak da ifade etmiştir. Ancak görüşlerimiz değişiklik tasarısında yer almamıştır. Yasanın komisyondan önerildiği şekliyle geçirilmesi nedeniyle TMMOB Yasa’nın yangından mal

kaçırırçasına ve antidemokratik koşullarda çıkış süreci ile ilgili olarak görüşlerini bir basın açıklamasıyla kamuoyuna aktarmış ve yasanın bu haliyle Meclisten geçirilmemesi konusunda hükümet uyarılmıştır. Ancak yasa, hızla TBMM Genel Kurulu'ndan geçirilmiştir.

Yasayla ilgili olarak TMMOB saymanı A. Betül Uyar, Ulusal Kanal'a, Expo -Channel haber Programı'na açıklamalarda bulunmuş; Expo Channel "Mercek Altı" isimli, kamu ihale Yasası'nın masaya yatırıldığı programa ise tartışmacı olarak katılmıştır.

Yabancı sermaye konusunda ise;

"TMMOB, kamu ihalelerinin yabancı firmalara açılması konusunda ise soruna, ülkemizin sanayileşme açısından gelişme sancıları çeken bir ülke olması konumuyla, kamu kaynaklarının bütünüyle kalkınma planlarına ve stratejilere hizmet etmesi yönünden yaklaşmakta ve kanundan bu yönde bir kamu yararı beklenmektedir. Görülen odur ki bu gerçekleşmemektedir.

Öte yandan 4734 sayılı kanunun 8. maddesinde belirtilen eşit değerlerle ilgili hiçbir iyileştirici düzenlemenin getirilmediği görülmektedir. Sanayileşme sürecini henüz yaşayan ülkemizde, mutlak değerlerin yükseltilmesi gerekmektedir. Böylelikle yerli istekliler lehine olarak, "mütekabiliyet" yani karşılıklılık ilkesi doğrultusunda iyileştirici bir düzenleme yine gözardı edilmiştir, biçiminde görüş bildiren TMMOB, Mühendislik-Mimarlık alanında bugün için yaşanan önemli bir soruna parmak basmıştır.

"Özet olarak, Kamu İhale Kanunu'nun yeni düzenlemesi, Türkiye'nin ihale alanındaki kurumsal işleyişine ve hiçbir sorununa derman olamamaktadır. Siyasal iktidar "ben yaptım oldu" yaklaşımından vazgeçmemektedir. Türkiye'nin uzunca bir süre gündemini, yolsuzluklar işgal edecektir. Kamuoyunun, ihale mevzuatındaki şeffaflık özlemi sürecektir. Görüşlerimizi dikkate almayan ve Kanun Tasarısı'nı bu hali ile TBMM'de görüşmeye açan siyasal iktidarı bir kez daha uyarıyoruz.!"

Öte yandan,

Yasa, Kamuoyuna "Duble Yol" olarak bilinen "Bölünmüş Yol" ihaleleri ile ilgilenen şirketlerin, yürürlükteki Yasa'dan hoşnutsuz oldukları ve yeni bir düzenleme talep ettikleri bir süreçte çıkarılmıştır. Kamunun "genel" yararı değil; ulaştırma vb. gibi sektörlerde faaliyet gösteren teşebbüs, işletme ve şirketlerin yararı korunarak, Kamu İhale Kanunu'nun uygulama kapsamı daraltılmıştır. Bu nedenle de, kamunun kendisinden beklenen kamu yararı oluşamamış, kamunun gerçek talepleri yine gözardı edilmiştir.

01.01.2003 tarihinde yürürlüğe giren Kamu İhale Kanunu "Yönetmelik"- leri İle İlgili Çalışmalar;



Kamu İhale Kanunu Yönetmeliği olan, 24 Aralık 2002 tarih ve 24973 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren “Mimarlık, Peyzaj Mimarlığı, Mühendislik, Kentsel Tasarım Projeleri, Şehir ve Bölge Planlama ve Güzel Sanat Eserleri Yarışmalar Yönetmeliği” ile ilgili süreç aşağıdaki gibi özetlenebilir:

1998 yılında Bayındırlık ve İskan Bakanlığı Yüksek Fen Kurulu tarafından 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu yönetmeliği olarak mevcut “Mühendislik ve Mimarlık Yarışmalar Yönetmeliği”nin gereksinimlere yeterince yanıt vermediği gerekçesiyle, revizyonu için “komisyon” oluşturulmuş; aralarında TMMOB’nin de bulunduğu çeşitli kamu kurum ve kuruluşlarından katılım ve görüş istenmiştir. Ancak TMMOB’nin ve Odaların katılım gösterdiği ve görüş ürettiği bu çalışma, 17 Ağustos depremi süreciyle kesintiye uğramış, Bakanlık’ça sonuçlandırılmamıştır.

1999 sonrası, aradan 3 yıl geçtikten sonra 2002 sonbaharında Kamu İhale Kurumu’nun “gündemi”ne alınan ve bu kez Kamu İhale Kanunu normlarına göre yeniden düzenlenen yönetmelik ile ilgili olarak; TMMOB bünyesinde Mimarlar Odası sekreteryasında bir Çalışma Grubu oluşturulmuştur. Anılan çalışmaya ilgili TMMOB Yönetim Kurulu Üyeleri de katılmışlardır. Çalışma Grubu’nda yer alan Mimarlar O., Şehir Plancıları O. ve Peyzaj Mimarları O. görüşlerini TMMOB görüşü olarak ortaklaştırarak, Kamu İhale Kurumu’na sunmuşlardır.

Yönetmelik, başlığında da yer alan meslek disiplinlerinin tümünü kapsayan yarışma koşulları getirmesi açısından, yenilik taşımaktadır.

Ancak, Mimarlar O., Yarışmalar Yönetmeliği’nin “yabancılar”a ilişkin getirdiği bazı hükümler nedeniyle, ilgili maddelerinin iptali için dava açmıştır.

**Kamulaştırma Yasası Bilirkişi Yönetmeliği**

2942 sayılı Kamulaştırma Yasasının bazı maddelerinin 4650 sayılı yasa ile değişikliği sonucu 15 inci maddesine göre düzenlenmesi gereken “Bilirkişi Olarak Görev Yapacakların Nitelikleri ve Çalışma Esasları Yönetmeliği”nin düzenlenmesi sekreteryalığı TMMOB adına Harita ve Kadastro Mühendisleri Odası’na yürütüldü.

Maliye Bakanlığı ve TMMOB ortak bir toplantı gerçekleştirerek, yönetmelik taslağının TMMOB tarafından hazırlanmasına karar verildi. TMMOB bileşenlerinin kısmen katılım sağladıkları toplantılar sonucu, geniş bir tartışma süreci yaşandı. Komisyonunda oybirliği ile hazırlanan taslak yönetmelikte TMMOB Yönetim Kurulunca da bazı değişiklikler yapılarak Maliye Bakanlığı’na sunuldu. Halen, Bakanlık tarafından yönetmeliğin yayımlanması beklenmektedir.

Anılan yönetmelik taslağı ekler bölümünde yer almaktadır. (Ek11)

Hazine Arazilerinin Satışı, SİT Alanlarının Yapılaşmaya Açılması ve İmar Affı Getiren Yasal Düzenleme

Hükümet tarafından TBMM'ne sunulan "Çeşitli Kanunlarda ve Maliye Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı"na karşı sekreteryası Şehir Plancıları Odası tarafından yürütülmekte olan TMMOB Kentleşme Çalışma Grubu tarafından ilgili Odalarımızın da katılımıyla bir dizi çalışma yapılmıştır.

Çalışma Grubu tarafından oluşturulan rapor, TBMM'nin ilgili komisyonlarında yer alan üyelere, tüm komisyonların başkanlarına ve Siyasi Partilerin Grup Başkanvekilliklerine iletilmiştir. Ayrıca anılan Kanun Tasarısının görüşüldüğü Çevre Komisyonu, Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonu, Plan ve Bütçe Komisyonu ve Plan ve Bütçe Alt Komisyonu görüşmelerine Çalışma Grubu Üyesi Odaların temsilcileri ve TMMOB Yönetim Kurulu Üyeleri katılarak kanun tasarısının hem geneline hem de tasarıda yer alan düzenlemelere ilişkin görüşlerimiz ve önerilerimiz ilgililere sözlü ve yazılı olarak aktarılmıştır. TMMOB'nin ve kamuoyunun baskıları sonucu SİT alanlarının yapılaşmaya açılmasıyla ilgili madde tasarıdan çıkartılmıştır.

Meclis komisyonu toplantılarında Hazine arazilerinin devlete kaynak yaratmak maksadıyla satılmasının, kentlerin geleceği açısından yaratacağı olumsuzluklar vurgulanmış, özellikle işgal edilmiş Hazine arazilerinin ciddi bir etüt ve inceleme süreci yapılmadan satılmasının imar affına zemin oluşturacağı, başta afetler konusu olmak üzere pek çok açıdan şehircilik ve planlama ilkelerine aykırı olduğu belirtilmiştir.

Yapılan düzenlemelerle yasalara aykırı yasal yapılaşmanın suç kabul edilmediği ileride imar affı düzenlemesine zemin hazırlamak amacı ve salt hazineye gelir sağlamak güdüsü ile kamu mallarının elden çıkartılmak istendiği, imar aflarının geri dönülmez sonuçlara neden olacağı toplumsal eşitlik ve adalet duygularını zedeleyeceği, yabancılara mülk satışında karşılıklılık esasının terk edilerek, sınırsız satış imkanının getirildiği, konuları her platformda dile getirilmiştir ve Odalarımız tarafından da Cumhurbaşkanlığı'na yasanın veto edilmesi talebi iletilmiştir

Tasarının TBMM'den geçmesi üzerine 3 Temmuz 2003'de TMMOB Başkanı Kaya Güvenç bir basın açıklaması yaparak "İmar affı ile yeni felaketlere davetiye çıkartıldığını" kamuoyuna duyurmuştur.

Kıyılar

1982 Anayasa'sının "Kamu Yararı" genel başlığı ile "Kıyalardan Yararlanma"

alt başlığı altında 43. maddesi,

Kıyılar, Devletin hüküm ve tasarrufu altındadır. Deniz, göl ve akarsu kıyılarıyla, deniz ve göllerin kıyılarını çevreleyen sahil şeritlerinden yararlanmada öncelikle kamu yararı gözetilir.

Kıyılarla sahil şeritlerinin kullanım amaçlarına göre derinliği ve kişilerin bu yerlerden yararlanma imkan ve şartları kanunla düzenlenir.” biçimindedir.

Hazırlanan Anayasa değişikliği ile, Anayasa'nın 43. maddesinin son fıkrası “Kıyılarla sahil şeritlerinin, kullanım amaçlarına göre derinliği, kişilerin bu yerlerden yararlanma imkan ve şartları ile yukarıdaki ilkelere aykırı olmamak kaydı ile, belli araziler üzerinde kişiler lehine mülkiyet hakkı tesisinin esas ve şartları kanunla düzenlenir.” şeklinde değiştirilmek istenmiştir.

Devletin hüküm ve tasarrufu altında olan ve kamu yararına aykırı kullanımını Anayasal güvence altında bulunan kıyıların özel mülkiyete açılmasına imkan tanıyan ve Anayasa'nın 43. maddesinde değişiklik öngören taslak konusunda, Şehir Plancıları Odası'nın sekreteryasını yürüttüğü Kentleşme ve Yerel Yönetimler Çalışma Grubunca bir rapor hazırlanmıştır. Ancak Doğal Kaynaklarımızı geri dönülmez biçimde yağmaya, talana ve bozulmaya açmayı amaçlayan bu taslak, Orman alanları ile ilgili Anayasa değişiklikleri konusunda Kamuoyunda gösterilen tepkiler göz önüne alındığında kamuoyunda tartışmaya açılmadan gündemden kaldırılmıştır.

Kıyılarla ilgili düzenlemelerde yapılan önemli bir olumsuzlukta “Kıyı Kanununun Uygulanmasına Dair Yönetmelikte yapılan değişikliktir.

Birliğimizce, “Kıyı Kanununun Uygulanmasına Dair Yönetmeliğin 4-13 ve 17. maddesinde yapılan değişiklik ve ilaveler incelenerek bir ön değerlendirme yapılmıştır. Yapılan değişikliklerle,

- Yönetmeliğin 4. maddesine ilave edilen “Kruvaziyer Liman” tanımı ile kıyıda turizm amaçlı yeme-içme tesisleri, alışveriş merkezleri, banka hizmetleri, konaklama üniteleri ve ofis binaları gibi kıyıda ve dolgu alanında yapılması zorunlu olmayan tesislerin yapılabilmesinin önü açılmıştır.
- 30.03.1994 tarihinde Yönetmelikten çıkartılan “Sosyal ve Teknik Altyapı Tesisleri” tanımı yeniden ve kullanım kapsamı genişletilerek getirilmiştir.
- 13. maddede yapılan değişiklikte kıyıda yapılabilecek tesisler arasında “Kruvaziyer Liman” ilave edilmiştir.
- 17. maddede yapılan ilavelerle özelleştirme kapsamında kalan veya programa alınan yerlerde kruvaziyer liman ile buna bağlı konaklama,

bakım, onarım, teknik ve sosyal altyapı kullanımlarının imar planları ile belirleneceği ayrıca sahil şeridinde yer alan resmi kurum alanlarında turizm tesisi yapılabileceğine ilişkin hükümler getirilmiştir.

Bu değişikliklerle kıyıda, Anayasa ve Kıyı Yasasına aykırı olarak, turizm ticaret vb. kullanımların planlanması sağlandığı gibi özelleştirme kapsamında olan yerler ile resmi kurum alanları için genel hükümlere aykırı ayrıcalıkların getirildiği görülmektedir.

Konu sekreteryası Şehir Plancıları Odası tarafından yürütülmekte olan "Kentleşme ve Yerel Yönetimler" çalışma grubuna iletilmiş ilgili odaların görüşleri de alınarak incelenmesi gerekirse hukuki yönden de değerlendirilerek gerekli girişimlerin başlatılması istenmiştir.

#### Kamu Yönetimi Temel Kanunu

59.Hükümet tarafından uygulamaya konulmak istenen, emperyalizmin taleplerini dayatan ve bir dizi yasal düzenlemenin de omurgasını oluşturan "kamuda yeniden yapılanma" aldatmacası ile; bütçe, personel rejimi, merkezi ve yerel yönetim alanlarında kamusal alana ölümcül bir darbe vurulması öngörülmektedir.

Kamuoyuna "Kamu Yönetimi Temel Kanunu Tasarısı" bilinen adıyla ve "Reform" gjysisiyle sunulan bu düzenlemeler yoluyla; merkezi kamu hizmetlerinin çok büyük bir bölümü yerel yönetimler (İl Özel İdareleri ve Belediyeler) devredilmekte, burada yerel yönetimlere bir istasyon işlevi gördürülmekte; giderek kamunun GATS Antlaşması ile küresel sermayeye taahhüt ettiği bütün alanlardan çekileceği, kamu hizmeti yerine özelleştirme ve ticarileştirmenin önünü açan bir yapılanma ortaya konulmaktadır.

Ne ilginçtir ki kamu yönetiminin "toplumun ihtiyaçlarını karşılaması", kamu yararını temel alması gibi kavramlar unutulmuştur.

Oysa, "Kamu Yönetimi Temel Kanunu Tasarısı"nın tasfiyesini istediği "kamu hizmeti", doğası gereği kar ve piyasa süreçlerinin dışında sadece kamu kurum ve kuruluşlarınca yerine getirilebilir. Kamu hizmetinin en temel ilkeleri arasında yer alması gereken "hizmete toplum tarafından erişilebilir" olması "hizmetin sürekliliği ve güvenilirliği" gibi ilkeler Tasarı'da yer almamaktadır. Herşeye özelleştirme penceresinden bakılmıştır. Personel rejimi ile getirilen düzenlemeler ile ucuz, örgütsüz, işgüvenliğinden yoksun işgücü anlayışına hizmet etmektedir. Bu saydığımız ilkelerin, kar alanları içinde tanımlanması olanaksızdır.

Nitekim 28.06.1995 gün ve 1995/23 sayılı Anayasa Mahkemesi kararında da belirtildiği üzere; "En geniş tanıma göre kamu hizmeti, devlet ya da diğer kamu tüzel kişileri tarafından ya da bunların gözetim ve denetimleri altında,

genel ve ortak gereksinimleri karşılamak, kamu yararı ya da çıkarını sağlamak için yapılan ve topluma sunulmuş bulunan sürekli ve düzenli etkinliklerdir. Toplumsal yaşamın zorunlu gereksinimlerini karşılayan hizmetler, nitelikleri gereği kamu hizmeti olarak görülmüştür. Düzenlilik ve süreklilik kamu hizmetinin önemli öğelerinden birini oluşturur. Çünkü, bunun yokluğu toplumu altüst eder” denilmektedir.

Ülkemiz, Dünya Bankası'nın yapısal uyarılama kredileri ile ilerleyen ve IMF Stand-By Anlaşmaları ile sürdürülen kamunun tasfiyesi sürecine bütünüyle teslim olmuş bulunmaktadır. Öyle ki, Cumhuriyet tarihimizin en büyük Dünya Bankası kredisi Pepsal II (Program Amaçlı Mali ve Kamu Yönetimi Kredisi) liberalizasyona tam entegrasyon için, “kamu yönetimi temel kanunu düzenlemeleri” koşutunda verilmektedir. IMF ise, kamu harcamalarının kısılması için Stand By Anlaşmaları ile kesintisiz bir baskı uygulamaktadır. Yeni sağın regülasyon-deregülasyon kavramlarının arkasındaki iyi yönetim/ yönetim ise, Avrupa Birliği tarafından, Katılım Ortaklığı Belgesi'nde öngördüğü, kamu yönetimi reformunun liberal felsefesini oluşturmaktadır.

Kamu Yönetimi Temel Kanununun Tasarısı, işbaşındaki 59.Hükümet'in yukarıda belirtilen temel politikası koşutunda; 14 Ocak 2004'te TBMM Plan Bütçe ve İçişleri Komisyonları'nda görüşmeye açılmıştır. Tasarı; aynı gün konunun tarafı ve uzmanlık birikimi olan ve önceden Komisyon'da bulunmak için yazılı bildirimde bulunan TMMOB, KESK gibi demokratik kitle örgütleri, emek örgütleri ve basına zorluk çıkarıldığı, komisyonlara olağanüstü çabalar sonucu giren temsilcilere söz hakkı verilmediği, Ana Muhalefet Partisi'nin bu yöndeki uyarı ve itirazlarının dikkate alınmadığı, kavgalı bir ortamda, antidemokratik koşullarda hızla Komisyonlardan geçirilmiştir. Hatta İçişleri Komisyonu görüşmeleri açılıştaki çıkan olaylar nedeniyle, gizli celse olarak sürdürülmüştür. Sonuçta her iki Komisyon, sadece İktidar Partisi'nin görüşleri doğrultusunda baskın bir biçimde sonuç raporları hazırlayarak, ertesi gün Anayasa Komisyonu'na görüş iletmişlerdir. Siyasi İktidar, çalışanların örgütlerinin temsilcilerine karşı engelleyici tutumunu bu kez Anayasa Komisyonu'nda daha da katılaştırarak TMMOB ve diğer örgütlerin Komisyonlara katılımlarını engellemiştir.

TMMOB, basına ve kamuoyuna siyasal iktidarın demokrasi anlayışına dair gerçek yüzünü gözler önüne sermek için yaptığı Basın Açıklamasında;

“Bu tutum aynı zamanda” katılım, şeffaflık, kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları ve sivil toplum örgütleri ile yakın ilişkiler” sözcükleriyle doldurulmuş Tasarı'nın, inandırıcı olmadığı başka kanıttır. Tasarı'yı uluslararası sermaye kuruluşlarının talepleri doğrultusunda ve sadece yerli sermaye örgütlerinin görüşlerine başvurarak hazırlayan siyasal iktidar, şimdi de çeşitle bahanelerle çalışanların örgütlerin görüşlerini TBMM Komisyon-

larında belirtmelerine engel olmaktadır”

görüşünü belirtmiştir.

TMMOB “Siyasi iktidarın, her fırsatta basın önünde şeffaflık, katılım, bilgiye erişim gibi konuları demokrasinin vazgeçilmez unsurları olarak söylemesine karşın, Kamu Yönetimi ve İdari Hukuku’nu ciddi biçimde değiştirecek, rejim tartışmaları yaratacak önemli bir yasa tasarısını tartışma ortamından uzak tutmak istemesi, Hükümetin ne yapmak istediği konusunda ciddi kuşku uyandırmaktadır “açılımını ortaya koyarak; “Açık tartışma ortamlarının engellenmek istemesinin arkasındaki temel neden, Tasarının ülkemizin ve çalışanların çıkarlarıyla taban tabana zıt olması ve iktidarın bu gerçeğin ortaya çıkmasına engel olma isteğidir” yönünde görüş belirtmiştir.

TMMOB, Tasarı’nın Komisyonlardan geçirilip, TBMM Genel Kurulu’na sevk edilmesiyle birlikte; TBMM’de CHP Grup Başkanlığı’nda demokratik kitle örgütlerinin çağrılındığı bir dizi toplantıya da katılmıştır. Hem tasarı ile ilgili mühendislik-mimarlık alanlarından gelen tüm teknik birikimini, TBMM ortamına taşımıştır; hem de kamuoyunun bu konuda bilinçlendirilmesi için, diğer demokratik kitle örgütleri ve emek örgütleriyle birlikte “ortak mücadele hattı”nda görev üstlenmiştir.

Tasarı’nın Şubat 2004 boyunca TBMM görüşmeleri’nde gelinen nokta: Yasa Tasarısı 49. madde de dahil Genel Kurul’dan geçirilmiş, sonrasında Devlet Bakanı M. Ali Şahin’in yaptığı bir açıklama ile Tasarı maddeleri ile görüşmelere ara verildiği belirtilmiştir.

6 Mart 2004 “Kamu Yönetimi Temel Kanunu ve Ekleri Geri Çekilsin Mitingi” sonrası TBMM’nde Yasa Tasarısı ile ilgili bir gelişme kaydedilmemiştir. TMMOB hem tasarının bütününe ait, hem de mühendislik-mimarlık alanları ile ilgili olarak görüşlerini Odaları ile birlikte hazırlamıştır. “Ortak Mücadele Hattı”nda da çabasını, bundan sonra da sürdürecektir.

Bugün için genel bir yaklaşım olarak, çökertilmekte/çürümeye bırakılmış olan kamu yönetimi sisteminin “yeniden yapılandırılması” gerektiği kuşkusuzdur. Ancak, yeniden yapılandırmanın ekseninin; demokratikleşmeyi içselleştirmiş, bilim ve teknoloji politikalarının kamu ve toplum yararına kullanıldığı, insanımızı ve doğal kaynaklarımızı üretime yönlendirecek, dengesiz bölgesel kalkınmada yaşadığımız eşitsizlik koşullarını ortadan kaldıracak, başta eğitim, sağlık, sosyal güvenlik olmak üzere tüm kamusal mal, alan ve hizmetlerden herkesin adil yararlandırılacağı bir devlet yapılanması içine oturtulması gerekmektedir.

Üretimden kopartılan, kaynakları savurtulan, emeği ile geçinen geniş kesimlerin eşitsizlik, açlık ve sefalet koşullarına terk edilmek istendiği ülkemiz koşullarında, küresel politikalar kışkıracıdaki bu düzenleme reddedilmelidir.

Kamuda yeniden yapılanma için bir irade ortaya konmalıdır: Bu irade, ülkemiz insanından, emeğinden toprağından, tarihsel kültür ve doğa mirasından, insanlık onurundan, demokrasi inancından, her türlü sömürüye ayakdirenerek varetmeye çalıştığı, tam bağımsızlığından yola çıkarak, küresel sermayeye teslim olmamaktır.

#### Yerel Yönetimler Yasa Tasarısı

Yerel Yönetimler Yasa Tasarısı ile ilgili olarak, 58.Hükümet göreve geldikten sonra, 20 Aralık 2004 tarihinde İçişleri Bakanlığı'nda İçişleri Bakanı Abdülkadir Aksu başkanlığında bir toplantı yapılmış; kamu yönetiminde yeniden yapılanmanın zorunluluğu, yerel yönetimlerin güçlendirilmesi gerekliliği; merkezi yönetimden yerel yönetimlere yetki devrini sağlayacak bir yasal düzenleme çalışması yapılacağı, hatta bunun büyük ölçüde ana hatlarının oluşturulduğu ve bu çalışmanın en kısa sürede gerçekleştirileceği belirtilmiştir.

TMMOB'nin dışında demokratik kitle örgütlerinin ve emek örgütlerinin yeralmadığı toplantıya A.Betül Uyar ve M.Remzi Sönmez TMMOB Heyeti olarak katılmış; toplantıda TMMOB'nin yerel yönetimlere dair temel yaklaşımı vurgulanmıştır.

Aslında, ülkemizde yerel yönetimler alanında, son yıllarda farklı hükümetlerce hazırlanmış pek çok taslak ve tasarı gündeme getirilmiştir. Yerel yönetimler alanına "Reform" getirdiği öne sürülen bu düzenleme çalışmaları; ne yazık ki kamuoyunda, geniş halk kesimlerinin toplum yararı beklentilerine uzak, merkezi ve yerel yönetimler arasındaki yetki ve kaynak çatışmaları olarak yorumlanmaktan öteye gidememiştir. Öte yandan "Reform" niteliğinin gerektirdiği, konunun tüm taraflarının görüşlerine başvuran bir "katılım" sorunu hep yaşanmıştır.

Yerel Yönetimler konusunda yeni bir yasalaşma sürecinin ortaya konulmasında; öncelikle ve ivedilikle Yasa'nın katılım ve şeffaflık konusunda inandırıcılığı ve demokratikleştirmeyi içselleştirmesi önem kazanmaktadır.

59.Hükümet tarafından ortaya konulan Yasa taslakları ile; Ülkemiz entegre olmak durumunda bırakıldığı GATT, GATS, OECD, DTÖ, IMF niyet mektubu dayatmalarının, Dünya Bankası yapısal uyarılama kredi bağışlanmalarının, Avrupa Birliği Katılım Ortaklığı Belgesi'nde öngörülen küreselleşme için yerelleşme programının, taşeronu durumuna düşürülmek istenmektedir.

Siyasi iktidar, aslında bir "paket program" hazırlığı içindedir. Dolayısıyla; Yerel Yönetim alanındaki Yasa çalışmaları, ilerleyen süreçte; "Kamu Yönetimi Temel Kanunu Tasarısı" ile de göbekten bağımlı hale gelmiştir. Bilindiği gibi, Siyasi İktidar, Kamu Yönetimi Temel Kanunu Tasarısı ile merkezi hükümetin görev ve yetkilerini Yerel Yönetimlere (İl Özel İdaresi ve Belediyeler) devre-

derek; elçabukluğu ile süreci hızlandırmak kurnazlığı içerisinde.

Üstelik, Yerel Yönetimleri güçlendirmek iddiasındadır. Oysa, Kamu Yönetimi Temel Kanunu Tasarısı, merkezi yönetimin görev ve yetkilerini yerele devrederken; Yerel Yönetimlerin gereksinim duyduğu "kaynak" sorununu es geçmektedir. Kaynak bellidir: Küresel sermayenin kurtarıcılığında yeniden yapılandırılacak Yerel Yönetimler; halka değil şirketlere hizmet ile görevli kılınacaklardır. Böylelikle Güçlü Yerel Yönetimler yerine; sermaye gücünün biçimlendirdiği Yerel Yönetimler varedilecektir.

#### Maden Kanunu

6309 sayılı Maden Kanunu'nun yerine 1985 yılında çıkarılan 3213 sayılı yasa, sektörün sorunlarına çözüm getirememiş ve bu nedenle yıllar içerisinde sürekli olarak değişikliğe uğramıştır. Yasada yapılan kısmi değişikliklerin de sektörün sorunlarının aşılması ve sektörün geliştirilmesi ile ilgili gerekli çözümleri üretmemesi nedeniyle, 2000 yılından itibaren bazı yasal değişiklikler yapılmasına ilişkin çalışmalar başlatılmıştır. Ancak bu çalışmalar da yine sektörün gelişmesine yönelik beklenen düzenlemeleri getirememiştir.

Son olarak söz konusu yasanın bazı maddelerinin değiştirilmesi konusundaki çalışmalar, bir önceki yasama döneminde başlamış olup, 3 Kasım seçimlerinin araya girmesi nedeniyle yarıda kalmıştır. Seçimler sonrası söz konusu tasarı, üzerinde büyük ölçüde değişiklikler de yapılarak, yeniden TBMM'ne getirilmiştir.

3213 sayılı Maden Kanunu'nda değişiklik yapılmasına yönelik çalışmaların, geldiği nokta itibarıyla madencilik sektörünün gelişmesine yönelik önemli ölçüde bir katkı yapacağını söylemek oldukça güçtür. Değişiklikler için ortaya konulan gerekçelerin, madencilik sektörünün genel sorunlarını tam olarak kavradığını ve çağdaş çözümleri üretmeye yönelik olduğunu ifade etmek mümkün görülmemektedir.

Tasarı, teknik ve bilimsel gerekliliklerden uzak olduğu gibi, sosyal hukuk devleti, kamu yararı anlayışı ya da günümüzde geçerli çağdaş kaynak ve çevre koruma duyarlılıkları ile de bağdaşmamaktadır. Toplum yararı kavramından uzak bir anlayışla hazırlanmış olan yasa, madenlerimizi küreselleşmenin sömürgeleştirici ve yıkıcı etkilerine karşı savunmasız bırakmaktadır. Doğal kaynaklarımızın kurlsız ve hızlı tüketimiyle elde edilecek kısa vadeli gelirler, toplumun çıkarlarına tercih edilmektedir.

Genel olarak bakıldığında, ülkemiz madencilik sektörünün istenilen düzeyde gelişmemiş olmasının nedeni mevcut Maden Kanunu değildir. Diğer pek çok alanda olduğu gibi madencilik alanında da yol alamayışımızın belirgin nedenleri arasında; stratejik öngörüyle insan kaynakları planlamasını da göz önüne alan ulusal kalkınma modellerinin bir türlü geliştirilemeyip uluslararası



finans kuruluşlarının güdümünde ekonomik ve sosyal politikaların uygulanmaya çalışılması, özellikle son yirmi yılda planlama düşüncesinin tamamen bir kenara bırakılması, ekonominin sanayileşme ve yatırım artışlarına dayalı dengeli bir yapıya kavuşturulamaması, sanayileşmenin olmazsa olmaz koşulu olan teknoloji üretimini sağlamak amacıyla geliştirilmesi ve uygulanması gereken ulusal bilim ve teknoloji politikalarımızın olmayışı, yönetsel yapılardaki verimsizlik, yolsuzluk ve yozlaşma bulunmaktadır. Sorunların yanlış tespit edilmesinin, doğru olmayan çözüm arayışlarına ve dolayısıyla yeni sorun alanlarına yol açması kaçınılmazdır.

Bu çerçevede, insanı ve insan emeğini merkeze koyan, bir yandan madencilik faaliyetlerinde kamunun etkin gözetim ve denetimini sağlarken, diğer taraftan söz konusu faaliyetlerin çevre ve ekosistemlerin korunmasını da gözetken, temel olarak ekonomik kalkınmaya ve yoksulluğun azaltılarak gelir dağılımının düzeltilmesi hedeflerine yönlendirilen bir "ulusal madencilik politikası" oluşturmanın, gerek toplumun yararı gerekse madencilik sektörünün gelişimi bakımından son derece büyük önem taşıdığı görüşünde olan TMMOB, Maden Kanunu ile getirilmek istenen düzenlemeleri izlemek üzere Odalarımızın katılımı ile gerekli çalışmaları sürdürmüştür. Bu doğrultuda, tasarı TBMM'de görüşülürken Genel Kurul toplantılarına katılmış, görüşlerimiz gerek bu toplantılarda, gerekse basın toplantıları ile kamuoyuna aktarılmıştır.

#### İmar ve Şehirleşme ve Kentsel Dönüşüm Yasa Tasarıları

Bayındırlık ve İskan Bakanlığı'nca 3194 sayılı İmar Kanunu'nun yerine geçmek üzere hazırlanan, "İmar ve Şehirleşme Yasa Tasarısı" ile "Kentsel Dönüşüm Yasa Tasarısı" taslaklarına ilişkin, TMMOB görüşü oluşturularak, Bakanlığa iletilmiştir.

Kentleşme planlama ve yerel yönetimler alanını yakından ilgilendiren bu yasa tasarıları, aynı zamanda, TMMOB'a bağlı birçok odanın, uzmanlık alanlarını da çok yakından ilgilendirmektedir. "Kentleşme ve Yerel Yönetimler" Çalışma Grubunun sekreteryasını yürüten Şehir Plancıları Odası'nın da çabaları ile, TMMOB'nin ortak görüşü oluşturulmuştur.

Ülke düzeyinde nüfus ve faaliyetlerin dağılımı ve yer seçimi, sağlıklı ve güvenli kentsel çevrenin oluşumunda önemli yönlendiriciliği ve etkisi olacak bu yasa tasarıların, TMMOB ortamında tartışılması ve ortak görüş oluşturulması, tasarıların yasallaşma sürecinde, TMMOB'un etkinliğini artırıcı bir unsur olduğu gözönüne alınarak, Odalardan gelen görüşler, ortaklaştırılmış, farklı görüşler de raporlara yansıtılmış, böylece tüm meslek görüşlerini kapsayıcı bir yaklaşım benimsenmiştir.

TMMOB, sözkonusu tasarıların yasallaşması sürecinde de, etkin eleştiri ve katkısını sürdürmeye devam edecektir.

"İmar ve Şehirleşme"Yasa Tasarı taslakları ilgili Bakanlığa iletilen TMMOB görüşü ekte verilmektedir. (Ek 10 )

İmar ve Şehirleşme Yasa Tasarısı, Bayındırlık ve İskan Bakanlığı'nca Kızılcacahamam da 13-15 Şubat 2004'de düzenlenen çalışmalarında tartışılmıştır. TMMOB Yönetim Kurulu Üyeleri Oguz Gündoğdu, Celal Beşiktepe, M. Remzi Sönmez ve A.Betül Uyar ile Şehir Plancıları Odası, Mimarlar Odası, Harita ve Kadastro Mühendisleri Odası, İnşaat Mühendisleri Odası, Jeofizik Mühendisleri Odası, Çevre Mühendisleri Odası ve Peyzaj Mimarları Odası temsilcilerinin etkin katılımı ile gerçekleştirilen toplantı bir "Değerlendirme Raporu" ile sonuçlanmıştır. Yasa tasarısı üzerinde çalışmalar, Bakanlıkça sürdürülmektedir.

"İmar Ve Şehirleşme Kanunu Tasarısı Taslağı" Hakkında TMMOB'nin Önerileri

Planlama, uygulama, yapılaşma ve denetim konusunda hazırlanacak bir imar ve kentleşme yasa tasarısı aşağıdaki ilke ve esasları kapsamalıdır:

1- İmar ve kentleşme, sosyal, ekonomik, siyasal ve kültürel boyutları olan bir olgu olarak bütünlüklü olarak ele alınmalı, toplumun dinamizmine yönelik yenilikçi, yaratıcılığa açık bir yasal/yönetmelik yapı ve planlama dili oluşturulmalıdır.

2- Ülke genelinde bütün kentsel ve kırsal alanların planlanmasında kademeli birliktelik ilkesini yaşama geçirmeyi ve bu birlikteliği hiçbir şekilde kesintiye uğratmamayı ve gerekli kurumsal yapıların oluşturulmasını temel almalı, bazı kurum ve kuruluşlara yasalarla verilmiş olan "ayrıcılıklı yer seçimi, planlama ve imar" kullanma yetkileri sona erdirilmelidir.

3- İmar ve kentleşme sistemimiz, mekansal konuların yanında planlı bir ekonomiyi ve dengeli bir gelir dağılımına dayalı kalkınma ilkesini sağlayacak, bölgeler arası eşitsizlikleri giderecek, toplumsal adalet, kamu ve toplum yararının üstünlüğünü, fert, toplum ve çevre sağlığı ile güvenliğinin korunmasını sağlayacak, kentsel dönüşümü de kapsayan bir bütünlükte ele alınmalıdır.

4- Yaşayanların temel haklarını esas alan ve karar süreçlerine demokratik katılım ve denetimini sağlayan, kentlilere, kentli haklarına, doğal ve kültürel değerlere, biyolojik çeşitlilik ve ekolojik sistemlere öncelik veren bir yapıda olmalıdır.

5- Kamunun elindeki arsa stoklarının elden çıkarılmamasına, planların uygulanmasında kamunun ve yerel yönetimlerin elinde önemli bir araç olan bu stokların artırılmasına özen göstermeli, yerleşim ve gelişme alanlarında spekülatif amaçlı toprak edinmeyi caydıracak önlemleri getirmelidir. Özelleştirme kapsamındaki kamu tesislerinin arazileri de, planlı kentsel gelişmenin

önemli bir aracı olarak kamusal alan ihtiyacı için kullanılmalıdır.

6- Arsa rantlarını besleyen politikalar yerine, toprak üzerinde planlama kararlarıyla oluşan değer artışlarının kamu ve toplum yararına kullanımını sağlayacak politikaları esas almalı, taşınmaz değerlendirilmesi gibi yeni uygulama araçları yaratılmalıdır.

7- Barınma hakkını temel bir insanlık hakkı olarak ele alan, konutun ticari bir meta olmaktan çıkarılarak her insanın barınma gereksiniminin sağlanmasına dönük güvenli ve sağlıklı konut yapımının gerçekleştirilmesini sağlayacak önlemler alınmalıdır.

8- Doğa olaylarının afete dönüşmemesi, doğal, kültürel ve tarihsel değerlerimiz ile yaşam kaynaklarımızın korunması için yeni planlama araçları geliştirilmelidir.

9- Planlama, uygulama, yapılaşma ve denetimi kamusal bir hizmet olarak ele alan, denetimin bütün süreçleri kapsamasını sağlayan, denetimi kar edilecek bir alan olarak görmeyen, denetim alanında görev alacakların iş güvencesine sahip olmalarını sağlayan bir yapıda olmalıdır.

“Kentsel Dönüşüm Yasa Tasarısı Taslağı” Bayındırlık ve İskan Bakanlığı tarafından, 20-21 Şubat 2004’de Abant’ta düzenlenen “Atölye Çalışmasında” tartışılmıştır. Atölye çalışmasına, TMMOB YK Üyeleri A.Betül Uyar, M. Remzi Sönmez, H.Ali Ulusoy ile Şehir Plancıları Odası, Harita ve Kadastro Mühendisleri Odası, Mimarlar Odası, İnşaat Mühendisleri Odası, Jeoloji Mühendisleri Odası, Jeofizik Mühendisleri Odası, Makina Mühendisleri Odası temsilcileri katılmışlardır. Atölye çalışmaları Bakanlıkca Yasa Tasarısının geliştirilmesinde yararlanılmak üzere bir “Değerlendirme Raporu” ile sonuçlanmıştır.

“Kentsel Dönüşüm Kanun Tasarısı Taslağı” Hakkında TMMOB'nin Önerileri

Taslağın, genel çerçevesi ile “Kentsel Dönüşüm”ü sağlamaktan çok, yasa dışı gelişen alanların yasallaştırılması ve bu yasallaştırma işleminden kaynak sağlanması ilkesini benimsediği anlaşılmaktadır. Ancak bu yaklaşımın, bugüne dek kentlerde süregelen sorunları çözmede bir açılım getirmediği, aksine sorunların katlanarak artmasına neden olduğu da deneyimlerle sabittir.

Birliğimiz, Ülkemizin kentsel dönüşüm/yenilenme anlamında çok önemli ve acil adımlar atması gerektiğine inanmakta, imar mevzuatının; yeni konut alanları açma bağlamına indirgenerek, kentlerin yerleşik alanlarında yoğunlaşan ve giderek çözümü güçleşen sorunlarının ötelendiği bir yeni yapı yapma sürecinde algılanmasını son derece sakıncalı bulmaktadır.

Bu nedenlerle, dönüşüm olgusunun tüm yönleriyle bir planlama politikası olarak gündemde ve ön planda tutulması zorunludur ve kentlerimizi bekleyen sorunların afet riski yüksek alanlar olmak üzere çözümü için en temel gerekliliktir. Ancak Birliğimiz, bu amaçla ayrı bir yasa yapmaya gerek bulunmadığı, dönüşümün öncelikle görüşlerimiz bağlamında ele alınacak biçimde siyasasının belirlenmesi, af nitelikli içeriklerden arındırılması ve bir ilkesel bütünlük bağlamında yenilenmesi düşünülen mevzuatla uyumlu biçimde yürütülmesi gerektiği görüşündedir. Kentsel alanlardaki dönüşüm ile ilgili bir düzenleme, kentin planlama ve yapılanma süreci dışında düşünülmemelidir. Bu konudaki yasal düzenlemeler bugünkü adıyla “İmar ve Şehirleşme Kanunu Tasarısı” kapsamında daha doğru bir deyişle “şehirçilik mevzuatı” kapsamında ele alınmalıdır. Kentsel dönüşümün, yukarıda özellikle vurgulandığı üzere, kaçak-yasa dışı yapıların yasal statü kazanması bağlamından kurtarıldıktan sonra, planlama sistematığı içerisinde kentleşme-şehirçilik projesi-eylem/öncelikli alan planı anlayışında tüm sosyo-kültürel süreçleri de kapsayacak biçimde ele alınması zorunludur. Aksi halde bu biçimiyle Kentsel Dönüşüm Yasa Tasarısı Taslağı, süresiz bir imar affı olmaktan ve kentlerimize yeni çözümsüzlükler-sorun alanları katan bir yapıyla hayata geçecektir.

Tüm bu değerlendirmeler doğrultusunda; yukarıda vurgulanan görüş ve ilkeler uyarınca söz konusu yasa tasarısının bu haliyle uygulamaya sokulmaksızın yeniden değerlendirilmesi ve “İmar ve Şehirçilik Yasası” içerisinde af içeriğinden arındırılarak olgunlaştırılması halinde, kentlerimizde yoğunlaşan dönüşüm-yenilemesorunlarınaçözümveaçılımgetirebileceğidüşünülmektedir. Tüm bunlar yapılmaksızın yasa tasarısının bu haliyle yasalaşması halinde, kentlerimizin dönüşüm sorunlarının çözülmesi olanaklı olmadığı gibi, yıllar sonra tekrar tartışmak durumunda kalabileceğimiz yeni ve süresiz bir imar affının mevzuatımıza gireceği bilinmelidir.

### İş Kanunu

Konuyla ilgili olarak 57. Hükümet döneminde başlatılan ilk çalışmalar, iş güvencesine yönelik olmuştur. Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı tarafından, “AB Katılım Ortaklığı Belgesi” ve “Ulusal Program”da belirlenen hedefler doğrultusunda, sosyal tarafların katılımıyla “İş Güvencesi Kanunu” çalışmaları başlatılmıştır.

Hükümetin, gerçekte yetersiz bir iş güvencesi sağlayan ve sonradan bu biçimiyle bile işveren kesimi tarafından kabul edilmeyerek engellendiği anlaşılan bu girişimleri sonuçsuz kalmıştır. Başlangıçta, iş güvencesini sağlayacak hükümlerle birlikte kıdem tazminatının da kaldırılması gerektiği ile sınırlı olan işveren talepleri giderek, “iş güvencesi bir hak olarak tanınacaksa, çalışma ilişkilerinde de esneklik yasallaştırılmalıdır” dayatmasına dönüşmüştür.

İşveren kesiminin “esneklik” ve kıdem tazminatının hesabında her yıl alı-

nacak ücretin 15 güne indirilmesi istemi nedeniyle; sosyal taraflar arasında bir anlaşma gerçekleşmemesi üzerine, Bakanlık, iş güvencesi kanun tasarısının, hükümet ve sosyal tarafların önereceği bilim adamlarından oluşacak bir "Bilim Kurulu" tarafından hazırlanması önerisini gündeme getirmiştir. Böylece, "İş Güvencesi Kanun Tasarısı" nı hazırlama görevi, 7 Şubat 2001 tarihinde yapılan bir toplantıda, 9 bilim insanından oluşan "Bilim Kurulu"na verilmiştir.

Hazırlanan "İş Güvencesi Yasa Tasarısı" 9 Ağustos 2002 tarihinde yasalaşmış; ancak bu tarihe kadar iş güvencesi ile ilgili yasa tasarılarının "sümen altında bekletilmesini" sağlayan girişimlerin; yerini, "iş güvencesinin uygulamasının engellenmesine" bırakması nedeniyle, yasanın yürürlük tarihi 15 Mart 2003 olarak belirlenmiştir. Hükümet bu süreç içinde İş Kanunu'nun bütünü üzerindeki çalışmaların sonuçlandırılarak TBMM'ne sunulmasını hedeflemiştir.

TMMOB, İş Güvencesi yasası'nın TBMM'nde görüşülmesi sırasında kamuoyuna ve TBMM'nde grubu bulunan siyasi partilere bir açıklama göndererek, yasanın çıkmasının yanında olduğunu bildirmiştir. Ayrıca 6 Ağustos 2002 ve 8 Ağustos 2002 tarihlerinde TMMOB Başkanı Kaya Güvenç'in de içinde yer aldığı Emek Platformu Başkanlar Kurulu TBMM'de görüşülmekte olan İş Güvencesi Yasa Tasarısı'nı izlemek üzere Genel Kurul toplantılarına katılmışlardır.

TMMOB, İş Kanunu Tasarısı'nı, Bilim Kurulu tarafından hazırlanmasından başlayarak TBMM'ne sunulmasına dek geçen sürede dikkatle değerlendirmiş, eleştiri ve önerilerini; ilke, görev ve sorumlulukları temelinde dile getirmiştir.

Çalışma hayatında kölelik düzenini dayatan, sendikal hareketi budayan ve emekçilerin kazanılmış haklarını gasp edecek ağır düzenlemeler içeren İş Kanunu Tasarısı'na karşı görüşlerimizi gerek Emek Platformu olarak, gerekse TMMOB olarak basın açıklamalarıyla kamuoyuna duyurduk.

TMMOB, TBMM'nde kabul edilen, üyelerimizin büyük bölümünü ilgilendiren ve emekçiler için kölelik anlamına gelen İş Kanunu'na, kuralsızlaştırma yoluyla emekçilerin haklarını yok etmeye yönelik girişimlere karşı tüm emekten yana güçlerle birlikte mücadeleye devam edecektir.

#### 4.4.12 Rekabet Kurulu Soruşturması ve Danıştay Kararı

Rekabet Kurumu, İzmir Ticaret Odası Başkanı imzalı 30.12.1999 tarih ve Şehir Plancısı Cem Yaşın'ın 27.08.1999 tarihli şikayet dilekçelerine dayanarak, TMMOB hakkında 00-17/170-90 sayılı kararla 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkındaki Yasa'nın 4. maddesi ihlal edildiği gerekçesiyle önaraştırma yapılmasına karar vermiştir.

İzmir Ticaret Odası şikayet dilekçesinde, İzmir Belediyesi'nin meslek Odaları ile yapmış olduğu mesleki denetim protokolünün yasal olmadığını, belirlenen asgari ücretin piyasa fiyatlarının 3-5 katı olduğu, belirlenen asgari ücretin altındaki projelerin mesleki denetimden geçmediği, bu nedenle, piyasada fiyatların arz ve talebe göre oluşumunun engellendiği bu suretle piyasadaki rekabetin yok edildiğini ileri sürmüştür. Bu uygulamanın Rekabet Yasasına aykırı olması nedeniyle mesleki denetim protokolünün iptalini talep etmişlerdir.

Şehir plancısı Cem Yaşın ise, Şehir Plancıları Odası'nın büro tescil ve mesleki denetim ile ilgili düzenlemeleri gereği asgari ücret altında teklif veremediğini, Oda fiyatları altında iş yapanların büro tescil belgelerinin iptal edildiğini ve disiplin soruşturması açıldığını, fiyatların Oda tarafından belirlenmesi sonucu iş almadıklarını, bu nedenle de hem kendilerinin hem de kamunun zarar gördüğünü ileri sürerek Rekabetin Korunması Hakkındaki Yasa gereği Şehir Plancıları Odası'nın Yönetmeliği hakkında gerekli işlemin yapılmasını talep etmiştir.

Rekabet Kurulu, önaraştırma evresini geçirdikten sonra, 11.07.2000 tarihli toplantısında 00-26/273-151 sayılı kararıyla,

"TMMOB'nin 4054 sayılı Kanun anlamında bir "teşebbüs birliği" ve ilgili yönetmeliğin de Kanun'un 4 (a) maddesi kapsamında bir "teşebbüs birliği kararı" olduğu değerlendirmesi yapılarak TMMOB bünyesindeki Odalarca uygulanan düzenlemelere dayanak oluşturan Yönetmelikler ile ilgili olarak TMMOB hakkında,

-Bu yönetmeliğe dayanarak asgari ücret tarifelerini belirlemesi dolayısıyla Şehir Plancıları Odası hakkında

4054 sayılı Kanun'un 41. maddesi uyarınca soruşturma açılmasına" karar vermiştir..

Soruşturma kararından sonra TMMOB ve Şehir Plancıları Odası'ndan savunma istenmiştir.

TMMOB, ilk savunmasında, Rekabet Kurumu'nun bu konuda soruşturma açamayacağı, TMMOB'nin teşebbüs birliği olmadığı ve uygulanan asgari ücretin yasal olduğu yönünde gerekçeleri sıralamıştır.

Rekabet Kurulu'nun bu soruşturma ile görevlendirdiği Soruşturma Heyeti, TMMOB'de bizzat inceleme yapmıştır. Mesleki denetim ve asgari ücret konularında verilmiş Genel Kurul kararları ile Yönetmelikleri bizzat görevlendirilen uzmanlar aracılığı incelemesini tamamladıktan sonra Soruşturma Heyeti'nin hazırlamış olduğu Soruşturma Raporu TMMOB'ne tebliği edilerek 30 gün içerisinde yazılı savunma istenmiştir. Birliğimiz ilk yazılı savunmasında, TMMOB'nin Anayasa'nın 135 maddesinde belirtilen kamu kurumu

niteliğinde bir meslek kuruluşu olduğu, kendi kuruluş yasası olan 6235 sayılı Yasa'nın kendisine yüklemiş olduğu hak ve yetkileri kullandığını, Yönetmelik yapma yetkisinin yine Anayasa'nın 124 üncü maddesi ve kuruluş Yasası'ndan aldığı, bu nedenlerle de idare hukuku rejimi açısından Rekabet Kurumu ile bir altlık-üstlük ilişkisi olamayacağından Rekabet Kurumu'nun yetkisiz olduğu bir alanda denetim yapmasının hukuka aykırı olduğu belirtilmiştir. Yine ilk savunma dilekçesinde, TMMOB'nin "teşebbüs birliği" meslek mensubunun "teşebbüs" olarak nitelendirilmesi iddiasına karşı, Oda üyelerinin kamu ve özel sektörde ücretli çalışanlarla, kendi bürosunda serbest meslek icra edenler ve sermaye şirketi olarak örgütlenmiş mensuplarının hepsinin "teşebbüs olarak" yorumlanamayacağı, TMMOB'nin iradi bir birlik olmadığı hem idare hukuku hem de ticaret hukuku açısından irdelenmiştir. Ülkemizde, Anayasa'nın 135. maddesi gereği kurulmuş tüm meslek kuruluşlarında asgari ücret uygulamasının olduğu, TMMOB'nin bu kuralın dışında tutulmasının eşitlik ilkesine aykırı olduğu kaldı ki, Avrupa ülkelerindeki meslek örgütlerinin de asgari ücret uygulamasını sürdürdükleri örneklerle açıklanmıştır.

Rekabet Kurulu'na yazılı savunmalar sunulduktan sonra, 14.01.2002 tarihinde Rekabet Kurumunda Kurul önünde sözlü savunma hakkı da kullanılmıştır. Sözlü savunma toplantısına Birliğimiz Başkanı Kaya GÜVENÇ, Şehir Plancıları Odası Başkanı Necati UYAR ve avukatımız Nurten Çağlar YAKIŞ katılmıştır. (\*Birliğimiz Başkanı Kaya GÜVENÇ'in sözlü savunma metni ekler bölümünde verilmiştir.)

Rekabet Kurulu, TMMOB hakkında aşağıda sunmuş olduğumuz 22.01.2002 tarih 02-04/40-21 sayılı kararı vermiştir.

"Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği ve TMMOB Şehir Plancıları Odası hakkında yürütülen soruşturma sonucu düzenlenen Soruşturma Raporu ile tarafların iddia ve savunmaları değerlendirilerek;

"I-A) Meslek odalarına üye olan ve mühendislik, mimarlık ve şehir plancılığı gibi alanlarda hizmet üretilen serbest meslek mensuplarının her birinin 4054 sayılı Kanun'un 3. maddesi anlamında "teşebbüs" olduğuna,

B) Haklarında soruşturma yürütülen Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği ile TMMOB Şehir Plancıları Odası'nın ihlal konusu eylemler bakımından 4054 sayılı Kanun'un 3. maddesi anlamında "teşebbüs birliği" olduğuna,

OYBİRLİĞİ ile,

II-A) Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği'nin

1.a) "TMMOB Asgari Ücret ve Çizim Standartları Tesbit Komisyonu ve Kontrol Bürolarının Kurulmasına İlişkin Yönetmelik", "TMMOB Mimarlık-Mühendislik Hizmetleri ve Asgari Ücret-Asgari Çizim ve Düzenleme Esasları



Yönetmeliği”, “TMMOB Serbest Mühendislik ve Mimarlık Hizmetleri Asgari Ücret Yönetmeliği” ve “TMMOB Disiplin Yönetmeliği” gibi yönetmelikler aracılığı ile doğrudan yasal dayanağı olmadığı halde, genel kurullarında alınan kararlara dayalı olarak serbest mühendislik ve mimarlık hizmetlerinin asgari ücretlerini tesbit esaslarını belirlemesi, bağlı odaların asgari ücretleri tesbit ve denetleme sistemini getirmesi ve uygulamada asgari ücretlere riayet edilmesini sağlamaya yönelik eylemlerde bulunması ve bu teşebbüs birliği kararlarını 4054 sayılı Kanun’un yürürlüğe girmesinden ve Rekabet Kurulu’nun teşkilatını oluşturduğunu 1997/6 sayılı Tebliğ ile bildirmesinden sonra da ortadan kaldırmayarak devam ettirmesi suretiyle 4054 sayılı Kanun’un 4. maddesini ihlal ettiğine OYBİRLİĞİ ile;

b) Bu eylemi nedeniyle, aynı Kanun’un 16. maddesinin ikinci fıkrası ve 2002/1 sayılı Tebliğ gereğince ve takdiren cezanın asgari tutarı olan 5.816.109.312. TL para cezası ile cezalandırılmasına OYÇOKLUĞU ile;

2- 4054 sayılı Kanun’un 10. maddesi ve 1997/6 sayılı Rekabet Kurulu Tebliği’nin 3. maddesi gereğince, Rekabet Kurulu’na bildirilmesi gereken söz konusu teşebbüs birliği kararlarını bildirmemiş olması nedeniyle, Kanun’un 16. maddesi birinci fıkrası (c) bendi ve 2002/1 sayılı Tebliğ uyarınca 1.454.027.328. TL para cezası ile cezalandırılmasına OYÇOKLUĞU ile;

3- Ayrıca Kanun’un 16. maddesi üçüncü fıkrası uyarınca, bildirim süresi sonu olan 05.05.1998 tarihinde Yönetim Kurulu’nda görevli Bulunan Ertuğrul ÜNLÜTÜRK, M.Naci TEMELTAŞ, Tansel TİMUR, Arif ATTİLA, Reşat ÜNAL, Güzin GÖKER, Murat GÖKDEMİR, M.Yüksel BARKURT, Ayfer EĞİLMEZ, M. Fikret ÖZBİLGİN, Nergiz BİLGİN, Mahmut KİPER, İsmail KÜÇÜK, Yavuz ÖNEN, Sezai KAYA, A.Betül UYAR, Ü.Nevzat UĞUREL ve Ziya ÖZEK’e de, her birine ayrı ayrı olmak üzere, bu cezanın %5’i olan 72.701.366.TL idari para cezası verilmesine OYÇOKLUĞU ile,

4- Bağlı Odaların üyesi olan teşebbüslerin verdikleri hizmetlere karşılık alacakları bedellerin en alt sınırının belirlenmesini ve buna aykırı davranışların cezalandırılmasını öngören karar, düzenleme ve uygulamalarının 4054 sayılı Kanun’un 4. maddesini ihlal etmesi nedeniyle, aynı Kanun’un 9. maddesinin ilk fıkrası uyarınca, rekabetin tesisini ve ihlalin giderilmesini temin etmek üzere;

a) Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği’nin yasal dayanağı olmaksızın, kendisine bağlı odalar aracılığıyla odaya üye olan teşebbüslerin asgari hizmet bedellerinin belirlenmesini zorunlu kılan ve bunun altında ücretle hizmet verilmesini yasaklayan karar ve uygulamalarına derhal son verilmesine;

b) 4054 sayılı Kanun’un 4. maddesine aykırı olduğu için hukuken yasaklanmış ve aynı Kanun’un 56. maddesi açık hükmüne göre de geçersiz olan Türk



Mühendis ve Mimar Odaları Birliği'nin asgari ücret belirlemeye ilişkin her türlü kararının uygulanamaz olduğu hususunun TMMOB tarafından bağlı odalara duyurulmasına ve bu hususun gerekçeli kararın tebliğinden itibaren 60 gün içinde belgelendirilerek Rekabet Kurulu'na bildirilmesine;

c) Aksi taktirde, 60 günlük süre bitiminden itibaren her geçen gün için 4054 sayılı Kanun'un 17. maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi ve 2002/1 sayılı Tebliğ uyarınca 1.454.027.328.TL. süreli para cezası ile cezalandırılacağına bildirilmesine,

OYÇOKLUĞU ile," karar verilmiştir.

Birliğimizin sunulan kararın iptali istemiyle açtığı davada, Danıştay 10. Dairesi 17.11.2003 tarihinde Rekabet Kurulu kararı hakkında YÜRÜTMENİN DURDURULMASINA karar vermiştir. Danıştay 10. Dairesi, Yürütmenin Durdurulması kararının gerekçesinde aşağıda sunacağımız gerekçelere dayanmıştır.

"Anayasa'nın 135. maddesi kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları ve üst kuruluşlarını "belli mesleğe mensup olanların müşterek ihtiyaçlarını karşılamak, mesleki faaliyetlerini kolaylaştırmak, mesleğin genel menfaatlere uygun olarak gelişmesini sağlamak, meslek mensuplarının birbirleri ile ve halk ile olan ilişkilerinde dürüstlüğü ve güveni hakim kılmak üzere meslek disiplini ve ahlakını korumak maksadı ile kanunla kurulan ve organları kendi üyeleri tarafından kanunda gösterilen usullere göre yargı gözetimi altında gizli oyla seçilen kamu tüzel kişilikleridir." şeklinde tanımlanmıştır.

Yine Anayasa'nın 124. maddesi uyarınca, Başbakanlık, bakanlıklar ve kamu tüzel kişileri kendi görev alanlarını ilgilendiren kanunların ve tüzüklerin uygulanmasını sağlamak üzere ve bunlara aykırı olmamak şartıyla yönetmelik çıkarma yetkisine sahiptirler.

Bu kapsamda, kamu kurumu niteliğinde meslek kuruluşlarının üst kuruluşu olan ve kamu tüzel kişiliği bulunan davacı Birliğin kendi görev alanı ile ilgili yönetmelikler çıkarma yetkisi bulunduğu kuşkusuzdur.

Davacı Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği tarafından çıkarılan; Resmi Gazete'de yayımlanmak suretiyle yürürlüğe konulan ve o tarihten itibaren de uygulanması süregelen TMMOB Asgari Ücret ve Çizim Standartları Tesbit Komisyonu ve Kontrol Bürolarının Kurulmasına İlişkin Yönetmelik, TMMOB Mimarlık Mühendislik Hizmetleri ve Asgari Ücret Asgari Çizim ve Düzenleme Esasları Yönetmeliği, TMMOB Serbest Mühendislik ve Mimarlık Hizmetleri Asgari Ücret Yönetmeliği ve TMMOB Disiplin Yönetmeliği hakkında tesis edilen ve anılan Yönetmeliklerin uygulanıyor olması nedeniyle davacı birliğe para cezası verilmesine ilişkin bulunan Yönetmeliklerin dava konusu 22.01.2002 tarih ve 02.04-140-21 sayılı kararı yönünden Yönetmeliklerin hukuksal niteliği dikkate alındığında, 2577 sayılı Kanun'un 27.

maddesinde yer alan koşulların gerçekleştiği görüldüğünden, yürütmenin durdurulması istemi yerinde görülmüştür.”

Danıştay 10. Dairesi tarafından oyçokluğuyla verilen yürütmenin durdurulması kararına karşı, Rekabet Kurumu, Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulu'na itiraz etmiştir. Rekabet Kurumu'nun bu talebi Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulu tarafından 19 Şubat 2004 tarihli alınan kararla reddedilmiştir.

Bu süreç içerisinde 6 Haziran 2003 tarihinde TMMOB ve bağlı odaların asgari ücret belirlemesi konusunun TMMOB Yasası'nda yer alması için yapılması gerekli kanun değişikliği konusunda Maliye Bakanı Kemal Unakıtan ile yapılan görüşmeye TMMOB Başkanı Kaya Güvenç ve Genel Sekreter M. Fikret Özbilgin katıldı. Ayrıca aynı çerçevede 17 Haziran 2003 tarihinde ise Maliye Bakanlığı Gelirler Genel Müdürü Osman Arıoğlu ve Genel Müdür Yardımcısı Recep Bıyık ile TMMOB Başkanı Kaya Güvenç ve Genel Sekreter M. Fikret Özbilgin görüşmeler yaptı.

## 4.5. TMMOB Etkinlikleri

### 4.5.1. II. Mühendislik Mimarlık Kurultayı

Birincisi 28-29 Nisan 2000 tarihinde gerçekleşen TMMOB Mühendislik ve Mimarlık Kurultayı'ndan sonra, bu kurultayda karar alınmaması nedeni ile; II. Mühendislik ve Mimarlık Kurultayının yapılması 36. Dönem Çalışma Programına alınmış ve Geçtiğimiz Dönemde 17 İKK tarafından 55 ili kapsayacak şekilde Yerel Kurultaylar toplanmıştı.

Kurultay Düzenleme Kurulu 23 Mart 2002 tarihinde toplanarak Yerel Kurultay sonuçlarını değerlendirmiş ve yapılan değerlendirme sonucunda TMMOB II. Mühendislik ve Mimarlık Kurultayı'nın gerçekleştirilme tarihinin TMMOB ve Oda Genel Kurulları ile çakıştığı, bu ortamda düzenlenecek bir Kurultayın, hem katılım açısından, hem de Kurultaydan beklenen sonuçların elde edilmesi açısından yetersiz kalacağı, bu yüzden de TMMOB Yönetim Kurulu'na, "Kurultayın TMMOB Genel Kurulu sonrasına ertelenmesi" isteminin iletilmesi kabul edilmiştir.

TMMOB Yönetim Kurulu 5 Nisan 2002 tarihli toplantısında, Kurultay Düzenleme Kurulu'nun bu istemini değerlendirmiş ve konunun "Odalar ile İl Koordinasyon Kurullarına bildirilmesine ve TMMOB Genel Kurulu'na götürülmesine" oybirliğiyle karar vermiştir.

37. Dönem Yönetim Kurulu, TMMOB II. Mühendislik ve Mimarlık Kurultayı'nın Çalışma Programına alarak 5-6 Nisan 2003 tarihinde toplanmasına karar vermiştir. Kurultay öncesi Yürütme Kurulu bütün yerel kurultaylarda alınan kararları derleyerek bir broşür şeklinde Kurultay katılımcılarına

iletti.



TMMOB II. Mühendislik ve Mimarlık Kurultayı 5-6 Nisan 2003 tarihlerinde, 645 delege ve 71 konuk üyenin katılımı ile toplandı.

Kurultay Mühendislik ve Mimarlık Kurultayı Yürütme Kurulu adına Hüseyin Yeşil tarafından açıldı. Yapılan görüşmelerden sonra Divan Başkanlığı'na Makina M.O. Üyesi Mehmet Soğancı, Divan Başkan Yardımcılıklarına İnşaat M. O. Üyesi Hayati Karatokuş, Peyzaj M.O. Üyesi Oya Akkan, yazmanlıklara Elektrik M.O. Üyesi Hüseyin Önder, İnşaat M. O. Üyesi Ayşegül Bildirici, Maden M.O. Üyesi Niyazi Karadeniz, Mimarlar O. Üyesi Vedat Ağca seçildiler. Divan'ın seçiminin ardından Kurultay Gündemi karara bağlanarak Kurultay çalışmalarına başlandı.

Kurultayın açılış konuşmasını yapan TMMOB Başkanı Kaya Güvenç, Kurultay'da alınacak kararların önemine değinerek, TMMOB gündemi ve yapılması gereken çalışmalar konusunda görüşlerini açıkladı.

Yürütme Kurulunun çalışma yöntemi konusundaki önerileri divan tarafından delegelere sunulurken bu konudaki görüşlerin açıklanmasının ardından Yürütme Kurulu tarafından belirlenen öneriler aynen benimsendi. Kurultay'ın çalışmalarının ve kararlarının bu yöntemler çerçevesinde oluşturulması benimsendi.

Kurultay sonunda kamuoyuna duyurulmak üzere açıklanacak sonuç bildirgesi için bir komisyon oluşturuldu. Sonuç Bildirgesi Komisyonu'nda Işıkhan Güler, Cengiz Göltaş, İhsan Karababa, Haşim Aydınçak, Ali Ekber Çakar, Muzaffer Ovalier, Ahmet Akküçük yer aldılar. Gündemin karar taslaklarının görüşülmesi ve karar bağlanması maddesine geçildi. Bugündem maddesinde Mesleki Yeterlilik - Mesleki Yetkinlik ve Mesleki Denetim - Mesleki Eği-

tim başlıkları altında Yerel Kurultaylar tarafından sunulan karar taslakları tartışıldı ve delegelerin oyları ile TMMOB'nin bundan sonraki dönemde bu alandaki çalışmalarını yönlendirecek kararlar alındı.

Birinci gün çalışmaları, Kurultay sonuç bildirgesi için dünyada ve Türkiye'deki gelişmelerle ilgili görüşmelerle sona erdi.

Kurultay'ın ikinci gününde karar taslaklarının görüşülmesi ve karara bağlanması gündem maddesine devam edilerek Örgüt Birimlerinin Hizmet Üretimi, Mesleki Davranış İlkeleri ve Örgüt Misyonu başlıkları altında kararlar alındı. Kararlara ekler bölümünden ulaşabilirsiniz. (Ek 5)

Kurultay çalışmaları Sonuç Bildirgesinin görüşülerek karara bağlanması ile sona erdi.

## TMMOB II. Mühendislik ve Mimarlık Kurultayı

### Sonuç Bildirgesi

TMMOB II. Mühendislik Mimarlık Kurultayı 5-6 Nisan 2003 tarihlerinde Ankara'da toplandı.

Kurultayın amacı, mühendislik-mimarlık alanları ile ilgili olarak dünyadaki ve Türkiye'deki gelişmelerin bu gelişmelere bağlı olarak mühendislik-mimarlık hizmetlerindeki üretim sistemlerinin, iş süreçlerinin, mühendislik-mimarlık hizmetlerinin tanımının, uygulama ve denetim süreçlerindeki konularının, mühendis ve mimarların eğitiminin ve öğretiminin, TMMOB'nin yasal statüsünün, yapısının, örgütsel tarihinin, üye bileşiminin, üyelerle ilişkilerinin, hizmet üretiminin araştırılması ve bu araştırmalar temelinde örgütsel misyonun, yapılanmasının ve politikalarının belirlenmesidir.

Bir önceki dönemden 55 ilde çok sayıda mühendisin-mimarın katılımıyla yapılan Yerel Kurultaylarındaki tartışmalarla üretilen karar taslaklarını iki gün boyunca görüşerek sonuçlandıran Kurultay örgütün çalışma ve yönelimlerine ilişkin kararları beş ana başlık altında belirlemiştir:

- Mesleki Yeterlilik-Mesleki Yetkinlik-Mesleki Eğitimi,
- Mesleki Denetim,
- Örgüt Birimlerinin Hizmet Üretimi,
- Mesleki Davranış İlkeleri,
- Örgüt Misyonu,

Çalışmalarını insanlığı ve bölgemizi tehdit eden, teknolojinin insan kıymını dönüştürdüğü savaş ortamında yapıyor olması, delegelerin tümü ülkemizin dörtbir yanındaki savaş karşıtı eylemlerin sıcaklığını yaşayan insanlar olması, ABD emperyalizmi ve işbirlikçilerinin saldırganlığına tarihi tanıklık ve karşı çıkma sorumluluğu nedenleriyle savaş da Kurultay'ın ağırlıklı olarak görüşülen konularından birisini oluşturmuştur. Güncelliği ve hayati önemi, Kurultay'ın savaşa ilişkin değerlendirmeler yapmasını, görüşlerini örgütü ve kamuoyu ile paylaşmasını kaçınılmaz kılmıştır.

ABD'nin zengin enerji kaynaklarına sahip orta –doğudan başlayarak bölgeyi hegemonyası altına alması ve kendi çıkarları doğrultusunda yeniden şekillendirmesi anlamına gelen bu saldırganlığa ülkemiz de coğrafi konumu nedeniyle katılmaya zorlanmaktadır.

Türkiye’de egemen ideolojinin soğuk savaş döneminde; Sovyetler Birliğine karşı batı yanında kullandığı coğrafya, daha sonra SSCB’nin parçalanmasıyla Orta-doğu, Kafkasya, Balkanlar; hatta Rusya ile Çin arasında bağları önlemek amacıyla zengin yer altı kaynaklarına sahip Orta Asya için pazarlanmaya devam edilmektedir. Tarihsel olarak geç bir dönemde kapitalistleşen ülkede devletin kanatları altında palazlanan, Cumhuriyetin kuruluşundan bu yana, özellikle son otuz yıldan beri kendilerine sağlanan ekonomik ve siyasi olanağa rağmen ellerine geçirdikleri sermaye birikimini sistemlerini devam ettirecek siyasi ekonomik bir yapılanmayı oluşturma becerisini gösteremeyen, üretim yerine rantı tercih eden, teknoloji üretmeyi gündemine almayan egemenlerin dış borç, dış yardım krediler üzerinde oluşacak bir ekonomik yapı her zaman işlerine gelmiştir.

Bu nedenle siyasi kadroları sivil ve askeri bürokrasiyle birlikte ülkenin coğrafyasını pazarlamak Türkiye’nin egemen sınıfı açısından varlık ve sitemini devam ettirme yolu olmuştur.

Türkiye’yi emperyalist güçlerin uydusu konumuna getirmek için yapılan darbelerin, işlenen cinayetlerin baskı ve kısımların, özgürlük, demokrasi, adalet gibi insanca yaşama taleplerini baskıyla susturma, ülkemizin yaşamını ve geleceğini planlama kapasitelerini köreltme çabalarının; bunlara paralel olarak, ülkede, insanlara emperyalizmin değer yargıları içinde, düşünce üretme, tavır ve davranış kodlarını yerleştirme yönünde harcanan çabaların ortaya çıkardığı sonuçları yaşıyoruz.

Bu sürecin ülkeyi getirdiği nokta; ekonomik, sosyal, siyasal, kültürel, hukuki, eğitsel akla gelebilen her alanda ortaya çıkan sorunları çözme gücünü ve refleksini yitirmiş, iradesine sahip olmayan tam anlamıyla tükenmiş bir siyasi yapı ve yokluk altında ezilen, şiddetle susturulmaya çalışılan bir toplumdur. Bu tükenmişlik iktidarın boyutlarını aşarak sistemi içselleştirmiş tüm siyasi kadrolarla birlikte ekonomik, sosyal, kültürel ve tüm alanların entelektüel kadrolarını da kapsamaktadır. Bu gün için AKP iktidarının şahsında ortaya çıkan, ülkenin coğrafyasını, onurunu, kanını pazarlamaya dayalı savaş suçunun işbirlikçisi olarak katılma tavrının yanı sıra yangından mal kaçırmaya, savaş ortamının kargaşasından yararlanarak, "ulusal zenginliklerimizi değerlendireyoruz" görüntüsü altında doğal, tarımsal, orman, kültürel alanlarımızın uluslararası madencilik lobilerinin yıkımına açıcı ve yine orman alanlarımızı sermayenin kural-sız-kontrolsüz yağmasına açıcı yasal-anayasal düzenlemelerin yapılması işte bu tükenmişliğin ve teslimiyetin son tezahürleri olmaktadır.

TMMOB örgütlülüğü, bu sürecin doğrudan tanığıdır. Mühendis ve mimarlar olarak yaşadığımız ekonomik sorunların, üretim dışına itilişin, işsizliğin, hak kayıplarının, ülkemizde yabancı elamanların gerisinde bir statüye düşürülmenin nedenleri bu anlayışın kaçınılmaz sonucudur. Kısa-sistem karşılaşılan sorunlara çözüm bulma olanağından yoksun kaldığı için çökmüştür. Bu çöküş sistemin "hayır, başka bir dünya var" diyen muhalifleri açısından, ezilenleri ve mağdurları açısından onların haklılığını kanıtlayan ve çözüme ulaşmalarının mümkün olduğunu kanıtlayan bir gelişmeye işaret etmektedir. Yaşanılanlar bağımsızlıktan, barıştan, demokrasiden, özgürlüklerden, emekten, insanca bir yaşamdan yana olan güçlerin mücadelesine yeni olanaklar sunduğu gibi daha güçlü ortaklaşa mücadeleleri örgütlemek ve özlenen yaşamı gerçekleştirmek açısından daha büyük sorumluluklar yüklemektedir.

Mühendisler – Mimarlar olarak ülkenin geleceğini,

- Yurttaşların önündeki her türlü anti-demokratik engelin kaldırıldığı, insanların insanca yaşama hakkına ve her türlü yurttaşlık hakkına hiçbir ayırım gözetilmeksizin sahip olduğu,

- Parasal hareketlere dayalı ve üretime dayanmayan bir büyüme yerine kalkınmanın hedeflendiği, bölgeler arası gelişme farklılıklarının ortadan kaldırıldığı,

- Üretici kesimlerin önündeki her türlü ekonomik ve sosyal engelin ortadan kaldırıldığı,

- İç politikada ve dış politikada militarizme dayanan bir rejim yerine kendi yurttaşıyla barışık, kendi insanına ve kendi üretim gücüne güvenen, bu değerlere sahip çıkarak, kendi demokratik değerleriyle bölgede çekim merkezine dönüşen,

- Coğrafyasını emperyalistlere pazarlamak yerine çok dilli, çok dinli ve kültürlü bölgede, ülkenin ve bölgenin barış içinde yaşamasına katkıda bulunan

Bir TÜRKİYE'de görüyor ve bunun mümkün olduğunu biliyoruz.

Türkiye'nin Mühendis ve Mimarları adına TMMOB Mühendislik Mimarlık Kurultayı;

- Savaşa ve sömürüye karşı, barıştan, bağımsızlıktan, adaletten, özgürlüklerden, insan haklarından, demokrasiden, toplumdansa bugüne kadar olduğu gibi, bundan sonra daha kararlı olarak mücadele etmeyi insani ve ahlaki bir görev olarak kabul eder,

• Irak halkının dost ve kardeş bir halk olarak kabul ettiğini, onların yaşadığı acıyı paylaştığını, emperyalist saldırılara karşı dünya halklarının yürüttüğü mücadeleye tüm gücüyle katkı koyacağını bildirir,

• Amerikan güçlerinin işgal ettikleri tüm alan ve tesisleri boşaltmalarını, ülkemizin topraklarının, limanlarının, denizlerinin, hava alanlarının, hava sahasının kullanılmasına son verilmesini, halkımızın işlenen insanlık suçuna ortak edilmesi girişimlerinden uzak durulmasını talep eder

Bu görüşlerimiz ışığında;

• ABD'nin Irak'ta gerçekleştirdiği hareketin saldırganlık ve açık işgal olduğunu bir kez daha tekrarlıyor, bu durumu, Filistin meselesinden sonra, ülkemiz de dahil tüm bölgeyi yeni bir emperyalist cendere içine alma planlarının bir parçası ve bölge için açık bir tehdit unsuru olarak görüyor,

• Türkiye'yi bu planların bir unsuru haline getirme gayretlerinin, ulusal çıkarlarla hiçbir ilgisi olmadığını tam tersine kendi sonunu hazırlamak ve açık işgaline davet çıkarmak olduğunun kamuoyu tarafından bilinmesi gerektiğini belirtiyor,

• Yeni bir dünyanın ABD imparatorluğu ve emperyalistlerin saldırganlığı altında değil, insanlığın bugüne kadar biriktirdiği evrensel değerler üzerinde dünyanın anti-emperyalist, barıştan ve demokrasiden yana güçlerince oluşturulacağına inanıyoruz.

TMMOB II. Mühendislik Mimarlık Kurultayı delegeleri olarak bir kere daha haykırıyoruz :

“Yüreğimizdeki insan sevgisini ve yurtseverliği baskı, zulüm ve engelleme yöntemlerinin söküp atamayacağını bilinci içinde, bilimi, tekniği emperyalizmin ve sömürenlerin değil; halkımızın hizmetine sunmak, her çabayı sürdürmek ve güçlendirmek için bu yolda inançlı ve kararlıyız.”

Kurultayın ardından 26 Nisan 2003 tarihinde yapılan Yönetim Kurulu toplantısında “TMMOB II. Mühendislik ve Mimarlık Kurultayı kararlarını yaşama geçirmek, yönetmeliklere yansıtma, Genel Kurula taşımak için hazırlık çalışmaları yapılmasına, bir amaçla bir çalışma Grubu kurulmasına, Çalışma Grubuna, Hüseyin Yeşil, Alaeddin Aras, Ali Ergin Açıkan, Celal Beşiktepe, Hakkı Atıl, H. Ali Yiğit, İlker Ertem, Emin Koramaz, E. Serdar Karaduman, Mehmet Soğancı, M. Sıtkı Çiğdem'in atanmasına” karar verilmiştir.

Çalışma Grubu kendi içersine biri dizi toplantı ve çalışma yaptıktan sonra



28 Şubat 2004 tarihli toplantısında.

- TMMOB II.Mühendislik Mimarlık Kurultayı'nda "Mesleki Yeterlilik, Mesleki Yetkinlik-Mesleki Eğitim" başlığı altında yer alan 3 nolu karar uyarınca ekte yer alan "TMMOB Yetkin Mühendislik, Meslek İçi Eğitim ve Belgelendirme Çerçeve Yönetmeliği Taslağı"nın TMMOB Genel Kurulu'na sunulmak üzere TMMOB Yönetim Kurulu'na iletilmesine,
- TMMOB II.Mühendislik Mimarlık Kurultayı'nda "Mesleki Yeterlilik, Mesleki Yetkinlik-Mesleki Eğitim" başlığı altında yer alan kararlar doğrultusunda ekte yer alan "TMMOB Meslek Dalı Ana Komisyonları Kuruluş ve Çalışma Yönetmeliği Taslağı"nın TMMOB Genel Kurulu'na sunulmak üzere TMMOB Yönetim Kurulu'na iletilmesine,
- TMMOB II.Mühendislik Mimarlık Kurultayı'nda "Mesleki Davranış İlkeleri" başlığı altında alınan kararlarla ilgili Kaya Güvenç ve İlker Ertem tarafından yapılacak olan düzenlemenin daha sonra TMMOB Yönetim Kurulu'na iletilmesine,

Karar vermiştir.

İletilen Yönetmelik taslakları görüş alınmak üzere Odalara gönderilmiş ve Genel Kurul gündemine alınmıştır.

#### 4.5.2. TMMOB Ulaştırma Politikaları Kongresi

TMMOB adına İnşaat Mühendisleri Odası tarafından düzenlenen TMMOB Ulaştırma Politikaları Kongresi. 16-17 Ekim 2003 tarihlerinde Karayolları Genel Müdürlüğü Toplantı Salonu'nda yapıldı. Açılışta sırasıyla Düzenleme Kurulu Başkanı Prof. Dr. Güngör Evren, İnşaat Mühendisleri Odası İstanbul Şubesi Başkanı Cemal Gökçe, İnşaat Mühendisleri Odası Başkanı Taner Yüzgeç, TMMOB II. Başkanı Oğuz Gündoğdu, Kıbrıs TMMOB Başkanı Ahmet Ulaş, Bayındırlık ve İskan Bakanlığı Müsteşarı Sabri Özkan Erbakan, Bağımsız Cumhuriyet Partisi Genel Başkanı Mümtaz Soysal, AKP Milletvekilleri İbrahim Kösdere, Mikail Aslan ve Prof. Dr. Mustafa Ilıcalı birer konuşma yaptılar.

Açılış konuşmasında TMMOB II. Başkanı Gündoğdu, "Her şeyin bir politikaya dayanması gerekir. Meslek Odaları, Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği, bilgiyi araştırmayı öne koyarak, devletin yöneticilerine her konuda



politikalar üretmekte. İşte Ulaşım Politikaları Kongresi de bu amaçla



düzenlenen örneklerden bir tanesi. Fakat, Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği'nin şöyle bir geçmişine baktığınızda, son derece doğru şeyler önerildiğini göreceksiniz. Ulaşım politikalarında raylı sistemlerden araştırmaya dayalı, bilgi ve gerçekleri söylemeye devam edeceğiz. Umarız ki, Hükümet, siyasî erk, bu konuda karşılıklı bir bilgi alışverişiyle bu ülkenin önündeki darboğazları aşıcı bir anlayış içinde olurlar." dedi. Gün doğdu konuşmasında planlamanın da önemine değinerek Bugün henüz gerçek anlamda harekete geçmeyen madencilik sektörüyle ilgili darboğazları aşmak için birçok toplantı yapılıyor. Bu toplantılarda

madencilik sektöründe bir canlanma olursa, madenlerimizi limanlara, fabrikalara götüreceğiz. Peki, neyle götüreceğiz? Varolan karayollarının taşıma kapasitesi buna yetmez. 70-80 tonluk araçlarla götüreceğiz. Götürsek, o yollar bozulacak, onları tekrar kendimiz ödeyeceğiz; çünkü, ileriye düşünmemişsiniz.

Başka şeyleri de düşünmemişiz; örneğin, 1999'da bir deprem oldu, bütün yollar kilitlendi. Hiç araştırma yapmadan, fayı iki defa kesecek bir TEM otoyolu yapabilme becerisini gösterdik ve bunların karşılıkları son derece acı olarak geriye döndü ve işte yapılan büyük politik hatalar bunlar." dedi.

İki gün süren kongreye 22 bildiri sunuldu. Kongre Prof. Dr. Güngör Evren'in kolaylaştırıcılığında bir forumla sona erdi.

#### Kurultay Düzenleme Kurulu

Prof .Dr. Güngör EVREN	İTÜ İnş.Fak.
Prof Dr. Ergun GEDİZOĞLU	İTÜ İnş.Fak.
Ali Ergin AÇAN	TMMOB
Cemal AKÇA	İMO
Ahmet GÖKSOY	İMO

Rezan BULUT	İMO
Elif BUĞDAYCIOĞLU	İMO
Hilmi Berk ÇELİKOĞLU	İTÜ.İnş.Fak.
Murat AKAD	İTÜ İnş.Fak.

### 4.5.3. TMMOB Türkiye IV. Enerji Sempozyumu

İlki 1996 yılında yapılan TMMOB Türkiye Enerji Sempozyumu'nun dördüncüsü 10-11-12 Aralık 2003 tarihlerinde Ankara'da Milli Kütüphane'de Elektrik Mühendisleri Odası sekreteryasında gerçekleştirildi.

#### Sempozyum Çalışmaları

##### 1. Danışma Kurulu Çalışmaları:

"TMMOB Türkiye 4. Enerji Sempozyumu 1. Danışma Kurulu Toplantısı" 1 Şubat 2003 tarihinde Ankara'da İTÜ Evi'nde gerçekleştirildi. Toplantı öncesi kamu kurum ve kuruluşları, üniversiteler, odalar, sendikalar, vakıflar, dernekler, sektördeki özel kuruluşlar ve uzmanlara mümkün olan en geniş çerçevede davet gönderildi.

22 kişi üniversitelerden, 8 kişi özel sektör veya kendi adına, 14 kişi kamu kurum ve kuruluşlarından, 38 kişi TMMOB'ne bağlı odalardan, çeşitli sendika ve örgütlerden olmak üzere Danışma Kuruluna 82 kişi katıldı.

Toplantıyı EMO Ankara Şube Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı Kemal ULUSALER yönetti. EMO Başkanı Cengiz GÖLTAŞ'ın konuşmasıyla başlayan Danışma Kurulu'nda 22 kişi söz alarak görüş ve önerilerini belirtti. Katılımcılara kişisel bilgiler ve önerilerini yazdıkları bilgi formu dağıtıldı.

Katılımcılar "Savaş ve enerji", "Enerji politikalarının sonuçları", "Enerji piyasasının olası sonuçları", "Enerjide dış anlaşmaların masaya yatırılması", "Yeni ve yenilenebilir enerji kaynakları", "Enerjide dışa bağımlılık ve yerli kaynakların kullanımı" ana başlıklarının yanı sıra, çok sayıda alt başlık önerdiler.

##### 2. Yürütme Kurulu Çalışmaları:

25. Danışma Kurulu Toplantısı'ndan sonra EMO Yönetim Kurulu, toplantı katılımcıları, TMMOB ve Odaları ve çeşitli kesimler içerisinde Yürütme Kurulu'nu belirledi. Yürütme Kurulu içerisinde TMMOB, EMO, MMO, KMO, Maden MO, ÇMO, Meteoroloji MO, Enerji-Sanayi Maden Sendikası, Dev Maden Sen, ODTÜ Kimya'dan temsilciler ve ve konuyla ilgili uzman kişiler bulunmaktaydı.

26. Yürütme Kurulu ilk toplantısını 16 Mart 2003 tarihinde yaptı. Toplantıda Yürütme Kurulu Sekreteryası Kemal Ulusaler, Hüseyin Yeşil, Serpil Boğa, Cengiz Göltaş, Nilgün Ercan, Oğuz Türkyılmaz, Hilmi Güven, Serdar Kaynak, Cihan Dünder, İnci Gökmen olarak belirlendi.

14- Sonraki toplantılarda sempozyum başlığı, içeriği ve yapılacak çalışmalar belirlendi. Sempozyumun ana başlığının "Küresel Enerji Savaşları, Ulusal-Kamusal Enerji Politikaları" olmasına karar verildi.

□ Yürütme Kurulu, sempozyuma kadar 7 toplantı, sekreteryaya ise 11 toplantı gerçekleştirdi.

□ Sempozyuma doğru, sempozyum tanıtım afişi ve tanıtım broşürü bastırıldı. Broşürler kamu-kurum ve kuruluşları, TMMOB ve bağlı odalara, meslek kuruluşlarına ve DKÖ'lere, üniversitelere, özel kuruluşlara ve kişilere yoğun biçimde gönderildi.

□ Çağrılı bildiri sahipleriyle görüşüldü, bildiri teslim tarihi ve kuralları belirtildi.

7- Çağrısız bildirilerin özetleri değerlendirildi, asılları belirli bir tarihe kadar istendi.

□ Sempozyum tarihine bir ay kala sempozyum duyuru broşürü hazırlandı ve en geniş çevreye duyurusu yapıldı.

□ Sempozyum Bildiriler kitabı bastırıldı.

□ Kamu kurum ve kuruluşlarıyla, (ETKB, TEDAŞ, TEİAŞ, EÜAŞ, TETAŞ, MTA, EİE, Eti Holding, TKİ, TTK, TPAO, BOTAŞ) ilgili meslek kuruluşlarıyla yazışma ve görüşmeler yapılarak sempozyuma katılım ve destekleri istendi.

### 3. Sempozyum:

□ Türkiye ve dünya enerji sorunları, çözüm önerileri, geleceğe ilişkin senaryolar, alternatif enerji teknolojileri, çevre ve enerji ilişkisinin tartışıldığı sempozyuma TMMOB'ne bağlı odalar, enerjiyle ilgili kamu kurum ve kuruluşları, akademisyenler, özel şirketler, çeşitli meslek kuruluşları ve birlikleri ile EMO şubelerinden gelen delege ve dinleyiciler katıldılar.

□ Sempozyumda dört oturumda 23 bildiri ve bir özel sunum yapıldı,

son gün "Enerjide yeniden yapılanma" başlıklı bir panel gerçekleştirildi. Ayrıca dokuz poster bildiri kitapta yer aldı ve salonda sergilendi.

□ Sempozyumda bildiri konuları aşağıda belirtilen bölüm başlıkları altında sunulmuştur:

-Dünyada Enerji Alanının Geleceğine İlişkin Öngörüler ve Türkiye

-Türkiye Enerji Sektöründe Yeni Liberal Politikalar ve Geline Durum

-Enerji, Çevre ve Verimlilik

-Enerji Alanında Bilimsel Teknolojik Gelişmeler ve Türkiye

□ Açılışta, Sempozyum Yürütme Kurulu Başkanı Kemal Ulusaler, Elektrik Mühendisleri Odası Yönetim Kurulu Başkanı Cengiz Göltaş, TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Kaya Güvenç ve Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Hilmi Güler konuşma yaptılar.

Sempozyum Yürütme Kurulu Başkanı Kemal Ulusaler, enerji kavramının artık savaşlar, yolsuzluklar ve kötülüklerle birlikte anıldığını belirterek sempozyumun bugün yaşadığımız sorunlara ışık tutması dileğinde bulundu.

EMO Yönetim Kurulu Başkanı Cengiz Göltaş ise, Türkiye'de enerji alanında yaşanan sorunların son yirmi yıllık neo-liberalizm eksenindeki özelleştirme politikalarından kaynaklandığını ifade ederek, EMO'nun yıllardır yaptığı uyarıları bugün artık resmi kuruluşların da birinci ağızdan doğruladığını, ancak bu sorunların kaynağı olan politikalara hızla devam istediklerini söyledi. Göltaş, bu durumun büyük bir çelişki olduğunu belirtti. Cengiz Göltaş, "Son 20 yıla damgasını vuran özelleştirme politikalarının sonuçları bu kadar ortada iken, üretim santralleri ve dağıtım şebekelerinin hızla özelleştirileceğine dair Bakanlık politikaları terkedilmelidir. Ulusal kaynaklarımızı öne çıkaran, özellikle yenilenebilir enerji kaynaklarımızı devreye sokan bir üretim politikası izlenmelidir. Enerji sektörünün tahrip edilen kamusal alt yapısı yeniden oluşturulmalı, Bakanlık ve bağlı kuruluşlarının merkezi bir plânlama içerisinde koordinasyonu yeniden sağlanmalıdır.

Enerji alanındaki tüm kamu kurumlarının bütçeleri artırılmalı, üretim santralleri ve dağıtım şebekelerimizin işletme sorunları giderilerek verimlilik artırılmalıdır. Özelleştirme yapılacak gerekçesiyle kendi kaderine terk edilmiş, bakım, onarım, yenileme faaliyetleri yapılmayan dağıtım şebekelerinin iyileştirilmesine yönelik olarak başta TEDAŞ müessese müdürlüklerinin teknik eleman sayısı artırılmalı, bakım, onarım ve yenileme faaliyetlerine gereken önem verilerek enerjideki kayıp ve kaçaklar giderilmelidir.

AKTAŞ, ÇEAŞ ve KEPEZ'deki uygulama geç kalınmış olsa da doğrudur ve pahalı elektriğin en önemli nedenlerinden biri olan yap-işlet-devret santrallerine de uygulama yayılmalıdır. Bu kuruluşlar EÜAŞ denetimini de geçerek

kamu eliyle yönetilmelidir” dedi.

TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Kaya Güvenç, TMMOB ve bağlı odaların çok yoğun bir etkinlik dönemi geçirdiğini belirterek, “Tüm bunları çok basit bir neden yapıyoruz, bu ülkenin yurttaşlarıyız, bilimle toplum arasında köprü olan bir mesleğin mensuplarıyız, bilimle halkımızı buluşturmaya çalışıyoruz, ona daha iyi hizmet etmenin yollarını arıyoruz” dedi.

Kaya Güvenç, “Türkiye’de enerji alanında olduğu gibi diğer alanlarda da herhangi bir yere varmak istiyorsanız size dışarıdan, uluslararası tekellerin kurulumları tarafından empoze edilen politikalara “hayır” demek zorundasınız. Tabii ki biliyoruz küreselleşme bir olgu, hastalık da bir olgu. İlaç almıyorsunuz, doktora gitmiyorsunuz, kendinizi korumuyorsunuz? Aynı şeydir. Küreselleşme bir olguysa o küreselleşmenin içindeki ulusal motifleri, gelişmiş ülkelerin motiflerini görmek zorundasınız. Onları gördükten sonra da küresel dünyada var olabilmenin koşullarını bir şekilde irdelemek zorundasınız. Nedir o koşullar? O koşullar ulusal politikalara dayalı, kamuyu esas alan, halk yararını, toplum yararını esas alan politikaları gündeme getirme olayıdır. Bilime ve teknolojiye yeteri kadar kaynak aktaramazsanız, bu alandaki çalışmaları hızlandıramazsanız, güç katamazsanız, küresel dünyada olsa olsa gelişmiş ülkelerin taşeronu olursunuz, gelişmiş ülkeler düzeyine hiçbir şekilde ilerleyemezsiniz, gelişemezsiniz.” diyerek, sempozyumun ülkemizin ve halkımızın yararına sonuçlanmasını diledi.

Açılışın son konuşmasını yapan Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Hilmi Güler ise konuşmasına, “Sempozyumu hazırlayanları özellikle kutluyorum; çünkü bu sempozyumun, aynı zamanda biraz önce de sayın Başkanın da ifade ettiği gibi değişik görüşlerin, değişik konuların da tartışıldığı bir platform olma özelliğini bugün olduğu gibi bir süre daha devam ettireceği anlaşılıyor. Bu bakımdan da bu sempozyum son derece önemli” diyerek başladı. Bakan, konuşması içerisinde yaptıkları uygulamalar, çıkarılan-çıkarılacak olan yasalar ve dış temaslarıyla ilgili bilgiler verdi. Ayrıca “Yerli kaynaklarımız son derece önemli. Şu anda sıkıntımız mevcut. Santrallerimizin yenilenmesi gerekiyor, santrallerimizin tam hakkını veremiyoruz. Şimdi buraya ağırlık verdik. Yani EÜAŞ’ın elindeki santrallerin, kömür santrallerinin, hidrolik santrallerinin verimini artırmak lazım. Burada, yeni yatırım yapmaksızın, yani yeni tesisler kurmaksızın, bunun kapasitesini, verimini artırırız çok büyük bir avantaj elde edeceğimizi ümit ediyorum. Burada sizin önerilerinizi bekliyoruz” dedikten sonra Türkiye’deki enerji sorunlarının çözümüne ilişkin ise özelleştirme politikalarını sürdüreceklerinin mesajını verdi.

□ Açılış konuşmalarından sonra oturumlara geçildi ve aşağıdaki konu başlıklarının tartışıldığı oturumlar yapıldı.

□ Oturum Başkanlığını TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Kaya Güvenç’in

yaptığı “Dünyada enerji alanının geleceğine ilişkin öngörüler ve Türkiye” başlıklı ilk oturuma Miami Üniversitesi’nden Prof. Dr. Nejat Veziroğlu, İstanbul Bilgi Üniversitesi’nden Ahmet K. Han ve Enerji Uzmanı Necdet Pamir katıldılar.

□Oturumun bitmesinden sonra EMO Adana Şube Yönetim Kurulu Başkanı Ahmet Sarı, ÇEAŞ’ın geçmişi ve bugünü üzerine özel bir sunum yaptı. İlk gün delege ve dinleyicilerin katıldığı açılış kokteyliyle son buldu.

11 Aralık’ta, iki bölümden oluşan “Türkiye enerji sektöründe yeni liberal politikalar ve gelinen durum” başlıklı ikinci oturum gerçekleştirildi. Makina MO YK Başkanı Emin Koramaz’ın yönettiği oturumun ilk bölümünde Ayfer Eğilmez (Petrol-İş), Aytekin Çakır (Makina MO), Serdar Ö. Kaynak (Maden MO), Yusuf Bayrak (TEİAŞ) ve Orhan Örucü (TMMOB Enerji Komisyonu) bildiri sundular.

□2. oturum ikinci bölümün başkanlığını MPM’den Dr. Yücel Çağlar yaptı. Oturumda, İsmet Turan (EPDK), Cengiz Güneş (Güneş Danışmanlık), Gökhan Candoğan (EMO), Arif Künar (THD) bildirilerini sundular.

□Üçüncü günde iki oturum ve bir panel yapıldı. “Enerji, çevre ve verimlilik” başlıklı ve Çevre MO YK Başkanı Ethem Torunoğlu’nun yönettiği üçüncü oturumda altı kişi sunum yaptı. Ahmet Eniş (Makina MO), Cihan Dündar (Çevre MO), Zerrin Taç Altıntaşoğlu (EİE), Melda Keskin (Greenpeace Akdeniz Ofisi), Doç. Dr. Gülfem Bakan (OMÜ), Şerif İpek (Oyak-Renault), bildirileri sundular.

Öğleden sonra gerçekleştirilen “Enerji alanında bilimsel teknolojik gelişmeler ve Türkiye” başlıklı dördüncü oturumun başkanlığını ODTÜ Kimya Bölümü’nden Prof. Dr. İnci Gökmen yaptı. Dördüncü ve son oturuma, Prof. Dr. Vural Altın (TÜBİTAK), Erkan Çetinkaya (Türkiye Şeker Fabrikaları Emaf Müdürü), Aiguo Song (Çin Büyükelçisi) ve Doç. Dr. Ergin Duygu (AÜ Biyoloji) katıldılar.

□Oturuma yönelik tartışmalardan sonra “Enerjide yeniden yapılanma” başlıklı panele geçildi. TMMOB Yönetim Kurulu Üyesi Hüseyin Yeşil’in yönettiği panele Atilla Akalın (HESİAD-TÜREB), Budak Dilli (ETKB-Eİ), Cengiz Göltaş (EMO) ve Fırat Gazel (DB Tercüman Gazetesi) katıldılar.

#### İçeriğin Değerlendirilmesi

□Sempozyumun hazırlık dönemi, bir yandan ABD’nin zengin enerji kaynaklarına sahip Irak’ı işgali ile çakışmış, diğer yandan yeni liberal politikalar doğrultusunda, özellikle elektrik sektöründe gerçekleştirilen uygulamaların, TBMM bünyesindeki Yolsuzlukları Araştırma Komisyonundan Cumhurbaşkanlığı Devlet Denetleme Kuruluna kadar devletin çeşitli organlarının

hazırladığı raporlara konu olduğu bir döneme rastlamıştır.

□Sempozyumda, petrolün stratejik öneminin sürüp sürmeyeceği, konvansiyonel enerji kaynaklarının yerini alacak bir teknolojik değişikliğin yakın gelecekte mümkün olup olmadığı, bu temelde hidrojen enerjisinin geleceği, yeni liberal politikalar ve uygulamalar doğrultusunda enerji alanında gelinecek durum, istihdam üzerindeki etkileri, başta elektrik sektöründeki uygulamalar sonucu kamu kaynaklarının yağmalanması, sektördeki yeniden yapılanma faaliyetleri ve açmazları, enerji, çevre ve verimlilik ilişkileri, yenilenebilir enerji kaynakları, Vizyon 2023 enerji teknolojileri öngörü raporu, Çin Halk Cumhuriyetinde alternatif enerji teknolojileri uygulamaları, AB’de biyokütle enerjisi uygulamaları gibi konular ele alınmış, TMMOB adına “Türkiye’nin Enerji sorunları ve Çözüm Öneriler” başlıklı bir tebliğ de sunulmuştur.

□Sempozyumda, genel seçimler sonucu oluşan hükümet değişikliğinin sağladığı kolaylıkla da, geçmişte yapılan piyasa ve fiyat garantili, uzun vadeli Yap-İşlet-Devret, Yap-İşlet sözleşmelerinin piyasa yanlısı kesimlerce de eleştirildiği gözlenmiştir. Beklendiği üzere, bu kesimlerin temel yaklaşımı “Geçmişte yapılanların yanlış olduğu, artık Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu tarafından doğru stratejiler belirlenerek piyasa uygulamalarının genişletilmesi gerektiği” yönünde olmuştur. Nitekim, doğrudan bugünkü Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı tarafından da yanlış bulunan uygulamalara karşılık, bunların dayandırıldığı politikalara sadık kalındığı ve uygulamalara hızlı bir biçimde devam edildiği görülmektedir. Bu durum, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Hilmi Güler’in de yer aldığı açılıшта EMO Başkanı tarafından dile getirilerek eleştirilmiştir.

□Sektörle ilgili güncel ve canlı tartışmaların yapıldığı sempozyuma yaklaşık 450 kişi katılmış, tartışmalar geç saatlere kadar sürmesine karşın beklenenin de ötesinde ilgi olmuştur. Buradan da anlaşılacağı gibi sempozyumun amacına ulaştığını söylemek mümkündür. Ayrıca, çalışmaların her aşamasında TMMOB ve ilgili Odaların katılımı ve katkılarını sağlayan ve sempozyumun sekreteryasını yürüten Elektrik Mühendisleri Odasına teşekkür ederiz.



### Sempozyum Yürütme Kurulu

Cengiz GÖLTAŞ EMO YK Başkanı

Cihan DÜNDAR Çevre MO YK II. Başkanı

Hilmi GÜVEN EMO Ankara Şube

Hüseyin YEŞİL TMMOB YK Üyesi

İnci GÖKMEN (Prof. Dr.) ODTÜ Kimya Blm.

Kemal ULUSALER EMO Ankara Şube YK Başkan Yrd.

Nilgün ERCAN Kimya MO

Oğuz TÜRKYILMAZ Makina MO Doğalgaz Komisyonu Üyesi

Serdar KAYNAK Maden MO

Çağatay DİKMEN Maden MO YK Yd. Üyesi

Gediz KORKMAZ Kimya MO Dnt. Krl. Üyesi

Haşim AYDINCAK EMO Merkez

İsmail KÜÇÜK Meteoroloji MO

M. Sıtkı ÇIĞDEM EMO YK Yazman Üyesi

Macit MUTAF EMO İzmir Şube

Mahmut ERKENEK EMO Yk Yd. Üyesi

Mehmet TURGUT EMO YK Bşk. Yrd.

Muhsin DUGAN EMO Ankara Şube

Musa ÇEÇEN EMO İzmir Şube YK. Bşk.

Mustafa KADIOĞLU EMO Ankara Şube YK. Bşk.

Mustafa ÖZTÜRK EMO YK Sayman Üyesi

### Sempozyum Düzenleme Kurulu

A.Tarık UZUNKAYA EMO İstanbul Şube YK Bşk.

Ali YIĞIT EMO Merkez

Arif KÜNAR EMO Merkez.

Avni GÜNDÜZ EMO İzmir Şube

Cem KÜKEY EMO YK Üyesi.

Cumhuriyet ALPARSLAN EMO İzmir Şube

Necdet PAMİR Petrol Mühendisi

Neşet DEMİRTAŞ ESM Sendikası Bşk.

Sıtkı ERDURAN TMMOB YK Üyesi

Tayfun GÖRGÜN Dev Maden Sen

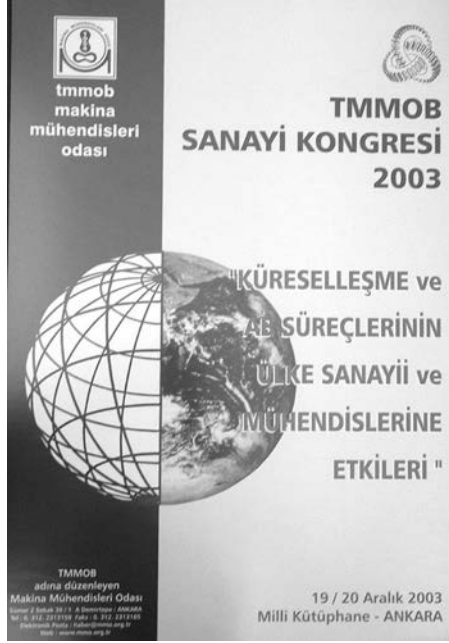
Teoman ALPTÜRK EMO Merkez

Tufan ERDOĞAN Jeoloji MO

## 4.5.4. TMMOB Sanayi Kongresi

TMMOB Sanayi Kongresi 2003 Makina Mühendisleri Odası sekreteryalığında 19 – 20 Aralık 2003 tarihinde Ankara'da Milli Kütüphane Toplantı Salonu'nda gerçekleştirildi. TMMOB Sanayi Kongresi 2003' ün amacı, Küreselleşme ve AB süreçlerinin ülkemiz sanayi yapısını nasıl etkilediğini ve mühendislerin durumunun ne olduğunu araştırmak, tartışmak ve çözüm yollarını ortaya koymaktır. Bu etkinlik ile yukarıda belirlenen amaç doğrultusunda; küreselleşme ile birlikte ortaya çıkan sermaye dolaşımının, doğrudan yabancı sermaye yatırımlarının ülkemiz sanayiine ve mühendislerine olan etkileri (makro ve mikro ölçekle) araştırılarak, AB - Türkiye ilişkileri bağlamında sanayileşme olgusu, teknik belgelendirme uyum çalışmaları ve yasal düzenlemeler ele alınmıştır. Sanayileşmede yeniden yapılanma ve gelişmenin temel faktörleri olan AR-GE çalışmaları ve yenilenme (inovasyon) yeteneği, AR-GE ile yabancı sermaye etkileşimi, sektörlerdeki AR-GE ve inovasyon boyutu, teşvik politikaları, sanayi, teknoloji, mühendis ve AR-GE ilişkileri ile AB Çerçeve Programları bu paralelde incelenmiştir. Bildiri konuları Doğrudan Yabancı Sermaye Yatırımlarının Sanayii ve Mühendislere

Etkileri ,Türkiye / AB İlişkileri Çerçevesinde Ülke Sanayiinde Mevzuat Düzenlemeleri,Türkiye'de AR-GE ve Yenilenme (İnovasyon) Yeteneği, Ülke Sanayinin Yeniden Yapılanmasında Mühendis Misyonu, Sanayi ve Çevre, Sanayinin Bölgesel Dağılımı ve Dağılımın Sanayi Gelişmelerine Etkileri ve Sanayi Sektör Araştırmaları şeklinde tespit edilmiştir. Kongrede sunulan bildiriler ve tartışmaları içeren bildiriler kitabı ve kongre sonuç bildirgesi kamuoyuna sunulmuştur.



### TMMOB Sanayi Kongresi Sonuç Bildirgesi

Küreselleşme, içinde yaşadığımız döneme damgasını vuran kapitalizmin çok uluslu şirketler aracılığıyla dünya boyutunda kurduğu ekonomik egemenliğin son aşamasıdır. Gelişmiş ülkeler mal, hizmet ve sermayeyi ülkeler arasında olağanüstü bir hızla dolaştırarak, geliştirmekte olan ülkelerin ekonomisini, sanayisini ve çalışanlarını büyük çapta etkilemekte, politik ve toplumsal dengeleri bozarak, gelir dağılımını kötüleştirmektedirler. Spekülatif sermayenin olağanüstü boyutlara ulaşarak verimli sermaye yatırımlarının önlediği, işsizliği arttırdığı, neden olduğu ekonomik krizlerin yıkıcı etkileri ile çalışanları yoksullaştırdığı açıktır. Özellikle son on yılda çalışanların sosyal hakları budanmış, ücretleri azalmış, refah düzeyi düşmüş ve tüm ülkelerde en üstte yaşayan %5 oranındaki kesim, büyük bir ranta ve sömürü artı değerine sahip olmuştur.

Küreselleşme aynı zamanda, tekellerin aşırı kâra dayanan birikimi için savaş, gerginlik, çevre sorunları, dünya kaynak ve değerlerinin yağması demektir.

Bu talana karşı koymak isteyenleri yoketmek, temel strateji olarak çok uluslu şirketler tarafından benimsenen ana politikadır. Bu amaçla sendikasılaştırma, uluslar arası tahkim yoluyla, IMF/Dünya Bankası baskısıyla özelleştirme verant ekonomisini egemen kılmagelişmekte olan ülkelerin geleceğini ipotek altına almaktadır. Ülkemizde de giderek artan bir ivmeyle sanayi yatırımı azalmakta, işsizlik oranı büyümekte, çıkan krizlerin sık ve dayanılmaz boyutları yoksullaşma sürecini kronik hale getirmektedir. Son dönemlerde ekonomik göstergelerde gözlenen iyileşmelerin temelinde yatırım, teknolojik gelişmeler gibi nedenler değil iş gücü üzerindeki baskılar yer almaktadır. Bu çerçevede istihdam daralmakta, işsizlik artmakta ve ücretler gerilemektedir. Bu durumdan mühendisler de büyük çapta etkilenmektedir.

AB'ye üye olma sürecinde, gümrük birliğine geçişte olduğu gibi, uyum paketi yürürlüğe konmakta, sanayi tesisleri Avrupa'nın taşeronu olarak düşük katma değerli ürünlerle ihracata zorlanmaktadır. Teknoloji düzeyini artıracak, AR-GE çalışmalarını hızlandıracak, yeni ürün veya ürün geliştirmeye dayalı bir araştırma politikası saptayacak, mühendisleri verimli, üretken ve söz sahibi kılacak bir yapılanmaya engel olunmaktadır.

İşte böyle bir dönemde toplanan TMMOB Sanayi Kongresi 2003'ün amacı, "Küreselleşme ve AB Süreçlerinin Ülke Sanayi ve Mühendislerine Etkileri"ni tartışmaya açmak, sorunları ortaya koymak sanayileşmenin geleceğine yönelik önerileri tüm boyutlarıyla ele almak olarak belirlenmiştir. Etkinlik 2001'de yapılan "Küreselleşme ve Sanayileşme" kongresinin devamı olup yine küreselleşme ve AB sürecindeki sanayinin ekonomik, toplumsal, teknik, teknolojik faktörlerini irdelemektedir. Kongrenin bu amaca yönelik kapsamı;

1. Sanayi Kongrelerinin Tarihsel Geçmişi
2. Türkiye Sanayiinde Vizyon 2023'ün Önemi
3. Türkiye'de AR-GE ve İnovasyonu Zorunlu Kılan Nedenler ve Mühendislik Misyonu
4. AB Sürecinde Teknoloji ve Teknoloji Politikaları
5. AR-GE Çalışmalarında Üniversite-Sanayi İşbirliği
6. Türkiye AB İlişkileri Çerçevesinde Sanayide Mevzuat Düzenlemeleri
7. AB Sürecinde İstihdam, İşgücü Piyasaları, Çalışma Yaşamı ve Sendikal Hareket
8. Doğrudan Yabancı Sermaye Yatırımlarının Ülke Sanayi ve Mühendislere Etkileri
9. Küreselleşme, Sanayileşme ve Mühendisler

10. Yabancı Sermaye Katma Değer, Dışa Bağımlılık İlişkileri
11. Sanayi ve Çevre, Mevzuat, Sanayiciye Gelen Çevre Yükümlülükleri, Vizyon 2023 Teknoloji Öngörülerini İçinde Sanayi Çevre İlişkileri
12. Sektör Araştırmaları (Makina İmalatı Sektörü dahil yedi sektör araştırması)

olarak tespit edilmiş ve kongre bu konuları ayrıntılı olarak inceleyerek tartışmıştır.

Bu kongre kapsamı içinde yapılan "TMMOB Sanayi Kongreleri Düünden Geçmişe" başlıklı sunumda 2001 yılından 1962'ye kadar gerçekleştirilen 13 kongre değerlendirilmiş ve 200 sayfalık bu çalışma katılımcılara Oda yayını olarak dağıtılmıştır. Kongrede toplam 21 bildiri ve sektör araştırmaları oturumunda 7 sektör Araştırma Raporu sunuldu. İki gün süren etkinliğin son oturumu ise tartışma ve sonuç bildirgesi için önerilere ayrıldı. TMMOB, MMO ve Yürütme Kurulu başkanlarının konuşmaları ile kongre kapandı. İlginin ve katılımın hiç azalmadığı kongremizde tartışmalar ve bildirimler ile kapsamı belirlenen konular her yönüyle incelendi ve öneriler sunuldu.

Kongre sonunda, bildiri, araştırma ve tartışmalarla ortaya konan saptamalar doğrultusunda oluşturulan sonuç ve öneriler aşağıda belirlenmiştir.

•Ülkenin kalkınması, işgücünün tam istihdamı, refah düzeyinin artırılması ve çalışana insanca yaşama koşulları sağlanması için en önemli olgu sanayileşmedir. Ülke kaynaklarının etkin ve doğru kullanıldığı, sanayiye ayrılan yatırım paylarının artırılarak tüm bölgelere yayıldığı, çevre faktörü ihmal edilmeksizin, teknolojinin düzeyinin geliştirilerek yüksek katma değerli ürüne öncelik verildiği, mühendisin yatırım ve üretimde söz sahibi olduğu bir sanayileşme politikasının yürürlüğe konulması zorunludur.

•Gümrük Birliği sürecinin ardından başlayan ve ülkedeki tüm toplumsal, ekonomik yaşamı büyük ölçüde etkisi altına alan AB'ye aday olma sürecinin doğru değerlendirilmesi önemlidir. AB adaylığı sürecinde ülkemizin kaynak, sanayi ve insan potansiyelinin öncelikle ele alınması ve 2023 vizyonunda bu önceliklerin yer alması öngörülmelidir. Gümrük Birliği; yatırımların sanayiye yönelmesini önlemiş, ülkede ithal malların tüketilmesini sağlayarak atıl kapasite ve maliyet enflasyonu yaratmıştır. Ayrıca ülkemizdeki sanayileşme politikalarında büyük ölçüde engel teşkil etmiştir. AB'ye geçiş sürecinde sanayi yeniden yapılanmak zorundadır.

•Ülke sanayinin önceliklerinin saptanmasında ve yeniden yapılanmasında, teknolojik gelişimi, üretim süreçlerinin yenilenmesini ve ürün geliştirilmesini sağlayarak ve yeni ürün tasarımına yönelik mühendislik yapısını kuracak AR-GE çalışmaları teşvik edilmelidir. Ülkemizde AR-GE faaliyetlerine ayrılan

payın eşik değeri olarak kabul edilen GSMH'nın %1'i seviyesine getirilmesi zorunludur. İnovasyon (yenilikçi gelişmeler) ve AR-GE çalışmalarında Altıncı Çerçeve Programı fonlarından yararlanılmalıdır.

•Üniversite, sanayi, meslek odaları ve sektör kuruluşları arasında işbirliği yapılması, sanayinin sorunlarının tartışılması ortak çalışmaların oluşması ve çözüm önerilerinin geliştirilmesi için zorunludur. Bunun örneklerinin olumlu etkileri kongrede ortaya konulmuştur.

•Avrupa Birliği'ne yönelik uyum yasalarında Teknik Mevzuatın AB'ye göre düzenlenmesi, tek taraflı bir baskı aracı olmaktan kurtarılmalıdır. Türkiye koşulları, sanayinin yapısı, firmaların finansal bunalımı ve ihracat olgusu birlikte değerlendirilmeli ve ürünlerin, Avrupa'nın taşeronluk anlayışı ve fason işleme sistemine göre imalatı önlenmelidir. Yüksek katma değerli sanayi ürünü, ihracatta temel kriter olarak belirlenmelidir.

•Küreselleşmenin mantığı gereği, AB sürecinde özelleştirilmelerin hızlandırılması baskısı kamuya ait tesislerin yok pahasına satılmasına ve karlı pek çok kuruluşun talan edilmesine, kaldı ki özelleştirmeden sağlanan gelir, özelleştirme için yapılan masrafları dahi karşılamamaktadır, doğal kaynaklarımızın uluslararası tekelin eline geçmesine, sanayi ürünleri üreten mevcut fabrikaların çok uluslu sermaye kuruluşlarının eline geçmesine, istihdam hacminin daralmasına, dolayısıyla bilimsel, teknolojik gelişmelerin engellenmesine neden olmaktadır. Devletin vergiden yoksun kalmasına fırsat vermektedir. Bu uygulamaların ülkemizdeki son örneklerini TEKEL ve Seydişehir Alüminyum olarak vermek mümkündür. Dolayısıyla Seydişehir Alüminyum Entegre tesisleri ve TEKEL'in yağmalanmasına engel olunmalıdır.

•Türkiye'nin stratejik tesisleri, TEKEL, TÜPRAŞ, PETKİM, TÜRK TELEKOM, Seydişehir Alüminyum vs. özelleştirme adı altında çok uluslu şirketlere peşkeş çekilmektedir. Uluslararası emperyalist tekel IMF, Dünya Bankası ve DTÖ aracılığıyla gelişmekte olan ülkelere yapısal uyum politikaları dayatılarak bu ülkelerdeki kamu yatırımlarının özelleştirilmesini hızlandırmaktadırlar. Dünya tekelinin ve çok uluslu şirketlerin egemenlerinin bu düzeye ulaşmasının demokrasideki olumsuz etkilerini de gözden ırak tutmamak gerekir.

•Doğrudan yabancı sermaye yatırımları; Türkiye'de sanayinin tüketim malları sektörüne, turizme, bankacılığa, sigortacılığa yani üretken olmayan, istihdamı daha karlı alanlarına gelmekte ve pek çok firmayı ucuza kapatmaktadırlar. Bu durum da dahil her türlü avantaj sağlayacak kolaylıklar yapılmakta, çalışma teknoloji bölgeleri yasası, serbest bölgeler yasası, yabancı sermaye yasası ile talan hızlanmaktadır. Ülkemizde doğrudan yabancı sermaye yatırımları yeni yatırımlar olmayıp daha çok mevcut firmaların çok uluslu şirketler tarafından satın alınması şeklinde karşılık bulmaktadır. Bunun da istihdama ve yatırımın

arttırılması konusunda olumlu bir etkisinin olmadığı açıkça görülmektedir.

•Halen üretim yapmakta olan tesislerin çevreye zararını önleyecek mevzuat ciddi bir biçimde ele alınmalı, sorumluluk kargaşası önlenmeli ve uygulamada devletin teşviki esas alınmalıdır. Sürdürülebilir kalkınmanın ülkemize yansımaları, çevre mevzuatı ile birlikte düşünülmelidir.

•Küreselleşme sürecinde, işgücü üzerindeki pazarlıklar hızlanmış, sendikaların gücü iyice sınırlanmış, emek haklarının düşük ücretle baskılanması yasal zemine oturtulmuştur. Böylece Türkiye'nin ucuz emek cenneti olmasıyla birlikte sanayide katma değer içindeki ücret payının asgariye düşürülmesi planlanmıştır. Nitekim son beş yıl içinde hem işçi başına düşen katma değer, hem de çalışılan saat başına düşen katma değer artışı oldukça düşük kalmıştır.

•İncelenen sektörlerde ortaya çıkan tablo, gelinen noktanın sanayileşme yönünden iç açıcı olmadığını vurgulamaktadır. Kimya sanayi, küçük ölçekli tesislerin egemen olduğu, ilaç, kozmetik, plastik ürünler temizlik ürünleri, ana kimyasalların belli başlı alt sektörleri oluşturduğu bir sektördür. Dünya ticaretinde yüksek katma değerli ürünler organik kimyasallar iken, Türkiye'nin ihracatı inorganik kimyasallara (parfümeri, kozmetik, temizlik maddeleri gibi) ve plastiklere dayanmaktadır. Bunlar düşük katma değerli ürünlerdir. İthalatta ise organik kimyasal ürünler yer almaktadır.

•Tasarımdan başlanacak tüm üretim ve hizmet süreçlerinde kalitenin ve verimliliğin artırılması için KOBİ'lerde mühendislerin istihdamının teşvikine yönelik ilgili bakanlıklara yasal düzenlemelerin gerçekleştirilmesi sağlanmalıdır.

•Dünyada çok büyük önemi olan ve yüksek teknolojinin uygulandığı biyoteknoloji ürünleri pazarı, Türkiye'de 960 milyon dolardır (Dünya pazarının %0,4'ü oranında). Demir-çelik sektörü ise dengesiz bir şekilde gelişmiştir. Bugün yaklaşık 11 milyon ton uzun ürün fazlası, 3 milyon ton yassı ürün kapasite açığı vardır ve hurdaya bağımlılık nedeniyle net demir-çelik ithalatçısıdır. Vasıflı çelik üretimi ise çok azdır. Burada da yüksek katma değerli ürüne geçebilecek şekilde yeni yatırımlar yapılmalıdır. Gıda sanayi ise genel olarak ihracata dönük bir potansiyel taşımaktadır. Ancak maliyetlerin dünyada düşüş göstermesi, rekabetin sınırlı kalmasını ve ihracatın istenilen düzeye çıkmasını önlemektedir.

•Alüminyum sanayi, ihracatın ithalatı karşılama oranı %77 olup, üretim Seydişehir Alüminyum Entegre Tesisleri ile özel sektör tesislerinde yapılmaktadır. Ancak Seydişehir'in özelleştirme programına alınması, sektörü bütünüyle çok uluslu şirketlere teslim etmek demektir. Türkiye madencilik sektörü ise maden rezerv kaynakları itibarıyla dünyada önemli ülkeler arasında yer

almakta işletilmesi sınırlı olan bir yapıyı oluşturmaktadır. Bor, bentonit ve perlit rezervleri bir hayli fazladır. Ancak yanlış politikalar nedeniyle madenler üzerinde "talan"a dönük uygulamalar sürmektedir.

•Makina imalatı sanayi, tüm sanayi sektörlerine yatırım mali (makina, donanım, alet, takım, tertibat) veren bir mühendislik sektörüdür. Ancak bu sektör de AB ile rekabet edebilecek düzeyde bir yapıya sahip değildir. Teknolojik düzeyi düşüktür. Yüksek katma değerli malların ihracat içindeki oranı %5'i bulmaktadır. AR-GE harcamaları şirket cirolarının %0,8'ini aşmamaktadır. Sanayi girdilerinin ortalama %60'ı yurtdışından gelmektedir. Sektörde ihracatın ithalatı karşılama oranı ise %30,6'dır. İhracatın dünya içindeki payı %0,6'dır. Bununda önemli bir kısmı fason üretim olmaktadır. Sektör AR-GE çalışmalarını ön plana alarak özgün ürün imal etmek zorundadır. Nitelikli işgücü ve mühendis istihdamı, kalite-maliyet optimizasyonu, AR-GE alt tabanının oluşması için gereklidir.

•Gelişmiş ülkelerdeki geri teknolojilerin gelişmekte olan ülkelere ihracı ve kullanılmış ikinci el makina ithalatı ülkemizdeki AR-GE ve inovasyon çaba ve çalışmalarını engellemekte olup, bu eğitim nedeni ile yüksek katme değer ve teknoloji üretme yeteneği geliştirilememektedir. Sanayi ve Ticaret Bakanlığı ve Dış Ticaret Müsteşarlığı ikinci el kullanılmış makina ithalatını engelleyici yasal düzenleyici tedbirler almalıdır.

•Makina imalat sektörü içerisinde giderek önem kazanan hidrolik-pnömatik ekipmanların ulusal ve uluslar arası standartlara uygun olmayan kalitesiz ve satış sonrası teknik hizmet desteği bulunmayan ürünlerle karşı karşıya bulunması nedeniyle standartlara uygun üretim ve satış yapan yerli üretici ve ithalatçının haksız rekabet ortamında kalmasına sebep olmaktadır. Sanayi ve Ticaret Bakanlığının tüm ürünlerde standartlara uygunluk koşullarını güncelleyerek denetimi artırması gerekmektedir.

•Gelişen teknolojiler istihdamı gitgide daraltmaktadır. Bu nedenle istihdam politikaları teknolojinin gelişmesiyle birlikte ele alınmalı, alternatif bir istihdam politikası oluşturularak hayata geçirilmelidir.

## Kongre Düzenleme Kurulu

Alaeddin ARAS	TMMOB
Emin KORAMAZ	Makina Mühendisleri Odası
S.Melih ŞAHİN	Makina Mühendisleri Odası
Ali Ekber ÇAKAR	Makina Mühendisleri Odası
Ahmet ENİŞ	Makina Mühendisleri Odası
Elif ÖZTÜRK	Makina Mühendisleri Odası
Haydar ŞAHİN	Makina Mühendisleri Odası
Tahsin AKBABA	Makina Mühendisleri Odası
Baki ÇINAR	Makina Mühendisleri Odası
Hünkar KARAMAN	Makina Mühendisleri Odası
Bünyamin AYDIN	Makina Mühendisleri Odası
Erkan ABACIOĞLU	Makina Mühendisleri Odası
Güler AYYILDIZ	Makina Mühendisleri Odası
Mustafa YAZICI	Makina Mühendisleri Odası
Mesut ATICI	Makina Mühendisleri Odası
Ahmet T. DÖRTDEMİR	MMO Adana Şubesi
Mustafa GÜRAN	MMO Ankara Şubesi
Nihat ANGI	MMO Ankara Şubesi
Mustafa KARAMAN	MMO Antalya Şubesi
Remzi ERİŞLER	MMO Bursa Şubesi
Behiç AKKAN	MMO Denizli Şubesi
Mesut ÇELİK	MMO Diyarbakır Şubesi
Yahya BULAT	MMO Edirne Şubesi
Ali İhsan KARAMANLI	MMO Eskişehir Şubesi
Fatih ÖZTOSUN	MMO Gaziantep Şubesi
Üzeyir ULUDAĞ	MMO İstanbul Şubesi
Münir AYDIN	MMO İstanbul Şubesi
Zeki ARSLAN	MMO İstanbul Şubesi
Osman SERTER	MMO İstanbul Şubesi
Teyfik PEKER	MMO İstanbul Şubesi
Oğuz İNCEOĞLU	MMO İzmir Şubesi

Ali ÖZKAN	MMO Kayseri Şubesi
Serhat GİRGİN	MMO Kocaeli Şubesi
Mete KALYONCU	MMO Konya Şubesi
Serdar ERKAN	MMO Mersin Şubesi
Sabri SAMANGÜL	MMO Samsun Şubesi
Kadir GÜRKAN	MMO Samsun Şubesi
Erkan TURAN	MMO Trabzon Şubesi
Ahmet ZOROĞLU	MMO Zonguldak Şubesi
Ethem TORUNOĞLU	Çevre Mühendisleri Odası
Deniz GÜMÜŞEL	Çevre Mühendisleri Odası
Cengiz GÖLTAŞ	Elektrik Mühendisleri Odası
Ömer YAVAŞ	Fizik Mühendisleri Odası
Taylan KIYMAZ	Gıda Mühendisleri Odası
Ahmet ÖLMEZ	Gıda Mühendisleri Odası
Cengiz DAĞDELEN	Harita ve Kadastro Mühendisleri Odası
Galip KILINÇ	İnşaat Mühendisleri Odası
Filiz Ayşe DEMİRCİ	Jeoloji Mühendisleri Odası
Erel ÖZBOZKURT	Kimya Mühendisleri Odası
Dinçer KARA	Maden Mühendisleri Odası
Serkan AYKUT	Orman Mühendisleri Odası
Özkan GÖKSEL	Ziraat Mühendisleri Odası

## Kongre Yürütme Kurulu

Alaeddin ARAS	Yavuz BAYÜLKEN
S. Melih ŞAHİN	Ali Ekber ÇAKAR
Ahmet ENİŞ	Haydar ŞAHİN
Osman SERTER	Orhan ÖRÜCÜ
Nihat ANGI	Erel ÖZBOZKURT
Yunus YENER	Deniz GÜMÜŞEL
Ayşen ERTEN	

## Kongre Sekreteri

Ercüment Şahin ÇERVATOĞLU



#### 4.5.5. TMMOB Konut Kurultayı

Konut, TMMOB çalışma programında bu dönem temel bazı alanlarda düzenlenmesi düşünülen bir dizi kongre ve kurultay konularından biriydi. Hazırlıklarının Yönetim Kurulu kararı ile Mimarlar Odası, Şehir Plancıları Odası ve İnşaat Mühendisleri Odası'na verildiği Kurultay 22-23 Aralık 2003 tarihlerinde Ankara'da gerçekleştirildi. Çalışmalar, görevli üç Oda arasında imzalanan bir protokol çerçevesinde oluşturulan ve bu örgütlerin temsilcilerinden oluşan bir Yürütme Kurulu denetiminde gerçekleştirildi, sekreteryaya hizmetleri Mimarlar Odası tarafından üstlenildi.

İlkinden yaklaşık otuz yıl sonra düzenlenen kurultayın hazırlık süreci, konut ve inşaat sektöründeki genel ve yerel sorunlarla, gerçekleri ve akademik alandaki ilgi düzeyini topluca görebilme ve eksikleri ve boşlukları saptama olanağı verdi. Bu saptamanın ortaya koyduğu boyut, iki günlük toplantının içeriğinin sınırlandırılmasını ve zengin konu çerçevesinin belirli bir boyutuna odaklanılmasını zorunlu kıldı.



TMMOB Konut Kurultayı, 22-23 Aralık 2003 tarihinde Ankara'da Milli Kütüphane Toplantı Salonu'nda yapıldı.

Kurultayın açılışında Konut Kurultayı Koordinatörü Aydan Erim Bulca Kurultayın amacını açıklayan bir konuşma yaptı.

İnşaat Mühendisleri Odası Yönetim Kurulu Başkanı Taner Yüzgeç, Mimarlar Odası Yönetim Kurulu Başkanı Yücel Gürsel ve Şehir Plancıları Odası Yönetim Kurulu Başkanı Ümit Nevzat Uğurel ve TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Kaya Güvenç birer açılış konuşması yaptılar. Ayrıca TOKİ Başkanı Erdoğan Bayraktar ve Bayındırlık ve İskan Bakanlığı Müsteşarı Sabri Erbakan açılış konuşması yaptı.

TMMOB Başkanı Kaya Güvenç'in yönettiği birinci oturumda DPT ve Dünya Bankası eski iktisatçısı; ODTÜ eski öğretim üyesi Attila Sönmez

"Krizlerin oluşumu, yönetimi, önlenmesi" başlıklı bildirisini, Y.Mimar Yiğit Gülöksüz, TOKİ Eski Başkanı "Konut üretimi ve denetiminde sorunlar, fırsatlar, yeni roller" başlıklı bildirisini sundular. Dr. Pelin Pınar Özden'in bildiri Şehir Plancıları Odası İstanbul Şubesi tarafından gerçekleştirilen "Kentsel Dönüşüm" ve "Konutta Aktörler Roller (2)" sempozyumlarının özlü bir değerlendirilmesiydi.

Mimarlar Odası Başkanı Yücel Gürsel'in yönettiği, ikinci oturumda, "Konut ihtiyacı araştırması ve uygulama yansımaları" bildirisini Ebru Çor ve Gülay Karademir (TOKİ)'den "Kentsel Dönüşüm" isimli bildiri Dr. Pelin Pınar Özden (Şehir Plancıları Odası İstanbul Şubesi Yönetim Kurulu Üyesi) sundular.

Mustafa Çobanoğlu'nun yönettiği üçüncü oturumda, "Dönüşen sektör, değişen roller, beklentiler Kent kooperatifçiliği, meslek odaları, inşaat sektörü" başlıklı konu üzerinde ise Muammer Niksarlı (KENT-KOOP), Taner Yüzgeç (İnşaat Mühendisleri Odası Başkanı) konuştular.

Erhan Demirdizen'in yönettiği dördüncü oturumda, "Kentleşme ve Yatırım Bileşimi Üzerine Gözlemler, 1990 - 2002" başlıklı bildiri ile Prof. Dr. Oktar Türel, (ODTÜ), "Cumhuriyetimizin 100. yıldönümü -2023'e Bakarken İnşaat ve Konut Teknolojilerinde Gelişim Öngörülerimiz" Ender Arkun (TÜBİTAK İnşaat ve Çevre Teknolojileri Araştırma Grubu Yürütme Komitesi Sekreteri) yer aldılar.

TMMOB Yönetim Kurulu üyesi Remzi Sönmez'in yönettiği beşinci oturumda, "Konutta mülkiyet yapısı ve kentsel katmanlaşma" isimli bildiri ile Doç. Dr. Murat Güvenç (ODTÜ), "Yatırım aracı olarak konutun kentsel gelişim üzerindeki etkilerine bir örnek: Antalya'nın son 20 yılı" isimli bildiri ile Nimet Sırcan (Şehir Plancısı, Antalya Atölyesi Raportörü) ve "Yoksulluk için bir çözüm: Geleneksel Konut Çevrelerinin Sürdürülebilir Korunması, Sağlıklılaştırılması ve Geliştirilmesi" isimli bildiri ile Doç. Dr. Mehmet Tuncer sunuş yaptılar.

TMMOB Yönetim Kurulu üyesi Ali Ulusoy'un yönettiği altıncı oturum da Oğuz Gündoğdu (TMMOB II. Başkanı ve Jeofizik Müh. Odası İstanbul Şubesi Başkanı) "Deprem Tehlikesi ve Kentleşme", Hasan Kıvırcık (Mimarlar Odası, İstanbul Şubesi) "Afet risklerine açık yaşam alanlarımızda kentsel dönüşüm yaklaşımları ve toplumsal mutabakat mekanizmaları" isimli bildirilerini sundular.

Son oturum ise TMMOB Başkanlarından Bülent Tanık'ın yönettiği bir forum şeklinde düzenlenmiştir. Forum özellikle salondan yoğun katılımlarla oldukça verimli bir tartışma ortamı sağladı.

Kurultay süresince karikatürist Behiç Ak'ın eserlerinin yer aldığı bir sergi de Kongre Salonu'nda katılımcılara sunuldu.

## Konut Kurultay Düzenleme Nedenleri

Nerede yaşıyor olursa olsun tüm insanlar için temel bir gereksinim ve evrensel olarak tanınan bir haktır. Türkiye’de konut alanında yaşanmakta olan sorunlar bütünü ve yıllar boyu uygulanan farklı ve kısa erimli politikaların oluşturduğu karmaşık ortam, ülkemizin en önemli sorunlarından biri olan bu konunun bir kez daha kapsamlı olarak irdelenmesi gereğini ortaya koymaktadır.

Türkiye’de inşaat sektörü her zaman ekonominin öncü sektörlerinden biri olarak görülmüştür. Bu sektörde yatırımlar konutları, konut-dışı yapıları ve altyapıyı kapsar ve bunlar arasında konutun payı yüzde ellinin üzerindedir. Dolayısı ile konut alanındaki sorunlar ve iyileştirmeler sektörün tümünü sektörün yaşadığı tüm sıkıntılar da ülkedeki konutla ilgili gelişmeleri etkilemektedir.

Konut sorunu günümüzde küreselleşme sürecinin dezorladığı ulusal boyuttaki değişim ve dönüşüm süreçleri ile geçmişte yaşananlardan farklı ve değişik boyutlar kazanmıştır. Öte yandan son on yılda peş peşe yaşanan ekonomik krizler genelde inşaat sektörünü özelde de konut sunum ve alımını ciddi boyutlarda etkilemiştir. Bu krizler rastlantısal olmayıp, izlenebilir bir döngünün gerçekleridir ve yeniden yaşanacaktır. Dolayısı ile konunun ekonomik gelişmeler, toplumsal dinamikler ve ilişkiler doğrultusunda yeniden ele alınıp tartışılması bu alanda tutarlı ve uzun erimli politikaların oluşturulmasına ciddi bir temel sağlayacaktır.

Toplumun tüm kesimlerini ilgilendiren konut ve konut sorunu, TMMOB’nin en önemli mesleki alanlarından biridir. TMMOB yasayla tanımlanan görevlerine uygun olarak sağlıklı kentleşme, güvenilir konut üretimi, mevcut konut stokunun iyileştirilmesi gibi alanlarda kamu adına denetim yapmayı tartışma ortamları oluşturmayı ve toplum yararına sonuçlar çıkartılmasını sağlamayı temel görevlerden biri olarak sahiplenmiştir. İlk Konut Kurultay’ını 1974 yılında düzenleyen TMMOB 2003 kurultayı ile geniş katılımlı bir süreçle kriz ortamının getirdiği sorunları ve değişimleri vurgulamayı, uygulamayı değerlendirmeyi ve bu günü tanımlayarak geleceği tasarlamayı amaçlamıştır.

TMMOB tarafından düzenlenen bu etkinlik salt akademik birikimlerin sergilendiği bir toplantı olarak değil aynı zamanda kurumlardaki ve alt sektörlerdeki görüşlerin tutumların, rollerin ve sonuçta taahhütlerin ağırlık kazanacağı ve bütünlüğü olan işlevsel sonuçlara varılması beklenen bir çalışma ve iletişim ortamı olarak planlanmıştır.

Bu nedenle konut sektörü ile ilgili tüm tarafları bir kongrede değil, etkisinin daha fazla olacağını umulan bir kurultayda bir araya getirmek amaçlanmıştır.

## Kurultaydan Beklenenler

Bu konut kurultayında; Türkiye'nin hızlı kentsel büyümesi ve yetersiz kentleşmesi denetimsiz yapılaşması çağdaşlaşmayan planlama çabası, yüksek afet riskleri, konuta barınma dışı işlevler yüklenmesi, karmaşık ve çelişik yasal düzenlemeler, AB uyum süreci, ekonomik krizler gibi somut gerçeklerden yola çıkarak, kentleşme, kent planlaması, kent yönetimi, yoksulluk, konut gereksinimi, konut stoku, iyileştirme, konut üretimi ve konut sunum modelleri, arsa üretimi ve arsa piyasası finansman modelleri, konutta nitelik ve standartlar gibi konular ele alınmıştır.

Kurultay'da, konut üretimi ile ilgili olarak yürürlükte olan sistem, yasal düzenlemeler, kurumsal yapı ve finansman kaynakları geçmişteki deneyim ve gelişmeler ışığında bir bütün olarak irdelenmiştir. Kurultay süresince değerlendirmeler krizlerin egemen olduğu doksanlı ve ikibinli yıllara odaklanmıştır.

Kurultayda öncelikli olarak konut sektöründeki tüm aktörlerin krizlerle baş edebilmek için seçtikleri yolları geçirdikleri ya da gerçekleştirmeyi planladıkları dönüşümleri öğrenmek ve tartışmak amaçlanmıştır.

İnşaat sektörü kendisine verilen öncü rolünü gerçek kılıp sürdüreceksen hem dünyadaki hem de ülkedeki gelişmelere, durumlara, engellere ve olanaklara karşı duyarlı olmak ve kendini sürekli yenilemek zorundadır. Son on yılın deneyimi bu açıdan önemlidir ve geleceğe ilişkin ipuçlarını içinde barındırmaktadır.

Bu nedenle, Kurultaydan inşaat sektöründeki, konut alanındaki ve alt sektörlerle tüm aktörlerin kendi içlerindeki son dönemlerde yaşanan ve ilerisi için planlanan ya da beklenen dönüşümleri yansıtan bir GELECEK SENARYOSU'NUN çıkması beklenmiştir.

Kurultayın, katılan tüm tarafların bu sektörün iyileştirilmesi ve çağdaşlaştırılması yolunda kendine düşen rolü bir kez daha gözden geçirmesine ve bu yönde ileriye dönük ortak çalışmalar konusunda da ilk adımların atılmasına olanak sağlayacak ve sorunların giderilmesine yönelik alternatif politikaların geliştirilmesi yönünde ciddi bir temel, bir çıkış noktası oluşturacağı düşünülmüştür.

TMMOB Konut Kurultayı çok ortaklı bir çalışma ortamı olarak planlanmış ve konut sektörü ile ilgili kesimler olan Kamu Kuruluşları, Meslek Odaları, Yerel Yönetimler, Kooperatifler ve Kooperatif Birlikleri, Üniversiteler, Özel Sektör Kuruluşları Konut Sigorta ve Finansman Kurumları, Gayrimenkul Yatırım Ortaklıkları ile Sivil Toplum Kuruluşları temsilcileri bir araya getirilmiştir.

## Kurultay Hazırlıkları

22-23 Aralık 2003 günleri Ankara’da toplanan TMMOB Konut Kurultayı salt bir toplantı değil, toplumun ve yetkililerin dikkatini konut ve konutla ilgili geniş konular bütününe çekecek ikili bir süreç olarak planlanmıştır.

1- Kurultay’a giden yolda bir dizi yerel çalışma yapılmıştır. Farklı illerde oluşturulan Atölyelerle yürütülen ve Kurultay sonrasında da devam etmesi beklenen bu çalışmalar, bir konut politikasının göz ardı etmemesi gereken belirli temalar çerçevesinde yerel durumların genele yansımalarını irdelemek ve hem Kurultay’a hem de konut konusunda uzun erimli bir TMMOB Çalışma Programı’na girdi sağlamak amacıyla ele alınmıştır.

2- Yukarıda sıralanan konut sektörü ile ilgili tüm kesimlere erişilerek özellikle doksanlı yıllarda yaşadıkları ve halen yaşamakta oldukları sorunları ve geçirdikleri dönüşümleri, ileriye dönük hedeflerini ve beklentilerini Kurultay ortamına sokmaları ve Kurultay’ın sonuç ürünü olması beklenen GELECEK SENARYOSU’na katkı koymaları istenmiş ve Kurultay sürecinde ilgili tüm kesimlere KATKI, KATILIM ve DESTEK çağrısı yapılmıştır.

Kurultaya katılım, çalışmaya olanak verecek bir boyutla sınırlı kalmak zorunda olsa da bu etkinliğe katkının sınırı olmayacaktır, her kesimden iletilen tüm görüş ve öneriler Kurultay Raportörü tarafından değerlendirilmiştir.

## Forum ve Sonuçlar

Forumda özellikle, TMMOB ve ilgili Odalar açısından beklenti, genelde inşaat sektörü, özelde konut konusu, temel ilkeleri, ana bileşenleri, eylem alanları, acil müdahale noktaları tanımlanmış bir “Gelecek Senaryosu” çalışmasına ilk katkıların alınabilmesi oldu.

Hazırlık sürecinde yapılan irdelemeler konut konusuna farklı kesimlerin gösterdiği ilginin seksenli yıllarda çıkartılan yasalar ve kamu kesimindeki örgütlenmelerle bir doruğa ulaştığını ve giderek zayıfladığını, doksanlı yılların ikinci yarısında Habitat II hazırlıkları ile yeniden canlandığını ve o zamandan bu yana da Marmara depremi sonrasında dar kapsamlı yoğunlaşma dışında neredeyse yok olduğunu gösterdi.

Kurultay’da, düzenleyiciler adına yaptığımız sunuşta amacımızı ve başlangıçta ortaya koyduğumuz oldukça iddialı hedefleri aktardık, eksiklerimize de açık yüreklilikle değindik.

TMMOB’nin yeni dönemde bu “heyacanı” yitirmemesini, çoğaltıp yaygınlaştırarak uzun zamandır kendi gündeminde de görülen eksikliği kapatacak somut projelere dönüştürmesini beklemeliyiz.

TMMOB ve Oda’ların yeni çalışma dönemlerinin başında olduğumuz bu

noktada, gerek Birlik gerekse ilgili Oda'ların saptanan boşluğu doldurmakta öncü bir rol oynayabilecek güç ve kapasitede olduğuna inanıyor, Konut Kurultayı'nın, belki de artıların çok eksileri ile, farklı meslek alanlarındaki bu sahiplenmenin ön koşulu olan ilgi için esin kaynağı olacağını umuyoruz.

#### Kurultay Yürütme Kurulu

Ali Ergin Açıan (TMMOB Yönetim Kurulu Üyesi)  
Ali Ulusoy (TMMOB Yönetim Kurulu Üyesi)  
M. Remzi Sönmez (TMMOB Yönetim Kurulu Üyesi)  
Taner Yüzgeç (İnşaat Mühendisleri Odası)  
Mustafa Çobanoğlu (İnşaat Mühendisleri Odası)  
Yücel Gürsel (Mimarlar Odası)  
Fatih Söyler (Mimarlar Odası)  
Ü. Nevzat Uğurel (Şehir Plancıları Odası)  
Bülent Tanık (Şehir Plancıları Odası)

#### Kurultay Koordinatörü

Aydan Erim Bulca (Mimarlar Odası)

### 4.5.6. Mühendislik ve Mimarlık Öğrenci Kolu Etkinliklerinin Yaygınlaştırılması ve Öğrenci Üye Kurultayı

Bu dönem yapılması planlanan TMMOB Öğrenci Üye Kurultayı, Odalarımızın çalışmalarını tamamlayamamaları nedeniyle yapılamamıştır.

TMMOB'nin geleceğini oluşturacak mühendislik mimarlık öğrencilerinin Odaları ile öğrencilik dönemlerinde tanışmasının öneminden hareketle; öğrencilerin Oda etkinliklerine katılmalarını ve Odaların Öğrenci Kollarında örgütlenmesini sağlamak için Odalarımızın sürdürdükleri çalışmalara destek verilmiş, Odalarımızın öğrenci kurultayları düzenlemelerine yardımcı olunmuştur.

Dönem içinde Odalarımızın gerçekleştirdiği öğrenci kurultayları, önümüzdeki dönem yapılacak çalışmalar için bir umut ve yol gösterici olmuştur.

Öğrenci komisyonları ile başlatılan, öğrenci-üyelik ile ilerletilen Oda-Öğrenci ilişkisini güçlendirerek ortak çalışmalara, birlikte





üretime dönüştürmek; mezun olduklarında üyesi, hatta yöneticisi olacakları Oda'nın mesleki ve toplumsal alanlardaki çalışmalarını tanımalarını ve geliştirmelerini sağlamak gibi amaçlarla toplanan bu kurultaylar, öğrenci üyelere üniversite ve eğitim sorunlarına ve çözümlerine dair düşüncelerini, önerilerini ortaya koyarak tartışabildikleri özgür platformlar yaratmıştır.

Dönem içinde 3 Odamız Öğrenci

Üye Kurultayı gerçekleştirmiştir.

Makina Mühendisleri Odası 3.Öğrenci Üye Kurultayı'nı 8 Mart 2003 tarihinde ODTÜ Kongre ve Kültür Merkezi'nde gerçekleştirdi. "Üniversiteler ve Bilim Neye Hizmet Etmeli" başlığı altında toplanan kurultaya Türkiye'nin dört bir tarafından yaklaşık 2000 öğrenci katıldı.

İnşaat Mühendisleri Odası Ankara Şubesi tarafından ilk defa düzenlenen Öğrenci Kurultayı 25 Mayıs 2003 tarihinde ODTÜ Kongre ve Kültür Merkezi'nde gerçekleştirildi. Kurultaya İMO Ankara Şubesi'nin etkinlik alanındaki üniversitelerden yaklaşık 400 öğrenci katıldı.

Elektrik Mühendisleri Odası 2.Öğrenci Üye Kurultayı 1 Kasım 2003 tarihinde ODTÜ Kültür ve Kongre Merkezi'nde gerçekleştirildi. Kurultaya ülkenin dört bir yanından gelen yaklaşık 800 öğrenci katıldı.

Her üç kurultaya da katılan TMMOB Başkanı Kaya Güvenç, kurultay açılışlarında birer konuşma yaparak, güncel konuların yanısıra, öğrenci üye örgütlülüğünün önemini vurguladı.

Bu kurultayların yanısıra, diğer Odalarımızın Öğrenci Üye Komisyonları da çalışmalarını farklı biçimlerde sürdürmüş ve kendi kurultaylarını düzenleme yolunda önemli adımlar atmışlardır.

Bundan sonra, TMMOB Mühendislik ve Mimarlık Öğrencileri Kurultayı'nın düzenlenmesi önümüzde bir görev olarak durmaktadır.

#### 4.5.7. Teoman Öztürk'ü Anma Etkinlikleri

Birliğimizin 1973-80 dönemi Başkanı Teoman Öztürk'ü ölümünün 8.ve 9. yılında andık. Anma programlarının ilk bölümlerinde mezarını ziyaret ederek, saygı duruşunda bulunduk.



2002 ve 2003 yıllarında ise anma programlarının ikinci bölümleri farklı geliştirildi.

11 Temmuz 2002 tarihinde gerçekleştirilen anmaların ikinci bölümünde GATS (Uluslararası Hizmet Ticareti Anlaşması) Paneli gerçekleştirildi. Panel TMMOB Başkanı Kaya Güvenç'in açılış konuşması ile başladı. Mimarlar Odası II. Başkanı Sait Kozacıoğlu, Elektrik Mühendisi Ali Yiğit, MAI ve Küreselleşme Karşısı Çalışma Grubu'ndan Pınar Erol ve Ankara Üniversitesi SBF'sinden Seyhan Erdoğan'ın katıldığı paneli Elektrik Mühendisleri Ankara şube Başkanı Mustafa Kadioğlu yönetti. Panelde yapılan tartışmalarında yer aldığı GATS Nedir ? adlı yayın Teoman Öztürk'e adanarak 11 Temmuz 2003 tarihinde yapılan etkinliklerden önce dağıtıldı.

11 Temmuz 2003 tarihinde gerçekleştirilen etkinliklerin ikinci bölümü akşam saatlerinde Konur Sokaktaki Mimarlar Odası Merkez Binası önünde gerçekleştirildi. İKK Sekreteri Kenan Akdemir'in açılış konuşmasından sonra sırasıyla Makine Mühendisleri Odası üyesi ve TMMOB Eski Genel Sekreter Yardımcısı Oğuz Türkyılmaz, TMMOB Başkanlarından Yavuz Önen ve TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Kaya Güvenç birer konuşma yaptılar. Haydar Ünal ve Mehmet Özer'in şiirleriyle katıldığı anma etkinliğinde, Tolga Çandar ve Gülay Akgün türkülerini Teoman Öztürk için seslendirdiler. Bini aşkın kişinin katıldığı ve coşkulu geçen etkinlikte, Teoman Öztürk ile ilgili sinevizyon gösterimi yapıldı.

#### 4.5.8. Hasan Balıkçı'nın Katledilmesi İle Gelişen Dava Süreci ve Anma Etkinlikleri

TMMOB Adana İKK Eski Sekreteri, Elektrik Mühendisleri Odası Adana Şube eski yöneticisi, TEDAŞ çalışanı, meslektaşımız Hasan Balıkçı, 18 Ekim 2002'de kaçak elektrik kullanan sanayicilerin gönderdiği kiralık katiller tarafından öldürüldü.

Yaşamı boyunca ülkesinin ve halkının çıkarlarını özveriyle savunan ve bu uğurda aldığı her görevi büyük bir sorumlulukla yerine getiren arkadaşımızı enerji alanındaki yolsuzluklara karşı verdiği mücadelesinde yitirdik.

Özellikle kayıp ve kaçaklar önlenirken yoksul halk değil de kaçak oranının yüksek olduğu sanayi kesiminin üzerine gitmiştir. Adana'da plastik üretimi yapan imalathanelerin çoğunluğu kaçak elektrik kullanmaktadır.

Bu işletmecilerden biri de, Özlem Plastik'in sahibi olan Zeki Akkoyun'dur. Hasan Balıkçı, bu işletmeyi kaçak elektrik kullandığı gerekçesiyle çeşitli kereler kapatmış ancak işletme nedense tekrar açılmıştır. Görevini yerine getirdiği için arkadaşımıza rüşvet önerileri, kabul etmeyince ölüm tehditleri gelmeye başlamıştır.



Hasan Balıkçı, görevini yapması ve bu alanda dönen rüşvet ve ve suistimallere karşı çıkması nedeniyle Şanlı Urfa'ya geçici olarak göreve gönderilmiştir. Yetkililer kendi isteğiyle gittiğini söylemektedirler ancak bu doğru değildir. Öldürüldüğü sırada Şanlıurfa TEDAŞ Teknik İşler Şube Müdürlüğü görevindeydi.

18 Ekim 2002 Cuma gecesi 10:30-11:00 sıralarında olayın birebir tanığı olan Muhasebe Müdürü Seyhan Uğurlu'nun ifadesine göre, Şanlı Urfa Eyyübiye Mahallesi Cezaevi Kavşağı yakınlarında, sigara almak için duran Hasan Balıkçı'nın kullandığı resmi plakalı araca arkadan binen bir kişi, arkadaşımız arabaya bindiğinde arkadan silahı kafasına dayayarak ""Sen Hasan falanca mısın?"" diye sorar. Arkadaşımız "Hayır ben Hasan Balıkçı'yım" der ve böylece kimliği açığa çıkmış olur. Balıkçı, neler olacağını anlayınca Seyhan Uğurlu ile birlikte faili amacından vazgeçirmek için arabada 3-4 dakikalık bir konuşma yaparlar; katil zanlısı eyleminden vazgeçer gibi görünerek eliyle yön gösterir ve ""Ben arıyorum, beni şehir dışına bırakın" der. Söylenen yön ters olduğundan Hasan Balıkçı "O yöne giremeyiz, hem de araç resmi plakalı" der. Bunun üzerine fail "O zaman "beni biraz ileride indirin"" diyerek cezaevi kavşağında inerken arkadaşımıza arkadan 2 el ateş ederek öldürür. Kendisini arkadan takip eden 01 plakalı araca binerek kaçmaya çalışır.

Tetikçiler emniyetteki ifadelerinde Adana'dan Zeki Akkoyunlu isimli şahsın kendilerini Hasan Balıkçı'yı öldürmeleri için kiraladıklarını ve cinayetin nedeninin Balıkçı'nın kaçak elektrik kullanımı konusunda yaptığı işlemler olduğunu açıklamışlardır.



Zeki Akkoyun olaydan sonra kayıplara karışmıştır. Ailesi, adresi bilinen bir şahıs aylar boyunca bulunamamış, en sonunda olaydan 8 ay sonra Antalya'da

yakalanmıştır. Tüm bu süreç içerisinde Elektrik Mühendisleri Odası, ailesi ve arkadaşları olaya sahip çıkmışlar, gündemden düşürmemişlerdir. Ayrıca medya da bu olayın peşini bırakmamış yetkililere basınç yapmıştır.

Dava, 14. duruşmaya kadar gelmiştir.

Türkiye elektriği en pahalı kullanan ülkelerden biridir, ülkede yoksulluk had safhadadır ve vatandaşların önemli bir bölümü kaçak elektrik kullanmayı alışkanlık haline getirmiştir. Meselenin sosyal boyutunu gözardı eden, yoksulluğu en derinden yaşayan bölgelerimize bir çivi bile çakmayan, yıllardır denetim yapmayan, enerjideki rezaletlere bile bile izin veren son yirmi yılın hükümetleri ve enerji bakanları, enerjideki kaçakları polisiye tedbirlerle çözmeye kalkmaktadırlar. Vatandaşla karşı karşıya getirilen TEDAŞ görevlilerinin can güvenliği yoktur.

Dava Süreci

21 Mayıs 2003- Hasan Balıkçı'nın katledilmesiyle ilgili ilk duruşma Şanlıurfa Ağır Ceza Mahkemesi'nde gerçekleştirildi. Duruşmada, Balıkçı'yı öldürtmek için tetikçi kiralayan poşet fabrikası işletmecisi Zeki Akkoyun yoktu çünkü henüz yakalanmamıştı.

18 Haziran 2003- İkinci duruşma gerçekleştirildi. Davayı TMMOB Başkanı Kaya Güvenç, Yürütme Kurulu Üyesi Alaeddin Aras, Elektrik Mühendisleri Odası Başkanı Cengiz Göltaş, Elektrik Mühendisleri Odası yöneticileri, Oda Temsilcileri ve Şanlıurfa, Adana, Adıyaman, Gaziantep İKK'nın organizasyonu ile katılan TMMOB üyeleri izlediler.

8 Temmuz 2003- Hasan Balıkçı'yı öldürmeye azmettiren Zeki Akkoyun nihayet yakalandı. Adana'da plastik fabrikası sahibi olan Akkoyun, cinayetten 8 ay sonra Antalya Örnekköy Plajı'nda polis tarafından gözaltına alındı. Eşinin takip edilmesi sonucu yakalandığı belirtilen Akkoyun'un Antalya'da hakim karşısına çıkartılarak tutuklandı.

16 Temmuz 2003- 3. duruşmaya sanık Zeki Akkoyun gelmedi. Akkoyun ilk ifadesinde beklendiği gibi, olaydaki rolünü inkar etti ve tetikçilerin bu işi "namus" meselesi yüzünden yaptıklarını söyledi. Duruşma günü, olayın başından beri olduğu gibi, Balıkçı'nın ailesi, arkadaşları, Elektrik Mühendisleri Odası yöneticileri, çeşitli DKÖ ve sendika temsilcileri mahkeme binasının önündeydi. TMMOB adına duruşmayı Yönetim Kurulu Sayman Üyesi A. Betül Uyar ve Yürütme Kurulu Üyesi Hüseyin Yeşil takip etti.

13 Ağustos 2003- Dördüncü duruşma gerçekleştirildi. Şanlıurfa Ağır Ceza Mahkemesi'nde yapılan duruşmaya müdahil olarak Adana, Urfa, İstanbul ve Ankara Barolarına bağlı 13 avukat katıldı. Mahkeme heyeti, dosyadaki eksiklerin tamamlanması için duruşmayı 12 Eylül 2003 tarihine erteledi.

Davayı Elektrik Mühendisleri Odası yöneticileri, TMMOB'ne bağlı Oda temsilcileri takip etti.

12 Eylül 2003- Hasan Balıkçı davasının beşinci duruşması yapıldı.

8 Ekim 2003- 6. Duruşma Şanlıurfa'da yapıldı. Duruşmayı TMMOB, Elektrik Mühendisleri Odası yönetici ve üyeleri, çok sayıda sendika ve DKÖ temsilcisi, Hasan Balıkçı'nın ailesi ve arkadaşlarının oluşturduğu kalabalık bir topluluk izledi.

7 Kasım 2003- Hasan Balıkçı'yla ilgili 7. duruşma Şanlıurfa'da yapıldı. Sanıkların savunmalarını yaptığı duruşma sonunda mahkeme heyeti eksik belgelerin gelmesi ve yeni şahitlerin dinlenmesi için davayı 5 Aralık tarihine erteledi. Duruşmaya, müdahil avukatları, Elektrik Mühendisleri Odası yöneticileri ve üyeleri, Hasan Balıkçı'nın ailesi ve yakınları ile çeşitli sendika ve DKÖ temsilcilerinden oluşan kalabalık bir topluluk katıldı.

5 Aralık 2003- Davanın sekizinci duruşması Şanlıurfa'da yapıldı. Duruşmaya Elektrik Mühendisleri Odası adına 75 kişi katıldı. Duruşma eksik evrakların tamamlanması için 31.12.2003 tarihine ertelendi.

31 Aralık 2003- 9. duruşma Şanlıurfa'da gerçekleştirildi. Duruşmaya Elektrik Mühendisleri Odası Başkanı Cengiz Göltaş katıldı.

28 Ocak 2004- Şanlıurfa Ağırceza Mahkemesi'nde 10. duruşma yapıldı. Duruşmaya Elektrik Mühendisleri Odası adına Yönetim Kurulu Yazman Üyesi M. Sıtkı Çiğdem katıldı.

23 Şubat 2004- 11. duruşma yapıldı. Şanlıurfa Ağırceza Mahkemesi'nde gerçekleştirilen duruşmaya Elektrik Mühendisleri Odası yöneticileri ve üyeleri, Balıkçı'nın ailesi ve arkadaşları ile DKÖ ve sendika temsilcilerinden oluşan kalabalık bir grup katıldı. Mahkeme Heyeti, sanıkların işkence iddialarına ilişkin savcılık dosyasını beklemek üzere davanın 19 Mart 2004 tarihine ertelenmesine ve sanıkların tutukluluk hallerinin devamına karar verdi.

Yaklaşık 1 yıldır sürmekte olan davanın 11. duruşmasını TEDAŞ Genel Müdür Haşim Keklik de izledi. Haşim Keklik, duruşmadan sonra basına yaptığı açıklamada davaya TEDAŞ olarak büyük ilgi gösterdiklerini belirtti. Elektrik Mühendisleri Odası Yönetim Kurulu Başkanı Cengiz Göltaş ise basına yaptığı açıklamada TEDAŞ Genel Müdürü'ne "Hoşgeldiniz" diyerek, bir yıl sonra da olsa geldikleri için kendisine teşekkür etti.

19 Mart 2004- Şanlıurfa Ağır Ceza Mahkemesi'nde yapılan 12. duruşmaya Elektrik Mühendisleri Odası Yöneticileri, Hasan Balıkçı'nın ailesi, arkadaşları ve demokratik kitle örgütü temsilcileri katıldı.

14 Nisan 2004- Şanlıurfa'da yapılan 13. duruşmaya EMO Başkanı Cengiz

Göлтаş, Hasan Balıkçı'nın ailesi, arkadaşları katıldı. Duruşma 14 Mayıs 2004 tarihine ertelendi.

Hasan Balıkçı ile ilgili etkinlik ve girişimler

İzmir'de Hasan Balıkçı Parkı

Hasan Balıkçı'nın adı İzmir'de bir parka verildi. Konak Belediyesi ve Elektrik Mühendisleri Odası işbirliğiyle Yeşilyurt Kooperatif Evleri'nde yapılan parkın açılışı 18 Temmuz 2003'te yapıldı. Açılış törenine Konak Belediye Başkanı Erdal İzgi, Hasan Balıkçı'nın eşi Şengül Balıkçı, TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Kaya Güvenç, Elektrik Mühendisleri Odası Yönetim Kurulu Başkanı Cengiz Göлтаş, İzmir Şube Başkanı Musa Çeçen, Adana Şube Başkanı Ahmet Sarı, Ankara Şube Yönetim Kurulu Saymanı Hüseyin Önder, Elektrik Mühendisleri Odası üyeleri ve vatandaşlar katıldı.



Parkın açılışında konuşan Konak Belediye Başkanı Erdal İzgi, "Parkın fidanları büyüdükçe, onun ilkeleri daha da büyüyecektir" dedi. Elektrik Mühendisleri Odası İzmir Şube Başkanı Musa Çeçen, "Bu park yaşamı boyunca rüşvete destek olmadan yaşayan, yolsuzluklara karşı mücadele eden ve insan sevgisini içinde taşıyan bir insanın adını taşıyor" sözlerini söyledi. Elektrik Mühendisleri Odası Adana Şube Başkanı Ahmet Sarı, kalabalığa "Hasan Balıkçı'nın öldürülmesi, Türkiye'deki çirkinliklerin, kötülüklerin, karanlıkların, yolsuzlukların son halkasıdır. Bu olay, basit bir cinayet değildir. Bu, Hasan Balıkçı adına Türkiye'de açılan ilk park. Onun adının ülkenin yer herinde olacağına inancımız tam. Hepinize göstermiş olduğunuz duyarlılıktan dolayı teşekkür ediyorum" şeklinde hitap etti.

Hasan Balıkçı'nın Türkiye'de bir simge olduğunu söyleyen TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Kaya Güvenç, "Simgeler toplumda egemen siyasete aykırı olandan çıkar. Egemen siyasete karşı çıkmanın bedeli vardır. Hasan bunun en

ağır bedelini ödedi” dedi. Elektrik Mühendisleri Odası Yönetim Kurulu Başkanı Cengiz Göltaş ise Hasan Balıkçı’yı “demokrasiden, bağımsızlıktan, kamu haklarından yana ilkeli bir mücadelenin öncüsü” şeklinde tanımladı.

Yoğun katılımın olduğu açılışta Şengül Balıkçı, eşi için yazdığı şiiri okudu. Balıkçı, “Rüşvetle yaşanan bir ülkede ‘insan’ dedin, ‘umut’ dedin, ‘vurun’ demedin. Evdeki sesin sustu, sadece duvarda asılan resmin duruyor” diye konuştu.

Parkta Hasan Balıkçı’nın bir büstü ve kısa yaşam öyküsünü anlatan bir de yazıt bulunuyor.

Parkın açılışında Odalarımızın büyük bir bölümünün temsil edilmemesi örgütlülüğümüz açısından kaygı yaratan bir durum olarak ortaya çıktı.

Anma etkinlikleri

16 Ekim- Hasan Balıkçı 1. yıl anma etkinlikleri Adana’da saat 10:00’da satranç turnuvası ile başladı. Daha sonra A. Kalfa Kültür Sokak’ta günün anlamını belirten bir basın açıklaması yapıldı. Aynı yerde Genç İnsiyatif Derneği üyelerinin müzik dinletisi sunuldu.

17 Ekim- Mühendislik-Mimarlık Haftası’nın başlaması nedeniyle Atatürk Parkı’nda İKK tarafından düzenlenen çelenk koyma törenine katılındı.

Hasan Balıkçı etkinlikleri nedeniyle TEDAŞ’a gidildi; bir kısım meslektaşımız, diğer Elektrik Mühendisleri Odası ve sendika mensupları ile ailesinin katıldığı toplantıda Balıkçı’nın çalışma odası ziyaret edildi. Daha sonra da Müessese Müdürü makamında ziyaret edilerek dava ile ilgili görüşüldü.

18 Ekim- Hasan Balıkçı mezarı başında anıldı. Daha sonra Seyhan belediyesi tarafından yapılan ve Hasan Balıkçı adı verilen parkın açılışı gerçekleştirildi.

Hasan Balıkçı’ya ödül

Öte yandan Türkiye Toplumsal Saydamlık Hareketi Derneği, yolsuzlukla mücadelenin her dürüst yurttaşın üzerine düşen görevi yerine getirmesi ile mümkün olabileceği gerçeğine inanan ve bu yolda ölümü göze almakta tereddüt etmeyen Elektrik Mühendisi Hasan Balıkçı’yı temsilen ailesine ödül vermeyi kararlaştırdı. 20 Şubat 2004 günü yapılan törende Hasan Balıkçı için verilen ödülü, davayla ilgili çok sayıda yazı yazan ve olayın peşini bırakmayan gazeteci Necati Doğru, Şengül Balıkçı’ya verdi.

Gazetecilere mektup ve medyanın rolü

Hasan Balıkçı’nın ölümünden bir süre sonra ve dava süreci içerisinde gazete ve televizyonların haber müdürleri, köşe yazarları ve muhabirlere, olayı anlatan ve Hasan Balıkçı’nın davasına sahip çıkmalarını isteyen mektuplar

gönderildi. Süreç içerisinde medya mensupları olayı sık sık gündeme getirdiler. Özellikle gazeteci-yazar Necati Doğru, kendi köşesinde bıkip usanmadan konuyu ele aldı ve kampanya başlattı.

#### Bakanlık girişimleri

Elektirik Mühendisleri Odası yöneticileri davaya gereken ilgiyi göstermeleri ve azmettirici Zeki Akkoyun'un yakalanması için Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Hilmi Güler ile görüşme yaptılar. Ayrıca 18. 02. 2004 tarihinde Elektirik Mühendisleri Odası Yönetim Kurulu Başkanı Cengiz Göldaş imzasıyla Bakan Hilmi Güler'e bir mektup gönderildi. Mektupta TEDAŞ içerisinde soruşturmanın derinleştirilerek -varsa- olayla ilgisi bulunan ve rüşvet havuzundan beslenen kişilerin açığa çıkartılması istendi.

#### 4.5.9. Bağımsız İletişim Ağı (BİA) Projesi

Nisan 1997'den itibaren yapılan görüşmelerle ve 13 Ocak 2001'deki Kuruluş Konferansı ile çalışmalarına başlayan ve TMMOB ile TTB'nin de içinde olduğu BİA Projesi Şubat 2003'te tamamlanmıştır.

BİA kurucuları "Ulusal Konferans" sonuç bildirgesinde, "Türkiye'de egemen olan haber ve yayın yapısı ve kurumları[nın] halkın özgür haber alma hakkını kısıtlamakta ve yerel yayıncılığın gelişimini sekteye uğratmakta" olduğunu saptamakla kalmamış, karşılıklarına "yeni ve gerçek bir habercilik seçeneği yaratma" hedefini koymuşlardı.

İçinde yer aldığımız süreç boyunca başta belirlenen ilkeler doğrultusunda çalışmalar yapılmıştır. Bu vesile ile bütün BİA bileşenlerine ve çalışanlarına teşekkür ederiz. TMMOB açısından projenin tamamlanmış olması nedeniyle dönem boyunca yapılan çalışmaları özetlemeyi gerek gördük.

#### Etkinlikler

BİA, Haziran 2000-Şubat 2003 döneminde, "Haber Havuzu" çevresinde her gün sürdürülen habercilik etkinliğinin yanı sıra "Hukuksal Destek Birimi", "Yerel Medya Eğitim Programları" ve "Program Üretimi" kapsamında 68 etkinlik gerçekleştirdi.

Bu etkinlikler arasında yerel medya kuruluşlarıyla merkezlerinde görüşmeler, BİA'nın katıldığı konferanslar, paneller, toplantılar, üniversitelerdeki sunuşlar yer alıyor.

#### Bianet- Haber Havuzu

Bianet yayını, esas olarak ağ içinde yer alan yerel radyo ve gazetelerin gönderdiği haberler, BİA Haber Merkezi'nin duyurduğu gündemde görünmeyen, gösterilmeyen ya da eksik gösterilenlerin sesleri ya da onların yaygın medyada genellikle çöp sepetlerini boylayan açıklamalarından oluşuyor.

Bianet websitesi, güncel haberlerin verildiği "Bianet haber" sayfasının yanı

sıra kadın sorunlarının ele alındığı “Kadının Penceresi”, İngilizce haber servisinin sürdürüldüğü “News in English” ve haftalık magazin “BiaMag” sayfalarından oluşuyor.

#### Hukuksal Destek Birimi

Yerel medyaya, karşı karşıya kaldığı hukuksal sorunların çözümü için ücretsiz danışmanlık sağlamak üzere Eylül 2000’de çalışmalarına başlayan Hukuksal Destek Birimi kendisini ve çalışmalarını 280 yerel medya kuruluşuna gönderdiği mektuplarla duyurdu. Bunun yanında, özellikle ilk altı ayda yerel medya her ay tek tek telefonla arandı, çalışmalar aktarıldı, varsa sorunlar izlendi. Aylık ortalama 200-250 telefon konuşması yerini projenin ikinci altı ayında genelde ihlallerle karşılaşan yerel medyanın Birimi aramasına dönüştü. Yine de zaman zaman yerel medyanın telefonlarla aranması tekrarlandı.

Üç yıllık dönem boyunca her yıl, biri altı aylık, biri yıllık olmak üzere ikişer “Yerel ve Bölgesel Medyada Basın Özgürlüğü İhlalleri” raporları yayınlandı. Birimin, Aralık 2000 – Şubat 2003 arasında medyaya ilgili 1339 haberi Bianet’te yayınlandı. 980’i ifade özgürlüğü ihlalleriyle ilgili olan bu haberler yoluyla Türkiye ve dünyada ifade özgürlüğüyle ilgili

gelişmeler hem yerel medyaya hem de Bianet izleyicilerine duyuruldu.

#### Program Üretim Merkezi (PÜM)

Program Üretim Merkezi (PÜM) haftalık olarak 30 dakikalık Çocuk Radyosu ve 45 dakikalık Kadının Penceresi ile günlük 5 dakikalık Tarihte Bugün programları üretti.

33 Çocuk Radyosu ve Kadının Penceresi Programı ile 259 Tarihte Bugün programı 77 yerel radyoya CD olarak çoğaltılarak gönderildi, ayrıca mp3 formatında Bianete yüklendi.

Yerel radyolar her üç programı da ilgiyle karşıladı ve en az haftada iki kez yayınladı. Hatta, bu programları görüntüyle besleyerek kullanan televizyonlarla da tanıştırdı.

#### 4.5.10. TMMOB Mekanı

37. Genel Kurulda alınan kararlar ve oluşturulan bina fonu nedeniyle TMMOB ye bir mekan edinilmesi konusu dönem boyunca Yönetim Kurulu’nun gündeminde olmuştur.



## 4.6. TMMOB'nin Temsil Edildiği Ulusal Kuruluşlarla İlişkiler

### Türkiye- Avrupa Birliği Karma İstişare Komitesi

14 Ekim 2003 tarihinde Erzurumda gerçekleşen AB Türkiye Karma İstişare Komitesi Türkiye-Avrupa Kanadı ortak toplantısına katılan Yürütme Kurulu Üyesi Hüseyin Yeşil, toplantıda TMMOB'nin görüşlerini aktardı. Yeşil, özellikle 2001 Şubat krizi konusunda hazırlanan rapora ilişkin olarak TMMOB'nin değerlendirmelerini sundu. Kriz sonrasında 80 bine yakın mühendis ve mimarın işsiz kaldığını dile getirdi. Ayrıca TMMOB'nin hazırlanması düşünülen bölgesel eşitsizlikler raporu için TMMOB'nin görev alabileceğini belirtti. Daha sonra gerçekleştirilen toplantıda, Birliğimiz adına Başkan Kaya Güvenç Bölgesel Eşitsizliklerle ilgili yapılan rapor çalışmasında Türkiye Kanadı adına raportörlük görevini üstlendi.. Raporla ilgili ön çalışmalar, Şehir Plancıları Odası bünyesinde oluşturulan bir komisyon tarafından yürütüldü. Çalışmalar çerçevesinde, bilgi alışverişinde bulunmak üzere Türkiye'ye gelen Avrupa Kanadı Raportörü, İtalyan Sendikalarından Giacomina Cassina ve Massimo Sabatini ile TMMOB Başkanı Kaya Güvenç, Yönetim Kurulu Üyesi Ali E.Açan, Genel Sekreter Yardımcısı E.Serdar Karaduman ve Şehir Plancıları Odası II. Başkanı Osman Balaban çalışma toplantısı yaptı. Ayrıca, çalışmalar çerçevesinde Giacomina Cassina, Massimo Sabatini ve Genel Sekreter Yardımcısı E.Serdar Karaduman DPT Teşkilatını ziyaret ederek, bölgesel kalkınma politikaları ile ilgili bir dizi görüş alışverişinde bulundu. Oluşturulan ön taslak rapor Odalarımıza gönderilerek görüşlerine başvuruldu. Raporla son şekli verilerek, Nisan 2003'de İstanbul'da gerçekleştirilen Türkiye-Avrupa Birliği Karma İstişare Toplantısında son şeklini aldı.

Raporda;

Kişi başına banka mevduat oranları,

Öğrenci-öğretmen oranları,

Ortaöğretimde okullaşma oranları,

Hekim başına düşen nüfus miktarları,

Kişi başına elektrik tüketimi,

Kırsal yerleşimlerde asfalt karayolu oranları,

Kişi başına düşen katma değer miktarları,

İnsani gelişmişlik endeksi,

Kişi başına düşen gayri safi milli hasıla miktarları,

Tarım, sanayi ve hizmet sektörlerindeki istihdam oranları.'na



göre bir analiz yapılarak bölgesel gelişmişlik farklılıkları ortaya kondu.

Raporun sonuç bölümünde ise “ülke içindeki kaynakların paylaşımı her zaman iç dengesizliklerin azaltılmasına yönelik yapılmamaktadır. Böylece Avrupa'nın bölgesel politikasının bir diğer mihenk taşının-az gelişmiş bölgelere öncelik verilmesi- başarılması zor görünmektedir. “ görüşüne yer verildi.

### **Milli Prodüktivite Merkezi (MPM)**

Çalışma dönemi içerisinde gerçekleştirilen iki Genel Kurula katılım sağlanmış, TMMOB Delegelerinden oluşturulan MPM Çalışma Grubu sürekli bir çalışma yürütememiş ancak Genel Kurulla öncesi çalışma yaparak delegeler tarafından TMMOB görüşleri TMMOB Yürütme Kurulu Üyesi ve genel Kurul Delegeşi Alaeddin Aras tarafından Genel Kurula sunulmuştur.

MPM Genel Kurulunda TMMOB 5 delege ile temsil edilmektedir. 2003 yılında yapılan Genel kurul açılışında bir konuşma yapan TMMOB Başkanı görüşlerini açıklamış, bu Genel Kurulda TMMOB Delegelerinden Nüvit Soyulu MPM Yönetim kuruluna aday olmuş ancak az bir oyla seçilememiştir.

2004 yılında Genel Kurula katılım sağlanmış ve aşağıda yer alan TMMOB görüşü TMMOB Yürütme Kurulu Üyesi Alaeddin Aras tarafından Genel Kurula sunulmuştur.

"Anayasamızın 135. maddesine göre kurulmuş kamu kurumu niteliğinde meslek örgütü olarak TMMOB, yarım yüzyıldır;

- 1- mühendislik hizmetlerinin öncelikle ve ağırlıklı kamusal kaynakların kamu yararı doğrultusunda kullanılması yönünde değerlendirilmesini,
- 2- bu amaçla, başta kamu kaynaklarının kullanılması olmak üzere yaşamın her alanında gelişmenin planlara dayandırılmasını;
- 3- kamusal kaynakların değerlendirilmesinde hiçbir kişiye, zümreye veya sınıfa ayrıcalık tanınmamasını;
- 4- kamu kurum ve kuruluşlarının yönetiminde demokratiklik, eşitlik, açıklık, verimlilik, yenilikçilik ilkelerinin gerektiğince dikkate alınmasını;
- 5- her türlü ekonomik kararın geliştirilmesi, alınması ve uygulanmasında ülkemizin tam bağımsızlığının gözetilmesini

savunmaktadır. Bu nedenle, kamu kurumu niteliğinde tüzel kişiliğe sahip bir kuruluş olan MPM'nin yönetsel yapısındaki varlığını bu doğrultuda değerlendirmeyi görev saymaktadır. Bu saptamalardan hareketle, TMMOB;

6. “Verimlilik” kavramının güncel gelişmeler göz önünde bulundularak yeniden tanımlanmasını; dolayısıyla “verimlilik ölçme ve izleme” tekniklerinin bu yeni “verimlilik” tanımı temel alınarak geliştirilmesini ve kullanılmasının yaygınlaştırılmasını;

7. MPM'nin etkinliklerini ülkesel, bölgesel, sektörel ve toplumsal düzeylerde kısa ve orta dönemli olarak hazırlanacak "verimlilik artırma planlarına" dayandırmasını; dolayısıyla MPM'nin yıllık çalışma programlarını da bu planların amaçları, hedefleri ve stratejileri doğrultusunda hazırlanmasını; bu kapsamda kamusal kaynakların kullanılması ve kamusal hizmetlerin görülmesinde verimlilik düzeyinin yükseltilmesine öncelik ve ağırlık verilmesini;

8. Kamu kurum ve kuruluşlarının kamu yararına hizmeti görme yükümlülüklerini şirket-müşteri ilişkisine indirgeyen yaklaşımların MPM'de de öne çıkarılmamasını;

9. "Verimlilik artırma planlarının" hazırlanması ve yürütülmesi sırasında kamu kurumu niteliğindeki meslek örgütleri başta olmak üzere üniversiteler ve ilgili demokratik kitle örgütleriyle karşılıklı saygı temelinde işbirliği yapmasını;

10. MPM yönetsel organlarında çeşitli düzeylerde yer alması hukuksal zorunluluk olanlar başta olmak üzere ilgili kurum ve kuruluşların etkinlik alanları ile verimlilik sorunlarının MPM'nin gündeme getirebilmesini; MPM'nin bu sorunların çözümlenmesine yönelik çalışmalarına gerektiğince destek olabilmelerini sağlayabilecek demokratik düzeneklerin geliştirilmesini, kurumsallaştırılmasını ve etkili biçimde işletilmesini;

11. Merkez ve taşra birimlerinin "verimlilik artırma planlarının" yaşama geçirilmesini sağlayabilecek esneklikte düzenlenmesini; kaynakların verimli kullanılması ile doğrudan ve dolaylı olarak ilgili kurum ve kuruluşların MPM'nin yönetsel organlarındaki temsiliyetlerinin göstermelik ve rastlantısal olmaktan çıkarılıp dengeli, işlevsel ve üretken kılınmasını;

12. Gündemdeki kamu yönetimin yeniden yapılandırılması çalışmalarına MPM'nin işlevsel olarak katılmasını sağlayabilecek hukuksal ve kurumsal düzenlemelerin yapılmasını;

13. 1960'lı yılların koşullarında hazırlanmış olan 580 sayılı kuruluş yasasının yukarıda açıklanan gereklerin yerine getirilmesini sağlayabilecek biçimde yeniden düzenlenmesini; bu kapsamda MPM içindeki karar süreçlerinin demokratikleştirilmesini; danışma kurulları, verimlilik şurası ve konseyi gibi katılımcı oluşumlarına varlıkları hukuksal olarak güvenceye alınmış organlara dönüştürülmesini ve işlevlerine süreklilik kazandırılmasını;

14. MPM organlarında temsil edilen kurum ve kuruluşların MPM'ye yönelik yükümlülüklerinin eksiksiz olarak yerine getirmesini;

15. MPM çalışanlarının grevli, toplu sözleşmeli sendikal haklara kavuşturulmasını;

istiyor ve Genel Kurul çalışmalarının bu doğrultuda yönlendirilmesini bekliyoruz.

## **Dünya Enerji Konseyi Türk Milli Komitesi**

Kurulduğu günden bu yana üyesi olduğumuz Dünya Enerji Kongresi, Türk Milli Komitesi üye olan Odalarımızla birlikte bu dönem içinde iki kez gerçekleştirilen Milli Komite Genel Kurulu'na katılım sağlandı. 1980 öncesinde daha çok teknik bir komite gibi çalışan Dünya Enerji Kongresi Türk Milli Komitesi 1980'den sonra ise Türkiye'de sektördeki özelleştirme politikalarının oluşumunda önemli görevler üstlenmiştir. TMMOB olarak katıldığımız son genel kurulda ise delegelerimiz, Dünya Enerji Kongresi Türk Milli Komitesinin politikalarını eleştirirerek ve kongre kayıtlarına geçilmesi sağlanmıştır. Yapılan Genel Kurula katılan TMMOB delegesi seçimlerde oy kullanmayarak, Komiteye ilişkin eleştirel tutumunu sürdürmüştür.

## **İnternet Üst Kurulu**

15 Ocak 1998 tarihinde yapılan ilk toplantısıyla bugüne kadar onlarca toplantı gerçekleştiren İnternet Kurulu'nda TMMOB temsilcisi sürekli yer aldı.

[Http://kurul.ubak.gov.tr](http://kurul.ubak.gov.tr) internet sitesinde İnternet Kurulu aşağıdaki gibi tanımlanmaktadır.

“Ana işlevi Ulaştırma Bakanlığı'na danışmanlık olmak üzere; Türkiye'de İnternet'in altyapıdan başlayarak tüm boyutları ile kısa, orta ve uzun vadeli hedeflerini belirlemek, bu hedeflere erişmek için gerekli stratejik ve taktik ulusal kararların alınması ve uygulanması sürecinde danışmanlık görevini yürütmek, uygulamada gözlenen aksaklıkları belirlemek ve giderilmesi için öneriler oluşturmak, konu ile ilgili birimler arasında eşgüdüm sağlamak, gelişme, yaygınlaştırma, hizmet üretimi konularında düzenleyici öneriler oluşturmak, ve uluslararası gelişmeleri yakından izleyerek ülke çıkarlarını korumak amaçları ile, Ulaştırma Bakanlığı tarafından “İnternet Kurulu” oluşturulmuştur.”

3 Ocak 2002 ve 22 Ocak 2003 tarihlerinde sadece 2 kez genel toplantı yapılabilmiş ve örgütlenme ve çalışmalarında işleyiş sorunları tespit edilmiştir.

“Kurulun misyon, organizasyon ve finansman kaynaklarını yeniden şekillendirmek üzere toplu yaratıcılığın harekete geçirilmesi ve bu konularda uzlaşmaya varılması” amacıyla 10 Temmuz 2003 tarihinde Bolu Abant'ta 2 günlük bir çalışma toplantısı-arama konferansı gerçekleştirilmiştir.

Sonuç:Kurul'un işleyişine yönelik sorunların çözümü amacıyla yapılan Bolu toplantı tarihi 10 Temmuz 2003 tarihinden itibaren herhangi bir toplantı gerçekleştirilememiştir. Kurul'daki verim-işleyiş sorunları sürmektedir.

## **KOSGEB**

TMMOB ve Odalarımızın Genel Kurul delegesi olduğu KOSGEB ile ilgili dönem içerisinde herhangi bir çalışma yapılamamıştır.

## Reklam Kurulu

Reklam Kurulu 23 Aralık 1995 tarihinde 4077 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkındaki Kanunun 17. Maddesi gereği kurulmuş, 06.03.2003 tarihinde 4822 sayılı yasa ile Tüketicinin Korunması Hakkındaki Kanunda yapılan değişikliğe uygun olarak çalışmalarına devam etmiştir.

Reklam Kurulu kamu yararına uygun olarak tüketicinin sağlık ve güvenliği ile ekonomik çıkarlarını korumak amacıyla, ticari reklam ve ilânlarda uyulması gereken ilkeleri belirlemek, bu ilkeler çerçevesinde ticari reklam ve ilânları incelemek ve inceleme sonucuna göre, yasada belirlenen cezaları vermekle görevlidir.

Kuruluşunda kamu ve meslek kuruluşları, işçi sendikaları konfederasyonları, tüketici ve diğer ilgili dernekleri temsil eden 17 üyeden oluşan kurul, 4822 sayılı kanunla yapılan değişiklik sonucunda 25 üyeden oluşmaktadır. Bu değişiklikle Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği değişik sektörlerden 4 üye ile temsil edilmeye başlanmıştır. İşçi Sendikaları Konfederasyonlarından iki üye katılırken bu sayı birine indirilmiştir. Ayrıca memur sendikalarını temsilen 1 üye, TÜRMOB'u temsilen 1 üye, üç büyük belediyeyi temsilen 1 üye, Türk Eczacılar Birliği'nden ve Türk Diş Hekimleri Birliği'nden Kurula birer üye katılmıştır. Kurulun üye yapısı aşağıdaki gibidir.

Başkanlığı, Bakanın görevlendireceği ilgili Genel Müdür tarafından yürütülen Reklam Kurulu;

Bakanlıkça ilgili Genel Müdür Yardımcıları arasından görevlendirilecek bir, Adalet Bakanlığınca, bu Bakanlıkta idari, görevlerde çalışan hakimler arasından görevlendirilecek bir, Türkiye Radyo-Televizyon Kurumunca görevlendirilecek reklam konusunda uzman bir, Yükseköğretim Kurulu'nun reklamcılık alanında uzman üniversite öğretim elemanları arasından seçeceği bir, Türk Tabipleri Birliği Merkez Konseyi'nin görevlendireceği doktor bir, Türkiye Barolar Birliği'nin görevlendireceği avukat bir, Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği'nin değişik sektörlerden görevlendireceği dört, Türkiye'deki tüm gazeteciler derneklerinin kendi aralarından seçeceği bir, Reklamcılar Derneklerinin veya varsa üst kuruluşlarının seçeceği bir, Tüketici Konseyinin Konseye katılan tüketici örgütü temsilcileri arasından seçeceği veya üst örgütlerinin görevlendireceği bir, Türkiye Ziraat Odaları Birliği'nin görevlendireceği bir, Türkiye Esnaf ve Sanatkarlar Konfederasyonu'nun görevlendireceği bir, Türk Standartları Enstitüsü'nden bir, Diyanet İşleri Başkanlığı'ndan bir, Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği'nden bir, İşçi Sendikaları Konfederasyonlarından bir, Memur Sendikaları Konfederasyonlarından bir, Türkiye Serbest Muhasebeci Mali Müşavirler ve Yeminli Mali Müşavirler Odaları Birliği'nin görevlendireceği bir, Ankara, İstanbul ve İzmir Büyükşehir Belediyelerinin kendi aralarından seçeceği bir, Türk

Eczacılar Birliği'nden bir, Türk Diş Hekimleri Birliği'nden bir olmak üzere yirmibeş üyeden oluşur.

Bakanlığa önerilerde bulunan bir kurul olarak kurulmuş olan Reklam Kurulu yapılan değişiklikle kararlarının Bakanlıkça uygulandığı bir kurul haline dönüşmüştür. Kuruluşunda durdurma, düzeltme ve para cezası şeklindeki cezalandırmalara ilave olarak üç aya kadar tedbiren durdurma cezası getirilmiştir.

Reklam Kurulu'nun sekreteryası, Tüketicinin ve Rekabetin Korunması Genel Müdürlüğü tarafından yürütülmektedir. Kurul her ay düzenli olarak toplanarak, başvuruları inceleyip karara bağlamaktadır. Kurul tarafından alınan kararlar Sanayi Bakanlığı'nca uygulanmaktadır.

2003 yılında TMMOB ve meslek odalarımızdan kurula başvuru olmamıştır. Türk Tabipleri Birliği ve tüketici dernekleri tüketiciyi korumak amacıyla, reklamcılar ve reklam verenler rekabeti korumak amacıyla önemli sayıda başvuruda bulunmuşlardır.

Reklam Kurulu tarafından yapılan toplantı sayısı, başvuruların toplamı, incelenen dosya sayısı, yasaya aykırı bulunan dosya sayısı ve uygulanan para cezalarının toplamı geçen dönem ve 2002-2003 dönemi ayrı ayrı aşağıda tablo halinde verilmektedir.

	(Geçen Dönem )	(Bu Dönem)	Toplam
	08.09.1995- 16.04.2001	16.04.2001-11.02.2004	
Toplantı sayısı	79	22	101
İncelenen Dosya	1062	372	1434
Yasaya Aykırı Dosya s.	816	252	1068
Durdurma Cezası verilen	195	-----	195
Düzeltilme Cezası verilen	298	3	301
Para Cezaları Toplamı (Milyar TL)	323	249	572
Para Cezası verilen	8 197	6272	14469

## YILLAR İTİBARIYLA REKLAM KURULU ÇALIŞMALARI

	Birim	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	TOPLAM
Başvuru Sayısı	Adet	188	363	115	183	474	488	170	235	2216
Açılan Dosya Sayısı	Adet	167	287	85	163	475	430	168	185	1960
İncelemeye Alınan Başvuru Sayısı	Adet	142	235	91	164	452	442	150	185	1861
Gündeme Alınmayan	Adet	46	100	28	19	22	46	20	50	331
16.Mad. Aykırı Bulunmayan	Adet	65	107	22	19	18	72	49		352
Düzeltilme Cezası	Adet	6	44	17	14	82	20	-	1	183
Durdurma Cezası	Adet	9	64	43	54	129	44	-	3	343
Para Cezası	Adet	41	74	15	32	60	153	118	85	578
Firmalar için Para Cez.Toplamı	Milyar TL	66	413	291	821	872	2.050,00	1.787,00	2,474,5	8,774,
Reklam Ajansları için Para Cez. Toplamı	Milyar TL	-	12	-	-	-	-	-	-	12
Mecra Kuruluşları için Para Cez.Toplamı	Milyar TL	16,0	156	54	199	182	1.967,00	1.077,00	1,443,2	5,090,
<b>PARA CEZALARI TOPLAMI</b>	Milyar TL	<b>82</b>	<b>581,4</b>	<b>345</b>	<b>1,020,</b>	<b>1,054,0</b>	<b>4,018,5</b>	<b>2,864,0</b>	<b>3,917,7</b>	<b>13,800,3</b>

### Karayolu Trafik Güvenliği Kurulu

Karayolu güvenliği konusunda hedefleri tespit etmek, uygulatmak ve koordinasyonu sağlamak amacıyla 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanununun 4-b maddesine göre kurulan ve ilgili kurumların temsilcilerinin katıldığı Karayolları Trafik Güvenliği Kurulu, çalışmalarına devam etmektedir.

Kurul bu dönemde toplam 13 kez toplanmış olup, bu toplantılara TMMOB adına Makina Mühendisleri Odası Genel Sekreteri Ali Ekber ÇAKAR katılmıştır.

Trafik hizmetlerinin çağdaş ve güvenli bir şekilde yürütülmesi amacıyla; katılan temsilcilerinin önerileri toplantılarda tartışılmış ve uygun görülen, öneriler karar altına alınmıştır.

Yapılan toplantılarda;

- Trafikle ilgili kuruluşlar arasında koordinasyonun sağlanması,

- b) Trafik kazalarının azaltılması,
- c) Uygulamalarda görülen aksaklıklar,
- d) Karayolları Trafik Güvenliği ile ilgili yasal düzenlemeden kaynaklanan eksiklikler,

konularında Birliğimizin görüş ve önerileri sunulmuştur.

Yapılan toplantılar neticesinde;Trafik konusunda kararlı önlemlerin alınması ve hızla uygulamaya konulması, konu ile ilgili altyapının geliştirilmesi, eğitim desteğinin sağlanması, iletişim tekniklerine uygun olarak hazırlanmış uyarıcı ve eğitici materyallerin yurt çapında yaygın ve etkili şekilde kullanılarak, kamuoyunun ilgisinin aktif tutulması, bireysel ve toplumsal duyarlılık ve trafik bilinci oluşturulması ile geliştirilmesine yönelik etkinliklerin yaygın bir şekilde gerçekleştirilerek, sürekliliklerinin sağlanması ile ilgili çalışmaların yapılması amacıyla 2004 yılı Trafik Yılı ilan edilmiştir. Bu çerçevede düzenlenen etkinliklere aktif destek sağlanmıştır.

### **Türk Loydu Vakfı**

Türk Loydu, TMMOB Gemi Mühendisleri Odası tarafından 1955 yılından itibaren “meslek komiteleri” kurularak başlatılan çalışmalar sonucunda, 1962’de TMMOB bünyesindeki Gemi Mühendisleri Odası tarafından kurulmuştur. Kuruluşu sırasında TMMOB’ye bağlı Odalar ( Gemi Makinaları İşletme M.O., Makina M.O., Elektrik M.O.) ve Türkiye Sigorta Reasürans Şirketleri Birliği’nin de katkıları alınmıştır. 1962 yılında toplanan ilk Genel Kurul, yönetim organlarını belirlemiş ve Türk Loydu dönemin mevzuatı gereği “Tesis” olarak tescil edilmiştir. 1967 yılında da bağımsız, tarafsız ve kar amacı gütmeyen bir kuruluş olarak “Vakıf” haline dönüştürülmüştür.

Türk Loydu Genel Kurulu’nda 85 delege yer almaktadır. TMMOB 1, Makina M.O. 1, Elektrik M.O. 1, Gemi Mak İşl. M.O. 2, Gemi M.O. 19 delege ile temsil edilmektedir. 85 delegeden 24 delege TMMOB ve bağlı Odalara aittir.

Türk Loydu Yönetim Kurulu 9 asıl 9 yedek üyeden oluşmaktadır. Bu üyelerden; 5 asıl 5 yedek Gemi M.O.; 2 asıl 2 yedek Sigorta ve Reasürans Şirketleri Birliği, 1 asıl 1 yedek Deniz Ticaret Odası, 1 asıl 1 yedek de İstanbul Sanayi Odası’nca Türk Loydu Vakfı Genel Kurulu’na aday gösterilenler arasından seçilmektedir.

Türk Loydu Türkiye, KKTC, Slovakya, Moğolistan denizcilik idareleriyle IMO’nun A.739(18) no.lu Genel Kurul Kararı uyarınca imzalanmış anlaşmalar uyarınca SOLAS, MARPOL, LOAD LINE, TONNAGE 69, COLREG 72, STCW 95, ILO konvansiyonları kapsamında Bayrak Devletleri adına survey yapmaya ve sertifika düzenlemeye yetkilidir. Bunlara

ek olarak, ST. VINCENT & GRENADINES Denizcilik İdaresi, armatörün başvurusu halinde aynı yetkileri gemi bazında vermektedir.

Türk Loydu Vakfı, İktisadi İşletmesi'nin faaliyetlerinden elde ettiği gelirlerle işletme giderlerini karşılayıp gelişimi için gerekli olan yatırım harcamalarını yaptıktan sonra kalan maddi olanakları ile konferans ve seminerler düzenlemekte, üniversitelerimizde okuyan başarılı ve muhtaç öğrencilere karşılıksız burs vermekte, akademik araştırmalar için AR-GE desteği sağlamaktadır.

TMMOB'nin 37. Döneminde, iki kez yapılan Genel Kurul'lara TMMOB ve bağlı Odaların delegeleri katılım sağlamışlardır.

Önümüzdeki süreçte, Yapı Denetimi, belgelendirme, CE mevzuatı ve uygulaması, diğer teknik mevzuatlar ve uygulanması ile ilgili gelişmeler vb. konular kapsamında Türk Loydu Vakfı ve TMMOB arasındaki ilişkilerin sürdürülmesi gerekmektedir.

Daha ayrıntılı bilgi Türk Loydu sanal doku sayfasından (<http://www.turkloydu.org>) edinilebilir.

### **Türk Akreditasyon Kurumu(TÜRKAK)**

15 Mayıs 2003 tarihinde yapılan ve TMMOB'nin de bir delege ile temsil edildiği TÜRKAK Genel Kurulu'na Yönetim Kurulu üyemiz Mahmut Kiper tarafından, akreditasyon ve belgelendirmenin önemi, dünyada ve Türkiye'de durum, yapılması gerekenler gibi konuları içeren kapsamlı bir sunuş yapılmış ve konuşma metni Genel Kurul üyelerine dağıtılmıştır.

Genel Kurul'da yapılan konuşmanın tam metni aşağıdadır.

### **"Uluslararası Geçerlilik İçin Ulusal Akreditasyon Gereklileri ve Bu Kapsamda Türkiye Akreditasyon Kurumu (TÜRKAK)**

#### **1-Ticarette Teknik Engeller ve Bu Kapsamda Akreditasyon**

Yeni bir yüzyılda uluslararası ticaretin yaygınlaşması, uyulmaması durumunda büyük kayıplara neden olan yeni düzenlemeleri de beraberinde getirmiştir. Gerek GATT ve gerekse yerini bıraktığı Dünya Ticaret örgütü süreci ticarette ulusal düzenlemelerle getirilen teknik engelleri ortadan kaldırmak amacı ile harmonizasyona büyük önem vermiş ve bu amaçla uluslararası standartlar ve yeterlilik değerlendirme sistemlerini öne çıkarmıştır.

Serbest rekabet ortamının güvenceye alınması için fikri ve sınai mülkiyet hakları, tüketiciyi koruma, serbest rekabeti teşvik, anti-kartel gibi pek çok yasayı içeren hukuksal düzenlemeler yanında çok kapsamlı teknik düzenlemeler de hayata geçirilmiştir. Hedeflenen ise, her ülkenin üretim, hizmet ve ticaret sektörlerinin oto-kontrol mekanizmaları ile uluslararası sisteme uygunluğunun tescil edilmesidir. Bu düzenlemelerin varlığı sözü edilen teknik



engellerin kaldırılması için büyük önem taşıırken oluşturulmaması ise tersine teknik engeller nedeni ile büyük kayıplar anlamı taşımaktadır. Ayrıca global teknik regülasyonlar sistemine entegrasyon ile bir yandan tüketicinin korunmasının hedeflendiği belirtilirken, diğer yandan da farklı talepler nedeni ile çok sayıda rapor ve belge yerine ortak kabul kriterlerinin belirlenmesi ile üreticinin de korunmasının sağlanabileceği öne sürülerek, bu uygulamalar sahipleri tarafından diretilmektedir.

Bu nedenle her ülke rekabet avantajı için ulusal Ölçüm, Standardizasyon, Test ve Kalite (MSTQ system) sisteminin rehabilitasyonu ve dünya ile entegrasyonuna yönelik çok büyük çabalar içine girmişlerdir.

Bu pencereden, Akreditasyon Kavramı ve Ulusal Akreditasyon Sistemi'ne bakarsak;

Belgelendirme, belirlenen kapsamlarda uygunluğun onaylanması için ilgili standart, direktif, Yönetmelik veya kurallara göre yapılan işlerin yeterliliğinin ilgili belgelendirme kuruluşu tarafından yapılan inceleme ve değerlendirme kapsamında formal olarak onanması anlamı taşır. Her türlü belgelendirme faaliyetinde bulunan kuruluşların belirlenen kapsamlar için yetkilendirilmeleri veya bir başka deyişle akredite edilmeleri gerekmektedir.

Akreditasyon ise; otorite kuruluş tarafından ilgili laboratuvar, belgelendirme kuruluşu ya da muayene kuruluşu veya personelin belirli iş yada hizmetleri yapmak için yeterli olduğuna ilişkin formal tanıma sistemini içeren prosedür olarak tanımlanmaktadır.

En kısa tanımı ile akreditasyon, yeterli kalite için güvenilirliğin konfirmasyonudur.

Son 15 yılda, laboratuvar, sertifikasyon ve muayene hizmetleri veren kuruluşların ilgili teknik düzenlemelere göre asgari koşullarda sağlamaları gereken yeterlilik ölçme ve onaylama çalışmalarını yürütmek üzere ulusal akreditasyon sistemleri oluşturulmuştur.

Özellikle Avrupa Birliği, ticarete teknik engelleri elemek için 1960'lardan beri devam eden eski yaklaşım direktifleri yerine 1985'de 'Yeni Yaklaşım' kavramını geliştirmiş ve 1987'de 'Yeni Yaklaşım' direktifleri kapsamında EN 45.000 serisi standartları uygulamaya başlamıştır.

1990'da 'Global Yaklaşım' olarak benimsenen stratejinin temel amacı akreditasyon sistemi içinde güvenilir ve diğer ülkelerde de tanınır test ve belgelendirme oluşumlarını hayata geçirmek olarak özetlenebilir. Avrupa Birliği'nce geliştirilen bu sistem 1994'de yapılan Avrupa Ekonomik Alanı (EEA) kapsamında da kabul görmüş ve 1995'de GATT turunda uyulması gerekli bir hal almıştır.

Bu sistem, uluslararası veya Avrupa standartlarına göre (örneğin EN 45000 serisi, ISO 17025) sertifikasyon ve muayene kuruluşları ile laboratuvarların yeterlilik göstermeleri için gerekler ile bu kapsamdaki yeterlilikleri değerlendirecek ve belgeleyecek olan ulusal akreditasyon otoritesine ilişkin harmonize kriterleri (örneğin EN 45010, EN45003, ISO Guide 61, 58) belirlemektedir.

Her ülkenin ulusal akreditasyon sistemleri yapı olarak bazı farklılıklar göstermekte ancak amaç ve çalışmalarda çok büyük benzerlikler bulunmaktadır.

Ulusal Akreditasyon otoritesi ile ilgili Avrupa Komisyonu'nun 'Avrupa'da Akreditasyon Prensipleri' olarak belirlediği gerekler şunlardır:

-Akreditasyon kuruluşu bağımsız olarak çalışmalı, ülke hükümetinden kabul görmeli ve kar amacı gütmemelidir.

-Akreditasyon endüstriye sunulan bir servistir.

-Her ülkede sadece bir akreditasyon sistemi olmalı ve bu otorite şeffaf bir çalışma sistemi uygulamalıdır.

-Ulusal akreditasyon sistemi, akreditasyon kriterleri ve sertifika ve test raporlarının tüm ülkelerde çoklu tanınma anlaşmaları kapsamında (özellikle EA) tanınması için işbirliğinde bulunmalıdır.

Bu kuralların ardından her ülkenin gelenek ve gereksinimlerine göre oluşturulmuş akreditasyon yapılarında yeniliklere gidilmiş, örneğin İngiltere'de NAMAS ve NACCB birleşerek UKAS oluşturulmuş, Almanya'da çok sayıda oluşmuş bulunan yapılar bozulamamış ancak uyum sağlamak üzere en üstte bir organizasyon (DAR) oluşturulmuştur.

Avrupa Birliği, akreditasyonun yararlarını şu şekilde özetlemektedir:

- Test ve sertifikasyon sistemlerini geliştirme,

-Avrupa menşeli ürünlerin kalitesine güvenin artması,

-Avrupa ya da dünya ölçeğinde tanınır test raporları ve sertifikalar ve böylece bir ürün için farklı sertifika ve markalar ile tekrarlanan testlerin önlenmesi,

-Avrupa tek pazarının global pazarda rekabet kazanması,

-Teknoloji transferi için önemli bir araç,

-Sertifikasyon ve muayene kuruluşları ile laboratuvarların teknik olarak üstünlük kazanması.

Açıkça belirtilmemekle birlikte en önemli yarar, akreditasyon sistemleri karşılıklı yada çoklu tanınma anlaşmalarına dahil olmamış ülkelerin her türlü

ticareti için teknik engel mekanizmalarının sağlanmış olmasıdır.

Ulusal Akreditasyon Kuruluşlarının en önemli görevleri şunlardır;

-Test ve kalibrasyon laboratuvarları ile sertifikasyon ve muayene kuruluşlarının ilgili yasa, kural ve yönetmelikler, standartlar ile rehber dokümanlara göre akreditasyon işlemlerini yürütmek.

-Akreditasyon kayıtlarını tutmak ve akreditasyon ve tanınma kapsamında ulusal çıkarları uluslararası organizasyonlar nezdinde temsil etmek ve korumak.

-Ulusal düzenlemelere bağlı olarak notifiye kuruluşları atamak ya da atanmış notifiye kuruluşların akreditasyon için denetlenmeleri ve belgelendirmelerini sağlamak.

-Düzenlemelere bağlı olarak ürünlerin pazar takibini gerçekleştirmek ya da bu işlemin gerekliliğini teknik gerekçelerle ortaya koymak.

Avrupa Akreditasyon organizasyonunun (EA), EA-3/08 (Haziran,1999) rehber dokümanı, sertifikasyon kuruluşlarının akreditasyonunu gerçekleştirecek organizasyonlar için genel kuralları açıklayan ISO/IEC Guide 61 dokümanının uygulanma gereklerini açıklamaktadır.

Bu doküman ulusal akreditasyon organizasyonları arasında sağlanan çoklu tanınma anlaşmasının da (MLA) temeli olarak kabul edilebilir.

EA-3/08 dokümanında açıklandığı şekli ile akreditasyon kuruluşları özetle aşağıdaki gerekleri sağlamak zorundadır:

-Hükümet ya da devlet kuruluşlarına bağlı olarak çalışan Akreditasyon kuruluşunun,

a) Strateji ve Politikalar,

b) Akreditasyon kararları,

c) Denetleme ve değerlendirme aşamaları kapsamında bağımsızlık ve tarafsızlığından kuşku duyulmayacak şekilde emin olunmalıdır.

-Tarafsızlığın sağlanmasının güvencesi olarak akreditasyon fonksiyon ve kapsamı ile ilgili olarak politikaların geliştirilebilmesine olanak sağlayacak ilgili tüm taraflara yapı içinde yer verilmelidir.

-Tarafsızlığın sağlanmasının güvencesi olarak yönetim sisteminden bağımsız olarak ve hiç bir şekilde ayırım gözetilmeksizin akreditasyon çalışmaları yürütülmelidir.

-Akreditasyon kuruluşu teknik olarak tamamen objektif kurullarla çalıştığını ve hükümet ya da herhangi bir sanayi kuruluşunun etkisi ya da hükümranlığı

altında kalmadan çalışmalarını yürütebildiğini gösterecek dokümantasyona da sahip olmalıdır. Aynı ya da benzer çıkar yada ilgi alanında bulunan grup veya kuruluşların oy toplamı oylamada 1/3'den fazla olamaz.

-İlgili tarafların katılımı esas olduğu için bu amaçla gerek görülen komisyonların kurulabilirliğine olanak sağlanmalıdır.

-İlgili tarafların katılımı esas olduğu gibi temsiliyette denge sağlanması gereklidir.

-Akreditasyon kuruluşu çıkar çatışmalarının olduğu alanlarda servis veremez ve çıkar çatışmalarına taraf olamaz. Kararlarında çıkar çatışmalarını bertaraf edeceğini ispatlar.

İlgili dokümanda çok detaylı verilen akreditasyon kuruluşunun sağlaması gereken temel koşullar bunlardır ve özetle;

-Tarafsızlık

-Bağımsızlık (İdari ve mali)

-Temsiliyet ve konsensus

-Teknik yeterlilik

-Şeffaflık

-Güvenilirlik

kapsamları çok detaylı olarak ve dokümanite edilmiş şekilde uygulanmalıdır.

Uluslararası gelişmeler paralelinde ulusal akreditasyon kapsamaları temel olarak 3 ana gruba ayrılmış durumdadır. Bunlar;

1-Kalibrasyon ve test/analiz laboratuvarlarının akreditasyonu grubu

2-Sertifikasyon yapılarının akreditasyonu grubu

3-Muayene kuruluşlarının akreditasyonu grubu.

Ürün, Kalite Sistem, Personel ve bazı ülkelerde Çevre belgelendirmesi yapacak sertifikasyon kuruluşlarının akreditasyonu 2. Grupta yer almaktadır.

Uluslararası geçerli ve uyumlu akreditasyon çalışmaları yapacak organizasyonlar için bu temel ilkelerin de gözönüne alınması hiç kuşkusuz yararlı olacaktır.

**Uluslararası standart ve teknik regülasyonların, tarife dışı engellerin ortadan kaldırılması yönünde çok önemli araçlar olduğu belirtilmektedir.**

**Oysa, gümrük duvarlarının yıkılmasının ardından ticarete korumacılık ve tarife dışı engel yaratmak için kullanılan en etkili araçlar, standartlar**

**ve teknik regülasyonların tam da kendileridir. Bu nedenle, uluslararası geçerli akreditasyon sağlayan bir TÜRKAK vazgeçilemez bir hedeftir. Bunun sağlanmadığı her günün Türkiye'ye maliyeti çok yüksek olacaktır.**

Belgelendirmenin, tüketici, çevre ve kamu yararı anlayışı ile yapılması bu kuruluşların özerk bir yapı tarafından yetkilendirilmesi ile mümkündür. Belirtildiği gibi Akreditasyon işlemi de ancak bağımsız bir akreditasyon oluşumuyla gerçekleştirilebilir.

Kalite Sistem Belgelendirme, Laboratuvar akreditasyonu, Personel belgelendirme alanlarında rol almış, TÜRKAK'ın kanunu çıkmadan TÜRKAK teknik prosedürlerini yazan ekibin üyesi bir kişi olarak ve bir çok ülkenin akreditasyon sistemlerini görme ve inceleme fırsatı bulmuş bir kişi olarak, TÜRKAK'ın kanununun hazırlık aşamalarında kanun yapıcılara ve TBMM komisyon üyelerine bazı kişilerle birlikte olması gereken unsurları anlatmaya çalıştık.

Pek çok şey söyledik ama özellikle şu üç unsurun altını epey çizdik;

- 1- TÜRKAK Yönetim Kurulu yapısı çok özenle kurgulanmalıdır ve devlet otoritesinin ağırlığı olmamalıdır.
- 2- Teknik yapılanma artık tüm dünyada özellikle avrupada belirginleşen laboratuvar akreditasyonu, belgelendirme kuruluşları akreditasyonu (Kalite sistem, ürün, personel, çevre vb.) ve muayene kuruluşları akreditasyonu şeklinde üç ana grupta kurgulanmalıdır,
- 3- Tarafsızlığın, şeffaflığın ve teknik yeterliliğin göstergelerinden en önemlisi şikayet, itiraz ve anlaşmazlıklara karşı uygulanan sistematiktir. Bunun herkes tarafından kabul gören ve sonuçlarından en az kaygı duyulacak bir şekilde halledilmesi gerekir.

Nitekim TÜRKAK teknik prosedürleri başta bunlar olmak üzere Avrupa'daki en iyi örnekler gözetilerek hazırlanmıştır.

Ama kanun böyle çıkmamıştır.

27.10.1999 gün ve 4457 Sayılı Kanunla kurulan Türkiye Akreditasyon Kurumu (TÜRKAK) ilk Genel Kurulu'nu 15 Mayıs 2000'de yaparak çalışmalarını başlatmıştır.

Mevcut kanun uyarınca oluşan yönetim ve organizasyon yapısı ile TÜRKAK'ın, yukarıda belirtilen genel kurallar çerçevesinde uluslararası tanınırlık kapsamında önemli problemlerle karşılaşacağı düşünülmektedir.

TÜRKAK Çalışma raporunda TÜRKAK'ın EA'ya üye olduğu belirtilmektedir. EA'ya üyelik Avrupa Birliği'ne aday ülkeler için de bir hakttır.

Her ülkede yalnız bir ulusal akreditasyon kurulu olması gerektiğine göre bu hakta TÜRKAĞ'ındır. Ancak MLA (Çoklu tanınma anlaşması) henüz imzalanmamıştır.

İşte bu imza TÜRKAĞ tarafından yapılan akreditasyonların MLA'daki diğer ülkelerde de tanınacağını göstermektedir. Bunun için 2004 yılının hedeflendiği belirtilmektedir. Ben bu kadar iyimser olamıyorum. Sorun sadece yeterli akreditasyonun yapılmamış olması değildir. Ana sorunlardan bir tanesi TÜRKAĞ Yönetim ağırlığının devlette olmasıdır.

Diğer sorunlardan da kısaca söz etmek gerekirse;

-Zorunlu alanlarda piyasa gözetimi ve atanmış kuruluşların statüleri ve sayıca ve nitelikce bazı yetersizlikler Türkiye'nin başını epey ağrıacaktır. Tabi ki TÜRKAĞ bu iki konu ile de direkt ilişkili değildir. Ancak Türkiye gibi bu kavramlara yabancı ve ne olması gerektiğini yeterince bilmeyen ülkelerde Ulusal Akreditasyon kurullarına başta bilinçlendirme ve yönlendirme olmak üzere büyük görevler düşmektedir.

-Yeterli sayıda uygunluk değerlendirme kuruluşu oluşturulamaması serbest piyasa koşullarında en önemli sorunlardan biri olarak görülmektedir. Neredeyse tüm alanlarda TSE'nin bulunması ve kanununun da getirdiği avantajlarla bu alanda büyük pay sahibi olması beklenen gelişmenin önündeki en önemli engellerden biri olarak gösterilmektedir. Ayrıca TSE'nin standardizasyon ve uygunluk değerlendirmenin tamamen ayrıldığı bir organizasyona kavuşması gerektiği sürekli belirtilmektedir.

-Akreditasyon ve Belgelendirme belli bir yükseklikte çıta olarak da tanımlanabilir. Bu çitayı aşmak için belirli bir eşiğe gelmiş olmak gerekir. Türkiye'de özellikle KOS'lar bu eşikten epey uzaktırlar. Henüz rekabette teknik engel yaratmak üzere diğer ülkeler de çok fazla baskı kurmadıkları için laboratuvar ve belgelendirme kuruluşlarının kurulması cazip bir yatırım değildir henüz. Ancak TÜRKAĞ'a tanıtma, benimsetme vb. çok yönlü görevler düşmektedir.

Bunlar sadece benim görüşlerim değil. İlerleme raporlarında da da altı çizilen aksaklıklar.

Ancak umarım bu çalışmalar başkaları istediği için değil ama ülke sanayini geliştirmek ve rekabet avantajları sağlamak için yapılır.

Belgelendirme kapsamı giderek çok genişlemektedir. Öncelikle Kobi stratejisinde de önemle vurgulanan ve pek çok ülkede uygulanmakta olan çevre yönetimi ve denetimi'ninde belgelendirme kapsamı içine alınması hızla gerçekleştirilmelidir.

1998'de İsveç Ulusal Akreditasyonunu ziyaretim sırasında gözlemci olarak

katıldığım denetlemelerden bir tanesi otomobil tamirhanesiydi. Çünkü bunlar muayene kuruluşu kapsamında belgelendiriliyordu. Bir diğeri tehlikeli malzemelerin ambalajı laboratuvarıydı. Gündemdeki önemli bir konu hastanelerdeki tetkiklerin lab. akreditasyonu kapsamına alınmasıydı. Tüm bunları alınması gereken uzun mesafeleri gösterebilmek için anlattım.

Öte yandan TÜRKAK'ın sağlıklı bir yapıda hizmet vermesi başta çok tartışılan özerk kurullar için özgün bir örnek yaratılması için de çok önemlidir. Çünkü bu kuruluşların da temel özellikleri uygunluk değerlendirme mantığına dayanır ve başta bağımsızlık, tarfsızlık, temsiliyet, şeffaflık olmak üzere felsefeler aynıdır.

TÜRKAK'ın kuruluş aşamalarında, çok geç kalındığını söylediğimizde yabancı uzmanlar bizi 'Bu gecikme yaşanmış deneyimlerden yararlanarak en iyi yapılanmayı kurma şansı verdi' diye avuturlardı. Ama bu şansı iyi kullandığımızı söylemek zor.

TÜRKAK Yönetimi, eksiklikleri gerekirse kanun değişikliği için de uğraşarak gidermek, TÜRKAK'a yeni misyon ve vizyon tanımlamak zorundadır. Bunların yapılması için de TÜRKAK personelinin uygulayacağı stratejileri geliştirmek gerekmektedir. Ancak bu sayede TÜRKAK, yeterince hızlı, faaliyetleri ile kabul gören, yapılması gerekenler konusunda kurumları ve kamuoyunu bilgilendiren ve yönlendiren, ülke sanayine rekabet gücü kazandıran bir kurum kültürü oluşturabilecektir ve ancak bunları yaparsa hakettiği prestijli konuma ulaşabilecektir.

Yapılması gerekenler bellidir, bunun için yol haritasını oluşturmaktan birinci derecede sorumlu organı bu en üst kurul belirleyecektir.

Yapılmayanlar için her geçen günün ülkeye çıkardığı maliyeti ölçmüyoruz. Keşke ölçsek ve gecikmenin maliyetinin ne denli büyük olduğunu görsək.

Auditor bilindiği gibi iç kalite tetkikçisi anlamında kullanılır. Eski ingilizcede ise "auditor" savaş bittikten sonra savaş alanına giren ve yaralıları öldüren demekmiş.

Savaş henüz bitmedi ama çok kızıştı. Bu savaşta da tüm kurumlar görevlerini hakkı ile yapmadıkları için TÜRKAK'a boyundan büyük görevler düşüyor. Başarması için önünü açmamız gerekiyor.

Saygılarımla,

**Mühendislik Dekanları Konseyi ( MDK) ve Mühendislik Değerlendirme Kurulu (MÜDEK)**

Türkiye'de ve KKTC'de mühendislik eğitimi veren devlet ve vakıf üniversitelerinin Mühendislik Fakülteleri Dekanlarının oluşturduğu "Mühendislik Dekanları Konseyi" (MDK) Ocak 2001'de kuruldu. Temel amacı, ulusal

mühendislik eğitiminin akreditasyonu (özdeğerlendirme) olan platforma kuruluş aşamasında TMMOB de davet edildi, gözlemci olarak katılınan toplantıların sonucunda Mayıs 2002 de yürütücü niteliği olan “Mühendislik Değerlendirme Kurulu” (MÜDEK) kuruldu. Temel amaç, mühendislik eğitimini teşvik edip ve ilerletmek; böylece daha iyi eğitilmiş, kalitesi yüksek mühendislerin yetiştirilmesini sağlayarak, toplum refahını ileri götürmek olarak belirlenen kurulun işlevi, mezunlarına mühendis ünvanı verilen MDK bünyesindeki mühendislik programlarının değerlendirilmesi için ayrıntılı programlar düzenlemek ve uygulamak olarak saptandı.



TMMOB nin 37.Dönemi içinde, 16 Mayıs 2003'te Antalya'da Akdeniz Üniversitesi ve 12 Aralık 2003 tarihinde Ankara'da Bilkent Üniversitesi konuğu olarak MDK toplantıları yapıldı. MDK ve MÜDEK toplantılarına TMMOB adına Yönetim Kurulu II. Başkanı Oğuz Gündoğdu katıldı. Toplantılarda alınan kararlar gereği olarak “Mühendislik Fakülteleri Alt Yapı ve Sorunları 2002” Raporu yayımlandı. 17-18 Ocak 2003 tarihlerinde İstanbul'da “Mühendislik Programları Değerlendirici Eğitimi Çalıştayı” yapıldı. Çalıştaya Yönetim Kurulu üyesi ve II. Başkanı ve MÜDEK üyesi Oğuz Gündoğdu katıldı. 13-14 Ekim tarihlerinde Orta doğu Teknik Üniversitesi'nde MÜDEK tarafından düzenlenen “Eğitim Çalıştayı” yapıldı

12 Aralık 2003 tarihinde Ankara'da yapılan MDK toplantısında ABET ölçütleri içinde olmayan, ancak ülkemizde mühendislik ünvanı olan mühendisliklerin değerlendirilmesi için TMMOB temsilcisi Oğuz Gündoğdu'nun da bulunduğu komisyon kuruldu. 19 Mart 2004'te yapılan toplantı da Fizik, Jeofizik, Ziraat, Orman ve Tekstil Mühendisliğinin değerlendirilme ve ölçütlerinin belirlenmesi amacıyla alt komisyonlar kuruldu, çalışmalar halen sürdürülmektedir.

### **MÜDEK yapılanmaları hakkında kısa bir bilgi**

Mühendislik Değerlendirme Kurulu (MÜDEK), Türkiye ve KKTC'de mühendislik eğitimi veren 86 fakültenin dekanlarından oluşan Mühendislik Dekanları Konseyi (MDK) girişimi ile 24-25 Mayıs 2002 tarihlerinde yapılan



4. MDK Toplantısı'nda, mezunlarına “mühendis” derecesi verilen MDK bünyesindeki mühendislik programlarının değerlendirilmesi (akreditasyonu) için ayrıntılı bir program düzenlemek ve uygulamak üzere kurulmuştur. MÜDEK'in temel hedefi mühendislik eğitiminde minimum kalite standartlarını yerleştirmek ve sürekli iyileştirme sağlayan sistemlerin kurulmasını ve geliştirilmesini sağlamaktır. Bu yolla, daha iyi eğitilmiş mühendisler yetiştirilerek ve toplum refahına katkıda bulunmak, ileri götürmek amaçlanmaktadır.

#### Görevleri

- Mühendislik programlarının değerlendirilmesi (akreditasyonu).
- Program değerlendiricilerin seçimi ve eğitimi.
- Üniversite yöneticilerinin ve öğretim üyelerinin program değerlendirmesi konusunda bilgilendirilmesi ve eğitimi.
- Değerlendirme ölçütlerinin gözden geçirilmesi ve yenilenmesi.
  - o MÜDEK, dördü üniversite öğretim üyesi, biri Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği (TMMOB) temsilcisi, biri Türkiye Kalite Derneği (Kal-Der) temsilcisi, ikisi sanayi temsilcisi olmak üzere toplam sekiz kişiden oluşmaktadır.
  - o MÜDEK, yetkinlik (akreditasyon) kararlarının alındığı en üst organ olup üyelik gönüllülük temeline dayanmaktadır.
  - o Üyelerin ilk atanması MDK tarafından gerçekleştirilmiş, daha sonraki atamalarda otonomi vardır.
  - o Üyelerin görev süreleri iki yıl ve üst üste üç dönem ile sınırlıdır ve MDK üyeleri MÜDEK üyesi olamamaktadır.

#### Tüketici Konseyi

7 yıldır Sanayi ve Ticaret Bakanlığı koordinasyonunda gerçekleştirilen Tüketici Konseyinin delegasyonunda yer alan ve Nüvit Soylu ile temsil edilen TMMOB, Konseyin Genel Kurullarına düzenli olarak katılmış, çıkarılan 4077 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında kanun ve değişen ve gelişen koşullarda 4822 kanunla tüketici haklarının yeniden düzenlenmesinde Tüketici Dernekleri ile işbirliği çerçevesinde yasaların çıkarılmasında etkin görev almıştır.

Özellikle bankacılık sektörü başta olmak üzere sözleşmelerinin değişmesini öngören, kredi kartları konusunda mağduriyetlerin önlenmesine olanak tanıyan, yetersiz olsa da büyük illerde kurulan Tüketici Mahkemeleri ile, kısa sürede sonuç alınmasını sağlayan düzenlemelerde yer alan TMMOB, bir kimliği de tüketici olan insanlarımızın sorunlarını giderebilmesi için katkıda bulunmuştur.

Ancak bu yıl 22-23 Mart 2004 tarihlerinde 8.incisi gerçekleştirilen Tüketici Konseyi, tamamen amaçlarından saptırılmış, delegasyonunda yer alan demokratik kitle ve meslek örgütlerini de hiçe sayarak Bakanlık hegemonyasında bir yapılanma ile katılımcılık anlayışını yok etmiştir.

Katılımcılık ilkesini savunarak, kararlarda etkili olmasını talep eder görünen siyasi iktidar yasal zorunluluk halinde dahi doğruların yapılmasını engellemede ve politik tercihlerini kullanmada örgütleri araç haline dönüştürme niyet ve isteklerini son Genel Kurulda olduğu gibi her yapıda göstermektedir.

### **Ateşleyici Yeterlilik Belgesi Sınav Komisyonu**

37. Dönem içerisinde İçişleri Bakanlığı Emniyet Genel Müdürlüğü'nün Ateşleyici Yeterlilik Belgesi Sınav Komisyonu'nda TMMOB'nin ateşleyiciler konusunda uzman bir Maden Mühendisi ile temsil edilmesi "Patlayıcı Madde Ateşleyici Yeterlilik Belgesinin Verilmesi Esas ve Usullerinin Belirlenmesi Hakkında Yönetmelik"te yer almıştır.

Bu çerçevede Maden Mühendisleri Odası'ndan Doç.Dr. Aydın Bilgin TMMOB temsilcisi olarak çalışmalara ve Ekim-Kasım ve Aralık 2003 aylarında düzenlenen 6 toplantıya katılım sağlamış ve Oda bünyesinde oluşturulan Komisyon tarafından hazırlanan 222 adet sınav sorusu CD halinde Emniyet Genel Müdürlüğü'ne Birliğimiz tarafından iletilmiştir.

Ateşleyici Yeterlilik Belgesi sınavları 10 Aralık 2003 günü yazılı, 11-12 Aralık 2003 günlerinde ise mülakat biçiminde üç gün olarak gerçekleştirilmiş ve sınav komisyonunda TMMOB temsilcisi görev alırken, sınav gözlemcisi olarak da Maden Mühendisleri görev yapmıştır.

Sınav sonrasında sınavların bundan sonra Oda tarafından yapılıp yapılamayacağı konusunda temsilcimize sözlü olarak görüş sorulmuştur. Konunun yasal yönünün araştırılması çalışmaları sürdürülmektedir.

### **Ulusal Bor Enstitüsü (BOREN)**

37.Dönem içerisinde TMMOB'nin temsil edildiği kuruluşlara Ulusal Bor Araştırma Enstitüsü de eklendi.

58.Hükümetin Acil Eylem Planı'nda, madencilik sektörüne ilişkin, madencilikte işlenmiş mal ve mermer ihracatının artırılması, Bor Araştırma Enstitüsü'nün kurulması, bor işletmelerinin özerk bir yapıya kavuşturulması ve madencilikte özelleştirme çalışmalarının sonuçlandırılacağı yer almıştır.

TMMOB, Acil Eylem Planı'na ilişkin görüşlerini 20 Kasım 2002 tarihinde düzenlediği basın toplantısıyla kamuoyuna açıklamış ve bu açıklamada Bor Enstitüsü'nün kurulmasına karşı çıkmış ve görüşlerini "Bor İşletmeleri ve tüm KİT'ler, o kurumda çalışanların yönetimlerde söz ve karar sahibi olacağı

özerk bir yapıya dönüştürülmeli, ülkemiz için stratejik bir maden olan bor ve türevlerinin, aranmasından işletilmesine ve pazarlanmasına kadar tüm işlemleri kamu eliyle yürütülmeli ve her türlü tasarruf hakkı kamuda olmalıdır. Bu alanda ayrı bir Bor Enstitüsü kurmak yerine Etibank bünyesinde araştırma ve geliştirme birimi güçlendirilerek de çözümlenebileceği göz ardı edilmemelidir.” şeklinde ifade etmiştir.

Süreçte Bor Enstitüsü kurulması hakkındaki kanun tasarısı TBMM gündemine taşınmış, Komisyon çalışmalarında TMMOB'nin BOREN Yönetim Kurulu'nda yer alması kabul görmemesine karşın bu hüküm, tasarımın TBMM Genel Kurulunda görüşmeleri sırasında muhalefet milletvekillerinin önerisine Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'nın ve komisyonun katılması ile TMMOB'nin Yönetim Kurulunda temsil edilmesi 4.06,2003 tarihinde kabul edilmiş ve 4865 sayılı Ulusal Bor Araştırma Enstitüsü Kurulmasına İlişkin Kanun 18.06.2003 tarih ve 25142 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Kanun BOREN Yönetim Kurulunun Enstitüsü Başkanı, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığınca önerilerek altı aday arasından seçilecek üç üye, Sanayi ve Ticaret Bakanlığı, TÜBİTAK, Yükseköğretim Kurulu, TOBB ve TMMOB tarafından önerilecek ikişer aday arasından seçilecek birer üyenin Başbakan tarafından atanmasıyla 9 üyeden oluşmasını hükme bağlamıştır.

Konu, TMMOB Yönetim Kurulu'nun 28.06.2003 günlü toplantısında görüşülmüş ve “Ulusal Bor Araştırma Enstitüsü Yönetim Kurulu'na TMMOB'ni temsilen katılacak üyenin sahip olması gereken niteliklerinin ve üyeliği süresince uygulanması gereken çalışma yönteminin belirlenmesi konusunda taslak hazırlamak üzere Jeofizik Mühendisleri Odası, Jeoloji Mühendisleri Odası, Kimya Mühendisleri Odası, Maden Mühendisleri Odası ve Metalurji Mühendisleri Odası temsilcilerinin katılımıyla bir komisyon kurulmasına, komisyon, çalışmalarını bir sonraki toplantıya kadar tamamlayarak Yönetim Kurulu'na sunmasına” ilişkin 256 sayılı karar alınmıştır.

Komisyonun iki toplantısı sonrasında BOREN Yönetim Kuruluna atanacak kişinin; “TMMOB'ye bağlı Odalardan birine üye olması, atanacak kişinin Odası tarafından önerilmiş olması, Oda organlarında görev almış olması ve TMMOB ilkelerine vakıf olması” yönünde karar alarak Yönetim Kuruluna sunmuş ve Yönetim Kurulu 16 Ağustos 2003 günlü toplantısında Odalarımızdan aday istenmesi kararlaştırılmıştır.

Jeofizik Mühendisleri Odası 2, Kimya Mühendisleri Odası 1, Maden Mühendisleri Odası 3 ve Metalurji Mühendisleri Odası 1 aday bildirmiş ve TMMOB Yönetim Kurulu'nun 14 Eylül 2003 günlü toplantısında TMMOB'ni temsilen BOREN Yönetim Kurulu üyeliği için yapılan oylamalar sonucunda Metalurji Mühendisleri Odası'ndan Talat Çamlıdere ve Kimya Mühendisleri

Odası'ndan Funda Altun'un Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı'na bildirilmesine, BOREN'de TMMOB'ni temsil edecek üyenin bu görevi yürütürken kamu yararı ve TMMOB'nin toplumdaki yerini her aşamada savunmak ve yaşama geçirmek için çalışmalar yapması, TMMOB ilke ve politikalarına aykırı tutum ve davranışları görüldüğünde, TMMOB'nin üyesini geri çekme hakkını kullanması, böyle bir durumda da üyenin bu karara uyması anlayışı ile karar verilmiştir.

Bildirilen adaylardan Funda Altun BOREN Yönetim Kurulu üyeliğine atanarak göreve başlamıştır. Yapılan atama sonrası Yönetim Kurulumuz 22 Aralık 2004 günlü toplantısında TMMOB'nin bor alanındaki politikalarını ve görüşlerini geliştirmek, BOREN çalışmalarını izlemek ve öneri geliştirmek üzere BOREN temsilcimizin de katılımıyla Jeofizik, Jeoloji, Kimya, Maden ve Metalurji Mühendisleri Odalarımızın temsilcilerinden oluşacak TMMOB BOREN Komisyonu adıyla sürekli bir komisyonun kurulmasına karar verilmiştir ve komisyon iki toplantı gerçekleştirilmiştir.

Yapılan seçimler ve Yönetim Kurulumuzun aldığı kararlar Maden Mühendisleri Odamızda huzursuzluk yaratmış ve Odamız önce TMMOB tarafından belirlenen özelliklerin seçimde ne ölçüde etkili olduğunun ve bu özelliklerin dışında başka kriterlerin de dikkate alınıp alınmadığının Odaya iletilmesini istemiş, daha sonra da oluşturulan BOREN Çalışma Grubunun birinci toplantısında alınan "BOREN yönetiminde TMMOB politikası ve beklentiler" konusunda görüş istemi üzerine konunun sekreteryası Maden Mühendisleri Odasınca yürütülen TMMOB Madencilik Uzmanlık Çalışma Grubunda ele alınarak görüş ve önerilerin oluşturulması gerektiğini bildirmiş ve yapılan 2 Komisyon toplantılarına katılım sağlamamıştır.

Jeofizik, Jeoloji, Kimya ve Metalurji Mühendisleri Odası ve TMMOB BOREN temsilcisinin katılımıyla çalışmalarını sürdüren ve bugüne kadar 2 toplantı gerçekleştiren Çalışma Grubu'nun 2. toplantısında sekreteryanın Kimya Mühendisleri Odası tarafından yürütülmesine karar verilmiş olup çalışmalar sürdürülmektedir.

### **Uygunluk Değerlendirme Kurulu**

Uygunluk değerlendirme çalışmaları (standardizasyon, akreditasyon, belgelendirme, muayene kuruluşu hizmetleri, metroloji) ile ilgili tüm konularda bir odak noktası olmak, bu alandaki çalışmaları desteklemek, bu kapsamdaki uluslararası karşılıklı tanınma anlaşmaları için ilgili kuruluşlara tavsiyelerde bulunmak ve benzeri çalışmaları yürütmek üzere kurulan **Uygunluk Değerlendirme Kurulu (UDK)** çalışmalarına başlamıştır. TMMOB'nin de bir asil ve bir yedek üye ile temsil edildiği UDK Genel Kurulu'nda temsil edilen diğer kuruluşlar aşağıda verilmektedir.

TMMOB Yönetim Kurulu'nun kararıyla Yönetim Kurulu üyemiz Mahmut Kiper'in asıl, Makina Mühendisleri Odası Başkanvekili S.Melik Şahin'in yedek temsilci olduğu, 6 Kasım 2003 ve 11 Aralık 2003 tarihlerinde yapılan UDK Genel Kurul toplantılarında TMMOB temsilcisi tarafından, uygunluk değerlendirme kapsamı , bu kapsamda yapılması gereken çalışmalar, bu çalışmaların Türkiye için önemi, uygunluk değerlendirmedeki eksikliklerin Türkiye'ye etkileri ve maliyeti ile bu kapsam ile TMMOB'nin ilişkisini ve bu alanda TMMOB'nin önemini anlatan konuşmalar yapılmıştır.

Yönetmelik gereği 9 kişilik UDK Yönetim kurulunun belirlenmesi için yapılan seçimde TMMOB temsilcisi de UDK Yönetim Kurulu'na seçilmiştir.

Dönem içinde dört Genel Kurul ve altı Yönetim Kurulu toplantısı yapılmış ve bu toplantılara TMMOB temsilcisi düzenli bir şekilde katılmış ve yapılması gerekenler konusunda TMMOB görüşlerini aktarmıştır.

## 4.7. Basın ve Yayın Çalışmaları

### 4.7.1. TMMOB Bülteni



TMMOB Bülteni, Birliğin ve Odalarımızın eylem ve etkinliklerini duyurmak ve örgüt içi iletişimi sağlamak üzere dönem boyunca yayımlandı. Dönemin ilk bülteni 23. sayı olurken, dönem sonunda yayınlanan 36. sayı ile 14 sayı çıkartılmış oldu.

Dönem boyunca bülten 5000 ile 5500 adet arasında basılarak Odalarımıza , İl Koordinasyon Kurullarına ve protokole gönderilen yayın ile TMMOB bünyesinde yapılan etkinliklerin üyelerimize ve kamuoyuna ulaştırılması hedeflenmiştir. Bülten içerik olarak TMMOB Basın açıklamaları, eylem ve etkinlik haberleri, rapor ve görüşler, Birlik Hissesi Ödenti çizelgesi, Oda ve TMMOB etkinlikleri, TMMOB Güncesi, İKK Haberleri ve güncesi bölümlerinden oluşturulmuştur.

TMMOB Bültenleri basılı olarak dağıtılmasının yanı sıra çıkış günü itibarıyla TMMOB Web sitesinde yayınlanarak erişim imkanı sunuldu ve e-posta listeleri vasıtasıyla üyelerimize ve ilgili birimlere duyurusu yapıldı.

Güncel gelişmeler konusunda halkımıza düşüncelerimizi iletme üzere belirli dönemlerde Bülten Özel sayıları çıkarılmış ve yaygın olarak dağıtımı yapılmıştır.

Bu dönem Birlik Haberleri Çalışma Programı'na alındığı halde çıkarılamamıştır. Bu eksikliğin TMMOB'nin birikimini temsil eden bir içerikte ve düzenli olarak yayınlanması dileğimizdir.

### 4.7.2. TMMOB Yayınları

TMMOB bu çalışma döneminde 5 kitap yayınlamıştır. Bu kitaplarla ilgili bilgiler aşağıdadır.

## GATS Nedir ?



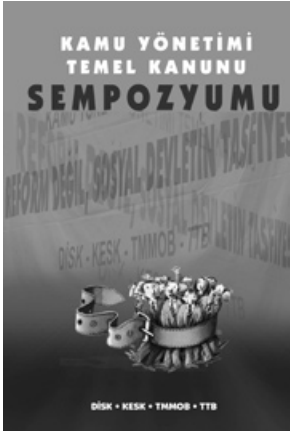
Bu kitap, Hizmet Ticareti Genel Anlaşması (GATS) ile ilgili olarak değişik tarihlerde düzenlenen iki panelin kayıtları üzerinde katılımcıların yaptığı düzenlemelerden oluşmaktadır.

Konuyu ele alan panellerden ilki TMMOB Mühendislik Mimarlık Haftası Etkinlikleri çerçevesinde 19 Ekim 2001 tarihinde Ankara'da düzenlenmişti. İkinci panel ise 11 Temmuz 2002 tarihinde TMMOB Ankara İl Koordinasyon Kurulumuz tarafından Sevgili Başkanımız Teoman ÖZTÜRK'ün aramızdan ayrılmasınının 7. yılı anma etkinlikleri çerçevesinde gerçekleşmiştir.

Panellerde görüşlerini bizlerle paylaşan katılımcılara bir kere daha teşekkür ederiz.

TMMOB'nin GATS ile ilgili çalışmaları sürmektedir. Bu çerçevede konu ile ilgili belgelerin bir araya getirilmesi ve kamu oyuyla paylaşılması amacıyla geçtiğimiz günlerde açtığımız "<http://www.gatsnedir.org>" adlı bilgilendirme iletişim web sitesini bu yayınımla aracılığıyla da duyuruyor ve sitenin GATS konusunda yapılan tüm çalışmalara ve katkılara açık olduğunu belirtiyoruz.

## Kamu Yönetimi Temel Kanunu "Reform Değil Sosyal Devletin Tasfiyesi" Sempozyumu



Devletin yapılanmasında ve çalışma hayatında, halktan ve emekçiden yana, toplumsal yararı esas alan demokratik dönüşümlerin gerçekleştirilmesi için yıllardır birlikte mücadele ediyoruz.

Bugün demokratikleşme kisvesi altında önümüze konulan, Kamu Yönetimi Temel Kanunu Taslağı adı altındaki düzenlemeler tam anlamıyla bir aldatmacadır. Bu, Türkiye'nin küresel kapitalizme eklemleme çabasının ürünüdür.

Tasarı ile IMF, Dünya Bankası ve OECD gibi uluslararası kuruluşların da talepleri doğrultusunda devletin rolü yeniden tanımlanmaktadır.

Kamu Yönetimi Temel Kanunu Tasarısı, ülkemizin uluslararası sermayenin sınırsız ve kuralsız egemenliğine teslim edilmesi sürecinde önemli bir aşamadır. Tasarıdaki demokrasi, katılım, şeffaflık, bilgiye erişim, vb. içi boşaltılmış

kavramların, eğreti duran genel doğruların arkasında, kamusal alanın, sosyal devletin tasfiyesi gizlenmeye çalışılmaktadır. Halkın ve emekçilerin katılım ve uygulamada denetleme hakkına ilişkin en küçük bir mekanizma dahi bulunmamaktadır. Yoksulluğun yaygınlaştığı ve derinleştiği ülkemizde, toplumun temel ihtiyaçlarının karşılanmasını esas alması gereken kamu hizmeti ticari bir işletmeye dönüştürülmekte, merkezi hükümetten yerel yönetimlere ve oradan da özelleştirilerek sermayeye devredilmesi hedeflenmektedir. İnsanca yaşamın, eğitimin, sağlığın, sosyal güvenliğin bir hak olduğu ve devletin görevinin bütün yurttaşların bu haklardan parasız, sürekli ve eşit olarak yararlanmasını sağlamak olduğu unutturulmak istenmektedir. Kamu hizmetinin tasfiye sürecinde çalışanlar da, önce sözleşmeli statüye geçirilerek, aynı tasfiye sürecine sokulmaktadır. Keyfiyete, güvencesizliğe, kuralsızlığa ve örgütsüzlüğe açık bir istihdam modeli öngörülmektedir. Kamu, denetim işlevinden vazgeçerek, teftiş kurullarını lağvetmektedir. Sayıştay denetimi ise, dış denetim için yeterli yapılanma içinde bulunmamaktadır. Hükümet, bu düzenlemeye eklememeyi düşündüğü kamu personeli, yerel yönetimler, imar ve belediye gelirleri düzenlemesiyle birlikte, kamusal alanı bütünüyle tasfiye ederek; ülkemizi küresel sermayeye ve sömürge koşullarına teslim etmektedir.

Siyasal iktidarın, her fırsatta basın önünde şeffaflık, katılım, bilgiye erişim gibi konuları demokrasinin vazgeçilmez unsurları olduğunu söylemesine karşın, Kamu Yönetimi ve idari hukukunu ciddi şekilde değiştirecek, rejim tartışması yaratacak önemli bir yasa tasarısını tartışma ortamından uzak tutmak istemesi, Hükümetin ne yapmak istediği konusunda ciddi kuşku uyandırmaktadır.

Açık tartışma ortamlarının engellenmek istenmesinin arkasındaki temel neden, Tasarının ülkemizin ve çalışanların çıkarlarıyla taban tabana zıt olması ve iktidarın bu gerçeğin ortaya çıkmasına engel olma isteğidir.

Bizler, DİSK, KESK, TMMOB ve TTB olarak sözkonusu tasarıyı bütün boyutlarıyla tartışmak ve ortak görüşleri açıklamak amacıyla “Reform Değişil, Sosyal Devletin Tasfiyesi” adlı sempozyumu gerçekleştirdik. Bu kitap, 20 Kasım 2003 tarihinde düzenlediğimiz sempozyumda görüşlerini bizlerle paylaşan değerli katılımcıların sunuşlarını kapsamakta ve Kamu Yönetimi Temel Kanunu Tasarısı ardında gizlenen gerçeklerin kamuoyunun bilgisine sunulmasını amaçlamaktadır.

### **Birlik Haberlerinin TMMOB Örgütlülüğüne Etkileri**

2001 Yılında gerçekleştirilen Mühendislik ve Mimarlık Haftası etkinlikleri çerçevesinde gerçekleştirilen “Birlik Haberlerinin TMMOB Örgütlülüğüne Etkileri Paneli”nde yer alan konuşmaların, “Geçmişten Geleceğe, TMMOB Karikatür Sergisi”nde yer alan karikatürlerin ve 1-65 sayılar arası Birlik Ha-





berlerine emeği geçen yayın kadrolarının listesinin yer aldığı kitap ölümünün 9. yılında andığımız Teoman Öztürk anısına bastırıldı.

Birlik Haberlerinin TMMOB Örgütlülüğüne Etkileri Panelinin açılış konuşması TMMOB 36. Dönem Yürütme Kurulu Üyesi Serdar Ö. Kaynak, Panelin Oturum Başkanlığını TMMOB Başkanı Kaya Güvenç tarafından yapılmıştı. Panelde TMMOB Eski Başkanı Yavuz Önen, TMMOB Eski İl. Başkanı Yalçın Çilingir ve Birlik Haberleri Eski Yayın Sekreteri Nevzat Şenol konuşmacı olarak yer almıştı.

“Geçmişten Geleceğe TMMOB Karikatür Sergisi”nde ise 1-65 sayılar arası Birlik Haberlerinde yer alan sektörel ve siyasi haberlerde kullanılan karikatürlere yapılan bir derleme okuyuculara sunuluyor.

### 2003 Yılı Bütçesi Ve 3 Mart İstikrar Paketi Üzerine Değerlendirmeler



Bağımsız Sosyal Bilimciler-İktisat Grubu tarafından hazırlanan belge Birliğimiz tarafından kitap haline getirildi. Kitabın önsözünde şu görüşlere yer verildi:

"TMMOB olarak geçtiğimiz dönem, siyasi iktidarlar tarafından yıllardır sürdürülen ve alternatifi olmadığı iddia edilen ekonomik programların sonuncusu olan Güçlü Ekonomiye Geçiş Programı'nın, bu politikaların alternatifi bulunduğu görüşünü durmaksızın yineleyen ve emekten yana bir seçenek geliştiren Bağımsız Sosyal Bilimciler - İktisat Grubu tarafından yapılan irdelemeleri yayın haline getirmiştik.

TMMOB yayını olarak sizlere sunulan bu yeni çalışma ile, Bağımsız Sosyal Bilimciler - İktisat Grubu tarafından 3 Kasım 2002 seçimlerinde oluşan siyasal iktidarın perspektifini ortaya koyan üç önemli belgenin incelenmesinin ürünüdür. ABD'nin Irak'a saldırı hazırlığı döneminde ortaya konulan 58. Hükümetin Acil Eylem Planı, Hükümet Programı ve 59. Hükümet tarafından hazırlanan 2003 yılı bütçesine ilişkin, Grubun yaptığı çalışmalar iki bölüm halinde okuyuculara sunulmaktadır."

## 2004 Başında Türkiye'nin Ekonomik ve Siyasal Yaşamı Üzerine Değerlendirmeler



Bağımsız Sosyal Bilimciler-İktisat Grubu tarafından hazırlanan belge Birliğimiz tarafından kitap haline getirildi. Kitabın önsözünde şu görüşlere yer verildi:

"3 Kasım 2002 seçimleri oluşan siyasi tablo ve tek parti iktidarının ekonomi alanındaki icraatları her gün, her dakika sermaye basının övgülerine mazhar olmaktadır. Bu tek yanlı yoğun propaganda, toplumun bu politik alandan zarar gören kesimlerini bile etkisi altına almaktadır. AKP iktidarının 2003 yılı icraatları gerçekten toplumun tüm bileşenleri için olumlu muydu?

Bağımsız Sosyal Bilimciler İktisat Grubu elinizde bulunan kitapta bu sorunun yanıtlarını araştırıyor.. Toplumsal bir değerlendirmede zaman tarihsel bir kavramdır. Bir toplumun belirli bir yılı ancak tarihsel ve uzun vadeli bir perspektiften ve toplumun farklı kesimlerine etkileri açısından değerlendirilebilir: Öyleyse 2003 Türkiye toplumu için nasıl bir yıldır ?

Toplumda yapılan popüler değerlendirmenin tersine Bağımsız Sosyal Bilimciler İktisat Grubu bilimsel bir bakış açısıyla ve uzun vadeli düşüncelerle 59. Hükümetin 2003 yılını değerlendiriyor.

Uygulanan ekonomik politikaları değerlendirmek açısından önemli bir ürün olarak gördüğümüz bu çalışmayı, Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği olarak gelişmeleri değerlendirmede önemli katkılar sunacağına olan inancımızla sizlere sunuyoruz."

### Dönem sonuna kadar yayınlanması planlanan kitaplar

50. yıl kapsamında yayınlanması planlanan Mühendislik Mimarlık Öyküleri-I kitabının basımı gerçekleştirilmiş, 50.yıl Andacı, ve Teknoloji kitaplarına ek olarak yine 50. yıl kapsamında planlanan TMMOB Genel Kurul Bildirileri adlı kitabın 38. Genel Kurul öncesinde yayınlanması hedeflenmiştir.

2002-2004 TMMOB ve Odalar kitabı, bu tarih aralığında TMMOB ve Odalar ile yapılan kongre, sempozyum, kurultay türü etkinlikleri kapsamaktadır. Bu yayın ile çok geniş bir yelpazeyi oluşturan uygulanan alanlarındaki görüşlerimiz derli toplu bir hale getirilmekte, gerek üyelerimiz gerekse üçüncü şahıslar için bir kaynak oluşturmaktadır.

### 4.7.3. Web Sitesi



TMMOB web sayfaları Elektrik Mühendisleri Odamız bünyesinde yapılandırılan sunucuya taşınmıştır. Elektrik Mühendisleri Odamızla yapılan görüşmeler sonucu, tüm Odalarımıza çağrı yapılarak, EMO Sunucuna

taşınabilecekleri belirtilmiştir. Bu çağrıya yanıt veren Kimya Mühendisleri Odası, Metalurji Mühendisleri Odası, Şehir Plancıları Odası web sayfalarının taşınması işlemi tamamlanmıştır. Şu anda TMMOB ile birlikte bu 3 Odamız Elektrik Mühendisleri Odamızın sunucusundan hizmet almaktadır. Birliğimize bu olanağı yaratan Elektrik Mühendisleri Odamıza teşekkür ediyoruz.

TMMOB web sayfaları, bu çalışma döneminde 3. versiyona ulaşmıştır.

Web sayfaları, 2000 yılı Haziran ayında başlayan TMMOB 36. Dönem çalışmalarında, bir önceki dönemde şablonları oluşturulan I. versiyona güncel bilgiler eklenerek bir süre kullanılmıştır. Fakat oluşturulan şablonun ihtiyaçları tam olarak karşılamaması üzerine II. versiyon sayfalar oluşturulmuştur. Bu sayfalar, 29 Mart 2001 tarihinden Ocak 2004'e kadar kullanılmıştır.

Ocak 2004'de TMMOB sayfası güncel teknolojik olanaklar ile III. versiyon çalışmaları yapılarak yeniden yapılandırılmıştır. TMMOB web sayfaları TMMOB etkinliklerine, çalışmalarına, arşivlerine, kamuoyunun, Odaların, Oda birimlerinin, araştırmacıların internet üzerinden ulaşmasını sağlamak üzere tasarlandı. Gelişen web teknolojileri çerçevesinde, GNU/GPL lisansına tabi Serbest Yazılım araçları kullanılarak hazırlanan site içeriği, veri tabanına yapısına aktarılarak tüm bilgilerin erişilebilirliğinin artırılması hedeflenmiştir.

Dönem boyunca e posta iletişim listeleri ile paralel olarak web sayfaları önemli bir iletişim ortamı olarak kullanılmıştır. Ocak 2004'de sitemizin günlük ortalama ziyaretçi sayısı 482, ziyaret edilen günlük ortalama sayfa sayısı 1729 ve Şubat 2004'de ise sitemizin günlük ortalama ziyaretçi sayısı 441, ziyaret edilen günlük ortalama sayfa sayısı 2034 olarak gerçekleşmiştir.

#### GATS Nedir ? Web Sayfaları

TMMOB olarak GATS ile ilgili belgeleri bir araya getirilmesi ve kamuoyuyla paylaşılması amacıyla "<http://www.gatsnedir.org>" adlı bilgilendirme-iletişim web sayfaları açılmıştır.

GATS (Genel Hizmet Ticareti Anlaşması) hakkında bilgilere ve bu süreç hakkında yapılan çalışmaları ulaşılabilir kılmak amacıyla "<http://www.gatsnedir.org>" web sayfaları hazırlandı. GATS hakkında bilgi eksikliğinin yoğun bir biçimde hissedildiği düşünülerek hazırlanan, web sitesinde konu hakkındaki ilgililerin katkılarıyla geliştirilmesi hedeflenmiştir.

Web sayfaları GATS, Çok Taraflı Ticaret Sistemi ve DTÖ, GATS II. Tur Müzakereleri ve Etkinlikler ve Çalışmalar bölümlerinden oluşmaktadır.

#### **4.7.4. Basınla İlişkiler**

Birliğimizin sistematik çalışma yapamadığı alanlardan birisi de basınla ilişkiler konusu oldu.

Ülkemizde basının büyük ölçüde oligopol bir yapıya kavuştuğu, sermaye kuruluşlarının bu alana neredeyse bütünüyle egemen olduğu bilinen bir gerçektir. Emperyalizmin ideologlarının gündeme gelen her konuyu nasıl biçimlendirdiklerini, nasıl çarpıttıklarını, her olayı küreselleşme lehinde nasıl yorumladıklarını görüyoruz. Bir başka deyimle, sermaye sınıflarının ideolojik saldırısının boyutları sürekli genişlemektedir. Örgütümüzün asli görevleri arasında, gelişmeleri izlemek, uzmanlık alanlarımızdan hareketle yorumlamak ve kamu oyunu bilgilendirmek önemli bir yer tutmaktadır.

Bu yapı, bizim gibi örgütlerin kendi görüşlerini yazılı ve görsel basın aracılığıyla kamu oyuna iletmede önemli bir engel oluşturmaktadır. Ancak, bu durum, bu alanda yaptıklarımızdan daha fazlasını yapmaya engel değildir, olmamalıdır.

Üyelerimizi ve kamu oyunu bilgilendirme amacına yönelik olarak süreli yayınlarımız, web sitelerimiz, basın açıklamalarımız önemli bir işlev görmektedir. Oluşturulan iletişim listeleri ile gerek basına, gerekse köşe yazarlarına ulaşmak ve basın açıklamalarımızı iletmek mümkün olmuştur. Ancak, gerçekleştirdiğimiz çok sayıdaki etkinliğin sonuçlarını, ilgili araştırmacılara ve köşe yazarlarına iletmekte başarılı olduğumuz söylenemez.

Bu çerçevede, örgüt bünyemizde özel bir görevlendirmenin yararlı olacağını düşünüyoruz.

## 4.8. Uluslararası İlişkiler

### 4.8.1. Dünya Mühendislik Kuruluşları Federasyonu (WFEO) Genel Kurulu

WFEO Genel Kurulu 15-16 Ekim 2003 tarihinde Tunus'ta gerçekleştirildi. Toplantıya TMMOB'ni temsilen Başkan Kaya Güvenç ve Yönetim Kurulu üyesi Kadir Dağhan katıldı.

Genel Kurul toplantısı, WFEO Enformasyon ve İletişim Komisyonunca düzenlenen Dünya Sayısal Uçurum Kongresinin son oturumunun hemen arkasından ve WFEO Başkanı Prof. Dr. Jose Medem tarafından yapılan konuşmayla açıldı.

Toplantıda 27 üyenin yükümlülüklerini yerine getirmedeği ve toplantıya oy kullanma yetkisi olan toplam 49 üyenin katıldığı bildirildi.

13-14 Eylül 2001'de Moskova'da yapılan Genel Kurul Tutanakları ile Yürütme Konseyinin Toplantı Tutanakları kabul edildi.

2 yeni komisyonun kurulması önerisi görüşmeye açıldı.

1. FEBRAE (Brezilya Mühendislik Örgütleri Federasyonu) enerji konusunda bir komitenin kurulmasını ve komite sekreterliğinin kendileri tarafından yürütülmesini önerdi.

2. AAES (Amerikan Mühendislik Örgütleri Birliği) ise gelişmekte olan ülkelerde mühendislik kapasitesinin artırılması amacıyla bir komitenin kurulmasını ve komite sekreterliğinin kendileri tarafından yürütülmesini önerdi.

3. Ayrıca, Tayvan yarı iletkenler konusunda bir komitenin kurulmasına ilişkin öneride bulunacağını açıkladı.

Bu komisyonların kurulması kabul edildi.

Daha sonra WFEO tüzüğünde yapılacak değişiklikler gündeme geldi. Yürütme Konseyinin 2002'de Acapulco'da yaptığı toplantıda alınan kararlarla ilgili olarak bilgi verildi ve Ekim 2004'de Şangay'da yapılacak olağanüstü Genel Kurulda oylanmak üzere değişiklikler kabul edildi. Federasyonun amacına "Mühendislik mesleğinin imajının iyileştirilmesi ve öğrencilerin mühendis olmaları için özendirilmesi" maddesi eklendi. Diğer değişiklikler işleyişe ilişkin maddelerden oluştu.

Üyelik için yapılan başvuruların tartışılmasına geçildi. Etiyopya, Fildişi Sahili, Güney Afrika, Güney Kore, Kamerun, Senegal, Singapur ve ulusal üyelik için, UAPI, SEFI ve Fransızca Konuşan Ülkeler Federasyonu ve Ziraat Mühendisleri Federasyonu uluslararası üyelik için başvurular kabul edildi.

Başkanlık ve Başkan Yardımcılıkları için seçimler yapıldı. 2005-2007 Başkanlığı için tek aday olan Kemal Ayadi (Tunus) açık oylamayla ve oybirliğiyle, Başkan Yardımcılıkları için ise gizli oyla Almanya, Çin, Fransa, İngiltere ve Slovenya temsilcileri seçildiler.

Gündemin bir sonraki maddesinde WFEO Çalışma Raporu Başkan Prof. Dr. Medem tarafından sunuldu.

Aynı gün Dünya Sayısal Uçurum Kongresinin sonuç bildirgesi açıklandı. Sayısal Uçurum Konusunda WFEO KARTACA BİLDİRGESİ olarak açıklanan metinde şunlar ifade edildi:

“Dünya Mühendislik Örgütleri Federasyonu tarafından düzenlenecek Dünya Enformasyon Toplumu Doruğu hazırlık süreci çerçevesinde,

- Tunus ve İsviçre Hükümetlerinin,
- Uluslararası Telekomünikasyon Birliği'nin,
- UNESCO, Dünya Bankası, Birleşmiş Milletler Afrika ve Batı Asya Ekonomik Komisyonları, Uluslararası Uydu Örgütü, Trieste Tekno Parkı, Dünya İnovasyon Kurumu temsilcilerinin katılımıyla, 14-16 Ekim 2003'te Tunus'ta bir araya gelen mühendislik ve teknoloji topluluğunun temsilcileri olarak bizler, aşağıdaki ilkeleri kamu oyuna duyurmaya karar verdik:
- Enformasyon ve iletişim teknolojileri, refahın yaratılması ve dağıtımı için olduğu kadar, Birleşmiş Milletler Binyıl Gelişme Hedefleri ve Dünya Sürdürülebilir Kalkınma Zirvesi Hareket Planı için de önemli bir potansiyel sunmaktadır.
- Enformasyona erişimde, “zenginler” ve “yoksullar” arasındaki sayısal uçurumun azalması zorunludur. Bu sayısal uçurum ekonomik aranın açılmasına neden olmakta ve dışlamayı ve marjinalleşmeyi arttırmaktadır.
- Ağlara erişimde büyüyen dengesizliklerle ilgili olarak ciddi kaygılarımızın olduğunu belirtiyoruz. Farklılıklar, kuzey - güney ayırımını aşmakta ve ülkeler içinde, kuşaklar ve değişik sosyal sınıflar arasında da bulunmaktadır.
- Kamu ve özel sektör ortaklıklarını harekete geçirerek konuları tartışmak ve güvenilir çözümler önermek için, bir Forum olarak Dünya Enformasyon Toplumu Doruğunun potansiyel önemine inanıyoruz.
- Yeni enformasyon toplumunun doğurduğu sorunların çözümlerinin bulunması için, araştırmanın, geliştirmenin ve inovasyonun (yenilenmenin) kanıtlanmış araçlar olduğunu vurguluyoruz.
- Teknolojinin gelişmesi sadece kar tarafından yönlendirilmemelidir; bilim, mühendislik ve teknoloji toplumların ihtiyaçlarına hizmet etmelidir.

□ Sayısal uçurumu azaltmak için başkalarıyla birlikte etkin bir biçimde çalışmak için kararlı olduğumuzu teyit ediyoruz. Mühendisler teknik gelişmenin ön safklarındadır; temel görevleri bilimi, halkın, özellikle de yoksulların yararına uyarlamaktır.

□ Enformasyon toplumu vizyonumuzu, bilginin yayılmasını ve enformasyonun paylaşılmasını kolaylaştıran, insanları kucaklayıcı ve açık bir toplum olarak; her şeyin üstünde insanların gelişmesine değer veren, kültürel ve dil farklılıklarına saygılı bir toplum olarak teyit ediyoruz.

Hükümetleri, bilginin paylaşılmasına olanak sağlayacak ucuz, yüksek hızlı ağ erişimini ve su, gıda, enerji ve sağlık konularında temel insani ihtiyaçları karşılayacak teknolojileri finanse etmek amacıyla kaynak bulmaları konusunda anlaşmaya çağırıyoruz. Bu bağlamda, Birleşmiş Milletler Genel Kurulunun 57. oturumunda (A / RES57 / 265 karar sayısıyla) Dünya Dayanışma Fonu'nun kurulmasını kutluyoruz.”

Genel Kurulun 2. gününde toplantı Tunus Sanayi ve Enerji Bakanının konuşmasıyla açıldı.

Gündemin bütçe ile ilgili maddesinde, ödentilerin %5 oranında arttırılması kabul edildi.

Komisyon Başkanlıklarının Raporları maddesinin başında TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Kaya Güvenç söz alarak “Mühendislik mesleğinin gelişmesi, küreselleşmenin mühendisler üzerindeki etkileri, mühendislik eğitimi, akreditasyonu ve diplomaların karşılıklı tanınırlığı ve Irak'ın işgali ve Filistin olayının ülkemizdeki mühendislere etkileri, bu alandaki çalışmalarımız ve barışın sağlanmasının önemi” üzerinde görüşlerini bildirdi. TMMOB Başkanı Kaya Güvenç'in konuşması şöyleydi:

“Sevgili meslektaşlarım,

Bir arada bulunmamızdan yararlanarak, ülkemizin mühendislerinin kimi sorunlarını, kaygılarını ve görüşlerini sizlerle paylaşmak istiyorum.

Birinci başlık mühendislik mesleğinin nereye doğru evrildiği konusudur. Mühendislikle ilgili çeşitli tanımlar yapılabilir, ama bunların ortak noktası doğa ve matematik bilimlerinin kullanılarak ihtiyaçların karşılanmasıdır. Teknolojinin eriştiği düzeyde, mühendisliğin işlevlerinden bir kısmı artık ortadan kalkarken, araştırma-geliştirme, tasarım ve inovasyon etkinlikleri ağırlık kazanmaktadır. Hatta, biyoteknoloji gibi kimi alanlarda, bilimsel araştırmaların bazı sonuçları doğrudan kullanılabilen ürün ya da sistemlere ulaşmaktadır. Çeşitli ülkelerde yapılan teknoloji öngörü çalışmaları yeni alanlar, yeni gelişme hatları gündeme getirmektedir. Bir tarihsel kategori olarak mühendisliğin nereye evrildiğini incelemek durumundayız.

İkinci başlık, küreselleşmenin gelişmekte olan ülkelere olumsuz etkileridir. Küreselleşme sermaye, mal ve hizmetlerin serbest dolaşımı olarak da nitelendirilebilir, ancak, rekabetin temel bir unsuru olan bilimsel ya da teknolojik bilginin serbest dolaşımından söz etmek pek de olanaklı değildir. Mühendislik etkinlikleri, çok uluslu büyük şirketlerin ve gelişmiş ülkelerin etrafında merkezileşmekte, onların bünyesinde yoğunlaşmaktadır. Bu durum da, gelişmekte olan ülkeleri ve bu ülkelerin mühendislerini olumsuz yönde etkilemektedir. Beyin göçü bu etkilerden sadece bir tanesidir. İşsizlik, mesleki tatminsizlik, bunların bir sonucu olarak ekonomik haklarda gerileme, vb. diğer etkiler olarak ortaya çıkmaktadır. WFEO bu konuda geniş bir araştırmayı gündemine almalıdır.

Üçüncü başlık mühendislik eğitimi, akreditasyon ve diplomaların karşılıklı tanınırlığı konusudur. Bu konu WFEO'nun da katkılarıyla uzmanlık kuruluşları tarafından incelenmektedir. Daha önce değindiğimiz küreselleşme sürecinin önemli bir parçası olan GATS nedeniyle de önem kazanan bu durumun, gelişmekte olan ülkelerin mühendislerini işsiz bırakmasını engellemek gerekiyor.

Ve sonuncu başlık, bölgemizdeki gelişmelerin bizlere etkileridir. Bölgemizdeki olaylardan kastettiğim, Irak'ın işgali ve Filistin'de yaşanan olaylardır.

WFEO'nun vizyonu “insanlık yararına mühendislik” deyimini kullanıyor. Sevgili Başkanımız mühendisliği “bilimle toplum arasında köprü” olarak nitelendiriyor. Misyonumuz “barışın desteklenmesini” öngörüyor. Bütün bunlar, barış olmadan mühendisliğin olmayacağı noktasında birleşiyor.



WFEO'nun vizyonu "insanlık yararına mühendislik" deyimini kullanıyor. Sevgili Başkanımız mühendisliği "bilimle toplum arasında köprü" olarak nitelendiriyor. Misyonumuz "barışın desteklenmesini" öngörüyor. Bütün bunlar, barış olmadan mühendisliğin olmayacağı noktasında birleşiyor.

İki yıl önce, Moskova'daki Genel Kurulumuzda 11 Eylül kurbanlarının anısına saygı duruşunda bulunduk. O günden bu yana, dünya barışı yeni tehditler altındadır. Bunun en son örneği, Irak'ın işgalidir. Bu işgalin yanı sıra, Filistin'de durum kötüleşiyor. İşte bu olaylarla ilgili olarak bir şeyler yapmak zorundayız.

Ne yapalım sorusuna, somut bir öneri getirmektense, bizim, TMMOB olarak ne yaptığımızı anlatmayı yeğliyorum. Bizler Irak'a saldırı olmasın diyen barışseverlerin önlerinde yer aldık. İşgalin sona ermesi ve Filistin'e özgürlük etkinliklerinde yer aldık. Filistin ve İsrail'i ziyaret ettik, mühendislik örgütleriyle bir araya geldik. Kıbrıs'ta Kuzey ve Güney Kıbrıslı mühendislerle birlikte olduk. Onların bir araya gelmesine yardımcı olmaya çalıştık. Şimdi de benzer çalışmaların WFEO tarafından yapılması gerektiğine inanıyoruz. Öncelikle Başkanımızın bölgemize gelmesini ve sorunları yakından incelemesini diliyorum.

Barış sağlanmalı ki, biz mühendisler toplum için bir şeyler yapabilelim, mesleğimizi uygulayabilelim.

Bu konuların WFEO'nun komitelerinin çalışmalarında ele alınmasını diliyorum.

Teşekkür ediyorum."

Gündemin bu maddesinde:

- 1- Eğitim ve Uygulama (Education and Training)
- 2- Mühendislik ve Çevre (Engineering and Environment)
- 3- Enformasyon ve İletişim (Information and Communication)
- 4- Teknoloji (Technology)

komisyonlarının çalışmaları aktarıldı. Bu sunuşlar sırasında üye ülkelerden birkaç temsilci söz alarak yapılan çalışmalarla ilgili görüşlerini ve önerilerini aktardı.

Gündemin Çalışma Grupları maddesinde TMMOB Yönetim Kurulu Üyesi Kadir Dağhan söz alarak "genetik modifiye organizmalar" konusunda görüşlerini açıkladı. Kadir Dağhan'ın konuşması şöyleydi:

“Değerli arkadaşlar ve WFEO üyeleri,

Ben Kadir Dağhan. Türkiye’den. Gıda mühendisiyim ve TMMOB üyesiyim.

Sizlerle konuşma fırsatı bulduğum için çok sevinçliyim. Çok fazla problemlerimiz olduğunu biliyoruz. Açlık, savaşlar, hastalıklar ve diğerleri gibi. Kim bilir, bizim konuştuğumuz şu anda bile, dünyanın herhangi bir yerinde binlerce insan açlıktan ölmek üzeredir. Oysa dün Dünya Gıda Günü’ydü.

Ne yazık ki savaşlar hala devam ediyor. Çok üzücü. Bizlerin tüm insanlık ve çocuklarımız için barışa sadece barışa ihtiyacımız var. Zira barışın yerine hiçbirşey koymak mümkün değildir.

Bana göre günümüzde ne olduğundan tam olarak emin olamadığımız bir tehlike vardır. Bu tehlikenin adı Genetik Modifiye Organizmalar ile bunların gıdalar ve yemlerde kullanılmasıdır.

GMO nedir ve ne amaçla kullanılmaktadır? Kısaca özetleyecek olursak:

Besinlerde kalite, miktar ve güvenliği arttırmak, kayıpları azaltmak, maliyeti düşürmek gibi amaçlarla DNA teknolojisi (Genetik Modifikasyon) kullanılarak bir canlıdan diğer bir canlıya gen veya genlerin transfer edilmesiyle canlının veya gıdanın genetik yapısı değiştirilmektedir. Diğer yandan genetik yapıların değişmesi sonucu yeni hastalıklar, yeni virüsler ve bilinmeyen allerjenlerin, hatta daha önce hiç görülmemiş toksinlerin, bakteriyel zehirlenmelerin görülebileceği gibi tehlikelerin söz konusu olduğu da kabul edilmektedir. Yapısı değişen gıdanın besin değerlerinde azalma veya artış mı olacağı da belirsizdir.

Kendimize sormalıyız:

GMO’ların gıdalar ve yemlerde kullanılması açlığa karşı bir çözüm olabilecek midir? Veya GMO kullanımı bize kabuslar mı gösterecek yoksa güzellikler mi getirecek?

Buna tam olarak hiç kimse “evet” ya da “hayır” diyemiyor.

Tekrar teşekkür ederim.”

Birleşmiş Milletler Binyıl Projesi, 10 sayılı “Bilim, Teknoloji ve İnovasyon” adlı Çalışma Grubu ile ilgili bilgi verildi. Grup, 18 sayılı Binyıl Gelişme Hedefi olan “Özel sektörle işbirliği içinde, yeni teknolojilerin, özellikle de enformasyon ve iletişim teknolojilerinin yararlarını kullanılır duruma getirmek” konusunda çalışmalar yürütüyor.

Şu anda Genel Sekreterlik görevini sürdüren Pierre de Boigne'ın ayrılma kararı nedeniyle Genel Sekreterliğe SEFI Genel Sekreteri Françoise Come'un atandığı bildirildi.

Genel Kurul WFEO yeni Başkanı Lee Y. Cheong'un (Malezya) yaptığı kapanış konuşması ile sona erdi.

#### **4.8.2. KTMMOB ile İlişkiler**

Kıbrıs Sendikalar Konfederasyonu tarafından 19-20 Haziran 2003 tarihlerinde düzenlenen "Kıbrıs Sorununun Çözümü ve AB Üyeliği Sempozyumuna TMMOB'ni temsilen Yönetim Kurulu üyesi H.Ali Ulusoy katıldı. H.Ali Ulusoy, KTMMOB Yönetim Kurulu ile temaslarda bulunarak, Kıbrısta süregelen siyasi çözüm arayışları konusunda bilgi alışverişi yaptı. Ayrıca bu ziyaret sırasında, KTMMOB'nin talebi üzerine "TMMOB Bilirkişilik ve Ekspertlik Yönetmeliği" hakkında deneyimleri aktarmış ve yönetmelik ile ilgili çalışmaları konusunda KTMMOB yetkililerini bilgilendirdi.

Ziyaret sırasında, KTMMOB Başkanı Ahmet Ulaş ve Güney Kıbrıs Teknik Odalar Birliği Başkanı Temos Dimitriyus'un katıldığı ortak bir toplantı düzenlendi. Toplantıda; karşılıklı olarak meslek örgütlerinin oluşturacakları platformların, işbirliğinin ve deneyimlerinin karşılıklı aktarılmasının önemine işaret edildi, bu alanda yapılacak çalışmaların aynı zamanda dünyada demokrasinin ve barışın kalıcı hale getirilmesi ve Kıbrıs'ta yaşayan iki toplumun barış içinde bir arada yaşamasının önündeki engellerin aşılmasında önemli bir işlevinin olacağı vurgulandı.

19 Haziran'da gerçekleştirilen Sempozyum'da üstünde mutabakata varıldığı şekilde 20 Eylül 2003 tarihinde İstanbul Tarık Zafer Tunaya Kültür Merkezi'nde "Kıbrıs'ta Demokratik Çözüm Arayışları" konulu bir konferans düzenlendi. Konferansa DİSK, KESK, TMMOB, TTB, KIB-SEK, KTMMOB temsilcileri katıldılar. Konferansta, TMMOB Yönetim Kurulu Üyesi H. Ali Ulusoy DİSK, KESK, TMMOB, TTB adına hazırlanan ortak metni sundu. Konferansta genel olarak çözümün iki toplumun eşit olarak yer alacağı federatif bir modelden geçtiği vurgulandı. Tamamına Çalışma Raporu ekinde yer alan basın açıklamalarından ulaşabileceğiniz ortak metinde "DİSK, KESK, TMMOB ve TTB olarak, bu anlayışın Ada'nın bütünleşmesinden sonra da güçlenerek devam etmesi için, üzerimize düşen sorumluluğu üstlenmeye hazır" olduğumuz belirtildi. Açıklamanın tam metnine Çalışma Raporu Ek: Basın Açıklamaları kitabından ulaşabilirsiniz.

## 4.9 TMMOB GÜNCESESİ

### 15 Haziran 2002

Yönetim kurulu görev dağılımı konusunda basın açıklaması yapıldı.

TMMOB Başkanı Ankara İKK tarafından düzenlenen “Geçmişten Günümüze Emek Mücadelesi ve 15-16 Haziran” konulu panele katıldı.

F Tipi Cezaevlerindeki tecridin kaldırılması için İstanbul’da KESK Merkezinde yapılan ve KESK, DİSK ve bağlı sendika yönetici ve temsilcilerince düzenlenen basın toplantısına TMMOB’ni temsilen Yönetim Kurulu üyeleri Celal Beşiktepe ile Mehmet Göçebe katıldı.

### 19 Haziran 2002

İhale Kurulu üyeleri TMMOB’ni ziyaret etti. Yapılacak düzenlemelerle ilgili TMMOB’nin katkısı üzerinde görüş alışverişinde bulunuldu.

### 21 Haziran 2002

ÖSYM Başkan Yardımcısı ile ÖSYM’nin web sayfasında yer alan mühendislik disiplinlerinin tanıtımı konusundaki yanlışlıklar üzerine görüşme yapıldı.

### 25 – 26 Haziran 2002

Yaklaşık 600 kişi ile Ankara’ya gelen Depremzede Dernekleri’nin eylemliliklerine destek verildi. Yaptıkları basın açıklamalarına katılındı. Depremzedelere öğlen kumanya verildi.

### 2 Temmuz 2002

Sivas Katliamı’nın yıldönümü nedeniyle düzenlenen “Bağımsızlık, Demokrasi, Emek ve Laiklik İçin Mücadele Haftası Etkinlikleri” programı çerçevesinde TMMOB’nin de düzenleme komitesi’nde yer aldığı Miting’e TMMOB pankartı altında katılım sağlandı.

Son siyasi ve ekonomik gelişmeler ve Yeni Dönem Sözcüsünün belirlenmesi gündemli Emek Platformu Başkanlar Kurulu toplantısına Genel Sekreter M.Fikret Özbilgin ve Genel Sekreter Yardımcısı E.Serdar Karaduman katıldı.

### 5 Temmuz 2002

Ulusal Tüketiciler Platformu Genel Kurulu’na Yönetim Kurulu Üyesi Alaeddin Aras katıldı.

Mühendislik Dekanları Konseyi’nin İstanbul’da gerçekleştirilen Mühendislik Akreditasyon Kurulu (MAK) toplantısına II. Başkan Oğuz Gündoğdu katıldı.

### 9 Temmuz 2002

İş Sağlığı ve Güvenliği Genel Müdürlüğü tarafından düzenlenen “II.Uluslararası İş Sağlığı ve Güvenliği Bölgesel Konferansı” Düzenleme ve Danışma Komitesi toplantısına Yönetim Kurulu Üyesi Alaeddin Aras katıldı.

### **11 Temmuz 2002**

Ankara İl Koordinasyon Kurulunun düzenlediği Teoman Öztürk anma programı kapsamında; Anma gününde Karşıyaka Mezarlığı ziyaret edildi ve Hizmet Ticareti Genel Anlaşması (GATS) konulu panel gerçekleştirildi.

### **16 Temmuz 2002**

Emek Platformu'nun Yalova'da gerçekleştirilen Başkanlar Kurulu toplantısına TMMOB Başkanı Kaya Güvenç katıldı.

### **20 Temmuz 2002**

Mülkiyeliler Birliği Başkanı ve Genel Sekreteri Birliğimizi ziyaret etti.

Son siyasi gelişmeleri ve bu gelişmelerin üyelerimize, örgütümüze ve meslek alanlarımıza yansımalarını değerlendirmek üzere TMMOB Yönetim Kurulu ve Oda Başkanları ortak toplantısı yapıldı. Toplantı sonrası sonuçlar Basına gönderildi.

### **25 Temmuz 2002**

DİSK Genel İş Sendikası Başkanı İsmail Hakkı Önal'ın cenaze törenine katılım sağlandı.

### **26 Temmuz 2002**

Tunus Büyükelçiliği Müsteşarı Birliğimizi ziyaret etti.

Emek Platformu Başkanlar Kurulu Basın Açıklamasına TMMOB Sayman Üyesi A.Betül Uyar, TMMOB Genel Sekreter Yardımcısı E.Serdar Karaduman katıldılar.

### **2 Ağustos 2002**

Emek Platformu Başkanlar Kurulu Paşabahçe Şişe Cam İşçilerinin fabrikanın kapatılmasına karşı başlattıkları eyleme destek ziyaretinde bulundular. Destek ziyaretine TMMOB II.Başkanı Oğuz Gündoğdu ve TMMOB Yönetim Kurulu Üyesi Hakan Aydoğdu katıldılar.

### **6 Ağustos 2002**

TMMOB Başkanı Kaya Güvenç'in de içinde yer aldığı Emek Platformu Başkanlar Kurulu TBMM'de görüşülecek olan "İş Güvencesi Yasa Tasarısı"nı Genel Kurul'da izlediler.

### **9 Ağustos 2002**

İnsan Hakları Derneği'nde olası Irak savaşı konusunda yapılan ortak Basın Açıklamasına TMMOB Başkanı Kaya Güvenç ve Yürütme Kurulu Üyesi Alaeddin Aras katıldı.

TMMOB Başkanı Kaya Güvenç Toplumcu Demokratik Parti Genel Başkanı Sema Pişkinsüt'ü ziyaret etti.

### **13 Ağustos 2002**

TMMOB Başkanı Kaya Güvenç ve Genel Sekreter M.Fikret Özbilgin SHP Genel Başkanı Murat Karayalçın'a iadeyi ziyaret yaptı.

### **15 Ağustos 2002**

Kocaeli İKK bileşenleri ile TMMOB Yönetim Kurulu ortak toplantısı İzmit'te yapıldı.

### **16 Ağustos 2002**

TMMOB Başkanı Kaya Güvenç, Yönetim Kurulu Üyelerimizin, TMMOB Genel Sekreterliğinin, Kocaeli İl Koordinasyon Kurulu Sekreterinin, Kocaeli İl Koordinasyon Kurulumuzun bileşenlerinin yöneticilerinin ve üyelerinin katılımıyla bir basın toplantısı düzenledi. TMMOB Yönetim Kurulu Toplantısı Yalova'da yapıldı.

Yalova İKK bileşenleri ile TMMOB Yönetim Kurulu ortak toplantısı yapıldı.

Yalova'ya Prof. Dr Aykut Barka Vapuru ile gelen İstanbul İKK bileşenleri, Yalova, Bursa, Kocaeli İKK bileşenleri, Oda yöneticileri ve TMMOB Yönetim Kurulu üyeleri ile birlikte TMMOB Başkanı Kaya Güvenç kısa bir açıklamadan sonra İstanbul'dan gelen çelengi Deprem Anıtına koydu.

### **17 Ağustos 2002**

Kamu Emekçileri Sendikaları Konfederasyonu (KESK)'nun Ankara yürüyüşü sonrası Sıhhiye'de gerçekleştirdiği mitinge TMMOB pankartı altında katılım sağlandı.

### **19 Ağustos 2002**

TMMOB Ankara İl Koordinasyon Kurulu adına TMMOB İnşaat Mühendisleri Ankara Şubesi'nin düzenlediği Ulusal Deprem Politikası Paneli'ne konuşmacı olarak TMMOB İl.Başkanı Oğuz Gündoğdu katıldı.

### **21 Ağustos 2002**

AB sürecinde Kopphenag Zirvesi öncesinde demokratik kitle ve meslek örgütleri, konfederasyonlar ile görüş alışverişinde bulunmak üzere Dışişleri Bakanlığı'nda Bakan Şükrü Sina Gürel'in başkanlığında gerçekleştirilen toplantıya TMMOB Başkanı Kaya Güvenç katıldı.

### **27 Ağustos 2002**

Emek Platformu Başkanlar Kurulu; Teknik Komite tarafından yapılan çalışmalarını değerlendirmek ve çalışma programını oluşturmak üzere toplantı yaptı. Toplantıya TMMOB Başkanı Kaya Güvenç katıldı.

### **29 Ağustos 2002**

Sakarya Caddesi'nde toplanan KESK üyeleri, toplu görüşmeleri ertelemek isteyen hükümeti protesto etti. TMMOB Başkanı Kaya Güvenç ile Emek Platformu'nun üyelerinden Türk-İş Başkanı Bayram Meral, DİSK Başkanı Süleyman Çelebi, Hak-İş, Memur - Sen, ÖDP, Emegın Partisi, HADEP ve SHP'den temsilciler eyleme destek verdi.

#### **4 Eylül 2002**

Yeni Türkiye Partisi yetkilileri Birliğimizi ziyaret etti.

#### **5 Eylül 2002**

Emek Platformu Başkanlar Kurulu toplantısına TMMOB Başkanı Kaya Güvenç katıldı.

#### **6 Eylül 2002**

Kamu İhale Kurulu ziyaret edildi. Ziyarete Yönetim Kurulu Sayman Üyesi A.Betül Uyar, Yönetim Kurulu Üyesi Ali Ulusoy ve Mimarlar Odası Genel Sekreteri Arif Şentek katıldı.

#### **10 Eylül 2002**

İş Sağlığı ve Güvenliği Bölgesel Konferansı'na TMMOB adına Yönetim Kurulu Üyesi Alaeddin Aras katıldı.

#### **12 Eylül 2002**

3 Kasım 2002 tarihinde yapılacak Genel Seçimlerde aday olan Ahmet Mete Işıkara Birliğimizi ziyaret ederek projeleri hakkında bilgi verdi.

#### **14 Eylül 2002**

TMMOB 37. Dönem 1. Danışma Kurulu toplantısı Ankara'da yapıldı.

#### **18 Eylül 2002**

Devlet Bakanı Zeki Sezer ile TMMOB Başkanı Kaya Güvenç ve Genel Sekreter M.Fikret Özbilgin TMMOB ve Oda yöneticilerinin yöneticilik sürelerinde bu görevleri sırasında gerekli kolaylığın sağlanması ve 631 sayılı KHK ile kamuda çalışan mühendis ve mimarlara uygulanması beklenen iyileştirmelerle ilgili olarak görüştü.

#### **22 Eylül 2002**

Edirne İKK tarafından düzenlenen bölge toplantısına TMMOB Başkanı Kaya Güvenç, II.Başkan Oğuz Gündoğdu, TMMOB Yürütme Kurulu Üyesi Hüseyin Yeşil ve Makina Mühendisler Odası Başkanı Emin Koramaz katıldı.

#### **23 Eylül 2002**

Kırklareli İKK tarafından düzenlenen bölge toplantısına TMMOB Başkanı Kaya Güvenç, TMMOB Yürütme Kurulu Üyesi Hüseyin Yeşil ve Makina Mühendisleri Odası Başkanı Emin Koramaz katıldı.

#### **25 Eylül 2002**

İzmir İKK tarafından düzenlenen bölge toplantısına TMMOB Yürütme Kurulu Üyeleri A.Betül Uyar ve Alaeddin Aras katıldı.

TMMOB Yönetim Kurulu Üyesi Hüseyin Yeşil TV 8'de "Enerji Üretiminde Doğalgaz Tartışması" adlı programa katılarak enerjide özelleştirmenin sonuçlarını ortaya koydu.

### **26 Eylül 2002**

Manisa İKK tarafından düzenlenen bölge toplantısına TMMOB Başkanı Kaya Güvenç, TMMOB Yürütme Kurulu Üyeleri A.Betül Uyar ve Alaeddin Aras katıldı.

Emek Platformu Başkanlar Kurulu Emek Platformunun programını bir basın toplantısıyla kamuoyuna açıkladı.

Emek Platformu Başkanlar Kurulu İsrail'in Filistin halkına ve Yaser Arafat'a yönelik işgal, kuşatma ve saldırılarını kınamak üzere İsrail Büyükelçiliğine siyah çelenk koyarak, elçilik önünde basın açıklaması yaptı.

### **27 Eylül 2002**

Aydın İKK tarafından düzenlenen Aydın Bölge toplantısına TMMOB Yürütme Kurulu Üyesi Alaeddin Aras katıldı.

Elektrik Mühendisleri Odası Antalya Şubesi tarafından düzenlenen TMMOB Antalya Bölge toplantısına TMMOB 2.Başkanı Oğuz Gündoğdu, TMMOB Yönetim Kurulu Üyeleri A.Betül Uyar, Hüseyin Yeşil, Remzi Sönmez, Elektrik Mühendisleri Odası Başkanı Cengiz Göltaş ve Elektrik Mühendisleri Odası Sekreter üyesi M. Sıtkı Çiğdem katıldı.

### **28 Eylül 2002**

Denizli İKK tarafından düzenlenen bölge toplantısına TMMOB 2.Başkanı Oğuz Gündoğdu, TMMOB Yönetim Kurulu Üyeleri A.Betül Uyar, Alaeddin Aras, Remzi Sönmez katıldı.

### **30 Eylül 2002**

İstanbul İKK tarafından düzenlenen bölge toplantısına TMMOB 2.Başkanı Oğuz Gündoğdu, TMMOB Yönetim Kurulu Üyeleri Hüseyin Yeşil, Hakan Aydoğdu, Mehmet Göçebe, İnşaat Mühendisleri Odası II. Başkanı Cemal Akça ve İnşaat Mühendisleri Odası Yönetim Kurulu Üyesi Ülkü Özer katıldı.

### **1 Ekim 2002**

Meslek Hastalıkları Hastanesi'nin işlevsizleştirilmesine ilişkin TTB adına ATO, DİSK, HAK-İŞ, KESK, TMMOB, TÜRK-İŞ olarak yapılan ortak basın açıklamasına TMMOB Genel Sekreter Yardımcısı E. Serdar Karaduman katıldı.

### **3 Ekim 2002**

Özgürlük ve Dayanışma Partisi (ÖDP) yetkilileri Birliğimizi ziyaret etti.

Eskişehir İKK tarafından düzenlenen Bölge toplantısına TMMOB Başkanı Kaya Güvenç ve Sayman Üyesi A.Betül Uyar katıldı.



### **7 Ekim 2002**

KESK tarafından düzenlenen “Çalışma Yaşamı ve Siyasal Alanda Kamu Emekçileri Sempozyumu”na TMMOB Başkanı Kaya Güvenç ve Genel Sekreter M.Fikret Özbilgin katıldı. Sempozyum da bir sunum yapan Güvenç konuya ilişkin görüşlerini açıkladı.

Kocaeli İKK tarafından düzenlenen Bölge toplantısına TMMOB II.Başkanı Oğuz Gündoğdu, Yönetim Kurulu Üyeleri Mutlu Erdem, Hakan Aydoğdu ve Makina Mühendisleri Odası Başkanı Emin Koramaz katıldı.

### **8 Ekim 2002**

Dev-Maden-Sen’e bağlı Gökçesu Maden İşçilerinin Sendikal Hak İhlallerine ilişkin Bolu-Ankara Protesto yürüyüşü sonrası Madenci Anıtı önünde yapmış oldukları basın toplantısına katıldı.

Kocaeli İKK tarafından Adapazarı’nda organize edilen bölge toplantısına TMMOB II.Başkanı Oğuz Gündoğdu, Yönetim Kurulu Üyesi Mutlu Erdem ve Kocaeli İKK Sekreteri Serhat Girgin katıldı.

### **9 Ekim 2002**

Liberal Parti temsilcileri TMMOB’ni ziyaret etti.

Yalova İKK tarafından düzenlenen bölge toplantısına TMMOB II.Başkanı Oğuz Gündoğdu katıldı.

### **10 Ekim 2002**

Sosyal Demokrat Halk Partisi Genel Başkanı Murat Karayalçın ve Genel Sekreteri Fikri Sağlar’ın da yer aldığı SHP Heyeti Birliğimizi ziyaret etti.

Emeğin Partisi Genel Başkan Yardımcısı Haydar Kaya, SDP MYK Üyesi Hüseyin Taka HADEP MYK Üyesi Mehmet Işıktaş Birliği ziyaret etti

Bursa İKK tarafından düzenlenen bölge toplantısına TMMOB II.Başkanı Oğuz Gündoğdu katıldı.

Malatya İKK tarafından düzenlenen bölge toplantısına TMMOB Yönetim Kurulu Üyeleri Kadir Dağhan ve H.Ali Ulusoy katıldı.

Mersin İKK tarafından düzenlenen bölge toplantısına TMMOB Yönetim Kurulu Üyeleri A.Betül Uyar, Hüseyin Yeşil, Mehmet Göçebe ve Elektrik Mühendisleri Odası Yönetim Kurulu Yazman Üyesi M.Sıtkı Çiğdem katıldı.

### **11 Ekim 2002**

Adana İKK tarafından düzenlenen bölge toplantısına TMMOB Yönetim Kurulu Üyeleri A.Betül Uyar, Hüseyin Yeşil, Mehmet Göçebe ve Elektrik Mühendisleri Odası Yönetim Kurulu Yazman Üyesi M.Sıtkı Çiğdem katıldı.

Adıyaman İKK tarafından düzenlenen bölge toplantısına TMMOB Yönetim Kurulu üyeleri Kadir Dağhan ve H.Ali Ulusoy katıldı.

Balıkesir İKK tarafından düzenlenen bölge toplantısına TMMOB Yönetim Kurulu Üyeleri Ekrem Poyraz ve Alaeddin Aras katıldı.

Bartın İKK tarafından düzenlenen bölge toplantısına TMMOB Yönetim Kurulu Üyesi Ali Ergin Açıan ve TMMOB Yedek Yönetim Kurulu Üyesi Serdar Ö.Kaynak katıldı.

### **12 Ekim 2002**

Çanakkale ve Edremit İl/İlçe Koordinasyon Kurulları tarafından düzenlenen bölge toplantılarına TMMOB Yönetim Kurulu Üyeleri Ekrem Poyraz ve Alaeddin Aras katıldı.

İskenderun'da İnşaat Mühendisleri Odası İskenderun Temsilciliği, Hatay'da İKK tarafından düzenlenen bölge toplantılarına TMMOB Yönetim Kurulu Üyeleri A.Betül Uyar, Hüseyin Yeşil, Mehmet Göçebe ve Elektrik Mühendisleri Odası Yazman Üyesi M.Sıtkı Çiğdem katıldı.

Şanlıurfa İKK tarafından düzenlenen bölge toplantısına TMMOB Yönetim Kurulu Üyeleri Kadir Dağhan ve H.Ali Ulusoy katıldı.

Zonguldak İKK tarafından düzenlenen bölge toplantısına TMMOB Yönetim Kurulu Üyesi Ali Ergin Açıan, TMMOB Yedek Yönetim Kurulu Üyesi Serdar Ö.Kaynak, Metalurji Mühendisleri Odası Başkanı Cemalettin Küçük ve Makina Mühendisleri Odası Yönetim Kurulu Yazman Üyesi Ali Ekber Çakar katıldı.

### **13 Ekim 2002**

Gaziantep İKK tarafından düzenlenen bölge toplantısına TMMOB Yönetim Kurulu Üyeleri A.Betül Uyar, Hüseyin Yeşil, Mehmet Göçebe ve Elektrik Mühendisleri Odası Yönetim Kurulu Yazman Üyesi M.Sıtkı Çiğdem katıldı.

### **15 Ekim 2002**

Ankara İKK tarafından düzenlenen bölge toplantısına TMMOB Başkanı Kaya Güvenç, Yönetim Kurulu Üyeleri A.Betül Uyar, Ekrem Poyraz, Alaeddin Aras, Mutlu Erdem, Kadir Dağhan, Ali Ergin Açıan, Mahmut Kiper, H.Ali Ulusoy, A.Rıza Tanrıverdi katıldı.

### **17 Ekim 2002**

KESK'in kamu emekçilerinin ekonomik sosyal ve özlük haklarının iyileştirilmesi ve IMF ve savaşa karşı protesto eylemine ilişkin basın açıklamasına TMMOB Başkanı Kaya Güvenç ve Yönetim Kurulu Üyeleri katılarak destek verdi.

### **18 Ekim 2002**

Kamuda çalışan TMMOB ve Oda Yöneticilerinin bu görevlerini sürdürürken gerekli kolaylığın sağlanması konusunda Başbakanlık Müsteşarı Füsun Köroğlu ile yapılan görüşmeye Başkan Kaya Güvenç ve Genel Sekreter M.Fikret Özbilgin katıldı.

### 19 Ekim 2002

Makina Mühendisleri Odası tarafından düzenlenen “Makina, Endüstri, İşletme, Uçak, Havacılık, Uzay Mühendisliği Bölüm Başkanları Makina Mühendisleri Odası Buluşması” etkinliğine TMMOB Başkanı Kaya Güvenç katılarak konuşma yaptı.

### 20 Ekim 2002

”Savaşa Karşı Sesimizi Yükseltmek için, Bağımsızlık Demokrasi ve Barış için, Halkımızın İnsanca Yaşamaları için, Ülkemize, Mesleğimize ve Geleceğimize Sahip Çıkıyoruz” Mitingi Ankara’da Abdi İpekçi Parkında yaklaşık 2500 kişinin katılımıyla gerçekleştirildi.

### 21 Ekim 2002

TMMOB Başkanı Kaya Güvenç Star Haber 24 kanalının sabah haberleri programında canlı yayına katılarak Bergama Ovacık Altın Madeni İşletmeciliği ile ilgili görüşlerini aktardı.

### 22 Ekim 2002

Orta Doğu Teknik Üniversitesi Mühendislik Fakültesi Dekanı Yıldırım Üçtuğ ve Stratejik Planlama Komisyonu üyesi ile TMMOB Başkan ve Yönetim Kurulu Üyeleri ile Çevre Mühendisleri Odası, Gıda Mühendisleri Odası, Jeoloji Mühendisleri Odası, Kimya Mühendisleri Odası, Maden Mühendisleri Odası, Makina Mühendisleri Odası Başkan ve Yönetim Kurulu Üye düzeyinde katılımı gerçekleştirilen paydaş görüşme toplantısı yapıldı.

### 23 Ekim 2002

Çankaya Belediye Başkanı Haydar Yılmaz Birliğimizi ziyaret etti.

Türk Tabipleri Birliği tarafından Savaşa ilişkin yapılan basın açıklamasına TMMOB Başkanı Kaya Güvenç katıldı

Vizyon Fuarçılık [Org. Tan. Tic. Ltd. Şti](#) tarafından düzenlenen Kamu İhale Kanunu-Uygulama Esasları Sempozyumu kapsamında düzenlenen Panel’e TMMOB Başkanı Kaya Güvenç katıldı. Panel’de Kamu İhale Kanunu üzerine TMMOB görüşünü aktardı.

### 24 Ekim 2002

Ankara II.Bölge CHP Milletvekili adayı Yakup Kepenek Birliğimizi ziyaret etti.

CNN Türk TV kanalında Meslek Kuruluşları Başkanlarının seçimlere doğru görüşlerini aktardıkları programa TMMOB Başkanı Kaya Güvenç katıldı.

### 25 Ekim 2002

TMMOB, DİSK, KESK, TTB Başkanları, F tipi cezaevleri ile ilgili Adalet Bakanı ile görüştü.

### **1 Kasım 2002**

Çevre Bakanlığı temsilcileri Birliğimizi ziyaret etti. Görüşmede ÇED uygulamaları hakkında bilgilendirmeler yapıldı.

### **6 Kasım 2002**

8 Kasım Dünya Şehircilik Günü 26.Kolokyumuna katılan TMMOB Başkanı Kaya Güvenç açılışta bir konuşma yaptı.

### **11 Kasım 2002**

Başbakanlık Türkiye Acil Durum Yönetimi Genel Müdürlüğü tarafından düzenlenen “Uluslararası Acil Durum Yönetimi Sempozyumu”na Yönetim Kurulu Üyesi H.Ali Ulusoy katıldı.

### **16 Kasım 2002**

İnsan Hakları Derneği Genel Kurulu’na TMMOB Başkanı Kaya Güvenç ve Yürütme Kurulu üyesi Alaeddin Aras katıldı.

Halkevleri tarafından “Irak’ta ve hiçbir yerde Amerika için ölmeyeceğiz, bu suça ortak olmayacağız” çağrısıyla yapılan kitlesel Basın Açıklamasına TMMOB Genel Sekreteri M.Fikret Özbilgin ve Genel Sekreter Yardımcısı E.Serdar Karaduman katıldı.

### **18 Kasım 2002**

Sanayi ve Ticaret Bakanlığı “6.Tüketici Konseyi” toplantısına TMMOB’ni temsilen Nüvit Soylu katıldı.

### **20 Kasım 2002**

TMMOB Başkanı Kaya Güvenç, Adalet ve Kalkınma Partisi tarafından açıklanan “Acil Eylem Planı” hakkında görüşlerimizi ve önümüzdeki günlerde açıklanacak olan “Hükümet Programı”na ilişkin önerilerimizi içeren basın toplantısı yaptı.

### **27 Kasım 2002**

Bergama’daki gelişmeleri değerlendirmek üzere TMMOB’nde bir toplantı yapıldı. Toplantıya ilgili Odalarımızın yanı sıra ODTU Öğretim Elemanları Derneği, NÜSHED, Bergama köylüleri sözcüsü Oktay Konyar katıldı.

### **28 Kasım 2002**

TMMOB Yürütme Kurulu Üyesi Hüseyin Yeşil NTV’nin Yakın Plan canlı yayın programına katılarak 58.Hükümetin enerji politikalarına ve elektrik fiyatlarına ilişkin TMMOB görüş ve önerilerini açıkladı.

### **29 Kasım 2002**

TMMOB Başkanı Kaya Güvenç Türkiye Barolar Birliği Başkanı Özdemir Özok’la Depremzedelerin davalarına teknik, hukuki yardım ve Bergama konusunda görüşmelerde bulundu.

### **01 Aralık 2002**

TMMOB Başkanı Kaya Güvenç, Devlet Bakanı Başbakan Yardımcısı Ertuğrul Yalçınbayır'ın konuk olduğu TRT 2'nin Televizyon Gazetesi canlı yayın programına telefonla katılarak mühendis ve mimarların durumları, 58.Hükümetin Programı, Acil Eylem Planı, 1 Aralık mitingi ve olası Irak Savaşına ilişkin TMMOB görüş ve önerilerini açıkladı.

İstanbul'da düzenlenen Irak'ta Savaşa Hayır Mitingine TMMOB Pankartı açılarak katılım sağlandı.

Anayasa Hukukçusu, insan hakları hukuku uzmanı, bilim adamı Galatasaray Üniversitesi Hukuk Fakültesi Öğretim Üyesi Prof. Dr. Bülent Tanör'ün cenaze törenine TMMOB Başkanı Kaya Güvenç katıldı.

### **02 Aralık 2002**

Hükümet Programının değerlendirilmesi ve çalışma yaşamına ilişkin sorunları görüşmek üzere Emek Platformu Başkanlar Kurulu toplantısına TMMOB Başkanı Kaya Güvenç katıldı.

### **04 Aralık 2002**

Dünya Ticaret Örgütü Hizmetler Ticareti Konseyi'nin alt organlarından biri olan Ulusal Düzenlemeler Komitesi'nin 4 Aralık 2002 tarihinde Cenevre'de düzenlenen toplantısı'na TMMOB adına Yönetim Kurulu Üyesi Ali Ergin Açıkan katıldı.

### **10 Aralık 2002**

Başbakanlık İnsan Hakları Başkanlığı'nın Ankara Valiliği ile birlikte düzenlemiş olduğu Dünya İnsan Hakları Günü Kutlama Programı çerçevesinde Başbakan Abdullah Gül ve Devlet Bakanı Ertuğrul Yalçınbayır'ın da katıldığı "Türkiye'de İnsan Hakları: Güncel Gelişmeler, Sorunlar ve Çözümler, Sorunlar ve Önerileri" konulu toplantıya TMMOB Yürütme Kurulu Üyesi Alaeddin Aras ve Genel Sekreter M.Fikret Özbilgin katıldı.

Elektrik Mühendisleri Odası Adana Şubesi'nin Hasan Balıkcı anısına düzenlemiş olduğu "İnsan Hakları Gününde Mühendis ve Meslek Etiği" konulu Panel'e TMMOB Başkanı Kaya Güvenç Panelist olarak katıldı.

### **11 Aralık 2002**

UNESCO, USGS, B.Ü Kandilli Rasathanesi ve Deprem Araştırma Enstitüsü ve TMMOB İnşaat Mühendisleri Odası Hatay Şubesi tarafından Antakya'da düzenlenen "Akdeniz Bölgesinde Sismik Analiz, Deprem Hasarlarının Değerlendirilmesi ve Risk Azaltımı" konulu Sempozyuma TMMOB Başkanı Kaya Güvenç katılarak bir konuşma yaptı.

### **14 Aralık 2002**

TMMOB 37.Dönem Yönetim Kurulu ve Oda Başkanları ortak toplantısı yapıldı.

**16 Aralık 2002**

TMMOB Başkanı Kaya Güvenç, DİSK Başkanı Süleyman Çelebi, KESK Başkanı Sami Evren ve TTB II.Başkanı Metin Bakkalcı, Emek Platformu çalışmaları, savaşa karşı etkinlikler ve toplumsal muhalefetin etkinleştirilmesi konularını görüşmek üzere İstanbul'da bir araya geldiler.

**17 Aralık 2002**

TMMOB Başkanı Kaya Güvenç, TTB II.Başkanı Metin Bakkalcı ve Saadet Partisi geçmiş dönem Milletvekili Mehmet Bekaroğlu, 19 Aralık 2000 tarihinde yapılan "hayata dönüş operasyonunun" 2.yılı nedeniyle, F tipi cezaevlerinin sorunlarını ve yapılacak çalışmaları görüştüler.

**19 Aralık 2002**

TMMOB Başkanı Kaya Güvenç ve TTB II.Başkanı Metin Bakkalcı, TBMM İnsan Hakları İnceleme Komisyonu Başkanı Mehmet Elkatmış ile F tipi cezaevlerinin sorunlarını görüştüler.

**20 Aralık 2002**

TMMOB Başkanı Kaya Güvenç, Yönetim Kurulu Üyesi Ekrem Poyraz ve Genel Sekreter M.Fikret Özbilgin önce TBMM Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu Başkanı Mahfuz Güler, daha sonra ise AKP Grup Başkan Vekili Salih Kapusuz ile görüştüler. Görüşmelerde TBMM gündemine gelen mühendis ve mimarları yakından ilgilendiren yasa tasarıları ele alındı.

TMMOB Başkanı Kaya Güvenç ve Türk Tabipleri Birliği II.Başkanı Metin Bakkalcı Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı Ertuğrul Yalçınbayır'ı "F tipi cezaevleri ile ilgili" görüşmelerde bulunmak üzere ziyaret etti.

İçişleri Bakanlığı'nda düzenlenen "Yerel Yönetimler Yasa Tasarısı" ile ilgili toplantıya TMMOB Saymanı A.Betül Uyar ve Yönetim Kurulu Üyesi Remzi Sönmez katıldı.

**21 Aralık 2002**

TMMOB 50.Yıl Etkinlikleri Danışma Kurulu toplantısı ve sonrasında Yeni Yıl Kokteyli yapıldı.

**22 Aralık 2002**

Birliğimizde içinde yer aldığı Ankara Savaş Karşıtı Platform'un Abdi İpekçi Parkında gerçekleştirdiği Mitinge TMMOB Pankartı açılarak katılım sağlandı.

**24 Aralık 2002**

Diyarbakır Projesi ile ilgili olarak Diyarbakır'da yapılan toplantılara Yönetim Kurulu Üyesi Alaeddin Aras ve İnşaat Mühendisleri Odası Diyarbakır Şube Başkanı Zülküf Karatekin katıldı.

### **25 Aralık 2002**

Yabancıların Çalışma İzinleri ile İlgili Kanun Tasarısı'nın görüşüleceği TBMM İçişleri Komisyonu toplantısına TMMOB Yönetim Kurulu Ali Açıan, Genel Sekreter M.Fikret Özbilgin ve Çalışma Grubu Üyesi Gülcen Şirin Eren katıldı.

Türk Dişhekimleri Birliği'nin Kurucu Başkanı ve 3 Dönem Genel Başkanlığını yapan Dişhekimi Yılmaz Bilgin'in cenaze törenine TMMOB Başkanı Kaya Güvenç katıldı.

Emek Platformu Başkanlar Kurulu toplantısına TMMOB Başkanı Kaya Güvenç katıldı.

Emek Platformu Başkanlar Kurulu'nun, Başbakan Abdullah Gül ile yapılan görüşmesine TMMOB Başkanı Kaya Güvenç katıldı.

### **26 Aralık 2002**

Bergama ile ilgili olarak kişiler ve Alman Vakıflarına Ankara 2 no.lu DGM tarafından açılan davasına TMMOB Başkanı Kaya Güvenç katıldı.

TMMOB Başkanı Kaya Güvenç, İstanbul Irak'ta Savaşta Hayır Koordinasyonu'nun ziyareti çerçevesinde, Sami Evren (KESK Başkanı), Füsun Sayek (TTB Başkanı), Yavuz Önen (TİHV Başkanı), Yılmaz Ensarioğlu (Mazlum Der Başkanı), Metin Bakkalcı (TTB 2.Başkanı), Okan Akhan (TİHV), Abdurrahman Dilipak, Prof.Dr.Ayşe Erzan, Oya Baydar, Vecdi Sayar ve Şanar Yurdatapan ile birlikte, Devlet Bakanı Başbakan Yardımcısı Ertuğrul Yalçınbayır, CHP Grup Başkan Vekili Haluk Koç, TBMM İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu Başkanı Mehmet Elkatmış ve Komisyon üyeleri, AKP Grup Başkan Vekili Eyüp Fatsa ile Çevre Komisyonu Başkanı Münir Erkal'ı ziyaret etti.

### **27 Aralık 2002**

Türk Patent Enstitüsü Danışma Kurulu toplantısına Birliği temsilen İsmet Öztunalı katıldı.

### **03 Ocak 2003**

Savaş gündemli ve Türkiye'de çalışanları doğrudan ilgilendiren güncel gelişmelerin değerlendirileceği Emek Platformu Başkanlar Kurulu'nun İstanbul'da gerçekleştirilen toplantısına TMMOB Başkan Kaya Güvenç ve Genel Sekreter Yardımcısı E.Serdar Karaduman katıldı.

### **06 Ocak 2003**

TMMOB Yönetim Kurulu üyeleri CHP Genel Başkanı Deniz Baykal'ı ziyaret ettiler. Toplantıda, savaş karşıtı çalışmalar, ihale yasası, yabancıların izinlerini düzenleyen yasa tasarısı vb. yasal düzenlemeler ile toplumsal muhalefetin etkinleştirilmesi konuları görüşüldü.

### **07 Ocak 2003**

KESK tarafından düzenlenen ve Emek Platformu tarafından desteklenen “Nemaların Bir An Önce Ödenmesi” için Hazine Müsteşarlığı önünde yapılan eyleme katılım sağlandı.

### **08 Ocak 2003**

Ziraat Mühendisleri Odası'nın Tarım Haftası Etkinlikleri kapsamında “AB Genişleme Sürecinde Türkiye Sempozyumu”na katılan TMMOB Başkanı Kaya Güvenç, sempozyum açılışında bir konuşma yaptı.

### **09 Ocak 2003**

TMMOB Başkanı Kaya Güvenç ve Genel Sekreteri M.Fikret Özbilgin TBMM Çevre Komisyonu Başkanı Mimar Ahmet Münir Erkal'ı ziyaret ederek Çevre Kanunu ve mevzuatı ile komisyon çalışmaları hakkında görüşmeler yaptılar.

### **10 Ocak 2003**

TMMOB Başkanı Kaya Güvenç, II.Başkanı Oğuz Gündoğdu ve Yürütme Kurulu Üyesi Hüseyin Yeşil, TBMM Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonu Başkanı İnşaat Mühendisi Adem Baştürk, daha sonra CHP Grup Başkan Vekili Prof.Dr.Oğuz Oyan'ı ziyaret ederek TBMM gündemine gelen ve mühendis ve mimarları, meslek alanlarımızı yakından ilgilendiren yasa tasarıları hakkında görüşmelerde bulundular.

### **13 Ocak 2003**

TMMOB Başkanı Kaya Güvenç Yönetim Kurulu Üyeleri Alaeddin Aras, Ali E.Açan ve Genel Sekreter M.Fikret Özbilgin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Murat Başesgioğlu ile Yabancıların Çalışma İzinleri Hakkında Kanun Tasarısı, mühendis ve mimarları ilgilendiren çalışma yasa, tüzük ve yönetmeliklerle ilgili görüşme yaptı.

### **14 Ocak 2003**

Başkan Kaya Güvenç ve Genel Sekreter M.Fikret Özbilgin Türk-İş Genel Başkanlığına seçilen Salih Kılıç'ı ziyaret etti.

HADEP, DEHAP, SDP ve EMEP adına bir heyet Birliği ziyaret etti.

### **16 Ocak 2003**

Emek Platformu'nun Savaşa Karşı etkinlik programı çerçevesinde Emek Platformu Başkanlarının Kızılay Güven Park'ta düzenlemiş olduğu kitlesel basın açıklamasına TMMOB'nin Savaşa Hayır pankartı altında katılım sağlandı.

### **17 Ocak 2003**

Ankara Savaş Karşıtı Platformun ABD Elçiliğine siyah çelenk bırakılması ve kitlesel basın açıklamasına katılındı.



### 18 Ocak 2003

Samsun İKK tarafından düzenlenen Bölge Toplantısına Başkan Kaya Güvenç, İnşaat Mühendisleri Odası Yazman Üyesi Ahmet Göksoy ve Birlik Teknik Görevlisi Hakan Genç katıldı.

### 21 Ocak 2003

TUYAD'lı aileler Birliği ziyaret etti.

Bilkent Üniversitesi Peyzaj Mimarlığı ve Kentsel Tasarım Bölümü mezun ve öğrencilerinden oluşan bir heyet Birliği ziyaret etti.

### 22 Ocak 2003

Bağımsız Cumhuriyet Partisi'nden bir heyet Birliği ziyaret etti.

Halkevleri tarafından imzaya açılan Barış Beyannamesi'nin imza törenine Başkan Kaya Güvenç, Sayman Üye A.Betül Uyar, Genel Sekreter M.Fikret Özbilgin, Genel Sekreter Yardımcısı Serdar Karaduman ve Birlik Teknik Görevlisi Hakan Genç katıldı.

### 23 Ocak 2003

"Yabancıların Çalışma İzinleri Hakkında Kanun Tasarısı"nın TBMM Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu'ndaki görüşmelerine Başkan Kaya Güvenç, Yönetim Kurulu Üyesi Ali E.Açan ve Elektrik Mühendisleri Odası Yazman Üyesi M. Sıtkı Çiğdem katıldı.

TMMOB Başkanı Kaya Güvenç, Mülkiyeliler Birliği tarafından düzenlenen "Savaşa Hayır Paneli"ni yönetti.

### 24 Ocak 2003

Uğur Mumcu'nun ölüm yıldönümü nedeniyle evinin önünde yapılan anma toplantısına TMMOB Pankartı ile katılım sağlandı.

Emek Platformu Başkanlar Kurulu'nun Türk-İş Genel Başkanı Salih Kılıç'ın Genel Başkanlığa seçilmesinden dolayı kutlama amaçlı ziyaretine Genel Sekreter Yardımcısı E.Serdar Karaduman katıldı.

Halkevleri'nce imza kampanyasına konu olan Barış Beyannameleri TBMM Başkanı Bülent Arıncı'ya sunuldu. TMMOB Başkanı Kaya Güvenç kurulda yer aldı.

### 25 Ocak 2003

Barış Girişimi tarafından İstanbul Lütfi Kırdar Kongre Merkezi'nde düzenlenen ve 100 ayrı meslek grubu tarafından hazırlanan "100'ler Bildirgesi" etkinliğine TMMOB olarak katılım sağlandı.

### 28 Ocak 2003

Emek Platformu Başkanlar Kurulu Toplantısı'na Başkan Kaya Güvenç katıldı.

Türk-İş Yol-İş Sendikası tarafından düzenlenen "İş Yasası Nasıl Olmalı" konulu Sempozyuma Yönetim Kurulu Üyesi Necmi Ergin katıldı.

Pülümür Depremi ile ilgili Celal Pir'in NTV'deki canlı yayın programına TMMOB II.Başkanı Oğuz Gündoğdu katıldı.

### **30 Ocak 2003**

Bergama ile ilgili olarak Bergamalılar hakkında 2 no.lu DGM tarafından açılan davaya TMMOB Başkanı Kaya Güvenç, Genel Sekreter Yardımcısı E.Serdar Karaduman ve Birlik Teknik Görevlisi Hakan Genç katıldı.

### **2 Şubat 2003**

TMMOB Yönetim Kurulu'nun katıldığı İl Koordinasyon Kurulu Sekreterleri toplantısı Ankara'da yapıldı.

### **6 Şubat 2003**

TMMOB,TTB, TEB, TİHV, İHD ve Halkevleri Başkanları ortak bir basın açıklaması yaparak yetki tezkeresine red oyu verilmesi çağrısında bulundular. Heyet daha sonra CHP Grup Başkanvekili Mustafa Özyürek'i ziyaret ederek, oylanacak yetki tezkeresine red oyu verilmesi için görüştüler.

TMMOB Başkanı Kaya Güvenç mühendis ve mimar milletvekillerine açık mektup göndererek ABD'nin Irak'a saldırısıyla ilgili ülkemizin savaşa katılması için TBMM gündeminde olan hükümet tezkerelerine açık oturumda açık oylamayla "red" oyu kullanmalarını istedi.

### **10 Şubat 2003**

Hükümetin 18 Şubat 2003 Salı günü Meclis'de görüşülecek olan "Yabancı askerlerin ülkemizde konuşlandırılması ve Türk Silahlı Kuvvetlerinin Irak'a girmesi" ile ilgili yetki onaylanması taleplerinin reddedilmesi için DİSK , KESK, Türk Tabipleri Birliği ve TMMOB adına hazırlanan metin, bir basın toplantısı ile TMMOB Başkanı Kaya Güvenç tarafından Basına duyuruldu.

### **17 Şubat 2003**

Özgür Üniversite Başkanı Fikret Başkaya'nın düzenlemiş olduğu basın toplantısına TMMOB Başkanı Kaya Güvenç katılarak savaşa ve hükümet tezkerelerine ilişkin TMMOB görüşlerini aktardı.

AB Türkiye Karma İstişare Komitesi çalışmaları çerçevesinde Bölgesel Eşitsizliklerle ilgili yapılan ortak rapor çalışmasında bilgi alışverişinde bulunmak üzere TMMOB'nin konuğu olarak Türkiye'ye gelen İtalyan Sendikalarından Giacomina Cassina ve Massimo Sabatini ile TMMOB Başkanı Kaya Güvenç, Yönetim Kurulu Üyesi Ali E.Açan ve Genel Sekreter Yardımcısı E.Serdar Karaduman Mimarlar Odası'nda bir toplantısı yaptılar.

### **18 Şubat 2003**

TMMOB, TTB, KESK ve DİSK'in çağrısıyla gerçekleştirilen ve başkanlarında katıldığı kitlesel TBMM ziyaretine TMMOB olarak kitlesel katılım sağlandı. CHP Grup ziyaret edildi.

### **20 Şubat 2003**

TÜBİTAK Vizyon 2003 Teknoloji Öngörüsü Projesi toplantısına TMMOB Başkanı Kaya Güvenç katıldı.

MAİ Küreselleşme Karşıtı Gruptan bir heyet Birliğimizi ziyaret etti.

### **22 Şubat 2003**

TMMOB Başkanı İstanbul'da Lütfi Kırdar Kongre Merkezi'nde düzenlenen Uluslararası Barış Konferansına katıldı.

### **25 Şubat 2003**

TBMM görüşülecek olan Tezkere ile ilgili olarak Meclis ziyaretine kitlesel katılım sağlandı.

### **27 Şubat 2003**

TBMM görüşülecek olan Tezkere ile ilgili olarak Meclis ziyaretine kitlesel katılım sağlandı.

Yeni Türkiye Partisi Yöneticileri Birliği ziyaret etti.

### **28 Şubat 2003**

Ankara Savaş Karşıtı Platform'un Sakarya Caddesindeki "Savaşa Hayır" konulu basın açıklamasına katılım sağlandı.

TMMOB Başkanı Kaya Güvenç ve Genel Sekreter yardımcısı E.Serdar Karaduman Türkiye-AB KİK toplantısına katıldı. Katılımcılar ESK konusu ile ilgili görüşlerini aktarmak üzere Başbakan Yardımcısı Abdüllatif Şener'i ziyaret ettiler.

TMMOB Başkanı, Yönetim Kurulu Üyesi Ekrem Poyraz ve TMMOB Genel Sekreteri Orman Bakanı Osman Pepe'yi ziyaret ederek, Orman M.O. Başkanı Salih Sönmezışık'ın sürgünü konusundaki görüşlerini ileterek, kararın düzeltilmesini istedi.

KESK, TMMOB ve TTB Başkanları, HADEP Başkanlığına seçilmesinden dolayı Ahmet Turan Demir'i ziyaret ettiler.

### **01 Mart 2003**

DİSK, KESK, TTB ve TMMOB tarafından düzenlenen Emek Platformu ve Savaş Karşıtı Platformlar tarafından da desteklenen "Halk Bu Savaşı Durduracak Mitingi" 100 bini aşkın insanın katılımı ile gerçekleştirildi. Mitingi düzenleyen dört örgüt adına DİSK Genel Başkanı Süleyman Çelebi ve Emek Platformu Dönem Sözcüsü KESK Genel Başkanı Sami Evren birer konuşma yaptılar.

### **2 Mart 2003**

TMMOB Başkanı EMEP'in 3. Olağan Genel Kuruluna katıldı.

1 Mart Mitinginin çağrısını yapan DİSK, KESK, TMMOB ve TTB Başkanları miting ve tezkerinin reddedilmesi konusunda bir basın toplantısı düzenlediler.

**05 Mart 2003**

TMMOB'nin gündeminin ön sıralarında bulunan kimi konulara ilişkin bilgi vermek üzere Cumhurbaşkanı A. Necdet Sezer ile yapılan görüşmeye TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Kaya Güvenç, Birlik Sayman Üye A. Betül Uyar, Yürütme Kurulu Üyeleri Hüseyin Yeşil, Necmi Ergin, Ekrem Poyraz, Alaeddin Aras, Yönetim Kurulu Üyeleri Celal Beşiktepe, Ali Açı, Ali Ulusoy, A. Rıza Tanrıverdi, Mahmut Kiper, Sıtkı Erduran, Remzi Sönmez, Nilgün Çarkacı, Hakkı Atıl, Kadir Dağhan ve Genel Sekreter M. Fikret Özbilgin katıldı.

**8 Mart 2003**

Dünya Kadınlar Günü nedeniyle DİSK, KESK, TTB, TEB, Mülkiyeliler Birliği ve TMMOB üyesi kadınlar tarafından ortak basın toplantısı yapıldı. Ortak açıklamayı TMMOB Sayman Üyesi A. Betül Uyar sundu.

Makine Mühendisleri Odası tarafından düzenlenen "Üniversiteler ve Bilim Neye Hizmet Etmeli?" konulu Öğrenci Üye Kurultayı 2003'e katılan TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Kaya Güvenç, Kurultay açılışında bir konuşma yaptı.

**09 Mart 2003**

DİSK, KESK, TTB ve TMMOB tarafından ABD'nin Irak'a saldırısı ile son gelişmeleri ve 2003 Yılı Bütçesi'ni değerlendiren basın toplantısı yapıldı.

**10 Mart 2003**

ABD'nin Irak'a saldırısı ile ilgili Irak Büyükelçisi Dr. Talip A. Salah Birliği ziyaret etti.

**11 Mart 2003**

Emek Platformu Başkanlar Kurulu'nun 2003 yılı Bütçesi konusunda yapılan toplantısına TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Kaya Güvenç katıldı.

**14 Mart 2003**

DİSK, KESK, TMMOB ve TTB'nin Silopi-İskenderun arasındaki "İpekyolu Barış Yoludur" yürüyüşüne TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Kaya Güvenç katıldı.

**15 Mart 2003**

TMMOB 37. Dönem II. Danışma Kurulu Ankara'da toplandı. Danışma Kurulu öncesi bir basın toplantısı düzenleyen TMMOB Başkanı Kaya Güvenç, başta 14 Mart tarihinde gerçekleştirilen "İpek Yolu Barış Yoludur" yürüyüşünde TMMOB, TTB, KESK ve DİSK temsilcilerinin karşı karşıya kaldığı engellemeler olmak üzere gündemdeki konular üzerine görüşlerini açıkladı.

### **19 Mart 2003**

Ankara Savaş Karşıtı Platformun ABD'nin Irak'a saldırısı ile ilgili olarak Kızılay SSK İşhanı önündeki kitlesel basın açıklamasına TMMOB olarak kitlesel katılım sağlandı.

### **20 Mart 2003**

Ankara Savaş Karşıtı Platform'un SSK İşhanı önünden ABD Büyükelçiliğine yürüyüş ve siyah çelenk bırakma eylemine TMMOB pankartı ile kitlesel katılım sağlandı. TMMOB Başkanı ve KESK Başkanı Büyükelçilik kapısına siyah çelenk bırakarak basına açıklama yaptılar

### **21 Mart 2003**

Abdi İpekçi Parkında yapılan Nevroz ve savaş karşıtı mitinge katılım sağlandı.

Dünya Enerji Konseyi Türk Milli Komitesi Genel Kurulu'na TMMOB Yürütme Kurulu üyesi Hüseyin Yeşil katıldı.

Flash TV'deki "Savaş ve Kadın" konulu canlı yayın açık oturuma katılan TMMOB Saymanı A.Betül Uyar, Programda savaş ve ülkemizdeki güncel siyasete değindi.

### **26 Mart 2003**

Petrol-İş Sendikası Başkanı ve Genel Sekreteri Birliği ziyaret etti.

### **27 Mart 2003**

KESK, DİSK, TTB ve TMMOB'nin savaşa ve bütçeye karşı gerçekleştirdiği etkinlik kapsamında, Kızılay'da 4000'ne yakın kişinin katılımıyla yapılan kitlesel basın açıklamasına TMMOB pankartı altında kitlesel katılım sağlandı. TMMOB Başkanı Kaya Güvenç, DİSK, KESK, TTB ve TMMOB adına bir konuşma yaptı.

### **28 Mart 2003**

Milli Prodüktivite Merkezi'nin 42. Genel Kurulu'na TMMOB'ni temsilen delege olarak Ekrem Poyraz, Alaeddin Aras, Nüvit Soylu, Ayfer Tuğ ve İsmail Hakkı Şamdancı katıldı. Genel Kurulun açılışında TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Kaya Güvenç bir konuşma yaptı.

Türk-İş Konferans Salonu'nda PETROL-İŞ SENDİKASI tarafından düzenlenen "Savaşın Gölgesinde Özelleştirme" Konferans ve beraberinde başlatılan kampanyaya TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Kaya Güvenç katıldı.

İşçi Partisi Olağan Genel Kurulu'na TMMOB Başkanı Kaya Güvenç katıldı.

### **30 Mart 2003**

68'liler Birliği Vakfı'nın Karşıyaka Mezarlığında yaptığı Kızıldere Şehitleri anmasına katıldı.

**31 Mart 2003**

Harita ve Kadastro Mühendisleri Odası'nın 31 Mart – 4 Nisan 2003 tarihleri arasında gerçekleştirdiği "9.Türkiye Harita Bilimsel ve Teknik Kurultayı" na TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Kaya Güvenç katıldı.

**01 Nisan 2003**

ABD'nin Irak'a saldırısı ile ilgili olarak Irak Büyükelçisi Dr. Talib A. Saleh ziyaret edildi. Görüşmeye TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Kaya Güvenç, Yürütme Kurulu Üyesi Ekrem Poyraz ve Genel Sekreter M.Fikret Özbilgin katıldı.

Yeni Türkiye Partisi Birliği Genel Başkanı İsmail Cem ve beraberindeki heyet Birliğimizi ziyaret etti.

**02 Nisan 2003**

ABD'nin Dışişleri Bakanı Powell'in Ankara'ya gelmesi nedeniyle Kızılay-Güvenpark'ta Ankara Savaş Karşıtı Plotformun düzenlediği protosto gösterisine katılım sağlandı.

**5-6 Nisan 2003**

TMMOB II.Mühendislik ve Mimarlık Kurultayı yapıldı.

**7 Nisan 2003**

Türkiye-AB KİK 15. toplantısına TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Kaya Güvenç ve Genel Sekreter Yardımcısı E.Serdar Karaduman katıldı.

**8 Nisan 2003**

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı ile yapılan görüşmeye TMMOB Başkanı Kaya Güvenç, Genel Sekreteri M.Fikret Özbilgin ile Elektrik Mühendisleri Odası Başkanı Cengiz Göltaş ve Yazman Üyesi M.Sıtkı Çiğdem katıldı.

**9 Nisan 2003**

DEHAP Birliği ziyaret etti.

**11 Nisan 2003**

Bayındırlık ve İskan Bakanı ile yapılan görüşmeye TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Kaya Güvenç, Sayman Üye A.Betül Uyar, Yönetim Kurulu Üyeleri Alaeddin Aras, Kadir Dağhan ve M.Remzi Sönmez katıldı.

**12 Nisan 2003**

TÜBİTAK Vizyon 2023 Yönlendirme İkinci toplantısına TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Kaya Güvenç ve Yönetim Kurulu Üyesi Ekrem Poyraz katıldı.

**13 Nisan 2003**

Samsun İli, Tekkeköy ilçesinde Mobil Santral ile ilgili yaklaşık 20.000 kişinin katılımıyla yapılan ve Samsun İKK'nun da organizasyonunda görev aldığı mitinge katılım sağlandı.

**14 Nisan 2003**

TMMOB Jeoloji Mühendisleri Odası'nın düzenlemiş olduğu 56.Türkiye Jeoloji Kurultayı'na TMMOB Başkanı Kaya Güvenç katılarak açılışında bir konuşma yaptı.

**16 Nisan 2003**

TMMOB Başkanı Kaya Güvenç, AKP Milletvekili Ertuğrul Yalçınbayır'ı ziyaret etti.

**18 Nisan 2003**

KİGEM tarafından düzenlenen Liberal Reformlar ve Devlet Sempozyumu'na TMMOB Başkanı Kaya Güvenç katıldı.

**19 Nisan 2003**

Gaziantep İl Koordinasyon Kurulu tarafından gerçekleştirilen "Mühendislik ve Meslek Etiği" konulu Panel'e ve İKK Lokali temel atma törenine TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Kaya Güvenç ve EMO Etik Kurulu Üyesi Mustafa Atmaca katıldı.

**22 Nisan 2003**

TMMOB 36.Dönem Yönetim Kurulu Üyesi Memik Yapıcı'nın cenaze törenine katıldı.

**25 Nisan 2003**

Türk Loydu Genel Kurulu'na TMMOB Yönetim Kurulu Üyesi Hakan Aydoğdu katıldı.

**29 Nisan 2003**

Kentsel Tasarım Derneği Başkanı Birliği ziyaret etti.

**30 Nisan 2003**

TMMOB Elektrik Mühendisleri Odası Ankara Şubesi tarafından ODTÜ Kültür ve Kongre Merkezi'nde düzenlenen "Elektrik, Elektronik, Bilgisayar Mühendislikleri Eğitimi 1. Ulusal Sempozyumu ve Sergisi"ne TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Kaya Güvenç katılarak, açılışta bir konuşma yaptı.

**1 Mayıs 2003**

TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Kaya Güvenç TV8'in Satırarası Programına katılarak Bingöl Depremine ilişkin görüşlerini açıkladı.

TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Kaya Güvenç NTV'nin 24.Saat programına telefonla katılarak Bingöl depremi, ihale yasası, yapı denetim yasası üzerine görüşlerini açıkladı.

Emperyalist saldırıya, işgale, sömürüye, kölelik düzeni yasalarına karşı Ankara Sıhhiye meydanında yaklaşık 15.000 kişinin katılımıyla gerçekleştirilen 1 Mayıs Mitingi'ne TMMOB pankartı altında kitlesel katılım sağlandı. Mitingde TMMOB Başkanı Kaya Güvenç bir konuşma yaptı.

## **2 Mayıs 2003**

1 Mayıs 2003 günü saat 03.27’de meydana gelen Bingöl Depremi üzerine TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Kaya Güvenç, İnşaat, Jeofizik, Jeoloji, Çevre, Maden, Şehir Plancıları ve Mimarlar Odalarımızın Başkan ve Yönetim Kurulu üyelerinin katılımıyla, bölgede incelemelerini sürdüren TMMOB heyetinin ilk inceleme sonuçlarının da aktarıldığı bir basın toplantısı yaparak Bingöl Depremi değerlendirdi.

KTMMOB Başkanı Ahmet Ulaş ve KTMMOB İnşaat Mühendisleri Odası Başkan ve Genel Sekreteri Birliğimizi ziyaret etti.

## **3 Mayıs 2003**

Petrol-İş tarafından başlatılan ve TMMOB tarafından da desteklenen “Özelleştirme Harekatını Durduralım Kampanyası” çerçevesinde Kırıkkale Cumhuriyet Meydanında yaklaşık 5000 kişinin katılımıyla gerçekleştirilen mitinge TMMOB pankartı açılarak katılım sağlandı.

## **5 Mayıs 2003**

TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Kaya Güvenç TV8’in “Türkiye ve Deprem Gerçeği” konulu canlı yayın Satırarası Programına katıldı.

## **6 Mayıs 2003**

Deniz Gezmiş, Yusuf Aslan ve Hüseyin İnan’ın mezarları başında düzenlenen anma toplantısına katıldı.

## **7 Mayıs 2003**

SHP Genel Sekreteri Fikri Sağlar Birliği ziyaret etti.

Emek Platformu Başkanlar Kurulu Meclis’te görüşülmekte olan İş Yasası ve Zorunlu Tasarruf Fonu Ana Para Ödemeleri ile ilgili bir basın açıklaması yaptı.

Çağdaş Gazeteciler Derneği tarafından yılın gazetecilerine, toplumsal mücadeleye ve dayanışmadan yana olan kişi ya da kurumlara verilen “Çağdaş Gazeteciler Derneği Onur Ödülü”ne her koşulda savaşa karşı barışı savunan, Washington merkezli ya bizdensin ya onlardan dayatmasına en güçlü şekilde karşı çıkan, alanlarda savaşa karşı barışın sesi olan, Türkiye halkını barış söyleminde birleştiren 1 Mart tarihi mitingini gerçekleştirerek savaş tezkeresinin TBMM’den geçmemesine etkin rol oynayan ve birlikte hareket eden DİSK, KESK, TTB ve TMMOB’ye verilmesi kararı gereği Onur Ödülü ile Yılın gazetecileri ve Barış Kalemleri Özel Ödülleri, ÇGD’nin 25. yaşının kutlanacağı geleneksel basın balosuna TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Kaya Güvenç katıldı

## **8 Mayıs 2003**

AK Grup Başkan Vekili Salih Kapusuz ile görüşüldü.



### 10 Mayıs 2003

KESK'e bağlı Eğitim-Sen'in Milli Eğitim Bakanlığı ile imzaladıkları Kurum İdari Kurulu Sözleşmesinin yaşama geçirilmesi amacıyla Ankara'da yaklaşık 5000 öğretmenin katılımıyla gerçekleştirdiği yürüyüşe ve basın açıklamasına katıldı.

### 17 Mayıs 2003

Türk-İş'in Tandoğan Meydanında gerçekleştirdiği "İşine, Ekmeğine, Vatanına Sahip Çık" mitingine katıldı.

Toplumsal Araştırmalar Kültür ve Sanat İçin Vakıf Ankara Şubesi'nin düzenlemiş olduğu "Kamu Reformu mu, Kamunun Tasfiyesi mi?" Sempozyumu'nun "Kamu Reformu Tartışmaları", "Kamu Yönetimi Temel Kanunu ve Personel Rejimi Neyi Amaçlıyor?" oturumuna TMMOB adına Yönetim Kurulu üyesi Hakkı Atıl konuya ilişkin bir sunumla katıldı. "Yerel Yönetimler Yasa Tasarısı Neyi Amaçlıyor?" oturumuna da TMMOB adına Yönetim Kurulu Sayman Üyesi A.Betül Uyar katılacak bir sunum yaptı.

### 22 Mayıs 2003

Türkiye'ye yeni atanan Filistin Büyükelçiliği Başkatipli Bekir Hicavi Birliği ziyaret etti.

### 23 Mayıs 2003

Van'da bulunan TMMOB Yürütme Kurulu üyesi Alaeddin Aras ve TMMOB İnsan Hakları Komisyonu Üyeleri, Ziraat Mühendisleri Odası Başkan ve Yöneticileri, İKK Sekreteri'nin katılımıyla Van Valisini ziyaret ettiler. Daha sonra 77 kişinin katıldığı "Köye Dönüş Projesi Bölge Toplantısı" yapıldı.

### 24 Mayıs 2003

Van'da bulunan TMMOB İnsan Hakları Komisyon Üyeleri ve İKK Sekreteri boşaltılmadan önce 150 ailenin oturduğu Van-Çatak-Dalbastı köyünü ziyaret ederek incelemelerde bulundu.

TÜRK-İŞ 3.Bölge, DİSK Ege Bölge, KESK İzmir Şubeleri, İzmir Tabip Odası ve TMMOB İzmir İl Koordinasyon Kurulu'nun İzmir'de gerçekleştirdiği Kamusal Alanın Tasfiyesi Çalışma Yaşamı ve İş Güvencesinin Geleceği "Kölelik Yasaları" konulu Panel TMMOB Sayman Üyesi A.Betül Uyar, panelist olarak katıldı.

TMMOB Gıda Mühendisleri Odası'nın 7.yıl etkinlikleri çerçevesinde düzenlemiş olduğu "Genetik Modifiye Organizmalar ve Gıdaların Kullanımı" konulu Panel TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Kaya Güvenç katılarak açılışta bir konuşma yaptı.

### 25 Mayıs 2003

TMMOB İnşaat Mühendisleri Odası Ankara Şubesi'nin düzenlemiş olduğu Öğrenci Kurultay'ına katılan TMMOB Başkanı Kaya Güvenç Kurultay açılışında bir konuşma yaptı.

**27 Mayıs 2003**

İHD, Mazlum-Der ve TİHV tarafından Fikret Başkaya ile dayanışmak amacıyla Serbest Mali Müşavirler Odasında düzenlenen basın toplantısına TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Kaya Güvenç katıldı.

**29 Mayıs 2003**

KESK'e bağlı Haber-Sen Sendikası ile Makina Mühendisleri Odası, Elektrik Mühendisleri Odası ve İnşaat Mühendisleri Odalarımızın Türk Telekom'un özelleştirilmesine karşı düzenlediği Kızılay'dan Maliye Bakanlığına yürüyüşü ve Bakanlık önündeki basın açıklamasına katılım sağlandı.

**30 Mayıs 2003**

KESK'e bağlı BTS Sendikasının Nitelikli Kamu Hizmeti için Türkiye'nin değişik illerinden başlattıkları demiryolu yürüyüşünün son durağı olan Ankara Gar'ında yapılan kitlesel karşılama ve basın açıklamasına destek verildi.

**03 Haziran 2003**

TMMOB Makina Mühendisleri Odası tarafından düzenlenen "Devrimci Yazar ve Ozanlarımızı Anıyoruz" etkinliğine katıldı.

**04 Haziran 2003**

KESK'e bağlı ESM Sendikasının TEK GIDA-İŞ ile Tekel'in özelleştirilmesine karşı Tekel Fabrikası önünde ortaklaşa düzenlediği kitlesel basın açıklamasına katıldı.

**05 Haziran 2003**

Toplumsal Araştırmalar Kültür ve Sanat İçin Vakıf Ankara Şubesi, KESK Eğitim-Sen Ankara Şubeleri, Edebiyatçılar Derneği, Pir Sultan Abdal Kültür Derneği ve TMMOB Ankara İl Koordinasyon Kurulu tarafından "6.Düşünce Özgürlüğü ve Kitap Haftası" etkinlikleri çerçevesinde düzenlenen "Kapitalist Küreselleşme Savaş ve Sonrası" konulu panele TMMOB Başkanı Kaya Güvenç yönetici olarak katıldı.

**6 Haziran 2003**

TMMOB Başkanı Kaya Güvenç, Bayındırlık ve İskan Bakanlığı Yüksek Fen Kurulu Başkanı Oktay Şendur'u ziyaret ederek Yapı Denetimi Yasası üzerine görüşme yaptı.

TMMOB ve bağlı Odaların asgari ücret belirlemesi konusunun TMMOB Yasası'nda yer alması için yapılması gerekli kanun değişikliği konusunda Maliye Bakanı Kemal Unakıtan ile yapılan görüşmeye TMMOB Başkanı Kaya Güvenç ve Genel Sekreteri M.Fikret Özbilgin katıldı.

**8 Haziran 2003**

TMMOB Başkanı Kaya Güvenç DEHAP'ın 2.Olağanüstü Kongresi'ne katıldı.

### **12 Haziran 2003**

Maliye Bakanlığı tarafından hazırlanan, Hazine Arazilerinin Satışı İmar Affı ve Sit Alanlarında Yapılaşma Kararı getiren” kanun teklifi ile ilgili olarak TBMM Plan ve Bütçe Komisyonu’nda oluşturulan Alt Çalışma Grubu toplantısına TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Kaya Güvenç, Yönetim Kurulu Üyesi H.Ali Ulusoy ve Kentleşme Çalışma Grubu üyeleri katıldı.

### **17 Haziran 2003**

TMMOB ve bağlı Odalarının asgari ücret belirlemesi konusunun TMMOB Yasası’nda yer alması için yapılması gerekli kanun değişikliği konusunda Maliye Bakanlığı Gelirler Genel Müdürü Osman Arıoğlu ve Genel Müdür Yardımcısı Recep Bıyık ile TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Kaya Güvenç ve Genel Sekreter M.Fikret Özbilgin görüştüler.

Şanlıurfa İKK tarafından düzenlenen Bölge toplantısına TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Kaya Güvenç, Yürütme Kurulu Üyesi Alaeddin Aras ve Elektrik Mühendisleri Odası Başkanı ve yöneticileri katıldı.

### **18 Haziran 2003**

Hasan Balıkçı’nın Şanlıurfa II.Ağır Ceza Mahkemesinde yapılan duruşmasına TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Kaya Güvenç, Yürütme Kurulu Üyesi Alaeddin Aras , Elektrik Mühendisleri Odası Başkanı ve yöneticileri katıldı. Aynı gün TMMOB Başkanı, Yürütme Kurulu üyesi, İKK Sekreteri, Şanlıurfa Valisi ve Harran Üniversitesi Rektörü’nü ziyaret etti.

### **19 Haziran 2003**

Genel Değerlendirme ve İleriye Dönük Gündem Belirlemek üzere yapılan Emek Platformu Başkanlar Kurulu toplantısına TMMOB Başkanı Kaya Güvenç katıldı.

Ülkemizde uygulanan özelleştirme politikaları sonucunda, değişik sektörlerde çalışırken işten atılan işçileri temsilen 40 ilden gelen ve yaklaşık 45 gündür Türk-İş önünde haklarını aramak için oturma eylemi yapan 60 dolayındaki özelleştirme mağduru işçilere destek ziyaretinde bulunuldu.

### **23 Haziran 2003**

Özgür Gündem Gazetesi temsilcileri Birliği ziyaret etti.

### **28 Haziran 2003**

TMMOB, KESK, DİSK ve TTB olarak bilim adamları, siyasi partiler, demokratik kitle örgütleri ve meslek birliklerinin katılımları ile yerel yönetimlerle ilgili toplantı düzenlendi.

### **02 Temmuz 2003**

2 Temmuz Emek, Barış Demokrasi, Kardeşlik, Bağımsızlık, Laik, İnsan Hakları ve Özgürlükler için 10.yıl mitingine TMMOB pankartı altında katılım sağlandı.

Tarım-Orkam-Sen Yönetim Kurulu Birliğimizi ziyaret etti.

**05 Temmuz 2003**

Aralarında, akademisyen, yazar, siyasi parti ve sivil toplum örgütleri temsilcilerinin de bulunduğu 33 kişiden oluşan ‘Çağrıcılar Kurulu’nun düzenlediği “Türkiye’de Demokratikleşme ve Kürt Sorununun Çözümü” konferansına TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Kaya Güvenç katıldı.

**11 Temmuz 2003**

Teoman Öztürk’ün 9. ölüm yıldönümü nedeniyle yapılan anma etkinlikleri kapsamında; Teoman Öztürk’ün Karşıyaka Mezarlığı’ndaki mezarı başında anma ve akşam saatlerinde Konur Sokak’taki Mimarlar Odası Merkez Binası önünde sanatsal bir etkinlik gerçekleştirildi.

Tüm Bel-Sen tarafından düzenlenen Yerel Yönetimlerin Yeniden Yapılandırılması Sempozyumuna TMMOB Saymanı A.Betül Uyar ve sempozyum açılışına TMMOB Genel Sekreteri M.Fikret Özbilgin katıldı.

**16 Temmuz 2003**

Hasan Balıkçı’nın Şanlıurfa Ağır Ceza Mahkemesinde yapılan ikinci duruşmasına ve konu ile ilgili yapılan basın toplantısına TMMOB Saymanı A.Betül Uyar ve Yürütme Kurulu Üyesi Hüseyin Yeşil katıldı.

**17 Temmuz 2003**

Kamu İhale Kanunu ile ilgili olarak CHP milletvekilleriyle yapılan toplantıya TMMOB Saymanı A.Betül Uyar, Harita ve Kadastro Mühendisleri Odası’ndan Fahri Özten, Salih Yavuz, İnşaat Mühendisleri Odası’ndan Züber Akgöl, Kemal Türkaslan, Alpaslan Çulcuoğlu, Mimarlar Odası’ndan Bilal Yakut, Şehir Plancıları Odası’ndan Nevzat Uğurel, Nevzat Can katıldılar.

**18 Temmuz 2003**

Hasan Balıkçı anısına İzmir Konak Belediyesi tarafından düzenlenen bir parka adının verilmesi ve “Elektrik Mühendisi Hasan Balıkçı Parkı”nın açılışına TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Kaya Güvenç katıldı.

**24 Temmuz 2003**

Kamu İhale Kanunu ile ilgili olarak TBMM Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonu toplantısına Birliğimizi temsilen TMMOB Saymanı A.Betül Uyar, Harita ve Kadastro Mühendisleri Odası Başkanı Hüseyin Ülkü ve İnşaat Mühendisleri Odası Ankara Şube Başkanı Kemal Türkaslan katıldı.

**25 Temmuz 2003**

Eğitimin Özelleştirilmesi ile ilgili Eğitim-Sen tarafından düzenlenen basın toplantısına katıldı.

Küresel Barış ve Adalet Koalisyonu adına hükümetin ABD askerine yardım ve düzeni sağlama bahanesiyle Irak’a 10.000 asker gönderme girişimlerine ilişkin olarak Dışişleri Bakanlığı önünde yapılan basın açıklamasına katıldı.

### **31 Temmuz 2003**

TMMOB Saymanı A.Betül Uyar Ulusal Kanal TV'nin canlı yayın programına katıldı.

### **05 Ağustos 2003**

Expochannel TV kanalında yayınlanan "Kamu İhale Programı"na TMMOB Saymanı A.Betül Uyar telefon bağlantısı ile katılarak, konu hakkındaki TMMOB görüşlerini anlattı.

### **07 Ağustos 2003**

Expochannel TV kanalında Kamu İhale Kanunu ve Yeni Düzenlemeler'in tartışıldığı Mercek Altı adlı açık oturuma TMMOB Saymanı A.Betül Uyar katıldı.

### **11 Ağustos 2003**

TMMOB Onikinci Dönem (20.04.1965-18.04.1966) Yönetim Kurulu Başkanlarımızdan Mehmet Müfit Sanan'ın vefatı nedeniyle Kocatepe Camii'nde yapılan cenaze törenine katıldı.

### **14 Ağustos 2003**

Emek Platformu Başkanlar Kurulu toplantısına katıldı. KESK'in düzenlemiş olduğu etkinlik ve eylemlilikler kapsamında Kızılay'da "İnsanca Yaşam İçin Demokratik Bir Türkiye Çadırı" kurulması etkinliğine destek verildi.

### **16 Ağustos 2003**

İstanbul İKK tarafından, depremin yıldönümü nedeniyle Memik Yapıcı'nın anısına düzenlenen "İstanbul ve Deprem" etkinliğine TMMOB Yönetim Kurulu Üyeleri katıldı. Panel açılışında TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Kaya Güvenç ve II.Başkanı Oğuz Gündoğdu birer konuşma yaptılar.

### **17 Ağustos 2003**

TMMOB Yönetim Kurulu Üyesi Mehmet Göçebe, İstanbul'da Irak'ta Savaşa Hayır Koordinasyonu adına bir basın açıklaması yaparak, hükümetin Irak'a asker gönderme girişimlerini eleştirdi.

### **19 Ağustos 2003**

İnşaat Mühendisleri Odası Ankara Şubesi tarafından düzenlenen Yapı Denetimi konulu panelin açılış bölümüne katılan TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Kaya Güvenç, bir konuşma yaparak konuyla ilgili TMMOB görüşlerini açıkladı.

### **21 Ağustos 2003**

KESK'in Güvenpark'ta sürdürdüğü "İnsanca Yaşam için Demokratik Bir Türkiye" oturma eylemine TMMOB pankartı altında kitlesel katılım ile destek ziyareti yapıldı.

### **23 Ağustos 2003**

KESK'in İzmir ve Diyarbakır'dan başlattığı Ankara yürüyüşünün ardından Ankara'da düzenlenmiş olduğu "İnsanca Yaşam için Demokratik Türkiye" mitingine TMMOB pankartı altında kitlesel katılım sağlandı.

### **24 Ağustos 2003**

KESK tarafından gerçekleştirilen "İnsanca Yaşam için Demokratik Türkiye" mitingine yönelik Başbakan Tayyip Erdoğan ve Başbakan Yardımcısı Mehmet Ali Şahin'in tavrı ve yaklaşımlarının kınandığı DİSK, TMMOB ve TTB tarafından Güvenpark'ta Basın Açıklaması yapıldı.

### **1 Eylül 2003**

Ankara Savaş Karşısı Platform tarafından 1 Eylül Dünya Barış Günü nedeniyle düzenlenen "1 Eylül Dünya Barış Günü Mitingi"ne TMMOB pankartıyla kitlesel katılım sağlandı.

### **2 Eylül 2003**

ODTÜ Şehir ve Bölge Planlama Bölümü Öğretim Üyesi Prof.Dr.R.Raci Bademli'nin vefatı nedeniyle ODTÜ Mimarlık Amfisi'nde yapılan törene katılındı.

Düzce Depremzedeler Derneği'nin organizasyonu ile konut sorunlarını çözmek için Ankara'ya gelen 600 depremzedenin Abdi İpekçi Parkı'ndaki oturma eylemine destek verildi.

### **3 Eylül 2003**

Irak'a asker gönderilmesinin teknik konularını görüşmek üzere Türkiye'ye gelen NATO Müttefik Kuvvetler Başkomutanı Orgeneral James Jones'un ülkemize gelişini protesto etmek amacıyla Ankara Savaş Karşısı Platformun Güvenpark'ta gerçekleştirdiği Basın Açıklamasına katılındı.

### **4 Eylül 2003**

Özgürlük ve Dayanışma Partisi Genel Başkanı Hayri Kozanoğlu, Genel Başkan Yardımcıları H.Ali Yiğit ve Haydar İlker Birliğimizi ziyaret etti.

TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Kaya Güvenç, Sosyal Demokrat Halk Partisi Başkanı Murat Karayalçın'ı ziyaret etti.

### **5 Eylül 2003**

DİSK'e bağlı Tüm Emekliler Sendikası Başkan ve Yöneticileri Birliğimizi ziyaret etti.

Mai ve Küreselleşme Karşısı Çalışma Grubu temsilcileri Birliğimizi ziyaret etti.

### **6 Eylül 2003**

TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Kaya Güvenç, Makine Mühendisleri Odası tarafından İstanbul'da gerçekleştirilen İş Makinaları Sempozyumu ve Sergisi-2003'ün açılışına katılarak bir konuşma yaptı.

### 10 Eylül 2003

Elektrik İşleri Etüd İdaresi'nde çalışan mühendis ve mimarların özlük sorunlarının görüşüldüğü İşyeri Toplantısına TMMOB Yürütme Kurulu Üyesi Necmi Ergin katıldı.

### 12 Eylül 2003

Kocaeli, Yalova ve Düzce'den gelerek Abdi İpekçi Parkı'nda bekleyişlerini sürdüren depremzedeleri TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Kaya Güvenç, II.Başkan Oğuz Gündoğdu, Yönetim Kurulu Üyesi Alaeddin Aras, Genel Sekreter Yardımcısı N.Hakan Genç ve Teknik Görevli Murat Sümer ziyaret ettiler.

### 13 Eylül 2003

TMMOB 37. Dönem 3. Danışma Kurulu toplantısı Ankara'da yapıldı. DTÖ'nün Meksika-Cancun'daki toplantısını protesto etmek için DİSK, KESK, TMMOB ve TTB'nin Sakarya Caddesi'nde gerçekleştirdiği ortak basın açıklamasına katılındı.

### 16 Eylül 2003

TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Kaya Güvenç, TMMOB Yürütme Kurulu Üyesi Necmi Ergin, Genel Sekreter Yardımcısı N.Hakan Genç, Jeoloji Mühendisleri Odası Yönetim Kurulu Sayman Üyesi Dündar Çağlan, Kimya Mühendisleri Odası Başkanı Sami Can, Maden Mühendisleri Odası Yönetim Kurulu Üyesi Mahmut Yılmaz, Makina Mühendisleri Odası Yönetim Kurulu Sayman Üyesi Ahmet Eniş, Metalurji Mühendisleri Odası Başkanı Cemalettin Küçük, Yönetim Kurulu Üyeleri Talat Çamlıdere ile Kaya Özeren'den oluşan TMMOB Heyeti özelleştirme kapsamına alınan Seydişehir Eti Alüminyum Tesislerinde bir dizi inceleme ve toplantılar gerçekleştirdi.

### 18 Eylül 2003

Elektrik Mühendisleri Odamızın düzenlediği Elektrik, Elektronik ve Bilgisayar Mühendisliği 10. Ulusal Kongresi katılan TMMOB Başkanı Kaya Güvenç, açılıшта bir konuşma yaptı.

### 19 Eylül 2003

TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Kaya Güvenç ve Genel Sekreter M. Fikret Özbilgin Filistin Büyükelçisi Sayın Fouad Yaseen'i ziyaret etti. Ziyarete, KESK Eğitim-Sen Genel Başkanı Alaattin Dinçer ile KESK SES Genel Başkanı İsmail Hakkı Tombul da katıldılar.

### 20 Eylül 2003

TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Kaya Güvenç Alevi Bektaşlı Federasyonunun 1. Olağan Genel Kurul toplantısının açılışına katıldı. İstanbul'da yapılan "Kıbrıs Sorununda Demokratik Çözüm Arayışları Konferansı"na TMMOB Yönetim Kurulu Üyeleri H.Ali Ulusoy ve Kadir Dağhan katıldı. Konferansa DİSK, KESK, TMMOB ve TTB'nin Ortak Tebliğ H.Ali Ulusoy tarafından sunuldu.

**22 Eylül 2003**

Türkiye Komünist Partisi Ankara İl Yöneticileri Birliğimizi ziyaret etti.

**23 Eylül 2003**

19 Eylül 2003 tarihinde vefat eden Yazar Dursun Akçam'ın Maltepe Camii'nde düzenlenen cenaze törenine katıldı.

**24 Eylül 2003**

KESK'in Irak'a asker gönderme girişimlerine tutum geliştirmek amacıyla demokratik kitle örgütlerinin de katıldığı toplantı TMMOB'nde yapıldı.

TAYAD'lı Ailelerin tecrit ile ilgili Abdi İpekçi Parkı'nda yaptıkları basın açıklamasına katıldı ve Abdi İpekçi Parkı'nda bekleyişlerini sürdüren Depremzedeler ziyaret edildi.

**26 Eylül 2003**

Makina Mühendisleri Odası'nın düzenlemiş olduğu Ulaşım-Trafik Kongresi'ne TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Kaya Güvenç katılarak bir konuşma yaptı.

**27 Eylül 2003**

Küresel Barış ve Adalet Koalisyonunun Ankara Sıhhiye Meydanında düzenlediği "Irak'ta İşgale Son, Filistin'e Özgürlük" Mitingine TMMOB pankartı altında katılım sağlandı.

**30 Eylül 2003**

Emek Platformu Başkanlar Kurulu toplantısına TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Kaya Güvenç katıldı.

**01 Ekim 2003**

Çevre Mühendisleri Odası'nın düzenlemiş olduğu V.Ulusal Çevre Mühendisliği Kongresi'ne TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Kaya Güvenç, Yürütme Kurulu Üyesi Alaeddin Aras ve Genel Sekreter M.Fikret Özbilgin katıldı. TMMOB Başkanı Kongre açılışında Irak'a asker gönderilmesi, küreselleşme ve çevre konularına değinen bir konuşma yaptı.

KESK'in TBMM Dikmen Kapısı önünde düzenlemiş olduğu basın açıklamasına katılım sağlandı.

TBMM açılış resepsiyonu'na TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Kaya Güvenç katıldı.

**02 Ekim 2003**

Gıda Mühendisleri Odası'nın düzenlemiş olduğu 3. Gıda Mühendisliği Kongresi'ne TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Kaya Güvenç, TMMOB Yürütme Kurulu Üyeleri Alaeddin Aras ve Ekrem Poyraz katıldı.

Yapı Denetimi, Rekabet Kurulu ile yaşanan sorunlar ve TMMOB Kanunu, TMMOB Konut Kurultayı ve yönetici izinleri konularında görüşüldüğü



Bayındırlık ve İskan Bakanı Zeki Ergezen ile yapılan görüşmeye TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Kaya Güvenç, Sayman Üye A.Betül Uyar ve Genel Sekreter M.Fikret Özbilgin katıldı.

### **03 Ekim 2003**

Antalya İl Koordinasyon Kurulu tarafından düzenlenen “Etik Ahlak ve Davranış İlkeleri Tartışma Metin Taslağı” konulu söyleşiye Yürütme Kurulu Üyesi Hüseyin Yeşil katıldı.

### **05 Ekim 2003**

TBMM gündemine alınan Irak’a asker gönderilmesine ilişkin yetki istemine karşı, DİSK, KESK, TTB ve TMMOB tarafından TMMOB’nde basın toplantısı düzenlendi.

### **06 Ekim 2003**

TBMM Dikmen Kapısı önünde kadınların “Teskereye hayır; çocuklarımızı, eşlerimizi Irak’ta ABD askeri olmaya göndermeyeceğiz” başlıklı kitlesel basın açıklamasına TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Kaya Güvenç katıldı.

Hükümetin Irak’a asker gönderme yetki istemi ile ilgili olarak TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Kaya Güvenç Ulusal Kanal’ın Haber Programına telefon ile katıldı.

### **07 Ekim 2003**

TMMOB Başkanı Kaya Güvenç, TBMM’nde görüşülecek olan yetki tezkeresi ile ilgili NTV’de Güne Başlarken Programına telefon ile katıldı.

Yapı Denetimi Kanunu, TMMOB Kanunu üzerine Bayındırlık ve İskan Bakanlığı Müsteşar Yardımcısı Mahmut Küçük ve Yüksek Fen Kurulu Başkanı Oktay Şendur ile yapılan görüşmeye TMMOB Başkanı Kaya Güvenç katıldı.

Hükümetin, Irak’a asker gönderilmesi ile ilgili teskereyi gündeme getirmek istemesi üzerine 5 Ekim 2003 tarihinde DİSK, KESK, TMMOB ve TTB tarafından yapılan basın toplantısı sonrası yapılacak eylem takvimi çerçevesinde Ceyhun Atıf Kansı Caddesi üzerinde bulunan Küçük Parkta toplanılması ve sonrası aynı cadde üzerinde bulunan AKP Genel Merkezi önünde yapılan basın açıklamasına ve buradan TBMM’ne yapılan yürüyüşe kitlesel katılım sağlandı.

Hükümetin, Irak’a asker gönderilmesi kararı için TBMM’de görüşülecek olan tezkere ile ilgili DİSK, KESK, TMMOB ve TTB Başkan ve Yönetim Kurulu üyelerinden oluşan bir heyet CHP Grup Başkanvekili Kemal Anadol ile görüştü.

TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Kaya Güvenç, TBMM’de görüşülecek olan tezkere ile ilgili Ulusal TV Haber Programına telefon ile katıldı.

CHP Parti Meclis Üyesi Demet Işık Birliğimizi ziyaret etti.

**08 Ekim 2003**

Hasan Balıkcı'nın Urfa Ağır Ceza Mahkemesinde devam eden duruşmasına TMMOB Yürütme Kurulu Üyesi Necmi Ergin katıldı.

Hükümetin Irak'a asker gönderilmesi teskeresinin kabul edilmesi ile ilgili TBMM önünde yapılan basın açıklamasına kitlesel katılım sağlandı. Ayrıca DİSK, KESK, TMMOB ve TTB Başkan ve Yönetim Kurulu üyelerinden oluşan bir heyet AKP Grup Başkanvekilleri Salih Kapusuz, Faruk Çelik ve CHP Grup Başkanvekili Haluk Koç ile görüştü.

**09 Ekim 2003**

Makina Mühendisleri Odası Eskişehir Şubesi tarafından düzenlenen Ölçü Bilim Kongresine TMMOB Yürütme Kurulu Üyesi Alaeddin Aras katıldı. Çankaya Belediye tarafından düzenlenen "Kent Konseyi" toplantısının Kent Planlama Komisyonu çalışmalarına TMMOB Yönetim Kurulu üyesi Remzi Sönmez katıldı.

**10 Ekim 2003**

Yol-İş Sendikası tarafından düzenlenen "Kamu Yönetimi ve Yerel Yönetim Reform"u sempozyumu'na TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Kaya Güvenç konuşmacı olarak katıldı.

Tüketici Dernekleri Federasyonu'nun düzenlemiş olduğu tanıtım toplantısına TMMOB Yönetim Kurulu Üyesi Celal Beşiktepe katıldı.

**11 Ekim 2003**

Mersin Halkevi'nin düzenlemiş olduğu Yerel Yönetimler ve Kamu Yönetimi Temel Kanunu ile getirilmek istenen personel rejiminin tartışıldığı "Yerel Yönetimler Kurultayı"nın sabah oturumuna TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Kaya Güvenç panelist olarak katıldı.

Mersin'de yapılan TMMOB Adana ve Mersin ortak Bölge Toplantısı'na TMMOB Başkanı Kaya Güvenç ve Genel Sekreter M.Fikret Özbilgin katıldı.

**13 Ekim 2003**

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı'nın düzenlediği Uluslararası İş Sağlığı ve Güvenliği Bölgesel Konferansı'na TMMOB Yürütme Kurulu Üyesi Alaeddin Aras ve İşçi Sağlığı ve Güvenliği Çalışma Grubu üyeleri katıldı.

**14 Ekim 2003**

Türkiye-AB Karma İstişare Komitesi Türkiye Kanadı toplantısına TMMOB Yürütme Kurulu Üyesi Hüseyin Yeşil katıldı.

**16 Ekim 2003**

TMMOB adına İnşaat Mühendisleri Odası Sekreterliğinde düzenlenen "TMMOB Ulaştırma Politikaları Kongresi" Karayolları Genel Müdürlüğü Toplantı Salonu'nda yapıldı.

Dünya Mühendislik Kuruluşları Federasyonu (WFEO) Genel Kurulu'na

Birliğimizi temsilen TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Kaya Güvenç ve Yönetim Kurulu Üyesi Kadir Dağhan katıldı.

### **17 Ekim 2003**

TMMOB olarak Seydişehir’de düzenlenen “Özelleştirme ve Seydişehir” konulu Konferansa KİGEM Vakfı Başkanı Mümtaz Soysal ve Araştırmacı Mustafa Çınkılı konuşmacı olarak katıldılar.

### **18 Ekim 2003**

Ankara Valiliği İl Trafik Komisyonunun kararı doğrultusunda yayalara kapatılan Kızılay yaya geçitlerinin tekrar trafiğe açılması için yapılan basın açıklamasına kitlesel katılım sağlandı.

Makine Mühendisleri Odası tarafından Diyarbakır’da düzenlenen III. Gap ve Sanayi Kongresi’ne Alaeddin Aras katılarak açılışta bir konuşma yaptı.

### **20 Ekim 2003**

Jeofizik Mühendisleri Odası’nın İzmir Dokuz Eylül Üniversitesi’nde düzenlenmiş olduğu Türkiye 15.Jeofizik Kurultayı ve Sergisi’ne TMMOB II.Başkanı Oğuz Gündoğdu katıldı.

Şanlıurfa Bölge Toplantısı’na TMMOB Yürütme Kurulu Üyeleri Alaeddin Aras, Ekrem Poyraz ve Yönetim Kurulu Üyesi Remzi Sönmez katıldılar.

### **21 Ekim 2003**

Şanlıurfa İl Koordinasyon Kurulu Sekreterliği tarafından düzenlenen “Kent, Kentleşme ve Şanlıurfa” konulu Panel’e TMMOB Yürütme Kurulu Üyesi Alaeddin Aras Yönetici, Yönetim Kurulu Üyesi M.Remzi Sönmez konuşmacı olarak katıldı.

Çankaya Belediye Başkanı Haydar Yılmaz Birliği ziyaret etti.

### **22 Ekim 2003**

TMMOB Adıyaman ve Diyarbakır Bölge toplantılarına TMMOB Yürütme Kurulu Üyeleri Alaeddin Aras, Ekrem Poyraz ve Yönetim Kurulu Üyesi M.Remzi Sönmez katıldı.

Makina Mühendisleri Odası tarafından Zonguldak’ta düzenlenen II.Demir-çelik Sempozyumu’na TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Kaya Güvenç katıldı ve açılış konuşması yaptı.

Jeoloji Mühendisleri Odası tarafından Trabzon’da düzenlenen Doğu Karadeniz Bölgesi’nin Jeolojisi ve Maden Potansiyeli Sempozyumu’na TMMOB Yürütme Kurulu Üyesi Necmi Ergin katıldı.

Düzce Depremzedeler Derneği S.S. Evsiz Depremzedeler Dayanışma Komut-Yapı Kooperatifi’nin Türk-İş Toplantı Salonunda sorunlarının aktarıldığı, Emek Platformu Bileşenleri ve Siyasi Partilerin de katıldığı toplantıya TMMOB Saymanı A.Betül Uyar, Genel Sekreter Yardımcısı Hakan Genç ve Teknik Görevli Murat Sümer katıldı. TMMOB Saymanı toplantı sonrası Düzce TV’ye konuyla ilgili açıklama yaptı.

**23 Ekim 2003**

DEHAP Yöneticileri TMMOB'ni ziyaret etti.

**28 Ekim 2003**

TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Dicle Haber Ajansı tarafından hazırlanan barış konulu bir kampanya filmi için çekime katıldı.

**29 Ekim 2003**

TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Kaya Güvenç Cumhurbaşkanı Ahmet Necdet Sezer'in Cumhuriyetin 80.yılı nedeniyle verdiği resepsiyona katıldı.

**31 Ekim 2003**

Türkiye Bilimler Akademisi ve Tarih Vakfı, tarafından Avrupa Komisyonu ve Türkiye İnsan Hakları Vakfı'nın desteğiyle düzenlenen Türkiye'de İnsan Hakları ve Sivil Toplumun Gelişimi konulu toplantıya TMMOB Yürütme Kurulu Üyesi Alaeddin Aras katıldı.

**1 Kasım 2003**

Elektrik Mühendisleri Odası'nın Ankara'da Hasan Balıkcı anısına düzenlemiş olduğu II. Öğrenci Kurultayı'na TMMOB Başkanı Kaya Güvenç katılarak bir konuşma yaptı.

Türk Tabipleri Birliği'nin Nusret Fişek Anma Etkinlikleri kapsamında düzenlemiş olduğu "Türkiye'de Değişik Sektörlerdeki Tahribatlar: Bunlara Karşı Ne yapılabilir?" başlıklı Panele TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Kaya Güvenç Panel Yöneticisi, Şehir Plancıları Odası Başkanı Nevzat Uğurul "Kent Toprakları" konusunda panelist olarak katıldı.

TMMOB Samsun Bölge toplantısına TMMOB Yönetim Kurulu II.Başkanı Oğuz Gündoğdu ve Sayman A.Betül Uyar katıldı.

**4 Kasım 2003**

T.Ziraatçılar Derneği Başkanı İbrahim Yetkin Birliğimizi ziyaret etti.

**5 Kasım 2003**

Türk Tabipleri Birliği'nin ülke düzeyinde gerçekleştirdiği bir günlük iş bırakma uyarı eylemine TMMOB olarak destek verildi.

**6 Kasım 2003**

YÖK'ün kuruluş yıldönümü nedeniyle YÖK Protesto amacıyla öğrencilerin ve Eğitim-Sen'in Kızılay'da gerçekleştirmek istedikleri ancak emniyet güçlerinin gaz bombalı, cop, panzerli ve köpekli saldırısına uğradıkları kitlesel basın açıklamasına destek verildi. Destek için alanda bulunan TMMOB Başkanı Kaya Güvenç ve KESK Başkanı Sami Evren yapılan saldırıya kınayan açıklamalar yaptı.

Şehir Plancıları Odası ve Mersin Üniversitesi'nin 6-8 Kasım 2003 tarihlerinde Mersin'de birlikte gerçekleştirdiği Şehircilikte Reform konulu 8 Kasım

Dünya Şehircilik Günü 27.Kollokyumu'na TMMOB Yönetim Kurulu Üyesi M.Remzi Sönmez ve TMMOB Danışmanı E.Serdar Karaduman katıldı.

Çağdaş Yaşamı Destekleme Derneği Ankara Şubası yöneticileri Birliğimizi ziyaret etti.

### **7 Kasım 2003**

Makina Mühendisleri Odasının İstanbul'da gerçekleştirdiği V.Ulusal Makina Mühendisliği Eğitimi Sempozyumu açılışına TMMOB II.Başkanı Oğuz Gündoğdu ve Yürütme Kurulu Üyesi Hüseyin Yeşil katıldı. TMMOB II.Başkanı sempozyum açılışında bir konuşma yaptı.

İlhan Erdost'un 23 yıl önce katledilişinin yıldönümü nedeniyle mezarı başında yapılan anmaya TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Kaya Güvenç katıldı.

TMMOB İstanbul Bölge Toplantısına TMMOB Başkanı Kaya Güvenç, II.Başkan Oğuz Gündoğdu, Yürütme Kurulu Üyesi Hüseyin Yeşil, Yönetim Kurulu Üyeleri Hakan Aydoğdu, Celal Beşiktepe, H.Ali Ulusoy ve Mehmet Göçebe katıldı.

### **8 Kasım 2003**

Makina Mühendisleri Odası'nın İstanbul'da gerçekleştirdiği "V.Ulusal Makina Mühendisliği ve Eğitimi Sempozyumu" programı içinde yer alan Makina Mühendisleri Odası Başkanı Emin Koramaz'ın yönettiği "Üniversiteler Yasası"nın tartışıldığı Panele TMMOB Başkanı Kaya Güvenç Panelist olarak katıldı ve yasaya ilişkin görüşlerini açıkladı.

### **9 Kasım 2003**

Bursa Akademik Odalar Birliği Kooperatifine odalarımızın Bursa şubelerinin üyelikleri ile ilgili olarak Bursa'da şube yöneticileri ile toplantı yapıldı. Toplantıya TMMOB II. Başkanı Oğuz Gündoğdu, Yönetim Kurulu Üyeleri Kadir Dağhan ve H.Ali Ulusoy katıldı. Daha sonra TMMOB Bursa Bölge toplantısı gerçekleştirildi.

### **12 Kasım 2003**

Düzce Depreminin 4.yıldönümü nedeniyle Düzce Anıtpark'ta düzenlenen etkinliğe TMMOB II.Başkanı Oğuz Gündoğdu katıldı. TMMOB'ne verilen teşekkür belgesini aldı.

TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Kaya Güvenç Avrupa Sosyal Forumuna katılmak üzere ve TMMOB adına bir konuşma yapmak, Fransız Mühendisleri Birliği ve WFEO Genel Sekreteri ile görüşmelerde bulunmak üzere Fransa'ya gitti.

### **13 Kasım 2003**

Elektrik Mühendisleri Odası Ankara Şubesi tarafından düzenlenen "İletişim Teknolojileri Çalıştayı" açılışına TMMOB Yürütme Kurulu Üyesi Hüseyin Yeşil katılarak bir konuşma yaptı.

**15 Kasım 2003**

Türkiye Kent Kooperatifleri Merkez Birliği'nin "Kentsel Dönüşüm Projeleri" konulu toplantısına TMMOB Yönetim Kurulu Üyesi M.Remzi Sönmez katıldı.

**17 Kasım 2003**

DİSK'e bağlı Emekli-Sen'in emeklilerin sorunlarını dile getirmek ve kamuoyuna mal etmek üzere 15-16 Kasım 2003 tarihlerinde İstanbul, İzmir ve Adana'dan Ankara'ya gerçekleştirdikleri ve bu kapsamda yürüyüş sonunda Abdi İpekçi Parkı'nda yapılan basın açıklamasına katıldı.

**19 Kasım 2003**

Kamu Yönetimi Temel Kanunu Tasarısı ile ilgili düşüncelerini açıklamak ve görüş alışverişinde bulunmak üzere Devlet Denetim Elemanları Derneği Başkanı Atılay Ergüven ve Yönetim Kurulu Üyeleri Birliğimizi ziyaret etti. Bağımsız Cumhuriyet Partisi Yöneticileri Birliğimizi ziyaret etti.

TMMOB Eskişehir Bölge toplantısına TMMOB Başkanı Kaya Güvenç, Yürütme Kurulu Üyesi Alaaddin Aras, Yönetim Kurulu Üyesi Mehmet Göçebe ve Genel Sekreter Yardımcısı Hakan Genç katıldı. Toplantı öncesi TMMOB Heyeti Şişe Cam Fabrikalarındaki sendikal çalışmaları nedeniyle işten atılan işçileri ziyaret ederek destek verdi.

Küba Cumhuriyeti Büyükelçiliği ve Jose Marti Küba Dostluk Derneği'nin ortaklaşa düzenlediği Küba Haklı ile Dostluk, Dayanışma ve Kültür Haftası açılış törenine TMMOB Genel Sekreteri M.Fikret Özbilgin katıldı.

**20 Kasım 2003**

DİSK, KESK, TMMOB ve TTB tarafından İTÜ Evi'nde "Kamu Yönetimi Temel Kanunu, Reform Değil, Sosyal Devletin Tasfiyesi" konulu Sempozyum düzenlendi. Açılış konuşması Sami Evren tarafından yapılan sempozyumda 12 sunum yapıldı. TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Kaya Güvenç'in de Oturum Başkanlığı yaptığı sempozyumda TMMOB adına yapılan "Kamu Hizmetlerinin Tasfiyesi" başlıklı sunum Sayman Üye A.Betül Uyar tarafından yapıldı.

İstanbul'da meydana gelen bombalı saldırılar ile ilgili olarak TÜRK-İŞ, HAK-İŞ, DİSK, KESK, TMMOB, TTB, T.KAMU-SEN, MEMUR-SEN tarafından TMMOB'nde ortak basın açıklaması yapıldı. Açıklamayı TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Kaya Güvenç yaptı.

**21 Kasım 2003**

SHP Genel Sekreteri ve yöneticileri KESK ve TMMOB Başkanları ile görüşerek yerel seçimler sürecine ilişkin görüşlerini açıkladı.

**22 Kasım 2003**

İstanbul'da 15 ve 20 Kasım 2003 günlerinde yaşanan bombalı saldırıları protesto etmek amacıyla TÜRK-İŞ, HAK-İŞ, DİSK, KESK, T.KAMU-SEN, MEMUR-SEN, TMMOB, TTB'nin çağrısıyla Kızılay'da gerçekleşen

ve TMMOB Başkanı Kaya Güvenç tarafından yapılan basın açıklamasına kitlesel katılım sağlandı.

### **03 Aralık 2003**

TMMOB Kimya Mühendisleri Odası tarafından İzmir’de yapılan III.Uluslararası Ambalaj Kongresi ve Sergisi’ne TMMOB Başkanı Kaya Güvenç ve Yürütme Kurulu Üyesi Alaeddin Aras katıldı. TMMOB Başkanı Kongrede açılış konuşması yaptı.

TMMOB İzmir Bölge toplantısına TMMOB Başkanı Kaya Güvenç, Yürütme Kurulu Üyesi Alaeddin Aras, Yönetim Kurulu Üyesi Mehmet Göçebe katıldı.

### **04 Aralık 2003**

TMMOB Makina Mühendisleri Odası tarafından İzmir’de gerçekleştirilen III.Ulusal Hidrolik Pnömatik Kongresi ve Sergisi’ne TMMOB Başkanı Kaya Güvenç, Yürütme Kurulu Üyesi Alaeddin Aras ve Yönetim Kurulu Üyesi Mehmet Göçebe katıldı. TMMOB Başkanı Kongre’de açılış konuşması yaptı.

TMMOB Başkanı ve Yönetim Kurulu Üyeleri TMMOB İzmir İl Koordinasyon Kurulu tarafından düzenlenen “Yeni Yasal Düzenlemeler ve TMMOB” konulu Panel’e katıldı. TMMOB Başkanı Panel açılışında bir konuşma yaptı.

### **05 Aralık 2003**

TMMOB Çanakkale Bölge toplantısına TMMOB Yürütme Kurulu Üyesi Alaeddin Aras ve Yönetim Kurulu Üyesi Mehmet Göçebe katıldı.

TMMOB Kocaeli Bölge toplantısına TMMOB Yürütme Kurulu Üyesi Hüseyin Yeşil ve Yönetim Kurulu Üyesi Hakan Aydoğdu katıldı.

### **06 Aralık 2003**

TMMOB Edremit ve Balıkesir Bölge toplantılarına TMMOB Yürütme Kurulu Üyesi Alaeddin Aras ve Yönetim Kurulu Üyesi Mehmet Göçebe katıldı. TMMOB Hatay Bölge toplantısına TMMOB II.Başkanı Oğuz Gündoğdu ve TMMOB Yönetim Kurulu Üyesi Kadir Dağhan katıldı.

### **07 Aralık 2003**

TMMOB Gaziantep Bölge toplantısına TMMOB II.Başkanı Oğuz Gündoğdu ve TMMOB Yönetim Kurulu Üyesi Kadir Dağhan katıldı.

### **08 Aralık 2003**

Başbakanlık İnsan Hakları Danışma Kurulu (Olağanüstü) 6.Toplantısına TMMOB Yürütme Kurulu Üyesi Alaeddin Aras katıldı.

### **10 Aralık 2003**

TMMOB adına Elektrik Mühendisleri Odası Sekreterliğinde düzenlenen “TMMOB IV.Enerji Sempozyumu” Milli Kütüphane Salonu’nda yapıldı.



TMMOB Saymanı A. Betül Uyar, CNN-Türk'ün aynı akşam DSİ Genel Müdürünün katıldığı canlı yayın "soru-cevap" programına telefon ile bağlanarak kadın mühendislere yönelik uygulamalarını eleştirdi.

Bayındırlık ve İskan Bakanlığı tarafından düzenlenen Deprem Şurası Paneli'ne TMMOB II.Başkanı Oğuz Gündoğdu katıldı.

### **11 Aralık 2003**

Türk Eczacılar Birliği Olağan Genel Kurulu'na TMMOB II.Başkanı Oğuz Gündoğdu katıldı.

KESK'in Kamu Reformu ve 2004 yılı bütçesine yönelik taleplerini kamuoyu ile paylaşmak, demokratik tepkilerini ifade edebilmek amacıyla "hizmet üretmeme" eylemi ile ilgili yapılan basın açıklamasına katılım sağlandı.

Türkiye Ziraatçılar Derneği tarafından düzenlenen 3.Ulusal Tarım Kongresine TMMOB Genel Sekreteri M.Fikret Özbilgin katıldı.

### **13 Aralık 2003**

TMMOB Yönetim Kurulu ve Oda Başkanları toplantısı yapıldı.

### **16 Aralık 2003**

Türkiye İsrافی Önlleme Vakfı Mütevelli Heyeti Başkanı ve Diyarbakır Milletvekili Prof.Dr. Aziz Akgül Birliğimizi ziyaret etti.

Rekabet Kurumu ile ilgili dava konusunda Danıştay 10.Daire Başkanı Zefer Kantarcıoğlu ile yapılan görüşmeye TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Kaya Güvenç ve Hukuk Danışmanı Nurten Çağlar Yakış katıldı.

### **17 Aralık 2003**

T.Eczacılar Birliği Genel Kurulu sırasında yaptığı konuşmadan dolayı KESK Genel Başkanı Sami Evren'in şahsında KESK örgütüne yönelik yapılan saldırılarla ilgili "KESK'e sahip çıkmak demokrasi ve barışa sahip çıkmaktır" şiarıyla demokrasi güçleri, sendikalar, siyasi partiler ve meslek odalarıyla birlikte Eğitim Sen 1 Nolu Şube önünde KESK tarafından yapılan kitlesel basın açıklamasına TMMOB pankartı altında katılım sağlandı.

İnşaat Mühendisleri Odası Adana Şubesi'nin 25.kuruluş yıldönümü etkinlikleri kapsamında TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Kaya Güvenç'in konuşmacı olarak katıldığı "Nasıl Bir Yerel Yönetim, Nasıl Bir Kamu Yönetimi Reformu" konulu söyleşiye, TMMOB Saymanı A.Betül Uyar, Yönetim Kurulu Üyeleri Sıtkı Erduran ve Mehmet Göçebe katıldı.

Ziraat Mühendisleri Odası Adana Şubesi Kurucusu İ.Akın Özdemir'in ölümünün 25. yılı nedeniyle düzenlenen Anma Etkinlikleri kapsamında TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Kaya Güvenç, Yücel Sayman ve Mehmet Bekaroğlu'nun konuşmacı olarak katıldığı ve Ziraat Mühendisleri Odası Başkanı Gökhan Günaydın'ın yönettiği "Cumhuriyetin 80.yılında İnsan



Hakları, Demokrasi ve Laiklik” konulu Panel’e TMMOB Saymanı A.Betül Uyar, Yönetim Kurulu Üyeleri Sıtkı Erduran ve Mehmet Göçebe katıldı.

Adana Bölge toplantısına TMMOB Başkanı Kaya Güvenç, TMMOB Saymanı A.Betül Uyar, Yönetim Kurulu Üyeleri Sıtkı Erduran ve Mehmet Göçebe katıldı.

### **18 Aralık 2003**

TMMOB Saymanı A.Betül Uyar İnşaat Mühendisleri Odası Adana Şubesi Başkanı Sadi Sürenkök’ün babasının cenaze törenine ve daha sonra İnşaat Mühendisleri Odası Adana Şubesi 25.Yıl etkinlikleri kapsamında düzenlenen Cevat Geray ve Tarık Şengül’ün konuşmacı olarak katıldığı “Yerel Yönetimler ve Kamu Yönetimi Temel Kanunu” konulu Panele yönetici olarak katıldı

### **19 Aralık 2003**

TMMOB adına Makina Mühendisleri Odası Sekreterliğinde düzenlenen “TMMOB Sanayi Kongresi” Milli Kütüphane Salonu’nda yapıldı.

Malatya İnönü Üniversitesi tarafından düzenlenen “1. Kamu Yönetimi Sempozyumu’nun 2.gün etkinliklerine ve bu etkinlikler kapsamında yer alan Kamu Yönetimi Temel Kanunu’nun tartışıldığı Prof.Dr.Cevat Geray’ın yönettiği Panele, TMMOB Saymanı A.Betül Uyar katıldı. A.Betül Uyar Sempozyumun kapanışında gerçekleştirilen değerlendirme oturumuna ve aynı gün akşamı Malatya Güneş TV’nin canlı yayın Kamu Yönetimi Temel Kanunu Açık Oturumuna konuşmacı olarak katıldı.

### **22 Aralık 2003**

TMMOB adına İnşaat Mühendisleri Odası, Mimarlar Odası ve Şehir Plancıları Odası’nın birlikte düzenlediği “TMMOB Konut Kurultayı” Milli Kütüphane Salonu’nda yapıldı.

### **24 Aralık 2003**

Filistin Büyükelçiliğinden İbrahim Tamim Birliğimizi ziyaret etti.

Türk Tabipleri Birliği’nin ülke düzeyinde gerçekleştirdiği bir günlük iş bırakma eylemine TMMOB olarak destek verildi.

2004 yılı mali bütçesinin TBMM’nde görüşülmesine başlanılması üzerine KESK tarafından bütçeyi protesto etmek, bütçe ile ilgili görüş ve taleplerini bir kez daha gündeme getirmek üzere TBMM Dikmen Kapısı önünde KESK Genel Başkanı Sami Evren tarafından yapılan kitlesel basın açıklamasına destek verildi.

### **29 Aralık 2003**

TMMOB Yürütme Kurulu üyesi Ekrem Poyraz’ın vefat eden kızı Evrim Poyraz’ın cenaze törenine katıldı.

### **06 Ocak 2003**

TMMOB Başkanı Kaya Güvenç, KESK Genel Başkanı Sami Evren ve Türk Tabipleri Birliği II.Başkanı Metin Bakkalcı'nın katılımıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi'ne sevk edilen Kamu Yönetimi Temel Kanunu Tasarısı ve genel değerlendirme toplantısı yapıldı.

### **07 Ocak 2003**

TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Kaya Güvenç YÖK Başkanı Prof. Dr. Erdoğan Teziç ile telefon görüşmesi yaptı. Görüşmede, YÖK Kanun Tasarısı, genel olarak yüksek öğretim, özel olarak da mühendislik-mimarlık eğitiminin sorunları konusunda görüşlerini aktardı.

### **12 Ocak 2004**

TMMOB Ziraat Mühendisleri Odası 50.yıl Kutlama Programı Tarım Haftası Etkinlikleri kapsamında düzenlenen "Tarım ve Mühendislik" konulu Uluslararası Sempozyum'a TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Kaya Güvenç, Yönetim Kurulu Üyesi Ali Nazmi Ozan ve Genel Sekreter M.Fikret Özbilgin katıldı.

### **13 Ocak 2004**

TÜPRAŞ'ın İzmit, İzmir, Kırıkkale, Batman ve Körfez rafinerilerinden Ankara'ya gelen işçilerle birlikte TÜPRAŞ'ın özelleştirme ihalesinin yapıldığı saatlerde Özelleştirme İdaresi önünde yapılan kitlesel basın açıklamasına katıldı.

### **14 Ocak 2004**

TBMM Plan ve Bütçe Komisyonu ve İşçileri Komisyonu'nun "Kamu Yönetimi Temel Kanunu Tasarısı" gündemli toplantılarına TMMOB görüşlerini aktarmak üzere TMMOB Saymanı A.Betül Uyar ve Genel Sekreter Yardımcısı Hakan Genç katıldı.

### **16 Ocak 2004**

Ortadoğu Teknik Üniversitesi Afet Yönetimi Uygulama ve Araştırma Merkezi tarafından gerçekleştirilen "Türkiye'nin Afet Yönetim 5. Yuvarlak Masa Toplantısı"na TMMOB adına TMMOB Afet Komitesi üyesi Mimar Hasan Kıvırcık katıldı.

### **20 Ocak 2004**

TMMOB Saymanı A.Betül Uyar Ulusal TV'nin "Güne Bakış" canlı yayın programına telefonla katıldı.

### **22 Ocak 2004**

Türkiye Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonu'nun düzenlemiş olduğu I.Ulusal Sosyal Politika Kongresi açılışına TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Kaya Güvenç katıldı.

### **23 Ocak 2004**

TBMM'de CHP Grup Başkanlığı'nın Kamu Yönetimi Temel Kanunu'nun Genel Kurul'a sevk edilmesi sürecinde yapılacak eylemlilik hattını görüşmek üzere, demokratik kitle örgütlerini çağrılardığı toplantıya TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Kaya Güvenç ve Genel Sekreter Yardımcısı Hakan Genç katıldı.

### **24 Ocak 2004**

Kamu Yönetimi, Yerel Yönetimler, Özel İdareler ve Sözleşmeli Personel Kanun taslaklarına ilişkin Meslek Odaları, Sendikalar, Sivil Toplum Örgütleri ve Siyasi Partiler tarafından İzmir'de ortaklaşa düzenlenen "Kamu Reformu Aldatmacasına Hayır" Miting'ine TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Kaya Güvenç katıldı.

Makina Mühendisleri Odası'nın İzmir'de "İş Sosyal-Kültürel Etkinlik ve Kongre Merkezi"nin "İş Merkezi Bölümünün" açılışına TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Kaya Güvenç katıldı.

Pir Sultan Abdal Kültür Derneği tarafından "Sivas Katliamı'nın 10.Yılı Anma Etkinlikleri" nedeniyle düzenlenen plaket törenine TMMOB Genel Sekreteri M.Fikret Özbilgin katılarak TMMOB'ne verilen Anı Plaketi'ni aldı.

Ankara Emek ve Demokrasi Platformu'nun Ulus Heykel önünden Kızılay'a kadar yürüyüş ve Sakarya Caddesinde gerçekleştirdiği basın açıklamasına katıldı.

Türkiye Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonu'nun düzenlemiş olduğu I.Ulusal Sosyal Politika Kongresi kapsamında yapılan "Yaşam Boyu Sosyal Koruma" Çalıştayı'na TMMOB Genel Sekreter Yardımcısı Hakan Genç katılarak TMMOB görüşlerini aktardı.

### **27 Ocak 2004**

SHP Genel Başkanı Murat Karayalçın ve MYK üyesi Uğur Celasun Birliğimizi ziyaret etti.

TBMM'de CHP Grup Başkanlığı'nın Kamu Yönetimi Temel Kanunu'nun Genel Kurul'a sevk edilmesi sürecinde yapılacak eylemlilik hattını görüşmek üzere, demokratik kitle örgütlerini çağrılardığı toplantıya TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Kaya Güvenç ve TMMOB Saymanı A.Betül Uyar katıldı.

### **28 Ocak 2004**

TBMM'de CHP Grup Başkanlığı'nda Kamu Yönetimi Temel Kanunu ile ilgili sürdürülen toplantıya TMMOB Saymanı A.Betül Uyar katıldı.

Ankara Görme Engelliler Spor Klübü yöneticileri Birliğimizi ziyaret etti.

### **30 Ocak 2004**

Ankara Sosyal Demokrasi Koordinasyonu CHP Ankara Büyükşehir Belediye Başkan aday aday Şükrü Yalnız Birliği ziyaret etti.

**04 Şubat 2004**

TBMM'de CHP Grup Başkanlığı'nda Kamu Yönetimi Temel Kanunu ile ilgili oluşturulan eylemlilik hattı Yürütme Kurulu toplantısına TMMOB Saymanı A.Betül Uyar katıldı.

**05 Şubat 2004**

TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Kaya Güvenç Konya'da 11 katlı Zümrüt Apartmanın yıkılması ile ilgili TRT 2'de canlı yayınlanan İş Dünyası programına katıldı.

**09 Şubat 2004**

TBMM'de görüşülmekte olan Kamu Yönetimi Temel Kanunu'na karşı 12 Kuruluşun Başkan düzeyinde temsil edildiği ortak eylem programı TMMOB'nde yapılan basın toplantısında TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Kaya Güvenç tarafından açıklandı.

**10 Şubat 2004**

Hükümetin hazırlayarak TBMM'ye sevk ettiği ve Komisyonlardan geçip Meclis Genel Kurulu'nda görüşülecek olan Kamu Yönetimi Temel Kanunu Tasarısı'nın geri çekilmesi için başlatılan eylemlilik çerçevesinde TBMM Dikmen Kapısı önünde yapılan basın açıklamasına kitlesel katılım sağlandı. TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Kaya Güvenç tarafından yapılan açıklama sonrası Siyasi Parti Grupları ve milletvekilleriyle görüşme yapıldı.

**14 Şubat 2004**

TMMOB Petrol Mühendisleri Odası Genel Kurulu yapıldı. Genel Kurul'a katılan TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Kaya Güvenç bir konuşma yaptı.

**17 Şubat 2004**

Petrol-İş tarafından TÜPRAŞ'ın özelleştirilmesine ilişkin Özelleştirme Yüksek Kurulu Kararının iptali için açılacak dava ile ilgili olarak Ankara Bölge İdare Mahkemesi önünde kitlesel olarak yapılan basın açıklamasına TMMOB Başkanı Kaya Güvenç ve Genel Sekreter M.Fikret Özbilgin, Elektrik, Kimya, Makine, Metalurji Mühendisleri Odalarımızın Başkan ve Yöneticileri katıldı.

**18 Şubat 2004**

Kamu Yönetimi Temel Kanunu Tasarısına karşı yapılan eylemler çerçevesinde TBMM Dikmen Kapısı önünde KESK Genel Başkanı Sami Evren tarafından yapılan basın açıklamasına kitlesel katılım sağlandı. Kamu Yönetimi Temel Kanunu Tasarısı'nın TBMM Genel Kurulu'nda görüşülmesi nedeniyle TÜRK-İŞ tarafından TBMM Dikmen Kapısı önünde yapılan basın açıklamasına TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Kaya Güvenç, TMMOB Saymanı A.Betül Uyar ve Genel Sekreter M.Fikret Özbilgin katıldı.

### **19 Şubat 2004**

Kamu Yönetimi Temel Kanunu Tasarısı ile ilgili sürecin değerlendirilmesi gündemiyle 11 örgüt Başkanının katılımıyla Türk-İş’de yapılan toplantıya TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Kaya Güvenç ve TMMOB Saymanı A.Betül Uyar katıldı.

### **20 Şubat 2004**

Bayındırlık ve İskan Bakanlığı tarafından 20-22 Şubat 2004 tarihleri arasında Bolu-Abant’ta yapılan “Kentsel Dönüşüm Yasası Taslağı” Atölye çalışması’na TMMOB Saymanı A.Betül Uyar, Yönetim Kurulu Üyeleri H.Ali Ulusoy, M.Remzi Sönmez ve Harita ve Kadastro Mühendisleri Odası, Jeofizik Mühendisleri Odası, Jeoloji Mühendisleri Odası, Makina Mühendisleri Odası, Mimarlar Odası ve Şehir Plancıları Odası Başkan ve temsilcileri katıldı. İstanbul Üniversitesi Stratejik Araştırmalar Merkezi tarafından düzenlenen Kamu Yönetimi Temel Kanunu Tasarısı Sempozyumu 1.gün çalışmaları kapsamında yer alan Panele TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı üKaya Güvenç konuşmacı olarak katıldı.

### **21 Şubat 2004**

TMMOB Maden Mühendisleri Odası ve Ziraat Mühendisleri Odası Genel Kurulları yapıldı. Her iki genel kurulda katılan TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Kaya Güvenç birer konuşma yaptı.

### **23 Şubat 2004**

TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Kaya Güvenç TRT-1’de yayınlanan konut konulu canlı yayın “Susma Konuş” programına katıldı

### **25 Şubat 2004**

KESK tarafından Kamu Yönetimi Temel Kanunu Tasarısının Türkiye Büyük Millet Meclisi’nden geri çekilmesi istemiyle Kızılay’da yapılan kitlesel basın açıklamasına katılım sağlandı.

TTB’de yapılan Emek Platformu Başkanlar Kurulu toplantısına TMMOB Saymanı A.Betül Uyar ve TMMOB Teknik Görevlisi Murat Sümer katıldı.

### **26 Şubat 2004**

Kamu Yönetimi Temel Kanunu Tasarısına karşı KESK tarafından yapılan eylemler çerçevesinde TBMM Dikmen Kapısı önünde yapılan Kitlesel Basın açıklamasına katılım sağlandı.

Emek Platformu Teknik Komite toplantısına TMMOB Saymanı A.Betül Uyar katıldı.

Jeofizik Mühendisleri Odası tarafından 26-28 Şubat 2004 tarihleri arasında düzenlenen TURKIOG 2004 3rd Turkish International Oil&Gas Exhibition and Caspian&Black Sea Oil and Gas Conference’na TMMOB II.Başkanı Oğuz Gündoğdu katıldı.

**27 Şubat 2004**

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı'nda mesleki hizmetler kapsamında çalışacak yabancılara ve bunları çalıştıracak firmaların mağduriyetlerinin önlenmesi ile ilgili olarak Çalışma Genel Müdürü Cengiz Delibaş ve Bakanlık yetkililerinin katılımı ile yapılan toplantıya TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Kaya Güvenç, Genel Sekreter M.Fikret Özbilgin ve Hukuk Danışmanı Nurten Çağlar Yakış katıldı.

**28 Şubat 2004**

TMMOB Gıda Mühendisleri Odası Genel Kurulu yapıldı. Genel Kurul'a TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Kaya Güvenç ve Genel Sekreter M.Fikret Özbilgin katıldı. TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Kaya Güvenç Genel Kurul açılışında bir konuşma yaptı.

TMMOB Metalurji Mühendisleri Odası Genel Kurulu yapıldı. Genel Kurula katılan TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Kaya Güvenç bir konuşma yaptı.

TMMOB Tekstil Mühendisleri Odası Genel Kurulu yapıldı. Genel Kurula TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Kaya Güvenç mesaj iletti.

TMMOB Fizik Mühendisleri Odası Genel Kurulu yapıldı. Genel Kurula katılan TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Kaya Güvenç bir konuşma yaptı.

**02 Mart 2004**

TMMOB Ziraat Mühendisleri Odası tarafından Ziraat Mühendisleri Odası Lokali'nde Cargill ile ilgili yapılan kahvaltılı basın toplantısına TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Kaya Güvenç katıldı.

Kamu Yönetimi Temel Kanunu Tasarısı ve Ekleri ile ilgili olarak 6 Mart 2004 günü Ankara'da yapılacak merkezi Türkiye Mitingi hakkında miting çağrıcısı kurumların başkanlarının katılımıyla TMMOB'nde basın toplantısı düzenlendi. Basın açıklamasını KESK Başkanı Sami Evren yaptı.

**03 Mart 2004**

Emek ve Demokrasi Platformu'nun Sakarya Caddesi'nde Kamu Yönetimi Temel Kanunu Tasarısı'na yönelik olarak yapılan basın açıklamasına katılım sağlandı.

**05 Mart 2004**

TMMOB Çevre Mühendisleri Odası Genel Kurulu yapıldı. Genel Kurula katılan TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Kaya Güvenç bir konuşma yaptı.

TMMOB Şehir Plancıları Odası Genel Kurulu yapıldı. Genel Kurula katılan TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Kaya Güvenç bir konuşma yaptı.

**06 Mart 2004**

TMMOB Gemi Mühendisleri Odası Genel Kurulu yapıldı. Genel Kurula TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Kaya Güvenç mesaj iletti.

Kamu Yönetimi Temel Kanunu Tasarısı'nın geri çekilmesi için, DİSK, KESK, TMMOB, TTB ve TÜRK-İŞ'in aralarında bulunduğu 11 örgüt adına düzenlenen ve birçok kuruluş tarafından desteklenen "Tasarıları Geri Çek" Mitingi 100 bini aşkın insanın katılımı ile Ankara Sıhhiye'de gerçekleştirildi. Mitingi düzenleyen örgütler adına KESK Genel Başkanı Sami Evren, DİSK Genel Başkanı Süleyman Çelebi ve Yol-İş Başkanı Fikret Barın birer konuşma yaptılar. TMMOB pankartı arkasında Çevre M.O., Elektrik M.O., Gıda M.O., Harita ve Kadastro M.O., İnşaat M.O., Jeofizik M.O., Jeoloji M.O., Maden M.O., Makina M.O., Mimarlar O., Orman M.O., Petrol M.O., Peyzaj M.O. ve Ziraat M.O.'nun pankartlarıyla katıldığı miting sanatçı Suavi'nin söylediği türkülerle sona erdi.

#### **08 Mart 2004**

İnşaat Mühendisleri Odası Hatay Şubesi tarafından düzenlenen "Son Yasal Düzenlemelerin Yerel Yönetimlere Etkisi" konulu Panele TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Kaya Güvenç katıldı.

#### **09 Mart 2004**

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı'nda 4817 sayılı Kanun Uygulama Yönetmeliği değişikliği ile ilgili yapılan toplantıya TMMOB Genel Sekreteri M.Fikret Özbilgin ve Hukuk Danışmanı Nurten Çağlar Yakış katıldı.

#### **10 Mart 2004**

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı İş Sağlığı ve Güvenliği Genel Müdürlüğü'nde Proje Yürütme Komitesi'nin toplantısına TMMOB Yürütme Kurulu Üyesi Alaeddin Aras katıldı.

Türk Tabipleri Birliği Merkez Konseyi'nin çağrısıyla hekimler ve sağlık çalışanlarının "Ücretimiz, iş güvencemiz, sağlık hakkı" talepleriyle iki gün süreyle Türkiye genelinde gerçekleştirdiği grev ile ilgili Numune Hastanesi'nde yapılan basın açıklamasına TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Kaya Güvenç, Dışkapı SSK Hastanesinde yapılan basın açıklamasına Genel Sekreter M.Fikret Özbilgin ve Danışman E.Serdar Karaduman katıldı.

Jeoloji Mühendisleri Odası'nın Türkiye Jeoloji Kurultayı kapsamında gerçekleştirilen "Ortadoğu'da Petrol Bölüşümü ve Türkiye" konulu Panele TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Kaya Güvenç yönetici olarak katıldı.

#### **11 Mart 2004**

SHP Genel Başkanı ve Ankara Büyükşehir Belediye Başkan Adayı Murat Karayalçın ile TMMOB Yönetim Kurulu ve Oda Başkanlarının katılımıyla Mimarlar Odası Lokali'nde kahvaltılı toplantı yapıldı.

Türk Tabipleri Birliği'nin çağrısıyla sürmekte olan eylemlere destek vermek amacıyla TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Kaya Güvenç, Genel Sekreter M.Fikret Özbilgin H.Ü.Tıp Fakültesi önünden başlayan ve Abdi İpekçi Parkı'nda sona eren yürüyüşün başlama noktasında hekim ve sağlıkçılara TMMOB'nin destek mesajlarını ilettiler.

**12 Mart 2004**

TMMOB İnşaat Mühendisleri Odası Genel Kurulu yapıldı. Genel Kurula katılan TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Kaya Güvenç bir konuşma yaptı.

**13 Mart 2004**

TMMOB Kimya Mühendisleri Odası Genel Kurulu yapıldı. Genel Kurula katılan TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Kaya Güvenç bir konuşma yaptı.

TMMOB Jeoloji Mühendisleri Odası Genel Kurulu yapıldı. Genel Kurula katılan TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Kaya Güvenç bir konuşma yaptı.

TMMOB Gemi Makinaları İşletme Mühendisleri Odası Genel Kurulu yapıldı. Genel Kurula TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Kaya Güvenç mesaj iletti.

**16 Mart 2004**

Cumhuriyet Halk Partisi'nin Çankaya Belediye Başkan adayı Muzaffer Eryılmaz, Keçiören Belediye Başkan Adayı Tahir Dinçer, Sincan Belediye Başkan Adayı Feyzi Ünal ve Yenimahalle Belediye Başkan Adayı Ufuk Ataç Birliğimizi ziyaret etti. Ziyaret nedeniyle yapılan toplantıya Odalarımızın temsilcileri de katıldı.

**17 Mart 2004**

Küresel Barış ve Adalet Koalisyonu tarafından TMMOB'nde basın toplantısı düzenlendi. ABD'nin Irak'a başlattığı saldırı ve işgalin yıldönümü olan 20 Mart ve ABD Başkanı'nın Haziran ayında yapacağı Türkiye ziyaretine yönelik olarak yapılması planlanan eylemliliklerin duyurulduğu basın açıklamasını TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Kaya Güvenç yaptı.

**18 Mart 2004**

Milli Prodüktivite Merkezi Genel Kurulu yapıldı. Genel Kurula Birliğimiz delegesi olarak TMMOB Yürütme Kurulu Üyeleri Ekrem Poyraz, Alaeedin Aras, İsmail Hakkı Şamdancı ve Nüvit Soylu katıldı

**20 Mart 2004**

ABD önderliğindeki emperyalist güçlerin Irak'a askeri müdahalesinin yıldönümü nedeniyle ABD Büyükelçiliği 'ne yönelik yürüyüşe ve yürüyüş sonrası tüm katılımcılar adına TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Kaya Güvenç tarafından yapılan basın açıklamasına kitlesel katılım sağlandı.

**25 Mart 2004**

Ahmed Yasin'i İsrail tarafından öldürülmesi nedeniyle başsağlığı mesajlarını iletmek ve emperyalizmin Ortadoğu'daki saldırılarını kınamak üzere TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Kaya Güvenç, DİSK ve KESK temsilcileri ile Birlikte Filistin Büyükelçiliğini ziyaret etti.



### **29 Mart 2004**

TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Kaya Güvenç NTV’de yayınlanan canlı yayın Seçim 2004 “Sivil Toplum Temsilcileri Seçim Sonuçlarını Değerlendiriyor” konulu programa katıldı.

Emek Platformu Başkanlar Kurulu toplantısına TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Kaya Güvenç ve Genel Sekreter Yardımcısı Hakan Genç katıldı.

### **31 Mart 2004**

Emek Platformu Teknik Komite toplantısına TMMOB Danışmanı E.Serdar Karaduman katıldı.

**Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı’nın 4-10 Mayıs 2004 tarihleri arasında** düzenlenecek 18.inci “İş Sağlığı ve Güvenliği Haftası” Düzenleme Kurulu toplantısına TMMOB Yürütme Kurulu Üyesi Alaeddin Aras katıldı.

### **01-02 Nisan 2004**

Aşkale (Erzurum)’da meydana gelen deprem nedeniyle TMMOB II.Başkanı Oğuz Gündoğdu, Yönetim Kurulu Üyesi H.Ali Ulusoy, İnşaat Mühendisleri Odası Yönetim Kurulu üyeleri Ahmet Göksoy ve Mehmet Şenol ile Jeoloji Mühendisleri Odası İstanbul Şubesi Başkanı Yıldırım Güngör’den oluşan TMMOB Heyeti yerel TMMOB birimlerinin de katılımıyla bölgede incelemelerde bulundu. Erzurum Valisi ve Belediye Başkanı, Aşkale Kaymakamı ve Belediye Başkanı’nı da ziyaret eden TMMOB Heyeti ön inceleme raporu hazırladı.

### **02 Nisan 2004**

Gazi Üniversitesi Mühendislik Mimarlık Fakültesi Öğrenci Koordinasyonu tarafından düzenlenen “Kamu Yönetimi Temel Kanunu” konulu Panel’e TMMOB Saymanı A.Betül Uyar, TTB’den Tufan Kaan ve Doç. Dr. Aziz Konukman katıldı.

TMMOB Yönetim Kurulu ve Oda Başkanları ortak toplantısı yapıldı.

### **06 Nisan 2004**

TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Kaya Güvenç, Elektrik Mühendisleri Odası Adana Şubesi’nin düzenlediği “Kamu Yönetimi Temel Kanunu” konulu Panel’e katıldı.

### **07 Nisan 2004**

İşçi sınıfının uluslar arası birlik, mücadele ve dayanışma günü olan 1 Mayıs’ın anlam ve önemine uygun bir biçimde kutlanması için DİSK’in çağrısıyla İstanbul’da yapılan toplantıya TMMOB Yürütme Kurulu Üyesi Hüseyin Yeşil katıldı.

### **09 Nisan 2004**

Depremle ilgili olarak Star TV'nin canlı olarak yayınlanan Objektif Programına TMMOB II. Başkanı Oğuz Gündoğdu katıldı.

Kırsal Çevre ve Ormanlık Sorunları Araştırma Derneği, Çevre Mühendisleri Odası, Peyzaj Mimarları Odası, Türkiye Ormancılar Derneği tarafından düzenlenen ve 3 gün süren I.Ulusal Kent Ormanlığı Kongresi'ne TMMOB Saymanı A.Betül Uyar katıldı.

Emek Platformu Teknik Komite toplantısına TMMOB Danışmanı Serdar Karaduman katıldı

### **10 Nisan 2004**

TMMOB Jeofizik Mühendisleri Odası Genel Kurulu yapıldı. Genel Kurula katılan TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Kaya Güvenç bir konuşma yaptı.

TMMOB İç Mimarlar Odası Genel Kurulu yapıldı. Genel Kurula katılan TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Kaya Güvenç bir konuşma yaptı.

TMMOB Meteoroloji Mühendisleri Odası Genel Kurulu yapıldı. Genel Kurula katılan TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Kaya Güvenç bir konuşma yaptı.

### **11 Nisan 2004**

Diyarbakır İl Koordinasyon Kurulu'nun iki oturum şeklinde düzenlemiş olduğu ve konuşmacı olarak Tarık Şengül, Onur Karahanoğulları ve Levent Tezcan'ın katıldığı "Kamu Yönetimi Temel Kanunu" ve "GATS" konulu Konferanslara TMMOB Yürütme Kurulu Üyesi Alaeddin Aras katılarak oturum başkanlığı yaptı.

### **12 Nisan 2004**

TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Kaya Güvenç, Genel Sekreter M.Fikret Özbilgin, Danışman E.Serdar Karaduman ve Aydan Bulca Erim Avrupa Birliği Genel Sekreter Yardımcısı Şükran Yazıcı'yı ziyaret ederek "Mesleki Niteliklerin Karşılıklı Tanınması Kanunu Tasarısı Taslağı" ve yaşanan sürece ilişkin görüşme yaptılar.

1 Mayıs kutlamaları gündemiyle yapılan Emek Platformu Başkanlar Kurulu toplantısına TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Kaya Güvenç ve Danışman E.Serdar Karaduman katıldı.

### **13 Nisan 2004**

TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Kaya Güvenç, II.Başkan Oğuz Gündoğdu ve Genel Sekreter M.Fikret Özbilgin Yükseköğretim Kurulu Başkanı Prof.Dr.Erdoğan Teziç'i ziyaret ederek, mühendislik-mimarlık fakülteleri-

nin durumu ve nitelikleri yeni mühendislik unvanlarının verilmesi ve yeni mühendislik bölümlerinin açılması, planlama, yatırım ve mühendis-mimar sayıları ile öğrenci kontenjanlarının belirlenmesi, akreditasyon, mesleki yeterlilik, birliktelik konularında görüşme yaptılar.

TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Kaya Güvenç, ODTÜ Mühendislik Fakültesi Dekanı Mustafa Tokyay'ı ziyaret ederek görüşmede bulundu.

Kamu Yönetimi Temel Kanunu gündemli Emek Platformu Teknik Komite toplantısına TMMOB Danışmanı E.Serdar Karaduman katıldı.

#### **14 Nisan 2004**

1 Mayıs gündemli Emek Platformu Teknik Komite toplantısına Genel Sekreter Yardımcısı Hakan Genç katıldı.

#### **15 Nisan 2004**

İnşaat Mühendisleri Odası tarafından 15-16-17 Nisan 2004 tarihlerinde İstanbul'da Yıldız Teknik Üniversitesi Kongre Salonu'nda gerçekleştirilen Türkiye İnşaat Mühendisliği 17.Teknik Kongresi ve Sergisi'nin açılış oturumuna TMMOB II.Başkanı Oğuz Gündoğdu katıldı.

Kimya Mühendisleri Odası'nın 15-17 Nisan 2004 tarihlerinde İstanbul'da düzenlemiş olduğu 5.Uluslararası Boya, Mürekkep ve Yardımcı Maddeler Sanayi Kongresi ve Sergisi'nin açılışına katılan TMMOB Yürütme Kurulu Üyesi Alaeddin Aras açılışta bir konuşma yaptı

#### **16 Nisan 2004**

TMMOB Elektrik Mühendisleri Odası Genel Kurulu yapıldı. Genel Kurula katılan TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Kaya Güvenç bir konuşma yaptı.

TMMOB Mimarlar Odası Genel Kurulu yapıldı. Genel Kurula katılan TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Kaya Güvenç bir konuşma yaptı.

TMMOB Harita ve Kadastro Mühendisleri Odası Genel Kurulu yapıldı. Genel Kurula katılan TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Kaya Güvenç bir konuşma yaptı.

#### **17 Nisan 2004**

TMMOB Makina Mühendisleri Odası Genel Kurulu yapıldı. Genel Kurula katılan TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Kaya Güvenç bir konuşma yaptı.

TMMOB Peyzaj Mimarları Odası Genel Kurulu yapıldı. Genel Kurula katılan TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Kaya Güvenç bir konuşma yaptı.

#### **19 Nisan 2004**

Kamu Yönetimi Temel Kanunu gündemiyle toplanan Emek Platformu Teknik Komite toplantısına TMMOB Danışmanı E.Serdar Karaduman katıldı.

**24 Nisan 2004**

TMMOB 37.Dönem IV. Danışma Kurulu toplantısı Ankara'da yapıldı.

**26 Nisan 2004**

8 Mayıs 2004 tarihinde yapılacak olan Onur Kurulları Eğitim Semineri ve TMMOB Genel Kurulu ile ilgili TMMOB Onur Kurulu toplantısı yapıldı.

**29 Nisan 2004**

TMMOB Denetleme Kurulu toplantısı yapıldı.

**1 Mayıs 2004**

Yoksulluğa, Sömürüye, Savaşa ve İşgale karşı, Ankara Sıhhiye Meydanı'nda yaklaşık 10.000 kişinin katılımıyla gerçekleştirilen 1 Mayıs Mitingi'ne TMMOB pankartı altında kitlesel katılım sağlandı. Mitingde TMMOB Başkanı Kaya Güvenç bir konuşma yaptı.





---

5.

**MALİ RAPOR**

### 37.DÖNEM GENEL DEĞERLENDİRMESİ

Yıllardır TMMOB çalışmalarının en önemli darboğazlarından biri olarak, farklı dönemlerin Çalışma Raporları'na da geniş biçimde yansıtılmış olan, kemikleşmiş “parasal yetersizlik” sorunu; Çalışma Dönemimiz’de olabildiğince aşılmaya çalışılmıştır. Öncelikle, parasal yetersizlik sorunu, mali yönetim kavramsallığı içinde ele alınmıştır. TMMOB'nin mali açıdan yönetimi, genel yönetim anlayışı içinde Odalarımız ile birlikte etkinliklerin örülmesi sürecinde, ortaklaşmanın ve dayanışmanın “doğal bir aracı” haline getirilmeye çalışılmıştır. Bu nedenle, TMMOB mali yönetiminin, etkinliklere odalar bütçesinden kasa oluşturma işlevinin, tahsildarlık/mutemetlik/veznedarlık vb. gibi bilinen algılamaların ötesinde; yapılacak etkinliklerin amaç, kapsam, takvim ve etki çapının Odalarımız'a aktarılmaya ve özümsetilmeye çalışıldığı, süreçten sürekli bilgilendirme omurgası üzerine oturtulması, “ilkesel” düzlemde benimsenmiştir.

“Mali Yönetim” böylelikle, içiçe geçtiği genel yönetime de, temel hizmet görevini yerine getirmede, daha geniş bir olanak zeminine kavuşturulmuştur. Genel yönetim anlayışı içinde Birlik Yönetim Kurulları, Birlik ya da Oda tüzel kişilikleri adına; elde edilen gelirlerin dönem içinde genel kurullarca kabul edilen bütçeye uygun olarak yerinde, zamanında ve etkin olarak kullanımından; giderlerin gerçek gereksinimlerin en öncelikli olanlarından başlayarak harcama kalemleri oluşturmasından; dönem içerisinde programlanmış çalışmaların yerine getirilmesinde, tüm olumsuzluklara karşın, kaynak yaratma açılımları gözeterek sorumludurlar. Mali yönetim yürütücüleri, Yönetim Kurulları adına Saymanlar'dır. Bu nedenle, Saymanlar Birlik Genel ve Mali Mevzuatı'na uygun olarak görev yapmak; Denetleme Kurulları da, bu çalışmaları yakından izlemek, periyodik kontrollerde bulunmak durumundadırlar. Öte yandan, Saymanlar ve Denetleme Kurulları mali açıdan salt sorunların aşılması sırasında değil; çeşitli uygulamalar sonucu doğabilecek sorunlar konusunda da, önceden öneri ve önlemler geliştirmekle görevli, sorumlu ve yetkilidirler.

TMMOB ortamında henüz “Mali Yönetim”in, yukarıda aktarılan tüm boyutlarıyla kurumsallaşmasının gerçekleştiği söylenememektedir. TMMOB Mali Yönetimi açısından, bu Çalışma Dönemimiz’de, ancak bir “başlangıç” adımı atılabilmektedir.

Çalışma Dönemimiz’de sorunların çözümü yönündeki kolektif bilgilenmeyi ve dayanışmayı sağlamaya hizmet eden 13 adet TMMOB ve Oda Saymanları Toplantısı, 5 adet Saymanlar- Mali Müşavirler ve Hukuk Müşavirleri Toplantısı yapılmıştır. Bunun ötesinde, doğrudan TMMOB Saymanlığı'nı ilgilendiren konularda, çeşitli yetkililerle görüşmeler yapılmıştır.

Özellikle Çalışma Dönemimiz başında, Odalarımız ev sahipliğinde (Makina



M.O., Jeoloji M.O., İnşaat M.O.) yapılan Sayman Toplantıları, tanışmaya ve kaynaşmaya katkıda bulunmuştur.

Uygulamada geçmiş dönemlerden de gözlemlenen, bazı olumsuz alışkanlıkların da sürdürüldüğü gözlenmiştir: Sayman Toplantıları öncesi, TMMOB'ne sürekli matbu bir "mazeret bildirimini" fakslamak; katılmayan toplantıların görüş bildirilmeyen "gündem konuları" ile ilgili olarak, bilgilenememiş Oda Yönetimleri'nin çeşitli platformlarda eksik görüş oluşturmaya neden olmak; Oda mali işleyişi ile istenilen ve zorunlu olarak gönderilmesi gereken bilgilere yanıt vermemek vb. gibi.

Ancak, tüm bu olumsuzluklar, olumlu gidişe engel oluşturmamış; azınlıkta kalmıştır. Toplantılara katılan Saymanlarımız, toplantılarda; Odaları'nda yaşanan mali olumsuzlukları, sorunları, önceki dönemlerden daha fazla cesaretle ve içtenlikle ortaya koymuşlar; olumlu örneklerin arayışını öne çıkartmışlardır.

Ankara dışından toplantılara katılmak durumunda olan Saymanlara kendilerinin de katılabilecekleri bir toplantı takvimi sorulmuş olmasına karşın yazık ki, Saymanları da değişen Gemi M.O., Gemi Makinaları İşletme M.O. ve Tekstil M.O. Saymanları ile Oda Merkezleri'nin Ankara dışında olması nedeniyle tanışılmamış, ilişkiler telefon görüşmeleri ile sürdürülmeye çalışılmıştır. Mimarlar O. Saymanı'nın da İstanbul'da ikamet etmesi nedeniyle, toplantılara ancak 1 kez katılabilmıştır. Toplantılara Çevre M.O. Saymanı hiç katılmamış, Metalurji M.O.'nın dönem içindeki 2 Saymanından biri 1 kez katılmış; katılımcı olan ancak vefat ederek aramızdan ayrılan Orman M.O. Saymanı'nın yerine, ağırlıklı olarak Denetleme Kurulu Başkanı toplantılara katılmış; Jeofizik M.O.'nın Sayman katılımı, Denetleme Kurulu Başkanı'nca desteklenmiş; Jeoloji M.O. ve Kimya M.O. Saymanları, Sayman değişikliklerine rağmen giden ve gelen Saymanlarımız toplantılara katılım sağlamışlardır. Diğer Odalarımızda Saymanlarımız, toplantılara katılım konusunda çabalı olmuşlar, ileri düzeyde katılım sağlamışlar; katılamadıkları durumlarda Yönetim Kurulu diğer üyelerini de devreye sokmuşlar, TMMOB Saymanlığı ile de dönem boyunca organik bir iletişim içerisinde olmuşlardır. "Gündem" gereği toplantılara zaman zaman TMMOB ve Oda Mali ve Hukuk Müşavirleri de katılmıştır.

Toplantıların kolektif bilgilenmenin aracı olmasına çalışılmıştır. Makina Mühendisleri Odamız ev sahipliğinde, bilgisayar teknolojisi kullanarak, üye ile ilgili bilgilerin (kayıt, aidat ve ödentileri de içeren) geliştirilmesine yönelik OBYS (Oda Bilgi Yaygınlaştırma Sistemi) sunumu gerçekleştirilmiştir. Toplantıya Saymanlar dışında, Oda Yazman Üyeleri ve ilgilenen Yönetim Kurulu üyeleri de çağrılmıştır.

Çalışma Dönemimiz içinde yapılan Sayman Toplantıları'nda; Sivil Savunma

Fonu Payları, OBYS, Odalara kayıt ve üyelik koşulları, aidat ve ödentiler (kamuda çalışan üyeler, emekli üyeler, işsiz üyeler, serbest çalışan üyeler, kadın üyeler, lisansüstü eğitim yapan çalışmayan üyeler), Oda üyelerinin geçmiş borçlarının tahsilatı, katma değer, kurumlar ve geçici vergi mükellefiyetleri, Maliye Bakanlığı Tebliğleri vb. konular “gündemli” olarak görüşülmüş; tartışılan konular, zaman zaman TMMOB Yönetim Kurulu, Oda Başkanları, Danışma Kurulu ve Bölge Toplantı’larına da taşınmıştır.

Toplantılar’da gündemdeki konular ile ilgili olarak, tümüne yönelik karar oluşturulamamış olmakla birlikte; konular özelinde sorunlar, tüm boyutlarıyla masaya yatırılmış, Odalarımızdaki farklı uygulamalar tartışılmış, iyi örnekler irdelenmiş, en azından kolektif bilgilenme ortamı zenginleştirilmeye çalışılmıştır.

Sonuç olarak, Odalarını ve sorumluluklarını sahiplenen Saymanlarımız, bu toplantılara etkin olarak katılmaya çalışmışlardır. TMMOB ortamında ortaklaşmanın ve kolektif bilgilenmenin, var olan sorunları çözme ve toplantılara katılımcı Saymanlarımız’ın Oda Mali Yönetimi’ne katkı koyma olanaklarını arttırması hedeflenmiştir.

## 1 NİSAN 2002 – 31 MART 2003 DÖNEMİ (1.YIL)

37.Dönem Olağan Genel Kurulumuz’da kabul edilen “TMMOB 2002-2003 Yılları Bütçe Uygulama Esasları Yönetmeliği’nin 1.Maddesi’nde, Birliğimiz’in 2002 yılına ait Tahmini Gelir-Gider Bütçesi 480.000.000.000 TL. olarak belirlenmiş; 7.Maddesi’nde ise gelir bütçesinin ana kaynağını oluşturan Odalar’a kayıtlı üye sayısına göre her yıl için üye başına saptanan Odalar Birlik Hissesi; üye başına, 70.000 TL/Ay ve Odalarca Yapılacak Fevkalade Yardımlar Faslı’ndan %1.1 oranında hisse olmak ve aylık eşit olarak tahsil edilmek üzere, toplam 435.000.000.000 TL olarak öngörülmüştür.

2002 yılı için öngörülen Odalar Hissesi 435.000.080.000 TL. olarak tahakkuk etmiş ve bu dönemde 274.054.693.200 TL. tahsilat yapılarak, %63 oranında bir gerçekleşme sağlanmıştır.

Geçmiş yıllardan tahsil edilemeyen 125.969.730.951 TL.’lik Odalar Hissesi’nin 102.627.720.951 TL.’si 2002 döneminde tahsil edilerek, %81.5 oranında bir gerçekleşme sağlanmıştır.

Birliğimiz “Dış İlişkiler Koordinatörü” kadrosunda çalışan Emine Mine Komut’un 2.674.854.000 TL. tutarındaki kıdem tazminatı ile “Yayın Görevlisi” kadrosunda çalışan Selma Kanbur’un 4.166.822.560 TL. tutarındaki kıdem tazminatı ödemeleri, görevleri geçtiğimiz dönem (36.Dönem) sonlandırılmak ve tahakkuku yapılmakla birlikte; 37. Dönem Bütçesi içerisinde ödenmiştir. Kendilerine yeni yaşamlarında başarılar diliyoruz.

Birliğimiz'in 36. Dönemi'nden devreden ve taksitlendirilmiş vergi ve sigorta primi borçları, 37.Dönem içerisinde toplam 2.933.584.714 TL. tutarında olarak, 2003 yılına kadar aylık taksitler halinde zamanında ödenmiştir. 37.Dönem'e ait vergi, sigorta ve diğer ödemelere ilişkin ödenen toplam gecikme cezası, sadece 7.480.000 TL. olup; Ankara Sulh Hukuk Mahkemesi kararına aittir.

Döneme ait vergi, sigorta primi ödemelerinde gösterilen titizlik, çalışanların maaşlarına ilişkin olarak da sürdürülmüştür. Ödemeler hep, gününde yapılmıştır.

Ayrıca, dönemin başında piyasalara olan geçmiş dönem borçları da, ilk etapta kapatılmıştır. Ayrıca, 01 Nisan 2002 - 31 Mart 2003 Dönemi'ne ait bir yorum oluşturması açısından; Ayrıntılı Gider Tablosu gider fasıllarının toplam bütçe içerisindeki gerçekleşme yüzdeleri, grafik halinde sunulmuştur.

Birliğimizin 01 Nisan 2002-31 Mart 2003 tarihli Birlik Hissesi Ödenti Çizelgesi, Bilançosu, Karşılaştırmalı Gelir-Gider Tabloları ile 2002 Gelir Bütçesi'nde kimi kalemlerin aşılması nedeniyle hazırlanan ve Yönetim Kurulumuz'ca onaylanan Aktarım Cetveli aşağıdadır:

**TÜRK MÜHENDİS VE MİMAR ODALARI BİRLİĞİ'NİN**  
**01 NİSAN 2002 - 31 MART 2003**  
**DÖNEMİ GELİR TABLOSU**

GELİRLER	2002 YILI TAHMİNİ GELİR BÜTÇESİ	2002 YILI GERÇEKLEŞEN GELİR BÜTÇESİ	2002 YILI GERÇEKLEŞEME ORANI (%)
Odalar Hissesi	435.000.080.000	274.054.693.200	63,00
Hizmet Karşılığı Gelirler	10.000.000.000	2.010.000.000	20,10
Yayın Gelirleri	10.000.000.000	213.450.000	2,13
Bağış ve Yardımlar	10.000.000.000	450.000.000.000	4.500,00
Çeşitli Gelirler	4.998.920.000	688.224.552	13,77
Faiz Gelirleri	10.000.000.000	9.701.414.256	97,01
Geçen Yıdan Devreden Gelirler	1.000.000	0	0,00
<b>TOPLAM</b>	<b>480.000.000.000</b>	<b>736.667.782.008</b>	<b>153,47</b>

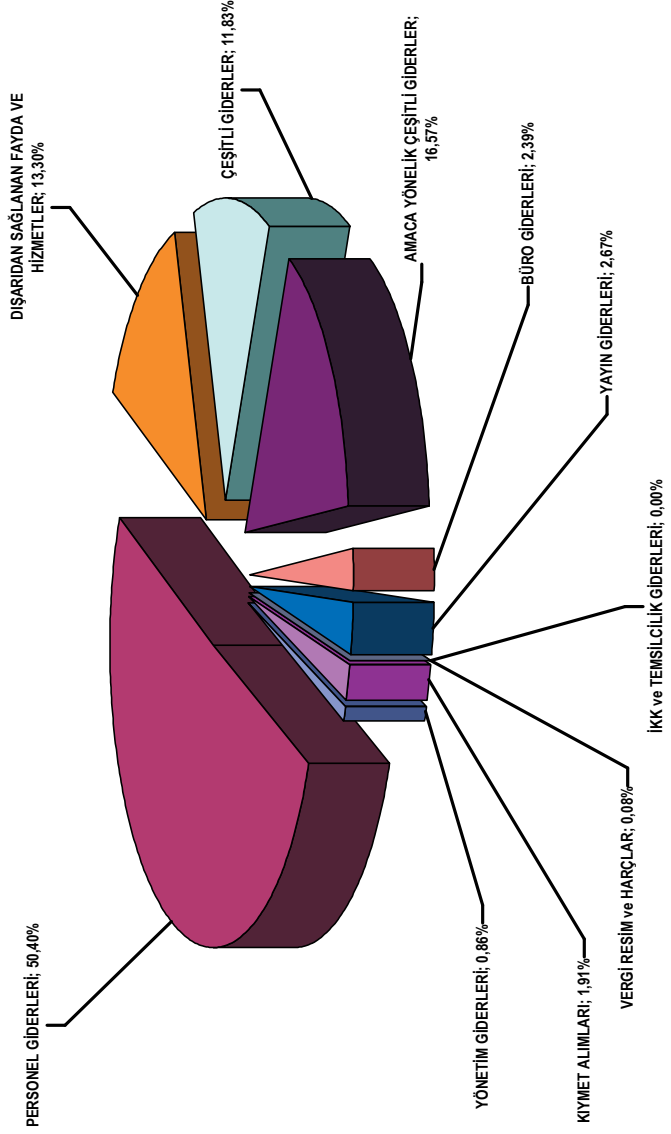
**TÜRK MÜHENDİS VE MİMAR ODALARI BİRLİĞİ'NİN**  
**01 NİSAN 2002 - 31 MART 2003**  
**DÖNEMİ GİDER TABLOSU**

GİDERLER	2002 YILI TAHMİNİ GİDER BÜTÇESİ	2002 YILI GERÇEKLEŞEN GİDER BÜTÇESİ	2002 YILI GİDER BÜTÇESİ GERÇEKLEŞEME ORANI (%)
<b>YÖNETİM GİDERLERİ</b>	<b>5.500.000.000</b>	<b>2.962.075.000</b>	<b>53,86%</b>
PERSONEL GİDERLERİ	174.000.000.000	173.779.860.586	99,87%
DIŞARIDAN SAĞLANAN FAYDA VE HİZMETLER	50.500.000.000	45.845.030.940	90,78%
ÇEŞİTLİ GİDERLER	79.000.000.000	40.802.148.355	51,65%
AMACA YÖNELİK ÇEŞİTLİ GİDERLER	78.000.000.000	57.126.042.010	73,24%
BÜRO GİDERLERİ	21.000.000.000	8.255.362.814	39,31%
YAYIN GİDERLERİ	59.999.000.000	9.199.752.000	15,33%
VERGİ RESİM ve HARÇLAR	2.000.000.000	268.492.868	13,42%
İKK ve TEMSİLCİLİK GİDERLERİ	1.000.000	0	0,00%
KIYMET ALIMLARI	10.000.000.000	6.569.347.800	65,69%
<b>TOPLAM</b>	<b>480.000.000.000</b>	<b>344.808.112.373</b>	<b>71,84%</b>

**TÜRK MÜHENDİS VE MİMAR ODALARI BİRLİĞİ'NİN**  
**01 NİSAN 2002 - 31 MART 2003**  
**DÖNEMİ GİDER TABLOSU**

GİDERLER	2002 YILI TAHMİNİ GİDER BÜTÇESİ	2002 YILI GERÇEKLEŞEN GİDER BÜTÇESİ	2002 YILI GİDER BÜTÇESİ GERÇEKLEŞME ORANI (%)
<b>YÖNETİM GİDERLERİ</b>	<b>5.500.000.000</b>	<b>2.962.075.000</b>	<b>53,86%</b>
Yönetici Giderleri	5.500.000.000	2.962.075.000	53,86%
<b>PERSONEL GİDERLERİ</b>	<b>174.000.000.000</b>	<b>173.779.860.586</b>	<b>99,87%</b>
Esas Ücretler	85.000.000.000	86.906.553.735	102,24%
İkramiye	28.000.000.000	26.291.148.982	93,90%
Sosyal Yardımlar	30.000.000.000	24.291.897.999	80,97%
Fazla Çalışma Ücreti	4.999.000.000	5.776.370.815	115,55%
SSK.S.Y.Z. ve İşsizlik Sig.İşveren His.	26.000.000.000	25.645.003.527	98,63%
Tazminatlar	1.000.000	4.868.885.528	486888,55%
<b>DIŞARIDAN SAĞLANAN FAYDA VE HİZMETLER</b>	<b>50.500.000.000</b>	<b>45.845.030.940</b>	<b>90,78%</b>
PTT Kargo Giderleri	20.000.000.000	21.231.806.063	106,16%
Su-Isıtma-Aydınlatma Giderleri	6.000.000.000	5.246.660.000	87,44%
Tamir-Bakım-Onarım Giderleri	5.000.000.000	753.173.700	15,06%
Danışmanlık Giderleri	17.000.000.000	16.992.036.547	99,95%
Diğer Çeşitli Giderler	2.500.000.000	1.621.354.630	64,85%
<b>ÇEŞİTLİ GİDERLER</b>	<b>79.000.000.000</b>	<b>40.802.148.355</b>	<b>51,65%</b>
Kira Giderleri	44.000.000.000	30.720.000.000	69,82%
Temsil ve Ağırılama Giderleri	10.000.000.000	8.356.134.319	83,56%
İlan Giderleri	1.000.000	0	0,00%
Mahkeme ve Noter Giderleri	5.000.000.000	814.141.380	16,28%
Sigorta Giderleri	2.000.000.000	0	0,00%
Bağış ve Yardımlar	1.000.000	0	0,00%
Gecikme Zamları, Para Cezaları Faiz Giderleri	1.000.000	7.480.000	748,00%
Banka Giderleri	1.000.000.000	137.842.650	13,78%
Sivil Savunma Fon Payı	500.000.000	0	0,00%
KOSGEB Aidatı	500.000.000	0	0,00%
WFEO Aidatı	13.000.000.000	0	0,00%
Dünya Enerji Konseyi Türk Millî Kom.	500.000.000	0	0,00%
Diğer Çeşitli Giderler	2.497.000.000	766.549.999	30,70%
<b>AMACA YÖNELİK ÇEŞİTLİ GİDERLER</b>	<b>78.000.000.000</b>	<b>57.126.042.010</b>	<b>73,24%</b>
Kongre-Konferans-Seminer vb.Giderler	15.000.000.000	20.402.777.557	136,02%
Seyahat Yolluk Giderleri	20.000.000.000	12.423.573.864	62,12%
Temsil ve Ağırılama Giderleri	3.000.000.000	993.810.350	33,13%
Mesleki Faaliyet ve Tanıtım Giderleri	5.000.000.000	863.757.297	17,28%
Genel Kurul Giderleri	25.000.000.000	18.357.122.942	73,43%
Eğitim Kurs Giderleri	10.000.000.000	4.085.000.000	40,85%
<b>BÜRO GİDERLERİ</b>	<b>21.000.000.000</b>	<b>8.255.362.814</b>	<b>39,31%</b>
Kırtasiye-Bilgisayar Mal.-Basılı Kağıt Giderleri	15.000.000.000	4.535.357.172	30,24%
Tamir-Bakım-Onarım Giderleri	2.000.000.000	1.227.874.000	61,39%
Temizlik Malzemesi Giderleri	2.000.000.000	939.181.642	46,96%
Gazete-Kitap-Dergi Giderleri	2.000.000.000	1.552.950.000	77,65%
<b>YAYIN GİDERLERİ</b>	<b>59.999.000.000</b>	<b>9.199.752.000</b>	<b>15,33%</b>
Bülten-Dergi Giderleri	30.000.000.000	9.199.752.000	30,67%
Diğer Yayın Giderleri	29.999.000.000	0	0,00%
<b>VERGİ RESİM VE HARÇLAR</b>	<b>2.000.000.000</b>	<b>268.492.868</b>	<b>13,42%</b>
Diğer Vergi-Resim ve Harçlar	1.600.000.000	88.492.868	5,53%
Eğitime Katkı Payı	100.000.000	36.000.000	36,00%
Özel İşlem Vergisi	300.000.000	144.000.000	48,00%
<b>İKK ve TEMSİLCİLİK GİDERLERİ</b>	<b>1.000.000</b>	<b>0</b>	<b>0,00%</b>
<b>KIYMET ALIMLARI</b>	<b>10.000.000.000</b>	<b>6.569.347.800</b>	<b>65,69%</b>
Demirbaş Alımları	10.000.000.000	6.569.347.800	65,69%
<b>TOPLAM</b>	<b>480.000.000.000</b>	<b>344.808.112.373</b>	<b>71,84%</b>

2002 YILI GİDER BÜTÇESİ GERÇEKLEŞME ORANI İÇERİSİNDEKİ PAYLAR (%)



**TÜRK MÜHENDİS VE MİMAR ODALARI BİRLİĞİ'NİN**  
**01 NİSAN 2002 - 31 MART 2003**  
**TARİHLİ AKTARIM CETVELİ**

<b>AŞAN MADDELER</b>		<b>AŞMAYAN MADDELER</b>		
1	Esas Ücretler	1.906.553.735	1 Yönetici Giderleri	2.537.925.000
2	Fazla Çalışma Ücreti	777.370.815	2 İkramiye	1.708.851.018
3	Tazminatlar	4.867.885.528	3 Sosyal Yardımlar	5.708.102.001
4	PTT-Kargo Giderleri	1.231.806.063	4 SSK, SYZ, İşsizlik Sig. İşveren Hissesi	354.996.473
5	Gecikme Zamları, Para Cezaları, Faiz Giderleri	6.480.000	5 Su-Isıtma-Aydınlatma Giderleri	753.340.000
6	Kongre-Konferans-Seminer vb. Giderler	5.802.777.557	6 Tamir-Bakım-Onarım Giderleri	3.529.659.206
<b>TOPLAM</b>		<b>14.592.873.698</b>	<b>TOPLAM</b>	<b>14.592.873.698</b>

## TÜRK MÜHENDİS VE MİMAR ODALARI BİRLİĞİNİN

31 MART 2003

## TARİHLİ BİLANÇOŞU

AKTİF		PASİF	
<b>I- DÖNEN VARLIKLAR</b>		<b>I- KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR</b>	
<b>A- HAZİR DEĞERLER</b>		<b>B- TİCARİ BORÇLAR</b>	<b>624.000.000</b>
1- KASA	22.394.296.007	1- SATIÇILAR	624.000.000
2- ALINAN ÇEKLER	1.408.317.225	<b>C- DİĞER BORÇLAR</b>	<b>3.564.000.000</b>
3- BANKALAR	13.066.533.200	6- DİĞER ÇEŞİTLİ BORÇLAR	3.564.000.000
<b>B MENKUL KIYMETLER</b>	<b>72.029.182.744</b>	<b>D ALINAN AVANSLAR</b>	<b>2.500.000.000</b>
2- ÖZEL KESİM TAHVİL, SENET VE BONOLARI	4.013.346.694	1- ALINAN DİĞER AVANSLAR	2.500.000.000
3- KAMU KESİM TAHVİL, SENET VE BONOLARI	68.015.836.050	<b>E- ÖDENECEK VERGİ ve DİĞER YÜKÜM.</b>	<b>6.862.684.178</b>
<b>C TİCARİ ALACAKLAR</b>	<b>3.000.000.000</b>	1- ÖDENECEK VERGİ ve FONLAR	2.485.598.544
4- VERİLEN DEPOZİTO ve TEMİNATLAR	3.000.000.000	2- ÖDENECEK SOSYAL GÜVENLİK KES.	4.053.085.634
<b>D DİĞER ALACAKLAR</b>	<b>437.402.331.000</b>	4- ÖDENECEK DİĞER YÜKÜMLÜLÜKLER	324.000.000
5- DİĞER ÇEŞİTLİ ALACAKLAR	437.402.331.000	<b>G GELECEK AYLARA AİT GELİRLER VE GİDER TAHAKKUKLARI</b>	<b>10.201.720.000</b>
<b>H DİĞER DÖNEN VARLIKLAR</b>	<b>953.000.000</b>	1- GELECEK AYLARA AİT GELİRLER	10.201.720.000
5- İŞ AVANSLARI	953.000.000	<b>KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR TOPLAMI</b>	<b>23.752.404.178</b>
<b>DÖNEN VARLIKLAR TOPLAMI</b>	<b>535.778.809.751</b>	<b>III- ÖZ KAYNAKLAR</b>	
<b>II- DURAN VARLIKLAR</b>		<b>A- SERMAYE</b>	<b>530.847.733.298</b>
<b>A TİCARİ ALACAKLAR</b>	<b>18.000.000</b>	1- GEÇMİŞ YIL ÖZ KAYNAKLAR TOPLAMI	132.418.715.863
4- VERİLEN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR	18.000.000	2- DÖNEM GELİR-GİDER FARKI	398.429.017.435
<b>D- MADDİ DURAN VARLIKLAR</b>	<b>18.803.327.725</b>	<b>ÖZ KAYNAKLAR TOPLAMI</b>	<b>530.847.733.298</b>
6- DEMİRBAŞLAR	18.803.327.725		
<b>DURAN VARLIKLAR TOPLAMI</b>	<b>18.821.327.725</b>	<b>PASİF (KAYNAKLAR) TOPLAMI</b>	<b>554.600.137.476</b>
<b>AKTİF (VARLIKLAR) TOPLAMI</b>	<b>554.600.137.476</b>	<b>NAZIM HESAPLAR</b>	<b>160.945.386.800</b>
<b>NAZIM HESAPLAR</b>	<b>160.945.386.800</b>	<b>PASİF (KAYNAKLAR) GENEL TOPLAMI</b>	<b>715.545.524.276</b>
<b>AKTİF (VARLIKLAR) GENEL TOPLAMI</b>	<b>715.545.524.276</b>		

**TÜRK MÜHENDİS VE MİMAR ODALARI BİRLİĞİNİN**  
**01 NISAN 2002 - 31 MART 2003**

**DÖNEMİ BİRLİK HİSSESİ ÖDENTİ ÇİZELGESİ VE GERÇEKLEŞME ORANLARI**

ODALAR	GEÇMİŞ DÖNEMLER) BORCU	2002 YILI BİRLİK PAVI	TOPLAM BORÇ	TOPLAM ÖDEME	BAKİYE		BİRLİK ÖDENTİ GERÇEKLEŞME ORANI (%)	TOPLAM ÖDEME İÇERİSİNDEKİ ODA PAYLARI (%)
					BORÇ	ALACAK		
ÇEVRE M.O.	-4.040.000	2.725.440.000	2.721.400.000	2.721.400.000	0	0	100,00	0,70
ELEKTRİK M.O.	-78.870.000	46.253.520.000	46.174.650.000	54.174.650.000	0	8.000.000.000	117,33	14,00
FİZİK M.O.	0	1.291.810.000	1.291.810.000	1.291.810.000	0	0	100,00	0,33
GEMİ M.O.	0	2.192.850.000	2.192.850.000	2.192.850.000	0	0	100,00	0,57
GEMİ MAKİŞL.M.O.	0	1.223.750.000	1.223.750.000	1.223.750.000	0	0	100,00	0,32
GIDA M.O.	0	3.986.190.000	3.986.190.000	4.486.190.000	0	500.000.000	112,54	1,16
HARİTA ve KAD.M.O.	0	12.507.140.000	12.507.140.000	10.887.140.000	1.620.000.000	0	87,05	2,81
İÇ MİMARLAR O.	-40.000.000	773.060.000	733.060.000	793.060.000	0	60.000.000	108,18	0,20
İNŞAAT M.O.	77.378.730.951	94.841.440.000	172.220.170.951	84.380.170.951	87.840.000.000	0	49,00	21,81
JEOFİZİK M.O.	0	6.271.320.000	6.271.320.000	1.651.320.000	4.620.000.000	0	26,33	0,43
JEOLOJİ M.O.	0	20.487.940.000	20.487.940.000	20.487.940.000	0	0	100,00	5,30
KİMYA M.O.	22.791.000.000	15.335.950.000	38.126.950.000	5.126.950.000	33.000.000.000	0	13,45	1,33
MADEN M.O.	-525.000.000	8.287.000.000	7.762.000.000	8.762.000.000	0	1.000.000.000	112,88	2,26
MAKİNA M.O.	-5.000.000.000	122.743.280.000	117.743.280.000	118.385.000.000	0	641.720.000	100,55	30,60
METALURJİ M.O.	4.000.000.000	3.279.440.000	7.279.440.000	7.279.440.000	0	0	100,00	1,88
METEOROLOJİ M.O.	0	560.970.000	560.970.000	560.970.000	0	0	100,00	0,14
MİMARLAR O.	20.900.000.000	62.095.970.000	82.995.970.000	31.466.533.200	51.529.436.800	0	37,91	8,13
ORMAN M.O.	0	6.791.390.000	6.791.390.000	6.791.390.000	0	0	100,00	1,76
PETROL M.O.	-30.050.000	849.860.000	819.810.000	819.810.000	0	0	100,00	0,21
PEYZAJ MİM.O.	0	1.803.380.000	1.803.380.000	1.803.380.000	0	0	100,00	0,47
ŞEHİR PL.M.M.O.	900.000.000	4.565.580.000	5.465.580.000	5.465.580.000	0	0	100,00	1,41
TEKSTİL M.O.	0	1.553.770.000	1.553.770.000	1.553.770.000	0	0	100,00	0,40
ZİRAAT M.O.	0	14.579.030.000	14.579.030.000	14.579.030.000	0	0	100,00	3,77
<b>TOPLAM</b>	<b>120.291.770.951</b>	<b>435.000.080.000</b>	<b>555.291.850.951</b>	<b>386.884.134.151</b>	<b>178.609.436.800</b>	<b>10.201.720.000</b>	<b>67,84</b>	



## 01 NİSAN 2003-31 MART 2004 DÖNEMİ (2.YIL)

37.Olağan Genel Kurulumuz'da kabul edilen "TMMOB 2002-2003 Yılları Bütçe Uygulama Esasları Yönetmeliği"nin 8.maddesinde: Birliğimizin 2002 yılına ait Tahmini Gelir-Gider Bütçesi'ni yapmak üzere, 2002 yılı gerçekleştirmeleri de dikkate alınmak ve %50 oranından aşağı olmamak kaydıyla, Birlik Yönetim Kurulumuz yetkilendirilmiştir. Yönetim Kurulumuz'a Yönetmeliğin verdiği yetki ile 2003 yılı Tahmini Gelir-Gider Bütçesi 720.000.000.000 TL. olarak belirlenmiş; 7.Maddesi'nde ise bütçenin en önemli gelir kalemini oluşturan Odalara kayıtlı üye sayısına göre her yıl için üye başına saptanan Odalar Birlik Hissesi, üye başına 1.377.297 TL/Yıl\* ve Odalarca yapılacak Fevkalade Yardımlar Faslı'ndan, bir önceki yılın gelir bütçelerinden %1.26 oranında hisse olmak üzere toplam 652.500.000.000 TL. olarak öngörülmüştür (\*Küsuratları nedeniyle yıllık olarak hesaplanmıştır).

2003 yılı için öngörülen 652.500.000.000 TL'lık Odalar Hissesi'nin 560.101.000.000 TL.'lık bölümünün tahsilatı yapılarak, %85.84 oranında bir gerçekleşme sağlanmıştır.

Geçmiş yıllardan devreden 178.609.436.800 TL'lık Odalar Hissesi'nin 145.609.436.800 TL.'sı tahsil edilerek, %81.52 oranında bir gerçekleşme sağlanmıştır.

Dönem çalışmamız içerisinde, vergi, sigorta ve diğer ödemelerde herhangi bir gecikme cezası ödenmemiştir. Yine dönem içerisinde, TMMOB çalışanlarımızın maaşları ve sosyal hakları, vergi ve diğer ödemelerimiz de gününde ödenmiştir.

Birliğimiz "Hizmetli" kadrosunda çalışan Vahip Koç, 31 Mart 2003 tarihi itibarıyla ayrılmış; kendisine 4.839.672.219 TL. kıdem tazminatı ödenmiştir. TMMOB'nin eski emektarına, yaptığı hizmetlerden ötürü, teşekkür ediyoruz.

Ayrıca, dönemin başında piyasalara olan geçmiş dönem borçları da, ilk etapta kapatılmıştır. Ayrıca, 01 Nisan 2003 - 31 Mart 2004 Dönemi'ne ait bir yorum oluşturması açısından; Ayrıntılı Gider Tablosu gider fasıllarının toplam bütçe içerisindeki gerçekleşme yüzdeleri, grafik halinde sunulmuştur.

Birliğimizin 01 Nisan 2003-31 Mart 2004 tarihli Birlik Hissesi Ödenti Çizelgesi, Bilançosu, Karşılaştırmalı Gelir-Gider Tabloları aşağıdadır. 2003 Gider Bütçesi'nde, uygulanan "Mali Yönetim" nedeniyle; kalemlerin aşılmasına fırsat verilmemiş, dolayısıyla 01 Nisan 2003-31 Mart 2004 Dönemi'ne ait "Aktarım Cetveli" oluşturulmasına gerek kalmamıştır.

31 Mart 2004 tarihi itibarıyla, Birliğimiz'e borçlu olan Odalarımız'ın ödenti katkıları için, kendilerine tekrar çağrı yapılmış; bu yöndeki olumlu gelişmeler de, aşağıdaki tabloda sunulmuştur.

## TÜRK MÜHENDİS VE MİMAR ODALARI BİRLİĞİ'NİN

01 NİSAN 2003 - 31 MART 2004

### DÖNEMİ GELİR TABLOSU

GELİRLER	2003 YILI TAHMİNİ GELİR BÜTÇESİ	2003 YILI GERÇEKLEŞEN GELİR BÜTÇESİ	2003 YILI GERÇEKLEŞEME ORANI (%)
Odalar Hissesi	652.500.000.000	560.101.000.000	85,84
Hizmet Karşılığı Gelirler	100.000.000	1.250.000.000	1.250,00
Yayın Gelirleri	100.000.000	181.500.000	181,50
Bağış ve Yardımlar	100.000.000	0	0,00
Çeşitli Gelirler	100.000.000	30.080.000	30,08
Faiz Gelirleri	20.100.000.000	58.249.687.342	289,80
Geçen Yıldan Devreden Gelirler	47.000.000.000	145.609.436.800	309,81
<b>TOPLAM</b>	<b>720.000.000.000</b>	<b>765.421.704.142</b>	<b>106,31</b>

## TÜRK MÜHENDİS VE MİMAR ODALARI BİRLİĞİ'NİN

01 NİSAN 2003 - 31 MART 2004

### DÖNEMİ GİDER TABLOSU

GİDERLER	2003 YILI TAHMİNİ GİDER BÜTÇESİ	2003 YILI GERÇEKLEŞEN GİDER BÜTÇESİ	2003 YILI GİDER GERÇEKLEŞEME ORANI (%)
YÖNETİM GİDERLERİ	8.250.000.000	3.668.300.000	44,46%
PERSONEL GİDERLERİ	261.000.000.000	215.302.478.853	82,49%
DIŞARIDAN SAĞLANAN FAYDA VE HİZMETLER	75.750.000.000	65.861.902.557	86,95%
ÇEŞİTLİ GİDERLER	118.500.000.000	55.089.681.092	46,49%
AMACA YÖNELİK ÇEŞİTLİ GİDERLER	117.000.000.000	49.681.234.242	42,46%
BÜRO GİDERLERİ	31.500.000.000	11.842.136.213	37,59%
YAYIN GİDERLERİ	89.998.500.000	16.932.262.500	18,81%
VERGİ RESİM ve HARÇLAR	3.000.000.000	476.809.281	15,89%
İKK ve TEMSİLCİLİK GİDERLERİ	1.500.000	0	0,00%
KIYMET ALIMLARI	15.000.000.000	9.385.077.600	62,57%
<b>TOPLAM</b>	<b>720.000.000.000</b>	<b>428.239.882.338</b>	<b>59,48%</b>

## ODALARIMIZDA ÖDENTİ GERÇEKLEŞMELERİ

Birliğimiz'in 37. Çalışma Dönemimiz'deki Mali Yetkisi'ne ilişkin sunumumuz ile bir dönemi daha kapatıyoruz.

37. Çalışma Dönemimiz'in 1. yılında; Birlik hisseleri üzerinde ödeme yaparak, Birliğimiz çalışmalarına ek katkılar da koyan; Elektrik M.O. (% 117.33), Gıda M.O. (% 112.54), İç Mimarlar O. (% 108.18), Maden M.O. (% 112.88) ve Makina M.O. (% 100.55)'mız ödemeleri gereken Birlik Hisseleri üzerinde ödeme yaparak, Birliğimiz çalışmalarına ek katkı koymuşlardır. Makina M. Odamız ödentisi, Birlik Hissesi toplam ödeme payının % 30.60'ını oluşturmuştur. Elektrik M. Odamız Birlik Hissesi gerçekleşme oranında, en yüksek ödemeyi gerçekleştirmiştir. Odalarımız'a bu gerçekleştirmelerden dolayı, teşekkür ederiz.

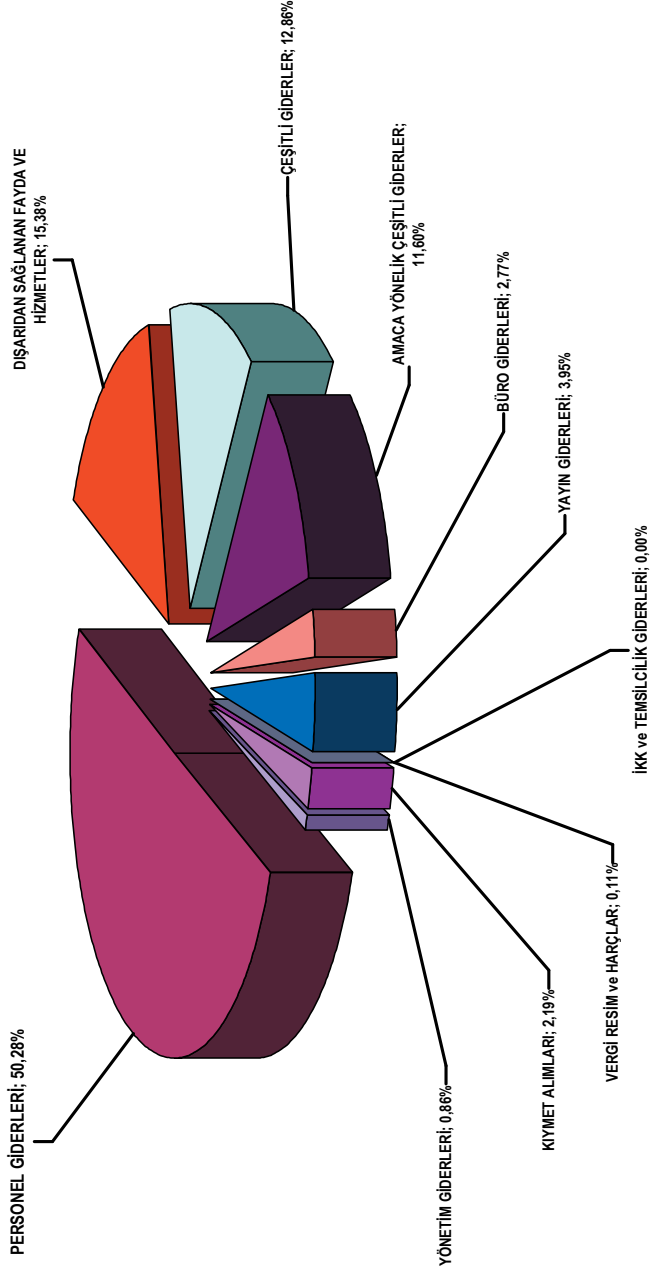
## TÜRK MÜHENDİS VE MİMAR ODALARI BİRLİĞİ'NİN

01 NİSAN 2003 - 31 MART 2004

## DÖNEMİ GİDER TABLOSU

GİDERLER	2003 YILI TAHMİNİ GİDER BÜTÇESİ	2003 YILI GERÇEKLEŞEN GİDER BÜTÇESİ	2003 YILI GİDER BÜTÇESİ GERÇEKLEŞME ORANI (%)
<b>YÖNETİM GİDERLERİ</b>	<b>8.250.000.000</b>	<b>3.668.300.000</b>	<b>44,46%</b>
Yönetici Giderleri	8.250.000.000	3.668.300.000	44,46%
<b>PERSONEL GİDERLERİ</b>	<b>261.000.000.000</b>	<b>215.302.478.853</b>	<b>82,49%</b>
Esas Ücretler	127.500.000.000	115.495.171.626	90,58%
İkramiye	42.000.000.000	35.262.551.592	83,96%
Sosyal Yardımlar	45.000.000.000	29.716.881.105	66,04%
Fazla Çalışma Ücreti	7.498.500.000	1.419.044.786	18,92%
SSK,S.Y.Z. ve İşsizlik Sig.İşveren His.	39.000.000.000	33.408.829.744	85,66%
Tazminatlar	1.500.000	0	0,00%
<b>DIŞARIDAN SAĞLANAN FAYDA VE HİZMETLER</b>	<b>75.750.000.000</b>	<b>65.861.902.557</b>	<b>86,95%</b>
PTT Kargo Giderleri	27.000.000.000	25.853.094.767	95,75%
Su-Isıtma-Aydınlatma Giderleri	9.000.000.000	8.262.210.000	91,80%
Tamir-Bakım-Onarım Giderleri	7.500.000.000	1.272.459.500	16,97%
Danışmanlık Giderleri	17.000.000.000	16.875.468.582	99,27%
Diğer Çeşitli Giderler	3.750.000.000	2.768.867.416	73,84%
Arşiv Dokümantasyon Giderleri	11.500.000.000	10.829.802.292	94,17%
<b>ÇEŞİTLİ GİDERLER</b>	<b>118.500.000.000</b>	<b>55.089.681.092</b>	<b>46,49%</b>
Kira Giderleri	60.000.000.000	30.461.538.468	50,77%
Temsil ve Ağırılama Giderleri	15.000.000.000	13.013.962.920	86,76%
İlan Giderleri	3.000.000.000	2.778.065.000	92,60%
Mahkeme ve Noter Giderleri	7.500.000.000	1.945.523.280	25,94%
Sigorta Giderleri	3.000.000.000	1.398.125.000	46,60%
Bağış ve Yardımlar	1.500.000	0	0,00%
Gecikme Zamları, Para Cezaları Faiz Giderleri	1.500.000	0	0,00%
Gider Kadyedilen Demirbaşlar	3.000.000.000	1.133.313.738	37,78%
Banka Giderleri	1.500.000.000	158.968.657	10,60%
Sivil Savunma Fon Payı	750.000.000	0	0,00%
KOSGEB Aidatı	750.000.000	0	0,00%
WFEO Aidatı	19.500.000.000	2.700.720.000	13,85%
Dünya Enerji Konseyi Türk Milli Kom.	750.000.000	355.000.000	47,33%
Diğer Çeşitli Giderler	3.747.000.000	1.144.464.029	30,54%
<b>AMACA YÖNELİK ÇEŞİTLİ GİDERLER</b>	<b>117.000.000.000</b>	<b>49.681.234.242</b>	<b>42,46%</b>
Kongre-Konferans-Seminer vb.Giderler	22.500.000.000	18.196.452.815	80,87%
Seyahat Yolluk Giderleri	30.000.000.000	23.236.953.000	77,46%
Temsil ve Ağırılama Giderleri	4.500.000.000	1.574.570.000	34,99%
Mesleki Faaliyet ve Tanıtım Giderleri	7.500.000.000	393.258.427	5,24%
Genel Kurul Giderleri	37.500.000.000	0	0,00%
Eğitim Kurs Giderleri	15.000.000.000	6.280.000.000	41,87%
<b>BÜRO GİDERLERİ</b>	<b>31.500.000.000</b>	<b>11.842.136.213</b>	<b>37,59%</b>
Kirtasiye-Bilgisayar Mal.-Basılı Kağıt Giderleri	22.500.000.000	5.087.023.167	22,61%
Tamir-Bakım-Onarım Giderleri	3.000.000.000	1.146.755.522	38,23%
Temizlik Malzemesi Giderleri	3.000.000.000	2.928.980.424	97,63%
Gazete-Kitap-Dergi Giderleri	3.000.000.000	2.679.377.100	89,31%
<b>YAYIN GİDERLERİ</b>	<b>89.998.500.000</b>	<b>16.932.262.500</b>	<b>18,81%</b>
Bülten-Dergi Giderleri	45.000.000.000	12.283.062.500	27,30%
Diğer Yayın Giderleri	44.998.500.000	4.649.200.000	10,33%
<b>VERGİ RESİM ve HARÇLAR</b>	<b>3.000.000.000</b>	<b>476.809.281</b>	<b>15,89%</b>
Diğer Vergi-Resim ve Harçlar	2.400.000.000	268.898.881	11,20%
Eğitime Katkı Payı	150.000.000	49.000.000	32,67%
Özel İşlem Vergisi	450.000.000	158.910.400	35,31%
<b>İKK ve TEMSİLCİLİK GİDERLERİ</b>	<b>1.500.000</b>	<b>0</b>	<b>0,00%</b>
<b>KIYMET ALIMLARI</b>	<b>15.000.000.000</b>	<b>9.385.077.600</b>	<b>62,57%</b>
Demirbaş Alımları	15.000.000.000	9.385.077.600	62,57%
<b>TOPLAM</b>	<b>720.000.000.000</b>	<b>428.239.882.338</b>	<b>59,48%</b>

2003 YILI GİDER BÜTÇESİ GERÇEKLEŞME ORANI İÇERİSİNDEKİ PAYLAR (%)



## TÜRK MÜHENDİS VE MİMAR ODALARI BİRLİĞİNİN

31 MART 2004

## TARİHLİ BİLANÇOSU

AKTİF		PASİF
<b>I- DÖNEN VARLIKLAR</b>		
<b>A- HAZİR DEĞERLER</b>	<b>674.007.660.026</b>	<b>1.829.000.000</b>
1- KASA	1.952.524.105	1.829.000.000
3- BANKALAR	672.055.135.921	
<b>D DİĞER ALACAKLAR</b>	<b>195.575.860.000</b>	<b>3.600.000.000</b>
5- DİĞER ÇEŞİTLİ ALACAKLAR	195.575.860.000	
<b>DÖNEN VARLIKLAR TOPLAMI</b>	<b>869.583.520.026</b>	<b>10.096.292.649</b>
<b>II- DURAN VARLIKLAR</b>		<b>3.068.309.558</b>
<b>A TİCARİ ALACAKLAR</b>	<b>18.000.000</b>	<b>6.335.199.881</b>
4- VERİLEN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR	18.000.000	692.783.210
<b>D- MADDİ DURAN VARLIKLAR</b>	<b>28.188.405.325</b>	<b>4.850.000.000</b>
6- DEMİRBAŞLAR	28.188.405.325	
<b>DURAN VARLIKLAR TOPLAMI</b>	<b>28.206.405.325</b>	<b>20.375.292.649</b>
<b>III- ÖZ KAYNAKLAR</b>		
<b>A- SERMAYE</b>		<b>877.414.632.702</b>
1- GECMİŞ YIL ÖZ KAYNAKLAR TOPLAMI		530.847.733.298
2- DÖNEM GELİR -GİDER FARKI		346.566.899.404
<b>ÖZ KAYNAKLAR TOPLAMI</b>		<b>877.414.632.702</b>
<b>IV- GELECEK AYLARA AİT GELİRLER VE GİDER TAHAKKUKLARI</b>		
1- GELECEK AYLARA AİT GELİRLER		<b>897.789.925.351</b>
<b>KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR TOPLAMI</b>		<b>107.734.950.000</b>
<b>III- ÖZ KAYNAKLAR</b>		<b>1.005.524.875.351</b>
<b>AKTİF (VARLIKLAR) TOPLAMI</b>	<b>897.789.925.351</b>	
<b>NAZIM HESAPLAR</b>	<b>107.734.950.000</b>	
<b>AKTİF (VARLIKLAR) GENEL TOPLAMI</b>	<b>1.005.524.875.351</b>	

**TÜRK MÜHENDİS VE MİMAR ODALARI BİRLİĞİNİN**  
**01 NİSAN 2003 - 31 MART 2004**

**DÖNEMİ BİRLİK HİSSESİ ÖDENTİ ÇİZELGESİ VE GERÇEKLEŞME ORANLARI**

ODALAR	GEÇMİŞ DÖNEMLER) BORCU	2003 YILI BİRLİK PAYI	TOPLAM BORÇ	TOPLAM ÖDEME	BAKİYE		BİRLİK ÖDENTİ GERÇEKLEŞME ORANI (%)	TOPLAM ÖDEME İÇERİSİNDEKİ ÖDEME PAYLARI (%)
					BORÇ	ALACAK		
ÇEVRE M.O.	0	4.589.000.000	4.589.000.000	1.179.000.000	3.410.000.000	0	25,69	0,16
ELEKTRİK M.O.	-8.000.000.000	80.373.000.000	72.373.000.000	72.573.000.000	0	200.000.000	100,28	10,12
FİZİK M.O.	0	2.271.000.000	2.271.000.000	2.271.000.000	0	0	100,00	0,32
GEMİ M.O.	0	4.212.000.000	4.212.000.000	4.212.000.000	0	0	100,00	0,59
GEMİ MAK.İŞL.M.O.	0	1.787.000.000	1.787.000.000	1.787.000.000	0	0	100,00	0,25
GIDA M.O.	-500.000.000	7.666.000.000	7.166.000.000	7.166.000.000	0	0	100,00	1,00
HARİTA ve KAD.M.O.	1.620.000.000	19.823.000.000	21.443.000.000	21.443.000.000	0	0	100,00	2,99
İÇ MİMARLAR O.	-60.000.000	1.414.000.000	1.354.000.000	1.354.000.000	0	0	100,00	0,19
İNŞAAT M.O.	87.840.000.000	119.789.000.000	207.629.000.000	158.129.000.000	49.500.000.000	0	76,16	22,04
JEOFİZİK M.O.	4.620.000.000	5.772.000.000	10.392.000.000	7.066.000.000	3.326.000.000	0	67,99	0,98
JEOLOJİ M.O.	0	22.797.000.000	22.797.000.000	13.297.000.000	9.500.000.000	0	58,33	1,85
KİMYA M.O.	33.000.000.000	19.066.000.000	52.066.000.000	17.066.000.000	35.000.000.000	0	32,78	2,38
MADEN M.O.	-1.000.000.000	12.898.000.000	11.898.000.000	11.898.000.000	0	0	100,00	1,66
MAKİNA M.O.	-641.720.000	208.825.000.000	208.183.280.000	212.783.280.000	0	4.600.000.000	102,21	29,66
METALURJİ M.O.	0	6.250.000.000	6.250.000.000	4.130.000.000	2.120.000.000	0	66,08	0,58
METEOROLOJİ M.O.	0	977.000.000	977.000.000	100.000.000	877.000.000	0	10,24	0,01
MİMARLAR O.	51.529.436.800	86.954.000.000	138.483.436.800	138.483.436.800	0	0	100,00	19,30
ORMAN M.O.	0	12.237.000.000	12.237.000.000	7.637.000.000	4.600.000.000	0	62,41	1,06
PETROL M.O.	0	1.434.000.000	1.434.000.000	1.434.000.000	0	0	100,00	0,20
PEYZAJ MİM.O.	0	3.050.000.000	3.050.000.000	3.100.000.000	0	50.000.000	101,64	0,43
SEHR PL.M.M.O.	0	7.566.000.000	7.566.000.000	7.566.000.000	0	0	100,00	1,05
TEKSTİL M.O.	0	3.048.000.000	3.048.000.000	3.048.000.000	0	0	100,00	0,42
ZİRAAT M.O.	0	19.702.000.000	19.702.000.000	19.702.000.000	0	0	100,00	2,75
<b>TOPLAM</b>	<b>168.407.716.800</b>	<b>652.500.000.000</b>	<b>820.907.716.801</b>	<b>717.424.716.800</b>	<b>108.333.000.000</b>	<b>4.850.000.000</b>	<b>86,80</b>	

<b>BİRLİK HİSSESİ ÖDENTİ ÇİZELGESİ 01 NİSAN 2004 / 30 NİSAN 2004</b>					
ODALAR	GECMİŞ DÖNEM(LER) BORCU	TOPLAM ÖDEME	BAKİYE		
			BORÇ	ALACAK	
ÇEVRE M.O.	3.410.000.000	0	3.410.000.000	0	0
İNŞAAT M.O.	49.500.000.000	25.000.000.000	24.500.000.000	0	0
JEOFİZİK M.O.	3.326.000.000	806.000.000	2.520.000.000	0	0
JEOLOJİ M.O.	9.500.000.000	11.400.000.000	0	0	1.900.000.000
KİMYA M.O.	35.000.000.000	10.000.000.000	25.000.000.000	0	0
METALURJİ M.O.	2.120.000.000	0	2.120.000.000	0	0
METEOROLOJİ M.O.	877.000.000	0	877.000.000	0	0
ORMAN M.O.	4.600.000.000	0	4.600.000.000	0	0
<b>TOPLAM</b>	<b>108.333.000.000</b>	<b>47.206.000.000</b>	<b>63.026.999.999</b>		<b>1.900.000.000</b>

Çevre M.O., Fizik M.O., Gemi M.O., Gemi Mak. İşl. M.O., Jeoloji M.O., Metalurji M.O., Meteoroloji M.O., Orman M.O., Petrol M.O., Peyzaj M.O., Şehir Pl. O., Tekstil M.O. ve Ziraat M.O.'mız ise Çalışma Dönemimiz 1. Yılıni borçsuz olarak kapatmışlardır. Odalarımız'a yükümlülüklerini yerine getirmelerinden dolayı, teşekkür ederiz.

Harita ve Kadastro M.O. (% 87.05), İnşaat M.O. (% 49.00), Jeofizik M.O. (% 26.33), Kimya M.O. (% 13.45), Mimarlar O. (% 37.91)'mız ise, 31 Mart 2003 itibariyle borçlarını kapatamamışlardır. İnşaat M. Odamız'ın ödentisi, birikmiş geçmiş dönem borçlarına rağmen; Birlik Hissesi Toplam Ödeme Payı'nın % 21.81'ini oluşturmuştur.

37. Çalışma Dönemimiz'in 2. yılında ise; Birlik Hisseleri üzerinde ödeme yapan Elektrik M.O. , (% 100.28), Makina M.O. , (% 102.21) ve Peyzaj M.O. (% 101.64)'mıza ve dönemi borçsuz kapatan Fizik M.O, Gemi M.O. , Gemi Mak. İşl M.O. , Gıda M.O. , Harita ve Kad. M.O. , İç Mimarlar O., Maden M.O. , Mimarlar O., Petrol M.O. , Şehir Pl. O., Tekstil M.O. ve Ziraat M.O.'mıza bu gerçekleşmelerden dolayı, teşekkür ederiz. Makina M.O.'mız ödentisi, Birlik Hissesi ödeme payının %29.66'sını oluşturmuştur.

Çevre M.O. (%25.69) , İnşaat M.O. (%76.16), Jeofizik M.O. (%67.99), Jeoloji M.O. (%58.33), Kimya M.O. (%32.78), Metalurji M.O. (%66.08), Meteoroloji M.O. (%10.24)ve Orman M.O. (%62.41)'mız ise, 31 Mart 2004 itibariyle borçlarını kapatamamışlardır.

2. Yıla borçlu giren Odalarımız'dan Harita ve Kadastro M.O., yüklü borcu bulunan Mimarlar O.'mız Birlik Hissesi toplam ödeme payının %19.30'unu ödeyerek borçlarını kapatmışlar; ancak bu kez Çevre M.O. , Jeoloji M.O. ve mülk alımı nedeniyle Meteoroloji M.O.'mız borçlanmışlar; Metalurji M.O. önceki yıl koşullarına doğru gerilemiş; Jeofizik M.O.'mız ödeme kapasitesini arttırmış; İnşaat M.O., oldukça aşama kaydederek, Birlik Hissesi toplam ödeme payınının %22.04'ünü ödeyerek, borcunu geçtiğimiz dönem borcunun altına çekmiş; Kimya M.O. yıllardır sürekli yükselen borç grafiğini düşürme eşiğine gelmiş; Orman M.O.'mız ise Genel Kurulu'nu henüz tamamlayamamış olmasının da olumsuzluklarını yaşayarak, dönemi borçlu kapatmıştır.

Odalarımız'ın Birlik Hissesi borçlarını kapatmalarını özendirici 31 Mart 2004 sonrası "İlerletilmiş Tablo"da görüleceği üzere; Jeoloji M.O.'mız borcunun tamamını kapatmış; İnşaat M.O.'mız büyük bir ödeme gayreti içerisine girmiş; Jeofizik M.O.'mız ödeme koşullarını iyileştirmiş; Kimya M.O.'mız ise ödeme konusunda iyi bir ivme kazanmıştır. Odalarımıza teşekkür ederiz.

## TMMOB MEKANI

Birliğimizin yıllardır kanayan yarası "mekan sorunu" dur. Aslında Birliğimizin tüm Odalarını içine alacak, bu gerçekleşmiyorsa en azından ilk etapta



mülksüz Oda Merkezlerimizi de barındıracak “TMMOB Hizmet Binası”, son yıllarda birçok kez Yönetim Kurullarımızı çeşitli arayışlara itmiştir. Ancak sorun, çeşitli nedenler ile çözülememiştir. 37.Olağan Genel Kurulu, hiç değilse TMMOB'nin kira koşullarından kurtulabilmesi için, TMMOB Ortak Kullanım Bina Komisyonu'nun getirdiği; “TMMOB'ye bina alınması görüşmeye açılarak, TMMOB'ye Ankara merkezli bir mekan alınabilmesi için, yaklaşık 450 000 000 000 TL'lık Fevkalade Yardımlar Kalemi'nden ödeneğin 2002 yılı TMMOB Bütçesi'ne ek olarak bir defalığına Odalar Birlik Hissesi oranında 31.12.2002 tarihine kadar tahsil edilmesine ve Genel Kurulun onayına sunulmasına” ilişkin önerisini kabul ederek, TMMOB Mekanı için, 37. Dönem Bütçesi'nde ek bir kaynak öngörmüştür.

37.Dönem Yönetim Kurulumuz, böylelikle yıllardır ödemede sorunların yaşandığı Birlik Ödentilerine ek olarak, Bina Fonu Katılım Payı ile de Odalarımızdan katkı istemeye başlamıştır.

Bina Fonu ile ilgili Odalarımız'ın ödentileri için Ziraat Bankası'nda ayrı bir hesap açılmış; dönem boyunca yapılan ödemeler bu hesapta toplanmış ve hesaba hiç dokunulmamıştır.

Başlangıçta, zaten Birlik Ödentileri'nde bazı Odalarımızın birikmiş borçlarının ödenmesi sorunu nedeniyle; genel olarak Odalarımız “Bina Fonu Katılım Payı”nın toplanması yoluyla mülk edinme konusundaki çağrılarımızdan ikna olamamışlardır. Bu durum, 37. Dönem Genel Kurulu'nun Bina Fonu Katılım Payı için Odalarımıza tanıdığı süre olan 31 Aralık 2002 tarihi itibarıyla, Bina Fonu Katılım Payı Ödenti Çizelgesi'nde açıkça görülmektedir. (Çizelge 1)

Elektrik Mühendisleri Odamız 24.11.2002 tarih ve 38/18 sayılı oturumunda TMMOB Bina Fonu Katılım Payı'na mahsuben Antalya da boş olarak bulunan hizmet binasının, TMMOB'ne devri kararını almış olmasına karşın binanın satışına gerek kalmadan, süreç içerisinde katılım payını nakit olarak da ödemiştir.

Odalarımızın, ödentilerini sağlamak için, yaşanan süreç sürekli Odalarımıza yazılı ve Sayman Toplantıları'na sözlü olarak aktarılmıştır. Odalarımız'ın mülk alımları taleplerinin gelmeye başlaması ile, 1 Şubat 2003 tarih ve 160 sayılı kararı ile Birlik Yönetim Kurulumuz, Bina Fonu Katılım Payı ile ilgili olarak;

“TMMOB Bina Fonu Katılım Paylarının TMMOB 37. Genel Kurulu'nda alınan karar uyarınca, 31 Aralık 2002 tarihine kadar ödenmiş olması gerektiğinden, Odalarımızın mülk alım taleplerinin Yönetim Kurulumuz tarafından değerlendirilmesinde, Odalarımızın, TMMOB Bina Fonu Katılım Paylarının en az 1/6'sını ödemiş olmaları ve bakiye borcu TMMOB'nin talebi durumunda hemen, en geç de dönem içinde kapatacak biçimde ödeme planı ve taahhüt vermeleri kaydıyla, 26 Ekim 2002 tarihli Yönetim Kurulu kararında

belirtilen “TMMOB’ne mali yükümlülüklerini”, Bina Fonu ile ilgili olarak yerine getirmiş sayılmalarına oybirliğiyle, “ kararını almıştır.

Buna göre, bir yandan Odalarımızın mülk alım talepleri ile ilgili olarak 160 sayılı karar uygulamaya konulurken öte yandan da mülk alımı söz konusu olmayan Odalarımızın da; “Bina Fonu Katılım Payı” konusunda duyarlılıkları istenmiş ve konu takibe alınmıştır.

Yönetim Kurulumuz’un tüm bu çabalarına rağmen, istenilen düzeyde gelişme, 31 Mart 2003 Dönemi itibariyle de sağlanamamıştır (Çizelge 2).

Ancak 31 Mart 2003 (1. Yıl) gerçekleşmesini takiben Yönetim Kurulumuz gerekli ödentiye elde edememesine rağmen; mekan arayışını çözüme kavuşturmak için; çeşitli emlak kuruluşları ile görüşmelerini ve ilanları izlemeyi sıklaştırmış; 2.yıl içerisinde 3 kez ilanla yer aramaya da çıkmıştır. Odalarımızdan da konu ile ilgili olarak, sık sık yardım talep edilmiştir.

Öte yandan; Çalışma Dönemimiz içerisinde, genel merkezleri, mülksüz olan 2 Odamız’ın mülk edinmesi (Meteoroloji M.O. ve Şehir Plancıları O.), sevindirici bir gelişme olarak kaydedilmiştir.

Mekan arayışları sürdürülürken, tasfiye halindeki kamu kuruluşlarının gayrimenkullerinin satış ihaleleri de yoğunlukla takip edilmiş; Birliğimiz adına ihalelere girilmiş; ancak satış ihalelerinde karşımıza çıkan sorun, ihalelere çıkış şartnamelerinde yer alan ve %18 üzerinden gayrimenkullerin satış fiyatlarına eklenen “KDV”ler olmuştur. Elektrik Mühendisleri Odamız’ın Genel Merkezi’nin bulunduğu binada yer alan, Türkiye Halk Bankası Personeli Yardımlaşma Vakfı’na ait gayrimenkullerin satış ihalesi, bu konuya ilişkin somut bir örnek olarak gösterilebilir.

Odalarımız’ın kendi bütçe dönem sonu olan 31 Aralık 2003 tarihi itibari ile Bina Fonu Katılım Payı Ödentileri (Çizelge 3) de verilmektedir.

Ayrıca, Tandoğan, Necatibey ve Atatürk Bulvarı üzerindeki iki ayrı yerde bulunan çeşitli gayrimenkuller de, Birlik Yönetim Kurulumuz’da “gündemli” olarak görüşmeye açılmıştır. Somut bir gelişme sağlanma aşamasına da gelinmiştir.

31 Mart 2004 tarihi itibariyle, Odalarımız’ın Bina Fonu Katılım Payı Ödemesi verilmiştir. (Çizelge 4) Gelişmeler aktarılmasına rağmen hala istenilen gelişme sağlanamamıştır.

Söz konusu somut gelişmelerin Odalarımız’a yeniden aktarılması sonucu; 31 Mart 2004 sonrasında Odalarımız’ın konuya duyarlılıkları da arttırılmış olup; Ödentiler de kaydedilen gelişmeler, Çalışma Raporumuz’un basıma verildiği 7 Mayıs 2004 itibariyle belirtilmiştir . (Çizelge 5)

Bina Fonu Katılım Payı Ödenti Çizelgeleri’ne baktığımızda;

## Çizelge 1

<b>TMMOB BİNA FONU KATILIM PAYI ÖDENTİ ÇİZELGESİ</b>				
<b>01 TEMMUZ 2002 - 31 ARALIK 2002</b>				
<b>ODALAR</b>	<b>BİNA ALIMI KATILIM PAYI</b>	<b>TOPLAM ÖDEME</b>	<b>BAKİYE BORÇ</b>	<b>BİNA ALIMI KATILIM PAYI ÖDENTİSİ GERÇEKLEŞME ORANI (%)</b>
ÇEVRE M.O.	2.819.420.000	0	2.819.420.000	0,00
ELEKTRİK M.O. *	47.848.460.000	0	47.848.460.000	0,00
FİZİK M.O.	1.336.350.000	105.000.000	1.231.350.000	7,86
GEMİ M.O.	2.268.470.000	378.079.000	1.890.391.000	16,67
GEMİ MAK.İŞL.M.O.	1.265.950.000	0	1.265.950.000	0,00
GIDA M.O.	4.123.640.000	200.000.000	3.923.640.000	4,85
HARİTA ve KAD.M.O.	12.938.420.000	0	12.938.420.000	0,00
İÇ MİMARLAR O.	799.720.000	133.720.000	666.000.000	16,72
İNŞAAT M.O.	98.111.820.000	0	98.111.820.000	0,00
JEOFİZİK M.O.	6.487.570.000	0	6.487.570.000	0,00
JEOLojİ M.O.	21.194.420.000	14.134.420.000	7.060.000.000	66,69
KİMYA M.O.	15.864.770.000	0	15.864.770.000	0,00
MADEN M.O.	8.572.760.000	0	8.572.760.000	0,00
MAKİNA M.O.	126.975.780.000	0	126.975.780.000	0,00
METALURJİ M.O.	3.392.520.000	0	3.392.520.000	0,00
METEOROLOJİ M.O.	580.310.000	580.310.000	0	100,00
MİMARLAR O.	64.237.200.000	0	64.237.200.000	0,00
ORMAN M.O.	7.025.570.000	0	7.025.570.000	0,00
PETROL M.O.	879.170.000	140.190.000	738.980.000	15,95
PEYZAJ MİM.O.	1.865.570.000	100.000.000	1.765.570.000	5,36
ŞEHİR PL.O.	4.723.010.000	0	4.723.010.000	0,00
TEKSTİL M.O.	1.607.350.000	80.000.000	1.527.350.000	4,98
ZİRAAT M.O.	15.081.750.000	0	15.081.750.000	0,00
<b>TOPLAM</b>	<b>450.000.000.000</b>	<b>15.851.719.000</b>	<b>434.148.281.000</b>	<b>3,52</b>

\* Elektrik Mühendisleri Odası 24.11.2002 tarih ve 38/18 sayılı oturumunda boş bulunan Antalya Şube hizmet binasını bina fonu katılım payına mahsuben TMMOB'ne devir kararı almıştır.

Çizelge 2

<b>TMMOB BİNA FONU KATILIM PAYI ÖDENTİ ÇİZELGESİ</b>				
<b>01 TEMMUZ 2002 - 31 MART 2003</b>				
<b>ODALAR</b>	<b>BİNA ALIMI KATILIM PAYI</b>	<b>TOPLAM ÖDEME</b>	<b>BAKİYE BORÇ</b>	<b>BİNA ALIMI KATILIM PAYI ÖDENTİSİ GERÇEKLEŞME ORANI (%)</b>
ÇEVRE M.O.	2.819.420.000	0	2.819.420.000	0,00
ELEKTRİK M.O.	47.848.460.000	0	47.848.460.000	0,00
FİZİK M.O.	1.336.350.000	105.000.000	1.231.350.000	7,86
GEMİ M.O.	2.268.470.000	378.079.000	1.890.391.000	16,67
GEMİ MAK.İŞL.M.O.	1.265.950.000	100.000.000	1.165.950.000	7,90
GIDA M.O.	4.123.640.000	700.000.000	3.423.640.000	16,98
HARİTA ve KAD.M.O.	12.938.420.000	1.000.000.000	11.938.420.000	7,73
İÇ MİMARLAR O.	799.720.000	133.720.000	666.000.000	16,72
İNŞAAT M.O.	98.111.820.000	0	98.111.820.000	0,00
JEOFİZİK M.O.	6.487.570.000	0	6.487.570.000	0,00
JEOLOJİ M.O.	21.194.420.000	21.194.420.000	0	100,00
KİMYA M.O.	15.864.770.000	0	15.864.770.000	0,00
MADEN M.O.	8.572.760.000	750.000.000	7.822.760.000	8,75
MAKİNA M.O.	126.975.780.000	0	126.975.780.000	0,00
METALURJİ M.O.	3.392.520.000	0	3.392.520.000	0,00
METEOROLOJİ M.O.	580.310.000	580.310.000	0	100,00
MİMARLAR O.	64.237.200.000	0	64.237.200.000	0,00
ORMAN M.O.	7.025.570.000	0	7.025.570.000	0,00
PETROL M.O.	879.170.000	140.190.000	738.980.000	15,95
PEYZAJ MİM.O.	1.865.570.000	100.000.000	1.765.570.000	5,36
ŞEHİR PL.O.	4.723.010.000	0	4.723.010.000	0,00
TEKSTİL M.O.	1.607.350.000	80.000.000	1.527.350.000	4,98
ZİRAAT M.O.	15.081.750.000	5.000.000.000	10.081.750.000	33,15
<b>TOPLAM</b>	<b>450.000.000.000</b>	<b>30.261.719.000</b>	<b>419.738.281.000</b>	<b>6,72</b>

## Çizelge 3

<b>TMMOB BİNA FONU KATILIM PAYI ÖDENTİ ÇİZELGESİ</b>				
<b>01 TEMMUZ 2002 - 31 ARALIK 2003</b>				
<b>ODALAR</b>	<b>BİNA ALIMI KATILIM PAYI</b>	<b>TOPLAM ÖDEME</b>	<b>BAKİYE BORÇ</b>	<b>BİNA ALIMI KATILIM PAYI ÖDENTİSİ GERÇEKLEŞME ORANI (%)</b>
ÇEVRE M.O.	2.819.420.000	600.000.000	2.219.420.000	21,28
ELEKTRİK M.O.	47.848.460.000	47.848.460.000	0	100,00
FİZİK M.O.	1.336.350.000	105.000.000	1.231.350.000	7,86
GEMİ M.O.	2.268.470.000	678.079.000	1.590.391.000	29,89
GEMİ MAK.İŞL.M.O.	1.265.950.000	670.000.000	595.950.000	52,92
GIDA M.O.	4.123.640.000	2.123.640.000	2.000.000.000	51,50
HARİTA ve KAD.M.O.	12.938.420.000	2.000.000.000	10.938.420.000	15,46
İÇ MİMARLAR O.	799.720.000	133.720.000	666.000.000	16,72
İNŞAAT M.O.	98.111.820.000	0	98.111.820.000	0,00
JEOFİZİK M.O.	6.487.570.000	100.000.000	6.387.570.000	1,54
JEOLOJİ M.O.	21.194.420.000	21.194.420.000	0	100,00
KİMYA M.O.	15.864.770.000	100.000.000	15.764.770.000	0,63
MADEN M.O.	8.572.760.000	1.430.000.000	7.142.760.000	16,68
MAKİNA M.O.	126.975.780.000	61.000.000.000	65.975.780.000	48,04
METALURJİ M.O.	3.392.520.000	0	3.392.520.000	0,00
METEOROLOJİ M.O.	580.310.000	580.310.000	0	100,00
MİMARLAR O.	64.237.200.000	0	64.237.200.000	0,00
ORMAN M.O.	7.025.570.000	0	7.025.570.000	0,00
PETROL M.O.	879.170.000	140.190.000	738.980.000	15,95
PEYZAJ MİM.O.	1.865.570.000	100.000.000	1.765.570.000	5,36
ŞEHİR PL.O.	4.723.010.000	800.000.000	3.923.010.000	16,94
TEKSTİL M.O.	1.607.350.000	80.000.000	1.527.350.000	4,98
ZİRAAT M.O.	15.081.750.000	10.000.000.000	5.081.750.000	66,31
<b>TOPLAM</b>	<b>450.000.000.000</b>	<b>149.683.819.000</b>	<b>300.316.181.000</b>	<b>33,26</b>

## Çizelge 4

<b>TMMOB BİNA FONU KATILIM PAYI ÖDENTİ ÇİZELGESİ</b>				
<b>01 TEMMUZ 2002 - 31 MART 2004</b>				
<b>ODALAR</b>	<b>BİNA ALIMI KATILIM PAYI</b>	<b>TOPLAM ÖDEME</b>	<b>BAKİYE BORÇ</b>	<b>BİNA ALIMI KATILIM PAYI ÖDENTİSİ GERÇEKLEŞME ORANI (%)</b>
ÇEVRE M.O.	2.819.420.000	600.000.000	2.219.420.000	21,28
ELEKTRİK M.O.	47.848.460.000	47.848.460.000	0	100,00
FİZİK M.O.	1.336.350.000	105.000.000	1.231.350.000	7,86
GEMİ M.O.	2.268.470.000	1.268.470.000	1.000.000.000	55,92
GEMİ MAK.İŞL.M.O.	1.265.950.000	1.265.950.000	0	100,00
GIDA M.O.	4.123.640.000	4.123.640.000	0	100,00
HARİTA ve KAD.M.O.	12.938.420.000	12.938.420.000	0	100,00
İÇ MİMARLAR O.	799.720.000	799.720.000	0	100,00
İNŞAAT M.O.	98.111.820.000	10.000.000.000	88.111.820.000	10,19
JEOFİZİK M.O.	6.487.570.000	1.487.570.000	5.000.000.000	22,93
JEOLOJİ M.O.	21.194.420.000	21.194.420.000	0	100,00
KİMYA M.O.	15.864.770.000	100.000.000	15.764.770.000	0,63
MADEN M.O.	8.572.760.000	8.572.760.000	0	100,00
MAKİNA M.O.	126.975.780.000	126.975.780.000	0	100,00
METALURJİ M.O.	3.392.520.000	0	3.392.520.000	0,00
METEOROLOJİ M.O.	580.310.000	580.310.000	0	100,00
MİMARLAR O.	64.237.200.000	1.000.000.000	63.237.200.000	1,56
ORMAN M.O.	7.025.570.000	525.570.000	6.500.000.000	7,48
PETROL M.O.	879.170.000	140.190.000	738.980.000	15,95
PEYZAJ MİM.O.	1.865.570.000	1.865.570.000	0	100,00
ŞEHİR PL.O.	4.723.010.000	2.023.010.000	2.700.000.000	42,83
TEKSTİL M.O.	1.607.350.000	1.607.350.000	0	100,00
ZİRAAT M.O.	15.081.750.000	10.000.000.000	5.081.750.000	66,31
<b>TOPLAM</b>	<b>450.000.000.000</b>	<b>255.022.190.000</b>	<b>194.977.810.000</b>	<b>56,67</b>

## Çizelge5

<b>TMMOB BİNA FONU KATILIM PAYI ÖDENTİ ÇİZELGESİ</b>				
<b>01 TEMMUZ 2002 - 07 MAYIS 2004</b>				
<b>ODALAR</b>	<b>BİNA ALIMI KATILIM PAYI</b>	<b>TOPLAM ÖDEME</b>	<b>BAKİYE BORÇ</b>	<b>BİNA ALIMI KATILIM PAYI ÖDENTİSİ GERÇEKLEŞME ORANI (%)</b>
ÇEVRE M.O.	2.819.420.000	600.000.000	2.219.420.000	21,28
ELEKTRİK M.O.	47.848.460.000	47.848.460.000	0	100,00
FİZİK M.O.	1.336.350.000	1.336.350.000	0	100,00
GEMİ M.O.	2.268.470.000	2.268.470.000	0	100,00
GEMİ MAK.İŞL.M.O.	1.265.950.000	1.265.950.000	0	100,00
GIDA M.O.	4.123.640.000	4.123.640.000	0	100,00
HARİTA ve KAD.M.O.	12.938.420.000	12.938.420.000	0	100,00
İÇ MİMARLAR O.	799.720.000	799.720.000	0	100,00
İNŞAAT M.O.	98.111.820.000	10.000.000.000	88.111.820.000	10,19
JEOFİZİK M.O.	6.487.570.000	6.487.570.000	0	100,00
JEOLJİ M.O.	21.194.420.000	21.194.420.000	0	100,00
KİMYA M.O.	15.864.770.000	100.000.000	15.764.770.000	0,63
MADEN M.O.	8.572.760.000	8.572.760.000	0	100,00
MAKİNA M.O.	126.975.780.000	126.975.780.000	0	100,00
METALURJİ M.O.	3.392.520.000	0	3.392.520.000	0,00
METEOROLOJİ M.O.	580.310.000	580.310.000	0	100,00
MİMARLAR O.	64.237.200.000	1.000.000.000	63.237.200.000	1,56
ORMAN M.O.	7.025.570.000	525.570.000	6.500.000.000	7,48
PETROL M.O.	879.170.000	879.170.000	0	100,00
PEYZAJ MİM.O.	1.865.570.000	1.865.570.000	0	100,00
ŞEHİR PL.O.	4.723.010.000	4.723.010.000	0	100,00
TEKSTİL M.O.	1.607.350.000	1.607.350.000	0	100,00
ZİRAAT M.O.	15.081.750.000	15.081.750.000	0	100,00
<b>TOPLAM</b>	<b>450.000.000.000</b>	<b>270.774.270.000</b>	<b>179.225.730.000</b>	<b>60,17</b>

**01-07-2002 – 31-12-2002 tarihi itibariyle;**

Yalnızca 1 Odamız (Meteoroloji M.O) borcunu kapatabilmiş; 8 Odamızda ise ödeme süreci başlatılmış; Elektrik M. O.'mız Antalya'daki mülkünü bağışlamış; Jeoloji M. O.'mız (%66,69) ödemesi ise %50'nin üzerinde gerçekleşmiştir.

**01-07-2002 – 31-03-2003 tarihi itibariyle;**

Yukarıdaki gelişmelere ek olarak, yalnızca 1 Odamız (Jeoloji M.O) daha borcunu kapatabilmiş; 4 Odamız da daha ödeme süreci başlatılmıştır.

**01-07-2002 – 31-12-2003 tarihi itibariyle;**

Yukarıdaki gelişmelere ek olarak, bağışlanmış olduğu mülkün yerine borcunu nakit olarak ödemesi nedeniyle, 1 Odamız (Elektrik M.O) daha borcunu kapatabilmiş; 4 Odamız da daha ödeme süreci başlatılmış; Ziraat M. O.'mız (%66,31), Gemi Mak. İşl. M.O'mız (%52.92), Gıda M.O'mız (%51.50) ise ödemelerini %50'nin üzerinde gerçekleştirmiştir. Makina M.O. 'mız ise toplam ödemenin % 40.75 'ini gerçekleştirmiştir.

**01-07-2002 – 31-03-2004 tarihi itibariyle;**

Yukarıdaki gelişmelere ek olarak, 8 Odamız (Gemi Mak. İşl. M.O., Gıda M.O., Harita ve Kad. M.O., İç Mimarlar O., Maden M.O., Makina M.O., Peyzaj M.O., Tekstil M.O.) daha borçlarını kapatmışlar; 3 Odamız da daha ödeme süreci başlatılmıştır. Yalnızca 1 Odamız da ise (Metalurji M.O) ödeme süreci başlatılamamıştır. Gemi M.O.'mız (%55,92) ödemesi ise %50'nin üzerinde gerçekleşmiştir.

**Ve son olarak da, 07.05.2004 tarihi itibariyle;**

Yukarıdaki gelişmelere ek olarak 6 Odamız (Fizik M.O., Gemi M.O., Jeofizik M.O., Petrol M.O., Şehir Pl. O. ve Ziraat M.O.) daha borçlarını kapatmışlardır.

Odalarımıza yükümlülüklerini yerine getirmiş olmalarından dolayı teşekkür ediyoruz.

Geriye kalan 6 Odamız ise borçlu bulunmaktadır. Çevre M.O. % 21.28, İnşaat M.O. %10.19, Kimya M.O. % 0.6, Mimarlar O., % 1.56, Orman M.O. %7.48 oranında borçlarını kapatabilmişlerdir. Metalurji M.O. ise bina fonuna henüz bir ödeme yapmamıştır.

Gelinen süreçte; mülk edinme konusunda çabalarımız sürdürülmekte olup; TMMOB 38. Genel Kurulumuz'a giderken, "TMMOB Mekanı"nın alınımının gerçekleşmesi için elimizdeki tüm olanaklar değerlendirmeye çalışılmaktadır.

**“BÜTÇE” ÜZERİNDE YENİ BİR YAKLAŞIM**

Önceki Çalışma Dönemleri ve en son olarak da geçtiğimiz 36. Çalışma Dönemi'ne ait 2000 yılı ve 2001 yılı Bütçeleri yapılırken; Gelir Tabloları Odalar



Hissesi, gelir tahakkuku esasına göre hazırlanmıştır. Odalarımızın ödemesi gereken hisseleri, tahsilata bakılmaksızın; tahakkuk eden tutar üzerinden, gelir tablosuna yansıtılmış ve Odalarımız'ın ödemeleri cari hesapta takip edilmiştir.

Geçmiş yıllarda her Çalışma Dönemi'nde yaşanan, Odalarımızdan dönem içinde tahsil edilemeyen Birlik alacakları; kağıt üzerinde tahsil ettirilmiş gibi görünerek "sanal" bütçe gerçekleştirmeleri yaratmaktadır. Oysa; Birliğimiz Genel Kurullar sürecinden, bütçe gerçekleştirmelerinin yüzdeleri yüksek olmasına rağmen; çalışanlarının maaşlarını bile ödemeyecek koşullarda çıkmıştır.

37. Çalışma Dönemimiz'de bu konu, mali yönetim işleyişi açısından da irdelenmiş; Mali Müşavirimiz'in de önerileri doğrultusunda, bütçe gerçekleştirmeleri "gerçekçi" bir ifadeye kavuşturulmuştur.

2002 yılı Gelir Tablosu incelendiğinde, görüleceği üzere; geçen yıldan devreden gelirler, yani ödenmemiş odalar hissesi görülmemektedir. 2002 yılı Gelir Tablosu hazırlanırken; gelir tahakkuku yönteminden vazgeçilip; Odalar hissesi tahsilat yöntemine göre, Gelir Tablosu'na yansıtılmış ve bu yöntemle cari yıl içerisinde Odalarımız'ca yapılan fiili tahsilat, Gelir Tablosu'nda yer almıştır. Aynı yöntem, 2003 yılında da uygulandığından, 2003 yılı Gelir Tablosu'nda cari yıl içerisinde Odalarımız'ca yapılan Odalar Hissesi tahsilat tutarı kadar (560.101.000.000 TL.) gelir hesaplarına yansımış ve geçmiş yıldan devreden; yani döneminde tahsil edilemeyip de, bütçe döneminde tahsil edilen; geçmiş yıllardan tahsil edilen Odalar Hissesi, Gelir Tablosu'nda tahsilat tutarı kadar (145.609.436.800 TL.), geçen yıldan devreden gelirler hesabında yer almıştır

Dolayısıyla 2002 ve 2003 Gelir Bütçeleri gerçekleştirmelerini aşağıdaki tablolarda yer alan çok daha üzerinde olarsanal gerçekleştirmeler engellenmiştir.

Bu nedenle de artık, 2002 ve 2003 yılı Gelir Tabloları, oda hisselerinin fiili gerçekleştirmelerini yansıtmaktadır.

## **MALİYE BAKANLIĞI TEBLİĞLERİ**

8 Ocak 2003 tarih ve 24987 sayılı Resmi Gazete ile yayımlanarak yürürlüğe giren Devlet ve Maliye Bakanlıkları'nın 2003/1 sıra no.lu "Kamu Haznedarlığı Genel Tebliği" dayanağı ile ilgili olarak, önce Yönetim Kurulumuz'un 11 Ocak 2003 tarih ve 151 sayılı kararı gereğince Hukuk ve Mali Müşavirimiz'den de görüş alınarak, araştırma yapılmış; Odalarımız ile görüşülmüş, sonrasında 28 Ocak 2003 tarih ve 152 sayılı Yönetim Kurulumuz kararı gereğince;

Tebliğ, Yasa'ya aykırı olduğundan dava açılmasına karar verilmiş ve dava açılmıştır. Aynı statüyü paylaştığımız örgütler açısından da, açılan tek dava olması nedeniyle önem kazanan konu; Maliye Bakanlığı'nın tersine geri adım atmasıyla, davamız lehine bir durum arzemiştir.

Maliye Bakanlığı'nın 89 sıra no.lu "Katma Değer Vergisi Genel Tebliği" konusunda da; Maliye Bakanlığı Ankara Defterdarlığı ve Ankara Serbest Muhasebeciler Yeminli Mali Múşavirler Odası Yöneticileri ile görüşülmüş; konu, sonrasında yapılan Saymanlar Toplantısı'nda , Odalarımız ile birlikte değerlendirmeye de alınmıştır.

## TEKNİK OLANAKLARIN YARATILMASI

Geçmiş dönemde Çalışma Raporları'nda sıkça dile getirilen "teknik olanak-sızlıklar" konusu, dönem başından itibaren "sistematik" olarak ele alınmaya çalışılmıştır. Birliğimizin büro donanımı arttırılmaya çalışılmış; personeli-mizin kullandıkları bilgisayarların eski, gereksinmelere yanıt veremeyecek yetersizlikte oluőları, bunlara ek olarak yeni göreve atanan personelimizin de gereksindiği teknik donatı hesaba katılarak; dönem boyunca teknik ola-naklar güçlendirilmiőtir.

Teknik Donatı amaçlı "Alımlar" aşağıda sunulmuştur:

**1.yıl içerisinde;** 3 adet bilgisayar, 2 faks modem, 1 adet server (Bilgisayar ana sunucusu),

**2.yıl içerisinde;** 2 adet bilgisayar, 2.yıl içerisinde alımı planlanan ancak satın alınması Nisan 2004'de gerçekleştirilen 1 adet printer satın alınmıştır.

Yine dönemin başında zorunlu yapılan cep telefonu aramalarının, mevcut telefon hatları ile gerçekleőtirilmeleri sonucu oluşan parasal kayıplar hesap edilmiş; bu nedenle "cepten-cebe" aramaya olanak veren 0 533 747 98 96 ve 0 533 747 98 97 no.lu , 2 sabit cep telefonu hattı satın alınmıştır. Böylelikle, cep telefonu aramalarında, % 60'lere varan tasarruf sağlanmıştır.

## TMMOB TEKNİK KADROLARININ GÜÇLENDİRİLMESİ

Bu yöndeki eksikliği gidermek için Birliğimiz Teknik Kadrolarına dönem başında "Teknik Görevli" kadrosuyla Mimar arkadaşımız Gönül Göçer Bin-göl atanmış, 30 Kasım 2002 tarihinde kendi isteği ile ayrılmıştır. Kendisine bundan sonraki yaşamında başarılar diliyoruz.

Takip eden süreçte, "Genel Sekreter Yardımcısı" kadrosuyla Makina Mühen-disi arkadaşımız Nebil Hakan Genç ve "Teknik Görevli" kadrosuyla İnşaat Mühendisi arkadaşımız Murat Sümer'e görev verilmiştir. Önceleri "Genel Sekreter Yardımcısı" kadrosunda olan Şehir Plancısı arkadaşımız Serdar Karaduman ise, "Danışman" kadrosunda statüsünde ve yarı zamanlı olarak görevine (haftada 3 tam gün) devam etmektedir.

Birliğimizin Hukuk Múőaviri Av.Hüsnü Öndül ile birlikte çalışmakta olan, Av.Nurten Çağlar Yakış ise; yarı zamanlı (haftada 2 yarım gün) çalışma periyodundan, tam zamanlı çalışma periyoduna geçmiştir.

İnşaat M.O'nun kadrosunda çalışmakta olan İnşaat Mühendisi arkadaşımız Ayşegül Bildirici'yi, Birliğimizin "Teknik Görevli" kadrosunda çalışması için görevlendirdikleri ve kadro ödentilerini Oda Bütçesi'nden karşıladıkları için, İnşaat Mühendisleri Odamız'a TMMOB ile ortaklaşmalarından dolayı teşekkür ederiz.

Tüm "teknik kadrolarımızda" çalışan arkadaşlarımıza, özverili ve başarılı çalışmalarından dolayı teşekkür ediyoruz. Geçmiş dönemlerden bu yana özverili çalışmalarını sürdüren, Birlik çalışanlarımıza da teşekkür ediyoruz. Son olarak da, TMMOB Genel Sekreterliği içerisinde oluşturulan ve yukarıda anılan kadroların çalışmalarının koordinasyonunda ve Birliğimizin çalışmalarında etkin, özverili görev ve sorumluluk üstlenen Birlik Genel Sekreterimiz M.Fikret Özbilgin'e teşekkür ediyoruz.

TMMOB Teknik Kadroların sayısal olarak güçlendirilmesi ve yanısıra daha geniş teknik donatıya sahip kılınmaları, dönemin başlıca uğraşlarından birini oluşturmuştur.

Geçmiş yıllara göre, fazla bir "istihdam" olarak yorumlanabilecek ancak, TMMOB'nin artan görev ve sorumlulukları çerçevesinde hala eksik kadro ile çalışan TMMOB'nin toplam personel gideri, 1.yıl için toplam 173.779.860.586 TL, toplam bütçe içindeki payı %50.4, 2.yıl içinse toplam 215.302.478.853 TL, toplam bütçe içindeki payı ise %50.3'dür.

## 50.YIL ÇALIŞMALARI

Bilindiği gibi, Birliğimiz 2004 yılı içerisinde, "Kuruluşunun 50.yılına Kutlama Etkinlikleri"ni gerçekleştirecektir. Bu etkinlikler ise, 37.Dönem içerisinde detaylı olarak planlanmıştır.

Etkinliklerin başında "TMMOB Arşiv ve Dokümantasyon Merkezi" çalışmaları gelmektedir. Anılan çalışmaların yapılabilmesi için, yapılan araştırmalar sonucu bir şirket ile anlaşılmıştır. Ayrıca bu çalışmalar için TMMOB bünyesinde, yarı zamanlı (haftada 3 tam gün) çalışmak üzere 1 stajyer, tam zamanlı çalışmak üzere 2 personel istihdam edilmiştir. Personel istihdamı, dönem personel istihdam harcamaları içinde ele alınmıştır. Genç arkadaşlarımıza (Emrah Durak, Erinç Tarhan, Dijle Konuk) katkılarından dolayı teşekkür ederiz.

Arşiv ve dokümantasyon çalışmaları için firmaya 10.348.836.000 TL., diğer arşiv ve dokümantasyon harcamaları için ise 480.966.292 TL olmak üzere, 10.829.802.292 TL toplam harcama yapılmıştır.

50.Yıl ile ilgili diğer hazırlık çalışmaları için 6.596.395.505 TL ödenmiş olup; etkinliklere dönem içinde toplam harcama 17.426.197.797 TL'dir ve bütçenin %4.07'sini oluşturmaktadır. Ancak, 50. yıl çalışmaları içinde Bütçe

Dönemimiz dışına çıkmak durumunda olan harcamalarımız da sözkonusudur. Fakat tüm harcamalar, Bütçe Dönemimiz içinde planlanmıştır. Yanısıra, Genel Kurulumuz'da delegelerimize sunulmak üzere; TMMOB Arşivi bilgisayar ortamında CD olarak hazırlanmıştır. Ayrıca, Mühendislik-Mimarlık Profili çalışmalarını 38. Dönem'de gerçekleştirilmesi önerilmektedir. Sosyal etkinliklerimiz ise yapılmamıştır.

### **TMMOB YAYINLARI**

TMMOB Bülteni Çalışma Dönemi içerisinde periyodundaki bazı aksamalara (birden fazla ayı içermesine) rağmen, genelde düzenli olarak çıkarılmaya çalışılmıştır. Dönem içerisinde çıkarılan 13 adet bültenin toplam gideri 21.482.814.500 TL'dir. Ayrıca 1 adet bülten de baskı aşamasındadır.

"Birlik Haberleri" Dönem içerisinde çıkartılamamış olmakla birlikte, diğer TMMOB Yayınları'nda artma olmuştur.

"Birlik Haberleri ve TMMOB Örgütlülüğündeki Yeri", "GATS", "Kamu Yönetimi Temel Kanunu", Bağımsızlık İktisatçılar'ın 2 kitabı olmak üzere Dönem içerisinde 5 kitap çıkartılmış; toplam maliyetleri 4.649.200.000 TL. olmuştur. Yine 50.yıl çalışmaları kapsamında 6 adet kitabın hazırlıkları sürdürülmüş; Mühendislik Mimarlık Öyküleri 1 kitabı 31.3.2004'ten sonra yayına dönüştürülmüş; diğer yayınların ödenekleri, dönem bütçesi içerisinde ayrılmış bulunmaktadır.

TMMOB yayınları için, 31 Mart 2003 itibariyle toplam gider bütçesi 9.199.752.000 TL. ve genel bütçe içindeki yüzdeki %2.7'dir. 31 Mart 2004 itibariyle toplam gider bütçesi 16.932.262.500 TL. ve genel bütçe içindeki yüzdesi %4'tür.

### **TMMOB BÖLGE TOPLANTILARI**

Geçmiş dönemlerde 2 yıllık Çalışma Dönemi'nde "mali yetersizlikler" nedeniyle ancak 1 kez düzenlenebilen Bölge Toplantılarımız; dönem içinde yılda 1'er kez olmak üzere, Yönetim Kurulu Üyelerimiz'in katılımlarıyla, örgütlü olduğumuz tüm kentlerde İKK'lar aracılığıyla, 2'şer kez düzenlenmiştir. TMMOB Yöneticilerinin Bölge Toplantılarına gidış gelişlerinde konaklama masraflarına katkı koyan İKK, Oda Şube ve Temsilcilikleri Yönetimleri'ne de, konukseverlikleri için teşekkür ediyoruz. Ancak parasal sıkıntılarımızı aşarak İKK'lar aracılığıyla düzenlediğimiz Bölge Toplantıları'nda, katılımın daha yüksek olmasını talep etmek durumundayız.

Bölge Toplantıları'nın toplam maliyeti 1.yıl 3.797.400.652.TL

Bölge Toplantıları'nın toplam maliyeti 2.yıl 4.619.400.000.TL

Toplam bütçe içindeki payı 1.yıl %1.1

Toplam bütçe içindeki payı 2. yıl %1.1

## TOPLUMSAL OLAYLARA DUYARLILIK

Geçmiş dönemlerde, bu başlık altında toparlanan konularda yapılan etkinliklerimizdeki “mali olanaksızlıklar” konusu, dönem içinde aşılmaya çalışılmıştır.

TMMOB tarafından düzenlenen, 20 Ekim 2002 “Savaşa Karşı Sesimizi Yükseltmek İçin, Bağımsızlık, Demokrasi ve Barış İçin, Halkımızın İnsanca Yaşamayı İçin ÜLKEMİZE, MESLEĞİMİZE, GELECEĞİMİZE SAHİP ÇIKIYORUZ” Mitingi. Tek tip Afiş, Broşür ve Organizasyon için toplam 3.912.082.551 TL harcanmıştır.

DİSK, KESK, TMMOB ve TTB tarafından düzenlenen, 1 Mart 2003 “Halk Bu Savaşı Durduracak Mitingi”. Tek tip Afiş, Broşür ve Organizasyon için toplam 7.525.454.080 TL harcanmıştır.

DİSK, KESK, TMMOB ve TTB tarafından düzenlenen 6 Mart 2004 “Kamu Yönetimi Temel Kanunu Tasarısı ve Ekleri Geri Çekilsin Mitingi” 3 Tip Afiş , 3 Tip Broşür ve Organizasyon için toplam 4.026.050.000 TL harcanmıştır.

Tüm Miting organizasyonları, örgütümüzün geleneksel yaklaşımı olan, “emek yoğun” süreçler ile gerçekleştirilmiştir.

Ayrıca;

17 Ağustos 2002, 1 Mayıs 2003, 2 Temmuz 2003, 23 Ağustos 2003, 27 Eylül 2003 ve

1 Mayıs 2004 Mitingleri’ne TMMOB pankartı altında katılım sağlanmıştır.

2002 yılı toplam miting harcamaları 11.437.536.631 TL

2003 yılı toplam miting harcamaları 4.026.050.000 TL

## TMMOB GENEL KURUL SÜRECİNE DAİR

Bu bölüm, TMMOB Çalışma Raporları’nda “geleneksel” olarak ele alınmayan bir bölümdür. Belki de ilk kez kaleme alınmış nedeni, Mali Yönetim açısından Genel Kurul süreçlerine, daha fazla ışık tutmak içindir.

Bilindiği gibi, 2 yıllık Çalışma Dönemleri, işleyiş gereği Mart 31’lerde sonlandırılmaktadır. Yıllardır Mayıs ayının 2.yarisında, hatta özellikle Mayıs ayının son haftasında yapılan Birlik Genel Kurulları’na; Odalarımızın TMMOB Bütçe Dönemi’nin kapanması ve ödemelerinin Çalışma Raporları’nda Mart 31 tarihi ile yer alması nedeniyle, sıklıkla Nisan ve Mayıs ayı ödemelerini aksatarak girdikleri bilinmektedir. Yani, geleneksel anlamda 31 Mart sonrası,

mevcut Yönetim Kurulları'nın ve mevcut Saymanlar'ın görev ve sorumluluk alanlarından ötelenmektedir. Nisan ve Mayıs "öteki yönetim" in ve "öteki bütçe" nin sorumluluk alanı olarak görülmektedir.

Dolayısıyla da, birbirini izleyen bütçe süreçlerinin; ilkesellikle "Mali Yönetim" kavrayışı ile yeniden sistematize edilmesi gerekmektedir. 31 Mart sonrasının, yeni bir Gelir-Gider Bütçesi Dönemi'ni kapsadığı doğrudur. Bütçenin yeni payları da Genel Kurullar'da belirlenecektir. Ancak, Genel Kurul süreçleri de, en fazla harcamanın yapıldığı dönemlerdir. Bu harcamaların, Genel Kurul'a giden bütçe dönemi içinde hesaplanmış olması da, "Mali İşler Yönetmeliği" gereği olsa da; pratikte uygulanamamaktadır. Harcamaların kısılma şansının büsbütün ortadan kalktığı bu dönemlerde, yapılması gereken; Genel Kurul'a giden Yönetim Kurulları ve Saymanlar'ın kendi bütçe dönemleri için olmasa bile, TMMOB kasasını mevcut Oda bütçe payları üzerinden ödentiler ile diri tutmaları, Odalarımız'ın da bu konuda üzerlerine düşeni yapmalarıdır.

Genel Kurullara giden yönetimler ile göreve yeni başlayacak yönetimler arasında doğan karar boşluklarının faturası; sıklıkla çalışanların maaşlarını zamanında alamamaları, satıcılara birikmiş borçlar, cezalı vergi, sigorta, telefon, kira vb. ödemeler sorunu olarak karşımızda durmaktadır.

"Mali Yönetim" farklı çalışma dönemlerine ait bütçeleri de birbirleriyle eklemlenmiş, dayanışmacı, bir zincirin halkaları gibi görme yaklaşımını içeren; bunu ete, kemiğe büründüren bir yönetim olmalıdır. Dönemler ve Bütçeler "geçici"dir. Asıl olan, sadece bütçe paylarını belirlemenin ötesinde, genel yönetim işleyişi ile içselleşmiş bir mali yönetimi kurumsal olarak, yaşama geçirerek; TMMOB'ni sonsuza dek ayakta tutmaktır.

TMMOB'nin yasası, tüzeti ve daha da önemlisi Odaları ile 50 yıllık bir süreçteki birlikteliği, böyle bir işleyişi kurumsallaştıracak tüm birikime sahiptir.

Sonuç olarak; 37. Çalışma Dönemi, 31 Mart 2004 sonrası TMMOB Genel Kurulu sürecinde; Mali Yönetim'e dair bir birikim alanı oluşturulmaya çalışılmıştır. Genel Kurul sürecine, 31 Mart 2004 tarihi itibarıyla sunulan tablolardaki Gelir Bütçesi'nin lehine bir gelişme ile girilmektedir.

Bu gelişmenin; 38. Çalışma Dönemi'nde TMMOB'nin dayanışarak üreteceği etkinliklere hizmet etmesini diliyoruz.

ODALAR	GENEL KURUL KARARINA GÖRE TAHAKKUK EDEN 2002 YILI ODA ÖDENTİLERİNİN GELİR BÜTÇESİ-ÜYE SAYISI ORANLARI TOPLAM HİSSE PAYI									
	2001 YILI GELİR BÜTÇESİ	ÜYE SAYISI	GELİR BÜTÇESİ/PAYI	ÜYE SAYISI/PAYI	2002 YILI BİRLİK HİSSESİ/PAYI	GELİR BÜTÇESİ PAYININ ODA HİSSESİ İÇERİSİNDEKİ ORANI	ÜYE SAYISI PAYININ ODA HİSSESİ İÇERİSİNDEKİ ORANI	ODA HİSSELERİNİN TOPLAM HİSSE İÇERİSİNDEKİ PAYI		
ÇEVRE M.O.	81.250.385.214	2.179	895.080.000	1.830.360.000	2.725.440.000	32,8%	67,2%	0,6%		
ELEKTRİK M.O.	2.381.969.816.101	23.825	26.240.520.000	20.013.000.000	46.253.520.000	56,7%	43,3%	10,6%		
FİZİK M.O.	8.148.500.000	1.431	89.770.000	1.202.040.000	1.291.810.000	6,9%	93,1%	0,3%		
GEMİ M.O.	77.587.579.404	1.593	854.730.000	1.398.120.000	2.192.850.000	39,0%	61,0%	0,5%		
GEMİ MAKİŞL.M.O.	13.789.751.426	1.276	151.910.000	1.071.840.000	1.223.750.000	12,4%	87,6%	0,3%		
GIDA M.O.	84.140.081.000	3.642	926.910.000	3.059.280.000	3.986.190.000	23,3%	76,7%	0,9%		
HARİTA ve KAD.M.O.	601.728.016.893	6.998	6.628.820.000	5.878.320.000	12.507.140.000	53,0%	47,0%	2,9%		
İÇ MİMARLAR O.	13.595.850.956	742	149.780.000	623.280.000	773.060.000	19,4%	80,6%	0,2%		
İNŞAAT M.O.	4.588.590.009.335	52.991	50.329.000.000	44.512.440.000	94.841.440.000	53,1%	46,9%	21,8%		
JEOFİZİK M.O.	380.555.440.960	2.475	4.192.320.000	2.079.000.000	6.271.320.000	66,8%	33,2%	1,4%		
JEOLOJİ M.O.	1.240.475.491.048	8.122	13.665.480.000	6.822.480.000	20.487.940.000	66,7%	33,3%	4,7%		
KİMYA M.O.	373.328.927.518	13.361	4.112.710.000	11.223.240.000	15.335.950.000	26,8%	73,2%	3,5%		
MADEN M.O.	265.155.557.572	6.388	2.921.080.000	5.365.920.000	8.287.000.000	35,2%	64,8%	1,9%		
MAKİNA M.O.	7.317.001.723.000	50.163	80.606.360.000	42.136.920.000	122.743.280.000	65,7%	34,3%	28,2%		
METALURJİ M.O.	81.671.228.140	2.833	899.720.000	2.379.720.000	3.279.440.000	27,4%	72,6%	0,8%		
METEOROLOJİ M.O.	14.931.164.581	472	164.490.000	396.480.000	560.970.000	29,3%	70,7%	0,1%		
MİMARLAR O.	3.462.216.598.967	28.518	38.140.850.000	23.955.120.000	62.095.970.000	61,4%	38,6%	14,3%		
ORMAN M.O.	89.440.894.746	6.912	985.310.000	5.806.080.000	6.791.390.000	14,5%	85,5%	1,6%		
PETROL M.O.	17.136.000.000	787	188.780.000	661.080.000	849.860.000	22,2%	77,8%	0,2%		
PEYZAJ MİM.O.	42.366.194.497	1.591	466.940.000	1.396.440.000	1.803.380.000	25,9%	74,1%	0,4%		
ŞEHİR PL.M.M.O.	214.280.037.964	2.825	2.360.580.000	2.205.000.000	4.565.580.000	51,7%	48,3%	1,0%		
TEKSTİL M.O.	51.676.659.354	1.172	569.290.000	984.480.000	1.553.770.000	36,6%	63,4%	0,4%		
ZİRAAT M.O.	475.345.087.868	11.122	5.236.550.000	9.342.480.000	14.579.030.000	35,9%	64,1%	3,4%		
<b>TOPLAM</b>	<b>21.856.400.936.544</b>	<b>231.218</b>	<b>240.776.960.000</b>	<b>194.223.120.000</b>	<b>435.000.080.000</b>	<b>55,4%</b>	<b>44,6%</b>	<b>100,0%</b>		

ODALAR	GENEL KURUL KARARINA GÖRE TAHAKKUK EDEN 2003 YILI ODA ÖDENTİLERİNİN GELİR BÜTÇESİ-ÜYE SAYISI ORANLARI TOPLAM HESSE PAYI									
	2002 YILI GELİR BÜTÇESİ	ÜYE SAYISI	GELİR BÜTÇESİ PAYI	ÜYE SAYISI PAYI	2003 YIL BİRLİK HİSSESİ PAYI	GELİR BÜTÇESİ PAYININ ODA HİSSESİ İÇERİSİNDEKİ ORANI	ÜYE SAYISI PAYININ ODA HİSSESİ İÇERİSİNDEKİ ORANI	ODA HİSSELERİNİN TOPLAM HİSSE İÇERİSİNDEKİ PAYI		
ÇEVRE M.O.	74.950.064.595	2.644	947.426.525	3.641.573.475	4.589.000.000	20,6%	79,4%	0,7%		
ELEKTRİK M.O.	3.703.428.246.001	24.375	46.801.383.718	33.571.616.282	80.373.000.000	58,2%	41,8%	12,3%		
FİZİK M.O.	20.596.296.014	1.460	280.146.266	2.010.853.734	2.271.000.000	11,5%	88,5%	0,3%		
GEMİ M.O.	149.315.422.445	1.688	1.887.122.532	2.324.877.468	4.212.000.000	44,8%	55,2%	0,6%		
GEMİ MAK.İŞL.M.O.	20.423.000.000	1.110	258.200.243	1.528.799.757	1.787.000.000	14,4%	85,6%	0,3%		
GIDA M.O.	136.345.314.742	4.315	1.722.963.107	5.943.036.893	7.666.000.000	22,5%	77,5%	1,2%		
HARİTA ve KAD.M.O.	791.512.054.079	7.130	10.002.871.832	9.820.128.168	19.823.000.000	50,5%	49,5%	3,0%		
İÇ MİMARLAR O.	21.405.353.902	830	270.843.425	1.143.156.575	1.414.000.000	19,2%	80,8%	0,2%		
İNŞAAT M.O.	3.586.812.575.341	54.063	45.328.188.060	74.460.811.940	119.789.000.000	37,8%	62,2%	18,4%		
JEOFİZİK M.O.	181.242.810.313	2.528	2.290.192.986	3.481.807.014	5.772.000.000	39,7%	60,3%	0,9%		
JEOLOJİ M.O.	883.991.430.676	8.441	11.171.235.363	11.625.764.637	22.797.000.000	49,0%	51,0%	3,5%		
KİMYA M.O.	323.803.732.309	10.872	4.092.026.165	14.973.973.885	19.066.000.000	21,5%	78,5%	2,9%		
MADEN M.O.	271.439.271.374	6.874	3.430.459.884	9.467.540.116	12.898.000.000	26,6%	73,4%	2,0%		
MAKİNA M.O.	10.750.954.332.000	52.974	135.864.064.578	72.960.935.422	208.825.000.000	65,1%	34,9%	32,0%		
METALURJİ M.O.	183.111.651.619	2.858	2.313.684.950	3.936.315.050	6.250.000.000	37,0%	63,0%	1,0%		
METEOROLOJİ M.O.	25.656.045.086	474	324.161.185	652.838.815	977.000.000	33,2%	66,8%	0,1%		
MİMARLAR O.	3.702.226.213.630	29.164	46.786.508.010	40.167.491.990	86.954.000.000	53,8%	46,2%	13,3%		
ORMAN M.O.	202.001.792.376	7.031	2.553.224.243	9.683.775.757	12.237.000.000	20,9%	79,1%	1,9%		
PETROL M.O.	25.443.481.132	808	321.143.961	1.112.856.039	1.434.000.000	22,4%	77,6%	0,2%		
PEYZAJ MİM.O.	51.141.800.133	1.745	646.616.599	2.403.383.402	3.050.000.000	21,2%	78,8%	0,9%		
ŞEHİR PL.M.M.O.	295.535.205.501	2.782	3.734.959.528	3.831.640.472	7.566.000.000	49,4%	50,6%	1,2%		
TEKSTİL M.O.	104.522.542.926	1.254	1.320.869.463	1.727.130.536	3.048.000.000	43,3%	56,7%	0,5%		
ZİRAAT M.O.	310.381.689.010	11.457	3.922.307.374	15.779.692.625	19.702.000.000	19,9%	80,1%	3,0%		
<b>TOPLAM</b>	<b>25.816.240.325.204</b>	<b>236.877</b>	<b>326.250.000.000</b>	<b>326.250.000.000</b>	<b>652.500.000.000</b>	<b>50,0%</b>	<b>50,0%</b>	<b>100,0%</b>		



ODALAR	ÜYE SAYILARI		TMMOB ÖDENTİSİ ÖDEMESİ				2002-2003 YILLARI ÜYE BAŞINA TOPLAM ÖDEME
	31 Aralık 03		2002 YILI	2003 YILI	TOPLAM	TOPLAM	
ÇEVRE M.O.	2.644	3.092	2.721.400.000	1.179.000.000	3.900.400.000	679.986	
ELEKTRİK M.O.	24.375	25.875	54.174.650.000	72.573.000.000	126.747.650.000	2.522.341	
FİZİK M.O.	1.460	1.451	1.291.810.000	2.271.000.000	3.562.810.000	1.223.913	
GEMİ M.O.	1.688	1.784	2.192.850.000	4.212.000.000	6.404.850.000	1.844.715	
GEMİ MAK.İŞL.M.O.	1.110	0	1.223.750.000	1.787.000.000	3.010.750.000	2.712.387	
GIDA M.O.	4.315	4.985	4.486.190.000	7.166.000.000	11.652.190.000	1.252.924	
HARİTA VE KAD.M.O.	7.130	7.422	10.887.140.000	21.443.000.000	32.330.140.000	2.221.697	
İÇ MİMARLAR O.	830	916	793.060.000	1.354.000.000	2.147.060.000	1.229.702	
İNŞAAT M.O.	54.063	56.156	84.380.170.951	158.129.000.000	242.509.170.951	2.200.248	
JEOFİZİK M.O.	2.528	2.770	1.651.320.000	7.066.000.000	8.717.320.000	1.645.398	
JEOLOJİ M.O.	8.441	8.929	20.487.940.000	13.297.000.000	33.784.940.000	1.945.017	
KİMYA M.O.	10.872	11.032	5.126.950.000	17.066.000.000	22.192.950.000	1.013.192	
MADEN M.O.	6.874	7.375	8.762.000.000	11.898.000.000	20.660.000.000	1.449.926	
MAKİNA M.O.	52.974	53.135	118.385.000.000	212.783.280.000	331.168.280.000	3.121.020	
METALURJİ M.O.	2.858	3.034	7.279.440.000	4.130.000.000	11.409.440.000	1.936.429	
METEOROLOJİ M.O.	474	475	560.970.000	100.000.000	660.970.000	696.491	
MİMARLAR O.	29.164	29.655	31.466.533.200	138.483.436.800	169.949.970.000	2.889.372	
ORMAN M.O.	7.031	7.221	6.791.390.000	7.637.000.000	14.428.390.000	1.012.377	
PETROL M.O.	808	765	819.810.000	1.434.000.000	2.253.810.000	1.432.810	
PEYZAJ M.O.	1.745	1.895	1.803.380.000	3.100.000.000	4.903.380.000	1.347.082	
ŞEHİR PL.O.	2.782	2.922	5.465.580.000	7.566.000.000	13.031.580.000	2.284.639	
TEKSTİL M.O.	1.254	1.329	1.553.770.000	3.048.000.000	4.601.770.000	1.781.560	
ZİRAAT M.O.	11.457	12.954	14.579.030.000	19.702.000.000	34.281.030.000	1.404.327	
<b>TOPLAM</b>	<b>236.877</b>	<b>245.172</b>	<b>386.884.134.151</b>	<b>717.424.716.800</b>	<b>1.104.308.850.951</b>	<b>2.290.864</b>	

ODALAR	ODALARIN GERÇEKLEŞEN GİDER BÜTÇELERİ				TMMOB ÖDENTİSİ ÖDEMESİ				TMMOB ÖDEMELERİNİN, GİDER BÜTÇESİ İÇERİSİNDEKİ ORANI			
	2002 YILI	2003 YILI	TOPLAM	2003 YILI	2002 YILI	2003 YILI	TOPLAM	2002 YILI	2003 YILI	2002 YILI	2003 YILI	TOPLAM
ÇEVRE M.O.	103.019.917.937	246.789.357.365	349.809.275.302	2.721.400.000	1.179.000.000	3.900.400.000	2,6%	0,5%	1,1%			
ELEKTRİK M.O.	2.981.467.761.806	4.922.867.510.644	7.904.335.272.450	54.174.650.000	72.573.000.000	126.747.650.000	1,8%	1,5%	1,6%			
FİZİK M.O.	17.698.174.890	26.675.782.628	44.373.957.518	1.291.810.000	2.271.000.000	3.562.810.000	7,3%	8,5%	8,0%			
GEMİ M.O.	118.553.564.352	188.170.178.536	306.723.742.888	2.192.850.000	4.212.000.000	6.404.850.000	1,8%	2,2%	2,1%			
GEMİ MAK.İŞL.M.O.	21.883.504.144	33.207.286.120	55.090.790.264	1.223.750.000	1.787.000.000	3.010.750.000	5,6%	5,4%	5,5%			
GIDA M.O.	132.090.308.667	208.785.730.418	340.876.039.085	4.486.190.000	7.166.000.000	11.652.190.000	3,4%	3,4%	3,4%			
HARİTA ve KAD.M.O.	783.445.756.913	1.010.240.357.789	1.793.686.114.702	10.887.140.000	21.443.000.000	32.330.140.000	1,4%	2,1%	1,8%			
İÇ MİMARLAR O.	16.437.158.805	18.224.192.774	34.661.351.579	793.060.000	1.354.000.000	2.147.060.000	4,8%	7,4%	6,2%			
İNSAAT M.O.	3.904.264.010.188	5.397.031.087.889	9.301.295.098.077	84.380.170.951	158.129.000.000	242.509.170.951	2,2%	2,9%	2,6%			
JEOFİZİK M.O.	213.087.900.502	191.033.092.292	404.120.992.794	1.651.320.000	7.066.000.000	8.717.320.000	0,8%	3,7%	2,2%			
JEOLOJİ M.O.	861.526.876.895	1.100.503.124.092	1.962.030.000.987	20.487.940.000	13.297.000.000	33.784.940.000	2,4%	1,2%	1,7%			
KİMYA M.O.	313.254.931.863	448.938.411.932	762.193.343.795	5.126.950.000	17.066.000.000	22.192.950.000	1,6%	3,8%	2,9%			
MADEN M.O.	326.321.467.670	337.518.793.144	663.840.260.814	8.762.000.000	11.898.000.000	20.660.000.000	2,7%	3,5%	3,1%			
MAKİNA M.O.	8.291.315.483.000	13.283.945.829.000	21.575.261.312.000	118.385.000.000	212.783.280.000	331.168.280.000	1,4%	1,6%	1,5%			
METALURJİ M.O.	158.496.023.097	264.539.540.846	423.035.563.943	7.279.440.000	4.130.000.000	11.409.440.000	4,6%	1,6%	2,7%			
METEOROLOJİ M.O.	9.809.810.046	13.167.533.545	22.777.343.591	560.970.000	100.000.000	660.970.000	5,8%	0,8%	2,9%			
MİMARLAR O.	3.877.077.045.037	5.766.554.628.546	9.643.631.673.583	31.466.533.200	138.483.436.800	169.949.970.000	0,8%	2,4%	1,8%			
ORMAN M.O.	132.716.323.432	215.316.903.039	348.033.226.471	6.791.390.000	7.637.000.000	14.428.390.000	5,1%	3,5%	4,1%			
PETROL M.O.	25.454.151.381	42.559.979.001	68.014.130.382	819.810.000	1.434.000.000	2.253.810.000	3,2%	3,4%	3,5%			
PEYZAJ MİM.O.	52.248.018.267	73.846.269.000	126.094.287.267	1.803.380.000	3.100.000.000	4.903.380.000	3,5%	4,2%	3,9%			
SEHİR PL.M.M.O.	289.618.242.989	390.961.252.220	680.579.495.209	5.465.580.000	7.566.000.000	13.031.580.000	1,9%	1,9%	1,9%			
TEKSTİL M.O.	96.168.285.327	114.026.671.874	210.194.957.201	1.553.770.000	3.048.000.000	4.601.770.000	1,6%	2,7%	2,2%			
ZİRAAT M.O.	573.214.859.141	697.030.837.011	1.270.245.696.152	14.579.030.000	19.702.000.000	34.281.030.000	2,5%	2,8%	2,7%			
<b>TOPLAM</b>	<b>23.298.969.576.349</b>	<b>34.991.934.349.705</b>	<b>58.290.903.926.054</b>	<b>386.884.134.151</b>	<b>717.424.716.800</b>	<b>1.104.308.850.951</b>	<b>1,7%</b>	<b>2,1%</b>	<b>1,9%</b>			

ODALAR	ODALARIN GERÇEKLEŞEN GİDER BÜTÇELERİ			TMMOB ÖDENTİSİ TAHAKKUKU			TMMOB ÖDENTİSİNİN, GİDER BÜTÇESİ İÇERİSİNDEKİ ORANI		
	2002 YILI	2003 YILI	TOPLAM	2002 YILI	2003 YILI	TOPLAM	2002 YILI	2003 YILI	TOPLAM
CEVRE M.O.	103.019.917.937	246.789.357.365	349.809.275.302	2.725.440.000	4.589.000.000	7.314.440.000	2,6%	1,9%	2,1%
ELEKTRİK M.O.	2.981.467.761.806	4.922.867.510.644	7.904.335.272.450	46.253.520.000	80.373.000.000	126.626.520.000	1,6%	1,6%	1,6%
FİZİK M.O.	17.698.174.890	26.675.782.628	44.373.957.518	1.291.810.000	2.271.000.000	3.562.810.000	7,3%	8,5%	8,0%
GEMİ M.O.	118.553.564.352	188.170.178.536	306.723.742.888	2.192.850.000	4.212.000.000	6.404.850.000	1,8%	2,2%	2,1%
GEMİ MAK.İŞL.M.O.	21.883.504.144	33.207.286.120	55.090.790.264	1.223.750.000	1.787.000.000	3.010.750.000	5,6%	5,4%	5,5%
GIDA M.O.	132.090.308.667	208.785.730.418	340.876.039.085	3.986.190.000	7.666.000.000	11.652.190.000	3,0%	3,7%	3,4%
HARİTA ve KAD.M.O.	783.445.756.913	1.010.240.357.789	1.793.686.114.702	12.507.140.000	19.823.000.000	32.330.140.000	1,6%	2,0%	1,8%
İÇ MİMARLAR O.	16.437.158.805	18.224.192.774	34.661.351.579	773.060.000	1.414.000.000	2.187.060.000	4,7%	7,8%	6,3%
İNSAAT M.O.	3.904.264.010.188	5.397.031.087.889	9.301.295.098.077	94.841.440.000	119.789.000.000	214.630.440.000	2,4%	2,2%	2,3%
JEOFİZİK M.O.	213.087.900.502	191.033.092.292	404.120.992.794	6.271.320.000	5.772.000.000	12.043.320.000	2,9%	3,0%	3,0%
JEOLOJİ M.O.	861.526.876.895	1.100.503.124.092	1.962.030.000.987	20.487.940.000	22.797.000.000	43.284.940.000	2,4%	2,1%	2,2%
KİMYA M.O.	313.254.931.863	448.938.411.932	762.193.343.795	15.335.950.000	19.086.000.000	34.401.950.000	4,9%	4,2%	4,5%
MADEN M.O.	326.321.467.670	337.518.793.144	663.840.260.814	8.287.000.000	12.898.000.000	21.185.000.000	2,5%	3,8%	3,2%
MAKİNA M.O.	8.291.315.483.000	13.283.945.829.000	21.575.261.312.000	122.743.280.000	208.825.000.000	331.568.280.000	1,5%	1,6%	1,5%
METALURJİ M.O.	158.496.023.097	264.539.540.846	423.035.563.943	3.279.440.000	6.250.000.000	9.529.440.000	2,1%	2,4%	2,3%
METEOROLOJİ M.O.	9.609.810.046	13.167.533.545	22.777.343.591	560.970.000	977.000.000	1.537.970.000	5,8%	7,4%	6,8%
MİMARLAR O.	3.877.077.045.037	5.766.554.628.546	9.643.631.673.583	62.095.970.000	86.954.000.000	149.049.970.000	1,6%	1,5%	1,5%
ORMAN M.O.	132.716.323.432	215.316.903.039	348.033.226.471	6.791.390.000	12.237.000.000	19.028.390.000	5,1%	5,7%	5,5%
PETROL M.O.	25.454.151.381	42.559.979.001	68.014.130.382	849.860.000	1.434.000.000	2.283.860.000	3,3%	3,4%	3,4%
PEYZAJ MİM.O.	282.248.018.267	73.846.269.000	126.094.287.267	1.803.380.000	3.050.000.000	4.853.380.000	3,5%	4,1%	3,8%
ŞEHİR PL.M.M.O.	599.618.242.989	390.961.252.220	690.579.495.209	4.585.580.000	7.566.000.000	12.131.580.000	1,6%	1,9%	1,8%
TEKSTİL M.O.	96.168.285.327	114.026.671.874	210.194.957.201	1.553.770.000	3.048.000.000	4.601.770.000	1,6%	2,7%	2,2%
ZİRAAT M.O.	573.214.859.141	697.030.837.011	1.270.245.696.152	14.579.090.000	19.702.000.000	34.281.090.000	2,5%	2,8%	2,7%
<b>TOPLAM</b>	<b>23.298.969.576.349</b>	<b>34.991.934.349.705</b>	<b>58.290.903.926.054</b>	<b>493.000.080.000</b>	<b>652.500.000.000</b>	<b>1.087.500.080.000</b>	<b>1,9%</b>	<b>1,9%</b>	<b>1,9%</b>

ODALAR	ODALARIMIZIN ÜYE SAYILARI											
	31 Aralık 94	31 Aralık 95	31 Aralık 96	31 Aralık 97	31 Aralık 98	31 Aralık 99	31 Aralık 00	31 Aralık 01	31 Aralık 02	31 Aralık 03		
ÇEVRE M.O.	827	1.047	1.131	1.325	1.575	1.775	1.837	2.179	2.644	3.092		
ELEKTRİK M.O.	21.298	19.762	19.850	20.000	20.500	22.500	23.500	23.825	24.375	25.875		
FİZİK M.O.	1.314	1.295	1.316	1.466	1.398	1.390	1.441	1.431	1.460	1.451		
GEMİ M.O.	1.227	1.274	1.319	1.366	1.434	1.472	1.545	1.593	1.688	1.794		
GEMİ MAKİŞL.M.O.	980	1.010	1.339	1.014	996	1.009	1.127	1.276	1.110	1.126		
GIDA M.O.	0	0	0	472	897	2.101	2.903	3.642	4.315	4.985		
HARİTA VE KAD.M.O.	4.650	4.900	5.300	5.600	5.503	5.835	6.400	6.998	7.130	7.422		
İÇ MİMARLAR O.	367	418	425	530	590	542	668	742	830	916		
İNŞAAT M.O.	39.342	41.362	42.365	43.765	46.848	48.433	48.565	52.991	54.063	56.156		
JEOFİZİK M.O.	1.348	1.400	1.537	1.599	1.683	1.987	2.254	2.475	2.528	2.770		
JEOLOJİ M.O.	5.418	5.614	5.868	5.866	6.197	6.774	8.250	8.122	8.441	8.929		
KİMYA M.O.	15.116	13.124	12.904	12.121	11.933	11.956	12.425	13.361	10.872	11.032		
MADEN M.O.	5.140	5.300	5.426	5.668	5.920	6.181	6.390	6.388	6.874	7.375		
MAKİNA M.O.	41.028	41.393	42.470	43.148	44.408	45.750	47.741	50.163	52.974	53.135		
METALURJİ M.O.	2.225	1.910	1.954	2.518	2.689	2.737	2.987	2.833	2.858	3.034		
METEOROLOJİ M.O.	391	390	401	411	426	431	469	472	474	475		
MİMARLAR O.	22.307	23.728	24.206	25.084	25.818	26.702	27.778	28.518	29.164	29.655		
ORMAN M.O.	6.240	6.331	6.266	6.388	6.624	6.737	6.849	6.912	7.031	7.221		
PETROL M.O.	687	723	758	775	813	764	766	787	808	765		
PEYZAJ M.O.	0	641	968	1.037	1.143	1.248	1.433	1.591	1.745	1.895		
ŞEHİR PL.O.	1.648	1.748	2.056	2.164	2.306	2.366	2.506	2.625	2.782	2.922		
TEKSTİL M.O.	740	816	873	939	987	1.010	1.075	1.172	1.254	1.329		
ZİRAAT M.O.	14.050	8.483	8.603	9.053	9.085	11.003	11.200	11.122	11.457	12.954		
<b>TOPLAM</b>	<b>186.343</b>	<b>182.669</b>	<b>187.335</b>	<b>192.309</b>	<b>199.773</b>	<b>210.703</b>	<b>220.109</b>	<b>231.218</b>	<b>236.877</b>	<b>246.298</b>		

---

# 6.

## **TMMOB DENETLEME KURULU RAPORU**

TMMOB ve Odalar Denetim Yönetmeliği, TMMOB ve Odalar Mali İşler Yönetmeliği, TMMOB 2002 - 2003 Dönemi Bütçe Uygulama Esasları Yönetmeliği uyarınca, Birliğin 01 Nisan 2002 - 31 Mart 2004 tarihleri arasında kapsayan 37. Dönemi içinde Denetleme Kurulumuz düzenli ve periyodik olarak, 09 Kasım 2002, 28 Aralık 2002, 21 Şubat 2003, 29 Nisan 2003, 05 Temmuz 2003, 04 Ekim 2003, 21 Ocak 2004 ve 29 Nisan 2004 tarihlerinde, 8 (sekiz) kez TMMOB Saymanı'nın da katılımı ile toplanarak gerekli denetimlerini yapmış ve son olarak da 05 Mayıs 2004 tarihli Denetleme Kurulu Toplantısında, TMMOB 38. Olağan Genel Kurulu'na sunulmak üzere, aşağıdaki raporu düzenlemiştir.

## **KAYIT VE DEFTERLER:**

### ***Yönetim Kurulu Karar Defteri incelemesinde;***

TMMOB 37.Dönem Yönetim Kurulu'nun 23 Odanın temsilcilerinden oluştuğu, 04 Haziran 2002 tarihinde yapılan ilk toplantı sonrasında Yönetim Kurulu Başkanlığı'na Kaya GÜVENÇ'in (Makina Mühendisleri Odası), II.Başkanlığa Oğuz GÜNDOĞDU'nun (Jeofizik Mühendisleri Odası), Sayman Üyeliğe A.Betül UYAR'ın (Peyzaj Mimarları Odası), Yürütme Kurulu Üyeliklerine ise Hüseyin YEŞİL (Elektrik Mühendisleri Odası), Ekrem POYRAZ (Fizik Mühendisleri Odası), Alaeddin ARAS (Kimya Mühendisleri Odası) ve Necmi ERGİN'in (Maden Mühendisleri Odası) seçtikleri,

TMMOB Yönetim Kurulu'nun 37. Dönem boyunca düzenli olarak toplandığı ve 30 Nisan 2004 tarihi itibarıyla 36 (otuzaltı) toplantı gerçekleştirerek 415 (dört yüz on beş) karar aldığı ve bu kararların Yönetim Kurulu üyelerince imzalandığı saptanmıştır.

37. Dönem içerisinde TMMOB Yönetim Kurulu'nun, Yönetim Kurulu Üyeleri ile Birliğimiz kadrosunda yapılan personel atamalarına ilişkin almış olduğu kararlar aşağıdadır;

Yönetim Kurulu'nun 29 Haziran 2002 tarih ve 19 no.lu kararı ile Genel Sekreter kadrosuna Maden M.O. üyesi M.Fikret ÖZBİLGİN'in tekrar atandığı,

Yönetim Kurulu'nun 29 Haziran 2002 tarih ve 21 no.lu kararı ile Genel Sekreter Yardımcısı kadrosuna Şehir Plancıları O. Üyesi E.Serdar KARADUMAN'ın tekrar atandığı,

Yönetim Kurulu'nun 29 Haziran 2002 tarih ve 23 no.lu kararı ile Uzman kadrosuna Mimarlar O. Üyesi Gönül GÖÇER BİNGÖL'ün atandığı ve 30 Kasım 2002 tarihinde kendi isteği ile görevinden ayrıldığı,

Yönetim Kurulu'nun 13 Aralık 2002 tarih ve 128 no.lu kararı ile Teknik Görevli kadrolarına İnşaat M.O. üyesi Ayşegül BİLDİRİCİ ile Makina M.O. Üyesi N.Hakan GENÇ'in atandığı ,

Yönetim Kurulu'nun 14 Mart 2003 tarih ve 187 no.lu kararı ile Hizmetli kadrosundaki Vahip KOÇ'un görevine son verildiği,

Yönetim Kurulu'nun 04 Nisan 2003 tarih ve 198 no.lu kararı ile E.Serdar KARADUMAN'ın kendi talebi üzerine Genel Sekreter Yardımcısı kadrosundan Danışman kadrosuna atandığı,

Yönetim Kurulu'nun 04 Nisan 2004 tarih ve 199 no.lu kararı ile N.Hakan GENÇ'in Teknik Görevli kadrosundan Genel Sekreter Yardımcısı kadrosuna atandığı,

Yönetim Kurulu'nun 28 Haziran 2003 tarih ve 260 no.lu kararı ile Teknik Görevli kadrosuna İnşaat M.O. üyesi A.Murat SÜMER'in üç aylık deneme süresi ile atandığı,

Yönetim Kurulu'nun 28 Haziran 2003 tarih ve 261 no.lu kararıyla, TMMOB'nde iki meslek lisesi öğrencisinin staj yapmaları konusunda karar alındığı ve bu doğrultuda bir öğrencinin (Emrah DURAK) staja başlatıldığı,

Yönetim Kurulu'nun 28 Haziran 2003 ve 260 sayılı kararı ile üç ay deneme süresiyle Teknik Görevli kadrosuna atanan A.Murat SÜMER'in 01 Ekim 2003 tarihi itibarıyla Teknik Görevli kadrosuna atandığı,

Yönetim Kurulu'nun 14 Aralık 2003 ve 316 sayılı kararı ile elektronik ortama aktarılan TMMOB arşivinin yayınlanması için yapılan çalışmaların zamanında tamamlanması için yayın dokümantasyon kadrolarına iki kişiye kadar atama yapmak konusunda alınan karar doğrultusunda; 25 Aralık 2003 tarihinde Erinç TARHAN'ın ve 30 Ocak 2004 tarihinde ise Dijle KONUK'un çalışmaya başladığı,

Gemi Mak.İşl.M.O. temsilcisi Arif ATTİLA'nı istifası ile boşalan TMMOB Yönetim Kurulu Üyeliği'ne, Yönetim Kurulu'nun 14 Aralık 2003 ve 316 sayılı kararı ile birinci yedek üye Zafer BOZ'un çağırıldığı,

Yönetim Kurulu'nun 14 Aralık 2003 ve 321 sayılı kararı ile Hukuk Müşaviri kadrosunda yarım zamanlı çalışan Av.Nurten ÇAĞLAR YAKIŞ'ın Hukuk Bürosunda tam zamanlı çalışmak üzere atandığı saptanmıştır.

#### ***Demirbaş Defteri incelemesinde;***

Demirbaş Defterinin usulüne uygun ve düzenli bir şekilde tutulduğu ve demirbaş alımlarının Yönetim Kurulu kararları doğrultusunda yapıldığı saptanmıştır.

Ayrıca, TMMOB'nin uzun yıllardır sıkıntısını çektiği; bilgisayar, yazıcı (printer), merkezi bilgisayar (server), lisanslı yazılım programları, cep telefonları telefon hattı ve faks-modem gibi teknik donanımlar bakımından, oldukça yeterli duruma getirildiği saptanmıştır.

### **Kasa Defteri incelemesinde;**

37. Dönem içerisinde yapılan kasa defteri incelemelerinde zorunlu haller dışında, TMMOB 2002 - 2003 Dönemi Bütçe Uygulama Esasları Yönetmeliği'nin 13. maddesine (Birlik kasasında nakit olarak bulundurulması gereken miktarlar) titizlikle uyulduğu saptanmıştır.

Buna göre; Birliğimizin 31 Mart 2002 ve 31 Mart 2004 tarihlerinde saptanan kasa defteri ve kasa sayımı sonuçları aşağıdaki gibidir :

#### 01 Nisan 2002 - 31 Mart 2003 (2002 Yılı)

Toplam Giren	:	419.211.560.340 ,-TL.
Toplam Çıkan	:	417.803.243.115 ,-TL.
Kasa	:	1.408.317.225 ,-TL.

#### 01 Nisan 2003 - 31 Mart 2004 (2003 Yılı)

Toplam Giren	:	658.106.869.225 ,-TL.
Toplam Çıkan	:	656.154.345.120 ,-TL.
Kasa	:	1.952.524.105 ,-TL.

### **MALİ DURUM :**

#### **Mali Durumun incelenmesinde;**

1. TMMOB'nin 37. Döneminin 01 Nisan 2002 - 31 Mart 2003 tarihleri arasını kapsayan birinci yılı (2002 dönemi) için 480.000.000.000,-TL. gelir-gider bütçesi öngörülmüş; gelirler 736.667.782.008,-TL. (gerçekleşme oranı %153.47), giderler ise 344.808.112.373,-TL. (gerçekleşme oranı %71.84) olarak gerçekleşmiştir.

TMMOB'nin 37.Döneminin 01 Nisan 2003 - 31 Mart 2004 tarihleri arasını kapsayan ikinci yılı (2003 dönemi) için 780.000.000.000,-TL. gelir-gider bütçesi öngörülmüş; gelirler 765.421.704.142,-TL. (gerçekleşme oranı %106.31), giderler ise 428.239.882.338,-TL. (gerçekleşme oranı %59,48) olarak gerçekleşmiştir.

2. TMMOB'nin 37. Döneminin 01 Nisan 2002 - 31 Mart 2003 tarihleri



arasını kapsayan birinci yılı (2002 dönemi) ile 01 Nisan 2003 - 31 Mart 2004 tarihleri arasını kapsayan ikinci yılına (2003 dönemi) ait gelir-gider tabloları ile bilançolarının düzenlendiği saptanmıştır.

3. Birliğimizin 37.Olağan Genel Kurulu'nda kabul edilen sadece 2002 yılına ilişkin gider bütçesinin kimi kalemlerinin aşılması nedeniyle; 2002 yılına ait Aktarım Cetveli'nin düzenlenerek Yönetim Kurulu Kararlarının alındığı saptanmıştır.

4. Birliğimizin, 36.Dönemi'nden devreden ve taksitlendirilmiş vergi ve sigorta primi borçlarının aylık taksitler halinde düzenli bir şekilde ödendiği, 37.Döneme ait gecikmiş vergi, sigorta primi borcunun bulunmadığı saptanmıştır.

5. Birliğimizin, üyesi olduğu Dünya Mühendislik Federasyonu (WFEO)'na 2000-2001-2002-2003 ve 2004 yıllarına ait üyelik aidatlarını ödeyemediği, sadece 1999 yılı aidatının dönem içerisinde ödendiği ve toplam 10.296 ABD Doları borcunun bulunduğu saptanmıştır.

6. Birliğimizin; iş akdi, İş Kanunu'nun 13.maddesi gereği 31 Ocak 2002 tarihinde sona erdirilen Selma KANBUR'a 4.166.822.560 TL ve yine iş akdi, İş Kanunu'nun 13.maddesi gereği 31 Mart 2002 tarihinde sona erdirilen Emine Mine KOMUT'a 2.674.854.000 TL olmak üzere toplam 6.841.676.560 TL tutarında kıdem tazminatı borcun, 37.Dönem başında, ilk etapta ödendiği, Vahip Koç'unda 31 Mart 2003 tarihinde emekli olduğu ve kendisine 4.839.672.219 TL. kıdem tazminatı ödendiği saptanmıştır.

7. 37.Dönem içerisinde yapılan harcamaların yönetmeliklere uygun, yerinde olduğu, harcama öncelikleri gözetilerek yapıldığı ve asgari düzeyde tutulduğu saptanmıştır.

### **SAPTAMA VE ÖNERİLER:**

Birliğimizin temel gelirlerini oluşturan Oda ödentilerinin gerçekleşme oranlarını içeren 01 Nisan 2002 - 31 Mart 2003 tarihli Birlik Hissesi Ödenti Çizelgesi ile 01 Nisan 2003 - 31 Mart 2004 tarihli Birlik Hissesi Ödenti Çizelgesi ekte sunulmuştur.

TMMOB 2000 - 2001 Dönemi Bütçe Uygulama Esasları Yönetmeliği'nin 5.maddesi gereği, Odalarca Birliğe yapılan ödemelerin gerçekleşme durumlarını gösteren çizelgelerin Odalarımıza ve İl Koordinasyon Kurullarımıza her ay başında düzenli olarak gönderildiği saptanmıştır.

Birliğimizin 37.Dönem içerisinde, 13 (onüç) sayılı TMMOB Bülteni ile 5 (beş) adet kitap basımı gerçekleştirdiği, 1 (bir) adet bülten ve (beş) adet kitabın da basım aşamasında olduğu saptanmıştır.

Odalarımızın, Denetleme Kurulu raporlarını, TMMOB ve Odalar Denetim Yönetmeliği'nin 4.maddesi gereğince zamanında Birliğimize göndermeleri

konusu büyük önem arz etmektedir. Halen bazı Odalarımızın gerekli duyarlılığı göstermedikleri saptanmıştır. Odalarımızın bu konudaki uyarıları dikkate alması gerekmektedir.

Odalarımız ile yapılan tüm yazışmalara rağmen halen mal varlığı envanterlerinde büyük eksiklikler bulunmaktadır.

Birliğimiz kadrosunda dönem sonu itibariyle bir personel kadrosu İnşaat M.O.'nda bulunmak ve bir personel de stajyer olmak üzere, toplam 14 (on-dört) personel çalıştığı; ayrıca bir hukuk bir de mali danışmanı bulunduğu saptanmıştır. Birliğimizin gereksinimi olan kadroların, bu dönem oluşturulmuş olması sevindiricidir.

Dönem içerisinde 18 adet Sayman, Sayman – Mali ve Hukuk Müşavirleri Toplantısı gerçekleştirilmiştir. Sayman Toplantıları yoluyla, Odalarımız ile diyaloglu bir sürecin yaşandığı ve bunun da yansımalarının olumlu gelişmeler yarattığı saptanmıştır.

Birliğe borcu bulunan Odalarımızın, Birliğe olan borçlarını ödemediği mülk alımlarına kesinlikle izin verilmemelidir.

Odalarımızın Birlik Hissesi Ödentileri'nde görülen gerçekleştirmeler, her iki bütçe dönemi için de sevindiricidir. Ancak borcu bulunan Odalarımızın dönem borçlarını ivedilikle kapatmaları, Birliğimiz'in bundan sonraki çalışmalarına büyük ivme kazandıracaktır.

Birliğimiz'in yıllardır sıkıntısını çektiği mekan alımı konusunda; 36.Dönem TMMOB Olağan Genel Kurulu'nda alınan karar doğrultusunda, Birlik Saymanımız A.Betül UYAR'ın yoğun çabaları sonucu, TMMOB Bina Fonu Katılım Payı Ödentileri'nde önemli bir noktaya gelinmiştir. Bu nedenle, Odalarımızın kalan borçlarını en kısa sürede kapatmaları, mekan alım sürecini daha da hızlandıracaktır. Alım konusundaki somut gelişmenin, Genel Kurul öncesinde gerçekleştirileceğini umuyoruz.

## **ODALARIMIZIN DENETİMİ:**

### ***TMMOB ve Odalar Denetim Yönetmeliği'nin Amacı:***

Birlik ve Odaların tüm örgütünde; 7303 sayılı Yasa, 66 ve 85 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamelerle Değişik 6235 sayılı TMMOB Yasası, TMMOB Tüzüğü, TMMOB ve Odalar Mali İşler Yönetmeliği, bu Yönetmelik ve Birlik Genel Kurulu kararları gereğince hesapların ve buna ilişkin işlemlerin incelenmesini düzenlemektir.

***Bu amaç doğrultusunda dönemimiz süresince;***

TMMOB İnşaat Mühendisleri Odası'nın 15 Ocak 2004 tarih ve 46 no.lu kararı ve TMMOB Yönetim Kurulu'nun 18 Şubat 2004 tarih ve 347 sayılı oybirliği ile alınan kararı gereğince; 23-24 Şubat 2004 tarihlerinde TMMOB Denetleme Kurulu Üyeleri tarafından, TMMOB İnşaat Mühendisleri Odası'nın denetlemesi gerçekleştirilmiştir.

TMMOB İnşaat Mühendisleri Odası'nın en son 22-23 Ağustos 2003 tarihinde denetlenmiş olduğu görülmüştür. 24 Ağustos – 31 Aralık 2003 tarihleri arasındaki tarafımızca yapılan denetlemesi sonucu, TMMOB İnşaat Mühendisleri Odası Yönetim Kurulu'na sunulmak üzere, ilgili rapor tanzim edilerek TMMOB Yönetim Kurulu'na sunulmuştur.

Sonuç olarak; Birliğimizin 37.Çalışma Dönemi muhasebe kayıtlarının usulüne uygun, düzenli ve titiz bir biçimde tutulduğu ve yürütüldüğü saptanmıştır. 37.Çalışma Dönemi içerisinde, gösterilen başarılı çalışmalar ile Birliğimiz'in hak ettiği ve olması gereken önemli noktalara taşındığı görülmüştür. Bu nedenle başta Yönetim Kurulu Başkanımız Kaya GÜVENÇ olmak üzere, tüm Birlik Yönetim ve Yürütme Kurulumuz'a, Birlik Saymanımız A.Betül UYAR ile Birlik Muhasebecimiz İhsan AYDIN'a, değerli katkılarından dolayı teşekkür ederiz.

#### **TMMOB DENETLEME KURULU**

Cumhur DEMİRKAN      Nadir AVŞAROĞLU      Hasan AKALIN  
Elektrik M.O.              Maden M.O.              Makina M.O.

Yusuf Ziya KAYIR      Oya AKKAN  
Metalurji M.O.              Peyzaj Mim. O.

---

# 7.



## **TMMOB YÜKSEK ONUR KURULU RAPORU VE KARARLARI**

## TMMOB YÜKSEK ONUR KURULU 37.DÖNEM ÇALIŞMALARI

TMMOB Yüksek Onur Kurulu 37.dönem olarak; süreç boyunca, Kurulumuza gelen Oda Onur Kurullarından disipline verilen üyelere ilişkin dosyalardan edinilen gözlemlerden yola çıkarak, genel anlamda şunlar söylenebilir.

Dünyada ve ülkemizde gelişen yeni şekillenmelere yönelik olarak oluşan ve çağımıza da egemen emperyal ülkelerin, yoksul ve geri kalmış ülkelere saldıracak ve işgal ederek salt yalanlarıyla işgal ettikleri ülkelerin çeşitli zenginliklerine el koyması amaçlanmaktadır. Bu konjonktürel ortamda bizim gibi ülkelerde de ekonomik krizler sürekli gündemde kalmakta ve yoksullaşma süreci hızlanmaktadır. Buna bağlı olarak Ülkemizin var olan ulusal gelirleri daha çok egemen emperyal merkezlere akmakta ve yatırımlar yapılamamaktadır.

Doğal olarak bu gelişmeler mühendis ve mimarların işsiz kalmasına, yoksullaşmasına neden olmakta, bunun sonucunda da mesleki rekabet içinde etik ve teknik kaygılar geri plana atılarak ticari kaygılar öne geçmektedir. Günümüzde görülen ve çok da rastlanılan bu ticari ilişkiler bir çok meslektaşları kuralsızlığa itmekte ve haksız rekabet gibi ahlak sınırlarının dışına savurmaktadır.

Bu nedenleri çoğaltmak mümkündür. İşte önemli olan böylesi bir ortamda birer kamu hizmeti olan mühendis ve mimarlık hizmetlerini uygulayan meslektaşlarımız ve bağlı örgütleri, yaptığı hizmetin odağında doğa ve insan unsurunu göz ardı etmeden, geleceği yaratma kaygısını diyalektik bir anlayışla dürüst ve doğru olarak mesleklerini yerine getirmelidirler. Böyle bir anlayış yerleştiği takdirde onur kurullarına cezalandırılması isteğiyle iletilecek mühendis ve mimarlarla da karşılaşmayacağı umudu taşınmaktadır.

Yüksek Onur Kurulu, ilgili Odadan gelen oda Onur Kurulu kararları ile itirazları içeren dosyayı belgeler üzerinden inceleyerek gerekçe göstermek suretiyle onaylar veya bozar.

Bozma iki nedenden kaynaklanmaktadır. Birinci neden “Biçim” ile ilgilidir. Bu durum genellikle TMMOB Disiplin Yönetmeliği’ne uygun bir soruşturma yapılmaması (hakkında soruşturma yapılan kişiye ait kanıtların eksik olması, savunmanın alınmamış olması, bildirimlerin Tebligat Kanunu’na göre yapılmamış olması, dosyanın iki nüsha hazırlanmamış olması vb.) ikinci neden “Esas” ile ilgilidir. Bu ise yorum farklılıklarından yani takdir haklarının farklı yorumundan kaynaklanmaktadır. Takdir hakları gerekçelerle belirlenmesine karşın kararlar farklı yorumlanabilmektedir.

TMMOB Yüksek Onur Kurulu 37.Dönem çalışmalarında incelenen dosyalara ilişkin oda adı, üye sicil no, üye adı, karar no, karar ve gerekçelerini belirten çizelge aşağıda çıkarılmıştır.

Buna göre; toplam 53 kişiye ait bazıları müşterek olan ve çeşitli Odalara ait 42 karar verilmiştir. Ayrıca bu kararların biçimlerine ilişkin liste (iade, aklama, bozma, iptal, uyarı, para cezası, meslekten men, ihraç vb.) aşağıdadır.

Yüksek Onur Kurulu kararları ile onaylanan kararlardan para cezasına ve meslekten men cezalarına ilişkin olanları, ceza aralıklarının geniş olması nedeni ile çok sağlıklı verildiği söylenemez. Ayrıca Oda Onur Kurulları tarafından verilen aynı eyleme farklı cezalar sorunlar yaratmaktadır. TMMOB Disiplin Yönetmeliği'nin 9.maddesinde kabaca tanımlanan meslek uygulamasının yasaklanmasına ilişkin verilecek ceza aralıkları ile, tanımlanan ceza karşılığını yerli yerine oturtmak mümkün olmamaktadır. Bunun dışında Oda Onur kurullarına TMMOB tarafından 4421 sayılı Kanun'un değişik T.C.Y.'nın Ek 1 maddesinin (b) ve (d) bendleri gereğince hafif ve ağır para cezaları tutarlarının tebliğ edilmesi gerekmektedir.

TMMOB Disiplin Yönetmeliği; TMMOB Ana Yönetmeliği, idare hukuku ve yargı hukuku arasında çelişmeler bulunmaktadır. Örneğin, kamu kurumlarında görev yapan mühendis ve mimarlara Oda disiplin kurullarınca verilen cezalar idari yargı tarafından bozulmaktadır. Bu nedenle; verilen disiplin cezaları Mahkeme konusu olabilmekte ve bazı davalarda TMMOB aleyhine sonuçlanabilmektedir. Konuya ilişkin açılan ve sonuçlanan davaların sayısı 31 (otuzbir) adettir.

TMMOB birimlerinden olan Odalar, şubeler ve temsilcilikler düzeyinde yer alan yönetim anlayışlarının farklılıklarından veya çelişkilerinden doğan tartışmaların Onur Kurullarına taşınmaması gerekmektedir.

Sonuç olarak; gerek Odalar, gerekse üst kuruluş olan TMMOB, bu konuları yeniden organlarında tartışarak yönetmeliklerinde gerekli düzenlemeleri yapmalıdır.

## TMMOB YÜKSEK ONUR KURULU 37.DÖNEM ÇALIŞMALARINDA İNCELENEN DOSYALAR

ODA ADI	UYE SİCİL	ÜYE ADI	KARAR NO	KARAR	GEREKÇE
Maden M.O.	3960	Şenol AVCI (*)	2002/119	ONAMA/1 AY	TMMOB Yasası'nın 26/c maddesi uyarınca.
Maden M.O.	3762	İsa ARAÇ	2002/120	ONAMA/YAZILU İHTAR	TMMOB Yasası'nın 26 maddesi a bendi uyarınca.
Makina M.O.	8851	Yaşar GÖKALP	2002/121	ONAMA/PARA CEZASI	TMMOB Disiplin Yönetmeliği'nin 8.maddesi b, c, d maddeleri uyarınca.
Makina M.O.	35174	Faruk UÇURGEL	2002/122	ONAMA/4 AY	TMMOB Disiplin Yönetmeliği'nin 9.maddesi b fıkrası uyarınca.
Makina M.O.	16213	Mehmet ŞENER	2002/123	ONAMA/PARA CEZASI	TMMOB Disiplin Yönetmeliği'nin 8.maddesi b fıkrası uyarınca.
İnşaat M.O.	42027	Ali Sarp KAYA (*)	2002/124	ONAMA/6 AY	TMMOB Disiplin Yönetmeliği'nin 9.maddesi uyarınca.
Makina M.O.	15479	Hüseyin ASLAN (*)	2002/125	ONAMA/3 AY	TMMOB Disiplin Yönetmeliği'nin 9.maddesi b fıkraları uyarınca.
Makina M.O.	36828	H.Yağın ÇOLAKOĞLU	2002/126	ONAMA/PARA CEZASI	TMMOB Disiplin Yönetmeliği'nin 8.1, 8.2, 8.3 fıkraları uyarınca.
Jeotizik M.O.	28	Ahmet ERCAN	2002/127	KARARIN REDDİNE	TMMOB Tüzük ve Yönetmeliklerine aykırı raporla yapılması.
Jeoloji M.O.	2637	Seyfettin YILMAZ	2002/128	ONAMA/PARA CEZASI	TMMOB Disiplin Yönetmeliği'nin 8.maddesi uyarınca.
Makina M.O.		Yusuif ÖZTUNÇ Okıay TEKSÖZ Muammer KARAGEĞİK Serdar ERKAN Hatice AYDIN	2002/129	KARARIN REDDİNE	Oda Onur Kurulu'na istenen cezalarla ilgili suçlar oluşmadığından kararın reddine.
Makina M.O.	20940	Muharrem TANRIKULU	2003/130	ONAMA/PARA CEZASI	TMMOB Yasası'nın 26 maddesi ve Disiplin Yönetmeliği 8.maddesi (a, b, c, d) fıkraları uyarınca
Elektirik M.O.	15003	Alaattin A.VŞAR	2003/131	ONAMA/2 AY	TMMOB Disiplin Yönetmeliği'nin 9 (a) maddesi uyarınca
Elektirik M.O.	10008	Harun KOMANLI	2003/132	ONAMA/PARA CEZASI	TMMOB Disiplin Yönetmeliği'nin 8 (c) Maddesi uyarınca
İnşaat M.O.	16262	Ali ÖKTEM (*)	2003/133	ONAMA/3 AY	TMMOB Yasası'nın 26.maddesi ve Disiplin Yönetmeliği'nin 9 (b) maddesi uyarınca
İnşaat M.O.	23298 12862 14683	Celli ANTAKYALI Somnez AKGÜN (*) Mehmet GURBÜZ	2003/134	ONAMA/2 AY	TMMOB Yasası'nın 26.maddesi ve TMMOB Disiplin Yönetmeliği'nin 9 (b) maddesi uyarınca
Şehir P.I.O.	1420	Enver YILMAZ	2003/135	DOSYA EKSKİ/İADE	Usul yönünden iadesi.
Makina M.O.	9693	Süleyman SOMER	2003/136	ONAMA/PARA CEZASI	TMMOB Yasası'nın 26 maddesi ve Disiplin Yönetmeliği'nin 8.maddesi (a, b, c) bentleri uyarınca
Mimarlar O.	22515	Ebru KANTAŞI (*)	2003/137	ONAMA/PARA CEZASI	TMMOB Yasası'nın 26/c maddesi, Disiplin Yönetmeliği'nin 8 (c) maddesi uyarınca
Şehir P.I.O.	1420	Enver YILMAZ (*)	2003/138	ONAMA/1 AY	TMMOB Disiplin Yönetmeliği'nin 9.maddesi uyarınca

ODA ADI	UYE SICIL NO	ÜYE ADI	KARAR NO	KARAR	GEREKÇE
Mimarlar O.	3529	İlhan AYAR	2003/139	ODA ÜYELİĞİNDEN İHRAÇ/ONAMA	TMMOB Disiplin Yönetmeliği'nin 10.maddesi uyarınca
İnşaat M.O.	21089 9245 30881 22121 2744 17770	Mehmet KARCI Sadettin UÇKUN Hakan ATAKOY Eray AK Necati UZAKGÖREN Osman AKBAŞAK	2003/140	ONAMA/YAZILI İHTAR	TMMOB Ana Yönetmeliği'nin 90.maddesi ve TMMOB Disiplin Yönetmeliği'nin 7 nci maddesi uyarınca
Elektrik M.O.	24394	Salih GÜL (*)	2003/141	ONAMA/3 AY	TMMOB Disiplin Yönetmeliği'nin 9 (c) maddesi uyarınca
Elektrik M.O.	6122	Bayram TAŞTEMUR	2003/142	ONAMA/6 AY	6235 sayılı Kanununun ilgili hükümleri ve Disiplin Yönetmeliği'nin 9 (b) maddesi uyarınca
Elektrik M.O.	7911	Mehmet SÜNER (*)	2003/143	ONAMA/6 AY	TMMOB Disiplin Yönetmeliği'nin 9 (c) maddesi uyarınca
Elektrik M.O.	12015	Doğan Rıza BOZCUK	2003/144	DOSYA EKSIK/İADE	
Elektrik M.O.	20239	Tayfun ÖZAN	2003/145	KARARIN REDDİNE/BOZMA	Karara teşkil eden unsurlar olgunluğundan
Elektrik M.O.	19656	Ali ŞAHİNKAYA	2003/146	ONAMA/1 AY	TMMOB Disiplin Yönetmeliği'nin 9b maddesi uyarınca
Elektrik M.O.	15119	Haydar Uluk BAHADIRLI	2003/147	ONAMA/PARA CEZASI	TMMOB Disiplin Yönetmeliği'nin 8/3 maddesi uyarınca
Jeoloji M.O.		Zeki YILMAZ	2003/148	DOSYA EKSIK/İADE	
Makina M.O.	6078	Fehri AYTEKİN	2004/149	ONAMA/PARA CEZASI	TMMOB Disiplin Yönetmeliği'nin 8.maddesi uyarınca
Elektrik M.O.	14315	Ali Özyay UYANIK	2004/150	ONAMA/PARA CEZASI	TMMOB Disiplin Yönetmeliği'nin 8/b maddesi uyarınca
İnşaat M.O.	23180	Şevket CORBACIOĞLU	2004/151	ONAMA/YAZILI İHTAR	TMMOB Ana Yönetmeliği'nin 90.maddesi ve İMO Haysiyet Divanı Yönetmeliği'nin 19 a maddesi uyarınca
İnşaat M.O.	21089	Mehmet KARCI	2004/152	ONAMA/YAZILI İHTAR	TMMOB Ana Yönetmeliği'nin 90.maddesi ve İMO Haysiyet Divanı Yönetmeliği'nin 19 a maddesi uyarınca
Elektrik M.O.	12015	Doğan Rıza BOZCUK	2004/153	ONAMA/PARA CEZASI	TMMOB Disiplin Yönetmeliği'nin 8/h maddesi ve Elektrik M.O. Ana Yönetmeliği'nin 52/c maddesi uyarınca.
Makina M.O.	17050	İzzet AYGIN	2004/154	ONAMA/PARA CEZASI	TMMOB Kanunu'nun 26.maddesi ve TMMOB Disiplin Yönetmeliği'nin 8.maddesi a, b, c ve fıkraları uyarınca.
Makina M.O.	10014	Ali UYU ALTINEL	2004/155	ONAMA/PARA CEZASI	TMMOB Kanunu'nun 26.maddesi ve TMMOB Disiplin Yönetmeliği'nin 8.maddesi a, b, c fıkraları uyarınca.
Makina M.O.	18433	Mustafa KAYILI	2004/156	ONAMA/PARA CEZASI	TMMOB Kanunu'nun 26. maddesi ve TMMOB Disiplin Yönetmeliği'nin 8. maddesi a, b ve c fıkraları uyarınca
Makina M.O.	19890	Fedai HAZAR	2004/157	ONAMA/PARA CEZASI	TMMOB Kanunu'nun 26. maddesi ve TMMOB Disiplin Yönetmeliği'nin a, b ve c fıkraları uyarınca.
İnşaat M.O.	47402	Mutlu ÇETİNKAYA	2004/158	ONAMA/2 AY	TMMOB Disiplin Yönetmeliği'nin 9.c maddesi uyarınca.
İnşaat M.O.	34550	Mehmet HATİPOĞLU	2004/159	ONAMA/6 AY	TMMOB Disiplin Yönetmeliği'nin 9.maddesi b fıkrası uyarınca.
Maden M.O.		Maden M.O. Zonguldak Şubesi	2004/160	DOSYA EKSIK/İADE	

(\*) Bu tabloda yer alan dosyaların Mahkeme süreçleri, ilenli bölümlerde ayrıntılı olarak ele alınmıştır.



**34-35-36 ve 37.DÖNEMLERDE YÜKSEK ONUR KURULU KARARLARININ ODALARA GÖRE DAĞILIMI**

ODA ADI	34.DÖNEM	35.DÖNEM	36.DÖNEM	37.DÖNEM
Çevre M.O.	-	1	1	-
Elektrik M.O.	11	10	26	11
Harita ve Kadastro M.O.	7	11	4	-
İnşaat M.O.	3	13	12	8
Jeofizik M.O.				1
Jeoloji M.o.	-	-	2	2
Kimya M.O.	-	-	2	-
Maden M.O.				3
Makine M.O.	-	5	22	13
Mimarlar O.	39	13	49	2
Şehir Plancıları O.	1	-	-	2
TOPLAM	61	53	118	42

**34-35-36 ve 37. DÖNEMLERDE YÜKSEK ONUR KURULU KARARLARININ KARAR TÜRÜNE GÖRE DAĞILIMI**

	34.DÖNEM	35.DÖNEM	36.DÖNEM	37.DÖNEM
İADE	9	11	16	4
AKLAMA	-	1	-	-
BOZMA	30	2	6	3
İPTAL	-	-	2	-
UYARI	-	1	7	4
PARA CEZASI	16	24	49	16
MESLEKTEN MEN	6	14	36	14
İHRAÇ	-	-	2	1
TOPLAM	61	53	118	42

## YÜKSEK ONUR KURULU KARARLARINA İLİŞKİN AÇILAN VE SONUÇLANAN DAVALAR

1)

a) Mahkeme :Ankara 8.İdare Mahkemesi

Dosya No :1998/405

Davacı :Uğur ERKAN (EMO)

Konu :6235 sayılı Yasa 28, EMO Tüzüğü 53, 54

Meslek uygulamasından uzaklaştırma cezasıyla cezalandırılmasına karşın ortağı olduğu Uğur Mühendislik ve Tic.Ltd.Şti. tarafından proje üretilmesi.

6 ay meslekten men

Sonuç :Ankara 8.İdare Mahkemesi'nin 26.11.1999 gün ve 1295 sayılı kararıyla işlem iptal edilmiştir. Birliğimiz tarafından temyiz edilen karar Danıştay 8.İdaresi tarafından 1.4.2002 gün 2002/1915 sayılı kararla onanmıştır.

b)

Mahkeme :Ankara 10.İdare Mahkemesi

Davacı :Uğur ERKAN (EMO)

Konu :EMO Vizesi yaptırmadan elektrik projesini TEK'e sunmasından dolayı 5 ay meslekten men cezası. Mesleki Denetim.

Sonuç :Ankara 10.İdare Mahkemesi'nin 15.4.1996 gün ve 404 sayılı Kararı ile dava reddedilmiştir. Karar 8.İdare Mahkemesi tarafından da onanmıştır.

2)

Mahkeme :Danıştay 8.Daire Başkanlığı

Dosya No :2001/4133

Davacı :Ayşe DOLAR (KMO)

Konu :TMMOB Mali İşl.Y. ve KMO 2000-2001 Bütçe Yön.17.maddesine aykırılık.

Sonuç :Davanın süre aşımı yönünden reddine karar verilmiştir. İdari Dava Daireleri Genel Kurulu'na yapılan temyiz istemi de reddedilmiştir.

3)

Mahkeme :Danıştay 8.Daire  
Dosya No :2000/4132  
Davacı :Şükriye HİÇDÖNMEZ  
Konu :Davacı hakkında Yüksek Onur Kurulu'nda 08.09.2001 gün ve 2001/70 sayılı kararıyla onaylanan uyarı cezasının iptali istemi.  
Sonuç :Danıştay 8.Dairesi tarafından süresinde açılmayan davanın reddine karar verilmiştir.

4)

Mahkeme :İstanbul 2.İdare Mahkemesi  
Dosya No :2001/990  
Davacı :Ekrem ERK  
Konu :Davacının başka bir meslektaşının projesini proje müellifinin onayı olmaksızın kullanılmasından dolayı, davacı hakkında verilen disiplin cezasının TMMOB Yüksek Onur Kurulu'nun 02.06.2001 gün ve 2001/65 sayılı onama kararının iptali istemi.  
Sonuç :İstanbul 2.İdare Mahkemesi'nin 31.3.2003 gün 2003/343 sayılı kararı ile Dava reddedilmiştir. Davacının temyiz istemi üzerine Danıştay 8.Daire'nin 27.10.2003 gün 2003/4332 sayılı kararı ile görev yönünden dosyanın İstanbul Bölge İdare Mahkemesi'ne gönderilmesine karar verilmiştir.

5)

Mahkeme :Ankara 6.İdare Mahkemesi  
Dosya No :1998/1305 Esas 1999/1302 Karar  
Davacı :Veysel ÇELİK (HKMO)  
(İller Bankası Genel Müdürlüğü Harita Dairesi)  
Konu :Uyarı Cezası  
Sonuç :Yüksek Onur Kurulu'nca onanan disiplin cezası Mahkemece iptal edilmiş olup Birlik tarafından temyiz edilen karar Danıştay 8.Daire 2175 Esas, 2319 sayılı kararla kamu kurumunda kamu görevlisi olarak çalışan meslek mensuplarının Odası tarafından ceza verilemeyeceğine ilişkin mahkeme kararı onanmıştır. .

6)

Mahkeme :Ankara 9.İdare Mahkemesi

Dosya No :2000/1418 Esas, 2000/1081 Karar

Davacı :Refik AKIN

Konu :Davacı makine mühendisi hakkında verilen yazılı uyarı cezasının itirazına ilişkin TMMOB Yüksek Onur Kurulu'nun itiraza cevap verilmediğinden iptali istemi.

Sonuç :15.11.2000 tarihinde dava reddedilmiştir. Red gerekçesi ise kesinleşmemiş disiplin cezasına karşı dava açmış olmasıdır.Karar davacı tarafından temyiz edilmiştir.

7)

Mahkeme :Ankara 10.İdare Mahkemesi

Dosya No : 2001/1419

Davacı :Nergis İSPİR

Konu :Elektrik Mühendisi davacı hakkında verilen disiplin cezasının TMMOB Yüksek Onur Kurulu tarafından 2.6.2001 tarih ve 2001/64 sayılı onama Kararının iptali ve yürütmeyi durdurma istemi.

Sonuç :Ankara 10.İdare Mahkemesi eksik soruşturma nedeniyle işlemi iptal etmiştir. Karar tarafımızca temyiz edilmiştir.

8)

a)Mahkeme :9.İdare Mahkemesi

Dosya No :2001/227 Esas, 2002/1506 sayılı Karar.

Davacı :Ahmet DÜLGER

Konu :Davacı Mimar hakkında verilen disiplin cezasının TMMOB Yüksek Onur Kurulu'nun 12 Kasım 2000 tarih ve 2000/35 no.lu kararıyla onanmasına ilişkin işlemin iptali ve yürütmenin durdurulması istemi.

Sonuç :Yerel Mahkeme davayı reddetmiş ancak, Danıştay 8.Dairesi 12.03.2002 gün 1377 sayılı kararla işlemin dayanağı olan yönetmeliğin Resmi Gazete'de yayınlanmaması nedeniyle kararı bozmuştur.

b)

Mahkeme :Ankara 7.İdare Mahkemesi  
Dosya No :2003/363 Esas, 2003/406 sayılı Karar.  
Davacı :Ahmet DÜLGER  
Konu :Mesleki denetim uygulamasına riayet etmeyen davacı hakkında 25.4.1998 gün ve 1998/6 sayılı Yüksek Onur Kurulu kararının iptali istemi. (Para cezası)  
Sonuç :İstem, ilk aşamada 7.İdare Mahkemesi tarafından reddedilmiştir. Ancak temyiz incelemesinde Danıştay 8.Dairesi 12.03.2003 gün 2000/3363 Esas, 2002/1377 sayılı kararıyla işlemin dayanağı Mesleki Denetim Yönetmeliği'nin Resmi Gazete'de yayınlanmamış olması nedeniyle işlemin iptaline karar vermiştir.

c)

Mahkeme :Ankara 5.İdare Mahkemesi  
Dosya No :2003/1916 Esas,  
Davacı :Ahmet DÜLGER  
Konu :7.İdare Mahkemesi tarafından iptal edilen disiplin cezası nedeniyle uğramış olduğu zararının tazmini davası. (27.5 milyar TL)  
Sonuç :Davaya yanıt verilmiştir.

d)

Mahkeme :Ankara 10. İdare Mahkemesi  
Dosya No :2003/1919  
Davacı :Ahmet DÜLGER  
Konu : Ankara 9. İdare Mahkemesi tarafından iptal edilen disiplin cezası nedeniyle uğramış olduğu zararın tazmini istemi.  
Sonuç : Davaya yanıt verilmiştir.

9)

Mahkeme :Ankara 10.İdare Mahkemesi  
Dosya No :2001/1746 Esas, 2002/1733 Karar.

Davacı :H.Turgut ÖZTAŞ

Konu :Davacı jeoloji mühendisi hakkında verilen disiplin cezasının TMMOB Yüksek Onur Kurulu tarafından 08.09.2001 günlü onama kararının iptali ve yürütmenin durdurulması istemi.

Sonuç :Mahkeme 27.12.2002 tarihinde vermiş olduğu kararla davacının idari görevden dolayı meslekten men cezası verilmesinin hukuka aykırı bularak, işlemi iptal etmiştir. Karar, Danıştay 8.Dairesi'nce bozulmuştur.

10)

Mahkeme :Ankara 2.İdare Mahkemesi

Dosya No :2000/337 Esas, 2001/55 Karar

Davacı :M.Yılmaz ODABAŞ

Konu :Davacı hakkında verilen disiplin cezasının TMMOB Yüksek Onur Kurulu'nun 15.01.2000 gün ve 51 no.lu kararıyla onanmasına ilişkin kararın iptali istemi.

Sonuç :24.01.2001 günlü kararla işlem iptal edilmiştir. Tarafımızdan karar temyiz edilmiştir. Temyiz istemimiz Danıştay 8.Daire tarafından reddedilmiştir.

11)

Mahkeme :8.İdare Mahkemesi

Dosya No :1998/298 Esas,

Davacı : Mehmet EROL (EMO)

Konu :Mesleki Denetim uygulamasına riayet etmeyen davacı hakkında 1 ay meslekten men cezasının Yüksek Onur Kurulu'nun 28.11.1998 gün ve 27 sayılı onama kararının iptali istemi.

Sonuç : Mesleki denetim uygulamasının yasada sayılan fiiller arasına girmediğinden İşlem iptal edilmiştir.

12)

Mahkeme :Ankara 9.İdare Mahkemesi

Dosya No : 2001/1190

Davacı :Yetkin SANER

Konu :Elektrik Mühendisi olan davacının EMO vizesi almadan işlem yapması nedeniyle TMMOB Disiplin Yönetmeliği'nin 8/a-c maddeleri uyarınca verilen cezanın TMMOB Yüksek Onur Kurulu'nun 2.6.2001 gün ve 66 sayılı kararla onanmasına ilişkin işlemin iptali ve yürütmenin durdurulması istemi.

Sonuç :Ankara 9.İdare Mahkemesi, 17.10.2002 gün ve 2002/1294 sayılı kararla, TMMOB Disiplin Yönetmeliği'nin Resmi Gazete'de yayınlanmaması nedeniyle işlemi iptal etmiştir.

13)

Mahkeme :Ankara 10.İdare Mahkemesi

Dosya No :2002/384

Davacı :Zafer KIVANÇ

Konu :Davacının 6 ay meslekten men edilmesine ilişkin TMMOB Yüksek Onur Kurulu'nun 15.2.2002 gün ve 2002/100 sayılı kararının iptali ve yürütmenin durdurulması istemi.

Sonuç :9.10.2002 gün ve 2002/1254 sayılı kararla davanın reddine karar verilmiştir.

14)

Mahkeme :Ankara 6.İdare Mahkemesi

Dosya No :2002/1312 E. 2002/1769

Davacı :Şenol Avcı

Konu :Yüksek Onur Kurulu'nun 27.6.2002 gün ve 2002/119 sayılı kararının iptali istemi.

Sonuç :Davacı ve şikayetçilerin iddiaları hakkında soruşturma yapılmak üzere soruşturmacı atanıp usulüne uygun soruşturma yapılmadığından işlemin iptaline karar verilmiştir. Temyiz edilen karar, Danıştay 8.Dairesi tarafından da onanmıştır.

15)

a)Mahkeme :Ankara 2.İdare Mahkemesi

Dosya No :2002/1332 Esas, 2002/1324 Karar.

Davacı : Ahmet YILMAZ  
Konu : Elektrik Mühendisleri Odası Onur Kurulu tarafından verilen 3 ay meslekten men cezasının TMMOB Yüksek Onur Kurulu'nun 20.6.1999 gün ve 44 sayılı onama kararının iptali istemi.  
Sonuç : İşlemin dayanağı yönetmeliğin Resmi Gazete'de yayınlanmaması nedeniyle disiplin cezasının iptaline karar verilmiştir.  
b)Mahkeme :Ankara 2.İdare Mahkemesi  
Dosya No :2003/37  
Davacı :Ahmet Yılmaz  
Konu :Meslekten men cezasının Danıştay tarafından iptali üzerine 20.000.000.000 TL maddi, 15.000.000.000 TL manevi tazminat istemi.  
Sonuç :Savunma verilmiştir.

16)

Mahkeme :Ankara 8.İdare Mahkemesi  
Dosya No :2002/160 Esas, 2003/765 Karar.  
Davacı :Ali Sarp Kaya  
Konu :TMMOB Yüksek Onur kurulu'nun 14.09.2002 gün ve 2002/124 sayılı kararının iptali, 10.000.000.000 TL maddi, 15.000.000.000 TL manevi zarar tazmini istemi.  
Sonuç :Ankara 8.İdare Mahkemesi tarafından dava reddedilmiştir.

17)

Mahkeme :Ankara 8.İdare Mahkemesi  
Dosya No :2001/497 Esas, 2001/256 Karar.  
Davacı :Tufan MENĞİ  
Konu :Davacı Makine Mühendisi hakkında verilen disiplin cezasının TMMOB Yüksek Onur Kurulu'nun 25.02.2001 gün ve 2001/45 sayılı kararlar onanmasına ilişkin işlemin iptali ve yürütmenin durdurulması istemi.  
Sonuç :Dava Mahkemenin 28.02.2002 günlü kararıyla reddedilmiştir.



18)

Mahkeme :Ankara 8.İdare Mahkemesi  
Dosya No :2001/226 Esas, 2001/1803 Karar.  
Davacı : İbrahim MEYDANOĞLU  
Konu : Mimarlar Odası tarafından gerçeğe aykırı beyanda bulunması nedeniyle verilen para cezasının TMMOB Yüksek Onur Kurulu'nun 20.01.2001 gün 2001/40 sayılı onama kararının iptali istemi.  
Sonuç :Ankara İdare Mahkemesi'nin 28.12.2001 günlü kararıyla işlem iptal edilmiştir. Tarafımızca temyiz edilen karar Danıştay 8.Dairesi'nce görev yönünden bozulmuştur.

19)

Mahkeme :Ankara 10.İdare Mahkemesi  
Dosya No : 2000/629 E.  
Davacı :İbrahim Kocatürk  
Konu :Davacının 3 ay meslekten men cezası ile cezalandırılmasına ilişkin İMO Onur Kurulu'nun 19.12.1999 gün H-410-2700 sayılı kararının ve TMMOB Yüksek Onur Kurulu'nun 11.3.2000 gün 56 sayılı onama kararının iptali  
İstemi.  
Sonuç :25.7.2000 günlü ara kararında YD verilmiş.

20)

Mahkeme :Ankara 5.İdare Mahkemesi  
Dosya No :2003/1763 Esas,  
Davacı :Salih GÜL  
Konu :TEDAŞ'ta kamu görevlisi olarak çalışan davacı hakkında Odasına hakarete bulunması nedeniyle meslekten 3 ay süreyle men cezasının Yüksek Onur Kurulu'nca 2003/141 no.lu onama kararının iptali ve yürütmenin durdurulması istemi.  
Sonuç : Yürütmeyi durdurma istemi, Mahkeme tarafından 17.2.2004 günlü kararla reddedilmiştir.

21)

Mahkeme :Ankara 5.İdare Mahkemesi

Dosya No :2001/545 Esas, 2001/1601 Karar

Davacı :Ayhan KIZILTAN

Konu : Makina Mühendisleri Odası İçel Şube Yönetim urulu üyesi olan davacının Şube etkinlik alanı dışında mesleki denetim yapması nedeniyle 4 ay meslekten men cezasının Yüksek Onur Kurulu tarafından verilen onama kararının iptali istemi.

Sonuç : Mahkeme, 30.11.2001 tarihinde vermiş olduğu kararla davanın reddine karar vermiştir.

22)

Mahkeme :Ankara 3.İdare Mahkemesi

Dosya No :2001/428 Esas, 2003/449 Karar

Davacı :Ali CESUR

Konu :EMO Onur Kurulu'nca verilen para cezasının TMMOB Yüksek Onur Kurulu tarafından onama kararının iptali istemi.

Sonuç :Mahkeme, 28.2.2003 tarihinde davanın reddine karar vermiştir.

23)

Mahkeme :Ankara 1.İdare Mahkemesi

Dosya No :2002/798 Esas

Davacı :Hüseyin Aslan

Konu :Davacı hakkında MMO Onur Kurulu'nun 6 ay meslekten men cezasının TMMOB Yüksek Onur Kurulu'nca onama kararının iptali istemi.

Sonuç :Davaya yanıt verilmiştir.

24)

Mahkeme :Ankara 4.İdare Mahkemesi

Dosya No :2003/582 Esas,

Davacı : Mehmet GÜRBÜZ  
Konu :Yapı denetim şirketi ortağı olan davacının meslek etik ve ilkelerine aykırı davranmasından dolayı verilen 2 ay meslekten men cezasının Yüksek Onur Kurulu'nca onama kararının iptali istemi.  
Sonuç : Davacının yürütmeyi durdurma istemi reddedilmiştir.

25)

Mahkeme :Ankara 6.İdare Mahkemesi  
Dosya No :2003/960 Esas,  
Davacı :Sönmez AKGÜN  
Konu :Yapı denetimi şirketi ortağı olan davacının meslek etik ve ilkelerine aykırı faaliyette bulunmasından dolayı verilen meslekten men cezasının Yüksek Onur Kurulu'nca onama kararının iptali istemi.  
Sonuç :Yürütmeyi durdurma istemi reddedilmiştir.

26)

Mahkeme :Danıştay 8.Dairesi  
Dosya No :2003/4570 Esas,  
Davacı :İlkin Ebru KANTAŞI  
Konu :Davacının mesleki denetim uygulamasına riayet etmemesi nedeniyle Mimarlar Odası Onur Kurulunca verilen cezanın TMMOB Yüksek Onur Kurulu'nca onanması kararının iptali ve Mimarlar Odası Serbest Mimarlık Hizmetleri ve Uygulama Mesleki Denetim Yönetmeliği'nin 1,2,3,4,8,9,11,12,13,16 ve 17.nci maddelerinin iptali istemiyle açılmıştır.  
Sonuç :Davaya yanıt verilmiştir.

27)

Mahkeme :Ankara 11.İdare Mahkemesi  
Dosya No :2003/1464 Esas,  
Davacı :Enver YILMAZ  
Konu :Şehir Plancıları Odası Onur Kurulu tarafından, daha önce

mevcut imar planı bulunan ada parseli, jeolojik olarak sakıncalı bulunan bu alanı imara açması nedeniyle verilen 1 ay meslekten men cezasının TMMOB Yüksek Onur kurulu tarafından onanması kararının iptali istemi.

Sonuç :Davaya yanıt verilmiştir.

28)

Mahkeme :Ankara 2.İdare Mahkemesi

Dosya No :2003/904 Esas, 2003/1784 Karar

Davacı :Ali ÖKTEM

Konu :Yüksek İnşaat Mühendisi olan davacının ağır hasarlı olan bir binaya orta hasarlı raporu vermesinden dolayı 3 ay meslekten men cezasının TMMOB Yüksek Onur Kurulu'nca onanması kararının iptali istemi.

Sonuç :Ankara 2.İdare Mahkemesi tarafından 10.12.2003 tarihinde dava reddedilmiştir.

29)

Mahkeme :Ankara 3.İdare Mahkemesi

Dosya No :2003/1637 Esas,

Davacı :Mehmet SÜNER

Konu :EMO Onur Kurulu'nca verilen 6 y meslekten men cezasının Yüksek Onur Kurulu'nca onanması kararının iptali istemi.

Sonuç :Yürütmeyi durdurma istemi reddedilmiştir.

30)

a)Mahkeme :Ankara 1.No.lu İdare Mahkemesi

Dosya No :2001/1635 Esas, 2002/487 Karar

Davacı :Dr.Mehmet ALPER

Konu :Davacının 6 ay süreyle meslekten men edilmesine ilişkin TMMOB

Yüksek Onur Kurulu'nun 3.11.2001 gün 2001/90 sayılı kararının iptali ve yürütmenin durdurulması istemi.

Sonuç :18.1.2002 tarihinde Davacı lehine Yürütmenin durdurulmasına ve TMMOB'nin davaya dahil edilmesine karar verilmiştir. Mahkeme tarafından 29.5.2002 tarihinde ise dava konusu işlemin iptaline karar verilmiştir.

b)

Mahkeme :Ankara 7.İdare Mahkemesi  
Dosya No :2004/1061 Esas  
Davacı :Dr.Mehmet ALPER  
Konu :Ankara 1.İdare Mahkemesi tarafından iptal edilen disiplin cezası nedeniyle uğramış olduğu 85.075.661.722 TL zararın tazmini istemi.  
Sonuç :Yanıt verilmiştir.

31)

a)Mahkeme :Ankara 6.İdare Mahkemesi  
Dosya No :1999/945 Esas, 2000/732 Karar.  
Davacı :Ertaç ÖNER  
Konu :Mimarlar Odası Onur Kurulu'nun 3 ay meslekten men cezasının TMMOB Yüksek Onur Kurulu'nun 26.6.1999 gün ve 46 sayılı onama kararının iptali istemi.  
Sonuç :Mahkeme eksik soruşturmaya dayalı verilen disiplin cezası işlemini iptal etmiştir. Karar Danıştay incelemesinden geçerek onanmıştır.

b)

Mahkeme :Silivri Asliye Hukuk Mahkemesi  
Dosya No :2004/358 Esas,  
Davacı :Ertaç ÖNER  
Konu :Ankara 6.İdare Mahkemesi tarafından iptal edilen disiplin cezası nedeniyle uğramış olduğu 27 Milyar TL zararın tazmini istemi.  
Sonuç: Davaya yanıt verilmiştir.

**TOPLANTI TARİHİ** : 14 HAZİRAN 2002

**TOPLANTI NO** : 1

**Karar No 1:** Görev dağılımı için yapılan oylamalar sonucunda Ö. Kaya Güvenç Başkanlığa (1. oylamada Kaya Güvenç 15 oy, Celal Beşiktepe 5 oy, boş 2 oy), Oğuz Gündoğdu 2. Başkanlığa (4. oylamada 17 oy, boş 5 oy), A. Betül Uyar Saymanlığa (1. oylamada 18 oy, boş 4 oy), Ekrem Poyraz, Hüseyin Yeşil, Necmi Ergin, Alaeddin Aras Yürütme Kurulu üyeliklerine (1. oylamada Ekrem Poyraz 18 oy, Hüseyin Yeşil 17 oy, Necmi Ergin 16 oy, Alaeddin Aras 13 oy) seçildiler.

**Karar No 2:** TMMOB geleneklerine uygun olarak 37. Dönem Yönetim Kuruluna değerlendirme ve atama olanağı sunmak üzere, görev sürelerinden önce istifalarını sunan Genel Sekreter M.Fikret Özbilgin ve Genel Sekreter Yardımcısı E.Serdar Karaduman'ın görevlerinin, görev sürelerinin sonu olan 30 Haziran 2002 tarihine kadar devam etmesine oybirliğiyle,

**Karar No 3:** Tüzüğümüzün ilgili maddeleri uyarınca, Genel Sekreter ve Genel Sekreter Yardımcılıkları kadroları için, Genel Sekreterliğe aday olan M. Fikret Özbilgin ve Genel Sekreter Yardımcılığına aday olan E. Serdar Karaduman'ın yanı sıra, Odalara 27 Haziran 2002 tarihine kadar aday bildirmeleri için yazı yazılmasına, konunun üyelerimize duyurulmasına, adaylarla ön görüşmelerin Yürütme Kurulu tarafından yapılmasına ve bu görevlere atanmanın gelecek toplantının gündemine alınmasına oybirliğiyle,

**Karar No 4:** İstanbul İl Koordinasyon Kurulu Sekreterliğine, Makina Mühendisleri Odası İstanbul Şubesi Yönetim Kurulu II.Başkanı Münir Aydın'ın atanmasına oybirliğiyle,

**Karar No 5:** Zonguldak İl Koordinasyon Kurulu Sekreterliğine, Maden Mühendisleri Odası Zonguldak Şubesi Yönetim Kurulu Başkanı Erdoğan Kaymakçı'nın atanmasına oybirliğiyle,

**Karar No 6:** TMMOB Van İl Koordinasyon Kurulu Sekreteri ve Ziraat Mühendisleri Odası Van Şubesi yöneticilerinin görevden alınması için açılan davaya, birim yöneticilerinin yanında müdahil olmaya ve davaya katılmaya oybirliğiyle,

**Karar No 7:** Mühendislik Dekanları Konseyi bünyesinde kurulan Mühendislik Akreditasyon Kuruluna katılımın Çalışma Programı çerçevesinde görüşülmesine, Kurulun Haziran ayı içinde yapacağı toplantıya Oğuz Gündoğdu, Mahmut Kiper, Hakan Aydoğdu ya da Dursun Yıldız'dan birisinin gözlemci olarak katılmasına oybirliğiyle,

**Karar No 8:** Aşağıda isimleri yazılı yabancı uyruklu mühendislerin Odalarının mütalaalarına uygun olarak çalışmalarının uygun bulunduğu Bayındırlık ve İskan Bakanlığı'na bildirilmesine oybirliğiyle,

Yunanistan uyruklu Gıda Mühendisi Meticha FEİMOĞLOU, Yunanistan uyruklu Endüstri Mühendisi Nourtzian Kotta MUSTAFA, Yunanistan uyruklu Makina Mühendisi Halil Şiraneci İBRAHİM, Lübnan uyruklu Bilgisayar Mühendisi Mohamad AKL, Filistin uyruklu Elektrik ve Elektronik Mühendisi Osama Abdalla ELSATRY, Pakistan uyruklu Elektronik Mühendisi Sohail Mehmood ANWER.

**Karar No 9:** Aşağıda isimleri yazılı yabancı uyruklu mühendislerin Odalarının mütalaalarına uygun olarak çalışmalarının uygun bulunmadığının Bayındırlık ve İskan Bakanlığı'na bildirilmesine oybirliğiyle,

Sierre Leone-Rusya uyruklu Kontrol ve Bilgisayar Mühendisi Soulaymane BANGOURA.

**Karar No 10:** İnşaat Mühendisleri Odası Denizli Şubesi'nin Denizli Belediyesine ait Uçanbaşı Mahallesi, 13 pafta, 4884 ada, 1 parselde kayıtlı 200 m<sup>2</sup> yüzölçümlü arsa üzerine 5 katta toplam 9 bağımsız bölüm olarak inşaatı tamamlanmış ve kat mülkiyeti tesis edilmiş binadan, bodrum kat 50/800 arsa paylı 1 (bir) no.lu bağımsız bölümün tamamı, birinci kat 150/800 arsa paylı 3 (üç) no.lu bağımsız bölümün tamamı, dördüncü kat 150/800 arsa paylı 9

(dokuz) no.lu bağımsız bölümün 200/500 hissesinin Oda adına satın alınması ve tescil işlemleri ile her türlü vergi ve harçların yatırılması konusunda Denizli Şubesi 34. Dönem Şube Başkanı Mehmet ACAR ve Şube Sekreteri Osman BESLİ'nin yetkilendirilmesine (Mutlu Erdem, Celal Beşiktepe ve Mehmet Göçebe'nin karşı, Mahmut Kiper ve Hakkı Atıl'ın çekimser oylarıyla) oy çokluğuyla,

**Karar No 11:** Gaziantep İl Koordinasyon Kurulu'nun talebi ile ilgili olarak, bu ve benzer taleplerin değerlendirilmesi için temel ilkelerin belirlenmesinin gerekli olduğuna, bu çalışmayı yapmak üzere A. Betül Uyar, Celal Beşiktepe, Ali E.Açan, H.Ali Ulusoy, Mehmet Göçebe ve M.Remzi Sönmez'in görevlendirilmelerine oybirliğiyle,

**Karar No 12:** Türkiye-AB KİK sonbahar toplantısı için hazırlanacak eğitim ve bölgesel eşitsizlikler konulu raporlarla ilgili görev alınmasına (Hakan Aydoğdu ve Mehmet Göçebe'nin karşı oylarıyla) oy çokluğuyla,

**Karar No 13:** Ziraat Mühendisleri Odasının "Ziraat Mühendislerinin Özel Hizmet Alanlarındaki Çalışmalarıyla İlgili Mesleki Denetim Uygulamaları Hakkında Yönetmelik" ile ilgili görüşmelerin gelecek toplantıda görüşülüp sonuçlandırılmasına oy çokluğuyla,

**Karar No 14:** "TMMOB Jeoloji Mühendisleri Odası Ana Yönetmeliği", "TMMOB Şehir Plancıları Odası Ana Yönetmeliği", "TMMOB Makina Mühendisleri Odası İş Güvenliği Mühendis Yetkilendirme Yönetmeliği" ile "TMMOB Makina Mühendisleri Odası Araçların LPG'ye Dönüşümü İçin Mühendis Yetkilendirme Yönetmeliğinin", TMMOB Hukuk Müşavirinin görüşleri doğrultusunda kabulüne ve Resmi Gazetede yayımlanmasının uygunluğuna oybirliğiyle,

**Karar No 15:** TMMOB Bülteninin, Yönetim Kurulu üyelerinin görüş ve önerileri alınarak, Yürütme Kurulunca hazırlanmasına ve yayımlanmasına oybirliğiyle,



**Karar No 16:** TMMOB Disiplin Yönetmeliğinin Resmi Gazetede yayınlanması için Yürütme Kuruluna yetki verilmesine oybirliğiyle,

**Karar No 17:** WFEO (Dünya Mühendis Örgütleri Federasyonu) ComTech – Enerji Çalışma Grubuna TMMOB adına Elektrik Mühendisleri Odası üyesi H. Ali Yiğit'in katılmasına oybirliğiyle,

**Karar No 18:** Bir sonraki Yönetim Kurulu toplantısının 29 Haziran 2002 Cumartesi günü saat 10:00'da TMMOB'de yapılmasına oybirliğiyle,

**KARAR VERİLDİ.**

Kaya Güvenç, Oğuz Gündoğdu, Betül Uyar, Mutlu Erdem (10 sayılı karara karşı oy), Hüseyin Yeşil, Ekrem Poyraz, Hakan Aydoğdu (12 sayılı kararlara karşı oy), Kadir Dağhan, Celal Beşiktepe (10 sayılı karara karşı oy), Nilgün Çarkacı, Ali E. Açıan, Hakkı Atıl (10 nolu karara çekimser oy), Alaeddin Aras, Necmi Ergin, Mahmut Kiper (10 no.lu karara çekimser oy), Sıtkı Erduran, H. Ali Ulusoy, Mehmet Göçebe (10 ve 12 sayılı kararlara karşı oy), Rıza Tanrıverdi, M. Remzi Sönmez, Zeliha Özsüle, Ali Nazmi Ozan

#### **12 Sayılı Karara Karşı Oy Gerekçesi**

TMMOB ile AB KİK ilişkilerini beyhude bir çaba olarak değerlendiriyorum. Bu ilişkilerin, ülkemizin içinde bulunduğu AB'ye teslimiyet sürecine TMMOB açısından katkı vereceği endişesini taşıyorum.

TMMOB'nin gerek "eğitim" gerekse "bölgesel eşitsizlikler" başlıklarında ulusal bağımsızlık ve egemenliğin temel alındığı platformlarda pekala katkı koyabileceği, Türkiye mühendis ve mimarlarını, Türkiye Halkı'nı aydınlayabileceği kanısındayım. Bu nedenle sözkonusu karara karşıyım.

Hakan AYDOĞDU

## 12 Sayılı Karara Karşı Oy Gerekçesi

Türkiye ekonomik, siyasi, askeri olarak birinci dereceden ABD'ye bağımlıdır. İkinci dereceden de Avrupa Emperyalizmine (AB) bağımlıdır. Bu ikisinin dışında ülkemiz

adım atamaz hale getirilmiştir. Bu bağı koparmak ise anti-emperyalist bir tavır almadan mümkün değildir.

Bu ikisinin dışında durmak; IMF'ye hayır diyebilmektir.

Bu ikisinin (ABD, AB), dışında durmak; NATO'ya hayır diyebilmektir.

AB, Türkiye oligarşisinin gelenekselleşmiş Amerikancılığını bir ölçüde törpüleyebilmek, ekonomide ve siyasette daha fazla kendine tabi kılmak istiyor. Türkiye'nin Avrupa kurumları içinde ABD çıkarlarını savunan truva atı olmasına bir sınır çizmek istiyor.

Avrupa emperyalistleri "babalarının hayırına" veya "dünya demokrasisini geliştirmek" veya "ekonomik eşitliği sağlama" ya da "bölgesel eşitsizlikleri ortadan kaldırmak"... için mi kurdular AB'yi? Bunun böyle olmadığı çok açık. AB, tekeli bir birliktir. Emperyalizmin yeryüzünde herhangi bir halkı zenginleştirdiği ya da sömürge bir ülkeye demokrasi götürdüğü görülmemiştir. Ülkemizde yaşanan son iki yıllık süreç AB sürecidir. Bu süreçte hak ve özgürlüklerimiz daha çok kısıtlanmış, halkımız daha çok fakirleşmiş, ülkemizin yer altı ve yerüstü kaynakları daha çok talan edilmiş, sömürgecilik en üst boyutlarda ve açık olarak sürdürülmektedir.

Avrupa emperyalizmi bu birlik (AB) ile sömürsünü arttırmayı, diğer emperyalistler karşısında daha da güçlenmeyi amaçlıyor. Emperyalist ülkeler dışındakileri birliğe kabul etme politikasının amacı da budur. O "kendi birliğine" yeni sömürgeler arıyor. Mevcut sömürgeleri birlik üyesi yapıp daha fazla denetimi ve yönetimi altına almayı amaçlıyor.

Emperyalist-kapitalist devletlerin dünya halkları ve kendi halkları karşısında sömürgeci ve sömürüye dayalı politikalarının teşhir olması sonucu bu politikalarını "sivil toplum kurumları" (STK) aracılığıyla uygulamaya sokmak istemektedirler. Sivil toplum devlet ve hükümet dışı, ancak devlete egemenlik aracı olarak ihtiyaç duyan mülk-sermaye sahibi sınıf sivil toplum içindir. Uzlaşmaz sınıf karşıtlıkları, sömüren-sömürülen, ezen-ezilen, çatışmaları yok sayıldığında sivil toplum deneyimi özellikle Neo-Liberaller açısından oldukça çekici bir kavramdır. Bu yok sayma üzerine "toplumsal uzlaşma ve barış", "bireyin özgürlüğü", "hukukun üstünlüğü" vb. Daha rahat kurgulanmakta, örneğin işçi sınıfı ve burjuvazi arasındaki uzlaşmaz çelişki az ücret-çok ücret, işsizlik, yoksulluk vb.sorununa indirgenerek işçi ve işveren örgütleri devlet dışı statü altında aynı potada eritilmektedir. Bu bağlamda yaşanan devlet-tekeli burjuva sınıfı arasındaki ilişki asla sorgulanmayacaktır.

Toplumsal yaşamımızda zaten çok büyük ağırlığa sahip olan bu iki kesimin (devlet ve özel sektör) STK'lar alanının kontrol altına almak amacıyla ve Türkiye'deki STK'ları temsil iddiasıyla özel sektörün demokratik kitle örgütlerine somut projeler temelinde ortaklıklar önerilmektedir. Yani burada bir bakıma devlet ile "STK", sendikalar, odalar, DKÖ'leri aynı çatı altında çok iyi bir motivasyonla bir araya getirilmek istenmektedir. Bunun da ürünlerini "küreselleşme" döneminde daha fazla görmekteyiz. Devletle yapılan proje ortaklıkları bir çok biçimde kendini gösterebilmektedir. "STK"ların beklentileri yanında destek, işbirliği, güçbirliği ve ortaklık şeklinde olabilmektedir. Son tahlilde sivil toplumculuğu savunanların kendisi açıkça itiraf ediyorlar. Devletle ve kapitalist emperyalist sistemle işbirliği STK'larındaki AB'yi savunma "moda"sının gittikçe çelişmesinin nedeni de bu işbirliği ve parasal desteklerdir.

Sivil toplumculuk; sistemin sorunlarını sahiplenirler ve çözmeye, yıkıcı sonuçlarının yarattığı mağduriyetleri hafifletecek sisteme vitrin oluşturmaya çalışırlar. Kitle örgütleri işte tam bu noktada "STK" lardan ayrılırlar. Kitle örgütlerinin sistemden ve devletin karşılama yeteneğine ve yeterliliğine sahip olup olmadığına bakmadan (bazen taktiksel olarak gözetilebilir.) ileri sürerler.

"Türkiye-AB Karma İstişare Komitesi"ni oluşturan "ortaklar" arasında TÜRK-İŞ, HAK-İŞ, DİSK, TOBB, Türkiye Bankalar Birliği, TİSK, TZOB, KESK, TMMOB yer almaktadır. Basında "işçi-işveren ortaklığı" olarak sunuldu bu birlik. Bu birlik sendikaları, TMMOB'yi, sivil toplum anlayışına sokmak isteyen bir birliktir. Bu birlik TMMOB'nin ilkelerine, mücadele anlayışına, örgütlenme anlayışına, temsil ettiği kitlelerin taleplerine uygun düşmeyen bir birliktir. Bu birliğe katılan örgütlerin çıkarları aynı değildir. Belli ki "ortak"lardan bir kısmı kendi temsil ettiği kesimin çıkarlarına göre hareket etmiyor. TMMOB bu birliğe IMF politikalarına karşı bir deklarasyon yayınlama önerisi getirseydi cevap herhalde "hayır" olurdu. TMMOB kimlerle birlik yapacağını, hangi safta yer alacağını açık ve net olarak belirtmek durumundadır.

Birlik bir hedef doğrultusunda bir uzlaşmadır. Ve bu hedef doğrultusunda ortak nelerin yapılabileceğini belirlemektir. TMMOB'nin ülkemizdeki açıklıktan, zulümden, işkenceden sorumluluğu olan işveren örgütleriyle bir birliği olamaz. TMMOB asgari müştereklerde bağımsızlıktan yana anti-faşist, anti-emperyalist hakları ve özgürlükler temelinde mücadeleyi savunan örgütlerle bir birliği söz konusu olabilir. TMMOB örgüt olarak kendine güvenmeli, çalışma programını da ona göre yapmalıdır.

Mehmet GÖÇEBE

**TOPLANTI TARİHİ** : 29 HAZİRAN 2002

**TOPLANTI NO** : 2

**Karar No 19:** Genel Sekreterlik seçimi için yapılan oylama sonucunda M. Fikret Özbilgin'in (1. oylamada M. Fikret Özbilgin 19, Şevki Bayraktaroğlu 3 oy) Genel Sekreterliğe atanmasına oyçokluğuyla,

**Karar No 20:** Mevcut Genel Sekreter Yardımcılığı kadrolarının birisine atama yapılmasına oyçokluğuyla,

**Karar No 21:** Yapılan oylama sonucunda (E. Serdar Karaduman 18 oy, Erdoğan Karaca 3 oy, Mehmet Besleme 1 oy, Gönül Göçer Bingöl 0 oy) Genel Sekreter Yardımcılığı kadrosuna E. Serdar Karaduman'ın atanmasına oyçokluğuyla,

**Karar No 22:** Bir uzman kadrosuna atama yapılmasına oyçokluğuyla,

**Karar No 23:** Yapılan seçim sonrasında (Gönül Göçer Bingöl 8 oy, Mehmet Besleme 4 oy, Erdoğan Karaca 4 oy, boş 5 oy) uzman kadrosuna Gönül Göçer Bingöl'ün atanmasına oyçokluğuyla,

**Karar No 24:** Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği'ni resmi daireler, kamu kurum ve kuruluşları, özel kuruluşlar, birlikler, şirketler, gerçek ve tüzel kişiler, bütün bankalar, sigorta şirketleri, sosyal sigorta kurumları, maliye, vergi daireleri ve diğer yerlerde temsile; TMMOB adına bankalarda hesap açmaya, kapatmaya; hesaplardan para çekmeye, gerekli işlemleri yapmaya, çek yazmaya, senet ve çekleri tahsile, ödeme emirleri vermeye, Yönetim Kurulu Başkanı Özcan Kaya Güvenç, 2. Başkan Oğuz Gündoğdu, Sayman Üye Ayşe Betül Uyar ve Genel Sekreter Mehmet Fikret Özbilgin'den herhangi ikisinin müşterek imzası ile geçerli olmak üzere yetkili kılınmalarına oybirliğiyle,

**Karar No 25:** KARDEMİR hakkında son gelişmeleri değerlendirmek üzere Yönetim Kurulu üyesi Mahmut Kiper ile Kimya, Makina ve Metalurji Mühendisleri Odalarından birer temsilcinin katılacağı bir araştırma grubunun oluşturulmasına oybirliğiyle,

**Karar No 26:** Kamu İhale Kurulu ile ilgili düzenleme çalışmalarının eşgüdümü için Ali Açıan, Ali Ulusoy ve Betül Uyar'ın görevlendirilmelerine oybirliğiyle,

**Karar No 27:** Başbakanlık Proje Uygulama biriminin MEER Projesi ile ilgili Odaların çalışmalarının eşgüdümünün sağlanması için ve TMMOB görüşünün oluşturulması için Ali Açıan ve Ali Ulusoy'un görevlendirilmelerine oybirliğiyle,

**Karar No 28:** Aşağıda isimleri yazılı yabancı uyruklu mühendislerin Odalarının mütalaalarına uygun olarak çalışmalarının uygun bulunduğu Bayındırlık ve İskan Bakanlığı'na bildirilmesine oybirliğiyle,

KKTC uyruklu Ziraat Mühendisi Salih Tuncer ALGUN, KKTC uyruklu Çevre Mühendisi Can KURAL, Almanya uyruklu Makina Mühendisi Michael HEMMINGER.

**Karar No 29:** Aşağıda isimleri yazılı yabancı uyruklu mühendislerin Odalarının mütalaalarına uygun olarak çalışmalarının uygun bulunmadığının Bayındırlık ve İskan Bakanlığı'na bildirilmesine oybirliğiyle,

Filistin uyruklu Jeodezi ve Fotogrametri Mühendisi İsmail ELDAYIH, KKTC uyruklu Makina Mühendisi Gün OKUT, KKTC uyruklu İşletme Mühendisi Rayık ÖZENÇ.

**Karar No 30:** TMMOB Van İl Koordinasyon Kurulu Sekreterliği'ne, bir önceki dönem İKK Sekreteri Ziraat Mühendisleri Odası üyesi Şevket AKDEMİR'in atanmasına oybirliğiyle,

**Karar No 31:** TMMOB Yalova İl Koordinasyon Kurulu Sekreterliği'ne Makina Mühendisleri Odası üyesi Alpaslan GÜRBÜZER'in atanmasına oybirliğiyle,

**Karar No 32:** TMMOB Bursa İl Koordinasyon Kurulu Sekreterliği'ne Elektrik Mühendisleri Odası üyesi Emir BİRGÜN'ün atanmasına oybirliğiyle,

**Karar No 33:** TMMOB Yasası ve Disiplin Yönetmeliği uyarınca ceza almış üyelerin TMMOB Yasası'nın 28.maddesi gereği bütün ilgili yerlere ve kuruluşlara duyurulmasının ilgili Oda tarafından yapılmasına ve bu konuda Odalara yetki verilmesine oybirliğiyle,

**Karar No 34:** Ziraat Mühendisleri Odası'nın "Ziraat Mühendislerinin Özel Hizmet Alanlarındaki Çalışmalarıyla İlgili Mesleki Denetim Uygulamaları Hakkında Yönetmeliğin" kapsam maddesinde belirtilen "Ziraat Mühendislerinin Görev ve Yetkilerine İlişkin Tüzük", 1994 yılında yapılan TMMOB Genel Kurulunun Peyzaj Mimarları Odası'nın kurulmasına ilişkin kararından önce yürürlüğe girmiş olması, bu tarihten itibaren peyzaj mimarlığı alanlarının düzenlenmesinin, TMMOB mevzuatına göre, Peyzaj Mimarları Odasının yetki alanına girmiş olmasına karşın, anılan Tüzüğün ve Tüzüğün dayanağı olan 7472 sayılı yasanın yürürlükte olması nedeniyle, onay için TMMOB'ye gönderilen Yönetmeliğin kabulüne ve Resmi Gazete'de yayınlatılmasının uygunluğuna (Hakkı Atıl, A.Betül Uyar ve Ali Nazmi Ozan'ın karşı oylarıyla) oyçokluğuyla,

**Karar No 35:** Peyzaj Mimarları Odası ile Ziraat Mühendisleri Odası arasındaki peyzaj mimarlığı hizmetleri alanındaki sorunlarla ilgili olarak, üç ay içinde inceleme yapmak ve rapor hazırlamak üzere bir kurulun oluşturulmasına, kurulda A.Betül Uyar, Ali Nazmi Ozan ile birlikte ilgili Odalarımızdan birer yetkilinin yer almasına, kurula başkanlık yapmak üzere bir Yönetim Kurulu üyesinin gelecek toplantıda belirlenmesine oybirliğiyle,

**Karar No 36:** Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği Kimya Mühendisleri Odası Ana Yönetmeliği'nin TMMOB Hukuk Müşavirliği'nin görüşleri doğrultusunda kabulüne ve Resmi Gazete'de yayınlatılmasının uygunluğuna oybirliğiyle,

**Karar No 37:** Ziraat Mühendisleri Odası'nın Denizli Şubesi'nin Denizli Belediyesi'ne ait Uçancıbaşı Mahallesi 13 pafta, 4884 ada, 1 parselde kayıtlı 200 m<sup>2</sup> yüzölçümlü arsa üzerinde tamamlanmış binadan payına düşen 3.kat 32/800 arsa paylı 5 no.lu bağımsız bölümün tamamı ile 4. kat 150/800 arsa paylı 9 no.lu bağımsız bölümün 32/500 hissesinin Oda adına satın alınması ve tescil işlemleri ile her türlü vergi ve harçlarının yatırılması konusunda Denizli Şube Başkanı Gönül Emel İNAL ve Şube Sayman Üyesi Enver SÜZGÜN'ün yetkilendirilmesine (Mutlu Erdem,

Celal Beşiktepe ve Mehmet Göçebe'nin karşı, Hakkı Atıl ve Mahmut Kiper'in çekimser oylarıyla) oyçokluğuyla,

**Karar No 38:** TMMOB adına "TMMOB Sanayi Kongresi 2003"ün Makina Mühendisleri Odası tarafından düzenlenmesine oybirliğiyle,

**Karar No 39:** TMMOB adına "Türkiye Enerji Sempozyumu 4" ün Elektrik Mühendisleri Odası tarafından düzenlenmesine oybirliğiyle,

**Karar No 40:** Kozan Ofset Matbaacılık San.Tic.Ltd.Şti.'ne basımı gerçekleştirilen 2 cilt ve 1 düzeltme ekinden oluşan 36. Dönem Çalışma Raporu'nun 8.997.500.000 (sekizmilyardokuzyüzdoksanyedimilyonbeşyüzbin) TL olan fatura bedelinin kabulüne oybirliğiyle,

**Karar No 41:** 17 Ağustos depremi'nin yıldönümü nedeniyle yapılacak etkinliklerin programlanması konusunda Oğuz Gündoğdu ve Celal Beşiktepe'nin görevlendirilmelerine oybirliğiyle,

**Karar No 42:** TMMOB 37. Dönem birinci Danışma Kurulu toplantısının TMMOB Çalışma Programı gündemiyle 14 Eylül 2002 Cumartesi günü Saat: 10.00'da yapılmasına oybirliğiyle,

**Karar No 43:** TMMOB Yönetim Kurulu toplantılarınının 13 Temmuz 2002 Cumartesi Saat: 10.00'da TMMOB'de, 16 Ağustos 2002 Cuma günü Saat: 10.00'da Yalova'da, 13 Eylül 2002 Cuma günü Saat: 14.00'de TMMOB'de yapılmasına oybirliğiyle

KARAR VERİLDİ.

Kaya Güvenç, Oğuz Gündoğdu, A. Betül Uyar (34 sayılı karara karşı oy), Mutlu Erdem (37 sayılı karara karşı oy), Hüseyin Yeşil, Ekrem Poyraz, Hakan Aydoğdu, Kadir Dağhan, Celal Beşiktepe (37 sayılı karara karşı oy), Nilgün Çarkacı, Ali E. Açıan, Hakkı Atıl (34 sayılı karara karşı, 37 sayılı karara çekimser oy), Alaeddin Aras, Necmi Ergin, Mahmut Kiper (37 sayılı karara çekimser oy), Sıtkı Erduran, H. Ali Ulusoy, Mehmet Göçebe (37 sayılı karara karşı oy), A. Rıza Tanrıverdi, Osman Balaban, Gökmen Kılıçoğlu, Ali Nazmi Ozan (34 sayılı karara karşı oy)

**TMMOB Yönetim Kurulunun 14 Haziran 2002 tarihli toplantısında alınan 10 nolu ve 29 Haziran 2002 tarihli toplantısında 37 nolu kararlara karşı oy gerekçesi.**

TMMOB Yönetim Kurulunun 14 Haziran 2002 tarih ve 1 Nolu toplantısında, “İnşaat MO Denizli Şubesi mülk alım talebi”, 29 Haziran 2002 tarih 2 Nolu toplantısında, “Ziraat MO Denizli Şubesi mülk alımı talebi”ni öngören karar taslakları gündeme gelmiştir.

İnşaat MO ve Ziraat MO Denizli Şubelerinin mülk alımı için yetki istemleri; Denizli İlinde TMMOB’ye bağlı Odaların Şube ve Temsilcilikleri tarafından kullanılan TMMOB binasının, 634 sayılı Kat Mülkiyeti Kanununa göre tescil edilmek üzere Odalar adına yetkiyi içermektedir.

634 sayılı Kat Mülkiyeti Kanununa göre **Kat Mülkiyeti:** Tamamlanmış bir yapının kat, daire, iş bürosu, mağaza, mahzen, depo gibi bölümlerinden ayrı ayrı ve başlı başına kullanılmaya elverişli olanları üzerinde, o taşınmazın maliki veya ortak malikleri tarafından Kat Mülkiyeti Kanunu hükümlerine göre kurulan özel bir mülkiyet hakkıdır.

TMMOB ortamında yıllardır şu görüşler savunulmakta ve dile getirilmektedir: TMMOB’nin örgütsel verimlilik ve etkinliğinin artırılması ve birimler arası ekonomik farklılaşmanın yarattığı olumsuzlukların önüne geçilebilmesi için; kaynakların rasyonel kullanılması, mekan ve olanakların ortak kullanılması, ekonomik açıdan güçsüz birimlerin desteklenmesi anlayışlarının geliştirilmesi esas alınmalıdır.

Denizli’de TMMOB mekanı olarak bilinen binanın, 634 sayılı Kat Mülkiyeti Kanununa göre, her bir bağımsız bölümü üzerinde kurulan özel mülkiyet anlayışı; TMMOB aidiyetinin geliştirilmesi ile mekan ve olanakların ortak kullanılması ilke ve amaçlarıyla örtüşmediği, ortak mücadele kültürümüzü geliştirmeye hiçbir katkısı olmadığı için karara karşı oy kullanıyorum.

Girişinde “TMMOB” yazılı bu binanın TMMOB adına tescil edilerek, gerçek anlamda ortak kullanıma konu olmasını ve olanakların ortak kullanılmasının ancak böylesi bir anlayışla yaşama geçirilebileceğini savunuyorum.

Celal Beşiktepe

Mehmet Göçebe

Mutlu Erdem



**TOPLANTI TARİHİ** : 13 Temmuz 2002

**TOPLANTI NO** : 3

**Karar No 44:** Son siyasi gelişmeleri ve bu gelişmelerin üyelerimize, örgütümüze ve meslek alanlarımıza olası yansımalarını değerlendirmek üzere, Yönetim Kurulu ile Oda Başkanlarının 20 Temmuz 2002 Cumartesi günü saat 13:00'de toplantıya çağrılmasına oybirliğiyle,

**Karar No 45:** Genel Kurul kararı uyarınca, TMMOB Serbest Müşavirlik, Mühendislik ve Mimarlık Hizmetleri ve Büro Tescil Yönetmeliğinin” değişiklik çalışmaları için Remzi Sönmez'in eşgüdümünde, Odaların temsilcilerinden oluşacak bir çalışma grubunun görevlendirilmesine oybirliğiyle,

**Karar No 46:** TMMOB Ana Yönetmeliğinin Resmi Gazetede yayınlanması için Yürütme Kuruluna yetki verilmesine oybirliğiyle,

**Karar No 47:** Genel Kurul kararı uyarınca, TMMOB İşyeri Temsilcileri Kurulu ve İşyeri Temsilciliği Yönetmeliğinin hazırlanarak Yönetim Kurulunun gelecek toplantısına sunulması için Mutlu Erdem, Hakan Aydoğdu ve Genel Sekreterliğin görevlendirilmesine oybirliğiyle,

**Karar No 48:** Anayasa Mahkemesi'nin 4708 sayılı Yapı Denetimi Hakkındaki Kanununun Anayasaya aykırılığını reddetmesi üzerine, kararın gerekçesi açıklanmamış olmakla birlikte ve TMMOB'nin yasa ile ilgili görüşleri saklı kalmak üzere, kamu yararını temel alan bir yapı denetiminin sağlanmasının karşısında, hem yasadan hem de uygulamadan kaynaklanan somut engellerin saptanması amacıyla, TMMOB tarafından yapılacak çalışmaların kapsamını, yaygınlığını ve programını belirlemek için bir çalışma grubu oluşturulmasına, grubun Elektrik M.O., İnşaat M.O., Jeofizik M.O., Jeoloji M.O., Makina M.O. ve Mimarlar O. temsilcilerinden oluşmasına, çalışmanın eşgüdümünün Ali Ergin Açı ve Ali Ulusoy tarafından, sekreterlik görevinin İnşaat M.O. tarafından yürütülmesine oybirliğiyle

**Karar No 49:** Peyzaj Mimarları Odası ve Ziraat Mühendisleri Odası arasındaki peyzaj mimarlığı hizmetleri alanındaki sorunlarla ilgili olarak

Yönetim Kurulumuzun 29.06.2002 tarih ve 35 nolu kararı doğrultusunda oluşturulan kurula Ali Ergin Açıan'ın başkanlık yapmasına oybirliğiyle,

**Karar No 50:** Bakü-Tiflis-Ceyhan Ham Petrol Boru Hattı Projesi ÇED Raporu ile ilgili çalışmalar yaparak rapora dönüştürmek üzere Mutlu Erdem, Sıtkı Erduran ve Ali Rıza Tanrıverdi'nin eşgüdümünde bir çalışma grubu oluşturulmasına oybirliğiyle,

**Karar No 51:** Aşağıda isimleri yazılı yabancı uyruklu mühendislerin Odalarının mütalaalarına uygun olarak çalışmalarının uygun bulunduğu Bayındırlık ve İskan Bakanlığı'na bildirilmesine oybirliğiyle,

Lübnan uyruklu İnşaat Mühendisi Ziad AZZAN, İran uyruklu İnşaat Mühendisi Mohamadreza BANIASADI, Arnavutluk uyruklu İnşaat Mühendisi Artan KULLI, Pakistan uyruklu İnşaat Mühendisi Chaudhry Amir YAR, A.B.D. uyruklu Makina Mühendisi Andrew Hüseyin SIVASLIGİL, Sudan uyruklu Makina Mühendisi Ahmed MOHMEDALİ, Ukranya uyruklu Endüstri Mühendisi Veaceslav DINCOV, Pakistan uyruklu Makina Mühendisi Owais Khan TARIQ, Suriye uyruklu Kimya Mühendisi Walid HAMZA, Lübnan uyruklu Kimya Mühendisi Walid AWAD,

**Karar No 52:** TMMOB İzmir İl Koordinasyon Kurulu'nun önerileri doğrultusunda; İzmir Büyükşehir Belediyesi, DSİ 2. Bölge Müdürlüğü, Orman Bölge Müdürlüğü, Köy Hizmetleri 16. Bölge Müdürlüğü, TEİAŞ, İller Bankası 3. Bölge Müdürlüğü'nde TMMOB İşyeri Temsilciliği kurulmasına ve temsilciliklere aşağıdaki atamaların yapılmasına oybirliğiyle,

İzmir Büyükşehir Belediyesi Temsilci: Ali Serhat DİNÇER, Temsilci Yardımcısı: Mustafa SAPMAZ, DSİ 2.Bölge Müdürlüğü Temsilci: Ahmet TOMAR, Temsilci Yardımcısı: Nilüfer ERYİĞİT, Üye: Ayşegül AKINCI, Orman Bölge Müdürlüğü Temsilci: Nihal KILIÇ, Temsilci Yardımcısı: Ahmet ACAR, Köy Hizmetleri 16.Bölge MüdürlüğüTemsilci: Selime BİLEN, Temsilci Yardımcısı: Gültekin COŞKUNER, TEİAŞ Temsilci: Sezai ŞATANA, Temsilci Yardımcısı: Hüseyin SARICA, İller Bankası 3.Bölge Müdürlüğü Temsilci: Zafer BEYDİLLİ, Temsilci Yardımcısı : Fatma ERKİLET

KARAR VERİLDİ.

Kaya Güvenç, Oğuz Gündoğdu, A.Betül Uyar, Mutlu Erdem, Haşim  
Aydıncak, Hikmet Yüksel, Hakan Aydoğdu, Kadir Dağhan, Işık 6rsel,  
Ali E. Açan, Hasan Bayrak, Necmi Ergin, Mahmut Kiper, Sıtkı Erduran,  
H. Ali Ulusoy, Mehmet G6ebe, Remzi S6nmez,

**TOPLANTI TARİHİ** : 16 Ağustos 2002

**TOPLANTI NO** : 4

**Karar No 53:** Aşağıda isimleri yazılı yabancı uyruklu mühendis ve mimarların Odalarının mütalaalarına uygun olarak çalışmalarının uygun bulunduğu Bayındırlık ve İskan Bakanlığı'na bildirilmesine oybirliğiyle,

Yunanistan uyruklu Endüstri Mühendisi Gılmaz İPRAMOĞLOU, Pakistan uyruklu Makina Mühendisi Shehzad SHABBİR, İran uyruklu Makina Mühendisi Mouzafer SOULOGLOU, Filistin uyruklu Makina Mühendisi Khattab A.M.BARAKAT, Afganistan uyruklu Makina Mühendisi Kudretullah ISAM, Mısır uyruklu Makina Mühendisi Osama Ahmed Hanafi Younis Abdel AZİZ, K.K.T.C. uyruklu Ziraat Mühendisi Cemal MANNAV, Yunanistan uyruklu Elektrik-Elektronik Mühendisi İdris Akraba HASAN, İran uyruklu Elektronik Mühendisi Ali MOHEBBANİ, K.K.T.C. uyruklu Elektrik Mühendisi Mustafa Burak TEKMAN, Filistin uyruklu Elektrik-Elektronik Mühendisi Bassel AKL, K.K.T.C. uyruklu Kimya Mühendisi Meryem CEMALLER, Suriye uyruklu Mimar Youssef MOUNLA, Çin uyruklu Mimar Ahmed Said Abou Bakr Saleh ABDALLA, İran uyruklu İnşaat Mühendisi Farshad SHARAFİ, Yunanistan uyruklu İnşaat Mühendisi Netzatin CHASAN, Makedonya uyruklu İnşaat Mühendisi Sain ŞAKİR, Yunanistan uyruklu Gıda Mühendisi Achmet FEIMOGLOU, Almanya uyruklu Mimar Sonja Wilma BODUR.

**Karar No 54:** Aşağıda isimleri yazılı yabancı uyruklu mühendislerin Odalarının mütalaalarına uygun olarak çalışmalarının uygun bulunmadığının Bayındırlık ve İskan Bakanlığı'na bildirilmesine oybirliğiyle,

Kongo uyruklu İnşaat Mühendisi Poba Nsafu MASİNA, Lübnan uyruklu Makina Mühendisi Hassan AL-HASSAN, Tacikistan uyruklu Gıda Mühendisi Daler MUFTOKHIDINOV, Kırgızistan uyruklu Elektrik-Elektronik Mühendisi Azat SHANANOV, İran uyruklu Bilgisayar Mühendisi Sheila SABETİ, K.K.T.C. uyruklu Bilgisayar Mühendisi Ahmed DEMİRDAĞ,

**Karar No 55:** Jeoloji Mühendisleri Odası Diyarbakır Şubesi'nin büro hizmetinde kullanılmakta olan Diyarbakır ili, Merkez İlçesi 1.Bölge, ada

no:494, parsel no:31, pafta no:22, Daire no:2'de kayıtlı taşınmazın satılmasına ve gerekli işlemleri yürütmek üzere Şube Yönetim Kurulu Üyesi Dicle BARÇ, Murat ATEŞOĞLULLARI, M.Şefik İMAMOĞLU ve Fahrettin ÇALAN'ın çift imza ile yetkilendirilmesine oybirliğiyle,

**Karar No 56:** Jeoloji Mühendisleri Odası Diyarbakır Şubesi'nin büro hizmetinde kullanılmak üzere Diyarbakır İli, Merkez İlçesi 1.Bölge, ada no:494, parsel no:31, pafta no:22, Daire No:6'da kayıtlı taşınmazın satın alınmasına ve gerekli işlemleri yürütmek üzere Şube Yönetim Kurulu Üyesi Dicle BARÇ, Murat ATEŞOĞLULLARI, M.Şefik İMAMOĞLU ve Fahrettin ÇALAN'ın çift imza ile yetkilendirilmesine (Mutlu Erdem'in karşı oyuyla) oyçokluğuyla,

**Karar No 57:** Balıkesir İl Koordinasyon Kurulu Sekreterliğine, Mimarlar Odası Balıkesir Şubesi Başkanı S.Cengiz DİKİCİ'nin atanmasına oybirliğiyle,

**Karar No 58:** Çanakkale İl Koordinasyon Kurulu Sekreterliği'ne, İnşaat Mühendisleri Odası Çanakkale Şube Başkanı Sebahattin DOĞANCI'nın atanmasına oybirliğiyle,

KARAR VERİLDİ.

Kaya Güvenç, Oğuz Gündoğdu, A.Betül Uyar, Mutlu Erdem, Hüseyin Yeşil, Ekrem Poyraz (56 no.lu karara karşı oy), Hakan Aydoğdu, Arif Attila, Kadir Dağhan, Celal Beşiktepe, Nilgün Çarkacı, Ali E.Açan, Hakkı Atıl, Alaeddin Aras, Necmi Ergin, Mahmut Kiper, Sıtkı Erduran, H.Ali Ulusoy, Mehmet Göçebe, A.Rıza Tanrıverdi, Remzi Sönmez, Gökmen Kılıçoğlu, Ali Nazmi Ozan

**TOPLANTI TARİHİ** : 13-14 Eylül 2002

**TOPLANTI NO** : 5

**Karar No 59:** AB KİK toplantılarına sunulmak üzere “Bölgesel Eşitsizlikler” konulu bir rapor hazırlanmasına, raporun hazırlığı için Hüseyin Yeşil, Alaeddin Aras ve Serdar Karaduman’ın görevlendirilmesine, konu ile ilgili olarak uzmanların çalışmalarına davet edilmesine oybirliğiyle,

**Karar No 60:** Nijeryalı Emine Laval’ın taşlanarak öldürülmesi (recm) için verilen kararın, temel insan hakları açısından kabul edilemez olduğunun Büyükelçilik kanalıyla Nijerya Hükümetine, WFO ve Nijerya Mühendislik ve Mimarlık Örgütüne iletilmesine, aynı gerekçe ile yapılan diğer eylem ve etkinliklere destek verilmesine oybirliğiyle,

**Karar No 61:** TAYAD’ın 7-8 Ekim 2002 tarihlerinde İstanbul’da düzenlediği “Hapishanelerde Sağlık ve Yaşam Koşulları” Kurultayı’na TMMOB adına F tipi hapishanelerin Mimarisi konusunda sunum yapmak üzere Mimar Hasan Kıvrıkcık’ın, izleyici olarak Mehmet Göçebe’nin katılmalarına, sempozyum sonrası açıklanacak sonuç raporuna imza atılması konusunda Yürütme Kurulu’na yetki verilmesine oybirliğiyle,

**Karar No 62:** TMMOB Ana Yönetmeliği’nin Yürütme Kurulu’nun önerdiği şekliyle kabulüne ve Resmi Gazete’de yayımlanması için gerekli işlemlerin yapılmasına oybirliğiyle,

**Karar No 63:** TMMOB Yönetim Kurulu, 16 Ağustos 2002 tarihinde Yalova’da İl Koordinasyon Kurulu bileşenleri ile birlikte yaptığı toplantıdaki görüşmelerde ve toplantının değerlendirilmesinde; 17 Ağustos 1999 deprem felaketinin üzerinden 3 yıl geçmesine karşın yıkımlar sonucu oluşan can ve mal kayıplarıyla ilgili birçok kişi ve kurumun sorumlulukları yanında ilgili mühendis ve mimarların da sorumluluklarının olduğunu, ancak bunun açığa çıkartılıp, sorumlu olanların sorgulanmadığını ve bu anlamda topluma karşı görevlerin tam olarak yerine getirilemediğini, oysa konu ile ilgili onlarca örneğin yaşandığı tespitini yaparak, sürecin devam ettiğini, bu nedenle somutlaşan örnekler üzerinde inceleme yapılması gerektiği kararını alarak;

Yalova Yüksel Sitesi'nin Yalova Ağır Ceza Mahkemesi'nde devam eden dava sürecinde İTÜ'nün hazırladığı 1.Bilirkişi Raporu ile Sakarya Üniversitesi'nin hazırladığı 2.Bilirkişi Raporu arasındaki farklı tespit ve sonuçların ele alınarak değerlendirilmesine ve sonucuna göre gerekli işlemin yapılmasına, değerlendirme için Oğuz Gündoğdu, Hakkı Atıl, Celal Beşiktepe ile İnşaat M.O. ve Mimarlar O.'dan belirlenecek birer temsilcinin görevlendirilmesine oybirliğiyle,

**Karar No 64:** Eğitimde eşitliğin sağlanması, eğitimin niteliğinin yükseltilmesi, programlarda eşdeğerliğin sağlanması, bilimin evrensel değerlerinin geçerli kılınmasının sağlanması amacıyla Mühendislik Dekanları Konseyi Mühendislik Akreditasyon Kurulu'na katılmaya, bu Kurulda TMMOB'ni Oğuz Gündoğdu'nun temsil etmesine, Oğuz Gündoğdu ile birlikte Mahmut Kiper, Dursun Yıldız ve Hakan Aydoğdu'dan bir kurul oluşturulmasına oybirliğiyle,

**Karar No 65:** 3 Kasım 2002'de yapılacak erken milletvekili seçimlerinde aday olan Bursa İKK Sekreteri Emir Birgün ve Trabzon İKK Sekreteri Hicabi Cındık'ın istifalarının kabulüne ve ilgili İKK'ların sekreterlik seçimlerinin en kısa sürede yapmalarına oybirliğiyle,

**Karar No 66:** TMMOB siyaseti, toplumsal yaşamın bütün alanlarını kapsayan bir süreç olarak görmekte, geçmişten bu yana meslek alanlarımızdaki olayların ve gelişmelerin toplumsal yaşamdaki etkilerini sorgulamakta, üyelerinin, TMMOB, Oda ve diğer birim yöneticilerimizin siyasal etkinliklerde bulunmasını ve bu bağlamda 3 Kasım 2002 tarihinde yapılacak erken seçimlerde aday olmalarını temel hak ve özgürlüklerin ve seçilme haklarının kullanılması olarak kabul etmekte ve saygıyla karşılamaktadır. Ancak, bu adaylıkların örgütümüzün ya da herhangi bir biriminin ilgili partilere kurumsal desteği anlamına gelmediğinin, bu arada aday olan Yönetim kademelerindeki üyelerimizin bu süreçte kurum sıfatlarını kullanmadıklarını ve örgütümüzün siyasi partilerden bağımsız ve özerk konumuna gölge düşürecek davranışlardan kaçındıklarını gözlemlemekten duyulan memnuniyetin kamuoyuna ve örgütümüze duyurulmasına oybirliğiyle,

**Karar No 67:** Aşağıda isimleri yazılı yabancı uyruklu mühendislerin Odalarının mütalaalarına uygun olarak çalışmalarının uygun bulunduğu Bayındırlık ve İskan Bakanlığı'na bildirilmesine oybirliğiyle,

KKTC uyruklu Elektrik-Elektronik Mühendisi Serhan GÖKÇEBAĞ, Yunanistan uyruklu Elektrik-Elektronik Mühendisi Ogioun Kiose CHOUSEİN, Yugoslavya uyruklu Bilgisayar Mühendisi Enis HADZIKURTES, KKTC uyruklu Elektrik-Elektronik Mühendisi Korhan ÇAĞIN, Ürdün uyruklu İnşaat Mühendisi Esam Adel Ifrij IFRIJ, Myanmar (Burma) uyruklu Kimya Mühendisi Maung Win NAING, Suriye uyruklu Kimya Mühendisi Jodar Cheikh YOUSSEF, İtalya uyruklu Gıda Mühendisi Emanuele Maria BOSSI, KKTC uyruklu Metalurji Mühendisi Salih KURTOĞLU, Myanmar (Burma) uyruklu Metalurji ve Malzeme Mühendisi Maung Thein WIN.

**Karar No 68:** Aşağıda isimleri yazılı yabancı uyruklu mühendis ve şehir plancılarının Odalarının mütalaalarına uygun olarak çalışmalarının uygun bulunmadığının Bayındırlık ve İskan Bakanlığı'na bildirilmesine oybirliğiyle,

Sierra Leona-Rusya uyruklu Bilgisayar Mühendisi Souleymane BANGOURA, Yunanistan uyruklu Elektronik Mühendisi Erchan TEFİK, Filistin uyruklu Elektronik Haberleşme Mühendisi Akram Abdalla Mohamed ABDOH, Bosna-Hersek uyruklu Elektronik Mühendisi Erdal SABANİC, Suriye uyruklu Şehir Plancısı Mohamed ABDİ, İtalya uyruklu Gemi ve Deniz Mühendisi Dımitrı Angela TERESI.

**Karar No 69:** Sözleşme süreleri 30 Haziran 2002 tarihinde sona eren Birliğimiz Hukuk Danışmanları Av.Hüsnü Öndül, Av.Nurten Çağlar Yakış ile Mali Müşaviri Evrensel Mali Müşavirlik Muh.Hiz.Ltd.Şti.'nin sözleşmelerinin 01 Temmuz 2002'den başlamak üzere 1 Temmuz 2003 tarihine kadar uzatılmasına, 1 Temmuz 2002 tarihinden geçerli olmak üzere Av.Hüsnü Öndül'e 375.000.000 (üçyüzyetmişbeşmilyon) TL/Ay, Av.Nurten Çağlar Yakış'a 450.000.000 (dört yüzellimilyon) TL/Ay, KDV ve stopaj karşılığı, Evrensel Muh.Hiz.Ltd.Şti.'ne 125.000.000 (yüzyirmibeşmilyon) TL/Ay ödeme yapılmasına oybirliğiyle,

**Karar No 70:** 01 Temmuz 2002 tarihinden geçerli olmak üzere Toplu İş Sözleşmesi kapsamı dışında kalan Vahip KOÇ'a aynı tarihte toplu iş sözleşmeli personele yapılan ücret artış oranının aynen uygulanmasına, ayrıca Toplu İş Sözleşmesi kapsamı dışında kalan personelin toplu sözleşmede belirlenen yemek, taşıt ve giyim yardımlarından yararlandırılmasının devamına oybirliğiyle,

**Karar No 71:** Yönetim Kurulumuzun 29 Haziran 2002 günlü 23 sayılı kararıyla uzman kadrosuna atanan Gönül Göçer Bingöl'e ikramiye dahil 900.000.000 (dokuzyüzmilyon) TL/Ay net ücret ödenmesine oybirliğiyle,



**Karar No 72:** 01 Temmuz 2002 tarihinden geçerli olmak üzere TMMOB Genel Sekreteri M.Fikret Özbilgin'e ikramiye dahil 1.300.000.000 (birmilyarüçyüz milyon) TL/Ay, Genel Sekreter Yardımcısı E.Serdar Karaduman'a ikramiye dahil 1.100.000.000 (birmilyarüçyüz milyon) TL/Ay net ücret ödenmesine oybirliğiyle,

**Karar No 73:** Birliğimizde kullanılmakta olan bilgisayarlarda varolan arızalar ile önümüzdeki süreç içerisinde doğabilecek arızalar nedeniyle gerek duyulacak parçaların değiştirilmesi, yeni bilgisayarlar ile yazıcı alınabilmesi için Yürütme Kurulu'na yetki verilmesine oybirliğiyle,

**Karar No 74:** Birliğimiz santralinde kullanılmak üzere, iki hat Turkcell sabit GSM terminali alınmasına ve mobil şirket tarifesine geçiş yapılmasına oybirliğiyle,

**Karar No 75:** Zemin etüdleri konusunda İnşaat, Jeofizik, Jeoloji ve Maden Mühendislerinin yetki alanlarına ilişkin geçen dönem başlayan çalışmanın Oğuz Gündoğdu, Necmi Ergin, Ali Açıkan ve Hakkı Atıl'dan oluşan bir komisyon tarafından tamamlanmasına oybirliğiyle,

**Karar No 76:** Eylül 2002 günü yapılan TMMOB 37.Dönem 1.Danışma Kurulu'nun eğilimi de dikkate alınarak;

Seçim ortamında, emekten yana politikaları yaşama geçirecek siyasi iradenin oluşması, iktidara taşınması ve TMMOB'nin kendi uzmanlık alanlarındaki politikalarıyla, bağımsızlık, demokrasi ve barıştan yana politika önerileriyle müdahale etme amacıyla; bölgelerde toplantılar düzenlenmesine ve Ekim ayının ikinci yarısında Ankara'da bir miting yapılmasına,

- a) Bölge toplantıları ve miting hazırlıklarının Odalarımız ve İl Koordinasyon Kurullarımız aracılığıyla yapılmasına, bu toplantılara TMMOB Yönetim Kurulu üyelerinin görevlendirilmesine ve Oda yöneticilerimizin katılımlarının istenmesine,
- b) Miting ile ilgili olarak TMMOB Bülten özel sayıları, afiş, el ilanı, pankart, flama vb. hazırlanmasına,

c) Bölge toplantıları ve miting organizasyonu çalışmalarını koordine etmek, harcama yapmak konusunda TMMOB Yürütme Kurulu'nun yetkilendirilmesine

oybirliğiyle,

**Karar No 77:** TMMOB Yönetim Kurulu'nun 2, 3 ve 4 no.lu toplantılarında 37.döneme ve çalışma programına ilişkin yapılan değerlendirme ve öneriler doğrultusunda hazırlanan, Danışma Kurulunda da gelen görüş ve önerilerle son şekli verilen TMMOB 37.Dönem Çalışma Programı Taslağı'nın bir kez daha Yönetim Kurulu üyelerine ve Odalara gönderilmesine, gelecek görüş ve önerilerin yapılan genel görüşmeler doğrultusunda değerlendirilerek Çalışma Programına bir hafta içerisinde son şeklinin verilmesi konusunda Yürütme Kurulu'nun yetkilendirilmesine oybirliğiyle,

**Karar No 78:** TMMOB Yönetim Kurulu toplantılarının 5 Ekim 2002, 26 Ekim 2002 ve 9 Kasım 2002 tarihlerinde saat:10:00'da yapılmasına,

KARAR VERİLDİ.

Kaya Güvenç, Oğuz Gündoğdu, A.Betül Uyar, Hüseyin Yeşil, Ekrem Poyraz, Hakan Aydoğdu, Kadir Dağhan, Celal Beşiktepe, Nilgün Çarkacı, Ali E.Açan, Hakkı Atıl, Alaeddin Aras, Necmi Ergin, Mehmet Göçebe, Remzi Sönmez

**TOPLANTI TARİHİ** : 05 Ekim 2002

**TOPLANTI NO** : 6

**Karar No 79:** Mimarlar Odası'nın Şehir Plancıları Odası Serbest Şehircilik Hizmetleri ve Büro Tescil Yönetmeliği'nin ilgili maddelerine itirazlarını ortak bir çözüme kavuşturma amacıyla her iki Odadan 3'er temsilci ve TMMOB Yönetim Kurulu üyeleri H. Ali Ulusoy ve M. Remzi Sönmez'in katılımıyla bir çalışma grubu oluşturulmasına oybirliğiyle,

**Karar No 80:** ÇED Yönetmeliği ile ilgili olarak durum tespiti yapmak üzere A. Betül Uyar, Mutlu Erdem, Sıtkı Erduran, Remzi Sönmez ve Çevre Mühendisleri Odası, Elektrik Mühendisleri Odası, Maden Mühendisleri Odası, Makina Mühendisleri Odası, Jeofizik Mühendisleri Odası, Jeoloji Mühendisleri Odası ve İnşaat Mühendisleri Odasından birer temsilcinin katılımı ile bir komisyon oluşturulmasına ve komisyonun gelecek toplantıya kadar Yönetim Kurulu'na konuyla ilgili bir rapor sunmasına oybirliğiyle,

**Karar No 81:** Hukuk Danışmanımız tarafından, TMMOB'ne açılan tahliye ve hasar tespit davalarında objektiflikten uzak, Birliği zarara uğratmaya ve adaleti yanıltmaya yönelik çelişkili raporlar düzenlediği bildirilen İnşaat Mühendisi Elveda ONAY'ın, sunmuş olduğu raporların incelenmesi, gereğinde soruşturma başlatılması ve konuyla ilgili TMMOB'ne bilgi verilmesi için İnşaat Mühendisleri Odası'na İletilmesine oybirliğiyle,

**Karar No 82:** Aşağıda isimleri yazılı yabancı uyruklu mühendislerin Odalarının mütalaalarına uygun olarak çalışmalarının uygun bulunduğu Bayındırlık ve İskan Bakanlığı'na bildirilmesine oybirliğiyle,

KKTC uyruklu Elektrik-Elektronik Mühendisi Batur BEKİROĞLU, Filistin uyruklu Elektrik Mühendisi Abdelalla S.H.MUAMMER, KKTC uyruklu İnşaat Mühendisi Levent ŞENSOY, İran uyruklu İnşaat Mühendisi Morteza SABERİ, İran uyruklu İnşaat Mühendisi Sepehr MORADION, Yugoslavya uyruklu Maden Mühendisi Kemal DESTANOVIÇ, İtalya uyruklu Makina Mühendisi Giuseppe La VITA, Bosna-Hersek uyruklu Makina Mühendisi Mehdija KUC, Yunanistan uyruklu Endüstri Mühendisi Önal FEROUCH, Pakistan uyruklu Endüstri

Mühendisi Kamran AKBAR, Hindistan uyruklu Tekstil Teknolojisi Programcısı Balasubramanian PONNUSAMY,

**Karar No 83:** Aşağıda isimleri yazılı yabancı uyruklu mühendislerin Odalarının mütalaalarına uygun olarak çalışmalarının uygun bulunmadığının Bayındırlık ve İskan Bakanlığı'na bildirilmesine oybirliğiyle,

Azerbaycan uyruklu Uçak Mühendisi Rafiq HASANOV, Yunanistan uyruklu Uçak Mühendisi Tzaner OSMAN, Yunanistan uyruklu Makina Mühendisi Racmi IMAM, Filistin uyruklu Makina Mühendisi Aktam Abou EL-NIAAJ, Kenya uyruklu Makina Mühendisi Yaasen Mohamed KHAN, Tunus uyruklu Endüstri Mühendisi Abdessalem Ben Hassen MAAKRECH,

**Karar No 84:** Balıkesir İli Edremit İlçesinde İlçe Koordinasyon Kurulu kurulmasına ve Koordinasyon Kurulu Sekreterliğine, İnşaat Mühendisleri Odası Edremit Temsilcisi Kemal TURA'nın atanmasına oybirliğiyle,

**Karar No 85:** Kırklareli İl Koordinasyon Kurulu Sekreterliğine, Makina Mühendisleri Odası Edirne Şubesi Yönetim Kurulu üyesi Hakan HAVANCILAR'ın atanmasına oybirliğiyle,

**Karar No 86:** Bursa İl Koordinasyon Kurulu Sekreterliği'ne Orman Mühendisleri Odası Bursa Şubesi Başkanı Kenan ALPACAR'ın atanmasına ve Sekreteryalık hizmetlerinin Mimarlar Odası tarafından yürütülmesine oybirliğiyle,

**Karar No 87:** TMMOB Kanunu'nun 34., 35. ve 36.maddeleri kapsamında kalan ve çalışma izni ile geçici üyeliğe tabi mühendis, mimar ve şehir plancılarının belirlenmesi ve uygulamaya ilişkin Birliğimiz görüşünün Bayındırlık ve İskan Bakanlığı'na bildirilmesi ve bu çerçevede "TMMOB Yabancı Uyruklu Mühendis, Mimar ve Şehir Plancılarının Türkiye'de Çalışma İzni Müracaatlarının Değerlendirilmesinde Odalarca Aranacak Koşullar Hakkında Yönetmelik" hükümlerinin gözden geçirilmesi konularında çalışma yapmak üzere 36.Dönem bu çalışmaları yürüten M.Fikret Özbilgin, Dursun Yıldız, Gülçen Şirin Eren, M.Sıtkı Çiğdem ve Nurten Çağlar Yakış'ın görevlendirilmelerine oybirliğiyle,

**Karar No 88:** 560 sayılı KHK ve buna bağlı olarak yayınlanan “Gıdaların Üretimi, Tüketimi ve Denetlenmesine Dair Yönetmelik” ve bu kapsamda sorumlu yöneticilik uygulamalarında karşılaşılan sorunların çözümlenmesi amacıyla Gıda, Kimya, Makina, Petrol ve Ziraat Mühendisleri Odalarımızın temsilcilerinin katılımıyla bir Çalışma Grubu oluşturulmasına ve çalışmanın ilgili Odalarımızın TMMOB Yönetim Kurulu üyelerinin eşgüdümünde yürütülmesine oybirliğiyle,

**Karar No 89:** TMMOB Yönetim Kurulu’nun 77 sayılı kararı doğrultusunda Yürütme Kurulu tarafından son şekli verilen TMMOB 37.Dönem Çalışma Programı’nın kabulüne oybirliğiyle,

KARAR VERİLDİ.

Kaya Güvenç, Oğuz Gündoğdu, A.Betül Uyar, Hüseyin Yeşil, Ekrem Poyraz, Hakan Aydoğdu, Kadir Dağhan, Zeki Karahan, Nilgün Çarkacı, Ali Ergin Açıan, Hakkı Atıl, Alaeddin Aras, Mahmut Kiper, Sıtkı Erduran, H.Ali Ulusoy, Mehmet Göçebe, A.Rıza Tanrıverdi, Remzi Sönmez, Ali Nazmi Ozan

**TOPLANTI TARİHİ** : 26 Ekim 2002

**TOPLANTI NO** : 7

**Karar No 90:** Aşağıda isimleri yazılı yabancı uyruklu mühendis ve mimarların Odalarının görüşleri doğrultusunda çalışmalarının uygun bulunduğu Bayındırlık ve İskan Bakanlığı'na bildirilmesine oybirliğiyle,

Afganistan uyruklu İnşaat Mühendisi Khanmurad HAMİDİ, Bosna-Hersek uyruklu İnşaat Mühendisi Samir POZDER, Tunus uyruklu Makina Mühendisi Chokri Ben Moohsen KECHRİD, Moritanya uyruklu Endüstri Mühendisi Yero DEM, KKTC uyruklu Makina Mühendisi Ulus KAVAZ, KKTC uyruklu Makina Mühendisi Cemal GÖVSA, İran uyruklu Makina Mühendisi Moghtada MOBEDİ, Irak uyruklu Mimar Afshin A.NASRAT

**Karar No 91:** Yunanistan uyruklu Endüstri Mühendisi Tzevdet TOPAL'ın Makina Mühendisleri Odası'nın görüşleri doğrultusunda çalışmasının uygun bulunmadığının Bayındırlık ve İskan Bakanlığı'na bildirilmesine oybirliğiyle,

**Karar No 92:** Kahramanmaraş'ta İl Koordinasyon Kurulu kurulmasına ve Koordinasyon Kurulu Sekreterliğine Mimarlar Odası Kahramanmaraş Temsilciliği Yönetim Kurulu Başkanı H. Mehmet Güner'in atanmasına oybirliğiyle,

**Karar No 93:** Makina Teknik Metot Mühendisleri'nin Makina Mühendisleri Odası'na kaydolmalarına oybirliğiyle,

**Karar No 94:** Sistem Mühendisleri'nin Makina Mühendisleri Odası'na kaydolmalarına oybirliğiyle,

**Karar No 95:** "TMMOB ve Bağlı Birimlerin Taşınmaz Alımı ve Yapımına İlişkin İlkeler" in ekteki şekliyle kabulüne oybirliğiyle,

**Karar No 96:** Gaziantep İl Koordinasyon Kurulu Sekreterliği'nin talebi doğrultusunda Gaziantep İli Şahinbey Belediyesi bölge sınırları içerisinde

bulunan Kızılhisar mevki, pafta no 30, ada no 118, parsel no 1'de kayıtlı 2035 m<sup>2</sup> yüzölçümlü arsanın TMMOB Lokali yapılması amacıyla Şahinbey Belediyesi'nden kiralanması ve gerekli işlemleri yapmak üzere Gaziantep İl Koordinasyon Kurulu Sekreteri Erol Karabay'ın yetkilendirilmesine oybirliğiyle,

**Karar No 97:** Ziraat Mühendisleri Odası Şanlıurfa Şubesi'nin büro gereksinimini karşılamak üzere; Şanlıurfa İli, Merkez İlçesi, 21 pafta, 32.ada, 7. parsel'de kayıtlı 750/12544 arsa paylı 3. kat 18 nolu taşınmazın Oda adına satın alınması ve gerekli işlemlerin yürütülmesi için Ziraat Mühendisleri Odası Şanlıurfa Şubesi Başkanı Atilla Yazar ve II. Başkanı Ramazan Bozdağ'ın yetkilendirilmelerine oybirliğiyle,

**Karar No 98:** TMMOB İşyeri Temsilcileri Kurulu ve İşyeri Temsilciliği Yönetmeliği'nin kabulüne oybirliğiyle,

**Karar No 99:** Tüketici Konseyi'nde Birliğimizin Nüvit Soylu tarafından temsil edilmesine oybirliğiyle,

**Karar No 100:** Yalova Yüksel Sitesi ile ilgili Yalova Ağır Ceza Mahkemesi'nde sürmekte olan kamu davasının 31 Ekim 2002 günü yapılacak duruşmasına Birliğimizi temsilen İnşaat Mühendisleri Odası Ankara Şubesi Yönetim Kurulu Başkanı Kemal Türkaslan'ın katılmasına oybirliğiyle,

**Karar No 101:** Çevre Mühendisleri Odası tarafından talep edilen, 2404 sicil nolu Çevre Mühendisleri Odası üyesi Duygu Uluman Toprak'ın, Bartın İKK'na gözlemci olarak katılmasının kabulüne; bu uygulamanın yaygınlaştırılması amacıyla, İKK bulunan illerde ve ilçelerde birimleri bulunmayan odalarımıza istedikleri taktirde, belirledikleri bir üyelerini TMMOB'ne bildirerek ilgili İKK çalışmalarına gözlemci olarak katılması yönünde çağrı yapılmasına oybirliğiyle,

**Karar No 102:** TMMOB Yönetim Kurulu toplantılarının 23 Kasım 2002 Cumartesi saat 10:00'da ve 13 Aralık 2002 Cuma günü saat 13:00'de, Oda Başkanları ile Yönetim Kurulu ortak toplantısının 14 Aralık 2002 Cumartesi günü saat 10:30'da yapılmasına oybirliğiyle,

KARAR VERİLDİ.

Kaya Güvenç, Tezcan E. Abay, Hüseyin Yeşil, Ekrem Poyraz, Arif Attila, Kadir Dağhan, Zeki Karahan, Işık Örsel, Ali Ergin Açan, Hakkı Atıl, Alaeddin Aras, Necmi Ergin, Sıtkı Erduran, Mehmet Göçebe, A.Rıza Tanrıverdi, Yaser Gündüz



**TOPLANTI TARİHİ** : 9 Kasım 2002

**TOPLANTI NO** : 8

**Karar No 103:** Çalışma Programı ile ilgili girişimlerin, uygulama planları çerçevesinde yürütülmesi için Yürütme Kuruluna ve ilgili Yönetim Kurulu üyesine yetki verilmesine oybirliğiyle,

**Karar No 104:** Eylül-Ekim aylarında yapılan Bölge Toplantıları ve 20 Ekim Mitingi ile ilgili raporların düzenlenerek Odalara ve İKK'lara dağıtılmasına, Bültende ve web sitemizde yayınlamasına, katılmayan ya da katılımı düşük olan Odalarla görüşülmesine, raporlarını düzenli sunmaları için ilgili İKK'ların uyarılmasına oybirliğiyle,

**Karar No 105:** Seramik Mühendislerinin 25-26 Haziran 1977 tarihli TMMOB 22. Olağan Genel Kurulu kararıyla Kimya Mühendisleri Odasına kayıt olmaları belirlendiğinden, Yönetim Kurulu'nun bu konuda karar almasının mümkün olmadığına ve bu konuda çalışma yapan Komisyon Raporunun TMMOB 38. Olağan Genel Kurul gündemine alınmasına oybirliğiyle,

**Karar No 106:** Tez-Koop-İş Sendikası ile yapılacak Toplu İş Sözleşmesi görüşmelerinde Yönetim Kurulunu temsil etmek üzere A.Betül Uyar, Ekrem Poyraz ve M. Fikret Özbilgin'in görevlendirilmelerine oybirliğiyle,

**Karar No 107:** Aşağıda isimleri yazılı yabancı uyruklu mühendislerin Odalarının görüşleri doğrultusunda çalışmalarının uygun bulunduğu Bayındırlık ve İskan Bakanlığı'na bildirilmesine oybirliğiyle,

Arnavutluk uyruklu Elektrik-Elektronik Mühendisi Ariel Zarshat, Bangladeş uyruklu Bilgisayar Mühendisi Md.Noor-E-Elahi, KKTC uyruklu Bilgisayar Mühendisi Ahmet Demirbağ, KKTC uyruklu Bilgisayar Mühendisi Kemal Tunçbilek, Lübnan uyruklu Makina Mühendisi Hassan El-Hassan, Tacikistan uyruklu Endüstri Mühendisi Shavkat Kurbonov.

**Karar No 108:** Aşağıda isimleri yazılı yabancı uyruklu mühendislerin Odalarının görüşleri doğrultusunda çalışmalarının uygun bulunmadığının Bayındırlık ve İskan Bakanlığı'na bildirilmesine oybirliğiyle,

Azerbaycan uyruklu Bilgisayar Mühendisi Khanputa İbadullayev, Kırgızistan uyruklu Elektronik Mühendisi Azat Shananov.

**Karar No 109:** Örgütümüzün idare hukukundaki yeri ve merkezi idare ile ilişkileri, Onur Kurullarının konumu, işlevleri ve sorumlulukları, TMMOB Disiplin Yönetmeliğinin uygulanması, vb. konuları kapsayacak ve TMMOB Yüksek Onur Kurulu ve Odalarımızın Onur Kurullarının asıl ve yedek üyeleri ile TMMOB ve Odaların Yönetim Kurulu asıl üyelerinin katılacağı bir günlük bir eğitim semineri düzenlenmesine, seminer programının hazırlanması, seminer tarihinin ve yerinin belirlenmesi, çağrının yapılması konularında Yürütme Kuruluna yetki verilmesine oybirliğiyle,

**Karar No 110:** DİSK, KESK ve TTB ile yürütülen savaş karşıtı etkinlikleri planlamaya ve gerçekleştirmeye oybirliğiyle, 1 Aralık 2002 tarihinde İstanbul'da düzenlenecek savaş karşıtı mitinge katılmaya (Oğuz Gündoğdu'nun karşı oyuyla) oyçokluğuyla, bu çalışmalarla ilgili harcama yapmak da dahil olmak üzere Yürütme Kuruluna yetki verilmesine oybirliğiyle,

**Karar No 111:** 15 Ekim 2002 tarihinde, Kozan Ofset Matbaacılık Sanayi ve Ticaret Ltd.Şti.'nce, KDV dahil 1.888.000.000 TL'na basımı yapılan 8000 adet TMMOB Bülteni Ekim 2002/Sayı 25'in fatura bedelinin kabulüne ve bu tarihten itibaren basımı gerçekleştirilecek olan TMMOB Bülteni ile Birlik Haberleri'nin basım adedi ile fatura bedellerinin belirlenmesi ve ödenmesi konusunda Yürütme Kurulu'na yetki verilmesine oybirliğiyle,

**Karar No 112:** Turkcell İletişim Hizmetleri A.Ş. ile TMMOB arasında yapılacak olan sözleşmeleri imzalamaya, gerekli görüldüğünde yeni hat açmaya ya da mevcut hatları kapatmaya Yönetim Kurulu Başkanı Özcan Kaya Güvenç, 2. Başkanı Oğuz Gündoğdu, Sayman Üye Ayşe Betül Uyar ve Genel Sekreter Mehmet Fikret Özbilgin'den ikisinin müşterek imzası ile yetkili kılınmalarına oybirliğiyle,

**Karar No 113:** 05-06 Nisan 2003 tarihinde yapılacak TMMOB II. Mühendislik ve Mimarlık Kurultayı Düzenleme Kurulu'nun TMMOB Yönetim Kurulu olarak belirlenmesine; Yürütme Kurulu'nun Hüseyin Yeşil, Celal Beşiktepe, Ali Ergin Açıan, Alaeddin Aras, Emin Koramaz, H. Ali Yiğit, İlker Ertem ve E.Serdar Karaduman'dan oluşmasına oybirliğiyle,

**Karar No 114:** Çevre Mühendisleri Odasının ÇED Raporlarıyla ilgili talebinin görüşülmesinin, konu ile ilgili yeterli inceleme ve araştırma yapılmadığından ertelenmesine, başlatılan çalışmaların Odaların görüşlerinin de alınarak sürdürülmesine ve konunun, araştırma ve incelenmesinin tamamlanmasından sonra Yönetim Kurulunun gündemine alınmasına (Hakan Aydoğdu, Necmi Ergin, Kaya Güvenç, Mehmet Göçebe ve Remzi Sönmez'in karşı, Mutlu Erdem ve İsmail Küçük'ün çekimser oylarıyla) oyçokluğuyla,

KARAR VERİLDİ.

Kaya Güvenç (114 sayılı karara karşı oy), Oğuz Gündoğdu (110 sayılı kararın ikinci cümlesine karşı oy), A. Betül Uyar, Mutlu Erdem (114 sayılı karara karşı oy), Hüseyin Yeşil, Ekrem Poyraz, Hakan Aydoğdu (114 sayılı karara karşı oy), Kadir Dağhan, Hasan Tuzcu, Nilgün Çarkacı, Ali E. Açıan, Hakkı Atıl, Alaeddin Aras, Necmi Ergin (114 sayılı karara karşı oy) Mahmut Kiper, İsmail Küçük (114 sayılı karara çekimser oy), H. Ali Ulusoy, Mehmet Göçebe (114 sayılı karara karşı oy), M. Remzi Sönmez (114 sayılı karara karşı oy), Gökmen Kılıçoğlu

**TOPLANTI TARİHİ** : 23 Kasım 2002

**TOPLANTI NO** : 9

**Karar No 115:** TMMOB Sanayi Kongresi Düzenleme Kurulu'na TMMOB Temsilcisi olarak Alaeddin Aras'ın katılmasına oybirliğiyle,

**Karar No 116:** 14 Aralık 2002 tarihinde yapılacak TMMOB Yönetim Kurulu ve Oda Başkanları ortak toplantısının gündeminin;

- Genel Değerlendirme ve TMMOB Çalışma Programı
- TMMOB etkinliklerine ve mitinge katılım ile etkinliklere katılmayan Odaların değerlendirilmesi,
- Meslek alanlarına ilişkin düzenlemelerle ilgili ilkelerin görüşülmesi,

şeklinde belirlenmesine oybirliğiyle,

**Karar No 117:** Örgütlenme ve TMMOB 50. yıl çalışmalarında 6 ay süreyle “teknik görevli” kadrolarında görevlendirilmek üzere, 9 Aralık 2002 tarihine kadar aday bildirmeleri için Odalara yazı yazılmasına, adaylarla ön görüşmelerin Yürütme Kurulu tarafından yapılmasına ve kadrolara atamaların gelecek toplantının gündemine alınmasına oybirliğiyle,

**Karar No 118:** Aşağıda isimleri yazılı yabancı uyruklu mühendislerin Odalarının görüşleri doğrultusunda çalışmalarının uygun bulunduğu Bayındırlık ve İskan Bakanlığı'na bildirilmesine oybirliğiyle,

İran uyruklu İnşaat Mühendisi Mohsen Rahmatı, Afganistan uyruklu İnşaat Mühendisi Asadullah Arzbigi M.Nasır, Irak uyruklu Kimya Mühendisi Ardal O.M.Ali, Filistin uyruklu Elektronik ve Haberleşme Mühendisi Akram Abdalla Mohamed Abdoh.

**Karar No 119:** Aşağıda isimleri yazılı yabancı uyruklu mühendislerin Odalarının görüşleri doğrultusunda çalışmalarının uygun bulunmadığının Bayındırlık ve İskan Bakanlığı'na bildirilmesine oybirliğiyle,

Arnavutluk uyruklu Elektronik ve Haberleşme Mühendisi İndrit Myderrizi, Bangladeş uyruklu Çevre Mühendisi Zahidur Rahman, Ürdün uyruklu Çevre Mühendisi Husam A.M.Samman.

**Karar No 120:** “Gıda ve Biyoteknoloji Mühendisleri”nin Gıda Mühendisleri Odası'na kaydolmalarına oybirliğiyle

**Karar No 121:** Birliğimizde kullanılmak üzere birer adet ses kayıt cihazı ve dijital fotoğraf makinası alımı için Yürütme Kurulu'na yetki verilmesine oybirliğiyle,

**Karar No 122:** Kuruluşundan bugüne kadar TMMOB organlarında görev yapmış üyelerimizin katılımıyla oluşacak “TMMOB 50. Yıl Etkinlikleri Danışma Kurulu”nun 21 Aralık 2002 Cumartesi Saat 13:30'da toplantıya çağrılmasına oybirliğiyle,

**Karar No 123:** Dünya Ticaret Örgütü Hizmetler Ticareti Konseyi'nin Ulusal Düzenlemeler Komitesi toplantılarına katılmaya oybirliğiyle,  
KARAR VERİLDİ.

Kaya Güvenç, Oğuz Gündoğdu, A. Betül Uyar, Hüseyin Yeşil, Ekrem Poyraz, Kadir Dağhan, H. Hasan Tuzcu, Ali E. Açı, Hakkı Atıl, Alaeddin Aras, Mahmut Kiper, Sıtkı Erduran, H. Ali Ulusoy, Mehmet Göçebe, A. Rıza Tanrıverdi, M. Remzi Sönmez

**TOPLANTI TARİHİ** : 13 Aralık 2002

**TOPLANTI NO** : 10

**Karar No 124:** İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği konularında çalışmalar yapmak üzere Alaeddin Aras'ın eşgüdümünde tüm Odalarımızın katılımıyla bir Çalışma Grubu oluşturulmasına oybirliğiyle,

**Karar No 125:** Milli Prodüktivite Merkezi (MPM) ile ilgili politikalarımızın oluşturulması için Ekrem Poyraz'ın eşgüdümünde Odalarımızın katılımıyla bir Çalışma Grubu oluşturulmasına oybirliğiyle,

**Karar No 126:** TMMOB 50.Yıl Etkinlikleri Danışma Kurulu'na İl/İlçe Koordinasyon Kurulu Sekreterlerinin çağrılmasına oybirliğiyle,

**Karar No 127:** TMMOB 50.Yıl Etkinlikleri Danışma Kurulu sonrası katılımcılara, Odalarımızın Yönetim Kurulu üyelerine yeni yıl kokteyli verilmesine, kokteyle Mühendis ve Mimar Milletvekillerinin de davet edilmesine, gerekli harcamaların yapılması için Yürütme Kurulu'na yetki verilmesine oybirliğiyle,

**Karar No 128:** Birliğimiz "Teknik Görevli" kadrolarına İnşaat Mühendisleri Odası üyesi Ayşegül Bildirici ve Makina Mühendisleri Odası üyesi Hakan Nebil Genç'in 6 ay süreyle atanmasına, ücretleri için Yürütme Kurulu'na yetki verilmesine oybirliğiyle,

**Karar No 129:** Antalya'da İl Koordinasyon Kurulu kurulmasına ve Odalardan İl Koordinasyon Kurulu'na katılacak temsilcilerin isimlerinin istenmesine oybirliğiyle,

**Karar No 130:** Aşağıda isimleri yazılı yabancı uyruklu mühendislerin Odalarının görüşleri doğrultusunda çalışmalarının uygun bulunduğu Bayındırlık ve İskan Bakanlığı'na bildirilmesine oybirliğiyle,

Kazakistan uyruklu Bilgisayar Mühendisi Baurzhan İsmagulov, İran uyruklu Harita ve Kadastro Mühendisi Rashet Nikrouy, İran uyruklu İç Mimar Gita Mohammadi Khasmakhi, Yugoslavya uyruklu İç Mimar Selim Sabatçin, Lübnan uyruklu Makina Mühendisi Mounir Youssef Sammak,

Tacikistan uyruklu Gıda Mühendisi Daler Muftokhidinov, Pakistan uyruklu İnşaat Mühendisi Amer Saleem Khan.

**Karar No 131:** “Deniz Ulaştırma İşletme Mühendisleri”nin kayıt olacağı Odanın belirlenebilmesi için Mehmet Göçebe’nin eşgüdümünde Hakan Aydoğdu, Arif Attila ve Gemi Mühendisleri Odası ile Gemi Makina İşletme Mühendisleri Odası’ndan birer yetkilinin katılımıyla bir Çalışma Grubu oluşturulmasına, hazırlanacak raporun gelecek toplantıya sunulmasına oybirliğiyle,

**Karar No 132:** Mülkiyeti TMMOB İnşaat Mühendisleri Odası’na ait Adana ili, Seyhan ilçesi, Reşatbey Mah. 10 pafta, 446 ada, 25 Parsel’de kayıtlı bulunan taşınmazın 8 ve 10 numaralı bağımsız bölümlerinin Harita ve Kadastro Mühendisleri Odası Adana Şubesi’ne satılması ve gerekli tescil işlemlerinin yaptırılması konusunda İnşaat Mühendisleri Odası Adana Şube Başkanı Sadi Sürenkök ve Sekreter Üye Nagahan Tufan’ın yetkili kılınmasına (A.Betül Uyar’ın karşı oyuyla) oyçokluğuyla,

**Karar No 133:** TMMOB Yönetim Kurulu toplantılarının 11 Ocak 2003 Cumartesi, 25 Ocak 2003 Cumartesi ve 22 Şubat 2003 Cumartesi günleri saat 10:30’da yapılmasına oybirliğiyle,

KARAR VERİLDİ.

Kaya Güvenç, Betül Uyar (132 no.lu karara karşı oy), Hüseyin Yeşil, Ekrem Poyraz, Kadir Dağhan, H.Hasan Tuzcu, Ali E. Açı, Hakkı Atıl, Alaeddin Aras, Necmi Ergin, Mahmut Kiper, H. Ali Ulusoy, Mehmet Göçebe, A. Rıza Tanrıverdi, M. Remzi Sönmez

**TOPLANTI TARİHİ** : 11 Ocak 2003

**TOPLANTI NO** : 11

**Karar No 134:** ABD'nin Irak'a saldırısına karşı ülke düzeyinde etkinlik ve eylemlilikler planlamaya ve gerçekleştirmeye, ayrıca, Emek Platformu ya da başka kuruluşlarla ortak etkinlikler yapmaya, bu tür etkinlikleri desteklemeye, TMMOB Bülteni'nin özel sayılarını yayınlamaya ve tüm bu çalışmalarla ilgili, harcama yapmak da dahil olmak üzere Yürütme Kurulu'na yetki verilmesine, oybirliğiyle

**Karar No 135:** İçişleri Bakanlığı Emniyet Genel Müdürlüğü Karayolları Trafik Güvenliği Kurulu'nda 2003 yılı içerisinde Birliğimizi Makina Mühendisleri Odası adayı Ali Ekber Çakar'ın asıl, İnşaat Mühendisleri Odası adayı Erdoğan Gül'ün yedek olarak temsil etmelerine oybirliğiyle,

**Karar No 136:** Artvin İl Koordinasyon Kurulu Sekreterliği'ne Orman Mühendisleri Odası Artvin Temsilcisi Sinan Güner'in atanmasına oybirliğiyle,

**Karar No 137:** Antalya İl Koordinasyon Kurulu Sekreterliği'ne Elektrik Mühendisleri Odası Antalya Şubesi Örgütlenme Sekreteri Candan Latifoğlu'nun atanmasına, Sekreteryaya hizmetlerinin Elektrik Mühendisleri Odası Antalya Şubesi tarafından yürütülmesine oybirliğiyle,

**Karar No 138:** Kırklareli İl Koordinasyon Kurulu'nun Sekreteryaya hizmetlerinin Kimya Mühendisleri Odası Kırklareli Temsilciliği tarafından yürütülmesine oybirliğiyle,

**Karar No 139:** TMMOB Meteoroloji Mühendisleri Odası'nın büro hizmetlerinde kullanılmak üzere Ankara İli, Çankaya İlçesi, Kocatepe Mahallesi, 129 pafta, 1079 ada, 5 no.lu parseldeki 16 no.lu meskenin Oda adına satın alınması ve tapu işlemlerinin yürütülmesi için Başkan İsmail Küçük, Yazman Üye Alper Akçakaya ve Sayman Üye Hayrettin Akoğlu'nun çift imza ile yetkilendirilmesine, (Mutlu Erdem'in karşı oyuyla) oyçokluğuyla,



**Karar No 140:** Aşağıda isimleri yazılı yabancı uyruklu mühendislerin Odalarının görüşleri doğrultusunda çalışmalarının uygun bulunduğuunun Bayındırlık ve İskan Bakanlığı'na bildirilmesine oybirliğiyle,

Azerbaycan uyruklu Makina Mühendisi Matlab Zakırov, Azerbaycan uyruklu Uçak Mühendisi Rafif Hasanov, İran uyruklu Tekstil Mühendisi Mohsen Sadeghi Marand, Yunanistan uyruklu Kimya Mühendisi Dilek Chalil, Arnavutluk uyruklu nşaat Mühendisi Artan Kulli, Yugoslavya uyruklu İnşaat Mühendisi Mensur Sıjaric, Bosna-Hersek uyruklu Elektrik Elektronik Mühendisi Erdal Şabanıç,

**Karar No 141:** Aşağıda isimleri yazılı yabancı uyruklu mühendislerin Odalarının görüşleri doğrultusunda çalışmalarının uygun bulunmadığının Bayındırlık ve İskan Bakanlığı'na bildirilmesine oybirliğiyle,

Filistin uyruklu Makina Mühendisi Ziyad A.H.Dahliz.

**Karar No 142:** İnsan Hakları Danışma Kurulu'nun Görev ve İşleyişi ile İlgili Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik hükümleri uyarınca oluşturulan İnsan Hakları Danışma Kurulu'na Birliğimizi temsilen Alaeddin Aras'ın katılmasına oybirliğiyle,

**Karar No 143:** TMMOB Denetleme Kurulu'nun raporundaki görüşler doğrultusunda 31 Aralık 2002 tarihi itibarıyla borçlu olan Odalarımızın borçlarını ödemeleri konusunda uyarılmalarına ve bu borçlarıyla birlikte, dönem sonuna (31 Mart 2003) kadar tahakkuk edecek ödentileri de dahil olmak üzere 24 Ocak 2003 tarihine kadar, Ocak – Şubat – Mart aylarında ödeme yapılacak şekilde, kesin ödeme planı istenmesine oybirliğiyle,

**Karar No 144:** TMMOB'ne mekan alınması ve bu konuda yapılacak çalışmaları somutlaştırmak üzere, Sayman Üye A. Betül Uyar, Sıtkı Erduran, Ekrem Poyraz dan oluşacak bir komisyonun görevlendirilmesine oybirliğiyle,

**Karar No 145:** Serbest Bölgelerle ilgili çalışmalar yapmak, gelişmeleri izlemek üzere Celal Beşiktepe'nin eşgüdümünde oluşturulacak bir Çalışma Grubu için odalarımızdan üye istenmesine oybirliğiyle,

**Karar No 146:** Savaş karşıtı etkinlikler ile çakışması nedeniyle, 25 Ocak 2003 tarihli TMMOB Yönetim Kurulu toplantısının 01 Şubat 2003 Cumartesi günü Saat:10.30 da yapılmasına oybirliğiyle,

**Karar No 147:** İl Koordinasyon Kurulu Sekreterlerinin 2 Şubat 2003 Pazar günü Saat:10.30 da Ankara'da toplantıya çağırılmasına oybirliğiyle,

**Karar No 148:** ABD'nin Afganistan'a ve Irak'a saldırısıyla gündeme gelen ve bütün Ortadoğu ve Orta Asya'yı kapsayacak bir coğrafyayı savaşa, neden karşı olduğumuzun çeşitli yönleriyle incelenmesine ve incelemelerin yayınlanmasına oybirliğiyle,

**Karar No 149:** Kamulaştırma Kanunu'nun 15. maddesi uyarınca hazırlanması gereken, "Bilirkişi Olarak Görev Yapacakların Nitelikleri ve Çalışma Esasları Yönetmeliği"nin, Odalarımızın katılımıyla, Harita ve Kadastro Mühendisleri Odası'nın Sekreteryasında, daha önce yapılmış olan çalışmalar esas alınarak, 2 aylık bir sürede hazırlanması için Çalışma Grubu oluşturulmasına oybirliğiyle,

**Karar No 150:** Jeoloji Mühendisleri Odası'nın düzenlemiş olduğu Meslek İçi Uzmanlık Eğitimi Mermer Semineri ve Mermer Sempozyumu ile ilgili olarak Jeoloji Mühendisleri Odası ve Maden Mühendisleri Odası arasındaki yazışmalar sonrasında, bu olayı incelemek ve genel olarak Odaların, etkinliklerini düzenlerken diğer Odaların uzmanlıklarını göz önünde bulundurmaları konusunda genel bir ilke kararı oluşturmak üzere Nemci Ergin, Hakkı Atıl ile birlikte Jeoloji ve Maden Mühendisleri Odalarımızdan birer yetkilinin katılımıyla Oğuz Gündoğdu'nun başkanlığında bir kurul oluşturulmasına, kurulun çalışmalarını bir sonraki Yönetim Kurulu toplantısına sunmasına, oybirliğiyle,

**Karar No 151:** Kamu Haznedarlığı Genel Tebliği'nin, yasal yönden incelenerek, bir sonraki Yönetim Kurulu toplantısında karar bağlanmasına oybirliğiyle,

KARAR VERİLDİ.

Kaya Güvenç, Oğuz Gündoğdu, Betül Uyar, Mutlu Erdem (139 no.lu karara karşı oy), Hüseyin Yeşil, Ekrem Poyraz, Kadir Dağhan, Celal Beşiktepe, Ali Ergin Açıkan, Hakkı Atıl (150 no.lu kararda, durumu açıklığa kavuşturmak amacıyla komisyon önerisi sundum. Uzmanlık ilkeleri boyutuyla karar alınmasına katılmıyorum), Alaeddin Aras, Serdar Ö.Kaynak, Mahmut Kiper, Sıtkı Erduran, Mehmet Göçebe

**TOPLANTI TARİHİ** : 28 Ocak 2003

**TOPLANTI NO** : 12

**Karar No 152:** : Yönetim Kurulumuzun 11 Ocak 2003 tarih ve 151 sayılı kararı gereğince, 8 Ocak 2003 tarih ve 24987 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren Devlet ve Maliye Bakanlıklarının 2003/1 sıra no.lu Kamu Haznedarlığı Genel Tebliği dayanağı ile ilgili olarak, TMMOB ve Odalarımızın Hukuk ve Mali Müşavirleri ile Odalarımızın değerlendirmeleri ve önerileri doğrultusunda:

- a) Tebliğ, Yasa’ya aykırı olduğundan iptali için dava açılmasına oybirliğiyle,
- b) 31.01.2003 tarihine kadar vadesiz hesapların tebliğde sayılan kamu bankalarında toplanmasının yararlı olacağına (Celal Beşiktepe’nin karşı oyu ile) oyçokluğuyla,

karar verilmiştir.

Kaya Güvenç, Oğuz Gündoğdu, Betül Uyar, Mutlu Erdem, Hüseyin Yeşil, Ekrem Poyraz, Hakan Aydoğdu, Arif Attila, Kadir Dağhan, Celal Beşiktepe (b bendine karşı oy), Nilgün Çarkacı, Ali Ergin Açıan, Hakkı Atıl, Alaeddin Aras, Necmi Ergin, Mahmut Kiper, Sıtkı Erduran, H. Ali Ulusoy, Mehmet Göçebe, A. Rıza Tanrıverdi, M. Remzi Sönmez, Gökmen Kılıçoğlu, Ali Nazmi Ozan

**TOPLANTI TARİHİ** : 01 Şubat 2003

**TOPLANTI NO** : 13

**Karar No 153:** TMMOB Enerji Kongresinin Düzenleme Kuruluna, TMMOB Temsilcisi olarak Hüseyin Yeşil ve Sıtkı Erduran'ın katılmasına oybirliğiyle,

**Karar No 154:** TMMOB Ulaştırma Kongresinin Düzenleme Kuruluna, TMMOB Temsilcisi olarak Ali E.Açan'ın katılmasına oybirliğiyle,

**Karar No 155:** TMMOB Konut Kongresinin sekreteryaasının Mimarlar Odası tarafından yürütülmesine ve Düzenleme Kurulu'na TMMOB Temsilcileri olarak, Ali E.Açan, H.Ali Ulusoy, M. Remzi Sönmez'in katılmasına oybirliğiyle,

**Karar No 156:** 37.Dönem Çalışma Programı çerçevesinde oluşturulan Uzmanlık Çalışma Gruplarından;

- Tarım ve Ormancılık uzmanlık çalışma grubunun sekreteryaasının Orman Mühendisleri Odası,
- İmalat Sanayii uzmanlık çalışma grubunun sekreteryaasının Makina Mühendisleri Odası,
- Enerji uzmanlık çalışma grubunun sekreteryaasının Elektrik Mühendisleri Odası,
- İnşaat uzmanlık çalışma grubunun sekreteryaasının İnşaat Mühendisleri Odası,
- İletişim uzmanlık çalışma grubunun sekreteryaasının Elektrik Mühendisleri Odası,
- Bilim ve Teknoloji Politikaları uzmanlık çalışma grubunun Ekrem Poyraz'ın eşgüdümünde TMMOB,
- Çevre Politikaları uzmanlık çalışma grubunun sekreteryaasının Çevre Mühendisleri Odası,
- Kentleşme (Konut, Yerel Yönetimler) uzmanlık çalışma grubunun sekreteryaasının Şehir Plancıları Odası,

- GIS (Coğrafi Bilgi Sistemleri) uzmanlık çalışma grubunun sekreteryasının Harita ve Kadastro Mühendisleri Odası,
- Arazi Yönetimi (Kırsal ve kentsel alan düzenlenmesi, kamulaştırma, taşınmaz değerlendirme) uzmanlık çalışma grubunun sekreteryasının Harita ve Kadastro Mühendisleri Odası

tarafından yürütülmesine ve ilgili Odaların TMMOB Yönetim Kurulu üyelerinin de çalışmalara katılmalarına, birden fazla Odanın sekreteryasına talip olduğu gruplarla ilgili kararın, bu Odaların kendi aralarında yapacakları toplantılardan sonra alınmasına oybirliğiyle,

**Karar No 157:** 37.Dönem Çalışma Programı gereğince yapılması gereken “CE İşareti” ve “Mühendislik ve Mimarlık Öğrenci Kolu Etkinliklerinin Yaygınlaştırılması ve TMMOB Mühendislik Mimarlık Öğrencileri Kurultayı” ile ilgili çalışmaların Makina Mühendisleri Odası sekreteryasında yürütülmesine oybirliğiyle,

**Karar No 158:** 37.Dönem Çalışma Programı Çerçevesinde oluşturulan Komisyonlardan,

- Ekonomik, Demokratik, Özlük Hakları Komisyonunun çalışmalarının Necmi Ergin'in,
  - İnsan Hakları Komisyonunun çalışmalarının Alaeddin Aras'ın,
  - Birlik Haberleri Yayın Kurulunun çalışmalarının A. Betül Uyar'ın,
- eşgüdümünde yürütülmesine oybirliğiyle,

**Karar No 159:** TMMOB 37. Dönem Çalışma Programı'nın "Hizmetlerin Serbest Dolaşımı, Yabancı Mühendisler ve Mimarlar" başlığı altında yer alan "Hizmetlerin serbest ticaretinde gerek AB'ye entegrasyon ile ilgili olarak 2000 yılında başlatılan çalışmalarda gerekse 2005 yılında yürürlüğe girecek olan Hizmet Ticareti Genel Anlaşmasına (GATS) ilişkin çalışmalarda, mühendislik-mimarlık hizmetlerinde yabancılarla rekabet şansımız ortadan kaldırılmaktadır." ifadesinin "Hizmetlerin ve kişilerin serbest dolaşımı çalışmaları dahilinde gerek 2000 yılında başlatılan AB mevzuat uyum çalışmaları, AB-Türkiye Kişilerin ve Hizmetlerin Serbest Dolaşımı Anlaşması müzakereleri, gerekse 2005 yılında sona erecek olan

Hizmet Ticareti Genel Anlaşması (GATS) kapsamında yapılan hizmet ticareti 2. Tur müzakerelerinde; amaç, alan, sektör durumu ve tavrı belirlenememekte, sektörlerdeki gerekli koruma ve rekabet tedbirleri zamanında ve yeterli olarak alınamamakta, mühendislik, mimarlık ve müteahhitlik hizmetlerinde yabancılarla rekabet şansımız ortadan kaldırılmaktadır." şeklinde değiştirilmesine oybirliğiyle,

**Karar No 160:** TMMOB Bina Fonu Katılım Paylarının TMMOB 37. Genel Kurulu'nda alınan karar uyarınca 31 Aralık 2002 tarihine kadar ödenmiş olması gerektiğinden, Odalarımızın mülk alım taleplerinin Yönetim Kurulumuz tarafından değerlendirilmesinde, Odalarımızın, TMMOB Bina Fonu Katılım Paylarının en az 1/6'sını ödemiş olmaları ve bakiye borcu TMMOB'nin talebi durumunda hemen, en geç de dönem içinde kapatacak biçimde ödeme planı ve taahhüt vermeleri kaydıyla, 26 Ekim 2002 tarihli Yönetim Kurulu kararında belirtilen "TMMOB'ne mali yükümlülüklerini", Bina Fonu ile ilgili olarak yerine getirmiş sayılmalarına oybirliğiyle,

**Karar No 161:** TMMOB Elektrik Mühendisleri Odası Ankara Şubesi'nin Oda çalışmalarının daha sağlıklı ve verimli sürdürülmesi için Ankara İli, Çankaya İlçesi, 2.Bölge, Bucağı Maltepe Mah., 188 pafta, 1249 ada, 15 no.lu parselde kayıtlı olan Necatibey Caddesi Esin Apartmanı No:102/1-2-3-4 no.lu daireler ile 3 no.lu dairenin deposunun TMMOB Elektrik Mühendisleri Odası adına satın alınması ve tapu işlemlerinin yürütülmesi için Şube Yönetim Kurulu Başkanı Mustafa Kadioğlu ile Şube Yönetim Kurulu Sayman Üyesi Hüseyin Önder'in yetkilendirilmesine Odamızın Bina Fonu katılım payı olarak Antalya Şubesi eski yerinin mülkiyetini TMMOB'ne devir kararını bildirmiş olması nedeniyle oybirliğiyle,

**Karar No 162:** Ziraat Mühendisleri Odası Tekirdağ Şubesi'nin büro gereksinimini karşılamak üzere Tekirdağ İli, Merkez İlçe, Yavuz Mah. Peştenaki Cad. 74 pafta. 380 ada, 49 no.lu parselde kayıtlı 240/10160 arsa paylı 212, 213, 214, 215, 216, 217, 218, 219 no.lu büroların TMMOB Ziraat Mühendisleri Odası adına satın alınması ve tapu işlemlerinin yürütülmesi için Şube Başkanı Prof.Dr.Temel Gençtan ve Şube Sayman Üyesi Mine Akköse'nin, 160 no.lu karar doğrultusunda taahhüt ve ödeme planı verilmesi kaydıyla birlikte yetkilendirilmesine oybirliğiyle,

**Karar No 163:** Aşağıda isimleri yazılı yabancı uyruklu mühendislerin Odalarının görüşleri doğrultusunda çalışmalarının uygun bulunduğuun Bayındırlık ve İskan Bakanlığı'na bildirilmesine oybirliğiyle,

Arnavutluk uyruklu Elektrik-Elektronik Mühendisi Ariel ZARSHAT, Azerbaycan uyruklu Uçak Mühendisi Mirza BADALOV, Yunanistan uyruklu Su Ürünleri Mühendisi Sadık TSAKMAK, İran uyruklu Gemi İnşaatı ve Gemi Makinaları Mühendisi Naser SHAHİN,

**Karar No 164:** Aşağıda isimleri yazılı yabancı uyruklu mühendislerin Odalarının görüşleri doğrultusunda çalışmalarının uygun bulunmadığının Bayındırlık ve İskan Bakanlığı'na bildirilmesine oybirliğiyle, Bangladeş uyruklu Çevre Mühendisi Zahidur RAHMAN.

**Karar No 165:** Gemi Mühendisleri Odası Olağanüstü Genel Kurulu'na Arif Attila'nın, Jeofizik Mühendisleri Odası'nın Olağanüstü Genel Kurulu'na Sıtkı Erduran'ın TMMOB gözlemcisi olarak katılmalarına oybirliğiyle,

**Karar No 166:** Adana İl Koordinasyon Kurulu Sekreterliği'ne İnşaat Mühendisleri Odası Adana Şubesi Yönetim Kurulu üyesi Hasan Hüseyin Yapıcı'nın atanmasına, Sekreteryaya hizmetlerinin İnşaat Mühendisleri Odası Adana Şubesi tarafından yürütülmesinin devamına oybirliğiyle,

**Karar No 167:** Harita ve Kadastro Mühendisleri Odası Yönetim Kurulu'nun 20.01.2003 tarih ve 40/387 no.lu HKMO Serbest Mühendislik Müşavirlik Büroları Tescil Yönetmeliği'nin 21.maddesinin sonuna gelmek üzere "...ancak SHKMMB'larının mevcut SHKM ortakları arasında hisse değişikliği el değişikliği anlamında değildir" cümlesinin eklenmesi kararının TMMOB Ana Yönetmeliği'nin Geçici 1.maddesi uyarınca onaylanmasına oybirliğiyle,

**Karar No 168:** Yönetim Kurulumuzun 131 sayılı "Deniz Ulaştırma İşletme Mühendisleri"nin kayıt olacağı Odanın belirlenebilmesi için, Yönetim Kurulumuzun 13 Aralık 2002 tarih ve 131 sayılı kararıyla oluşturulan Çalışma Grubuna Makina Mühendisleri Odası'nın da bir temsilcisinin katılımıyla çalışmaların sonlandırılmasına oybirliğiyle,

**Karar No 169:** Elektrik Mühendisleri Odası ve Mimarlar Odası Ana Yönetmeliklerinin TMMOB Hukuk Danışmanının değişiklik önerileri ve uygun görüşleri doğrultusunda Resmi Gazete'de yayımlanması konusunda Yürütme Kurulu'na yetki verilmesine oybirliğiyle,

**Karar No 170:** Elektrik Mühendisleri Odası, Meteoroloji Mühendisleri Odası ve Mimarlar Odası'nın, Resmi Gazete'de yayımlanması istemiyle Birliğimize ilettiği olduğu,

- TMMOB Elektrik Mühendisleri Odası Serbest Müşavir Mühendislik Hizmetleri Yönetmeliği,
- TMMOB Elektrik Mühendisleri Odası Elektrik Yüksek Gerilim Tesisleri İşletme Sorumluluğu Yönetmeliği,
- TMMOB Meteoroloji Mühendisleri Odası Serbest Müşavirlik Mühendislik Hizmetleri Büroları Tescili ve Mesleki Denetim Yönetmeliği,
- TMMOB Mimarlar Odası Serbest Mimarlık Hizmetleri Uygulama ve Mesleki Denetim Yönetmeliği'nin,

Odalarımızın uzmanlık alanlarıyla ilgili yetkilerine müdahale edip etmediği açısından incelenmek ve 4 gün içerisinde yanıt vermek kaydıyla Odalarımızın görüşlerinin istenerek sonuçlandırılması konusunda Yürütme Kurulu'na yetki verilmesine oybirliğiyle,

**Karar No 171:** Yönetim Kurulumuzun 09 Kasım 2002 tarih ve 106 no.lu kararı doğrultusunda Tez-Koop-İş Sendikası ile yapılan Toplu İş Sözleşmesi görüşmelerini yürüten Komisyonun 27 Aralık 2002, 9 Ocak 2003 ve 31 Ocak 2003 tarihli görüşme tutanakları çerçevesinde TİS kapsamındaki personele 1 Ocak 2003-30 Haziran 2003 tarihleri arasında %15.9, 1 Temmuz 2003-31 Aralık 2003 tarihleri arası Ocak-Haziran 2003 Tüfe artış oranında, ancak bu oranın %8'in üzerinde gerçekleşmesi durumunda %8+10 Milyon TL brüt zam yapılmasına, diğer hakların görüşme tutanaklarındaki şekliyle kabulüne ve Toplu İş Sözleşmesinin imzalanmasına oybirliğiyle,

**Karar No 172:** TMMOB Danışma Kurulu'nun 15 Mart 2003 Cumartesi günü saat 10:00'da, Yönetim Kurulu'nun 14 Mart 2003 Cuma günü saat 13:00'de toplanmasına oybirliğiyle,

KARAR VERİLDİ.

Kaya Güvenç, Oğuz Gündoğdu, Betül Uyar, Hüseyin Yeşil, Ekrem Poyraz, Hakan Aydoğdu, Kadir Dağhan, Nilgün Çarkacı, Ali Ergin Açı, Hakkı Atıl, Alaeddin Aras, Necmi Ergin, Mahmut Kiper, Sıtkı Erduran, H. Ali Ulusoy, Mehmet Göçebe, A. Rıza Tanrıverdi, M. Remzi Sönmez,



**TOPLANTI TARİHİ** : 22 Şubat 2003

**TOPLANTI NO** : 14

**Karar No 173:** Aşağıda isimleri yazılı yabancı uyruklu mühendis ve mimarların Odalarının görüşleri doğrultusunda çalışmalarının uygun bulunduğu Bayındırlık ve İskan Bakanlığı'na bildirilmesine oybirliğiyle,

İran uyruklu Endüstri Mühendisi Solmaz NILCHIBAR, Hollanda uyruklu İnşaat Mühendisi Safar NASER, Almanya uyruklu Mimar Serena ZUG, Ürdün uyruklu Kimya Mühendisi Jamal Mahmoud A.MUSTAFA, Kenya uyruklu Bilgisayar Mühendisi Hamadı Sudı MALUMBO, Lübnan uyruklu Bilgisayar Mühendisi Asil CHEHADE, KKTC uyruklu Elektrik-Elektronik Mühendisi Burak BAŞEĞMEZLER, Bangladeş uyruklu Çevre Mühendisi Zahidur RAHMAN

**Karar No 174:** 37.Dönem Çalışma Programı çerçevesinde oluşturulan Uzmanlık Çalışma Gruplarından;

- Madencilik uzmanlık çalışma grubunun sekreteryasının Maden Mühendisleri Odası,
- Afetler uzmanlık çalışma grubunun sekreteryasının Jeofizik Mühendisleri Odası,
- Ulaştırma uzmanlık çalışma grubunun sekreteryasının İnşaat Mühendisleri Odası,
- Doğal Kaynaklar ve Politikaları uzmanlık çalışma grubunun sekreteryasının Jeoloji Mühendisleri Odası,

tarafından yürütülmesine ve ilgili Odaların TMMOB Yönetim Kurulu üyelerinin de çalışmalara katılmalarına oybirliğiyle,

**Karar No 175:** İnşaat Mühendisleri Odası'nın Denizli Şubesi kullanımı için taşınmaz alımı ve tescil işlemleri ile ilgili olarak yapmış olduğu yetki isteminde sehven eksik bildirimde bulunduğu ve sehven yapılan bu hatanın giderilerek yeniden yetkilendirme yapılması talebi doğrultusunda, Yönetim Kurulumuzun 14 Haziran 2002 tarih ve 10 Nolu karar ile verilen yetkilendirmenin iptaline oybirliğiyle,

İnşaat Mühendisleri Odası Denizli Şubesi'nin Denizli Belediyesine ait Uçanbaşı Mahallesi, 13 pafta, 4884 ada, 1 parselde kayıtlı 200 m<sup>2</sup>

yüzölçümlü arsa üzerine 5 katta toplam 9 bağımsız bölüm olarak inşaatı tamamlanmış ve kat mülkiyeti tesis edilmiş binadan, bodrum kat 50/800 arsa paylı 1 (bir) no.lu bağımsız bölümün tamamı, birinci kat 150/800 arsa paylı 3 (üç) no.lu bağımsız bölümün tamamı, dördüncü kat 150/800 arsa paylı 9 (dokuz) no.lu bağımsız bölümün 200/500 hissesinin Oda adına satın alınması ve tescil işlemleri ile her türlü vergi ve harçların yatırılması konusunda Denizli Şubesi 34. Dönem Şube Başkanı Mehmet ACAR ve Şube Sekreteri Osman BESLİ'nin yetkilendirilmesine (Mutlu Erdem'in karşı oyuyla) oyçokluğuyla,

**Karar No 176:** Bayındırlık ve İskan Bakanlığı tarafından düzenlenen Deprem Şurası'na Oğuz Gündoğdu eşgüdümünde ilgili odalarımızın katılımıyla bir rapor hazırlanarak katılım sağlanmasına oybirliğiyle,

**Karar No 177:** Bayındırlık ve İskan Bakanlığı tarafından Düzce'de yaptırılan deprem konutlarının ısıtma sistemleri ile ilgili olarak projelendirme ve uygulamaların yerinde incelenmesi ve sonuçlarının bir rapora bağlanması konusunda Makina Mühendisleri Odası'nın görevlendirilmesine oybirliğiyle,

**Karar No 178:** 2003 yılı TMMOB Bilirkişilik-Ekspertlik-Hakemlik ve Teknik Müşavirlik Yönetmeliği" bilirkişilik ücretlerinin 2002 yılı değerlerine göre %30 oranında arttırılmasına,

Ekspertlik ücretlerinde

A Katsayısı: 150.000.000 TL olmak üzere

2003 Değerlerinin

- a) 10.000.000.000 TL
- b) 50.000.000.000 TL
- c) 250.000.000.000 TL
- d) 500.000.000.000 TL
- e) 500.000.000.000 TL üstü

olarak belirlenmesine oybirliğiyle,

**Karar No 179:** Yönetim Kurulumuzun 170 sayılı kararında belirtilen süre içinde Odalarımız tarafından itiraz edilen "TMMOB Meteoroloji Mühendisleri Odası Serbest Müşavirlik Mühendislik Hizmetleri Büroları Tescili ve Mesleki Denetim Yönetmeliği" ve "TMMOB Mimarlar Odası

Serbest Mimarlık Hizmetleri Uygulama ve Mesleki Denetim Yönetmeliği” ile ilgili olarak;

- TMMOB Meteoroloji Mühendisleri Odası Serbest Müşavirlik Mühendislik Hizmetleri Büroları Tescili ve Mesleki Denetim Yönetmeliği'ne itirazları bulunan Jeoloji Mühendisleri Odası, Ziraat Mühendisleri Odaları ile Meteoroloji Mühendisleri Odası arasında yürütülen çalışmalar sonucu değiştirilen ve değiştirilmiş biçimi Meteoroloji Mühendisleri Odası tarafından Birliğimize iletilen “TMMOB Meteoroloji Mühendisleri Odası Serbest Müşavirlik Mühendislik Hizmetleri Büroları Tescili ve Mesleki Denetim Yönetmeliği”nin Resmi Gazetede yayınlanmak üzere gönderilmesine,
- TMMOB Mimarlar Odası Serbest Mimarlık Hizmetleri Uygulama ve Mesleki Denetim Yönetmeliği'ne itirazları bulunan İç Mimarlar Odası, Peyzaj Mimarları Odası, Şehir Plancıları Odası ile Mimarlar Odası'nın ortak çalışmalar yaparak çalışmanın sonlandırılıp Yönetim Kurulu'na sunulmasına,

oybirliğiyle,

**Karar No 180:** 8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Günü nedeniyle etkinlik planlama, gerçekleştirme ya da başka kuruluşlarla ortak etkinlikler yapma konusunda çalışmalar yapılmasına ve bu çalışmaları yürütmek üzere A.Betül Uyar'ın yetkilendirilmesine oybirliğiyle,

**Karar No 181:** Emekli üyelerinin üyelik aidatları ve yükümlülükleri konusunda Odalarımızın uygulamaları arasındaki farklılıkların giderilmesi ve uygulama esaslarının belirlenmesi hususunda Yürütme Kurulu'nun çalışmalar yapmasına oybirliğiyle,

**Karar No 182:** Toplu İş Sözleşmesi kapsamı dışında kalan personel (teknik görevliler hariç) ücretlerine 01 Ocak 2003 tarihinden geçerli olmak üzere toplu sözleşme hükümleri uyarınca aynı tarih itibarıyla toplu iş sözleşmeli personele yapılan ücret artış oranının aynen uygulanmasına (Hakkı Atıl'ın çekimser oyuyla) oyçokluğuyla,

**Karar No 183:** Birliğimiz Hukuk Danışmanları ücretlerine 01 Ocak 2003 tarihinden geçerli olmak üzere toplu iş sözleşmeli personele yapılan ücret artış oranında zam yapılmasına, ayrıca, işlerin yoğunluğu nedeniyle Av.Nurten Çağlar Yakış'a bir aylık ücreti tutarında ikinci bir ödemenin yapılmasına oybirliğiyle,

**Karar No 184:** Adıyaman İl Koordinasyon Kurulu Sekreterliği'ne Mimarlar Odası Adıyaman Temsilcisi Hasan Erdem Yıldız'nın atanmasına, Sekreteryaya hizmetlerinin Mimarlar Odası Adıyaman Temsilciliği tarafından yürütölmesine oybirliğiyle,

KARAR VERİLDİ.

Oğuz Gündoğdu, A. Betül Uyar, Mutlu Erdem (175 no.lu kararın ikinci paragrafına karşı oy), Hüseyin Yeşil, Ekrem Poyraz, Kadir Dağhan, Celal Beşiktepe, Nilgün Çarkacı, Hakkı Atıl (174 no.lu karar sürecinde yoktum, 182 no.lu karara çekimser oy), Alaeddin Aras, Necmi Ergin, S. Melih Şahin, İsmail Küçük (178 no.lu karar sürecinde yoktum), H. Ali Ulusoy, Mehmet Göçebe, A. Rıza Tanrıverdi, M. Remzi Sönmez

**TOPLANTI TARİHİ** : 14 Mart 2003

**TOPLANTI NO** : 15

**Karar No 185:** 185: Kamu İhale Kurumu tarafından yayınlanan ve öncelikle Birliğimizi ilgilendiren yönetmelikler hakkında Odalarımız tarafından başlatılan hukuk süreçlerinin bütünleştirilmesi ve yaygınlaştırılması konusunda sorumlu Yönetim Kurulu üyelerinin çalışma yapmasına oybirliğiyle,

**Karar No 186:** 186: 15 Mart 2003 Cumartesi günü İskenderun'da yapılacak Savaş Karşıtı Miting'de Birliğimizin Hatay İKK Sekreteri Zahi Ekmekçioğlu tarafından temsil edilmesine oybirliğiyle,

**Karar No 187:** Birliğimiz hizmetlisi Vahip Koç'un görevine İş Kanunu'nun 13.maddesi gereği 31 Mart 2003 tarihi itibariyle son verilmesine, ihbar süresi boyunca çalıştığından kıdem tazminatının ödenmesine oybirliğiyle,

**Karar No 188:** Dünya Enerji Konseyi Türk Milli Komitesi Genel Kurulu'na Birliğimizi temsilen Hüseyin Yeşil'in katılmasına oybirliğiyle,

**Karar No 189:** Türk Patent Enstitüsü Danışma Kurulu'na Birliğimizi temsilen Ekrem Poyraz'ın katılmasına oybirliğiyle,

**Karar No 190:** Milli Prodüktivite Merkezi Genel Kurulu'na Birliğimizi temsilen Ekrem Poyraz, Alaeddin Aras, Nüvit Soylu, Ayfer Tuğ, İ.Hakkı Şamdancı'nın katılmasına oybirliğiyle,

**Karar No 191:** Türk Akreditasyon Kurumu Genel Kurulu'na ve çalışmalarına Birliğimizi temsilen Mahmut Kiper'in katılmasına oybirliğiyle,

**Karar No 192:** Aşağıda isimleri yazılı yabancı uyruklu mühendis ve mimarların Odalarının görüşleri doğrultusunda çalışmalarının uygun bulunduğu Bayındırlık ve İskan Bakanlığı'na bildirilmesine oybirliğiyle,

Filistin uyruklu İnşaat Mühendisi Samer M.M.ELBATISH, ABD uyruklu Elektrik-Elektronik Mühendisi Erhan Mustafa ÇETİNOK, İran uyruklu Jeoloji Mühendisi Adel KHALILY, Filistin uyruklu Mimar Mohammed A.H.OWDA.

**Karar No 193:** Aşağıda isimleri yazılı yabancı uyruklu mühendis ve mimarların Odalarının görüşleri doğrultusunda çalışmalarının uygun bulunmadığının Bayındırlık ve İskan Bakanlığı'na bildirilmesine oybirliğiyle,

İran uyruklu Endüstri Mühendisi Araz NOURBAKHSM.

**Karar No 194:** Gemi Mühendisleri Odası Ana Yönetmeliği'nin TMMOB Hukuk Danışmanının değişiklik önerileri ve uygun görüşleri doğrultusunda kabulüne ve Resmi Gazete'de yayımlanması konusunda Yürütme Kurulu'na yetki verilmesine oybirliğiyle,

**Karar No 195:** Makina Mühendisleri Odası'nın

-TMMOB Makina Mühendisleri Odası Araç Projelendirme Mühendis Yetki Belgesi Yönetmeliği,

-TMMOB Makina Mühendisleri Odası LPG İkmal İstasyonları Sorumlu Müdür Yetkilendirme Yönetmeliği,

-TMMOB Makina Mühendisleri Odası Gıda Ambalajı Sorumlu Yönetici Yetkilendirme Yönetmeliği'nin,

Resmi Gazete'de yayımlanmasının uygunluğuna oybirliğiyle,

**Karar No 196:** Pülümür Belediye Başkanlığı'nın depremin yol açtığı yapı hasarlarının belirlenmesi konusunda yapmış olduğu talebin kabulüne ve bu konuda İnşaat M.O., Mimarlar O., Jeoloji M. Odalarınca oluşturulacak bir heyetin bölgeye gitmesine ve gerekli organizasyonun yapılmasına oybirliğiyle,

**Karar No 197:** TMMOB Yönetim Kurulu toplantısının, 4 Nisan 2003 Cuma saat 13:00'de yapılmasına oybirliğiyle,

KARAR VERİLDİ.

OĞuz G6ndoğdu, A. Bet6l Uyar, H6seyin Yeşil, Ekrem Poyraz, Hakan Aydoğdu, Kadir Dağhan, Celal Beşiktepe, Hakkı Atıl, Alaeddin Aras, Necmi Ergin, Elif 6zt6rk, Cemalettin K66k, Sıtkı Erduran, Mehmet G6ebe, A. Rıza Tanrıverdi

**TOPLANTI TARİHİ** : 04 Nisan 2003

**TOPLANTI NO** : 16

**Karar No 198:** E.Serdar Karaduman'ın, kendi talebi üzerine Genel Sekreter Yardımcılığı kadrosundan Danışman kadrosuna atanmasına, 1 Mayıs 2003 tarihinden itibaren çalışma zamanının haftada üç tam gün olarak belirlenmesine ayrıca sigorta priminin de 18 gün üzerinden ödenmesine ve yeni ücretinin saptanması konusunda Başkan ve Sayman Üye'ye yetki verilmesine oybirliğiyle,

**Karar No 199:** TMMOB Yönetim Kurulu 13 Aralık 2002 günlü 128 no.lu kararıyla 6 ay süreyle Teknik Görevli kadrosuna atanan Nebil Hakan Genç'in Genel Sekreter Yardımcılığı kadrosuna atanmasına ve ücretinin belirlenmesi konusunda Başkan ve Sayman Üye'ye daha önce alınan karar çerçevesinde yetki verilmesine, oybirliğiyle

**Karar No 200:** Özelleştirme Yüksek Kurulu'nun 24.02.2003 tarih ve 2003/04 no.lu "Otoyol ve Köprülerin Özelleştirme Kapsamına Alınması" kararının iptali için dava açılmasına, oybirliğiyle.

**Karar No 201:** TMMOB Yönetim Kurulu'nun 14 Mart 2003 tarih ve 196 no.lu kararıyla oluşturulan heyete Şehir Plancıları Odası temsilcisinin de katılımının uygunluğuna oybirliğiyle,

**Karar No 202:** TMMOB II.Mühendislik ve Mimarlık Kurultayı ile ilgili olarak (salon kirası ve hizmet bedeli, delegelere öğle yemeği, bant çözümü vb.) harcama yapmak konusunda Yürütme Kurulu'na yetki verilmesine oybirliğiyle,

**Karar No 203:** Türk Loydu Vakfı Genel Kurulu'na Birliğimizi temsilen Hakan Aydoğdu'nun katılmasına oybirliğiyle,

**Karar No 204:** Aşağıda isimleri yazılı yabancı uyruklu mühendis ve mimarların Odalarının görüşleri doğrultusunda çalışmalarının uygun bulunduğu Bayındırlık ve İskan Bakanlığı'na bildirilmesine oybirliğiyle,



Filistin uyruklu Elektronik Haberleşme Mühendisi Akram Abdalla Mohamed ABDOH, Ürdün uyruklu İnşaat Mühendisi Fahed Mahmoud Abdo HAYEK, Fransız uyruklu Mimar Jacques AVIZOU.

**Karar No 205:** Aşağıda isimleri yazılı yabancı uyruklu mühendis ve mimarların Odalarının görüşleri doğrultusunda çalışmalarının uygun bulunmadığının Bayındırlık ve İskan Bakanlığı'na bildirilmesine oybirliğiyle,

Moldova uyruklu Bilgisayar Bilimleri Mühendisi Natalia TASCI, Azerbaycan uyruklu Bilgisayar Mühendisi Khanputa IBADULLAYEV.

**Karar No 206:** TMMOB Makina Mühendisleri Odası'nın Antalya Şubesi Cafe-Restaurant işletmecisi ile yapılan 24.09.2002 tarihli sözleşmenin sekizinci teminat maddesinde belirtilen ipotek tesis ettirilmesi için, tapuda Ertaş Tanal adına kayıtlı Bahçelievler Mahallesi, 3004 ada, 2 parselde bulunan 4/428 arsa paylı, 1 kat 7 no.lu bağımsız bölüm için ipotek almaya, tesis etmeye, ipoteki kaldırmaya bu işlerle ilgili tapu dairesinde Makina Mühendisleri Odası adına her türlü işlemi yapmaya Şube Sekreteri Ümit Büyükeşmeli ve Şube Saymanı Musa Özata'nın yetkilendirilmesine oybirliğiyle,

**Karar No 207:** Bağımsız Sosyal Bilimciler-İktisat Grubu'nun 58. ve 59.Hükümet Programları ve 2003 yılı Bütçesi ile ilgili olarak yapmış oldukları çalışmanın 2000 adet bastırılmasına, basıma hazırlık ve basım bedelinin belirlenmesi konusunda Yürütme Kurulu'na yetki verilmesine oybirliğiyle,

**Karar No 208:** Kardelen Ofset Matbaacılık Tanıtım Hizmetleri San. Tic. Ltd. Şti. tarafından 2.124.000.000 TL (KDVdahil)'na basımı gerçekleştirilen, 4000 adet TMMOB II.Mühendislik ve Mimarlık Kurultayı Karar Taslakları Kitabı harcama bedelinin kabulüne ve gerekli ödemenin yapılmasına oybirliğiyle,

**Karar No 209:** Birliğimize bir adet cep telefonu alınması için Sayman Üye ve Genel Sekretere yetki verilmesine, oybirliğiyle,

**Karar No 210:** 1 Mart 2003 tarihine kadar TMMOB'ne gönderilmesi gereken 2002 yılı gerçekleşen gelir-gider bütçelerini göndermeyen Çevre Mühendisleri Odası, Gemi Makina İşletme Mühendisleri Odası ve İç Mimarlar Odası'nın 15 gün içerisinde bu yükümlülüklerini yerine

getirmeleri konusunda uyarılmalarına, bu Odalarımızın Yönetim Kurulu üyelerinin konuyu takip etmelerine, bu süre içinde belgeleri göndermeyen Odalarla ilgili olarak resen işlem yapılmasına oybirliğiyle,

**Karar No 211:** Savaş karşıtı etkinlikler kapsamında TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Kaya Güvenç, DİSK, KESK ve TTB Başkan ve temsilcilerinden oluşan 35 kişilik grubun Silopi'den İskenderun'a "İpekyolu Barış Yoludur" seyahatinin Anayasa'nın temel hak ve özgürlüklerden saydığı ve güvence altına aldığı ifade, seyahat özgürlüğü ve onur kırıcı ve aşağılayıcı muamele yasağının güvenlik görevlilerince ihlal edilmesi karşısında, sorumlular hakkında Şırnak ve Mardin Cumhuriyet Başsavcılıklarına suç duyurusunda bulunulmasına oybirliğiyle,

**Karar No 212:** TMMOB II.Mühendislik ve Mimarlık Kurultayı divan oluşumu ile ilgili öneri konusunda Kurultay Yürütme Kurulu'na yetki verilmesine (Oğuz Gündoğdu, Necmi Ergin, Arif Attila, Celal Beşiktepe, Hakkı Atıl, İsmail Küçük ve Mehmet Göçebe'nin karşı oylarıyla) oyçokluğuyla,

**Karar No 213:** TMMOB Şehir Plancıları Odası'nın büro hizmetlerinde kullanılmak üzere Ankara İli,Çankaya İlçesi, Kocatepe Mahallesi, 137 pafta, 1088 ada, 22 parselde kayıtlı olan Hatay Sokak No:24/17 no.lu duplex dairenin TMMOB Şehir Plancıları Odası adına satın alınması ve tapu işlemlerinin yürütülmesi için Oda Yönetim Kurulu Başkanı Ümit Nevzat Uğurel ile Sekreter Üyesi Erhan Demirdizen'in TMMOB Yönetim Kurulu'nun 160 no.lu kararı doğrultusunda TMMOB Bina Fonu Katılım Payının 1/6'sını ödemesi ve bakiye borcu için taahhüt ve ödeme planı verilmesi kaydıyla birlikte yetkilendirilmesine oybirliğiyle,

**Karar No 214:** TMMOB Yönetim Kurulu toplantılarının 26 Nisan 2003, 17 Mayıs 2003, 7 Haziran 2003 ve 28 Haziran 2003 Cumartesi günleri saat 10:30'da yapılmasına oybirliğiyle,

KARAR VERİLDİ.

Kaya Güvenç, Oğuz Gündoğdu (212 Nolu Karara Karşı Oy), A. Betül Uyar, Hüseyin Yeşil, Ekrem Poyraz, Arif Attila (212 Nolu Karara Karşı Oy), Kadir Dağhan, Celal Beşiktepe (212 Nolu Karara Karşı Oy), Hakkı Atıl (212 Nolu Karara Karşı Oy), Alaeddin Aras, Necmi Ergin (212 Nolu Karara Karşı Oy), İsmail Küçük (212 Nolu Karara Karşı Oy), H.Ali Ulusoy, Mehmet Göçebe (212 Nolu Karara Karşı Oy), A.Rıza Tanrıverdi, M.Remzi Sönmez

**TOPLANTI TARİHİ** : 26 Nisan 2003

**TOPLANTI NO** : 17

**Karar No 215:** 1 Mayıs'ın ülke düzeyinde kutlanabilmesi için bu doğrultuda yapılacak miting v.b. etkinliklerde yer almaya, bağlı birimlerimizin ve üyelerimizin katılımlarının sağlanması için gerekli bilgilendirmelerin yapılmasına ve bu konuda yapılacak harcamalar konusunda Yürütme Kurulu'na yetki verilmesine oybirliğiyle,

**Karar No 216:** Rekabet Kurumu'nun, TMMOB ve 34. Dönem Yönetim Kurulu Üyelerinin 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'u ihlal ettikleri iddiasıyla açılan soruşturmaya ilişkin 22.01.2002 tarih ve 02-04/40-21 sayılı gerekçeli kararının iptali ve yürütmenin durdurulması için dava açılmasına, Yönetim Kurulu Üyeleri ile ilgili dava ve avukatlık giderlerinin Birliğimizce karşılanmasına oybirliğiyle,

**Karar No 217:** TMMOB II. Mühendislik ve Mimarlık Kurultayı kararlarını yaşama geçirmek, yönetmeliklere yansıtma, Genel Kurula taşımak için hazırlık çalışmaları yapılmasına, bir amaçla bir çalışma Grubu kurulmasına, Çalışma Grubuna, Hüseyin Yeşil, Alaeddin Aras, Ali Ergin Açıkan, Celal Beşiktepe, Hakkı Atıl, H. Ali Yiğit, İlker Ertem, Emin Koramaz, E. Serdar Karaduman, Mehmet Soğancı, M. Sıtkı Çiğdem'in atanmasına oybirliğiyle,

**Karar No 218:** TMMOB adına Odalarımız tarafından düzenlenen Sanayi Kongresi, Enerji Sempozyumu, Ulaştırma Kongresi ve Konut Kurultayı'nın ilgili Odalarımız tarafından oluşturulan Düzenleme Kurulları ve Yürütme Kurullarının kabulüne, Sanayi Kongresi'nin 19-20 Aralık 2003, Enerji Sempozyumu'nun 10-11-12 Aralık 2003, Ulaştırma Kongresi'nin 16-17 Ekim 2003, Konut Kurultayı'nın 6-7-8 Ekim 2003 tarihlerinde Ankara'da yapılmasına oybirliğiyle,

**Karar No 219:** TMMOB Makina Mühendisleri Odası Samsun Şubesi'nin Kılıçdere Mah. Abdülhakhamit Cad. Simavi Sok. No:2 Samsun adresinde bulunan gayrimenkulün bağımsız 1. ve 2.katının, Yahya Kemal Sok. Bahçelievler Mah. İbrahim Yılmaz Apt. 12/9 Samsun adresindeki mevcut Şube hizmet binası ile takas edilerek Oda adına satın alınması ve tapu işlemlerini yapmak üzere Samsun Şube Başkanı Sabri Samangül, Şube

Sekreteri Kadir Gürkan, Şube Saymanı Ahmet Bilal ve Şube Yönetim Kurulu üyesi S.Ahmet Kurnaz'dan herhangi ikisinin birlikte yetkilendirilmesine oybirliğiyle,

**Karar No 220:** Aşağıda isimleri yazılı yabancı uyruklu mühendis ve mimarların Odalarının görüşleri doğrultusunda çalışmalarının uygun bulunduğu Bayındırlık ve İskan Bakanlığı'na bildirilmesine oybirliğiyle,

İran uyruklu Bilgisayar Mühendisi Soheila SABETI, Filistin uyruklu Bilgisayar Mühendisi Hassan ARAB, Bulgaristan uyruklu Bilgisayar Mühendisi Demir Ali REDZHEB, İran uyruklu Fizik Mühendisi Farzat Basharad REZAEI, İran uyruklu Elektrik-Elektronik Mühendisi Hamid Reza SEMATİ.

**Karar No 221:** Aşağıda isimleri yazılı yabancı uyruklu mühendis ve mimarların Odalarının görüşleri doğrultusunda çalışmalarının uygun bulunmadığının Bayındırlık ve İskan Bakanlığı'na bildirilmesine oybirliğiyle,

Kazakistan uyruklu Kontrol ve Bilgisayar Mühendisi Azhar DUISEBAEVA, Tanzania uyruklu Elektrik ve Elektronik Mühendisi Ambar Mohamed AHMED, İran uyruklu Jeofizik Mühendisi Asemaneh REZABAKHSH, Yugoslavya uyruklu Maden Mühendisi Suad SKRIELJ.

**Karar No 222:** Mimarlar Odası Serbest Mimarlık Hizmetleri Uygulama ve Mesleki Denetim Yönetmeliği konusunda, Kaya Güvenç'in başkanlığında Mimarlar Odası, İç Mimarlar Odası, Peyzaj Mimarları Odası ve Şehir Plancıları Odası yetkili temsilcileri ile bu Odalarımızın TMMOB Yönetim Kurulu üyelerinden oluşacak komisyonun çalışmayı bir hafta içinde sonuçlandırarak Resmi Gazete'ye gönderilmesi konusunda yetkilendirilmesine oybirliğiyle,

**Karar No 223:** TMMOB'nin 01 Nisan 2002 – 31 Mart 2003 tarihli ekli bilanço, gelir – gider ve aktarım cetvelinin kabulüne ve Olağan Genel Kurula sunulmasına oybirliğiyle,

**Karar No 224:** 2002 yılı gerçekleşen gelir – gider bütçelerini ve dönem sonu itibarı ile Denetleme Kurulu raporlarını göndermeyen ya da eksik gönderen Odalara, ek 10 günlük süre tanınmasına, bu süre sonuna kadar yükümlülüklerini yerine getirmeyen Odaların denetlenmesi için TMMOB Denetleme Kurulu'na çağrı yapılmasına oybirliğiyle,

**Karar No 225:** TMMOB 37. Dönem Olağan Genel Kurulu'nda kabul edilen TMMOB 2002-2003 Dönemi Bütçe Uygulama Esasları Yönetmeliği'nin 8. maddesinde “2003 yılı tahmini gelir-gider bütçesini yapmak üzere 2002 gerçekleştirmeleri de dikkate alınmak ve %50 oranından aşağı olmamak kaydıyla Yönetim Kurulu yetkilidir.” kararı gereğince; TMMOB 2003 yılı gelir-gider bütçesinin %50 oranında artırılarak 720.000.000.000 (Yediyüzyirmimilyar)TL, Odalar hissesinin 652.500.000.000 (Altıyüzelliikimilyarbeşyüzbin)TL olarak kabulüne, Odalar hissesinin %50 sinin üye aidatlarından, %50 sinin ise 2002 yılı gerçekleşen gelir bütçesi üzerinden Odalarca yapılacak fevkalade yardımlar faslından karşılanmasına oybirliğiyle,

**Karar No 226:** Mobil santraller konusunda araştırma yapılarak bir rapor hazırlanması konusunda Elektrik Mühendisleri Odası'nın görevlendirilmesine oybirliğiyle,

**Karar No 227:** Bartın İKK'nın talebi doğrultusunda, Bartın I. Dere İslah Projesi'nin teknik açıdan incelenmesi için İnşaat Mühendisleri Odası Sekreteryahında, ilgili Odalardan oluşacak bir heyetin inceleme yapmasına oybirliğiyle,

**Karar No 228:** 58. ve 59. Hükümetlerin uzmanlık alanlarımızdaki kuruluşlarda yaptığı atamalar ve görevden almalar konusunda, Ekonomik, Demokratik ve Özlük Hakları Çalışma Grubu tarafından kapsamlı bir rapor hazırlanmasına oybirliğiyle,

**Karar No 229:** Yükseköğretim alanındaki gelişmeler, yasal düzenlemeler, mühendislik-mimarlık ünvanları konusunda bir raporun hazırlanması için, Nilgün Çarkacı'nın görevlendirilmesine ve raporun bir sonraki Yönetim Kurulu toplantısında değerlendirilmesine oybirliğiyle,

**Karar No 230:** TMMOB arşivlerinin yaklaşık 20000 sayfasının elektronik ortama aktarılması hizmetlerinin DAS Dokümantasyon, Arşivleme ve Yönetim Sistemleri A.Ş.'ne sayfası 300.000.-TL+KDV bedelle yaptırılmasına oybirliğiyle,

**Karar No 231:** “Yeni Ekonomik Tedbirler Paketi Barışın Değil, IMF Programının Maliyetidir” kitabının 500.000.-TL bedelle satılmasına oybirliğiyle,

**Karar No 232:** TMMOB Yönetim Kurulu'nun 07 Haziran 2003 tarihinde yapacağı toplantı sonrasında, aynı gün saat 14.00'de Oda Başkanlarıyla toplantı yapılmasına oybirliğiyle,

KARAR VERİLDİ.

Kaya Güvenç, Oğuz Gündoğdu, A. Betül Uyar, Hüseyin Yeşil, Ekrem Poyraz, Hakan Aydoğdu, Arif Attila, Kadir Dağhan, Zeki Karahan, Nilgün Çarkacı, Ali Ergin Açıan, Hakkı Atıl, Alaeddin Aras, Serdar Ö. Kaynak, Süleyman Sami Altun, Sıtkı Erduran, H.Ali Ulusoy, A.Rıza Tanrıverdi, Osman Balaban, Ali Nazmi Ozan

**TOPLANTI TARİHİ : 17 Mayıs 2003**

**TOPLANTI NO : 18**

**Karar No 233:** Rekabet Kurumu'nun 22.01.2002 tarih ve 02-04/40-21 sayılı gerekçeli kararı 10 Nisan 2003 tarihinde Birliğimize tebliğ edilmiştir. Söz konusu kararda;

II-A)Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği (TMMOB)'nin;

1-a)"TMMOB Asgari Ücret ve Çizim Standartları Tesbit Komisyonu ve Kontrol Bürolarının Kurulmasına İlişkin Yönetmelik', 'TMMOB Mimarlık-Mühendislik Hizmetleri ve Asgari Ücret-Asgari Çizim ve Düzenleme Esasları Yönetmeliği', 'TMMOB Serbest Mühendislik ve Mimarlık Hizmetleri Asgari Ücret Yönetmeliği' ve 'TMMOB Disiplin Yönetmeliği' gibi yönetmelikler aracılığı ile doğrudan yasal dayanağı olmadığı halde, genel kurullarında alınan kararlara dayalı olarak serbest mühendislik ve mimarlık hizmetlerinin asgari ücretlerini tesbit esaslarını belirlemesi, bağlı odaların asgari ücretleri tesbit ve denetleme sistemini getirmesi ve uygulamada asgari ücretlere riayet edilmesini sağlamaya yönelik eylemlerde bulunması ve bu teşebbüs birliği kararlarını 4054 sayılı Kanun'un yürürlüğe girmesinden ve Rekabet Kurulu'nun teşkilatını oluşturduğunu 1997/6 sayılı Tebliğ ile bildirmesinden sonra da ortadan kaldırmayarak devam ettirmesi suretiyle 4054 sayılı Kanun'un 4.maddesini ihlal ettiğine,

4-Bağlı odaların üyesi olan teşebbüslerin verdikleri hizmetlere karşılık alacakları bedellerin en alt sınırının belirlenmesini ve buna aykırı davranışların cezalandırılmasını öngören karar, düzenleme ve uygulamalarının, 4054 sayılı Kanun'un 4.maddesini ihlal etmesi nedeniyle, aynı Kanun'un 9.maddesinin ilk fıkrası uyarınca, rekabetin tesisini ve ihlalin giderilmesini temin etmek üzere;

a)Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği'nin yasal dayanağı olmaksızın, kendisine bağlı Odalar, aracılığıyla Odaya üye olan teşebbüslerin asgari hizmet bedellerinin belirlenmesini zorunlu kılan ve bunun altında ücretle hizmet verilmesini yasaklayan karar ve uygulamalarına derhal son vermesine;



b)4054 sayılı Kanun'un 4.maddesine aykırı olduğu için hukuken yasaklanmış ve aynı Kanun'un 56.maddesi açık hükmüne göre de geçersiz olan Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği'nin asgari ücret belirlemeye ilişkin her türlü kararının uygulanamaz olduğu hususunun TMMOB tarafından bağlı odalara duyurulmasına ve bu hususun gerekçeli kararın tebliğinden itibaren 60 gün içinde belgelendirilerek Rekabet Kurulu'na bildirmesine;

c)Aksi takdirde, 60 günlük süre bitiminden itibaren her geçen gün için 4054 sayılı Kanun'un 17.maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi ve 2002/1 sayılı Tebliğ uyarınca 1.454.027.328.- (birmilyardörtmilyoniyirmiyedibinüçyüzyirmisekiz) TL. Süreli para cezası ile cezalandırılacağı bildirilmesine, hükümleri yer almaktadır.

Bu konuda Hukuk Danışmanlarımızın görüşleri doğrultusunda;

- 1)Asgari ücrete ilişkin ilgili Yönetmeliklerle düzenlenen tüm uygulamaların, Danıştay nezdinde açılacak davada Yürütmenin Durdurulması istemi hakkında karar ver ilinceye kadar askıya alınmasına,
  - 2)Asgari ücret uygulamalarına ilişkin başlatılmış disiplin soruşturmalarının, Danıştay kararına kadar bekletilmesi için Yüksek Onur Kurulu ve Odaların Onur Kurullarının bilgilendirilmelerine,
  - 3)Alınan bu kararın Rekabet Kurulu'na, Odalarımıza ve Yüksek Onur Kurulu'na bildirilmesine,
- oybirliğiyle,

**Karar No 234:** 233 Sayılı kararla asgari ücret uygulamalarının yürürlüğü durdurulduğundan, bundan sonra serbest mühendislik ve mimarlık hizmetlerinin tabi olacağı hususların TMMOB SMM Komisyonunun görüşleri alınarak düzenlenmesi için Yürütme Kurulu'na yetki verilmesine oybirliğiyle,

**Karar No 235:** Aşağıda isimleri yazılı yabancı uyruklu mühendis ve mimarların Odalarının görüşleri doğrultusunda çalışmalarının uygun bulunduğu Bayındırlık ve İskan Bakanlığı'na bildirilmesine oybirliğiyle,

İran uyruklu Elektronik Mühendisi Daryoush HEIDARLOU, Yunanistan uyruklu Tekstil Mühendisi Metin Kara CHOUSEIN CHASAN, Pakistan uyruklu Makine Mühendisi Shehzad SHABBIR, İran uyruklu Maden Mühendisi Soleyman SHABANI LISAR.

**Karar No 236:** Aşağıda isimleri yazılı yabancı uyruklu mühendis ve mimarların Odalarının görüşleri doğrultusunda çalışmalarının uygun bulunmadığının Bayındırlık ve İskan Bakanlığı'na bildirilmesine oybirliğiyle,

Azerbaycan uyruklu Bilgisayar Mühendisi Sadıg FAZAYILOV, Tanzanya uyruklu Elektronik Mühendisi Alawi Salum HAMAD, Suriye uyruklu İnşaat Mühendisi Hasan Mallai BARKOHANI.

**Karar No 237:** TMMOB Yönetim, Denetleme ve Yüksek Onur Kurulu Üyeleri ile , Genel Sekreter, Genel Sekreter Yardımcıları, Teknik Görevli ve Danışman kadrolarında görev yapan personel için grup ferdi kaza sigortası yaptırılması konusunda Yürütme Kuruluna yetki verilmesine oybirliğiyle,

**Karar No 238:** TMMOB ve Odalarının internet kullanımına ilişkin yürüttüğü çalışmaları koordine etmek amacıyla Odalardan birer yetkilinin katılımı ile TMMOB İnternet Çalışma Grubu'nun oluşturulmasına, bu çalışma grubunun Odaların internet kullanımına ilişkin yaptığı çalışmalar hakkında bilgi alış verişinde bulunmasına, Odaların Elektrik Mühendisleri Odası internet sunucusuna ilişkin taleplerinin çalışma grubunda çözülmesine oybirliğiyle,

**Karar No 239:** GATS'la ilgili süreç hakkında kamuoyunu bilgilendirmek amacıyla gatsnedir.org.web adresinden bir web sitesi açılmasına oybirliğiyle,

**Karar No 240:** GATS'la ilgili olarak bugüne kadar yapılan panel, rapor ve çalışmalarının yayına dönüştürülmesi ve 2000 adet basılması için Yürütme Kurulu'na yetki verilmesine oybirliğiyle,

**Karar No 241:** 2001 yılında Mühendislik Mimarlık Haftası etkinlikleri çerçevesinde gerçekleştirilen Birlik Haberlerinin Yayına Başlaması ve TMMOB Örgütlülüğüne Etkileri başlıklı panelin yayına dönüştürülmesi

ve 2000 adet basılması için Yürütme Kurulu'na yetki verilmesine oybirliğiyle,

**Karar No 242:** İnşaat Mühendisleri Odası Olağanüstü Genel Kurulu'na TMMOB Gözlemcisi olarak M. Fikret ÖZBİLGİN'in atanmasına oybirliğiyle,

**Karar No 243:** Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği'ne mekan alınması konusunda yer bulmak, ihaleye katılmak ve satın almak için Yürütme Kurulu'na yetki verilmesine, tapu işlemlerinin imza sirkülerinde yer alan kişilerden ikisinin müşterek imzasıyla yapılmasına oybirliğiyle,

**Karar No 244:** Türk Demokrasi Vakfı'nın AB ile ortaklaşa düzenlediği Türkiye'nin Avrupa Birliği'ne Üye Olması ile Karşılaşacağı Etkiler, Zorunluluklar ve Kazanımlar» konulu eğitim seminerine TMMOB'nin kurumsal katılımının sözkonusu olmadığına, eğitim seminerinin üyelere duyurularak, isteklilerin kendi adlarına katılmak üzere Vakfa bildirilmesine (Mehmet Göçebe'nin karşı oyuyla) oyçokluğuyla,

KARAR VERİLDİ.

Kaya Güvenç, Oğuz Gündoğdu, A. Betül Uyar, Hüseyin Yeşil, Ekrem Poyraz, Kadir Dağhan, Nilgün Çarkacı, Fevzi Ünal, Hakkı Atıl, Alaeddin Aras, Serdar Ö. Kaynak, Mahmut Kiper, Emine Komut, Mehmet Göçebe (244 Nolu karar karşı oy), A.Rıza Tanrıverdi, Remzi Sönmez, Gökmen Kılıçoğlu

**TOPLANTI TARİHİ : 07 Haziran 2003**

**TOPLANTI NO : 19**

**Karar No 245:** TMMOB Yönetim Kurulu'nun 17 Mayıs 2003 tarih ve 234 sayılı kararı gereği olarak çalışmalar yürüten TMMOB SMM Komisyonu'nun raporu ve Oda Başkanları toplantısındaki Odalarımızın görüşleri doğrultusunda, mesleki denetim uygulamalarının yürürlükte olduğuna, Odaların mesleki denetimle ilgili usul, esas ve ücretleri belirlemeye yetkili olduklarına oybirliğiyle,

**Karar No 246:** Aşağıda isimleri yazılı yabancı uyruklu mühendis ve mimarların Odalarının görüşleri doğrultusunda çalışmalarının uygun bulunduğu Bayındırlık ve İskan Bakanlığı'na bildirilmesine oybirliğiyle,

Makedonya uyruklu İnşaat Mühendisi Sevgül Vejseloska, Afganistan uyruklu İnşaat Mühendisi Naseer Ahmad Sedig Shams, Suriye uyruklu Kimya Mühendisi Jodar Cheikh Youssef.

**Karar No 247:** Aşağıda isimleri yazılı yabancı uyruklu mühendis ve mimarların Odalarının görüşleri doğrultusunda çalışmalarının uygun bulunmadığının Bayındırlık ve İskan Bakanlığı'na bildirilmesine oybirliğiyle,

Suriye uyruklu Jeoloji Mühendisi Abdul Rahman Kowara.

**Karar No 248:** "Deniz Ulaştırma İşletme Mühendisleri"nin Gemi Makinaları İşletme Mühendisleri Odası'na kaydolmalarına ve bu kararın Olağan Genel Kurula sunulmasına (Hakan Aydoğdu'nun karşı oyuyla) oyçokluğuyla,

**Karar No 249:** Muğla'da İl Koordinasyon Kurulu kurulmasına ve Odalardan İl Koordinasyon Kurulu'na katılacak temsilcilerin isimlerinin istenmesine oybirliğiyle,

**Karar No 250:** Aydın İl Koordinasyon Kurulu Sekreterliği'ne Mimarlar Odası Aydın Temsilcisi Nadir Mıstık'ın atanmasına, Sekreteryaya hizmetlerinin Mimarlar Odası Aydın Temsilciliği tarafından yürütülmesine oybirliğiyle,

**Karar No 251:** Mimarlar Odası Serbest Mimarlık Hizmetleri Uygulama ve Mesleki Denetim Yönetmeliği'nin TMMOB Yönetim Kurulu'nun 26 Nisan 2003 tarih ve 222 sayılı kararı ile oluşturulan komisyonun tutanağı doğrultusunda gerekli değişikliklerin yapılarak kabulüne ve Resmi Gazete'de yayınlanmasına (H.Ali Ulusoy'un karşı oyuyla) oyçokluğuyla,

**Karar No 252:** Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nde, AB üyeliğine kadar geçecek süreçle birlikte Kıbrıs sorununun dünü, bugünü ve yarınının irdeleneceği "Kıbrıs Sorununun Çözümü ve AB Üyeliği Sempozyumu"na Yönetim Kurulu üyemiz H.Ali Ulusoy'un gözlemci olarak katılmasına (Hakan Aydoğdu'nun karşı oyuyla) oyçokluğuyla,

**Karar No 253:** Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti vatandaşlarının İçişleri Bakanlığı (Emniyet Genel Müdürlüğü)'nin 161 sayılı Genelgesi ile çalışma izni alması gerekmediğinden, Odalarımıza geçici üyelik kaydı için başvuran KKTC vatandaşı mühendis, mimar ve şehir plancılarının, Odalarımıza kayıtları sırasında Yükseköğretim Kurumu'ndan diploma denklik belgesi ile Kuzey Kıbrıs Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği (KTMMOB)'ne üyelik belgesi aranmasına oybirliğiyle,

**Karar No 254:** "Biyomühendis"lerin Odalarımızdan hangisine kaydının yapılacağı konusunda çalışmalar yapmak ve Yönetim Kurulu'na sunmak üzere, Yönetim Kurulu üyeleri Alaeddin Aras, Kadir Dağhan, Ali Nazmi Ozan ile Gıda, Kimya ve Ziraat Mühendisleri Odalarımızdan birer temsilcinin katılımıyla bir komisyon kurulmasına oybirliğiyle,

KARAR VERİLDİ.

Kaya Güvenç, Oğuz Gündoğdu, Tezcan Abay, Hüseyin Yeşil, Ekrem Poyraz, Hakan Aydoğdu (248, 252 no.lu kararlara karşı oy), Kadir Dağhan, Celal Beşiktepe, Fevzi Ünal, Alaeddin Aras, Necmi Ergin, Mahmut Kiper, Sıtkı Erduran, H.Ali Ulusoy (251 no.lu karara karşı oy) Mehmet Göçebe, M.Remzi Sönmez, Gökmen Kılıçoğlu,

**KARŞI OY GEREKÇESİ****248 Sayılı Karara Karşı Oy Gerekçesi:**

Karara varılabilmesi yönünde yapılan hazırlıkların içinde bulunmuştum. Gerek söz konusu mühendislik lisans programının bir oldu bitti şeklinde karşımıza çıkmış olması; gerek konu ile ilgili yapılan araştırmalar ve bilgi edinimi sürecinde söz konusu lisans programının adının "mühendislik" adı ile nitelendirilmesinin yanlış olacağı kananatine varmam ve hazırlık çalışması içinde yer alan TMMOB Odalarının konu üzerinde kendilerinin kabul edebileceği bir uzlaşmaya varamamaları nedenleriyle, deniz ulaştırma işletme mühendislerinin herhangi bir Odaya üye yapılmaları yönünde yapılacak oylamaya katılmak istemedim. Benzeri sorunlarla karşılaşmamak açısından; TMMOB'nin, YÖK ve Üniversiteler ile lisans programlarının belirlenmesi ve bilgisi/katkısı dışında daha önceden açılmış lisans programlarının yeniden irdelenmesi için ısrarlı bir şekilde ilişki kurmasını gerekli buluyorum.

**252 Sayılı Karara Karşı Oy Gerekçesi:**

Toplantıyı düzenleyen örgütler ve içinde yer aldıkları platformların, Kıbrıs sorunu hakkında uzun bir süredir AB ve ABD merkezli politikaları uyguladıklarını gözlemlemekteyim. Söz konusu örgütlerin enazından Kıbrıs'taki diğer toplumun (Rum Toplumunu) içinde bulunan STÖ ler kadar ulusal tezlere sahip çıkmasalar/çıkamasalar bile, tutarlı antiemperyalist bir tutum sergilemelerini beklerdim. Kıbrıs'taki Türk Toplumunu gökten Kıbrıs adasına düşmemiştir. Kıbrıs'ta Türk Ordusu'nun varlığından rahatsızlık duyanlar, Britanya İmparatorluğu'nun Ada üzerindeki konuşlandığı üs ve topraklardan, askerlerinden aynı rahatsızlığı duymamaktadırlar. Kıbrıs'ta olan bitenler, STÖ lerin emperyalizm açısından içinde buldukları toplumda manivela olarak nasıl kullanılabilceğinin de bir başka delilidir. Kıbrıs Sorunu gibi bir konuda , AB ve ABD nin (Batı emperyalizmi) dayatmalarına ve istemlerine (Annan Planı ve benzerleri) paralel bir yönelim izlemekten geri durmayan, Türkiye'nin Kıbrıs'taki tarihsel rolünü ve etkisini küçümseyen hatta reddeden, emperyalizm ile açık işbirliği denebilecek etkinlikler içinde bulunan örgütlerin çağrısı ile yapılacak bir toplantıya TMMOB nin katılımı, toplantıyı düzenleyen örgüt ya da platformların sözde "mücadelelerine" destek anlamına gelecektir. Bu gerekçelerle, söz konusu Toplantıda TMMOB'nin de temsil edilmesi önerisine karşı oy kullanıyorum.

HAKAN AYDOĞDU

**TOPLANTI TARİHİ** : 28 Haziran 2003

**TOPLANTI NO** : 20

**Karar No 255:** Kente karşı suç kavramı üzerinde çalışma yapmak üzere Çevre Mühendisleri Odası, Mimarlar Odası, Peyzaj Mimarları Odası ve Şehir Plancıları Odası temsilcilerinden oluşacak bir komisyon kurulmasına, komisyonun sekreteryasının M.Remzi Sönmez'in eşgüdümünde Şehir Plancıları Odası tarafından yürütülmesine oybirliğiyle,

**Karar No 256:** Ulusal Bor Araştırma Enstitüsü Yönetim Kurulu'na TMMOB'ni temsilen katılacak üyenin sahip olması gereken niteliklerinin ve üyeliği süresince uygulanması gereken çalışma yönteminin belirlenmesi konusunda taslak hazırlamak üzere Jeofizik Mühendisleri Odası, Jeoloji Mühendisleri Odası, Kimya Mühendisleri Odası, Maden Mühendisleri Odası ve Metalurji Mühendisleri Odası Temsilcilerinin katılımıyla bir komisyon kurulmasına, komisyonun çalışmalarını bir sonraki toplantıya kadar tamamlayarak Yönetim Kurulu'na sunmasına oybirliğiyle,

**Karar No 257:** Aşağıda isimleri yazılı yabancı uyruklu mühendislerin Odalarının görüşleri doğrultusunda çalışmalarının uygun bulunduğu Bayındırlık ve İskan Bakanlığı'na bildirilmesine oybirliğiyle,

Lübnan uyruklu İnşaat Mühendisi Ziad AZAN, Afganistan uyruklu İnşaat Mühendisi Mohammad Zarif RAHMETOĞLU, Almanya uyruklu İnşaat Mühendisi Roswitha ADIGÜZEL ZEHENTBAUER, Tanzanya uyruklu Elektrik-Elektronik Mühendisi Ambar Mohamed AHMED

**Karar No 258:** Yönetim Kurulumuzun 05 Ekim 2003 tarih ve 88 sayılı kararıyla 560 sayılı KHK ve buna bağlı olarak yayımlanan "Gıdaların Üretimi, Tüketimi ve Denetlenmesine Dair Yönetmelik" uygulamaları ve bu kapsamda sorumlu yöneticilik uygulamalarında karşılaşılan sorunların çözümlenmesi amacıyla oluşturulan Çalışma Grubunun çalışmalarını sürdürmesine ve sekreteryalığının Gıda Mühendisleri Odası tarafından yürütülmesine oybirliğiyle,

**Karar No 259:** TMMOB Diyarbakır İl Koordinasyon Kurulu'nun önerileri doğrultusunda ildeki TMMOB birimlerinin ihtiyaçlarını karşılamak üzere TMMOB lokali açılmasının uygunluğuna oybirliğiyle,

**Karar No 260:** Birliğimiz "Teknik Görevli" kadrosuna İnşaat Mühendisleri Odası üyesi A.Murat Sümer'in 3 ay deneme süresiyle atanmasına, ücretinin belirlenmesi için Yürütme Kurulu'na yetki verilmesine oybirliğiyle

**Karar No 261:** İki meslek lisesi öğrencisinin TMMOB'nde staj yapmalarının uygunluğuna, seçimi ve ücretlerinin belirlenmesi konusunda Yürütme Kurulu'na yetki verilmesine oybirliğiyle,

**Karar No 262:** TMMOB 37. Dönem 3. Danışma Kurulu toplantısının 20 Eylül 2003 Cumartesi Saat 10.00 da, TMMOB Yönetim Kurulu toplantılarının 11 Temmuz 2003 Cuma günü saat 13:30'da Ankara'da, 16 Ağustos 2003 Cumartesi saat 10:00'da İstanbul'da, 06 Eylül 2003 Cumartesi saat 10.30 da ve 20 Eylül 2003 Cumartesi saat 17.00'de Ankara'da yapılmasına oybirliğiyle,

**Karar No 263:** TMMOB'nin 1973-1980 yılları arasında Başkanlığını yapan Teoman Öztürk'ün ölümünün 9.yıldönümü olan 11 Temmuz 2003 tarihinde açık ya da kapalı alanda anma etkinlikleri yapılmasına ve gerekli organizasyonlar konusunda Yürütme Kurulu'na yetki verilmesine oybirliğiyle,

KARAR VERİLDİ.

Kaya Güvenç, Oğuz Gündoğdu, A.Betül Uyar, Mutlu Erdem, Hüseyin Yeşil, Ekrem Poyraz, Hakan Aydoğdu, Arif Attila, Celal Beşiktepe, Nilgün Çarkacı, Hakkı Atıl, Alaeddin Aras, Mahmut Kiper, Sıtkı Erduran, Mehmet Göçebe, A.Rıza Tanrıverdi, M.Remzi Sönmez



**TOPLANTI TARİHİ** : 11 Temmuz 2003

**TOPLANTI NO** : 21

**Karar No 264:** Aşağıda isimleri yazılı yabancı uyruklu mühendis ve mimarların Odalarının görüşleri doğrultusunda çalışmalarının uygun bulunduğu Bayındırlık ve İskan Bakanlığı'na bildirilmesine oybirliğiyle,

Ürdün uyruklu Elektronik ve Haberleşme Mühendisi Wael SH. A.ALTALALGA, Filistin uyruklu Elektrik ve Elektronik Mühendisi Muneer M.SHAHEEN, İran uyruklu İnşaat Mühendisi Hafez KEYPOUR, Filistin uyruklu Endüstri Ürünleri Tasarımcısı Mohammed M.H.ALAGHA

**Karar No 265:** Elektrik Mühendisleri Odası Gaziantep Şubesi'nin, Oda çalışmalarının daha sağlıklı ve verimli sürdürülebilmesi için Kahramanmaraş İli, 246 ada, 1 pafta, 122 parsel'de kayıtlı, Yenişehir Mah. Yeni Hükümet Cad. Fatih İşhanı Kat:4 No:11 adresindeki taşınmazın Oda adına satın alınması ve tapu işlemlerinin yürütülmesi için Elektrik Mühendisleri Odası Gaziantep Şubesi Yönetim Kurulu Saymanı Memik Karayılan ile Şube Yönetim Kurulu üyesi Mustafa Kurt'un müştereken yetkilendirilmelerine (Ethem Torunoğlu'nun karşı oyuyla) oyçokluğuyla,

**Karar No 266:** Makina Mühendisleri Odası Kayseri Şubesi'nin gereksiniminin karşılanması için Hasan Gönül'e ait Kayseri İli, 2579 ada, 330 pafta, 2 parsel'de kayıtlı, İnönü Bulvarı, Yavuz İş Merkezi Kat:6 adresindeki 62-63 numaralı taşınmazların Oda adına satın alınması ve tapu işlemlerinin yürütülmesi için Makina Mühendisleri Oda Kayseri Şubesi Sekreteri Ali Özkan ile Şube Saymanı Şimşek Yüksel'in müştereken yetkilendirilmelerine (Ethem Torunoğlu'nun karşı oyuyla) oyçokluğuyla,

**Karar No 267:** 4650 sayılı yasayla değişik 2942 sayılı Kamulaştırma Kanunu'nun 15.maddesine göre hazırlanması gereken ve hazırlık çalışmaları TMMOB Yönetim Kurulu'nun 11 Ocak 2003 tarih ve 149 sayılı kararıyla Harita ve Kadastro Mühendisleri Odası Sekreteryasında oluşturulan Çalışma Grubu tarafından tamamlanan "Bilirkişi Olarak Görev Yapacakların Nitelikleri ve Çalışma Esaslarına İlişkin Yönetmelik"

Taslağı'nın bir hafta içerisinde yanıt vermek kaydıyla TMMOB Yönetim Kurulu üyeleri ve Odalarımızın görüşlerinin istenerek sonuçlandırılması konusunda Yürütme Kurulu'na yetki verilmesine oybirliğiyle,

KARAR VERİLDİ.

Kaya Güvenç, Oğuz Gündoğdu, Ethem Torunoğlu (265 ve 266 no.lu kararlara karşı oy), Hüseyin Yeşil, Kadir Dağdan, Nilgün arkıcı, Fevzi Ünal, etin Kurtoğlu, Alaeddin Aras, Necmi Ergin, Mahmut Kiper, H.Ali Ulusoy, Ali Nazmi Ozan

**TOPLANTI TARİHİ** : 16 Ağustos 2003

**TOPLANTI NO** : 22

**Karar No 268:** Irak'a asker gönderilmesine karşı ve Irak'taki işgalin sona erdirilmesi için, mühendis, mimar ve şehir plancılarının sorunlarının gündeme getirilmesi ve doğal kaynaklarımızın talanına karşı, TMMOB olarak ya da diğer kuruluşlarla birlikte miting, şenlik, kitlesel basın açıklamaları, açık hava ve salon toplantıları yapılması, afiş bastırılması ve dağıtılması vb. etkinlik ve eylemlilikler düzenlenmesi, TMMOB Bülteni özel sayıları yayınlanması ve tüm bu çalışmalarla ilgili harcama yapılması için Yürütme Kurulu'na yetki verilmesine oybirliğiyle,

**Karar No 269:** Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı'nın Ulusal Bor Enstitüsü Yönetim Kurulu Üyeliği'ne atanmak üzere istemiş olduğu iki adayla ilgili olarak özgeçmişleri, bor ve bor politikaları ile ilgili çalışmaları ve Oda çalışmalarını kapsayacak bilgilerle birlikte Odalardan 10 gün süre verilerek aday istenmesine, adaylarla Yürütme Kurulu'nun görüşmeler yapmasına ve konunun bir sonraki Yönetim Kurulu'nda karara bağlanmasına oybirliğiyle,

**Karar No 270:** 2942 sayılı Kamulaştırma Kanunu'nun 15 inci maddesine göre hazırlık çalışmaları Harita ve Kadastro Mühendisleri Odası Sekreteryahında oluşturulan Çalışma Grubu tarafından tamamlanan "Bilirkişi Olarak Görev Yapacakların Nitelikleri ve Çalışma Esaslarına İlişkin Yönetmelik" Taslağını, Odalardan gelen görüşler de dikkate alınarak değerlendirmek ve bir sonraki Yönetim Kurulu toplantısına sunmak üzere, A. Betül UYAR, Celal BEŞİKTEPE ve H. Ali ULUSOY'dan oluşan bir çalışma grubunun görevlendirilmesine oybirliğiyle,

**Karar No 271:** Aşağıda isimleri yazılı yabancı uyruklu mühendis ve mimarların Odalarının görüşleri doğrultusunda çalışmalarının uygun bulunduğu Bayındırlık ve İskan Bakanlığı'na bildirilmesine oybirliğiyle,

Moğolistan uyruklu Bilgisayar Mühendisi Tsolman BAATAR, Almanya uyruklu İnşaat Mühendisi Nurdan Dede HANECİOĞLU, Pakistan uyruklu İnşaat Mühendisi Syed Ateeq AHMAD, Pakistan Uyruklu Makina Mühendisi İmran Saleem CHAUDHARY, Yunanistan uyruklu Makina Mühendisi Bourchan MOUSTAFA, Yunanistan uyruklu Tekstil Mühendisi Sevgi MEMET ALİ, Suriye uyruklu Jeoloji Mühendisi Abdul Rahman KOWARA

**Karar No 272:** Aşağıda isimleri yazılı yabancı uyruklu mühendis ve mimarların Odalarının görüşleri doğrultusunda çalışmalarının uygun bulunmadığının Bayındırlık ve İskan Bakanlığı'na bildirilmesine oybirliğiyle

Suriye uyruklu Çevre Mühendisi Salwa BARKOHANI, Tacikistan uyruklu Bilgisayar Bilimleri Mühendisi Aleksı USTİMOV, Tacikistan uyruklu Endüstri Mühendisi Bakhodur ISLOMOV, Azerbaycan uyruklu Makina Mühendisi Agil ŞAHPELENGO,

**Karar No 273:** Jeofizik Mühendisleri Odası'nın zemin etüdleriyle ilgili başvurusunun ilgili Odalarımızın Yönetim Kurulu Üyelerinin toplantıya katılamaması nedeniyle bir sonraki toplantıda görüşülmesine oybirliğiyle,

**Karar No 274:** TMMOB'nin tapu işlemleriyle ilgili Danıştay 8.Daire kararına itiraz edilmesine oybirliğiyle,

**Karar No 275:** Yönetim Kurulumuzun 28 Haziran 2003 tarih ve 262 sayılı kararıyla 20 Eylül 2003 günü yapılacak TMMOB 37.Dönem 3.Danışma Kurulu toplantısının 13 Eylül 2003 Cumartesi günü Saat: 10.00'da yapılmasına, 6 Eylül 2003 ve 20 Eylül 2003 günleri yapılacak Yönetim Kurulu toplantılarının ise iptal edilerek Yönetim Kurulu toplantısının 14 Eylül 2003 Pazar günü Saat: 10.30'da yapılmasına oybirliğiyle,

KARAR VERİLDİ.

A.Betül Uyar, Kaya Güvenç, Mutlu Erdem, Hüseyin Yeşil, Ekrem Poyraz, Arif Attila, Kadir Dağhan, Celal Beşiktepe, Alaeddin Aras, Serdar Ö.Kaynak, Cemalettin Küçük, H.Ali Ulusoy, Mehmet Gögebe, Yaser Gündüz, Gökmen Kılıçoğlu

**TOPLANTI TARİHİ** : 14 Eylül 2003

**TOPLANTI NO** : 23

**Karar No 276:** Yönetim Kurulumuzun 26 Nisan 2003 tarih ve 229 sayılı kararı doğrultusunda Nilgün Çarkacı tarafından yükseköğretim alanındaki gelişmeler ve yasal düzenlemeler konusunda hazırlanan ön çalışmanın, Oğuz Gündoğdu ve Hakan Aydoğdu'nun da katılımıyla güncel gelişmeleri de içerecek şekilde, TMMOB Raporuna esas olacak bir taslağa dönüştürülmesine oybirliğiyle,

**Karar No 277:** Irak'a asker gönderilmesine karşı ve Irak'taki işgalin sona erdirilmesi için Yönetim Kurulumuzun 16 Ağustos 2003 tarih ve 268 sayılı kararı doğrultusunda Küresel Barış ve Adalet Koalisyonu tarafından 27 Eylül 2003 tarihinde Ankara'da yapılacak olan "Irak'ta İşgale Son ve Filistin'e Özgürlük" mitingine TMMOB olarak katılınmasına, Odalarımızın ve İl/İlçe Koordinasyon Kurullarımızın katılım konusunda gerekli çalışmaları yapmalarına oybirliğiyle,

**Karar No 278:** Bartın İl Koordinasyon Kurulu Sekreterliği'ne Elektrik Mühendisleri Odası Bartın Temsilcisi Mahmut Demirok'un atanmasına, Sekreteryaya hizmetlerinin Elektrik Mühendisleri Odası Bartın Temsilciliği tarafından yürütülmesine oybirliğiyle,

**Karar No 279:** Yapılan oylamalar sonucunda, TMMOB'ni temsilen Ulusal Bor Araştırma Enstitüsü Yönetim Kurulu üyeliğine atanmak üzere Metalurji Mühendisleri Odası'ndan Talat Çamlıdere'nin ve Kimya Mühendisleri Odası'ndan Funda Altun'un Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı'na bildirilmesine, Ulusal Bor Araştırma Enstitüsü'nde TMMOB'ni temsil edecek üyenin, bu görevi yürütürken kamu yararı ve TMMOB'nin toplumdaki mesleki ilke ve politikalarını her aşamada savunmak ve yaşama geçirmek için çalışmalar yapması, TMMOB ilke ve politikalarına aykırı tutum ve davranışları görüldüğünde TMMOB'nin üyesini geri çekme hakkını kullanması, böyle bir durumda da üyenin bu karara uyması anlayışı ile oybirliğiyle,

**Karar No 280:** Aşağıda isimleri yazılı yabancı uyruklu mühendis ve mimarların Odalarının görüşleri doğrultusunda çalışmalarının uygun

bulunduğunun Bayındırlık ve İskan Bakanlığı'na bildirilmesine (Cemalettin Küçük'ün çekimsiz oyu ile) oyçokluğuyla,

İtalya uyruklu Elektrik-Elektronik Mühendisi Guido REGGIO, Azerbaycan uyruklu Bilgisayar Mühendisi Sadıg FAZAYILOV, Yunanistan uyruklu Gemi Makinaları Mühendisi Bülent Manav HÜSEYİN, Suriye uyruklu İnşaat Mühendisi Mohi Eldin WARRAK, İran uyruklu İnşaat Mühendisi Farahnaz Altı DJAFARBAY, İran uyruklu Jeofizik Mühendisi Asemaneh REZABAKHSH, Vatansız Mimar Alieddin TSORBATJIK, Sudan uyruklu Mimar Khalid El Tayep El HARİTH, Azerbaycan uyruklu Tekstil Mühendisi Elshan ALİYEV.

**Karar No 281:** Aşağıda isimleri yazılı yabancı uyruklu mühendis ve mimarların Odalarının görüşleri doğrultusunda çalışmalarının uygun bulunmadığının Bayındırlık ve İskan Bakanlığı'na bildirilmesine oybirliğiyle,

Azerbaycan uyruklu Bilgisayar Mühendisi Shahın HAJIGULİYEV, Azerbaycan uyruklu Bilgisayar Bilimleri Mühendisi Sadıg HABIBULLAYEV, Tanzanya uyruklu Elektrik-Elektronik Mühendisi Alawı Salum HAMAD, Filistin uyruklu İnşaat Mühendisi Abdel Rahman Ali Hassan Al GAMAL.

**Karar No 282:** Elektromekanik Mühendislerinin Makina Mühendisleri Odası'na kaydolmalarına ve bu kararın TMMOB Olağan Genel Kurulu'na sunulmasına oybirliğiyle,

**Karar No 283:** Dünya Mühendislik Kuruluşları Federasyonu (WFEO)'nun 16-17 Ekim 2003 tarihlerinde Tunus'ta yapılacak Genel Kurulu'na Birliğimizi temsilen TMMOB Başkanı Kaya Güvenç ile giderleri Elektrik Mühendisleri Odası tarafından karşılanmak üzere WFEO Enerji Çalışma Grubu Üyesi H.Ali Yiğit'in katılmasına oybirliğiyle, Kadri Dağhan'ın katılmasına (Mehmet Göçebe'nin karşı oyu ile) oyçokluğuyla,

**Karar No 284:** Toplu İş Sözleşmesi kapsamı dışında kalan Genel Sekreter, Genel Sekreter Yardımcısı ve Danışman ücretlerine 01 Temmuz 2003 tarihinden geçerli olmak üzere toplu sözleşme hükümleri uyarınca aynı tarih itibarıyla toplu iş sözleşmeli personele yapılan ücret artışının aynen uygulanmasına oybirliğiyle,

**Karar No 285:** İstanbul Deprem Master Planı konusunda, TMMOB görüşünü oluşturmak üzere; ilgili Odalarımızın katılımıyla ve İstanbul İl Koordinasyon Kurulu bünyesinde sürdürülen çalışmaları da kapsayacak şekilde bir çalışmanın Mimarlar Odası sekreterliğinde yapılmasına oybirliğiyle,

**Karar No 286:** Yönetim Kurulumuzun 26 Nisan 2003 tarih ve 230 sayılı kararıyla sürdürülerek tamamlanan TMMOB arşivlerinin elektronik ortama aktarılması hizmetlerinin 35.000 sayfaya kadar devamının aynı fiyat ve koşullarda aynı firma ile sürdürülmesine oybirliğiyle,

**Karar No 287:** Mühendislik-Mimarlık Haftası etkinliklerinin 20 Ekim 2003'den itibaren başlayan hafta içinde güncel konuları da içerecek şekilde bölgelerin özgül koşullarıda dikkate alınarak İl/İlçe Koordinasyon Kurulları tarafından gerçekleştirilmesine, bu etkinliklerden birinin Mühendislik-Mimarlık Kurultayı kararlarının tanıtılması ve TMMOB çalışmalarına yansıtılması olarak yapılmasına oybirliğiyle,

**Karar No 288:** TMMOB Yönetim Kurulu toplantılarınının 04 Ekim 2003 ve 25 Ekim 2003 Cumartesi günleri Saat 10.00 da yapılmasına oybirliğiyle,

KARAR VERİLDİ.

Kaya Güvenç, Oğuz Gündoğdu, A. Betül Uyar, Mutlu Erdem, Hüseyin Yeşil, Ekrem Poyraz, Hakan Aydoğdu, Kadir Dağhan, Feyzi Ünal, Nilgün Çarkacı, Celal Beşiktepe, Alaeddin Aras, Necmi Ergin, H. Ali Ulusoy, Sıtkı Erduran, Cemalettin Küçük, M. Remzi Sönmez, A. Rıza Tanrıverdi, Mehmet Göçebe

**TOPLANTI TARİHİ** : 04 Ekim 2003

**TOPLANTI NO** : 24

**Karar No 289:** Güncel ve yerel konularda görüş alışverişinde bulunmak, Mühendislik-Mimarlık Kurultayı kararlarını görüşmek amacıyla bölgelerde toplantılar düzenlenmesine, bölge toplantıları hazırlıklarının İl/İlçe Koordinasyon Kurullarımız aracılığıyla yapılmasına, bu toplantılara TMMOB Yönetim Kurulu üyelerinin görevlendirilmesine ve Oda yöneticilerimizin katılımlarının istenmesine, bölge toplantıları organizasyonu çalışmalarını koordine etmek, harcama yapmak konusunda TMMOB Yürütme Kurulu'nun yetkilendirilmesine oybirliğiyle,

**Karar No 290:** 12-16 Kasım 2003 tarihlerinde Paris'te yapılacak 2. Avrupa Sosyal Forumu'na, Türkiye'ye ayrılan konuşmalardan birini yapmak üzere, TMMOB Başkanı Kaya Güvenç'in katılmasına (Hakan Aydoğdu'nun karşı oyuyla) oyçokluğuyla,

**Karar No 291:** Yalova Yüksel Sitesi ile ilgili Bilirkişi Raporları ile ilgili olarak TMMOB Yönetim Kurulu'nun 13 Eylül 2002 tarih ve 63 sayılı kararıyla Oğuz Gündoğdu, Celal Beşiktepe, Hakkı Atıl ve Hilmi Yüncü'den oluşan Komisyonunun hazırladığı "Yalova ili Yüksel Sitesi Bilirkişi Raporları Üzerine Değerlendirme Raporu"nun kabulüne ve yayınlanmasına, ilgili Üniversitelere gönderilmesine, gerekli değerlendirme için ilgili Odalarımıza, bilgi için Yalova Ağır Ceza Mahkemesi'ne gönderilmesine oybirliğiyle,

**Karar No 292:** Aşağıda isimleri yazılı yabancı uyruklu mühendis ve mimarların Odalarının görüşleri doğrultusunda çalışmalarının uygun bulunduğu Bayındırlık ve İskan Bakanlığı'na bildirilmesine oybirliğiyle,

Burma uyruklu Gıda Mühendisi Maung Chit Oo, Nijerya uyruklu İnşaat Mühendisi Ifeanyichukwu Paschal Nwaribe, Filistin uyruklu Kimya Mühendisi Ayesh A.S. Abusafra, Filistin uyruklu Makina Mühendisi Mahmoud El-Hassani, Tunus uyruklu Endüstri Mühendisi Abdessalem Ben Hassen Maakrech.



**Karar No 293:** Zemin ve Temel Etüdleri ile ilgili 03.10.2003 tarihli toplantı tutanağı da dikkate alınarak Jeofizik, Jeoloji, İnşaat ve Maden Mühendisleri Odalarımızın Başkanları ile birer temsilcilerinin ve bu Odalarımızın TMMOB Yönetim Kurulu Üyelerinin katılımıyla yapılacak toplantıda konunun görüşülerek bir tutanağa bağlanması ve 25 Ekim 2003 günü yapılacak olan TMMOB Yönetim Kurulu toplantısına sunulmasına (Hakkı Atıl'ın karşı oyuyla) oyçokluğuyla,

**Karar No 294:** TMMOB Hukuk Danışmanlarının net ücretlerine 01 Temmuz 2003 tarihinden geçerli olmak üzere aynı tarih itibarıyla toplu iş sözleşmeli personele yapılan ücret artışlarının uygulanmasına oybirliğiyle,

**Karar No 295:** TMMOB Yönetim Kurulu'nun 28 Haziran 2003 günlü toplantısında 260 No'lu kararıyla 3 ay deneme süresiyle Teknik Görevli kadrosuna atanan A.Murat Sümer'in 01 Ekim 2003 tarihi itibarıyla Teknik Görevli kadrosuna atanmasına oybirliğiyle,

KARAR VERİLDİ.

Kaya Güvenç, Oğuz Gündoğdu, A.Betül Uyar, Tezcan E. Abay, Kemal Ulusaler, Ekrem Poyraz, Kadir Dağhan, Hakan Aydoğdu, Celal Beşiktepe, Feyzi Ünal, Alaeddin Aras, Hakkı Atıl, Süleyman S.Altun, İsmail Küçük, H.Ali Ulusoy, M.Remzi Sönmez, Mehmet Göçebe, Gökmen Kılıçoğlu

**TOPLANTI TARİHİ** : 25 Ekim 2003

**TOPLANTI NO** : 25

**Karar No 296:** Muğla İl Koordinasyon Kurulu Sekreterliği'ne İnşaat Mühendisleri Odası Muğla Şube Başkanı Alifer Atasever'in atanmasına, Sekreteryaya hizmetlerinin İnşaat Mühendisleri Odası Muğla Şubesi tarafından yürütülmesine oybirliğiyle,

**Karar No 297:** Kahramanmaraş İl Koordinasyon Kurulu Sekreterliği'ne Elektrik Mühendisleri Odası Kahramanmaraş İl Temsilcisi Serdar Zabun'un atanmasına, Sekreteryaya hizmetlerinin Elektrik Mühendisleri Odası Kahramanmaraş İl Temsilciliği tarafından yürütülmesine oybirliğiyle,

**Karar No 298:** Aşağıda isimleri yazılı yabancı uyruklu mühendislerin Odalarının görüşleri doğrultusunda çalışmalarının uygun bulunduğu Bayındırlık ve İskan Bakanlığı'na bildirilmesine oybirliğiyle,

Pakistan uyruklu Makina Mühendisi Sajjad MUNAVAR, Belçika uyruklu Elektromekanik Mühendisi Marc C.NELIS, Irak uyruklu İnşaat Mühendisi Subhy Mohammad AHMAD, Filistin uyruklu İnşaat Mühendisi Said EL-ZAATARI.

**Karar No 299:** Elektrik M.O., Harita ve Kadastro M.O, İnşaat M.O., Makina M.O. ve Mimarlar Odasının Bursa Şubeleri'nin "Bursa Akademik Odalar Birliği Kooperatifi"ne üye olmak yönünde ilgili Odaların başvurusuna konu olan parselin elde edilmesine ve binanın yapımına ilişkin süreçle ilgili komisyon raporu göz önünde bulundurularak TMMOB Yönetim Kurulu'nun 26 Ekim 2002 tarih ve 95 sayılı kararı ile kabul edilen TMMOB ve Bağlı Birimlerin Taşınmaz Alımı Ve Yapımına İlişkin İlkelerin birinci bölümünde belirtilen ilkelere uygun olmasına karşın aynı İlkelerin 2.3 bölümünde belirtilen arsa ve arazi elde etme süreci ile ilgili ilkelere uygun olmadığı görüldüğünden konunun bu ilkeler çerçevesinde yeniden değerlendirilmek üzere ilgili Odalara iadesine oybirliğiyle,

**Karar No 300:** Maden Mühendisleri Odası Adana Şubesi'nin, büro hizmetlerinde kullanılmak üzere Adana İli Seyhan İlçesi, 391 ada, 29 pafta, 179 parselde kayıtlı, Çınarlı Mahallesi Sun Sineması Sokağı,

Ademoğlu Apartmanı No:5/B Kat:2 Daire: 5 adresindeki taşınmazın Oda adına satın alınması ve tapu işlemlerinin yürütülmesi için Maden Mühendisleri Odası Yönetim Kurulu Başkanı Mehmet Torun ile Yönetim Kurulu Sayman Üyesi Ali Önemli'nin müştereken yetkilendirilmelerine oybirliğiyle,

**Karar No 301:** 2942 Sayılı Kamulaştırma Kanunu'nun 15 nci maddesine göre hazırlık çalışmaları Harita ve Kadastro Mühendisleri Odası Sekreteryalığında oluşturulan Çalışma Grubu tarafından tamamlanan ve TMMOB Yönetim Kurulu'nun 16 Ağustos 2003 tarihli toplantısında alınan 270 no.lu kararı ile değerlendirilerek Yönetim Kurulu'na sunmak üzere görevlendirilen A.Betül Uyar, Celal Beşiktepe ve H.Ali Ulusoy'dan oluşan Komisyon tarafından son şekli verilen "Bilirkişi Olarak Görev Yapacakların Nitelikleri ve Çalışma Esaslarına İlişkin Yönetmelik"ın kabulüne ve TMMOB görüşü olarak Maliye Bakanlığı'na iletilmesine oybirliğiyle,

**Karar No 302:** TMMOB Yönetim Kurulu'nun Oda Başkanları ile yapacağı toplantısının 13 Aralık 2003 tarihinde saat 10:00'da yapılmasına oybirliğiyle,

**Karar No 303:** TMMOB Yönetim Kurulu toplantılarının 16 Kasım 2003 Pazar saat 10:00'da, 14 Aralık 2003 Pazar saat 10:00'da ve 27 Aralık 2003 Cumartesi saat 10:00'da yapılmasına oybirliğiyle,

KARAR VERİLDİ.

Kaya Güvenç, Oğuz Gündoğdu, A.Betül Uyar, Tezcan E. Abay, Hakan Aydoğdu, Kadir Dağhan, Nilgün Çarkacı, Celal Beşiktepe, Ayhan Yüksel, Mahmut Kiper, Sıtkı Erduran, H.Ali Ulusoy, Mehmet Göçebe

**TOPLANTI TARİHİ** : 16 Kasım 2003

**TOPLANTI NO** : 26

**Karar No 304:** Kamu yönetiminde yeniden yapılanma adı altında getirilmek istenen, mesleki alanlarımız ve üyelerimizi doğrudan ilgilendiren, kamu hizmetlerinin ve sosyal devletin tasfiyesine yönelik bir yasa olan Kamu Yönetimi Temel Kanunu ve 2004 yılı bütçesi ile ilgili TMMOB olarak ya da diğer kuruluşlarla birlikte sempozyum, panel, kitlesel basın açıklaması vb. etkinlikler düzenlenmesi ve tüm bu çalışmalarla ilgili harcamalar yapılması için Yürütme Kurulu'na yetki verilmesine oybirliğiyle,

**Karar No 305:** Aşağıda isimleri yazılı yabancı uyruklu mühendislerin Odalarının görüşleri doğrultusunda çalışmalarının uygun bulunduğu Bayındırlık ve İskan Bakanlığı'na bildirilmesine oybirliğiyle,  
Suriye uyruklu Elektrik Mühendisi Firas Maunla MAHMOUD,  
Azerbaycan uyruklu Kontrol ve Bilgisayar Mühendisi Rashed ASGAROV, Moritanya uyruklu Endüstri Mühendisi Yero DEM,

**Karar No 306:** Aşağıda isimleri yazılı yabancı uyruklu mühendislerin Odalarının görüşleri doğrultusunda çalışmalarının uygun bulunmadığının Bayındırlık ve İskan Bakanlığı'na bildirilmesine oybirliğiyle,  
Rusya Federasyonu (Dağıstan Özerk Cumhuriyeti) uyruklu Elektrik-Elektronik Mühendisi, Alimkhan MINATULAEV,

**Karar No 307:** Ürdün uyruklu Kimya Yüksek Mühendisi Bassam Abdelrahman'ın Kimya Mühendisleri Odası'nın görüşleri doğrultusunda çalışma süresinin uzatılması için uygun görüş bildirilmesine oybirliğiyle,

**Karar No 308:** Elektrik Mühendisleri Odası Eskişehir İl Temsilciliği'nin çalışmalarını daha verimli kılmak ve ivme kazandırmak üzere Eskişehir İli Merkez İlçesi 1.Bölge, 36 pafta, 298 ada, 21 parselde kayıtlı, Arifiye Mahallesi, Yalbü Sokak No:18, Yılmazlar İş Merkezi 1.kattaki 5 no.lu bağımsız taşınmazın Oda adına satın alınması ve tapu işlemlerinin yürütülmesi için Elektrik Mühendisleri Odası Eskişehir İl Temsilcisi Ahmet Levent Egüz ile Temsilci Yardımcısı Haydar Aytüre'nin müştereken yetkilendirilmelerine oybirliğiyle,

**Karar No 309:** Ziraat Mühendisleri Odası Çanakkale İl Temsilciliği'nin, büro hizmetlerinde kullanılmak üzere Çanakkale İli Merkez İlçesi, Kemalpaşa Mahallesi Değirmenlik Sokağı, 31 pafta, 189 ada, 140 parselde kayıtlı taşınmazın mülk sahipleri Veli Göktepe ve Ramazan Erol'dan Oda adına satın alınması ve tapu işlemlerinin yürütülmesi için Ziraat Mühendisleri Odası Çanakkale İl Temsilcisi Ayhan Duygun'un yetkilendirilmesine oybirliğiyle,

**Karar No 310:** Uygunluk Değerlendirme Kurulu'na Birliğimizin katılımının uygunluğuna ve Kurul'da Birliğimizi Mahmut Kiper'in asıl, S.Melih Şahin'in yedek üye olarak temsil etmelerine (Necmi Ergin'in karşı oyuyla) oyçokluğuyla,

**Karar No 311:** TMMOB 50. Yıl Çalışmaları kapsamında sürdürülen sözlü tarih çalışmaları için Mühendislik Yayıncılık Ltd. Şti ile yapılan sözleşmenin ve bu sözleşme kapsamında bugüne kadar gerçekleştirilen sözleşmeler için yapılan 2.655.000.000.-TL ödemenin kabulüne, 50. Yıl çalışmalarının eşgüdümü ve harcamaları konusunda Yürütme Kurulu'na yetki verilmesine oybirliğiyle,

**Karar No 312:** Sosyal Güvenlik Yüksek Danışma Kurulu'na Birliğimizi temsilen Alaeddin Aras'ın katılımının uygunluğuna oybirliğiyle,

**Karar No 313:** İş Güvenliği ile Görevli Mühendis veya Teknik Elemanların Görev, Yetki ve Sorumlulukları ile Çalışma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik taslağına ilişkin İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği Çalışma Grubu tarafından Odalarımızın önerileri doğrultusunda hazırlanan görüş ve önerilerin Yürütme Kurulu tarafından değerlendirilerek Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı'na iletilmesine oybirliğiyle,

**Karar No 314:** Jeoloji Mühendisleri Odası'nın 05.11.2003 tarih ve 2592/302 ve 14.11.2003 tarih ve 2720/302 sayılı yazılarının Yönetim Kurulumuzun değerlendirmeleri doğrultusunda yanıtlanması konusunda Yürütme Kurulu'na yetki verilmesine oybirliğiyle,

KARAR VERİLDİ.

Oğuz Gündoğdu, A.Betül Uyar, Hüseyin Yeşil, Ekrem Poyraz, Kadir Dağhan, H.Hasan Tuzcu, Hakkı Atıl, Feyzi Ünal, Alaeddin Aras, Necmi Ergin (310 no.lu karara karşı oy), S.Melih Şahin

**TOPLANTI TARİHİ** : 14 Aralık 2003

**TOPLANTI NO** : 27

**Karar No 315:** Yönetim Kurulumuzun 13 Eylül 2002 tarihli ve 66 sayılı kararında da belirtildiği gibi, TMMOB siyaseti, toplumsal yaşamın bütün alanlarını kapsayan bir süreç olarak görmekte, geçmişten bu yana meslek alanlarımızdaki olayların ve gelişmelerin toplumsal yaşamdaki etkilerini sorgulamakta, üyelerinin, TMMOB, Oda ve diğer birim yöneticilerimizin siyasal etkinliklerde bulunmasını ve bu bağlamda 28 Mart 2004 tarihinde yapılacak yerel seçimlerde aday olmalarını temel hak ve özgürlüklerin ve seçilme haklarının kullanılması olarak kabul etmekte ve saygıyla karşılamaktadır. Ancak, Yönetim Kurulumuzun 13 Aralık 2003 tarihinde Odalarımızın Başkanları ile yaptığı toplantıdaki görüşler doğrultusunda, bu adaylıkların örgütümüzün kamusal denetim işlevlerini zaafa uğratmaması ve örgütümüzün herhangi bir biriminin ilgili partilere ya da adaylara kurumsal desteği anlamına gelmediğini açıklıkla belirtmek için, yerel seçimlerde aday olan TMMOB, Oda ve diğer birimlerinde görev yapan yöneticilerimize, bu görevlerinden ayrılımları için çağrı yapılmasına oybirliğiyle,

**Karar No 316:** Elektronik ortama aktarılan TMMOB arşivinin yayınlanması için yapılan çalışmaların zamanında tamamlanması için, tam gün ya da yarım gün çalışma yapmak üzere, yayın dokümantasyon görevlisi kadrolarına iki kişiye kadar atama yapmak ve atanan personelin ücretlerini belirlemek için Yürütme Kuruluna yetki verilmesine oybirliğiyle,

**Karar No 317:** TMMOB 2004 Yılı Bilirkişilik-Ekspertlik-Hakemlik ve Teknik Müşavirlik Yönetmeliği bilirkişilik ücretlerinin 2003 yılı değerlerine göre %20 oranında arttırılmasına,

Ekspertlik ücretlerinde

A katsayısı: 180.000.000 TL olmak üzere

2004 değerlerinin

- a) 12.000.000.000 TL
- b) 60.000.000.000 TL
- c) 300.000.000.000 TL
- d) 600.000.000.000 TL
- e) 600.000.000.000 TL üstü

olarak belirlenmesine oybirliğiyle,

**Karar No 318:** Yönetim Kurulumuzun 14 Eylül 2003 tarihli ve 282 sayılı, elektromekanik mühendislerinin Makina Mühendisleri Odasına kaydolmaları yönündeki kararının, Belçika uyruklu Elektromekanik Mühendisi Marc C. Nelis’le sınırlı olarak düzeltilmesine oybirliğiyle,

**Karar No 319:** Elektrik Mühendisleri Odası Uşak İl Temsilciliğinin büro hizmetlerinde kullanılmak üzere Tapuda Uşak İli, Merkez İlçesi, Küme Mahallesi, Yücelti-Taslak Sokağı, 29.30 Ş.d. Pafta, 195 ada, 5 parselde kayıtlı, Ahmet Yılancıoğlu İş Hanı Kat:2, No:104-105 Uşak adresindeki iki adet büronun Oda adına satın alınması ve tapu işlemlerinin yürütülmesi için Elektrik Mühendisleri Odası Uşak İl Temsilcisi Yüksel Topaç ile Temsilci Yardımcısı Galip Duru’nun müştereken yetkilendirilmelerine oybirliğiyle,

**Karar No 320:** TMMOB’nin bor alanındaki politikalarını ve görüşlerini geliştirmek, Ulusal Bor Araştırma Enstitüsünün çalışmalarını izlemek ve öneri geliştirmek üzere TMMOB’ni temsilen Ulusal Bor Araştırma Enstitüsü Yönetim Kuruluna atanan üyemizin de katılımıyla Jeofizik, Jeoloji, Kimya, Maden ve Metalurji Mühendisleri Odalarımızın temsilcilerinden oluşacak “TMMOB Bor Komisyonu” adıyla sürekli bir komisyonun kurulmasına oybirliğiyle,

**Karar No 321:** TMMOB Hukuk Danışmanı Nurten Çağlar Yakış’ın, 1.500.000.000 (bir milyarbeşyüz milyon) TL net ücret ve yemek ve taşıt yardımlarından yararlanması karşılığında tam gün süreli çalışmasına, atamasının Hukuk Müşaviri kadrosuna yapılmasına ve sözleşme yapılması için Yürütme Kurulu’na yetki verilmesine oybirliğiyle,

**Karar No 322:** Tez Koop İş Sendikası ile yapılacak Toplu İş Sözleşmesi görüşmelerinde Yönetim Kurulunu temsil etmek üzere A. Betül Uyar, Ekrem Poyraz ve M. Fikret Özbilgin’in görevlendirilmelerine oybirliğiyle,

**Karar No 323:** TMMOB 38. Olağan Genel Kurulu tarihlerinin hedef olarak, çoğunluklu olarak 20-23 Mayıs 2004, çoğunluksuz olarak 27-30 Mayıs 2004 tarihlerinde dört gün süreyle yapılmasına, 37. Dönem Çalışma Raporunun hazırlıklarının başlatılmasına, Genel Kurul ile ilgili ön çalışma ve program taslaklarının Yürütme Kurulu tarafından yapılmasına oybirliğiyle,



**Karar No 324:** TMMOB Yönetim Kurulu toplantı gündemlerinin Odalarımıza gönderilmesine, Birliğimize Yönetim Kurulu kararlarını gönderen İnşaat Mühendisleri Odası ve Makina Mühendisleri Odası dışındaki Odalarımızdan Yönetim Kurulu kararlarını düzenli bir şekilde Birliğimize göndermelerinin istenmesine oybirliğiyle,

**Karar No 325:** Aşağıda isimleri yazılı yabancı uyruklu mühendislerin İnşaat Mühendisleri Odası'nın görüş ve istemleri doğrultusunda çalışma izinlerinin iptal edilmesi için ilgili Bakanlıklara bildirim yapılmasına oybirliğiyle,

Afganistan uyruklu Asadullah Arzbilgi M.Nasır, Azerbaycan uyruklu Elnur Yusıfov, Suriye uyruklu Maher Sokata, İran uyruklu Masoud Salehian Agbolagh, Afganistan uyruklu Mohammad Zarif Rahmetoğlu, Hollanda uyruklu Safar Naser, İran uyruklu Farahnaz Alti Djafarbay, İran uyruklu Mohammad Hady Lemochıazar.

KARAR VERİLDİ.

Kaya Güvenç, Oğuz Gündoğdu, A. Betül Uyar, Hüseyin Yeşil, Ekrem Poyraz, Hakan Aydoğdu, Kadir Dağhan, Celal Beşiktepe, Nilgün Çarkacı, Feyzi Ünal, Hakkı Atıl, Alaeddin Aras, Necmi Ergin, H.Ali Ulusoy, Mehmet Göçebe, A.Rıza Tanrıverdi, M.Remzi Sönmez

**TOPLANTI TARİHİ** : 27 Aralık 2003

**TOPLANTI NO** : 28

**Karar No 326:** Gemi Makinaları İşletme Mühendisleri Odası'nı temsilen TMMOB Yönetim Kurulu üyeliğini sürdüren Arif Attila'nın sağlık durumu nedeniyle Yönetim Kurulu toplantılarına katılmayacağını bildirmesi üzerine, TMMOB Ana Yönetmeliği'nin 22. maddesi uyarınca Yönetim Kurulu toplantılarına ilgili Odanın 1. Yedek Üyesi Zafer Boz'un asıl üye olarak katılması için kendisine yazı yazılmasına oybirliğiyle,

**Karar No 327:** İstanbul Deprem Master Planı konusunda Mimarlar Odası sekreterliğinde TMMOB Afet Komitesi tarafından hazırlanan taslağın,

a) Yönetim Kurulu üyelerince belirtilen görüşler ve öneriler doğrultusunda ve üyelerimizin tartışmasına ve geliştirmesine açık bir çerçeveye metin olarak kabulüne,

b) Doğal afetlerde can ve mal kaybını önleyecek sağlıklı, güvenli yerleşim alanları yaratmanın öncelikle siyasi iktidarın sorumluluğunda olduğundan hareketle, bu sorumluluğun gereklerinin rant yaratılmasına imkan vermeyecek, halkın katılımını esas alan bir anlayışla yerine getirilmesini sağlamak ve bu amaçla yapılması gereken çalışmaları belirlemek amacıyla, demokratik bir baskı gücünün oluşturulması çalışmalarının sürdürülmesine, bu çalışmaların Mimarlar Odası sekreterliğinde yürütülmesine oybirliğiyle,

**Karar No 328:** Düzce Depremzedeler Derneği ve S.S. Evsiz Depremzedeler Dayanışma Konut Yapı Kooperatifi'nin teknik destek talebinin kabulüne ve bu çalışma için Oğuz Gündoğdu Başkanlığında, Harita ve Kadastro Mühendisleri Odası, İnşaat Mühendisleri Odası, Jeofizik Mühendisleri Odası, Jeoloji Mühendisleri Odası, Meteoroloji Mühendisleri Odası, Mimarlar Odası ve Şehir Plancıları Odası temsilcilerinden oluşturulacak bir heyetin görevlendirilmesine oybirliğiyle,

**Karar No 329:** TMMOB İnsan Hakları Çalışma Grubunun Köye Dönüş Projesi/Zorunlu Göç Taslak Raporu'nun bir sonraki toplantıda karara bağlanmasına oybirliğiyle,

**Karar No 330:** TMMOB Makina Mühendisleri Odası'nın Antalya Şubesi Alanya İlçe Temsilciliği'nin büro hizmetlerinde kullanılmak üzere, Tapuda Antalya ili, Alanya ilçesi, Saray Mahallesi, Atatürk Caddesi, Fevziler sok. 463 ada, 155 parselde kayıtlı Bostancıoğlu Apartmanındaki 10 no.lu taşınmazın Oda adına satın alınması ve tapu işlemlerinin yürütülmesi için Makina Mühendisleri Odası Antalya Şube Başkanı Mustafa Karaman ve Şube Saymanı Musa Özata'nın münferiden yetkilendirilmesine oybirliğiyle,

**Karar No 331:** TMMOB Makina Mühendisleri Odası'nın Antalya Şubesi Manavgat İlçe Temsilciliği'nin büro hizmetlerinde kullanılmak üzere Tapuda Antalya İli, Manavgat İlçesi, Aşağı Hisar Mahallesi, 4543 sokak, 1514 ada, 17 parselde kayıtlı 9 no.lu Apartmanın zemin katının Oda adına satın alınması ve tapu işlemlerinin yürütülmesi için Makina Mühendisleri Odası Antalya Şube Başkanı Mustafa Karaman ve Şube Saymanı Musa Özata'nın münferiden yetkilendirilmesine oybirliğiyle,

**Karar No 332:** Rekabet Kurulu'nun 26.05.2003 tarihli Resmi Gazetede yayımlanan kararıyla, TMMOB Yönetim Kurulu Üyeleri hakkında verilen para cezasının TMMOB Yönetim Kurulu'nun değil TMMOB Genel Kurulu kararına dayandığından ve dolayısıyla Yönetim Kurulu üyelerinin bireysel sorumlulukları olmadığından, bu cezaların Birliğimizce karşılanmasına oybirliğiyle,

**Karar No 333:** Adana'da Çamlıca Arsaları olarak bilinen bölgenin Adana Büyükşehir Belediyesi tarafından imara açılması kararına karşı dava açılmasına oybirliğiyle,

**Karar No 334:** TMMOB Yönetim Kurulu toplantılarının 09 Ocak 2004, 23 Ocak 2004 ve 13 Şubat 2004 Cuma günleri saat 13:30'da yapılmasına oybirliğiyle,

KARAR VERİLDİ.

Kaya Güvenç, Oğuz Gündoğdu, A.Betül Uyar, Hüseyin Yeşil, Ekrem Poyraz, Kadir Dağhan, Işık Örsel, Hakkı Atıl, Alaeddin Aras, Necmi Ergin, Mahmut Kiper, Sıtkı Erduran, H.Ali Ulusoy, Mehmet Göçebe, A.Rıza Tanrıverdi, M.Remzi Sönmez

**TOPLANTI TARİHİ** : 09 Ocak 2004

**TOPLANTI NO** : 29

**Karar No 335:** Avrupa Birliği Genel Sekreterliği'nin “Mesleki Yeterliklerin Düzenlenmesi ve Tanınması Hakkında Kanun Tasarısı” ile ilgili çalışmalara Birliğimizi temsilen Gülay Karaküçük, Mehmet Bozkurt ve E.Serdar Karaduman'ın katılmalarına oybirliğiyle,

**Karar No 336:** Kültür ve Turizm Bakanlığı Teftiş Kurulu Başkanlığı'nın Şehir Plancıları Odası İstanbul Şubesi Başkanı Ahmet Turgut hakkında Birliğimize ilettiği şikayet dosyasının ilgisi nedeniyle ve gereği için Şehir Plancıları Odası'na gönderilmesine ve sonuçları hakkında Birliğimizin bilgilendirilmesinin istenmesine oybirliğiyle,

**Karar No 337:** TMMOB İnsan Hakları Çalışma Grubu'nun Köye Dönüş Projesi/Zorunlu Göç Taslak Raporu'nun Yönetim Kurulu üyelerinden ve Odalarımızdan gelen görüşler doğrultusunda son şeklini vermek üzere Yürütme Kurulu'na yetki verilmesine oybirliğiyle,

**Karar No 338:** DİSK, KESK, TMMOB ve TTB tarafından düzenlenen Kamu Yönetimi Temel Kanunu Sempozyumu'nun yayına dönüştürülmesi ve 2250 adedinin basım gideri Birliğimize ait olmak üzere toplam 7000 adet basılması için Yürütme Kurulu'na yetki verilmesine oybirliğiyle,

**Karar No 339:** Bağımsız Sosyal Bilimcilerin “2004 Başında Türkiye Ekonomisi ve Siyasal Yaşam Üzerine Değerlendirmeler” konulu araştırmanın yayına dönüştürülmesi ve 2000 adet basılması için Yürütme Kurulu'na yetki verilmesine oybirliğiyle,

**Karar No 340:** Çalışma izni uzatma başvurusunda bulunan yabancı mühendis mimar ve şehir plancıları arasında denklik belgesine haiz olup da daha önce ilgili Odasına geçici üye kaydı yaptırmamış olanların, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı tarafından verilen geçici izin süresince geçerli olmak üzere ilgili Odaya geçici üyelik kaydının yapılmasına, daha önce ilgili Odasına geçici üye kaydı yaptırmış olanların ise geçici üyelik kayıtlarının Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı

tarafından verilen geçici izin süresinin sonuna kadar uzatılmasının uygunluğuna oybirliğiyle,

**KARAR VERİLDİ.**

Kaya Güvenç, Oğuz Gündoğdu, A.Betül Uyar, Kemal Ulusaler, Hikmet Yüksel, Kadir Dağhan, Hasan Tuzcu, Feyzi Ünal, Alaeddin Aras, Necmi Ergin, Sıtkı Erduran, H.Ali Ulusoy, M.Remzi Sönmez

**TOPLANTI TARİHİ** : 23 Ocak 2004

**TOPLANTI NO** : 30

**Karar No 341:** İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetmeliği'ne karşı dava açılmasına oybirliğiyle,

**Karar No 342:** Aşağıda isimleri yazılı yabancı uyruklu mühendis ve mimarların Odalarının görüşleri doğrultusunda çalışmalarının uygun bulunduğu Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı'na bildirilmesine oybirliğiyle,

İran uyruklu İnşaat Mühendisi Fazlollah Oflat Noubary, Suriye uyruklu Kimya Mühendisi Mohamed Jasem Alkhilil, İran uyruklu Kimya Mühendisi Keivan Khademi Gharalar, Bosna-Hersek uyruklu İç Mimar Alma Muhiç.

**Karar No 343:** Makina Mühendisleri Odası Samsun Şubesi Ordu İl Temsilciliği'nin büro hizmetlerinde kullanılmak üzere Tapuda 2 pafta, 173 ada, 63 parselde kayıtlı, Şarkıye Mahallesi Sahil Caddesi 8/146 arsa paylı 1.kat 4 no.lu bağımsız bölümün Mehriban Türkmen'den Oda adına satın alınması ve tapu işlemlerinin yürütülmesi için Makina Mühendisleri Odası Samsun Şubesi Başkanı A.Kadir Gürkan ve Şube Sekreteri Metin Kıvrırcı'nın müştereken yetkilendirilmesinin uygunluğuna oybirliğiyle,

**Karar No 344:** Makina Mühendisleri Odası Yönetim Kurulu'nun Denizli Şubesi Uşak İl Temsilciliği'nin büro hizmetlerinde kullanılmak üzere Uşak Belediyesi'ne ait İş Hanı'ndan yer alabilmesi için yapılacak ihaleye Oda adına teminat yatırarak katılmaya, ihalede dilediği bedeli pay olarak sürme ye, ihalenin kazanılması halinde ödenmesi gereken, her türlü masrafların ve her türlü vergi ve harçlarının Oda adına yatırılabilmesi için Makina Mühendisleri Odası Denizli Şubesi Yönetim Kurulu'na görev ve yetki verilmesine ilişkin 20.01.2004 tarih ve 2026 sayılı kararının onaylanmasına oybirliğiyle,

**KARAR VERİLDİ.**

Kaya Güvenç, A.Betül Uyar, Hüseyin Yeşil, Hikmet Yüksel, Kadir Dağhan, H.Hasan Tuzcu, Nilgün Çarkacı, Feyzi Ünal, Ayhan Yüksel, Mahmut Kiper, Sıtkı Erduran, A.Rıza Tanrıverdi, M.Remzi Sönmez, Ali Nazmi Ozan

**TOPLANTI TARİHİ** : 13 Şubat 2004

**TOPLANTI NO** : 31

**KARAR NO 345-a** : Özelleştirme Yüksek Kurulu'nun Türkiye Petrol afinerileri A.Ş. (TÜPRAŞ)'nin özelleştirilmesine ilişkin kararının iptali için dava açmaya, açılan davalara müdahil olmaya ve bu konuda gerçekleştirilecek etkinlik ve eylemliliklere katılmaya oybirliğiyle,

**KARAR NO 345-b** : Kamu yönetiminde yeniden yapılanma adı altında getirilen

ve TBMM Genel Kurulu gündemine taşınan, mesleki alanlarımız ile üyelerimizi doğrudan ilgilendiren kamu hizmetlerinin ve sosyal devletin tasfiyesine yönelik bir düzenleme olan Kamu Yönetimi Temel Kanunu Tasarısı ve ekleri niteliğindeki diğer ilgili kanunların TBMM'nden geri çekilmesi için, TMMOB olarak ya da diğer kuruluşlarla birlikte ülke düzeyinde afiş, bildiri, kitlesel basın açıklamaları, miting vb. etkinlik ve eylemlilikler planlamaya, yayınlamaya ve gerçekleştirmeye, diğer kuruluşların bu tür etkinliklerini desteklemeye, TMMOB Bülteni özel sayıları yayınlamaya ve tüm bu çalışmalarla ilgili harcama yapmak da dahil olmak üzere Yürütme Kurulu'na yetki verilmesine oybirliğiyle,

**KARAR NO 345-c** : Genel Kurul tarihleri kesinleşen Odalarımızın Genel Kurullarına aşağıda isimleri yazılı Yönetim Kurulu Üyelerimizin TMMOB Gözlemcisi olarak atanmalarına oybirliğiyle,

<b>Odası</b>	<b>Gözlemci</b>	<b>Tarih</b>
Petrol Mühendisleri Odası	Sıtkı Erduran	14-15 Şubat 2004
Maden Mühendisleri Odası	Hakkı Atıl	21-22 Şubat 2004
Ziraat Mühendisleri Odası	Hakan Genç	21-22 Şubat 2004
Fizik Mühendisleri Odası	Hakan Genç	28-29 Şubat 2004
Gıda Mühendisleri Odası	Alaeddin Aras	28-29 Şubat 2004
Metalurji Mühendisleri Odası	Hakkı Atıl	28-29 Şubat 2004
Tekstil Mühendisleri Odası	Mehmet Güzel	28-29 Şubat 2004
Çevre Mühendisleri Odası	Alaeddin Aras	5-6-7 Mart 2004
Şehir Plancıları Odası	Ayşegül Bildirici	5-6-7 Mart 2004
Gemi Mühendisleri Odası	Mehmet Göçebe	6-7 Mart 2004

**KARAR NO 345-d :** Aşağıda isimleri yazılı yabancı mühendis ve mimarların Odalarının görüşleri doğrultusunda çalışmalarının uygun bulunduğu Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı'na bildirilmesine oybirliğiyle,

Filistin uyruklu Kimya Mühendisi Naim E.A.Darwish, Kırgızistan uyruklu Tekstil Mühendisi Taalaibek Alymbaev.

**KARAR NO 345-e :** İş Güvenliği ile Görevli Mühendis veya Teknik Elemanların

Görev, Yetki ve Sorumlulukları ile Çalışma Usul ve Esasları Hakkında önetmeliğin iptali için dava açılmasına oybirliğiyle,

**KARAR NO 346 :** Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı'nın İş Güvenliği Uzmanlığı Eğitim Komisyonu'na ve işyerlerinin iş sağlığı ve güvenliği açısından hangi risk grubuna gireceğinin tespiti ile ilgili olarak kurulacak Risk Grupları Komisyonu'na Birliğimizi temsilen Kimya Mühendisleri Odası üyesi Müjdat Aydın'ın katılımının uygunluğuna oybirliğiyle,

**KARAR NO 347 :** İnşaat Mühendisleri Odası'nın 15 Ocak 2004 tarih ve 46 No.lu toplantısında aldığı, Oda Denetleme Kurulu Üyelerinin istifaları ve boşalan üyeliklere davet edilen yedek üyelerin daveti yanıtı bırakmaları sonucunda Denetleme Kurulu'nun karar verme çoğunluğunu kaybetmesi nedeniyle Odanın TMMOB Denetleme Kurulu tarafından denetlenmesi kararı doğrultusunda Birliğimize yapmış olduğu başvurunun uygunluğuna ve İnşaat Mühendisleri Odası'nın TMMOB Denetleme Kurulu tarafından denetlenmesine oybirliğiyle,

**KARAR NO 348 :** İnşaat Mühendisleri Odası Akhisar Temsilciliği'nin büro hizmetlerinde kullanılmak üzere Manisa İli Akhisar İlçesi Hashoca Mahallesi, 116-124 No.lu Sokak'ta, 40 pafta, 190 ada, 1 parsel'de kayıtlı taşınmazın Oda adına satın alınması ve tapu işlemlerinin yürütülmesi için İnşaat Mühendisleri Odası Akhisar Temsilcilik Kurulu Üyeleri Erol Akay ve Salih Hızlı'nın müştereken yetkilendirilmelerinin uygunluğuna (A.Betül Uyar'ın çekimser oyuyla) oyçokluğuyla,

**KARAR NO 349:** TMMOB Yüksek Onur Kurulu, Oda Onur Kurulları ve Oda Yönetim Kurullarının örgüt içi eğitiminin sağlanması amacıyla TMMOB'nin idare hukukunda yeri, işlevi, merkezi idare ile olan ilişkisinin niteliği, TMMOB Yüksek Onur Kurulu ve Oda Onur



Kurullarının konumu, işlevleri ve sorumlulukları, disiplin soruşturmalarında izlenecek usul ve esaslar ana başlıklarından oluşacak bir Eğitim Seminerinin TMMOB Yüksek Onur Kurulu Üyeleri, Oda Onur Kurullarından en az üç üye ve Oda Yönetim Kurulu Üyelerinden en az bir üyenin katılımıyla 8 Mayıs 2004 tarihinde yapılmasına, hazırlık çalışmaları ve harcamalar için Yürütme Kurulu'na yetki verilmesine oybirliğiyle,

**KARAR NO 350 :** Birliğimize bir adet lazer yazıcı alınması konusunda Yürütme Kurulu'na yetki verilmesine oybirliğiyle,

**KARAR NO 351 :** TMMOB Genel Kurulu hazırlıklarının da görüşüleceği TMMOB 37.Dönem son Danışma Kurulu toplantısının 24 Nisan 2004, TMMOB Yönetim Kurulu ile Oda Başkanları ortak toplantısının 15 Mayıs 2004 Cumartesi günleri saat 10:00'da yapılmasına oybirliğiyle,

**KARAR NO 352 :** TMMOB Yönetim Kurulu toplantılarının 29 Şubat 2004 Pazar, 20 Mart 2004 ve 03 Nisan 2004 Cumartesi, 18 Nisan 2004, 25 Nisan 2004, 16 Mayıs 2004 Pazar günleri saat 10:00'da ve 26 Mayıs 2004 Çarşamba günü saat 15:00'de yapılmasına oybirliğiyle,

KARAR VERİLDİ.

Kaya Güvenç, A.Betül Uyar (348 no.lu karara çekimser oy), Ethem Torunoğlu Hikmet Yüksel, Kadir Dağhan, Feyzi Ünal, Celal Beşiktepe, Serdar Ö.Kaynak, Alaeddin Aras, Hakkı Atıl, H.Ali Ulusoy, İsmail Küçük, Mahmut Kiper, M.Remzi Sönmez, A.Rıza Tanrıverdi, Mehmet Göçebe, Ali Nazmi Ozan

**TOPLANTI TARİHİ : 29 Şubat 2004**

**TOPLANTI NO : 32**

**Karar No 353:** Genel Kurul tarihleri kesinleşen Odalarımızın Genel Kurullarına aşağıda isimleri yazılı Yönetim Kurulu Üyelerimizin TMMOB Gözlemcisi olarak atanmalarına oybirliğiyle,

Odası	Gözlemci	Tarih
İnşaat Mühendisleri Odası	Necmi Ergin	12-13-14 Mart 2004
Gemi Makinaları İşl. Müh. Odası	Mehmet Göçebe	13-14 Mart 2004
Jeoloji Mühendisleri Odası	Sıtkı Erduran	13-14 Mart 2004
Kimya Mühendisleri Odası	Kadir Dağhan	13-14 Mart 2004

**KARAR NO 354 :** İçişleri Bakanlığı Emniyet Genel Müdürlüğü Karayolları Trafik Güvenliği Kurulu'nda 2004 yılı içerisinde Birliğimizi İnşaat Mühendisleri Odası adayı Cumhur Aydın'ın asıl, Makina Mühendisleri Odası adayı Ali Ekber Çakar'ın yedek olarak temsil etmelerine, toplantılara katılan temsilcilerimizin iletişim içinde çalışmalarını sürdürmelerine, toplantı gündem ve tutanaklarının TMMOB'ne iletilmesine oybirliğiyle,

**KARAR NO 355:** Aşağıda isimleri yazılı yabancı uyruklu mühendis ve mimarların Odalarının görüşleri doğrultusunda ülkemizde çalışmalarının uygun bulunduğu Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı'na bildirilmesine oybirliğiyle,

Makedonya uyruklu Mimar Sunay Yusuf, Makedonya uyruklu Elektronik ve Haberleşme Mühendisi Altaj Sejfula, Kırgızistan uyruklu Bilgisayar Bilimleri Mühendisi Nurles Turdumanbetov,

**KARAR NO 356:** Elektrik Mühendisleri Odası'nın görüşleri doğrultusunda Irak uyruklu Elektrik-Elektronik Mühendisi Zana K.Shakir'in ülkemizde çalışmasının uygun bulunmadığının Bayındırlık ve İskan Bakanlığı'na bildirilmesine oybirliğiyle,

**KARAR NO 357 :** TMMOB İnşaat Mühendisleri Odası Ana Yönetmeliği'nin Hukuk Müşavirimizin uygun görüşleri doğrultusunda kabulüne ve Resmi Gazete'de yayınlanması konusunda Yürütme Kurulu'na görev ve yetki verilmesine oybirliğiyle,

**KARAR NO 358 :** TMMOB Çevre Mühendisleri Odası Ana Yönetmeliği'nde meslek alanlarıyla ilgili tanımların ve yetkilerin yer alması nedeniyle yeniden düzenlenmesi için Odamıza iade edilmesine oybirliğiyle,

**KARAR NO 359 :** TMMOB Jeofizik Mühendisleri Odası Ana Yönetmeliği'nde meslek alanlarıyla ilgili tanımların ve yetkilerin yer alması ve hukuk müşavirliğimizin yönetmeliğin kimi maddelerinde düzenleme yapılması görüşü de dikkate alınarak konunun Odayla görüşülerek çözümlenmesi için Yürütme Kurulu'na yetki verilmesine oybirliğiyle,

**KARAR NO 360 :** TMMOB Ana Yönetmeliği'nin Oda Onur Kurullarıyla ilgili 78 inci maddesi "Oda Onur Kurulu çalışmalarında TMMOB Disiplin Yönetmeliği uygulanır" hükmünü içermesi nedeniyle TMMOB Disiplin Yönetmeliği'nin TMMOB'ne bağlı tüm Odalar için geçerliği olduğuna, bu bağlamda da İnşaat Mühendisleri Odası Disiplin Yönetmeliği'nin Resmi Gazete'de yayınlanması ile ilgili Oda talebi konusunda TMMOB Yönetim Kurulu tarafından yetkisizlik nedeniyle karar alınmayacağından Yönetmeliğin Odaya iadesine oybirliğiyle,

**KARAR NO 361 :** İçişleri Bakanlığı Kontrolörlüğü'nün gereği için Birliğimize ilettiği İnşaat Mühendisi Hasan Düvenci, İnşaat Mühendisi Şefik Eker, Mimar Hamdi Balatan, Mimar Hüseyin Enis Malkara, Mimar Mülahim Yılmaz ve Mimar Hüseyin Korucu hakkındaki Soruşturma Raporu'nun gereği için İnşaat Mühendisleri Odası ve Mimarlar Odası'na gönderilmesine ve sonuçları hakkında Birliğimizin bilgilendirilmesinin istenmesine oybirliğiyle,

**KARAR NO 362 :** TMMOB Yönetim Kurulu'nun 07.06.2003 tarih ve 254 No'lu kararı gereğince Biyomühendislerin Odalarımızdan hangisine kaydının yapılacağı konusunda çalışmalar yapmak üzere oluşturulan komisyonun değerlendirmeleri doğrultusunda; Biyomühendis unvanı alanların Kimya Mühendisleri Odası'na kaydolmalarına ve bu kararın TMMOB Genel Kurulu'na sunulmasına oybirliğiyle,

**KARAR NO 363 :** Kocaeli Depremzedeler Derneği ve S.S. Kocaeli Evsiz Depremzedeler Dayanışma Konut Yapı Kooperatifi'nin teknik destek talebinin kabulüne ve bu çalışma için Oğuz Gündoğdu Başkanlığında, Harita ve Kadastro Mühendisleri Odası, İnşaat Mühendisleri Odası, Jeofizik Mühendisleri Odası, Jeoloji Mühendisleri Odası, Meteoroloji Mühendisleri Odası, Mimarlar Odası ve şehir Plancıları Odası temsilcilerinden oluşturulacak bir heyetin görevlendirilmesine oybirliğiyle,

**KARAR NO 364 :** Tez-Koop-İş Sendikası ile yapılan Toplu İş Sözleşmesi görüşmelerinin bağıtlanması konusunda Yürütme Kurulu'na yetki verilmesine oybirliğiyle,

**KARAR NO 365:** Başbakanlık Türkiye Acil Durum Yönetimi Genel üdürlüğü'nde yapılacak Deprem/Afet Öncesi Güçlendirme alışmaları erevesinde yapılacak toplantıya Birliğimizi temsilen İnşaat Mühendisleri Odası'ndan bir temsilcinin katılarak sunum yapmasına oybirliğiyle,

**KARAR NO 366:** 8.Tüketici Konseyi'nde Birliğimizi Nüvit Soylu'nun temsil etmesine oybirliğiyle,

**KARAR NO 367:** 28 Mart Yerel Seçimleri dolayısıyla, TMMOB'nin "Nasıl Bir Demokrasi, Nasıl Bir Yerel Yönetim" konusundaki görüş ve istemlerinin kamuoyuna açıklanmasına, açıklama metni taslağının Celal Beşiktepe tarafından hazırlanmasına ve Yönetim Kurulu üyelerinin de görüşleri alınarak açıklamanın yapılması için Yürütme Kurulu'na yetki verilmesine oybirliğiyle,

**KARAR NO 368:** TMMOB Mühendislik ve Mimarlık Kurultayı alışma Grubu'nun 28 şubat 2004 tarihli kararları ve eklerinin Odalarımıza gönderilmesine ve ekleri ("TMMOB Yetkin Mühendislik, Meslek İçi Eğitim ve Belgelendirme ereve Yönetmeliği Taslağı" ve "TMMOB Meslek Dalı Ana Komisyonları Kuruluş ve alışma Yönetmeliği Taslağı") hakkında Odalarımızın görüş ve önerilerinin istenmesine (Celal Beşiktepe, Hakkı Atıl ve Mehmet Göçebe'nin karşı oylarıyla) oyçokluğuyla,

**KARAR NO 369:** TMMOB Yönetim Kurulu'nun 27 Aralık 2004 tarih ve 327

sayılı kararıyla İstanbul Master Planı konusunda Mimarlar Odası ekreteryasında sürdürülen çalışmalar için "TMMOB Adına Sekreteryası Odalar

arafından Yürütülen Kongre, Kurultay ve Sempozyum Düzenleme önetmeliği"nin hükümleri doğrultusunda personel istihdamının Sekreter Odalarımızın yetkisinde olduğuna ve bu çerçevede yapılan atamanın uygunluğuna oybirliğiyle,

**KARAR NO 370 :** TMMOB Makina Mühendisleri Odası adına kayıtlı bulunan İzmir İli, Karşıyaka İlçesi, Salhane Mahallesi 25342 ada, 1 parsel numaralı arsa üzerindeki taşınmaz kat irtifakı ile yükümlü olarak veya olmayarak ayrı ayrı bağımsız bölümler halinde veya tamamını dilediği şekilde dilediği şartlarla satmaya, kalan bakiye borçlar için ipotekler tesis etmeye, 634 sayılı yasa gereği kat mülkiyeti tesis etmeye, cins değişikliği yaptırmaya veya Odanın gayrimenkulleri üzerinde Odanın her türlü borçlarına istinaden taşınmazlarını dilediği şekilde ve derecelerde ve dilediği bedeller üzerinden değişik zamanlarda ipotekler tesis etmeye Makina Mühendisleri Odası Yönetim Kurulu'nun almış olduğu işlemlere yönelik kararlardan sonra Makina Mühendisleri Odası İzmir Şubesi Yönetim Kurulu'na, iki imza ile her türlü tasarruf işlemlerini yapmak üzere yetki verilmesinin uygunluğuna (Celal Beşiktepe'nin karşı, Mehmet Göçebe'nin çekimser oylarıyla) oyçokluğuyla,

**KARAR NO 371 :** TMMOB 2003-2004 yılı bütçe döneminin 31 Mart 2004 tarihi itibarıyla sona erecek olması nedeniyle Odalarımızdan dönem sonu itibarıyla Birlik ödentilerini ve 31.12.2002 tarihine kadar ödenmesi gereken Bina Fonu Katılım Paylarını 31 Mart 2004 tarihine kadar ödemeleri, bu süre içinde yükümlülüğünü yerine getiremeyecek Odaların gerekçelerini ve ödeme planlarını yazılı olarak bildirmeleri için yazı yazılmasına oybirliğiyle,

**KARAR NO 372 :** Bayındırlık ve İskan Bakanlığı Deprem Şurası Komisyonlarına Yönetim Kurulu'muzdan Oğuz Gündoğdu ve M.Remzi Sönmez'in katılmalarına, ayrıca Odalarımızdan komisyonlar için isim istenmesine ve komisyonlara katılacak temsilcilerin belirlenmesi konusunda Yürütme Kurulu'na yetki verilmesine oybirliğiyle,

KARAR VERİLDİ.

Kaya Güvenç, Oğuz Gündoğdu, A.Betül Uyar, Hüseyin Yeşil, Hikmet Yüксе, Hakan Aydoğdu, Kadir Dağhan, Nilgün Çarkacı, Celal Beşiktepe (368 ve 370 no.lu karara karşı oy), Hakkı Atıl (368 no.lu karara karşı oy), Alaeddin Aras, Necmi Ergin, H.Ali Ulusoy, Sıtkı Erduran, Mehmet Göçebe, M.Remzi Sönmez (368 no.lu karara karşı 370 no.lu karara çekimser oy)

**TOPLANTI TARİHİ : 20 Mart 2004**

**TOPLANTI NO : 33**

**KARAR NO 373 :** Genel Kurul tarihleri kesinleşen Odalarımızın Genel Kurullarına aşağıda isimleri yazılı Yönetim Kurulu Üyelerimizin TMMOB Gözlemcisi olarak atanmalarına oybirliğiyle,

Odası	Gözlemci	Tarih
İç Mimarlar Odası	Osman Balaban	10-11 Nisan 2004
Jeofizik Mühendisleri Odası	Ali Rıza Tanrıverdi	10-11 Nisan 2004
Meteoroloji Mühendisleri Odası	Kadir Dağhan	10-11 Nisan 2004
Elektrik Mühendisleri Odası	Alaeddin Aras	16-17-18 Nisan 2004
Harita ve Kadastro Müh. Odası	Sıtkı Erduran	16-17-18 Nisan 2004
Mimarlar Odası	M.Remzi Sönmez	16-17-18 Nisan 2004
Makina Mühendisleri Odası	Oğuz Gündoğdu	17-18 Nisan 2004
Peyzaj Mimarları Odası	Necmi Ergin	17-18 Nisan 2004

**KARAR NO 374 :** TMMOB Genel Kurulunda TMMOB Ana Yönetmeliği ve Yönetmeliklerin yeniden ele alınması konusunda çalışmalar yapılmasına ve aşağıda gruplandırılmış yönetmeliklerle ilgili hazırlık komisyonlarının kurulmasına, 6.Grup'taki Yönetmeliklerle ilgili çalışmaların Serbest Mühendislik Müşavirlik Çalışma Grubu tarafından, 8.Grup'taki Yönetmeliklerle ilgili çalışmaların Mühendislik-Mimarlık Kurultayı Çalışma Grubu tarafından yürütülmesine ve diğer komisyonlarda görev alacaklar için Odalarımızdan isim istenmesine, Yönetim Kurulu'ndan 2.Grup için A.Betül Uyar'ın, 4.Grup için Mehmet Göçebe ve Hakan Aydoğdu'nun, 6.Grup için Oğuz Gündoğdu ve M.Remzi Sönmez'in, görevlendirilmesine oybirliğiyle,

### 1. GRUP

- TMMOB Ana Yönetmeliği

### 2. GRUP

- TMMOB ve Odalar Mali İşler Yönetmeliği

- TMMOB ve Odalar Denetim Yönetmeliği

- TMMOB 2004-2005 Dönemi Bütçe Uygulama Esasları Yönetmeliği

### 3. GRUP

- TMMOB Disiplin Yönetmeliği

#### 4. GRUP

- TMMOB İşyeri Temsilcileri Kurulu ve İşyeri Temsilciliği Yönetmeliği
- TMMOB Mühendislik-Mimarlık Öğrencileri Kolu Yönetmeliği
- TMMOB İl Koordinasyon Kurulları Yönetmeliği

#### 5. GRUP

- TMMOB ..... Yılı Bilirkişilik-Ekspertlik-Hakemlik ve Teknik Müşavirlik Yönetmeliği
- TMMOB Ödül Verme ve Ödül Aday Gösterme Yönetmeliği
- TMMOB ve Odalar Tüzük, Yönetmelik ve Yönergelerin Hazırlanmasına İlişkin Esaslar Yönetmeliği
- TMMOB Adına Sekreteryası Odalar Tarafından Yürütülen Kongre, Kurultay ve Sempozyum Düzenleme Yönetmeliği
- TMMOB Hukuk İşleri Yönetmeliği

#### 6. GRUP

- TMMOB Serbest Müşavirlik Mühendislik ve Mimarlık Hizmetleri ve Büro Tescil Belgesi Yönetmeliği
- TMMOB Serbest Mühendislik ve Mimarlık Hizmetleri Asgari Ücret Yönetmeliği
- TMMOB Asgari Ücret ve Çizim Standartları Tesbit Komisyonu ve Kontrol Bürolarının Kurulmasına İlişkin Yönetmelik
- TMMOB Mimarlık Mühendislik Hizmetleri ve Asgari Ücret-Asgari Çizim ve Düzenleme Esasları Yönetmeliği

#### 7. GRUP

- TMMOB Yabancı Mühendis, Mimar ve Şehir Plancıları'nın Çalışma İzni Müracaatlarının Değerlendirilmesinde Odalarca Aranacak Koşullar Hakkında Yönetmelik

#### 8. GRUP

- TMMOB Yetkin Mühendislik, Meslek İçi Eğitim ve Belgelendirme Yönetmeliği
- TMMOB Meslek Dalı Ana Komisyonları Kuruluş ve Çalışma Yönetmeliği
- TMMOB Mesleki Davranış İlkeleri

**KARAR NO 375 :** Balıkesir Belediyesi tarafından alınan “yeşil alanların yapılaşmaya açılması” kararına karşı dava açılmasına oybirliğiyle,



**KARAR NO 376 :** Üniversitelerin “Malzeme Bilimi ve Mühendisliği” Bölümü

mezunlarının Metalurji Mühendisleri Odası'na kaydolmalarına ve bu kararın TMMOB Genel Kurulu'na sunulmasına oybirliğiyle,

**KARAR NO 377 :** Biyomedikal Mühendislerinin Odalarımızdan hangisine kaydının yapılacağı konusunda çalışmalar yapmak ve Yönetim Kurulu'na sunmak üzere, Yönetim Kurulu üyeleri Hüseyin Yeşil, Ekrem Poyraz ve Alaeddin Aras ile Elektrik, Fizik ve Kimya Mühendisleri Odalarımızdan birer temsilcinin katılımıyla bir komisyon kurulmasına oybirliğiyle,

**KARAR NO 378 :** Gıda Mühendisleri Odası'nın görüşleri doğrultusunda Makedonya uyruklu Halil Kahja'ya mesleki yeterlilik prosedürünün uygulanmamasının Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı'na bildirilmesine oybirliğiyle,

**KARAR NO 379 :** Maden Mühendisleri Odası'nın görüşleri doğrultusunda Suriye uyruklu Maden Mühendisi Mohamad Khalil'in ülkemizde çalışmasının uygun bulunmadığının Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı'na bildirilmesine oybirliğiyle,

**KARAR NO 380 :** Aşağıda isimleri yazılı yabancı uyruklu mühendislerin Odalarının görüşleri doğrultusunda ülkemizde çalışmalarının uygun bulunduğu Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı'na bildirilmesine oybirliğiyle,

Hindistan uyruklu Havacılık Mühendisi Anas Seyed Saeet Ahsan Abidi, Nijerya uyruklu Bilgisayar Mühendisi Joseph Ikechukwu Obi.

**KARAR NO 381 :** Uygunluk Değerlendirme Kurulu çalışmaları, uygunluk değerlendirme konusunda Odalarımızın konumları ile “İmar ve Şehirleşme” ve “Kentsel Dönüşüm” yasa taslakları üzerine görüşme, Yerel Seçimler ve Oda Genel Kurullarının değerlendirilmesi gündemiyle 02 Nisan 2004 Cuma günü saat 17:00'de TMMOB Yönetim Kurulu ile Oda Başkanları ortak toplantısı yapılmasına oybirliğiyle,

**KARAR NO 382 :** Elektrik Mühendisleri Odası Trabzon Şubesi'nin büro hizmetlerinde kullanılmak üzere Tapuda Trabzon İli, İskenderpaşa Mahallesi, Dervişoğlu Sokak, F 4 3 D 25 C.4.B Pafta, 305 Ada, 163 Parselde kayıtlı, Bayraktar İş Merkezi'nin 6.Katında bulunan 111-112 no.lu taşınmazların Oda adına satın alınması ve tapu işlemlerinin

yürütülmesi için Elektrik Mühendisleri Odası Trabzon Şubesi Yönetim Kurulu Yazman Üyesi Yüksel Yavuz ile Yönetim Kurulu Sayman Üyesi İmdat Kölemenoglu'nun müştereken yetkilendirilmelerinin uygunluğuna oybirliğiyle,

**KARAR NO 383 :** TMMOB Yönetim Kurulu'nun Elektrik Mühendisleri Odası

Uşak İl Temsilciliği'ne mülk alımı ile ilgili 14 Aralık 2003 tarih ve 319 sayılı yetkilendirme kararının iptaline, Elektrik Mühendisleri Odası Uşak İl Temsilciliğinin büro hizmetlerinde kullanılmak üzere Tapuda Uşak İli, Merkez İlçesi, Küme Mahallesi, 29-L-3-B Pafta, 200 Ada, 31 Parselde kayıtlı, Belediye İş Hanı No:161 Uşak adresindeki işyerinin 3.Katında bulunan 161 ve 162 nolu bağımsız taşınmazların Oda adına satın alınması ve tapu işlemlerinin yürütülmesi için Elektrik Mühendisleri Odası Denizli Şubesi Yönetim Kurulu Başkanı Cengiz Süzük ile Yönetim Kurulu Yazman Üyesi Cevat Uçman'ın müştereken yetkilendirilmelerinin uygunluğuna oybirliğiyle,

**KARAR NO 384 :** Toplu İş Sözleşmesi kapsamı dışında kalan Genel Sekreter,

Genel Sekreter Yardımcısı ve Danışman kadrolarında istihdam edilen personel ücretlerine 01 Ocak 2004 tarihinden geçerli olmak üzere toplu sözleşme hükümleri uyarınca aynı tarih itibarıyla toplu iş sözleşmeli personele yapılan ücret artışı ve diğer artış oranlarının aynen uygulanmasına, Teknik Görevli Murat Sümer'in ücretinin ikramiye dahil net bir milyar TL olarak kabulüne oybirliğiyle,

**KARAR NO 385 :** Taşınmaz kültür varlığı olarak kabul edilen Zeugma Mozaikleri'nin, Kültür ve Turizm Bakanlığı tarafından Haziran ayında İstanbul'da yapılacak olan NATO toplantısı için sergilenmek üzere Topkapı Müzesi'ne nakledilmesine karşı TMMOB olarak ya da diğer meslek ve demokratik kitle örgütleriyle birlikte dava açılması ve açılan ya da açılacak davalara müdahil olunması için Gaziantep İl Koordinasyon Kurulu Sekreterliği'ne yetki verilmesine oybirliğiyle,

**KARAR NO 386 :** 23 Ocak 2004 tarihli Yönetim Kurulu Toplantısında alınan 341, 342, 343 ve 344 no'lu kararlar sehven 13 Şubat 2004 tarihli Yönetim Kurulu Toplantısındaki kararlara da verildiğinden, 13 Şubat 2004 tarihli Yönetim Kurulu Toplantısında alınan 341, 342, 343, 344 ve 345 no'lu kararların 345-a, 345-b, 345-c, 345-d ve 345-e olarak değiştirilmesine oybirliğiyle,

KARAR VERİLDİ.

Kaya Güvenç, OĞuz Gündoğdu, A.Betül Uyar, Hüseyin Yeşil, Hikmet Yüksel, Hakan Aydoğdu, Kadir Dağhan, Nilgün arkacı, Celal Beşiktepe, Necmi Ergin, Alaeddin Aras, Hakkı Atıl, Sıtkı Erduran, Mahmut Kiper, Osman Balaban, A.Rıza Tanrıverdi, Mehmet G6ebe

**TOPLANTI TARİHİ** : 03 Nisan 2004

**TOPLANTI NO** : 34

**KARAR NO 387:** TMMOB 38. Olağan Genel Kurulu'nun çoğunluklu olarak 20-21-22 Mayıs 2004 tarihinde Saat 10:00'da TMMOB'nde (Atatürk Bulvarı No:131 Kat:9 Bakanlıklar-Ankara), bu toplantıda çoğunluk sağlanamadığı takdirde Genel Kurulun 27-28-29 Mayıs 2004 tarihlerinde Saat 09:00'da DSİ Toplantı Salonu'nda (Yücetepe-Ankara) çoğunluk aranmaksızın aşağıdaki gündemle toplanmasına; seçimlerin çoğunluk sağlandığı takdirde 23 Mayıs 2004, çoğunluk aranmaksızın 30 Mayıs 2004 Pazar günü Saat 09:00-17:00 arasında TMMOB Mimarlar Odası Binasında (Konur Sokak No:4 Kat:5 Kızılay-Ankara) yapılmasına oybirliğiyle,

### **Gündem**

1. Açılış ve Divan Seçimleri,
  2. Saygı Duruşu ve Anıtkabir Çelenk Komisyonu Seçimi,
  3. Gündemin Karara Bağlanması
  4. Yönetim Kurulu Başkanı'nın Açılış Konuşması,
  5. Konukların Konuşmaları,
  6. Komisyonların Seçimi,
    - Yönetmeliklerle ilgili komisyonlar
    - Mali İşler ve Bütçe Komisyonu
    - Genel Kurul Sonuç Bildirgesi Komisyonu
  7. Yönetim Kurulu, Denetleme Kurulu ve Yüksek Onur Kurulu Çalışma Raporlarının Okunması, Görüşülmesi,
  8. 37. Dönem Yönetim Kurulu'nun Aklanması,
  9. 37. Dönem Yönetim Kurulu tarafından sunulan karar taslaklarının görüşülmesi,
  10. Komisyon Raporlarının Görüşülmesi ve Karara Bağlanması,
  11. Yönetim Kurulu, Denetleme Kurulu ve Yüksek Onur Kurulu Adaylarının Açıklanması,
  12. Dilek ve Öneriler
- Seçimler**

**KARAR NO 388:** TMMOB 50.Yıl çalışmaları kapsamında sayısal ortama aktarılan,

Yönetim Kurulu Kararları ve Tutanakları, Genel Kurul Kararları, Diğer Genel Kurul Belgeleri (Önergeler, Komisyon Raporları, Kutlama Mesajları, Katılım Listeleri vb.), Süreli Yayınlar (TMMOB Bültenleri, Birlik Haberleri, vb.), TMMOB Kitapları ve Kurullar Tarihçesi'nden oluşan TMMOB Arşivinin

Web sitemizde ayrı bir bölüm olarak kullanıma açılmasına, CD ortamına aktarılıp, çoğaltılarak 38. Genel Kurul Genel Kurul delegelerine dağıtılmasına, tüm bu çalışmaların takviminin belirlenmesi ve gerekli harcamaların yapılması konusunda Yürütme Kurulu'na yetki verilmesine oybirliğiyle,

Genel Kurul Bant Çözümlerinin ve Sözlü Tarih Çalışmalarının ise üyelerimiz ya da araştırmacılar tarafından TMMOB'nde kullanımına olanak sağlanmasına, bu konunun düzenlenmesi için bir çalışma yapılmasına oybirliğiyle,

**KARAR NO 389:** 2002-2004 TMMOB ve Odalar Tanıtımı, Mühendislik-Mimarlık Öyküleri, 50. Yıl Andacı kitaplarının TMMOB 38. Genel Kuruluna katılacak delegelere, örgüt birimlerine (Odalar, Şubeler, Temsilcilikler ve İKK'lar), protokol listesinde yer alan kurum, kuruluş ve kişilere dağıtılmasına, bu kitaplardan daha fazla isteyen birimlere maliyeti karşılığında verilmesine, bu amaçla Odalardan talep miktarlarının istenmesine oybirliğiyle,

**KARAR NO 390:** 2002-2004 TMMOB ve Odalar Tanıtım Kitabına girecek bilgileri henüz göndermemiş Odalara son bir çağrı yapılmasına ve kitabın 1 hafta içinde mevcut bilgilerle hazırlanmasına, Odaların kitabın son taslağını görmeleri için bir haftalık süre verilmesine oybirliğiyle,

**KARAR NO 391:** Aşağıda adları ve baskı adetleri belirtilen kitapların bastırılması ve Odalardan ek talep gelmesi durumunda baskı adetlerinin talepleri karşılayabilecek şekilde arttırılması için Yürütme Kuruluna yetki verilmesine oybirliğiyle,

- 2002-2004 TMMOB ve Odalar Tanıtım Kitabı: 4.000 (dörtbin) adet,
- Mühendislik-Mimarlık Öyküleri - 1 Kitabı: 4.000 (dörtbin) adet,
- Çalışma Raporu (1. ve 2. cilt): 3.500 (üçbinbeşyüz) adet,
- 50. Yıl Andacı: 4.000 (dörtbin) adet,

- Yasal Süreç: 3.000 (üçbin) adet,
- Teknoloji: 3.000 (üçbin) adet,

**KARAR NO 392:** TMMOB 38. Genel Kurul delegelerine verilecek belgelerin çokluğu nedeniyle, 50. Yıl amblemini taşıyan 1.000 (bin) adet çanta yaptırılması için Yürütme Kuruluna yetki verilmesine oybirliğiyle,

**KARAR NO 393:** TMMOB'nin 50. Yılı dolayısıyla, 18 – 22 Ekim 2004 tarihlerinde, mühendislik - mimarlık mesleklerinin gelişmesi, eğitimi, mühendislerin ve mimarların örgütlenmesi, TMMOB'nin kuruluş döneminin ekonomik ve politik koşulları, TMMOB tarihi, mühendislerin ve mimarların ekonomik ve demokratik haklar mücadelesi, önemli mühendislik mimarlık uygulamaları konusunda TMMOB ve Odaların mücadelelerini ve çeşitli sosyal etkinlikleri kapsayacak 50. Yıl Sempozyumunun düzenlenmesi için 38. Dönem Yönetim Kuruluna öneride bulunulmasına, hazırlık döneminin kısa olacağı nedeniyle, hazırlık çalışmalarının başlatılmasına oybirliğiyle,

**KARAR NO 394:** 1 Mayıs'ın ülke düzeyinde kutlanabilmesi için bu doğrultuda yapılacak miting, basın açıklaması v.b. etkinliklerde yer almaya, bağlı birimlerimizin ve üyelerimizin katılımlarının sağlanması için gerekli çalışmaların yapılmasına ve yapılacak harcamalar için Yürütme Kurulu'na yetki verilmesine (Mehmet Göçebe'nin karşı oyuyla) oyçokluğuyla,

**KARAR NO 395:** Türk Loydu Vakfı 45. Olağan Genel Kurulu'na Birliğimizi temsilen Oğuz Gündoğdu'nun katılmasına oybirliğiyle,

**KARAR NO 396 :** Hollanda uyruklu Mimar Onursan Ersin Yılmaz ve İran uyruklu Mimar Ramin İmani'nin Mimarlar Odası'nın görüşleri doğrultusunda ülkemizde çalışmalarının uygun bulunduğu Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı'na bildirilmesine oybirliğiyle,

**KARAR NO 397:** Harita ve Kadastro Mühendisleri Odası İstanbul Şubesi'nin büro hizmetlerinde kullanılmakta olan Tapuda İstanbul İli, Şişli İlçesi, 1.Bölge Pangaltı Mahallesi, 58 Pafta, 641 Ada, 13 Parselde kayıtlı apartmanın 1.Katında bulunan 4 no'lu bağımsız taşınmazın Oda adına satılması ve tapu işlemlerinin yürütülmesi için Harita ve Kadastro

Mühendisleri Odası İstanbul Şubesi Yönetim Kurulu Başkanı Mehmet Ali Candaş ile Şube Sayman Üyesi İlknur Güler Başar'ın müştereken yetkilendirilmelerinin uygunluğuna oybirliğiyle,

**KARAR NO 398:** Harita ve Kadastro Mühendisleri Odası İstanbul Şubesi'nin büro hizmetlerinde kullanılmak üzere Tapuda İstanbul İli, Beyoğlu İlçesi, Kalyoncukulluğu Mahallesi, Tarlabası Caddesi, 17 Pafta, 436 Ada, 2 Parselde kayıtlı apartmanın 3.Katında bulunan, arsa payı 30/200, alanı 173.50 m<sup>2</sup> olan 4 no'lu bağımsız taşınmazın Oda adına satın alınması ve tapu işlemlerinin yürütülmesi için Harita ve Kadastro Mühendisleri Odası İstanbul Şubesi Yönetim Kurulu Başkanı Mehmet Ali Candaş ile Şube Sayman Üyesi İlknur Güler Başar'ın müştereken yetkilendirilmelerinin uygunluğuna oybirliğiyle,

**KARAR NO 399:** Maden Mühendisleri Odası'nın büro hizmetlerinde kullanılmak üzere Tapuda Ankara İli, Çankaya İlçesi, 3.Bölge, 133 Pafta, 1067 Ada, 4 Parselde kayıtlı, Selanik Caddesi Yeşim Apt. No:19 Kat:4 Kızılay-Ankara adresinde bulunan 10 no'lu taşınmazın Oda adına satın alınması ve tapu işlemlerinin yürütülmesi için Maden Mühendisleri Odası Yönetim Kurulu Başkanı Mehmet Torun ile Yönetim Kurulu Sayman Üyesi Ali Önemli'nin müştereken yetkilendirilmelerinin uygunluğuna oybirliğiyle,

**KARAR NO 400:** Kalıcı Organik Kirleticilere İlişkin Stockholm Sözleşmesinin Uygulanması Yönünde Öncelikli Faaliyetlerin Tespiti Projesi-Ulusal Koordinasyon Komitesi'ne Birliğimizi temsilen Çevre Mühendisleri Odası'ndan Vedat Yılmaz'ın asıl, Kimya Mühendisleri Odası'ndan Hasan Küçük'ün yedek olarak katılmalarına oybirliğiyle,

KARAR VERİLDİ.

Kaya Güvenç, Oğuz Gündoğdu, A.Betül Uyar, Tezcan E.Abay, Hüseyin Yeşil, Ekrem Poyraz, Kadir Dağhan, H.Hasan Tuzcu, Nilgün Çarkacı, Hakkı Atıl, Alaeddin Aras, Necmi Ergin, Mahmut Kiper, H.Ali Ulusoy, Mehmet Göçebe(394 no.lu karara karşı oy), M.Remzi Sönmez, Ali Nazmi Ozan

**394 Sayılı Karara Karşı Oy Gerekçesi:**

1 Mayıs'ın Ankara'da Kızılay'da, İstanbul'da Taksim'de kutlanması için çalışma yapılması bu kararda yer almadığı için karşı oy kullandım.

Mehmet Göçebe



**TOPLANTI TARİHİ : 18 Nisan 2004**

**TOPLANTI NO : 35**

**KARAR NO 401 :** “Bergama- Ovacık Altın İşletmesi Girişimi Konusunda TÜBİTAK – YDABÇAĞ Uzmanlar Komisyonu Raporunun Eleştirisi” adlı kitabı nedeniyle, Newmont (Normandy) Madencilik A.Ş. tarafından Jeoloji Mühendisleri Odası aleyhine açılan tazminat davasının,

- TMMOB'nin söz konusu işletme ile ilgili olarak, yargı kararlarına uyulması ve yöre halkının çıkarlarının korunması taleplerine ve işletmenin çevre açısından risk taşıması nedeniyle kamu yararına uygun olmadığı görüşlerine karşı bir içerikte bulunması,

- TMMOB'nin ve Odalarının kendi uzmanlık alanlarındaki gelişmeleri kamu yararı açısından sorgulama, kamuoyuna açıklama hak ve yükümlülüğünün davacı şirket tarafından tartışmaya açılması nedeniyle TMMOB'ne yönelik bir müdahale niteliği taşıması,

- TMMOB'nin örgütsel bütünlüğünü tartışmaya yönelik bir girişim olması,

nedenleriyle, davaya müdahil olunmasına oybirliğiyle,

**KARAR NO 402 :** Romanya uyruklu Tekstil Mühendisi Denis Geanına Pupa'nın Tekstil Mühendisleri Odası'nın görüşleri doğrultusunda ülkemizde çalışmasının uygun bulunduğu Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı'na bildirilmesine oybirliğiyle,

**KARAR NO 403 :** Başbakanlık Aile Araştırma Kurumu Başkanlığı'nın düzenlediği IV.Aile Şurası'na Birliğimizi temsilen Alaeddin Aras'ın katılmasına oybirliğiyle,

**KARAR NO 404 :** TMMOB 37. Dönem 4. Danışma Kurulu gündeminin, Odalarımızın Genel Kurullarında alınan kararların paylaşılması, yaşadığımız sürecin değerlendirilmesi, geleceğe ilişkin önerilerin geliştirilmesi ve TMMOB 38. Genel Kuruluna taşınması olarak belirlenmesine oybirliğiyle,

**KARAR NO 405 :** Ziraat Fakültelerinin Gıda Bilimi ve Teknolojisi Bölümü ile Süt Teknolojisi Bölümünden mezun olup halen gıda mühendisliği etkinliklerinde bulunan Ziraat Mühendislerinin, Gıda Mühendisleri Odasına kaydolmak için yaptıkları başvuruları değerlendirmek üzere, ilgili Odalarımızın temsilcilerinden ve TMMOB Yönetim Kurulu üyelerinden bir komisyon kurulmasına oybirliğiyle,

KARAR VERİLDİ.

Kaya Güvenç, Oğuz Gündoğdu, Hüseyin Yeşi, Ekrem Poyraz, Hakan Aydoğdu, Kadir Dağhan, Celal Beşiktepe, Nilgün Çarkacı, Hakkı Atıl, Alaeddin Aras, Necmi Ergin, Sıtkı Erduran, Mehmet Göçebe, M.Remzi Sönmez

**TOPLANTI TARİHİ : 25 Nisan 2004**

**TOPLANTI NO : 36**

**KARAR NO 406 :** Birliğimizce hazırlanan “YALOVA İLİ YÜKSEL SİTESİ BİLİRKİŞİ RAPORLARI ÜZERİNE DEĞERLENDİRME RAPORU”nun, Mahkemeye telkin ve tavsiye niteliği taşıdığı gerekçesiyle 2004/329 hazırlık dosyası ile Birliğimiz Genel Sekreteri M.Fikret Özbilgin hakkında Yalova Cumhuriyet Başsavcılığı'nın tahkikat başlatması üzerine;

TMMOB Yönetim Kurulu'nun 13 Eylül 2002 tarih ve 63 sayılı kararıyla oluşturulan Komisyon tarafından hazırlanan “Yüksel Sitesi Bilirkişi Raporları Üzerine Değerlendirme Raporu”, TMMOB Yönetim Kurulu'nun 4 Ekim 2003 tarih ve 291 sayılı kararıyla kabul edilerek, yayınlanmasına, değerlendirme için Üniversitelere, Odalarımıza ve bilgi için Yalova Ağır Ceza Mahkemesine gönderilmesine karar verilmiş ve rapor, Genel Sekreter M.Fikret Özbilgin tarafından bu kararın gereği olarak Yalova Ağır Ceza Mahkemesine gönderildiği için; Cumhuriyet Başsavcılığı'nın 2004/329 hazırlık dosyasıyla ilgili olarak, 17 Ağustos 1999 depreminden itibaren yaşanan süreci anlatan, TMMOB'nin çalışma ve raporlarını , Yüksel Sitesi özelinde Mahkemece görevlendirme nedeniyle yapılan tespitleri, TMMOB'ne yapılan başvuruları ve Yönetim Kurulumuzca alınan kararları ifade eden bir yazının Yalova Cumhuriyet Başsavcılığı'na gönderilmesine oybirliğiyle,

**KARAR NO 407 :** Aşağıda isimleri yazılı yabancı uyruklu mühendislerin Odalarının görüşleri doğrultusunda ülkemizde çalışmalarının uygun bulunduğu Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı'na bildirilmesine oybirliğiyle,

Rusya uyruklu Bilgisayar Mühendisi Roustam Akhmetdimov, İran uyruklu İnşaat Mühendisi Farshat Sharafi, Almanya uyruklu Makina Mühendisi Oliver Günther Genter.

**KARAR NO 408 :** Makina Mühendisleri Odası'nın, Diyarbakır Şubesi'nin büro hizmetlerinde kullanılmakta olan 459 ada, 16 parsel, 23 paftada kayıtlı Aliemiri 2 Sokak Kalender Apartmanı Zemin Kat No:1 Yenişehir-Diyarbakır adresindeki ve 495 ada, 46 parsel, 22

paftada kayıtlı Lise 2 Sokak Aktaş 4 Apt. Kat. 2/9 Yenişehir-Diyarbakır adresindeki bağımsız taşınmazların Oda adına satılması ve tapu işlemlerinin yürütülmesi için Makina Mühendisleri Odası Diyarbakır Şubesi Yönetim Kurulu Başkanı İ. Semih Oktay, Şube Sekreteri Nejdet Atalay ile Şube Yönetim Kurulu üyesi Hakan Subaşı'nın münferiden yetkilendirilmeleri yönündeki 07.04.2004 tarih ve 2312 sayılı kararının uygunluğuna oybirliğiyle,

**KARAR NO 409 :** Makina Mühendisleri Odası'nın, Diyarbakır Şubesi'nin büro hizmetlerinde kullanılmak üzere Tapuda Diyarbakır İli, Merkez İlçesi, 1. Bölge Bucağı, Yenişehir Mahallesi, 23 Pafta, 468 Ada, 11 Parselde kayıtlı apartmanın Z+2.Katında bulunan, Kuzey-Doğu cephesine bakan 7 ve 8 no'lu bağımsız taşınmazların Oda adına satın alınması ve tapu işlemlerinin yürütülmesi için Makina Mühendisleri Odası Diyarbakır Şubesi Yönetim Kurulu Başkanı İ. Semih Oktay, Şube Sekreteri Nejdet Atalay ile Şube Yönetim Kurulu üyesi Hakan Subaşı'nın münferiden yetkilendirilmeleri yönündeki 07.04.2004 tarih ve 2311 sayılı kararının uygunluğuna (Cemalettin Küçük'ün karşıoyuyla) oyçokluğuyla,

**KARAR NO 410 :** Türkiye Taşkömürü Kurumu Genel Müdürlüğü'nün Yayla Mahallesi Fener Sokağı TTK 624 Zonguldak adresinde bulunan taşınmazının Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği'ne tahsisi ya da kiralanması ve bu mekanda üyelerimizin yararlanacağı bir ortam yaratılması konusunda TMMOB Zonguldak İl Koordinasyon Kurulu'na görev, sorumluluk ve yetki verilmesine oybirliğiyle,

**KARAR NO 411 :** 8 Mayıs 2004 Cumartesi günü saat 17:00'de Yönetim Kurulu toplantısı yapılmasına oybirliğiyle,

KARAR VERİLDİ.

Kaya Güvenç, Oğuz Gündoğdu, A.Betül Uyar, Ekrem Poyraz, Zafer Boz, Kadir Dağhan, Celal Beşiktepe, Hakkı Atıl, Alaeddin Aras, Necmi Ergin, Cemalettin Küçük, İsmail Küçük, H.Ali Ulusoy, Mehmet Göçebe, A.Rıza Tanrıverdi

## Ek 1

### REKABET KURULU BAŞKANLIĞINA SÖZLÜ SAVUNMA (14 Ocak 2002)

Kurulunuz, TMMOB'nin kimi mühendislik mimarlık hizmetlerinde asgari ücret belirlemesini rekabet kuralına aykırı bularak soruşturma açmış, "TMMOB'nin bir teşebbüs birliği" olduğunu ve "asgari ücreti belirleme amacının" bu teşebbüs birliğinin çıkarlarını korumak olduğunu belirtmiştir.

Bu savları daha yakından inceleyebilmek amacıyla, mühendislik-mimarlık-şehir plancılığı mesleklerinin toplumsal etkileri, TMMOB'nin kuruluşu ve kimliği ile mühendislik ve mimarlık hizmetlerinin niteliği ve bu hizmetlerin denetiminin zornluluğu konusundaki görüşlerimizi kısaca aktarmak gereğini duyduk.

Mühendislik - mimarlık ve toplumsal etkileri

Mühendislik, mimarlık ve şehir plancılığı meslekleri çok iyi bilinen meslekler değildir. Oysa günümüzde mühendisliğin/etkileri soluduğumuz havadan içtiğimiz suya, yediğimiz yemeklere kadar yayılmaktadır. Bu çerçevede mühendislik, bireyler ya da toplum tarafından kullanılan fiziki mekanları sistemleri, hizmetleri, ürünleri ve malzemeleri yaratmak için bilim ve teknik bilginin uygulanması olarak tanımlanabilir. Mimarlık ise daha özel olarak toplum ya da bireylerin içinde yaşadıkları fiziki mekanları yaratmak üzere bilim, teknik ve kültürel bilginin uygulanması olarak tanımlanabilir.

Tarihte uzun bir süre, mühendisler ve mimarlar insanın doğayla mücadelesinde kazanımlar elde ettikçe, bu kazanımlar insanlara daha iyi yaşama koşulları yaratıkça mühendisliğin toplumsal boyutları sorgulanmadı, buna ihtiyaç da duyulmadı. Ama ne zaman ki teknolojinin sonuçlarının birey ya da toplum üzerindeki olumsuz etkileri ortaya çıkmaya ve görülmeye başlandı, bu sonuçlar gelişen toplumsal bilinç çerçevesinde irdelenmeye başlandı. Bu gelişmeye neden olan ilk olaylar 2. Dünya Savaşında kullanılan silahlar, özellikle de nükleer silahlar, çevre kirlenmesi, vb. olaylardır.

Bu noktadan itibaren, mühendislik ve mimarlık örgütleri, mesleğin topluma olan sorumlulukları konusunda da daha duyarlı olmuşlardır.

Eğitim sonrası sivil anlamda mühendislik 1830'larda ortaya çıkmış, ilk örgütlenmeler bu yıllarda ve yaygın olarak 1850'lerde başlamış olmasına karşın, meslekle ilgili düzenlemeler 1950'lere kadar, mesleğin topluma karşı sorumlulukları üzerinde durmamıştır.

Mimarlıkta ilk düzenlemeler, proje yarışmalarında ortaya çıkan sorunların giderilmesi amacıyla 1870'te yapılıyor. Mühendislikte ise 1910'larda "etik kodları" adıyla yapılan düzenlemeler "rüşvet alma - meslektaş aleyhine konuşma - başkasının işini elinden alma - meslektaşının fiyatını kırma - meslektaşına rahatsızlık verme - reklam yapma" şeklindedir ve temelde meslek içindeki düzenlemelerle ilgilidir.

Oysa 1950'lerde meslek örgütlerinin düzenlemelerinin temel ilkesi "mühendislik ve

mimarlık etkinliklerinde, toplumun ve/veya bireylerin güvenliği, sağlığı ve refahı, bütün diğer etkenlerin önünde yer alır” olarak belirlenmiştir.

Ülkemizde de bu sorgulama son birkaç yıl içinde meydana gelen doğa olaylarının, özellikle depremlerin ve sellerin felaketlere dönüşmesi olmuştur.

TMMOB'nin kuruluşu ve kimliği

TMMOB 1954 yılında kurulmuştur.

Anayasanın 135. maddesinde belirtilmiş olan “kamu kurumu niteliğindeki bir meslek kuruluşudur. Bu kuruluşlar, ilgili anayasa maddesinde “belli bir mesleğe mensup olanların müşterek ihtiyaçlarını karşılamak, mesleki faaliyetlerini kolaylaştırmak, mesleğin genel menfaatlere uygun olarak gelişmesini sağlamak, meslek mensuplarının birbirleri ile ve halk ile olan ilişkilerinde dürüstlüğü ve güveni hakim kılmak üzere meslek disiplini ve ahlakını korumak maksadı ile kanunla kurulan ve organları kendi üyeleri tarafından kanunda gösterilen usullere göre yargı gözetimi altında, gizli oyla seçilen kamu tüzel kişilikleridir” şeklinde belirtilmektedirler.

Bu anlatım, 6235 sayılı yasada da korunmuştur.

İlk kurulduğunda toplam 6.822 üyesi olan TMMOB'ye bağlı 10 Oda bulunmaktaydı. Bugün, üye sayımız 220 bine, Oda sayımız 23'e ulaşmıştır.

6235 sayılı yasaya göre “Türkiye sınırları içinde meslek ve sanatlarını icraya kanunen yetkili olup da mesleki faaliyette bulunan yüksek mühendis, yüksek mimar, mühendis ve mimarlar” Birliğimize üye olmak zorundadırlar. 1982 Anayasası kamuda çalışanların üyeliğini serbest bırakmıştır.

1955 yılında, yani kuruluşun birinci yılında yapılan bir incelemeye göre, serbest çalışan üyelerimizin toplam üye sayısına oranı %21, kamuda çalışan üyelerimizin toplam üye sayısına oranı %79'dur.

Bu oranlar 1978 yılında şöyledir: kamu kesiminde memur olarak çalışanlar %67, kamu kesiminde işçi olarak çalışanlar %3 (kamu kesiminde çalışanların toplamı %70), özel kesimde ücretli çalışanlar %8, büro-firma sahibi ya da ortağı %22.

Aynı oranlar 1998 yılında şöyle olmuştur: işsizler ve emekliler %8, kamu kesiminde çalışanlar %34, özel kesimde çalışanlar %43, işveren-girişimci %15.

Yani TMMOB, Türkiye'de sayıları yaklaşık olarak 375 bin olan mühendislerin ve mimarların çok çeşitli sorunlarıyla ilgilenmek, bu sorunlara çözüm önerileri geliştirmek durumundadır.

Kurulunuzun “teşebbüs birliği” olarak nitelendirdiği Birliğimiz, bu durumda bir azınlığın çıkarları ile ilgilenen bir yapı olmaktadır.

Asgari ücret uygulaması ve bu konunun TMMOB çalışmaları içindeki yeri gerçekçi olarak ele alınmalıdır. Çünkü, daha önce belirttiğimiz gibi, bu alan TMMOB üyelerinin en çok % 15'ini ilgilendirmektedir. Bu alanda çalışanların da gelirlerinin bir bölümü örneğin kamu ihaleleri kanalıyla alınan işler oluşturmaktadır.

Mühendislik ve mimarlık hizmetlerinin niteliği ve denetimin zorunluluğu

Mühendislik, mimarlık etkinliklerinin, bilgi ve beceri gerektiren ve bireylerin ve toplumun güvenliğini ve sağlığını doğrudan etkileyen uygulamalar olduğu daha önce anlatıldı. Bu nedenle de, bu hizmetlerin yetkili kişiler tarafından ve temel teknik

kriterler göz önünde bulundurularak yerine getirilmesi zorunludur. Bu çerçevede mühendislik ve mimarlık hizmetlerinin kalitesi yaşamsal bir önem taşımaktadır. Aksi durumda, toplumun ya da bireylerin hizmetin kalitesinden olumsuz etkilenmesi kaçınılmazdır. Burada sayısız örnek verilebilir. En çarpıcı örnekler tabii ki depremle ilgili olanlardır. Bilimin ve teknolojinin gereklerinin bir yana bırakıldığı, arsa rantlarına teslim edilen yerleşim kararları, bu rantlara göre geliştirilen kentlerde bir yandan kaçak yapılaşma, bir yandan yetersiz denetim. İşte bir doğa olayının felakete dönüşmesi.

Ne yapılmalı idi? Öncelikle kamu yararı ve planlama anlayışları egemen kılınmalıydı. Yani kent planları, işin ehillerine, yani tam bir disiplinler arası çalışma örneği gösteren bu alanda ve şehir plancılarının liderliğinde bir kentsel plan çalışması. Bu planın gerekli gördüğü kat yükseklikleri, gereken yerlerde zemin etütleri, vs. Bütün bunların uyum içinde yerine getirilmesi için de, bu alanlarda çalışanların “mesleki yeterliliklerinin” bulunması gerekiyordu.

Ancak, bütün bu gerekler ilgili idarelerce yerine getirilmemiştir. Buna bir de mühendislik hizmetlerini bir maliyet unsuru olarak gören anlayış da eklenince, bilime ve teknolojiye aykırı yapılaşma bir anlamda kader haline getirilmiştir.

Burada bir parantez açmakta yarar olduğunu düşünüyorum. AB’ni oluşturan ülkelerde, böyle bir durumla karşılaşılması pek olası değildir. Ancak ülkemizde, mühendislik ve mimarlık mesleklerinin bir taraftan tanınmamış ve dolayısıyla öneminin kavranmamış olması, bir taraftan kaçak yapılaşma yönündeki eğilimler nedeniyle, bu mesleklerin hizmetleri olmadan yapı sahibi olma gibi bir durumla karşı karşıya kalmaktadır. Bu hizmetlerden yararlanmak durumunda olanların, başka bir seçenekleri kalmayınca, bu kez de hizmeti en düşük şekliyle satın alma yoluna gitmesi olağan bir gelişme olmaktadır.

Ülkemizde her yıl mühendislik-mimarlık bölümlerine 30 bine yakın öğrenci kayıt olmakta, bunlardan 24 bin kadarı her yıl mezun olmaktadır. Mezun olanlar, 3458 sayılı Mühendislik ve Mimarlık Hakkındaki yasa uyarınca, yetkili olarak işe başlanmaktadır. Mezun olan mühendislerin ve mimarların eğitimleri arasında önemli farklılıklar bulunmaktadır.

Anlatılanlardan anlaşılacağı üzere, standart ve rutin bir iş olmaması, bilimsel ve teknik yönünün ağır basması nedeniyle, verilecek hizmetin kalitesinin bu hizmetlerden yararlananlarca belirlenmesi zordur. Bu yüzden de, hizmetin kalitesinin Odalarca denetlenmesi kamu yararına bir uygulamadır.

Yukarıda sayılan nedenlerle, TMMOB serbest meslek mensuplarını denetleyebilmek için çeşitli önlemler almıştır. Bunlardan birisi, bu alanlarda çalışanların mesleki yeterliliklerinin saptanmasıdır. Bir diğeri de, Kurunuzca “rekabeti engelleyici” olarak nitelendirilen asgari ücret uygulamasıdır.

Hizmetlerden yararlananların “hizmetin kalitesine” bakmaksızın “en düşük ücret” arayışı içinde olmaları, asgari ücreti asgari bir nitelikte eş anlamlı kılmıştır. Çünkü mühendislik, mimarlık ya da şehir plancılığı, diğer meslekler gibi, büyük ölçüde kişisel birikim ve beceriye dayanmaktadır ve yapılan işe harcanan emekle elde edilen niteliğin arasında sıkı bir ilişki vardır?Belli bir niteliğin altındaki bir işin, bireylerin ya da toplumun güvenliğini ve sağlığını doğrudan ilgilendirdiği de açıktır.

## Ek 2

### TMMOB YÖNETİM KURULU BAŞKANI KAYA GÜVENÇİN 20 EKİM 2002 TMMOB MİTINGİ KONUŞMASI

Sevgili konuklarımız,

Emek Platformunu oluşturan örgütlerin sevgili başkanları ve yöneticileri,

Demokratik kitle örgütlerinin sevgili başkanları ve yöneticileri,

Siyasi partilerin sevgili temsilcileri,

Alanları özgürleştiren sevgili kamu çalışanları,

Sevgili basın mensupları,

Türkiye'nin dört bir yanından gelen sevgili mühendis ve mimar arkadaşlarım,

İnsanı dışlayan düzenlere karşı mücadelemizi bu alanda sürdürmek için bir araya geldik,

İsteklerimizi kulakları emekten yana politikalara kapalı olanlara duyurmak için bir araya geldik,

Birlikte mücadele etmenin onurunu, heyecanını, coşkusunu yaşamak için bir araya geldik,

Sizleri TMMOB Yönetim Kurulu adına sevgilerimle, saygılarımla selamlıyorum.

Hoş geldiniz.

Bugün bu alanın dışında da toplantılar yapılıyor. Bir toplantı bizim için hüznümlü bir toplantıdır. Adana'da arkadaşlarımız Hasan Balıkcı'nın cenazesinde biraraya geldiler. Kamu yararını savunduğu için hain bir saldırı sonunda hayatını kaybeden arkadaşımızı sevgiyle, saygıyla selamlıyoruz.

Bugün bu alanın dışında çok sayıda alanda toplantı yapılıyor. Partiler seçim çalışmalarını yapıyorlar. Ama ne hazindir ki bu alanların büyük çoğunluğundan bu dönemde çıkması gereken sesler çıkmıyor.

“Savaşa Hayır” seslerini duymuyoruz.

Tam tersine, bu alanların çoğunda ya savaş kışkırtıcılığı yapılıyor, ya da savaş konusunda susuluyor.

Oysa, ABD hazırlık yapıyor. Silah yığıyor. Diploması kulislerinde pazarlıklarını sürdürüyor. Karar almıştır: Öncelikle petrol yatakları üzerindeki denetimini pekiştirecektir. Karar almıştır: on binlerce insan petrol tekellerinin karları uğruna katledilebilecektir. Karar almıştır: 355 milyar dolarlık savunma bütçesinden silah tekellerine pay dağıtmak için, dünyanın bu kez de bu bölgesi ateş içinde bırakılacaktır. Emperyalizm, Filistin halkı için olduğu gibi, Afganistan halkı için olduğu gibi, Irak halkı için de bir kez daha kıyım kararı vermiştir.

Bu saldırının haklı hiç bir yanı yoktur. Bu saldırı emperyalizmin yeni bir insanlık suçu olacaktır. Bölgemizdeki halklar arasında yeni gerginlik tohumları ekilecektir. İşgal, ilhak gibi düşüncelerle şoven milliyetçi akımlara zemin hazırlanacaktır. Ülkemiz ABD üsleri nedeniyle doğrudan hedef durumuna gelecektir. Haklarımız kısıtlanacak,



zaten kıt olan kaynaklarımız yine heba edilecektir. İşsizlik ve yoksulluk içinde olan emekçi halkımızın sorunları daha da ağırlaşacaktır. Körfez Krizinde yaşananlar, bu kez daha büyük ölçüde yaşanacaktır. Bir koyup üç alma zihniyetinin neden olduğu yüz milyar dolarlık zarara, yenileri eklenecektir.

Bu saldırıda mağdur olanlar yine bizler olacağız. Bu saldırıya “dur” diyecek olan da bizler olmak zorundayız. Emperyalizmin sözcülerinden, temsilcilerinden bir şey beklemiyoruz. Bu saldırıya da bu ülkenin çalışanları karşı çıkacaktır. Savaş çığırtkanlarına izin vermeyecektir. Biz insanız. Biz emekçiyiz. Biz yaşamaktan, üretmekten ve hakça paylaşmaktan yanayız. Biz dostça bir arada olmaktan yanayız. Biz halkların kardeşliğinden yanayız.

Şimdi buradan seçim meydanlarına sesleniyoruz: Sizler, iktidara talip olanlar, susmayın, siz de bizlerle birlikte “Savaşa Hayır” deyin. “İktidara gelirim üsleri kullanılmayacağım” deyin. “Irak rejiminin kendi halkına çektiği acılar, hiç kimseye askeri güç kullanma hakkını vermez” deyin. “Savaş suçuna ortak olmayacağım” deyin. Ve dediğinizi de yapın!

Sevgili konuklarımız, sevgili arkadaşlarım,

Evet, bugün seçim alanlarının çoğunda beklediğimiz sesleri duymuyoruz. “IMF Politikalarına Hayır” seslerini de duymuyoruz. Tam tersine, bu alanların çoğunda IMF politikaları savunuluyor.

Oysa, hala devam eden büyük krizin ortaya çıkmasından bu yana daha iki yıl geçmedi. O günleri unutturmak isteyenler var. “Ne yapalım oldu bir kez, şimdi biz ileriye bakalım diyenler” var. Onlara inat biz anımsayalım; Bir yanda tekelci sermaye çevreleri “Sorun temel politika sorunu değil, uygulama ve iyi yönetim sorunudur” diyordu; diğer yanda ise bu ülkenin büyük çoğunluğunu oluşturan emekçiler, yani işçiler, yani köylüler, yani kamu çalışanları, hatta esnaf ve sanatkarlarla kimi reel sektör çevreleri “Sorun dışa bağımlı politikalar, AB destekli IMF, Dünya Bankası politikalarıdır” diyordu. Bu alanlar, salonlar “Kahrolsun IMF, bağımsız demokratik Türkiye” sloganlarıyla doluyordu.

Şimdi seçim alanlarının çoğunda bu sesler duyulmuyor. Şimdi seçim alanlarında “IMF politikalarını en iyi ben uygulayım” diyenlerin sesleri duyuluyor. Dün yaptıklarının bugün tersini söyleyenler, suçu geçmiş hükümetlere yıkanlar, “koalisyonlarla olmuyor ki” diyenler ilginç bir tablo oluşturuyor. Her seçimde olduğu gibi, bu seçimde de bol desteksiz vaatler yapılıyor, kimileri işsizliği kaldırıyor, kimileri alt yapıyı tamamlıyor, kimileri yüksek öğretim kapasitesini ikiye katlıyor, kimileri çalışanların ve emeklilerin ücretlerini yoksulluk düzeyinin üstüne çıkarıyor.

Sadece iki yıl içinde kriz nedeniyle işsizler ordusuna katılmış ve aralarında yüz bine yakın mühendis ve mimarın da yer aldığı iki milyon işsize istihdam sağlamak için en az yüz yirmi milyar dolar gerekiyor. Her yıl mezun olan yirmi bini aşkın mühendis ve mimara istihdam alanı yaratmak için en az on milyar dolar yatırım yapmak gerekiyor. Oysa öte yandan yürürlükte olan IMF programlarına göre de “Bütçe faiz dışı fazla verecek”. Yani yatırım yapılmayacak, yani sosyal amaçlı devlet harcamaları kısıllacak, halkın ekmeğinden, sağlığından, eğitiminden, emekli ücretinden tasarruf edilen her lira, borçları ve borç faizlerini ödemek için kullanılacak. O zaman bu vaatler nasıl yerine getirecek?

Aslında bu söylenenleri yapmak mümkündür. Uluslararası sermayenin yıllardır doğrudan ya da IMF, Dünya Bankası, DTÖ vb. örgütler aracılığıyla belirlediği politikaların kıskaçında bırakılarak üretimden koparılan, ekonomik bunalımlara sürüklenen ülkemizin, işsizlik ve yoksulluk koşullarına mahkum edilen halkımızın, tüm bu sorunların üstesinden gelecek kaynakları ve birikimi vardır. Ama önce dışa bağımlı, teslimiyet politikalarını reddetmek gerekiyor. Bu politikalardan rant sağlayan yerli - yabancı sermaye kesimlerinin iktidar olmamasını sağlamak gerekiyor. Emekten yana olmak gerekiyor.

Emekten yana olan partilerimiz vardır ve bu söylediklerimizi o partiler de söylüyorlar. Diğerlerine gelince ... Vaatlerini gerçekleştirmek gibi bir niyetleri varsa gerçeğe parmak bassınlar. Şimdi buradan o seçim meydanlarına sesleniyoruz: Gelin, yaratılan değerlerin gerçek sahiplerinin söyledikleri gibi, sizler de IMF politikalarına hayır deyin. “İktidara gelirim dışa bağımlı politikaları reddedeceğim” deyin. “Üretmek için, ranta karşı çıkmak için, hakça paylaşmak için borçları erteleyeceğim” deyin. “Sosyal devletin gereklerini yerine getireceğim” deyin. Ve dediğinizi de yapın!

Sevgili konuklarımız, sevgili arkadaşlarım,

Mühendislerin, mimarların ve şehir plancılarının eğitiminden istihdamına, meslek uygulama alanlarından, ekonomik, demokratik ve sosyal haklarına kadar temel sorunları, ülkemizin koşullarından ve uygulanan politikalardan kaynaklanmaktadır.

Yüz bin mühendis ve mimarımızın işsiz kalması, on milyar doların sokağa atılması ile eş anlamlıdır. Sayımız fazla olduğu için değil, aslında mühendislerimizin ve mimarlarımızın toplam nüfusa oranı, gelişmiş ülkelerin altındadır. Fark, ülkemizin teknolojik düzeyinin geri kalmış olmasındadır. Bizim mesleğimiz her geçen gün daha çok araştırma - geliştirmeye, daha çok inovatif etkinliklere kayıyor. Ama, borç faizi ödemekten, yolsuzluklara para yetiştirmekten, iktidarlar ne üretime yatırım yapıyorlar, ne araştırmaya kaynak ayırıyorlar, ne de teknolojik düzeyi yükseltiyorlar. Bu koşullar nedeniyle, işsiz meslek mensubu sayısı çığ gibi büyüyor. İş bulabilen meslektaşlarımızın büyük çoğunluğu yoksulluk ücretlerinin altında ücretler alıyorlar. Eşit işe eşit ücret ilkesi ayaklar altına alınıyor.

İş bulamayan, yaptığı işte mesleki tatmini olamayan, gelir düzeyini yükseltme umudu kalmayan meslektaşlarımızın bir bölümü, eğitimleriyle, birikimleriyle ülkemizi terk ediyor. Beyin göçü, yoksul ülkelere zengin ülkelere yeni bir kaynak transferi anlamını taşıyor.

Mühendislerin, mimarların ve şehir plancılarının hak arayışları da, meşru talepleri de mesleki sorunlarının çözümüne ilişkin girişimleri de siyasi iradeye aşamıyor.

Diğer emekçilerin olduğu gibi, bizim sorunlarımızın çözümü de üretimden, kalkınmadan, istihdamdan, hakça paylaşımından geçiyor. Siyasi iradeden, siyasi iktidardan geçiyor.

Bu söylediklerimizi, milletvekili adayı olan bine yakın mühendis ve mimar meslektaşımızın da duyduklarına inanıyorum.

Sevgili konuklarımız, sevgili arkadaşlarım,

ABD'nin Irak'a saldırı tehdidinin, AB üyelik sürecinin, IMF programının yeniden tıkanma sürecine girmiş olmasının kesiştiği bir ortamda erken seçim kararı alınmıştır. Seçim yasası ve siyasi partiler yasası demokratikleştirilmeden, seçime katılanların

eşit yararlanacakları ortamlar ve olanaklar yaratılmadan, Türkiye, hazırlıksız, bas-  
kın ve hatta yasaklı bir seçime sürüklenmiştir. Halkımızın sorgulama olanaklarının  
sınırlı olduğu bu ortamda halkımız tekelci medyanın yönlendirmesiyle karşı karşıya  
bırakılmıştır. Sayısı küçümsenmeyecek bir emekçi seçmen kitlesi bu koşullarda  
seçimlere ilgisiz kalmayı yeğlemiştir.

Emekçi sınıfların seçimlere “Bir şey değişmez” anlayışıyla uzak kalmaları kabul edi-  
lemez. Evet, herkes biliyor ki uluslararası sermayeye teslim olan partilerin program-  
ları arasındaki farklar önemli değildir. Bu partiler iktidar olduklarında, zaten kendi  
programlarını değil, uluslararası sermayenin programını uygulayacaklardır. O halde,  
öncelikli sorun, emekten yana, Emek Platformu Programının ilkelerini temel alan  
politikaları siyasi iradeye dönüştürmek için mücadele etmektir. Ve bu mücadele ne  
seçim ortamlarıyla sınırlıdır, ne de duraksama kabul eder.

İşte bu nedenlerle seçimlere kendi meslek alanlarımızdaki görüşlerimizi, bağımsız-  
lıktan, demokrasiden, barıştan yana tercihlerimizi üyelerimizle, kamu oyu ile,  
seçmenlerle paylaşarak müdahale etme kararı aldık. Aynı nedenle örgütümüzde  
bölge toplantıları ve bu mitingi düzenleme kararı aldık.

TMMOB olarak diyoruz ki:

Türkiye bölge ülkeleriyle, bütün bölge halklarının refahını temel alacak, dostluk  
ve kardeşliğini pekiştirecek, dayanışmayı sağlayacak politikaları öne çıkarmalı, em-  
peryalizmin bölgeye müdahalesine izin vermemelidir. Yabancı üsler kapatılmalıdır.  
Bölgemiz bir barış ve refah bölgesi olmalıdır.

Bağımsız, demokratik, laik ve sosyal hukuk devletinin gerçekleşmesi için öncelikle  
1982 Anayasası yürürlükten kaldırılmalıdır. Bunun yerine, demokratik katılımı,  
çağdaş, çoğulcu, laik, halkımızın çıkarlarını gözeten, devleti değil insanı öne çı-  
karan, insan haklarına dayanan, hak ve özgürlükler temelinde yeni bir Anayasa  
hazırlanmalıdır.

Yasalardaki anti-demokratik hükümler ayıklanmalı, demokratikleşmeye katkı  
sağlayacak yeni yasalar çıkarılmalıdır. Uygulamaların demokratik bir anlayışla  
gerçekleştirilmesi sağlanmalıdır. İşkence önlenmeli, cezaevlerinde insan onuruna  
uygun düzenlemeler yapılmalıdır.

Hukukun üstünlüğü ve yargı bağımsızlığı sağlanmalı, yargı kararları eksiksiz ve  
zamanında uygulanmalıdır. Yargı ve adalet hizmetleri yeniden düzenlenmelidir.

Örgütlenmenin ve hak arama yollarının önündeki tüm engeller kaldırılmalı, her  
alanda grevli ve toplu sözleşmeli sendikal haklar yasal güvenceye alınmalıdır.

Kürt sorunu siyasi çözüme kavuşturularak sağlanan barış ortamı kalıcı hale getiril-  
meli, barış ve dostluk pekiştirilmeli, eski yerleşim yerlerine dönüş sağlanmalıdır.

Ulusal bilim ve teknoloji politikaları temelinde insan ve doğal kaynaklarımızı üre-  
time yönlendirecek bir kalkınma stratejisi benimsenmelidir. Bilim ve teknolojide  
yetkinleşme ve bunu toplumsal ve ekonomik faydaya dönüştürme istemiyle, sistemik  
bütünlük, siyasi kararlılık ve süreklilik sağlanmalıdır. Teknoloji öngörü çalışmaları  
hızlandırılmalıdır.

Rant ekonomisinin yerine, planlı, üretim ve istihdama, dengeli kalkınmaya dayalı  
bir ekonomik anlayış benimsenmelidir.

Temel mal ve hizmetlerden herkesin eşit yararlanabileceği bir yapı oluşturulmalıdır.

İç ve dış borçlar yeniden takvime bağlanmalıdır.

Özelleştirmeler durdurulmalıdır, özelleştirilen kuruluşlar kamulaştırılmalıdır, özelleştirme sürecinde parçalanmış kurumlar yeniden birleştirilmelidir, kamusal alan titizlikle korunmalıdır. Kamu kuruluşları, halkımıza daha iyi hizmet vermek amacıyla geliştirilmelidir. Kamu kaynakları üretime, yatırıma, istihdama ve sosyal devlet harcamalarına yönlendirilmelidir. Kamu girişimciliğinin önündeki engeller kaldırılmalıdır.

Bütün sektörlerde ulusal politikalar ve stratejik planlar belirlenmelidir.

İnsandan, emekten ve yaşama çevresinden yana bir üretim ve sanayileşme politikası, toplumsal bir proje çerçevesinde tüm ilişkiler yeniden düzenlenerek ele alınmalıdır.

Tarımda destekleme kurumları korunmalı, kırsal alanın ve tarımın kalkınması için, en önemli çözüm yolunun üreticinin örgütlenmesinden geçtiği göz ardı edilmemeli, topraklarımızın kullanım planlaması yapılmalıdır. Bütün alanlarda olduğu gibi tarımda da araştırma ve geliştirmeye kaynak ayrılmalıdır.

Doğal kaynaklarımızın tasarruf hakkı kamuda olmalıdır. Kamu, bu kaynakların halkımızın ve insanlığın hizmetine nasıl sunulacağına karar verme yetkisini korumalıdır.

Enerji sektöründeki tüm imtiyazlar iptal edilmelidir. Bu imtiyazları vermek için oluşturulan kurullar dağıtılmalıdır. Enerjiyi ucuz üretilebildiğimiz ölçüde sanayi ürünlerimizin rekabet şansını arttırabileceğimiz unutulmamalıdır.

Kentlerimiz, ulusal, bölgesel ve yerel ölçekteki planlamalarla bilime ve tekniğe dayalı, doğal ve kültürel varlıklarımızı koruyacak bir anlayışla ele alınmalıdır.

Kamu arazileri bütçe açıklarını kapatmak için kaynak paketi adı altında satılmamalı; yurttaşlarımızın eşit yararlandırılacağı düzenlemeler için kamu elinde tutulmalıdır.

Ulaştırma sektörü, toplu taşımacılığa yönlendirilmeli, demiryolu ve denizyolu ağırlıklı bir yapılanma sağlanmalıdır.

Sağlıklı bir çevrede yaşama hakkı hayata geçirilmelidir.

Eğitim, yaşamın her alanında bir bütün olarak ele alınıp halkımızın çıkarları doğrultusunda yeniden düzenlenmelidir. Üniversitelerde bilimsel ve yönetsel özerklik sağlanmalı, eğitim her kademede eşitlikçi ve parasız olmalıdır.

Bütün bunları gerçekleştirmenin ön koşulu olarak, IMF, Dünya Bankası vb. tarafından dayatılan dışa bağımlı ve AB destekli politikaların uygulanmasından zaman yitirilmeden vazgeçilmelidir.

ŞİMDİ ÜLKEMİZİ SAVAŞA SUÇ ORTAĞI YAPMAYA ÇALIŞAN, HALKIMIZIN İSTEKLERİNİ YOK SAYARAK IMF BUYRUKLARIYLA ÜRETİM EKONOMİSİNİN YERİNE RANT EKONOMİSİNİ HAYATA GEÇİREREK BÜTÜN EMEKÇİLERİ, BİZLERİ İŞSİZLİĞE VE YOKSULLUĞA

MAHKUM EDEN, KENDİMİZİN VE ÇOCUKLARIMIZIN GELECEĞİNİ  
ULUSLARARASI SERMAYEYE İPOTEK EDEN, SİYASAL İKTİDARLARDAN,  
PROGRAMLARDAN, ANLAYIŞLARDAN VE SİYASETÇİLERDEN HESAP  
SORMA ZAMANIDIR

ÇÖZÜM IMF PROGRAMLARINDA DEĞİL, EMEK PLATFORMU  
ROGRAMINDADIR

İŞSİZLİK VE YOKSULLUK KADER DEĞİLDİR

BAŞKA BİR TÜRKİYE MÜMKÜNDÜR

BAĞIMSIZ, DEMOKRATİK, BARIŞ İÇİNDE, ÜRETEEN, SANAYİLEŞEN VE  
HAKÇA PAYLAŞAN BİR TÜRKİYE YARATABİLİRİZ

SÖZÜMÜZ VAR, ÇOCUKLARIMIZA ONURLU BİR GELECEK  
BIRAKACAĞIZ.

ÜRETİMDEN KOPARILAN, İŞSİZ BIRAKILAN ARKADAŞLARIMIZIN  
ÇALIŞMA HAKLARINI İNSANCA YAŞAMAYA ELVERİŞLİ BİR DÜZEYE  
ÇIKARMAK İÇİN, HALKIMIZIN İNSANCA YAŞAMASI İÇİN, BAĞIMSIZLIK,  
DEMOKRASİ VE BARIŞ İÇİN ÜLKEMİZE, MESLEĞİMİZE, GELECEĞİMİZE  
SAHİP ÇIKIYORUZ.

SAVAŞA HAYIR!

## YAŞASIN BAĞIMSIZ VE DEMOKRATİK TÜRKİYE !

### Ek 3

*TMMOB'nin gündemin ön sıralarında bulunan kimi konulara ilişkin görüşlerimizi sunmak üzere TMMOB Yönetim Kurulu Cumhurbaşkanımız Sayın Ahmet Necdet Sezer'i 5 Mart 2003 günü ziyaret etti ve aşağıdaki mektubu sundu.*

Sayın Ahmet Necdet Sezer

T.C. Cumhurbaşkanı

ANKARA

**Sayın Cumhurbaşkanımız,**

Yoğun gündeminize karşın bizleri, TMMOB 37. Dönem Yönetim Kurulu üyelerini kabul ettiğiniz için teşekkür ediyoruz.

Bu ziyaretimizde, mühendislerimizin, mimarlarımızın ve şehir plancılarımızın gündeminin ön sıralarında bulunan kimi konulara ilişkin görüşlerimizi sunmak istiyoruz.

**Sayın Cumhurbaşkanımız,**

Diğer bütün meslek mensupları gibi, mühendisler ve mimarlar da ülkemizin genel koşullarından ve uygulanan politikalarından doğrudan etkilenmektedirler. Bağımsızlık, demokrasi, hukuk devleti, barış gibi konuların yanı sıra, yatırım, üretim, sanayileşme, hakça dağıtım gibi konular mühendislerin ve mimarların da gündemlerinde yer almaktadır.

Son yıllarda uygulanan ve insanı, yatırımı, üretimi, sanayileşmeyi göz ardı eden politikalar nedeniyle, kalkınmanın önemli bir unsuru olan mühendislerin ve mimarların meslek uygulama alanları geçmişe göre daha da daralmış ve diğer çalışanlarla birlikte sorunları daha da artmıştır. Ülkemizdeki 430 bin mühendisin ve mimarın üçte birinin işsiz olduğu ya da meslek dışında çalıştığı bilinmektedir. Oysa, ülkemizdeki mühendislerin ve mimarların sayılarının toplam nüfusa oranı, gelişmiş ülkelere göre daha düşüktür. Sorun, bilimin ve teknolojinin rekabet gücü olduğu bir çağda, bu yeteneği ve birikimi kullanamamakta yatmaktadır.

Mühendislik ve mimarlık hizmetleri, gelişmiş ülkelerde araştırma – geliştirme, tasarım ve yenilik (inovasyon) etkinliklerine kaymaktadır. Ancak, sanayimizin yapısı, mühendislerin bilgi, beceri ve teknik gelişme düzeyini olumsuz yönde etkilemektedir. Yatırımların azalması, mevcut tesislerin teknolojilerini yenileyememesi, AR-GE çalışmalarının yetersizliği, vb. etkenlerle meslektaşlarımızın istihdamı beklenen düzeyde gerçekleşmemektedir.

Bu genel durum meslektaşlarımızın, eğitimle elde edilmiş bilgilerini ve mesleki becerilerini kullanma olanaklarının sınırlanmasına ve üretim sürecinden kopmalarına yol açmakta, bu olumsuzluklar bir yandan da işsizliğe, diğer yandan eğitimlerine ve yüklendikleri sorumluluklara uygun olmayan düşük gelirlere, mesleki tatminsizliğe ve beyin göçüne neden olmaktadır.

**Sayın Cumhurbaşkanımız,**

Bütün yurttaşlarımız gibi, mühendislerin ve mimarların gündeminin ilk sırasında ABD'nin Irak'a saldırı ve işgal planları ile ilgili gelişmeler yer almaktadır.

TMMOB, ABD'nin Afganistan'a saldırmasıyla başlayan gelişmeleri kaygıyla karşılamış, bu saldırının ABD'nin dünya egemenliğini ve petrol ve doğal gaz kaynakları üzerindeki denetimini pekiştirmeye yönelik olduğu ve bu gelişmenin bölgemize yayılacağı görüşünü üyeleri ve kamu oyuyla paylaşmıştır.

Bu saldırı ve işgal girişiminin haklı hiçbir yanı ve meşruiyetinin olmadığını düşünüyörüz. Bu saldırı, işgal ve bunların yol açacağı savaşın ise, Irak halkı başta olmak üzere bütün bölge halklarını çok uzun yıllar boyunca sürecek bir çatışma ortamına sürüklemesi, ülkemizin iç barışını olumsuz yönde etkilemesi kaçınılmazdır.

Öldürmek için değil, insanların ve toplumların gönencini yükseltmek için çalışmayı hedef edinmiş bir mesleğin mensupları ve örgütü olarak, bu haksız saldırganlığa karşı sesimizi yükselttik. Halkımızın savaşa karşı %94 çoğunluğunun içinde yer aldık. Savaşın olumsuzlukları konusunda henüz ikna olmamış Milletvekillerimize görüşlerimizi aktarmak için mektuplar yazdık, TBMM'ni üç kez yurttaşlarımızla birlikte ziyarete gittik. Savaş karşıtı platformlarda yer aldık. Meslek alanlarımızdan edindiğimiz bilgileri paylaşmak için alanlarda, salonlarda bulunduk. Son olarak, 1 Mart 2003 Cumartesi günü Ankara'da TMMOB, DİSK, KESK ve Türk Tabipleri Birliği olarak, savaş karşıtı platformların, bilim insanlarının, sanatçıların destekleriyle yüz bini aşkın insanımızın katıldığı mitingi gerçekleştirdik.

#### **Sayın Cumhurbaşkanımız,**

ABD'nin saldırısı için ülkemizi yanına alma girişimlerini kaygıyla, rahatsızlıkla izledik. Olayın parasal bir pazarlığa dönüştürülmesinden utandık.

Bu olumsuz gelişmeler karşısında, uluslar arası meşruiyeti ve halkımızın çıkarlarını ön plana çıkarmanızdan ve bölge barışı konusundaki duyarlılığınızdan dolayı, bütün üyelerimiz ve örgütümüz adına size teşekkür ediyoruz.

manıyoruz ki, savaşa karşı girişilen bütün çabalar, TBMM'ne yansımış ve halkımızı sevindiren kararda etkili olmuştur.

#### **Sayın Cumhurbaşkanımız,**

Siyasal iktidarın TBMM'nin kararının karşısında bu maceradan vazgeçmesi gerekirken, yapılan açıklamalar ve 2003 yılı bütçesi çerçevesinde duyurulan önlemler ne yazık ki, gelecek için güven vermemektedir. Gerek siyasi iktidarın, gerekse ABD'nin insanlık suçuna ortak olma karşılığında beklenen üç-beş milyar doları kısa erimli çıkarları için önemseyenlerin, "barışın bedeli var" biçiminde belirttikleri görüşler, ülkemizin karanlığa sokulması yönündeki girişimlerin sürdüğünü göstermektedir. Açıklanan önlemlerin IMF programında öngörülen önlemler olduğu, bunun Hükümet Tezkeresinin kabulü veya reddiyle ilgisi olmadığı bilinmektedir. manıyoruz ki, Hükümet tezkeresi TBMM'nce kabul edilmiş olsaydı, aynı önlemler bu kez de "savaşın bedeli" olarak gündeme getirilecekti.

Amaç, savaşa karşı çıkan halkımızı ve halkın sesine kulak veren Milletvekillerimizi tehditle ikna etme girişimidir. Amaç, sürmekte olan krizin yükünü toplumun emeği ile geçinenlere yüklemeye girişimidir.

Sayın Cumhurbaşkanımız,

TMMOB, çalışanların diğer örgütleri gibi, ülkemizin bugün yaşamakta olduğu sorunların temelinde, uluslararası sermaye kuruluşlarının politikalarının bulunduğu

görüşündedir. Çünkü bu politikalar, uluslararası sermayenin çıkarlarına hizmet edecek şekilde biçimlendirilmekte, gelişmiş ülkelerin aksine bizim gibi ülkelerde ulusal politikaları dışlamaktadır. Bu durumdan kurtulmanın yolu, şubat 2001'de ortaya çıkan krizle birlikte TMMOB'nin de içinde yer aldığı, Emek Platformunun hazırlayıp kamuoyuna açıkladığı Programın ilkelerinde, bilim teknoloji politikalarına dayalı bir sanayileşme ve kalkınma planının gerçekleştirilmesi, yatırımların artırılması, devletin küçültülmesi saplantısından vazgeçilmesi ve kamu kesimi potansiyelinin kalkınma amaçlı olarak harekete geçirilmesi, geleceğimizi planlama yetkilerinin yeniden kazanılması, ana para ve faizleriyle birlikte iç ve dış borç ödemeleri yeniden takvime bağlanması, kısa vadeli yabancı sermaye girişlerinin ve çıkışlarının denetim altına alınması, her türlü sermaye hareketinden doğan kazancın vergilendirilmesi, vergi tabanının yaygınlaştırılması, vergi gelirlerinin artırılması, sermaye gelirlerinin vergi gelirleri içindeki payının yükseltilmesi, kayıt dışı ve yasadışı ekonomik faaliyetlerin önlenmesi, sosyal devlet anlayışına uygun politikaların tartışmasız bir biçimde hayata geçirilmesi, bütçelerin faiz ödeme öncelikli bir aktarma organına dönüşmesine son verilmesi, bütçeden, sosyal güvenliğe, eğitime, sağlığa ayrılan payların artırılması, dengeli bir kalkınmayı sağlamanın, gelir dağılımının iyileştirilmesini hedef olarak alınması, çalışanların ve emeklilerin uygulanan politikalar ve krizler nedeniyle oluşan ücret kayıpları derhal telafi edilmesi, vb. olarak yer almıştır. Ülkemizin IMF politikaları nedeniyle içine düştüğü bu durumdan kurtulacak kaynakları ve birikimi olduğuna inanıyoruz.

Sayın Cumhurbaşkanımız,

Bu politikalar nedeniyle, halkımızın can güvenliği bile göz ardı edilmektedir. İlginçtir, bilim insanlarının, Birliğimizin ve başka kuruluşların depremlerin önemi konusundaki uyarıları, iktidar Partisinin Acil Eylem Planında hiç yer almamış, Hükümet Programında ise tek bir sözcükle geçiştirilmiştir. Marmara'daki olası depremin boyutları ürkütücüdür. İstanbul'da kaçak yapılaşma oranının %70 düzeyinde olduğu bilinmektedir. 1. derecede deprem bölgesi içinde yer alan çok sayıda ilimizi kapsam dışında tutan ve kamusal denetimi fiilen devre dışı bırakan Yapı Denetimi Yasası yürürlükte bırakılmaktadır. Kamu yapılarının denetlenmesinin iyileştirilmesi konusunda yeterli çalışma yapılmamaktadır.

**Sayın Cumhurbaşkanımız,**

Bu ve benzer konuları görüşmek için başvurduğumuz Bakanlarımızla görüşme olanağı bulamıyoruz. Seçim alanlarında, programlarında sivil toplum örgütleri, meslek kuruluşları ile ilişkiler içinde olacağını ve görüşlerine başvuracağını sürekli yineleyen iktidar, iş ve sermaye çevreleriyle, bu çevrelerin istedikleri zaman görüşmelerine karşın, bizlerle görüşme konusunda galiba aynı heyecanı duymamaktadırlar. Hazırlanan yasa tasarıları konusunda da uzmanlık görüşlerimize başvurmada isteksiz davranmaktadırlar. Hatta, örgütümüzün kamu kurumu niteliğindeki yapısını etkisizleştirecek girişimlerde bulunmaktadırlar. Hizmet Ticareti Genel Anlaşması (GATS) çalışmalarında olduğu gibi, örgütümüzü doğrudan ilgilendiren konularda görüşlerimize bütünüyle zıt kararlar almakta ve uluslararası taahhütlere imza atmaktadırlar.

Bunun da ötesinde, Orman Bakanı, Orman Mühendisleri Odamızın Başkanı Salih Sönmezşık'ı, bilime ve tekniğe aykırı gerekçelerle, kış mevsiminde yaşamsal etkinliği olmayan orman zararlılarıyla mücadele amacıyla, karlarla kaplı Sarıkamış



ormanlarına sürmüştür. Kültür Bakanı Mimarlar Odamızın geçmiş Dönem Başkanı Oktay Ekinci'yi Koruma Kurulundan uzaklaştırmıştır. Bütün Bakanlıklarda ve bağlı kuruluşlarda sürgün ve görevden alma kararlarının listesi bu örneklerle sınırlı değildir. Siyasi iktidar kıyım ve siyasi kadrolaşma konusunda geçmiş iktidarlara aratır hale gelmiştir.

Sayın Cumhurbaşkanımız,

Küreselleşme politikaları uyum yasalarıyla uygulamaya geçirilirken, yargı kararları uygulanmamaktadır. Hukuku işlevsizleştiren düzenlemeler gündeme getirilmektedir. Bergama örneğinde olduğu gibi hukuki olarak biten süreç Maden Yasası düzenlemesiyle yeniden başlatılmak istenmektedir. Enerji, ormanlar, imar planları, vb. alanlardaki yargı kararlarının uygulanmaması kaygıyla karşılanmaktadır.

Sayın Cumhurbaşkanımız,

Ülkemizin, halkımızın ve meslektaşlarımızın sorunları ve çözüm önerilerimiz çok uzun bir liste oluşturmaktadır. Raporlarımızı ve gereksinim duyacağımız konularda, Birliğimizin ve Odalarımızın inceleme ve görüşlerini size ulaştırmayı bir görev kabul ettiğimizi, TMMOB'nin 2003 sonbaharında düzenleyeceği Konut Kurultayı, Ulaştırma Kongresi, Enerji Sempozyumu, Sanayi Kongresi ve Odalarımızca düzenlenecek etkinliklere katılmanızdan onur duyacağımızı arz ederiz.

**Sayın Cumhurbaşkanımız,**

Mühendislerin ve mimarların halkımıza daha iyi hizmet etmeleri ve ülkemizin kalkınmasına daha çok katkıda bulunmaları doğrultusunda seferber edileceği koşulların yaratılmasına ve biriken sorunlarının çözülmesine, mühendislik ve mimarlık alanlarının günümüzün gereklerine göre düzenlenmesine katkılarınızdan dolayı teşekkürlerimizi sunuyoruz.

Saygılarımızla,

**Kaya GÜVENÇ**

Yönetim Kurulu Başkanı

## Ek 4

# YEREL YÖNETİMLER YASA TASLAĞI TEMEL DEĞERLENDİRMESİ

*TMMOB Kentleşme Çalışma grubu tarafından Mart 2003'de oluşturulan Rapor*

Ülkemizde yerel yönetimler alanında, son yıllarda farklı hükümetlerce hazırlanmış pek çok taslak ve tasarı gündeme getirilmiştir. Yerel yönetimler alanına “reform” getirdiği öne sürülen bu düzenleme çalışmaları, ne yazık ki kamuoyunda geniş halk kesimlerinin toplum yararı beklentilerine yanıt vermekten uzak, merkezi ve yerel yönetimler arasındaki yetki ve kaynak çatışmaları olarak yorumlanmaktan öteye gidememiştir. Öte yandan “Reform” niteliğinin ortaya çıkardığı, konunun bütün taraflarının görüşlerine olduğu gibi, uzmanlık alanlarından doğan sorumlulukları gereği, mühendislerin ve mimarların ve onların Meslek Odaları ve Birliği’nin de görüşlerine başvurulmasının kaçınılmaz gereği yerine getirilmemiş; meslek birliklerinin, demokratik kitle örgütlerinin, üniversitelerin, diğer uzman kurum ve kuruluşların yasalaşma sürecine “katılım” boyutu yok sayılmıştır.

Değişen hükümetler döneminde, bu konudaki yaklaşım değişmemiş, değişmemiştir. Birbirinin izdüşümündeki taslak ve tasarılar da, kendilerinden beklenen dönüşümü öngörmekte yetersiz kalmışlardır.

Yaşanan, 30 yılı aşkın bir süredir Yerel Yönetimler Reformu’nun kendisinden beklenen “demokratikleşme”yi içselleştirememesi sorundur.

Yerel yönetimler konusunda yeni bir yasalaşma sürecinin ortaya konulmasında, öncelikle ve ivedilikle beklenen, Yasa’nın katılım, şeffaflık ve demokratikleşme konusundaki “inandırıcılığı”dır.

Bu nedenle öncelikle, yasanın katılımsız ve kapalı kapılar ardında gelişen hazırlık süreci “değişmelidir”. Yasa kapsam, içerik ve temel ilkeleri açısından konunun tüm taraflarınca, kamuoyunda “gerçekten” tartışılabilir.

Yerel Yönetimler Reformu Yasası, devletin merkezi ve yerel yönetim alanındaki ilişkilerini yeniden düzenlemeye soyunurken; bir başka deyişle, devletin kamusal işleyişini yeniden düzenlerken, temel eksenini nasıl oluşturmalıdır? Bu yanıt, 3 temel boyutu içermelidir.

1)Merkezi-yerel yönetim ilişkisi “sosyal devlet” eksenine oturtulmalıdır:

Devletin sosyal niteliği ve bu niteliğindeki yükümlülüklerinden vazgeçildiğinde, toplumun geniş emek kesimlerinin sistem mağdurları olacakları unutulmamalıdır. Sosyal devletin ortadan kaldırılmasıyla, yoksulluk, eşitsizlik, toplumsal çatışmalar baş gösterecektir.

2)Merkezi-yerel yönetim ilişkisi “kamu hizmeti” ifasında buluşturulmalıdır:

İster merkezi ister yerel, toplum yararına kamu hizmeti sunamayan her türlü yönetim

ölçeğinde, her türlü varlık ve süreci metalaştırılır, kamusal alanın halk için halk adına yönetimi ve halkın bu yönetimi denetlemesi çökertilir.

3)Ve nihayet reform, bir “irade” ortaya koymalıdır:

Bu irade; ülkemizin insanından, emeğinden, toprağından, tarihsel kültür ve doğa mirasından, insanlık onurundan, demokrasi inancından, her türlü sömürüye ayak direyerek varetmeye çalıştığı tam bağımsızlığından yola çıkarak, uluslararası sermayenin kar reflekslerine endeksli baskıları reddetmelidir.

Yolu sosyal devletten, kamusal alandan ve tam bağımsızlıktan geçen reform ancak bu koşulda küreselleşme karşısında, demokratikleşme ve kalkınma eksenli “alternatif bir yeniden yapılanma”yı ortaya koyabilecektir.

Yoksa “yerelleşme”, küreselleşen sermayenin liberalizasyon koşutunda, önündeki yönetsel engelleri ortadan kaldırmaya, kamusal alanı yoketmeye, her türü temel kamu hizmetini ve varlığını özelleştirmeye, toprak-su-maden-doğa kaynaklarını ranta açmaya endeksli özüne feda edilecektir. Bu, kaçınılmaz görülmektedir.

Öyleyse “gerçek” bir reformun yolu, yerelleşmeyi küreselleşmenin boyunduruğından kurtarmaktan geçmektedir.

Bu nedenle hazırlanacak Yasa ile, ülkemiz entegre olmak durumunda bırakıldığı GATT,GATS,OECD,IMF Niyet Mektupları dayatmalarının, Dünya Bankası yapısal uyarlama kredi bağtılamalarının, Avrupa Birliği Katılım Ortaklığı Belgesi’nde öngörülen “küreselleşme için yerelleştirme” programının taşeronu durumuna düşürülmemelidir.

### **Yasa, Belediyelerin Alanını Daraltmamalıdır**

Fiziki coğrafyada bir yerleşmenin “belediye” olmasında temel amaç, yerel ve demokratik bir yönetim aracılığıyla, o yerleşime ait yerel sorunların ve ortak gereksinimlerin, kısa zamanda çözümü ve karşılanması ilkesine dayandırılmalıdır.

Sadece “nüfus”u esas alan kurallara göre oluşturulmuş belediyelerin önemli bir kesimi, sorun çözmek bir yana, “yeni ve çözümsüz sorunlar” yaratmaktadır.

Ülkemizde 3268 olduğu bilinen toplam belediye sayısı içinde, nüfusu 10000’den az olan belediyelerin toplam yüzdenin neredeyse %80’ini oluşturduğu görülmektedir. Ancak çoğunluğu oluşturan bu belediyelerin, toplam belediyeli nüfus içindeki payı çok düşük seyretmektedir. Bu durum, belediyelerin kırsal niteliğini ortaya koymakla birlikte; ekonomik-toplumsal gerekçeler ile, yerleşim yerlerinin giderek kentleşmesi istenmektedir. Bu durum, köy statüsünün ortadan kalkmasını da gündeme getirmektedir.

Yerel yönetimler alanındaki yeni düzenlemede kır-kent ayırımını ortadan kaldıran bir yaklaşım güdülmelidir. Bunun yolu, köy statüsüne sahip yerleşimlerin sayı ve alanını genişletmek yerine, belediyeleşme alanını genişletmekten geçmektedir. Ancak belediyeleşmede tek kriter olarak nüfus büyüklüğü alınmamalı; konuya çok boyutlu yaklaşılmalıdır. Köy statüsünün özellikle yeni gelişmeye açık yörelerde (sahil, ana yol arterleri vb.) plansız gelişmeye davetiye çıkardığı da bilinmektedir. Köy statüsünden dönüşen belediyelerde, toplumsal yapı ve uğraş alanları da dikkate alınarak, farklı bir belediye modellemesi üzerinde çalışılmalıdır.

“Belediye Birlikleri” modelinde ise, belediyelerin yakın coğrafyada yeralmalarından

doğan yöresel-toplumsal-teknik gereksinimleri üzerinden, bir “amaç birlikteliği” sistemi oluşturulmalıdır.

Yerel Yönetim Reformu’nun temel amacı, demokratik ve etkin bir yerel yönetim sisteminin geliştirilmesi olmalıdır. Bu amaçla yerel yönetimlerin kurumsal, yasal, finansal yapılarını geliştirmek gerekmektedir. Bu bağlamda yapılması gerekenler merkezi yönetim-yerel yönetim ilişkilerini yeniden düzenleyerek, yerel yönetimi güçlendirecek bir yapıya dönüştürmek, karar ve yetki alanlarının yeniden belirlenmesi, yerel yönetim yapısının etkinleştirilmesi, demokratikleştirilmesi ve denetim sisteminin oluşturulmasıdır.

Yerel yönetimlerde demokrasi anlayışını geliştirmek amacı ile seçilmiş organların etkinliğini ve çalışma koşullarını, halkın yönetime katılımını sağlamak ve demokratik denetim mekanizmalarını geliştirmek suretiyle yerel demokrasinin gelişmesinin önünün açılmasıdır.

Yerel yönetimler, alanlarında yapılacak yasal-kurumsal düzenlemelerde; Anayasa’da yer alan sağlıklı çevrede yaşama hakkı, barınma-konut hakkı, eğitim-sağlık gibi insan haklarının yerine getirilmesinde merkezi ve yerel yönetimlerin, sosyal devlet ilkesinin yaşama geçirilmesine uygun düzenlemeler yapılması günümüz koşullarında öncelik taşıyan konular arasında yer almalıdır.

Yerel demokrasinin geliştirilmesi bağlamında; yerel yönetim reformu yerel düzeyde katılımcı demokrasinin tüm boyutları ile yaşama geçirilmesine olanak veren düzenlemeleri kapsamalıdır.

Kentlilerin yönetimlerin karar ve uygulamalarından bilgi edinme hakları,

- Kararlara katılma hakları ile yönetimlerin karar ve uygulamalarına karşı yargı yoluna başvurma hakları,

- Yerel yönetimler ve sivil örgütlerin işbirliği ve ortaklıklarına olanak verecek düzenlemeler yapılmalıdır.

Yasa, Personel İşgücünün İstihdamında, İş Güvencesini Yok Saymamalıdır

Son dönemlerde yerel yönetimlerin, başta üst düzey yöneticilikler olmak üzere, mühendislik-mimarlık, doktorluk ve avukatlık hizmetleri için; 657 sayılı Yasa kapsamında kadro çıkartamadıklarından bahisle, sözleşmeli istihdamı istedikleri bilinmektedir. Geçmiş taslaklarda da yine bilindiği üzere, “sözleşmeli istihdam” etkin bir istihdam türü haline getirilmekte, yıllık sözleşme süreleri üzerinden idarelerin sözleşmeli personelden “ancak gerekli gördüklerinin” sözleşmelerini yenileyecekleri bir istihdam türünde, özellikle ısrar edilmektedir.

Mühendis-mimar kadrolarının da aralarında yer aldığı 657 sayılı Yasaya tabi memur kadroları yerine sözleşmelilik statüsü ve buna ek olarak, 1575 sayılı Yasa’ya tabi sürekli/kadrolu işçi statüsü yerine geçici/mevsimlik işçi statüsü istenmektedir.

Personel istihdamındaki bu statü değişimi, çalışanların iş güvencesini daraltan, örgütlü yapılara da zarar veren bir durum arz etmektedir.

Yerel yönetimlerde meclislere, memur ve sürekli işçilere ait ihdas, tadil ve iptal, mevsimlik işçilere ait de istihdam yetkisi tanıyan bu yeni sistemde, atama vali ya da belediye başkanlarına bırakılmaktadır.

Türkiye’nin kamudaki genel istihdam modeline bakıldığında; yukarıdaki esnekleş-

tirilen istihdam türünün, toplam istihdamın yaklaşık %10'unu oluşturduğu önemli bir gerçektir. Yaşanan bugünkü sistemde, merkezi yönetim kurumlarınca yürütülen pek çok hizmetin yerel yönetimlere devredilmesi bakanlıkların bölge müdürlüklerinin tasfiyesi de düşünüldüğünde, kamudaki onbirlerce personelin istihdam türünün esnekleştirilerek, kuralsızlık ortamına sürükleneceği açıktır.

Bugün için İçişleri Bakanlığı, Maliye Bakanlığı ve Devlet Personel Başkanlığı'nın bile çözemediği personel rejimi ve istihdamı sorunu, "sözleşmelilik" statüsü ile, daha da derinleştirilecektir. Mühendisler ve mimarlar yerel yönetimlerde üretimi ve yatırımı yönlendiren konularıyla, kamusal denetimin sürekliliğini esas alan plan-proje ve uygulama süreçlerinde her yıl onaya tabi sözleşmelilik statüsünde, politik baskılara maruz kalacaklar, öte yandan ekonomik, demokratik ve özlük haklarını savunmada, sözleşmelilikte giderek çeşitlenecek ve değişiklik içerecek standart ve kurallar dizini içerisinde, onbinlerce personelin hak araması ve sendikal örgütlenmesi doğal bir sonuç olarak etkisizleştirilecektir.

58. Hükümet'in Acil Eylem Planı'nda açıkladığı "norm kadro" uygulamalarının, kamu personelinin sözleşmeli statüde esnek istihdam ile çalıştırılmasının bir aracı olarak kullanılmaması gerekmektedir.

Öte yandan Anayasal tanım ve içeriğiyle, "devlet memuru" statüsünde kamu görevi ifa etmenin, "sözleşmeli" statü ile zaafa uğratılacağı da bilinmelidir.

### **Yasa, Yerel Yönetimlerde Borçlanmayı Özendirerek, Sermayeye Bağımlılık İlişkisi Yaratmamalıdır**

Bugün küreselleşmenin ve liberalizasyonun neredeyse bir vecizi haline getirilen "borç, yönetimlerin kamçısıdır" özendirmesinden vazgeçilmelidir. İç ve dış borçlanma üzerine kurulu merkezi yönetim işleyişinin, yerelde de versiyonlarının oluşmasına geniş olanaklar tanıyan Yasa kurgularından vazgeçilmelidir.

Az gelişmiş ülkelerin yerel kamu hizmetleri pazarlarında karlarını maksimize etmek için fırsat kollayan, uluslararası mali sermayeye davetiye çıkarılmamalıdır.

Belediyelerin dış borçlanmasında; borçlanma proje koşullarına bağlanarak, kredinin verilmesinde özelleştirme dayatılmaktadır. Böylelikle özelleştirme daha geniş bir kamusal alanda yaygınlaştırılmaya çalışılmaktadır.

İç borçlanmada ise, bütünüyle "özelleştirilmesi istenen bankaların devreye sokulması" ile, mali piyasalar sistemi belediyeleri kısılcasına almaya çalışılmaktadır.

Kamusal hizmetin ifasında yerel halka "müşteri" gözüyle bakması istenen belediyelerin, bu kez kendilerinin de bankalar nezdinde "müşteri" olmaları kaçınılmaz olmaktadır. Yurttaşlardan tahsil edilecek dolaylı ve dolaysız vergileri, bankalar aracılığıyla toplama ve bankalarda mevduat oluşturma, GATS'ın öngördüğü yapısal düzenlemeler ile birlikte düşünüldüğünde; mali piyasalarda "tam liberalizasyon" gerçekleştirilmiş olacaktır. Böylece yerli ve yabancı ticari bankaların kasaları, belediye kaynaklarının hortumlanması ile zenginleştirilecektir.

Kamunun kredi sistemi, Belediyeler Fonu'nun kaldırılması ve bu süreçte görevli İller Bankası'nı tasfiye sürecine sokulması ile çökertilmiş bulunmaktadır. Kamu kredisi sisteminin alternatifi, yüksek faizli, yerli ve yabancı krediler borç batağı olarak gösterilmektedir.

Yasa, kredi sistemine “kamusal” bir çözüm getirmek durumundadır. Belediyeler kolay borçlanmanın özendirildiği, yoksullaştırmada tam bağımlılık ilişkisine dayalı uzun erimliliği öngören küresel tuzaklardan ve tam liberalizasyonu öngören mali sistemlerden kurtarılmalıdır.

Son dönemde çıkarılan bazı yasalar ile de desteklenen bu durum; henüz kendi yerelinden, ülkesinin genelinin sorun ve çözümlerine sistematik ve bütüncül bir gözle bakma yetisi kazanamamış ancak yerinde planlama ve kentleşme kriterleri ile büyük sorunlar yaşayan, kamusal hizmetin çok çeşitli fonksiyonlarını üstlenmek durumundaki yerel yönetimler için, henüz ne olduğunu bile anlamadan dünya piyasalarıyla onyıllarca yıllık borçlanmaya dayalı bir ilişkinin ağır bedellerini de içermektedir.

### **Yasa, Hazine Arazileri’ni Korumalıdır ve Toplum Yararına Değerlendirmelidir**

Son yıllarda merkezi ve yerel yönetimler arasındaki önemli bir sorun alanı da, hazine arazileridir. Merkezi yönetim, hazine arazilerini satmaktan yana tutumunu, zaten çıkardığı Yasa ile ortaya koymuş bulunmaktadır. Öte yandan, çıkarılacak yerel yönetimler yasasında hazine arazilerinin belediye ve mücavir alan sınırları içerisinde belediyelere, bu sınırlar dışında da il özel idarelerine “devri” istenmektedir. 3030 sayılı Yasa kapsamında ise, bu devrin adresi Büyükşehir Belediyesi olarak gösterilmektedir.

Kaba hatlarıyla bu paylaşım, belediye ve il özel idarelerinin hazine arazilerini “imarlı” hale getirmek yoluyla özel çıkarılara dönük olarak “değerlendirerek”, üçüncü kişilere satmasının örgütlendiği bir paylaşımır.

Yerleşim alanlarında oluşan rantın toplum yararına tekrar geri kazandırılması amacından uzak bu yaklaşım, sadece imar ve ruhsat yetkilerinin alabildiğine önünün açılmasına hizmet etmektedir. Artık daha fazla kamu varlığı, özel mülkiyet havuzunda toplanacaktır. İl Özel İdareleri’nin köy yerleşim planları yapmak dahil, kendilerine ait topraklarda belediyelerin sahip oldukları tüm planlama ve uygulama yetkileri eliyle, ranta dayalı yağma, böylece tüm ülke toprakları için yaygınlaştırılmış olacaktır.

Sorun, hazine arazilerinin merkezi mi yoksa yerel yönetimler elinde mi satışının sağlanması gerektiği sorunu değil, hepimizin geleceği için kamu elinde bırakılması gerektiği sorundur.

Hazine arazileri halkımızın geniş kesimlerinin eşitlikçi yararlandırılacağı yaşanabilir bir kent ve çevresi için kamu elinde bırakılmalıdır ve toplum yararına değerlendirilmelidir.

Oysa, Türkiye’nin gündemi uzun bir dönemdir toprak ticaretinden elde edilecek akçenin paylaşımı ile işgal edilmektedir.

### **Yasa, Kentleşme ve Planlama’da Kent ve Çevre Suçu Kavramını Getirmelidir**

Ülkemizde yıllardır sürdürülen ve hiçbir sınır tanımayan toprak politikaları sonucu, kentleşmede yaşanabilir yerleşimler oluşturulamamış, planlama sorun çözme niteliğinden uzaklaştırılarak, kağıt üzerinde bırakılmıştır.

Ülkesel ölçekte makro ekonomik politika ve hedeflerden başlayarak, yerleşmelerin yaşanabilirliğini ortaya koyacak olan bölge planı, çevre düzeni planı, nazım imar

planı, uygulama imar planı gibi hiyerarşik ölçeklerdeki tüm öngörüler, mekanın fiziksel organizasyonu ile birlikte sosyal, ekonomik, çevresel değerlendirmeleriyle kalkınmaya hizmet etmek durumundadırlar.

Oysa, imar mevzuatında bugün için “varsa” ibaresiyle ele alınan bölge planlarından başlayarak, mekanın fiziksel organizasyonunu kalkınmaya dayanan bir açılımla ele alması beklenen planlar, arsa ve arazi spekülasyonunu körtüklemekten öteye gidememiştir.

Ülkemizde üretim dışı gelir olarak rantların ulusal gelir içindeki payı %50’lerin üzerindedir. Üretim karşılığı olmayan bu haksız kazancı, kentsel rantların %65’lere kadar varan bir kesimini oluşturduğu da bilinmektedir.

Oysa, hava, su gibi doğal bir kaynak olan ve yaşamın sürdürülmesi için vazgeçilmez olan toprak üzerinde mülkiyet değil, onu sürekli koruyarak yararlanma söz konusudur. Topraktan yararlanma hakkı, toplum yararına aykırı olarak kullanılmayacağına göre, rant politikalarından vazgeçilmek durumundadır.

Ancak böylesi bir temel seçim, kentsel ve kırsal toprakların yağmalanmasını ve çevrenin talanını engelleyebilecektir.

“Kent ve Çevre Hakkı” kavramı tanım, kapsam ve içerik olarak mutlak geliştirilmiştir. Kent ve Çevreye Karşı Suçu ortaya koymada ; tüm imar – planlama – çevre - koruma mevzuatı bütüncül olarak değerlendirilmeli, aykırı uygulamaların sadece arazi sahipleri ve yatırımcılarca değil, izin veren–göz yuman her kademedeki görevlilerin de katılımıyla işlenen “organize bir suç” olduğu gerçeği, yasal düzenlemelerde mutlak ele alınmalıdır.

Görevleriyle ilgili suçları nedeniyle, haklarında soruşturma açılan yerel yöneticilerin yargı kararına kadar görevden uzaklatırabilmeleri, bir “Anayasa hükmü” olduğundan; bu uygulamanın idare yerine, yargının taktirine dayandırılması gerekmektedir.

### **Yasa, Kamu Hizmetlerini Özelleştirmemelidir**

Küreselleşme ve liberalizasyon politikaları koşutunda kamu hizmetlerinin özelleştirilmesini, yerel yönetimler için bir “reform” olarak sunan yasa düzenlemelerinden vazgeçilmelidir.

Bugün yerel yönetimlerin kamu hizmetlerinin yükü altında ezildiği belirtilerek; bu hizmetlerin ticarileştirilmesi yoluyla, kamu denetimi dışına çıkarılması, özelleştirilmesi ve yabancılaştırılması uygulamalarının, halkımızın daha fazla yoksullaşmasına neden olduğu bilinmektedir.

Yerel yönetimlerin yap-işlet-devret sistemleri ile, yerel yetkilerini yerli ve yabancı şirketlere devretmelerine olanak sağlayan düzenlemeler yasa da yer almamalıdır.

Özelleştirme koşutunda, belediyenin temel kamu hizmetleri olması gereken ve “halk sağlığı ve yaşanılabilirlik” başlığı altında değerlendirilebilecek su, kanalizasyon, çöp ve geri kazanım hizmetleri piyasaştırılmakta, kamu tekeli yerli/yabancı tekelere devredilmektedir.

Su-kanalizasyon ve çöp üçlüsü özelleştirmesi büyükşehir kamusal alanlarında “bermuda şeytan üçgeni”ni yaratacaktır. 2000’li yıllarda su ve kanalizasyon özelleştirmesi yabancı sermaye birikim alanı, bu kez çöp hizmetlerinden de rant yaratma özel çabası taşımaktadır.

Geçmiş tasarlarda görüldüğü üzere, fatura tahsili “kamunun amme alacakları tahsili usulü” yerine, “ticari piyasanın icra ve iflas usulü” çerçevesinde ele alınarak, yeni bir süreç başlatılmaktadır. Üstelik “bedel tespit yetkisi” meclisler yerine, belediye ile şirket arasında yapılacak sözleşmelere aktarılmak istenmektedir. “Piyasa” yaklaşımı artık belediye meclislerini bile dışlamaktadır.

Kamusal hizmetlerde ileri teknoloji ve büyük sermaye yatırımı gerektiren işler “yap-işlet-devret” modeli ile, kendileri “çöküntü” alanı yaratmaktadırlar. “İmtiyaz Sözleşmeleri” konusu Yap-İşlet-Devret’ler, yerel yönetimler için “asli ve vazgeçilmez” konuma sokulmuştur.

“Gayri Menkul Yatırım Ortaklığı”, kamu arazilerinin sosyal donatılı, alt yapılı ve sosyal konut işlevli bir konumdan çıkıp; yüksek yoğunluklu, lüks tüketime dönük, imtiyazlı konut arzını gerçekleştirmenin liberal yöntemi olarak devredirler.

Çoğu büyükşehirlerimizde sayısal olarak “konut açığı sorunu” yoktur. Lüks konutlara alım gücü yetişmeyen, nitelsiz ve denetimsiz konutlarda yoksulluğun yaşam sürdüğü “konut sorunu ve sosyal konut politikasızlığı sorunu” vardır.

“Mülkiyetin Gayri Ayni Hak Tesisi” de liberalizasyon koşulunda ele alınmalıdır. Bağımsız bölüm mülkiyeti ya da kullanım hakkı verme koşullu yapılan bu işlerde, ya tesisler neredeyse tümüyle yıkımlarına kadar, yapanların elinde kalmakta ya da tesis içinde bağımsız bölümler varsa, eninde sonunda ve yok pahasına belediyelerin elinden çıkartılıp, yapana peşkeş çekilmektedir.

Su, havagazi, elektrik, tramvay, su taşımacılığında sermaye gruplarıyla “imtiyaz sözleşmeleri” imzalamak, kentsel hizmet maliyetlerinin kamu tekelinden çıkarılması, yüksek kar marjlarının halkımızın omuzlarına bindirilmesi sonucunu doğurmaktadır.

Belediyelerin, “şirket” kurma ve ticarileşme özelemleri büyürken, hem “kamu” hem “ticari” olma ikileminin yarattığı ahlaki çöküntünün de boyutları büyümektedir. Kar ve güç odağı, siyaset-bürokrasi-ticaret saç ayağının ahlaki çöküntüsü üzerinde yükselmektedir.

Oysa kamu hizmetinin ve varlıklarının geniş kesimlerin gereksinim duyduğu hizmetlerden faydalanmasının bir aracı olduğu bilinmeli; azınlık kesimlerin çıkarları doğrultusunda eşitlik ve toplum yararı içermeyen uygulamalardan vazgeçilmeli, özelleştirme, toplumun kamusal değerlere ve toplumsal kalkınma inancına yabancılaşması engellenmelidir.

### **Yasa Tekniğinde, Yasa-Yetki Yasası ve KHK Karmaşasına Son Verilmelidir**

Son yıllarda, “yasa tekniği” açısından, çıkarılacak yasalarda TBMM’ne ait bulunan yasama yetkisinin genel, asli ve devredilemez bir yetki olmasının, hükümetlerce sıkıntı yarattığı bilinmektedir.

Bu nedenle imdada “yetki yasaları” yetiştirilmektedir. Anayasa’da tanımlı Yetki Yasası’na dayanakla çıkarılan KHK’ler ise, ayrıntı durum içerirler. Bakanlar Kurulu’nun siyasal icraatlarına geniş olanak sunan KHK düzenlemelerinin amaç, kapsam ve ilkeleri konusunda, kamuoyunda sıklıkla tartışıldığı da bir başka gerçekliktir.

Yasama organı olarak TBMM, Bakanlar Kurulu’na ancak ivedi, ayrıcalıklı ve zorunlu durumlarda ve somutlaştırılmış, amacı belirgin, kapsam ve ilkeleri açık konularda bu yetkiyi verebilecektir. Yetkilerin, Bakanlar Kurulu’nun kullanımına,



belirtilen koşulların gerçekleştirildiğinde kullanılacak “ön olur” biçiminde verilmesi, yaşanan pratiklerde görüldüğü üzere, sıkıntı yaratmaktadır. Bu nedenle yasamanın yetkiyi amaç, kapsam ve içerik yönünden somutlaştırması, yürürlük kapsamına alınacak KHK’ların yetki yasası içerisinde kesin olarak yeracağına dair karar vermesi gerekmektedir.

Hazırlanacak Yasa’nın TBMM’nde, kamuoyunun duyarlılıkla ortaya koyduğu amaç, kapsam, içerik ve ilkesel değerlendirmelere uygunluğu açısından, etkileştiği tüm mevzuat ile birlikte sistematik ve bütüncül olarak değerlendirilmesi, yasanın kamusal uygulamalarının olumluluğu açısından büyük önem arz etmektedir.

Ayrıca Yasa tekniği açısından, Anayasal düzenlemeye tabi olması gereken hususların, geçmiş taslak ve tasarımlarda yer aldığı biçimiyle “el çabukluğu” içeren türden, yasa düzenlemesi olarak ele alınması düşünülmemelidir.

### **Yasa, Belediye Gelirlerinde Artışı Dolaylı Vergiler Yoluyla Gerçekleştirmemelidir**

Türkiye bütçesinin %50-55’ler oranında belediye gelirlerinden oluştuğu, ancak toplam kamu harcamalarının içindeki yerel yönetimler payının, yukarıdaki orana kıyasla çok düşük gerçekleştiği (%12-15 dolaylarında) bilinmektedir.

Belediyelerin gelirlerindeki yetersizlikler nedeniyle, yaşadıkları sorunlar da kamuoyunda ayrıca bilinmektedir.

Etkin bir yerel kamusal hizmet için, belediye gelirleri artırılmalıdır. Ancak bunun yolu, özellikle alt gelir gruplarının üzerinden “dolaylı vergi alınması” yoluyla, yeni vergiler koyarak gerçekleştirilmemelidir.

Vergide “adalet” esas olmalıdır. Servetin vergilendirilmesi ve toprak rantının kamuya geri döndürülmesini esas almayan bir vergilendirme sisteminin, mevcutta yaşanan eşitsizlikleri büsbütün körükleyeceği unutulmamalıdır.

Yasa, Eğitim-Sağlık-Sosyal Yardım ve Sosyal Hizmetler vb. Temel Kamu Hizmetlerine, “Kamusal Alan” Sorumluluğu ile Yaklaşmalıdır

Sosyal devletin bakışıyla, eğitim-sağlık “parasız” olmalıdır.

Eğitimin “merkezi” olarak planlanması; standart, nitelik, etik, bütünsel organizasyon ve kalkınma boyutlu öneme sahiptir.

Okulların yapımı, onarımı gibi inşai hizmetlerin yerelden daha iyi ifası gerekçe gösterilerek, “örgün” eğitimin öğretmen kadrolarının istihdamını da kapsayacak biçimde, belediyelerin sorumluluğuna bırakılması, Dünya Bankası’nın “eğitimin yerelleştirilmesi” projesi kapsamında değerlendirilmelidir. Burada eğitimin özelleştirmesinin ilk adımı, eğitim inşaatlarıdır; donanım, öğretmen ve tüm eğitim organizasyonu da aslında özelleştirmenin diğer aşamalarının tamamlanmasına hizmet amacı taşımaktadır. Eğitimin bölgelerarası eşitsizliğe dayalı temel sorunu da ötelenmektedir. Yanısıra “yaygın” eğitim de, mesleki becerilendirme kursları vb. etkinlikler ile, belediyelerin eğitimin bütünü konusunda söz sahibi olmalarını güçlendirmeye yaramaktadır. Yerel sosyal alan kalkınma ekseninde yeniden biçimlendirilebilme olanağına sahip önemli bir kamu hizmeti de, özelleştirme payandasından destek almaya zorlanmaktadır.

“Hayırsever işadamları”nın yaptırdıkları okulları, “paralı eğitim yuvası” haline getirerek, topluma eğitim adı altında, “ticari” faaliyet sunma ve belediyelerin bu

okullara arsa sağlayıcı “organizatör” rolleri; kayıt, kurs, bina yapım-onarım vb. ücret ve hatta bağışlar ile karakterize edilebilecek “paralı eğitime geçiş” süreci, nihayetinde öğretmen istihdamı organizasyonunu da bünyesine alarak, gereksinim duyduğu son halkayı da tamamlamış olacaktır.

Sağlık hizmetleri de, aynı entegrasyon sürecini yaşamak zorunda bırakılmaktadır. Her türlü tanı, tedavi ve acil müdahaleye yönelik kamusal hizmetlerin de yerelleştirilerek, sermaye gruplarınca işletilmesi amaçlanmaktadır. Latin Amerika deneyimi, yerelleştirilen sağlık özelleştirmesinin somut bir örneğidir.

Yerelleştirmede bir başka kamusal alan da, sosyal yardım ve sosyal hizmetlerdir. Yerelin hayırseverliğini ispatlama görevini üstlenecek cemaat toplulukları eliyle siyaset, kamusal hizmet alanını kendi istediği biçimde şekillileyecektir. Ayrıca ülkemiz, Fak-Fuk Fonu deneyimini de hala unutmamıştır.

### **Yasa, Katılım ve Denetim’de Demokratikleşmeyi İçselleştirmelidir**

Ülkemizde yerel yönetimler alanı da, 12 Eylül koşullarında hazırlanmış yasakçı ve anti-demokratik hükümler içeren Siyasi Partiler ve Seçim Yasası ile belirlenmektedir.

“Baraj” sorunu hala aşılanamamıştır. Seçimlere katılan tüm partilerin aldıkları oy oranında temsil gücü engellenmekte, “istikrar” hala anti-demokratik bir temsil sistemi üzerine kurgulanmaktadır.

Meclis, katılımcılığın “gerçekliği” üzerinden ancak, doğrudan yönetme aracı olarak anlamlı ve işlevseldir. Yani, toplumsal yapının Meclis’e demokratik bir biçimde yansımaları koşulunda, Meclis yerelindeki sorunların çözüm yeridir. Farklı çıkarların çatışmaları ve uzlaşmaları, demokrasi eksenine oturturulmak zorunluluğundadır.

Yerel yönetim alanında bugüne kadar, her kademedeki vesayet sistemi “demokratik işleyiş”e engel oluşturmaktadır.

Merkezi iktidarların atadığı Vali’nin, İl Genel Meclisi, Büyükşehir Belediye Başkanı ve Büyükşehir Belediye Meclisi üzerinde; Büyükşehir Belediye Başkanı’nın, Büyükşehir Belediye Meclisi, İlçe Belediye Başkanları ve İlçe Belediye Meclisleri üzerinde; İlçe Belediye Başkanları’nın, İlçe Belediye Meclisleri üzerinde “Vesayet”lerinin, her hiyerarşik kademede yarattığı baskı, halkımızın omuzlarını büsbütün çökertmektedir.

Halkımız, yerel yönetimlerde her kademedeki atanmış ve seçilmiş yöneticilerin, demokratik katılım ve demokratik denetim mekanizmalarının önünü açmasını beklemekte ve özlemektedir.

Halkımızın kamu bilgisine erişimi, kararlara katılımı ve alınan kararların uygulamalarını denetim süreçlerine gelince;

Halkımız, belediyeçilikte bilgiye erişememeyi imar planları, kesin parselasyon planlarının askılarını imar koridorlarında takip edemeyerek öğrenmiştir. Hep bugün gidip, yarın gelmiştir. Meclis kararlarının ne kadarının kendi istemi olduğunu da takip edememiştir. Yıllık yatırım programına alınan hizmetlerin, ne kadarının ve ne kadarlık ihaleler ile gerçekleştiğinin (fizibilite) bilgisini, kulaktan dolma bilgiler ile öğrenebilmiştir. Tüm bunları kırmak için de “örgütlü” olmak gereğini, yeterince yerine getirememiştir. Çünkü sistem onun örgütsüzlüğünden beslenmiştir.

Kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarının seçimle gelen demokratik kitle

örgütlerinin, bilimsel ve akademik kuruluşların da kamu bilgisine erişimlerinde ve Meclis'in karar alma süreçlerine uzmanlık birikimleri ve toplumsal alan sorumluluğuyla katımları da, halkımızın tekil pratiğinden çok farklı gelişmemiştir. Yerel yönetimler sıklıkla, sivil yaşamın örgütlü kesimlerinin seçimle gelen yönetimlerini, kendi icraatlarını peşinen desteklemedikleri koşulda; “görmeyen-duymayan-bilmeyen” olmuşlardır.

Süreçte, bilimsel bilgi, sürekli değersizleştirilmiştir. Zaten yeterli finansmanı ve teknik desteği olmayan yerel yönetimler, bu kez de toplumsal taban desteğini kaybetmişler; halkımızın geniş kesiminde yerel yönetimlere “güvensizlik” başgöstermiştir.

Kamusal denetimin teknik ve yönetsel süreçte disiplininden yoksunluk, sonuçları itibariyle yaşanabilir yerleşme yerleri değil, çöküntü alanları oluşturmuştur.

Yerel yönetimler yerelleşememiş; yalnızca yerellerinde “yer”leşmiş ve halkımıza bazen de yabancı gelen uygulamalar boyutunda “el”leşmiştir.

Sorun, merkezi ve yerel yönetimlerin yetki ve finansman çatışmasından önce; hangi ölçekte olursa olsun, “demokratik yönetim” işleyişini içine sindirme sorunudur.

Sorun, kamu adına ancak kamu vicdanıyla hesap verme sorunudur.

Sorun, ister merkezi ister yerel her kademedeki yönetimlerin, ülkemiz coğrafyasını herkesin gönenci adına yaşanabilir kılmayı görev bilmesi sorunudur.

Sorun, Yasa'nın hazırlanış sürecinden başlayarak, “güven” oluşturma, açıklık sorunudur.

**Ek 5****TMMOB II.MÜHENDİSLİK VE MİMARLIK KURULTAYI  
KARARLARI**

5-6 Nisan 2003

**MESLEKİ YETERLİLİK – MESLEKİ YETKİNLİK – MESLEKİ EĞİTİM**

1. TMMOB ve Odaları, Mühendislik ve Mimarlık mesleğinin uygulama alanlarında çeşitli nedenlerle ortaya çıkabilecek olan, yanlış, kusurlu, yetersiz ürün kullanımı ve uygulamaların, doğal ve kültürel çevreyi tahrip, insan sağlığını risk altına sokma veya yaşama hakkını engelleme, bireyin, toplumun, insanlığın her türlü zararına yol açma gibi sonuçları olduğunun bilincindedirler. TMMOB ve Mesleki Odaları bu bilinçten hareketle mesleğin uygulanmasında kasıtlı veya kasıtsız; yanlış, kusurlu, yetersiz ürün ve uygulamaların ortadan kaldırılması veya en aza indirilmesi konusunda gerekli tüm çabayı gösterir, bu hususta gerekli her türlü yasal, idari, mesleki, eğitsel girişimleri düzenler, gerekli kurumları ve mekanizmaları oluşturur.

2. TMMOB ve Odalar, (eğitimde kalite eşitliğini göz önünde bulundurarak – İzmir) toplumun güvenliğini, sağlığını ve gönencini (yaşanabilirliğini), doğal ve kültürel yaşam ortamlarını doğrudan etkileyen alanları önceliklerine göre belirleyerek, bu alanlardaki gereksinmelere uygun olarak tanımlanacak bilgi ve beceri düzeylerine göre mesleki yeterliliğin belirlenmesini, geliştirilmesi ve belgelenmesini sağlarlar. Bu yetkinin yasal dayanaklarının daha açık bir ifadeye kavuşması için Mühendislik ve Mimarlık Hakkındaki Yasada ve TMMOB Yasasında değişiklik yapılması için girişimlerde bulunurlar.

3. TMMOB her meslek grubunun kendi ihtiyaçlarına ve şartlarına bağlı olarak kaliteli ve güvenilir hizmet ve üretim sürecinde düzenlemelere gitmesini teşvik eder. Meslek odalarının bu konudaki çalışmalarının koordinasyonunu sağlar. TMMOB “Yetkin Mühendislik” konusunu bu tür çabaların olumlu bir sonucu olarak değerlendirir. Bu uygulamaya ihtiyaç duyan Meslek Odalarının koordinasyonunu düzenleyerek çerçeve yönetmeliğin oluşturulmasını gerçekleştirir. Meslek Odaları, uygulama yönetmeliklerini kendileri hazırlar.

4. Bir ülkenin eğitim politikaları, bilim, teknoloji ve sanayi politikalarından ayrı düşünülemez. Türkiye’deki eğitim ve mühendislik, mimarlık eğitimi toplum çıkarlarına göre değil, uluslararası iş bölümünün bir sonucu olarak şekillenmiştir. TMMOB emperyalist ülkeler tarafından Türkiye’ye dayatılan uluslararası iş bölümünü reddeder; toplumcu bilim, teknoloji, ve sanayi politikaları geliştirecek bir kurumsal altyapının örgüt bünyesinde oluşturulması çalışmalarını başlatır.

5. TMMOB ve Odaları; tüm mühendis ve mimarların aldıkları eğitimleri ve iş deneyimlerini takip etmekle ve onların sicilini tutmakla yükümlüdür.

6. TMMOB ve Odaları; gerek Dünya Ticaret Örgütü gerekse Avrupa Birliği (Gümrük Birliği) kanallarından gelen teknik ve mesleki mevzuat uyarınca mühendislik/ mimarlık meslek alanlarının düzenlenmesine dönük uyumlaştırma (emperyalist/

kapitalist ilişkilere tümüyle bağlanmak anlamında) çalışmalarına karşı durur, bu yönde izlenen politika ve uygulamalar ile mücadele eder.

7. TMMOB ve Odaları; “ulusal egemenlik ve bağımsızlık”, “ulusal kalkınma”, “aydınlanma” ve “emek” ekseninde meslek alanlarını düzenler. Meslek alanlarının düzenlenmesinde kamu/toplum yararını gözetir.

8. TMMOB ve Odaları; mesleki yeterlilik ve yetkinlik konusunu kaynağında çözmek amacıyla, mühendislik/mimarlık eğitimi/öğretimi yapan yükseköğretim kurumlarının müfredatlarının belirlenmesinde, uygulanmasında ilgili ulusal kurumlarla birlikte “ulusal bağımsızlık ve egemenlik” ilkesi uyarınca, kamu/toplum yararının sağlanması ekseninde işbirliği yapar, çalışmalar yürütür.

9. TMMOB ve Meslek Odaları; ülkemizdeki eğitim düzeninin, süreç içinde daha eşitsiz, adaletsiz hale geldiğini tespit eder. Meslektaşın adil ve eşit olmayan sistem içinde, bilgi ve donanım açısından yetersiz kalabildiğini, bu nedenle yanlış uygulamalara yol açabileceğini tespit eder. Meslektaşı bu konumdan kurtarmak için gerekli her türlü yasal, idari kurumları harekete geçirir. Mesleki eğitsel girişimleri düzenler, meslektaşa destek olur. Ancak, meslektaşın, her ne sebeple olursa olsun, mesleki uygulama - mesleki üretiminden doğan kusurlar sonucu, doğal, kültürel çevrenin tahribi, kamunun zarar görmesi, bireyin toplumun sağlığının ya da yaşama hakkının ortadan kalkması, riske girmesine yol açması halinde, TMMOB ve meslek odası hiç tereddütsüz, doğal çevre ve kamu menfaatlerinden yana tavır alır.

10. Mesleki yeterlilik tartışmalarının odağında Türkiye “deki mühendislik eğitimi olmalıdır, Ülkemizde mühendislik eğitimi, sistemin ana gereksinimlerine göre belirlenmemelidir, Sanayileşememenin ve teknoloji ithal eden bir ülke olmanın sonucu olarak, mühendisler tasarım sürecinin dışında büyük ölçüde üretim kontrolü ya da hizmet üretimi gibi alanlarda istihdam edilmektedirler. Dolayısıyla mühendislik eğitimi, geleceğin mühendislerine teknolojik ilerlemeyi sağlayacak birikim ve beceriyi değil; üretim sürecinin sürekliliğini sağlayacak donanımı sağlamaya çalışır.

Eğitim ile ilgili sorunların ancak eğitim süreci içinde çözülebileceği unutulmamalıdır. Mühendislik ve mimarlık eğitiminin, teorik ve pratik süreçleri kapsayacak biçim ve içerikte düzenlenmesi gerekmektedir. Bilim ve teknolojinin günümüzdeki ilerleme hızı göz önünde tutularak TMMOB’ye bağlı Odalar tarafından meslek içi eğitim verilmeli ancak bu meslek içi eğitim sürecinin lisans eğitimini ikame edeceği düşünülmemelidir.

11. Mevcut lisans eğitiminin gerek süresinin gerekse de şeklinin baştan sona tartışılması gerekliliği açıktır. Bu anlamda TMMOB’ne düşen, mühendis ve mimarlar ile birlikte öğrencilerin ve akademisyenlerin katılacağı tartışma ortamının sağlanmasıdır. TMMOB’nin kapsadığı meslek disiplinlerinin her biri için eğitim kurultayları düzenlenmesi, yapılan tartışmalar ve sonuçları üniversite kamuoyuna mal etmelidir. Bunların dışında yapılacak her türlü çalışma, mevcut eğitim sisteminin tüm eksiklik ve yetersizlikleriyle meşrulaştırılması ve onaylanması anlamını taşıyacaktır.

12. Özellikle 17 Ağustos depremi sonrası, meydana gelen can ve mal kaybının nedenlerinin büyük ölçüde yapı alanındaki rant mekanizması ve yolsuzluklar olduğu gerçeği, siyasi iktidar tarafından, mühendis ve mimarların mesleki yeterliliği

tartışmalarının gündeme getirilmesiyle örtbas edilmeye çalışılmaktadır. TMMOB içinde de bu anlayışa paralel olarak dile getirilen görüşler, Birliği devlet organlarına bağlama ve zararsız “Meslek Örgütlerine” dönüştürme hazırlığı gibi görünmektedir. Yapı denetiminin özelleştirilmesi uygulaması ise, yeterlilik ve yetkinlik tartışmalarının tozu dumanı içinde adeta gözden kaçırılmaktadır. TMMOB'nin bu konudaki tavrı; özelleştirmeci ve liberal politikaların karşısına kamusal denetimden yana argümanlarla çıkmak olmalıdır. Sessiz ve teslimiyetçi kabullenme yerine, kitlesini ve halkını da yanına alan dirençli ve direngen bir kimlikle karşı koymak olmalıdır

13. Şu talepler dile getirilmelidir :

AB gibi emperyalist birliklerin dayattığı küreselleşme politikalarının karşısında durulmalıdır. TMMOB'nin bu “akıntıya kapılmayıp”, AB ile bütünleşmeci anlayışları teşhir etmesi gerekir.

“Halk için bilim, halk için üretim” anlayışını temel almaya devam etmelidir.

Mühendis ve mimarların “bilim ve teknoloji üretimi” için eğitilmelerinin koşulları zorlanmalıdır.

Eğitim ve bilimsel çalışmalar için bütçeden yeterli kaynak sağlanması için mücadele edilmelidir.

Emekçi mühendis ve mimarların sendikal örgütlülüğü için gerekli çaba ve destek gösterilmelidir.

14. TMMOB ve Odalar, mesleki yeterliliğin belgelendirilmesine yönelik meslek içi eğitimi, mesleki davranış ilkelerini de içerecek biçimde planlar, lisans eğitimi dikkate alarak uygulama alanlarına ilişkin eğitimi hizmet olarak gerçekleştirirler, bu eğitimin ortak konularını programlarlar, ders notlarını hazırlarlar ve eğitimlerini sağlarlar.

15. Hali hazırda üniversitelerimizde çağdaş, nitelikli ve bilimsel mimar-mühendislik eğitimi yapılamamaktadır. Bu nedenle öncelikle üniversitelerimiz, ülkemizin çıkar ve beklentilerine uygun olarak, demokratik, özerk ve bilimsel eğitim kurumları olarak her alanda tekrar yapılandırılmalıdır.

16. Mühendis ve mimarlar, bilim ve teknolojinin hızla geliştiği günümüzde, yeni gelişme ve gereksinimlerine bağlı olarak, tüm mesleki çalışma süreçlerinde, meslek içi eğitimi sürekli, etkin ve katılımcı bir anlayışla yaşama geçirmeye kararlıdır. Bu anlayış TMMOB ve bağlı oda yöneticilerinin temel yaklaşımları olmaya devam edecektir.

17. TMMOB, mühendislik mimarlık eğitiminin, çağın gereklerine uygun ders programları ve uygulama olanaklarıyla, tüm yurttaki eşit ve parasız olarak verilmesini savunur.

18. Mühendislik mimarlık eğitiminin yönlendirilmesi ve güncelleştirilmesi TMMOB'nin görevlerinden biridir. Bu çerçevede TMMOB, kapsamlı bir mühendislik mimarlık eğitimi programı hazırlar ve tartışmaya açar.

## MESLEKİ DENETİM

1. Mühendislik ve mimarlık etkinliklerinin toplum yararı gözetilerek, bilim ve teknolojinin gereklerine, yasal kurallara, mesleki davranış ilkelerine uygun olarak yerine getirilmesini sağlamak amacıyla önceden belirlenmiş kriterlere ve düzenlemelere göre kamusal bir görev olarak denetlenmesi örgütümüzün temel amaçlarından birisidir.

TMMOB ve Odalar, toplumun güvenliği, sağlığı ve gönenci bakımından öncelikli alanları belirleyerek bu çalışmaları yaygınlaştırırlar, mevcut uygulamaları geliştirirler, örgütümüzün bu alandaki yetkisinin yasal dayanaklarına sahip çıkarak dayanakların açıklığa kavuşması ve genişletilmesi için girişimlerde bulunurlar.

2. Mühendislik ve mimarlık etkinliklerinin sonunda elde edilen ürünlerin toplum yararı gözetilerek, bilim ve tekniğin gerekleri-ne ve yasal kurallara uygunluğunu ve bunlara uygun o larak işletilmesini ve bakımının yapılmasını sağlamak amacıyla önceden belirlenmiş kriterlere ve düzenlemelere göre kamusal bir görev olarak denetlenmesi örgütümüzün temel amaçların-dan bir başkasıdır. TMMOB ve Odalar, toplumun güvenliği, sağlığı ve gönenci bakımından öncelikli alanları belirleyerek bu çalışmaları yaygınlaştırırlar, mevcut uygulamaları geliştirirler, örgütümüzün bu alandaki yetkisinin yasal dayanaklarına sahip çıkarak, dayanakların açıklığa kavuşması ve genişletilmesi için girişimlerde bulunurlar.

3. Ülkemizde mevcut deprem gerçeğinden hareketle, yapı denetimi konusunda örgütümüzün yetkisini kısıtlamaya hatta tamamen ortadan kaldırmaya yönelik yasal uygulamalara karşı mutlak mücadele verilmelidir.

4. Mühendis ve mimarlar, mesleklerini icra ederken kamu yararını gözetirler ve hizmet verdikleri kuruluş veya ortamda kamuyu zarara uğratabilecek uygulamalara engel olurlar; bu süreçte kişisel haklarının zarar görmemesi için meslek örgütleri tarafından desteklendiklerini bilirler.

TMMOB mühendis ve mimarların meslek alanlarında kamuyu zarara uğratabilecek faaliyetlere engel olmaları durumunda zarara uğramalarını önleyici tedbirler alır, işverenlerin uygulamaya zorlaması durumunda tavır alır.

Ülkenin genel sorunlarıyla ilgili görüş oluşturur ve bu görüşler doğrultusunda kamusal alanı denetler.

## **ÖRGÜT BİRİMLERİNİN HİZMET ÜRETİMİ**

1. Meslek Odalarımız; uzmanlık alanında kamu çıkarlarının korunmasına, mesleğin ve meslektaşların haklarının savunulmasına yönelik çalışmalar yanında, varlık nedeni olan mesleki teknik çalışmalardan da kopmamalıdır.

2. Odalarca yürütülecek hizmetlerde ve hizmet karşılığı elde edilen gelirlerde gözetilecek temel ilke meslek, meslektaş, ülke ve toplum çıkarları doğrultusunda yürütülen çalışmaları sekteye uğratabilecek bağımlılık ilişkilerine yol açılmaması olmalıdır.

3. Ticari amaçlarla kurulmuş herhangi bir kurumun yapacağı veya yapmakta olduğu faaliyetler odalar için örnek alınmamalıdır. Yayımlanacak kitaplar, periyodikler, düzenlenecek uzmanlık eğitimleri, mühendislik-mimarlık mesleğinin geliştirilmesine ve uygulama alanlarına yönelik kurs ve seminerler esas gelir alanı olarak görülmelidir.

4. Kamu kuruluşlarına, özel kurum yada kişilere verilen hizmetler tek yanlı bozulabilecek protokollere dayanıyor ise örgüt bütçesi ağırlıklı olarak bu hizmetlerden herhangi biri üzerine kurgulanmamalı, gelir kaynakları mümkün olduğunca çeşitlendirilmelidir. Söz konusu hizmetler yalnızca, kamusal denetim alanında verilmeli, protokollerin içeriğinin örgütsel bağımsızlığı tehdit etmesine izin verilmemeli, verilen hizmetler üyelerimizin yürüteceği hizmetler değil, bu hizmetlerin denetimi anlamında olmalıdır.

5. Kamu çıkarlarının korunması meslek odalarının uzmanlık alanında toplumun ve ülkenin çıkarlarını savunan bir örgüt olmasını zorunlu kılar. Bu tanım gereği meslek odaları mesleki çalışmalar yürütürken halkı bilgilendirmek, bilinçlendirmek, çevreden yana, emekten yana, üretimden yana, tüketicinin korunmasından yana olmak topluma dayatılan politikaları sorgulamak kamu çıkarları doğrultusunda toplumu bilinçlendirmek ve bu politikaları sunmak görevi ile yükümlüdür. Böylesine geniş bir alana yayılan sorumlulukların ve hizmetlerin yerine getirilebilmesi ancak ve ancak ekonomik ve kurumsal anlamda güçlü, ülke geneline yayılmış bir örgütlenme ağına sahip olan, örgüt-içi ilişkilerinin ve Oda üye ilişkilerinin sağlıklı bir şekilde yürütüldüğü yapılanmalar ile mümkün olabilir.

6. Meslek Odalarının gelirleri; üye ödentileri öncelikli olmak üzere, Odaların uzmanlık alanında bağımsız olarak gerçekleştirdiği sürekliliği olan etkinliklerden sağlanmalı ve bu etkinliklerden yararlanan üyeler bedelini ödemelidir.

7. Mesleki etkinliklerden sağlanan kaynakların üyelere ve topluma hizmet olarak geri dönmesinin araçlarının etkinleştirilmesi, örgütün kaynaklarının ortak kullanıma açılması mekanizmaları yaratılmalıdır.

8. Resmi kurumlarda çalışan mühendis ve mimarların üye oldukları odalara aidat ödemelerini kaynaktan kesilme hususu sağlanmalıdır.

9. TMMOB ve Oda yayın, ajanda ve etkinlikleri için reklam alınması veya sponsor desteği sağlanması konularında; Örgütsel bağımsızlığın, kamusal denetim işlevinin korunması, TMMOB ve Odaların ilke ve politikalarının korunması, Mesleki etik değerlerin korunması vazgeçilmez ilkelerdir.

10. TMMOB ve Odalarımız, üyelerimizin ekonomik hak ve çıkarlarının korunmasında daha etkin rol üstlenmelidir.

11. Kamu çıkarlarının korunması, meslek odalarının uzmanlık alanlarında toplumun ve ülkenin yararını savunan birer örgüt olmalarını zorunlu kılar. Bu tanım gereği, meslek odaları mesleki çalışmalar yürütürken, halkı bilgilendirmek, bilinçlendirmek; çevreden, emekten, üretimden ve tüketicinin korunmasından yana olmak; topluma dayatılan politikaları sorgulamak ve bu süreçlere müdahil olmakla yükümlüdürler. Böylesine geniş bir alana yayılan sorumlulukların ve hizmetlerin yerine getirilebilmesi ancak ekonomik ve kurumsal anlamda güçlü, ülke geneline yayılmış bir örgütlenme ağına sahip olan, örgüt içi ilişkilerin ve oda-üye ilişkilerinin sağlıklı bir şekilde yürütüldüğü yapılanmalar ile mümkün olabilir. Güçlü meslek odaları için, güçlü ve çeşitlendirilmiş gelir kaynaklarına sahip olma zorunluluğu yadsınamaz bir gerçektir. Meslek odalarının gelirleri üye ödentileri öncelikli olmak üzere, odaların uzmanlık alanlarında bağımsız olarak gerçekleştirecekleri etkinliklerden sağlanmalıdır. TMMOB ve Odalar, üyelerin mesleki gelişimlerinin sağlanmasına yönelik meslek içi eğitim hizmetlerini ve mesleki faaliyetler için gerek duydukları diğer hizmetlerini, sektörel gelişme amaçlı kongre, sempozyum vd. etkinliklerin gerçekleştirilmesi hizmetlerini, kamu ya da özel sektör tarafından yapılmayan, ancak yapılmasında zorunluluk bulunan hizmetlerini, üyelerince yerine getirilmesinin sağlanması için gereken eğitim ve koordinasyon hizmetlerini ve genel anlamda üyelerinin mesleki denetimine yönelik hizmetlerini yerine getirmelidir. Üyeleri tarafından üretilecek hizmetleri üretmemelidir.



## MESLEKİ DAVRANIŞ İLKELERİ

1. Mühendis ve mimarların mesleki sorumlulukları, mühendislik ve mimarlık hizmetlerinin topluma, doğaya, çağımıza ve geleceğimize olan etkileriyle doğrudan bağlantılıdır. Aşağıda yer alan TMMOB Mesleki Davranış İlkeleri, mühendislerin ve mimarların mesleki etkinliklerinde göz önünde bulundurmaları gereken değerleri, kararlarına kılavuzluk edecek bir toplumsal sözleşmenin öğelerini vermek için hazırlanmış ve kabul edilmiştir.

### TMMOB MESLEKİ DAVRANIŞ İLKELERİ

A) Mühendislerin ve Mimarların, birey olarak kendilerine karşı sorumlulukları;

1. Mühendis ve Mimarlar; Bilim ve teknolojiyi insanlık yararına ve doğal dengeyi koruyacak biçimde kullanmayı mesleğinin temel ilkesi kabul eder.

2. Bilgi ve yeteneklerini sürekli geliştirme düşüncesi ve çabasıyla hareket etmenin sorumluluğunu duyarlar.

3. Meslek alanı içerisindeki en iyi tasarım ve uygulama hizmetini vermekte sorumluluk duyarlar.

4. Hizmet üretimi ve yaşam boyunca ulusal ve uluslararası boyutlardaki adalet, eşitlik, özgürlük, dürüstlük, güvenilirlik, saygı ve hukuk alanlarındaki gelişim ve değişikliklerde sorumlu olduğu bilinciyle hareket eder.

5. İş sözleşmelerinde yer alan, kurallara uyarlar ve karşı taraftan da aynı anlayışı beklerler.

6. Yeterli oldukları alanlarda mesleki hizmet üretmeyi hedef ve ilke kabul ederler. Çok disiplinli çalışmalarda birlikte üretmeyi amaçlar ve diğer meslek mensuplarına gereken saygıyı gösterirler. Mühendis ve Mimarlar sadece hak ettiği ünvanları kullanmayı uygun bulurlar.

7. Mesleki Davranış ilkelerine aykırı tutum davranışlarda, bulunamazlar. Bu ilkelere karşı davrananlara hoşgörülü yaklaşmaz örgütsel tepkinin gelişmesine katkı koyarlar.

B) Örgütsel Davranış Kuralları;

1. Örgüt faaliyetleri sırasında oluşturulan, karar altına alınan ilke ve kuralların hayata geçirilmesi, yazılı kurallar ve örgüt gelenek ve kültürüne saygılı davranmayı ve bunları geliştirmeyi ilke kabul eder.

2. Örgütsel, yönetsel sorumlulukların yerine getirilmesinde en üst düzeyde duyarlılık gösterilir.

3. İnsanlığın evrensel değerlerine ve hukukun üstünlüğüne dayalı örgüt yönetimini geliştirerek örgüt içi demokrasisinin düzenlenmesini sağlar.

4. Mesleğin ve meslektaşın toplumdaki itibarını yüceltecek mesleki davranış ilkelerinin yaşama geçirmeyi görev kabul eder.

5. Meslek ilkelerinin uygulama ve denetiminde etik kurallar geliştirir.

6. Mühendis ve Mimarların mesleki, sosyal, kültürel, ekonomik gelişmeleri için örgütlü mücadeleyi ön planda tutar.

C) Toplumsal ve Sosyal Sorumluluklar;

1.Mühendis ve Mimarlar insan haklarına barışa, demokrasiye, topluma saygılı ön planda tutarak ilişki geliştirirler.

2.Mühendis ve Mimarlar din, dil, ırk, her türlü inanç, cinsiyet farklılığı, coğrafi ayırım ile gözetmeden çok kültürlü bir yapının korunması, kültürel zenginliğin geliştirilmesi yönünde çaba sarf ederek hizmetleri bu anlayış içinde yürütürler.

3.Toplumun sağlıklı gelişmesini çevreyi ön planda tutarak geliştirecek davranışları destekler. Bu amaçla doğal ve toplumsal çevrenin sağlıklı gelişmesini ön planda tutar.

D)Doğaya ve Çevreye Karşı Sorumluluklar;

İnsan merkezli insanın mutluluğu, refah ve yararını ön planda tutan değerlendirme ve davranışlar artan nüfusunda etkisiyle hava toprak ve suyun kirlenmesine neden olmuş başta insan olmak üzere tüm canlıların hayatını tehdit eder boyuta gelmesinde etkili olmuştur. Bu bilgiler ışığında,

Mühendis ve Mimarlar, gelecek kuşaklar, diğer canlılar ve canlı organizmalar ile arzun varlığını sürdürmesini bir hak ve değer olarak kabul ederek davranış geliştirmeyi sorumluluk olarak görürler.

2.TMMOB Mesleki Davranış İlkeleri, geleceğin mühendisle-rinin ve mimarlarının, bilim ve teknolojinin, mühendislik ve mimarlık etkinliklerinin topluma olan etkilerini, meslek mensuplarının bu etkilerden doğan kişisel sorumluluklarını, kararlarında başvurdukları değerleri ve etik ikilemleri tanımlarını gerektirmektedir. Bu amaçla, bilgi ve düşünce zenginliği yaratmak, yaşam kültürü düzeyini yükseltmek, etik ikilemleri tartışma yeteneğini geliştirmek için, mühendislik ve mimarlık lisans eğitiminin "etik" le ilişkili konularla zenginleştirilmesi yönünde çalışmalar yapılması öngörülmüştür.

3. Toplumun güvenliğini, sağlığını, refahını ve doğanın dengesini temel alacak ilkeler, ülkemizde uygulanmakta olan sosyal, siyasal ve ekonomik politikaların özendirdiği ya da ödüllendirdiği davranışlarla büyük ölçüde çelişebilecektir. Bu tür durumlar, kimi meslektaşlarımız için geçerli olabileceği gibi, kimi işveren girişimci ve kamu yöneticileri tarafından da kendi çıkarlarına aykırı bulunabilecektir. Bu tür durumlarda, meslek etiğine uygun davranacak üyelerimiz üzerinde işten çıkarılmaya kadar varan yaptırımlar söz konusu olabilecektir. Olağan dışı koşullara ve baskılara karşın bu ilkelerin uygulanmasında kararlı davranan üyelerimizin ödüllendirilmesi ve bu tür uygulamalarda haksızlığa uğrayan üyelerimize sahip çıkılabilmesi için TMMOB bünyesinde özel bir fon oluşturulması karara bağlanmıştır.

4. Mühendis ve mimarlar, Mesleki bilgi, beceri ve deneyimlerini, toplumsal çıkarların, evrensel insani kazanımların ve kültürel mirasın korunması için kullanırlar. Toplum yararı için duymuş oldukları sorumluluk ve kaygı her zaman özel çıkarlarının üstünde yer alır.

5. Mühendis ve mimarlar, kendilerinden istenen işin, toplum ve çevre için bir tehlike yaratacağı doğrultusunda şüpheleri olduğunda, düşünceleri işveren tarafından dikkate alınmıyorsa ilgili meslek örgütünü bilgilendirirler. Meslek örgütü konuyu takip etmekle yükümlüdür. Üye, meslek örgütüne karşı sorumludur, örgütü duyarsız davrandığı takdirde, kamuoyunu bilgilendirmelidir.

6.Mühendis ve mimarlar, işyerlerinde işçi sağlığı ve iş güvenliği için gerekli önlem-

lerin alınması amacıyla;

Meslek örgütlerinin öncülüğünde, mevcut yasa, yönetmelik, tüzük vd. yasal mevzuatta yer alan önlemlerin hayata geçirilmesi için mücadele eder.

Üretim sistemlerinde ve süreçlerindeki yapılan değişikliklere bağlı olarak, önlemlerin geliştirilmesi amacıyla meslek örgütü ile birlikte çalışır. Karşılaştığı sorunları örgütüne bildirir.

Meslek örgütünün bu konudaki yükümlülüklerini yerine getirmesini talep eder, takipçisi olur.

7. Mühendis ve mimarlar çalışma yaşamında,

Kamusal çıkarları gözeterek çalışırlar.

Yaptığı işin gereklerinin dışında, çalışma arkadaşlarına göre ayrıcalıklı bir konum edinmek amacıyla işvereniyle özel ilişkiler geliştirmezler.

8. Mühendis ve mimarlar bilime ve mesleğine karşı sorumluluğunun gereği olarak; Yalnız, becerileri ve eğitimleri olan konularda mesleki hizmet verirler; görev yetki ve sorumluluklarını sadece zorunlu durumlarda ehil olan meslektaşlarına devrederler.

Çalıştığı alanda ve genel entelektüel faaliyetinde, işletme verimliliğinin yükseltilmesine, emeğin haklarını koruyup geliştirme; istihdamın daraltılmasını önleme, ulusal çıkarları gözetme kaydıyla teknolojinin gelişimi ve enerji yoğunluğunun düşürülmesi doğrultusunda katkı koyar, bu doğrultudaki çalışmalarını desteklerler.

9. Mühendis ve mimarların topluma, yaşadıkları çağa ve doğaya karşı sorumlulukları hizmetlerinin kapsamıyla aynı oranda artmaktadır. Toplumun refah ve mutluluğuna katkıda bulunmak için mühendis ve mimarların gerçekleştireceği mesleki etkinliklerde uygulanmak üzere "Topluma karşı sorumluluklarının, ürün ve hizmet isteyenlere ve tüketiciye karşı sorumluluklarının, mesleğe ve meslektaşlarına diğer meslek disiplinlerine karşı sorumluluklarının, kendilerine karşı sorumlulukları ivedilikle "Mesleki Davranış İlkeleri" olarak tanımlanmalı, ödül ve yaptırımlar belirlenmeli ve TMMOB'nin ilk Genel Kurulu'nda işlevsel ve işler bir düzenlemeye dönüştürülmelidir.

## 10. TMMOB MESLEKİ DAVRANIŞ İLKELERİ

### Giriş

Mühendislik ve mimarlık hizmetleri, gerek tek tek bireylerin, gerekse toplumun günlük yaşamının her noktasını daha çok etkilemekte, bu etki günümüzle sınırlı kalmayıp geleceğimizi ve kaynaklarımızın kullanımını da kapsamaktadır. Bu nedenle de, mühendislerin ve mimarların topluma, yaşadıkları çağa, doğaya karşı sorumlulukları da hizmetlerinin kapsamıyla aynı oranda artmaktadır. Ayrıca, gelişme sürecinin sıkıntılarını yaşayan ülkemizde bu toplumsal sorumluluk daha da fazladır.

Mühendisler ve mimarlar, ayrılmaz bir parçası oldukları toplumun refah ve mutluluğuna katkıda bulunmak için, mesleki etkinliklerinde aşağıda tanımlanan ilkelere uymayı, uyulması için meslektaşlarını uyarmayı bir görev sayarlar.

### Topluma Karşı Sorumluluklar

Mühendisler ve Mimarlar,

1. Mesleki bilgi, beceri ve deneyimlerini, toplumun ortak çıkarları; evrensel insani kazanımların ve kültürel mirasın korunması ve insan refahının gelişimi için kullanırlar. Toplumun sağlığı, güvenliği ve refahı için duymuş oldukları sorumluluk her zaman kendi kişisel çıkarlarının, meslektaşlarının çıkarlarının ya da mimar ve mühendisler topluluğunun çıkarlarının üstünde yer alır.

2. Kendilerinden istenen işin toplum ve çevre için ciddi bir tehlike yaratacağı sonucuna varırlarsa ve bu konudaki mesleki yargıları işveren ya da müşteri tarafından dikkate alınmıyorsa, görüşlerini işverene ya da müşterilerine yazılı olarak bildirirler; sonuç alamamaları durumunda meslek örgütlerini ve gerektiğinde yetkili makamları ve kamu oyunu bilgilendirirler.

3. Toplumun ilgi alanı içinde bulunan teknik konulardaki görüşlerini, raporlarını, konuyu yerinde ve tam anlamıyla araştırmış, incelemiş ve yeterli bir bilgi ve verilerle donanmış olarak, ticari ve kişisel kaygıları bir yana bırakarak, doğru, tam ve nesnel bir biçimde açıklarlar.

4. İş yerlerinde işçi sağlığını korumak ve iş güvenliğini sağlamak için gerekli önlemleri alırlar, iş yerlerinde çalışanları bu konularda bilgilendirirler.

5. İşverenleri, müşterileri, meslektaşları da dahil olmak üzere, toplumdaki herkese adil, dürüst ve iyi niyetle davranırlar.

6. Ülkenin teknoloji ve mühendislik yeteneğinin yükselmesi için, teknolojinin, teknolojinin uygun kullanımının ve potansi-yel sonuçlarının toplum tarafından anlaşılması için çaba gösterirler.

#### Doğaya ve Çevreye Karşı Sorumluluklar

Mühendisler ve Mimarlar, doğayı ve çevreyi korumayı, onlara zarar vermemeyi, uygulamalarının doğayla uyumlu olmasını sağlamayı mesleki sorumluluklarının ayrılmaz parçası olarak görürler, doğal kaynakların ve enerjinin tasarrufuna özel önem verirler.

#### İşverene ve Müşteriye Karşı Sorumluluklar

Mühendisler ve Mimarlar,

1. İşveren/müşteriyle teknik konulardaki mesleki alışverişlerinde her zaman güvenilir bir iş gören ya da vekil ya da danışman olarak ve işveren/müşterinin çıkarları için, toplumun refah ve sağlığını ve güvenliğini tehlikeye atmaksızın, mesleki beceri ve deneyimlerini sonuna kadar kullanarak, uygun ve düzgün bir iş düzeyi ile çalışırlar.

2. İşverenleri ya da müşterileriyle olan iş ilişkilerini etkileyecek şekilde doğrudan ya da dolaylı olarak herhangi bir armağan, para ya da hizmet ya da iş teklifi kabul etmezler; başkalarına teklif etmezler, mesleki ilişkilerini geliştirmek amacıyla siyasal amaçlı bağış yapmazlar.

3. İşverenin/müşterinin ticari ve teknolojik sırlarını izin almadan başkalarına açıklamazlar, kişisel çıkarları için kullanmazlar.

#### Mesleğe ve Meslektaşına Karşı Sorumluluklar

Mühendisler ve Mimarlar,

1. Mesleki etkinliklerini, tüm meslektaşlarının güvenini kazanacak bir biçimde ve mesleğin saygınlığına azami özen göstererek sürdürürler.

2. Tüm meslektaşlarına saygıyla yaklaşır; meslektaşlarıyla haksız rekabet içinde olmazlar ve astlarının gelişimi için özel çaba harcarlar, onlara yardımcı olurlar, telif haklarına ve özgün çalışmalara saygı gösterirler, çalışmalara katkıları ve katkıda bulunanları belirtirler.
3. Yalnızca yeterli oldukları alanlarda mesleki hizmet verirler; hizmetlerini etkileyebilecek diğer uzmanlık alanlarındaki yetkililerin görüşlerine başvururlar, disiplinler arası ortak çalışmayı özendirirler.
4. Mesleki görev, yetki ve sorumluluklarını, sadece zorunlu durumlarda ve ehil olan meslektaşlarına devrederler.
5. İşlerini yalnızca kendilerine tanınmış mesleki görev, yetki ve sorumluluk çerçevesinde yaparlar, yalnızca resmi olarak hak kazanmış oldukları sıfat ve unvanları kullanırlar.
6. Bu mesleki davranış ilkelerine aykırı davrananlara yardımcı olmazlar, onların etkinliklerinin içinde yer almazlar, onları uyarırlar, bu konuda meslek örgütleriyle işbirliği yaparlar; bu ilkelere uygun davrananları bütün güçleriyle desteklerler.
7. Meslek örgütlerinin etkinliklerine aktif olarak katılmaya çaba gösterirler, onları desteklerler, mesleğin gelişmesine katkıda bulunurlar.

#### Kendilerine Karşı Sorumluluklar

##### Mühendisler ve Mimarlar,

1. Mesleki bilgilerini güncelleştirirler, kültürlerini ve mesleki yeterliliklerini geliştirirler.
2. Mesleki etkinliklerine ilişkin olarak meslektaşlarının dürüst ve nesnel eleştirilerini dikkate alırlar, gerektiğinde kendileri de eleştirmekten kaçınmazlar.
3. Birlikte çalıştığı insanları anlamaya, çok kültürlü çalışma ortamlarına uyum sağlamaya çalışırlar.

#### ÖRGÜT MİSYONU

##### 1. Temel İlkeler:

TMMOB ve bağlı Odaları mesleki demokratik kitle örgütüdür. Demokrat ve yurtsever karakterdedir. Emekten ve halktan yanadır. Anti-emperyalisttir, “Yeni Dünya Düzeni” teorilerinin, ırkçılığın ve gericiliğin karşısındadır. Siyasetin dar anlamının aşar, yaşamın her olayını siyasetle ilişkili görür. Barıştan yanadır. İnsan hakları ihlallerine karşıdır, insanlık onurunun korunmasından yanadır. Örgütsel bağımsızlığını her koşulda korur, gücünü sadece üyesinden ve bilimsel çalışmalardan alır.

Meslek ve meslektaş sorunlarının, ülkenin ve halkın sorunlarından ayrılamayacağını kabul eder. Politikanın oluşturulmasında ve uygulanmasında demokratik merkeziyetçi yöntemleri uygular. Karar alma süreçlerinde demokratik ve katılımcıdır.

Bağlı Odaları ile birlikte, mühendis ve mimarların meslek alanlarını düzenler, üyesinin ve halkın çıkarlarını korur.

Sanayileşme ve demokratikleşme alanlarında durum tespitleri yapar, politikalar ve çözüm önerileri üretir. Ülkenin demokratikleşmesi için çaba sarfeder.

Kamuoyu oluşturmaya yönelik çalışmalar içinde tartışmasız yer alır.

Demokratik Kitle Örgütleri ve sivil toplum örgütleri ile ilkeli ve demokratik işbirliği içerisindedir.

## 2. Çalışma Anlayışı:

TMMOB ve bağlı Odalar toplumdan soyutlanmış “seçkin” mühendis ve mimarların örgütü değil, aksine toplumun içinde yer alan, onun bir parçası olarak toplumla etkileşim içinde bulunan, temsili demokrasi alanının daraltılması ve biçimsel uygulamalar yerine , birlikte düşünme , birlikte üretme ve birlikte yönetme mekanizmalarını güçlendirici çabalara yönelen, rant gruplarının otoriter, sınanamayan, hesap vermeyen yönetimlerin aksine, örgüt içi demokrasisi güçlendirilmiş, seçim dışında da katılım mekanizmalarını yaşama geçiren,

Profesyonellerin ve uzmanların örgütü anlayışını reddeden, aksine kitle örgütü niteliği ile organlarına dayalı çalışmayı yürüten,

Siyaset dışı kalma anlayışlarının tam tersine, her koşulda ve her zaman siyaset yapan, siyasetin dar tanımını aşan anlayışları yapıya hakim kılan, üye ile ilişkilerini, devlet ve egemen kesimlerle olan ilişkilerinin önüne koyan, resmi otorite ile her türlü diyaloga ve işbirliğine açık ama işbirlikçi yaklaşımların dışında kalan,

Örgüt işlevinin deforme edilmesi anlamındaki hizmet üretimini reddeden, aksine üyelerinin hizmetlerinin niteliğini yük-seltecek düzenlemeler yapan, norm ve standartları oluşturan ve bunların gelişimine hizmet edecek şekilde denetleyen,

Egemen kesim ve egemen kesim söylemleri ile ters düşmeme anlayışlarını reddeden, aksine üyesinin söz ve kararlarda yetki sahibi olmasını sağlayan,

Kamu hiyerarşisi içinde yer edinme ve örgüt etkinliklerini buna bağlama anlayışlarının yerine, örgütün kamuoyu önünde saygın yerini korumayı ve geliştirmeyi hedefleyen, örgüt etkinliklerini kendi iç dinamikleri ve kendi kararları ile belirleyen,

Meslek örgütü kavramını, demokratik kitle örgütü özelliğinin önüne çıkartarak, meslekçi eğilimleri güçlendiren anlayışların aksine, mesleki-demokratik kitle örgütü anlayışlarını hayata geçiren,

Her türlü yapılanma ve örgütlerle olan ilişkisinde, anlamsız hiyerarşik eşitlik anlayışları yerine, ilişkilerinde bu yapıların toplum içindeki işlevselliklerini ölçü olarak alan,

Hiçbir üyesinin sorununu dışlamayan, ancak üyesinin büyük çoğunluğunu oluşturan ücretli çalışan mühendis ve mimarların konuları gereği, ücretli çalışan kesimlerle ve onların örgütleri ile ilişkilerini güçlü hale getiren,

Örgütün uluslararası ilişkilerini güçlendiren, dünyayı, ülkeyi ve yaşamı tanıyan, anlayan ve ona göre politikalar üretmek üzere yaşama geçiren bir çalışma anlayışı içerisindedir.

3. TMMOB'nin Küreselleşmeye karşı ulusal bir program çerçevesinde örgütlü bir karşı duruşu, Ülkenin ve ulusun' geleceği açısından önemli bir görevdir. Hatta bu karşı duruş, uluslar arası küreselleşme karşıtı platformlarla birleştirilmeli ve bu saldırıya dünya ölçeğinde karşı durmanın bir parçası olunmalıdır.

4. TMMOB üniversitelerde mühendislik ve mimarlık eğitimi nasıl olmalıdır sorusunu cevaplayacak bir çalışmayı amaç olarak ortaya koymalıdır. Ayrıca, TMMOB' nin kaynayan yara olan özel üniversiteler konusunda ciddi ses getiren bir tavır olmalıdır.

5. Mühendislerin ve Mimarların mesleki sosyal gelişmelerini sağlamak ve uzmanlık alanlarını toplum yararına kullanmalarına zemin yaratmak, bu amaçla uzmanlıkları

gelişmelerin ve politikaların sosyal , siyasal, ekonomik ve kültürel boyutlarını kavramak, yorumlamak ve toplumu bilgilendirmek, bu politikaların toplum yararına düzenlenmesi için öneriler geliştirmek ve bu önerilerin yaşama geçirilmesi için yaşamın her alanında müdahil olmaktır. Ayrıca meslek ve meslektaşların sorunlarının ülke ve toplumsal sorunlardan ayrılamayacağı ilkesiyle ülke ve halkın sorunları üzerine politikalar geliştirir, çözüm önerileri getirir. İnsan hakları, kamusal alan genişletilmesi ve demokrasi mücadelesinde aktif olarak yer alır.

6. TMMOB çalışma yaşamında mühendis ve mimarlarla birlikte diğer çalışanların sosyal güvenlik ve iş güvenliğinin sağlanması, grevli ve toplu sözleşmeli sendikal hak ve özgürlükler mücadelesinde kamu emekçileri ve işçi sendikaları ile birlikte ortak mücadele eder.

7. Üyelerin ekonomik sosyal yaşamlarının, iş koşullarının iyileştirilmesi için çaba harcar.

## Ek 6

## 4734 SAYILI KAMU İHALE KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASI HAKKINDA KANUN TASARISINA İLİŞKİN TMMOB GÖRÜŞÜ

*Kamu İhale Kurumu'na Sunulan Görüşler  
22 Temmuz 2003*

**Madde 1-** Bu madde çıkarılmalıdır.

**Gerekçe:** Bu Kanunun amacı, “kamu kaynaklarını kullanan bütün kurum ve kuruluşların, kamunun ihtiyaçlarını karşılamak üzere yapacakları ihalelerde kamu yararının sağlanması amacıyla uygulanacak esas ve usulleri belirlemek” olmalıdır. Bu nedenle tasarıdaki 1. madde bu amaca aykırı düşmektedir. Ayrıca TMMOB, kamu ihalelerinin yabancı firmalara açılmasına ilkesel olarak karşı olup; kamu ihalelerinde ülkemizin kalkınması, teknolojik düzeyimizin yükseltilmesi v.b. konularda kamu kaynaklarının etkin bir biçimde kullanılmasını zorunlu görmektedir. Ülkemiz, sanayileşme açısından gelişmiş ülkeleri yakalama çabasıyla karşı karşıyadır. Kamu kaynaklarının, bütünüyle kalkınma planlarına ve stratejilerine hizmet etmesi kaçınılmaz bir görevdir. Bu nedenle de, yabancı firmaların kamu ihalelerine katılması genel bir kural olmamalı tam tersine istisnai bir durum arzmelidir. Gerek KİT ler, gerekse enerji, su, ulaştırma ve telekomünikasyon sektörlerinde faaliyet gösteren teşebbüs, işletme ve şirketler bu kanun kapsamı dışına çıkarılarak; Kamu İhale Kanunu'nun uygulanma kapsamı daraltılmaktadır. Bu nedenle de, kendisinden beklenen kamu yararı oluşmamaktadır.

**Madde 2-** 4734 sayılı yasanın 3 üncü maddesinin değiştirilen (c) bendinde “Ululararası anlaşmalar gereğince sağlanan dış finansman anlaşmasında farklı ihale usul ve esaslarının uygulanacağı belirtilen mal veya hizmet alımları ile yapım işleri; uluslararası sermaye piyasalarından yapılacak borçlanmalara ilişkin her türlü danışmanlık ve kredi derecelendirme hizmetleri;” ifadesi kaldırılmalıdır.

**Gerekçe:** TMMOB ilkesel olarak bu maddeyle getirilmek istenen ayrıcalıklı duruma karşıdır. Ancak bu sağlanamıyor ise, Kamu İhale Kanunu uygulama prosedürü üzerinde, Türkiye Cumhuriyeti Kanunları'na aykırılık olamayacağını koşulları mutlak getirilmelidir.

**Madde 3-** 4734 sayılı Kanunun 48. maddesinde yer alan “**plan**” ibaresinin çıkartılması ve aynı kanunun 4. maddesinde yer alan Hizmet tanımı içerisine dahil edilerek; “..... **plan**, etüt, proje, harita ve kadastro.....” şeklinde eklenmesi,

**Gerekçe:** 4734 sayılı kanunun 4 üncü maddesinde yapılan değişiklik ile Mühendislik-Mimarlık hizmetleri kapsamında bulunan etüt, proje, harita ve kadastro ve imar uygulaması hizmetlerinin kanunun 48 maddesindeki Danışmanlık Hizmeti kapsamından çıkartılarak Hizmet kapsamına alınması gibi, esasen bir uzmanlık işi olan “plan” ın da Danışmanlık Hizmeti kapsamından çıkartılarak Hizmet tanımı içerisine dahil edilmesi gerekmektedir



Aynı maddede yer alan “Rölöve projesi” tanımında Kültür Varlıkları ifadesine “Doğa” ifadesinin eklenerek; “Doğa ve Kültür Varlıklarının onarımı.....” şeklinde değiştirilmesi,

**Gereke:** Sadece kültür varlıkları değil, doğa varlıkları da rölöve projelerine konu oluşturmaktadır. Sulak alanlar, kıyılar, milli parklar, doğal sitler, endemik flora v.b. ile ilgili peyzaj projeleri, doğa varlıkları rölöve çalışmalarını içerebilmektedir.

**Madde 4-** “Ancak doğal afetlere bağlı olarak acilen ihale edilecek yapım işlerinde ÇED raporu aranmaz.” ifadesi kaldırılmalıdır.

**Gereke:** Ülkemizde yaşanan deprem, sel v.b. doğal afetler sonrasında inşa edilecek yapıların (kalıcı konutlar, sosyal tesisler, kamu yapıları v.b.), yer seçimlerinden başlayan uygulamaları, ÇED raporu aranmaması koşulunda, ilerde istenmeyen sonuçlara yol açabilir. Ülkemizin bu yönde yaşadığı acı deneyimler de vardır. O nedenle ÇED raporu kesinlikle aranmalıdır.

**Madde 7- 4734 sayılı Kanununun 10. maddesinin (b) bendinin (2) numaralı alt bendine “Mühendislik Mimarlık Hizmet Alımı İşleri” ibaresinin eklenerek; “İsteklinin ihale konusu iş veya benzer işlerde; mal ve hizmet alımları için son beş yıl, Mühendislik Mimarlık Hizmet Alımı İşleri için son on yıl, yapım işleri için ise son onbeş yıl içinde.....” şeklinde değiştirilmesi,**

**Gereke:** Mühendislik-Mimarlık hizmetleri; mesleki disiplinler çerçevesinde “meslek adamı”, “müelliflik” kimliğini içermekte, bu kimliğin tanımlanmasının temelinde de Üniversite eğitimi-öğretimi ve yetki belgesi (diploma) yer almaktadır. Dolayısıyla üretilecek mühendislik-mimarlık hizmetlerinin diğer hizmetler gibi deneyimden öte, bilimsel bir sürecin varlığı ve eğitim – öğretimle kazanılacak bir olgu olduğu tartışmasızdır. Bu nedenle mühendislik – mimarlık hizmetlerinde ihale konusu iş veya benzer işlerde geriye dönük dar bir zaman dilimi konulmasının bir anlam taşımadığı açıktır. Ancak, kanun kapsamında bir bütünlük düşünüldüğünde, 10 yıllık bir zaman diliminin konulması uygun olacaktır. Ayrıca “Sözleşme bedellerini en az %70 oranında gerçekleştirdiği veya denetlediği veya yönettiği”nin belgelenmesi gerekmektedir. Türkiye gerçeğinde, özellikle büyük ihalelerin en az 10 yıl sürdüğünü göz önünde bulundurursak; bu süre zarfında bir mühendisin, bu işi %70 oranında bitirmesi çok güç görünmektedir. Çünkü, bu kişinin bu süre içinde makam olarak daha üst göreve geçebilmesi veya başka sebeplerden dolayı işten ayrılması muhtemeldir. Bunun sonucunda özellikle büyük ihalelerde, iş deneyim belgelerinin alınması olasılığı çok düşüktür. Ancak, küçük ve/veya kısa süreli işlerde iş deneyim belgesi alınma şansı bulunmaktadır. Bu da, mühendis ve mimarların hak kaybı anlamına gelmektedir.

Bu denetim faaliyetleri nedeniyle alınan iş deneyim belgesi tutarları 1/5 oranında, yönetim faaliyetleri nedeniyle alınan iş deneyim belgesi tutarı 1/10 oranında, iş bitirme belgesi yerine geçmesinin de çok adil olmadığını şöyle örnekleyebiliriz: 12 daireli bir apartman yapımı işini düşündüğümüzde, bu yapının toplam inşaat alanını 2.000 m<sup>2</sup> varsayalım. Yapının birim maliyetinin 300.000.000,-TL/m<sup>2</sup> olduğu kabulü ile bu binanın toplam bedeli 600.000.000.000,-TL olacaktır. Söz konusu bina için yap-satçı müteahhit (bakkal, kasap, manav vb.) iş bitirme belgesi olarak

600.000.000.000,-TL'lık belge sahibi olurken; yapının başından itibaren işin fen ve sanat kurallarına uygun olarak yapımından, şantiyede iş güvenliğinin sağlanmasından, meydana gelebilecek iş kazalarından sorumlu olacak olan şantiye şefi, mühendis ya da mimarın iş denetleme belgesinin miktarı ise en fazla 120.000.000.000,-TL olacaktır. Bu durumun hakkaniyete uygun olmadığı açıktır.

Yukarıda bahsedilen durumu giderebilmek amacıyla, aşağıdaki tabloda, iş deneyim belgesi tutanaklarının, iş sürecinde rol alan kişi ve/veya makamların almaları önerilen yüzdeler yer almaktadır.

“İŞ DENEYİM BELGESİ TUTAR ORANLARI” ÖNERİSİ

GÖREV	(A) İŞ	(B) KİŞİNİN “İŞ”TEKİ SORUMLULUK YÜZDESİ	(C) C= A X B İŞ DENEYİM BELGESİ TUTAR ORANIYÜZDESİ
3. İhale Yönetim Grubu	% 50		
Müsteşar		80	40
G.Müdür/G.Mdr.Yrd.		90	45
Daire Başkanı		100	50
İnş. Müdürü		80	40
Kontrol Amiri		70	35
Kontrol Mühendisi	60	30	
4. Denetim ve/veya Müşavir Grubu	% 40		
1- Müdür		100	40
2- Kontrol Amiri		90	36
3- Kontrol Mühendisi		70	28
3) Yapım Grubu	% 70		
- Proje Müdürü		100	70
- Şantiye Şefi		70	49
- Saha Mühendisi	40	28	

Not : - Aynı görevde birden fazla teknik eleman var ise bu oranlar yaptıkları işe göre bölünür.

- 1.grup için yatırımcı bakanlık/kuruluş olması ve mühendis veya mimar olmaları kaydıyla.

Aynı maddenin (b) bendinin (10) numaralı alt bendi olarak;

10- “Mühendislik-mimarlık hizmet alımı işlerinde ilgili meslek odası tescil belgesi” ifadesinin eklenmesi,

**Gerekeç:** Mühendislik-mimarlık hizmet alımı işlerinde isteklinin ilgili meslek odası tescil belgesinin istenilmesi ile;

Anayasamızın 135. maddesi çerçevesinde kurulan tüm meslek odaları gibi gerek 3458 sayılı Mühendislik Mimarlık Hakkındaki Kanun ve gerekse 6235 sayılı Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği Kanunu ve diğer kanunlar gereği mühendislik mimarlık hizmetlerinin üretilmesinde yetkili, sorumlu olan müellif, ilgili meslek adamıdır. Meslek adamının (müellif); kamu yararı ve ülke çıkarlarının korunması, mesleki davranış ilkeleri ve meslek etiği çerçevesinde çalışma ilkelerinin oluşturulması ve yetkilendirilmesi, bu sürecin izlenmesi ile birlikte isteklinin serbest çalıştığını ifade eden ve ilgili meslek odasına verilen “tescil” belgesinin istenilmesi gerekmektedir.

**Madde 30-** 4734 sayılı Kanununun 48. maddesine “**Coğrafi/Kent Bilgi Sistemleri Kurulması**” ibaresinin eklenerek; “ÇED Raporu hazırlanması ..... denetim, **Coğrafi/Kent Bilgi Sistemleri Kurulması** gibi teknik ..... “ şeklinde değiştirilmesi,

**Gereke:** Bilim ve teknolojiadaki hızlı gelişim ve değişim insan yaşamını her gün değişime uğratmakta, bu sürecin toplum ve ülke çıkarları ve halkın mutluluğuna sunulmasında ise bilgi sistemlerinin oluşturulması ve kullanıma geçilmesi zorunluluk içermektedir. Yaşamın her alanında kendini zorunlu kılan bilgi sistemlerinin oluşturulması, özetle Coğrafi/Kent Bilgi sistemlerinin kurulması hizmetlerinin satın alınmasının disipline edilmesi yönünde, bu hizmetlerin Danışmanlık Hizmet bölümüne eklenmesi gerekli görülmektedir.

**Madde 40-** Bu madde çıkarılmalıdır.

**Gereke:** Özellikle doğal afetler sonucu yapılan kalıcı konutlar başta olmak üzere kentleşmede çok önemli bir yer tutan toplu konutların bu kapsam bırakılması sınırlıdır.

**Ayrıca; 4734 sayılı Kanunun Değiştirilmesine İlişkin Kanun Tasarısı'nda yer almamakla birlikte yürürlükteki 4734 Sayılı Kanuna ilişkin önerdiğimiz diğer değişiklikler aşağıda sunulmaktadır:**

1-4734 sayılı Kanununun 8. maddesinde belirtilen eşik değerler mutlak artırılmalıdır ve aşağıdaki (d) bendi eklenmelidir:

d) Mühendislik ve mimarlık ve ilgili danışmanlık işlerinde [yapım işleri için belirle-  
necek eşik değer %10'una karşılık gelen] ..... bedel TL

**Gereke:**

**1) Dünya Ticaret Örgütü'nün web sitesinden alınmış olan eşik değerler listesinde 25 kadar ülke yer almaktadır ve bunların hepsinin kişi başına düşen milli geliri Türkiye'nin kişi başına düşen milli gelirinden kat be kat fazladır. Ülkemiz ise, henüz sanayileşme sürecindedir ve konumu gereği ihale bedeli eşik değerlerinin yükseltilmesi kaçınılmaz bir zorunluluk olarak görülmektedir.**

Yerli isteklilerin korunmasına ilişkin düzenleme olumlu bir gelişme olarak kaydedilmelidir. Ancak eşik değerlerin parasal limitlerinin daha üst noktalarda tutulması, yerli müteahhitlik sektörünün gelişebilmesi, uluslararası arenada rekabet edebilmesi, yarışabilmesine olanak sağlayabilecektir. Aksi halde yerli istekliler, yabancı istekliler ile eşit koşullarda yarışabilme olanağı bulamayacaklardır.

O nedenle yukarıda bahsettiğimiz yerli istekliler lehine olan düzenlemelerde bu

kriterler gözden uzak tutulmamalıdır. Esasen bu husus “Mütekabiliyet” yani “karşılıklık” ilkesinin de gereğidir.

2) Yine Dünya Ticaret Örgütü'nün web sitesindeki değerler irdelenerek; mühendislik ve mimarlık ve ilgili danışmanlık hizmetlerine dair değerlendirme yapıldığında, görüleceği gibi, Japonya, mimarlık hizmetlerini yapım eşik değerinin %10'u olarak, yani merkezi hükümet için 450.000 SDR (616.500 ABD doları, 925 milyar TL), diğerleri için ise 1.500.000 SDR (2.055.000 ABD doları, 3.8 trilyon TL) olarak belirlenmiştir.

Yasaya göre ise bu hizmetler, hizmet alımları kapsamında değerlendirildiğinden 2003 yılı rayiciyle 350 milyar TL olarak görülmektedir. Önerimiz, bu değer in yapım eşik değerinin %10'u olarak hesaplanmasının proje bazında daha doğru sonuçlar vereceği yönündedir.

Bu bilgiler çerçevesinde, ülkemizin kalkınmasında eğitimli işgücünün, özellikle de mühendislik ve mimarlık hizmetlerinin önemi ve bu alanlarda bilgi birikiminin sağlanmasının zorunluluğu nedeniyle, bu alandaki hizmetlerin eşik değerinin de, diğer alanlarda olduğu gibi hesaplanması gerekmektedir.

2-4734 sayılı Kanunun geçici 1. maddesine; “**Mühendislik-Mimarlık Hizmetleri Alım İhale Yönetmeliği Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği (TMMOB) nin görüşü alınarak düzenlenir**” hükmü eklenmelidir.

**Gereke:** 4734 sayılı kanun ile kamu kurum ve kuruluşları ; Hizmet, Yapım ve Alım Hizmetlerini bu kanun kapsamında gerçekleştireceklerdir. Hizmet alımlarının kapsamına bakıldığında; “Bakım ve onarım, taşıma, haberleşme, sigorta.....” gibi çok çeşitli hizmetleri içerdiği görülmektedir. Mühendislik mimarlık hizmetleri de bu kapsamda yer almaktadır. Ancak mühendislik mimarlık hizmetleri belli bir eğitim süreci, yetki ve sorumluluğu bulunan ve özellik içeren bir meslek alanıdır.

Bilimin yönlendirdiği teknolojidaki gelişmelere bağlı olarak, ülkemizin kalkınmasında ve gelişiminde mühendislik ve mimarlık hizmetleri asla gözardı edilmemelidir. Özellikle son yıllarda gündeme gelen ve büyük can kayıplarına neden olan, telafisi güç maddi ve manevi kayıpların yaşandığı, doğal afetlerin felaketlere dönüştüğü süreç de dikkate alındığında, yaşamın her alanında mühendislik mimarlık hizmetlerinin taşıdığı önem açıktır. Bu nedenle, mühendislik ve mimarlık hizmetleri alımı işleri için işleyişe yönelik ayrı bir yönetmeliğin düzenlenmesi zorunludur..

## 4735 SAYILI KAMU İHALE SÖZLEŞMELERİ KANUNUNA İLİŞKİN TMMOB GÖRÜŞÜ

### MADDE 30

“Yapım işlerinde yüklenici ve alt yükleniciler, yapının fen ve sanat kurallarına uygun olarak yapılmaması, hileli malzeme kullanılması ve benzeri nedenlerden ortaya çıkan zarar ve ziyandan, yapının tamamı için ise başlama tarihinden itibaren kesin kabul tarihine kadar sorumlu olacağı gibi, kesin kabul onay tarihinden itibaren de onbeş yıl süreyle müteselsilen sorumludur. Bu zarar ve zıyan

**genel hükümlere göre yüklenici ve alt yüklenicilere ikmal ve tazmin ettirilir.” denilmektedir.**

### **Değişiklik Önerisi**

Yukarıdaki hükümler, yapının taşıyıcı sistemi için oldukça kısa taahhüt süresini içermektedir. Sadece Körfez Depremi dahi ele alındığında bu sürenin ne denli yetersiz olduğu acı bir şekilde anlaşılmıştır. Dolayısıyla asgari 40 yıl taşıyıcı sistem sorumluluğu getirilmelidir.

Ayrıca yapının diğer kısımları (mimari, ısıtma, havalandırma vb.) için çok uzun bir süreyi kapsadığı düşünülmektedir. Türkiye’de hiçbir firma, malzemesi için 15 yıl garanti vermemektedir. Ayrıca TSE’de de böyle bir şart yoktur. Örneğin bir evin kapı kilidi üçüncü senede bozulursa bundan yapımıcının sorumlu olması doğru değildir.

Dolayısıyla;

- Yapımcı, kullanılan malzemeler bazında, TSE standartları ve normlar çerçevesinde, taahhüt edilen garantiler ölçüsünde sorumlu olmalıdır. Ayrıca, TSE tarafından onaylanan her malzemenin garanti süresi belirlenmelidir.
- Yapımcının işçilikten doğan kusurlara dair 2 yıl boyunca sorumluluğu devam etmelidir.
- Yapının taşıyıcı olmayan kısımlarına dair sorumluluk süresi Borçlar Kanunu hükümlerine göre değerlendirilmelidir.

### **Yapı İşleri İhaleleri Uygulama Yönetmeliği (R.G.20.11.2002)**

#### **İş Deneyim Belgeleri**

##### **Madde 42**

**“İş deneyimi olarak, istekli tarafından teklif edilen bedelin %50’sinden az %100’ünden fazla olmamak üzere idarelerce belirlenecek bir oranda ihale konusu iş veya benzer işlere ait tek sözleşmeye ilişkin iş deneyim belgesi istenir”.**

#### **Değişiklik Önerisi**

Burada iş deneyim belgesinin benzer iş bitirme için, idarelere %50 ile %100 arasında bir oranı belirleme hakkı tanınmıştır. Firmaların büyüebilmesi, ancak yaptığı işten belli bir oranda daha büyük bir işe girmesi ile mümkün olacaktır. İdarelerin bunu sürekli %100 oranında isteme ihtimali düşünülürse, yüklenicinin iş ölçeği hep aynı sınırdaki kalacaktır. Halbuki bu oran bir tek oranla (%50 gibi) belirlendiğinde tüm firmalara fırsat eşitliği ve gelişim sağlayacaktır.

### **Yapım İşleri İhaleleri Uygulama Yönetmelikleri (R.G. 20.11.2002)**

Ek : 6

#### **Yapım İşlerine Ait Tıp Sözleşme**

##### **Madde 14.3**

**“Avansın muhtelif sebeplerle öngörülenden geç ödenmesinden dolayı yüklenici idareden hiçbir suretle süre uzatımı, tazminat ve benzeri taleplerde bulunmamayı taahhüt eder” denilmektedir.**

#### **Değişiklik Önerisi**

Bu madde sözleşmenin ve eşitlik ilkesinin temel prensiplerine aykırıdır. Yüklenici

ihaleye girmeden önce, idare tarafından ne kadar ve ne zaman avans verileceğini bilerek ve buna bağlı olarak, enflasyondan ne kadar süre ile etkilenmeyeceğini gözönünde bulundurarak teklif vermiştir. Ancak bu maddeye göre, idare isterse bu taahhüdünden istediği biçimde vazgeçebilecek ve yüklenici bu konuda hiçbir talepte bulunmayacağına dair taahhütname verecektir. Bu eşitlik ilkesine karşı olduğu için mutlaka kaldırılmalıdır ve avansın vaktinde ve sözleşmede yazıldığı miktarda verilmemesi halinde, idare için de bir cezai yaptırım konulmalıdır. Aksi taktirde yüksek enflasyonun olduğu ülkemizde, yüklenicilerin çok zor duruma düşeceği bir gerçektir.

#### Yapım İşleri İhaleleri Uygulama Yönetmelikleri (R.G. 20.11.2002)

##### Ek 8

#### Yapım İşleri Genel Şartnameleri

##### PROJELER MADDE 12

**Paragraf 6: “Yüklenici hazırladığı projelerin ve hesapların hata ve eksiklerinden ve bunların her türlü sonuçlarından sorumludur. Projelerin idare tarafından görülmüş ve onaylanmış olması yükleniciyi bu sorumluluktan kurtarmaz.”**

##### Değişiklik Önerisi

Bu maddede tüm sorumluluğun yükleniciye bırakılması ve onaylayıcılara hiçbir sorumluluk verilmemesi doğru değildir. Bu durumda onaylayan kişiler “sorumluluğun kendilerinde olmadığı” düşüncesiyle projelere gerekli önemi göstermeyerek, onaylayacaklardır. Halbuki her iki tarafın da eşit sorumluluğu olması halinde daha sağlıklı projelerin çıkacağı kanısındayız.

#### Yapım İşleri İhaleleri Uygulama Yönetmeliği (R.G. 20.11.2002)

##### “İsteklinin Bilançosu

**Madde 39- Yaklaşık maliyeti eşik değere eşit ve üzerindeki ihalelerde, isteklinin, ihalenin yapıldığı yıldan önceki son üç yıla ait yıl sonu bilançolarının istenilmesi zorunludur.**

Yaklaşık maliyeti eşik değerinin altında kalan ihalelerde de, isteklinin, ihalenin yapıldığı yıldan önceki son üç yıla ait bilançoları istenebilir.

Bu belgelerin istenildiği durumlarda, isteklinin;

Belli sürelerde nakit akışını sağlayabilmesi için gerekli likiditeye ve kısa dönem (bir yıl) içinde borç ödeme gücüne sahip olup olmadığını gösteren cari oranının (dönen varlıklar/kısa vadeli borçlar) üç yıllık ortalamasının en az 0,50 olması (hesaplama yapılırken, yıllara yaygın inşaat maliyetleri, dönen varlıklardan ve hakediş gelirleri kısa vadeli borçlardan düşülecektir),

Aktif varlıkların ne kadarının öz kaynaklardan oluştuğunu gösteren öz kaynak oranının (öz kaynaklar/toplam aktif) üç yıllık ortalamasının en az 0,10 olması (hesaplama yapılırken, yıllara yaygın inşaat maliyetleri toplam aktiflerden düşülecektir).

Kısa vadeli banka borçlarının öz sermayeye oranını, üç yıllık ortalamasının 0,75 den küçük olması,

yeterlik kriterleri olarak öngörülür ve sayılan üç kriter birlikte aranır.”

### **Değişiklik Önerisi**

Bu maddenin a, b, c şıklarının kaldırılmasını talep etmekteyiz.

Eğer bu talep kabul edilmez ise;

Son üç yıllık süre Türkiye gerçeğinde çok kısa bir süredir. Bunun yerine firmaların iş bitirme belgesinde kabul edilen süre olan, son 10 yıl dikkate alınmalı ve bu 10 yıl içinde firma lehine olan herhangi bir 3 yılın ortalaması alınmalıdır. (Ülkemizdeki pek çok büyük firma son üç yılda keşif bedeli yüksek işler alamamış veya pek az almıştır. Halbuki aynı firma 5-10 sene önce çok büyük işler yapmış olmasına rağmen mevcut durumda son üç yıl istendiği için yeterlilik alamaz hale gelecektir)

## **Ek 7**

*Yalova Yüksel Sitesi ile ilgili olarak Yalova Ağır Ceza Mahkemesi'nde devam eden dava sürecinde hazırlanan bilirkişi raporları arasındaki farklı tespit ve sonuçların ele alınarak değerlendirilen ve Yönetim Kurulumuz tarafından kabul edilen Rapor, bilgi için Yalova Ağır Ceza Mahkemesi'ne, gereği için ODTÜ Mühendislik Fakültesi Dekanlığı'na, Sakarya Üniversitesi Mühendislik Fakültesi Dekanlığı'na, İTÜ İnşaat Fakültesi Dekanlığı'na ve İnşaat Mühendisleri Odası'na iletilmiştir.*

## **YALOVA İLİ YÜKSEL SİTESİ BİLİRKİŞİ RAPORLARI ÜZERİNE DEĞERLENDİRME RAPORU**

*4 Ekim 2003*

17 Ağustos 1999 depreminde yıkılan ve 300'den fazla insanın yaşamını yitirmesine yol açan Yalova İli, Çiftlikköy İlçesi, Yalova-Karamürsel Yolu kenarında 1304-1311-1312 no.lu parseller üzerinde inşa edilmiş olan YÜKSEL I, II ve III Bloklarının teknik yönden incelenmesi için Mahkemece resen görevlendirilen üç ayrı bilirkişi heyeti oluşturulmuş, ve üç ayrı bilirkişi raporu düzenlenmiştir.

Ayrıca yine teknik kişilerden oluşturulan bir heyet 27.08.1999 tarihinde, yani depremden 10 gün sonra bir “Olay Yeri Keşif Zaptı” düzenlemiştir. Bu raporları ve keşif zaptını düzenleyen tüm bilirkişiler teknik elemandır ve TMMOB çatısı altındaki değişik meslek odalarının üyeleridirler. Toplumun can güvenliğinin olduğu sağlıklı bir çevrede yaşama hakkının sağlanması için mücadele eden TMMOB, üyeleri tarafından düzenlenmiş olan bilirkişi raporlarının incelenerek meslek etiği bakımından, üyelerine yönelik örgütsel bir görüş ve tavrın oluşturulmasını amaçlamaktadır. Raporumuz bu anlayışla düzenlenmiştir. Bilirkişi raporları sırası ile bu açıdan incelenmiştir.

1- “Olay Yeri Keşif Zaptı” Raporu

Depremden hemen 10 gün sonra 27.08.1999 tarihinde hazırlanan “Olay Yeri Keşif Zaptı” heyeti içinde teknik bilirkişi olarak; Bayındırlık İl Müdürlüğünde görevli İnşaat Müh. Tayfur KUTLAY, Mimar Mehmet Şahin ALKOÇ, Çiftlikköy Belediyesinde görevli İnşaat Müh. İbrahim HABEREL görev yapmıştır.

Mevcut durumun ve ilgililerin tespiti niteliğinde olan bu zabıtta, bilirkişilerin “yapının asmolen tabliyeli sistemle inşa edildiği, asmolen kirişlerde donatıların bazılarında



6'lık demir kullanıldığı, projesinde gösterilen demirlerin kullanılmadığı, bununla ilgili fotoğrafın çekildiği, kolon ve kiriş demirlerinin projesinde olduğu gibi kullanıldığı ancak birinci derece deprem bölgesine göre etriye aralıklarının sıklaştırılmadığı, projesinde deprem perdesinin yapılmadığı görülmüştür. Yapı 1. derece deprem bölgesinde olmasına rağmen radye temel yapılmamış resimde de görüldüğü gibi arazinin deprem şiddetinden dolayı 20 cm çatladığı ve bina projesinde temellerin mütemadi ve münferit temel olduğu, zeminin yumuşak ve sulu olduğu tespit edilmiştir” tespitleri yer almaktadır. Yapıların niteliği hakkında detaylı bir görüşün belirtilmediği zabıt, sadece amacına uygun olarak düzenlenmiştir.

2-Orta Doğu Teknik Üniversitesi-İnşaat Mühendisliği Bölümünde görevli,

Prof. Dr. Çetin YILMAZ, Doç. Dr. Uğur POLAT, Arş. Gör. Onur SONUVAR

Tarafından Hazırlanan 15 Eylül 1999 tarihli Bilirkişi Raporu:

Bu bilirkişi raporu, Yüksel Sitesinin yapımçı firması YÜKSEL İNŞAAT ve TİCARET LTD. ŞTİ.'nin isteği üzerine YALOVA ASLİYE HUKUK MAHKEMESİ'nce düzenletirilmiştir.

Mahkemece görevlendirilen bilirkişi heyeti her üç bloğa ait enkazdan, rastgele betonarme parçalar seçip bu parçalardan karot numunesi oluşturarak beton mukavemetini tespit etmiştir. Aynı şekilde donatı parçalarından alınan örneklerde de testler yapmışlar ve gerek betonun gerekse donatının projede öngörülen beton ve donatı sınıfı mukavemetini sağladığı sonucuna varmışlardır.

Türkiye'nin deprem kuşaklarını, fay hatlarını gösteren, geçmişteki depremleri anlatan, gelecekteki riskleri belirten, uyarıcı bilimsel yayınlar ve verilere ilaveten Bayındırlık ve İskan Bakanlığı Afet İşleri Genel Müdürlüğü Deprem Araştırma Daire Başkanlığınca hazırlanan ve resmi belge niteliğinde olan “Türkiye Deprem Bölgeleri Haritası”nda Yalova ve çevresi 1. Derece deprem bölgesi olarak belirtilmiştir. Bilirkişi raporunda ise, “aslında o döneme ait deprem bölgeleri haritalarında yapının hangi deprem kuşağında yer aldığı çok net değildir” şeklinde yer alan ifadelerin, böylesine önemli bir konuda bilirkişiden beklenen bilimsellikten uzak olduğu görülmektedir.

Bilirkişiler, dosya üzerinden yaptıkları incelemede ise ancak 13 adet pafta bulunduğunu ve statik hesaplarla diğer paftaların bulunmadığını belirtmişlerdir.

Halbuki daha sonra rapor düzenleyen iki ayrı bilirkişi heyeti de tüm projelerin ve hatta 432 sayfa statik hesabın varlığından bahsetmektedirler. Bulabildiklerini belirttikleri çizimlerde hiçbir kat planı bulunmamasına rağmen, asmolen döşeme kalınlığını 37 cm. varsayarak binayı modelleyip analiz etmişlerdir. Halbuki asmolen döşeme kalınlığı gerçekte 32 cm.dir.

Raporun en dikkat çekici bölümü ise 1968 yılı deprem yönetmeliğinin ilgili bölümleri diye, 1961 yılı deprem yönetmeliğinin rapora eklenmesidir. Bu sehven yapılmış bir hata dahi olsa kabul edilemez. İki yönetmelik arasında bazı önemli farklılıklar mevcuttur. Örneğin 1968 yönetmeliğinde 1. derece deprem bölgesinde asmolen döşemeye izin verilmemektedir.

Sanıklar vekili Av. Faruk CEYLAN'ın Mahkemeye verdiği dilekçede, "1968 Yönetmeliğinin 7. maddesinin (d) bendinde 1 ve 2. Derece deprem bölgelerinde asmolen döşeme yapılamaz şeklinde buyurucu bir ibare var ise de bu yasaklama hakkında İmar ve İskan Bakanlığı ile Bayındırlık Bakanlığı Müsteşarlarının müşterek imzalı açıklamasının 2. maddesinde, 1 ve 2. Derece deprem bölgelerinde asmolen döşeme yapılabileceği ancak bunun plak kalınlığının 7 cm.den az olmaması şartı getirilmiştir." diyerek, projelerin tetkikinden de anlaşılacağı üzere asmolen döşemelerin plak kalınlığının yönetmelik ve bunun açıklamasında öngörülen ölçüleri sağladığını ileri sürmüştür. Bakanlık Müsteşarlığınca yapılan ve "Ağustos 1971 Türkiye Müteahhitlik Haberleri" yayınında yer alan bu açıklamada açıklamada yüksekliği 12 metreyi geçmeyen ve uygun düzenlenmiş perde taşıyıcıları bulunan binaların yapılabileceği belirtilmiştir ki; bu açıklamanın da yasal geçerliliği tartışılır. Nitekim, deprem mağduru Sevil DUMANOĞLU'nun Bayındırlık ve İskan Bakanlığı Afet İşleri Müdürlüğüne bu konu hakkında yaptığı başvuruya, Bakanlık 11 Temmuz 2000 gün 9449 sayılı cevabi yazısıyla "Aslı olmayan bu ekteki açıklama sayfasının altında Afet İşleri Genel Müdürlüğü Muamelat Müdürü Sefi Gözen ve Genel Müdür Muavini Cemalettin Bozgedikli'nin Bakanlıklar adına imzaları olmasına rağmen bu açıklamanın hangi tarihte yapıldığı belirtilmemiş ve bu açıklama ile yönetmelikte yapılan değişiklikler Resmi gazetede yayınlanmamıştır." şeklinde yanıtlayarak, 1968 yılı deprem yönetmeliğindeki hükümlerin değişmediği vurgulanmıştır.

Ayrıca adı geçen yapılar iki kurala da uymamaktadır. Kolonlarda donatı yüzdesinin fazlalığından bahsedilmiş, ancak bunun olumsuzlukları belirtilmemiştir.

Sonuç olarak bütün bunlar göstermektedir ki, rapor gereken özen ve ciddiyetle hazırlanmamıştır.

Bu tür olaylarda bilirkişi tüm verileri elde etmekle yükümlüdür. Elde edemediği takdirde varsayımlarla görüş bildirilmesi meslek etiği açısından sakıncalı ve tehli-

kelidir. Bilirkişiler eksik verilerle bir görüş bildiremeyeceklerini raporlarında açık açık belirtmekle de sorumludurlar. Hele hele raporlarının eklerine koyacakları her türlü referans kesinlikle net, açık ve doğru olmalıdır. Bu nedenlerle raporun teknik olarak içeriğinde de önemli eksiklikler olmasına rağmen daha önemlisi meslek etiği açısından sorunlu bir rapordur. Bu bakımdan TMMOB yönetimi gerekli duyarlılığı göstererek, üyelerinin sorumluluklarını sorgulayıcı bir davranışta bulunmalıdır.

3-İstanbul Teknik Üniversitesi İnşaat Fakültesi Öğretim Üyelerinden,

Prof. Dr. Melike ALTAN, Doç. Dr. Hüseyin YILDIRIM ve Prof. Dr. Metin AYDOĞAN Tarafından 28.06.20001 tarihinde Hazırlanan Bilirkişi Raporu:

Yalova Asliye Ceza Mahkemesinin istemi üzerine Sarıyer 1. Asliye Ceza Mahkemesi tarafından tayin edilen ve yukarıda isimleri belirtilen bilirkişiler tarafından hazırlanan bilirkişi raporu, daha ayrıntılı bir inceleme ve çalışma sonucunda oluşturulmuştur. Bilirkişiler, gerek dosya üzerinde, gerekse proje ve sahada yaptıkları incelemeleri yönetmelikler ve teknik kurallar çerçevesinde irdelemeler yaparak sonuca varmışlardır. Bu heyet tarafından yapılan incelemelerden görülmektedir ki, hem projede, hem de imalatla bazı hatalar bulunmaktadır. Bunlar raporda ;

- a) Proje kusurları
- b) İmalat kusurları
- c) Zemin durumu

olarak sıralanmıştır.

Bilirkişiler, genel olarak kusurların tespitinde ve saha çalışmalarında titiz davranmakla birlikte, raporlarının “Yapıya ait Mimari ve Betonarme Projelerin İncelenmesi” başlığı altındaki 3. maddesinin 9. paragrafında, ” ....1968 deprem yönetmeliğine göre 1. derece deprem bölgelerinde asmolen döşeme yapılmaması belirtilmiş, daha sonra Bayındırlık ve İskan Bakanlığı müsteşarlarınca imzalanmış bir açıklama ile 1. derece deprem bölgelerinde temel üstü yüksekliği 12.0 metreyi geçen yapılarda temelden itibaren yapı yüksekliğince devam eden deprem perdelerinin kullanılması ve plak döşeme kalınlığının 7 cm veya fazla yapılması şartı ile asmolen döşeme yapılmasına izin verilmiştir.” diyerek, ODTÜ raporu değerlendirmesinde belirttiğimiz gibi, asmolen döşeme yapılmasının yasaklanması konusunda hatalı bir değerlendirme yaptıkları görülmektedir.

Bilirkişi heyeti 9.01.2001 tarihinde Mahkemeye başvurarak her üç blokta da A

ve B aksları arasındaki uzaklığın mimari ve betonarme projelerde farklı olduğunu bu nedenle mahallinde keşif yaptırılmasını talep etmiştir. Mahkeme, bilirkişilerin bu talebi üzerine, “Temellerin açılması, kolon boyut ve donatılarının tespiti için” TMMOB Yalova İKK Sekreteri ve Mimarlar Odası Yalova Şubesi Başkanı Savaş Dinçer’i görevlendirmiştir. Saha çalışmaları bittikten sonra bilirkişi heyeti mahallinde örnekleme suretiyle seçtiği elemanlarda boyut ve donatı kontrolleri yapmıştır.

Yapımcı firmanın ve diğer bilirkişi raporlarının bahsettiği zemin zayıflığı konusundaki görüşleri ise oldukça önemlidir. Bilirkişiler raporlarının 5.3 Zemin Durumu Maddesinde aynen şöyle demektedirler :

“Sanıklar ve Vekilleri ifadelerinde zeminin uygun olmadığını iddia etmektedirler. Bu iddialarını Geomar Firmasına hazırlattırılmış oldukları (depremden sonra) zemin raporuna dayandırmaktadırlar. Bu rapor incelendiğinde zemin özelliklerinin ve zemin tabakalaşma durumunun da yapının yıkılmasında etkili olduğu anlaşılmaktadır. ANCAK BU İNCELEMENİN BİNAYA AİT PROJELERE BAŞLANMADAN ÖNCE YAPILMASI GEREKİRDİ. YANİ ZEMİN CİNSİ NE OLURSA OLSUN ÖNEMLİ OLAN AYRINTILI GEOTEKNİK İNCELEMELERİN YAPILARAK TEMEL ZEMİNİNİN GEOTEKNİK ÖZELLİKLERİNİN ORTAYA KONULMASI VE BU ZEMİN TÜRÜ İÇİN GEREK TAŞIMA KAPASİTESİ, GEREKSE OTURMALAR DİKKATE ALINARAK EN UYGUN TEMEL TİPİNİN SEÇİLMESİ SONUCU BU TEMELİN GERÇEK ZEMİN PARAMETRELERİNE GÖRE HESAPLANMASI VE PROJELENDİRİLMESİ GEREKİRDİ. Bu husus 1968, 1975 ve 1998 deprem şartnamelerinde de ön görülmüştür. Dolayısıyla en uygun olan yaklaşım bu etüd ile zemin özellikleri doğru bir şekilde ortaya konulduktan sonra bu özelliklere uygun temel ve yapı tipinin belirlenmesi, uygun üstyapı tasarımı yapılması ve imalatın projeye uygun olarak kaliteli malzeme ve sıkı denetim ile gerçekleşmesidir.

Projesinde gözönüne alınan zemin gerilmesi de yüksektir. Ancak bir sahanın yapılaşmaya açılmadan önce makro düzeyde ve her bina için de yerel olarak zemin araştırması yapılmasının gereğine işaret etmek isteriz. Bu belediyelerin görevidir. Bununla beraber yıkılmış binanın hemen yanında birçok binanın az ya da çok hasarlı ama yıkılmadan durması bu yapı için zeminin yanı sıra tasarım ve uygulama hatalarının da rol oynadığını göstermektedir. Deprem bölgelerinde yıllardır yaptığımız çalışmalardan, olağandışı zemin koşulları ya da binanın altından fay hattı geçmesi gibi özel durumlar dışında, zamanının deprem ve betonarme yönetmeliklerine uygun yapılmış, zemin özelliklerine uygun tasarlanmış, statik sistemi düzenli ve malzeme kalitesi proje değerlerinde olan binalarda bu şiddetteki bir depremde az ya da orta hasara rastlanmış olması ve genelde can kaybının bulunmaması yıkım nedeni için öne sürdüğümüz tespitleri güçlendirmektedir. Fotoğraflar ve yapının göçme biçimi

yıkımının bir sınılaşma göçmesi olmadığını göstermektedir.”

Bilirkişilerin bu değerlendirmesi bilimsel temeli olan doğru bir yaklaşımdır. 1968 yönetmeliğinde de belirtilen esasların gereği yerine getirilmeden inşa edilen blokların yıkılmasında; proje ve imalat hatalarının belirleyici olduğu anlaşılmaktadır.

Bu raporda bilirkişilerin, tüm inceleme saptamaları doğru olmasına karşın, bilim insanlığının verdiği bilimsel sınırları da içinde taşımaktadır. Projenin ve inşaatın yapıldığı 1970’li yılların Türkiye’sinin koşulları ve mühendislik mesleğinin genel durumu göz önüne alınarak, söz konusu yapıların irdelenmemesi raporun bir eksikliği olarak gözükmektedir. Bir önemli eksiklik de depremin şiddeti ve büyüklüğü, oluşum mekanizmasının özelliklerinin dikkate alınmamasıdır.

4-Sakarya Üniversitesi Mühendislik Fakültesi İnşaat Mühendisliği Bölümü Üyeleri,

Prof. Dr. Muzaffer ELMAS, Prof. Adil ALTINDAL, Doç. Dr. Zeki GÜNDÜZ  
Tarafından 16.02.2002 tarihinde Hazırlanan Bilirkişi Raporu

Sakarya 2. Ağır Ceza Mahkemesi Hakimliği tarafından resen seçilen bilirkişi heyeti tarafından hazırlanan bu raporda söz konusu YÜKSEL SİTESİ yapılarına ait özel bir incelemeye rastlanamamıştır. Bilirkişiler 17 Ağustos 1999 depreminin genel özelliklerini anlatmış ve yönetmeliklerin karşılaştırmasını yapmışlardır. Rapor bu hali ile bir bilirkişi raporu niteliğinden çok 17 Ağustos depremini inceleyen popüler bir makale niteliğini taşımaktadır.

Nitekim rapor dosyada mevcut olan ve “Yalova İnşaat Mühendisleri Odası Şube Başkanlığının 15.05.2001 tarih ve 2001722 sayılı yazısı”nı ilgi tutarak (ki böyle kurum mevcut değildir, olsa olsa “İnşaat Mühendisleri Odası Yalova Temsilciliği” olabilir), Sayın Prof. Dr. Muzaffer ELMAS ve Doç. Dr. Hasan ARMAN tarafından hazırlanmış olan “YALOVA’DAKİ BİNALAR NEDEN YIKILDI” başlıklı genel bir incelemenin nerede ise kopyası niteliğindedir. Yine dosyada mevcut olan ve SAKARYA 2. AĞIR CEZA MAHKEMESİ HAKİMLİĞİ’nce resen görevlendirilen Prof. Dr. Muzaffer ELMAS, Prof. Şükrü SUMNU ve Doç. Dr. Hasan ARMAN’dan oluşan bilirkişi heyetince 02.03.2002 tarihinde düzenlenen bilirkişi raporu da Yüksel Sitesi için hazırlanmış olan raporun bir kopyası niteliğindedir.

Burada dikkat çeken husus her üç raporda da Prof. Dr. Muzaffer ELMAS’ın

imzasının bulunmasıdır. Bu davranışı, gerek meslek etiği açısından gerekse akademisyen kimliği açısından açıklamak mümkün değildir.

Bilirkişilerin raporunda, mahkemece sorulan, “B-Dosyadaki bilgi ve belgelere göre inşaatın, projeye ve inşaatın yapıldığı tarihteki imar mevzuatına, deprem yönetmeliğine uygun olarak yapılıp yapılmadığının tespitinin mümkün olup olmadığı” sorusuna, “B- Dosyadaki bilgi ve belgelerden İNŞAAT PROJESİNİN o tarihteki geçerli olan imar mevzuatına ve deprem yönetmeliğine uygun olarak yapıldığı anlaşılmaktadır.” şeklinde verdikleri yanıt, bilimsel hiçbir araştırmanın yapılmadığını ve değerlendirmenin tamamen dosya üzerinden yapıldığını ortaya koymaktadır. Bu nedenle, rapor bir bilirkişi raporu olmaktan uzaktır.

### DEĞERLENDİRME VE SONUÇ

Can kaybı 300 civarında olan ve birçok insanın sakat kaldığı bu yıkım olayında karşı karşıya bulunduğumuz durum en az 17 Ağustos depremi kadar vahimdir.

Bilirkişi raporlarının olayı ele alışlarındaki anlayış farklılığı yargının adil karar vermesini engelleyici bir boyuta ulaşacağı endişesini taşımaktayız.

Bilirkişi raporları arasında meslek etiğine uygun, saha ve laboratuvar çalışmalarına dayandırılan ve bilimsel yaklaşımları içeren rapor, belirttiğimiz bazı eksikliklerine karşın, İstanbul Teknik Üniversitesi Öğretim Üyelerince hazırlanmış olan rapordur.

Bu nedenle, İTÜ raporunun ortaya çıkardığı bilimsel gerçeklerin ve sonuçların yargı sürecinde dikkate alınmasını dileriz.

Meslek Örgütü olarak TMMOB, depremin acı tablosundan dolayı üyelerinin sorumluluğunu yargılamalıdır. Depremin sonuçlarından dolayı TMMOB üyelerinin sorumluluğu “Mesleki Yetersizlik” olarak kabul edilebilir. Bu mesleki yetersizlik için onlarca neden sıralanabilir. Bunların çoğu da doğrudur ve geçerlidir. Mesleki yetersizliğin nedenleri araştırılır, tartışılır, varılan sonuçlar uygulamaya konularak, bir çözüm bulunabilir. Ancak depremden sonra bazı meslektaşlarımızın “Meslek Etiği Yetersizliği”nden dolayı sergilediği tavırların giderilmesi çok daha zor gözük-mektedir. Bu konu TMMOB ve Odalar önünde oldukça önemli bir görev olarak durmaktadır. TMMOB ve Odalar bu göreve bir yerden başlamak istiyor ise mevcut dosya iyi bir başlangıç olacaktır.

Oğuz Gündoğdu

Hakkı Atıl

Celal Beşiktepe Hilmi Yüncü

## Ek 8

### SEYDİŞEHİR BİLDİRİSİ

*Bu bildiri 17 Ekim 2003 tarihinde Seydişehir'de gerçekleştirilen "Özelleştirme ve Seydişehir Konulu Konferans öncesi Seydişehir'de fabrika .çıkışında işçilereer ve Seydişehir halkına dağıttığımız bildiri metnidir.*

"TMMOB olarak geçtiğimiz günlerde, Seydişehir Eti Alüminyum Tesislerini Özelleştirme maskesiyle yabancı şirketlere adeta peşkeş çekme girişimlerini, Türkiye'de özelleştirme adı altında oynanan kirli oyunu bir kez daha halkımıza ve kamuoyuna duyurmuştuk.

Ancak, içeride ve dışarıda Türkiye'nin gözbebeği sanayi kuruluşlarını ele geçirecek yok etmek ve ülkenin doğal kaynaklarını kendi çıkarları için kullanmak isteyenlerin kirli oyunlarının açığa çıkmasına rağmen hükümet, bu kirli oyunlara alet olmaktan halkın malını haraç mezat satmaktan vazgeçmiyor.

Türkiye'nin en büyük ve kârlı sanayi kuruluşlarını iflas etmiş şirket statüsü üzerinden yok pahasına alalım diyorlar. Bu da yetmiyor, Türkiye'nin gençlerini alalım Irak'ta onlar bizim yerimize ölsün diyorlar...

**ETİ KROM-ETİ ELEKTROMETALURJİ-ETİ GÜMÜŞ-ETİ ALÜMİNYUM SATILIK, TÜPRAŞ SATILIK, PETKİM SATILIK, TÜGSAŞ SATILIK, ORMANLAR SATILIK, TEKEL SATILIK, ELEKTRİK ÜRETEK BARAJLARIMIZ SATILIK, OKULLAR BİLE SATILIK...**

Peki Hükümet ne yapıyor? Amerika'da, Davos'ta, Dubai'de, Roma'da en son Bodrum'da üç kuruş uğruna yabancı şirketlere "Türkiye sizler için en kârlı yatırım bölgesidir, gelin ormanları yağmalayın" diyor, "Gelin okullarımızı, müzelerimizi alın" diyor, her toplantıda, her fırsatta, "Babalar gibi satarım" diyerek, adeta patates soğan satar gibi "Bu ülkede her şey satılık, gelin alın" diye bağırarak ülkemizi pazarlıyor.

Biz, her yıl milyonlarca dolar katma değer yaratan, Türkiye'nin her bir bireyinin refahının artışına doğrudan katkı sağlayan, devlete verilen vergi sıralamasında her zaman üst sıralarda yer alan, ETİ GÜMÜŞ-ETİ KROM-ETİ ELEKTROMETALURJİ-ETİ ALÜMİNYUM gibi sanayi kuruluşlarının satılmasına, uluslararası yabancı tekellerin eline teslim edilmesine izin vermeyeceğiz. Biz bunun adının "TALAN" olduğunu, özelleştirmenin ise "YALAN" olduğunu söylüyoruz ve söylemeye devam edeceğiz. Ve diyoruz ki; "Satmayın, yatırım yapın". Gelin yeni yatırımlarla, yeni istihdam olanakları yaratalım, daha çok üretelim, hergün fakirleşen değil, zenginleşen bir ülke haline gelelim...

Biz, Türkiye'nin sanayi kuruluşlarına yönelik özelleştirme saldırısının derhal durdurulmasını istiyoruz. Daha önce de söyledik, yine söylüyoruz; Bu tesisler hükümetten satılık olabilir ama işçisinden ve halkından, yani sahibinden satılık değildir!

**SORUYORUZ; MADENDEN UÇ ÜRÜN ÜRETEK, DÜNYANIN SAYILI, TÜRKİYE'NİN TEK ENTEGRE TESİSİ OLAN ETİ ALÜMİNYUM'U NEDEN SATIYORSUNUZ?**

Bildiğiniz gibi, İMF ve Dünya Bankası güdümünde, 1986 yılında dönemin hükümeti tarafından Türkiye Özelleştirme Ana Planını hazırlayan Morgan Bank'ın raporunda belirtildiği şekilde, Özelleştirme Programı adım adım uygulanarak en

sonunda Seydişehir Alüminyum Tesislerine yansımış, 13 Ağustos 2003 tarihinde Eti Alüminyum A.Ş. (maden ruhsatlarıyla birlikte) özelleştirme kapsam ve programına alınmıştır.

İktidar bununla da yetinmemiş; Alüminyum Tesisleriyle birlikte projelendirilmesine rağmen, yıllardır Seydişehir'e verilmeyen Oymapınar Barajı, 12 Eylül 2003 tarihinde özelleştirme kapsamına alınarak Eti Alüminyuma bağlanmıştır. Baraj, tesisi alacak olan yabancı şirkete ucuz enerji sağlasın diye adeta hediye edilmektedir.

### **İKTİDAR, TESİSİ “ÖZELLEŞTİRİP VE DE GÜZELLEŞTİRİP” YABANCI ŞİRKETLERE SATMAK İSTEMEKTEDİR.**

Yıllardır KİT'lere yatırım yapmayarak, diğer ülkelere göre çok yüksek enerji fiyatlarıyla üretim yapmaya, dolayısıyla zarara zorlanan ve özellikle devletin sırtında kambur imajı yaratan politikalarından Seydişehir de nasibini almıştır.

Oysa, Eti Alüminyumun yabancı şirketlere kolay satılabilmesi amacıyla bir gecede tesise devredilen Oymapınar, yıllar önce Eti Alüminyum'a devredilmiş olsaydı; Tesisler, her zaman daha kârlı durumda olacak ve en önemlisi kendi gücüyle yenileme ve kapasite artırımı projelerini hayata geçirebilecekti.

Tesis bugün entegre tesis olması avantajıyla da dünyanın en ucuz alüminyum üreten tesisi haline gelmiştir. Tesisin kullandığı enerjinin 5,9 cent/kWh olan fiyatı Oymapınar'ın devriyle 0,17 cent/kWh'te düşmüştür. Bu bağlamda, 2003 yılı sıvı alüminyum üretim maliyeti; 1643 \$/ton olmayıp, 948 \$/ton olacaktı (1 ton alüminyum için ödenen 717 dolar yerine 21.6 dolar olacak). 2002 yılında tesis 28.7 trilyon TL zarar etmeyecek aksine 45.3 trilyon TL kâr etmiş olacaktı.

Ancak, tesislere talip olan yabancı şirketler kendilerine tanınan bu imtiyazları halâ az bulmaktadırlar. Yaz aylarında tesisleri gezen şirketin hazırladıkları kendi raporlarında; Alüminyum Tesislerini iflas etmiş şirket statüsünde gösterip çok ucuza almak istediklerini açıkça belirtmektedir. Ayrıca aynı grubun Türkiye'deki barajları gezdikten sonraki raporlarında; Oymapınar, Bursa'daki doğalgazlı santrali ve diğerlerini de alarak Türk pazarında elektrik enerjisi ve tedarikçisi olarak ta rol oynamanın mümkün olduğunu belirterek asıl niyetlerini ortaya koymaktadırlar. Yani tesisleri almak isteyen şirketin modernize ederek yatırım yapmak, üretimi arttırmak hele hele yeni işçiler almak gibi bir düşünceleri yoktur. Onların asıl amacı; ülkemizin kaynaklarını yok pahasına alarak kendileri için en kârlı alanlarda ticaret yapmak ve ülkemizi diğer metallerde olduğu gibi alüminyumda da tamamen dışarıya bağımlı hale getirmektir.

### **İŞTE BU NEDENLERLE, BİR KEZ DAHA HATIRLATIYORUZ**

Seydişehir Eti Alüminyum Tesislerine kimse talip olmasın. Bu Tesis halkın malıdır, işçinin malıdır, çocuklarımızın geleceğidir ve de öyle kalacak. Hükümet'e sesleniyoruz; özelleştirme adı altındaki yalana son verin, bu talanı durdurun.

İki yıl önce özelleştirilen ülkemizin tek ferro krom üreten Elazığ'daki Eti Krom Tesisleri'nin 23 Eylül'deki uzatmalı ihalesi de yeniden iptal edildi. Tesis o günden bu yana çalışmamaktadır. Son günlerde dostlar alışverişte görsün kabilinden çok düşük kapasiteyle çalıştırılmaya başlanmıştır. Elazığ'da ticari ve sosyal hayat günden güne gerilemekte ve göçler yaşanmaktadır. Seydişehir'de aynı akıbete uğratılmamalıdır. Unutulmamalıdır ki, bu ülkenin geleceği vatan topraklarını ve üstünde kurulmuş olan halkın malını satmakta değil, bu tesislerin kapasitelerini arttıracak yatırımlar



yaparak, ülke madenlerini işleyerek ülke sanayisine kazandırmakla ve katma değeri yüksek ürünler üreten yeni tesisler kurmakla kurtulur...”

## Ek 9

# TMMOB İNSAN HAKLARI KOMİSYONU ZORUNLU GÖÇ RAPORU

*Aralık 2003*

### 1.GİRİŞ

Göç; insanların tek başına veya tüm aile bireyleri ile birlikte bir yerden başka bir yere gitmelerini ifade eder. Bu mekan değişikliklerinin sebepleri olarak sosyal bilim literatüründe ‘iten’ ve ‘çeken’ (Keleş, 1993:47) faktörlerden söz edilir. Kentin istihdam çekiciliğinden kaynaklanan nedenler kadar yerleşilen yerin imkansızlıklarından kaynaklanan topraksızlık gibi nedenler de bulunabilir. Burada göç eden aile üyelerinin kendi koşulları hakkında düşünme ve karar verme iradesi var gibi görünse de, bu olgunun uygulanan ekonomik politikaların bir sonucu olduğu göz ardı edilmemelidir. Dolayısıyla göç eden açısından yaşanan süreç gönüllü göç süreci gibi görünüyorsa da dayatılan bir yaşam biçimi sonucu olması nedeniyle zorunlu göç statüsünde değerlendirilmelidir. Yine göç süreciyle ilgili olarak sosyal bilimciler savaşlar, doğal afetler, gibi olağandışı koşullarda ortaya çıkan ve göç edenlerin iradelerinin işlemesine imkan bulunmayan, çeşitli kuvvetlerin etkilemesi ve zorlaması sonucu oluşan zorunlu göç sürecini tanımlarlar. Devletin çeşitli sosyal, ekonomik ve güvenlik vb. konularda aldığı kararların yerine getirilmesi aşamasında nüfusta oluşan hareketlilik zorunlu göçü ifade eder.

Cumhuriyet tarihinin en kitlesel zorunlu göçü; 1980 yılından sonra gerçekleşmiş, 12 Eylül 1980’den itibaren devam eden sıkı yönetim ve olağanüstü hal uygulamaları güvenlik nedeni ile köy boşaltma bölgede yaşanan silahlı çatışmalar, yayla yasağı, kontrollü gıda uygulaması vb. uygulamalardır.

Bu çalışmada zorunlu göçün nedenleri, sebep olduğu toplumsal ve ekonomik erozyon, göçte zorlanan ailelerin ve bireylerin durumları örneklerle aktarılacaktır. Sivil toplum örgütleri ve meslek örgütleri ve diğer toplumsal aktörlerin göç karşısında alması gereken önlemler öneri olarak sunulacaktır.

Bu değerlendirme TMMOB İnsan Hakları Komisyonu’nun Van’da gerçekleştirdiği seminerdeki katılımcıların, mimar ve mühendislerin görüş ve önerileri doğrultusunda ve saha incelemesi sonucunda elde edilen verileri ile TMMOB Bölge Toplantılarında dile getirilen görüşleri ve önerileri de içerecektir.

Bu toplantıların temel amacı göçün en acımasız yüzü olan “ zorunlu göç” ün ele alınmasıdır. Zorunlu göç, bir insan hakkı ihlalidir. Kişiler sadece maddesel olarak yer değiştirmekle kalmamış manevi olarak da değişimlere maruz kalmışlardır. Kişilik yapılarında ve ailelerindeki bu değişim , kendi öz yaşamlarının dışında eski ile yeni arası tanımlanamayacak ölçüde yıpratıcı olmuştur. Yeni yaşantıya uyum sağlamada; geçimini toprağını işleterek sağlayan , tarım ve hayvancılıkla uğraşan bireyler ve ailelerini evlerinden ve topraklarından ayrı olmalarından dolayı işsizlik sonucu geçimini sağlayamama gerçekliğiyle karşı karşıya bırakılmışlardır. Ataerkil yapıya sahip olan

yaparak, ülke madenlerini işleyerek ülke sanayisine kazandırmakla ve katma değeri yüksek ürünler üreten yeni tesisler kurmakla kurtulur...”

## Ek 9

# TMMOB İNSAN HAKLARI KOMİSYONU ZORUNLU GÖÇ RAPORU

Aralık 2003

## 1.GİRİŞ

Göç; insanların tek başına veya tüm aile bireyleri ile birlikte bir yerden başka bir yere gitmelerini ifade eder. Bu mekan değişiklerinin sebepleri olarak sosyal bilim literatüründe ‘iten’ ve ‘çeken’ (Keleş, 1993:47) faktörlerden söz edilir. Kentin istihdam çekiciliğinden kaynaklanan nedenler kadar yerleşilen yerin imkansızlıklarından kaynaklanan topraksızlık gibi nedenler de bulunabilir. Burada göç eden aile üyelerinin kendi koşulları hakkında düşünme ve karar verme iradesi var gibi görünse de, bu olgunun uygulanan ekonomik politikaların bir sonucu olduğu göz ardı edilmemelidir. Dolayısıyla göç eden açısından yaşanan süreç gönüllü göç süreci gibi görünüyorsa da dayatılan bir yaşam biçimi sonucu olması nedeniyle zorunlu göç statüsünde değerlendirilmelidir. Yine göç süreciyle ilgili olarak sosyal bilimciler savaşlar, doğal afetler, gibi olağandışı koşullarda ortaya çıkan ve göç edenlerin iradelerinin işlemesine imkan bulunmayan, çeşitli kuvvetlerin etkilemesi ve zorlaması sonucu oluşan zorunlu göç sürecini tanımlarlar. Devletin çeşitli sosyal, ekonomik ve güvenlik vb. konularda aldığı kararların yerine getirilmesi aşamasında nüfusta oluşan hareketlilik zorunlu göçü ifade eder.

Cumhuriyet tarihinin en kitlesel zorunlu göçü; 1980 yılından sonra gerçekleşmiş, 12 Eylül 1980’den itibaren devam eden sıkı yönetim ve olağanüstü hal uygulamaları güvenlik nedeni ile köy boşaltma bölgede yaşanan silahlı çatışmalar, yayla yasağı, kontrollü gıda uygulaması vb. uygulamalardır.

Bu çalışmada zorunlu göçün nedenleri, sebep olduğu toplumsal ve ekonomik erozyon, göçe zorlanan ailelerin ve bireylerin durumları örneklerle aktarılacaktır. Sivil toplum örgütleri ve meslek örgütleri ve diğer toplumsal aktörlerin göç karşısında alması gereken önlemler öneri olarak sunulacaktır.

Bu değerlendirme TMMOB İnsan Hakları Komisyonu’nun Van’da gerçekleştirdiği seminerdeki katılımcıların, mimar ve mühendislerin görüş ve önerileri doğrultusunda ve saha incelemesi sonucunda elde edilen verileri ile TMMOB Bölge Toplantılarında dile getirilen görüşleri ve önerileri de içerecektir.

Bu toplantıların temel amacı göçün en acımasız yüzü olan “ zorunlu göç” ün ele alınmasıdır. Zorunlu göç, bir insan hakkı ihlalidir. Kişiler sadece maddesel olarak yer değiştirmekle kalmamış manevi olarak da değişimlere maruz kalmışlardır. Kişilik yapılarında ve ailelerindeki bu değişim , kendi öz yaşamlarının dışında eski ile yeni arası tanımlanamayacak ölçüde yıpratıcı olmuştur. Yeni yaşantıya uyum sağlamada; geçimini toprağını işleterek sağlayan , tarım ve hayvancılıkla uğraşan bireyler ve ailelerini evlerinden ve topraklarından ayrı olmalarından dolayı işsizlik sonucu geçimini sağlayamama gerçekliğiyle karşı karşıya bırakılmışlardır. Ataerkil yapıya sahip olan

bu ailelerin kadın ve çocukları da zorunlu göçün yarattığı bu olumsuzluklarla, daha fazla korunmasız ve içe dönük bir yaşamın parçaları haline gelmişlerdir. Çocuk suç oranları her geçen gün artmaktadır. Sosyologlar göçün insanlar üzerinde bıraktığı etkinin izlerinin 40 yıl sonra bile görüleceğine dikkat çekmektedirler. Bu durum , bölgede sosyal ve psikolojik danışmanlık merkezlerinin kurulması gerekliliğini göz önüne sermektedir. Köylerinden göç etmek zorunda bırakılan köylülerin yaşadıkları travma ve mağduriyetlerin hiç yaşanmamış olarak algılanması ve dolayısıyla bu travmayı ortadan kaldıracak ve güven ortamını oluşturacak yaklaşımın geliştirilmemiş olması sağlıklı ve hızlı bir çözümü engellemektedir.

Göçün olumsuz etkileri bunlarla sınırlı kalmamakta, göçle birlikte sağlık sorunları da artmaktadır. Zorunlu göç mağdurlarının temel ihtiyaçları giderilmesi, iş, konut, temiz su, sosyal güvence ile huzur ve güven verilmesi gibi temel gereksinimlerin karşılanması zorunludur. Göç mağdurlarının çoğuna adlarına düzenlenmiş tapu olduğu için yeşil kart verilmemiştir. Tasarrufu elinde olmayan bu mülkler hiçbir anlam ifade etmemektedirler. (Mehmet Gökçe ; Zaman Gazetesi 24.06.2002 ) Asgari düzeydeki ihtiyaçla kısa vadeli çözümler ile hemen karşılanamaz ise, sorunun boyutu büyüyecek ve uzun vadeli toplumsal sorunlara dönüşecektir.

Yazının ilerleyen bölümlerinde göçün çocuklar üzerindeki yarattığı travmalara da yer verilecektir. Tüm bunlar kendi yuvalarından, topraklarından zorla göçmek zorunda kalmış ailelerin sorunu olmaktan çok, hepimizin ortak sorunudur, aynı zamanda tüm yönleri ile toplumsal bir sorundur ve her geçen gün büyümekte ve boyut değiştirmektedir.

Köye dönüş adı altında gerçekleştirilen projelerin gerçekte ne kadar işlediğini ortaya koymak, projenin teorideki ve uygulamadaki eksiklerini, kişiler üzerindeki etkilerini ve topluma geri dönüşü; yapısal ve ekonomik, sosyal boyutundaki eksiklikleri , mevcut durumun tanımlanması ile ortaya çıkarmaktır.

Bu çalışmada Van ili özellikle ele alınmıştır. Van İli son birkaç yıl içinde büyük ve kentin kaldıramayacağı kadar bir göç seline uğramıştır. Bu ilimizin yüzölçümü 2.100 km<sup>2</sup>'dir. 361 km<sup>2</sup>'si tarım alanı, 1359 km<sup>2</sup>'si ise çayır ve meralardan oluşmaktadır. Bu özelliğiyle kent tam bir hayvancılık bölgesidir. Bu insanlar üretimden kopartılmışlar ve bunun sonucunda bölge ve ülke ekonomisi büyük zarara uğramıştır. İnsanlar zorla tüketici konuma getirilmiş, köy ile kent arasına sıkıştırılmıştır. Bu rapor Mayıs 2003'de Van İlinde düzenlenen seminer sonucunda ortaya çıkan ortak öneriler de göz önüne alınarak hazırlanmıştır. Yöntemi belirlerken gerçek olaylara ve niceliksel verilere yer verilmiştir. Bu bilgiler ışığında, kamuoyunun duyarlılığının sağlanması ve bunun için demokratik örgütlerin ortak politikalar geliştirmesi gerekmektedir.

Ülkemizde kırdan kente göç , 1950'li yıllardan itibaren başlayıp, 1960'lı yıllarda giderek hız kazanmıştır. 1950 sayımında % 25 olan kent nüfusu; 1980'de % 44'e, 1990 sayımında ise % 59'a yükselmiştir.

Genellikle, kırsal kesimde can ve mal güvenliği sürekli tehdit altındadır. Özellikle bölge hukuk güvencesinden yoksundur. Terör nedeniyle köylerin boşaltılması bölgede zorunlu göç hareketlerini hızlandırmıştır. Güvenlik ihtiyacı, insanın temel dürtüsüdür. Bu nedenle insanların köyden şehre çaresizlik içinde savruluşu, sosyal bir yararın dışı vurumundan başka bir anlam taşımamaktadır.

Türkiye'nin güneydoğusunda 1990'lı yılların başlarında yoğunlaşan köy boşaltma ve zorla göçettirme olgusu 1999 yılına kadar devam etmiştir. Bu dönem içerisinde yaklaşık 3700 yerleşim alanından üç milyondan fazla bir nüfus kendi iradeleri ve denetimleri dışında yaşam ortamlarını terk etmek zorunda kalmıştır. 16 yıllık çatışma ortamında yalnızca yerleşim alanları yakılıp boşaltılmakla kalmamış, aynı zamanda yaylalara çıkmak yasaklanmış, binlerce dönüm orman yakılmıştır. Boşaltılan, yakılan ve yıkılan yerleşim alanlarında mevcut yol, su, elektrik gibi temel altyapı olanakları da yok olmuştur. Tarlalar kullanılamaz hale gelmiştir. Meyva bahçeleri yok edilmiş, ağaçlar kesilmiştir. Yayla yasakları hayvancılığın yok olmasına neden olmuştur. Boşaltılan köylerdeki arazi ve mülkler köy korucuları tarafından hem tahrip edilmiş hem de bunlara korucular tarafından el konulmuştur.

Yaşam alanlarından kopartılan insanlar, herhangi bir yer gösterilmeksizin sınırsız bir biçimde bölgedeki ve bölge dışındaki kent merkezlerine göç etmek zorunda kalmışlardır. Barınma, iş, sağlık ve eğitim gibi temel hizmetlerden bütünüyle yoksun kalmışlardır. Esasen eksik olan Yaşam alanlarından kopartılarak temel hak ve özgürlüklerinden yoksunlaştırılan bu insanlar yoksulluk sınırı altında yaşamaya mahkum edilmişlerdir. Aileleri parçalanmıştır. Göçtükleri kimi yeni yerleşim alanlarında kimliklerinden ötürü saldırıya maruz kalmışlardır.

Son yıllarda yaşanan barış ortamında köyüne geri dönmek isteyen mağdurların önüne çeşitli engeller çıkarıldı. Kaymakamlıklara ve Valiliklere yapılan başvurular yanıtızsız bırakılmıştır. Hükümetlerin Köy-Kent ve Merkez köy uygulamaları bir başka zorlama olarak ortaya çıkmıştır. Ayrıca köy-kent uygulamasıyla kullanılmayan tarım arazilerinin kullanımı da olanaklı değildir. Bu bağlamda köy-kentler sosyo-ekonomik açıdan da doğru değildir.

Halen bölgedeki Valilikler tarafından geri dönüş izni verilen yerleşim yerlerine dönüş güvenlik güçlerinin engellemesiyle karşılaşmaktadır. Güvenlik güçleri köye dönmek isteyenlerin can güvenliklerinin tehdit altında olduğunu iddia etmektedir. Bölgede döşenmiş bulunan mayınların yerlerinin belirlenmesi ve temizlenmesi ile ilgili hiç bir çaba gösterilmemektedir. Ayrıca, köylerine geri dönmek isteyen mağdurların köylerine dönmeleri için Valilik ve Kaymakamlıklar tarafından hazırlanan örnek dilekçelerdeki "köylerini terör nedeniyle terk ettiklerine" ilişkin maddeyi işaretlemeleri yönünde baskı yapılmakta, maddi ve manevi tazminat isteklerinde bulunmayacaklarına dair taahhüt istenmektedir.

Türkiye'de gerek yoksulluğun gerekse de yoksullukla bağlantılı biçimde sokakta çalınan çocuklar sorununun, göç alan büyük kentlerin önemli bir sorunu olarak kabul edilmesi ise büyük oranda 1990'lı yıllarla birlikte yaşanan zorunlu göç süreci sonrasında denk gelmektedir. Zorunlu göçü yaşayan aileler için yoksulluk süregelenleşirken; kente tutunamayan 'yeni yoksulları' tartışma bu grup üzerinden yürütülmeye başlanmıştır. 1990'lı yıllarda yaşanan bu yeni göç dalgasının geçmişte yaşanan göçlerden en temel farkı zorunlu olmasıdır, dolayısıyla bu göç süreci daha önceki göçlere kıyasla daha hazırlıksız yaşanmıştır. Bu insanlar Türkiye'nin gelir ortalamasının en altında bir yaşamı Diyarbakır, Van, Batman gibi illerin şehir merkezlerinde ya da İstanbul, Ankara, İzmir, Adana, Mersin gibi metropollerde gettolaşma benzeri yerleşim alanları oluşturarak sürdürmek zorunda kalmışlardır. Zorunlu göç hem demografik ve çevresel bakımdan hem de siyasal, sosyal ve ekonomik bakımlardan radikal bir altüst oluş ve

kapsamlı bir tahribata neden olmuştur.

“Doğup büyüdükları yerlerden istekleri dışında koparılmış, yerlerinden yurtlarından edilmiş, yakın zaman önce yaşadıkları ‘cinnet’ in (baskınlar, silahlı tarama, ev-köy-otlak yakma, gıda ambargosu, ‘faili meçhul’ler, gözaltında kayıplar gibi) etkilerinden hala kurtulamamış” (Sır ve Arkadaşları, 1998), yaşadıkları travma tamamen görmezden gelinmiş, bu yeni ‘yersiz-yurtsuz’ bırakılmışların yoksullukları ve yoksunlukları gerek sosyal gerekse siyasi konumlanışları nedeniyle daha fazla hissedilmiştir.

Bu göçler herhangi bir yasal zemin üzerine gerçekleştirilmediği için, göç ettiren yeni gelinen yerde hiçbir yaşam alanı hazırlanmamış, olayın siyasi boyutları nedeniyle kamusal otorite, göçün sosyal maliyetini karşılamaya yanaşmamıştır. Üstelik zorunlu göçün yaşandığı dönemin, neo-liberal ekonomi politikaların var kılınmaya çalışıldığı konjonktüre denk gelmesi, dolayısıyla devletin gerek yerel yönetimlere olan desteğinin gerekse sosyal koruma olanaklarının zayıflatılması, sürecin daha tahripkar yaşanmasına neden olmuştur.

Dolayısıyla yaşanan son dönem göç diğerlerinden farklı olarak tedrici uyum olanaklarından yoksun kalmış, yumuşak ve bütünlleştirici olmaktan uzak, gergin ve dışlayıcı (Işık ve Pınarcıoğlu 2001) olmuştur.

Erder, göçle kente gelip yerleşenlerden başarı durumuna bağlı olarak üç temel grubun ortaya çıktığını tespit etmiştir. Yükselenler, izole olanlar ve yoksullaşanlar. İşte göç sonunda metaforik anlamıyla ‘göçenler’ bu yoksullaşan gruptakilerdir aslında. Bu grubun ortak özelliği gerek iş ve gerek konut piyasasında işleyen mekanizmaların dışında olmaları ve günlük yaşamları içindeki yalnızlıklarıdır. Bu grubun diğer gruplardan en temel farkı kendi istek ve iradeleri dışında yalnızlığa terk edilmiş olmalarıdır. Erder (1995: 118)’e göre, ‘yoksulluk- varsıllık çizgisinin bıçak sırtında gittiği bu ortamda, bazı haneler, hemşehrileri olsa bile, ilişki ağlarının dışında kalabilmektedir. Bu grup içinde yeni göç etmiş ‘yoksullar’, yetişkin yaşta hünersiz göç edenler; iş kazasına uğramış ve sakatlanmış hane reisleri; dullar; iş yaşamında başarısız olmuş ya da hemşehrilik ilişkilerinden dışlanmış haneler vardır. Bu arada Doğudan bugünlerde gelen Kürt göçünün de bu tür haneler yarattığı bir göç türü olduğunu belirtmekte yarar vardır. Doğudan yeni gelen göç dalgası eskisinden farklı olarak zincirleme göçün sağladığı esnek ve tedrici uyum olanaklarını ortadan kaldırmaktadır. Çok çocuklu ve hünersiz yetişkinlerin olduğu bu hanelerin mevcut hemşehrilik ilişkileri içine girmeleri çok daha zor olmakta ve bunlar da yalnızlığa terk edilebilmektedirler. Bu grubun varlığı kökene dayalı ilişkilerin seçiciliğini ve kentte yoksulluğun bazı gruplar için yerleşikleşme eğiliminde olduğunu göstermektedir’ (Erder 1995).

Barut (2001)’un tespitlerine göre, zorunlu göçerlerin yarısı yoksulluk sınırının altında yaşamaktadır, yüzde 6’sının hiç bir geliri yokken yüzde 40.5’inin geliri 100 milyon liranın altındadır. Aylık geliri 100 milyon ile 200 milyon arasında olanların oranı yüzde 45.5 ve 200 milyon ile 300 milyon arasında olanların oranı ise sadece yüzde 8’dir. Erkeklerin yüzde 29.3’ünün işsiz olduğu belirtilen araştırma sonuçlarına göre, yapılan işler, genellikle gündelik işler (yüzde 29.9), seyyar satıcılık (yüzde 22) ve diğer niteliksiz işlerdir (yüzde 11.4). Barut (2001) İstanbul’a göçedenlerin hemen hemen tamamının (yüzde 98.3) çevre uyumsuzluğu, dil, kültür farklılığı, potansiyel suçlu görülme gibi sorunlarla karşı karşıya kaldıklarını, sağlık ( yüzde 84.8), beslenme (yüzde 79.8), barınma ( yüzde 54.9), düzenli iş bulamama- işsizlik

(yüzde 91.6) ve eğitim (yüzde 49.5) ile ilgili sorunların var olduğunu belirlemiştir. Ailelerin yarısı, çevreyle uyum sorunu yaşadıklarını, yüzde 32.3'ü ise dil ve kültür farklılığı yaşadıklarını ifade etmişlerdir. Ailelerin ancak yüzde 1'i devletin ve yerel yönetimlerin sosyal hizmetlerinden yararlanmaktadır.

Türkiye'de yaşanan son dönem göç hazırlıksız ve istem dışıdır bu ise sürecini yaşayanlar açısından tam anlamıyla sosyal bir yıkıma neden olmuştur. Ayakta kalabilme, yeni yerleşim alanlarına tutunabilme mücadelesi, hayatları boyunca tarımcılık, hayvancılık, meyvecilik vb. türden uğraşların dışına çıkamamış insanların geldikleri yeni mekanların gereklerine ve niteliklerine uygun iş olanağı bulamayışı ya da tamamen işsizlikle karşı karşıya kalışı, süregelen yoksulluk sadece mekan değişikliğini içermemiş, aynı zamanda değerlerde, yaşam ve çalışma tarzında da dönüşüme neden olmuştur.

İstem dışı nedenlerle kurulu yapılarından kopan ve geldiği yeni mekanda tutunamayan aileler yaşanan göç sürecinde ciddi hasarlar görmüşlerdir ve geçmişte varolan pek çok aile işlevini kaybetmeye başlamışlardır. Aile üyeleri arasındaki tutunum gevşemiş, bağlılık yok olmaya başlamıştır. Köyün, düzenli gelir olmasa da sunduğu yaşam olanaklarının yerini kentin kurumsallaşmamış emek piyasası almış ve her halükarda düzenli bir gelirin koşul olduğu bir yaşam seyrine dönüştürmüştür. Bu kurumsallaşmamış emek piyasası içinde erkekler iş bulma olanağı yakaladığı oranda çalışmaya başlarken bu olanaklar kadınlar için büyük ölçüde mümkün olamamıştır. Kadınların eğitimsizliği kesin bir sonuç iken ailedeki geleneksel rollerin değiştiği de bir o kadar önemli sonuç olarak görülmelidir.

'Kentteki aile yoksulluğu artık soğuramıyor. Yoksulluk gizlenemiyor, çıplak gözle görülebiliyor. Göç sonucunda görülen önemli değişikliklerden birisi babalardaki otorite yitimidir. Babalar evin eski tanrıları artık 'göçmüştür', kadınlar yeni ortamda eski alışkanlıklarını ve düzeni sürdürmek için daha çok çalışmak zorunda kaldıkları için artık 'göçmüştür'. Çocuklar yeni dünyaya gözlerini serbest emek piyasasının içinde açtıkları için artık 'göçmüştür' (Sinanlı, 2000: 82). Köy, mezra boşaltmalarla yerinden edilenler için her şey bir iki hafta ve bu sürecin son günü bir kaç saat içinde olup bitmiş yüzyılların birikimi, becerisi, bilgisi üzerinden yükselerek şekillenen, evleri, toprakları, bağları, bahçeleri, hayvanları ve bunlara göre şekillenen ruhları bir anda koparılmıştır. Artık farklı bir dokuya uyum sağlamaya zorlanmaktadır.

'Hemen hemen hepsi göç sonrası kendini aşağılanmış, dışlanmış hissediyor. Hepsinde memleket özlemi, toprağa duyulan özlem, şehre uyum gösterememe kişinin geriye dönüş isteğini güçlendiriyor. Daha yüksek düzeyde psikolojik sorunların gerekse yağma ve talan gibi ortaya çıkabilecek psiko- sosyal sorunların ortaya çıkmamasının temel nedeni akrabalık ilişkileri ve toplumsal dayanışmanın henüz üst düzeyde olmasıdır' (Barut, 2002).

Cernea (1993, aktaran; Özbudun, 2000), zorunlu iç göç mağdurlarının yedi tipik boyutta yoksunlaşmayla karşı karşıya olduklarını belirtir: Topraksızlık, evsizlik, işsizlik, marjinalleşme, besin güvencesizliği, ölüm oranlarında artış ve toplumsal kopukluk. Bu yoksunlaşmalardan marjinalleşme ve toplumsal kopukluğun, özellikle göç edenlerin belirgin bir etnik aidiyetleri söz konusu olması durumunda daha yoğun yaşandığı söylenebilir.

'İstemli ya da zorunlu hangi koşullar altında yapılmış olursa olsun, uzun süreli göç

olayında, yaşamın sürekliliğinden bir daha kolayına bağlanamayan büyük kopuşlar vardır. Ruhbilimsel yönden göç olgusunun asıl belirleyici yanını bu büyük kopuşlar ve yeniden bağlanamayışlar oluşturmaktadır. Göçmenin içine girdiği yeni toplumda, etnik ve ekonomik farklılıkları nedeniyle sürekli olarak dışlanması, yoksanması ve kuşkuyla karşılanması, kendisine karşı olan güven duygusunun hızla çözülmesine neden olabilmekte ve yoğun bir kimlik krizi ortaya çıkabilmektedir' (Teber, 1993). Bu krizi azaltmak için göçmenler göç edilen yerlerde ortak mahalleler kurmakta geldikleri yerdeki değerlerle farklı bir coğrafyada yaşama mücadelesi vermektedirler.

Kent yoksulları, işsizler, göçmenler kentlileşemeyen insan grupları içinde değerlendirilmekte, çözüm de onların kente entegrasyonunda görülmektedir. Oysa Berry ve Kim (1978), farklı kültürel etnik kimliğe sahip kişilerin yeni geldikleri toplumsal yapı içinde, özgün kültürel özelliklerini korumak istemeleri ile diğer grupla ilişki kurma durumuna göre, entegrasyon, asimilasyon, seperasyon ve marjinalleşme gibi dört tip davranış biçimleri geliştireceklerini belirtmektedir.

Nitekim bu konuda yapılan çok sınırlı sayıdaki araştırmalardan biri de Türkyılmaz ve arkadaşlarının (1997) İzmir, Aydın, Manisa, İçel, Adana ve Antalya'da yürüttüğü araştırma olup bu araştırmada yerli nüfusun yeni gelenleri potansiyel bir tehlike olarak değerlendirme oranı oldukça yüksek görünmektedir. Görüşülenlerin yüzde 21'i 'Kürtler buradan gitmeli, kendi memleketlerinde yaşamalılar', yüzde 6.9'u 'Burası bizim memleketimiz, rahatsız etmeye hakları yok' yanıtını vermişlerdir. Somut sorulara verilen yanıtlar ise çok daha yüksek bir gerilim potansiyeli içermektedir. Aynı araştırmaya göre, yerli halkın yüzde 86.7'si Kürtlerin gelişile işsizliğin arttığını, yüzde 92.5'i yeni gecekonduların ortaya çıktığını, yüzde 90.9'u altyapının yetersiz kaldığını, yüzde 82.3'ü mevcut doğal kaynakların tahrip olduğunu, yüzde 90.4'ü suç oranının her geçen gün arttığını, bu durumun da sokakları ve diğer satış merkezlerini olumsuz yönde etkilediğini düşünmektedir. Yerli nüfus içinde araştırmaya katılanların yüzde 55.1'i kızı ya da oğlunun bir Kürt ile evlenmesine karşı olduğunu söylemekte, yüzde 45.2'si onları 'çok kaba ve saldırgan' bulmakta, yüzde 57.3'ü konuşma ve davranışlarını anlamadığını belirtmekte, yüzde 28.4'ü onları 'tehlikeli ve korkutucu' bulmakta, yüzde 10.6'sı tümünün 'terörist' olduğunu düşünmekte, yüzde 42.6'sı çocuklarına kötü örnek olduklarını düşünmektedir.

İHD İstanbul Şubesi'nin 1993- 1994 yıllarında değişik illerde göç eden aileler üzerinde yaptığı bir çalışmanın sonuçlarına göre; göç edenlerin çocuklarının yüzde 53'ü okula gidememektedir; yüzde 89.1'ine ev verilmemiştir; yüzde 78.9'u Kürt olduğu gerekçesiyle işe alınmadığını, yüzde 88.7'si aynı nedenle yerleştiği yerde baskı gördüğünü belirtmektedir; yüzde 75.5'i ise kimliğinden dolayı göz altına alındığını bildirmektedir. Barut (2002)'un saptamalarına göre, zorunlu göç mağduru ailelerin yarısında hala korku ve tedirginlik yaşanırken, yetişkin nüfusun yüzde 35.6'sı potansiyel suçlu olarak görüldüklerine inanmaktadır. Sokakta çalışan çocuklar içerisinde de bu duygunun yaygın olduğu tespit edilmiştir. 'Doğudan geldiğimiz için bizi terörist sanıyorlar, canavar gözüyle bakıyorlar. Bütün PKK örgütü Hakkari'den çıkıyor diyorlar', ' İnsanlar bizi kabul etmiyor. Adamlar bize diyorlar, siz nerelisiniz? Diyoruz, Hakkariyiz. Siz PKK mısınız? Yok ağabey ne PKK'sı? PKK olsaydık burada ne işimiz vardı? Bu çöplerde sürünüyoruz işte'.

İnsanları etnik kimliklerinden dolayı yoksulları, yoksulluk nedeniyle sokaklarda



çalışan çocukları ‘tehlikeli sınıflar’, ‘riskli gruplar’ olarak kodlayan kavram setine karşı dikkatli olmak gerekiyor. Bizatihi kullanıldıkları biçimiyle bu tür tanımlamaların tehlikeli oldukları düşünülmelidir. Toplumsal barış talebi anlamlıdır. Ancak bu talebin halk katmanları içerisinde yerleşikleşmesi ve yaygınlaşması da o kadar önemli olarak görülmelidir.

Zorunlu nedenlerle göç edenler metropollere tutunmaya çalışmaktadır. Entegrasyon ya da seperasyon (toplumsal kopukluk) onların gerek toplumsal gerekse siyasal konumlarını belirleyecektir. Köye dönüş projesi bu anlamda yeniden tartışılmalıdır. Elbetteki uygun koşullar hazırlandığında, köylerine dönmek isteyen ailelere bu imkan sağlanmalıdır. Ancak yoksulluk, konutsuzluk, işsizlik, besin güvencesizliği ve marjinalleşme ile karşı karşıya kalanlar için onların ihtiyaçlarını ve taleplerini merkeze alan acil çözümlere ve zorunlu göçün sosyal ve ekonomik maliyetinin bir an önce üstlenilmesine ihtiyaç vardır. ( Betül ALTINBAŞ: www.bianet.org)

### **ÇÖZÜM ÖNERİLERİ**

Anayasa’nın 125.maddesi, idareyi, kendi eylem ve işlemlerinden ötürü doğan zararı ödemekle yükümlü tutmaktadır. Bu anlayışla, köy boşaltmaların ister terör, isterse güvenlik kuvvetlerinin talep veya baskısı ile gerçekleşsin, devlet her koşulda vatandaşın güvenliğini sağlamakla görevlidir.

Köye Dönüş Projesi Uygulamasında Devletin Üzerine Düşen Görevler

- 1) Köye Dönüş Projesinin gerçekleşebilmesi, kendi arzuları ile geri dönecek olan yurttaşlarımıza gerekli maddi desteğin sağlanmasına ve mağduriyetlerinin giderilmesine bağlıdır. Bu amaçla devlet bir destekleme paketini geliştirerek uygulamaya koymalıdır. Bu destek paketinin finansmanı için bir özel fon oluşturulmalıdır.
- 2) Köye dönüşte zorlama olmamalı, bireyler köylerine geri dönmeye ilişkin kararlarını özgür iradeleri ile baskısız, demokratik ortam ve koşullar altında verebilmelidir.
- 3) Devlet yurttaşlarına güvenmek zorundadır; hiçbir devletin yurttaşını potansiyel suçlu olarak görme hakkı yoktur. Bu nedenlerle, hangi köylere geri dönüleceğini güvenlik güçleri değil, o köyün nüfusuna dahil olan yurttaşlar vermelidir. Güvenlik güçlerinin görevi, geri dönülen köyde güvenliği sağlamak; diğer kamu kesimlerinin görevi ise mağduriyetlerini gidererek, geri dönülen köyde insani yaşam ortamının doğmasına gerekli desteği vermektir.

Geri dönülmesi mümkün olan/olmayan ayrımı yapılırken özellikle yeniden iskan edilebilirlik kriterinden hareket edilmeli; bunun dışında “güvenliğin sağlanmayacağı gibi” nedenler ileri sürülmemelidir.

Bu çalışmalarını gerçekleştirirken, güven ortamını pekiştirecek bir yaklaşım sergilenmeli ve insan onurunun korunması ve saygı gösterilmesi esas alınmalıdır.

4) Koruculuk sistemi güvenlik kurumumuzun zaafi sonucu ortaya çıkan bir olgudur. “Köye Dönüş” projesinde uygulamanın koşulu, hiçbir şekilde “korucu olma” baskısına dönüşmemelidir. Koruculuk sistemi derhal kaldırılmalıdır.

5) “Köye Dönüş Projesinin” uygulaması ve eşgüdümünden sorumlu olmak ve fonun işletilmesini sağlamak üzere özerk bir kurum oluşturulmalıdır. İlgili bakanlıklar, meslek kuruluşları, insan hakları örgütleri ile köylerin temsilcileri bu kurulda bulunmalıdır.



6)Geri dönülen köylerde sağlık evleri, ilköğretim okulları, köy odası ve P.T.T. gibi kamusal hizmet binaları onarılarak veya yeniden yapılarak ve eksik kadroları giderilerek hizmete açılmalıdır. Çocukların okula gitmeleri temin edilmelidir.

7)Geri dönüş öncesi, boşaltılan tüm köyler ve bunların çevreleri mayınlardan temizlenmelidir.

8)Merkezi idarenin bir tasarrufu olarak gerçekleştirilen zorunlu göçten kaynaklanan mal ve mülk zararlarının tümünün tazmin edilmesi, yaşam alanlarının insan hakları standartlarına göre oluşturulması, barınma, beslenme, sağlık, eğitim ve çalışma haklarının korunması için gerekli düzenlemeler yapılmalıdır. Buna ek olarak, üretim planlaması programını yapıp, köyüne geri dönmek isteyen ailelere uzun vadeli ve düşük faizli yaşama uyum kredisi sağlanmalıdır.

9)Düşük faizli besi projesi uygulamasında, öncelik köyüne dönen yurttaşlarımıza verilmeli, söz konusu krediden yararlanacak olanlara, sadece kendi emvallerine dayalı teminat sistemi geliştirilmeli, kefalet aranmamalıdır. Geri dönülen köylere ait o köylerin bölgesinde bulunan mera ve otlaklar, güvenliği sağlanarak kullanıma açılmalıdır.

10)Köye geri dönen ailelerin, ev ekonomisi faaliyetlerini geliştirebilmeleri için; yöre ve talebe göre uygulanmak üzere;

a) Köye geri dönen her aileye isteğine göre en az 2'şer baş süt ineği veya 15 koyun'un karşılıksız olarak verilmeli, bu konuda gerekli hayvan bakımı ve sağlığı (veteriner) hizmetler Tarım ve Köyişleri Bakanlığı tarafından sağlanmalıdır.

b) Arıcılığa, uygun flora yapısının var olduğu bölgelerde, özellikle Erzurum, Kars, Ardahan, Muş, Van illerinde fenni modern arıcılık için arılı kovan ile ipekböcekçiliği için gerekli girdiler karşılıksız sağlanmalıdır;

c)Hakkari kilim ve Siirt battaniyesi ile yöreye mahsus el dokumacılığı üretimi için her istekli aileye, düzenli olarak üretimde kullanılmak kaydıyla bir tezgahın, yün ve ipliğiyle karşılıksız verilmelidir.

11) Zorunlu olarak, göç eden kişi ya da toplulukların geriye dönüş ya da yeniden yerleşim konusundaki tercihlerinin hayata geçirilmesinde devlet kuruluşları, güven duygusunun oluşturulması ve zorunlu göç mağdurlarının yaşamlarını yeniden kurmaya katılmalarını sağlamak üzere başta zorunlu göç konusunda çalışma yapan kuruluşlar olmak üzere, meslek örgütleri, insan hakları kuruluşları ve diğer sivil toplum örgütleriyle işbirliği yapmalıdır. Bu çerçevede sivil toplum kuruluşlarının bölgede etkin çalışma yapmasını sağlayacak koşullar oluşturulmalıdır. Böylesi demokratik süreçlerle hazırlanacak kapsamlı bir bölgesel kalkınma planının hazırlanması gelecek kuşakların göçün olumsuz etkilerinin getireceği yıkım ve acıları yaşamaması için göçün zihinlerde yarattığı etkilerin aile üyelerinden silinmesi ve bu nedenle de aile üyelerinin uğradıkları yıkıma ilk tedbir olarak rehabilite edilmeleri zorunludur.

12) Hangi koşullarda olursa olsun eğitimin başlaması ve devam etmesi gelecek için bir zorunluluktur. Aile reisleri çocukların eğitiminin önemi konusunda duyarlı hale getirilmelidir.

13) Ayrıca zorunlu göçe maruz kalanların envanteri oluşacak komisyon aracılığı ile çıkarılmalıdır. Köyüne geri dönenlerin dışında şehir yaşamını sürdürmek isteyen ailelerde yukarıdaki yardımlara denk düşecek imkanlar sağlanmalıdır. Ayrıca

meslek edindirme kursları ile eğitildikten sonra KOBİ kredilerinden yararlanmaları sağlanmalıdır.

Yaşamı yeniden sürekli kılacak ve yukarıdaki önerileri dikkate alacak bir uygulama hem bir sosyal yarayı tedavi edecek hem de ülke demokrasisine ve ekonomisine büyük katkı sağlayacaktır. Gerçek barışın kurulması, temel hak ve özgürlüklere üstünlük tanıyan sağlıklı adımların atılmasıyla olanaklıdır.

Bizler bölge halkı ile dayanışma içerisinde olarak bu sorunu gerçek anlamda çözümlünceye kadar sürekli gündemde tutacağız.

**Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği**

## İnsan Hakları Komisyonu

## Ek 10

## “İMAR VE ŞEHİRCİLİK KANUNU TASARISI TASLAĞI” HAKKINDA TÜRK MÜHENDİS VE MİMAR ODALARI BİRLİĞİ’NİN GENEL GÖRÜŞÜ

*Bayındırlık ve İskan Bakanlığına Sunuluş Tarihi : 23 Mart 2004*

Türkiye, yıllardır genişleyerek sürdürülen plansız, denetimsiz bir kentleşmeyi ve sanayileşmeyi kalkınma modeli olarak benimseyen, insanları ve kenti sermaye birikimi için ucuz işgücü ve ucuz altyapı aracı olarak ele alan, bunların sosyal, ekonomik ve kültürel boyutunu ve maliyetini göz ardı eden, daha fazla kazanç ve kar peşinde olan bir anlayışın yıkıcı sonuçlarını yaşamaktadır.

Türkiye’nin, ulusal ve bölgesel düzeyde planlaması ve kurumları fiziki, ekonomik, sosyal ve kültürel alanların tümünde terk edilmiş, ekonomik eylemlerin ve nüfusun ülke düzeyinde dağılım dengesi altüst olmuştur. Plansızlık ve denetimsizlik, yanlış arazi kullanım politikaları, kaçak yapılaşma ve imar affı süreçleriyle beslendiğinden sağlıklı, güvenli ve yaşanabilir yerleşimler oluşturulamamıştır. Plansızlığın ve denetimsizliğin ağır sonuçları, özellikle 17 Ağustos ve 12 Kasım 1999 Doğu Marmara depremlerinin yol açtığı felaketler ve yakın zamanda yaşanan Konya örneği ile de gözler önüne serilmiştir.

Yaşanan bu sorunlar karşısında, imar ve kentleşme konusunda yeni düzenlemelerin yapılması beklenir ve gerekirken, sorunların çözümünü sağlayacak nitelikte çalışmalar yapılmamış, yeni düzenlemeler gündeme gelmemiştir. İmar ve kentleşmeye dönük bütünlüklü politikalar üretilmemiştir.

Yaşadığımız kentlerin mekansal ve çevresel olarak sağlıklı, güvensiz ve yaşanamaz duruma gelmesinin ardında, sosyal, ekonomik, siyasal ve kültürel yapının yozlaşması, gelir dağılımındaki adaletsizlik, bölgelerarası dengesizlik, yoksulluk, kente göçün hızlanması, ekolojik dengenin yok edilmesi, toprağın, ormanların, sahillerin, doğal ve kültürel çevrenin rantiyenin, mafyanın denetimine geçmesi yatmaktadır.

Bilimi, planlamayı ve kamusal denetimi dışlayan, planlı bir ekonomi yerine ranta ve spekülasyona dayalı bir ekonomiyi egemen kılan bu kalkınma modeli, bir çaresizliğin ve yetersizliğin değil, siyasal iktidarların bir tercihi olmuştur. Bu tercihin yanlışlığı ve korkunç sonuçları açıkça ortaya çıktığı halde gereken ders alınmamış, sağlıklı, güvenli ve yaşanabilir yerleşim alanlarının oluşturulması için gerekli politika ve uygulamalar gündeme getirilmemiş, TMMOB’nin uyarı, görüş ve önerileri dikkate alınmamıştır.

Sağlıklı, güvenli ve yaşanabilir çevrelerin oluşması için, planlama, uygulama ve yapılaşma sürecin bir boyutunu oluştururken, diğer bir boyutunu da bu düzenleme işlemlerindeki eşitlik ve adaletin sağlanması oluşturmaktadır. Ayrıca mekansal geliş-

me, ile toplumsal gelişmenin etkileşim içinde olmaları nedeniyle, mekansal gelişme ile toplumsal ve ekonomik gelişmenin birlikte ele alınması gerekmektedir.

Anayasanın gereği olarak kalkınma planlarını yapan devletin, kalkınma planının hedeflerine ulaşmak için bunları mekana yansıtması gerekmektedir. Kamusal bir işleyişin temel ilkesi, ekonomik eylemlerin belirli bölgelerde yığılmasının önlenmesi ve nüfusun dengeli dağılımının sağlanmasıdır.

Afet etkilerinin azaltılmasındaki temel ilkeler, nüfusun dengeli dağıtılması, ekonomik eylemlerin ve nüfusun belirli bölgelerde yığılmasının önlenmesi, sağlıklı, güvenli ve yaşanabilir çevrelerin oluşturulmasıdır. Bunun ön koşulu kaçak kentleşmenin önüne geçilmesi ve çözüm kaynağı ise ülkesel düzlemde alınan kararların kentsel mekana indirgenmesi sürecinin kurulmasıdır. Yaşanabilir kentleşmenin yönlendiricisi olan yatırım programlarının gerçekleştirilebilmesi, ülke kaynaklarının araştırılmasını, ekonomik ve fiziksel veriler arasındaki ilişkilerin ortaya konmasını gerektirmektedir.

Bu nedenle kalkınma planlarının, bölge planları ile desteklenmesi veya kalkınma planlarının bölge plan kararları ile birlikte geliştirilmesi gerekliliği ortaya çıkmaktadır. Tüm planlama kademelerindeki hedeflerin gerçekçi bir tabana oturabilmesi için, ülke kalkınma planları, bölge planlarının verileri ile oluşturulmalı ve bölgeden ülke planlamasına veri akışı sağlanmalıdır. Bölge özeline göre afet hasarlarının artmasının temelinde yatan sosyal-ekonomik-teknik-yönetimsel her türlü sorun ve nedenleri irdelenerek, çözümlenmeli ve bu doğrultuda ülke planlamasına girdiler sağlanarak, ilke ve politikalar belirlenmelidir.

Oysa, günümüze kadar bütün kalkınma planları, “gelir dağılımındaki adaletsizlikten”, “bölgeler arası eşitsizliklerden” söz etmesine ve programlar önermesine karşın, uygulamalarla kalkınma planları arasında bağlantılar kurulamamış, genel politikalara bağlı olarak verilen teşviklerle yatırımlar belli bölgelerde yoğunlaşmış, nüfus yığılmaları ortaya çıkmıştır.

Ülkenin en önemli sanayisi, ticaret, eğitim, sağlık tesisleri yüzyıllardan beri depremlerin olduğu bilinen bölgelerde kurulmuş ve nüfusun bu bölgelere akması teşvik edilmiştir. Bölgeler arası dengesizlikleri daha da artıran bu uygulamalar, toplumsal eşitsizliklerin, çevre yağmasının ve ekolojik bozulmanın büyümesine ve elverişsiz zeminler üzerinde kaçak ve denetimsiz yerleşim alanlarının kurulmasına yol açmıştır.

Toprağın özel mülkiyet altında, rant uğruna sınır tanımaz kullanımını teşvik eden, kent toprağındaki “özel mülkiyeti” kutsallaştıran ve rantı, yağmayı bunun içinde barındırarak rantları kentleşmenin temel dinamiği haline getiren, temel bir insanlık hakkı olan “barınma” hakkını istismar ederek, konutu, ticari bir meta haline getirerek piyasa koşullarının insafına terk eden, kolay kazancı ve daha fazla kar edilmesinin ortamlarını yaratan, sosyal, ekonomik ve siyasal bir sistemin yol açtığı ağır yıkımların sonuçlarını yaşıyoruz.

Yurttaşların katılım ve denetimine kapalı bir merkezi ve yerel yönetim anlayışının olduğu Türkiye’de, bu anlayışın bir uzantısı olarak planlama, uygulama ve yapılaşma kararları da kapalı kapılar ardında alınmaktadır. Yurttaşların ve meslek örgütlerinin dışlandığı, kamusal denetimin olmadığı bir süreç yaşanmaktadır. Kamu ve toplum yararını sağlamak için veya kamu ve toplum yararı dışındaki baskı ve eğilimlerden kurtulabilmek için, planlama, uygulama ve yapılaşma süreçlerinde demokratik

katılım ve denetimin sağlanması çok önem taşımaktadır. Çevreyi bozan, ekolojik dengeleri yok eden, insanlık ve uygarlık tarihinin binlerce yıllık birikimi olan akli, bilimi ve tekniği bir kenara iten, toplumun doğayla ilişkisine ait bilinci körelten politika ve kararlar karşısında yurttaşların temel haklarına dayanan ve karar süreçlerine demokratik katılımını sağlayan ortamların yaratılması geleceğimiz açısından oldukça önemlidir.

Sosyal, ekonomik, siyasal ve kültürel boyutları olan bu sorunu sadece genel düzenlemeyle çözmek mümkün değildir. Bu nedenle planlama, uygulama, yapılaşma ve denetimin çok boyutlu olarak ele alınması ve çözümler üretilmesi gerekmektedir.

Bütün bu gerçekler karşısında:

Ülke genelinde bütün kentsel ve kırsal alanlarda yerleşme ve yapılaşmanın; bilim, teknik, sanat ve sağlık kuralları ile yörenin koşullarına uygun, doğal ve tarihi varlıkları, çevreyi, biyolojik çeşitliliği ve ekolojik sistemleri korumayı, yaşatmayı ve geliştirmeyi temel alan, planlı bir ekonomi ve dengeli bir gelir dağılımına dayalı kalkınma ilkesi ile sektörler arası uyumu sağlayacak, bölgeler arası eşitsizlikleri giderecek, toplumsal adalet, toplum ve kamu yararının üstünlüğünü, birey, toplum ve çevre sağlığı ile güvenliğinin korunmasını, yaşayanların temel haklarını esas alan ve karar süreçlerine demokratik katılımını sağlayacak, mevcut yapı stoğunun iyileştirilmesini ve sağlıklılaştırılmasını, sit, özel çevre, tarım, orman gibi koruma alanlarını tahrip eden yapıların tasfiye edilmesini, afetlere karşı duyarlı, sağlıklı ve güvenli yaşam çevrelerinin oluşumunu, kullanımını ve bu süreçlerle ilgili kamusal denetimi sağlayan, bunlarla ilgili politika, ilke ve esasları belirleyecek bir düzenlemenin yapılması ve yaşama geçirilmesi zorunlu hale gelmiştir.

Bayındırlık ve İskan Bakanlığınca hazırlanan ve bu aşamada TMMOB'nin görüşü istenen "İmar ve Şehirleşme Kanun Tasarısı Taslağı", mevcut 3194 Sayılı İmar Kanunu veri alındığında mukayeseli avantajları ve katkıları olan bir mevzuat çalışması olarak değerlendirilmiş, bu çerçevede yürürlükteki mevzuata ve son dönemde hazırlanan diğer yasal düzenlemelere kıyasla olumlu bulunmuştur. Bu nedenle, geliştirilecek görüş ve önerilerle taslağın eksiklikleri giderilmelidir.

Taslağın gerekçesinde, "denetimin bir kamu hizmeti olarak" ele alındığı belirtilerek önemli bir adım atılmış ancak içeriği tam doldurulamamıştır. Afetlere karşı duyarlı, sağlıklı, güvenli yaşam çevreleri oluşturmak amacıyla yapılması gereken hizmetler kamusal bir hizmettir ve kamu yönetiminin temel görevidir. Yapı denetiminin ticari kuruluşlar eliyle yapılması, sigortacılığa dayalı anlayışlar kamusal hizmet tanımıyla çelişmektedir.

Kamusal hizmetlerin ve denetimin özelleştirilmesini ve dolayısıyla ticarileştirilerek piyasaya terk edilmesini amaçlayan Kamu Yönetimi Temel Kanun Tasarısındaki anlayış bu tasarıya taşınmamalıdır. Oysa, tasarının "Kamu Yönetimi Kanun Tasarı Taslağı"ndaki ilke ve politikalarla uyumu sağlanmaya çalışılmıştır.

Oysa, özellikle 17 Ağustos depremi sonrası uygulamaya konulan düzenlemelerle, yapı denetimi ticari bir rant alanı haline getirilmiştir. Bu süreçte yapılan uygulamalar, konuyu kamusal hizmet anlayışı olarak ele almayan çözümlerin başarısız olduğunu göstermiştir.

Planlama, uygulama, yapılaşma ve denetim süreçlerini disiplinlerarası bir çalışmanın

ürünü olarak değerlendiren TMMOB, bütün bu süreçlerde, temsil ettiği disiplinlerin kolektif bir çalışma anlayışını savunmaktadır. Bu nedenle, TMMOB ve Odaları, planlama, uygulama, yapılaşma ve denetim mekanizmalarına, içinde yetki ve sorumluluğun birlikte olduğu bir katılımdan yanadır.

Taslağın adının “İmar ve Kentleşme Kanunu” olması bütünsellik açısından uygun görülmektedir.

Türkiye’de ranta ve spekülasyona dayalı bir kentleşme sürecinde, plansız, denimsiz ve kaçak olarak üretilmiş yapı stoklarının varlığı, can güvenliğini ve yaşam hakkını tehdit eder boyutlardadır. Bu olumsuz kentsel alanların sağlıklı, güvenli ve yaşanabilir yerleşim alanlarına dönüştürülmesi temel toplumsal sorunlarımızdan biridir. Kentsel dönüşüm, bu sorunun çözümü için en uygun model olmakla birlikte, ayrı bir yasal düzenleme olarak ele alınması istenmeyen ayrışmaları gündeme getirecektir. Bu nedenle kentsel dönüşüm kanun tasarısı, imar ve kentleşme yasası kapsamına alınmalıdır. Taslakta, yapı denetimi ve sigortayı içeren düzenlemeler, yönetmeliklerde olması gereken ayrıntıları içermekte olup, bu ayrıntıların tasarıdan çıkarılması gerekmektedir.

Yukarıda açıkladığımız görüşlerin ışığı altında, planlama, uygulama, yapılaşma ve denetim konusunda hazırlanacak bir imar ve kentleşme yasa tasarısı aşağıdaki ilke ve esasları kapsamalıdır:

- 1- İmar ve kentleşme, ekonomik, siyasal, sosyal ve kültürel boyutları olan bir olgu olarak bütünlüklü olarak ele alınmalı, toplumun dinamizmine yönelik yenilikçi, yaratıcılığa açık bir yapı ve dil oluşturulmalıdır.
- 2- Ülke genelinde bütün kentsel ve kırsal alanların planlanmasında kademeli birliktelik ilkesini yaşama geçirmeyi ve bu birlikteliği hiçbir şekilde kesintiye uğratmamayı ve gerekli kurumsal yapıların oluşturulmasını temel almalı, bazı kurum ve kuruluşlara yasalarla verilmiş olan “ayrıcalıklı yer seçimi, planlama ve imar” yetkileri sona erdirilmelidir.
- 3- İmar ve kentleşme sistemimiz, mekansal konuların yanında planlı bir ekonomi ve dengeli bir gelir dağılımına dayalı kalkınma ilkesini sağlayacak, bölgelerarası eşitsizlikleri giderecek, toplumsal adalet, kamu ve toplum yararının üstünlüğünü, fert, toplum ve çevre sağlığı ile güvenliğinin korunmasını sağlayacak, kentsel dönüşümü de kapsayan bir bütünlükte ele alınmalıdır.
- 4- Yaşayanların temel haklarını esas alan ve karar süreçlerine demokratik katılım ve denetimini sağlayan, kentlilere, kentli haklarına, doğal ve kültürel değerlere, biyolojik çeşitlilik ve ekolojik sistemlere öncelik veren bir politika esas alınmalıdır.
- 5- Kamunun elindeki arsa stoklarının elden çıkarılmamasına, bu stokların artırılmasına özen göstermeli, yerleşim ve gelişme alanlarında spekülataf amaçlı toprak edinmeyi caydıracak önlemleri getirmelidir.
- 6- Arsa rantlarını besleyen politikalar yerine, toprak üzerinde planlama kararlarıyla oluşan değer artışlarının kamu ve toplum yararına kullanımını sağlayacak politikaları esas almalı, taşınmaz değerlendirme gibi yeni uygulama araçları yaratılmalıdır.
- 7- Barınma hakkını temel bir insanlık hakkı olarak ele alan, konutun ticari bir meta olmaktan çıkarılarak her insanın barınma gereksiniminin sağlanmasına dönük güvenli ve sağlıklı konut yapımının gerçekleştirilmesini sağlayacak önlemler alınmalıdır.

8- Doğa olaylarının afete dönüşmemesi, doğal, kültürel ve tarihsel değerlerimiz ile yaşam kaynaklarımızın korunması için yeni planlama araçları geliştirilmelidir.

9- Planlama, uygulama, yapılaşma ve denetimi kamusal bir hizmet olarak ele alan, denetimin bütün süreçleri kapsamını sağlayan, denetimi kar edilecek bir alan olarak görmeyen, denetim alanında görev alacakların iş güvencesine sahip olmalarını sağlayan bir yaklaşım içermelidir.

10- Planlama, uygulama, yapılaşma ve denetimi alanını kapsayan süreçlerde yetki ve sorumluluk alacak tüm mühendis, mimar ve şehir plancılarının, TMMOB'ne bağlı Meslek Odalarınca belgelendirilmesini esas alan, bir yapıda olmalıdır.

Bu görüşlerimizin ışığı altında, Tasarıya ilişkin görüş ve önerilerimiz “bölümler” halinde aşağıda sunulmaktadır.

## BİRİNCİ BÖLÜM

### Amaç ve Kapsam

Tasarının amaç ve kapsam maddelerinin mevcut imar düzeninden fazla uzaklaşmadığı, kentleşmeyi fiziksel planlama ve yapılaşma temelinde ele alan bir yaklaşımı olduğu izlenimi edinilmektedir.

Tasarının amaç ve kapsamı şöyle tanımlanmalıdır:

“Bu Kanun, ülke genelindeki bütün kentsel ve kırsal alanlarda yerleşme ve yapılaşmanın; bilim, teknik, sanat ve sağlık kuralları ile yörenin koşullarına uygun, doğal ve tarihi varlıkları, çevreyi, biyolojik çeşitliliği ve ekolojik sistemleri korumayı, yaşatmayı ve geliştirmeyi temel alan, planlı bir ekonomi ve dengeli bir gelir dağılımına dayalı kalkınma ilkesi ile sektörler arası uyumu sağlamaya, bölgeler arası eşitsizlikleri gidermeye, toplumsal adalet, toplum ve kamu yararının üstünlüğünü, birey, toplum ve çevre sağlığı ile güvenliğinin korunmasını, yaşayanların temel haklarına dayalı ve karar süreçlerine demokratik katılımını sağlamaya yönelik önlemleri alan, mevcut yapı stoğunun iyileştirilmesi ve sağlıklılaştırılmasını, sit, özel çevre, tarım, orman gibi koruma alanlarını tahrip eden yapıların tasfiye edilmesini, afetlere karşı duyarlı, sağlıklı ve güvenli yaşam çevrelerinin oluşumunu, kullanımını ve bu süreçlerle ilgili kamusal denetimi sağlamak, bunlarla ilgili politika, ilke ve esasları belirlemek amacıyla düzenlenmiştir.”

### Genel Esaslar

Herhangi bir alanın, şehircilik ilkelerine, planlama esaslarına, her tür ölçekteki plan kararlarına, imar programına, bulunduğu bölgenin sosyal, kültürel, ekonomik, ekolojik, coğrafik ve jeolojik koşullarına aykırı kullanılmayacağı ve kullandırılmayacağı vurgulanarak, fiziksel çevrenin engelliler için ulaşılabilir ve yaşanılabilir kılınması için, mevcut alan, yapılar ve donatılı çevrede de gerekli önlemlerin alınması zorunlu kılınmalıdır.

Ülkemizde sağlıklı, güvenli kentsel yaşamın temel nedenlerinden birisi de farklı dönemlerde yasallaştırılan imar aflarıdır. İmar aflarının artık ülke gündeminden çıkması ve bu konuda beklentilerin yaratılmaması için imar affı ile buna yönelik düzenlemelerin getirilemeyeceğinin de taslağın genel esaslarında hükme bağlanmasında

yarar görülmektedir.

Taslağın bütününde afetlerle ilgili hükümlere geniş yer verilmeyle birlikte kavramsal açıdan 7269 sayılı Kanunla uyumlaştırılmalıdır. Amaç maddesinde afetleri önleyici tedbirlerin alınması, yapı dayanıklılığın sağlanması ifadelerine yer verilmesi ile afet konusu daha açıkça vurgulanmış olacaktır.

Ülkemizde sağlıklı ve güvenli kentleşmenin sağlanmasında atılacak adımlardan birisi de mevcut yapı stoğunun iyileştirilmesi, sağlıklaştırılmasıdır. Sit, özel çevre, tarım gibi koruma alanlarını tahrip eden yapıların tasfiye edilmesi, afete dayanıklı hale getirilmesi de bu Kanunun amaçları, kapsamı ve genel esaslarında mutlaka yer almalıdır. Bu nedenle, Kentsel Dönüşüm Kanunu Tasarısı bu yasa kapsamına alınmalıdır.

### **Eşgüdüm, Uygulama ve İstisnalar**

Tasarının hedefleri arasında yer alan “eşgüdümün sağlanması” önemli bir konudur. Bu açıdan bakıldığında da Tasarı, uygulamadan kaynaklanan çeşitli sorunların çözümlenmesine yönelik yeni düzenlemeler getirmekte, bazı yasal boşlukların ve belirsizliklerin giderilmesi bakımından tutarlı katkılar öngörmektedir. “İmar ve şehirleşme” konularını yakından ilgilendiren, kentsel çevrenin oluşumunda doğrudan etkisi olan, yürütülmesinde farklı kurumların yetkili olduğu çok sayıdaki yasanın uygulanmasından kaynaklanan eşgüdüm sorunu bu Tasarıda yerinde bir biçimde saptanmaktadır. Bu bağlamda da, yeni düzenlemenin bir tür “çerçeve yasa” ya da “temel yasa” niteliğini taşımasının hedeflendiği anlaşılmaktadır.

Taslağın “eşgüdüm, uygulama ve istisnalar” başlıklı maddesi uygun görülmeyle birlikte bu Kanuna verdiği çok önemli yükümlülüklerin diğer maddelerde olgunlaştırılmadığı görülmektedir. Özellikle bütünlüklü yaklaşım içinde sektörel gelişmenin nasıl olacağına yönelik açıklamalar sağlamamaktadır.

### **Tanımlar**

Belediyeler gruplandırılırken nüfus, ekonomik, sosyal, kültürel, doğal ve yerel özellikler ve gelişme potansiyelleri dikkate alınırken afet riski ve afet tehlikesinin göz ardı edilmesi önemli bir eksikliktir. Ayrıca sadece belediyeler değil il özel idareleri de sınıflandırılmalıdır ve teknik eleman açısından bu idareler de güçlendirilmelidir. Kanun bütününde yapılan imar işlemleri de idarelerin gruplandırılmasına paralel olarak düzenlenmelidir.

Yer seçimi tanımı ise taslağın temel yaklaşımı açısından eksiklikler taşımaktadır. Yer seçimi bu içeriği ile planlamanın yerine geçmekte ve planı etkisiz bırakmaktadır. Bu son derece sakıncalı sonuçlar doğuracaktır. Yer seçiminin tanımı taslağın amaç ve kapsam maddelerinde belirtilen ilke ve esaslar ışığında yeniden yapılmalıdır.

Yer seçiminin, planlamada kademeli birliktelik ilkesine uygun olarak yapılması zorunlu olmalı ve yer seçimi komisyonuna meslek odalarının katılımı sağlanmalıdır. Ayrıca, diğer yasalardaki “yer seçimi” görevlendirmeleri ve yetkileri yürürlükte kalacak olursa, planlamada eşgüdüm sağlansa dahi, parçacı yerleşim kararları alınmaya devam edecek, var olan yetki karmaşasını daha da artıracak, amaçlanan eşgüdüm de sağlanamayacaktır.

Taslağın üst ölçek planlamaya strateji planları kavramı ile yaklaşması önemli bir



yeniliktir. Ancak bu planların içeriğinin de zenginleştirilmesi gerekmektedir. Ayrıca özellikle tanımı ve sınır belirleme özellikleri gereği, benzerlik göstermesi mümkün olan alt bölge planlarının, bugün yapılan çevre düzeni planlarından farklı bir içeriğe ve yaklaşıma sahip olduğu çok net vurgulanmalıdır. Bu anlamda çevre düzeni planlarının alt bölge planı olarak yeniden yapılması da sınır belirlemelerinin yenilenmesi kaydı ile uygun görülmektedir.

Bölge planı tanımında, bu planların ülke fiziki planında belirlenecek bölgelerde yapılacağı belirtilmesi planlama sistematığının işlememesindeki en önemli etkeni oluşturmaktadır. Bölge planlarının, tüm ülke düzeyinde yapılması zorunlu olmalıdır.

Bölge planı, Alt Bölge Planı, Nazım İmar Planı ve İmar Planı tanımlarındaki “varsa...” kavramları çıkarılmalı, tasarıdaki tüm planlama kademelerinin yapılması zorunlu hale getirilmelidir.

Kentlerin öncelikle stratejik planları yapılmalı, “imar planı” ve “imar programı” tanımları da bu temel yaklaşıma uygun olarak düzenlenmelidir.

Uygulama imar planında parselasyon planının değil, parselasyon planına yol gösterecek parsel tasarımlarının belirleneceğinin hükme bağlanması daha doğru bir yaklaşım olacaktır.

Kırsal yerleşme planı bir plan türü olarak getirilirken, 23. maddede köy yerleşik alanları konusunda mevcut durumu koruyan hükümlere yer verilmesi uygun bulunmamaktadır. Bu iki konu arasında bağlantı kurulması gerektiği, köy yerleşik alanı ve Köy Kanununda yer alan “yerleşme alanı” ve “yerleşme planı” ile ilgili hükümlerin de yürürlükten kalkması gerekmektedir. Her ne kadar, 4. maddede bu hususta genel hükümler varsa da kırsal alanda çok sayıda mevzuata ve farklı yaklaşımlara dayalı olarak yapılan planlamalara son verilmesi uygun bulunmaktadır.

Kırsal Yerleşme planları mülkiyeti gösteren halihazır haritalar kullanılarak yapılmalıdır. Tanımda yer alan “dinlenme ve eğlenme” kavramı yerine “rekreasyon” kavramı kullanılmalıdır.

İmar Programı : “İmar planının uygulamasını sağlayacak yönetsel, mali öneri ve önlemleri de içeren, süreç ve yöntemleri belirleyen strateji planına dayalı olarak hazırlanan 5 yıllık uygulama programlarından oluşan düzenlemedir.” şeklinde tanımlanmalıdır.

Umumi Hizmet Alanları tanımında yer alan ve uygulamada sorunlara yol açabileceği düşünülen “gibi alanlar” ifadesi tanımdan çıkarılarak her hizmet alanı tek tek ifade edilmeli, gar ve iskele kullanımları eklenmelidir.

Halihazır Harita : “Yersel veya fotogrametrik yöntemle günün gelişmiş teknolojisinden de yararlanılarak, sayısal olarak yapılan, ülke koordinat sistemine dayalı, topoğrafik nitelikli, fiziksel yapıyı, her çeşit donatıyı ve mevcut kullanım şekillerini

orijinal ölçme veri toplama çalışmalarına dayalı olarak üretilen güncel mekansal (coğrafi) veri ve bilgileri gösteren, ekleriyle bir bütün olan haritalardır” şeklinde tanımlanmalıdır.

Afet Haritası : “Planlama alanı ve ölçeğinin gerektirdiği detayda jeolojik, jeofizik, jeoteknik etütlere dayalı deprem, yangın, zemin büyütmesi, sıvılaşma, su baskını, **tsunami**, yer kayması, kaya düşmesi, çığ, tasman gibi doğal ve teknolojik afetlere maruz, afete uğramış yada afet etkisine açık alanlara ait harita bilgilerinin onaylı halihazır haritalar üzerine bütünleştirilerek işlenmesi ile elde edilen ve raporu ile bir bütün oluşturan, planlama alanında oluşabilecek tüm afet risklerini ortaya koyan, afet zararlarının azaltılmasını amaçlayan, planlamaya esas teşkil eden haritadır.” şeklinde yapılmalıdır.

Zemin/Kaya Etüdü tanımında yer alan “.....ve/veya....” ifadesindeki “veya” kaldırılmalıdır.

Yapı tanımı içine “peyzaj kullanımı, gar” ilave edilmelidir.

Denetim Sorumlusu Mimar ve Mühendis: “Bakanlık tarafından kayıt altına alınmış, jeolojik, jeofizik, jeoteknik ve zemin etütlerinin, yapı aplikasyon, peyzaj ve yapı projelerinin ve yapının denetimini yapan, mevcut yapıların mevzuata uygunluğunun tespiti hususu da dahil yapının, uzmanlık alanına uygun denetim sorumluluğunu alan, TMMOB’ne bağlı ilgili Meslek Odasınca belgelendirilen ve sicilleri ilgili Meslek Odasınca tutulan mimar ve mühendislerdir.” şeklinde tanımlanmalıdır.

Yapı Denetim Hizmet Süresinin “yapı sahibi ile yapı denetim kuruluşu arasında imzalanan yapı denetim hizmet sözleşmesi tarihi ile yapı kullanma izin belgesi verildiği tarih arasında geçen süre olarak belirlenmesi” şeklinde tanımlanması daha uygun görülmektedir.

Harita Müellifi : “Her tür ve ölçekteki topoğrafik ve tematik harita ile parselasyon planı yapma yetkisine sahip Harita ve Kadastro, Jeodezi ve Fotogrametri Mühendisi ünvanlı kişi veya tüzel kişilerdir.” şeklinde tanımlanmalıdır.

Proje Müellifi : “TMMOB’ne bağlı ilgili Meslek Odasınca belgelendirilen uzmanlık konusuna uygun olarak, yapı ruhsatına esas her türlü etüt, plankote, yapı aplikasyon, kentsel tasarım, peyzaj, yapı projeleri ile bunlara ilişkin mahal listesi ve programı, metraj ve keşif hazırlama yetkisine ve telif hakkına sahip, ilgili meslek odasına kayıtlı ve büroları bu odalarca tescillenmiş, mesleki sorumluluk sigortası yaptırmış zorunlu mimar ve mühendisleridir.” şeklinde tanımlanmalıdır.

Disiplinler arası bir çalışma ile hazırlanmasını önerdiğimiz Afet Haritası müelliflerinin de ayrıca tanımlanması uygun olacaktır.

Yapı İnşaat Alanı: “Binalarda ışıklıklar hariç, bodrum kat, asma kat ve çatı arasında yer alan mekanlar ve ortak alanlar dahil yapının inşa edilen tüm katlarının, peyzaj kullanımlarında ise toplam düzenleme alanıdır.” şeklinde tanımlanmalıdır.

Yapı İnşaat Alanı tanımına “peyzaj kullanımlarında ise toplam düzenleme alanıdır\_” ifadesinin eklenmesi uygun görülmektedir.

Yapı Aplikasyon Projesi: “Mimari ve mühendislik projelerindeki vaziyet planı ve diğer ekleri ile enerji, su, yol ve kanal vb. teknik altyapı tesisleri kot tutanaklarının yanında imar durumu ve zemine uygulanmış aplikasyon krokisi ile sayısal hale

getirilmiş ve plankotesi yapılmış parsel esas alınarak, ülke koordinat sistemindeki yapı yerinin köşe koordinatlarının (x, y) gösterildiği ve temel, subasman ile gabari (Hmax) kotlarının (z) yer aldığı, ölçekli düzenlenmiş ve uygulamaya esas yapının yatay ve düşey konum doğruluklarını belirleyen aplikasyon değerlerinin yer aldığı projedir.” şeklinde tanımlanmalıdır.

Yapı aplikasyon projesi kavramı, ilk defa taslakta yer aldığından ve yine taslakta ilk defa yer alan “Taşıyıcı Sistem” için hangi mühendisin yaptığı açıkça belirtildiği göz önüne alınarak bu kavram da açıkça tanımlanmalıdır. Tanımı olmayan ve hangi hizmetleri kapsadığı belirsiz bir kavramın Yasa taslağında yer alması da uygun değildir. Ayrıca yapı projesinin hazırlanması öncesinde parsel ve çevresinin topoğrafik durumu, yapılaşma durumu ile yer altı teknik kadastro çalışmaları yapıp hazırlanacak plankote üzerinde gösterilmelidir.

Plan Denetim ve Yapı Denetim Komisyonları ile ilgili yönetmelikler, TMMOB'nin görüşü alınarak çıkarılmalıdır.

## İKİNCİ BÖLÜM

### Harita ve Planlar

Taslak içinde farklı haritalardan bahsedilmesine karşın esasların sadece halihazır haritalar için düzenlendiği izlenimi edinilmektedir. Taslakta, afet haritalarının hazırlanması ile ilgili esaslar da yer verilmelidir.

Harita ve Planlara Dair Esaslardaki karışıklığı gidermek amacıyla aynı madde içinde değil farklı maddeler kapsamında yeniden düzenlenmesi uygun olacaktır.

Küçük ölçekli haritalardan büyük ölçekli harita üretimini engellemek için, “Farklı ölçekteki haritalardan büyütme yolu ile büyük ölçekli harita elde edilemez.” ifadesi taslağa ilave edilmelidir.

Halihazır haritaların ölçümlendirilmesi veya imar planlarının uygulanması ile ilgili görevlendirme tanımı, “Haritalara ilişkin her tür ölçme ve veri toplama çalışmalarını veya imar planlarının uygulanması ile ilgili görevlendirilenler, görevlerini yaparken 3402 sayılı Kadaströ Kanununun 47/i maddesindeki yetkilere de sahiptir. Harita yapımı sırasında yapılı veya yapılmaz arazi ve arsalar üzerinde harita ölçü noktaları tesis edilmesinde mülkiyet sahipleri gerekli kolaylığı sağlamak ve 155 sayılı Harita ve Planlara Ait İşaretlerin Korunması Hakkında Kanun (17.12.1960 tarih, 10682 sayılı R.G) uyarınca bu tesisleri korumakla yükümlüdürler.” şeklinde tanımlanmalıdır. Çünkü harita tesislerinin yapımında mülkiyet sahiplerinin olumsuz davranışları için yasal düzenlemeler yetersizdir.

Halihazır harita belge ve bilgilerin etkin kullanılmasıyla ilgili bölüm, “Ülke kaynaklarının verimli kullanımı ve tekrarlı üretimi engellemek, mekansal (coğrafi) bilgilerin ve haritaların üretiminde ülke boyutunda standart birliğin sağlanması, coğrafik tabanlı bilgi sistemlerine altlık oluşturacak biçimde ulusal veri değişim formatında harita üretiminin yaygınlaştırılması ve yaşatılmasını sağlamak için harita yapan ya da yaptıran kuruluşlar gerekli önlemleri alır.” şeklinde tanımlanmalıdır.

“Uygulama imar planı yapımından önce kentin yer altı hatları kadaströ ve kırmı-

zı kot projesinin belediyelerce yapılması veya yaptırılması zorunludur.” şeklindeki düzenleme, “Ülke koordinat sisteminde yürürlükteki yönetmeliklere uygun olarak uygulama imar planı yapımından önce kentin teknik altyapı tesisleri ve işletme haritalarının belediyelerce yapılması veya yaptırılması zorunludur. Teknik altyapı tesis ve hatlarını yapmakla yetkili kurum ve kuruluşlar da harita standartlarına uygun olarak altyapı tesisi veya tesis hatlarının haritasını yaptırarak ilgili belediyeye göndermek zorundadır. Ayrıca yol profilleri esas alınarak belediyelerce kırmızı kot projesi hazırlanır.” şeklinde yeniden tanımlanmalıdır.

Çünkü, belediyelerin yanısıra yanında telefon, kablolu tv ve diğer kentsel altyapı tesisleri ilgili kurumlarınca yapıldığından yapım sırasında bu tesislerin haritaları da yapılmalıdır. Ayrıca yol profillerinin hazırlanması çok olumlu bir düzenleme olmakla birlikte 1/5.000 ölçekli nazım imar planında sadece ana ulaşım ağı belirlenmiş olup, uygulama imar planı hazırlanmadan ulaşım sistemi tamamlanmamıştır. Parselasyon planı ile de aplikasyon yapılarak yol profilleri hazırlanır ve buna dayalı kırmızı kot projesi düzenlenebilir.

Bu Kanun uyarınca yapılması ve onaylanması zorunlu harita ve planlar, uzmanlık ve çalışma konularına göre Bakanlıktan, “Harita Müelliflik Belgesi” veya Plan Yapım Yeterlilik Belgesi almış mühendisler ve şehir plancıları tarafından hazırlanır.” şeklinde düzenlenmelidir.

### **Planlama Kademeleri**

Taslağın en önemli eksikliklerinden birisi, Büyükşehir belediyeleri ya da daha doğru bir anlatımla “metropoliten alanlarla” ilgili planlama alanında hükümler içermemesidir. Her ne kadar konu alt bölge planlarında yer alıyor gibi görünse de, planlama, onaylanma ve uygulama süreçleri açısından farklılıklar içerebilecek bu plan kademesinin stratejik planlama kapsamında yer alması gerekmektedir.

### **Planlamaya İlişkin Ülke ve Esaslar**

Planlar, planlı bir ekonomi ve dengeli bir gelir dağılımına dayalı gelişme ilkesine, kamu ve toplum yararına ve yerleşmelerin bütününe hizmet edecek şekilde hazırlanmalıdır.

### **Planların Hazırlanması, Yürürlüğe Konulması ve Planların Aleniyeti**

Taslakta ülke fiziki planı, bölge planı ve alt bölge planlarının hazırlanması ve yürürlüğe konulması süreçleri işlerliği olan, doğru ve katılımcı süreçler değildir. Burada, planlama kurumsal bir yapıya kavuşturulmalı, plan yapacak kurumlar ile planlama sürecine katılımı sağlayacak kurullar ayrı ayrı tanımlanmalıdır.

İşlevsel bir kamusal denetim yerine, daha çok soyut bir katılımdan bahsedilmekte ve ihtiyacı karşılayan ve toplumsal boyutu yeterli bir mekanizma geliştirilmemekte, kamu yönetimi ağır basan bir katılım süreci kurgulanmaktadır. Katılım, planın oluşumundan sonra yapılan bir bilgilendirme anlayışından kurtarılarak, planlama sürecine katılım olarak ele alınmalıdır.

Taslakta ayrıca, sadece kesinleşen alt bölge ile nazım ve uygulama imar planları ilan edilerek kamuoyuna duyurulmaktadır. Oysa tüm planlar aleni olmalı; ülke

fiziki planları ve bölge planları da kamuoyuna duyurulmalı ve isteyenlerce temin edilebilmelidir.

Taslak, planların bir üst plana uygunluğunun denetimi, planların hazırlanma ve onaylama süreleri konusunda ciddi eksiklikler taşımaktadır. Bu konular net ve rasyonel bir işlerliğe kavuşturulmalıdır.

Ülke fiziki planı, bölge planı ve alt bölge planları ile komisyonlarda TMMOB ve bağlı Odaları yer almalıdır.

“Alt Bölge Planı” hazırlanmasına ilişkin madde metninde bahsi geçen “Bakanlıklar arası Planlama Komisyonu” tanımlarda yer almamaktadır. Bölge planının hazırlanması için tanımlanan komisyon alt bölge planları için de görevlendirilebilir.

Taslakta, Alt Bölge planları için, “Bölge Planlarında herhangi bir değişiklik olmadığı müddetçe 3 yıl içinde revizyon ve değişiklik yapılamaz” şeklinde yer alan hükümlerle, üst planlara uygunluk süre ile kısıtlanmakta ve üst planlara aykırı planlar yapılamayacağı ilkesi göz ardı edilmektedir. Buradaki “3 yıl içinde” ifadesi çıkarılmalı ve taslakta, “üst planlara uygunluk ve planlarda üst planlara aykırı revizyon ve değişiklik yapılamayacağı” ilkesi yer almalı, bu ilke gerekli denetim ve yaptırımlara kavuşturulmalıdır.

Taslakta, İmar planları “Plan Denetim Komisyonu”na incelenip onaylandıktan sonra 30 gün süre ile ilan edilmekte; ancak plana yapılan itirazlardan, plan denetim komisyonu kararına aykırı olmayanlar değerlendirmeye alınmaktadır. Bu hüküm, plan denetim komisyonu görüşlerini dokunulmaz kılan 3194 sayılı İmar Kanunu’ndan daha geri ve anti demokratik bir adım olup, hukuksal olarak bu konunun yeniden değerlendirilmesi gerekmektedir.

Taslak, planlama ve denetim süreçleri konusunda, 3194 sayılı İmar Kanununun aksine ciddi bir önermeye yer vermemektedir. İmar planlarında, plan hazırlanması ve oluşumundan sonra halkın bilgi ve görüşüne sunulacağı belirtilmektedir. Plan hazırlanma ve oluşumundan sonra, başvuru hakkının kullanılması açısından bir bilgilendirmeden söz edilmektedir.

**Katılım ve Denetim Yönetmeliği:** Demokratik planlama anlayışı, demokratik katılım ve denetimi öngörmektedir. Planlama sürecini, şeffaf, katılımcı, denetimli ve demokratik bir işleyiş sürecine kavuşturmak üzere, yaşayanların temel hakları kapsamında, bilgi edinme haklarını kullanmalarını, alınacak kararlara katılmalarını ve görüş açıklamalarını sağlayacak bir Katılım ve Denetim Yönetmeliği çıkarılmalıdır.

Uygulama imar planlarıyla ilgili olan “Büyükşehir Belediye Meclisi gündemine 60 gün içerisinde alınmayan ve bu sürede sonuçlandırılmayan uygulama imar planları yürürlüğe girer” hükmü, kasıtlı bir art niyetle uygulandığında, sakıncalı planların meclis denetiminden kaçırılarak uygulamaya konabilmesinin yolunu açabileceği için yeniden ele alınmalı, Nazım imar planına uygun olmayan planlar için 60 günlük sürenin geçerli olmayacağı net olarak belirtilmelidir.

### **Planlama ve Uygulamada Bakanlığın Yetkisi**

Mevcut imar mevzuatı ve uygulamalarda yaşanan belli başlı tartışma konularından birisi de, 3194 Sayılı İmar Kanununun 9. maddesindeki Bayındırlık ve İskan Bakanlığının plan onama yetkisiyle ilgilidir. Bakanlığın son yıllarda 9. maddeye

göre yaptığı plan onamalarında şehircilik ilkeleri ve kamu yararı bakımından savunulması güç uygulamaları kamuoyunda bilinmektedir. Tasarıdaki düzenleme farklı bir içerikte olduğu izlenimini yaratsa da, yerel yönetim görev ve yetkilerini parçacı planlama yaklaşımı ile ortadan kaldırıcı subjektif uygulamaları gündeme getirebilecek bir içeriktedir. Bu maddedeki düzenleme, yer seçimi kurulunun yapısı da dikkate alındığında ve yer seçimini bir planlama aracı olarak belirleyen tanımı çerçevesinde değerlendirildiğinde, özellikle kurgulanan plan hiyerarşisine uygun bir düzenleme olarak kabul edilememektedir.

Farklı mevzuatla sektörel yer seçimi görevlendirmeleri ve yetkileri yürürlükte kalacak olursa, planlamada eşgüdüm sağlansa dahi, parçacı yerleşim kararları tek elden de olsa alınmaya devam edecek, bu da son derece önemli bir sorun yaratacaktır. Merkezi hükümete ülke genelinde neredeyse sınırsız ve denetimsiz bir müdahale yetkisi veren taslaktaki hüküm, geçmişteki olumsuz ve hukuk dışı müdahaleler de hatırlandığında, son derece sakıncalıdır. Ayrıca yaşamın her alanında gündeme gelen demokratik bir planlama ve yönetim anlayışıyla çelişmektedir. Bu amaçla, yer seçiminin, planlamada kademeli birliktelik ilkesine uygun olarak yapılması zorunlu olmalı ve yer seçimi komisyonuna meslek odalarının katılımı sağlanmalıdır.

Büyükşehir belediyeleri de dahil, ilgili idarelerce “çıkarılacak yönetmeliklerin” hangilerinin olduğu net olarak açıklanmalıdır.

### **İmar Programı ve Uygulama Programları**

Türkiye’deki göç ve nüfus hareketleri ile ülkemizin gelişme potansiyeli dikkate alındığında planlamanın dinamik olmasını zorunlu kılmaktadır. Bu nedenle arazi ve arsa düzenleme işlemleri 20 yıllık imar planı uygulama programının 5 yıllık dilimleri içinde, parselasyon planlarının uygulama programının ilk iki yılı içinde bitirilmiş olması, alt yapı arsa sorununun çözümüne katkı yapacaktır. Çünkü sonraki süreçte teknik ve sosyal altyapılar imar planına uygun biçimde tamamlanabilecektir.

Bunun için; “İlgili idareler, uygulama imar planlarının yürürlüğe girmesinden itibaren en fazla 3 ay içinde, imar planını ve imar programını uygulamak üzere 5 yıllık uygulama programlarını, teknik ekipmanları, araç-gereç, eleman ve yıllık bütçelerini göz önünde bulundurarak hazırlamakla ve belediye meclisi veya il idare kurulu kararı ile yürürlüğe koymakla yükümlüdürler. Arazi ve arsa düzenleme işlemleri 5 yıllık imar programlarının ilk iki yıllık uygulama döneminde tamamlanır.” şeklinde bir düzenleme uygun olacaktır.

### **Kamuya Ait Taşınmazlar**

“İmar planları sınırları içindeki kadastral yollar ile meydanlar”a ilişkin; “Hazırlanan imar planı sınırları içindeki kadastral yollar ile meydanlar, imar planının onayı ile bu vasıflarını kendiliğinden kaybederek, onaylanmış imar planı kararı ile getirilen kullanma amacına konu ve tabi olurlar. Kadastral yolların ve meydanların imar planı ile özel mülkiyete konu olması halinde, tescile esas haritası yapılarak belediye sınırları içinde belediye ve köy sınırları içinde de köy tüzel kişiliği adına tescil edilir.” şeklinde bir düzenleme getirilmelidir.

Çünkü 2644 sayılı Tapu Kanunu’nun 21. maddesi “Köy ve belediye sınırları içinde kapanmış yollarla yol fazlaları köy veya belediye namına tescil olunur.” hükmü ile paralellik sağlanması için yapı adaları içinde kalarak vasfı değişen kapanan ka-

dastral yolların yapı adaları içinde kalan ve özel mülkiyete konu olan kısımlarının ve yüzölçümünün kadastro tekniğine uygun hesaplanabilmesi için tescil haritası düzenlenmesi mutlaka sağlanmalıdır.

### **İmar Planlarında Umumi Hizmetlere Ayrılan Yerler**

Tasarıda, umumi hizmet alanlarının kamu eline geçişin araçlarından biri olarak “eşdeğer arsa veya arazi takası” yer almasına karşın, “eşdeğer arsa veya arazi takası” için bir değerlemenin nasıl yapılacağından bahsedilmemekte, buna ilişkin Yönetmelik önerisinde bulunmamaktadır.

Tasarının diğer maddelerinde de yer alan “değer” işlemlerinin gerçekleştirilebilmesi için Türkiye’de taşınmaz değerlemesinin yasal althüğünün oluşturulması gerekir. Bu nedenle, “Taşınmaz Değerleme Yönetmeliği” hazırlanmalıdır.

Tasarıda yer alan, kamuya ait takas yapılacak eşdeğer arsa ve arazi bulunmaması halinde, “kamulaştırma” yerine başka araçlarla çözümler getirilmelidir.

Ayrıca “Bu yerlerin üzerinde bina bulunduğu takdirde, bina bedelinin, parselin kamu eline geçişin sağlandığı tarihteki rayiç üzerinden malikine ödenmesi zorunludur.....” şeklinde bir düzenleme yapılmalıdır.

### **Arazi ve Arsa Düzenleme İşlemleri**

Plan uygulama araçlarından biri olan arazi ve arsa düzenlemesinin yeni bir içeriğe kavuşturulması gerekmektedir. Kentleşme bir anlamda kentsel toprak politikasıdır. Bu anlamda, sağlıklı kentleşmenin, ranta dayalı yer seçimlerinin olduğu ülkemizde yanlış toprak politikası var demektir.

Toprak politikasının önemli bir uygulama aracı arazi ve arsa düzenlemesi yoluyla arsa üretilmesi salt yapı parseli üretmek olarak algılanmamalıdır. Arsa üretimi, kentsel mekanın yeniden üretilmesi yoluyla, sağlıklı kentleşmenin gelişmesini denetim altına almak olarak görülmelidir.

Arsa, imar planları uyarınca imar parseli durumu haline getirilmek üzere yapı alanı olarak tanımlanmış, üzerinde imar kararları belirlenmiş, kentin altyapı sistemlerine bağlanmış toprak parçasıdır. Arsayı tarımsal topraktan farklı olarak değerini artıran etkenler, planlama kararları ve kamu tarafından yapılan hizmet ve yatırımlardır. Kentsel arsa üzerinde planlama kararıyla yaratılan değer artışlarının arsa sahibinin hakkı olarak görülmesi ve yorumlanması, özel mülkiyetin toplum yararı doğrultusunda denetlenmemesi sonucunu getirecektir. Oysa, kamu yararının gerektiği durumlarda, toplum yararının üstün tutularak, mülkiyet hakkının sınırlandırılabilceği Anayasal bir düzenlemedir.

Bu nedenle, kamu kararlarıyla yaratılan değer yeterli bölümünün kamuya ve topluma kazandırılması hedefine uygun bir düzenleme yapılmalıdır. Tasarının genel esaslarda belirtilen, “planlama ve yapılaşmada, toplumsal adalet, kamu ve toplum yararının üstünlüğü” ilkesine uygun olarak mülk sahiplerinin yararına ancak toplumun zararına bir düzenleme yapılmamalıdır.

Dolayısıyla, toprak üzerinde planlama, uygulama ve yapılaşma nedeniyle oluşan değer artışının kamu ve topluma ait olduğunun kabul edilerek, bu değer artışının sağlıklı kentleşme için gerekli bölümünün kamu ve topluma dönmesini sağlayacak ve tüm taşınmazlardan eşitlik ilkesine göre alınacak Düzenleme Ortaklık Payının,



değer ölçütüne göre belirlenmesi gerekmektedir.

Taslakta, “İlgili idareler, düzenleme ortaklık payının, imar planı kararları ile getirilen imar hakları ve düzenleme dolayısıyla oluşan değer artışına yeterli gelmemesi durumunda, artı değer artışı karşılığını da alır” şeklinde yer alan hükümler, söylenip geçilecek ifadeler olmamalı, değer artışı kavramı, plan uygulamasının önemli bir aracı olarak görülmeli ve yasal bir düzenlemeye kavuşturulmalıdır.

Taslağın, “Düzenleme ortaklık payı oranı, düzenlemeye tabi tutulan arazi ve arsaların düzenlemeden önceki yüzölçümlerinin % 45 ini geçemez.” hükmüyle getirilen % 45 oranının, DOP kapsamına giren alanların genişliği dikkate alındığında yeterli olmaktan çok uzak olduğu görülmektedir. DOP ile elde edilecek alanlar için yapılan “yol, meydan, park, otopark, çocuk bahçesi, yeşil alan, dini ve kültürel tesisler, eğitim, sağlık, altyapı tesis alanı ve karakol gibi umumi hizmetler” tanımı çok geniş anlamlar taşımaktadır. Hatta Madde 5. de tanımlanan “Umumi Hizmet Alanları” içinde yer almayan altyapı tesis alanı yer almakta ve bu tanım içine de her türlü belediye hizmet alanı (mezbaa, itfaiye alanı, gar, otopark, belediye inşaat şantiyeleri, asfalt tesisleri, arıtma tesisleri, tanzim satış mağazaları, Pazar yerleri vs.), trafolar ile yatırımcı kurumların bakım onarım ve şantiye alanları girebilmektedir. Ayrıca “dini ve kültürel tesisler” şeklinde birlikte yapılan bir tanımlamadan dini kapsamdaki kültürel tesisler anlaşılabilir. Sadece kültür tanımı halinde kullanılması halinde de “sinema, tiyatro, kütüphane, kongre, fuar, sergi salonları ve her türlü spor alan” gibi çok farklı kullanımlar kapsam içinde değerlendirilebilecektir. Dolayısıyla bu kadar geniş tanım içine giren umumi hizmet alanlarının karşılanabilmesi için %45 oranında bir düzenleme ortaklık payı (DOP) yeterli olmayacaktır.

Madde metninin tümüyle yeniden ele alınması gerekmektedir. Ancak en temel eleştiri, Düzenleme Ortaklık Payı Oranı kapsamının genişletilmesi ile yetersiz kalacak olan %45 oranının Belediyelere çok büyük bir kamulaştırma yükü getireceğinden, planın ayrılmaz parçası olan düzenlemeyi baştan devre dışı bırakabilecektir. Bu nedenle de farklı uygulama ölçütlerine gerek duyulmaktadır. Aksi halde, bu oranla da kamu kullanım alanları kamu eline geçemeyecektir.

Bu nedenle, taslakta, “İlgili idareler, düzenleme ortaklık payının, imar planı kararları ile getirilen imar hakları ve düzenleme dolayısıyla oluşan değer artışına yeterli gelmemesi durumunda, artı değer artışı karşılığını da alır” şeklinde yer alan hükümler, söylenip geçilecek ifadeler olmamalı, değer artışı esasına dayanan bir düzenleme, plan uygulamasının önemli bir aracı olarak tasarıda hak ettiği yeri almalıdır.

Yürürlükteki 3194 Sayılı Kanuna ilişkin yapılan başlıca eleştirilerden birisi, plan uygulama araçlarını yeterince tanımlamadığıdır. İmar ve Şehirleşme Kanunu Tasarısı Taslağı, bu alanda içerik itibarıyla köklü değişiklikler getirmekten uzak bir yapıdadır. İmar mevzuatının başlıca uygulama araçları, imar programları, kamulaştırma ve 3194 sayılı İmar Kanununun 18. maddesiyle belirlenen arazi ve arsa düzenlemesi işlemidir. Taslak, imar programlarının içeriğini zenginleştirmekte, planların ayrılmaz parçaları olarak belirleyerek önemli bir sorunu giderme yolunda adım atmakta ise de bu düzenlemelerde de eksiklikler yer almakta ve uygulama alanında görevli ve yetkili merkezi ve yerel yönetim yapısından kaynaklanan sorunları giderememektedir. Bu açıdan bakıldığında yeni bir araç geliştirmediği izlenimini yaratmaktadır. Bu konuda da kendisinden beklenen ve arazi ve arsa düzenleme işlemine kentsel



rantı kamuya dönüştürme anlamında yeni boyut katan bir düzenleme içermemektedir. 2003 yılı sonunda Yasa değişikliği ile bir miktar artan düzenleme ortaklık payı oranının bir miktar daha artırılmasını yeterli görmekte, konu yine sadece arsa ile kısıtlı tutulan, yapı hakları, imar hakkı transferi ve değerle bağlantısı kurulmayan bir düzeyde kalmaktadır.

Arazi ve arsa düzenlemesi işlemleri ile ilgili düzenlemelerin en önemli sorunu ise, düzenleme ortaklık payı kapsamında kalan kullanımların genişletilmesi ile ortaya çıkmaktadır. 1985 yılında cami (2003 de ibadet yerleri olarak belirlenmiştir) ve karakol alanları ile başlayan ve bu tasarıda eğitim ve sağlık da kapsamına alınmak üzere yapılan düzenleme, arazi ve arsa düzenlemesini gerçekleştirilmesi olanaksız bir işleme dönüştürecektir. Son dönemde Yönetmeliklerde yapılan standart artışları da dikkate alındığında, kapsadığı kentsel kullanımların % 45'in çok üzerinde kalması bunun başlıca nedenidir. Yürürlükte olan mevzuatın ve Tasarının en önemli uygulama aracı olan arazi ve arsa düzenlemesini uygulama dışı bırakmamak için bu konunun yeniden değerlendirilmesi ve hükümlerin yeniden düzenlenmesi gerekmektedir.

Tasarının uygulama araçları konusunda yeterli düzenlemeyi içermemesinin bir diğer nedeninin, üst ölçek plan tanımlarında yer alan stratejik planlama yaklaşımına rağmen, kent planlamayı fiziksel planlama dışında kurgulamayan yapısı olduğu düşünülmektedir.

Diğer yandan, vurgulamak gerekir ki, ülke genelinde düzenleme ortaklık payının, imar mevzuatının –mevcut haliyle- ruhuna uygun olarak geniş bir uygulama alanı bulunduğunu söylemek de mümkün değildir. Başka bir ifadeyle, DOP aracı ülke koşullarında 'aşılmış' konumda değildir. Ancak bu durum, imar mevzuatının kapsamlı bir değişime tabi tutulması ve yeni uygulama araçlarının tanımlanması gereksinimini ortadan kaldırmamaktadır.

Bu amaçla, imar planlarının stratejik planlama anlayışına taşınması gerekli görüldüğü kadar, bu planlama yaklaşımı ile paralel uygulama araçlarının, yenileme, iyileştirme, yeni yerleşmeler, kültürel mirasın korunması ve geliştirilmesi, sakınım, ulaşım, sanayi, rekreasyon, mülkiyet ve arsa dönüşümü, imar hakkı transferi, sosyal ve ekonomik gelişme, turizm gibi projelendirme alanlarında ana planlar oluşturulması suretiyle geliştirilmesi de gerekli görülmektedir.

#### Parselasyon Planlarının Hazırlanması, Onaylanması ve Tescili

Taslakta, parselasyon planlarına yapılan itirazların komisyon görüşü dikkate alınarak 15 gün içinde belediye encümeni veya il daimi encümeni tarafından onaylanarak yürürlüğe gireceği düzenlenmiştir. Yapılan itirazların kabul edilip, parselasyon planı ile dağıtımda değişikliğe gidilmesi durumunda ve bu değişikliğin diğer ada ve parselleri de etkilemesi durumunda tekrar ilan edileceğine ilişkin bir düzenleme yapılmamış ve böylece mevcut 3194 sayılı Kanunun gerisine düşülmüştür. 3194/19 uncu maddesinde "...Tashihi edilecek planlar hakkında da bu hüküm uygulanır..." düzenlemesi ile getirilen çözüm taslakta da yer almalıdır.

Ayrıca parselasyon planları ile oluşturulan imar parsellerinin sahipleri adına tescili kişiye özgü işlemler olduğundan ilgililerine yapılan işlemlerin duyurulması kişi hakları açısından zorunlu olup, değilse her aşamada yargı süreci ortaya çıkmaktadır. Parselasyon planı işlemlerinin hakların kullanılmasına ve tasarruf edilmeye başlan-

dıktan sonra iptali çok problemlı durumlar yaratmaktadır. İdare, bilgi verme görevi açısından emlak beyanını veren ve vergisini ödeyen taşınmaz sahiplerini bilgilendirmek zorundadır. Bunun için emlak vergisinin ödenmesinde beyan edilen adreslere mutlaka tebligat yapılması yönünde bir düzenleme yapılmalıdır. Buna ilaveten belediye veya valiliğın internet sitesinde yayınlanması, ilan işlemlerinin belediye veya valiliğın dışında bağımsız ilan yerlerinde yapılması yönünde düzenlemeler de getirilmelidir.

**Haritalar ve Planların Yapım, Uygulama ve Denetimi**

Halihazır haritaların, teknik alt yapı tesis haritalarının, jeolojik ve afet haritalarının ve parselasyon planları ile yol profilleri ve yapı aplikasyon projesinin hazırlanması ve bunların uygulanmasının denetim sorumluluğunu ve ilgili idarece denetimini, uzmanlık çalışma konuları ve ilgili kanunlarına göre mühendisler, imar planlarını ise şehir plancısı unvanlı meslek adamları yerine getirirler.

Tasarıda, “ İlgili idareler, harita ve planlar ile bunlara ait eklerin, ilgili meslek Odasının il düzeyinde örgütlenmiş olması halinde, Odaca mesleki teknik denetimden geçirilmesini isteyebilir” şeklinde yer alan meslek Odalarının yetkileri;

“İlgili idareler, harita, plan, etüt ve projeler ile bunlara ait eklerin teknik denetimden geçirilmesi için ilgili meslek odasının denetimine sunar. Meslek odaları gerek bu Kanunla gerekse diğer kanunlar ve yönetmeliklerle verilen veya verilecek olan görevleri, kamu hizmeti olarak yerine getirirler.” şeklinde düzenlenmelidir.

## ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

### **Yapı ve Yapı İle İlgili Esaslar**

Tasarının gerekçelerinde de belirtildiği gibi bu tasarının “Kamu Yönetimi Kanun Tasarı Taslağı”ndaki ve “8. Beş Yıllık Kalkınma Planı”ndaki ilkelerle uyumu sağlanmaya çalışılmıştır. Bu iki belgede, sosyal devleti tasfiye etmenin, kamusal alanı yok etmenin, özelleştirmenin, piyasa kuralları içinde yurttaşları müşteriye dönüştürmenin araç ve yöntemleri sunulmaktadır.

Her iki belgede de kamusal alan aşama aşama daraltılacağından, imar ve şehirleşme alanında da bu belgelere uyumu gözeten anlayışların benzeri bir daraltmayı hedeflemeleri kaçınılmazdır. Tasarının 5. Maddesinde yapılan “Yapı” tanımının içeriğine bakıldığında görülmektedir ki, tıpkı Kamu Yönetimi Kanun Tasarısında da öngörüldüğü gibi, yapı tüm mühendislik yapıları olup, gelecekte ihalesi, planlaması vb. yönleri ile yerel birimlerin kontrolüne bırakılacak yapıları kapsamaktadır. Artık yapı denetimi kamuoyunda bilindiği gibi kentlerdeki konutların vb. denetimi değil,

yol, köprü, tünel, havaalanı, baraj vb. tüm yapıların da denetimi sürecidir.

Elbette yapıların “denetimi” sürecine ihtiyaç vardır. Ancak bu hizmetin kamu organları ve Anayasal statülü devlet görevlileri eliyle yerine getirilmesi gereklidir. Gerekçeler “denetim kamusal hizmettir” dese de, birkaç satır sonra başlayan maddelerde kamu kurumlarına da özel şirketlerden denetim hizmeti satın alma hakkı getirerek, tam aksi ortamı yaratacak yaklaşım sergilenmektedir. Tasarı içindeki yapı denetimi kuruluşlarına ve sigortacılığa yönelik tanımlamaların, işlevlerin ve kurumsal düzenlemelerin metinden çıkartılmasının gerekli olduğunu belirtmeliyiz.

Taslakta ruhsat düzenlenecek yapıların kapsamı genişletilmesine rağmen yeterli görülmemektedir. Bu nedenle kamu yapıları da denetime tabi tutulmalı, köyde sürekli oturan ve köy nüfusuna kayıtlı kişilerin yapacakları yapılar da yapı ruhsatına tabi tutulmalı ve ayrıcalık tanınmamalı, ruhsat ve denetimde istisnalar getirilmemelidir.

Yapı hasarının tazminine yönelik sorumluluk süresi, yapı kullanma izin belgelerinin alındığı tarihten yapının taşıyıcı sistemine ilişkin 40 yıl, taşıyıcı olmayan diğer kısımları için kullanılan malzemeler bazında TSE standartları ve yapı malzemeleri yönetmeliği çerçevesinde taahhüt edilen garantiler ölçüsünde sorumlu olmalıdır. İşçilikten doğan kusurlar için 2 yıl sorumluluk belirlenmelidir.

Tasarıda yapı denetiminin bir kamu hizmet olarak ele alınması olumlu karşılanmıştır. Yapı denetiminde yapı sahibi ve denetim kuruluşu arasında bir belirleme ve ücret ilişkisinin öngörülmemesi de taslakta korunmalıdır.

Kamu özel ayrımı yapılmadan tüm yapılar denetime tabi tutulmalıdır.

Yapıların zemin etütleri ile ilgili işlemler de madde metnine eklenmelidir.

Tasarının bu bölümü ve çeşitli bölümlerinde yer alan “İlgili idareler, harita ve planlar ile bunlara ait eklerin, ilgili meslek Odasının il düzeyinde örgütlenmiş olması halinde, Odaca mesleki teknik denetimden geçirilmesini isteyebilir” şeklinde yer alan meslek Odalarının yetkileri;

“İlgili idareler, harita, plan, etüt ve projeler ile bunlara ait eklerin teknik denetimden geçirilmesi için ilgili meslek odasının denetimine sunar. Meslek odaları gerek bu Kanunla gerekse diğer kanunlar ve yönetmeliklerle verilen veya verilecek olan görevleri, kamu hizmeti olarak yerine getirirler.” şeklinde düzenlenmelidir.

Tasarının “Tanımlar” bölümünde, idarece aranacak projeler arasında sayılan peyzaj projelerinin, “parselin ve yapının niteliğine ve konumuna göre ilgili idarece imar mevzuatı kapsamında istenecek” projeler arasında sayılmasıyla; bir “zorunluluk” olmaktan çıkarılması ve ilgili idarenin “keyfiyeti”ne bırakılması, tasarının, yaşanabilir çevreler yaratma amacına ters düşmektedir. Peyzaj projeleri, “zorunluluk” olarak aranmalıdır.

## ALTINCI BÖLÜM

### Denetim ve Cezalar

Tasarının dikkat çeken yanı, yapı ve yapı denetimi ile ilgili konularının planlama ve plan uygulaması konularının çok önüne geçen, ağır basan içeriğidir. Başlığında Şehirleşmenin yer aldığı ve planlama pratiğimize yeni ve önemli kavramlar ekleyen bir yasa tasarısında planlamanın ve uygulama araçlarının bu denli zayıf kalma nede-

ninin imar mantığının çok dışına çıkamamak, Yapı Denetimi Yasasını tüm içeriği ile Tasarıya taşımak, yapı alanında yapılan bazı düzenlemeleri yönetmelik ve genelge düzeyinde biçimlendirmek olduğu düşünülmektedir.

Diğer yandan; tasarı özünde bir çerçeve yasa niteliğinden çok özellikle yapı ve yapı denetimi konularında yönetmelik detayına inen hükümler getirmektedir. Bu nedenle, bunların tasarıdan çıkarılması gerekmektedir.

Tasarının bu bölümünde ifade edilen denetim ve cezalar ağırlıklı olarak yapı denetimi süreçlerine dayandırılmıştır. Oysa afetlere karşı güvenliğin sağlanmasında ilk adımın planlama olduğu bilinmektedir. Bu açıdan tasarıda planlama sürecinde yapılacak eksikliklere yönelik cezai kuralların ifade edilmesi ve merkezi veya yerel idarenin sorumluluklarının belirtilmesi gereklidir.

Taslağın 29.maddesinde yer alan “Denetim sorumlusu mimar ve mühendislere, bu kanuna, ilgili yönetmeliklerine, imar mevzuatına, standartlara aykırı emir verilemez. Verilmesi halinde yerine getirilmesi suç teşkil eder”hüküm ile karar vericilerin sorumluluğu yok sayılmıştır. Ayrıca tasarıda “Cezalar-Madde 43” yer alan “Bu Kanun ve bu kanuna ilişkin olarak çıkarılan yönetmeliklere ve İmar Kanununa ve ilgili tüm yönetmeliklerine aykırı uygulama yapan, yapılması gereken iş ve işlemleri geciktiren birim amirleri, kamu görevlileri ve mahalli idare organlarının üyeleri, denetim komisyonlarının üyeleri hakkında, Cumhuriyet Savcılıklarınca ceza soruşturması yapılır. Ceza soruşturması ve kovuşturması yapılarak kamu davası açılmasına karar verilen kamu görevlileri ile mahalli idare organlarının üyeleri ve diğer görevliler yargılama sonuna kadar Bakan veya İçişleri Bakanınca geçici tedbir olarak kesin hüküm verilinceye kadar görevden uzaklaştırılır” hükmünün, merkezi ve yerel yöneticileri de kapsayacak şekilde düzenlenmesi uygun olacaktır.

## SEKİZİNCİ BÖLÜM

### Geçici Hükümler ve Yürürlük, Yürütme

Yürürlükte bulunan her tür ve ölçekteki planın yanı sıra, plan kararlarına altlık olarak kullanılan etütler ve araştırmaların da bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren en geç 1 yıl içinde bu Kanun ve Yönetmelik hükümlerine uygun olarak revize edilmesi gerektiği hükme bağlanmalıdır.

## Ek 11

4650 Sayılı Yasayla Değişik 2942 sayılı Kamulaştırma Kanunu'nun 15 inci Maddesine Göre

### **BİLİRKİŞİ OLARAK GÖREV YAPACAKLARIN NİTELİKLERİ VE ÇALIŞMA ESASLARINA İLİŞKİN YÖNETMELİK TASLAĞI**

*TMMOB tarafından Maliye Bakanlığı'na önerilen Taslak  
3 Aralık 2003*

## BİRİNCİ BÖLÜM

### Genel Hükümler

#### Amaç

**Madde 1-** Bu yönetmelik, 2942 sayılı Kamulaştırma Kanunu'nun 4650 sayılı yasayla değişik 15 inci maddesi uyarınca görev yapacak bilirkişilerde aranacak nitelikleri ve çalışma esaslarını düzenlemek için çıkarılmıştır.

#### Kapsam

**Madde 2-** Bu yönetmelik, 2942 sayılı Kamulaştırma Kanunu'nun 4650 sayılı Kanun ile değişik 15 inci maddesi çerçevesinde mühendis, mimar ve şehir plancılarında oluşan bilirkişileri kapsar. Bilirkişiler, Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliğine bağlı meslek Odalarına üye olmak zorundadırlar.

#### Kanuni Dayanak

**Madde 3-** Bu yönetmelik, 2942 sayılı Kamulaştırma Kanunu'nun 4650 sayılı yasayla değişik 15 inci maddesi gereğince hazırlanmıştır.

#### Kısaltma ve Tanımlar

**Madde 4-** Bu yönetmelikte sözü geçen kısaltma ve tanımlar aşağıda açıklanmıştır.

#### a- Kısaltmalar

**İlgili Bakanlık** : Maliye Bakanlığı, Bayındırlık ve İskan Bakanlığı,

**TMMOB** : Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği

**Oda** : Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği'ne bağlı meslek oda-

**Yetki Belgesi** : Bilirkişi Yetki Belgesi

**İdare Kurulu** : İl merkezleri için İl, İlçe merkezleri için İlçe İdare Kurulu

### **b.Tanımlar**

**Bilirkişi:** Bilirkişi Yetki Belgesi alan, TMMOB'ne bağlı Odalara üye mühendis, mimar ve şehir plancılarıdır.

**Bilirkişi Yetki Belgesi:** İlgili meslek odasınınca düzenlenen Bilirkişi Meslek İçi Eğitim Seminerine katılarak alınan belge.

**Bilirkişi Kurulu:** TMMOB'ne bağlı Odalar ve İdare Kurullarınca, her yıl Ocak ayında verilen listelerden mahkemelerce, Kamulaştırmaya konu taşınmazın cins ve niteliğine göre, üçü odalar listesinden, ikisi de idare kurulu listesinden seçilmiş beş kişiden oluşan kuruldur.

**Taşınmaz:** Türk Medeni Kanunu uyarınca arazi, tapu kütüğünde ayrı sayfaya kaydedilen bağımsız ve sürekli haklar ile kat mülkiyeti kütüğüne kayıtlı bağımsız kısımlardır.

**Taşınmaz Değerlemesi:** Taşınmaza bağlı hak ve yükümlülüklerin değerlendirilmesindeki olası değerinin, kamulaştırma yasasının 11 inci ve 12 inci maddelerindeki hususlar dikkate alınarak bağımsız, tarafsız ve objektif ölçütlere dayanarak belirlenmesidir.

**Arazi :** Belirli bir ekonomik değer ihtiva eden, üç boyutlu yaşamsal kullanıma doğrudan ya da dolaylı yönden araç edilen yeryüzü parçası.

**Arsa :** Şekil ve büyüklük bakımından öngörülen imar amacı için bölünmüş, gerekli yol ağı yapılıp su, elektrik, telefon kanalizasyon vb. gerekli teknik altyapı gereksinimi giderilmiş imar parseli. Bu özellikleri içeren bir imar adası, parsellenmese dahi arsa sayılır (olgun imar toprağı)

## **İKİNCİ BÖLÜM**

### **Bilirkişilere İlişkin Hükümler**

#### **Madde 5- Bilirkişilerde aranacak nitelikler:**

Bilirkişilerin;

1. TC Vatandaşı olması,
  2. Medeni haklarını kullanma ehliyetine sahip olması,
  3. TMMOB'ne bağlı Odalara üyesi olması,
  4. En az iki yıl mesleki deneyime sahip olması,
  5. Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği Disiplin Yönetmeliğine göre ve bağlı olduğu Odasından disiplin cezası almamış olması,
  6. Yüz kızartıcı bir suçtan ceza almamış olması,
  7. Odalarca düzenlenen Bilirkişi Meslek İçi Eğitim Seminerini başarı ile tamamlayarak Bilirkişi yetki belgesine sahip olması
- gerekir.

Bilirkişiler, bu özellikleri içeren mühendis,mimar ve şehir plancıları arasından seçilir.

İdare Kurulu; bilirkişi listesini Bilirkişi Yetki Belgesi almış mühendis, mimar ve şehir plancılarından oluşturur.

### **Bilirkişi Kurullarının Oluşturulması**

**Madde 6-** Bilirkişi Kurulu; kamulaştırılacak taşınmaz mal ya da kaynağın/cins ve niteliğine (arazi, arsa, konut, ticari ve sanayi yapıları vb.) göre:

Harita ve Kadastro Mühendisleri Odası, Ziraat Mühendisleri Odası, Şehir Plancıları Odası, Mimarlar Odası, İnşaat Mühendisleri Odası, Jeoloji Mühendisleri Odası, Jeofizik Mühendisleri Odası, Maden Mühendisleri Odası, Orman Mühendisleri Odası, Peyzaj Mimarları Odası, İç Mimarlar Odası, Elektrik Mühendisleri Odası, Makina Mühendisleri Odası, Gemi Mühendisleri Odası, Çevre Mühendisleri Odalarına üye uzmanlıklardan oluşturulur.

Kamulaştırılacak taşınmaz mal ve kaynağın niteliğine göre bu ve başka uzmanlık alanlarının belirlenmesinde tereddüde düşülen konularda TMMOB görüşüne başvurulur.

### **Çalışma İlkeleri ve Sorumlulukları**

**Madde 7-** Bilirkişiler aşağıdaki çalışma ilkeleri ve sorumluluklarına uymak zorundadırlar.

a- Bilirkişi olunan dava için kamulaştırmayı yapan idarede görevli olanlar, kamulaştırılan malın sahipleri ve bunların usul, füruu, karı-koca, üçüncü derece dahil kan ve sihri hısımları ve mal sahipleri ile menfaat ortaklığı olanlar, taşınmazın sahibi gerçek ya da tüzel kişiliğin hizmetinde olanlar, bunlarla herhangi bir ücret ilişkisi ve her türlü danışmanlık, müşavirlik, teknik sorumluluk, kontrollük ve benzeri ilişkiler içinde bulunanlar bilirkişi seçilemezler.

b- Bilirkişiler, bilim ve tekniğin gereklerini yerine getirmek, yasa ve yönetmeliklere uymak, meslektaşlarıyla ve halkla olan ilişkilerinde dürüstlüğü ve güveni hakim kılmakla yükümlüdürler. Bilirkişi Kurulu, TMMOB ve ilgili odalarının düzenledikleri mesleki davranış ve meslek etik ilkelerine uymak zorundadırlar. Odalar, meslek disiplini ve etiğini korumak için gerekli denetimi yapmakla yükümlüdür.

c- Bilirkişiler görev üstlendiklerinde, üyesi olduğu odasına bilgi vermekle yükümlüdürler. Bilirkişiler mahkemeye sundukları raporlarının bir kopyasını istenildiğinde bağlı oldukları odaya verirler. Meslek Odaları bilirkişilerden aldıkları rapor kopyaları üzerinde mahkeme sonuçlanmadan işlemde bulunamaz bunlar hakkında üçüncü kişilere bilgi aktaramaz.

d- Bilirkişilerin verecekleri rapor; bedele etki eden tüm yasal verileri, imar verilerini, taşınmazın özgün nitelik ve kullanım şeklini, değeri etkileyen hak ve yükümlülüklerini, ulusal bir taşınmaz bilgi sistemi için gereken verileri içeren özet bilgi formunu, taşınmaz üzerindeki aynı ve şahsi irtifak hakları ve gayrimenkul mükellefiyetlerini, kadastro ve aplikasyon bilgilerini kapsamalıdır.

e- Bilirkişiler geçerli bir mazereti olmadığı sürece, Mahkeme celbine uyararak keşfe katılmak zorundadır. Bu mazeret dışında keşfe katılmayan bilirkişilerin adları ilgili mahkemece Odasına bildirilir.

f- Bilirkişi kurulu, kamulaştırılacak taşınmaz mal ve kaynağın bulunduğu yere mahkeme heyeti ile birlikte giderek, hazır bulunan ilgilileri de dinledikten sonra taşınmaz

mal ya da kaynağın değerini tayin ve takdir ederek, gerekçeli raporunu onbeş gün içinde mahkemeye verir. Bilirkişilerce yapılan değer tespitinde, idarece belgelerin mahkemeye verildiği gün esas tutulur.

g-Bilirkişi ücretleri “TMMOB Bilirkişilik-Ekspertlik-Hakemlik ve Teknik Müşavirlik Yönetmeliği” çerçevesinde belirlenir.

### **Mesleki Deneyim Süresi ve Değerlendirilmesi**

**Madde 8-** Bilirkişilerin mesleki deneyim sürelerinin belirlenmesinde TMMOB ve ilgili odaları yetkilidir.

### **Bilirkişi Yetki Belgesi ve Bilirkişi Meslek İçi Eğitim Seminerleri ile İlgili ilkelere**

**Madde 9-** Mühendis, mimar ve şehir plancıları, Bilirkişi Yetki Belgesi almak için TMMOB'nin gözetiminde TMMOB'ne bağlı Odalarca düzenlenen Bilirkişi Meslek İçi Eğitim Seminerlerine katılmak zorundadırlar.

Bilirkişi Meslek İçi Eğitim Seminerleri, Bilirkişi Yetki Belgesinin verilmesi, yenilenmesi ve iptali ile sicillerin tutulmasına ilişkin ilkeler Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği ve bağlı Odalarınca belirlenir.

**Madde 10-** Odalar; şubeleri, bölge birimleri ya da uygun gördükleri yerde yılda en az bir kez olmak üzere Bilirkişi Meslek İçi Eğitim Seminerleri düzenler.

**Madde 11-** Bilirkişi Meslek İçi Eğitim Seminerleri, TMMOB'nin gözetim ve denetiminde yapılır.

**Madde 12-** Bilirkişi Meslek İçi Eğitim Seminerlerine başvurularda; belgelendirilmesi zorunlu mesleki deneyim belgeleri ile 5 inci maddede belirtilen belgelerin istenilmesi dışında ilgilinin beyanı esastır.

**Madde 13-** Kamu kurum ve kuruluşlarında çalışan Mühendis, Mimar ve Şehir Plancılarına Bilirkişi Eğitim Kursuna katılmaları için idarelerince gerekli izin verilir ve katılım ücretleri karşılanır.

### **Yetki Belgelerinin Yenilenmesi ve İptaline İlişkin İlkeler**

**Madde 14-** Yetki belgelerinin her üç yılda bir yenilenmesi zorunludur. Ancak, bu süre içinde yönetmeliğin 5 inci ve 6 ncı maddelerinde belirtilen hükümler kapsamında Yetki Belgesinin iptal edilmesi bilirkişilerin bağlı olduğu meslek Odalarının sorumluluğundadır.

Yetki belgesi iptal edilenler, Bilirkişi Kurullarında görev yapamazlar.

### **Sicil Tutmaya İlişkin İlkeler**

**Madde 15-** Yetki belgesi almış bilirkişilerin sicil kayıtlarının ilgili meslek Odalarınca tutulması zorunludur.

## **ÜÇÜNCÜ BÖLÜM**

Kamulaştırma Bedelinin Belirlenmesine İlişkin Hükümler

**Madde 16-** Bilirkişi kurulu, kamulaştırılacak taşınmaz mal ya da kaynağın bulunduğu yere mahkeme heyeti ile birlikte giderek, hazır bulunan ilgilileri de dinledikten sonra taşınmaz mal ya da kaynağın;

Cins ve nevini,



- Yüzölçümünü,
- Kıymetini etkileyebilecek bütün nitelik ve unsurlarını ve her unsurun ayrı ayrı değerini,
- Varsa vergi beyanını,
- Kamulaştırma tarihindeki resmi makamlarca yapılmış kıymet takdirlerini,
- Arazilerde, taşınmaz mal ya da kaynağın kamulaştırma tarihindeki mevki ve şartlarına göre ve olduğu gibi kullanılması halinde getireceği net gelirini,
- Arsalarda, kamulaştırma gününden önceki özel amacı olmayan emsal satışlara göre satış değerini,
- Yapılarda, kamulaştırma tarihindeki resmi birim fiyatları, yapı maliyet hesaplarını ve yıpranma payını,
- Bedelin tespitinde etkili olacak diğer objektif ölçüleri

esas tutularak düzenleyecekleri raporda bütün bu unsurların cevaplarını ayrı ayrı belirtmek suretiyle ve ilgililerin beyanını da dikkate alarak gerekçeli bir değerlendirme raporuna dayalı olarak taşınmaz malın değerini tespit ederler.

Bu yönetmeliğin değerlemeye ilişkin hükümleri, şerh ve tescil gerektiren tüm hak ve yükümlülükler için de geçerlidir.

**Madde 17-** Bilirkişi Kurulu tespit ve değerlendirme çalışmaları sırasında kamulaştırma işlemini Kamulaştırma Kanunu ve aşağıda belirtilen yasalar ve bunlarla ilgili yönetmelikler çerçevesinde incelemek ve dikkate almak zorundadırlar.

- . Medeni Kanun
- . İmar Kanunu
- . Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu
- . Orman Kanunu
- . Kıyı Kanunu (kıyı ve sahil şeridinde)
- . Boğaziçi Kanunu (kıyı, sahil şeridi, öngörüm, geri görünüm, etkilenme)
- . Milli Parklar Kanunu
- . Umumi Hayata Müessir Afetler Dolayısıyla Alınacak Tedbirlerle Yapılacak Yardımlara
- . Dair Kanun (afete maruz bölge)
- . Gecekondu Kanunu (gecekondu-ıslah-önleme bölgesi)
- . Turizmi Teşvik Kanunu (bölge,alan merkez)
- . Özel Çevre Koruma Kanunu
- . Mera Kanunu
- . Organize Sanayi Bölgeleri Kanunu
- . Askeri Yasak Bölgeler ve Güvenlik Bölgeleri Kanunu
- . Su Kirliliği Kontrol Yönetmeliği veya İSKİ yönetmeliği
- . İmar ve Gecekondu Mevzuatına Aykırı Yapılara Uygulanacak İşlemler Hakkında Kanun,

- . Maden Kanunu
- . Taşocağı, kum-çakıl yönetmeliği
- . Sıcaksu (kaplıca) yönetmeliği
- . Tarım Reformu Kanunu
- . Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Kanunu
- . Türkiye'nin taraf olduğu uluslararası sözleşmeler
- . Diğer Özel Kanunlar

**Madde 18:** Bilirkişiler görevlerini yerine getirirken özel ve kamu kurum ve kuruluşlar ile kişilerden görüş, bilgi ve belge isteyebilir. Kurum, Kuruluş ve kişiler söz konusu isteme yanıt vermek ve bilirkişi kurulunun görevlerine gereken kolaylığı göstermekle yükümlüdürler.

## **DÖRDÜNCÜ BÖLÜM**

### **Çeşitli Hükümler**

**Madde 19-** Bilirkişi Meslek İçi Eğitim Semineri, yetki belgesi yenileme, eğitim ve sicil işleri ve benzeri işlemler ücret karşılığı yerine getirilir. Ücrete ilişkin esaslar Odaların önerisi ve TMMOB Yönetim Kurulunun onayı ile yürürlüğe girer.

**Madde 20-** Bu yönetmelikte yer almayan ya da açıklık bulunmayan konularda genel hükümleri de dikkate alarak karar vermeye, uygulamayı düzenlemeye ve yönlendirmeye TMMOB'nin de görüşü alınarak, Maliye Bakanlığı ve Bayındırlık ve İskan Bakanlığı yetkilidir.

**Madde 21-** Bu yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer

**Madde 22-** Bu yönetmelik hükümlerini ilgili bakanlıklar birlikte yürütür.

## Ek 12

### DAVALAR

1)

Mahkeme :Danıştay 10.Daire

Dosya No :99/474

Davacı :TMMOB

Davalı :1)Başbakanlık

2)Başbakanlık Dış Ticaret Müsteşarlığı

Konu :İpek Yolu Vadisi Serbest Bölgesinin kurulup işletilmesine dair  
Bakanlar Kurulu kararının iptali istemi.

Sonuç :İdari Dava Daireleri Genel Kurulu'nun 23.11.2001 gün 2001/606 sayılı kararıyla, dava konusu Bakanlar Kurulu kararının dayanağı olan 3218 sayılı Serbest Bölgeler Kanunu'nun 2.maddesinin Anayasa'ya aykırı olduğu kanısına varılması üzerine anılan Kanun hükmünün iptali istemiyle itiraz yoluyla Anayasa Mahkemesi'ne başvurulmuş olup; Anayasa aykırı olduğu kanısına varılan 3218 sayılı Yasa'nın 2.maddesine dayanılarak tesis edilen dava konusu işlemin yürütmenin durdurulmasına karar verilmiştir. Dava dosyası aykırılık nedeniyle Anayasa Mahkemesi'ne gönderilmiştir. Anayasa Mahkemesi Raportörü, dava konusunda Raporunu hazırlamış olup, karar için sıra beklemektedir.

2)

Mahkeme :Danıştay 5.Daire

Dosya No :1998/3094 E., 2001/496 K.

Davacı :TMMOB

Davalı :Sanayi ve Ticaret Bakanlığı

Konu :28.6.1998 gün ve 23386 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanarak yürürlüğe giren Sanayi ve Ticaret Bakanlığı Personel Atama ve Görevde Yükselme Yönetmeliği'nin 14/c-2 maddesi ile 17/d maddesinin Mühendis ve Mimarlar yönünden eksik düzenleme içerdiği gerekçesiyle iptali istemi.

Sonuç :Davalı İdare 12.6.1999 gün ve 23723 sayılı Resmi Gazetede dava konusu Yönetmelik hükümlerini yürürlükten kaldırması nedeniyle dava konusuz kaldığından hakkında karar verilmesi yer olmadığına karar verilmiştir.

3)

Mahkeme :6.Asliye Hukuk Mahkemesi  
Dosya No :1999/506 E.  
Davacı :Yaşar Okuyan  
Davalı :Celal Beşiktepe  
Konu :Tazminat istemi.  
Sonuç :Yerel Mahkeme tazminata hükmetmiş, ancak Yargıtay eleştiri sınırları içinde kaldığından kararı bozmuştur.

4)

Mahkeme : Danıştay 5.Daire  
Dosya No : 2000/1535 E.  
Davacı : TMMOB  
Davalı : 1)Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı  
2)Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü  
Konu : 6.2.2000 gün, 23956 sayılı Resmi Gazete’de yayınlanan Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü Personeli Görevde Yükselme Yönetmeliği’nin 7/n fıkrası 2.bendinin iptali istemi.  
Sonuç : İstem konusunda Yürütmeyi Durdurma istemi kabul edilmiş olup, dava devam etmektedir.

5)

Mahkeme : Danıştay 8.Daire  
Dosya No : 2000/240 E.  
Davacı : Mustafa Kızılkaya  
Karayolları Gen.Müd. Kamulaştırma Şb.Müd.  
Davalı : 1)Harita ve Kadastro Müh.Odası  
2)TMMOB  
Konu : HKMO Tüzüğü’nün 94.maddesine ek yapılmasına ilişkin 26.2.1999 gün, 189 sayılı TMMOB Kararının iptali istemi.  
Sonuç : Danıştay 8.Dairesi yürütmenin durdurulmasına karar vermiştir.

6)

Mahkeme : Danıştay 5.Daire

Dosya No : 2000/4873 E., 2001/1683  
Davacı : TMMOB  
Davalı : 1) Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı  
2) Elektrik İşleri Etüd İdaresi Genel Müdürlüğü  
Konu : 9.7.2000 günü Resmi Gazete'de yayınlanan Elektrik İşleri Etüd İdaresi Genel Müdürlüğü Personeli Atama ve Görevde Yükselme Yönetmeliği'nin 6/b ve 7/f maddesinin iptali istemi.  
Sonuç : Yönetmeliğin 7/f maddesi yönünde yürütmenin durdurulmasının kabulüne karar verilmiş olup, dava henüz sonuçlanmamıştır.

7)

Mahkeme : Danıştay 10.Daire  
Dosya No : 2000/2366  
Davacı : TMMOB  
Davalı : Sanayi ve Ticaret Bakanlığı  
Konu : Reklam Kurulu Yönetmeliği'nin 5.maddesinin (b) bendi ve bu hükme

Dayanılarak davacı tarafından bildirilen üyenin Reklam Kurulu'na kabul Edilmemesine ilişkin işlemin iptali istemi.

Sonuç : Dava sürürken dava konusu yönetmelik yürürlükten kaldırıldığından Konusuz kalan dava hakkında karar verilmesine yer olmadığına karar verilmiştir. 14.10.2002 günlü ve 2002/3859 sayılı kararla işlem iptal edildi.

8)

Mahkeme : Danıştay 5.Daire  
Dosya No : 2000/1534 E.  
Davacı : TMMOB  
Davalı : 1) Başbakanlık  
2) Maden Tetkik ve Arama Genel Müdürlüğü  
Konu : 2.2.2000 gün, 23952 R.Gazetede yayınlanarak yürürlüğe giren Maden Tetkik ve Araştırma Genel Müdürlüğü Personel Atama ve Görevde Yükselme Yönetmeliği'nin 11.maddesi (f) fıkrasının 2.bendinin iptali istemi.  
Sonuç : 11.maddenin (f) fıkrası 2.bendi hakkında yürütmenin durdurulmasına karar verilmiştir. Dava devam etmektedir.

9)

Mahkeme : Danıştay 5.Daire  
Dosya No : 2000/1534  
Davacı : TMMOB  
Davalılar : Başbakanlık

MTA Genel Müdürlüğü

Konu :2.2.2000 gün ve 23952 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren MTA Genel Müdürlüğü Personeli Atama ve Görevde Yükselme Yönetmeliğinin 11/f fıkrasının 2.bendinin iptali istemi.

Sonuç :11.maddenin (f) fıkrası, 2.bendinin yürütmeyi durdurma kararı verilmiştir. Dava devam etmektedir.

10)

Mahkeme : Mersin 4.Asliye Hukuk Mahkemesi

Dosya No : 2000/863 E., 2002/711 K.

Davacı : Entü İl. Müh. Ltd.Şti.

Davalı : 1)Aydın Kaynak  
2)TMMOB  
3)Mersin Üniversitesi Rektörlüğü

Konu : Tazminat

Sonuç : Davanın husumet yönünden reddine karar verilmiştir.

11)

Mahkeme : Danıştay 6.Daire

Dosya No : 2000/4178 E., 2001/6460 K.

Davacı : TMMOB

Davalı : Bayındırlık ve İskan Bakanlığı

Konu : 26.5.2000 gün ve 24060 sayılı Resmi Gazete’de yayınlanan Yapı Denetim Uygulama Yönetmeliği’nin iptali istemi.

Sonuç : 25.12.2001 günlü karar ile 595 sayılı Kanun Hükmünde Kararname’nin Anayasa Mahkemesi’nce iptal edilmesi sonucu Yapı Denetimi Hakkındaki Kanun uyarınca yürürlüğe konulan yönetmeliğin dayanağı kalmadığından dava konusu yönetmeliğin de zımnen yürürlükten kaldırıldığına, konusu kalmayan dava hakkında karar vermeye yer olmadığına karar verilmiştir.

12)

Mahkeme :Danıştay 5.Daire

Dosya No :2001/3881E., 2003/5451 K.

Davacı :TMMOB

Davalılar :1)Ulaştırma Bakanlığı  
2)Posta ve Telgraf Teşkilatı Genel Müdürlüğü

Konu :1.6.2001 gün 24419 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren PTT Personelinin Görevde Yükselme Esaslarına Dair Yönetmeliğin 8.maddesinin 11,12,13 ve 14.bendlerinin iptali ve yürütmenin durdurulması istemi.

Sonuç :Dava reddedilmiştir.

13)

Mahkeme :Ankara 3.İdare Mahkemesi

Dosya No :2001/354 E., 2001/865 K.

Davacı :Doğan SÖZMEN

Davalılar :TMMOB

Makina Mühendisleri Odası

Konu :Asgari Ücret Tarifesinin iptali istemi.

Sonuç :İdare Mahkemesi görevsizlik kararı vermiş olup, davacı davasını Danıştay 8.Dairesinde takip etmediğinden davanın açılmamış sayılmasına karar verilmiştir.

14)

Mahkeme :Danıştay 5.Daire

Dosya No :2001/2544 E., 2003/1445 K.

Davacı :TMMOB

Davalılar :1)Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı

2)Türkiye Kömür İşletmeleri Kurumu Genel Müdürlüğü

Konu :14.4.2001 günlü Resmi Gazetede yayınlanarak yürürlüğe giren TKİ Kurumu Genel Müdürlüğü Personelinin Görevde Yükselme ve Atama Esaslarına Dair Yönetmeliğinin bazı maddelerinin iptali ve yürütmenin durdurulması istemi.

Sonuç :19.11.2001 tarihinde Yönetmeliğin 7.maddesinin (b) bendinin:10.maddesinde yer alan "...Genel Müdürlükçe uygun görülenler" ibaresinin, 16/D-a maddesinin 4 ve 5 numaralı alt bendlerinin iptaline karar verilmiştir.

15)

Mahkeme :Danıştay 6.Daire

Dosya No :2001/6018 E., 2002/6431 K.

Davacı :TMMOB

Davalı :Bayındırlık ve İskan Bakanlığı

Konu :12.08.2001 gün ve 24491 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Yapı Denetimi Uygulama Usul ve Esasları Yönetmeliği'nin muhtelif maddelerinin iptali istemi.

Sonuç :Yönetmeliğin 7.maddesinin 8.fıkrasının iptaline, diğer istemin reddine karar verilmiştir.

16)

Mahkeme :Diyarbakır İş Mahkemesi

Dosya No :2001/02 E., 2002/88 K.

Konu : Kıdem tazminatı istemidir.  
Sonuç :Husumet yönünden reddine karar verilmiştir.

17)

Mahkeme :Danıştay 11.Daire  
Dosya No :2002/2139 E.  
Davacı :TMMOB  
Davalı :Başbakanlık  
Konu :14.03.2002 günlü Resmi Gazete’de yayınlanan görev tazminatına ilişkin Bakanlar Kurulu kararının iptali istemi. (Eşit işe eşit ücret)  
Sonuç :Yürütmenin durdurulması istemi 14.08.2002 günlü kararla reddedilmiş olup, dava sürmektedir.

18)

Mahkeme :Danıştay 8.Daire  
Dosya No :2002/4198 E., 2003/2621 K.  
Davalı :TMMOB  
Davacı :İnşaat Mühendisleri Odası  
Konu :Gayrimenkul alımlarına ilişkin 40 sayılı yazının iptali istemi.  
Sonuç :Danıştay 8.Dairesi 3.6.2003 günlü vermiş olduğu kararla, dava konusu işlemin iptal etmiştir. Karar Birliğimizce temyiz edilmiştir.

19)

Mahkeme :Ankara 5.Sulh Ceza Mahkemesi  
Dosya No :2002/1277 E., 2002/1212 K.  
Davacı :K.H.  
Davalı :Fikret Özbilgin  
Konu :TCY 526/1 maddesine muhalefet nedeniyle cezalandırma istemi.  
Sonuç :Asliye Ceza Mahkemesi’ne yapılan itiraz kabul edilerek ceza ortadan kaldırılmıştır.

20)

Mahkeme :Danıştay 10.Daire  
Dosya No :2003/1678 E.  
Davacı :TMMOB  
Davalı :Sanayi ve Ticaret Bakanlığı  
Konu :15.2.2005 gün ve 25021 sayılı Resmi Gazete yayımlanarak yü-



rürlüğe giren Asansör Yönetmeliği'nin 4.maddesinin f, u fıkrasının ve 14.maddenin iptali istemi.

Sonuç :Yürütmeyi durdurma reddedilmiş olup, dava devam etmektedir.

21)

Mahkeme :21.Asliye Hukuk Mahkemesi

Dosya No :2003/46 E.

Davacı :Perihan Tatoğlu

Davalı :TMMOB

Konu :Sümer Sokakta tahliye edilen yerin hor kullanılmasından dolayı açılan alacak

davası.

Sonuç :Dava devam etmektedir.

22)

Mahkeme :Ankara 11.İdare Mahkemesi

Dosya No :2003/1232

Davacı :TMMOB

Davalılar :Başbakanlık

Maliye Bakanlığı

Konu :26.02.2003 gün ve 2003/04 sayılı otoyol ve köprülerin özelleştirme kapsamına alınmasına ilişkin kararın iptali istemi.

Sonuç :Yürütmenin durdurulması reddedilmiş olup dava karar aşamasındadır.

23)

Mahkeme :Danıştay 8.Daire

Dosya No :2003/366 E.

Davacı :TMMOB

Davalı :Başbakanlık

Konu :08.01.2003 gün ve 24987 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Kamu Haznedarlığı Genel Tebliği'nin 1.maddesi ikinci paragrafında yer alan "Kamu niteliğindeki meslek kuruluşları" ibaresinin iptali istemi.

Sonuç :Dava devam ediyor.

24)

Mahkeme :Danıştay 10.Daire

Dosya No :2003/2705 E.,  
Davacı :TMMOB ve 15 Yönetim Kurulu Üyesi  
Davalı :Rekabet Kurumu  
Konu :Rekabet Kurulu'nun 22.01.2002 tarih ve 02-04/40-21 sayılı kararı ile 1997/6 sayılı Tebliği'nin iptali ve yürütmenin durdurulması istemidir.  
Sonuç :Daire'nin 17.11.2003 tarihli toplantısında yürütmenin durdurulmasına karar verilmiş, bu karara karşı Rekabet Kurumu Danıştay İdari Dava Daireleri Genel Kurulu'na itiraz etmiş, ancak Dava Daireleri Genel Kurulu 6 Şubat 2004 günü vermiş olduğu kararla Rekabet Kurulu'nun itirazını reddetmiştir.

25)

Mahkeme :Ankara 9.İdare Mahkemesi  
Dosya No :2003/972 E.,  
Davacı :Jasques Avizou  
Davalı :TMMOB  
Bayındırlık ve İskan Bakanlığı  
Konu :Davacının Mimar sıfatıyla ortağı olduğu şirket adına proje hazırlama ve imzalama yetkisi verilmesi ve Mimarlar Odası'na kayıt edilmesi isteminin reddine ilişkin kararın iptali davası.  
Sonuç :Davaya yanıt verilmiştir.

26)

Mahkeme :Danıştay 10.Daire  
Dosya No :2004/1942 E.  
Davacı :TMMOB, TTB ve DİSK  
Davalı :Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı  
Konu :Davalı idare tarafından 9 Aralık 2003 tarih ve 25311 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanarak yürürlüğe kurulan "İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetmeliği"nin iptali istemi.  
Sonuç :Dava yeni açılmış olup, Davalı idarenin savunmasının alınmasına karar verilmiştir.

27)

Mahkeme :Danıştay 10.Daire  
Dosya No :2004/4088 E.  
Davacı :TMMOB  
Davalı :Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı  
Konu :Çalışma ve sosyal Güvenlik Bakanlığı tarafından 20 Ocak 2004 tarih ve 25352 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanarak yürürlüğe konulan "İş Güvenliği

ile Görevli Mühendis veya Teknik Elemanların Görev, Yetki ve Sorumlulukları İle Çalışma Usul ve Esasları Hakkındaki Yönetmelik”in iptali istemi.

Sonuç :Dava yeni açılmıştır.

28)

Mahkeme :Ankara 25.Asliye Hukuk Mahkemesi

Dosya No :2004/118 E.

Davacı :Normandy Madencilik A.Ş.

Davalı :Jeoloji Mühendisleri Odası

Konu :TMMOB Jeoloji Mühendisleri Odası’ndan 100 Milyar TL manevi tazminat istemi.

Sonuç :TMMOB Yönetim Kurulu kararıyla davaya Jeoloji Mühendisleri Odası yanında müdahale talebinde bulunmuştur. Dava devam etmektedir.

## Ek 13

### 37. DÖNEM BASIN BİLDİRİLERİ DİZİNİ

- 6 Haziran 2002 TMMOB'nin 175 Örgütün AB Deklarasyonu Konusunda Basına ve Kamuoyuna Açıklaması
- 15 Haziran 2002 TMMOB 37. Dönem Yönetim Kurulu Görev Dağılımını Yaptı. TMMOB Başkanlığına Kaya Güvenç Seçildi
- 21 Temmuz 2002 Demokratik Yasalar Çıkarılmadan Yapılan Baskın Seçim Ülkemizin Krizlerinin Aşmasına Yetmeyecektir.
- 27 Temmuz 2002 Rize Güneysu Muradiye ve Çaykentte'de Doğal Afet Felakete Dönüştü
- 6 Ağustos 2002 İş Güvencesi Yasalaşmalıdır
- 9 Ağustos 2002 Türkiye ve Dünya Kamuoyuna
- 16 Ağustos 2002 17 Ağustos'un Üçüncü Yılında...TMMOB Olarak; Gördüklerimiz, Önerdiklerimiz
- 29 Ağustos 2002 Hükümet 631 Nolu KHK İle Aldığı Yetkiyi Bile Kullanmamakta Kamu Çalışanı Mühendis, Mimar ve Şehir Plancılarını Yoksulluk Sınırının Altında aşatmaya Devam Etmektedir
- 21 Eylül 2002 Mühendisler ve Mimarlar Türkiye'nin Geleceğini Tartışıyorlar
- 24 Eylül 2002 İsrail Kuşatmayı Kaldırmalı, Filistin İşgalini Sona Erdirmelidir
- 1 Ekim 2002 Meslek Hastalıkları Hastanesi İşlevsizleştirilmek İsteniyor
- 17 Ekim 2002 TMMOB Mitingine Çağrı
- 19 Ekim 2002 Üyemiz Hasan Balıkcı'nın Katledilmesini Şiddetle Kınıyor, Katillerin Bir An Önce Adalete Teslim Edilmesini Talep Ediyoruz
- 12 Kasım 2002 3 Kasım Seçimleriyle İlgili Değerlendirme
- 20 Kasım 2002 Hükümet Programı'na Önerilerimiz Acil Eylem Planı'na İlişkin Değerlendirmelerimiz
- 20 Aralık 2002 TMMOB, Necip Hablemitoğlu'na Yapılan Suikastı Kınadı
- 24 Aralık 2002 Zorunlu Tasarruflar Bir Defada ve Nakden Ödenmelidir
- 6 Şubat 2003 Mühendis ve Mimar Milletvekillerine Açık Mektup "İnsanlık Suçuna Ortak Olmayın"
- 6 Şubat 2003 TMMOB, TTB, TİHV, TEB, İHD ve Halkevleri Başkanlarının Meclis Ziyareti Sonrası Ortak Çağrı Metni
- 10 Şubat 2003 Savaşa Hayır Bizler Her Zaman Yaşam Hakkını Savunacağız

- 17 Şubat 2003 18 Şubat 2003 Salı Günü Herkesi ve Türkiye Büyük Millet Meclisini Göreve Çağırıyoruz
- 21 Şubat 2003 1 Mart Çağrısı Olmaması Bize Bağlı
- 2 Mart 2003 Herkes Bugün Başka Bir Türkiye'de Uyandı
- 8 Mart 2003 8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Uluslararası Birlik Dayanışma ve Mücadele Günü
- 9 Mart 2003 Her Geçen Gün Büyüyen Umudumuzun Engellenmesine İzin Vermeyeceğiz
- 15 Mart 2003 İpek Yolu Savaş Konvoylarına Serbest, Ama Barış Konvoylarına Yasak
- 25 Mart 2003 27 Martta Hayatı Durduralım
- 26 Mart 2003 TMMOB Yönetim Kurulu 2003 Yılı Bütçesinin Reddedilmesini İstedi ve Üyelerimizi 27 Mart Perşembe Günü Savaşa ve Bütçeye Karşı Üretimden Gelen Güçlerini Kullanmaya Çağırıldı
- 2 Nisan 2003 Anayasa'yı Değiştirme Çabaları Orman Arazilerini Tehdit Ediyor
- 2 Mayıs 2003 Deprem Gerçeğinin Anlaşılması İçin Daha Kaç Çocuğumuzun Ölmesi Gerekliyor?
- 15 Mayıs 2003 Maden Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Tasarısı Konusunda TMMOB'nin Genel Değerlendirmesi
- 23 Mayıs 2003 Kural dışılaştırma Emekçilerin Haklarını ve Kamu Varlıklarını Yok Etmeye Devam Ediyor
- 3 Haziran 2003 Doğrudan Yabancı Yatırımlarında "Ülke Ekonomisinin Gelişmesine Yararlı Olmak" Amacı Kaldırılıyor, Yerine "Yabancı Yatırımcıların Haklarını Korumak" Amacı Getiriliyor.
- 4 Temmuz 2003 "İmar Affıyla Yeni Felaketlere Davetiye Çıkarılmıştır"
- 30 Temmuz 2003 "Yeni İhale Kanunu Tasarısı İle Yine Yangından Mal Kaçırılıyor!"
- 15 Ağustos 2003 Irak'taki İşgalci Güçlerin Koruması Olamayız
- 24 Ağustos 2003 Kamu Emekçilerinin Haklı Taleplerini ve Mücadelesini Destekliyoruz!!
- 13 Eylül 2003 Daha Fazla Yoksulluk, Daha Fazla Zulüm Planları Yapılıyor
- 16 Eylül 2003 Seydişehir Alimünyum Tesisleri Özelleştirilemez
- 20 Eylül 2003 "Kıbrıs Sorununda Demokratik Çözüm Arayışları" Konulu Konferansa Sunulan Ortak Açıklama
- 23 Eylül 2003 Yaser Arafat'a Mektup
- 5 Ekim 2003 Irak'a Asker Gönderilmesini Engelleyebiliriz
- 4 Kasım 2003 TÜBİTAK Yasa Tasarısı Hakkında Açıklama

- 16 Kasım 2003 İstanbul'da Sineoglara Yapılan Saldırıları Kınıyoruz!
- 20 Kasım 2003 Şiddete Karşı Barış'ı Savunacağız
- 20 Kasım 2003 İstanbul'da Yapılan Saldırıları Protesto Amaçlı Kitlesel Ortak Basın Açıklamasında TMMOB Başkanı Kaya Güvenç Tarafından Okunan Ortak Açıklama
- 15 Ocak 2004 TMMOB Başkanı Kaya Güvenç "Kamu Yönetimi Temel Kanunu Tasarısı'nın Meclis Komisyonlarında Görüşülmeye Başlanması Üzerine Bir Basın Açıklaması Yaptı
- 29 Ocak 2004 ABD Ziyaretinde Cargill Konuşuldu Mu?
- 29 Ocak 2004 TMMOB'nin Asgari Ücret Yönetmeliği'nin İptali İçin Rekabet Kurumu Tarafından Alınan Karara İlişkin Danıştay Yürütmeyi Durdurma Kararı Verdi
- 9 Şubat 2004 Kamu Yönetimi Temel Kanunu'na Karşı Ortak Eylem Programı Açıklandı
- 10 Şubat 2004 Kamu Yönetim Temel Kanunu Ortak Eylem Takvimi Açıklaması
- 18 Şubat 2004 Bu Tasarı, Reform Değil, Bir Tuzaktır
- 19 Şubat 2004 Bergama'da "İşletmeye Açılma Ruhsatı" Verilmesi İşlemleri ve Hukuksal Dayanağı Bulunmayan İşletme Etkinlikleri Durdurulmalıdır
- 8 Mart 2004 8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Uluslararası Birlik, Dayanışma ve Mücadele Günü Kutlu Olsun!
- 17 Mart 2004 Bush Gelme İstemiyoruz
- 20 Mart 2004 Ankara'lı Barışseverler Irak'a Saldırının 1. Yılında ABD Büyükelçiliği Önünde Bir Basın Açıklaması Yaptılar.
- 25 Mart 2004 28 Mart Yerel Seçimleri İçin Üyelerimize ve Halkımıza Sesleniyoruz
- 7 Nisan 2004 Siyasi İktidarı Temel İnsan Haklarına Saygılı Olmaya Davet Ediyoruz
- 20 Nisan 2004 TMMOB, Newmont (Normandy) Şirketi'nin Jeoloji Mühendisleri Odamız Aleyhine Açtığı Davaya Müdahil Olma Kararı Aldı
- 3 Mayıs 2004 TMMOB Jeoloji Mühendisleri Odası Aleyhine Normandy Tarafından Açılan Tazminat Davasının İlk Duruşması Yarın Yapılacak